

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

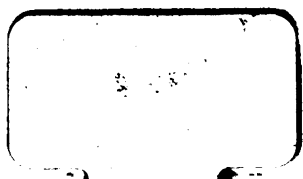
About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

NYPL RESEARCH LIBRARIES

3 3433 02267484 4

YAEI
(1837)
Aristotle

ARISTOTELIS

OPERA

EX RECENSIONE

IMMANUELIS BEKKERI.

ACCEDUNT

INDICES SYLBURGIANI.

TOMUS IV.

OXONII,
E TYPOGRAPHICO ACADEMICO.

MDCCCXXXVII.

1

ARISTOTELIS
HISTORIA ANIMALIUM,

EX RECENSIONE

IMMANUELIS BEKKERI.

OXONI,
E TYPOGRAPHEO ACADEMICO.

MDCCCXXXVII.

INDEX CODICUM.

P. Vaticanus 1339.

Q. Marcianus 200.

A^a. Marcianus 208.

C^a. Laurentianus 87 4.

D^a. Vaticanus 262.

E^a. Vaticanus 506.

F^a. Marcianus 207.

G^a. Marcianus 212.

m. Parisiensis 1921.

n. Urbinas 39.

Ἀ ΠΕΡΙ ΤΑ ΖΩΙΑ ΙΣΤΟΡΙΩΝ Α.

ΤΩΝ ἐν τοῖς ζώοις μορίων τὰ μὲν ἐστὶν ^b ἀσύνθετα, ὅσα διαιρεῖται εἰς ὁμοιομερῆ, οἷον σάρκες εἰς σάρκας, τὰ δὲ σύνθετα, ὅσα εἰς ἀνομοιομερῆ, οἷον ^c ἡ χεὶρ οὐκ εἰς χεῖρας διαιρεῖται οὐδὲ ^c τὸ πρόσωπον εἰς ^d πρόσωπα. Τῶν δὲ τοιούτων ἔνια οὐ μόνον μέρη ἀλλὰ καὶ μέλη καλεῖται. Τοιαῦτα ^a ^e δ' ἐστὶν ὅσα τῶν μερῶν ὅλα ὄντα ἕτερα μέρη ἔχει ἐν ^f αὐτοῖς, οἷον κεφαλὴ καὶ σκέλος καὶ χεὶρ καὶ ὄλος ὁ βραχίων καὶ ^g ὁ θώραξ· ταῦτα γὰρ αὐτὰ τέ ἐστι μέρη ὅλα, καὶ ἐστὶν αὐτῶν ἕτερα μόρια. Πάντα δὲ τὰ ἀνομοιομερῆ σύγκειται ³ ἐκ τῶν ὁμοιομερῶν, οἷον χεὶρ ἐκ σαρκὸς καὶ νέρων καὶ ὀστέων. Ἔχει δὲ τῶν ζώων ἔνια μὲν πάντα τὰ μόρια ^h ταῦτα ἀλλήλοις, ἔνια δ' ἕτερα. ⁱ Ταῦτα ^k δὲ τὰ μὲν ^l εἶδει τῶν ⁴ μορίων ἐστὶν, οἷον ἀνθρώπου ῥίς καὶ ^m ὀφθαλμὸς ἀνθρώπου ῥινὶ καὶ ὀφθαλμῷ, καὶ σαρκὶ σὰρξ καὶ ὀστέῳ ὀστούν· τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ⁿ καὶ ἵππου καὶ τῶν ἄλλων ^o ζώων, ὅσα τῷ εἶδει ταῦτα λέγομεν ἑαυτοῖς· ὁμοίως γὰρ ὥσπερ τὸ ὅλον ἔχει πρὸς τὸ ὅλον, καὶ τῶν μορίων ἔχει ἕκαστον πρὸς ἕκαστον. Τὰ δὲ ταῦτα μὲν ἐστὶν, διαφέρει δὲ καθ' ὑπερο- ⁵ χὴν καὶ ἑλλειψιν, ^p ὅσων τὸ γένος ἐστὶ ταυτόν. ^q Λέγω δὲ γένος οἷον ὄρνιθα καὶ ἰχθύν· τούτων γὰρ ἑκάτερον ἔχει διαφορὰν ^r κατὰ ^s τὸ γένος, καὶ ἐστὶν εἶδη πλείω ἰχθύων καὶ ὀρνίθων. Διαφέρει δὲ σχεδὸν τὰ ^t πλείστα τῶν μορίων ἐν ⁶

Codices P.A^a.Ca.Da. Tit. ^a τῶν περὶ τὰ ζῶα ἱστοριῶν βιβλίον α Da, περὶ ζῶων ἱστορίας α P.Ca, τῶν περὶ ζῶων ἱστορίας βιβλίον πρῶτον A^a, sed rc. ^b σύνθετα οἷον ὅσα A^a. ^c ἡ et τὸ om. P.Da. ^d πρόσωπον A^a. ^e δ' om. pr. A^a. ^f αὐτοῖς ἴδια οἷον P.Da. ^g ὁ post καὶ om. P.Da. ^h τὰ αὐτὰ A^a.Ca. ⁱ ταῦτα A^a. ^k δὲ om. Ca. et pr. A^a. ^l εἶδη Da. ^m ὀφθ. ἀνθρώπων P. ⁿ καὶ post τρόπον om. A^a. ^o ζώων om. Da. ^p ὅσον P. ^q λέγεται δὲ γένος οἷον ὄρνιθος καὶ ἰχθύος P. ^r κατὰ] καὶ πρὸς A^a, om. Da. ^s τοῦ γένους P. ^t πλείω Ca.

ἢ ἐν τοῖς ὑπτίοις ἢ ἐν τούτοις ^η τε καὶ τοῖς πρανεσίν. Καὶ τῶν μὲν χερσαίων ^ο πολλά, ὥσπερ εἴρηται, ἐκ τοῦ ὑγροῦ τὴν τροφὴν πορίζεται, τῶν δ' ἐνύδρων καὶ δεχομένων τὴν θάλατταν οὐδὲν ἐκ τῆς γῆς. ^υΕνια δὲ τῶν ζώων τὸ μὲν πρῶτον ζῆ ἐν τῷ ὑγρῷ, ἔπειτα μεταβάλλει εἰς ἄλλην μορφήν καὶ ζῆ ἔξω, οἷον ^ρ ἐπὶ τῶν ^ι ἐν τοῖς ποταμοῖς ^ε ἐμπίδων ^ς γίνεται γὰρ ἐξ αὐτῶν ὁ οἰστρος. ^τἜτι τὰ μὲν ἐστὶ μόνιμα ^ν τῶν ζώων, τὰ δὲ μεταβλητικά. ^υἜστι δὲ τὰ μόνιμα ἐν τῷ ὑγρῷ ¹⁸ τῶν δὲ χερσαίων οὐδὲν ^ω μόνιμον. ^ιΕν δὲ τῷ ὑγρῷ πολλὰ ^κ τῷ προσπεφυκέναι ζῆ, οἷον γένη ὀστρέων πολλά. Δοκεῖ δὲ καὶ ὁ σπόγγος ἔχειν τινὰ αἰσθσιν· σημεῖον δὲ ὅτι χαλεπώτερον ἀποσπᾶται, ^υ ἂν μὴ γένηται λαθραῖως ἢ κίνησις, ὥς φασιν. Τὰ δὲ καὶ προσφύεται καὶ ἀπολύεται, οἷον ^ζ ἐστὶ γένος τι τῆς καλουμένης ἀκαλήφης· τοῦτων γὰρ τινες νύκτωρ ¹⁹ ^α ἀπολυόμεναι νέμονται. Πολλὰ δ' ἀπολελυμένα μὲν ἐστὶν ἀκίνητα δέ, οἷον ὀστρεα καὶ τὰ καλούμενα ὀλοθούρια. Τὰ δὲ νευστικά, οἷον ^β ἰχθύες καὶ τὰ μαλάκια καὶ τὰ μαλακόστρακα, οἷον ἀράβιοι. Τὰ δὲ πορευτικά, οἷον τὸ τῶν καρκίνων γένος· τοῦτο γὰρ ἐνυδρον ὃν ^ς τὴν φύσιν πορευτικόν ²⁰ ἐστίν. Τῶν δὲ χερσαίων ἐστὶ τὰ μὲν πτηνὰ, ὥσπερ ^δ ὄρνιθες καὶ μέλιτται, καὶ ταῦτ' ἄλλον ^ο τρόπον ἀλλήλων, τὰ δὲ πεζά. Καὶ τῶν πεζῶν τὰ μὲν πορευτικά, τὰ δ' ^ε ἔρπυστικά, τὰ δὲ ^ς ἰλυσπαστικά. Πτηνὸν δὲ μόνον οὐδὲν ἐστίν, ὥσπερ νευστικὸν μόνον ἰχθύς· ^η καὶ γὰρ τὰ δερμόπτερα πεζεύει, καὶ ^ι νυκτερίδι πόδες εἰσί, ^κ καὶ τῇ φώκῃ κεκολωβωμένοι ²¹ πόδες. Καὶ τῶν ὀρνίθων εἰσί τινες κακόποδες, οἱ διὰ τοῦτο καλοῦνται ἄποδες· ἐστὶ δὲ εὔπτερον τοῦτο τὸ ὀρνίθιον. Σχεδὸν δὲ καὶ τὰ ὅμοια ^λ αὐτῷ εὔπτερα μὲν κακόποδα δ' ἐστίν,

^η τε om. P. ^ο ὥσπερ εἴρηται πολλά P.D^a. ^ρ ἐπὶ om. D^a. ^ι ἐν om. A^a. ^ε ἀσπίδων C^a, ἐμπίδων corr. A^a. ^ς γίνονται—οἱ οἰστροι P.D^a. ^τ ἐτι δὲ τὰ P. ^ν τῶν ζώων om. P.D^a. ^ω μόνιμόν ἐστιν. ἐν D^a. ^κ ζῆ τῷ προσπεφυκέναι D^a. ^υ εἰν P.D^a. ^ζ ἐστὶ om. P.D^a. ^α ἀποδυόμεναι P. ^β ἰχθύδια P.D^a. ^ς τῇ φύσει P.D^a. ^δ ὄρνις καὶ μέλιττα A^a. ^ο τρόπον διαφέρει ἀλλήλων P.D^a. ^ε ἔρπηστικά P. et pr. A^a. ^ς δυτικά P, εἰληγικά D^a. ^η καὶ γὰρ καὶ τὰ P.D^a. ^ι νυκτερίδες δίποδες D^a. ^κ καὶ] ὥς καὶ P.D^a. ^λ αὐτῶν C^a.

οἶον χελιδὼν καὶ δρεπανίς· ^m ὁμοιότροπά τε γὰρ καὶ ὁμοιό-
 ὀπτερα. ⁿ πάντα ταῦτα, καὶ τὰς ὄψεις ^o ἐγγύς ἀλλήλων.
 Φαίνεται δ' ὁ μὲν ἄπους πᾶσαν ὥραν, ἡ δὲ δρεπανίς ὅταν ὕσῃ ²²
 τοῦ θέρους· τότε ^p γὰρ ὁράται καὶ ἀλίσκεται, ^q ὅλως δὲ καὶ
 σπάνιόν ἐστί τοῦτο τὸ ὄρνεον. Πορευτικά δὲ καὶ νευστικά
 πολλὰ τῶν ζώων ἐστίν.

Εἰσὶ δὲ καὶ αἱ τοιαίδε διαφοραὶ κατὰ τοὺς βίους καὶ τὰς ²³
 πράξεις. Τὰ μὲν γὰρ ^r αὐτῶν ἐστὶν ἀγελαῖα τὰ δὲ ^s μονα-
 δικά, ^t καὶ πεζὰ καὶ πτηνὰ καὶ πλωτά, τὰ δ' ἐπαμφοτερίζει.
 Καὶ τῶν ἀγελαίων καὶ τῶν μοναδικῶν τὰ μὲν πολιτικά τὰ δὲ
^v σποραδικὰ ἐστίν. ^w Ἀγελαῖα μὲν οὖν οἶον ἐν τοῖς πτηνοῖς ²⁴
 τὸ τῶν περιστερῶν γένος καὶ γέρανος καὶ κύκνος (γαμψώνυ-
 χον δ' οὐδὲν ἀγελαῖον), καὶ τῶν πλωτῶν πολλὰ γένη ^x τῶν
 ἰχθύων, οἶον οὓς καλοῦσι δρομάδας, θύννοι, πηλαμύδες, ^y ἄμι-
 αι· ὁ δ' ἄνθρωπος ἐπαμφοτερίζει. Πολιτικά δ' ἐστὶν ὧν ²⁵
 ἔν τι καὶ κοινὸν γίνεται πάντων τὸ ἔργον· ὅπερ οὐ πάντα
 ποιεῖ τὰ ἀγελαῖα. ^z Ἔστι δὲ τοιοῦτον ἄνθρωπος, μέλιττα,
^{aa} σφήξ, μύρμηξ, γέρανος. Καὶ τούτων τὰ μὲν ὑφ' ^a ἡγεμόνα
 ἐστὶ τὰ δ' ἄναρχα, οἶον ^b γέρανος μὲν καὶ τὸ τῶν μελιττῶν
 γένος ὑφ' ^a ἡγεμόνα, μύρμηκες δὲ καὶ μυρία ἄλλα ἄναρχα.
 Καὶ τὰ μὲν ἐπιδημητικά ^c καὶ τῶν ἀγελαίων καὶ τῶν μονα- ²⁶
 δικῶν, τὰ δὲ ἐκτοπιστικά. Καὶ τὰ μὲν σαρκοφάγα, ^d τὰ δὲ
 καρποφάγα, τὰ δὲ παμφάγα, τὰ δὲ ιδιότροφα, οἶον τὸ τῶν
 μελιττῶν γένος καὶ τὸ τῶν ἀραχνῶν· τὰ μὲν γὰρ ^e μέλιτι
 καὶ τισιν ἄλλοις ^f ὀλίγοις τῶν γλυκέων χρῆται τροφῇ, οἱ δ'
 ἀράχνη ἀπὸ τῆς τῶν μυῶν θήρας ζῶσιν, τὰ δ' ἰχθύσι χρῶν-
 ται τροφῇ. Καὶ τὰ μὲν θηρευτικά, τὰ δὲ θησαυριστικά τῆς ²⁷
 τροφῆς ἐστί, τὰ δ' οὐ. Καὶ τὰ μὲν οἰκητικά τὰ δὲ ἄοικα,

^m ὁμότροπά τε γὰρ καὶ ὁμόπτερα P. ⁿ ταῦτα πάντα A^a. ^o ἀλλήλων
 ἐγγύς P.D^a. ^p γὰρ καὶ ὁράται καὶ P.D^a. ^q ὅλως P. ^r αὐτῶν om.
 P.D^a. ^s μοναδικὰ P.A^a.C^a. ^t καὶ πεζὰ post πτ. C^a, post πλ. P.D^a.
^v σποραδικὰ] πορευτικά P. ^w ἐστὶ δὲ ἀγελαῖα μὲν οἶον P.D^a. ^x τῶν]
 καὶ τῶν A^a.C^a, om. P.D^a. ^y ἄμιαι A^a.C^a. ^z σφίγις pr. A^a. ^a ἡγε-
 μόνος P.D^a. ^b γέρανοι P.D^a. ^c καὶ ante τῶν om. P.D^a. ^d τὰ δὲ
 καρποφάγα post παμφάγα A^a. ^e μέλιτι ἢ καὶ P. ^f ὀλίγοις ante ἄλλοις
 P, om. D^a.

οἰκητικά μὲν οἶον ^ε ἀσπάλαξ, μῦς, ^η μύρμηξ, μέλιττα, αἰοικα
 δὲ πολλὰ τῶν ἐντόμων καὶ τῶν τετραπόδων. Ἔτι τοῖς τό-
 πους τὰ μὲν τρωγλοδυτικά, οἶον ^ι σαύρα, ὄφεις, τὰ ^δ ὑπέρ-
 28 γεια, οἶον ἵππος, κύων. Καὶ τὰ μὲν ^κ τρηματώδη τὰ ^δ
 ἄτρητα. Καὶ τὰ μὲν νυκτερόβια, οἶον γλαύξ, νυκτερίς, τὰ
^δ ἐν τῷ φωτὶ ζῇ. Ἔτι δὲ ἡμερα καὶ ἄγρια, ^ι καὶ τὰ μὲν
 αἰί, οἶον ἄνθρωπος καὶ ὀρεὺς αἰί ἡμερα, τὰ ^μ ^δ ἄγρια, ὥσπερ
 πάρδαλις καὶ λύκος· τῇ δὲ καὶ ἡμεροῦσθαι ^ν δύναται ταχύ,
 29 οἶον ἐλέφας. Ἔτι ἄλλον τρόπον· ^ο πάντα γὰρ ὅσα ἡμερά
 ἐστὶ γένη, καὶ ἄγριά ἐστίν, οἶον ^ρ ἵπποι, ^q βόες, ^υ ες, ^ι πρό-
 βατα, αἶγες, κύνες. Καὶ τὰ μὲν ψοφητικά, τὰ δὲ ἄφωνα,
 τὰ δὲ φωνήεντα, καὶ τούτων τὰ μὲν διάλεκτον ἔχει τὰ δὲ
 ἀγράμματα, καὶ τὰ μὲν κωτίλα τὰ δὲ ^ς σιγηλά, τὰ ^δ ὠδικὰ
 τὰ ^δ ἄνφδα· ^ι πάντων δὲ κοινὸν τὸ περὶ τὰς ὀχείας μάλιστα
 30 ἄδειν καὶ λαλεῖν. Καὶ τὰ μὲν ἄγροικα, ὥσπερ φάττα, τὰ
^δ ὄρεια, ὥσπερ ἔποψ, τὰ δὲ συνανθρωπίζει, οἶον περιστερὰ.
 Καὶ τὰ μὲν ^ν ἀφροδισιαστικά, οἶον τὸ τῶν περδίκων καὶ
 ἀλεκτρούνων γένος, τὰ δὲ ^ω ἀγνευτικά, οἶον τὸ τῶν κορακοει-
 δῶν ὀρίθων γένος· ταῦτα γὰρ ^ς σπανίως ^γ ποιεῖται τὴν ὀχεί-
 31 αν. Καὶ τῶν θαλαττίων τὰ μὲν πελάγια, τὰ δὲ αἰγιαλώδη,
 τὰ δὲ πετραῖα. Ἔτι τὰ μὲν ἀμυντικά τὰ δὲ φυλακτικά·
 ἔστι ^ς ^δ ἀμυντικά μὲν ὅσα ἢ ἐπιτίθεται ἢ ἀδικοῦμενα ἀμύνε-
 ται, φυλακτικά δὲ ὅσα πρὸς τὸ μὴ παθεῖν ^α τι ^β ἔχει ἐν αὐτοῖς
^ς ἀλεωρήν.

32 Διαφέρουσι δὲ ^δ καὶ ταῖς τοιαῖσδε διαφοραῖς κατὰ τὸ
 ἦθος. Τὰ μὲν γάρ ἐστι ^ς πράα καὶ δύσθυμα καὶ οὐκ ἐνστα-
 τικά, οἶον βοῦς, τὰ δὲ θυμώδη καὶ ἐνστατικά καὶ ἀμαθῆ, οἶον

^ε ἀσπάλαγξ A^a. ^η μύρμηξ μυῖα μέλιττα P.D^a. ^ι σαύραι ὄφεις τὰ ^δ
 ὑπέργεια P.D^a. ^κ τρηματώδη τὰ ^δ ἄτρημα P. ^ι καὶ τὰ] ἔστι δὲ ἡμερα καὶ
 ἄγρια P.D^a. ^μ ^δ] ^δ αἰί P.D^a. ^ν ταχύ δύναται P.D^a. ^ο ἅπαντα
 P.D^a. ^ρ ἵπποι post υἷες P.D^a. ^q βόες post κύνες P.D^a. ^ι πρόβατα]
 ἄνθρωποι πρόβατα P.C^a.D^a. ^ς σιγηλά] σιγηλά τὰ δὲ λαλα A^a. ^ι ἁπάν-
 των P.D^a. ^ν ἀφροδισιαστικά pr. A^a. ^ω ἀγνευτικά pr. A^a, ἀγονευτικά
 D^a. ^ς σπανίως] πάντα C^a. ^γ τὴν ὀχείαν ποιεῖται A^a. ^ς ^δ om. P.
^α τι om. D^a. ^β ἔχει τινὰ ἐν ἑαυτοῖς P.D^a. ^ς ἀλεωράν P. ^δ καὶ om.
 A^a.C^a. ^ς πράα P.D^a.

ὅς ἄγριος, τὰ δὲ φρόνιμα καὶ δειλά, οἷον ^ε ἔλαφος, δαΐνπους, τὰ δὲ ἀνελεύθερα καὶ ἐπίβουλα, ^ς οἷον οἱ ὄφεις, τὰ δὲ ^h ἐλευθέρια καὶ ἀνδρεία καὶ εὐγενή, οἷον λέων, τὰ δὲ γενναῖα καὶ ἄγρια καὶ ἐπίβουλα, οἷον λύκος· εὐγενὲς μὲν γὰρ ἐστὶ τὸ ἐξ ἀγαθοῦ γένους, γενναῖον δὲ τὸ μὴ ⁱ ἐξιστάμενον ἐκ τῆς ^k αὐτοῦ φύσεως. Καὶ τὰ μὲν ^l πανοῦργα καὶ κακοῦργα, οἷον ³³ ἀλώπηξ, τὰ δὲ ^m θυμικὰ καὶ φιλητικὰ καὶ θωπευτικά, οἷον κύων, τὰ δὲ ⁿ πρᾶα καὶ τιθασσεντικά, οἷον ἐλέφας, τὰ ^δ αἰσχυνητὰ καὶ φυλακτικά, οἷον χήν, τὰ δὲ φθονερὰ καὶ φιλόκαλα, οἷον ταῶς. Βουλευτικὸν δὲ ^ο μόνον ἄνθρωπός ἐστι ³⁴ τῶν ζώων. Καὶ μνήμης μὲν καὶ διδαχῆς πολλὰ κοινωνεῖ, ἀναμνησκεισθαι δὲ οὐδὲν ἄλλο δύναται ^p πλὴν ἄνθρωπος. Περὶ ἕκαστον δὲ τῶν γενῶν τά τε περὶ τὰ ἤθη καὶ τοὺς βίους ὕστερον λεχθήσεται ^q δι' ἀκριβείας μᾶλλον.

Πάντων ^δ ἐστὶ τῶν ζώων κοινὰ μόρια, ^φ δέχεται τὴν τρο- ² φὴν καὶ εἰς ^ο δέχεται· ταῦτα ^δ ἐστὶ ταῦτα καὶ ἕτερα κατὰ τοὺς εἰρημένους τρόπους, ^ε ἢ κατ' ^ς εἶδος ἢ καθ' ὑπεροχὴν ἢ κατ' ἀναλογίαν ἢ τῇ θέσει διαφέροντα. Μετὰ δὲ ταῦτα ^z ἄλλα κοινὰ μόρια ἔχει τὰ πλείστα τῶν ζώων πρὸς τούτοις, ἢ ἀφίησι τὸ περιττώμα τῆς τροφῆς καὶ ἢ λαμβάνει· οὐ γὰρ πᾶσιν ὑπάρχει τοῦτο. Καλεῖται ^δ ἢ μὲν λαμβάνει, στόμα, εἰς ^ο ^t δὲ ^v δέχεται, κοιλία· τὸ δὲ λοιπὸν πολυώνυμόν ἐστιν. Τοῦ δὲ περιττώματος ὄντος διττοῦ, ὅσα μὲν ἔχει ^w δεκτικά ³ μόρια τοῦ ὑγροῦ περιττώματος, ἔχει καὶ τῆς ξηρᾶς τροφῆς, ὅσα δὲ ταύτης, ἐκείνης οὐ πάντα. ^x Διὸ ὅσα ^γ μὲν κύστιν ἔχει, καὶ κοιλίαν ἔχει, ὅσα δὲ κοιλίαν ἔχει, οὐ πάντα κύστιν ἔχει. Ὀνομάζεται γὰρ τὸ μὲν τῆς ὑγρᾶς περιτώσεως ^z δεκτικὸν μόριον κύστις, κοιλία δὲ τὸ τῆς ξηρᾶς.

^ε ἔλαφος λαγῶδες δαΐνπους A^a. ^ς οἷον ὄφεις P.D^a. ^h ἐλευθέρια Schneiderus: codices ἐλεύθερα. ⁱ ἐξαισιντάμενον P. ^k αὐτοῦ P.D^a. ^l κακοῦργα καὶ πανοῦργα P.D^a. ^m θυμωτικά P.D^a. ⁿ πρᾶα P.D^a. ^ο μόνον οἷον ἄνθρωπος P. ^p πλὴν ὁ ἄνθρωπος P.D^a. ^q δι'] μετὰ P.D^a. ^ε ἢ ante κατ' om. in lacuna P. ^ς εἶδος ἢ] εἶδος καὶ D^a. ^t δὲ om. pr. A^a. ^v ἐνδέχεται D^a. ^w δεκτικά pr. A^a. ^x διὸ] δὲ A^a. C^a. ^γ μὲν om. C^a. ^z δεκτικὸν pr. A^a.

- 3 Τῶν δὲ λοιπῶν πολλοῖς ὑπάρχει ταυτά τε τὰ μόρια καὶ ἔτι ἢ τὸ σπέρμα ^aἀφιάσιν· καὶ τούτων ^bἐν οἷς ^cμὲν ὑπάρχει γένεσις ζῶων τὸ μὲν εἰς αὐτὸ ἀφιέν, τὸ δὲ εἰς ἕτερον. Καλεῖται δὲ τὸ μὲν εἰς ^dαὐτὸ ἀφιέν θῆλυ, τὸ δ' εἰς ^eτοῦτο ἄρρεν. ^fἘν ἐνίοις δ' οὐκ ἔστι τὸ ἄρρεν ^gκαὶ θῆλυ· ^hἢ καὶ τῶν μορίων τῶν πρὸς τὴν δημιουργίαν ταύτην διαφέρει τὸ εἶδος· τὰ μὲν ³γὰρ ἔχει ὑστέραν τὰ δὲ τὸ ἀνάλογον. Ὅσα μὲν οὖν ⁱἀναγκαιότατα μόρια τοῖς ζῷοις τὰ μὲν πᾶσιν ἔχειν συμβέβηκε τὰ δὲ τοῖς πλείστοις, ^kταυτ' ἐστίν.

- Πᾶσι δὲ τοῖς ζῷοις αἰσθησις μία ὑπάρχει ¹κοινὴ μόνη ἢ ἀφή, ὥστε ^mκαὶ ἐν ⁿᾧ ^aαὕτη μορίῳ ^oγίνεσθαι πέφυκεν, ^pἀνώνυμόν ἐστιν· τοῖς μὲν γὰρ ταυτὸ τοῖς δὲ τὸ ἀνάλογόν ἐστιν.
- 4 Ἐχει δὲ καὶ ὑγρότητα πᾶν ζῶον, ἧς στερισκόμενον ἢ ^qφύσει ἢ βίᾳ φθείρεται. ^rἜτι ἐν ^sᾧ γίγνεται, τοῦτο ἄλλο. Ἔστι δὲ τοῦτο τοῖς μὲν αἷμα ^aκαὶ φλέψ, τοῖς δὲ τὸ ἀνάλογον τούτων· ἔστι δ' ἀτελὴ ταῦτα, οἷον τὸ μὲν ^tἰς τὸ δ' ἰχώρ.
- 2 Ἡ μὲν οὖν ἀφή ἐν ὁμοιομερεῖ ^vἐγγίγνεται μέρει, οἷον ἐν σαρκὶ ἢ τοιούτῳ τινί, καὶ ὅλως ἐν τοῖς αἱματικοῖς, ὅσα ἔχει αἷμα· τοῖς δ' ἐν τῷ ἀνάλογον, πᾶσι ^wδ' ἐν τοῖς ὁμοιομερέσιν. Αἱ δὲ ποιητικαὶ δυνάμεις ἐν τοῖς ἀνομοιομερέσιν, οἷον ἢ τῆς τροφῆς ἐργασία ἐν στόματι καὶ ἢ τῆς κινήσεως τῆς κατὰ τόπον ἐν ποσὶν ἢ πτέρυξιν ἢ τοῖς ἀνάλογον.
- 3 Πρὸς δὲ τούτοις τὰ μὲν ἔναιμα τυγχάνει ὄντα, οἷον ἄνθρωπος καὶ ἵππος καὶ πάνθ' ὅσα ἢ ἄποδά ἐστὶ τέλεα ὄντα ἢ δίποδα ἢ τετράποδα, τὰ δ' ἄναιμα, οἷον μέλιττα καὶ ^xσφήξ καὶ τῶν θαλαττίων σηπία καὶ κάραβος καὶ πάνθ' ὅσα ^yπλείους
- 5 ^zπόδας ἔχει τεττάρων. Καὶ τὰ μὲν ζωοτόκα τὰ δὲ φωτόκα

^a ἀφίησιν P.Da. ^b ἐν οἷς] ἐνίοις P.Da. ^c μὲν post ὑπάρχει P, om. Da. ^d αὐτὸ P.Da. ^e τοῦτο] ἕτερον P.Da. ^f ἐν om. P.Da. ^g καὶ τὸ θῆλυ P.Da. ^h ἢ] ἢ A^a, om. P.Da. ⁱ ἀναγκ. τὰ μόρια P. ^k ταυτά P.Da. ¹ κοινὴ μόνη pr. A^a, μόνη κοινὴ P.Da. ^m καὶ om. Da. ⁿ αὕτη om. A^a, post μορίῳ ponit C^a. ^o πέφυκε γίνεσθαι P.Da. ^p ἀνώνυμον δ' ἔστι P. ^q βία ἢ φύσει P.Da. ^r ἔτι] ὅτι rc. A^a. ^s καὶ Gaza: codices τοῖς δὲ. ^t ἰς Gaza: codices ἰὸς. ^v γίνεται P.Da. ^w δ' om. P.Da. ^x σφήξ A^a. ^y πλείω P. ^z πόδας ἔχει τῶν τεττάρων P.Da, ἔχει τεττάρων πόδας A^a.

τὰ δὲ σκώληκοτόκα, ζφοτόκα μὲν οἶον ἄνθρωπος καὶ ἵππος καὶ φώκη καὶ τὰ ἄλλα ὅσα ἔχει τρίχας, καὶ τῶν ἐνύδρων τὰ κητώδη, οἶον δελφίς, καὶ τὰ ^ακαλούμενα σελάχη. Τούτων ² δὲ τὰ μὲν αὐλὸν ἔχει, βράγχια δ' οὐκ ἔχει, οἶον δελφίς καὶ ^βφάλαινα (ἔχει δ' ὁ μὲν δελφίς τὸν αὐλὸν διὰ τοῦ νώτου, ἡ δὲ ^βφάλαινα ἐν τῷ μετώπῳ), τὰ δὲ ἀκάλυπτα βράγχια, οἶον τὰ σελάχη, ^γγαλεοί τε καὶ βάτοι. Καλεῖται δ' ὥν μὲν τῶν ³ κνημάτων τῶν τελείων, ἐξ οὗ γίγνεται τὸ γινόμενον ζῶον, ἐκ μορίου τὴν ἀρχήν, τὸ δ' ἄλλο τροφή τῷ γινομένῳ ἐστίν· σκώληξ δ' ^δ ἐστὶν ἐξ οὗ ^ε ὅλου ὅλον γίνεται τὸ ζῶον, διαρθρομένου καὶ αὐξανομένου τοῦ κνήματος. Τὰ μὲν οὖν ἐν ^ε αὐτοῖς ⁴ ὀστοκεῖ τῶν ζφοτόκων, οἶον τὰ σελάχη, τὰ δὲ ζφοτοκεῖ ἐν αὐτοῖς, οἶον ἄνθρωπος καὶ ἵππος· εἰς δὲ τὸ φανερόν τῶν μὲν τελεωθέντος τοῦ κνήματος ζῶον ἐξέρχεται, τῶν δ' ὥν, τῶν δὲ σκώληξ. Τῶν δ' ὥν τὰ μὲν ὀστρακόδερμα ἐστὶ καὶ δί- ⁵χροα, ^ς οἶον τὰ τῶν ὀρνίθων, τὰ δὲ μαλακόδερμα καὶ μονόχροα, ^η οἶον τὰ τῶν σελαχῶν. Καὶ τῶν σκωλήκων οἱ μὲν εὐθὺς κινητικοὶ οἱ δ' ἀκίνητοι. Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐν τοῖς περὶ γενέσεως δι' ἀκριβείας ὕστερον ¹ ἐροῦμεν.

^ν Ἐτι δὲ τῶν ζῶων τὰ μὲν ἔχει πόδας τὰ δ' ἄποδα, καὶ ⁶ τῶν ἐχόντων τὰ μὲν δύο πόδας ἔχει, οἶον ἄνθρωπος καὶ ὄρνις μόνα, τὰ δὲ τέτταρας, οἶον ^κσαύρα καὶ κύων, τὰ δὲ πλείους, οἶον σκολόπενδρα καὶ μέλιττα· πάντα δ' ἀρτίους ἔχει ¹ πόδας. Τῶν δὲ νευστικῶν ὅσα ἄποδα, τὰ μὲν πτε- ⁷ρύγια ἔχει, ὥσπερ ἰχθύς, καὶ τούτων οἱ μὲν τέτταρα πτερύγια, δύο μὲν ἄνω ἐν τοῖς πρᾶνέσι, δύο δὲ ^μκάτω ἐν τοῖς ὑπτίοις, οἶον χρύσοφρυς καὶ λάβραξ, τὰ δὲ δύο μόνον, ὅσα προμήκη καὶ λεία, οἶον ἔγχελυς καὶ γόγγυρος· τὰ δ' ^ν ὅλως οὐκ ἔχει, οἶον σμύραινα ^ο καὶ ὅσα ἄλλα χρῆται τῇ ^ρ θαλάττῃ ὥσπερ ^ι οἱ ὄφεις τῇ γῇ, καὶ ἐν τῷ ὑγρῷ ὁμοίως

^α καλούμενα om. D^a. ^β φάλλαινα A^a. ^γ γαλεοί A^a. ^δ ἐστὶν om. P. ^ε ὅλου om. pr. A^a. ^ς ἐαυτοῖς D^a. ^η οἶα P.D^a. ^ι λεκτέον A.C^a. ^κ σαύραι P. ¹ πόδας, ὅσαπερ ἔχει πόδας. τῶν P.D^a. ^μ κάτωθεν P.D^a. ^ν ὅλως] ὡς ἄλλος P. ^ο καὶ ὅσα ἄλλα] ἄλλα P.D^a. ^ρ θαλάττῃ καὶ ὥσπερ A^a. ^ι οἱ ὄφεις] ὄφεις P.D^a.

8^τ νέουσιν. Τῶν δὲ σελαχῶν ἓνια μὲν οὐκ ἔχει ⁸ πτερύγια, οἷον τὰ πλατέα καὶ κερκοφόρα, ὥσπερ βάτος καὶ τρυγῶν, ἀλλ' αὐτοῖς νεῖ τοῖς ^ι πλάτεσιν· βάτραχος δ' ἔχει, καὶ ὅσα τὸ 9 πλάτος μὴ ἔχει ἀπολελεπτυσμένον. ^υ Ὅσα δὲ δοκεῖ πόδας ἔχειν, καθάπερ ^ν καὶ τὰ μαλάκια, ^ω τούτοις νεῖ καὶ τοῖς πτερυγίοις, καὶ θάττον ἐπὶ ^ς κύτος, οἷον σηπία καὶ τευθὺς καὶ πολύπους· βαδίζει δὲ τούτων ^υ οὐδέτερον, ὥσπερ πολύ- 10 πους. Τὰ δὲ σκληρόδερμα, οἷον ^ς κάραβος, τοῖς οὐραίοις νεῖ, ^α τάχιστα δ' ἐπὶ τὴν κέρκον τοῖς ἐν ἐκείνῃ πτερυγίοις· καὶ ὁ κορδύλος τοῖς ποσὶ καὶ τῷ οὐραίῳ· ἔχει δ' ὅμοιον ^β γλάνει τὸ οὐραῖον, ὡς μικρὸν εἰκασαὶ μεγάλῳ. Τῶν δὲ πτηνῶν τὰ μὲν πτερωτά ἐστίν, οἷον αἰετὸς καὶ ἱέραξ, τὰ δὲ πτιλωτά, οἷον μέλιττα καὶ μηλολόνη, τὰ δὲ δερμόπτερα, οἷον ἀλώπηξ 11 καὶ νυκτερίς. Πτερωτά μὲν οὖν ἐστὶν ὅσα ἔναιμα, καὶ δερμό- πτερα ὡσαύτως· πτιλωτά δὲ ὅσα ἄναιμα, οἷον τὰ ἔντομα. ^υ Ἔστι δὲ τὰ μὲν πτερωτά καὶ δερμόπτερα ^ς δίποδα πάντα ἢ ἄποδα· λέγονται γὰρ εἶναι ^δ τινες ὄφεις τοιοῦτοι περὶ Αἰθιοπίαν. Τὸ μὲν οὖν πτερωτὸν γένος τῶν ζῴων ὄρνις καλεῖ- 12 ται, τὰ δὲ λοιπὰ δύο ἀνώνυμα ^ς ἐνὶ ὀνόματι. Τῶν δὲ πτηνῶν μὲν ἀναίμων δὲ τὰ μὲν κολεόπτερά ἐστιν (ἔχει γὰρ ἐν ἐλύτρῳ τὰ πτερά, οἷον αἱ μηλολόνη καὶ οἱ κύνθαροι), τὰ δ' ἀνέλ- ττρα, καὶ τούτων τὰ μὲν δίπτερα τὰ δὲ τετράπτερα, τετρά- πτερα μὲν ὅσα μέγεθος ἔχει ἢ ὅσα ὀπισθόκεντρά ἐστι, ^ι δί- πτερα δὲ ὅσα ^ς ἢ μέγεθος μὴ ἔχει ἢ ἐμπροσθόκεντρά ἐστιν. 13 Τῶν δὲ κολεοπτέρων οὐδὲν ἔχει κέντρον. Τὰ δὲ δίπτερα ἐμπροσθεν ἔχει ^β τὰ κέντρα, οἷον μυῖα καὶ μύωψ καὶ οἰστρος καὶ ἐμπίς. Πάντα δὲ τὰ ἄναιμα ἐλάττω ^ι τὰ μέγεθι ἐστὶ τῶν ἐναίμων ζῴων· πλὴν ὀλίγα ἐν τῇ ^κ θαλάσῃ μερίζονα

^τ ναίουσι A^a. ⁸ πτέρυγας P.D^a. ^ι πλατέσι A^a.C^a.D^a. ^ν καὶ om. C^a, καὶ τὰ om. A^a. ^ω τούτοις] καὶ τούτοις μὲν P. ^ς κῆτος A^a, τοῖς τοιοῦτοις D^a, τοῖς τοιοῦτοις τὸ κύτος P. ^υ ἐκάτερον A^a.C^a. ^ς super κάραβος G^c. A^a. οἶμαι ὁ ἀστακός. ^α τάχιστα τὰ δ' A^a.C^a, τάχιστα δὲ τὰ D^a. ^β γλαῖ D^a, γλάνει P.A^a.C^a. ^ς δίποδα δ' ἅπαντα A^a.C^a. ^δ τοιοῦ- τοί τινες ὄφεις D^a. ^ς ἐνὶ] ἐν ἐνὶ A^a.C^a.D^a. ^ι δίπτερα—ἐστὶν om. D^a. ^ς ἢ om. P. ^β τὸ κέντρον P.D^a. ^ι τῷ μέγεθι P.D^a. ^κ θαλάσῃ P.A^a.

ἄναιμά ἐστιν, ¹οἷον τῶν μαλακίων ἔνια. ^mΜέγιστα δὲ γίνε-
ται ταῦτα τὰ γένη αὐτῶν ἐν τοῖς ⁿἀλεεινοτάτοις, καὶ ἐν τῇ
θαλάττῃ μᾶλλον ἢ ἐν τῇ γῇ καὶ ἐν τοῖς γλυκέσιν ὕδασιν.
κινεῖται δὲ ^oτὰ κινούμενα πάντα ^pτέτταρσι σημείοις ἢ ¹⁴
πλείοσι, τὰ ^qμὲν ἔναιμα ^rτέτταρσι μόνον, οἷον ἄνθρωπος μὲν
χερσὶ δυσὶ καὶ ποσὶ δυσὶν, ^sὄρνις δὲ πτέρυξι δυσὶ καὶ ποσὶ
δυσὶ, τὰ δὲ τετράποδα καὶ ἰχθύες τὰ μὲν ^tτέτταρσι ποσίν,
οἱ δὲ ^tτέτταρσι πτερυγίοις. ^vΌσα δὲ δύο ἔχει πτερύγια ἢ ¹⁵
ὅλως μή, οἷον ὄφεις, ^vτέτταρσι σημείοις οὐθὲν ἡττον· αἱ γὰρ
^wκαμπαὶ ^xτέτταρες, ἢ δύο σὺν τοῖς πτερυγίοις. ^vΌσα δ' ¹⁶
ἄναιμα ὄντα πλείους ^yπόδας ἔχει, εἴτε πτηνὰ εἴτε πεζά,
σημείοις κινεῖται πλείοσιν, οἷον τὸ καλούμενον ζῶον ἐφήμερον
^zτέτταρσι ^aκαὶ ποσὶ καὶ πτεροῖς· ^bτούτῃ γὰρ οὐ μόνον
κατὰ τὸν βίον ^cσυμβαίνει ^dτὸ ἴδιον, ὅθεν καὶ τὴν ἐπω-
νυμίαν ἔχει, ἀλλ' ^eὅτι καὶ πτηνὸν ἐστὶ τετράπουν ὄν.
Πάντα δὲ κινεῖται ὁμοίως, τὰ τετράποδα καὶ πολύποδα· ¹⁷
κατὰ διάμετρον γὰρ κινεῖται. Τὰ μὲν οὖν ἄλλα ζῶα δύο
τοὺς ἡγεμόνας ἔχει πόδας, ὁ δὲ καρκίνος μόνος τῶν ζῶων
τέτταρας.

Γένη ^fδὲ μέγιστα ^gτῶν ζῶων, εἰς ^aδιήρηται τὰλλα ⁶
^hζῶα, τὰδ' ἐστίν, ἐν μὲν ὀρνίθων, ἐν δ' ἰχθύων, ἄλλο δὲ
ⁱκῆτους. Ταῦτα μὲν οὖν πάντα ἔναιμά ἐστιν. ^vΆλλο δὲ ²
γένος ἐστὶ τὸ τῶν ὀστρακοδέρμων, ^δκαλεῖται ὀστρεον· ἄλλο
^kτὸ τῶν μαλακοστράκων, ἀνώνυμον ἐνὶ ὀνόματι, οἷον κάραβοι
καὶ γένη ¹τινὰ καρκίνων καὶ ἀστακῶν· ἄλλο τὸ τῶν μαλα-
κίων, οἷον τευθίδες τε καὶ ^mτευθοὶ καὶ σηπίαι· ⁿἕτερον τὸ
τῶν ἐντόμων. Ταῦτα δὲ πάντα μὲν ἐστὶν ἄναιμα, ὅσα δὲ ³

¹ οἷον τὰ τῶν P.Da. ^m μέγιστα P.Da. ⁿ ἀλεεινοτέρους Aa. ^o πάντα
τὰ κινούμενα Aa. ^p τέτταρσι P.Da. ^q μὲν γὰρ ἔναιμα Aa.Ca. ^r τέτταρσι
P.Aa.Ca.Da. ^s ὄρνις] καὶ ὄρνις Aa.Ca. ^t τέσσαρσι Da, τέταρσι P,
τέτταρσι Aa.Ca. ^v τέταρσι P, τέταρσι Aa.Ca. ^w καμπαὶ Aa.
^x τέτ-
ταρσιν Da, τέταρσιν P. ^y ἔχει πόδας P. ^z τέταρσι P, τέταρσι Aa.Ca.
^a καὶ om. P.Da. ^b τούτῃ Gaza: τοῦτο P.Aa.Ca.Da. ^c σημαίνει
Aa.Ca. ^d τὸ] τὸν P. ^e καὶ ὅτι P.Da. ^f δ' ἐστὶ μέγιστα Da. ^g τῶν
om. P. ^h ζῶα ἀφ' ὧν τὰδ' P.Da. ⁱ κῆτος Aa.Ca. ^k τὸ post ἄλλο
om. P. ^l τινὰ om. P.Da. ^m τευθοὶ P. ⁿ ἕτερον] καὶ ἕτερον P.Da.

πόδας ἔχει, πολὺποδα· τῶν δ' ἐντόμων ἓνια καὶ πτηνά ἐστιν. Τῶν δὲ λοιπῶν ζῴων ^ο οὐκέτι τὰ γένη μεγάλα· οὐ γὰρ περιέχει πολλά εἶδη ἐν εἶδος, ἀλλὰ τὸ μὲν ἐστὶν ἀπλοῦν αὐτὸ οὐκ ἔχον ^ρ διαφορὰν τὸ εἶδος, οἷον ἄνθρωπος, τὰ δ' ἔχει μὲν, ⁴ ἀλλ' ἀνώνυμα τὰ εἶδη. ^q Ἔστι γὰρ τὰ ^τ τετράποδα καὶ ^ς μὴ πτερωτὰ ἔναιμα μὲν πάντα, ἀλλὰ τὰ μὲν ζωοτόκα τὰ δ' ὀτοτόκα αὐτῶν. ^υ Ὅσα μὲν οὖν ζωοτόκα, ^ι οὐ πάντα τρίχας ἔχει, ὅσα δ' ὀτοτόκα, ^ν φολίδας ἔχει· ἐστὶ δ' ἡ φολὶς ὁμοιον χώρα λεπίδος. ^υ Ἀπουν δὲ φύσει ἐστὶν ἔναιμον πεζὸν τὸ τῶν ⁵ ὄφειων γένος· ἐστὶ δὲ τοῦτο ^ω φολιδωτόν. Ἄλλ' οἱ μὲν ἄλλοι ὀτοτοκοῦσιν ^κ ὄφεις, ἡ δ' ἔχιδνα μόνον ζωοτοκεῖ. Τὰ μὲν γὰρ ζωοτοκοῦντα οὐ πάντα τρίχας ἔχει· καὶ γὰρ τῶν ἰχθύων τινὲς ζωοτοκοῦσιν· ὅσα μέντοι ^ν ἔχει τρίχας, ² πάντα ζωοτοκεῖ. Τριχῶν γάρ τι εἶδος θετέον καὶ τὰς ἀκανθώδεις τρίχας, οἷας ^α οἱ χερσαῖοι ἔχουσιν ἐχῖνοι καὶ οἱ ὕστριχες· τριχὸς γὰρ χρεῖαν παρέχουσιν, ἀλλ' οὐ ποδῶν, ὥσπερ ^β οἱ τῶν θαλαττιῶν. Τοῦ δὲ γένους τοῦ τῶν τετραπόδων ζῴων καὶ ζωοτόκων εἶδη μὲν ἐστὶ ^ς πολλὰ, ἀνώνυμά ^δ δέ· ^ε ἀλλὰ καθ' ἕκαστον ^ι αὐτῶν ὡς εἰπεῖν, ὥσπερ ἄνθρωπος εἰρηται, ἑλέων, ἑλαφος, ἵππος, κύων καὶ τᾶλλα τοῦτον τὸν τρόπον, ἐπεὶ ἐστὶν ἐν τι γένος καὶ ἐπὶ ^η τοῖς λοφούροις καλουμένοις, οἷον ἵππη καὶ ὄνη καὶ ὀρεῖ καὶ ^ι γίννη καὶ ^κ ἱννη καὶ ^ι ταῖς ἐν Συρίᾳ καλουμέναις ἡμιόνοις, αἱ καλοῦνται ἡμίονοι δι' ὁμοιότητα, οὐκ οὔσαι ἀπλῶς τὸ αὐτὸ εἶδος· καὶ γὰρ ὀχεύονται καὶ γεννῶνται ἐξ ἀλλήλων. Διὸ ^μ καὶ χωρὶς ^ν λαμβάνοντας ἀνάγκη θεωρεῖν ἐκάστου τὴν φύσιν αὐτῶν.

^ο οὐκέτι ἐστὶ τὰ P.D^a. ^ρ διαφορὰς P.D^a. ^q ἔστι γὰρ] ἔτι A^a. C^a. ^τ τετράποδα εἶδη καὶ P. ^ς μὴ] οὐ P.D^a. ^ι οὐ om. C^a. et pr. A^a. ^ν φολίδα, omisso ἔχει, A^a. C^a. ^ω φολιδωτόν μὲν ἀλλ' P. ^κ ὄφεις D^a. ^υ τρίχας ἔχει P.D^a. ² ἅπαντα A^a. C^a. ^α οἱ γε χ. P, οἱ τε χ. D^a. ^β αἱ P.D^a. ^ς πολλὰ om. C^a. ^δ δέ om. C^a. ^ε ἀλλὰ δὲ καθ' A^a. C^a. ^ι αὐτῶν om. P.D^a. ^η καὶ λέων καὶ ἵππος καὶ ἑλαφος καὶ κύων D^a, καὶ λέων καὶ ἵππος ἑλαφος κύων P. ^η super τοῖς λοφούροις rc. A^a. τοῖς ἔχουσι χαίτην. λοφούροις post καλουμένοις P.D^a. ^ι γίννη C^a. et pr. A^a. ^κ ἱννη C^a. et pr. A^a, ἱν P.D^a. ^ι τοῖς ἐν Συρίᾳ καλουμένοις P. ^μ καὶ om. A^a. C^a. ^ν λαμβάνοντα D^a.

Ταῦτα μὲν οὖν τοῦτον τὸν τρόπον εἴρηται νῦν ὥς ^ο ἐν ⁸ τύφῳ, γεύματος χάριν περὶ ὧν καὶ ὅσα θεωρητέον· δι' ἀκριβείας δ' ὕστερον ἐροῦμεν, ἵνα πρῶτον τὰς ὑπαρχούσας διαφορὰς καὶ τὰ συμβεβηκότα πᾶσι ^ρ λάβωμεν. Μετὰ δὲ τοῦτο τὰς αἰτίας τούτων πειρατέον εὑρεῖν. Οὕτω γὰρ κατὰ ⁹ φύσιν ἐστὶ ποιεῖσθαι τὴν μέθοδον, ὑπαρχούσης τῆς ἱστορίας τῆς περὶ ἕκαστον· περὶ ὧν τε γὰρ καὶ ἐξ ὧν εἶναι δεῖ τὴν ἀπόδειξιν, ἐκ τούτων ^q γίνεται φανερόν. Ληπτέον ^τ δὲ ^α πρῶτον τὰ μέρη τῶν ζώων ἐξ ὧν συνέστηκεν. Κατὰ γὰρ ταῦτα ¹⁰ μάλιστα καὶ πρῶτα διαφέρει καὶ τὰ ὅλα, ἢ τῷ τὰ μὲν ἔχειν τὰ δὲ μὴ ἔχειν, ἢ τῇ θέσει καὶ τῇ τάξει, ἢ ^ε καὶ κατὰ τὰς εἰρημένας πρότερον διαφορὰς, εἶδει καὶ ὑπεροχῇ καὶ ἀναλογίᾳ καὶ ^ν τῶν παθημάτων ἐναντιότητι. Πρῶτον δὲ τὰ τοῦ ¹¹ ἀνθρώπου μέρη ληπτέον· ὥσπερ γὰρ τὰ νομίσματα πρὸς τὸ αὐτοῖς ^ω ἕκαστοι γνωριμώτατον δοκιμάζουσιν, οὕτω δὴ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις· ὁ ^x δ' ἄνθρωπος τῶν ζώων γνωριμώτατον ἡμῖν ἐξ ἀνάγκης ἐστίν. Τῇ μὲν οὖν αἰσθήσει οὐκ ἄδηλα τὰ ¹² μόρια· ὅμως δ' ^γ ἔνεκεν τοῦ μὴ παραλιπεῖν τε τὸ ἐφεξῆς καὶ τοῦ λόγον ἔχειν μετὰ τῆς αἰσθήσεως, λεκτέον τὰ μέρη πρῶτον ² μὲν τὰ ὀργανικά, εἶτα τὰ ὁμοιομερῆ.

Μέγιστα μὲν οὖν ἐστὶ τὰδε τῶν ^α μερῶν εἰς ^δ διαιρεῖται ⁷ τὸ σῶμα τὸ σύνολον, κεφαλὴ, αὐχὴν, θώραξ, ^β βραχίονες δύο, σκέλη δύο, τὸ ἀπ' αὐχένος ^ε μέχρι αἰδοίων κύτος, ὃ καλεῖται θώραξ. Κεφαλῆς μὲν οὖν μέρη τὸ μὲν τριχωτὸν κρανίον καλεῖται. Τούτου δὲ μέρη τὸ μὲν ^δ πρόσθιον βρέ- ² γμα, ὕστερογενές (τελευταῖον γὰρ τῶν ἐν τῷ σώματι πηγνύται ὀστέων), τὸ δ' ὀπίσθιον ἰνίον, μέσον δ' ἰνίου καὶ βρέγμα-τος κορυφή. Ὑπὸ μὲν οὖν τὸ βρέγμα ὁ ἐγκέφαλός ἐστιν, τὸ δ' ἰνίον κενόν. ^ε Ἔστι δὲ τὸ κρανίον ἅπαν ἀραιὸν ³ ὀστούν, στρογγύλον, ἀσάρκῳ δέρματι περιεχόμενον. Ἔχει

^ο ἐν om. P.Ca.Da. ^ρ λαμβάνωμεν Aa.Ca. ^q γίνεσθαι Aa. ^τ δὴ P.Aa. ^α πρῶτον μὲν τὰ P.Da. ^ε καὶ ante κατὰ om. P.Da. ^ν τὰ παθήματα pr. Aa. ^ω ἕκαστον P.Aa.Da. ^x δ' om. Da. ^γ ἔνεκα P.Da. ² μὲν om. P.Aa.Ca. ^α μελῶν Aa.Ca. ^β βραχίονες—θώραξ om. pr. Ca. ^ε μέχρις Da. ^δ ἐμπρόσθιον P.Da. ^ε ἐστίν. τὸ δὲ Aa.Ca.

δὲ ραφὰς τῶν μὲν γυναικῶν μίαν κύκλῳ, τῶν δ' ἀνδρῶν τρεῖς εἰς ἓν συναπτούσας ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ· [†] ἤδη δ' ὠμμένη ἐστὶ κεφαλὴ ἀνδρὸς οὐδεμίαν ἔχουσα ραφήν. Τοῦ δὲ κρανίου κορυφὴ καλεῖται τὸ μέσον ^ε λίσσωμα τῶν τριχῶν. Τοῦτο δ' ἐνίοις διπλοῦν ἐστίν· γίνονται γάρ τινες δικόρυφοι, οὐ τῷ ὁστῷ ἀλλὰ τῇ ^h τῶν τριχῶν ⁱ λισσώσει.

- 8 Τὸ δ' ὑπὸ τὸ κρανίον ὀνομάζεται πρόσωπον ἐπὶ μόνου τῶν ἄλλων ζῴων ἀνθρώπου· ἰχθύος γὰρ καὶ βοὸς οὐ λέγεται πρόσωπον. Προσώπου δὲ τὸ μὲν ὑπὸ τὸ βρέγμα μεταξὺ τῶν ὀμμάτων ^k μέτωπον. Τοῦτο δὲ οἷς μὲν μέγα, βραδύτεροι, οἷς δὲ μικρόν, εὐκίνητοι· καὶ οἷς μὲν πλατὺ, ἐκστατικοί, οἷς δὲ περιφερές, ^l θυμικοί. Ὑπὸ δὲ τῷ μετώπῳ ὀφρύες διφυεῖς· ὧν αἱ μὲν εὐθεῖαι μαλακοῦ ἤθους σημεῖον, αἱ δὲ πρὸς τὴν ῥίνα τὴν καμπυλότῃ [†] ἔχουσαι στρυφνοῦ, αἱ δὲ πρὸς τοὺς κροτάφους ^m μωκοῦ καὶ εἴρωνος, ⁿ αἱ δὲ κατεσπασμέναι φθόνου. Ὑφ' ^o αἷς ὀφθαλμοί. Οὗτοι κατὰ φύσιν δύο.
- 2 Τούτων μέρη ἑκατέρου βλέφαρον τὸ ἄνω καὶ κάτω. Τούτου τριχες αἱ ἔσχαται βλεφαρίδες. Τὸ ^p δ' ἐντὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ, ^q τὸ μὲν ὑγρόν, ^r ᾧ βλέπει, κόρη, τὸ δὲ περὶ τοῦτο μέλαν, τὸ δ' ἐκτὸς τούτου λευκόν. Κοινὸν δὲ τῆς βλεφαρίδος μέρος τῆς ἄνω καὶ κάτω κανθοὶ δύο, ^s ὁ μὲν πρὸς τῇ ῥίνι, ^t ὁ δὲ πρὸς τοῖς κροτάφοις· οἱ ^v ἂν ^w μὲν ὥσι μακροί, ^x κακοηθείας σημεῖον, ^y ἐὰν δ' οἶον οἱ κτένες κρεῶδες ἔχωσι ^z τὸ πρὸς τῷ μυκτῇρι, πονηρίας. Τὰ μὲν οὖν ἄλλα ^a γένη πάντα τῶν ζῴων πλὴν τῶν ὁστρακοδέρμων ^b καὶ εἴ τι ἄλλο ἀτελές, ἔχει ὀφθαλμούς· τὰ δὲ ζωοτόκα πάντα πλὴν ἀσπάλακος. Τοῦτον ^c δὲ τρόπον μὲν τιν' ἔχειν ἂν θεῖη τις, ὅλως δ' ^d οὐκ

^f ἢ δ' ἠρωμένη A^a. ^ε ἀλίσσωμα P. ^h τῶν om. C^a. et pr. A^a.
ⁱ ἀλίσσώσει P. ^k πρόσωπον pr. A^a. ^l θυμικοί εὐκοί A^a, εἰκοί C^a.
^m μώκου A^a, C^a. ⁿ αἱ δὲ κατ. φθ.] hæc post (sect. 4.) ἐπιφνωμένον τοῦ δέρματος ponunt P.A^a.C^a.D^a, αἱ δὲ mutatis in αἱ δ' ὀφρύες αἱ. ^o αἷς οἱ ὀφθαλμοί, δύο κατὰ φύσιν οὗτοι, τούτου ἑκατέρου μέρη P.D^a. ^p ἐντὸς δὲ P. ^q τῷ μὲν ὑγρῷ A^a. ^r ᾧ] δ P.D^a. ^s ὁ] δς C^a, om. P.D^a.
^t δ] δύο P.D^a. ^v ἐὰν D^a. ^w μὲν οὖν ὥσι P. ^x κακοήθους A^a. ^y ἂν A^a, C^a. ^z τὸ] οἱ P.D^a. ^a πάντα γένη P.D^a, γένη πάντων C^a. ^b καί] κὰν P.D^a. ^c δὲ τὸν τρόπον τιν' P.D^a. ^d οὐκ ἔχει A^a.

ἔχειν. Ὅλως μὲν γὰρ οὐθ' ὀρά οὐτ' ἔχει εἰς τὸ φανερόν ⁴
 δήλους ὀφθαλμούς· ἀφαιρεθέντος ⁵ δὲ τοῦ δέρματος ἔχει τὴν
 τε χώραν τῶν ὀμμάτων καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τὰ μέλανα ⁶ κατὰ
 τὸν ⁷ τόπον καὶ τὴν χώραν τὴν φύσει τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑπάρ-
 χουσιν ἐν τῷ ἐκτός, ὡς ἐν τῇ γενέσει ⁸ πηρουμένων καὶ ⁹ ἐπι-
 φυομένου τοῦ δέρματος. Ὁφθαλμοῦ δὲ τὸ μὲν λευκὸν ¹⁰
¹¹ ὅμοιον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πᾶσιν, τὸ δὲ καλούμενον μέλαν δια-
 φέρει· τοῖς μὲν γὰρ ἐστὶ μέλαν, τοῖς δὲ σφόδρα γλαυκόν,
 τοῖς δὲ χαροπόν, ἐνίοις δὲ αἰγωπόν, ¹² ὃ ἦθους ¹³ βελτίστου
 σημεῖον καὶ πρὸς ὀξύτητα ὄψεως κράτιστον. Μόνον ¹⁴ δ' ἡ ¹⁵
 μάλιστα τῶν ζῶων ἄνθρωπος πολύχρους τὰ ὀμμάτα ἐστὶν
 τῶν δ' ἄλλων ἐν εἶδος· ἵπποι δὲ γίνονται ¹⁶ ὀ γλαυκοὶ ἐνιοι.
 Τῶν δ' ὀφθαλμῶν οἱ μὲν μεγάλοι, οἱ δὲ μικροί, ῥοὶ δὲ μέσοι·
 οἱ μέσοι βέλτιστοι. Καὶ ἡ ἐκτός σφόδρα ἡ ἐντός ἡ μέσως·
 τούτων ¹⁷ οἱ ἐντός μάλιστα ὀξυωπέστατοι ἐπὶ παντός ζῶον,
 τὸ δὲ μέσον ἦθους βελτίστου σημείον. Καὶ ἡ σκαρδαμυκτι-
 κοὶ ἡ ἀτενεῖς ἡ μέσοι· ¹⁸ βελτίστου δὲ ἦθους οἱ μέσοι, ἐκείνων
 δ' ¹⁹ ὃ μὲν ἀναιδὴς ὃ δ' ἀβέβαιος.

ἵ Ἐπι δὲ κεφαλῇς μόριον, δι' οὗ ἀκούει, ἅπνουν, τὸ οὗς· ἱ ἱ
Ἁλκμαίων γὰρ οὐκ ἀληθῆ λέγει, φάμενος ἀναπνεῖν τὰς αἰ-
γας ὡς κατὰ τὰ ὄντα. Ὡς δὲ μέρος τὸ μὲν ὡς ἀνώνυμον, τὸ
δὲ λοβός. Ὡς δὲ ἐκ χόνδρου καὶ σαρκὸς σύγκειται. Εἴσω
δὲ τὴν μὲν φύσιν ἔχει οἷον οἱ στρόμβιοι, τὸ δὲ ἔσχατον
ὅστων ὁμοιον τῷ ὥτι, εἰς ὃ ὥσπερ ἀγγεῖον ἔσχατον ἀφι-
κνέται ὁ ψόφος. Τοῦτο δὲ εἰς μὲν τὸν ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει
πόρον, εἰς δὲ τὸν τοῦ στόματος οὐρανόν· καὶ ἐκ τοῦ ἐγκε-
φάλου φλέψ τείνει εἰς αὐτό. Περαινοῦσι δὲ καὶ οἱ ὀφθαλ-

^ε δὲ γὰρ Aa.Ca. ^ς κατὰ] καὶ P.Da. ^ς τρόπον P. ^η τηρουμένων Da, πληρουμένων Aa.Ca. ^ι ἐπιφερομένου P.Da. ^κ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὅμοιον P.Da. ^λ δὲ τοῦτο Aa.Ca. ^μ βελτιστον pr. Aa. ^ν δ' ἢ μᾶλλον Aa, ἢ μᾶλλον Ca. ^ο ἐτερογλαυκοὶ Schneiderus. ^ρ οἱ δὲ μέσοι. οἱ μέσοι] οἱ μέσοι δὲ P.Da. ^ς οἱ δ' ἐντὸς Aa.Ca. ^τ βελτιστον δὲ ἥθους οἱ μέσοι om. Ca. et pr. Aa. βελτιστον ἥθους σημείου οἱ μέσοι rc. Aa. ^θ οἱ μὲν ἀναίδεις οἱ δ' ἀβέλαιοι P. ^ι ἔστι codices. ^υ κατὰ om. P. ^ω ἀνώμουν] ἄνω πτέρυξ Da. ^ς αὐτὸ] ἐκάτερον P.Da.

μοὶ εἰς τὸν ἐγκέφαλον, καὶ κεῖται ὕπὲρ φλεβίου ἐκάτερος.
 Ἄκίνητον δὲ τὸ οὐς ἄνθρωπος ἔχει ^z μόνος τῶν ἐχόντων τοῦ-
 3 το τὸ μόριον. Τῶν γὰρ ἐχόντων ἀκοὴν τὰ μὲν ἔχει ὅτα,
 τὰ δ' οὐκ ἔχει, ἀλλὰ τὸν πόρον φανερόν, οἷον ὅσα πτερωτὰ
 ἢ φολιδωτά. Ὅσα δὲ ζωοτοκεῖ, ἔξω ^a φώκης καὶ δελφίνος
 καὶ τῶν ἄλλων ὅσα οὕτω κητώδη, πάντα ^b ἔχει ὅτα· ζωοτο-
 4 κεῖ γὰρ καὶ τὰ σελάχη· ἀλλὰ μόνον ἄνθρωπος οὐ κινεῖ. Ἡ
 μὲν οὖν φώκη πόρους ^c ἔχει φανερούς ^d ἢ ἀκούει· ὁ δὲ ^e δελ-
 φὶς ἀκούει μὲν, οὐκ ἔχει δ' ὅτα. Τὰ δ' ἄλλα κινεῖ πάντα.
^fΚεῖται δὲ τὰ ὅτα ἐπὶ τῆς αὐτῆς περιφερείας τοῖς ὀφθαλ-
 μοῖς, καὶ οὐχ ὥσπερ ἐνίοις τῶν τετραπόδων ἄνωθεν. Ὡτων
 δὲ τὰ μὲν ψιλὰ, τὰ δὲ δασέα, τὰ δὲ μέσα· βέλτιστα δὲ τὰ
 5 μέσα πρὸς ἀκοήν, ἥθος δ' οὐδὲν σημαίνει. Καὶ ἡ μεγάλη ^g ἢ
 μικρά ^h ἢ μέσα, ἢ ἐπανεστηκότα σφόδρα ἢ οὐθὲν ἢ μέσον· τὰ
^h δὲ μέσα βελτίστου ἥθους σημείον, τὰ δὲ μεγάλα καὶ ἐπα-
 νεστηκότα μωρολογίας ⁱ καὶ ἀδολεσχίας. ^jΤὸ δὲ μεταξὺ
 ὀφθαλμοῦ καὶ ὠτὸς καὶ κορυφῆς καλεῖται κρόταφος.
 6 Ἐπὶ προσώπου μέρος τὸ μὲν ^k ὃν τῷ πνεύματι ^l πόρος
 ῥίς· καὶ γὰρ ἀναπνεῖ καὶ ^m ἐκπνεῖ ταύτη, καὶ ὁ πταρμός διὰ
ⁿ ταύτης γίνεται, πνεύματος ἀθρόου ἐξόδος, σημείον οἰωνι-
 7 στικὸν καὶ ἱερὸν μόνον τῶν πνευμάτων. Ὅ· Ἀμα δ' ἡ ἀνά-
 πνευσις ^p καὶ ἐκπνευσις γίνεται εἰς τὸ στήθος, καὶ ἀδύνατον
 χωρὶς τοῖς μυκτῆρσιν ἀναπνεῦσαι ἢ ἐκπνεῦσαι, διὰ τὸ ἐκ ^q τοῦ
 στήθους εἶναι τὴν ἀναπνοὴν καὶ ἐκπνοὴν κατὰ τὸν γαργα-
 ρεῶνα, καὶ μὴ ἐκ τῆς κεφαλῆς τινὶ μέρει· ἐνδέχεται ^r δὲ καὶ
 8 μὴ χρώμενον ταύτῃ ζῆν. ^s Ἡ δ' ὁσφρησις γίνεται διὰ τοῦ-
 του τοῦ μέρους· αὕτη δ' ἐστὶν ^t ἡ αἴσθησις ὁσμῆς. Εὐκίνη-

γ ὑπὸ Α^a.Ca.   z μόνον P.Da.   a φώκης τε καὶ—οὕτω τε κητώδη
 Α^a.Ca.   b ἔχει τὰ ὅτα Α^a. post ὅτα Α^a. ἀκοὴν ἔχει καὶ πόρους (omissis
 (ζωοτοκεῖ—φώκη), P.Ca.Da. ἀκοὴν ἔχοντα καὶ πόρους φανερούς. (ζωοτοκεῖ—
 c φανερούς ἔχει Α^a.   d οἷς Α^a.Ca.   e δελφίν P.Da.   f κείνται Ca, κι-
 νεῖται Α^a.   g ἡ μέσα ἢ μικρά P.Da.   h δὲ om. P.   i καὶ ἀδ.] ἢ ἀδ. Da.
 j τὰ P.Da.   k ὃν om. P.Da.   l πόρος ἐστὶ ῥίς P.   m ἐκπνεῖ] εἰσπνεῖ
 Da.   n τοῦτου Da, τοῦτο P.   o ἅμα δ' ἢ] ἀλλὰ δὴ Α^a.Ca.   p καὶ ἡ
 ἐκπνευσις Da, καὶ ἡ ἐμπνευσις P.   q τοῦ om. Α^a.   r δέ] γὰρ P.Da.
 s ἡ δ'] καὶ P, καὶ ἡ Da.   t ἡ om. Da.

τος δ' ὁ μυκτῆρ, καὶ οὐχ ὥσπερ τὸ οὖς ἀκίνητον κατ' ἰδίαν. Μέρος δ' αὐτοῦ τὸ μὲν διάφραγμα χόνδρος, τὸ δ' ὀχέτευμα κενόν· ἔστι γὰρ ὁ μυκτῆρ διχότομος. Τοῖς δὲ ἐλέφασιν ὁ γ μυκτῆρ γίνεται μακρὸς καὶ ἰσχυρός, καὶ χρῆται αὐτῷ ὥσπερ χειρί· προσάγεται ᾧ τε γὰρ καὶ λαμβάνει τούτῳ καὶ εἰς τὸ στόμα προσφέρεται τὴν τροφήν, καὶ τὴν ὑγρὰν καὶ ἡ τὴν ξηρὰν, μόνον τῶν ζώων.

Ἔτι δὲ σιαγόνες δύο· τούτων τὸ πρόσθιον γένειον, τὸ δ' ὁπίσθιον γένυς. Ὑ Κινεῖ δὲ πάντα τὰ ζῶα τὴν ἡ κάτωθεν ἡ γένυν, πλὴν τοῦ ἡ ποταμίου κροκοδείλου· οὗτος δὲ ἡ τὴν ἄνω μόνον. Μετὰ δὲ τὴν ῥίνα χεῖλη δύο, σὰρξ εὐκίνητος. Τὸ δ' ἐντὸς ἡ στόμα σιαγόνων καὶ χειλῶν. Τούτου μέρη τὸ μὲν ἡ ὑπερῶα τὸ δὲ φάρυγξ. Τὸ δ' αἰσθητικὸν χυμοῦ γλῶττα· ἡ δ' αἰσθησις ἡ ἐν τῷ ἡ ἄκρῳ· εἰ δὲ ἐπὶ τὸ πλατὺ ἐπιτεθῇ, ἡ ἴππον. Αἰσθάνεται δὲ καὶ ὧν ἡ ἡ ἄλλη σὰρξ πάντων, οἷον σκληροῦ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ καθ' ὅτιον μέρος, ὥσπερ καὶ χυμοῦ. Αὕτη δὲ ἡ πλατεία ἡ στενὴ ἡ μέση· ἡ ἡ μέση δὲ βελτίστη ἡ καὶ σαφεστάτη. ἡ Καὶ ἡ λευμένη ἡ καταδεδεμένη, ὥσπερ τοῖς ψελλοῖς καὶ τοῖς τραυλοῖς. ἡ Ἔστι δ' ἡ ἡ γλῶττα σὰρξ μανὴ καὶ ἡ σομφή. Ταύτης ἡ τι μέρος ἐπιγλωττίς. ἡ Καὶ τὸ μὲν διφυές τοῦ στόματος παρίσθμιον, τὸ δὲ πολυφυές οὖλον· σάρκινα δὲ ταῦτα. ἡ Ἐντὸς δ' ὁδόντες ὁστέϊνοι. ἡ Ἔσω δ' ἡ ἄλλο μόριον σταφυλοφόρον, κίων ἡ ἐπίφλεβος· ὅς ἐστιν ἐξυγρυνθεὶς ἡ φλεγμῆνι, σταφυλὴ καλεῖται καὶ πνίγει.

Αὐχὴν ἡ δὲ τὸ μεταξὺ προσώπου καὶ θώρακος. Καὶ τούτου ἡ τὸ μὲν πρόσθιον ἡ μέρος λάρυγξ, τὸ δ' ὁπίσθιον στόμαχος.

γὰρ] δὲ Ca. ᾧ τε om. P.Da. ἡ τὴν ante ξηρὰν om. Aa.Ca.
 Ὑ κινεῖται Aa.Ca. ἡ κάτω Da. ἡ σιαγόνα P.Da. ἡ ποταμίου Aa.
 ἡ μόνον τὴν ἡνω Da, μόνος τὴν ἡνω P. ἡ στόμα om. Da. ἡ ὑπερῶα Da.
 ἡ ἐν om. P.Ca. et pr. Aa. ἡ ἄλλη om. P.Da. ἡ μέση ante δὲ om. P.Da.
 ἡ καὶ] καὶ ἡ Aa, καὶ ἡ Ca. ἡ καὶ ἡ] ἡ Aa, καὶ ἡ Ca.
 ἡ ἔστι om. P.Da. ἡ σομφός P.Da. ἡ τι om. P.Da. ἡ οἶμαι τὸ φά-
 τνωμα τῶν ὁδόντων λέγει, ἡ τὰ χεῖλη, ἡ καὶ κρείττον Aa. super versum.
 P εἶσω Aa. ἡ ἐπὶ φλεβός P.Da. ἡ φλεγμῆνι Aa.Ca, φλεγμαῖνι P.
 ἡ τὸ δὲ μεταξὺ pr. καὶ θ. αὐχὴν P. ἡ μέρος om. Aa.Ca.

Τούτου δὲ τὸ μὲν χονδρῶδες καὶ πρόσθιον, δι' οὗ ἡ φωνὴ καὶ ἡ ἀναπνοή, ἀρτηρία· τὸ δὲ σαρκῶδες στόμαχος, ὡς ἐντὸς πρὸ τῆς ράχεως. Τὸ δ' ὀπίσθιον ἀνέχενος ἡ μόριον ἐπωμῖς. Ταῦτα μὲν οὖν τὰ μόρια μέχρι τοῦ θώρακος.

2 Θώρακος δὲ μέρη τὰ μὲν πρόσθια τὰ δ' ὀπίσθια. Πρῶτον μὲν μετὰ τὸν ἀνέχονα ἐν τοῖς ὕποπροσθίοις στήθος διφυῆς ἡ μαστοῖς. Τούτων ἡ θηλή διφυής, δι' ἧς τοῖς θήλεσι τὸ γάλα διηθείται· ὁ δὲ μαστὸς μανός. Ἐγγίνεταί δὲ ἡ καὶ τοῖς ἄρρεσι γάλα· ἀλλὰ πυκνὴ ἡ σὰρξ ἢ τοῖς ἄρρεσι, ταῖς δὲ γυναιξὶ σομφὴ καὶ πόρων μεστή.

13 Μετὰ δὲ τὸν θώρακα ἐν τοῖς προσθίοις γαστήρ, καὶ ταύτης ῥίζα ὀμφαλός· ὑπόρριζον δὲ τὸ μὲν διφυῆς λαγών, τὸ δὲ μονοφυῆς τὸ μὲν ὑπὸ τὸν ὀμφαλὸν ἡ ἱττον (τούτου δὲ τὸ ἔσχατον ἡ ἐπίσιον), τὸ δ' ὑπὲρ τὸν ὀμφαλὸν ὑποχόνδριον, τὸ δὲ κοινὸν ὑποχονδρίου καὶ λαγόνος χολάς. Τῶν δ' ὅπισθεν διάζωμα μὲν ἡ ὀσφύς, ὅθεν καὶ τοῦνομ' ἔχει (δοκεῖ γὰρ εἶναι ἡ ἰσοφυῆς), τοῦ δὲ διεξοδικοῦ τὸ μὲν οἶον ἡ ἐφέδρανον ἡ γλωττός, τὸ δ' ἐν ᾧ στρέφεται ὁ μηρός, κοτυληδών. Τοῦ δὲ θήλεος ἡ ἰδίον μέρος ὑστέρα, καὶ τοῦ ἄρρενος αἰδοῖον, ἔξωθεν ἐπὶ ἡ τῷ τέλει τοῦ θώρακος, διμερές, τὸ μὲν ἄκρον σαρκῶδες ἡ καὶ λεῖον ὡς εἰπεῖν ἴσον, ὃ καλεῖται βάλανος, τὸ δὲ περὶ αὐτὴν ἀνώνυμον δέρμα, ὃ εἰάν διακοπῇ, οὐ συμφύεται, οὐδὲ γνάθος οὐδὲ βλεφαρίς. Κοινὸν δὲ τούτου καὶ τῆς βαλάνου ἡ ἄκροποσθία. Τὸ δὲ λοιπὸν μέρος χονδρῶδες, ἡ εὐαυξές, καὶ ἐξέρχεται καὶ εἰσέρχεται ἐναντίως ἢ τοῖς λοφούροις. Τοῦ δ' αἰδοίου ὑποκάτω ὄρχεις δύο. Τὸ δὲ περίξ δέρμα, ἡ καλεῖται ὄσχεος. Οἱ δ' ὄρχεις οὔτε ταυτὸ σαρκὶ οὔτε πόρρω σαρκός· ὃν τρόπον δ' ἔχουσιν, ὕστερον δι' ἀκριβείας λεχθή-

ἡ om. A^a.C^a. ὡς ἐντὸς] ἐν τοῖς pr. A^a. ἡ μέρος A^a.C^a. ὕποπροσθίοις P. ἡ μαστοῖ P.D^a. ἡ καὶ ἐν τοῖς A^a.C^a. ἡ τοῖς ἄρρεσι] τούτοις P.D^a. ἡ ἱττον P. ἡ ἐπίσιον A^a. ἡ κοῖλον P.D^a. ἡ εἶναι om. P. ἡ ἰσοφυῆς] τις ὀσφύς A^a.C^a. ἡ ἐφ' ἔδραν ὃν A^a.C^a, ἐφέδρα D^a, ἐφ' ἔδρα P. ἡ γλωττός P. ἡ ἰδίον om. D^a. ἡ τῷ om. C^a. et pr. A^a. ἡ καὶ αἰεὶ λεῖον A^a.C^a, καὶ ἀνισον (omisso mox ἴσον) P.D^a. ἡ ἄκροποσθία pr. A^a. ἡ εὐαυξες P. ἡ εἰσέρχεται καὶ ἐξέρχεται P.D^a. ἡ δ om. D^a. ἡ ὀσχεία P.D^a.

σεται καθόλου περὶ πάντων ἱτῶν τοιούτων μορίων. Τὸ δὲ 14
τῆς γυναικὸς αἰδοῖον ἐξ ἐναντίας τῷ τῶν ἀρρένων· κοῖλον γὰρ
τὸ ὑπὸ τὴν ἡβην καὶ οὐχ ὥσπερ τὸ τοῦ ἄρρενος ἐξεστηκός.
Καὶ οὐρήθρα ^αἐξω τῶν ὑστερῶν, δίοδος τῷ σπέρματι ἱτῷ
τοῦ ἄρρενος, τοῦ δ' ὑγροῦ περιττώματος ἀμφοῖν ἐξόδος.

Κοινὸν δὲ μέρος ἀνχένος καὶ στήθους σφαγὴ, πλευρᾶς 2
δὲ καὶ βραχίονος καὶ ὤμου μυσχάλη, μηροῦ δὲ καὶ ἵτρου
βουβῶν. Μηροῦ δὲ καὶ γλουτοῦ τὸ ἐντὸς ^ωπερίνεος, μηροῦ
δὲ καὶ ^κγλουτοῦ τὸ ἐξω ὑπογλουτῖς.

Θώρακος δὲ περὶ ὧν ἐμπροσθεν εἴρηται, τοῦ δὲ
^κστήθους τὸ ὀπισθεν νῶτον. Νώτου δὲ ^αμέρη ὠμοπλάται 15
δύο καὶ ῥάχισ, ^βὑποκάτω δὲ κατὰ τὴν γαστέρα τοῦ θώρακος
ὀσφύς. Κοινὸν δὲ τοῦ ἄνω καὶ κάτω πλευραί, ^γἐκατέρωθεν
ὀκτώ· περὶ γὰρ ^δΛιγύων τῶν καλουμένων ἑπταπλεύρων ^εοὐ-
θενός πω ἀξιολίστου ἀκηκόαμεν.

Ἔχει δ' ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω, ^ικαὶ πρόσθια
καὶ ὀπίσθια, καὶ δεξιὰ καὶ ἀριστερά. Τὰ μὲν οὖν δεξιὰ καὶ 2
ἀριστερά ὅμοια σχεδὸν ^ςἐν τοῖς μέρεσι καὶ ^ηταῦτά πάντα,
πλὴν ἀσθενέστερα τὰ ἀριστερά· τὰ δ' ὀπίσθια τοῖς προ-
σθίοις ἀνόμοια, καὶ τὰ κάτω τοῖς ἄνω, πλὴν ^ιὥδε ὅμοια, τὰ
^κκάτω τοῦ ἵτρου οἶον τὸ πρόσωπον εὐσαρκία καὶ ἀσαρκία,
καὶ τὰ σκέλη πρὸς τοὺς βραχίονας ἀντίκειται· καὶ οἷς
βραχεῖς οἱ ἀγκῶνες, καὶ οἱ μηροὶ ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ, καὶ ^ιοἷς οἱ
πόδες μικροί, καὶ αἱ χεῖρες.

Κώλου δὲ τὸ μὲν διφυὲς βραχίων· βραχίονος δὲ ὦμος, 3
^μἀγκών, ^νὠλέκρανον, πῆχυς, χεῖρ· χειρὸς δὲ θέναρ, δάκτυλοι
πέντε· ^οδακτύλου δὲ τὸ μὲν καμπτικὸν κόνδυλος, τὸ δ' ἄκαμ-
πτον φάλαγξ. Δάκτυλος δ' ὁ μὲν μέγας μονοκόνδυλος, οἱ δ'

^ι τῶν om. pr. A^a. ^α ἐξωθεν P. ^ι τῷ ante τοῦ om. A^a.C^a. ^ν ἵτρου P.
^ω περίνεον A^a.C^a. ^κ γλουτοῦ P. ^γ μὲν om. D^a. ^κ στήθους ὀπισθεν
νῶτα P.D^a. ^α μέρος A^a. ^β ὑποκάτωθεν A^a.C^a. ^γ ἐκατέρωσε P.C^a.D^a.
^δ λιγύων γρ. A^a, αἰγύων A^a, αἰγίων C^a, λιγνύων P.D^a. ^ε οὐθενός τῶν
ἀξιολίστων P.D^a. ^ς καὶ τὰ ἐμπροσθεν καὶ τὰ ὀπίσθια A^a.C^a. ^η ἐν
om. P.D^a. ^η ταῦτα D^a, τὰ αὐτὰ A^a.C^a. ^ι ὅμοια ὥδε A^a. ^κ κάτω
τοῖς ἄνω τοῦ D^a. ^ι ὅσοις P.D^a. ^μ ἀγκῶνος C^a. et pr. A^a. ^ν ὀλέ-
κρανον C^a. ^ο δακτύλων D^a. et fortasse P.

4 ἄλλοι δικόνδυλοι. Ἡ δὲ κάμψις καὶ τῷ βραχίονι καὶ τῷ ῥακτύλῳ ^αεἴσω πᾶσιν ^Γκάμπτεται δ' ^ο βραχίων κατὰ τὸ ὠλέκρανον. Χειρὸς δὲ τὸ ^υμὲν ἐντὸς θέναρ, σαρκῶδες καὶ ^νδιηρημένον ^ωἄρθροισι, τοῖς μὲν μακροβίοις ἐνὶ ἡ δυσὶ δι' ὅλου, τοῖς δὲ βραχυβίοις δυσὶ καὶ ^ξοὺ δι' ὅλου. ^ΥἈρθρα δὲ χειρὸς καὶ βραχίονος καρπός. Τὸ δὲ ἔξω τῆς χειρὸς νευρώδες καὶ ἀνώνυμον.

5 Κώλου δὲ διμερές ἄλλο σκέλος. Σκέλους δὲ τὸ μὲν ἀμφικέφαλον ^ζμηρός, τὸ δὲ ^απλανησίεδρον ^βμύλη, τὸ δὲ ^γδιόστεον κνήμη, καὶ ταύτης τὸ μὲν πρόσθιον ἀντικνήμιον, τὸ δ' ὀπίσθιον γαστροκνημία, σὰρξ νευρώδης ἢ φλεβώδης, τοῖς μὲν ἀνεσπασμένη ἄνω πρὸς τὴν ^δἰγνύν, ὅσοι μεγάλα τὰ ἰσχία ἔχουσι, τοῖς δ' ^εἐναντίως κατεσπασμένη· τὸ δ' ἔσχατον ἀντικνημίου σφυρόν, διφυές ἐν ἐκατέρῳ τῷ σκέλει. Τὸ δὲ πολυόστεον τοῦ σκέλους ποῦς. Τούτου δὲ τὸ μὲν ὀπίσθιον μέρος ^ιπτέρνα, τὸ δ' ἐμπρόσθιον τοῦ ποδὸς τὸ μὲν ἐσχισμένον ἐδάκτυλοι πέντε, τὸ δὲ σαρκῶδες ^κκάτωθεν στῆθος, τὸ δ' ^λἄνωθεν ἐν τοῖς πρηνέσι νευρώδες καὶ ἀνώνυμον. Δακτύλου δὲ τὸ μὲν ὄνυξ, τὸ δὲ καμπή· πάντων δὲ ^ιὁ ὄνυξ ἐπ' ἄκρῳ· ^κμόνονοκαμπτοὶ δὲ πάντες οἱ κάτω δάκτυλοι. Τοῦ δὲ ποδὸς ^ιὅσοις τὸ ἐντὸς παχὺ καὶ μὴ κοῖλον, ἀλλὰ βαίνουνσιν ὄλῳ, πανοῦργοι. ^μΚοινὸν δὲ μηροῦ καὶ κνήμης γόνυ ^νκαμπή.

8 Ταῦτα μὲν οὖν τὰ μέρη κοινὰ καὶ ^οἄρρενος καὶ θήλεος. Ἡ ^ρδὲ θέσις τῶν μερῶν πρὸς τὸ ἄνω καὶ κάτω καὶ πρόσθιον καὶ ὀπίσθιον καὶ δεξιὸν καὶ ἀριστερόν ὡς ἔχει, φανερά μὲν ἂν εἶναι δόξειε τὰ ἔξωθεν κατὰ τὴν αἴσθησιν, οὐ μὴν ^αἀλλὰ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν λεκτέον δι' ἣν περ καὶ τὰ πρότερον ^Γεἰρήκα-

ρ κονδύλῳ P.Da. α ἴσως P.Da, ἐντὸς Aa. Γ κάμπτεται. κάμπτεται δὲ P.Da. ο om. Aa.Ca. t ὠλέκρανον Aa.Ca. υ μὲν om. Da. ν διηρημένον P.Da. ω ἄρθρῳ P.Da. x οὐ] μὴ Ca, om. pr. Aa. γ ἄρθρον P.Da. z μικρός, γρ. μηρός, Aa. α πλάνης ἔδρον P.Da. β μύλη P. c διόστρεον pr. Aa. δ ἰγνύν P. ε ἐναντίως P.Da. ι πτέρνα] περόνη P. σ δακτύλοις P.Da. κ κάτω Aa. i ο om. P.Da. κ μόνω καμπτοὶ Da, μόνω καμπτοὶ P. l ὅσοις μὲν τὸ Aa.Ca. m κοινού Aa. n καμπή om. Da. ο θήλεος καὶ ἄρρενος Aa.Ca. p θέσις δὲ P.Da. α ἀλλὰ καὶ διὰ P.Da. r εἰρημένα P.

μεν, ἵνα περαίνηται τὸ ἐφεξῆς, ^α καὶ καταριθμουμένων ὅπως ἦττον λανθάνῃ τὰ μὴ τὸν αὐτὸν ἔχοντα τρόπον ἐπὶ τε τῶν ἄλλων ζώων καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων. Μάλιστα δ' ἔχει διω-9
ρισμένα πρὸς τοὺς κατὰ φύσιν τόπους τὰ ἄνω καὶ κάτω ἄν-
θρωπος τῶν ἄλλων ζώων· τὰ τε γὰρ ἄνω καὶ κάτω πρὸς τὰ
τοῦ παντός ἄνω καὶ κάτω τέτακται. Τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ
τὰ πρόσθια καὶ ^βτὰ ὀπίσθια καὶ τὰ δεξιὰ καὶ τὰ ἀριστερὰ
κατὰ φύσιν ἔχει. Τῶν δ' ἄλλων ζώων τὰ μὲν οὐκ ἔχει, τὰ ^γ10
δ' ἔχει μὲν συγκεχυμένα δ' ^δ ἔχει μᾶλλον. Ἡ μὲν οὖν
κεφαλὴ πᾶσιν ^ε ἄνω πρὸς τὸ σῶμα τὸ ^ςἑαυτῶν· ὁ δ' ἄν-
θρωπος μόνος, ὥσπερ εἴρηται, πρὸς τὸ τοῦ ὅλου τελειωθείς
^ζ ἔχει τοῦτο τὸ μόριον. Μετὰ δὲ τὴν κεφαλὴν ἐστὶν ^ηὁ
αὐχὴν, εἴτα στῆθος καὶ ^θνῶτον, τὸ μὲν ἐκ τοῦ πρόσθεν τὸ δ'
ἐκ τοῦ ὀπισθεν. Καὶ ἐχόμενα τούτων γαστήρ καὶ ὀσφύς καὶ ^ι11
αἰδοῖον καὶ ^κἰσχίον, εἴτα μηρὸς καὶ κνήμη, τελευταῖον δὲ πόδες.
Εἰς ^λτὸ πρόσθεν δὲ καὶ τὰ σκέλη τὴν κάμψιν ἔχει, ^μἐφ' ὃ
καὶ ἡ πορεία, καὶ τῶν ποδῶν τὸ κινητικώτερον μέρος καὶ ἡ
κάμψις· ἡ δὲ πτέρνα ἐκ τοῦ ὀπισθεν· τῶν δὲ σφυρῶν ἐκάτερον
^νκατὰ τὸ οὖς. Ἐκ δὲ τῶν πλαγίων τῶν δεξιῶν καὶ ^ξτῶν ^ο12
ἀριστερῶν οἱ βραχίονες, τὴν κάμψιν ἔχοντες εἰς ^πτὸ ἐντός,
ὥστε τὰ κυρτὰ τῶν σκελῶν καὶ τῶν βραχιόνων πρὸς ἄλληλα
εἶναι ἐπ' ἀνθρώπου μάλιστα. Τὰς δ' αἰσθήσεις καὶ τὰ αἰ- ^ρ13
σθητήρια, ὀφθαλμοὺς καὶ ^σμυκτῆρας καὶ γλωτταν, ἐπὶ ταυτὸ
καὶ εἰς τὸ πρόσθιον ἔχει· τὴν δ' ἀκοὴν καὶ τὸ αἰσθητήριον
^ταὐτῆς ^θκαὶ ^ιτὰ ὦτα ἐκ ^κτοῦ πλαγίου μὲν, ἐπὶ τῆς αὐτῆς ^λ14
περιφερείας τοῖς ὄμμασιν. Τὰ δ' ὅμματα ^μελάχιστον κατὰ ^ν14
μέγεθος διέστηκεν ὁ ἀνθρώπῳ τῶν ζώων. Ἐχει δὲ ἀκριβε-

^α καὶ om. P.Da. ^β ἄνω τε καὶ P.Da. ^γ τὰ ὀπίσθια καὶ om. P, τὰ
om. Aa.Ca. ^δ ἔχει ante μᾶλλον om. P.Da. ^ε ἄνω πρὸς om. Ca, et
pr. Aa. ^ς αὐτῶν Ca. ^ζ ἔχει καὶ τοῦτο P.Da. ^η ὁ om. P.Da.
^θ νῶτος Aa. ^ι ισχία P.Da. ^κ τὰ Da. ^λ ἐφ'—ὀπισθεν om. Ca.
^μ κατὰ] ἢ P.Da. et γρ. Aa. ^ξ τῶν post καὶ om. P.Da. ^ο τὸ] τὰ Da.
^π μυκτῆρα Aa. ^ρ αὐτῶν P.Da. ^σ καὶ om. P.Da. ^τ τὰ ὦτα] ταῦτα Aa.
^θ τοῦ om. Aa.Ca. ^ι δὲ om. Da. et pr. Aa. ^κ ελάχιστα κατὰ τὸ μέ-
γεθος Aa. ^ο ἀνθρώπος P.Da.

στάτην ἄνθρωπος ῥτῶν αἰσθήσεων τὴν ἀφήν, ^q δευτέραν δὲ ῥτὴν γεῦσιν· ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις λείπεται πολλῶν.

- 16 Τὰ μὲν οὖν μόρια τὰ πρὸς τὴν ἔξω ἐπιφάνειαν τοῦτον ^aτέτακται τὸν τρόπον, ⁱκαὶ καθάπερ ἐλέχθη, ^uδιωνόμασται τε μάλιστα καὶ γνῶριμα διὰ τὴν συνήθειάν ἐστιν· τὰ δ' ἐντὸς τοῦναντίον. ^vἈγνωστα γάρ ἐστι μάλιστα ^vτὰ τῶν ἀνθρώπων, ὥστε δεῖ πρὸς τὰ τῶν ἄλλων ^wμόρια ζῶων ^xἀνάγοντας ²σκοπεῖν, οἷς ἔχει παραπλησίαν τὴν φύσιν. Πρῶτον μὲν οὖν τῆς κεφαλῆς κείται τὴν θέσιν ἐν τῷ ^yπρόσθεν ἔχων ^zὁ ^aἐγκέφαλος. Ὅμοιως δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ζῴοις, ὅσα ἔχει τοῦτο τὸ μόριον· ἔχει δὲ ^bἅπαντα ὅσα ἔχει αἷμα, ^cκαὶ ἔτι τὰ μαλάκια· κατὰ μέγεθος δ' ^dὁμοίως ἔχει ἄνθρωπος πλείστον ἐγ- ³κέφαλον καὶ ὑγρότατον. Ὑμένες δὲ ^eαὐτὸν δύο περιέχουσιν, ὁ μὲν περὶ τὸ ὀστούν ἰσχυρότερος, ὁ δὲ περὶ αὐτὸν τὸν ἐγκέφαλον ἥττων ἐκείνου. Διφυῆς δ' ^fἐν πᾶσιν ἐστὶν ὁ ἐγκέφαλος. Καὶ ἐπὶ τούτου ἡ καλουμένη παρεγκεφαλὶς ^gἔσχατον, ἐτέραν ἔχουσα τὴν μορφήν καὶ κατὰ τὴν ἀφήν καὶ ⁴κατὰ τὴν ὄψιν. Τὸ δ' ὀπισθεν τῆς κεφαλῆς κενὸν καὶ κοῖλον πᾶσιν, ὡς ἐκάστοις ὑπάρχει μεγέθους. Ἐνία μὲν γὰρ μεγάλην ἔχει τὴν κεφαλὴν, τὸ δ' ὑποκείμενον τοῦ προσώπου μόριον ^hἐλάττων, ὅσα στρογγυλοπρόσωπα· τὰ ⁱδὲ τὴν μὲν κεφαλὴν μικράν, τὰς δὲ σιαγόνας μακράς, οἷον τὸ τῶν λοφούρων γένος ⁵πᾶν. Ἀναιμος δ' ὁ ἐγκέφαλος ἅπασι, καὶ οὐδεμίαν ἔχων ἐν αὐτῷ φλέβα, καὶ θιγγανόμενος κατὰ φύσιν ^kψυχρός. Ἐχει δ' ἐν τῷ μέσῳ ὁ τῶν πλείστων πᾶς κοῖλόν τι ^lμικρόν. Ἡ δὲ περὶ αὐτὸν ^mμῆνιγξ ⁿφλεβώδης· ἐστὶ δ' ὑμὴν δερματικὸς ἡ ⁶μῆνιγξ ὁ περιέχων τὸν ἐγκέφαλον. ^oὙπὲρ δὲ τὸν ἐγκέ-

^p τὴν ἀφήν τῶν αἰσθήσεων P. ^q δεύτερον Ca. ^r τὴν om. Ca. et pr. A^a. ^s τέ κτάται P. ^t καὶ om. D^a. ^u ὠνόμασται P.D^a. ^v τὰ om. A^a.Ca. ^w μόρια om. A^a.Ca. ^x ἀνάγοντα P.D^a. ^y ἐμπροσθίῳ D^a. ^z ὁ om. P.D^a. ^a ἐγκέφαλον P. ^b πάντα P.D^a. ^c καὶ ἔτι τὰ μαλάκια] καὶ ἐστὶν ἔναμα D^a. ^d ὁμοίως om. D^a. ^e αὐτὸ P. ^f ἐστὶν ἐν πᾶσιν P.D^a. ^g ἔσχατον δὲ ἐτέραν A^a. ^h ἐλάττω P.D^a. ⁱ δὲ κεφαλὴν μὲν P.D^a. ^k ψυχρός om. pr. A^a. ^l μικρόν] κορόν P. ^m μῆνιξ A^a. ⁿ φλ. ἐστίν· ἐστὶ δ' ὁ μ. ὑμὴν δερμ. A^a. ^o ὑπὲρ δὲ τοῦ ἐγκεφάλου A^a.Ca.

φαλον λεπτότατον ὅσπουν καὶ ἀσθενέστατον τῆς κεφαλῆς
 ἐστίν, ὃ καλεῖται βρέγμα. Φέρουσι δ' ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ
 τρεῖς πόροι εἰς τὸν ἐγκέφαλον, ὁ μὲν μέγιστος καὶ ὁ μέσος
 εἰς τὴν παρεγκεφαλίδα, ὁ δ' ἐλάχιστος εἰς ῥ αὐτὸν τὸν ἐγκέ-
 φαλον· ἐλάχιστος δ' ἐστὶν ὁ πρὸς τῷ μυκτῆρι μάλιστα.
 Οἱ μὲν οὖν μέγιστοι ῥ παρ' ἀλλήλους εἰσὶ καὶ οὐ συμπίπτου-
 σιν, οἱ δὲ μέσοι συμπίπτουσι (δηλον δὲ τοῦτο μάλιστα ἐπὶ
 τῶν ἰχθύων)· καὶ ῥ γὰρ ἐγγύτερον οὗτοι τοῦ ἐγκεφάλου ἢ
 οἱ μεγάλοι· οἱ δ' ἐλάχιστοι πλείστον τε ἀπῆρτηνται ἀλλή-
 λων καὶ οὐ ῥ συμπίπτουσιν. Ἐντὸς δὲ τοῦ αὐχένος ὃ τε 8
 ῥ οἰσοφάγος καλούμενός ἐστιν, ἔχων τὴν ἐπυνυμίαν ἀπὸ τοῦ
 μήκου καὶ τῆς στενότητος, καὶ ἡ ἀρτηρία. Πρότερον δὲ
 τῇ θέσει ἡ ἀρτηρία κεῖται τοῦ οἰσοφάγου ἐν πᾶσι τοῖς
 ἔχουσιν αὐτήν· ἔχει δὲ ταύτην πάντα ὅσαπερ ῥ καὶ πνεύμονα
 ῥ ἔχει. Ἔστι δ' ἡ μὲν ἀρτηρία χονδρώδης τὴν φύσιν καὶ 9
 ῥ ὀλίγαιμος, ῥ πολλοῖς λεπτοῖς φλεβίοις περιεχομένη, κεῖται
 δ' ἐπὶ μὲν ῥ τὰ ἄνω πρὸς τὸ στόμα κατὰ τὴν ῥ ἐκ τῶν μυκτῆ-
 ρων σύντηρσιν εἰς τὸ στόμα, ἢ καὶ ὅταν πίνοντες ἀνασπά-
 σωσί τι τοῦ ποτοῦ, χωρεῖ ἐκ ῥ τοῦ στόματος διὰ τῶν μυκτῆ-
 ρων ἔξω. Μεταξὺ δ' ἔχει τῶν τρήσεων τὴν ἐπιγλωττίδα 10
 καλουμένην, ῥ ἐπιτύσσεσθαι δυναμένην ῥ ἐπὶ τὸ τῆς ἀρτηρίας
 τρήμα τὸ εἰς τὸ στόμα τείνον. Ταύτη δὲ τὸ πέρασ συνήρ-
 τηται τῆς γλώττης. Ἐπὶ δὲ θάτερα καθήκει εἰς τὸ μεταξὺ
 τοῦ ῥ πλεύμονος, εἴτ' ἀπὸ τούτου σχίζεται εἰς ἑκάτερον τῶν
 μερῶν τοῦ ῥ πλεύμονος. Θέλει γὰρ εἶναι διμερὲς ὁ ῥ πλεύμων 11
 ἐν ἅπασιν τοῖς ἔχουσιν αὐτόν· ἀλλ' ἐν μὲν τοῖς ζωοτόκοις οὐχ
 ὁμοίως ἢ διάστασις φανερά, ἥκιστα δ' ἐν ἀνθρώπῳ. Ἔστι
 δ' ῥ οὐ ῥ πολυσχιδῆς ὁ τοῦ ἀνθρώπου, ὥσπερ ἐνίων ζωοτόκων,

ῥ τὸν αὐτὸν Α^a. ῥ παράλληλοί Α^a, C^a. ῥ γὰρ ἐγγύτερον] ἐγγύτεροι P.D^a. ῥ συμπίπτουσιν ἐντὸς. ἐντὸς P. ῥ καλούμενος οἰσοφάγος P.D^a. ῥ καὶ om. Α^a, C^a. ῥ ἔχει om. P. ῥ ὀλιγώαιμος Α^a, C^a. ῥ πολλοῖς om. P.D^a. ῥ τὸ ἄνω C^a, τῇ ἄνω Α^a. ῥ ἐκ om. D^a. ῥ τοῦ om. Α^a, C^a. ῥ ἐπιτύττεσθαι P. ῥ ἐπὶ τὸ τρ. τῆς ἀρτ. τὸ P.C^a, D^a. ῥ πλεύμονος D^a: ceteri pñ—. ῥ πλεύμονος D^a, et corr. P. ῥ πλ— P.D^a. hic et post-hac. ῥ οὐ] οὐδὲ P. ῥ πολυσχεδῆς P.D^a.

12 οὐδὲ λείος, ἀλλ' ἔχει ^k ἀνωμαλίαν. Ἐν δὲ τοῖς ^l φωτόκοις,
 ρῖον ὄρνισι καὶ τῶν τετραπόδων ὅσα φωτόκα, πολὺ τὸ μέρος
 ἐκάτερον ἀπ' ἀλλήλων ἔσχισται, ὥστε δοκεῖν δύο ἔχειν πλεύ-
 μονας· καὶ ἀπὸ μιᾶς δύο ἐστὶ μόρια τῆς ἀρτηρίας, εἰς ἐκά-
 13 τερὸν τὸ μέρος τείνοντα τοῦ πλεύμονος. Συνήρτηται δὲ καὶ
 τῇ μεγάλῃ φλεβὶ καὶ τῇ ἀορτῇ καλουμένη. Φυσωμένης δὲ
 τῆς ἀρτηρίας διαδίδωσιν εἰς τὰ κοῖλα ^m μέρη τοῦ πλεύμονος
 τὸ πνεῦμα. Ταῦτα δὲ διαφύσεις ἔχει χονδρώδεις εἰς ὅζῳ
ⁿ συνηκούσας· ἐκ δὲ τῶν διαφύσεων τρήματα διὰ παντός
^o ἐστὶ τοῦ πλεύμονος, ἅ ἐκ μείζονων εἰς ἐλάττω διαδιδό-
 14 μενα. Συνήρτηται δὲ καὶ ἡ καρδιά τῇ ἀρτηρίᾳ πιμελώδεσι
 καὶ χονδρώδεσι ^q καὶ ἰνώδεσι δεσμοῖς· ἥ δὲ συνήρτηται, κοί-
 λὸν ἐστίν. Φυσωμένης δὲ τῆς ἀρτηρίας ἐν ἐνίοις μὲν οὐ κατὰ-
 δηλον ποιεῖ, ἐν δὲ τοῖς μείζουσι τῶν ζώων δῆλον ὅτι εἰσέρχε-
 15 ται τὸ πνεῦμα εἰς αὐτήν. Ἡ μὲν οὖν ἀρτηρία τοῦτον ἔχει
 τὸν τρόπον, καὶ δέχεται μόνον τὸ πνεῦμα καὶ ἀφίησιν, ἄλλο
 δ' οὐθὲν οὔτε ξηρὸν οὔθ' ὑγρόν, ἢ πόνον παρέχει, ^r ὥς ἂν
 16 ἐκβήξῃ τὸ κατελθόν. Ὁ δὲ στόμαχος ἡρτηται μὲν ἄνωθεν
 ἀπὸ τοῦ στόματος, ^t ἐχόμενος τῆς ἀρτηρίας, συνεχῆς ὦν πρὸς
 τε τὴν ῥάχιν καὶ τὴν ἀρτηρίαν ^v ὑμενώδεσι δεσμοῖς, τελευτᾷ
 δὲ διὰ τοῦ ^w διαζώματος εἰς τὴν κοιλίαν, ^x σαρκωειδὲς ὦν τὴν
 17 φύσιν, καὶ τάσιν ^y ἔχων καὶ ἐπὶ μῆκος καὶ ἐπὶ πλάτος. Ἡ
 δὲ κοιλία ^z ἡ τοῦ ἀνθρώπου ὁμοία τῇ κυνείᾳ ἐστίν· οὐ πολλῶ
 γὰρ τοῦ ἐντέρου μείζων, ἀλλ' εἰκονία οἶονε ^a ἐντέρφ εὖρος
^b ἔχοντι· εἴτα ἔντερον ^c ἀπλοῦν εἰλιγμένον, ^d εἴτα ἔντερον
 ἐπικειῶς πλατὺ. Ἡ δὲ κάτω κοιλία ὁμοία τῇ υἱείᾳ πλατεΐᾳ
^e τε γάρ ἐστι, καὶ τὸ ἀπὸ ταύτης πρὸς τὴν ἔδραν ^f παχὺ καὶ
 18 βραχύ. Τὸ δ' ^g ἐπίπλοον ἀπὸ μέσης τῆς κοιλίας ἡρτηται,

^k ἀνωμαλίας P.Da. ^l φωτόκοις et mox φωτόκα pr. Aa. ^m μέρη om. Ca. et pr. Aa. ⁿ συνηκούσας Aa.Ca. ^o ἔτι P. ^p αἰε] ἢ P, om. Da. ^q καὶ ἰνώδεσι om. Da. ^r ὥς Ca. ^s ἐκβήξῃ Ca. et pr. Aa. ^t ἐρχόμενος pr. Aa. ^v ἰνώδεσι Da. ^w ζώματος Ca, στόματος Aa. ^x σαρκωειδὲς P, σαρκώδης Ca. ^y ἔχον ἐπὶ μῆκος καὶ πλάτος Da. ^z ἢ ante τοῦ om. P.Aa. ^a ἐντέρφ] ἔντερον P.Da, ἐντέρφ ἐνὶ Ca, ἐντέρφ τινὶ Aa. ^b ἔχον P. ^c ἀπλοῦν] πλατὺ Aa. ^d εἴτα ἔντερον] εἴτα ἔντερον εὖρος ἔχον P.Da, om. Aa. ^e τε om. P.Da. ^f βραχὺ καὶ παχὺ P.Da. ^g ἐπίπλοον Ca, ἐπιπλον Aa.

ἔστι δὲ τὴν φύσιν ὑμὴν πιμελώδης, ὥσπερ καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς μονοκοιλίοις καὶ ^h ἀμφώδουσιν. Ὑπὲρ δὲ τῶν ἐντέρων τὸ μεσεντέριον ⁱ ἐστίν· ὑμενώδες ^k δ' ἐστὶ ^l τοῦτο καὶ ^m πλατύ, καὶ πῖον γίνεται. ⁿ Ἐξήρτηται δὲ ἐκ τῆς μεγάλης φλεβὸς καὶ τῆς ἀορτῆς, ^o καὶ ^p δι' αὐτοῦ φλέβες πολλαὶ καὶ πυκναί, ^q κατατείνουσαι πρὸς τὴν τῶν ἐντέρων ἑσέσιν, ἄνωθεν ἀρξάμεναι μέχρι κάτω. Τὰ μὲν οὖν περὶ τὸν στόμαχον ^r καὶ τὴν ἀρτηρίαν οὕτως ἔχει, καὶ τὰ περὶ τὴν κοιλίαν.

Ἡ δὲ καρδία ἔχει μὲν τρεῖς κοιλίας, κεῖται δ' ἀνωτέρω τοῦ ¹⁷ πλεύμονος κατὰ τὴν σχίσιν τῆς ἀρτηρίας, ἔχει δ' ὑμένα πιμελώδη καὶ παχύν, ἣ προσπέφυκε τῇ φλεβὶ τῇ μεγάλῃ καὶ τῇ ἀορτῇ. Κεῖται δὲ ^t ἐπὶ τῇ ἀορτῇ κατὰ τὰ ὀξέα. ... ; Κεῖται δὲ τὰ ὀξέα κατὰ τὸ στῆθος ^v ὁμοίως ἀπάντων τῶν ζώων, ὅσα ἔχει στῆθος. Πᾶσι δ' ὁμοίως καὶ τοῖς ἔχουσι καὶ τοῖς ² μὴ ἔχουσι τοῦτο τὸ μόριον εἰς τὸ πρόσθεν ἔχει ἡ καρδία τὸ ὀξύ· λάθοι δ' ἂν πολλάκις διὰ τὸ μεταπίπτειν ^w διαιρουμένων. Τὸ δὲ κυρτὸν αὐτῆς ἐστὶν ἄνω. Ἐχει δὲ τὸ ὀξύ σαρκῶδες ἐπὶ πολὺ καὶ πυκνόν, καὶ ἐν τοῖς κοίλοις ^x αὐτῆς νεῦρα ἔνεστιν. Κεῖται δὲ τὴν θέσιν ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις κατὰ ³ μέσον ^y τὸ στῆθος, ὅσα ἔχει στῆθος, τοῖς δ' ἀνθρώποις ἐν τοῖς ἀριστεροῖς μᾶλλον, μικρὸν τῆς διαιρέσεως τῶν μαστῶν ἐγκλίνουσα εἰς τὸν ἀριστερὸν μαστὸν ἐν τῷ ἄνω μέρει τοῦ στῆθους. Καὶ οὕτε μεγάλη, τό τε ὅλον αὐτῆς εἶδος οὐ πρόμηκές ἐστιν ἀλλὰ στρογγυλώτερον· πλὴν τὸ ^z ἄκρον εἰς ὀξύ συνῆκται. Ἐχει δὲ κοιλίας τρεῖς, ὥσπερ εἴρηται, μεγί- ⁴ στην μὲν ^a τὴν ἐν τοῖς δεξιοῖς, ἐλαχίστην δὲ τὴν ἐν τοῖς ἀριστεροῖς, μέσση δὲ μεγέθει τὴν ^b ἀνὰ μέσον· ^c καὶ εἰσὶν εἰς τὸν πνεύμονα τετρημέναι πᾶσαι. Ἀμφοτέρας δὲ ^d ἔχει τὰς δύο

^h ἀμφώδουσιν P.Da. ⁱ ἐστίν om. P.Da. ^k δ' ἐστὶ] δ' ἐστὶ καὶ Ca, om. P.Da. ^l καὶ τοῦτο Aa. ^m πλ. γίνεται καὶ πῖον Da, πλ. γίνεται πῖον P. ⁿ ἐξήρτηται P.Da. ^o καὶ ante δι' om. P. ^p φλέβες πολλαὶ δι' αὐτοῦ P.Da. ^q κατατείνουσι Da, καὶ κατατείνουσαι Aa.Ca. ^r φύσιν P.Da. ^s οὕτως ἔχει καὶ τὴν ἀρτηρίαν P.Da. ^t ἐπὶ et μοx κεῖται — κατὰ om. P.Da. ^v ἀπάντων ὁμοίως P.Da. ^w διαιρούμενον P.Da. ^x αὐτοῖς P.Da. ^y τοῦ στῆθους P.Da. ^z εἰς ἄκρον Aa.Ca. ^a τὴν om. Aa. ^b ἀνὰ] ἐν τοῖς ἀνὰ P.Da. ^c καὶ — ἀμφοτέρας om. Aa.Ca. ^d ἔχει ante δὲ Aa.Ca, om. P.Da.

μικράς, ^εκαὶ εἰς τὸν πλεύμονα τετρημένας ^ιἀπάσας. Κατά-
 δηλον δὲ κατὰ μίαν τῶν κοιλιῶν ^ςκάτωθεν ἐκ τῆς προσφύ-
 5 σεως. Κατὰ μὲν τὴν μεγίστην κοιλίαν ἐξήρτηται τῇ ^ημε-
 γίστῃ φλεβί, πρὸς ἣν καὶ τὸ μεσεντερίον ἐστὶ, κατὰ δὲ τὴν
 μέσσην τῇ ἀορτῇ. Φέρουσι δὲ καὶ εἰς τὸν πλεύμονα πόροι
 ἀπὸ τῆς καρδίας, καὶ σχίζονται τὸν αὐτὸν τρόπον ὥνπερ ἡ
 ἀρτηρία, κατὰ πάντα τὸν πλεύμονα παρακολουθοῦντες τοῖς
 6 ἀπὸ τῆς ἀρτηρίας. Ἐπάνω δ' εἰσὶν οἱ ἀπὸ τῆς ^ικαρδίας
 πόροι· οὐδεὶς δ' ἐστὶ κοινὸς πόρος, ἀλλὰ διὰ τὴν σύναψιν
 δέχονται τὸ πνεῦμα καὶ τῇ καρδίᾳ διαπέμπουσιν· φέρει γὰρ
 ὁ μὲν ^κεἰς ^λτὸ δεξιὸν κοῖλον τῶν πόρων, ὁ δ' εἰς ^μτὸ ^νἀρι-
 στερόν. Περὶ δὲ τῆς φλεβὸς τῆς μεγάλης καὶ τῆς ἀορτῆς
 7 κατ' αὐτὰς κοινῇ περὶ ἀμφοτέρων ^οἐροῦμεν ὕστερον. Αἷμα
 δὲ πλείστον μὲν ὁ πλεύμων ἔχει τῶν ἐν τοῖς ζώοις μορίων
^ρτοῖς ἔχουσί τε πνεύμονα καὶ ζωτοκοῦσιν ἐν αὐτοῖς τε καὶ
 ἐκτός· ἅπας μὲν γὰρ ἐστὶ σομφός, παρ' ἐκάστην δὲ ^ιτὴν
 σύριγγα πόροι φέρουσι τῆς μεγάλης φλεβός. Ἄλλ' οἱ
 νομίζοντες εἶναι κενὸν διηπάτηνται, θεωροῦντες τοὺς ^ιἐξηρη-
 μένους ^ςἐκ τῶν διαιρουμένων τῶν ζώων, ὧν ^τεὐθέως ἐξελέλυθε
 τὸ αἷμα ἀθρόον. Τῶν δ' ἄλλων σπλάγγχων ἡ καρδία ^νμό-
 8 νον ἔχει αἷμα. Καὶ ὁ μὲν πλεύμων οὐκ ἐν ^ωαὐτῷ ἀλλ' ἐν
 ταῖς φλεψίν, ἡ δὲ καρδία ἐν αὐτῇ· ἐν ἐκάστη γὰρ ^ςἔχει αἷμα
 τῶν κοιλιῶν, λεπτότατον δ' ἐστὶ τὸ ἐν τῇ μέσῃ. Ὑπὸ δὲ
 τὸν πνεύμονά ἐστι τὸ διάζωμα ^υτὸ τοῦ θώρακος, αἱ καλού-
 μεναι ^ςφρένες, πρὸς μὲν τὰ πλευρὰ καὶ τὰ ὑποχόνδρια καὶ
 τὴν ράχιν συνηρτημέναι, ἐν μέσῳ δ' ἔχει τὰ λεπτὰ καὶ ὑμε-
 9 νώδη. Ἐχει δὲ ^αδι' αὐτοῦ καὶ φλέβας τεταμένας· εἰσὶ δ' αἱ

^ε καὶ om. P. ^ι πάσας A^a.C^a. ^ς κάτωθεν δ' ἐκ P.D^a. ^η μεγάλη
 A^a.C^a. ^ι καρδίας· πόρος δ' οὐθεὶς ἐστὶ κοινός A^a.C^a. ^κ εἰς] ἐπὶ P.D^a.
^λ τὸ A^a. ^μ τὸν A^a.D^a. τὸ—ἀμφοτέρων om. C^a. ^ν ἀριστερόν πόρον.
 περὶ A^a. ^ο ὕστερον ἐροῦμεν D^a. ^ρ τοῖς ^ι ἔχουσί τε A^a.C^a. ^ι τὴν
 om. P.D^a. ^ς ἐξαιρουμένους P.D^a. ^ς ἐκ—ὧν] ἐξ ὧν διαιρουμ. τῶν ζώων
 C^a. ^τ εὐθέως A^a.C^a. ^ν μόνη A^a. ^ω αὐτῷ et ἡ καρδία δὲ P.D^a.
^ς αἷμα ἔχει P.D^a. ^υ τὸ ante τοῦ om. P.D^a. ^ς φλέβες pr. A^a. ^α καὶ
 δι' αὐτοῦ P.D^a.

τοῦ ἀνθρώπου ^b φλέβες ^c παχεῖαι ὡς κατὰ λόγον ^d τοῦ σώματος. Ὑπὸ δὲ τὸ διάζωμα ἐν μὲν τοῖς δεξιοῖς κείται τὸ ἥπαρ, ἐν δὲ τοῖς ἀριστεροῖς ὁ σπλήν, ὁμοίως ἐν ἅπασιν τοῖς ἔχουσι ταῦτα τὰ μόρια κατὰ φύσιν καὶ μὴ τερατωδῶς· ἤδη γὰρ ὥπται μετῆλλαχότα τὴν τάξιν ἐν τισὶ τῶν τετραπόδων. Συνήρτηται δὲ τῇ ^e κάτω κοιλία κατὰ τὸ ^f ἐπίπλοον. Τὴν ^g 10 δ' ὄψιν ἐστὶν ὁ τοῦ ἀνθρώπου σπλήν στενὸς καὶ μακρὸς, ἔσθμιος τῷ ὑέφ. Τὸ δ' ἥπαρ ὡς μὲν ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ἐν τοῖς πλείστοις οὐκ ἔχει χολήν, ἐπ' ἐνίοις δὲ ἔπαστιν. Στρογγύλον δ' ἐστὶ τὸ ^h τοῦ ἀνθρώπου ἥπαρ ⁱ καὶ ὅμοιον τῷ βοείφ. Συμβαίνει δὲ τοῦτο καὶ ἐν τοῖς ἱερείοις, οἷον ἐν μὲν τόπῳ ^j 11 τινὶ τῆς ἐν Εὐβοίᾳ ^k Χαλκιδικῆς οὐκ ἔχει τὰ πρόβατα χολήν, ἐν δὲ Νάξῳ πάντα σχεδὸν τὰ τετράποδα τοσαύτην ὥστ' ἐκπλήττεσθαι τοὺς θύοντας τῶν ξένων, οἰομένους ^l αὐτῶν ^m ἴδιον εἶναι τὸ σημεῖον, ἀλλ' οὐ φύσιν αὐτῶν εἶναι ταύτην. Προσπέφυκε ⁿ δὲ τῇ μεγάλῃ φλεβὶ τὸ ἥπαρ, τῇ δ' ^o 12 ὁ ἀορτῇ οὐ κοινωνεῖ· διὰ γὰρ τοῦ ἥπατος διέχει ἡ ἀπὸ τῆς μεγάλης φλεβὸς φλέψ, ^p ἥ αἱ καλούμεναι ^q πύλαι εἰσὶ τοῦ ἥπατος. Συνήρτηται δὲ καὶ ὁ σπλήν τῇ μεγάλῃ φλεβὶ μόνον· τείνει γὰρ ἀπ' αὐτῆς φλέψ εἰς τὸν σπλήνα. Μετὰ ^r 13 δὲ ταῦτα οἱ νεφροὶ πρὸς αὐτῇ τῇ ῥάχει κεῖνται, ^s ὅμοιοι τὴν φύσιν ὄντες τοῖς βοείοις. Ἀνώτερος δὲ ὁ δεξιὸς ἐστὶν ἐν πᾶσι τοῖς ζώοις τοῖς ἔχουσι νεφρούς· καὶ ἐλάττω δὲ πιμελὴν ἔχει τοῦ ἀριστεροῦ καὶ ἀνχημρότερος ὁ ^t δεξιός. Ἐν ^u πᾶσι δ' ἔχει ὁμοίως τοῖς ἄλλοις καὶ τοῦτο. Φέρουσι δὲ εἰς αὐτοὺς ^v 14 πόροι ἐκ τῆς μεγάλης φλεβὸς καὶ τῆς ἀορτῆς, πλὴν οὐκ εἰς τὸ κοῖλον. Ἐχουσι γὰρ οἱ νεφροὶ ἐν μέσῳ κοῖλον, οἱ μὲν μερίζον οἱ δ' ἐλάττων, πλὴν οἱ τῆς φώκης· οὗτοι δ' ὅμοιοι

^b φρένες C^a. ^c παχεῖαι κατὰ τὸ ἀνάλογον A^a, C^a. ^d τοῦ ἀνθρωπέου σώματος. ὑπὲρ P.D^a. ^e κάτω om. A^a, C^a. ^f ἐπίπλοον A^a, C^a. ^g ὁμοίως A^a, C^a. ^h ἥπαρ τοῦ ἀνθρώπου P.D^a. ⁱ καὶ post ἥπαρ om. P. ^k χαλδαϊκῆς P. ^l αὐτοὺς P. ^m ἴδιον om. A^a. ⁿ δὲ om. P. ^o ἀρτηρία P.A^a, C^a, D^a. ^p ἥ αἱ] αἱ A^a, αἱ C^a. ^q πολλαί P. ^r ὅμοιοι post βοείοις P.D^a. ^s δεξιός ἐστὶν ἐν πᾶσι τοῖς ζώοις τοῖς ἔχουσι νεφρούς. ἐν A^a. ^t ἔπαστι δ' ἔχει καὶ τοῦτο ὁμοίως τοῖς ἄλλοις. φέρουσι τε P.D^a.

15 τοῖς βοεῖοις ὄντες ^νστερεώτατοι πάντων εἰσίν. Οἱ δὲ πόροι οἱ τείνοντες εἰς αὐτοὺς εἰς τὸ σῶμα καταναλίσκονται τῶν νεφρῶν σημεῖον δ' ^ω ὅτι οὐ περαίνουσι ^χτὸ μὴ ἔχειν αἷμα μηδὲ πηγνυσθαι ἐν αὐτοῖς. Ἐχουσι δὲ κοιλίαν, ὥσπερ εἴρηται, μικράν. Ἐκ δὲ τοῦ κοίλου τῶν νεφρῶν φέρουσιν εἰς τὴν κύστιν πόροι ^γδύο νεανικοί, καὶ ἄλλοι ἐκ τῆς ἀορτῆς 16 ἰσχυροὶ καὶ συνεχεῖς. Ἐκ μέσου δὲ τῶν νεφρῶν ἐκατέρου φλέψι κοιλῇ καὶ νευρώδης ἐξήρτηται, τείνουσα παρ' αὐτὴν τὴν ῥάχιν διὰ τῶν ^ζστενῶν εἴτα εἰς ἐκάτερον τὸ ἰσχίον ἀφανίζονται, καὶ πάλιν δῆλαι γίνονται ^ατεταμέναι πρὸς τὸ ἰσχίον. Αὗται δ' αἱ ἀποτομαὶ τῶν ^βφλεβίων εἰς τὴν κύστιν 17 καθήκουσιν. Τελευταία γὰρ ἡ κύστις κείται, τὴν ^εμὲν ἐξάρτησιν ἔχουσα τοῖς ἀπὸ τῶν νεφρῶν ^δτεταμένοις πόροις παρὰ τὸν ^εκαυλὸν τὸν ἐπὶ τὴν οὐρήθραν τείνοντα, καὶ σχεδὸν πάντῃ κύκλῳ λεπτοῖς καὶ ἰνώδεσιν ὑμενίοις ἐστὶ ^επροσειλημμένη, παραπλησίοις οὖσι ^ετρόπον τινὰ τῷ διαζώματι τοῦ θώρα- 18 κος. Ἔστι δ' ἡ τοῦ ἀνθρώπου κύστις ἐπεικῶς ἔχουσα μέγεθος. Πρὸς δὲ τὸν καυλὸν τὸν τῆς κύστεως συνήρτηται τὸ αἰδοῖον, τὸ μὲν ἐξωτάτῳ τρῆμα συνερρωγὸς ^ηεἰς ταυτό, μικρὸν δ' ὑποκάτω. Τὸ μὲν ^ιοὖν εἰς τοὺς ὄρχεις φέρει τῶν τρημάτων, τὸ ^κδ' εἰς τὴν κύστιν, ^ινευρώδες καὶ χονδρῶδες 19 ὄν. ^μΤούτου δ' ἐξήρτηνται οἱ ὄρχεις τοῖς ἄρρεσι, περὶ ὧν ἐν τοῖς ^νκοινῇ ^ολεγομένοις διορισθήσεται πῶς ἔχουσιν. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐν τῷ θήλει πάντα πέφυκεν· διαφέρει γὰρ οὐθενὶ τῶν ἔσω πλὴν ταῖς ὑστέrais, ὧν ἡ μὲν ὄψις θεωρεῖσθω ἐκ τῆς διαγραφῆς τῆς ἐν ταῖς ἀνατομαῖς, ἡ δὲ θέσις 20 ἐστὶν ἐπὶ τοῖς ἐντέροις· ἐπὶ δὲ ^ρτῆς ὑστέρας ἡ κύστις. Λε-

^ν στερεώτεροι D^a. ^ω ὅτι οὐ περαίνουσι om. D^a. ^χ τῷ A^a.Ca.
^γ νεανικοὶ δύο D^a. ^ζ σκελῶν A^a.Ca., στενῶν σκελῶν P. ^α τεταγμένοι A^a.Ca.
^β φλεβῶν P.D^a. ^ε μὲν om. P.D^a. ^δ τεταγμένοι A^a.Ca.
^ε αὐλὸν P.D^a. ^ε προσειλημμένη om. D^a. ^ε τινα τρόπον D^a. ^η εἰς] ἐπὶ P.D^a. ^ι οὖν om. A^a.Ca. ^κ δὲ πρὸς P.D^a. ^ι νευρώδες καὶ χονδρῶδες ὄν] hæc post αἰδοῖον ponit Schneiderus. ^μ τούτῳ D^a. ^ν κοινοῖς A^a.Ca. ^ο λεγομένοις ἅμα καὶ περὶ τούτων ὕστερον διορισθήσεται P.D^a. ^ρ τῇ ὑστέρα A^a.

κτέον δὲ καὶ περὶ ὑστερῶν κοινῇ πασῶν ἐν τοῖς ἐπομένοις· οὔτε γὰρ ὁμοίαι πάσιν οὔθ' ὁμοίως ἔχουσιν.

Τὰ μὲν οὖν μόρια καὶ τὰ ἐντὸς καὶ τὰ ἐκτὸς τοῦ ἀνθρώπου ταῦτα ¹ καὶ τοιαῦτα, καὶ τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον.

B.

Τῶν δ' ἄλλων ζῶων τὰ μόρια τὰ μὲν κοινὰ ¹ πάντων ἐστίν, ¹ ὥσπερ εἴρηται πρότερον, τὰ δὲ γενῶν τινῶν. ² Ταῦτα ³ δὲ καὶ ἕτερα ἐστίν ἀλλήλων τὸν ἤδη πολλάκις εἰρημένον τρόπον. Σχεδὸν γὰρ ὅσα γ' ἐστὶ ⁴ γένει ⁵ ἕτερα τῶν ζῶων, ² καὶ τὰ πλείστα τῶν μερῶν ἔχει ἕτερα τῷ εἶδει, καὶ τὰ μὲν κατ' ἀναλογίαν ἀδιάφορα μόνον, τῷ γένει δ' ἕτερα, τὰ δὲ τῷ γένει μὲν ταῦτα τῷ εἶδει δ' ἕτερα· πολλὰ δὲ τοῖς μὲν ὑπάρχει, τοῖς δ' ⁶ οὐχ ὑπάρχει. Τὰ μὲν οὖν τετράποδα καὶ ³ ζωοτόκα κεφαλὴν μὲν ἔχει καὶ αὐχένα καὶ τὰ ἐν τῇ κεφαλῇ μόρια ⁴ ἅπαντα, διαφέρει δὲ τὰς μορφὰς τῶν μορίων ἕκαστον. Καὶ ὁ ⁵ γε λέων τὸ τοῦ αὐχένος ⁶ ἔχει ἐν ὅσπουν, ⁷ σπονδύλους δ' οὐκ ἔχει· τὰ δὲ ἐντὸς ἀνοιχθεὶς ὁμοία ⁸ πάντ' ἔχει κυνί. Ἐχει δὲ τὰ τετράποδα ζῶα καὶ ζωοτόκα ἀντὶ τῶν ⁴ βραχιόνων σκέλη πρόσθια, πάντα μὲν τὰ τετράποδα, μάλιστα δὲ ἀνάλογον ταῖς χερσὶ τὰ ⁹ πολυσχιδῇ αὐτῶν· χρηταὶ γὰρ πρὸς πολλὰ ὡς χερσίν. Καὶ τὰ ἀριστερὰ δ' ἡττον ⁵ ἔχει ἀπολελυμένα ¹⁰ τῶν ἀνθρώπων, πλὴν ἐλέφαντος· οὗτος δὲ τὰ τε περὶ τοὺς δακτύλους ¹¹ ἀδιάρθρωτότερα ἔχει τῶν ποδῶν, καὶ τὰ πρόσθια σκέλη πολλῶ μείζω. Ἔστι δὲ πενταδάκτυλον, καὶ πρὸς τοῖς ὀπισθίοις σκέλεσι σφυρὰ ἔχει βραχέα. Ἐχει δὲ μυκτῆρα ¹² τοιοῦτον καὶ τηλικούτον ὥστε ⁶ ἀντὶ χειρῶν ἔχειν αὐτόν· πίνει γὰρ καὶ ἐσθίει ὀρέγων ¹³ τοῦτο

¹ καὶ τὰ τοιαῦτα D^a. ² πάντ' P.D^a. ³ τὰ αὐτὰ A^a.C^a. ⁴ δὴ D^a, om. A^a.C^a. ⁵ γένει P.A^a.D^a. ⁶ ἕτερα om. D^a. ⁷ οὐχ ὑπάρχει] σὺ P.D^a. ⁸ ζωοτοκοῦντα A^a.C^a. ⁹ ἅπαντα om. A^a.C^a. ¹⁰ γε] μὲν P.D^a. ¹¹ ἐν ἔχει P. ¹² σπονδύλους D^a. ¹³ ἔχει ἅπαντα P.D^a. ¹⁴ πολυσχιδῇ P.D^a. ¹⁵ τῶν θηρίων πλὴν τοῦ ἐλέφαντος P.D^a. ¹⁶ ἀδιάρθρωτότερα P. ¹⁷ ἀδιάρθρωτα D^a. ¹⁸ τηλικούτον καὶ τοιοῦτον A^a.C^a. ¹⁹ τοῦτο P.A^a.D^a.

εἰς τὸ στόμα, καὶ τῷ ἐλεφαντιστῇ ^k ἀνορέγει ^l ἄνω. Τούτῳ καὶ δένδρα ἀνασπᾷ, καὶ διὰ τοῦ ὕδατος βαδίζων τούτῳ ἀναφυσᾷ. Τῷ δ' ἄκρῳ ἐγκλίνει, οὐ κάμπτεται δέ· χονδρῶδες γὰρ ἔχει. Μόνον δὲ καὶ ἀμφιδέξιον γίνεται τῶν ἄλλων ζῴων ἄνθρωπος. ^m Τῷ δὲ στήθει τῷ τοῦ ἀνθρώπου πάντα ⁿ τὰ ζῶα ἀνάλογον ἔχει τοῦτο τὸ μόριον, ἀλλ' οὐχ ὅμοιον· ὁ μὲν γὰρ πλατὺ τὸ στήθος, τὰ δ' ἄλλα στενόν. Μαστοὺς ^o δ' οὐκ ἔχει οὐθέν ἐν τῷ πρόσθεν ^p ἀλλ' ἡ ἄνθρωπος· ὁ δ' ἐλέφας ἔχει ^q μὲν μαστοὺς δύο, ἀλλ' οὐκ ἐν τῷ στήθει ἀλλὰ πρὸς τῷ στήθει.

8 Τὰς δὲ κάμψεις τῶν κώλων καὶ τῶν ἔμπροσθεν καὶ τῶν ὀπισθεν ὑπεναντίας ἔχουσι ^r καὶ ἑαυταῖς καὶ ταῖς τοῦ ἀνθρώπου ^s καμπαῖς, πλὴν ἐλέφαντος. Τοῖς μὲν γὰρ ζωοτόκοις τῶν ^t τετραπόδων κάμπτεται τὰ μὲν πρόσθια εἰς ^u τὸ πρόσθεν τὰ δ' ὀπίσθια εἰς ^v τοῦπισθεν, καὶ ἔχουσι τὰ ^w κοῖλα τῆς περιφερείας πρὸς ἄλληλα ^x ἀντεστραμμένα· ὁ δ' ἐλέφας ^y οὐχ ὥς ^z ἔλεγόν τινες, ἀλλὰ συγκαθίζει καὶ κάμπτει τὰ σκέλη, πλὴν οὐ δύναται διὰ τὸ βάρος ^a ἐπ' ἀμφοτέρα ἅμα, ἀλλ' ἀνακλίνεται ἢ ἐπὶ τὰ εὐώνυμα ἢ ἐπὶ τὰ δεξιά, καὶ καθεύδει ἐν τούτῳ τῷ σχήματι, κάμπτει δὲ ^b τὰ ὀπίσθια σκέλη ὥσπερ ^c ἄνθρωπος. Τοῖς ^d ζωοτόκοις δέ, ^e οἷον κροκοδείλῳ καὶ ^f σαύρῳ καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς τοιούτοις ἅπασιν, ἀμφοτέρα τὰ σκέλη καὶ τὰ ^g πρόσθια καὶ τὰ ὀπίσθια εἰς τὸ πρόσθεν κάμπτεται, ^h μικρὸν εἰς τὸ πλάγιον παρεγκλίνοντα. Ὅμοιως δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς πολύποσιν· πλὴν τὰ μεταξὺ τῶν ἐσχάτων αἰεὶ ἐπαμφοτερίζει καὶ τὴν κάμψιν ἔχει εἰς τὸ πλάγιον μᾶλλον.

^k ἂν ὀρέγει Ca. ^l ἄνω ante ἀνορέγει Aa, post τοῦτο (ita enim P.Da). Da. ^m τῷ τοῦ ἀνθρώπου δὲ στήθει Da, τῷ στήθει δὲ τῷ τοῦ ἀνθρώπου Ca. ⁿ τὰ ζῶα om. Da. ^o δ' οὐκ] γὰρ οὐκ Da. ^p ἀλλ' ἡ ἄνθρωπος] πλὴν ἀνθρώπου P.Da. ^q μὲν om. P. ^r καὶ ἑαυταῖς om. Aa.Ca. ^s τετραπόδων πλὴν ἐλέφαντος κάμπτεται Aa.Ca. ^t τοῦπισθεν P.Da. ^u τοῦμπροσθεν P.Da. ^v κῶλα P.Da. ^w ἐστραμμένα Da, ἐστρεμμένα P. ^x οὐχ οὕτως ὥς Da, οὐχ οὕτως ὥσπερ P, οὐχ ὥσπερ Aa. ^y λέγουσί Da. ^z ἅμα ἐπ' ἀμφοτέρα P.Da. ^a τὰ σκέλη τὰ ὀπίσθια Da. ^b δὲ ζωοτόκοις P.Da. ^c ὥσπερ κροκοδείλῳ Aa, ὥσπερ κροκοδείλῳ Ca. ^d σαύρῳ P. ^e πρόσθεν καὶ τὰ ὀπισθεν P.

Ὁ δ' ἄνθρωπος ἄμφω τὰς καμπὰς τῶν κώλων ἐπὶ ἑ ταυτό
 ἔχει καὶ ἐξ ἐναντίας· τοὺς μὲν ^h γὰρ βραχίονας εἰς τοῦπισθεν
 κάμπτει, πλὴν μικρὸν ⁱ ἐβλαίσωται ἐπὶ τὰ πλάγια τὰ ἐντός,
 τὰ δὲ σκέλη εἰς τοῦμπροσθεν. Εἰς ^k δὲ τὸ ὅπισθεν τά τε ¹²
 πρόσθια καὶ ^l τὰ ὀπίσθια οὐθὲν ^m κάμπτει τῶν ζώων. Ἐναν-
 τίως δὲ τοῖς ἀγκῶσι καὶ ⁿ τοῖς προσθίοις σκέλεσιν ἡ τῶν
 ὤμων ἔχει ^o καμπὴ πᾶσι, καὶ τῶν ὀπισθεν γονάτων ἡ τῶν
 ἰσχύων, ὥστ' ἐπεὶ ὁ ἄνθρωπος ^p τοῖς πολλοῖς ἐναντίως κάμ-
 πτει, καὶ ^q οἱ τὰ τοιαῦτ' ἔχοντες ἐναντίως. Παραπλησίους ¹³
 δὲ τὰς καμπὰς ἔχει καὶ ^r ὁ ὄρνις τοῖς τετράποσι ζώοις· δι-
 πους ^s γὰρ ὦν τὰ μὲν σκέλη εἰς ^t τὸ ὀπισθεν κάμπτει, ἀντὶ
^v δὲ βραχιόνων καὶ σκελῶν τῶν ἔμπροσθεν πτέρυγας ἔχει,
 ὦν ἡ κάμψις ἐστὶν εἰς τὸ πρόσθεν. Ἡ δὲ φώκη ὥσπερ ¹⁴
 πεπηρωμένον ^w ἐστὶ τετράπουν· εὐθύς γὰρ ἔχει μετὰ ^x τὴν
 ὠμοπλάτην τοὺς πόδας ^y ὁμοίους χερσίν, ὥσπερ καὶ οἱ τῆς
 ἄρκτου· πενταδάκτυλοι γὰρ εἰσι, καὶ ἕκαστος τῶν δακτύλων
 καμπὰς ἔχει τρεῖς καὶ ὄνυχας ^z οὐ μέγαν· οἱ δ' ὀπίσθιοι πόδες
 πενταδάκτυλοι μὲν εἰσι, καὶ τὰς καμπὰς καὶ τοὺς ὄνυχας
 ὁμοίους ἔχουσι τοῖς προσθίοις, τῷ δὲ σχήματι ^a παραπλήσιοι
 ταῖς τῶν ἰχθύων οὐραῖς εἰσίν.

Αἱ δὲ κινήσεις τῶν ζώων τῶν μὲν τετραπόδων καὶ πολυ- ¹⁵
 πόδων κατὰ διάμετρόν εἰσι, καὶ ^b ἐστᾶσιν οὕτως· ἡ δ' ἀρχὴ
 ἀπὸ τῶν δεξιῶν πᾶσιν. Κατὰ σκέλος δὲ βαδίζουσιν ὅ τε
 λέων καὶ αἱ κάμηλοι ἀμφότεραι, αἱ τε ^c Βακτριαναὶ καὶ αἱ
 Ἀράβιαι. Τὸ δὲ κατὰ σκέλος ἐστὶν ^d ὅτε οὐ προβαίνει τῷ
 ἀριστερῷ τὸ δεξιόν, ἀλλ' ἐπακολουθεῖ.

Ἐχουσι δὲ τὰ τετράποδα ζῶα, ὅσα μὲν ὁ ἄνθρωπος μόρια ¹⁶
 ἔχει ἐν τῷ πρόσθεν, κάτω ἐν τοῖς ὑπτίοις, τὰ δὲ ὀπίσθια ἐν

ε ταὐτ' Α^a.C^a, τὸ αὐτὸ P.D^a. h γὰρ om. P. i βεβλαίσωται Α^a.C^a.
 k δὲ τὰ ὀπισθεν Α^a.C^a, τὸ ὀπισθεν δὲ D^a. l τὰ om. C^a. m κάμπτεται
 P.D^a. n τοῖς post καὶ om. P.D. o καμπτῇ D^a. p τοῖς ἄλλοις ἐναν-
 τίως Α^a.C^a, ἐναντίως τοῖς πολλοῖς D^a. q οἱ τοιαῦτ' P, οἱ ταὐτ' Α^a.C^a.
 r ὁ om. P.D^a. s γὰρ] μὲν γὰρ Α^a. t τὸ] τὰ Α^a. v δὲ τῶν βραχ. Α^a.
 w τετράπουν ἐστὶν Α^a.C^a. x τὴν] τὸν corr. Α^a. y ὁμοίους μὲν χερσίν
 P.D^a. z οὐ om. D^a. a παραπλήσιοι Α^a. b ἰστᾶσιν P. c βακτρία
 P.D^a. d ὅτι Α^a.

τοῖς πρανεσιν. Ἔτι δὲ τὰ πλείστα κέρκον ἔχει· καὶ γὰρ ἡ φώκη μικρὰν ἔχει, ὁμοίαν τῇ τοῦ ὀρέλου. Περὶ δὲ τῶν πιθηκοειδῶν ζῶων ὕστερον διορισθήσεται.

- 17 Πάντα δ' ὅσα τετράποδα ἔσονται καὶ ζῴοντα, δασέα ὡς εἰπεῖν ἐστί, καὶ οὐχ ὥσπερ ὁ ἄνθρωπος ὀλιγότριχον καὶ μικρότριχον πλὴν τῆς κεφαλῆς, τὴν δὲ κεφαλὴν ἰδούτατον τῶν ζῶων. Ἔτι δὲ τῶν μὲν ἄλλων ζῶων τῶν ἐχόντων τρίχας τὰ πρηνῆ δασύτερα, τὰ δ' ὕπτια ἢ λεία πάμπαν ἢ ἴσταν
18 δασέα· ὁ δ' ἄνθρωπος τούναντίον. Καὶ βλεφαρίδας ὁ μὲν ἄνθρωπος ἐπ' ἄμφω ἔχει, καὶ ἐν μασχάλαις ἔχει τρίχας καὶ ἐπὶ τῆς ἡβῆς· τῶν δ' ἄλλων οὐθέν οὔτε τούτων οὐδέτερον οὔτε τὴν κάτω βλεφαρίδα, ἀλλὰ κάτωθεν τοῦ
19 βλεφάρου ἐνίοις μανὰι τρίχες πεφύκασιν. Αὐτῶν δὲ τῶν τετραπόδων καὶ τρίχας ἐχόντων τῶν μὲν ἅπαν τὸ σῶμα δασύ, καθάπερ υἱὸς καὶ ἄρκτος καὶ κυνός· τὰ δὲ δασύτερα τὸν αὐχένα ὁμοίως πάντη, οἷον ὅσα χαίτην ἔχει, ὥσπερ λέων· τὰ δ' ἐπὶ τῷ πραινὶ τοῦ αὐχένος ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μέχρι τῆς ἀκρωμίας, οἷον ὅσα λοφίαν ἔχει, ὥσπερ ἵππος καὶ ὄρεὺς καὶ
20 τῶν ἀγρίων καὶ κερατοφόρων βόνασος. Ἐχει δὲ καὶ ὁ ἱππέλαφος καλούμενος ἐπὶ τῇ ἀκρωμίᾳ χαίτην καὶ τὸ θηρίον τὸ παράδιον ὀνομαζόμενον· ἀπὸ δὲ τῆς κεφαλῆς ἐπὶ τὴν ἀκρωμίαν λεπτὴν ἐκάτερον· ἰδίᾳ δὲ ὁ ἱππέλαφος πύγων
21 ἔχει κατὰ τὸν λάρυγγα. Ἔστι δ' ἀμφοτέρωθεν κερατοφόρα καὶ διχαλά· ἡ δὲ θήλεια ἱππέλαφος οὐκ ἔχει κέρατα. Τὸ δὲ μέγεθός ἐστι τούτου τοῦ ζῴου ἐλάφω προσεμφερές. Γίνονται δ' οἱ ἱππέλαφοι ἐν Ἀραχωταῖς, ὥσπερ καὶ οἱ βόες
22 οἱ ἄγριοι. Διαφέρουσι δ' οἱ ἄγριοι τῶν ἡμέρων ὅσον περ οἱ ὕες οἱ ἄγριοι πρὸς τοὺς ἡμέρους· μέλανές τε γὰρ εἰσι

^e ἐλέφαντος A^a. ^f δὲ] γὰρ P.D^a. ^g καὶ οὐ ζ. P. ^h ὁ om. D^a.
ⁱ δασύτατος P. ^k ἔστι P.D^a. ^l δασέα ἴσταν P.D^a. ^m ἄμφω ἴσχει P.
ⁿ οὐδετέρων D^a, οὐθ' ἐτέρων P. ^o οὐδέ P. ^p κάτωθεν P.D^a. ^q ἀλλὰ
τὴν κάτωθεν A^a. ^r ὥσπερ P.D^a. ^s δασύτερον A^a. ^t λοφίαν P.
^v καὶ ante κερ. om. P. ^w βόνασος P.C^a. ^x καλούμενος om. P.D^a.
^y ἱππαρίδιον P. ^z ἔτι A^a.C^a. ^a κερατοφόρα—θήλεια] ὁ τε βόνασος
(βόνασος C^a). καὶ ὁ A^a.C^a. ^b διχηλά A^a.C^a. ^c ἀραχωταῖς P.D^a.
^d πρὸς τοὺς ἡμέρους] τῶν ἡμέρων D^a.

καὶ ἰσχυροὶ ^ο τῷ εἶδει καὶ ἐπίγρυποι, τὰ δὲ κέρατα ἐξυπτιάζοντα ^ι ἔχουσι μᾶλλον· τὰ δὲ τῶν ἱππελάφων κέρατα παραπλήσια τοῖς τῆς δορκάδος ^ε ἐστίν. Ὁ δ' ἐλέφας ἡκιστα ²³ δασύς ἐστι τῶν τετραπόδων. Ἀκολουθοῦσι δὲ κατὰ τὸ σῶμα καὶ αἱ κέρκοι δασύτητι καὶ ψιλότητι, ^η ὅσων αἱ κέρκοι μέγεθος ἔχουσιν· ἓνια γὰρ μικρὰν ἔχει πάμπαν.

Αἱ δὲ κάμηλοι ἴδιον ἔχουσι παρὰ ^ι τὰλλα τετράποδα τὸν ²⁴ καλούμενον ὕβον ἐπὶ τῷ νώτῳ. Διαφέρουσι δ' αἱ ^κ Βάκτριαι τῶν Ἀραβίων· αἱ μὲν γὰρ δύο ἔχουσιν ὕβους, αἱ δ' ἓνα μόνον, ἄλλον δ' ἔχουσιν ὕβον τοιοῦτον οἷον ἄνω ἐν τοῖς κάτω, ἐφ' οὗ, ὅταν κατακλιθῇ εἰς γόνατα, ἐστήρικται τὸ ἄλλο σῶμα. Θηλὰς ¹ δ' ἔχει τέτταρας ἢ κάμηλος ὥσπερ βοῦς, καὶ ²⁵ κέρκον ὁμοίαν ὄνῳ, ^μ καὶ τὸ αἰδοῖον ὀπισθεν. Καὶ γόνυ δ' ἔχει ἐν ἐκάστῳ ^η τῷ σκέλει ἓν, καὶ ^ο τὰς καμπὰς οὐ πλείους, ὥσπερ λέγουσί τινες, ἀλλὰ φαίνεται διὰ τὴν ὑπόστασιν τῆς κοιλίας. Καὶ ^ρ ἀστράγαλον ὁμοιον μὲν βοτῇ, ^ι ἰσχύον δὲ ^ι καὶ μικρὸν ὡς κατὰ τὸ μέγεθος. Ἔστι δὲ ^σ διχαλὸν καὶ ²⁶ οὐκ ἄμφωδον, διχαλὸν δὲ ὠδε. Ἐκ ^τ μὲν τοῦ ὀπισθεν μικρὸν ἔσχισται μέχρι τῆς δευτέρας καμπῆς τῶν δακτύλων· ^ν τὸ δ' ἔμπροσθεν ἔσχισται μικρά, ὅσον ἄχρι τῆς πρώτης καμπῆς τῶν δακτύλων ἐπ' ^ω ἄκρῳ τέτταρα· καὶ ἔστι τι ^ξ καὶ διὰ μέσου τῶν σχισμάτων, ὥσπερ τοῖς χησίν. Ὁ δὲ πούς ἐστι ²⁷ γὰρ κάτωθεν σαρκώδης, ὥσπερ ^ζ καὶ οἱ ἄρκτων· διὸ καὶ τὰς εἰς πόλεμον ἰούσας ^α ὑποδοῦσι ^β καρβατίνας, ὅταν ἀλγήσωσιν.

^ο Πάντα δὲ τὰ τετράποδα ^δ ὁστώδη τὰ σκέλη ἔχει καὶ ²⁸ νευρώδη καὶ ἄσαρκα· ὅλως δὲ καὶ τὰλλα ζῶα ^ο ἅπαντα, ὅσα ἔχει πόδας, ἐκτὸς ἀνθρώπου. ^ι Ἔστι δὲ ^ε καὶ ἀνίσχια· καὶ

^ο τὰ εἶδη A^a.C^a. ^ι ἰσχυροὶ P. ^ε εἰσὶν A^a.C^a.D^a. ^η ὅσον P.D^a.
^ι τὰ ἄλλα P.D^a. ^κ βακτρίαὶ τῶν ἀραβίων A^a. ¹ δ' μὲν οὖν C^a.
^μ καὶ τὸ] τὸ δ' A^a.C^a. ^η τῷ om. P.D^a. ^ο τὰς om. D^a. ^ρ ἀστράγαλον δὲ ὁμοιον D^a. ^ι ἰσχύον P.D^a. ^ι καὶ om. D^a. ^σ δίχην P.
^τ μὲν γὰρ τοῦ P.D^a. ^ν τὰ A^a.C^a. ^ω ἄκρων P.D^a. ^ξ καὶ post τι om. P.D^a. ^γ σαρκώδης κάτωθεν D^a. ^ζ καὶ ante οἱ om. P.D^a. ^α ὑποδοῦσι P.D^a. ^β κερβατίνας C^a, κερβατίνας pr. A^a. ^ο ἅπαντα P.D^a.
^δ τὰ σκέλη ἔχει ὁστώδη D^a. ^ε πάντα D^a. ^ι εἴ τι C^a. ^ε καὶ om. A^a.C^a.

- 29 γὰρ οἱ ὄρνιθες ἔτι μᾶλλον τοῦτο πεπόνθασιν. Ὁ δ' ἄνθρωπος τοῦναντίον· σαρκώδη γὰρ ἔχει σχεδὸν μάλιστα τοῦ σώματος τὰ ἰσχία καὶ τοὺς μηροὺς καὶ τὰς κνήμας· αἱ γὰρ καλούμεναι γαστροκνημιαί ἐν ταῖς κνήμαις εἰς^h σαρκώδεις.
- 30 Τῶν δὲ τετραπόδων καὶ ἐναίμων καὶ ζωοτόκων τὰ μὲν ἐστὶ πολυσχιδῆ, ὥσπερⁱ αἱ τοῦ ἀνθρώπου χεῖρες καὶ^k οἱ πόδες (πολυδάκτυλα γὰρ ἐνία ἐστίν, οἷον^l κύων, λέων, πάρδαλις), τὰ δὲ^m δισχιδῆ, καὶ ἀντὶ τῶν ὀνύχων χηλὰς ἔχει, ὥσπερⁿ πρόβατον καὶ αἶξ καὶ ἔλαφος καὶ^o ἵππος ὁ ποτάμιος· τὰ δ' ἀσχιδῆ, οἷον τὰ μώνυχα, ὥσπερ^p ἵππος καὶ ὀρεὺς.
- 31 Τὸ δὲ τῶν ὕων γένος ἐπαμφοτερίζει· εἰςⁱ γὰρ καὶ ἐν Ἰλλυριοῖς καὶ ἐν^q Παιονίᾳ καὶ ἄλλοθι^r μώνυχες ὕες. Τὰ μὲν οὖν^s διχαλὰ δύο ἔχει σχίσσεις ὅπισθεν· τοῖς δὲ^t μώνυξι τοῦτ' ἐστὶ συνεχές. Ὡς^v ἐστὶ δὲ καὶ τὰ μὲν κερατοφόρα^w τῶν
- 32 ζώων τὰ δ' ἄκερα. Τὰ μὲν οὖν^x πλείστα τῶν ἐχόντων κέρατα^y διχαλὰ κατὰ φύσιν ἐστίν, οἷον βοῦς καὶ ἔλαφος καὶ αἶξ·^z μώνυχον δὲ καὶ δίκερων οὐθέν^a ἡμῖν ὄπται. Ἐν^b Μονοκέρατα δὲ καὶ μώνυχα ὀλίγα, οἷον ὁ Ἰνδικὸς^c ὄνος. Μονό-
- 33 κερων δὲ καὶ διχαλὸν^d ὄρνυξ. Καὶ ἀστράγαλον^e δ' ὁ Ἰνδικὸς ὄνος ἔχει τῶν μωνύχων^f μόνον· ἡ γὰρ^g ὕς, ὥσπερ ἐλέχθη πρότερον, ἐπαμφοτερίζει, διὸ καὶ οὐ καλλιαστράγαλόν ἐστιν. Τῶν δὲ διχαλῶν πολλὰ ἔχει^h ἀστράγαλον. Πολυσχιδὲς δὲ οὐθένⁱ ὄπταιⁱ τοιοῦτον ἔχον ἀστράγαλον, ὥσπερ οὐδ' ἄνθρωπος, ἀλλ' ἡ^k μὲν λύγξ ὅμοιον^l ἡμιστραγαλίῳ, ὁ δὲ λέων, ^mοἷόν περ πλάττουνσι, ⁿλαβυρινθώδη.

^h σαρκώδεις ante εἰς P.Ca, om. pr. Aa. ⁱ οἱ τοῦ ἀνθρώπου πόδες καὶ χεῖρες Ca. et (addito αἱ post καὶ) P. ^k οἱ om. Aa. ^l λέων κύων Aa.Ca. ^m πολυσχιδῆ P. ⁿ περ om. Ca. ^o ὁ ποτάμιος ἵππος P.Da. P περ om. Aa.Ca. ^q παιωνίας P.Da. ^r μώνυχαι P.Da. ^s δίχηλα Aa.Ca. ^t μωνώνυξ P.Da. ^v ἔστι—οὖν om. Aa. ^w τὰ δ' ἄκερα τῶν ζώων P.Da. ^x πλείστα δὲ τῶν rc. Aa. ^y διχηλὰ Ca. ^z μωνώνυχον Da. ^a ἡμῖν om. Aa.Ca. ^b μονοκέρωτα P. ^c ὄνος μονόκερος. μονόκερων P.Da. ^d ὄρνυξ] οἷον ὄρνυξ Aa.Ca. ^e δ' om. P. ^f μόνος Aa, μόνον ante τῶν μωνύχων Da, om. P. ^g ὕς Aa. ^h ἀλλαστράγαλον Da, ἀστράγαλον Aa.Ca. ⁱ τοιοῦτον om. P.Da. ^k μὲν om. Aa.Ca. ^l ἡμιστραγάλῳ P.Ca.Da. ^m οἷον περιπλάττουνσι P. ⁿ λαβυρινθώδες P.Da.

Πάντα δὲ τὰ ἔχοντα ^ο ἀστράγαλον ἐν τοῖς ὀπισθεν ἔχει ³⁴
σκέλεσιν. Ἐχει δ' ^ρ ὀρθὸν τὸν ἀστράγαλον ἐν τῇ καμπῇ,
τὸ μὲν πρηνὲς ἔξω, τὸ δ' ὕπτιον ^ι εἴσω, καὶ τὰ μὲν ^κ κῶα
ἐντὸς ἐστραμμένα πρὸς ἄλληλα, τὰ δὲ ^χ χῖα καλούμενα ἔξω,
καὶ τὰς^ς κεραίας ἄνω. Ἡ μὲν οὖν θέσις τῶν ἀστραγάλων ³⁵
τοῖς ἔχουσι πᾶσι τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον. ^Δ Διχαλὰ δ' ἅμα
καὶ χαίτην ^ι ἔχοντα καὶ κέρατα δύο κεκαμμένα εἰς αὐτά ἐστιν
ἓνια τῶν ζώων, οἷον ὁ βόνασος, ὃς γίνεται ^υ περὶ τὴν Παιο-
νίαν καὶ ^ν τὴν ^ω Μαιδικήν. Πάντα δὲ ὅσα ^κ κερατοφόρα, ³⁶
τετράποδά ἐστιν, εἰ μὴ τι κατὰ μεταφορὰν λέγεται ἔχειν
κέρας καὶ λόγου χάριν, ὥσπερ τοὺς περὶ Θήβας ὄφεις οἱ
Αἰγύπτιοί φασιν, ἔχοντας ἐπανάστασιν ὅσον προφάσεως
χάριν. Τῶν δ' ἐχόντων κέρας δι' ὅλου μὲν ἔχει στερεὸν μό-
νον ἔλαφος, τὰ δ' ἄλλα κοῖλα μέχρι ^γ τινός, τὸ δ' ἔσχατον
στερεόν. Τὸ μὲν οὖν κοῖλον ἐκ τοῦ δέρματος πέφυκε μάλ- ³⁷
λον ^κ περὶ δὲ τοῦτο περιήρμωσται τὸ στερεὸν ἐκ τῶν ^α ὀστέων,
οἷον τὰ κέρατα τῶν βοῶν. Ἀποβάλλει δὲ τὰ κέρατα μόνον
ἔλαφος κατ' ἔτος, ἀρξάμενος ἀπὸ διητοῦς, καὶ πάλιν φύει
τὰ δ' ἄλλα συνεχῶς ἔχει, ἐὰν μὴ τι βία πηρωθῇ.

^ν Ἐτι ^β δὲ περὶ ^ε τε τοὺς μαστοὺς ὑπεναντίως ἐν τοῖς ἄλλοις ³⁸
ζώοις ὑπάρχει πρὸς αὐτά τε καὶ πρὸς τὸν ἄνθρωπον, καὶ
περὶ τὰ ὄργανα τὰ χρήσιμα πρὸς τὴν ὀχείαν. Τὰ μὲν γὰρ
ἔμπροσθεν ἔχει τοὺς μαστοὺς ἐν τῷ στήθει ἢ πρὸς τῷ στήθει,
καὶ δύο μαστοὺς καὶ δύο θηλάς, ὥσπερ ἄνθρωπος ^δ καὶ ἐλέ-
φας, καθάπερ ^ε εἴρηται πρότερον. Καὶ γὰρ ὁ ἐλέφας ^ι ἔχει ³⁹
τοὺς μαστοὺς δύο ^ε περὶ τὰς μασχάλας^ς ἔχει δὲ ^η καὶ ἡ θή-
λεια τοὺς μαστοὺς μικροὺς παντελῶς καὶ οὐ κατὰ λόγον τοῦ
σώματος, ὥστ' ἐκ τοῦ πλαγίου μὴ πάνυ ὀράν^ς ἔχουσι δὲ καὶ

^ο ἀστραγάλους A^a.C^a. ^ρ τὸν ἀστράγαλον ὀρθὸν P.D^a. ^ι ἔσω D^a.
^κ κῶα et. mox χῖα Conr. Gesnerus: codices κῶα et ἰσχία. ^σ διχαλὸν
pr. A^a. ^ι ἔχον pr. A^a. ^υ παρὰ P. ^ν τὴν om. A^a.C^a. ^ω Μαιδικὴν
Sylburgius: codices μηδικήν. ^κ κέρατα A^a.C^a.D^a. ^γ τινὸς μᾶλλον
τὸ A^a. ^ζ παρὰ D^a. ^α ὀστέων C^a. et pr. A^a, ὥτων corr. A^a. ^β δέ] τε
A^a.C^a. ^ε τε om. C^a. ^δ καὶ ὁ ἐλέφας P.D^a. ^ε ἔμπροσθεν εἴρηται
P.D^a. ^ι τοὺς μαστοὺς ἔχει P.D^a. ^ε παρὰ P. et fortasse C^a. καὶ
om. A^a.C^a.

- οἱ ἄρρενες μαστούς, ὥσπερ αἱ θήλειαι, μικροὺς παντελῶς.
- 40 Ἡ δ' ἄρκτος ¹τέτταρας. Τὰ δὲ δύο μὲν μαστοὺς ἔχει, ἐν τοῖς μηροῖς ^k δ' ἔχει, καὶ τὰς θηλὰς δύο, ὥσπερ πρόβατον· τὰ δὲ ¹τέτταρας θηλάς, ὥσπερ βοῦς. Τὰ δ' οὐτ' ἐν τῇ στήθει ἔχει τοὺς μαστοὺς οὐτ' ἐν τοῖς μηροῖς, ἀλλ' ἐν τῇ γαστρὶ, οἷον κύων καὶ ὄς, καὶ πολλοὺς, οὐ πάντας δ' ἴσους.
- 41 Τὰ μὲν οὖν ἄλλα πλείους ἔχει, ^m ἡ δὲ πάρδαλις τέτταρας ἐν τῇ γαστρὶ, ⁿ ἡ δὲ λέαινα δύο ἐν τῇ γαστρὶ. Ἐχει δὲ καὶ ἡ κάμηλος μαστοὺς δύο ^o καὶ θηλὰς τέτταρας, ^p ὥσπερ ὁ βοῦς. Τῶν δὲ μυνύχων τὰ ἄρρενα οὐκ ἔχουσι μαστοὺς, πλὴν ὅσα εὐόκασι τῇ μητρὶ, ὅπερ συμβαίνει ἐπὶ τῶν ἵππων.
- 42 Τὰ δ' αἰδοῖα τῶν μὲν ἀρρένων τὰ μὲν ἕξω ἔχει, οἷον ἀνθρωπος καὶ ἵππος καὶ ἄλλα πολλά, τὰ δ' ἐντός, ὥσπερ δελφίς· καὶ τῶν ἕξω ^q δ' ἐχόντων τὰ μὲν ^r εἰς τὸ πρόσθεν, ὥσπερ ^s καὶ τὰ εἰρημένα, καὶ τούτων τὰ μὲν ἀπολελυμένα καὶ τὸ αἰδοῖον καὶ τοὺς ὄρχεις, ^t ὥσπερ ἀνθρωπος, τὰ δὲ πρὸς τῇ γαστρὶ ^v καὶ τοὺς ὄρχεις καὶ τὸ αἰδοῖον, καὶ τὰ μὲν μᾶλλον τὰ δ' ἥττον ἀπολελυμένα· οὐ γὰρ ὡσαύτως ἀπολέλυται κά-
- 43 πρῃ καὶ ἵππῳ τοῦτο τὸ μόριον. Ἐχει δὲ καὶ ὁ ἐλέφας ^w τὸ αἰδοῖον ὅμοιον μὲν ἵππῳ, μικρὸν δὲ καὶ ^x οὐ ^y κατὰ λόγον τοῦ σώματος, τοὺς δ' ὄρχεις οὐκ ἕξω φανεροὺς, ἀλλ' ἐντός περὶ τοὺς νεφρούς· διὸ καὶ ἐν τῇ ὀχείᾳ ἀπαλλάττεται ^z τα-
- 44 χέως. Ἡ δὲ θήλεια ^a τὸ αἰδοῖον ἔχει ἐν ^b φ' τύπῳ τὰ οὐθατα τῶν προβάτων ^c ἐστίν. ὅταν δ' ^d ὀργῇ ὀχεύεσθαι, ἀνασπᾷ ἄνω καὶ ἐκτρέπει πρὸς ^e τὸν ^f ἕξω τόπον, ὥστε ῥαδίαν εἶναι ^g τῷ ἄρρενι τὴν ὀχείαν· ἀνέρρωγε δὲ ἐπικεκῶς ἐπὶ πολὺ τὸ

ⁱ τέσσαρας P.D^a. ^k δ' ἔχει om. P.D^a. ¹ τέτταρας τὰς θηλὰς P.D^a.
^m αἱ δὲ παρδάλις A^a.C^a. ⁿ ἡ δὲ λέαινα δύο ἐν τῇ γαστρὶ om. P.D^a.
^o καὶ om. A^a.C^a. ^p ὥσπερ βοῦς A^a, ἐν τῇ γαστρὶ. ἡ δὲ λέαινα δύο ἐν τῇ γαστρὶ P.D^a. ^q δ' om. P.D^a. ^r εἰς τὸ πρόσθεν] ἐμπροσθεν P.D^a.
^s καὶ ante τὰ om. P.D^a. ^t ὥσπερ ὁ ἀνθρώπος D^a. ^v καὶ τοὺς ὄρχεις καὶ om. A^a.C^a. ^w τὸ om. A^a.C^a. ^x οὐκ ἀνάλογον A^a.C^a. ^y κατὰ] παρὰ P.
^z post ταχέως codices καὶ τὰ μὲν ἀπολελυμένους ἔχει τοὺς ὄρχεις, ὥσπερ ἵππος, τὰ δ' οὐκ ἀπολελυμένους, ὥσπερ κάπρος. ^a τὰ αἰδοῖα P.D^a. ^b τύπῳ οὐ τὰ C^a. ^c ἐστίν om. A^a.C^a. ^d δ' ὀχεύονται A^a.C^a.
^e τὸν om. P. ^f ἕξω] ἐκτός P.D^a. ^g τὴν ὀχείαν τῷ ἄρρενι A^a.C^a.

αἰδοῖον. Τοῖς μὲν οὖν πλείστοις αὐτῶν τὰ αἰδοῖα τοῦτον⁴⁵
 ἔχει τὸν τρόπον· ἓνια δ' ὀπισθοιρητικά^h ἔστιν, οἷον λὺγξ
 καὶ λέων καὶ κάμηλος καὶ δασύπους. Τὰ μὲν οὖν ἄρρενα
 ὑπεναντίως ἔχει ἀλλήλοις, καθάπερ εἴρηται, τὰ δὲ θήλεα
ⁱ πάντα ὀπισθοιρητικά^k ἔστιν· καὶ γὰρ ὁ θήλυς ἐλέφας ἔχει
 τὰ αἰδοῖα ὑπὸ ^l τοῖς μηροῖς, καθάπερ ^m καὶ τᾶλλα. Τῶν δ' ⁴⁶
 αἰδοίων διαφορὰ πολλή ἐστιν. Τὰ μὲν γὰρ ἔχει χονδρῶδες
 τὸ αἰδοῖον ⁿ καὶ σαρκῶδες, ὥσπερ ἄνθρωπος· τὸ μὲν οὖν σαρκῶδες οὐκ ^o ἐμφυσᾶται, τὸ δὲ χονδρῶδες ἔχει αὐξησιν. Τὰ
 δὲ νευρώδη, οἷον καμήλου καὶ ἐλάφου, τὰ δ' ^p ὀστῶδη, ὥσπερ
 ἀλώπεκος καὶ λύκου καὶ ^q ἰκτίδος καὶ γαλῆς· καὶ γὰρ ἡ ^r γα-
 λῇ ὅσπουν ἔχει τὸ αἰδοῖον.

Πρὸς δὲ τούτοις ὁ μὲν ἄνθρωπος τελεωθεὶς τὰ ἄνω ἔχει⁴⁷
 ἐλάττω τῶν ^s κάτωθεν, τὰ δ' ἄλλα ζῶα, ὅσα ἔναιμα, τούναν-
 τίον. Λέγομεν δὲ ἄνω τὸ ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι τοῦ μορίου
^t ἢ ἡ τοῦ περιττώματός ἐστιν ἔξοδος, κάτω δὲ ^u τὸ ἀπὸ τούτου
 λοιπόν. Τοῖς μὲν οὖν ἔχουσι πόδας τὸ ὀπίσθιον ἐστὶ σκέλος
 τὸ κάτωθεν μέρος πρὸς τὸ μέγεθος, τοῖς δὲ μὴ ἔχουσιν ^v οὐ-
 ραὶ καὶ ^w κέρκοι καὶ τὰ τοιαῦτα. ^x Τελεούμενα μὲν οὖν τοι-⁴⁸
 αὐτ' ἐστίν, ἐν δὲ τῇ αὐξήσει διαφέρει· ὁ μὲν γὰρ ἄνθρωπος
 μείζω τὰ ἄνω ἔχει νέος ὢν ἢ τὰ κάτω, αὐξανόμενος δὲ μετα-
 βάλλει τούναντίον (διὸ ^y καὶ μόνον οὐ τὴν αὐτὴν ^z ποιεῖται
 κίνησιν τῆς πορείας ^a νέος ὢν καὶ ^b τελεωθεὶς, ἀλλὰ τὸ πρῶτον
 παιδίον ^c ὃν ἔρπει τετραποδίζον), ^d τὰ δ' ἀνάλογον ^e ἀποδί-
 δωσι τὴν αὐξησιν, οἷον κύων. ^f Ἐνια δὲ τὸ πρῶτον ^g ἐλάττω⁴⁹
 τὰ ἄνω, τὰ δὲ ^h κάτω μείζω ἔχει, αὐξανόμενα δὲ τὰ ἄνω γί-
 νεται μείζω, ὥσπερ τὰ ^h λοφοῦρα· τούτων γὰρ οὐδὲν ⁱ γίνε-
 ται μείζον ὕστερον τὸ ἀπὸ τῆς ὀπλῆς μέχρι τοῦ ἰσχίου.

^h εἰσιν P.Da. ⁱ ἅπαντα P.Da. ^k εἰσιν Da. ^l τοὺς μηροὺς P.Da.
^m καὶ om. P.Da. ⁿ καὶ σαρκῶδες ante τὸ αἰδοῖον P.Da. ^o ἐμφύεται P.
^p ὀστῶδες Ca. ^q ἰκτίδος Da. ^r γαλῇ τοιοῦτον ὅσπουν P. ^s κάτω
 P.Da. ^t τὸ] τὰ P.Da. ^v οὐρά Aa.Ca. ^w κέρκη Da. ^x τελεούμενα
 P.Da, τελούμενα pr. Aa. ^y καὶ om. Da. ^z κίνησιν ποιεῖται Aa.Ca.
^a νέον ὃν Aa.Ca. ^b τελειωθεὶς P.Da, τελεωθέν Aa.Ca. ^c ὃν om. P.
^d τὰ] τὸ Ca. ^e διδωσι Da. ^f τὰ ἄνω ἐλάττω Da. ^g κ. μείζονα Da,
 κ. μείζον' P. ^h λοφοῦρια P.Da. ⁱ μείζω γίν. Aa.

50 "Εστι δὲ καὶ περὶ τοὺς ὀδόντας πολλὴ διαφορὰ τοῖς ἄλλοις ζώοις καὶ πρὸς αὐτὰ καὶ πρὸς τὸν ἄνθρωπον. "Ἐχει μὲν γὰρ πάντα ὀδόντας ὅσα τετράποδα καὶ ἔναυμα καὶ ζωτόκα, ἀλλὰ πρῶτον τὰ μὲν ἐστὶν ἀμφώδοντα τὰ δ' ^κ οὐ.
 1^ο Ὅσα μὲν γὰρ ἐστὶ κερατοφόρα, οὐκ ἀμφώδοντά ἐστιν· οὐ γὰρ ἔχει τοὺς προσθίους ὀδόντας ἐπὶ τῆς ἄνω σιαγόνος.
 51 "Εστι δ' ἔνια οὐκ ἀμφώδοντα καὶ ἀκέρата, οἷον κάμηλος. Καὶ τὰ μὲν ^μ χαυλιόδοντας ἔχει, ὥσπερ οἱ ἄρρενες ὄες, τὰ δ' οὐκ ἔχει. "Ἐτι ^ν δὲ τὰ μὲν ἐστὶ καρχαρόδοντα αὐτῶν, οἷον λέων καὶ πάρδαλις καὶ κύων, τὰ δὲ ἀνεπάλλακτα, οἷον ἵππος καὶ βοῦς· καρχαρόδοντα γὰρ ἐστὶν ὅσα ἐπαλλάττει
 52 τοὺς ὀδόντας τοὺς ὀξεῖς. ^ο Ἄμα δὲ ^ρ χαυλιόδοντα ^ι καὶ κέρας οὐδὲν ἔχει ζῶον, οὐδὲ ^τ καρχαρόδον καὶ τούτων θάτερον. Τὰ δὲ πλείστα τοὺς προσθίους ἔχει ὀξεῖς, τοὺς δ' ἐντὸς πλατεῖς. Ἡ δὲ φώκη ^ς καρχαρόδουν ἐστὶ πᾶσι τοῖς ^τ ὀδοῦσιν, ὡς ἐπαλλάττουσα τῷ γένει τῶν ἰχθύων· οἱ γὰρ ἰχθύες πάντες σχεδὸν ^ν καρχαρόδοντές εἰσιν. Διστοίχους δὲ ὀδόν-
 53 τας οὐδὲν ἔχει ^ω τούτων τῶν γενῶν. "Εστι δέ τι, εἰ δεῖ πιστεῦσαι Κτησίᾳ· ἐκεῖνος γὰρ ^χ τὸ ἐν Ἰνδοῖς θηρίον, ^ψ ὄνομα εἶναι ^γ μαρτιχώραν, τούτ' ἔχειν ἐπ' ἀμφότερά φησι τριστοίχους ^ζ τοὺς ὀδόντας· εἶναι δὲ μέγεθος μὲν ^α ἡλίκον λέοντα καὶ ^β δασὺ ὁμοίως, καὶ πόδας ἔχειν ὁμοίους, πρόσωπον ^ς δὲ ^δ καὶ ὦτα ἀνθρωποειδές, ^ε τὸ δ' ὄμμα γλαυκόν, τὸ ^ι δὲ χρῶμα ^ς κινναβάρινον, τὴν δὲ κέρκον ὁμοίαν τῇ τοῦ σκορπίου τοῦ χερσαίου, ἐν ᾗ κέντρον ^η ἔχειν καὶ τὰς ^ι ἀποφυάδας ἀπακοντίζειν, φθέγγεσθαι ^κ δ' ὁμοιον φωνῇ ^ι ἄμα σύριγγος καὶ σάλπιγγος, ταχὺ δὲ θεῖν οὐχ ἥττον τῶν ἐλάφων, καὶ εἶναι

^κ οὐ] οὐκ ἀμφώδοντα A^a.C^a. ^ι ὅσα—ἐστὶν om. A^a, ἐστὶν om. C^a.
^μ χαυλιόδοντας C^a, χαυλιώδοντα P. ^ν δὲ om. D^a. ^ο ἄμα] ὁμοῦ. ἄμα P.D^a. ^ρ χαυλιώδοντα C^a. ^ι καὶ] τε καὶ A^a. ^τ καρχαρόδον τε καὶ C^a.
^ς καρχαρόδων C^a. ^τ ὀδ.] ζώοις A^a. ^ν καρχαρόδοντες C^a. ^ω τούτων om. D^a. ^χ ἐν Ἰνδοῖς τὸ P.D^a. ^γ μαρτιχώραν P, μαρτιχώραν D^a.
^ζ τοὺς om. A^a. ^α ἡλίκον τὸν λ. D^a. ^β δασὺν P.D^a. ^ς δὲ A^a, δὲ δὴ C^a. ^δ καὶ τὰ ὦτα C^a, καὶ τὰ ὄμματα A^a. ^ε τὰ δ' ὄμματα C^a, τό τ' ὄμμα P.D^a. ^ι δὲ om. A^a. ^ς κινναβάρινον D^a. ^η ἔχει A^a.C^a. ^ι ὑποφυάδας ἀκοντίζειν P.D^a. ^κ δὲ φωνῇ ὁμοίᾳ P.D^a. ^ι ἄμα om. P.D^a.

ἄγριον καὶ ἀνθρωποφάγον. Ἄνθρωπος μὲν οὖν βάλλει⁵⁴ τοὺς ὀδόντας, βάλλει δὲ καὶ ἄλλα τῶν ζῴων, οἷον ἵππος καὶ ὄρεὺς καὶ ὄνος. Βάλλει δ' ἄνθρωπος τοὺς προσθίους, τοὺς δὲ γομφίους οὐθὲν βάλλει τῶν ζῴων. Ὑς δ' ^m ὅλως οὐθένα βάλλει ⁿ τῶν ὀδόντων. Περὶ δὲ τῶν κυνῶν ἀμφισβητεῖται, ² καὶ οἱ μὲν ὅλως οὐκ οἴονται βάλλειν ^o οὐθένα ^p αὐτούς, οἱ δὲ τοὺς κυνόδοντας μόνον· ^q ὥπται δ' ὅτι βάλλει καθάπερ ^r καὶ ἄνθρωπος, ἀλλὰ λανθάνει διὰ τὸ μὴ βάλλειν πρότερον ^s πρὶν ὑποφυνῶσιν ἐντὸς ἴσοι. Ὅμοίως ^t δὲ καὶ ἐπὶ ^v τῶν ἄλλων ² τῶν ἀγρίων εἰκὸς συμβαίνειν, ἐπεὶ λέγονταί γε τοὺς κυνόδοντας μόνον βάλλειν. Τοὺς δὲ κύνας διαγινώσκουσι τοὺς ^w νεωτέρους καὶ πρεσβυτέρους ^x ἐκ τῶν ὀδόντων· οἱ μὲν γὰρ νέοι λευκοὺς ἔχουσι καὶ ὀξεῖς τοὺς ὀδόντας, οἱ ^y δὲ πρεσβύτεροι μέλανας καὶ ἀμβλεῖς. Ἐναντίως δὲ πρὸς τὰλλα ζῶα ³ ^z καὶ ἐπὶ τῶν ἵππων συμβαίνει· τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ζῶα πρεσβύτερα γινόμενα μελαντέρους ἔχει τοὺς ὀδόντας, ὁ δ' ἵππος λευκοτέρους. Ὅρίζουσι δὲ τοὺς τε ὀξεῖς καὶ ^a τοὺς πλατεῖς οἱ καλούμενοι κυνόδοντες, ἀμφοτέρων μετέχοντες τῆς μορφῆς· ^b κάτωθεν μὲν γὰρ πλατεῖς, ἄνωθεν δ' ^c εἰσὶν ὀξεῖς. Ἐχουσι δὲ πλείους οἱ ἄρρενες τῶν θηλειῶν ὀδόντας καὶ ἐν ² ἀνθρώποις καὶ ἐπὶ προβάτων καὶ αἰγῶν καὶ ὕων· ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων οὐ τεθεώρηται ^d πω. Ὅσοι δὲ πλείους ἔχουσι, μακροβιώτεροι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰσιν, οἱ δ' ἐλάττους καὶ ^e ἀραιόδοντες ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ βραχυβιώτεροι. Φύονται δ' ^f οἱ τε ⁴ λευταῖοι τοῖς ἀνθρώποις ^g γόμφιοι, οὓς καλοῦσι ^h κρανηῆρας, περὶ τὰ εἴκοσιν ἔτη καὶ ἀνδράσι καὶ γυναιξίν. Ἦδη δέ τισι γυναιξὶ καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν οὔσαις ⁱ ἔφυσαν γόμφιοι ἐν

^m ὅλως om. P. ⁿ τῶν ὀδόντων] ὀδόντα P.D^a. ^o ἕνα P. ^p αὐτῶν D^a. ^q ὥπται βάλλειν μόνον, omittis δ' ὅτι, P.D^a. ^r καὶ om. P.D^a. ^s πρὶν] πρὶν ἢ P.D^a. ^t δὲ om. P.D^a. ^v τῶν post ἐπὶ om. P. ^w πρεσβυτέρους τε καὶ νεωτέρους P.D^a. ^x ἐκ] καὶ ἐκ A^a.C^a. ^y πρεσβύτεροι δὲ A^a.C^a. ^z καὶ—πρεσβύτερα om. pr. A^a. ^a τοὺς om. P.D^a. ^b ἄνωθεν μὲν γὰρ εἰσι πλατεῖς, κάτωθεν A^a.C^a. ^c ὀξεῖς εἰσὶν D^a. ^d πω] τφ P. ^e ἀνόδοντες P.D^a. ^f τοῖς ἀνθρώποις οἱ τελευταῖοι P.D^a. ^g γομφίοι P. ^h κρατηῆρας P. ⁱ ἐφύησαν P.

- τοῖς ἐσχάτοις, πόνον ^k παρασχόντες ἐν τῇ ἀνατολῇ, καὶ ἀνδράσιν ὡσαύτως· τοῦτο δὲ συμβαίνει ὅσοις ἀν μὴ ἐν τῇ ἡλικίᾳ
- 5 ἀνατείλωσιν οἱ κραντῆρες. Ὁ δ' ἐλέφας ὀδόντας μὲν ἔχει τέτταρας ἐφ' ἑκάτερα, οἷς κατεργάζεται τὴν τροφήν (λεαίνει δ' ὥσπερ κριμνά), χωρὶς δὲ τούτων ἄλλους δύο ^l τοὺς μεγάλους. Ὁ μὲν οὖν ἄρρην τούτους ἔχει μεγάλους ^m τε καὶ ⁿ ἀνασίμους, ἡ δὲ θήλεια μικροὺς καὶ ἐξ ἐναντίας τοῖς ἄρρεσιν κάτω ^o γὰρ οἱ ὀδόντες ^p βλέπουσιν. Ἐχει δ' ὁ ἐλέφας εὐθὺς ^q γενόμενος ὀδόντας, τοὺς μέντοι μεγάλους ἀδήλους τὸ πρῶτον. Γλῶτταν ^r δὲ ἔχει μικράν ^s τε σφόδρα καὶ ἐντός, ὥστε ἔργον ^t εἶναι ἰδεῖν.
- 7 Ἐχουσι δὲ τὰ ζῶα καὶ τὰ μεγέθη διαφέροντα τοῦ στόματος. ^v Τῶν μὲν γάρ ἐστι τὰ στόματα ἀνερρωγότα, ὥσπερ κυνὸς καὶ λέοντος καὶ πάντων τῶν καρχαροδόντων, τὰ δὲ μικρόστομα, ὥσπερ ἄνθρωπος, ^w τὰ δὲ μετὰξὺ, ^x ὥσπερ τὸ ^z τῶν ὕων γένος. Ὁ δ' ἵππος ὁ ποτάμιος ὁ ἐν Αἰγύπτῳ χαίτην μὲν ἔχει ὥσπερ ἵππος, διχαλὸν δ' ἐστὶν ὥσπερ βοῦς, τὴν δ' ὄψιν σιμός. Ἐχει δὲ καὶ ἀστράγαλον ὥσπερ τὰ διχαλά, καὶ ^y χαυλιόδοντας ὑποφαινομένους, κέρκον δ' ὕος, φωνὴν δ' ἵππου· μέγεθος δ' ἐστὶν ^z ἡλίκον ὄνος. Τοῦ δὲ δέρματος τὸ πάχος ὥστε δόρατα ποιεῖσθαι ἐξ αὐτοῦ. Τὰ δ' ἐντός ἔχει ὅμοια ἵππῳ καὶ ὄνῳ.
- 8 Ἐνια δὲ τῶν ζώων ἐπαμφοτερίζει τὴν φύσιν τῷ τ' ἀνθρώπῳ καὶ τοῖς τετράποσιν, οἷον πίθηκοι καὶ κῆβοι καὶ κυνοκέφαλοι. Ἔστι δ' ὁ μὲν κῆβος πίθηκος ἔχων οὐράν. Καὶ οἱ κυνοκέφαλοι ^a δὲ τὴν αὐτὴν ἔχουσι μορφὴν τοῖς πιθήκοις, πλὴν μείζονές τ' εἰσὶ καὶ ἰσχυρότεροι καὶ τὰ πρόσωπα ἔχοντες κυνοειδέστερα, ἔτι δ' ^b ἀγριώτερά ^c τε τὰ ἦθη καὶ τοὺς ^z ὀδόντας ἔχουσι ^d κυνοειδεστέρους καὶ ^e ἰσχυροτέρους. Οἱ δὲ

^k παρέχοντες A^a. ^l τοὺς om. P.D^a. ^m τε om. D^a. ⁿ ἀνασίμους A^a.C^a, ἀνωσίμους P.D^a. ^o γὰρ] δὲ C^a. ^p βλέπουσιν] ἔχουσιν P.D^a. ^q γενόμενος P.D^a. ^r δὲ] τε P. ^s τε om. P.D^a. ^t εἶναι] ἐστὶν C^a. ^v τῶν] τοῖς C^a. ^w τὸ C^a. ^x ὥσπερ] οἷον P.A^a. ^y χαυλιόδοντας C^a. ^z ἡλίκος D^a. ^a δὲ om. A^a. ^b ἀγριώτεροι P. ^c τὰ τε P.D^a. ^d κυνοειδεστέρους D^a, κυνοδεστέρους P. ^e ἰσχυροὺς A^a.C^a.

πίθηκοι δασεῖς μὲν εἰσι τὰ πρανή ὡς ὄντες τετράποδες, καὶ τὰ ὕπτια ^f δὲ ὡσαύτως ^g ὡς ὄντες ἀνθρωποειδεῖς (τοῦτο γὰρ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ἐναντίως ἔχει καὶ ἐπὶ τῶν τετραπόδων, καθάπερ ^h ἐλέχθη πρότερον). πλὴν ἡ ⁱ τε θριξ παχέα, καὶ δασεῖς ἐπ' ἀμφοτέρα σφόδρα εἰσὶν οἱ πίθηκοι. Τὸ δὲ πρόσ-3 ωπον ἔχει πολλὰς ὁμοιότητας τῷ τοῦ ἀνθρώπου καὶ γὰρ μυκτῆρας καὶ ὦτα παραπλήσια ἔχει, καὶ ὀδόντας ὥσπερ ^k ὁ ἄνθρωπος, καὶ τοὺς προσθίους καὶ τοὺς γομφίους. Ἔτι δὲ 4 βλεφαρίδας τῶν ἄλλων τετραπόδων ἐπὶ θάτερα οὐκ ἐχόντων οὗτος ἔχει μὲν ^l λεπτὰς δὲ σφόδρα, καὶ μᾶλλον τὰς κάτω, καὶ ^m μικρὰς πᾶμπαν· τὰ γὰρ ⁿ ἄλλα τετράποδα ταύτας οὐκ ἔχει. ^o Ἐχει ^p ἐν τῷ στήθει δύο θηλας μαστῶν ^p μικρῶν. ^q Ἐχει δὲ καὶ βραχίονας ὥσπερ ἄνθρωπος, πλὴν δα-5 σεῖς· καὶ κάμπτει καὶ τούτους καὶ τὰ σκέλη ὥσπερ ἄνθρωπος, τὰς περιφερείας ^q πρὸς ἀλλήλας ἀμφοτέρων τῶν κώλων. Πρὸς δὲ τούτοις χεῖρας καὶ δακτύλους καὶ ὄνυχας ^r ὁμοίους ἀνθρώπων, πλὴν ^s πάντα ταῦτα ἐπὶ τὸ θηριωδέστερον. Ἰδί-6 οὺς δὲ τοὺς πόδας· εἰσὶ γὰρ οἶον χεῖρες μεγάλαι, καὶ οἱ δάκτυλοι ὥσπερ οἱ τῶν χειρῶν, ὁ μέστος ^t μακρότατος, καὶ τὸ κάτω τοῦ ποδὸς χειρὶ ὅμοιον, πλὴν ἐπὶ ^v τὸ μῆκος τὸ τῆς χειρὸς ἐπὶ τὰ ἔσχατα τείνον, καθάπερ θέναρ· τοῦτο δὲ ^w ἐπ' ἄκρου σκληρότερον, κακῶς καὶ ἀμυδρῶς μιμούμενον πτέρνην. Κέχρηται δὲ τοῖς ^x ποσὶν ἐπ' ἄμφω, καὶ ὡς χερσὶ ^y καὶ ὡς ποσὶ, ^y καὶ συγκάμπτει ὥσπερ χεῖρας. Ἐχει δὲ τὸν ἀγκῶνα καὶ τὸν μηρὸν ^z βραχεῖς ὡς ^a πρὸς τὸν βραχίονα καὶ τὴν κνήμην. Ὀμφαλὸν ^d ἐξέχοντα μὲν οὐκ ἔχει, σκληρὸν ^d δὲ ^b τὸ κατὰ τὸν τόπον ^c τοῦ ὀμφαλοῦ. Τὰ ^d ἄνω τοῦ

^f δὲ ὡσαύτως om. A^a.C^a. ^g ὡς om. P. ^h ἐλέχθη τὸ πρότερον A^a.
ⁱ γε P.D^a. ^k ὁ om. P.D^a. ^l λεπτοὺς D^a. ^m μικρὰς D^a, μακρὰν P.
ⁿ ἄλλα om. A^a.C^a. ^o ἔχει δ'] ἔτι δ' A^a.C^a. ^p μικρῶν om. D^a. μικρὰς,
idque ante μαστῶν, P. ^q ἀμφοτέρας πρὸς ἀλλήλας C^a, ἀμφοτέρων πρὸς
ἀλλήλας corr. A^a. ^r ὁμοίως A^a, ὁμοίως τῷ C^a. ^s ταῦτα πάντα D^a.
^t μακρότερος P.D^a. ^v τὸ secundum om. P.D^a, tertium om. D^a.
^w ἀπ' A^a. ^x ποσὶ καὶ ὡς χερσὶ P.D^a. ^y καὶ οὐ κάμπτει P. ^z βραχεία
A^a.C^a. ^a πρὸς] περ P.C^a.D^a. ^b τὸ] καὶ C^a, om. D^a. ^c τοῦ ὀμφ.]
τοῦτον τοῦ ὀμφ. A^a.C^a.

κάτω πολὺ μείζονα ἔχει, ὥσπερ τὰ τετράποδα· σχεδὸν γὰρ
 9^d ὡς ^ο πέντε πρὸς τρία ἐστί. Καὶ διὰ τε ταῦτα καὶ διὰ τὸ
 τοὺς πόδας ἔχειν ὁμοίους χερσὶ καὶ ^ε ὥσπερανεὶ συγκειμένους
 ἐκ χειρὸς καὶ ποδός, ἐκ μὲν ποδὸς κατὰ τὸ τῆς πτέρυγης
 ἔσχατον, ἐκ ^β δὲ χειρὸς τὰλλα μέρη· ^η καὶ γὰρ οἱ δάκτυλοι
 10 ἔχουσι τὸ καλούμενον θέναρ. Διατελεῖ δὲ τὸν πλείω χρόνον
 τετράπουν ^ι ὃν μᾶλλον ἢ ὀρθόν· καὶ οὗτ' ἰσχία ἔχει ὡς τε-
 τράπουν ^κ ὃν οὔτε κέρκον ὡς δίπουν, πλὴν μικρὰν τὸ ὄλον,
 ὅσον σημείου χάριν. Ἐχει δὲ καὶ τὸ αἰδοῖον ἢ θήλεια
 9 ὁμοιον ^ι γυναικί, ὃ ^δ ἄρρην κυνωδέστερον ^μ ἢ ἄνθρωπος. Οἱ
 δὲ κῆβοι, καθάπερ εἴρηται πρότερον, ἔχουσι κέρκον. Τὰ
 δ' ἐντὸς διαιρεθέντα ὁμοια ἔχουσιν ἀνθρώπῳ πάντα τὰ τοι-
 αῦτα.

Τὰ μὲν οὖν ^α τῶν εἰς ^ο τὸ ἐκτὸς ζυφοτοκούντων μόρια τοῦ-
 10 τον ἔχει τὸν τρόπον. Τὰ δὲ τετράποδα μὲν ^ρ φωτόκα δὲ
 καὶ ἔναιμα (οὐδὲν δὲ φωτοκεῖ χερσαῖον καὶ ἔναιμον μὴ τετρά-
 πουν ὃν ἢ ἄπουν) κεφαλὴν μὲν ἔχει καὶ αὐχένα καὶ νῶτον καὶ
 τὰ πρηνῇ καὶ ^γ τὰ ὑπτία τοῦ σώματος, ἔτι δὲ σκέλη πρόσθια
 καὶ ὀπίσθια καὶ τὸ ἀνάλογον τῷ στήθει, ὥσπερ τὰ ζυφοτόκα
 τῶν τετραπόδων, καὶ κέρκον τὰ μὲν πλείστα μείζω, ὀλίγα
 2^δ ἐλάττω. Πάντα δὲ πολυδάκτυλα καὶ πολυσχιδῇ ἐστὶ τὰ
 τοιαῦτα. Πρὸς δὲ τούτοις ^ε τὰ αἰσθητήρια καὶ γλῶτταν
 πάντα, πλὴν ὃ ἐν Αἰγύπτῳ κροκόδειλος. Οὗτος δὲ ^ς παρα-
 πλησίως τῶν ἰχθύων τισίν· ὅλως μὲν γὰρ οἱ ἰχθύες ἀκανθώδη
 καὶ οὐκ ἀπολελυμένην ἔχουσι τὴν γλῶτταν, ἐνιοὶ δὲ πάμπαν
 λείον καὶ ἀδιάρθρωτον τὸν τόπον μὴ ^ε ἐγκλίναντι σφόδρα τὸ
 3 χεῖλος. Ὡτα δ' οὐκ ἔχουσιν ἀλλὰ τὸν πόρον τῆς ἀκοῆς
 μόνον πάντα τὰ τοιαῦτα· οὐδὲ μαστούς, οὐδ' αἰδοῖον, οὐδ'
^ν ὄρχεις ἔξω φανεροὺς ἀλλ' ἐντός, οὐδὲ ^ω τρίχας, ἀλλὰ πάντ'

^d ὡς] ὥσπερ D^a, om. A^a.C^a. ^e πέντε] πάντα pr. C^a, om. A^a.
^f ὥσπερεῖ corr. D^a. ^g χειρὸς δὲ P.D^a. ^h καὶ γὰρ οἱ] οἱ γὰρ P.D^a.
ⁱ ὃν om. P.D^a. ^k ὃν om. P. ^l γυναικός P. ^m ἢ ὁ ἄνθρωπος A^a.C^a,
 ἢ ἀνθρώπου P.D^a. ⁿ τῶν post ἐκτὸς A^a.C^a. ^ο τὸ] τὰ P. ^p φωτόκα
 pr. A^a. ^q τὰ om. P.D^a. ^r τὰ] καὶ τὰ A^a. ^s παραπλήσιος P.D^a.
^t ἐκλίναντι P. ^v ἔξω ὄρχεις P. ^ω τρίχα D^a.

ἐστὶ φολιδωτά. ^xἜτι δὲ καρχαρόδοντα ^yπάντα. Οἱ δὲ ⁴κροκόδειλοι οἱ ποτάμιοι ἔχουσιν ^zὀφθαλμοὺς μὲν ὕος, ὀδόν-
τας δὲ μεγάλους καὶ ^aχαυλιόδοντας καὶ ὄνυχας ἰσχυροὺς καὶ
δέρμα ἄρρηκτον φολιδωτόν· βλέπουσι δ' ἐν μὲν τῷ ὕδατι
φαινύσας, ἔξω δ' ὀξύτατον. Τὴν μὲν οὖν ἡμέραν ἐν ^bτῇ γῇ
^cτὸ πλείστον διατρίβει, τὴν δὲ νύκτα ἐν τῷ ὕδατι· ἀλεινό-
τερον γάρ ἐστι τῆς αἰθρίας.

¹Ο δὲ χαμαιλέον ὅλον μὲν τοῦ σώματος ἔχει τὸ σχῆμα **II**
σαυροειδές, τὰ δὲ πλευρὰ κάτω καθήκει συνάπτοντα πρὸς τὸ
ὑπογάστριον, καθάπερ τοῖς ἰχθύσι, καὶ ἡ ράχιν ἐπανεστήκειν
ὁμοίως τῇ τῶν ἰχθύων. Τὸ δὲ πρόσωπον ὁμοιότατον τῷ ²
τοῦ χοιροπιθήκου. Κέρκον δ' ἔχει ^aμακρὰν σφόδρα, εἰς
λεπτὸν καθήκουσαν καὶ ^cσυνελιττομένην ἐπὶ πολὺ, καθάπερ
ἱμάντα. Μετεωρότερος δ' ἐστὶ τῇ ἀπὸ τῆς γῆς ἀποστάσει ³
τῶν ^fσαύρων, τὰς δὲ καμπὰς τῶν σκελῶν καθάπερ οἱ σαῦροι
^gἔχει. Τῶν δὲ ποδῶν ἕκαστος αὐτοῦ ^hδιχῇ διήρηται εἰς
μέρη θέσιν ὁμοίαν πρὸς αὐτὰ ἔχοντα ⁱοἷανπερ ὁ μέγας ἡμῶν
δάκτυλος πρὸς τὸ λοιπὸν τῆς χειρὸς ἀντίθεσιν ἔχει. Ἐπὶ ⁴
βραχὺ δὲ καὶ τούτων τῶν μερῶν ἕκαστον διήρηται εἰς τινὰς
δακτύλους, τῶν ^jμὲν ἔμπροσθεν ποδῶν τὰ μὲν πρὸς ^kαὐτὸν
^lτρίχα, τὰ δ' ἐκτὸς δίχα, τῶν δ' ὀπισθίων τὰ μὲν πρὸς
^mαὐτὸν ⁿδίχα, τὰ δ' ἐκτὸς τρίχα. Ἐχει δὲ καὶ ὀνύχια ἐπὶ
τούτων ὅμοια τοῖς τῶν γαμφωνύχων. Τραχὺ δ' ἔχει ^oὅλον ⁵
τὸ σῶμα, καθάπερ ὁ κροκόδειλος. Ὀφθαλμοὺς ^pδ' ἔχει ἐν
κοίλῳ ^qτε κειμένους καὶ μεγάλους σφόδρα ^qκαὶ στρογγύλους
καὶ δέρματι ὁμοίῳ ^rτῷ λοιπῷ σώματι περιεχομένους. Κατὰ
μέσους δ' αὐτοὺς διαλέλειπται μικρὰ τῇ ὄψει χώρα, δι' ἧς
ὀρά· οὐδέποτε δὲ τῷ δέρματι ἐπικαλύπτει τοῦτο. Στρέφει ⁶

^x ἔστι P.Ca.Da. ^y πάντα om. P. ^z μὲν ὀφθαλμοὺς P.Da. ^a χαυ-
λιόδοντας Ca. ^b τῇ om. Aa.Ca. ^c τὸ πλείστον ante ἐν P. ^d μακρὰν
Aa.Ca. ^e συνελιττομένην P. ^f σαυρῶν Ca.Da. ^g ἔχουσι Aa.Ca.
^h δίχα Ca.Da. ⁱ οἷανπερ Ca.Da. ^j μὲν γὰρ πρόσθε Ca. ^k αὐτῷ
P.Ca.Da. ^l τριχῇ τὰ δ' ἐκτὸς διχᾶ P. ^m αὐτῷ P.Ca.Da. ⁿ διχὰ τὰ
δ' ἐκτὸς τριχᾶ P. ^o τὸ ὅλον P. ^p δ'] τε P. ^q καὶ post σφόδρα om.
P.Da. ^r τοῦ λοιποῦ σώματος Aa, τῷ τοῦ λοιποῦ σώματος Ca.

δὲ τὸν ὀφθαλμὸν κύκλῳ καὶ τὴν ὄψιν ἐπὶ πάντας τοὺς τό-
 πους μεταβάλλει, καὶ οὕτως ὁρᾷ ὃ βούλεται. Τῆς δὲ ^αχροιάς
 ἢ μεταβολῇ ἐμφυσωμένῳ αὐτῷ γίγνεται· ^ιἔχει δὲ καὶ ^νμέ-
 λαιναν ταύτην, οὐ πόρρω τῆς τῶν κροκοδείλων, καὶ ὡχρὰν
 καθάπερ οἱ σαῦροι, μέλανι ὥσπερ τὰ παρδάλια ^ω διαπεποι-
 7 κιλμένην. Γίνεται δὲ καθ' ἅπαν τὸ σῶμα ^α αὐτοῦ ἢ τοιαύτη
 μεταβολή· καὶ γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ συμμεταβάλλουσιν ὁμοίως
 τῷ λοιπῷ σώματι καὶ ἡ κέρκος. Ἡ δὲ ^γκίνησις αὐτοῦ νοθής
^α ἰσχυρῶς ^α ἐστί, καθάπερ ἡ τῶν χελωνῶν. Καὶ ἀποθνήσκων
^β τε ὡχρὸς γίνεται, καὶ τελευτήσαντος αὐτοῦ ἡ χροιά τοιαύτη
 8 ἐστί. Τὰ δὲ περὶ τὸν στόμαχον καὶ τὴν ἀρτηρίαν ὁμοίως
 ἔχει τοῖς σαύροις κείμενα. Σάρκα δ' οὐδαμοῦ ἔχει ^ε πλὴν
 πρὸς τῇ κεφαλῇ καὶ ταῖς ^δ σιαγόσιν ὀλίγα σαρκία, καὶ περὶ
 9 ἄκραν τὴν τῆς κέρκου πρόσφυσιν. Καὶ αἷμα ^ε δ' ἔχει περὶ
^ι τε τὴν καρδίαν μόνον ^β καὶ τὰ ὅμματα καὶ τὸν ἄνω τῆς καρ-
 δίας τόπον, καὶ ὅσα ἀπὸ τούτων φλέβια ἀποτείνει· ἐστὶ δὲ
 καὶ ἐν τούτοις βραχὺ παντελῶς. Κεῖται δὲ καὶ ὁ ἐγκέφαλος
 ἀνώτερον μὲν ^η ὀλίγῳ τῶν ὀφθαλμῶν, συνεχῆς δὲ τούτοις.
 10 Περαιρεθέντος δὲ τοῦ ἔξωθεν δέρματος τῶν ὀφθαλμῶν περι-
 ἔχει ^ι τι διαλάμπον διὰ τούτων, οἷον κρίκος χαλκοῦς λεπτός.
^κ Καθ' ἅπαν δὲ αὐτοῦ τὸ σῶμα σχεδὸν διατείνουσιν ὑμένες
 πολλοὶ καὶ ἰσχυροὶ καὶ πολὺ ^ι ὑπερβάλλοντες τῶν περὶ τὰ
 11 λοιπὰ ὑπαρχόντων. Ἐνεργεῖ δὲ καὶ τῷ πνεύματι ἀνατετμη-
 μένος ὅλος ἐπὶ πολὺν χρόνον, ^μ βραχείας ἰσχυρῶς ἔτι κινή-
 σεως ἐν αὐτῷ περὶ τὴν καρδίαν οὔσης, καὶ συνάγει ^ν διαφε-
 ρόντως μὲν τὰ περὶ τὰ πλευρά, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰ λοιπὰ
 μέρη τοῦ σώματος. Σπλήνα δ' οὐδαμοῦ ἔχει φανερόν. Φω-
 λεύει δὲ καθάπερ οἱ σαῦροι.

^α χροῖας P.Da. ^ι ἰσχει Aa.Ca. ^ν μέλαινα Aa. ^ω διαπεποικιλμένα Da.
^α αὐτῶν Aa. ^γ κίνησις αὐτοῦ] κίνηαν P. ^α ἰσχυρὰ pr. Aa. ^α ἐστί
 om. P. ^β τε] δὲ Aa. ^ε πλὴν] εἰ μὴ P.Da. ^δ σιαγόσιν. ἄσκαρκα δὲ
 παντελῶς ἐστὶ καὶ ταῖς σιαγόσιν ὀλίγα Da. ^ε δ' om. Aa.Ca. ^ι τε om.
 Da. ^β καὶ περὶ τὰ P. ^η ὀλίγον P.Da. ^ι διαλάμπον τι (διλάμποντι
 P.) αὐτῶν οἷον P.Da. ^κ καθ' καὶ Aa. ^ι ὑπερβάντες Ca. ^μ βραχείας
 δὲ ἰσχυρῶς Aa. ^ν μὲν διαφερόντως P.Da.

Ὅμοίως δ' ἔνια μόρια καὶ οἱ ὄρνιθες τοῖς εἰρημένοις ἔχουσι 1 2
ζώοις· καὶ γὰρ κεφαλὴν καὶ αὐχένα πάντ' ἔχει καὶ νῶτον καὶ
τὰ ὕπτια ^ο τοῦ σώματος καὶ τὸ ἀνάλογον τῷ στήθει· σκέλη
δὲ δύο καθάπερ ἄνθρωπος μάλιστα τῶν ζώων· πλὴν κάμπτει
εἰς Ρ τοῦπίσθεν ὁμοίως τοῖς τετράποσιν, ὥσπερ εἴρηται πρό-
τερον. Χεῖρας δ' οὐδὲ πόδας προσθίους ἔχει, ἀλλὰ πτέρυ- 2
γας ἴδιον πρὸς τὰ ἄλλα ζῶα. Ἔτι δὲ τὸ ἰσχίον ὁμοιον
μηρῷ ^q μακρὸν καὶ προσπεφυκὸς ^r μέχρι ὑπὸ μέσσην τὴν γα-
στέρα, ὥστε δοκεῖν διαιρούμενον μηρὸν εἶναι, τὸν ^s δὲ μηρὸν
μεταξὺ τῆς κνήμης, ἕτερόν τι μέρος. Μεγίστους δὲ τοὺς 3
μηρούς ἔχει τὰ γαμψώνυχα τῶν ὀρνίθων, καὶ τὸ στῆθος
ἰσχυρότερον τῶν ἄλλων. Πολυώνυχοι δ' ^t εἰσὶ πάντες οἱ
ὄρνιθες, ἔτι δὲ πολυσχιδεῖς τρόπον τινὰ πάντες· τῶν μὲν
γὰρ πλείστων διήρηνται οἱ δάκτυλοι, τὰ δὲ πλωτὰ στεγανό-
ποδά ^u ἔστι, διηρθρωμένους δ' ^v ἔχει καὶ χωριστοὺς δακτύ-
λους. Εἰσὶ δ' ^w ὅσοι αὐτῶν μετεωρίζονται πάντες τετρα- 4
δάκτυλοι· τρεῖς μὲν γὰρ εἰς τὸ ^x ἔμπροσθεν ἓνα δ' εἰς τὸ
ὀπίσθεν κείμενον ἔχουσιν οἱ ^y πλείστοι ἀντὶ πτέρνης· ὀλίγοι
δὲ τινες δύο μὲν ἔμπροσθεν δύο δ' ὀπίσθεν, οἷον ἡ καλουμένη
ἰνυγξ. Αὕτη δ' ἔστι μικρῷ μὲν ^a μείζων σπίζης, τὸ δ' εἶδος 5
ποικίλον, ^b ἴδια δ' ἔχει τὰ ^c τε περὶ τοὺς δακτύλους καὶ τὴν
γλῶτταν ^d ὁμοίαν τοῖς ὄφεσιν· ἔχει γὰρ ἐπὶ μῆκος ἔκτασιν
^e καὶ ἐπὶ τέτταρας δακτύλους, καὶ πάλιν συστέλλεται εἰς
ἑαυτήν. Ἔτι δὲ περιστρέφει τὸν τράχηλον εἰς τοῦπίσω
τοῦ λοιποῦ σώματος ἡρεμοῦντος, καθάπερ οἱ ὄφεις. Ὀνυχας 6
δ' ἔχει μεγάλους μὲν ^f ὁμοίως ^g μέντοι πεφυκότητας τοῖς τῶν
^h κολοιῶν τῇ δὲ φωνῇ τρίζει. Στόμα δ' οἱ ὄρνιθες ἔχουσι
ⁱ μὲν ἴδιον δέ· οὔτε γὰρ χεῖλη οὔτ' ὀδόντας ^k ἔχουσιν, ἀλλὰ

^ο τοῦ] καὶ τοῦ Α^a. Ρ τοῦμπροσθεν Ρ.Δ^a. ^q μακρῷ C^a. ^r μέχρις C^a.
^s δὲ om. Α^a. ^t πάντες εἰσὶ Ρ.Δ^a. ^u ἔστι om. Ρ. ^v ἔχει om. Ρ.
^w αὐτῶν ὅσοι Ρ.Δ^a. ^x πρόσθεν Ρ.Δ^a. ^y ἔχουσιν om. Ρ.Δ^a. ^z πλεί-
στοι δ' ἀντὶ Α^a. ^a μείζων Α^a. ^b ἴδια Ρ. C^a. Δ^a. ^c τε om. Ρ. Δ^a.
^d ὁμοίως Ρ. Δ^a. ^e καὶ ante ἐπὶ om. Ρ. Δ^a. ^f ὁμοίους Α^a. C^a. ^g μέν-
τοι] δὲ Ρ. Δ^a. ^h κολιῶν Α^a. ⁱ μὲν et δὲ om. Ρ. Δ^a. ^k ἔχουσιν
om. Ρ.

ῥύγχος, ¹ οὐτ' ὧτα ^m οὔτε μυκτῆρας, ἀλλὰ τοὺς πόρους ⁿ τού-
 των τῶν αἰσθήσεων, τῶν μὲν μυκτῆρων ἐν τῷ ῥύγχει, τῆς δ'
 7 ἰακοῆς ἐν τῇ κεφαλῇ. Ὁφθαλμοὺς δὲ πάντες καθάπερ καὶ
 τᾶλλα ζῶα δύο, ^o ἅνευ βλεφαρίδων. Μύουσι δ' οἱ βαρεῖς
 τῷ κάτω βλεφάρφ, ^p σκαρδαμύττουσι δ' ἐκ τοῦ κανθοῦ δέρ-
 ματι ἐπιόντι πάντες, οἱ δὲ γλαυκῶδεις τῶν ὀρνίθων καὶ τῷ
 8 ἅνω βλεφάρφ. Τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο ποιούσι καὶ τὰ φολιδωτά,
 οἷον ^q οἱ σαῦροι καὶ τᾶλλα τὰ ὁμοιογενῆ τούτοις τῶν ζῶων
 μύουσι γὰρ τῇ κάτω βλεφαρίδι πάντες, οὐ μέντοι σκαρδα-
 μύττουσί γε ὥσπερ οἱ ὀρνιθες. Ἔτι δ' οὔτε φολίδας οὔτε
 τρίχας ἔχουσιν, ἀλλὰ πτερὰ ^r τὰ δὲ πτερὰ ^r ἔχει καυλὸν
 9 ^a ἅπαντα. Καὶ οὐρὰν μὲν οὐκ ἔχουσιν, ὀρροπύγιον ^t δέ, οἱ
 μὲν μακροσκελεῖς καὶ στεγανόποδες βραχύ, οἱ δ' ἐναντίοι
 μέγα. Καὶ οὔτοι μὲν πρὸς τῇ γαστρὶ τοὺς πόδας ^v ἔχοντες
 πέτονται, οἱ δὲ ^w μικρορροπύγιοι ἐκτεταμένους. Καὶ γλωτ-
 ταν ἅπαντες, ταύτην δ' ἀνομοίαν^u οἱ μὲν γὰρ μακρὰν οἱ δὲ
 10 πλατεῖαν. Μάλιστα δὲ τῶν ζῶων μετὰ τὸν ἄνθρωπον γράμ-
 ματα φθέγγεται ἓνα τῶν ὀρνίθων ^x γένη^u τοιαῦτα δ' ἐστὶ
 τὰ ^y πλατύγλωττα αὐτῶν μάλιστα. Τὴν δ' ἐπιγλωττίδα
 ἐπὶ τῆς ἀρτηρίας οὐθὲν τῶν φωτοκούντων ἔχει, ἀλλὰ συνάγει
 καὶ ^z διοίγει τὸν πόρον ὥστε μηθὲν ^z καθεῖναι τῶν ἐχόντων
 11 βάρος ἐπὶ τὸν ^a πλεύμονα. Γένη δ' ἓνα τῶν ὀρνίθων ἔχει
 καὶ πληκτρα^u γαμψώνυχον δ' ἅμα καὶ πληκτρον ἔχον οὐθέν.
 Ἔστι δὲ τὰ μὲν γαμψώνυχα τῶν πτητικῶν, τὰ δὲ πληκτρο-
 φόρα τῶν βαρέων. Ἔτι δ' ἓνα τῶν ὀρνέων λόφον ἔχουσι,
 τὰ μὲν αὐτῶν τῶν πτερῶν ἐπανεστηκότα, ὁ δ' ἀλεκτρυνὸν
 μόνος ἴδιον^b οὔτε γὰρ σάρξ ἐστὶν οὔτε ^c πόρρω σαρκὸς
^d τὴν φύσιν.

¹ οὐδ' A^a.Ca. ^m οὔτε] καὶ D^a. ⁿ τούτων om. A^a.Ca. ^o ἅνευ δὲ
 βλ. Ca. ^p καρδαμύττουσι A^a. ^q οἱ om. A^a.Ca. ^r ἔχει καὶ καυλὸν A^a,
 καυλὸν ἔχει P.D^a. ^s πάντα D^a. ^t δὲ καὶ οἱ P. ^v ἔχουσιν δταν πέτων-
 ται A^a.Ca. ^w μικρορροπύγιοι corr. Ca, μικρορροπύγιοι A^a, μικρὸν ὀρ-
 ροπύγιον P. ^x γένη om. A^a.Ca. ^y πλατύγλωττα P.D^a. ^z διάγει et
 κατιέναι A^a.Ca. ^a πλεύμονα A^a.Ca. ^b οὔτε γὰρ] ὁ οὔτε P.D^a. ^c πό-
 ρος pr. A^a. ^d τὴν φύσιν om. pr. A^a. post φύσιν Ca. ἀριστοτέλους περὶ
 ζῶων ἱστορίας γ.

Τῶν δ' ἐνύδρων ζῶων τὸ τῶν ἰχθύων γένος ἐν ἀπὸ τῶν 13
 ἄλλων ἀφώρισται, πολλὰς περιέχον ἰδέας. Κεφαλὴν μὲν
 γὰρ ἔχει καὶ τὰ πρηνῆ καὶ τὰ ὑπτία, ἐν ᾧ τόπῳ ἡ γαστήρ
 καὶ τὰ σπλάγχνα· καὶ ὀπίσθιον οὐράϊον συνεχές ἔχει καὶ
 ἄσχιστον· τοῦτο δ' οὐ πᾶσιν ὅμοιον. Αὐχένα δ' οὐδεὶς ἔχει 2
 ἰχθύς, οὐδὲ κῶλον οὐθέν, ° οὐδ' ὄρχεις ὅλως, οὔτ' ἐντὸς οὔτ'
 ἐκτός, ^f οὐδὲ μαστοὺς. Τοῦτο μὲν οὖν ὅλως οὐδ' ἄλλο οὐθέν
 τῶν μὴ ζωοτοκοῦντων, οὐδὲ τὰ ζωοτοκοῦντα πάντα, ἀλλ' ὅσα
 εὐθὺς ἐν αὐτοῖς ζωοτοκεῖ ^ε καὶ μὴ ὥοτοκεῖ πρῶτον. Καὶ γὰρ
 ὁ δελφὶς ζωοτοκεῖ, διὸ ἔχει μαστοὺς δύο, οὐκ ἄνω δ' ἀλλὰ
 πλησίον τῶν ἄρθρων. Ἐχει δ' οὐχ ὥσπερ τὰ τετράποδα 3
 ἐπιφανεῖς θηλάς, ἀλλ' οἷον ῥύακας δύο, ἐκατέρωθεν ἐκ τῶν
 πλαγίων ἓνα, ἐξ ^h ὧν τὸ γάλα ῥεῖ καὶ θηλάζεται ὑπὸ τῶν
 τέκνων παρακολουθούντων· καὶ τοῦτο ⁱ ὥπται ἤδη ὑπὸ τινων
 φανερώς. Οἱ δ' ἰχθύνες, ὥσπερ εἴρηται, οὔτε μαστοὺς ἔχουσιν
 οὔτε αἰδοῖον πόρον ἐκτός οὐθένα φανερόν. Ἴδιον δ' ἔχουσι τό 4
 τε τῶν βραγχίων, ^η τὸ ὕδωρ ἀφιάσι δεξάμενοι κατὰ τὸ στόμα,
 καὶ τὰ πτερύγια, οἱ μὲν πλείστοι ^k τέτταρα, οἱ δὲ προμήκεις
 δύο, οἷον ἐγγέλους, ⁱ ὄντα πρὸς τὰ βράγχια. Ὅμοιως ^m δὲ καὶ
 κεστρεῖς, ⁿ οἷον ἐν Σιφαῖς ° οἱ ἐν τῇ λίμνῃ, δύο, καὶ ἡ καλου-
 μένη ταινία ὡσαύτως. Ἐνια δὲ τῶν προμήκων οὐδὲ πτερύγια 5
 ἔχει, οἷον ^p σμύραινα, οὐδὲ τὰ βράγχια διηρθρωμένα ὁμοίως
 τοῖς ἄλλοις ἰχθύσιν. Αὐτῶν δὲ τῶν ἐχόντων ^q βράγχια τὰ
 μὲν ^r ἔχει ^s ἐπικαλύμματα τοῖς βραγχίοις, τὰ δὲ σελάχη
 πάντα ἀκάλυπτα. Καὶ τὰ μὲν ἔχοντα καλύμματα πάντα ἐκ 6
 πλαγίου ἔχει τὰ βράγχια, τῶν δὲ σελαχῶν τὰ ^t μὲν πλατέα
 κάτω ἐν τοῖς ὑπτίοις, οἷον νάρκη καὶ βάτος, τὰ δὲ ^v προμήκη
 ἐν τοῖς πλαγίοις, ^w οἷον πάντα τὰ ^x γαλεώδη. Ὁ δὲ ^y βά- 7
 τραχος ἐκ πλαγίου μὲν ἔχει, καλυπτόμενα δ' ^z οὐκ ἀκανθῶδει

° οὐδ'] οὔτε P.D^a. ^f οὐδὲ] οὔτε P. ^ε καὶ μὴ] μὴ δὲ C^a. ^h ὧν] οὐ P. ⁱ ἥδη ὥπται P.D^a. ^k τέσσαρα P.D^a. ⁱ ὄντα om. A^a.C^a.
^m δὲ om. P.D^a. ⁿ οἷον] οἱ P. et pr. A^a. ° οἱ] οἷον pr. A^a. ^p σμύ-
 ραινα A^a. ^q βράγχια] τὰ βράγχια C^a.D^a. ^r ἔχει—τὰ μὲν om. P.
^s ἐπικάλυμμα A^a.C^a. ^t μὲν om. A^a. ^v προμήκη διαφόρως ἔχει ἐν A^a.C^a.
^w οἷον om. P. ^x ἀλεώδη P. ^y βάτος margo D^a. ^z οὐκ om. P.

καλύμματι ὥσπερ οἱ ^a μὴ σελαχώδεις, ἀλλὰ δερματώδεις.
 "Ετι δὲ τῶν ἐχόντων βράγχια τῶν μὲν ἀπλὰ ἐστὶ τὰ
 βράγχια, τῶν δὲ διπλᾶ ^b τὸ δ' ἔσχατον πρὸς τὸ σῶμα
^c πάντων ἀπλοῦν. Καὶ πάλιν τὰ μὲν ὀλίγα βράγχια ἔχει,
 8 τὰ δὲ πλῆθος βραγχίων· ἴσα δ' ἐφ' ἐκάτερα ^d πάντες. "Εχει
 δ' ὁ ἐλάχιστος ἔχων ἐν ἐφ' ἐκάτερα βράγχιον, διπλοῦν δὲ
 τοῦτο, ^e οἶον κάπρος· οἱ δὲ δύο ἐφ' ἐκάτερα, τὸ μὲν ἀπλοῦν
 τὸ δὲ διπλοῦν, οἶον γόγγρος καὶ σκάρος· οἱ δὲ τέτταρα
 ἐφ' ἐκάτερα ἀπλᾶ, οἶον ^f ἔλλοψ, ^g συναγρίς, σμύραινα, ἐγ-
 χέλυσ· οἱ δὲ τέτταρα μὲν δίστοιχα δὲ πλὴν τοῦ ἐσχάτου, οἶον
 9 κίχλη καὶ πέρκη καὶ γλάνις καὶ κυπρίνος. "Εχουσι δὲ καὶ οἱ
^h γαλεώδεις διπλᾶ πάντες, καὶ πέντ' ἐφ' ἐκάτερα· ὁ δὲ ξι-
 φίας ὀκτὼ διπλᾶ. Περὶ μὲν οὖν ⁱ πλήθους βραγχίων ^k ἐν
 10 τοῖς ἰχθύσι τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον. "Ετι δὲ πρὸς τᾶλλα
 ζῶα οἱ ἰχθύες διαφέρουσι πρὸς τῇ διαφορᾷ τῇ περὶ τὰ
 βράγχια· οὔτε γὰρ ὥσπερ τῶν πεζῶν ὅσα ζωοτόκα ἔχει
 τρίχας, ^l οὐθ' ὥσπερ ἔνια τῶν ψοτοκούντων τετραπόδων
^m φολίδας, ⁿ οὐθ' ὡς τὸ τῶν ὀρνέων γένος πτερωτόν, ἀλλ' οἱ
 μὲν πλείστοι αὐτῶν ^o λεπιδωτοὶ εἰσιν, ὀλίγοι δὲ τινες τραχεῖς,
 11 ἐλάχιστον δ' ἐστὶ πλῆθος αὐτῶν τὸ λείον. Τῶν μὲν οὖν
 σελαχῶν τὰ μὲν τραχεά ἐστὶ τὰ δὲ λεία, ^p γόγγροι δὲ καὶ
^q ἐγγέλους καὶ ^r θύννοι τῶν λείων. Καρχαρόδοντες δὲ πάντες
 οἱ ἰχθύες ^s ἔξω τοῦ σκάρου καὶ πάντες ἔχουσιν ὀξεῖς τοὺς
 ὀδόντας καὶ πολυστοίχους, καὶ ἔμιοι ἐν τῇ γλώττῃ. Καὶ
 γλώτταν σκληρὰν καὶ ἀκανθώδη ἔχουσι, καὶ προσπεφυκυῖαν
 12 οὕτως ὥστ' ἐνίοτε μὴ δοκεῖν ἔχειν. Τὸ δὲ στόμα ^t οἱ μὲν
 ἀνερρωγός, ὥσπερ ἔνια τῶν ^v ζωοτόκων καὶ τετραπόδων.
 Τῶν δ' αἰσθητηρίων τῶν μὲν ἄλλων οὐθὲν ἔχουσι φανερόν

^a μὴ om. Ca.Da. ^b τὸ δ' τῶν δ' Ca. ^c ἀπλοῦν πάντων. καὶ τὰ P.Da.
^d πάντες—ἐκάτερα om. Ca. et pr. Aa. ^e οἶον ὁ κάπρος P.Ca.Da.
^f ἔλλοψ P. ^g συναγρίς P.Da. ^h γαλιώδεις P. ⁱ πλῆθος P.
^k ἐν om. P.Da. ^l οὐθ' οὐδ' P. ^m φολίδα Aa.Ca. ⁿ οὐδ' P.Da.
^o εἰσι λεπιδωτοὶ Aa. ^p γόγγρος Aa. ^q ἐγγέλους Aa, ἔγγελους Ca.
^r θύννος Aa. ^s ἐκτός σκάρου P.Da. ^t οἱ μὲν om. P.Da. ^v ζωοτο-
 κούντων Aa.Ca.

οὐτ' αὐτὸ οὔτε τοὺς πόρους, οὐτ' ἀκοῆς οὐτ' ὁσφρήσεως· ὁφθαλμοὺς δὲ πάντες ἔχουσιν ἄνευ βλεφάρων, οὐ σκληρόφθαλμοι ^ω ὄντες. Ἐναιμον μὲν οὖν ^z ἐστὶν ἅπαν τὸ τῶν ¹³ ἰχθύων γένος, εἰςὶ δ' αὐτῶν οἱ μὲν φωτόκοι οἱ δὲ ζωτόκοι, οἱ μὲν ὕλεπιδωτοὶ πάντες φωτόκοι, τὰ δὲ σελάχη πάντα ζωτόκα πλὴν ^z βατράχου.

Λοιπὸν δὲ τῶν ἐναίμων ζῶων τὸ τῶν ὄφειων γένος. Ἔστι ¹⁴ δὲ κοινὸν ἀμφοῖν· τὸ μὲν γὰρ πλείστον αὐτῶν χερσαῖόν ἐστιν, ὀλίγον δὲ τὸ τῶν ἐνύδρων ἐν τοῖς ^a ποταμίῳις ὕδασι διατελεῖ. Εἰςὶ δὲ ^b καὶ θαλάττιοι ὄφεις, παραπλήσιοι τὴν μορφὴν τοῖς χερσαίοις τάλλα· ^c πλὴν τὴν κεφαλὴν ἔχουσι γογγροειδεστέραν. Γένη δὲ πολλὰ τῶν θαλαττίων ὄφειων ² ἐστὶ, καὶ ^d χροᾶν ἔχουσι παντοδαπὴν· οὐ γίνονται δ' οὗτοι ἐν τοῖς σφόδρα βαθέσιν. Ἀποδες δ' εἰσὶν οἱ ὄφεις ὥσπερ τὸ τῶν ἰχθύων γένος. Εἰςὶ δὲ καὶ σκολόπενδραι ^e θαλάττιαι, παραπλήσιοι τὸ εἶδος ταῖς χερσαίαις, τὸ δὲ μέγεθος μικρῷ ἐλάττους· γίνονται δὲ περὶ τοὺς πετρώδεϊς τόπους. Τὴν ³ δὲ χροῖαν εἰσὶν ἐρυθρότεραι καὶ πολὺποδες μᾶλλον καὶ λεπτοσκελέστεραι τῶν χερσαίων. Οὐ γίνονται δ' οὐδ' αὐταί, ὥσπερ οὐδ' οἱ ὄφεις, ἐν τοῖς βαθέσι σφόδρα. Ἔστι δ' ⁴ ἰχθυῖδιόν ^h τι τῶν πετραιῶν, ^δ καλοῦσί τινες ἐχενήϊδα, καὶ χρῶνται τινες αὐτῷ πρὸς δίκας καὶ φίλτρα· ἐστὶ δὲ ἄβρωτον· τοῦτο δ' ἐνιοὶ φασιν ἔχειν πόδας οὐκ ἔχον, ἀλλὰ φαίνεται διὰ τὸ τὰς πτέρυγας ⁱ ὁμοίας ἔχειν ποσίν.

Τὰ μὲν οὖν ἔξω μόρια, καὶ ^k πόσα καὶ ποῖα τῶν ἐναίμων ζῶων, καὶ τίνας ἔχει πρὸς ἄλληλα διαφοράς, εἴρηται. Τὰ ¹⁵ δ' ἐντὸς ^l πῶς ἔχει, λεκτέον ἐν τοῖς ἐναίμοις ζῴοις πρῶτον· ^m τούτῳ γὰρ διαφέρει τὰ μέγιστα γένη πρὸς τὰ λοιπὰ τῶν ἄλλων ζῶων, ⁿ τῷ τὰ ^o μὲν ἔναιμα τὰ δ' ἄναιμα εἶναι. Ἔστι ²

^ω ὄντες. βλεφάρων δὲ οὐκ ἔχουσιν. ἔναιμον P.D^a. ^z ἅπαν ἐστὶν P. ὕλεπιδωτοὶ εἰσι πάντες A^a.C^a. ^z βατράχων P.D^a. ^a ποταμίῳις P.D^a. ^b καὶ οἱ θαλάττιοι A^a. ^c πλὴν τῆς κεφαλῆς· ἔχουσι γὰρ αὐτὴν γογγροειδεστέραν P. ^d χροῖαν D^a. ^e θαλάσσιοι A^a. ^f τῷ εἶδει P.D^a. ^g οὐδ' ἔστι δ' οἱ A^a.C^a. ^h τι πετραιῶν P.D^a. ⁱ ἔχειν ὁμοίας P. ^k ποῖα καὶ πόσα P.D^a. ^l ὡς P.D^a. ^m τοῦτο P.A^a. ⁿ τὸ P. ^o μὲν λοιπὰ ἔναιμα A^a.C^a.

δὲ ταῦτα ἄνθρωπός τε καὶ τὰ ζῷοτῶκα τῶν τετραπόδων, ῥῆτι δὲ καὶ τὰ ῥοτῶκα τῶν τετραπόδων καὶ ὄρνις καὶ ἰχθὺς καὶ κῆτος, καὶ εἴ τι ἄλλο ἀνώνυμόν ἐστι διὰ τὸ μὴ εἶναι γένος ἀλλ' ἀπλοῦν τὸ εἶδος ¹ἐπὶ τῶν καθ' ἑκάστον, οἶον 3 ὄφεις καὶ κροκόδειλος. ²Ὅσα μὲν οὖν ἐστὶ τετράποδα καὶ ζῷοτῶκα, ³στόμαχον ⁴μὲν καὶ ἀρτηρίαν πάντ' ἔχει, καὶ κείμενα τὸν αὐτὸν τρόπον ὥσπερ ἐν τοῖς ἀνθρώποις· ὁμοίως δὲ καὶ ὅσα ⁵ῥοτοκεῖ τῶν τετραπόδων, καὶ ⁶ἐν τοῖς ὄρνισιν· 4 ἀλλὰ τοῖς εἶδεσι τῶν μορίων τούτων ⁷διαφέρουσιν. ⁸Ὅλως δὲ πάντα ὅσα τὸν ἀέρα ⁹δεχόμενα ἀναπνεῖ καὶ ἐκπνεῖ, πάντ' ἔχει πνεύμονα καὶ ἀρτηρίαν καὶ στόμαχον, καὶ τὴν θέσιν τοῦ στομάχου καὶ τῆς ἀρτηρίας ὁμοίως, ἀλλ' οὐχ ὁμοία, τὸν δὲ 5 ¹⁰πλεύμονα οὐθ' ὁμοιον ¹¹οὔτε τῇ θέσει ὁμοίως ἔχοντα. ¹²Ἐτι δὲ καρδίαν ¹³ἅπαντ' ἔχει ¹⁴ὅσα αἷμα ἔχει, καὶ τὸ διάζωμα, ὃ ¹⁵καλοῦνται φρένες· ἀλλ' ἐν τοῖς μικροῖς διὰ λεπτότητα καὶ ¹⁶σμικρότητα οὐ φαίνεται ὁμοίως, πλὴν ἐν τῇ ¹⁷καρδίᾳ. ¹⁸Ἰδιον δ' ἐστὶν ἐπὶ τῶν βοῶν· ἐστὶ γάρ τι γένος βοῶν, ἀλλ' οὐ 6 πάντες, ὃ ἔχει ἐν τῇ καρδίᾳ ὅστούν. ¹⁹Ἐχει δὲ καὶ ἡ τῶν ἵππων καρδίᾳ ὅστούν. ²⁰Πλεύμονα δ' οὐ ²¹πάντα, οἶον ²²ἰχθὺς οὐκ ἔχει, οὐδ' ²³εἴ τι ἄλλο τῶν ²⁴ζῶων ἔχει βράγχια. Καὶ ἡπαρ ²⁵ἅπαντ' ἔχει ὅσαπερ αἷμα. Σπλῆνα δὲ τὰ 7 πλείεστα ἔχει ὅσαπερ καὶ αἷμα. Τὰ δὲ πολλὰ τῶν μὴ ²⁶ζῷοτῶκων ἀλλ' ²⁷ῥοτῶκων μικρὸν ἔχει τὸν σπλῆνα οὕτως ὥστε λανθάνειν ὀλίγου τὴν αἴσθησιν, ²⁸εἴ τε τοῖς ὄρνισι τοῖς πλείεστοις, οἶον ²⁹ἐν ³⁰περιστερᾷ καὶ ἰκτίνῳ καὶ ἱέρακι καὶ 8 γλαυκί· ὃ δ' αἰγοκέφαλος ³¹ὅλως οὐκ ἔχει. Καὶ ἐπὶ τῶν ῥο-

ῥῆτι δὲ καὶ τὰ ῥοτῶκα τῶν τετραπόδων om. D^a. ¹ ἐπὶ] περὶ pr. Ca. ² ἑκάστα P.D^a. ³ στόμα P. ⁴ μὲν] μὲν ἔχουσι, omissio mox ἔχει, P.D^a. ⁵ ῥοτοκεῖ A^a.Ca. ⁶ ἐν om. Ca. et pr. A^a. ⁷ διαφέρει A^a. ⁸ δεχόμενα om. D^a. ⁹ πνεύμονα A^a.Ca. ¹⁰ οὐδὲ P. ¹¹ ἔχει πάντα P.D^a. ¹² ὅσα αἷμα ἔχει om. A^a. ¹³ καλεῖται P.D^a. ¹⁴ σμικρότητα Ca. ¹⁵ καρδίᾳ ἰδιόν τι ἐστὶν Schneiderus. ¹⁶ ἔχει—ὅστούν] hæc post sect. 7. γλαυκί ponit P. ¹⁷ πνεύμονα A^a.Ca. ¹⁸ πάντα ἔχει οἶον A^a.Ca. ¹⁹ ἰχθὺς (οἱ ἰχθὺς D^a.) οὐκ ἔχουσιν P.D^a. ²⁰ εἴ om. A^a.Ca. ²¹ ζῶων ὃ ἔχει corr. A^a. ²² πάντα P.D^a. ²³ ῥοτοκοῦντων D^a. ²⁴ ῥοτοκοῦντων P.D^a. ²⁵ ἐν τε om. A^a.Ca. ²⁶ ἐν om. A^a.Ca. ²⁷ περιστεραῖς P.D^a. ²⁸ ὅλως om. P.D^a.

τόκων ^ν δὲ καὶ τετραπόδων τὸν αὐτὸν τρόπον ἔχει· μικρὸν
^ω γὰρ πάντα ἔχουσι καὶ ταῦτα, οἷον χελώνη, ^ς ἐμύς, φρύνη,
 ὕσαυρος, ^ς κροκόδειλος, βάτραχος. Χολὴν δὲ τῶν ζῴων τὰ
 μὲν ἔχει τὰ δ' οὐκ ἔχει ἐπὶ τῷ ἥπατι. Τῶν μὲν ζωοτόκων
 καὶ τετραπόδων ἔλαφος οὐκ ἔχει οὐδὲ πρόξ, ^ς ἔτι δὲ ἵππος,
 ὄρεύς, ὄνος, φώκη καὶ τῶν ^υ ὕων ἔνιοι. Τῶν δ' ἐλάφων ^ς αἱ
^δ Ἀχαῖναι ^ς καλούμεναι δοκοῦσιν ^ς ἔχειν ἐν τῇ κέρκῃ χολήν·
 ἔστι δ' ὁ ἐλέγουσι τὸ μὲν χρώμα ὁμοιον ^ς χολῇ, οὐ μέντοι
^ι ὅλον ὑγρὸν οὕτως, ἀλλ' ὁμοιον τῷ τοῦ σπληνὸς τὰ ἐκτός.
 Σκώληκας ^ς μέντοι πάντες ἔχουσιν ἐν τῇ κεφαλῇ ζῶντας· ἐγ-
 γίνονται δὲ ὑποκάτω τοῦ ὑπογλωττίου ἐν τῷ κοίλῳ καὶ περὶ
 τὸν σφόνδυλον, ἥ ἡ κεφαλὴ προσπέφυκε, τὸ μέγεθος οὐκ
 ἐλάττους ὄντες τῶν μεγίστων εὐλῶν· ἐγγίνονται δ' ἀθρόοι
 καὶ συνεχεῖς, τὸν ἀριθμὸν δ' εἰς μάλιστα περὶ εἴκοσι.
 Χολὴν μὲν ^ι οὐκ ἔχουσιν οἱ ἔλαφοι, ὥσπερ εἴρηται· τὸ δ' ^{ιι}
 ἔντερον αὐτῶν ἐστὶ πικρὸν οὕτως ὥστε μὴδὲ τοὺς κύνας ἐθέ-
 λειν ἐσθίειν, ^ς ἂν μὴ σφόδρα πίων ἢ ὁ ἔλαφος. Ἐχει δὲ καὶ
 ὁ ἐλέφας τὸ ἥπαρ ἄχολον μὲν, ^ς τεμνομένου μέντοι περὶ τὸν
 τόπον οὗ τοῖς ἔχουσιν ἐπιφύεται ἡ ^ο χολή, ῥεῖ ὑγρότης χο-
 λώδης ^ς ἢ πλείων ἢ ἐλάττων. Τῶν δὲ δεχομένων ^ς τὴν θά-
 λατταν καὶ ἐχόντων πλεύμονα δελφίς οὐκ ἔχει χολήν. Οἱ
 δ' ὄρνιθες καὶ ^ς οἱ ἰχθύες πάντες ^ς ἔχουσι, καὶ τὰ φωτόκα καὶ
 τετράποδα, καὶ ὡς ἐπίπαν εἰπεῖν ^ς ἢ πλείω ἢ ἐλάττω· ἀλλ' οἱ
 μὲν πρὸς τῷ ἥπατι τῶν ἰχθύων, οἷον οἱ τε γαλεώδεις καὶ
 γλάνις καὶ ῥίνη καὶ ^ς λειόβατος καὶ νάρκη καὶ τῶν μακρῶν
 ἐγγέλως καὶ βελόνῃ καὶ ζύγαινα. Ἐχει δὲ καὶ ὁ καλλι-
 ὠνυμος ἐπὶ τῷ ἥπατι, ὥσπερ ἔχει μεγίστην τῶν ἰχθύων ὡς

^ν δὲ om. P. ^ω γὰρ om. C^a. ^ς ἐμύς interpretes veteres: codices μύς.
^υ σαῦρα A^a. σαῦρος ante φρύνῃ D^a. ^ς καὶ κροκόδειλος καὶ βατράχος P.D^a.
^ς ἔτι δέ] ἐπὶ τὰ δὲ ταῦτα P.D^a. ^υ μύων P. et γρ. A^a, μυῖων D^a.
^ς οἱ P. ^δ ἀχαιναὶ P.D^a. ^ς καλούμενοι P. ^ς ἐν τῇ κέρκῃ ἔχειν P.D^a.
^ς λέγω A^a. et fortasse C^a. ^ς χολῆς P. ^ι ὅλον om. A^a.C^a. ^ς μέν C^a.
^ι οὐν om. A^a.C^a. ^ς ἔαν P.D^a. ^ς τεμνόμενον C^a. ^ο χολὴ καὶ ῥεῖ P.
^ς ἢ ante πλείων om. P.D^a. ^ς τὴν et mox οἱ post καὶ om. A^a.C^a.
^ς ἔχουσι χολήν καὶ τὰ φωτόκα καὶ τὰ τετράποδα P.D^a. ^ς ἢ ante πλείων
 om. P.D^a. ^ς λειόβατος A^a.

- κατὰ μέγεθος. Οἱ δὲ πρὸς τοῖς ἐντέροις ἔχουσιν, ἀποτετα-
 14 μένην ἀπὸ τοῦ ἥπατος ὁπόροις ἐνίοις πάνν λεπτοῖς. Ἡ μὲν
 οὖν ὠμία παρὰ τὸ ἐντερον παρατεταμένην ἰσομήκη ἔχει,
 πολλάκις δὲ καὶ ἐπαναδίπλωμα· οἱ δ' ἄλλοι πρὸς τοῖς ἑν-
 τέροις, οἱ ὕμην πορρώτερον οἱ δ' ἐγγύτερον, οἷον βάτραχος,
 ἔλλοψ, συναγρίς, σμύραινα, ἑξιφίας. Πολλάκις δὲ καὶ τὸ
 αὐτὸ γένος ἐπ' ἀμφότερα φαίνεται ἔχον, οἷον ὁ γόγγροι οἱ
 15 μὲν πρὸς τῷ ἥπατι, οἱ δὲ κάτω ἀπηρητημένην. Ὁμοίως δ'
 ἔχει τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν ὀρνίθων· ἐνιοὶ γὰρ πρὸς τῇ κοιλίᾳ
 ἔχουσιν, οἱ δὲ πρὸς τοῖς ἐντέροις τὴν χολήν, οἷον περιστερὰ,
 κόραξ, ὄρνυξ, χελιδὼν, στρουθός. Ἐνιοὶ δ' ἅμα πρὸς τῷ
 ἥπατι ἔχουσι καὶ πρὸς τῇ κοιλίᾳ, οἷον αἰγοκέφαλος, οἱ δ'
 ἅμα πρὸς τῷ ἥπατι καὶ τοῖς ἐντέροις, οἷον ἱέραξ καὶ ἰκτίνος.
 16 Νεφροὺς ὁ δὲ καὶ κύστιν τὰ μὲν ζωότοκα τῶν τετραπόδων
 πάντ' ἔχει· ὅσα δὲ ὠτοκεῖ, τῶν μὲν ἄλλων οὐθὲν ἔχει, οἷον
 οὐτ' ὄρνυς οὐτ' ἰχθύς, τῶν δὲ τετραπόδων ἑμὴν χελώνη ἢ
 θαλαττία μέγεθος κατὰ λόγον τῶν ἄλλων μορίων. Ὁμοίους
 δ' ἔχει τοὺς νεφροὺς ἢ θαλαττία χελώνη τοῖς βοοίοις· ἔστι δ'
 ὁ τοῦ βοὸς οἷον ἐκ πολλῶν μικρῶν εἰς συγκεῖμενος. Ἐχει
 δὲ καὶ ὁ βόνασος ἰτὰ ἐντὸς ἅπαντα ὁμοία βοῖ.
 17 Τῇ δὲ θέσει, ὅσα ἔχει καὶ ταῦτα τὰ μόρια, ὁμοίως κείμενα
 ἔχει, τὴν τε καρδίαν περὶ τὸ μέσον, πλὴν ἐν ἀνθρώπῳ· οὗτος
 δ' ἐν τῷ ἀριστερῷ μᾶλλον μέρει, καθάπερ ἐλέχθη πρότερον.
 Ἐχει δὲ καὶ τὸ ὄξύ ἢ καρδία πάντων εἰς τὸ πρόσθεν· πλὴν
 ἐπὶ τῶν ἰχθύων οὐκ ἂν δόξειεν· οὐ γὰρ πρὸς τὸ στῆθος ἔχει
 2 τὸ ὄξύ, ἀλλὰ πρὸς τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ στόμα. Ἀνήρτη-
 ται δ' αὐτῶν τὸ ἄκρον ἢ συνάπτει τὰ βράγχια ἀλλήλοις
 τὰ δεξιὰ καὶ ὁ τὰ ἀριστερά. Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι πόροι

ὁ πόροις λεπτοῖς πάνν, omisso ἐνίοις, P.D^a.

ὠμία P, ὠμια D^a.

ἑντέροις τὴν χολήν οἱ A^a.

ὕμην C^a.

ἔλλοψ P, ἔλλοψ D^a.

ἑξιφίας χελιδὼν στρουθός. πολλάκις P.D^a.

ὁ γόγγρος P.D^a.

καὶ τῇ κοιλίᾳ ἔχουσιν P.D^a.

ἑντέροις τὴν χολήν οἷον A^a.C^a.

ὁ δὲ om. pr. A^a.

f δὲ om. pr. A^a.

ἑμὴν P.D^a.

ὁμοίως A^a.

ἰτὰ πάντα τὰ ἐντὸς P.D^a.

k τὰ μόρια ταῦτα D^a.

καὶ πρὸς τὸ A^a.C^a.

m αὐτῶν P.D^a, αὐτῆς in-

terpretes veteres.

n ἢ] εἰς δὲ P.D^a.

ὁ τὰ post καὶ om. A^a.C^a.

p καὶ om. A^a.

τεταμένοι ἐξ αὐτῆς εἰς ἕκαστον τῶν βραγχίων, μεῖζους μὲν τοῖς μεῖζουσιν, ἐλάττους δὲ τοῖς ἐλάττοσιν· ὁ δ' ἐπ' ἄκρας τῆς καρδίας τοῖς μεγάλοις αὐτῶν σφόδρα παχὺς αὐλὸς ἐστὶ καὶ λευκός. Στόμαχον δ' ὀλίγοι ἔχουσι τῶν ἰχθύων, οἷον ³ γόγγυρος καὶ ἐγγέλus, καὶ οὗτοι μικρόν. Καὶ τὸ ἥπαρ τοῖς ἔχουσι τοῖς μὲν ἀσχιδὲς ἔχουσιν ἐν τοῖς δεξιοῖς ⁴ ἐστὶν ὅλον, τοῖς δὲ ἐσχισμένον ἀπ' ἀρχῆς τὸ μεῖζον ἐν τοῖς δεξιοῖς. Ἐνίοις γὰρ ἐκάτερον τὸ μόριον ἀπῆρτηται καὶ οὐ συμπέ- ⁴ φυκεν ἡ ἀρχή, οἷον τῶν τε ἰχθύων τοῖς γαλεώδεσι, καὶ δασυπόδων τι ⁵ γένος ἐστὶ καὶ ἄλλοθι καὶ ⁶ περὶ τὴν λίμνην τὴν ⁷ Βόλβην ἐν τῇ καλουμένῃ ⁸ Συκίνῃ, οὓς ἂν τις ⁹ δόξειε δύο ἥπατα ἔχειν διὰ τὸ πόρρω τοὺς πόρους συνάπτειν, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τοῦ τῶν ὀρνίθων πλεύμονος. Καὶ ὁ σπλῆν δ' ἐστὶς ⁵ πᾶσιν ἐν τοῖς ἀριστεροῖς κατὰ φύσιν, καὶ οἱ νεφροὶ τοῖς ἔχουσι κείμενοι τὸν ⁶ αὐτὸν τρόπον· ἥδη δὲ διανοιχθέν τι τῶν τετραπόδων ὥφθη ἔχον τὸν σπλῆνα μὲν ἐν ⁷ τοῖς δεξιοῖς, τὸ δ' ἥπαρ ἐν τοῖς ἀριστεροῖς· ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα ὡς τέρατα κρίνεται. Τείνει δ' ἡ μὲν ἀρτηρία πᾶσιν εἰς τὸν πλεύμονα ⁶ (ὃν δὲ τρόπον, ὕστερον ἐροῦμεν), ὁ δὲ στόμαχος εἰς τὴν κοιλίαν διὰ τοῦ διαζώματος, ὅσα ἔχει στόμαχον· οἱ γὰρ ἰχθύες, ὥσπερ εἴρηται ⁷ πρότερον, οἱ πλεῖστοι οὐκ ἔχουσιν, ἀλλ' ⁸ εὐθὺς πρὸς τὸ στόμα συνάπτει ἡ κοιλία, διὸ πολλάκις ἐνίοις τῶν μεγάλων διώκουσι τοὺς ἐλάττους ⁹ προπίπτει ἡ κοιλία εἰς τὸ στόμα. Ἐχει δὲ κοιλίαν ¹⁰ πάντα τὰ εἰρημένα, καὶ ¹¹ κειμένην ὁμοίως (κεῖται γὰρ ὑπὸ τὸ διάζωμα εὐθύς), καὶ τὸ ¹² ἔντερον ἐχόμενον καὶ τελευτῶν πρὸς τὴν ἐξοδὸν τῆς τροφῆς καὶ τὸν καλούμενον ἀρχόν. Ἀνομοίας δ' ἔχουσι τὰς κοι- ¹³ λίας. Πρῶτον μὲν γὰρ τῶν τετραπόδων καὶ ζυγοπόδων ὅσα ¹⁴ μὴ ἐστὶν ἀμφώδοντα τῶν κερατοφόρων, τέτταρας ἔχει τοὺς τοιοῦτους πόρους· ¹⁵ αὐτὰ δὲ καὶ λέγεται ¹⁶ μερικῶς. Διήκει

³ ἐστὶν ante ἐν A^a.Ca. ⁴ γένος δ' ἐστὶ P.A^a.D^a. ⁵ παρὰ P.D^a.
⁶ βολβὴν A^a, βόρβην P. ⁷ συκινῇ A^a. ⁸ δόξη A^a. ⁹ αὐτὸν ἔχουσι
τρόπον P. ¹⁰ τοῖς om. A^a. ¹¹ πρότερον om. P. ¹² εὐθὺς P. ¹³ προσ-
πίπτει P.Ca. ¹⁴ πάντα μὲν τὰ A^a.Ca. ¹⁵ ἕτερον pr. A^a. ¹⁶ μερικῶς
ζειν P.

γὰρ ὁ μὲν στόμαχος ἀπὸ τοῦ στόματος ἀρξάμενος ἐπὶ ^f τὰ
κάτω ^g παρὰ τὸν πλεύμονα, ἀπὸ τοῦ διαζώματος ^h ἐπὶ τὴν
κοιλίαν τὴν μεγάλην· αὕτη δ' ἐστὶ τὰ ἔσω τραχεῖα καὶ διει-
9 λημμένη. Συνήρτηται δ' αὐτῇ πλησίον τῆς τοῦ στομάχου
ⁱ προσβολῆς ὁ καλούμενος κεκρύφαλος ἀπὸ τῆς ὀψεως· ἐστι
γὰρ τὰ μὲν ἔξωθεν ὅμοιος τῇ κοιλίᾳ, τὰ δ' ἐντὸς ὅμοιος τοῖς
πλεκτοῖς κεκρυφάλοις· μεγέθει δὲ πολὺ ἐλάττων ἐστὶν ὁ
10 κεκρύφαλος τῆς κοιλίας. Τούτου δ' ἔχεται ὁ ἐχίνος, τὰ
ἐντὸς ὧν τραχὺς καὶ πλακώδης, τὸ δὲ μέγεθος παραπλήσιος
^k τῷ κεκρυφάλῳ. Μετὰ δὲ τοῦτον τὸ καλούμενον ἡνυστρὸν
ἐστὶ, τῷ μὲν μεγέθει τοῦ ἐχίνου μείζον, τὸ δὲ σχῆμα προ-
μηκέστερον· ἔχει δ' ἐντὸς πλάκας πολλὰς καὶ μεγάλας καὶ
11 λείας. Ἀπὸ δὲ ^l τούτου τὸ ἔντερον ἦδη. Τὰ μὲν οὖν κερα-
τοφόρα καὶ μὴ ἀμφώδοντα τοιαύτην ἔχει τὴν κοιλίαν, δια-
φέρει δὲ πρὸς ἄλληλα τοῖς σχήμασι καὶ ^m τοῖς μεγέθεσι
ⁿ τούτων καὶ τῷ τὸν στόμαχον εἰς μέσσην ἢ πλαγίαν τείνειν
τὴν κοιλίαν. Τὰ δ' ἀμφώδοντα μίαν ἔχει κοιλίαν, οἷον ἄν-
12 θρωπος, ^o ὄς, κύων, ἄρκτος, λέων, λύκος. Ἐχει δὲ καὶ ὁ θῶς
πάντα τὰ ἐντὸς ὅμοια λύκῳ. Πάντα μὲν οὖν ἔχει ^p μίαν
κοιλίαν, καὶ μετὰ ταῦτα τὸ ἔντερον· ἀλλὰ τὰ μὲν ἔχει μείζω
τὴν κοιλίαν, ὥσπερ ὄς καὶ ἄρκτος (καὶ ἡ γε τῆς ὑδὸς ὀλίγας
ἔχει λείας πλάκας), τὰ δὲ πολὺ ἐλάττω καὶ οὐ ^q πολλῶ ^r μεί-
13 ζω τοῦ ἐντέρου, καθάπερ ^s κύων καὶ λέων καὶ ἄνθρωπος. Καὶ
τῶν ἄλλων ^t δὲ τὰ εἶδη διέστηκε πρὸς τὰς τούτων κοιλίας·
τὰ μὲν γὰρ ὕἱ ὁμοίαν ἔχει τὰ δὲ κυνί, καὶ τὰ μείζω καὶ τὰ
ἐλάττω τῶν ζώων ὡσαύτως. Διαφορὰ δὲ καὶ ἐν τούτοις
κατὰ τὰ μεγέθη καὶ τὰ σχήματα καὶ πάχην καὶ λεπτότητας
ὑπάρχει ^v τὰς τῆς κοιλίας, καὶ κατὰ τοῦ στομάχου τῇ θέσει
14 τὴν σύντηρσιν. Διαφέρει δὲ καὶ ἡ τῶν ἐντέρων φύσις ἐκα-
τέροις τῶν εἰρημένων ζώων, τοῖς τε μὴ ἀμφώδουσι καὶ τοῖς

^f τὸ P.Da. ^g περὶ D.a. ^h εἰς P.Da. ⁱ προσβολῆς A.a. ^k τῷ om.
P.Da. ^l τούτων A.a.Ca. ^m τοῖς om. P.Da. ⁿ τούτῳ P.Da. τούτῳ τε
A.a.Ca. ^o κύων ὄς P.Da. ^p μίαν om. Ca. ^q πολλῶ] πολὺ D.a.
^r μείζον A.a. ^s λέων καὶ κύων A.a.Ca. ^t δὲ om. A.a. ^v τὰς om.
P.Da.

ἀμφώδουσι, ^ω τῷ μεγέθει καὶ πάχει καὶ ταῖς ἐπαναδιπλώ-
 σεσιν. Πάντα δὲ μείζω τὰ τῶν μὴ ἀμφωδόντων ἐστίν· καὶ ¹⁵
 γὰρ αὐτὰ πάντα μείζω· μικρὰ μὲν γὰρ ὀλίγα, πάμπαν δὲ
 μικρὸν οὐθέν ἐστι κερατοφόρον. Ἐχουσι δ' ἓνια καὶ ἀπο-
 φυάδας τῶν ἐντέρων, εὐθυέντερον ^x δ' οὐθέν ἐστι μὴ ἀμφώ-
 δουν. Ὁ δ' ἐλέφας ἔντερον ἔχει συμφύσεις ἔχον, ὥστε φαί- ¹⁶
 νεσθαι τέτταρας κοιλίας ἔχειν. Ἐν τούτῳ καὶ ἡ τροφή
 ἐγγίνεται, χωρὶς δ' οὐκ ἔχει ἀγγεῖον. Καὶ τὰ ὕσπλάγχνα
 ἔχει παραπλήσια τοῖς υἱοῖς, πλὴν τὸ μὲν ἦπαρ τετραπλά-
 σιον τοῦ βοείου καὶ τᾶλλα, τὸν δὲ σπλῆνα ἐλάττω ^z ἢ κατὰ
 λόγον. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ^a ἔχει τὰ περὶ τὴν κοιλίαν ¹⁷
 καὶ τὴν τῶν ἐντέρων φύσιν καὶ τοῖς τετράποσι μὲν τῶν
^b ζῴων ὀστόκοις δέ, οἷον χελώνη χερσαία καὶ χελώνη θαλατ-
 τία καὶ σαύρα καὶ τοῖς κροκοδείλοις ἀμφοῖν καὶ πᾶσιν ὁμοίως
 τοῖς τοιούτοις· ἀπλὴν τε γὰρ ἔχουσι καὶ μίαν τὴν κοιλίαν,
 καὶ τὰ μὲν ὁμοίαν τῇ υἱείᾳ, τὰ δὲ τῇ τοῦ κυνός. Τὸ δὲ τῶν ¹⁸
 ὄφειων γένος ὁμοῖον ἐστὶ καὶ ἔχει ^d παραπλήσια σχεδὸν πάν-
 τα τῶν πεζῶν καὶ ὀστόκων τοῖς σαύροις, εἴ τις μῆκος εἰς αὐτοῖς
 ἀποδοὺς ἀφέλοι τοὺς πόδας. Φολιδωτόν ^f τε γὰρ ἐστὶ, καὶ
 τὰ πρηνῆ καὶ τὰ ὕπτια παραπλήσια τούτοις ἔχει· πλὴν
 ὄρχεις οὐκ ἔχει, ἀλλ' ὥσπερ ἰχθὺς δύο πόρους εἰς ἓν συνά-
 πτοντας καὶ τὴν ὑστέραν μακρὰν καὶ δικρόαν. Τὰ δ' ἄλλα ¹⁹
 τὰ ἐντὸς τὰ αὐτὰ τοῖς σαύροις, πλὴν ἅπαντα διὰ τὴν
 στενότητα καὶ τὸ μῆκος στενὰ καὶ μακρὰ τὰ σπλάγχνα,
 ὥστε ^g καὶ ^h λανθάνειν διὰ τὴν ⁱ ὁμοιότητα τῶν σχημάτων·
 τὴν τε γὰρ ἀρτηρίαν ἔχει σφόδρα μακρὰν, ἔτι δὲ μακρό-
 τερον τὸν στόμαχον. Ἀρχὴ δὲ τῆς ἀρτηρίας πρὸς αὐτῷ ²⁰
 ἐστὶ τῷ στόματι, ὥστε δοκεῖν ὑπὸ ταύτην εἶναι τὴν γλῶτ-
 ταν. ^k Προέχειν ^l δὲ δοκεῖ τῆς γλώττης ἡ ἀρτηρία διὰ τὸ
 συσπᾶσθαι τὴν γλῶτταν καὶ μὴ μένειν ὥσπερ τοῖς ἄλλοις.

^ω τῷ τε μεγέθει P.D^a. ^x δ' ante οὐθέν om. pr. A^a. ^γ σπλάγχνα
 δ' ἔχει P.D^a. ^z ἢ om. P.D^a. ^a ἔχει καὶ τὰ A^a. ^b [ζῴων] (ὀστόκων
 D^a. ^c ὅλως C^a. ^d παραπλησίαν P, παραπλήσιον D^a. ^e ἀποδοὺς
 αὐτοῖς A^a, C^a. ^f τε om. C^a. ^g καὶ post ὥστε om. P.D^a. ^h λανθά-
 νει A^a. ⁱ ἀνομοιότητα P.D^a. ^k προσέχειν pr. A^a. ^l δέ] τε D^a.

Ἔστι δ' ἡ γλωττα λεπτή καὶ μακρά καὶ μέλαινα, καὶ
 21 ^mἐξέρχεται μέχρι πόρρω. Ἰδιον δὲ παρὰ τὰς τῶν ἄλλων
 ἡ γλώττας ἔχουσι καὶ ^oοἱ ὄφεις καὶ οἱ σαῦροι τὸ δικρούαν
 αὐτῶν εἶναι τὴν γλωτταν ἄκραν, πολὺ δὲ μάλιστα οἱ ὄφεις
 τὰ γὰρ ἄκρα αὐτῶν ἐστὶ λεπτά ὥσπερ τρίχες. Ἐχει δὲ
 22 καὶ ἡ φώκη ἐσχισμένην τὴν γλωτταν. Τὴν δὲ κοιλίαν ^pὁ
 ὄφεις ἔχει οἶον ἔντερον εὐρυχωρέστερον, ὁμοίαν τῇ τοῦ κυνός
 εἴτα τὸ ἔντερον ^qμακρὸν καὶ λεπτὸν καὶ μέχρι ^rτοῦ τέλους
 ἔν. Ἐπὶ δὲ ^sτοῦ φάρυγγος ἡ καρδία, ^tμικρά ^vδὲ καὶ νε-
 φροειδής· διὸ δόξειεν ἂν ἐνίοτε οὐ πρὸς τὸ στήθος ἔχειν τὸ
 ὄξύ. Εἰθ' ὁ πλεύμων ἀπλοῦς, ἰσώδει πόρφ διηρθρωμένους καὶ
 23 μακρὸς σφόδρα καὶ πολὺ ἀπηρητημένος τῆς καρδίας. Καὶ
 τὸ ἥπαρ μακρὸν καὶ ἀπλοῦν, σπλῆνα δὲ ^wμικρὸν καὶ στρογ-
 γύλον, ὥσπερ καὶ οἱ σαῦροι. Χολὴν δ' ἔχει ὁμοίως τοῖς
 ἰχθύσιν· οἱ μὲν γὰρ ὕδροι ^xἐπὶ τῷ ἥπατι ἔχουσιν, οἱ δ' ἄλ-
 λοι πρὸς τοῖς ἐντέροις ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ. Καρχαρόδοντες δὲ
 πάντες εἰσὶν. Πλευρὰς δ' ἔχουσιν ^yἴσας ταῖς ἐν τῷ μηνί
 24 ἡμέραις· τριάκοντα γὰρ ἔχουσιν. Λέγουσι δὲ τινες συμ-
 βαίνειν περὶ τοὺς ὄφεις τὸ αὐτὸ ὅπερ καὶ περὶ τοὺς νεοττοὺς
^zτοὺς τῶν χελιδόνων· εἰ γὰρ τις ἐκκεντήσῃ τὰ ὄμματα τῶν
 ὄφρων, φασὶ φύεσθαι πάλιν. Καὶ ^aαἱ κέρκοι δὲ ἀποτεμνό-
 25 μεναι τῶν τε σαύρων καὶ τῶν ὄφρων φέονται. Ὡσαύτως δὲ
 καὶ τοῖς ἰχθύσιν ἔχει τὰ περὶ τὰ ἔντερα καὶ τὴν κοιλίαν·
 μίαν γὰρ καὶ ἀπλὴν ἔχουσι, ^bδιαφέρουσιν τοῖς σχήμασιν.
 Ἐνιοὶ γὰρ ^cπάμπαν ἐντεροειδῆ ἔχουσιν, οἶον θν καλοῦσι
 σκάρον, ὅς δὲ καὶ ^dδοκεῖ μόνος ἰχθύς ^eμηρυκάζειν. Καὶ τὸ
 τοῦ ἐντέρου δὲ μέγεθος ἀπλοῦν, καὶ ^fἀναδίπλωσιν ἔχει, ^gὃ
 26 ἀναλύεται εἰς ἔν. Ἰδιον ^hδὲ ⁱτῶν ἰχθύων ἐστὶ καὶ τῶν

^m ἐξέλκεται P.Da. ⁿ γλώσσας Ca, γλώσσας Aa. ^o οἱ ante ὄφεις om. Aa.Ca. ^p ὁ om. P. ^q μακρὸν καὶ om. Aa.Ca. ^r τοῦ om. Ca. ^s τῇ φάρυγγι P.Da. ^t μικρά] μικρὰ μακρὰ P.Da, μικρὰ καὶ μακρὰ Aa.Ca. ^v δὲ om. Aa.Ca. ^w μικρὸν] μακρὸν P.Da. ^x πρὸς Aa.Ca. ^y ἴσας om. P. ^z τοὺς ante τῶν om. Aa.Ca.Da. ^a αἱ om. Da. ^b διαφοράν Aa.Ca. ^c ἐτεροειδῆ Aa.Ca.Da. ^d μόνος ἰχθύς δοκεῖ Aa. ^e μηρυκιά-
 ζειν P. ^f ἀναδίπλωσιν ἔχει ὁ om. Da. ^g δ] καὶ P. ^h δὲ om. P. ⁱ ἐστὶ τῶν ὀρνίθων καὶ τῶν ἰχθύων P.Da.

ὀρνίθων τῶν πλείστων τὸ ἔχειν ἀποφυάδας· ἀλλ' οἱ μὲν ὀρνίθες κάτωθεν καὶ ὀλίγας, οἱ δ' ^k ἰχθύες ἄνωθεν περὶ τὴν κοιλίαν, καὶ ἔνιοι πολλὰς, οἷον ^l κωβιός, γαλεός, πέρκη, σκορπίος, ^m κίθαρος, τρίγλη, ⁿ σπάρος· ὁ δὲ κεστρεὺς ἐπὶ μὲν θάτερα τῆς κοιλίας πολλὰς, ἐπὶ ^o δὲ θάτερα μίαν. "Ἐνιοι ¹⁷ δ' ἔχουσι μὲν ὀλίγας δέ, οἷον ^p ἥπατος, γλαῦκος· ἔχει δὲ καὶ ὁ ^q χρύσοφρυς ὀλίγας. Διαφέρουσι δὲ καὶ αὐτοὶ αὐτῶν, οἷον χρύσοφρυς ^r ὁ μὲν πλείους ἔχει ὁ δ' ἐλάττους. Εἰσὶ δὲ καὶ οἱ ὅλως οὐκ ἔχουσιν, οἷον οἱ πλείστοι τῶν σελαχιδῶν· τῶν δ' ἄλλων οἱ μὲν ὀλίγας, οἱ δὲ καὶ πάνν πολλὰς. Πάν- ¹⁸ τες δὲ παρ' αὐτὴν ἔχουσι τὴν κοιλίαν τὰς ἀποφυάδας οἱ ἰχθύες. Οἱ δ' ὀρνίθες ἔχουσι καὶ πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τὰλλα ζῶα περὶ τὰ ἐντὸς μέρη διαφοράν. Οἱ μὲν γὰρ ἔχουσι πρὸ τῆς κοιλίας πρόλοβον, οἷον ἀλεκτρυνών, ^s φάττα, περιστερὰ, πέρδιξ· ἔστι δ' ^t ὁ πρόλοβος δέρμα κοῖλον καὶ μέγα, ἐν ^φ ἡ τροφή πρώτη εἰσιούσα ἄπεκτός ἐστιν. "Ἐστι ¹⁹ δ' αὐτόθι μὲν ἀπὸ τοῦ στομάχου ^v στενώτερος, ἔπειτα εὐρύτερος, ^η δὲ καθήκει ^w πάλιν πρὸς τὴν κοιλίαν, λεπτότερος. Τὴν δὲ κοιλίαν σαρκώδη· καὶ ^x στιφρὰν οἱ πλείστοι ἔχουσι, καὶ ^y ἔσθθεν δέρμα ^z ἰσχυρὸν ἀφαιρούμενον ἀπὸ τοῦ σαρκώδους. Οἱ δὲ πρόλοβον μὲν οὐκ ἔχουσιν, ἀλλ' ἀντὶ τούτου ³⁰ τὸν στόμαχον εὐρὺν καὶ πλατύν, ^η δι' ὅλου ἡ· ^a τὸ πρὸς τὴν κοιλίαν ^b τείνον, οἷον κολοῖος καὶ κόραξ καὶ κορώνη. "Ἐχει δὲ καὶ ὁ ὄρνυξ τοῦ στομάχου τὸ πλατὺ κάτω, καὶ ὁ αἰγοκέφαλος μικρὸν ^c εὐρύτερον τὸ κάτω καὶ ἡ γλαύξ. Νῆπτα δὲ ³¹ καὶ χῆν καὶ ^d λάρος καὶ ^e καταρράκτης καὶ ^f ὥτις τὸν στόμαχον εὐρὺν καὶ πλατύν ὅλον, καὶ ἄλλοι δὲ πολλοὶ τῶν ὀρνίθων ὁμοίως. "Ἐνιοι δὲ ^g τῆς κοιλίας αὐτῆς τι ἔχουσιν ὅμοιον

^k ἰχθύες πλείους ἄνωθεν P.Da. ^l κωβιός καὶ γαλεός Aa. ^m κιθαρίς Aa, κιθαρές Ca. ⁿ σπάρος Aa. ^o θάτερα δὲ P.Ca.Da. ^p ἥπατος καὶ γλαῦκος Da. ^q χρύσοφρυς Ca. ^r ἔχει ὁ μὲν πλείους Aa.Ca. ^s φάσσα Da. ^t ὁ om. Ca. ^v στενωτέρα Aa. ^w πάλιν om. Da. ^x στιφρὰν Aa.Ca. ^y ἔσθθεν ἐν δέρμα P.Da. ^z ἰσχυρὸν καὶ ἀφαιρούμενον Aa.Ca. ^a τὸ om. Da. ^b τείνοντα Aa.Ca. ^c εὐρύτερος P. ^d γλάρος Aa. ^e καταρράκτης P. ^f ὥτις P.Da. ^g τὴν κοιλίαν αὐτὴν ἔχουσιν ὁμοίαν P.Da. et corr. Aa.

προλόβω, οἷον ἢ ^h κεγχρηῖς. "Ἔστι δὲ ἃ οὐκ ἔχει οὔτε τὸν στομάχον οὔτε τὸν πρόλοβον εὐρύν, ἀλλὰ τὴν κοιλίαν μακράν, ὅσα μικρὰ τῶν ὀρνίθων, οἷον χελιδῶν καὶ στρουθός.

31 "Ολίγοι δ' οὔτε ⁱ τὸν πρόλοβον ἔχουσιν οὔτε τὸν στομάχον εὐρύν, ἀλλὰ σφόδρα μακρόν, ὅσοι τὸν αὐχένα μακρόν ἔχουσιν, οἷον πορφυρίων· σχεδὸν δ' οὗτοι καὶ τὸ περίττωμα

33 ὑγρότερον τῶν ἄλλων προίενται πάντες. "Ο δ' ὄρνυξ ιδίως ^k ἔχει ταῦτα πρὸς τοὺς ἄλλους· ἔχει γὰρ καὶ πρόλοβον καὶ πρὸ τῆς γαστρὸς τὸν στομάχον εὐρύν καὶ πλάτος ἔχοντα· διέχει ^l δ' ὁ πρόλοβος τοῦ πρὸ τῆς γαστρὸς στομάχου συχρὸν ὡς κατὰ μέγεθος. "Ἐχουσι δὲ καὶ λεπτόν τὸ ἔντερον

34 οἱ πλείστοι καὶ ἀπλοῦν ἀναλυόμενον. Τὰς δ' ^m ἀποφυάδας ἔχουσιν οἱ ὄρνιθες, καθάπερ εἴρηται, ὀλίγας, καὶ οὐκ ἄνωθεν ὥσπερ οἱ ἰχθύες, ἀλλὰ κάτωθεν κατὰ τὴν τοῦ ἐντέρου τελευτήν. "Ἐχουσι δ' οὐ πάντες ἀλλ' ⁿ οἱ πλείστοι, οἷον ἀλεκτρυῶν, πέρδιξ, νῆττα, νυκτικόραξ, ^o λόκαλος, ἀσκάλαφος, χήν, ^p κύκνος, ^q ὠτίς, γλαύξ. "Ἐχουσι δὲ καὶ τῶν μικρῶν ^r τινές, ἀλλὰ ^s μικρὰ πάμπαν, οἷον στρουθός.

† Γ.

Περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων μορίων τῶν ἐντὸς εἴρηται, καὶ πόσα καὶ ποῖ' ἅττα, καὶ τίνας ἔχει πρὸς ἄλληλα διαφοράς· λοιπὸν δὲ περὶ τῶν εἰς τὴν γένεσιν συντελούντων μορίων εἰπεῖν. ^v Ταῦτα γὰρ τοῖς μὲν θήλεσι πᾶσιν ἐντὸς ἐστί, τὰ ² δὲ τῶν ἀρρένων ^w διαφορὰς ἔχει πλείους. Τὰ μὲν γὰρ ὅλως τῶν ἐναίμων ζώων οὐκ ἔχει ὄρχεις, τὰ δ' ἔχει μὲν ἐντὸς δ' ἔχει, καὶ τῶν ἐντὸς ἐχόντων τὰ μὲν πρὸς τῇ ὀσφύϊ ἔχει ^x περὶ τὸν τῶν νεφρῶν τόπον, τὰ δὲ πρὸς τῇ γαστρὶ, τὰ δ' ³ ἐκτός. Καὶ τὸ αἰδοῖον τούτων τοῖς μὲν συνήρηται πρὸς

^h κεγχρίς P.Ca.Da. ⁱ τὸν ante πρόλοβον om. Ca. ^k ταῦτα ἔχει πρὸς ὅλους Aa. ^l δ'] γὰρ Ca. ^m ἀποφυάδας ἀπολελυμένας ἔχουσιν Ca, ἀποφυάδας ἀπολεμμένας ἔχουσιν Aa. ⁿ οἱ om. Da. ^o λόκαλος om. Aa. ^p κύκνος] κυκλάμνος Aa.Ca. ^q ὠτίς P.Da. ^r τινές] ἐνιοι Ca. ^s σμικρὰ P.Da. ^t Γ.] δ' Ca. ^v ταῦτα] πάντα Ca. ^w πολλὰς ἔχει διαφοράς P.Da. ^x περὶ] πρὸς Da.

τὴν γαστέρα, τοῖς δ' ἀφείται καθάπερ καὶ οἱ ὄρχεις· πρὸς δὲ τὴν γαστέρα συνήρτηται ἄλλως ἵ τοῖς τ' ἐμπροσθουρητικοῖς καὶ τοῖς ὀπισθουρητικοῖς. Τῶν μὲν οὖν ἰχθύων οὐθεὶς ὄρχεις ἔχει, οὐδ' εἴ τι ἄλλο ἔχει βράγχια, οὐδὲ τὸ τῶν ὄψεων γένος ἅπαν, οὐδ' ὅλως ἅπουν οὐδέν, ὅσα μὴ ^αζωτοκεῖ ἐν αὐτοῖς. Οἱ δ' ὀρνιθες ^αἔχουσι μὲν ὄρχεις, ἔχουσι δ' ἐντὸς ⁴ πρὸς τῇ ὀσφύϊ. Καὶ τῶν τετραπόδων ὅσα φωτοκεῖ, τὸν αὐτὸν ἔχει τρόπον, οἷον ^βσαῦρα καὶ χελώνη καὶ κροκόδειλος, καὶ τῶν ζωτόκων ἐχίνος. Τὰ δὲ τῶν ἐντὸς ἐχόντων πρὸς τῇ γαστρὶ ἔχει, οἷον τῶν ἀπόδων ^γμὲν δελφίς, τῶν δὲ τετραπόδων καὶ ζωτόκων ἐλέφας· τὰ δ' ἄλλα φανεροὺς ἔχει. Ἡ δ' ἐξάρ- ⁵ τησις ἢ πρὸς τὴν κοιλίαν καὶ τὸν τόπον τὸν συνεχῇ τίνα διαφορὰν ἔχει, πρότερον εἴρηται· τοῖς μὲν γὰρ ^δἐκ τοῦ ὀπισθεν συνεχεῖς καὶ οὐκ ἀπηρτημένοι εἰσίν, οἷον τῷ γένει ^ετῷ τῶν ὑῶν, τοῖς δ' ἀπηρτημένοι, καθάπερ τοῖς ἀνθρώποις. Οἱ μὲν οὖν ἰχθύες ὄρχεις μὲν οὐκ ἔχουσιν, ^ςὥσπερ εἴρηται ⁶ πρότερον, οὐδ' οἱ ὄφεις· πόρους δὲ δύο ἔχουσιν ἀπὸ τοῦ ὑποζώματος ἡρτημένους ἐφ' ἐκάτερα τῆς ῥάχεως, συνάπτου- τας εἰς ^ζένα πόρον ^ηἄνωθεν ^ιτῆς τοῦ περιττώματος ἐξόδου· ^κτὸ δ' ἄνωθεν ^λλέγομεν τὸ πρὸς τὴν ἄκανθαν. Οὗτοι δὲ ⁷ γίνονται περὶ τὴν ὥραν τῆς ὀχείας ^μθοροῦ πλήρεις, καὶ θλιβομένων ἐξέρχεται τὸ σπέρμα λευκόν. Αὐτοὶ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἦν ἔχουσι διαφορὰν, ἐκ τε τῶν ἀνατομῶν ^νδεῖ θεωρεῖν καὶ ὕστερον λεχθήσεται ἐν τοῖς περὶ ^οἐκαστὸν ^ραὐτῶν ^ιιδίοις ἀκριβέστερον. Ὅσα δ' φωτοκεῖ ἢ δίποδα ὄντα ἢ ⁸ τετράποδα, πάντ' ἔχει ὄρχεις πρὸς τῇ ὀσφύϊ κάτωθεν τοῦ διαζώματος, ^ρτὰ μὲν λευκοτέρους τὰ δ' ὠχροτέρους, λεπτοῖς πάμπαν φλεβίοις περιεχομένους. Καὶ ἀφ' ἐκατέρου τείνει

ἵ τοῖς ἐμπροσθεν οὐρητικοῖς P.Da. ^α ἐν αὐτοῖς (ἐν ἐαυτοῖς Da.) ζωτοκεῖ P.Da. ^β μὲν ἔχουσι P. ^γ σαῦρα P.Aa.Ca. ^δ μὲν om. P. ^ε πρὸς τοῦπισθεν P.Da. ^ς τῷ ante τῶν om. Aa. ^ζ καθάπερ Aa. ^η ἐν Ca. ^ι ἄνωθεν ante πόρον ponit Ca, om. P. ^κ τῆς] ἄχρι τῆς Aa.Ca. ^λ τῆς τοῦ περιττώματος ἐξόδου post ἄκανθαν P. ^μ τὰ—τὰ Aa.Ca. ^ν λεγόμενον P. ^ξ θόρου Da. et pr. Aa. ^ο θεωρεῖν δεῖ Aa.Ca. ^π ἐκάστου Aa. ^ρ αὐτῶν om. P.Da. ^ς ἰδίως P. ^τ τοὺς μὲν λευκοτέρους τοὺς Da.

πόρος συνάπτων εἰς ⁸ ἕνα, καθάπερ ^t καὶ τοῖς ἰχθύσιν, ὑπερ
 9 τῆς τοῦ περιττώματος ἐξόδου. Τοῦτο δ' ἐστὶν αἰδοῖον, ὃ
 τοῖς μὲν μικροῖς ἄδηλον, ἐν δὲ τοῖς μεΐζουσιν, οἷον ^v ἐν χηνί
 καὶ τοῖς τηλικούτοις, φανερώτερον γίνεται, ὅταν ^w ἡ ὀχεία
 πρόσφατος ^x ᾖ. Οἱ δὲ πόροι καὶ τοῖς ἰχθύσι καὶ τοῦτοις
 προσπεφύκασιν πρὸς τῇ ὁσφύϊ ὑποκάτω τῆς κοιλίας καὶ τῶν
 ἐντέρων, μεταξὺ τῆς μεγάλης φλεβός, ἀφ' ἧς τείνουσι πόροι
 10 εἰς ἑκάτερον τῶν ὄρχεων. Ὡςπερ δὲ τοῖς ἰχθύσι περὶ μὲν
 ὕ τὴν ὥραν τῆς ὀχείας ^z θορός τε φαίνεται ἐνὼν καὶ οἱ πόροι
 σφόδρα δῆλοι, ὅταν δὲ παρέλθῃ ἡ ὥρα, ἄδηλοι καὶ οἱ πόροι
 ἐνίστε, οὕτω καὶ τῶν ὀρνίθων οἱ ὄρχεις· πρὶν μὲν ὀχεύειν, οἱ
 μὲν μικροὺς οἱ δὲ πάνπαν ἀδήλους ἔχουσιν, ὅταν δὲ ὀχεύωσι,
 11 σφόδρα μεγάλους ^a ἴσχουσιν. Ἐπιδηλότατα δὲ ^b τοῦτο
 συμβαίνει ταῖς φάτταις καὶ τοῖς πέριξι, ὥστ' ^c ἐνίοι οἶον-
 ται οὐδ' ἔχειν τοῦ χειμῶνος ὄρχεις αὐτά. Τῶν δ' ἐν τῷ
 ἔμπροσθεν ἐχόντων τοὺς ὄρχεις οἱ μὲν ἐντὸς ἔχουσι πρὸς τῇ
 γαστρὶ, καθάπερ δελφίς, οἱ δ' ἐκτὸς ἐν τῷ φανερῷ πρὸς τῷ
 12 τέλει τῆς γαστρούς. Τοῦτοις δὲ τὰ μὲν ἄλλα ^d ἔχει τὸν
 αὐτὸν τρόπον, διαφέρουσι δὲ ὅτι οἱ μὲν ^e αὐτῶν ἔχουσι καθ'
 αὐτοὺς τοὺς ὄρχεις, οἱ δ' ἐν τῇ καλουμένῃ ^f ὁσχεᾷ, ὅσοι ἔξω-
 θεν. Αὐτοὶ δ' οἱ ὄρχεις ἐν ^g πᾶσι τοῖς πεζοῖς καὶ ζωτοκόισ
 13 τόνδ' ἔχουσι τὸν τρόπον. Τείνουσιν ἐκ τῆς ἀορτῆς πόροι
 φλεβικοὶ μέχρι τῆς κεφαλῆς ἑκατέρου τοῦ ὄρχεως, καὶ ^h ἄλ-
 λοι ἀπὸ τῶν νεφρῶν δύο· εἰςὶ δ' οὗτοι μὲν αἱματώδεις, οἱ δ'
 14 ἐκ τῆς ἀορτῆς ἄναιμοι. Ἀπὸ δὲ τῆς κεφαλῆς πρὸς αὐτῷ
 τῷ ὄρχει πόρος ἐστὶ πυκνότερος ἐκείνου καὶ νευρωδέστερος,
 ὃς ἀνακάμπει πάλιν ἐν ἑκατέρῳ τῷ ὄρχει πρὸς τὴν κεφαλὴν
 τοῦ ὄρχεως· ἀπὸ δὲ τῆς κεφαλῆς ⁱ ἑκάτεροι πάλιν εἰς ταῦτό
 15 συνάπτουσιν εἰς τὸ πρόσθεν ἐπὶ τὸ αἰδοῖον. Οἱ δ' ἐπανα-
 κάμπτοντες πόροι καὶ προσκαθήμενοι τοῖς ὄρχεσιν ^k ὑμένι

⁸ ἐν A^a.C^a. ^t καὶ om. P.D^a. ^v ἐν post οἷον om. pr. C^a. ^w ἡ
 om. C^a. ^x ἡ post ὅταν P.D^a. ^y τὴν om. A^a. ^z θόρος D^a. ^a ἔχου-
 σιν A^a.C^a. ^b συμβαίνει τοῦτο P. ^c οἶονται ἐνίστε P.D^a. ^d τὸν αὐτὸν
 ἔχει A^a. ^e αὐτῶν] αὐτοὺς A^a.C^a. ^f ὁσχεᾷ P. ^g πᾶσι P.D^a. ^h ἄλλοι
 δ' ἀπὸ P.D^a. ⁱ ἑκατέρας A^a.C^a. ^k ὑμένι] οἱ μὲν P.D^a.

περιελημμένοι εἰς τὴν αὐτῇ, ὥστε δοκεῖν ἓνα εἶναι πόρον, εἰ μὴ διέλη τὸν ὑμένα τις. Ὁ μὲν οὖν προσκαθήμενος πόρος ἔτι αἵματῶδες ἔχει τὸ ὑγρόν, ἦττον μέντοι τῶν ἄνω τῶν ἐκ τῆς ἀορτῆς· ἐν δὲ τοῖς ἐπανακάμπουσιν εἰς τὸν καυλὸν τὸν ἐν τῇ αἰδοίᾳ λευκὴ ἐστὶν ἡ ὑγρότης. Φέρει δὲ 16 καὶ ἀπὸ τῆς κύστεως πόρος, καὶ συνάπτει ἄνωθεν ¹ εἰς τὸν καυλόν· περὶ ^m τοῦτον δὲ οἶον κελυφὸς ἐστὶ τὸ καλούμενον αἰδοῖον. Θεωρεῖσθω δὲ τὰ εἰρημένα ταῦτα ⁿ ἐκ τῆς ὑπογραφῆς ^o τῆσδε. Τῶν πόρων ^p ἀρχὴ ^q τῶν ἀπὸ τῆς ἀρτηρίας, ¹⁷ ἐφ' οἷς ^r Α· κεφαλαὶ τῶν ὄρχεων καὶ οἱ καθήκοντες πόροι, ἐφ' οἷς ^s Κ· οἱ ἀπὸ τούτων πρὸς τῇ ὄρχει ^t προσκαθήμενοι, ἐφ' οἷς τὰ ΩΩ· οἱ ^δ ἀνακάμπτοντες, ἐν οἷς ἡ ὑγρότης ἡ λευκὴ, ἐφ' οἷς ^τ τὰ ΒΒ· αἰδοῖον Δ, ^v κύστις Ε, ὄρχεις ^δ ^w ἐφ' οἷς τὰ ΨΨ. Ἀποτεμνομένων ^δ ἢ ἀφαιρουμένων τῶν ¹⁸ ὄρχεων αὐτῶν ἀνασπῶνται οἱ πόροι ἄνω. Διαφθεύρουσι ^δ οἱ μὲν ^x ἔτι νέων ὄντων τρίψει, οἱ δὲ ^y καὶ ὕστερον ^z ἐκτέμνοντες· συνέβη ^δ ^a ἤδη ταῦρον ἐκτμηθέντα καὶ εὐθὺς ἐπιβάντα ὀχεῦσαι καὶ γεννῆσαι. Τὰ μὲν οὖν περὶ τοὺς ὄρχεις ¹⁹ ^b τοῖς ζώοις τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον. Αἱ ^δ ὑστέραι τῶν ἐχόντων ὑστέρας ζώων οὔτε τὸν αὐτὸν τρόπον ἔχουσιν οὔθ' ὅμοιαι πάντων εἰσίν, ἀλλὰ διαφέρουσι καὶ τῶν ζωοτοκούντων πρὸς ἄλληλα καὶ τῶν φωτοκοούντων. Δίχροαι μὲν ^c οὖν εἰσὶν ²⁰ ^d ἀπάντων τῶν πρὸς τοῖς ἄρθροις ἐχόντων τὰς ὑστέρας, καὶ τὸ μὲν αὐτῶν ἐν τοῖς δεξιῶσι μέρεσι, τὸ ^δ ἕτερον ἐν τοῖς ἀριστεροῖς ἐστίν· ^e ἢ ^δ ἀρχὴ μία καὶ τὸ στόμα ἓν, οἶον καυλὸς σαρκώδης σφόδρα καὶ χονδρώδης τοῖς πλείστοις καὶ μεγίστοις. Καλεῖται δὲ τούτων ^f τὰ μὲν ὑστέρα καὶ ^g δελ- ²¹ φὺς (ὅθεν καὶ ἀδελφούς προσαγορεύουσι), μήτρα ^δ ὁ καυ-

¹ εἰς] πρὸς Α^a.Ca. ^m τοῦτο P.D^a. ⁿ ἐκ] καὶ ἐκ D^a. ^o τῆς δὲ τῶν πόρων ἀρχῆς C^a. ^p ἢ ἀρχὴ Α^a. ^q τῶν om. Α^a.Ca. ^r Α κεφαλαὶ] ἡ κεφαλὴ P, ἡ κεφαλὴ α D^a. ^s καθήμενοι pr. Α^a. ^t τὰ om. P.D^a. ^v κύστις Α^a. ^w ἐφ' Schneiderus: codices ἐν. ^x νέων ἔτι P.D^a. ^y καὶ om. P.D^a. ^z ἐκτέμνονται Α^a.Ca. ^a ἤδη om. P.D^a. ^b τῶν ζώων P.D^a. ^c οὖν om. Α^a. ^d πάντων P.D^a. ^e ἢ δ'] καὶ τούτων Α^a. ^f τὸ C^a. ^g δελφίς Α^a.Ca.

22 λὸς καὶ τὸ στόμα τῆς ὑστέρας. Ὅσα μὲν οὖν ἐστὶ ζυφοτόκα
καὶ δίποδα ^h ἢ τετράποδα, τούτων μὲν ἡ ὑστέρα πάντων ἐστὶ
κάτω τοῦ ὑποζώματος, οἷον ἀνθρώπῳ καὶ κυνὶ ⁱ καὶ ὕι καὶ
ἵππῳ καὶ βοῖ ^k καὶ τοῖς κερατοφόροις ὁμοίως ταῦτα ^{γ'} ἔχει
πᾶσιν. Ἐπ' ^l ἄκρων δὲ αἱ ὑστέραι τῶν καλουμένων κερα-
23 τίων ^m εἰλιγμὸν ἔχουσιν αἱ τῶν πλείστων. Τῶν δ' ὀφτο-
κούντων εἰς τοῦμφανὲς οὐχ ὁμοίως ἀπάντων ἔχουσιν, ἀλλ' αἱ
μὲν τῶν ὀρνίθων πρὸς τῷ ὑποζώματι, αἱ δὲ τῶν ἰχθύων κάτω,
καθάπερ ⁿ αἱ τῶν ζυφοκούντων διπόδων καὶ τετραπόδων,
πλὴν λεπταὶ καὶ ὑμενώδεις καὶ ^o μακραί, ὥστ' ἐν τοῖς σφόδρα
μικροῖς τῶν ἰχθύων δοκεῖν ἑκατέραν φὸν ^p εἶναι ἓν, ὥς δύο
ἐχόντων φὰ τῶν ἰχθύων τούτων, ὅσων λέγεται ^q τὸ φὸν εἶναι
ψαθυρόν· ἔστι γὰρ οὐχ ἓν ἀλλὰ πολλά, διόπερ διαχεῖται
24 εἰς πολλά. Ἡ δὲ τῶν ὀρνίθων ὑστέρα κάτωθεν μὲν ἔχει
τὸν καυλὸν σαρκώδη καὶ ^r στιφρόν, ^s τὸ δὲ πρὸς τῷ ὑποζώ-
ματι ὑμενώδες καὶ λεπτὸν πᾶμπαν, ὥστε δόξαι ἂν ἔξω τῆς
ὑστέρας εἶναι τὰ φά. Ἐν μὲν οὖν τοῖς μείζοσι τῶν ὀρνίθων
δηλὸς ^t ὁ ὕμην ἐστὶ μάλλον, καὶ φνσώμενος διὰ τοῦ καυλοῦ
αἱρεται καὶ ^u κολποῦται· ἐν δὲ τοῖς μικροῖς ἀδηλότερα ^w πάντα
25 ταῦτα. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἔχει ἡ ὑστέρα καὶ ἐν τοῖς
τετράποσι μὲν τῶν ζῴων ^x ὠτόκοις δέ, οἷον χελώνῃ καὶ
σαύρα καὶ βατράχοις καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς τοιοῦτοις· ὁ μὲν
γὰρ ^y καυλὸς κάτωθεν εἰς καὶ σαρκωδέστερος, ἡ δὲ ^z σχίσις
26 καὶ τὰ φὰ ἄνω πρὸς τῷ ὑποζώματι. Ὅσα δὲ τῶν ἀπόδων
εἰς τὸ φανερόν μὲν ζυφοτοκεῖ ἐν ^a αὐτοῖς δ' ὀφτοκεῖ, οἷον οἱ
τε γαλεοὶ καὶ τᾶλλα τὰ καλούμενα σελάχῃ (καλεῖται δὲ σέ-
λαχος ὁ ^b ἂν ἄπουν ὄν καὶ βράγχια ἔχον ζυφοτόκον ^h), τού-
των ^c δὴ δικρόα μὲν ἡ ὑστέρα, ὁμοίως ^c δὲ καὶ πρὸς τὸ ὑπό-

^h ἢ] καὶ A^a. ⁱ καὶ ὕι om. D^a. ^k γ' om. P.D^a. ^l ἄκρον A^a.
^m εἰλιγμὸν C^a, εἰλιγμα δ' P, εἰλιγμα δ' D^a. ⁿ αἱ post καθάπερ om.
P.D^a. ^o μακραί] μικραί pr. A^a. ^p εἶναι om. P. ^q τὸ φὸν εἶναι
om. P. ^r στιφρόν C^a, στεριφόν A^a. ^s τὰ δὲ πρὸς τῷ ὑποζώματι
ὑμενώδη καὶ λεπτὰ A^a.C^a. ^t ἐστὶν ὁ ὕμην A^a.C^a. ^u κολφοῦται C^a,
κολποῦται ὁ ὕμην P.D^a. ^w πάντα om. P.D^a, post ταῦτα ponit A.
^x ὠτόκων A^a. ^y σαῦρος P. ^z σχέσις A^a. ^a δ' αὐτοῖς P.D^a. ^b ἂν]
ἂν τι P.D^a. ^c δὴ et mox δὲ om. P.D^a.

ζωμα τείνει, καθάπερ ^d καὶ τῶν ὀρνίθων. "Ἐτι δὲ διὰ μέσου ²⁷ τῶν δικρών κάτωθεν ἀρξαμένη μέχρι πρὸς τὸ ὑπόζωμα τείνει, καὶ τὰ πρὸ ἐνταῦθα γίνεται καὶ ἄνω ἐπ' ἀρχῇ τοῦ ὑποζώματος· ^e εἶτα ^f προσελθόντα εἰς τὴν εὐρυχωρίαν ζῶα γίνεται ἐκ τῶν ὥων. Αὐτῶν δὲ τούτων πρὸς ἀλλήλα τε καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἰχθύς ἢ διαφορὰ τῶν ὑστερῶν ἀκριβέστερον ἂν θεωρηθεῖ τοῖς σχήμασιν ἐκ τῶν ἀνατομῶν. "Ἐχει δὲ καὶ ²⁸ τὸ τῶν ὄφειων γένος πρὸς τε ταῦτα καὶ πρὸς ἀλλήλα ^g διαφοράν. Τὰ μὲν γὰρ ἄλλα γένη τῶν ὄφειων ^h φωτοκεῖ, ἔχισ δὲ ζωτοκεῖ μόνον, ⁱ φωτοκήσας ἐν αὐτῷ πρῶτον· διὸ παραπλησίως ἔχει τὰ περὶ τὴν ὑστέραν τοῖς σελάχεσιν. "Ἡ δὲ ²⁹ τῶν ὄφειων ὑστέρα μακρά, καθάπερ τὸ σῶμα, τείνει κάτωθεν ἀρξαμένη ἀφ' ἐνὸς πόρου συνεχῆς, ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς ἀκάνθης, οἷον πόρος ἐκάτερος ὢν, μέχρι πρὸς τὸ ὑπόζωμα, ἐν ἣ τὰ πρὸ κατὰ ^k στοιχὸν ἐγγίνεται, καὶ ἐκτίκτει οὐ καθ' ^l ἐν ἀλλὰ συνεχές. "Ἐχει δὲ τὴν ὑστέραν, ὅσα μὲν ζωτοκεῖ καὶ ³⁰ ἐν αὐτοῖς καὶ εἰς τοῦμφανές, ^m ἄνωθεν ⁿ τῆς κοιλίας, ὅσα δ' ὄτοκεῖ, πάντα κάτωθεν πρὸς τῇ ὀσφύνι. "Ὅσα δ' εἰς τὸ φανερόν μὲν ζωτοκεῖ ἐν αὐτοῖς δ' ὄτοκεῖ, ^o ἐπαμφοτερίζει· τὸ μὲν γὰρ ^p κάτωθεν πρὸς τὴν ὀσφύν αὐτῆς μέρος ἐστίν, ^q ἐν ^r τὰ πρὸ, τὸ δὲ περὶ τὴν ἐξοδὸν ἐπάνω τῶν ἐντέρων. "Ἐτι δὲ διαφορὰ ^s καὶ ^t ἡδε πρὸς ^u ἀλλήλας ἐστὶ τῶν ὑστερῶν. Τὰ ³¹ μὲν ^v γὰρ κερατοφόρα καὶ ^w μὴ ἀμφώδοντα ἔχει κοτυληδόνας ἐν τῇ ὑστέρα, ὅταν ἔχη τὸ ἔμβρυον, καὶ τῶν ἀμφωδόντων οἷον δασύπους καὶ μῦς καὶ νυκτερίς· τὰ δ' ἄλλα ^x τὰ ἀμφώδοντα καὶ ζωτόκα καὶ ὑπόποδα πάντα λείαν ἔχει τὴν ὑστέρα, καὶ ἡ τῶν ἐμβρύων ἐξάρτησις ἐξ αὐτῆς ἐστὶ τῆς ὑστέρας, ἀλλ' οὐκ ἐκ κοτυληδόνας.

^d καὶ ante τῶν om. Ca. ^e post εἶτα pr. A^a. iterum ἐπ' ἀρχῇ τοῦ ὑποζώματος. ^f προσελθόντα P. ^g διαφέροντα A^a.Ca. ^h ὄτοκεῖ πάντα, ὁ δὲ ἔχισ A^a.Ca. ⁱ ὄτοκήσαν P.A^a.Ca. ^k στοιχείον Ca. ^l ἐνα Ca. ^m ἄνωθεν] ἄδηλον pr. A^a. ⁿ τῆς κεφαλῆς κοιλίας P. ^o ἐπαμφοτερίζεται P. ^p κάτωθεν καὶ πρὸς P.D^a. ^q ἐν ἣ περιττὰ ὡά, τὰ δὲ P.D^a. ^r καὶ om. P.D^a. ^s ἡδε P. ἡδε ante ἐστὶ D^a. ^t ἀλλήλα A^a. ^v γὰρ om. Ca. ^w μὴ om. pr. A^a. ^x τὰ post ἄλλα om. P.D^a.

Τὰ μὲν οὖν ἀνομοιομερῇ ἐν τοῖς ζώοις μέρη τοῦτον ἔχει
 2 τὸν τρόπον, καὶ τὰ ἑκτὸς καὶ τὰ ἐντός. Τῶν δ' ὁμοιομερῶν
 κοινοτάτον μὲν ἐστὶ τὸ αἷμα πᾶσι τοῖς ἐναίμοις ζώοις καὶ τὸ
 μόριον ἐν ᾧ πέφυκεν ἐγγίνεσθαι (τοῦτο ² δὲ καλεῖται φλέψ),
 ἔπειτα δὲ τὸ ἀνάλογον τούτοις, ἰχώρ καὶ ἴνες, ² καὶ ὁ μάλιστα
 δὴ ἐστὶ τὸ σῶμα τῶν ζώων, ἡ σὰρξ καὶ ^b τὸ ^c τοῦτ' ἀνάλογον
 ἐν ἐκάστῳ μόριον, ἔτι ὁστοῦν καὶ τὸ ^d ἀνάλογον τούτῳ, οἶον
 ἄκανθα ^e καὶ χόνδρος· ἔτι δὲ δέρμα, ὕμην, νεῦρα, ^f τρίχες,
 ὀνυχες, καὶ τὰ ὁμολογούμενα τούτοις· πρὸς δὲ τούτοις πι-
 μελή, στέαρ καὶ τὰ περιττώματα· ταῦτα δ' ἐστὶ κόπρος,
 3 ^g φλέγμα, χολή ξανθὴ καὶ μέλαινα. Ἐπεὶ ^h δ' ἀρχῇ ἔοικεν
 ἡ τοῦ αἵματος φύσις καὶ ἡ τῶν φλεβῶν, πρῶτον περὶ τούτων
 λεκτέον, ἄλλως τε ἐπειδὴ καὶ τῶν ⁱ πρότερον εἰρηκότων τινὲς
^k οὐ καλῶς λέγουσιν. Αἴτιον δὲ τῆς ἀγνοίας τὸ δυσθεώρη-
 3 τον αὐτῶν. Ἐν μὲν γὰρ τοῖς τεθνεῶσι τῶν ζώων ἄδηλος ἡ
 φύσις τῶν κυριωτάτων φλεβῶν διὰ τὸ συμπίπτειν εὐθὺς ἐξιόν-
 τος τοῦ αἵματος μάλιστα ταύτας (ἐκ τούτων γὰρ ἐκχεῖται
 ἀθρόον ὥσπερ ἐξ ἀγγείου καθ' αὐτὸ γὰρ οὐδὲν ἔχει αἷμα,
 πλὴν ὀλίγον ἐν τῇ καρδίᾳ, ἀλλὰ πᾶν ἐστὶν ἐν ταῖς φλεψίν),
 ἐν δὲ ^l τοῖς ζῶσιν ἀδύνατόν ^m ἐστὶ θεάσασθαι πῶς ἔχουσιν·
 4 ἐντὸς γὰρ ἡ φύσις αὐτῶν. Ὡσθ' οἱ μὲν ἐν τεθνεῶσι καὶ
 διηρημένοις τοῖς ζώοις θεωροῦντες τὰς μεγίστας ἀρχὰς οὐκ
 ἐθεώρουν, οἱ δ' ἐν τοῖς λελεπτυσμένοις σφόδρα ἀνθρώποις ἐκ
 τῶν ⁿ τότε ἔξωθεν φαινομένων τὰς ἀρχὰς τῶν φλεβῶν διώ-
 ρισαν, ^o Συνένσεις μὲν ὁ Κύπριος ἰατρὸς τόνδε τὸν ^p τρόπον.
 5 Αἱ φλέβες αἱ παχεῖαι ὧδε πεφύκασιν, ἐκ τοῦ ^q ὀφθαλοῦ παρὰ τὴν
^r ὀσφύν διὰ τοῦ νώτου ^s παρὰ τὸν πλεύμονα ὑπὸ τοὺς μαστούς, ἡ
 μὲν ἐκ τοῦ δεξιοῦ εἰς τὰ ἀριστερά, ἡ δ' ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ ^t εἰς τὸ

^γ ἐντὸς καὶ τὰ ἐκτὸς P.Da. ² δὲ om. pr. Aa. ² καὶ ante δ om. Ca.
^b τὸ post καὶ om. P. ^c τούτων P.Ca.Da. ^d τοῦτ' ἀνάλογον Aa.
^e καὶ om. P. ^f ὀνυχες τρίχες Ca.Da. ^g φλέγμα καὶ χολή Aa. ^h δ']
 δὴ P. ⁱ προτέρω Aa. ^k οὐκ ἀληθῶς P. ^l τοῖς ζῶσιν] ζῶντι P.
^m ἐστὶ] εἶναι P.Aa.Ca. ⁿ τότε om. Da. ^o συνένσεις Aa, συνήσεις P.
^p τρόπον λέγει. αἱ Aa.Ca. ^q ὀφθαλμοῦ P.Da. ^r ὀφρὺν P.Ca.Da. et
 pr. Aa. ^s περὶ P.Da. ^t εἰς τὸ δεξιὸν—ἀριστεροῦ om. P.

δεξιόν, ἡ ^ν μὲν ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ διὰ τοῦ ἥπατος εἰς ^ω τὸν νεφρὸν καὶ εἰς τὸν ὄρχιν, ἡ δ' ἐκ τοῦ δεξιῦ εἰς τὸν σπλῆνα καὶ νεφρὸν καὶ ὄρχιν, ἐντεῦθεν δὲ εἰς τὸ αἰδοῖον. Διογένης δὲ ὁ Ἀπολλωνιάτης ⁶ τάδε λέγει. Αἱ ^κ δὲ φλέβες ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, ὧδ' ἔχουσιν. Ὑποεἰσὶ δύο μέγιστα· αὗται τείνουσι διὰ τῆς κοιλίας παρὰ τὴν νωτιαίαν ἀκανθαν, ἡ μὲν ἐπὶ ^ζ δεξιᾷ ἡ δ' ἐπ' ^ζ ἀριστερά, εἰς τὰ ^α σκέλη ἑκάτερα ^β τὰ παρ' ἑαυτῇ, καὶ ἄνω εἰς τὴν κεφαλὴν ^γ παρὰ τὰς κλεῖδας διὰ τῶν σφαγῶν. Ἀπὸ δὲ τούτων καθ' ἅπαν τὸ ^δ σῶμα φλέβες ^ε διατείνουσιν, ἀπὸ ⁷ μὲν τῆς δεξιᾶς ^ε εἰς τὰ δεξιὰ, ἀπὸ δὲ τῆς ἀριστερᾶς ^ε εἰς τὰ ἀριστερά, μέγιστα μὲν δύο εἰς τὴν καρδίαν περὶ αὐτὴν τὴν νωτιαίαν ἀκανθαν, ἔτεροι δ' ὀλίγον ^η ἀνωτέρω διὰ τῶν ^ι στηθῶν ὑπὸ τὴν μασχάλην εἰς ἑκατέραν τὴν χεῖρα τὴν παρ' ἑαυτῇ· καὶ καλεῖται ἡ μὲν σπληνίτις, ἡ δὲ ἥπατις. Σχίζεται δ' αὐτῶν ^κ ἄκρα ἑκάτερα, ἡ μὲν ἐπὶ ⁸ τὸν μέγαν δάκτυλον, ἡ δ' ἐπὶ τὸν ταρσόν· ^ι ἀπὸ δὲ τούτων λεπταὶ καὶ πολυοῖοι ἐπὶ τὴν ^μ ἄλλην χεῖρα καὶ δακτύλους. Ἔτεροι δὲ λεπτότεροι ἀπὸ τῶν πρώτων φλεβῶν ^ν τείνουσιν, ἀπὸ μὲν τῆς δεξιᾶς εἰς τὸ ἥπαρ, ἀπὸ δὲ τῆς ἀριστερᾶς εἰς τὸν σπλῆνα ^ο καὶ τοὺς νεφροὺς. Αἱ δὲ εἰς τὰ σκέλη τείνουσαι σχίζονται κατὰ τὴν πρόσ- ⁹ φυν, καὶ διὰ παντὸς τοῦ μηροῦ τείνουσιν. Ἡ δὲ μεγίστη αὐτῶν ὀπισθεν τείνει τοῦ μηροῦ, καὶ ^ρ ἐκφαίνεται παχεῖα· ⁹ ἑτέρα δὲ ^ρ εἰσω τοῦ μηροῦ, ^ς μικρὸν ἥττον παχεῖα ἐκείνης. Ἐπειτα παρὰ τὸ γόνυ ^{ιο} τείνουσιν εἰς τὴν κνήμην ^τ τε καὶ τὸν πόδα, καθάπερ ^υ καὶ εἰς τὰς χεῖρας· καὶ ἐπὶ τὸν ταρσὸν τοῦ ποδὸς ^ω καθήκουσι, καὶ ἐντεῦθεν ἐπὶ τοὺς δακτύλους ^κ διατείνουσιν. Σχίζονται ^υ δὲ ^κ καὶ ἐπὶ τὴν κοιλίαν ^α καὶ τὸ πλευρὸν πολλὰ ἀπ' αὐτῶν καὶ λεπταὶ φλέβες. Αἱ δ' εἰς τὴν κεφαλὴν τείνουσαι διὰ τῶν σφαγῶν φαίνονται ἐν τῷ ¹¹ αἵχενι μεγάλαι· ἀφ' ἑκατέρας δ' αὐτῶν, ἡ τελευταῖα, σχίζονται εἰς τὴν κεφαλὴν πολλὰι, αἱ μὲν ἐκ τῶν δεξιῶν εἰς τὰ ἀριστερά, ^β αἱ δ'

^ν μὲν οὖν ἐκ C^a. ^ω τὸ νεφρὸν A^a. ^κ δὲ om. A^a.C^a. ^υ εἰσὶ δὲ δύο αἱ C^a, εἰσὶν αἱ δύο P.D^a. ^ζ δεξιᾷ et ἀριστερᾷ P. ^α σκέλη θ' ἑκάτερα C^a. ^β τὰ om. P.C^a. et corr. A^a. ^γ περὶ D^a. ^δ σῶμα αἱ φλέβες P.D^a. ^ε διατείνουσιν P. ^ε εἰς] ἐπὶ P.A^a. ^ε εἰς] ἐπὶ A^a. ^η ἀνωθεν A^a. ^ι στηθῶν P. ^κ ἑκάτερα ἄκρα P.D^a. ^ι ἀπὸ δὲ] καὶ ἀπὸ P.D^a. ^μ ὅλην P.D^a. ^ν τείνουσαι P. ^ο καὶ εἰς τοὺς A^a.C^a. ^ρ ἐμφαίνεται A^a. ⁹ ἑτέρα—ἥττον παχεῖα om. C^a. ^ρ εἰσω P.D^a. ^ς παχεῖα μικρὸν ἥττον A^a. ^τ γε C^a. ^υ καὶ εἰς] αἱ εἰς C^a, om. καὶ A^a. ^ω καθήκουσαι A^a. ^κ διατείνουσιν P. ^υ δὲ—sect. 11. σχίζονται om. P. ^κ καὶ om. A^a. ^α καὶ ἐπὶ τὸ A^a. ^β αἱ δ' ἐκ] ἐκ δὲ A^a.

- ἐκ τῶν ἀριστερῶν εἰς τὰ δεξιὰ· τελευτῶσι δὲ παρὰ τὸ οὖς ἑκάτεροι.
- 12 Ἔστι δ' ἑτέρα φλέψ ἐν τῷ τραχήλῳ παρὰ τὴν μεγάλην ἑκατέρωθεν, ἐλάττω ἐκείνης ὀλίγον, εἰς ἣν αἱ πλείους ἐκ τῆς κεφαλῆς ^d συνέχουσιν ^e αὐτῆς· καὶ αὗται τείνουσι διὰ τῶν σφαγῶν εἰσω, καὶ ἀπ' αὐτῶν ἑκατέρας ὑπὸ ^f τὴν ὠμοπλάτην τείνουσι καὶ εἰς τὰς χεῖρας.
- 13 Καὶ φαίνονται ^g παρὰ τε τὴν σπληνίτιν καὶ τὴν ἥπατίτιν ἑτεραι ^h ὀλίγον ἐλάττους, ὥς ⁱ ἀποσχῶσιν, ^k ὅταν τι ὑπὸ τὸ δέρμα λυπῇ· ^l ἂν ^m δέ τι περὶ τὴν κοιλίαν, τὴν ἥπατίτιν καὶ ⁿ τὴν σπληνίτιν. Τείνουσι δὲ καὶ ^o ὑπὸ τοὺς μαστοὺς ἀπὸ τούτων ^p ἑτεροι. Ἐτεροι δ' εἰσὶν ^q αἱ ἀπὸ ἑκατέρας τείνουσαι· διὰ τοῦ ρωτιαίου μυελοῦ εἰς ^r τοὺς ὄρχεις, λεπταί. Ἐτεροι δ' ὑπὸ τὸ δέρμα καὶ διὰ τῆς σαρκὸς τείνουσιν εἰς τοὺς νεφροὺς, καὶ τελευτῶσιν εἰς τοὺς ὄρχεις τοῖς ^s ἀνδράσι, ταῖς δὲ γυναῖξιν εἰς τὰς ὑστέρας. Αἱ δὲ φλέβες αἱ μὲν πρῶται ἐκ τῆς κοιλίας εὐρύτεραί· εἰσιν, ^t ἔπειτα λεπτότεραι γίνονται, ἕως ἂν ^u μεταβάλλωσιν ἐκ τῶν δεξιῶν εἰς ^v τὰ ἀριστερὰ καὶ ἐκ τούτων εἰς τὰ δεξιὰ· αὗται δὲ ^w σπερματίτιδες καλοῦνται. Τὸ δ' αἷμα τὸ μὲν παχύτατον ὑπὸ τῶν ^x σαρκῶν ^y ἐγγίνεται· ὑπερβάλλον δὲ εἰς τοὺς τόπους τούτους λεπτὸν καὶ θερμὸν καὶ ἀφρώδες γίνεται.
- 3 ^z Συνένσεις μὲν οὖν καὶ Διογένης οὕτως εἰρήκασιν, ^a Πόλυβος δὲ ὧδε. Τὰ δὲ τῶν φλεβῶν τέτταρα ^b ζεύγη ἐστίν, ἐν μὲν ἀπὸ τοῦ ^c ἐξόπισθεν τῆς κεφαλῆς διὰ τοῦ αὐχένος ἔξωθεν ^d παρὰ τὴν ῥάχιν ἐνθεν καὶ ἐνθεν μέχρι τῶν ἰσχίων εἰς τὰ σκέλη, ἔπειτα διὰ τῶν ^e κνημῶν εἰς τὸ ἔξω τῶν σφυρῶν καὶ ^f εἰς τοὺς πόδας· διὸ ^g καὶ τὰς φλεβοτομίας ποιοῦνται τῶν περὶ τὸν νῶτον ἀλγυμάτων καὶ ^h ἰσχίον ⁱ ἀπὸ τῶν ἰγνύων καὶ ^j τῶν ἔξωθεν σφυρῶν. Ἐτεροι δὲ φλέβες ἐκ τῆς κεφαλῆς ^k παρὰ τὰ ὦτα διὰ τοῦ αὐχένος, ^l αἱ καλοῦνται ^m σφαγι-

^d συντείνουσιν P.Da. ^e αὐταῖς Aa.Ca. ^f τὸν P.Da, τῷ Aa, qui ὠμοπλάτη. ^g περὶ Da. ^h ὀλίγαι Da, ὀλίγον πολλάκις Ca. ⁱ ἀποσπῶσιν P, ἀποσχίζουσιν αἱ ὑπερέχουσαι Ca, ὑποσχίζουσιν αἱ ὑπερέχουσαι Aa. ^k ὅταν ὑποδράμῃ λύπη Aa.Ca. ^l ἂν] αἱ Aa.Ca, ἔων P. ^m δ' ἔτι καὶ περὶ Aa, δέ τι καὶ περὶ Ca. ⁿ τὴν om. P.Ca.Da. ^o ὑπὸ] εἰς P.Da. ^p ἑκάτεροι Ca. ^q αἱ—τείνουσι Aa. ^r διὰ] ἀ δὴ P. ^s ἔπειτα ἔτι λεπτότεροι Aa.Ca. ^t μεταβάλλωσιν P.Da. ^v τὰριστερὰ Ca. ^w σπερματίτιδες Aa. ^x σαρκῶν P.Ca.Da. ^y ἐκπίνεται P.Da. ^z συνένσεις Aa. ^a πολύβιος Aa. ^b γένη Da. ^c ἐξόπισθε Ca. ^d περὶ Ca.Da. ^e κνημῶν ἐκ τῶν σφυρῶν εἰς τ' ἔξω καὶ Aa.Ca. ^f εἰς om. P.Da. ^g καὶ om. Aa.Ca. ^h ἰσχίων P.Aa.Ca. ⁱ σφυρῶν τῶν ἔξωθεν Da, τῶν σφυρῶν ἔξωθεν Aa. ^k περὶ Da. ^l αἱ] καὶ Aa.Ca. ^m σφυσίτιδες pr. Aa.

τιδες, ἐνδοθεν ^η παρὰ τὴν ῥάχιν ἐκάτεραι ^ο φέρουσαι ^ρ παρὰ τὰς
^ι ψοῖας εἰς τοὺς ὄρχεις καὶ ^τ εἰς τοὺς μηρούς, ^σ καὶ διὰ τῶν ἱγνύων
^ι τοῦ ἐνδοθεν μορίου καὶ διὰ τῶν κνημῶν ἐπὶ τὰ σφυρὰ τὰ εἴσω καὶ
τοὺς πόδας· διὸ καὶ τὰς φλεβοτομίας ποιοῦνται τῶν περὶ τὰς ^ν ψοῖας
καὶ τοὺς ὄρχεις ἀλγυμάτων ἀπὸ τῶν ἱγνύων καὶ τῶν σφυρῶν. Τὸ ³
δὲ τρίτον ζεύγος ἐκ τῶν κροτάφων διὰ τοῦ αὐχένος ὑπὸ ^ω τὰς ^α ὠμο-
πλάτας εἰς τὸν πλεύμονα ἀφικνοῦνται, αἱ μὲν ἐκ τῶν δεξιῶν εἰς τὰ
ἀριστερὰ ὑπὸ τὸν μαστὸν καὶ εἰς τὸν σπλῆνά τε καὶ εἰς τὸν νεφρόν,
αἱ δ' ἀπὸ τῶν ἀριστερῶν εἰς τὸν δεξιὸν ἐκ τοῦ πνεύμονος ^υ ὑπὸ τὸν
μαστὸν καὶ ἦπαρ ^z καὶ εἰς τὸν νεφρόν· ἄμφω δὲ τελευτῶσιν εἰς τὸν
^α ὄρχιν. Αἱ δὲ τέταρται ἀπὸ τοῦ ἔμπροσθεν τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ⁴
ὀφθαλμῶν ὑπὸ τὸν αὐχένα καὶ τὰς ^β κλείς· ἐντεῦθεν δὲ ^ε τεῖνουσι
διὰ τῶν βραχιόνων ἄνωθεν εἰς τὰς καμπάς, εἴτα διὰ τῶν ^δ πήχεων
ἐπὶ τοὺς καρπούς καὶ τὰς συγκαμπάς, καὶ διὰ τῶν βραχιόνων τοῦ
κάτωθεν μορίου ^ε εἰς τὰς μασχάλας, καὶ ἐπὶ τῶν πλευρῶν ἄνωθεν,
ἕως ἢ μὲν ἐπὶ τὸν σπλῆνα ἢ δ' ἐπὶ τὸ ἦπαρ ἀφίκηται· ^ι εἴθ' ὑπὲρ
τῆς γαστρὸς εἰς τὸ αἰδοῖον ἄμφω τελευτῶσιν.

Τὰ μὲν οὖν ὑπὸ τῶν ἄλλων εἰρημένα σχεδὸν ταῦτ' ἐστίν· ^ς
εἰσὶ δὲ καὶ τῶν ^ε περὶ ^η φύσιν οἱ τοιαύτην μὲν ^ι οὐκ ^κ ἐπρα-
γματεύθησαν ἀκριβολογίαν περὶ τὰς φλέβας, πάντες δ'
ὁμοίως τὴν ἀρχὴν αὐτῶν ἐκ τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ ἐγκεφάλου
ποιοῦσι, λέγοντες οὐ καλῶς. Χαλεπῆς δ' οὔσης, ὥσπερ ⁶
^ι εἴρηται, τῆς θεωρίας ἐν μόνοις τοῖς ^μ ἀποπεπνιγμένοις τῶν
ζώων προλεπτυνθεῖσιν ἔστιν ἱκανῶς καταμαθεῖν, εἴ τιτι περὶ
τῶν τοιούτων ἐπιμελές. Ἔχει δὲ τοῦτον τὸν τρόπον ἡ τῶν
φλεβῶν φύσις. Δύο φλέβες εἰσὶν ἐν τῷ θώρακι κατὰ τὴν ⁷
^η ῥάχιν ἐντός, ἔστι δὲ κειμένη αὐτῶν ἡ μὲν μείζων ἐν τοῖς
^ο ἔμπροσθεν, ἡ δ' ἐλάττων ὀπισθεν ταύτης, καὶ ἡ μὲν μείζων
ἐν τοῖς δεξιοῖς μᾶλλον, ἡ δ' ἐλάττων ἐν τοῖς ἀριστεροῖς, ἦν

^η περὶ A^a.C^a. ^ο φέρουσι P.D¹. ^ρ περὶ A^a. ^ι ψύας A^a, ψνάς C^a.
^τ εἰς om. A^a.C^a. ^σ καὶ διὰ] ἤδη P. ^τ ἐνδοθεν τοῦ P.D^a. ^ν ψνάς καὶ
ὄρχεις A^a.C^a. ^ω τοὺς A^a. ^α ὠμοπλατίας P. ^υ ὑπὸ] εἰς P.D^a. ^z καὶ
εἰς τὸν νεφρόν om. A^a.C^a. ^α ἀρχόν A^a.C^a. ^β κλείδας A^a.C^a. ^ε τεί-
νουσι om. P.D^a. ^δ πήχεων C^a, παχέων P. ^ε εἰς] ὑπὸ A^a. ^ι εἴθ'] αἱ
δ' A^a.C^a. ^ε παρὰ P. ^η φύσεως A^a. ^ι οὐκέτ' P.D^a. ^κ ἐπραγματεύ-
θημεν pr. A^a. ^ι εἴρηται πρότερον τῆς A^a.C^a. ^μ ἀποπνιγμένοις D^a.
^η ῥάχιν μὲν ἐντός δὲ κείμεναι ταύτης ἡ P.D^a. ^ο πρόσθεν P.D^a.

^pκαλοῦσί τινες ἄορτὴν ἐκ τοῦ τεθεῖσθαι καὶ ἐν τοῖς τεθνεῶσι
⁸τὸ νευρώδες αὐτῆς μόριον. Αὗται δ' ἔχουσι τὰς ἀρχὰς ἀπὸ
 τῆς καρδίας· διὰ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων σπλάγχχνων, ἣ τυγχά-
 νουσι τείνουνται, ὅλαι δι' αὐτῶν διέρχονται σωζόμεναι καὶ
 οὔσαι φλέβες, ἡ δὲ καρδία ὥσπερ μόριον αὐτῶν ἐστί, καὶ
 μᾶλλον τῆς ^qἐμπροσθίας καὶ μεΐζονος, ^rδιὰ τὸ ἄνω μὲν καὶ
 κάτω τὰς φλέβας εἶναι ταύτας, ἐν μέσῳ δ' αὐτῶν τὴν καρ-
⁹δίαν. Ἐχουσι δ' αἱ ^aκαρδίαί πᾶσαι μὲν ^tκοιλίας ἐν αὐταῖς,
 ἀλλ' αἱ μὲν τῶν σφόδρα μικρῶν ζώων μόλις φανεράν τὴν
 μεγίστην ἔχουσι, τὰ δὲ μέσα τῷ μεγέθει τῶν ζώων καὶ τὴν
¹⁰εἰσὶ τῆς μεγίστης ^vτὰς τρεῖς. ^wἜστι δὲ τῆς καρ-
 διάς τὸ ὅξυ ἐχούσης εἰς τὸ πρόσθεν, καθάπερ εἴρηται ^xπρό-
 τερον, ^yἡ μεγίστη μὲν κοιλία ἐν τοῖς δεξιοῖς καὶ ἀνωτάτω
^zαὐτῆς, ἡ δ' ἐλαχίστη ἐν τοῖς ἀριστεροῖς, ἡ δὲ μέση μεγέθει
 τούτων ἐν τῷ μέσῳ ἀμφοῖν· ἀμφοτέραι ^aδὲ ^bπολλῶ ἐλάτ-
¹¹τους εἰσὶ τῆς μεγίστης. Συντέτρηνται μέντοι ^cπᾶσαι αὐ-
 ται πρὸς τὸν πλεύμονα, ἀλλ' ἄδηλοι διὰ ^dσμικρότητα τῶν
 πόρων πλὴν μιᾶς. Ἡ μὲν οὖν μεγάλη φλέψ ἐκ τῆς ^eμεγί-
 στης ἤρτηται κοιλίας τῆς ἄνω καὶ ἐν τοῖς δεξιοῖς, εἴτα διὰ
 τοῦ κοίλου τοῦ μέσου ^fτείνεται πάλιν φλέψ, ὡς οὔσης τῆς
¹²κοιλίας μορίου τῆς φλεβὸς ἐν ᾧ λιμνάζει τὸ αἷμα. Ἡ δὲ
 ἄορτὴ ἀπὸ τῆς μέσης· πλὴν οὐχ οὕτως ἀλλὰ κατὰ στενω-
 τέραν σύριγγα ^gπολλῶ κοινωνεῖ. Καὶ ἡ μὲν φλέψ διὰ τῆς
¹³καρδίας, εἰς δὲ τὴν ἄορτὴν ἀπὸ τῆς καρδίας τείνει. Καὶ
 ἔστιν ἡ μὲν μεγάλη φλέψ ὑμενώδης καὶ δερματώδης, ἡ δ'
 ἄορτὴ στενωτέρα μὲν αὐτῆς, σφόδρα δὲ νευρώδης· καὶ ἀπο-
 τεينوμένη πόρρω ^bπρὸς τε τὴν κεφαλὴν καὶ πρὸς τὰ κάτω
¹⁴μόρια στενὴ τε γίνεται καὶ νευρώδης πάμπαν. Τείνει δὲ
 πρῶτον ⁱμὲν ἄνω ἀπὸ τῆς καρδίας τῆς μεγάλης ^kφλεβὸς

^p τινὲς καλοῦσιν P. ^q ἐμπροσθίας Ca. ^r διὰ τὸ] ὥστε P.Da. ^s πᾶσαι
 μὲν καρδίαί P.Da. ^t κοιλίαν P.Aa.Ca.Da. ^v τὰς] πάσας τὰς P.Da.
^w ἔτι Aa.Ca. ^x πρότερον om. P. ^y ἡ om. Aa.Ca. ^z ταύτης P.Da.
^a δὲ] δὲ αἱ δύο P.Da. ^b πολλῶ] πολλαὶ P. ^c αὐταὶ πᾶσαι Da. ^d μ-
 κρότητα Ca. ^e μεγίστης] μεγάλης Aa. ^f γίνεται P.Ca.Da. ^g πολλῶν Aa.
^h πρὸς om. Aa. ⁱ μὲν om. Aa.Ca. ^k φλεβὸς—μεγάλῃ om. P.

μόριον πρὸς τὸν πλεύμονα καὶ τὴν σύναψιν τῆς ἀορτῆς, ἄσχιστος καὶ μεγάλη οὖσα φλέψ. Σχίζεται δ' ¹ ἀπ' αὐτῆς μόρια δύο, τὸ μὲν ἐπὶ τὸν πλεύμονα, τὸ δ' ἐπὶ τὴν ράχιν καὶ τὸν ὕστατον τοῦ τραχήλου σφόνδυλον. Ἡ μὲν οὖν ἐπὶ τὸν ¹⁵ πλεύμονα τείνουσα φλέψ εἰς διμερῇ ὄντ' αὐτὸν διχῇ σχίζεται πρῶτον, εἴτα παρ' ἐκάστην σύριγγα καὶ ἕκαστον τρημα τείνει, ^m μείζων μὲν ⁿ παρὰ τὰ μείζω, ἐλάττων δὲ ⁿ παρὰ τὰ ἐλάττω, οὕτως ὥστε μὴδὲν εἶναι μόριον λαβεῖν ἐν ^φ οὐ ^ο τρημά τ' ἔνεστι καὶ φλέβιον· τὰ γὰρ τελευταῖα τῷ μεγέθει ἄδηλα διὰ ^p τὴν μικρότητά ἐστιν, ^q ἀλλὰ πᾶς ὁ πλεύμων φαίνεται μεστός ^r ὧν αἵματος. Ἐπάνω δ' οἱ ἀπὸ τῆς φλε- ¹⁶ βός εἰσι πόροι τῶν ἀπὸ τῆς ἀρτηρίας συρίγγων τεινουσῶν. Ἡ δ' ἐπὶ τὸν σφόνδυλον τοῦ τραχήλου τείνουσα φλέψ καὶ τὴν ράχιν πάλιν παρὰ τὴν ράχιν τείνει· ἦν καὶ Ὁμηρος ἐν τοῖς ἔπεσιν εἴρηκε ποιήσας

ἀπὸ δὲ φλέβα πᾶσαν ἔκερσεν.

^s ἡ τ' ἀνὰ νῶτα θέουσα ^t διαμπερὲς αὐχέν' ^v ἰκάνει.

Ἀπὸ δὲ ταύτης τείνουσι παρά τε τὴν πλευρὰν ^w ἐκάστην ¹⁷ φλέβια καὶ πρὸς ἕκαστον ^x τὸν σφόνδυλον, κατὰ δὲ τὸν ὑπὲρ τῶν νεφρῶν σφόνδυλον σχίζεται διχῇ. Ταῦτα μὲν ^y οὖν τὰ μόρια ^z ἀπὸ τῆς μεγάλης φλεβός ^a τοῦτον ἔσχισται τὸν τρόπον· ὑπεράνω δὲ τούτων ἀπὸ τῆς ἐκ τῆς καρδίας τεταμένης πάλιν ἡ ὅλη σχίζεται εἰς δύο τόπους. Αἱ μὲν ¹⁸ γὰρ φέρουσιν εἰς τὰ πλάγια καὶ τὰς κλείδας, κᾶπειτα διὰ τῶν μασχαλῶν τοῖς μὲν ἀνθρώποις εἰς τοὺς βραχίονας, τοῖς δὲ τετράποσιν εἰς τὰ πρόσθια σκέλη τείνουσι, τοῖς δὲ ὄρνισιν εἰς τὰς πτέρυγας, τοῖς δ' ἰχθύσιν εἰς τὰ πτερύγια τὰ πρηνῇ. Αἱ δ' ἀρχαὶ τούτων τῶν φλεβῶν, ^η σχίζονται τὸ ¹⁹ πρῶτον, καλοῦνται ^b σφαγίτιδες· ^η δὲ σχίζονται εἰς τὸν

¹ ἀπὸ ταύτης P.Da. ^m μείζω Aa. ⁿ περὶ τὰ pr. Aa, παρὰ τὴν corr., idque utrobique. ^ο τρήματα ἔνεστι P.Da. ^p τὴν om. P.Da. ^q ἀλλ' ὁ ἅπας Aa.Ca. ^r αἷματος ὧν P.Da. ^s ἡ τ' ἀνὰ] ἡ διὰ P.Da. ^t διαμπερὲς P. ^v ἰκάνεν P.Da. ^w ἐκάστη pr. Aa. ^x τὸν post ἕκαστον om. P.Da. ^y οὖν om. P. ^z ἀπὸ om. P.Da. ^a ἔσχισται τοῦτον Da. ^b σφαγίτιδες P.

αὐχένα ἀπὸ τῆς μεγάλης φλεβός, ^c παρὰ τὴν ἀρτηρίαν τείνουσι ^d τὴν τοῦ ^e πλεύμονος· ὧν ἐπιλαμβανομένων ἐίσοτε ἔξωθεν ἄνευ πνιγμοῦ καταπίπτουσιν οἱ ἄνθρωποι μετ' ἀναισθησίας, τὰ βλέφαρα ^f συμβεβληκότες. Οὕτω δὲ τείνουσαι, καὶ μεταξύ λαμβάνουσαι τὴν ἀρτηρίαν, φέρουσι ^g μέχρι τῶν ^h ὠτων, ἥ συμβάλλουσιν αἱ γένεες τῆς κεφαλῆς. Πάλιν ⁱ ἐντεῦθεν εἰς τέτταρας σχίζονται φλέβας, ὧν μία μὲν ἐπανακάμψασα καταβαίνει διὰ τοῦ τραχήλου καὶ τοῦ ὤμου, καὶ συμβάλλει τῇ πρότερον ἀποσχίσει τῆς φλεβός κατὰ τὴν τοῦ βραχίονος καμπήν, τὸ ^k ἕτερον μῶριον εἰς τὴν χεῖρα τελευτᾷ καὶ τοὺς δακτύλους· μία ^l ἑτέρα ἀφ' ἐκατέρου τοῦ τόπου τοῦ περὶ τὰ ὦτα ἐπὶ τὸν ἐγκέφαλον τείνει, καὶ σχίζεται εἰς πολλὰ καὶ λεπτὰ φλέβια εἰς τὴν καλουμένην μή-
^m νιγγα τὴν περὶ τὸν ἐγκέφαλον. Αὐτὸς ⁿ ὁ ἐγκέφαλος ἄναιμος πάντων ἐστί, καὶ οὔτε ^o μικρὸν οὔτε μέγα φλέβιον τελευτᾷ εἰς αὐτόν. Τῶν δὲ λοιπῶν τῶν ἀπὸ τῆς φλεβός ταύτης σχισθεισῶν φλεβῶν αἱ μὲν τὴν κεφαλὴν κύκλῳ περιλαμβάνουσιν, αἱ ^p δ' εἰς τὰ αἰσθητήρια ^q ἀποτελευτῶσι καὶ ^r τοὺς ὀδόντας λεπτοῖς πάμπαν φλεβίοις. Τὸν ^s ^t δ' αὐτὸν τρόπον καὶ ^u τὰ τῆς ἐλάττονος φλεβός, καλουμένης ^v δ' ἀορτῆς, ἔσχισται μέρη, συμπαρακολουθοῦντα τοῖς τῆς μεγάλης· πλὴν ἐλάττους οἱ πόροι καὶ τὰ φλέβια πολλῶν ^w ἐλάττω ^x ταυτ' ἐστὶ τῶν τῆς μεγάλης φλεβός.
^y 2 Τὰ μὲν οὖν ἄνωθεν τῆς καρδίας τοῦτον ἔχουσι τὸν τρόπον αἱ φλέβες· τὸ ^z δ' ὁ ὑποκάτω τῆς καρδίας ^{aa} μέρος τῆς μεγάλης φλεβός τείνει μετέωρον διὰ τοῦ ὑποζώματος, συνέχεται δὲ καὶ πρὸς τὴν ἀορτὴν καὶ πρὸς τὴν ράχιν πόροις ὑμενώδεσι καὶ χαλαροῖς. Τείνει ^{ab} δ' ἀπ' αὐτῆς ^{ac} μία μὲν διὰ τοῦ ἥπατος φλέψ, βραχεῖα μὲν πλατεία δέ, ἀφ' ^{ad} ἧς πολλαὶ καὶ λεπταὶ

^c περὶ Α^a. ^d τὴν τοῦ] τὰ τοῦ pr. Α^a. ^e πνεύματος C^a. ^f συμβεβληκότες pr. Α^a. ^g μέχρι] μεταξύ P.D^a. ^h μέγα οὔτε μικρὸν φλεβιον ἐντελευτᾷ P.D^a. ⁱ ἀποτελευτᾷ pr. Α^a. ^k αὐτὸν δὲ P.C^a.D^a. ^l τὰ om. Α^a. ^m ἐλάττω om. P.D^a. ⁿ ταύτης Α^a. ^o ὑποκάτω] εἰς τὸ κάτω P.D^a. ^p μέρος] μέγεθος P. ^q μὲν μία Α^a.

εἰς τὸ ἥπαρ ἀποτείνουσαι ἀφανίζονται. Δύο δ' ἀπὸ τῆς ³
[†] διὰ τοῦ ἥπατος φλεβὸς ἀποσχίσεις εἰσὶν, ὧν ἡ μὲν εἰς τὸ
 ὑπόζωμα τελευτᾷ καὶ τὰς καλουμένας φρένας, ἡ δὲ πάλιν
 ἐπανελθούσα διὰ τῆς μασχάλης εἰς τὸν βραχίονα τὸν δεξιὸν
³ συμβάλλει ταῖς ἐτέραις φλεψὶ κατὰ τὴν ἐντὸς καμπήν·
 διὸ [†] ἀποσχαζόντων τῶν ἱατρῶν ταύτην ἀπολύονται τινῶν
 πόνων περὶ τὸ ἥπαρ. Ἐκ δὲ τῶν ἀριστερῶν αὐτῆς μικρὰ ⁴
 μὲν παχεῖα δὲ φλέψ τείνει εἰς τὸν σπλῆνα, καὶ ἀφανίζεται
 τὰ ἀπ' αὐτῆς φλέβια εἰς τοῦτον. Ἐτερον δὲ μέρος ἀπὸ
 τῶν ἀριστερῶν τῆς μεγάλης φλεβὸς ἀποσχισθὲν τὸν αὐτὸν
 τρόπον ἀναβαίνει [†] εἰς τὸν ἀριστερὸν βραχίονα· πλὴν ἐκείνη
 μὲν ἡ διὰ τοῦ ἥπατός ἐστιν, αὕτη δ' ἑτέρα τῆς εἰς τὸν
 σπλῆνα τείνουσης. Ἐτι δ' ἄλλαι ἀπὸ τῆς μεγάλης φλε- ⁵
 βὸς ἀποσχίζονται, ἡ μὲν ἐπὶ τὸ ^ω ἐπίπloon, ἡ δ' ἐπὶ τὸ
 καλούμενον ^κ πάγκρεας. Ἀπὸ δὲ ταύτης πολλαὶ φλέβες
 διὰ τοῦ μεσεντερίου τείνουσιν. Πᾶσαι δ' αὗται εἰς μίαν
 φλέβα ^γ τελευτῶσι μεγάλην, ² παρὰ πᾶν τὸ ἔντερον καὶ τὴν
 κοιλίαν μέχρι τοῦ στομάχου τεταμένην. Καὶ περὶ ταῦτα ⁶
 τὰ μόρια πολλαὶ ἀπ' αὐτῶν σχίζονται φλέβες. Μέχρι μὲν
 οὖν τῶν νεφρῶν μία οὖσα ἑκατέρα τείνει, καὶ ἡ ἀορτὴ καὶ ἡ
 μεγάλη φλέψ· ἐνταῦθα δὲ πρὸς τε τὴν ^α ράχιν μᾶλλον
^β προσπεφύκασι, καὶ σχίζονται εἰς δύο ^ε ὥσπερ εἰ ^δ λάβδα
^ε ἑκάτερα, καὶ γίνεται εἰς ^ι τοῦπισθεν μᾶλλον ἡ μεγάλη
 φλέψ τῆς ἀορτῆς. Προσπέφυκε δ' ἡ ἀορτὴ μάλιστα τῇ ⁷
 ράχει περὶ τὴν καρδίαν· ἡ δὲ πρόσφυσις ἐστὶ φλεβίοις νευ-
 ρώδεσι καὶ μικροῖς. Ἐστὶ δ' ἡ ἀορτὴ ἀπὸ μὲν τῆς καρδίας
 ἀγομένη εὖ μάλα κοίλη, προϊούσα δ' ^ε ἐπιστενωτέρα καὶ
^h νευρωδέστερα. Τείνουσι δὲ ^ι καὶ ἀπὸ τῆς ἀορτῆς εἰς τὸ ⁸
 μεσεντέριον φλέβες ὥσπερ αἱ ἀπὸ τῆς μεγάλης φλεβός,

[†] διὰ om. A^a. ³ συμβαίνει A^a. [†] ἀποσχιζόντων C^a. et pr. A^a.
^ν ἐπὶ A^a.C^a. ^ω ἐπίπloon C^a. ^κ πᾶν κρέας A^a, πανκρέας P. ^γ τελευ-
 τῶσι μεγάλοι P, μεγάλην τελευτῶσι A^a.C^a. ² παρ' ἅπαν C^a. ^α ράχιν]
 ἀρχὴν P.D^a. ^β πεφύκασι C^a. ^ε ὥσπερ εἰς C^a.D^a. ^δ λάμβδα A^a.C^a.D^a.
^ε ἑκάτεραι P.C^a. ^ι τοῦπισθε D^a. ^ε ἐπιστενωτέρα P, ἐπὶ στενωτέρα D^a,
 εἰ στενο (vel ω)τέρα A^a.C^a. ^h νευρωδέστερα P.D^a. ^ι καὶ om. A^a.

πλὴν πολλῶν λειπόμεναι τῷ μεγέθει· στεναί γάρ εἰσι καὶ ἰνώδεις· λεπτοῖς γὰρ καὶ ^κ κοίλοις καὶ ἰνώδεσι τελευτῶσι φλεβίοις. Εἰς δὲ τὸ ἥπαρ καὶ τὸν σπλῆνα οὐδεμία τείνει, ⁹ ἀπὸ τῆς ἁορτῆς φλέψ. Αἱ δὲ σχίσσεις ἐκατέρας τῆς φλεβὸς τείνουσιν εἰς τὸ ἰσχίον ἐκάτερον, καὶ καθάπτουσιν εἰς τὸ ὄσπουν ἀμφοτέραι. Φέρουσι δὲ καὶ εἰς τοὺς νεφροὺς ἀπὸ τε τῆς μεγάλης φλεβὸς καὶ τῆς ἁορτῆς φλέβες· πλὴν οὐκ εἰς τὸ κοῖλον ἀλλ' εἰς τὸ σῶμα καταναλίσκονται τῶν νεφρῶν. ¹⁰ Ἀπὸ μὲν οὖν τῆς ἁορτῆς ἄλλοι δύο πόροι φέρουσιν εἰς τὴν κύστιν, ἰσχυροὶ καὶ συνεχεῖς, καὶ ἄλλοι ἐκ τοῦ κοίλου τῶν νεφρῶν, ¹¹ οὐδὲν κοινωνοῦντες τῇ μεγάλῃ φλεβί. Ἐκ μέσου δὲ τῶν νεφρῶν ἐκατέρου φλέψ κοίλῃ καὶ νευρώδῃ ἐξήρτηται, τείνουσα παρ' αὐτὴν τὴν ράχιν διὰ τῶν ^μ φλεβῶν· εἴτα εἰς ἐκάτερον τὸ ἰσχίον ἀφανίζεται ἐκάτερα πρῶτον, ἔπειτα ^ν δῆλα γίνονται πάλιν διατεταμέναι πρὸς τὸ ἰσχίον. ¹² Καθάπτουσι ^ο δὲ πρὸς τὴν κύστιν καὶ τὸ αἰδοῖον τὰ πέρατα αὐτῶν ἐν τοῖς ἄρρεσιν, ἐν δὲ τοῖς θήλεσι πρὸς τὰς ὑστέρας. Τείνει δ' ἀπὸ μὲν ^ρ τῆς μεγάλης φλεβὸς οὐδεμία εἰς τὰς ὑστέρας, ἀπὸ δὲ τῆς ἁορτῆς πολλαὶ καὶ πυκναί. ¹³ Τείνουσι δ' ^α ἀπὸ τῆς ἁορτῆς καὶ τῆς μεγάλης φλεβὸς ^τ ἀπὸ τῶν σχιζομένων καὶ ἄλλαι, ^ς αἱ μὲν ἐπὶ τοὺς βουβῶνας πρῶτον μεγάλαι καὶ κοῖλαι, ἔπειτα διὰ τῶν σκελῶν τελευτῶσιν εἰς τοὺς πόδας ^ι καὶ τοὺς δακτύλους· καὶ πάλιν ἔτεραι διὰ τῶν βουβώνων καὶ τῶν μηρῶν φέρουσιν ἐναλλάξ, ἡ μὲν ^ν ἐκ τῶν ἀριστερῶν εἰς τὰ δεξιά, ἡ δ' ^ω εἰς τὰ ἀριστερά ἐκ τῶν δεξιῶν· καὶ συνάπτουσι περὶ τὰς ἰγνύας ταῖς ἐτέραις φλεψίν.

¹⁴ Ὅν μὲν οὖν τρόπον ἔχουσιν αἱ φλέβες καὶ πόθεν ἤρτηνται τὰς ἀρχάς, φανερόν ἐκ τούτων. Ἐχει δ' ἐν ἅπασιν μὲν

^κ κοίλοις] ποικίλοις A^a.C^a. ¹ οὐδὲ pr. A^a. ^μ νευρῶν A^a. ^ν γίνονται δῆλα P.D^a. ^ο δὲ πάλιν πρὸς P.D^a. ^ρ τῆς φλεβὸς τῆς μεγάλης P.D^a. ^α ἀπὸ τε τῆς P.D^a. ^τ ἀπὸ τῶν σχ.] ἀποσχιζομένων interpretes veteres. ^ς αἱ om. P.D^a. ^ι καὶ εἰς τοὺς A^a.C^a. ^ν εἰς τὰ δεξιά ἐκ τῶν ἀριστερῶν C^a, ἐκ τῶν δεξιῶν εἰς τὰ ἀριστερά A^a. ^ω ἐκ τῶν ἀριστερῶν εἰς τὰ δεξιά A^a.

οὕτω τοῖς ἐναίμοις ζῷοις τὰ περὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς μεγίστας φλέβας (^z τὸ γὰρ ἄλλο πλῆθος τῶν φλεβῶν οὐχ ὡσαύτως ἔχει πᾶσιν· οὐδὲ γὰρ τὰ μέρη τὸν αὐτὸν τρόπον ἔχουσιν, οὐδὲ ὕταυτα πάντα ἔχουσιν), ^z οὐ ^a μὴν οὐδ' ὁμοίως ἐν ^b ᾧ πασὶν ἐστὶ φανερόν, ἀλλὰ μάλιστα ἐν τοῖς ^c μάλιστα πολυαίμοις καὶ μεγίστοις. Ἐν γὰρ τοῖς μικροῖς καὶ μὴ πολυαίμοις ¹⁵ ἢ διὰ φύσιν ἢ διὰ ^d ποιότητα τοῦ σώματος οὐχ ὁμοίως ἐστὶ καταμαθεῖν· τῶν μὲν γὰρ οἱ πόροι συγκεχυμένοι καθάπερ ὀχετοὶ τινες ὑπὸ πολλῆς ἰλῦος εἰσίν, ^e οἱ δ' ὀλίγας καὶ ταύτας ἵνας ἀντὶ φλεβῶν ἔχουσιν. Ἡ δὲ μεγάλη φλέψ ἐν πᾶσι μάλιστα διάδηλος, καὶ τοῖς μικροῖς.

Τὰ δὲ νεῦρα τοῖς ζῷοις ἔχει ^f τόνδε τὸν τρόπον. Ἡ μὲν ⁵ ἀρχὴ καὶ τούτων ἐστὶν ^g ἐκ τῆς καρδίας· καὶ γὰρ ἐν αὐτῇ ^h ἡ καρδιά ἔχει νεῦρα ἐν τῇ μεγίστῃ κοιλίᾳ, καὶ ἡ καλουμένη ἀορτὴ νευρώδης ἐστὶ φλέψ, τὰ μὲν τελευταῖα καὶ παντελῶς αὐτῆς· ⁱ ἄκοιλα γὰρ ἐστὶ, καὶ τάσιν ἔχει τοιαύτην οἶαν περ τὰ νεῦρα, ^k ἢ τελευτᾷ πρὸς τὰς καμπὰς τῶν ὀστέων. Οὐ μὴν ² ἀλλ' ῥυκ ἐστὶ συνεχῆς ἡ τῶν νεύρων φύσις ἀπὸ μιᾶς ἀρχῆς, ὥσπερ αἱ φλέβες. Αἱ μὲν γὰρ φλέβες, ὥσπερ ἐν τοῖς γρα- ³ φομένοις ¹ κανάβοις, τὸ τοῦ σώματος ἔχουσι σχῆμα παντὸς οὕτως ὥστ' ἐν τοῖς σφόδρα ^m λελεπτυσμένοις πάντα τὸν ὄγκον φαίνεσθαι πλήρη φλεβίων (γίνεται γὰρ ὁ αὐτὸς τόπος λεπτῶν μὲν ὄντων φλέβια, παχυνθέντων δὲ σάρκες), τὰ δὲ νεῦρα διεσπασμένα περὶ τὰ ἄρθρα καὶ τὰς τῶν ὀστέων ἐστὶ κάμψεις. Εἰ δ' ἦν συνεχῆς ἡ φύσις αὐτῶν, ἐν τοῖς λελεπτυσ- ⁴ μένοις ἂν καταφανῆς ⁿ ἐγένετο ἡ συνέχεια πάντων. Μέγιστα δὲ μέρη τῶν νεύρων τό τε περὶ τὸ μόριον τὸ τῆς ἄλσεως κύριον (καλεῖται δὲ τοῦτο ἰγνύα), καὶ ἕτερον ^o νεῦρον

^x τὸ μὲν γὰρ D^a. ^y τὰ αὐτὰ πάντα C^a, πάντα τὰ αὐτὰ P.D^a. ^z οὐ] οὐδὲ ταῦτα A^a, οὐδὲ P.D^a. ^a μὴν om. P.D^a. ^b πᾶσιν P.D^a. ^c μάλιστα post τοῖς om. D^a. ^d ποιότητα P. ^e δὲ οἱ P.D^a. ^f τόνδε] τοῦτον D^a. ^g ἐκ] ἀπὸ A^a.C^a. ^h ἡ καρδιά νεῦρα ἔχει A^a, ἔχει νεῦρα ἡ καρδιά P.D^a. ⁱ ἀκοιλία C^a. ^k ἢ A^a. ^l κανάβοις A^a.C^a. ^m λελεπτυσμένοις A^a.C^a. ⁿ ἐγένετο P. ^o νεῦρον] νεῦρον ἐστὶ A^a, τὸ νεῦρον C^a.

διπτυχές, ^ρ ὁ τένων, καὶ τὰ πρὸς τὴν ἰσχὺν βοηθητικά, ἐπί-
 5 τονός τε καὶ ^α ὠμιαία. Τὰ δ' ἀνώνυμα περὶ τὴν τῶν ὀστέων
 ἐστὶ κάμψιν· πάντα γὰρ τὰ ὀστᾶ, ὅσα ^τ ἀπτόμενα πρὸς
 ἀλλήλα σύγκεινται, ^σ συνδέδενται νεύροις, καὶ περὶ πάντα
 ἐστὶ τὰ ὀστᾶ πλήθός νέρων. ^ι Πλὴν ἐν τῇ κεφαλῇ οὐκ
 ἔστιν οὐδέν, ἀλλ' αἱ ῥαφαὶ ^ν αὐταὶ τῶν ὀστέων συνέχουσιν
 6 αὐτήν. Ἔστι δ' ἡ τοῦ νεύρου φύσις σχιστὴ ^ω κατὰ μῆκος,
 κατὰ δὲ πλάτος ἄσχιστος καὶ τάσιν ἔχουσα πολλήν. Ὑγρό-
 της δὲ περὶ ^κ ταῦτα μωξώδης γίνεται, λευκὴ καὶ κολλώδης, ἣ
 τρέφεται καὶ ἐξ ἧς γιγνόμενα φαίνεται. Ἡ μὲν οὖν φλέψ
 δύναται ^υ πυροῦσθαι, νεῦρον δὲ πᾶν φθείρεται πυρωθέν· καὶ
 7 διακοπῇ, οὐ συμφέεται πάλιν. Οὐ λαμβάνει δ' οὐδὲ νάρκη,
 ὅπου μὴ νεῦρόν ἐστι τοῦ σώματος. Πλείστα δ' ἐστὶ νεῦρα
^ε περὶ τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας ^α καὶ πλευρὰς καὶ ὠμοπλά-
 τας καὶ περὶ τὸν ἀνχένα καὶ ^β τοὺς βραχίονας. Ἐχει δὲ
 νεῦρα πάντα ^ε ὅσα ἔχει αἷμα· ἀλλ' ἐν οἷς μὴ εἰσι καμπαὶ
 ἀλλ' ἄποδα καὶ ἄχειρά ^δ ἐστὶ, λεπτὰ καὶ ἄδηλα· διὸ τῶν
^ε ἰχθύων μάλιστα ἐστὶ δῆλα πρὸς τοῖς πτερυγίοις.
 6 Αἱ δὲ ἱνὲς εἰσι μεταξὺ νεύρου καὶ φλεβός. Ἐνταῦθα δ' αὐ-
 τῶν ἔχουσιν ὑγρότητα τὴν τοῦ ἰχώρος, καὶ διέχουσιν ἀπὸ τε
 τῶν νέρων πρὸς τὰς φλέβας καὶ ἀπ' ἐκείνων πρὸς τὰ νεῦρα.
 Ἔστι δὲ καὶ ἄλλο γένος ἰνῶν, ὃ γίνεται μὲν ἐν αἵματι, οὐκ
 ἐν ἅπαντος δὲ ζώου αἵματι· ὧν ἐξαιρουμένων ἐκ τοῦ αἵματος
 2 οὐ πηγνυται τὸ αἷμα, εἰ μὴ ἐξαιρεθῶσι, πηγνυται. Ἐν
 μὲν οὖν τῷ τῶν πλείστων ^ε αἵματι ζῶν ^ε ἐνείσιν, ἐν δὲ τῷ
 τῆς ἐλάφου καὶ προκὸς καὶ βουβαλίδος καὶ ἄλλων τινῶν οὐκ
^ε ἐνείσιν ἱνες· διὸ καὶ οὐ πηγνυται αὐτῶν τὸ αἷμα ὁμοίως τοῖς
 ἄλλοις, ἀλλὰ τὸ ^β μὲν τῶν ἐλάφων παραπλησίως τῷ τῶν

^ρ ὁ τένων om. P.D^a. ^α ὠμιαία C^a. ^τ ἀπτονται ἢ πρὸς P.D^a.
^σ συνδέδεται A^a. ^ι πλὴν ἐν] ἐν δὲ A^a.C^a. ^ν αὐταὶ] αὐτῶν P.C^a.D^a.
^ω κατὰ τὸ μ. κατὰ δὲ τὸ πλ. A^a.C^a. ^κ αὐτὰ A^a.C^a. ^υ πυρροῦσθαι A^a.
^ε περὶ τε τοὺς A^a. ^α καὶ πλευρὰ A^a, om. P.D^a. ^β τοὺς] περὶ τοὺς
A^a.C^a. ^ε ὅσαπερ ἔχει C^a. ^δ ἐστὶ καὶ λεπτὰ D^a. ^ε ἰχθύων καὶ
μάλιστα P.D^a. ^ε ζῶων αἵματι D^a. ^ε εἰσὶν P.D^a. ^β μὲν] μὲν
τὸ P.

δασυπόδων (ἔστι δ' ἀμφοτέρων αὐτῶν ἡ πῆξις οὐ¹ στιφρά, καθάπερ ἡ τῶν ἄλλων, ἀλλὰ πλαδῶσα, καθάπερ^k ἡ τοῦ γάλακτος, ἃν τις εἰς αὐτὸ τὸ πῆγμα^l μὴ^m ἐμβάλλη), τὸ δὲ τῆς βουβαλίδος πῆγνυται μᾶλλον· παραπλησίως γὰρ συνίσταται ἡ μικρῇ ἦττον τοῦ τῶν προβάτων.

Περὶ μὲν οὖν φλεβὸς καὶⁿ νεύρου καὶ^o ἰνὸς τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον. Τὰ δ' ὅστ' αὖ τοῖς ζώοις ἀφ' ἐνὸς πάντα ῥσυνηρ-⁷ τημένα ἐστὶ καὶ συνεχῇ ἀλλήλοις ὥσπερ αἱ φλέβες· αὐτὸ δὲ καθ' αὐτὸ οὐδέν ἐστιν ὅστούν. Ἀρχὴ δὲ ἡ ῥάχις ἐστὶν ἐν πᾶσι τοῖς ἔχουσιν^q ὅστ' αὖ. Σύγκειται δ' ἡ ῥάχις ἐκ σφονδύλων, τείνει δ' ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μέχρι πρὸς τὰ ἰσχία. Οἱ^z μὲν οὖν σφόνδυλοι πάντες τετρημένοι εἰσίν, ἄνω δὲ τὸ τῆς κεφαλῆς ὅστούν συνεχές ἐστι τοῖς ἐσχάτοις σφονδύλοις, ὃ καλεῖται κρανίον. Τούτου δὲ τὸ πριονωτὸν μέρος^r ῥαφή. Ἔστι δὲ οὐ πᾶσιν ὁμοίως ἔχον τοῦτο τοῖς ζώοις· τὰ μὲν³ γὰρ ἔχει μονόστεον τὸ κρανίον, ὥσπερ κύων, τὰ δὲ^t συγκείμενον, ὥσπερ ἄνθρωπος, καὶ τούτου τὸ μὲν θῆλυ κύκλω ἔχει τὴν ῥαφήν, τὸ δ' ἄρρεν τρεῖς ῥαφὰς ἄνωθεν συναπτούσας, τριγωνοειδεῖς· ἤδη δ' ὥφθη καὶ ἀνδρὸς κεφαλὴ οὐκ ἔχουσα ῥαφὰς. Σύγκειται δ' ἡ κεφαλὴ οὐκ ἐκ τεττάρων⁴ ὀστέων, ἀλλ' ὡς^v ἔξ^{εξ}· ἐστὶ δὲ δύο^w τούτων περὶ τὰ ὦτα, μικρὰ^x πρὸς τὰ λοιπά. Ἀπὸ^y δὲ τῆς κεφαλῆς αἱ σιαγόνες τείνουσιν ὅστ' αὖ. Κινεῖται δὲ τοῖς μὲν ἄλλοις ζώοις ἅπασιν ἡ κάτωθεν σιαγών· ὃ δὲ κροκόδειλος ὁ ποτάμιος μόνος τῶν^z ζώων κινεῖ τὴν σιαγόναν τὴν ἄνωθεν. Ἐν δὲ ταῖς σιαγόναις⁵ ἔνεστι τὸ τῶν ὀδόντων γένος, ὅστούν τῇ μὲν ἄτρητον τῇ δὲ τρητόν, καὶ ἀδύνατον γλύφεσθαι τῶν ὀστέων μόνον. Ἀπὸ δὲ τῆς ῥάχεως ἡ τε^b περόνη ἐστὶ καὶ αἱ^c κλείς καὶ αἱ πλευ-

¹ στρυφνὰ A^a, στρυφρὰ C^a. ^k ἡ ante τοῦ om. C^a. ^l μὴ] αἷμα P.^a, et corr. A^a. ^m ἐμβάλλη C^a.D^a. ⁿ νεύρων A^a.C^a. ^o ἰνῶν A^a. ^p συνήρηται καὶ συνεχῇ ἐστὶν P.^a.D^a. ^q ὅστούν A^a. ^r ῥαφίς P.^a.D^a. ^s ὥσπερ εἴρηται ἔχειν ὁ κύων D^a. ^t συγκείμενα A^a. ^v ἔξ] ἐν P. ^w τούτων om. A^a. ^x πρὸς] περὶ P. πρὸς τὰ λοιπά om. A^a. ^y τῆς κεφαλῆς δὲ D^a. ^z ζώων οὐ κινεῖ P.^a.D^a. ^a ἐστὶ A^a.C^a. ^b περωνίς A^a.C^a. et rc. P, qui pr. περώνη. ^c κλείδες A^a.C^a.

6 ραί. "Εστι δὲ καὶ τὸ στῆθος ἐπὶ πλευραῖς κείμενον· ἀλλ' αὐται μὲν συνάπτουσιν, αἱ δ' ἄλλαι ἀσύναπτοι· ^d οὐδὲν γὰρ ἔχει ζῶον ὅσπουν περὶ τὴν κοιλίαν. ^e "Ἐτι δὲ τὰ τ' ἐν τοῖς ὤμοις ὀστέα, καὶ αἱ καλούμεναι ὠμοπλάται, καὶ τὰ τῶν βραχιόνων ἐχόμενα, ^f καὶ τούτων ^g τὰ ἐν ταῖς χερσίν. "Οσα δ' ἔχει σκέλη πρόσθια, καὶ ἐν τούτοις τὸν αὐτὸν ἔχει τρόπον. 7 Κάτω δ' ἢ περαίνει, μετὰ τὸ ἰσχίον ἡ κοτυληδὼν ἐστὶ καὶ τὰ τῶν σκελῶν ἥδη ὀστέα, τὰ τ' ἐν τοῖς μηροῖς καὶ κνήμαις, ^h οἷ καλοῦνται ⁱ κωλῆνες, ὧν ^k μέρος τὰ σφυρά, καὶ τούτων τὰ καλούμενα πληκτρα ἐν τοῖς ἔχουσι σφυρόν· καὶ τούτοις 8 συνεχῇ τὰ ἐν τοῖς ποσίν. "Οσα μὲν οὖν τῶν ἐναίμων καὶ πεζῶν ζωοτόκα ἐστίν, οὐ πολὺ διαφέρει τὰ ὀστέα, ἀλλὰ κατ' ἀναλογίαν ^l μόνον σκληρότητι καὶ μαλακότητι καὶ μεγέθει. "Ἐτι δὲ τὰ μὲν ἔχει μυελὸν τὰ δ' οὐκ ἔχει τῶν ἐν τῷ αὐτῷ 9 ζῳῷ ὀστέων. "Ἐνια δὲ ζῶα οὐδ' ^m ἂν ἔχειν ⁿ δόξειεν ὅλως μυελὸν ἐν τοῖς ὀστέοις, οἷον λέων, διὰ τὸ πάνπαν ἔχειν μικρὸν καὶ λεπτὸν καὶ ἐν ὀλίγοις· ἔχει ^o γὰρ ἐν τοῖς μηροῖς καὶ βραχίουσιν. Στερεὰ δὲ ^p πάντων μάλιστα ὁ λέων ἔχει τὰ ὀστέα· οὕτω γάρ ἐστι σκληρὰ ὥστε συντριβομένων ὥσπερ ἐκ λίθων ἐκλάμπειν πῦρ. "Ἐχει ^q καὶ ὁ δελφὶς ὀστέα, ἀλλ' οὐκ 10 ἄκανθαν. Τὰ δὲ τῶν ἄλλων ζῳῶν τῶν ἐναίμων τὰ μὲν μικρὸν παραλλάττει, οἷον τὰ τῶν ὀρνίθων, τὰ δὲ τῷ ἀνάλογόν ἐστι ^r ταῦτά, οἷον ἐν τοῖς ἰχθύσι· τούτων γὰρ τὰ μὲν ζωοτοκοῦντα χονδράκανθά ἐστιν, οἷον τὰ καλούμενα σελάχη, τὰ δ' ὀτοκοῦντα ἄκανθαν ἔχει, ἣ ἐστὶν ^s ὥσπερ τοῖς τετράποσιν ἡ 11 ῥάχισ. "Ἰδιον δὲ ^t ἐν τοῖς ἰχθύσιν, ὅτι ^v ἐν ἐνίοις εἰσὶ κατὰ τὴν σάρκα κεχωρισμένα ἀκάνθια λεπτὰ. "Ομοίως δὲ καὶ ^v ὁ ὄφεις ἔχει τοῖς ἰχθύσιν· ἀκανθώδης γὰρ ἡ ῥάχισ αὐτοῦ ἐστίν. Τὰ δὲ τῶν τετραπόδων μὲν ὀτοκοῦντων δὲ τῶν μὲν μειζό-

^d οὐδὲ pr. A^a.^e ἔστι A^a, C^a.^f καὶ om. P.^g τὰ] ὅσα A^a.^h ὅσοι A^a, C^a. ⁱ κατῆνες P. ^k τὰ σφυρά μέρος A^a. ^l μόνον] μάλλον A^a, C^a. ^m ἔχειν ἂν P, C^a, D^a. ⁿ δόξειεν οὐδ' ὅλως P. ^o γὰρ καὶ ἐν C^a. ^p μάλιστα ὁ λέων πάντων ἔχει τὰ ὀστέα P, D^a. ^q καὶ] δὲ καὶ A^a. ^r ταῦτα P, D^a. ^s ὥσπερ ἐν τοῖς A^a, C^a. ^t ἐν—ὄφεις ἔχει om. C^a. ^v ἐν et μοιχὸς om. P, D^a.

νων ὁστωδέστερά ἐστι, τῶν δ' ἐλαττόνων ^ω ἀκανθωδέστερα. Πάντα δὲ τὰ ζῶα ὅσα ἐναιμά ἐστιν, ἔχει ράχιν ^κ ἢ ὁστώδη ¹² ἢ ἀκανθώδη· τὰ δ' ἄλλα μόρια τῶν ὁστών ἐνίοις μὲν ἐστιν, ἐνίοις δ' οὐκ ἐστιν, ἀλλ' ὡς ὑπάρχει τοῦ ἔχειν τὰ μόρια, οὕτω καὶ τοῦ ἔχειν τὰ ἐν τούτοις ὁστά. Ὅσα γὰρ μὴ ἔχει σκέλη ¹³ καὶ βραχίονας, οὐδὲ κωλῆνας ἔχει, οὐδ' ὅσα ταῦτά μὲν ἔχει μόρια, μὴ ὁμοία δέ· καὶ γὰρ ἐν τούτοις ἢ ^κ τῷ μᾶλλον καὶ ἥττον διαφέρει ἢ ^κ τῷ ἀνάλογον.

Τὰ μὲν οὖν περὶ ^α τὴν τῶν ὁστών ^α φύσιν τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον τοῖς ζώοις· ἔστι δὲ καὶ ὁ χόνδρος τῆς αὐτῆς φύσεως ⁸ τοῖς ὁστοῖς, ἀλλὰ ^β τῷ μᾶλλον διαφέρει καὶ ἥττον. Καὶ ὥσπερ οὐδ' ὁστοῦν οὐδ' ὁ χόνδρος αὐξάνεται, ἀν' ἀποκοπῇ. Εἰσὶ δ' ἐν μὲν τοῖς χερσαίοις καὶ ζωοτόκοις τῶν ἐναιμῶν ^α ἄτρητοι ^γ οἱ χόνδροι, καὶ οὐ γίνεται ἐν αὐτοῖς ^δ ὥσπερ ἐν τοῖς ὁστοῖς μυελός· ἐν δὲ τοῖς ^ε σελάχεσιν (ταῦτα γὰρ ἐστὶ χονδράκανθα) ^ε ἔνεστιν αὐτῶν ἐν τοῖς πλατέσι τὸ κατὰ τὴν ράχιν ἀνάλογον τοῖς ὁστοῖς ^ς χονδρῶδες, ἐν οἷς ὑπάρχει ὑγρότης μυελώδης. ^η Τῶν ζωοτοκούντων δὲ πεζῶν περὶ ^ι τε τὰ ὄτα χόνδροι εἰσὶ καὶ ^κ τοὺς μυκτῆρας καὶ περὶ ἔνια ἀκρωτήρια τῶν ὁστών.

Ἔτι δ' ἐστὶν ἄλλα γένη μορίων, οὔτε τὴν αὐτὴν ἔχοντα ⁹ φύσιν τούτοις οὔτε πόρρω τούτων, οἷον ὀνυχές τε καὶ ὀπλαὶ καὶ χηλαὶ καὶ κέρατα, καὶ ^ι ἔτι παρὰ ταῦτα ῥύγχος, οἷον ἔχουσιν ^μ οἱ ὀρνιθες, ἐν οἷς ὑπάρχει ταῦτα τὰ μόρια τῶν ζώων. Ταῦτα μὲν γὰρ καὶ καμπτὰ καὶ σχιστά, ὁστοῦν δ' οὐδὲν ^ν καμπτὸν οὐδὲ σχιστόν, ἀλλὰ θραυστόν. Καὶ τὰ ^ο χρώματα τῶν κεράτων καὶ ^ρ τῶν ὀνύχων καὶ χηλῆς καὶ ὀπλῆς κατὰ τὴν τοῦ δέρματος ^q καὶ τῶν τριχῶν ἀκολουθεῖ

^ω ἀκανθ. ἐστί. πάντα A^a. ^κ ἢ om. C^a. ^γ ὁστ. ἐν ἐνίοις μὲν ἐστὶν ἐν ἐνίοις A^a.C^a. ^κ τὸ P. ^α τὴν et φύσιν om. P.D^a. ^β τὸ P. ^γ οἱ] καὶ οἱ D^a. ^δ ὥσπερ] οἷον A^a.C^a. ^ε σελαχάδεσι A^a.C^a. ^ε ἔνεστι δ' αὐτῶν A^a.C^a. ^ς χονδρῶδες] τοῖς χονδρῶδεσιν A^a.C^a. ^η τῶν δὲ ζωοτόκων (—σύντων C^a.) καὶ τῶν πεζῶν A^a.C^a. ^ι τε om. D^a. ^κ τῶν μυκτῆρων pr. A^a. ^ι παρὰ ταῦτα ἔτι A^a. ^μ οἱ om. A^a.C^a. ^ν σχιστόν οὐδὲ καμπτόν P.D^a. ^ο τῶν] καὶ τῶν P. ^ρ τῶν om. A^a. ^q καὶ τὴν τῶν A^a.C^a.

χροάν. Τῶν ^Γτε γὰρ ^Βμελανοδερμάτων μέλανα τὰ κέρατα καὶ ^Δαἱ χηλαὶ καὶ ^Εαἱ ὀπλαί, ὅσα χηλὰς ἔχει, καὶ τῶν λευκῶν ^Υλευκά, μεταξὺ δὲ ^Ψτὰ τῶν ἀνὰ μέσον. Ἔχει δὲ καὶ περὶ τοὺς ὄνυχας τὸν αὐτὸν τρόπον. Οἱ δὲ ὀδόντες κατὰ τὴν τῶν ὀστέων εἰσὶ φύσιν. Διόπερ τῶν μελάνων ἀνθρώπων, ὥσπερ Αἰθιοπῶν καὶ τῶν τοιούτων, οἱ μὲν ὀδόντες λευκοὶ καὶ τὰ ὀστά, οἱ δ' ὄνυχες μέλανες, ὥσπερ καὶ τὸ πᾶν δέρμα. ^ΔΤῶν δὲ κεράτων τὰ μὲν πλείστα ^Υκοιλὰ ^Ζἐστὶν ἀπὸ τῆς προσφύσεως περὶ τὸ ἐντὸς ἐκπεφυκὸς ἐκ τῆς κεφαλῆς ὀστοῦν, ἐπ' ἄκρου δ' ἔχει ^Ατὸ στερεόν, καὶ ἔστιν ἀπλᾶ· τὰ δὲ τῶν ^Εελάφων μόνα δι' ὅλου στερεὰ καὶ ^Βπολυσχιδῇ. Καὶ τῶν μὲν ἄλλων τῶν ἐχόντων κέρας ^Εοὐδὲν ἀποβάλλει τὰ κέρατα, ἔλαφος δὲ ^Δμόνον καθ' ἕκαστον ἔτος, εἰ μὴ ἐκτμηθῇ· περὶ δὲ τῶν ^Εἐκτετμημένων ἐν τοῖς ὕστερον λεχθήσεται. Τὰ δὲ κέρατα προσπέφυκε ^Γμᾶλλον τῷ δέρματι ἢ τῷ ὀστέῳ· διὸ ^Εκαὶ ἐν Φρυγίᾳ εἰσὶ βόες καὶ ^Βἄλλοθι ^Ικινουσαὶ τὰ κέρατα ^Βὥσπερ τὰ ὄτα. Τῶν δ' ἐχόντων ὄνυχας (ἔχει δ' ὄνυχας ἅπαντα ὅσαπερ δακτύλους, δακτύλους δ' ὅσα πόδας; πλὴν ἐλέφας· οὗτος δὲ καὶ δακτύλους ἀσχίστους καὶ ἡρέμα διηρθρωμένους καὶ ὄνυχας ὅλως οὐκ ἔχει) τῶν δ' ἐχόντων τὰ μὲν ^Κἐστὶν ^Ιεὐθυώνυχα, ὥσπερ ἄνθρωπος, τὰ δὲ γαμφώνυχα, ὥσπερ καὶ τῶν πεζῶν λέων καὶ τῶν πτηνῶν ^Μαετός.

10 Περὶ ^Νδὲ τριχῶν καὶ τῶν ἀνάλογον ^Οκαὶ δέρματος τόνδ' ἔχει τὸν τρόπον. Τρίχας μὲν ἔχει τῶν ζῴων ὅσα πεζὰ καὶ ζωοτόκα, φολίδας δ' ὅσα πεζὰ καὶ ^Ρφότοκα, λεπίδας δ' ἰχθύες ^Θμόνοι, ὅσοι φυτόκοῦσι τὸ ^Γψαθυρὸν φόν· τῶν γὰρ μακρῶν γόγγυρος ^Βμὲν οὐ τοιοῦτον ἔχει φόν, οὐδ' ἡ μύραινα,

^Γτε] μὲν P.Da, om. Ca. ^Βμελάνων δερμάτων P.Da. ^Δαἱ utrobique om. Aa.Ca. ^Υλευκά καὶ μεταξὺ Aa.Ca. ^Ψτὰ om. P. ^Χπερ om. P.Da. ^Υκοιλόν P. ^Ζἐστὶ τὸ ἀπὸ P.Da. ^Ατὰ στερεὰ Aa. ^Βπολυσχιδῇ Aa. ^Εοὐδὲ pr. Aa. ^Δμόνος Aa.Ca. ^Εἐκτετμημένων Ca. ^Γτῷ δέρματι μᾶλλον ἢ τὸ ὀστοῦν P.Da. ^Εκαὶ οἱ ἐν Aa. ^Βἄλλοθεν pr. Aa. ^Ιοὶ κινουσαὶ Aa.Ca. ^Κεἰσι P.Da. ^Ιεὐθύονυχα P.Ca.Da. ^Μαετός Da. ^Ντριχῶν δὲ P.Da. ^Οκαὶ τοῦ δέρματος ἔχει τόνδε Aa. ^Ρφότοκα] ζωοτόκα pr. Aa. ^Θμόνον Aa.Ca. ^Γψαθυρὸν P.Da. ^Βμὲν om. Aa.Ca.

ἐγγέλυσ δ' ὅλως οὐκ ἔχει. Τὰ δὲ ^ιπάχη τῶν τριχῶν καὶ ^{αι} ²λεπτότητες καὶ τὰ μεγέθη διαφέρουσι κατὰ τοὺς τόπους, ἐν οἷς ^{αν} ὅσι τῶν μερῶν, καὶ ὁποῖον ^ω ^{αν} ἢ τὸ δέρμα· ὥς γὰρ ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν τοῖς παχυτέροις δέρμασι σκληρότεραι αἱ τρίχες καὶ ²παχύτεραι, πλείους δὲ καὶ μακρότεραι ἐν τοῖς κοιλοτέροις καὶ ὑγροτέροις, ἅνπερ ὁ τόπος ^γ ἢ τοιοῦτος οἷος ἔχειν τρίχας. Ὅμοίως δὲ καὶ περὶ τῶν λεπιδωτῶν ἔχει καὶ ³ ²τῶν φολιδωτῶν. Ὅσα μὲν οὖν μαλακὰς ἔχει τὰς τρίχας, ^αεὐβοσία ^βχρώμενα ^γσκληροτέρας ἴσχει, ὅσα δὲ σκληράς, μαλακωτέρας καὶ ἐλάττους. Διαφέρουσι δὲ καὶ κατὰ τοὺς ⁴τόπους τοὺς ^δθερμοτέρους καὶ ψυχροτέρους, οἷον αἱ τῶν ἀνθρώπων τρίχες ἐν μὲν τοῖς θερμοῖς σκληραί, ἐν δὲ τοῖς ψυχροῖς μαλακαί. ^εΕἰσὶ δ' ^ςαὖ αἱ μὲν εὐθεῖαι μαλακαί, αἱ δὲ ^ζκεκαμμέναι σκληραί. Ἡ δὲ φύσις ^ητῆς τριχὸς ἐστὶ ^ισχιστή. ^ιΤῷ μᾶλλον δὲ καὶ ἡττον διαφέρουσι πρὸς ^κἀλλήλας. Ἐνὶ αὖ δὲ ^ιτῇ σκληρότητι μεταβαίνουσιν κατὰ μικρὸν οὐκέτι θριξὶν εἰκάσιν ἀλλ' ἀκάνθαις, οἷον ^μαἱ τῶν ἐχίνων τῶν χερσαίων, παραπλησίως τοῖς ὄνυξιν· καὶ γὰρ τὸ τῶν ὀνύχων γένος ^νἐν ἐνίοις τῶν ζώων οὐδὲν διαφέρει ^οδιὰ τὴν σκληρότητα τῶν ὀστέων. Δέρμα δὲ πάντων ^ρλεπτό- ²τατον ἀνθρώπος ἔχει κατὰ λόγον τοῦ μεγέθους. Ἐνεστί ^δἐν τοῖς δέρμασι πᾶσι γλισχροῦς μυξώδης, ἐν μὲν τοῖς ἐλάττων ἐν δὲ τοῖς πλείων, οἷον ἐν τοῖς τῶν βοῶν, ἐξ ἧς ποιοῦσι τὴν κόλλαν· ἐνιαχοῦ δὲ καὶ ἐξ ἰχθύων ποιοῦσι κόλλαν. Ἀναίσθητον δὲ τὸ δέρμα τεμνόμενόν ἐστὶ καθ' αὐτό· ³μάλιστα δὲ τοιοῦτον τὸ ἐν τῇ κεφαλῇ, διὰ τὸ ^ιτὸ μεταξὺ ἀσαρκότατον εἶναι πρὸς τὸ ὀστοῦν. Ὅπου δ' ^{αν} ἢ καθ'

^ι παχέα P. ^ν αἱ om. Pa. ^ω αν τ' ἢ Ca. ² παχύτεραι καὶ πλείους δὲ P.Da. ^γ ἢ τοιοῦτος] οὗτος Aa. ³ τῶν post καὶ om. Aa. ^α εὐβοσία P, εὐδία pr. Aa. ^β χρώμενας P, χρωμένους Da, om. pr. Aa. ^γ σκληρότερα P.Da. ^δ ψυχροτέρους καὶ θερμοτέρους P.Ca.Da. ^ε εἰσὶ—μαλακαί om. Aa. ^ς αὖ om. Ca. ^ζ κεκαμμέναι Aa. ^η τῶν τριχῶν Da. ^ι τὸ P, om. Aa. ^κ ἀλλήλους P. ^ι τῇ om. Ca. ^μ αἱ τῶν χερσαίων ἐχίνων P. ^ν ἐν om. P.Da. ^ο διὰ om. Aa.Ca. ^ρ χαλεπώτατον pr. Aa. ^ι τὸ alterum om. P.Aa.Da.

αὐτὸ δέρμα, ἂν διακοπῇ, οὐ συμφύεται, οἷον γνάθου τὸ
 4 λεπτὸν καὶ ῥ' ἀκροποσθία καὶ βλεφαρίς. Τῶν συνεχῶν ὁ δὲ
 τὸ δέρμα ἐν ἅπασι τοῖς ζώοις, καὶ ταύτῃ διαλείπει ἢ ῥ' καὶ οἱ
 κατὰ φύσιν πόροι ἐξικμάζονται, ῥ' καὶ κατὰ ῥ' τὸ στόμα καὶ
 ὄνυχας. Δέρμα μὲν οὖν ῥ' πάντ' ἔχει τὰ ἔναιμα ζῶα, τρίχας
 5 δ' οὐ πάντα, ἀλλ' ὥσπερ ῥ' εἴρηται πρότερον. Μεταβάλλουσι
 δὲ τὰς ῥ' χροῖας γηρασκόντων καὶ λευκαίνονται ἐν ἀν-
 θρώπῳ τοῖς δ' ἄλλοις γίνεται μὲν, οὐκ ἐπιδήλως δὲ σφόδρα,
 πλὴν ἐν ἵππῳ. Λευκαίνεται δὲ καὶ ἀπ' ἄκρας ἢ θρίξ. Αἱ
 δὲ πλείσται ῥ' εὐθὺς φύονται λευκαὶ τῶν πολιῶν. Ἡ καὶ
 δῆλον ὅτι ῥ' οὐχ αὐτότης ῥ' ἐστὶν ἢ πολιότης, ὥσπερ τινὲς
 6 φασιν. ῥ' οὐδὲν γὰρ φύεται εὐθὺς αἶον. Ἐν δὲ τῷ ἑξανθῇ-
 ματι ῥ' καλεῖται λεύκη, πάσαι πολιαὶ γίγνονται· ἤδη δὲ τισι
 κάμνουσι μὲν πολιαὶ ῥ' ἐγένοντο, ῥ' ὑγιασθεῖσι δὲ ἀπορρυσθῶν
 μέλαιnai ἀνεφύησαν. Γίνονται ῥ' τε μᾶλλον πολιαὶ σκεπα-
 ζομένων τῶν τριχῶν ἢ διαπνεομένων. ῥ' Πρῶτον δὲ πολι-
 οῦνται οἱ κρόταφοι τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὰ πρόσθια ῥ' πρό-
 7 τερα τῶν ῥ' ὀπισθίων· τελευταῖον δ' ἢ ἡβη. Εἰσὶ δὲ τῶν
 τριχῶν αἱ μὲν συγγενεῖς, αἱ δ' ὕστερον κατὰ τὰς ἡλικίας
 γινόμεναι ἐν ἀνθρώπῳ μόνῳ τῶν ζώων, συγγενεῖς μὲν αἱ ἐν
 τῇ κεφαλῇ ῥ' καὶ ταῖς βλεφαρίσι καὶ ταῖς ὀφρύσιν, ὕστερο-
 γενεῖς δὲ αἱ ἐπὶ τῆς ἡβῆς πρῶτον, ῥ' ἔπειτα αἱ ἐπὶ τῆς
 μασχάλῃς, τρίται δ' αἱ ἐπὶ τοῦ γενείου· ἴσοι γὰρ ῥ' οἱ τόποι
 εἰσὶν ἐν οἷς ῥ' αἱ τρίχες ἐγγίνονται αἱ τε συγγενεῖς καὶ ῥ' αἱ
 8 ὕστερογενεῖς. Λείπουνσι δὲ καὶ ρέουσιν κατὰ τὴν ἡλικίαν αἱ
 ἐκ τῆς κεφαλῆς καὶ μάλιστα ῥ' καὶ πρῶται. Τούτων ῥ' δὲ αἱ
 ἔμπροσθεν μόναι· ῥ' τὰ γὰρ ὀπισθεν οὐδαῖς γίνεται φαλα-

ῥ' ἀκροποσθία A^a.Ca. ῥ' δ' ἐστὶ τὸ A^a.Ca. ῥ' καὶ οἱ
 κατὰ A^a. ῥ' τὸ om. P.D^a. ῥ' ἅπαντ' ἔχει A^a.Ca, ἔχει πάντα D^a.
 ῥ' διήρηται P.D^a. ῥ' χροῖας γηρασκόντων καὶ λευκότεροι γίνονται ἐν ἀν-
 θρώποις P.D^a. ῥ' εὐθὺς Ca. ῥ' οὐ χαννότης P.A^a.Ca.D^a: correctum
 ex intrp. ῥ' ἢ πολιότης ἐστὶν A^a.Ca. ῥ' οὐδὲ pr. A^a. ῥ' γίγνεται A^a.
 ῥ' ὑγιασθεῖσι P.D^a. ῥ' τε om. pr. A^a. ῥ' πρότερον D^a. ῥ' πρότερα
 om. D^a. ῥ' ὀπισθεν A^a.Ca. ῥ' καὶ ἐν ταῖς D^a. ῥ' ἔπειτα δὲ αἱ A^a.Ca.
 ῥ' οἱ om. P.D^a. ῥ' αἱ τρίχες om. A^a.Ca. ῥ' αἱ om. P.A^a. ῥ' καὶ pr.]
 αἱ pr. Ca. ῥ' δὲ] γὰρ pr. A^a. ῥ' τὸ A^a.Ca.

κρός. Ἡ μὲν ἴσυν κατὰ κορυφὴν λειότης φαλακρότης καλεῖται, ἣ δὲ κατὰ τὰς ὀφρῦς ὠναφαλανθίσις· οὐδέτερον δὲ τούτων συμβαίνει ἡ οὐδενὶ πρὶν ἢ ἀφροδισιάζειν ἄρξεται. Οὐ γίνεται δ' οὔτε παῖς φαλακρός οὔτε γυνή ὡς οὔτε οἱ ἐκτετμημένοι· ἀλλ' ἐὰν μὲν ἐκτμηθῇ πρὸ ἥβης, οὐ φύονται αἱ ὑστερογενεῖς, ἐὰν δ' ὕστερον, αὐται μόναι ἐκρέουσι, πλὴν τῆς ἥβης. Γυνή δὲ τὰς ἐπὶ τῷ γενεῖω οὐ φύει τρίχας· πλὴν ἐνίαις γίγνονται ὀλίγαι, ὅταν τὰ καταμήνια ἂσθῃ, καὶ οἶον ἐν Καρίᾳ ταῖς ἱεραῖαις, ὃ δοκεῖ συμβαίνειν σημεῖον τῶν μελλόντων. Αἱ δ' ἄλλαι γίγνονται μὲν, ἐλάττους δέ. Γίγνον-
ται δὲ καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐκ γενετῆς ἐνδεεῖς τῶν ὑστερογενῶν τριχῶν ἅμα καὶ ἄγονοι, ὅσοι περ ἂν καὶ ἥβης στερηθῶσιν. Αἱ μὲν οὖν ἄλλαι τρίχες αὖξονται κατὰ λόγον ἢ πλεον ἢ ἔλαττον, μάλιστα μὲν αἱ ἐν τῇ κεφαλῇ, εἴτα πώγωνι, καὶ οἱ λεπτότριχοι μάλιστα. Δασύνονται δὲ τισι καὶ αἱ ὀφρύνες γινομένοις πρεσβυτέροις, οὕτως ὥστ' ἀπο-
κείρεσθαι, διὰ τὸ ἐπὶ συμφύσει ὅστων κείσθαι, ἃ γηρασκόντων διυστάμενα ἑδίησι πλείω ὑγρότητα. Αἱ δ' ἐν ταῖς βλεφαρίσιν οὐκ αὖξονται, ῥέουσι δέ, ὅταν ἀφροδισιάζειν ἄρξωνται, καὶ μᾶλλον τοῖς μᾶλλον ἀφροδισιαστικοῖς· πολιοῦνται δὲ βραδυτάτα αὐται. Ἐκτιλλόμεναι δ' αἱ τρίχες
μέχρι τῆς ἀκμῆς ἀναφύονται, εἴτα οὐκέτι. Ἐχει δὲ πᾶσα θριξὺ ὑγρότητα πρὸς τῇ ῥίζῃ γλίσχραν, καὶ ἔλκει εὐθὺς ἐκτιλθεῖσα τὰ κοῦφα θιγγάνουσα. Ὅσα δὲ ποικίλα τῶν ζώων κατὰ τὰς τρίχας, τούτοις καὶ ἐν τῷ δέρματι προὔ-
πάρχει ἡ ποικιλία καὶ ἐν τῷ τῆς γλώττης δέρματι. Περὶ δὲ τὸ γένειον τοῖς μὲν συμβαίνει καὶ τὴν ὑπὲρ τὴν καὶ τὸ γένειον δασὺ ἔχειν, τοῖς δὲ ταῦτα μὲν λεία τὰς σιαγόνας δὲ

ἴσυν om. A^a. ὀφρῦς C^a, ὀφρύας P.D^a. ὠναφαλανθίσις P.C^a.D^a. ἡ οὐδενί] οὐδέν A^a. ὡς οὐδέ P.D^a. ἡ ὀλίγαι γίγνονται ἐνίαις P.D^a. ἂσθῃ A^a.C^a. ἅμα] ἄλλα A^a.C^a. αὖξάνονται A^a.C^a, αἴρονται D^a. πλείον P.D^a. αἱ om. C^a. αἱ om. A^a. ἑδίησι C^a. ὑγρότητι A^a. αὖξάνονται A^a.C^a. οὐκέτι] οὐκ ἔχει pr. A^a. ἡ τρίχας ἐν τούτοις P.D^a. ἡ τοῖς δέρμασι A^a. καὶ αὐτὴν om. P.C^a.

δασείας· ἦττον δὲ γίνονται φαλακροὶ ^ο οἱ μαδιγένειοι.
 14 Αὖξονται δ' αἱ τρίχες ἐν τε νόσοις τισίν, οἷον ^ρ ἐν ταῖς
^q φθίσεσι μᾶλλον, καὶ ἐν γήρᾳ καὶ τεθνεώτων, καὶ σκληρό-
 τεραι γίνονται ἀντὶ μαλακῶν· τὰ δ' αὐτὰ ταῦτα συμβαίνει
 καὶ περὶ τοὺς ὄνυχας. ῥέουσι ^τ δὲ μᾶλλον αἱ τρίχες τοῖς
 ἀφροδισιαστικοῖς αἱ συγγενεῖς· αἱ δ' ὑπερογενεῖς γίνονται
 15 θᾶττον. Οἱ δ' ^α ἰξίαν ἔχοντες ἦττον φαλακροῦνται, καὶ
 ὄντες φαλακροὶ λάβωσιν, ἐνιοὶ δασύνονται. Οὐκ αὖξάνεται
 δὲ θρίξ ἀποτμηθεῖσα, ἀλλὰ κάτωθεν ἀναφυομένη γίνεται
 μεῖζων. Καὶ αἱ λεπίδες ^ι δὲ τοῖς ἰχθύσι σκληρότεραι ^ν γί-
 νονται καὶ παχύτεραι, τοῖς δὲ λεπτυνομένοις καὶ ^ω τοῖς γηρά-
 16 σκουσι σκληρότεραι. Καὶ τῶν τετραπόδων δὲ γινομένων
 πρεσβυτέρων τῶν μὲν αἱ τρίχες τῶν δὲ τὰ ἔρια βαθύτερα
 μὲν γίνεται, ἐλάττω δὲ τῷ πλήθει· καὶ τῶν μὲν αἱ ὀπλαὶ
 τῶν δ' αἱ χηλαὶ γίνονται ^κ γηρασκόντων μεῖζους, καὶ τὰ
 ῥύγχη τῶν ὀρνίθων. ^γ Αὖξονται δὲ καὶ αἱ χηλαί, ὥσπερ
 12 καὶ οἱ ὄνυχες. Περὶ δὲ ^κ τὰ πτερωτὰ τῶν ζώων, οἷον τοὺς
 ὀρνίθους, κατὰ μὲν ^α τὰς ἡλικίας οὐδὲν μεταβάλλει, πλην
 γέρανος· αὕτη δ' ^β οὐσα τεφρὰ μελάντερα γηράσκουσα τὰ
 πτερά ἴσχει· διὰ δὲ τὰ πάθη τὰ γιγνόμενα κατὰ τὰς ὥρας,
 οἷον ὅταν ψύχῃ ^ε γίγνηται μᾶλλον, ἐνίοτε γίνεται τῶν
 μονοχρόων ἐκ ^δ μελάνων τε καὶ ^ο μελαντέρων ^ι λευκά, οἷον
 κόραξ τε καὶ στρουθὸς καὶ χελιδόνες· ἐκ δὲ τῶν λευκῶν
 2 γένων οὐκ ὥπται εἰς μέλαν μεταβάλλον. Καὶ κατὰ τὰς
 ὥρας δὲ οἱ πολλοὶ τῶν ὀρνίθων ^ε μεταβάλλουσι τὰς χροάς,
 ὥστε λαθεῖν αὖ τὸν μὴ συνήθη. Μεταβάλλουσι ^η δ' ἔνια
 τῶν ζώων τὰς χροάς τῶν τριχῶν ^ι κατὰ τὰς τῶν ὑδάτων

^ο οἱ μὴ διγέγειοι P.D^a. et corr. A^a, ὁμαδιγένειοι C^a. ^ρ ἐν] ἐν τε
 C^a, om. P.D^a. ^q φθισικαῖς P.D^a. ^τ δὲ om. C^a. ^α ἰξίαν P.D^a.
^ι δὲ om. A^a, C^a. ^ν καὶ παχύτεραι γίνονται P.D^a. ^ω τοῖς om. P.D^a.
^κ γηρασκόντων γίνονται D^a. ^γ αὖξάνονται A^a, C^a. ^κ τὰ πτερά τὰ τῶν
 A^a, C^a. ^α τῆς ἡλικίας οὐδὲ pr. A^a. ^β οὐσα τέφρα A^a, C^a, ὡς τεθεώρη-
 ται P.D^a. ^ε γίνεται P.D^a. ^δ μελάνων A^a. ^ε μελανωτέρων A^a, C^a,
 μελαντέρων ἢ λευκωτέρων D^a. ^ι λευκά] καὶ P. ^ε μεταβάλλουσιν ante
 οἱ P.D^a. ^η δὲ τινα A^a, C^a. ^ι κατὰ] καὶ pr. A^a, καὶ κατὰ corr.

μεταβολάς· ἔνθα μὲν γὰρ λευκὰ ^k γίγνονται, ἔνθα δὲ ^l μέ-
 λανα ταῦτά. ^m Καὶ περὶ τὰς ὀχείας ⁿ δ' ^o ἐστὶν ὕδατα, ³
^p πολλαχοῦ τοιαῦτα, ἃ πiónτα καὶ ὀχεύσαντα μετὰ τὴν
 πόσιν ^q τὰ πρόβατα μέλανας γεννῶσι ^r τοὺς ἄρνας, οἶον
^s καὶ ἐν τῇ Χαλκιδικῇ ^t τῇ ἐπὶ τῆς Θράκης ἐν τῇ ^v Ἀσσυρί-
 τιδι ἐποίει ὁ καλούμενος ^w ποταμὸς Ψυχρός. Καὶ ἐν ^x τῇ
^y Ἀντανδρίᾳ δὲ δύο ποταμοὶ εἰσιν, ὧν ὁ μὲν λευκὰ ὁ δὲ
 μέλανα ποιεῖ τὰ πρόβατα. Δοκεῖ δὲ καὶ ὁ Σκάμανδρος ⁴
 ποταμὸς ξανθὰ τὰ πρόβατα ποιεῖν· διὸ καὶ τὸν Ὅμηρόν
 φασιν ἀντὶ Σκαμάνδρου Ξάνθον προσαγορεύειν αὐτόν. Τὰ
 μὲν οὖν ἄλλα ζῷα οὗτ' ἐντὸς ἔχει τρίχας, τῶν τ' ἀκρωτηρίων
 ἐν τοῖς πρανεσίιν ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖς ὑπίοις· ὁ δὲ δασύπους
 μόνος καὶ ἐντὸς ἔχει τῶν γνάθων τρίχας ^z καὶ ὑπὸ τοῖς ποσίν.
^u Ἐτι δὲ καὶ ὁ ^a μῦς τὸ κῆτος ὀδόντας μὲν ἐν τῷ στόματι οὐκ ⁵
 ἔχει, τρίχας δὲ ὁμοίας ὑείαις. Αἱ μὲν οὖν τρίχες αὐξάνονται
 ἀποτμηθεῖσαι κάτωθεν, ἄνωθεν δ' οὐ· τὰ δὲ πτερὰ οὗτ'
^b ἄνωθεν οὐτε κάτωθεν, ἀλλ' ἐκπίπτει. Οὐκ ἀναφύεται δὲ
 ἐκτιλθὲν ^c οὔτε τῶν μελιττῶν τὸ πτερόν ^d οὔθ' ὅσα ^e ἄλλα
 ἔχει ἄσχιστον τὸ πτερόν· οὐδὲ τὸ κέντρον, ὅταν ἀποβάλλῃ
 ἢ μέλιττα, ^f ἄλλὰ θνήσκει.

Εἰσὶ δὲ καὶ ὑμένες ἐν τοῖς ζῷοις ἅπασιν τοῖς ἐναίμοις. ¹³
^g Ὅμοιος δ' ἐστὶν ὁ ὑμὴν δέρματι ^h πυκνῷ καὶ λεπτῷ, ἔστι δὲ
 τὸ γένος ἕτερον· οὔτε γὰρ ἐστὶ σχιστὸν οὔτε ⁱ τατόν. Περὶ
 ἕκαστον δὲ τῶν ὁστώων καὶ περὶ ἕκαστον τῶν σπλάγχων ^k ὁ
 ὑμὴν ἐστὶ ^k καὶ ἐν τοῖς μείζουσι καὶ ἐν τοῖς ἐλάττοσι ζῷοις·
 ἀλλ' ^l ἄδηλοι ἐν τοῖς ἐλάττοσι διὰ τὸ πᾶμπαν εἶναι λεπτοῖ

^k γίνεται P.Da. ^l μέλαινα Aa. ^m καὶ] δὲ Ca, δὲ καὶ Da. ⁿ δ' om.
 Ca, Da. et pr. Aa. ^o εἰσιν ὕδατα Ca, ὕδατά εἰσι Aa. ^p πολλαχῇ Aa.
^q τὰ πρόβατα om. P.Aa.Ca.Da. ^r τὰς pr. Aa. ^s καὶ om. Da. ^t τῇ
 ἐπὶ om. P.Da. ^v ἀσσυρίτιδι Aa, ἀσσυρίτιδι Ca, ἀσσυρίτιδι P. ^w ψυχρὸς
 ποταμός Aa. ^x τῇ om. P. ^y ἀτανδρία Aa, ἀντανδρία Da. ^z καὶ ὑπὸ
 τοῖς ποσίν om. P.Da. ^a μυστόκητος P.Aa.Da. ^b κάτωθεν οὔτε ἄνωθεν
 P.Da. ^c οὐδὲ P.Da. ^d οὔθ' Aa. ^e ἄλλα τοιαῦτα ἄσχιστον ἔχει P.Da.
^f ἄλλ' ἔκτοτε ἀποθνήσκει P.Da. ^g ὁμοῖον ἐστὶν pr. Aa. ^h λεπτῷ
 καὶ πυκνῷ Da. ⁱ τατόν P.Da. ^k ὁ et καὶ post ἐστὶ om. Da.
^l ἄδηλα Ca.

καὶ μικροί. ^mΜέγιστοι δὲ τῶν ὑμένων εἰσὶν οἱ τε περὶ τὸν ἐγκέφαλον δύο, ὧν ὁ περὶ τὸ ὀστοῦν ἰσχυρότερος καὶ παχύτερος τοῦ περὶ τὸν ἐγκέφαλον, ἔπειθ' ὁ περὶ τὴν καρδίαν ⁿὑμήν. Διακοπεῖς δὲ οὐ συμφύεται ψιλὸς ὑμήν, ψιλούμενά τε τὰ ὀστά τῶν ὑμένων σφακελίζει.

14 "Εστι δὲ καὶ τὸ ^oἐπίπλουν ὑμήν. "Εχει δ' ^oἐπίπλουν ^pπάντα τὰ ἔναιμα· ἀλλὰ τοῖς μὲν πῖον τοῖς δ' ἀπίμελόν ἐστιν. "Εχει δὲ ^qκαὶ τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν ἐξάρτησιν ἐν τοῖς ζωοτόκοις καὶ ἀμφώδουσιν ἐκ μέσης τῆς κοιλίας, ^rἥ ἐστὶν οἶον ῥαφή τις αὐτῆς· καὶ τοῖς μὴ ἀμφώδουσι δὲ ἐκ τῆς μεγάλης κοιλίας ὡσαύτως.

15 "Εστι δὲ καὶ ἡ κύστις ὑμενοειδὴς μὲν, ἄλλο δὲ γένος ὑμένος· ἔχει δὲ κύστιν οὐ πάντα, ἀλλὰ τὰ μὲν ζωοτόκα πάντα, τῶν δ' ὀφοτόκων ἡ χελώνη μόνον. Διακοπεῖσα δὲ ^sοὐδ' ἡ κύστις συμφύεται ἀλλ' ἡ παρ' αὐτὴν τὴν ἀρχὴν τοῦ οὐρητῆρος, εἰ μὴ τι πάμπαν σπάνιον· γέγονε γάρ τι ^tἤδη ²τοιούτων. Τεθνεώτων μὲν οὖν οὐδὲν ^vδίησιν ὑγρόν, ἐν δὲ τοῖς ζῶσι καὶ ^wξηρὰς συστάσεις, ἐξ ὧν οἱ λίθοι γίνονται τοῖς κάμνουσιν. "Ενίοις δ' ἤδη καὶ τοιαῦτα συνέστη ἐν τῇ κύστει ὥστε ^xμηδὲν δοκεῖν διαφέρειν κογχυλίων.

3 Περὶ μὲν οὖν φλεβὸς καὶ νεύρου καὶ δέρματος, καὶ περὶ ἰνῶν καὶ ὑμένων, ἔτι δὲ ^yκαὶ περὶ τριχῶν καὶ ὀνύχων καὶ χηλῆς καὶ ὀπλῆς καὶ κεράτων καὶ ὀδόντων καὶ ῥύγχους καὶ χόνδρου καὶ ὀστέων καὶ τῶν ἀνάλογον ^zτούτοις τοῦτον ἔχει

16 τὸν τρόπον. Σὰρξ δὲ καὶ τὸ παραπλησίαν ἔχον τὴν ^aφύσιν τῇ σαρκὶ ἐν τοῖς ἐναίμοις ^bπᾶσιν ἐστὶ μεταξύ ^cτοῦ δέρματος καὶ τοῦ ὀστοῦ καὶ τῶν ἀνάλογον τοῖς ὀστοῖς· ὥς γὰρ ἡ ἄκανθα ἔχει πρὸς τὸ ὀστοῦν, οὕτω καὶ τὸ σαρκῶδες πρὸς ²τὰς σάρκας ἔχει τῶν ἐχόντων ὀστά καὶ ἄκανθαν. "Εστι δὲ

^m μέγιστοι] καὶ μέγιστοι P. ⁿ ὑμήν om. P.D^a. ^o ἐπίπλουν utroque loco P.D^a, ἐπίπλους ὁ priore C^a. ^p πάντα A^a.C^a. ^q καὶ post δὲ om. P.D^a: ^r ἡ A^a. ^s οὐτε P^a. ^t ἤδη om. A^a. ^v δίησιν A^a. ^w ξηρὰ σύστασις A^a.C^a. ^x μηδὲ pr. A^a. ^y καὶ post δὲ om. A^a.C^a. ^z τούτοις ἔχει τόνδε τὸν A^a, τοῦτον ἔχει τὸν P.D^a. ^a φύσιν ἐν τῇ P. ^b πᾶσιν] ἐν πᾶσιν P.A^a.C^a.D^a. ^c τοῦ τε δέρματος A^a.

διαρετὴ ἡ σὰρξ πάντη, καὶ οὐχ ὥσπερ τὰ νεῦρα καὶ αἱ φλέβες ἐπὶ μῆκος μόνον. Λεπθυνομένων ^d μὲν οὖν τῶν ζώων ἀφανίζονται, καὶ γίνονται φλέβια καὶ ἴνες· ^e εὐβοσίᾳ δὲ πλείονι χρωμένων πιμελὴ ἀντὶ σαρκῶν. Εἰσὶ δὲ τοῖς μὲν ³ ἔχουσι ^f τὰς σάρκας πολλὰς ^g αἱ φλέβες ἐλάττους καὶ τὸ αἷμα ἐρυθρότερον καὶ ^h τὰ σπλάγχνα ⁱ καὶ κοιλία μικρά· τοῖς δὲ τὰς φλέβας ἔχουσι μεγάλας καὶ τὸ αἷμα μελάντερον καὶ σπλάγχνα μεγάλα καὶ ^k κοιλία μεγάλη, αἱ δὲ σάρκες ἐλάττους. ¹ Γίνονται δὲ κατὰ σάρκα πίονα τὰ ^m τὰς κοιλίας ἔχοντα μικράς. Πιμελὴ δὲ καὶ στέαρ διαφέρουσιν ἀλλήλων. 17 Τὸ μὲν γὰρ στέαρ ἐστὶ θραυστὸν πάντη καὶ πήγνυται ψυχόμενον, ἡ δὲ πιμελὴ χυτὸν καὶ ἄπηκτον· καὶ οἱ μὲν ζωμοὶ οἱ τῶν πίωνων οὐ πήγνυται, ⁿ οἷον ἵππου καὶ ὕος, οἱ δὲ τῶν στέαρ ἔχόντων ^o πήγνυται, οἷον προβάτου καὶ αἰγός. Δια- ² φέρουσι δὲ καὶ τοῖς τόποις· ἡ μὲν γὰρ πιμελὴ γίνεται μετὰ ζῦ δέρματος καὶ σαρκός, στέαρ δ' οὐ γίνεται ἀλλ' ^p ἢ ἐπὶ τέλει τῶν σαρκῶν. Γίνεται δὲ καὶ τὸ ^q ἐπίπλοον τοῖς μὲν πιμελώδεσι πιμελώδες, τοῖς δὲ στεατώδεσι στεατώδες. Ἔχει δὲ τὰ μὲν ἀμφώδοντα πιμελήν, τὰ δὲ μὴ ἀμφώδοντα στέαρ. Τῶν δὲ σπλάγχνων ^r τὸ ἥπαρ ^s ἐν ἐνίοις τῶν ζώων γίνεται ³ πιμελώδες, οἷον τῶν ἰχθύων ἐν τοῖς σελάχεσιν· ποιοῦσι γὰρ ἔλαιον ἀπ' αὐτῶν, ^t γίνεται τηκομένων· αὐτὰ δὲ τὰ σελάχη ἐστὶν ^u ἀπιμελώτατα καὶ κατὰ σάρκα καὶ κατὰ κοιλίαν κεχωρισμένη ^v πιμελῇ. Ἔστι δὲ ^w καὶ τὸ τῶν ἰχθύων ^x στέαρ πιμελώδες, καὶ οὐ πήγνυται. ^y Πάντα δὲ τὰ ζῶα ⁴ τὰ μὲν κατὰ σάρκα ἐστὶ πίονα τὰ δὲ ἀφωρισμένως. Ὅσα δὲ μὴ ἔχει κεχωρισμένην τὴν ^z πιότητα, ἡττόν ἐστι πίονα

^d μὲν om. A^a.D^a. ^e εὐβοσίᾳ A^a. ^f τὰς om. A^a.C^a. ^g αἱ] καὶ P. ^h τὰ om. P.C^a.D^a. ⁱ καὶ κοιλία μικρά om. D^a. ^k κοιλίαν μεγάλην A^a. ¹ γίνονται δὲ καὶ τὰ σαρκία πίονα A^a.C^a. ^m τῆς A^a. ⁿ οἷον—οὐ πήγνυται om. C^a. ^o πήγνυται A^a. ^p ἢ om. pr. A^a. ^q ἐπίπλοον A^a.C^a. ^r τὸ ἥπαρ om. P. ^s ἐν om. P.C^a.D^a. ^t ἀπιμελώτα P.D^a. ^v πιμελῇ A^a.C^a. ^w καὶ om. P. ^x στέαρ] γένος A^a. ^y πάντα] καὶ πάντα P.D^a. ^z πιότητα] πιμελήν P.D^a.

- κατὰ κοιλίαν καὶ ^a ἐπίπλοον, ^b οἶον ἐγγέλυσ· ^c ὀλίγον ^d γὰρ
στέραι ἔχουσι περὶ τὸ ^a ἐπίπλοον. Τὰ δὲ πλείστα γίνεται
^e πίονα κατὰ τὴν γαστέρα, καὶ μάλιστα τὰ μὴ ἐν κινήσει
³ ὄντα τῶν ζώων. Οἱ ^f δ' ἐγκέφαλοι τῶν μὲν πιμελωδῶν
λιπαροί, οἶον υἱός, τῶν δὲ ^g στεατωδῶν ἀνύχηροί. Τῶν δὲ
σπλάγχχνων περὶ τοὺς νεφροὺς μάλιστα πίονα γίνεται τὰ
ζῶα· ἔστι ^h αἰὲς ὁ δεξιὸς ἀπιμελώτερος, κἀν σφόδρα πίονες
⁶ ὦσιν, ἐλλείπει τι αἰὲς κατὰ ⁱ τὸ μέσον. Περίνεφρα δὲ γίνε-
ται τὰ ^k στεατώδη μᾶλλον, καὶ μάλιστα τῶν ζώων πρόβα-
τον· τοῦτο γὰρ ἀποθνήσκει τῶν νεφρῶν ^l πάντῃ καλυφθέν-
των. Γίνεται δὲ περίνεφρα δι' ^m εὐβοσίαν, οἶον τῆς Σικε-
λίας περὶ Λεοντίνους· διὸ καὶ ἐξελαύνουσιν ⁿ ὄψ' ἐ τὰ πρό-
βατα τῆς ἡμέρας, ὅπως ἐλάττω λάβωσι ^o τὴν τροφήν.
- 18 Πάντων δὲ τῶν ζώων κοινόν ἐστι τὸ περὶ τὴν κόρην ἐν τοῖς
ὀφθαλμοῖς· ^p ἔχουσι γὰρ τοῦτο τὸ μόριον στεατωδὲς πάντα
ὅσα ἔχουσι ^q τὸ τοιοῦτον μόριον ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ μὴ
εἰσι σκληρόφθαλμα. Ἔστι ^r δ' ἀγωνώτερα ^s τὰ πιμελώδη
καὶ ἄρρενα καὶ ^t θήλεα. Πιαίνεται δὲ πάντα ^v πρεσβύτερα
μᾶλλον ἢ νεώτερα ὄντα, μάλιστα ^w ὅταν καὶ τὸ πλάτος
καὶ τὸ μήκος ^x ἔχῃ τοῦ μεγέθους καὶ εἰς βάθος ^y αὐξάνηται.
- 19 Περὶ ^z δὲ αἵματος ὧδε ἔχει· τοῦτο γὰρ ^a πᾶσιν ἀναγα-
καϊότατον καὶ κοινότατον τοῖς ἐναίμοις, καὶ οὐκ ἐπικτητον,
ἀλλ' ὑπάρχει πᾶσι τοῖς μὴ φθειρομένοις. Πᾶν ^δ αἱμά
ἐστὶν ἐν ἀγγείῳ, ἐν ταῖς καλουμέναις φλεψίν, ^b ἐν ἄλλῳ δὲ
² οὐδενὶ πλὴν ἐν τῇ καρδίᾳ μόνον. Οὐκ ἔχει δὲ ^c αἰσθησιν τὸ

^a ἐπίπλοον A^a.Ca. ^b οἶον αἰ ἐγγέλυσ Ca. ^c ὀλίγον] ὀλαι P. ^d γὰρ om. A^a. ^e πίονα] πλείονα A^a. ^f δ'] δέ γε A^a. ^g στεατικῶν A^a, στα-
θῶν Ca. ^h ὁ δεξιὸς αἰὲς Da. ⁱ τὸ om. P.Ca.Da. ^k στεατώδη μᾶλ-
λον] ὁστεώδη A^a. ^l πάντῃ τῶν καλυφθέντων P. ^m εὐβοσίαν A^a. ⁿ ὄψ' ἐ
ποτε τὰ A^a.Ca. ^o τὴν τροφὴν A^a.Ca. ^p γὰρ ἔχουσι P.Da. ^q τὸ τοιοῦτον] τοῦτο τὸ A^a.Ca. ^r ἀγωνώτερα P. ^s τὰ] πάντα τὰ A^a.Ca. ^t θήλεια A^a. ^v πρεσβύτερα om. P. ^w ὅταν καὶ] ὄντα A^a.Ca. ^x ἔχει P.A^a.Ca. ^y αὐξάνεται Ca, αὐξεται A^a. ^z δέ] δὲ τοῦ Da. ^a πᾶσιν P.Ca. et post ἐναίμοις Da. ^b ἐν ante ἄλλῳ om. Da. ^c τὸ αἷμα αἰ-
σθησιν Ca.

αἷμα ἀπτομένων ἐν οὐδενὶ τῶν ζώων, ὥσπερ οὐδ' ἡ ^dπερίττω-
 σις ἡ ^e ἐν τῇ κοιλίᾳ· οὐδὲ δὴ ^f ὁ ἐγκέφαλος οὐδ' ^g ὁ μυελὸς
^h οὐκ ἔχει αἰσθησιν ἀπτομένων. Ὅπου δ' ἂν τις διέλῃ ⁱ τὴν
 σάρκα, γίνεται αἷμα ἐν ζῶντι, εἰ μὴ ^k ἢ διεφθαρμένη ἡ σὰρξ.
 Ἔστι δὲ τὴν φύσιν τὸ αἷμα τὸν τε χυμὸν ἔχον γλυκύν, εἰάν ³
 περ ὑγιὲς ἦ, καὶ τὸ χρῶμα ἐρυθρόν· τὸ δὲ χεῖρον ἢ φύσει
 ἢ νόσφ' μελάντερον. Καὶ οὔτε λίαν παχὺ οὔτε λίαν λεπτὸν
 τὸ βέλτιστον, εἰ μὴ χεῖρον ^l ἢ διὰ φύσιν ἢ διὰ νόσον.
 Καὶ ἐν μὲν τῷ ζώῳ ^m ὑγρὸν καὶ θερμὸν αἶε, ἐξίον δὲ ἔξω ⁴
 πηγνυται πάντων πλὴν ἐλάφου καὶ προκοῦ καὶ εἴ τι ἄλλο
 τοιαύτην ἔχει τὴν φύσιν· τὸ δ' ἄλλο αἷμα πηγνυται, εἰ μὴ
 μὴ ἐξαιρεθῶσιν αἱ ἴνες. ⁿ Τάχιστα δὲ πηγνυται τὸ τοῦ
 ταύρου αἷμα πάντων. Ἔστι δὲ ^o τῶν ἐναίμων ταῦτα πολυαι-
 μότερα ^p τὰ καὶ ἐν αὐτοῖς καὶ ἔξω ζωοτόκα [καὶ] τῶν ἐναί-
 μων μὲν ζωοτοκούντων δέ. Τὰ δὲ εὖ ἔχοντα ἢ ^q φύσει ἢ τῷ
 ὑγιαίνειν οὔτε πολὺ λίαν ἔχει, ὥσπερ τὰ πεπωκότα πόμα
 πρόσφατον, οὔτ' ὀλίγον, ὥσπερ τὰ πύονα λίαν· τὰ γὰρ
 πύονα καθαρὸν μὲν ἔχει ὀλίγον δὲ τὸ αἷμα, καὶ γίνεται
 πύονα γινόμενα ^r ἀναιμότερα· ἀναιμον γὰρ τὸ πύον. Καὶ ⁶
^s τὸ μὲν πύον ἀσηπτον, τὸ ^t δ' αἷμα καὶ τὰ ἐναίμα τάχιστα
 σήπεται, καὶ τούτων τὰ περὶ τὰ ὀστά. Ἐχει δὲ λεπτότα-
 τον μὲν αἷμα καὶ καθαρώτατον ἄνθρωπος, παχύτατον δὲ καὶ
^v μελάντατον τῶν ζωοτόκων ταῦρος καὶ ὄνος. Καὶ ἐν τοῖς
 κάτω δὲ μορίοις ἢ ἐν τοῖς ἄνω παχύτερον τὸ αἷμα γίνε-
 ται καὶ μελάντερον. Σφύζει δὲ τὸ αἷμα ἐν ταῖς φλεψίν ⁷
^w ἐν ἅπασιν πάντῃ ἅμα τοῖς ζώοις, καὶ ἔστι ^x τῶν ὑγρῶν
^y μόνον καθ' ἅπαν τε τὸ σῶμα τοῖς ζώοις καὶ αἶε, ἕως ἂν
 ζῇ, τὸ αἷμα μόνον. Πρῶτον δὲ γίνεται τὸ αἷμα ^z ἐν τῇ

^d περίττωσις τῶν ζώων ἢ P.Da. ^e ἐν τῇ κοιλίᾳ] τῆς κοιλίας Aa.Ca.
^f ὁ om. P.Da. ^g ὁ om. P.Ca.Da. ^h οὐκ om. P.Da. ⁱ τὴν om. Aa.
^k ἢ post σὰρξ Aa.Ca. ^l ἢ διὰ φύσιν ἢ διὰ νόσον ἢ. καὶ P.Da. ^m θερ-
 μὸν καὶ ὑγρὸν Aa. ⁿ τάχα Aa. ^o τῶν] τῶν μὲν Ca. ^p τὰ] ἃ Ca.
^q φύσεως Aa. ^r ἀναιμότερα P. ^s τὰ μὲν πύονα ἀσηπτον τὸ αἷμα ἔχει,
 τὸ P.Da. ^t δ' om. Ca. ^v μελαν P. ^w ἐν om. Aa.Ca. ^x τῶν] δὲ
 τῶν P.Da. ^y μόνον] μὲν Ca. ^z ἐν τοῖς ζώοις ἐν τῇ καρδίᾳ Aa.

καρδία τοῖς ζώοις, καὶ ^a πρὶν ὅλον διηθρῶσθαι τὸ σῶμα.
⁸ Στερισκομένου δ' αὐτοῦ καὶ ἀφιεμένου ἔξω πλείονος ^b μὲν
ἐκθνήσκουσι, πολλοῦ δ' ἄγαν ἀποθνήσκουσιν. Ἐξυγραίνο-
μένου δὲ λίαν νοσοῦσιν· γίνεται γὰρ ἰχωροειδές, καὶ ^c διορ-
ροῦται οὕτως ὥστε ἤδη τινὲς ἴδισαν αἱματώδη ἰδρῶτα. Καὶ
ἐξίον ἐνίοις οὐ πηγνυται παντελῶς ἢ διωρισμένως καὶ χωρίς.
⁹ Τοῖς δὲ καθεύδουσιν ἐν τοῖς ἐκτὸς μέρεσιν ἔλαττον γίνεται
τὸ αἷμα, ὥστε καὶ κεντουμένων μὴ ρεῖν ὁμοίως. Γίνεται δὲ
^d πεττόμενον ἐξ ^e ἰχώρος μὲν αἷμα, ἐξ αἵματος δὲ πιμελή·
^f νεοσηκός ^g αἵματος αἱμορροῖς ἢ ^{τ'} ἐν ταῖς ῥίσι καὶ ἢ
⁸ περὶ τὴν ἔδραν, καὶ ^h ἰξία. ⁱ Σηπτόμενον ^k δὲ γίνεται τὸ
¹⁰ αἷμα ἐν τῷ σώματι ^l πύον, ἐκ δὲ τοῦ πύου ^m πῶρος. Τὸ δὲ
τῶν ⁿ θηλειῶν πρὸς τὸ τῶν ἀρρένων διαφέρει· ^o παχύτερόν
τε γὰρ καὶ μελάντερόν ^p ἐστὶν ὁμοίως ἐχόντων πρὸς ^q ὑγί-
ειαν καὶ ἡλικίαν ἐν ^r τοῖς θήλεσιν, καὶ ^s ἐπιπολῆς μὲν ἔλαττον
¹¹ ^t ἐν ^v τοῖς θήλεσιν, ἐντὸς δὲ πολυαιμότερον. Μάλιστα δὲ
καὶ τῶν ^w θηλέων ^x ζῶων γυνὴ πολυαἰμον, καὶ τὰ καλούμενα
καταμήνια γίνεται πλείστα τῶν ζῶων ^y ἐν ταῖς γυναιξίν.
Νεοσηκὸς δὲ τοῦτο τὸ αἷμα καλεῖται ῥοῦς. Τῶν δ' ἄλλων
τῶν νοσηματικῶν ἦττον μετέχουσιν αἱ γυναῖκες. Ὀλίγαις
δὲ γίνεται ἰξία καὶ αἱμορροῖς καὶ ἐκ ῥινῶν ῥύσις· εἰ δὲ ^z τι
¹² συμβαίνει τούτων, ^a τὰ καταμήνια χεῖρω γίνεται. Διαφέρει
δὲ ^b καὶ κατὰ τὰς ἡλικίας πλήθει καὶ εἶδει τὸ αἷμα· ἐν μὲν
γὰρ τοῖς πάμπαν νέοις ^c ἰχωροειδές ἐστὶ καὶ ^d πλείον, ἐν δὲ
τοῖς γέρουσι παχὺ καὶ μέλαν καὶ ὀλίγον, ἐν ἀκμάζουσι δὲ
μέσως· καὶ πηγνυται ^e ταχὺ τὸ τῶν γερόντων, κἂν ἐν τῷ
σώματι ἢ ἐπιπολῆς· τοῖς δὲ νέοις οὐ γίνεται ^f τοῦτο. Ἰχώρ

^a πρηνὴ P.Da. ^b μὲν οὐ θνήσκουσι Aa.Ca. ^c διοροῦται P.Da, διορ-
θοῦται pr. Aa. ^d πεττομένων P.Ca.Da. ^e ἰχώρων P.Da. ^f νεοση-
κότα Aa. ^g παρὰ P. ^h ἰξία P. ⁱ σηπτόμενον Aa. ^k δὲ om. Aa.Ca.
^l πύος P.Da. ^m πόρος P.Ca.Da, σπόρος Aa. ⁿ θηλειῶν αἷμα πρὸς Aa.
^o παχύτατον γὰρ Aa. ^p ἐστὶν om. P. ^q ὑγείαν Aa. ^r ταῖς Aa.
^s ἐπὶ πολλοῖς Da. ^t ἐν] μὲν ἐν P.Ca.Da. ^v ταῖς Aa. ^w θηλειῶν Aa.
^x ζῶων ἢ γυνὴ P.Da. ^y ἐν om. Aa.Ca. ^z τισι Aa. ^a γίνεταί χεῖρω
τὰ καταμήνια Aa. ^b καὶ om. Aa. ^c ἰχθὼ ἀφροειδές ἐστὶ πλείον P.
^d πλέον Aa.Ca. ^e παχὺ P.Ca. et pr. Aa. ^f τοιοῦτον Aa.Ca.

δ' ἐστὶν ἄπεπτον αἷμα, ἢ τῷ μήπω πεπέφθαι ἢ τῷ εἰδιω-
ρῶσθαι.

Περὶ δὲ μυελου^ν καὶ γὰρ τοῦτο ἐν τῶν ὑγρῶν ἐνίοις τῶν 20
ἐναίμων ὑπάρχει ζῶων. Πάντα δὲ ὅσα φύσει ὑπάρχει ^h ὑγρὰ
ἐν τῷ σώματι, ἐν ἀγγείοις ὑπάρχει, ὥσπερ καὶ αἷμα ἐν φλεψὶ
καὶ μυελὸς ἐν ὀστοῖς, τὰ δὲ ἐν ὑμενώδεσι, καὶ ⁱ δέρμασι καὶ
κοιλίαις. Γίνεται δὲ ἐν μὲν τοῖς νέοις αἱματώδης πάμπαν ^o 1
μυελός, πρεσβυτέρων δὲ ^k γενομένων ἐν μὲν τοῖς πιμελώδεσι
πιμελώδης, ἐν δὲ τοῖς στεατώδεσι στεατώδης. Οὐ πάντα δ' ³
ἔχει ^l τὰ ὀστᾶ μυελόν, ἀλλὰ τὰ κοῖλα, καὶ ^m τούτων ἐνίοις
οὐκ ἔνεστιν· τὰ γὰρ τοῦ λέοντος ὀστᾶ τὰ μὲν οὐκ ⁿ ἔχει, τὰ
δ' ^o ἔχει πάμπαν μικρόν, διόπερ ἐνιοὶ οὐ φασιν ὅλως ἔχειν
μυελὸν τοὺς λέοντας, ὥσπερ ^p εἴρηται πρότερον. Καὶ ἐν
τοῖς ὑέιοις δ' ὀστοῖς ἐλάττων ^q ἐστίν, ἐνίοις δ' αὐτῶν πάμπαν
οὐκ ἔνεστιν.

Ταῦτα μὲν οὖν τὰ ὑγρὰ σχεδὸν αἰεὶ ^r σύμφυτά ^s ἐστί τοῖς 4
ζῴοις, ὑστερογενῇ δὲ γάλα ^t τε καὶ γονή. Τούτων δὲ τὸ
^v μὲν ἀποκεκριμένον ἅπασιν, ὅταν ἐνῇ, ^w ἔνεστι, ^x τὸ γάλα·
ἢ δὲ γονὴ οὐ πᾶσιν ἀλλ' ^y ἐνίοις οἱ καλούμενοι θοροὶ τοῖς
ιχθύσιν. Ἐχει δέ, ὅσα ἔχει τὸ γάλα, ἐν τοῖς μαστοῖς. 5
Μαστοὺς δ' ἔχει ὅσα ^z ζωοτοκεῖ καὶ ἐν αὐτοῖς καὶ ἔξω, οἶον
ὅσα τε ^a τρίχας ἔχει, ^b ὥσπερ ἄνθρωπος καὶ ἵππος, καὶ τὰ
κήτη, οἶον δελφίς καὶ φώκη καὶ φάλαινα· καὶ γὰρ ταῦτα
μαστοὺς ἔχει καὶ ^c γάλα. Ὅσα δ' ἔξω ζωοτοκεῖ μόνον ἢ
ῥοτοκεῖ, οὐκ ἔχει οὔτε μαστοὺς οὔτε γάλα, οἶον ^d ἰχθύς καὶ
ὄρνις. Πᾶν δὲ γάλα ἔχει ἰχῶρα ὑδατώδη, ^e καλεῖται ^f ὀρρός, 6
καὶ σωματωδές, ^g καλεῖται τυρός· ἔχει δὲ πλείω τυρὸν τὸ
παχύτερον τῶν γαλακτων. Τὸ μὲν οὖν τῶν μὴ ἀμφωδόντων

g διωρῶσθαι P.D^a, διωρίσθαι A^a.C^a. h ἐν τῷ σώματι ὑγρά P.D^a.
i δέρματι καὶ κοιλίᾳ A^a. k γενομένων A^a. l τὰ ὀστᾶ om. P. m τού-
των ἐν ἐνίοις A^a.C^a. n ἔχει] ἔχει πάμπαν A^a.C^a. o ἔχει om. P.D^a.
p εἴρηται καὶ πρότερον P.A^a. q ἐστίν, ἐν ἐνίοις A^a.C^a. r σύμφυλλα A^a.
s τοῖς ζῴοις ἐστί P.C^a.D^a. t τε om. A^a.C^a. v μὲν καὶ ἀποκεκριμένον
P.D^a. w ἐστί A^a.C^a. x τὸ om. A^a. y ἐνίοις οἶον οἱ κ. θ. ἐν ἰχθύσιν
P.D^a. z ζωοτόκα P. a ἔχει τρίχας P.D^a. b ὥσπερ] οἶον D^a.
c γάλα] τᾶλλα A^a. d ἰχθύες καὶ ὀρνίθες P.D^a. e ὀρός C^a.

γάλα πήγνυται (διὸ καὶ τυρεῖται τῶν ^f ἡμέρων), τῶν δ' ἁμ-
 φωδόντων ^g οὐ πήγνυται, ὥσπερ οὐδ' ἡ πιμελή, καὶ ἔστι
 7 λεπτόν καὶ γλυκύ. Ἔστι δὲ λεπτότατον μὲν γάλα καμή-
 λου, δεύτερον δ' ἵππου, τρίτον δὲ ὄνου. ^h παχύτατον δὲ τὸ
 βόειον. Ὑπὸ μὲν οὖν τοῦ ψυχροῦ οὐ πήγνυται τὸ γάλα,
 ἀλλὰ ⁱ διορροῦται μᾶλλον· ὑπὸ δὲ τοῦ πυρὸς πήγνυται καὶ
 παχύνεται. Οὐ γίνεται δὲ γάλα, πρὶν ^k ἢ ἔγκυνον γένηται,
 8 οὐδενὶ τῶν ζώων ὡς ἐπὶ ^l τὸ πολὺ. Ὅταν δ' ἔγκυνον ^h, γί-
 νεται μὲν, ἄχρηστον δὲ ^m τὸ πρῶτον καὶ ὕστερον. Μὴ
 ἐγκύοις δ' οὖσαις ⁿ ὀλίγον μὲν ἀπ' ἐδεσμάτων τινῶν, οὐ μὴν
 ἀλλὰ καὶ ^o βδαλλομέναις ἤδη πρεσβυτέραις προῆλθε, καὶ
 9 τοσοῦτον ἤδη τισὶν ὥστ' ^p ἐκτιθεῖσαι ^q παιδίον. Καὶ ^r οἱ
 περὶ ^s τὴν ^t Οἴτην δέ, ὅσαι ἂν μὴ ^u ὑπομένωσι τὴν ὀχείαν
 τῶν αἰγῶν, λαμβάνοντες ^v κνίδην τρίβουσι τὰ οὐθατα βία
 διὰ τὸ ἀλγεινὸν εἶναι· τὸ μὲν οὖν πρῶτον αἱματῶδες ἀμέλ-
 γονται, εἴθ' ὑπόπνουν, τὸ δὲ τελευταῖον γάλα ἤδη οὐδὲν ἔλατ-
 10 τον τῶν ὀχευομένων. Τῶν δ' ^w ἄρρῶν ἓν τε τοῖς ἄλλοις
 ζώοις καὶ ἐν ἀνθρώπῳ ^x ἐν οὐδενὶ μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γίνεται
 γάλα, ^y ὅμως δὲ γίνεται ἓν τισιν, ἐπεὶ καὶ ἐν Λήμνῳ ^z αἰξὶ ἐκ
 τῶν ^a μαστῶν, οὓς ἔχει δύο ὁ ἄρρην παρὰ τὸ αἰδοῖον, γάλα
 ἡμέλγετο τοσοῦτον ὥστε γίνεσθαι ^b τροφαλίδα, καὶ πάλιν
 11 ὀχεύσαντος τῷ ἐκ τούτου γενομένῳ συνέβαινε ταυτόν. Ἀλλὰ
 τὰ μὲν τοιαῦτα ὡς σημεῖα ^c ὑπολαμβάνουσιν, ἐπεὶ καὶ τῷ ἐν
 Λήμνῳ ἀνείλεν ὁ θεὸς ^d μαντευσαμένῳ ἐπίκτησιν ἔσσεσθαι
^e χρημάτων. Ἐν δὲ τοῖς ἀνδράσι μεθ' ἥβην ἐνίοις ἐκθλί-
 βεται ὀλίγον· βδαλλομένοις δὲ καὶ πολλὸν ἤδη τισὶ προῆλθεν.
 Ὑπάρχει δ' ἐν τῷ γάλακτι λιπαρότης, ^f ἢ καὶ ἐν τοῖς πεπη-

^f ἡμετέρων C^a. ^g οὐ] γάλα οὐ P. ^h παχύτερον P.D^a. ⁱ διορροῦται A^a.C^a. ^k ἢ] μὴ A^a.C^a. ^l τὸ om. A^a. ^m τὸ om. P.D^a. ⁿ ὀλίγα P.A^a.D^a. ^o βαλλομέναις P. ^p ἐκτιθεῖσαι A^a. ^q τὸ παιδίον A^a.C^a. ^r οἱ om. P.D^a. ^s τὴν om. D^a. ^t Οἴτην om. P. ^u ὑπομένωσι P. ^v κνίδην P. ^w ἄρρῶν P.D^a. ^x ἐν οὐδενὶ μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ] ὡς μὲν ἐπὶ τὸ πολὺ οὐ P.D^a. ^y ὅμως—τισιν] ἐν τισὶ δὲ γίγνεται P.D^a. ^z αἰγὶ A^a.C^a. ^a μαστῶν D^a. ^b τροφαλίδας P.D^a. et corr. A^a. ^c ὑπολαμ-
 βάνει pr. A^a. ^d μαντευομένῳ A^a.C^a. ^e κτημάτων A^a.C^a. ^f δ C^a.

γόσι γίνεται ^ε ελαιώδης. Εἰς δὲ τὸ προβάτειον ἐν Σικελίᾳ, ¹²
καὶ ὅπου ^h πλείον, αἶγειον μιγνύουσιν. Πήγνυται ⁱ δὲ ^k μάλ-
λιστα οὐ μόνον τὸ τυρὸν ἔχον πλείστον, ἀλλὰ καὶ τὸ ^l αὐ-
χμηρότερον ἔχον. Τὰ μὲν οὖν ^m πλέον ἔχει γάλα ⁿ ἢ ὅσον ¹³
^o εἰς τὴν ἐκτροφὴν τῶν τέκνων, καὶ χρήσιμον εἰς τύρευσιν καὶ
ἀπόθεσιν, μάλιστα μὲν τὸ ^p προβάτειον καὶ τὸ αἶγειον,
ἔπειτα τὸ βόειον· τὸ δ' ^q ἵππειον καὶ ^r τὸ ὄνειον μίγνυται εἰς
τὸν Φρύγιον τυρόν. ¹⁴ Ἔνεστι δὲ τυρὸς πλείων ἐν τῷ βοείῳ ¹⁴
^s ἢ ἐν τῷ αἶγειῳ· γίνεσθαι γὰρ φασιν ^t οἱ νομεῖς ἐκ μὲν ^u ἀμ-
φορέως αἶγειου γάλακτος τροφαλίδας ^v ὀβολιαίας μῆας δεού-
σης ἔκκοσιν, ἐκ δὲ βοείου τριάκοντα. Τὰ δ' ὅσον τοῖς τέκνοις
ικανόν, πλήθος δ' οὐδὲν οὔτε χρήσιμον εἰς τύρευσιν, οἶον
πάντα τὰ πλείους ἔχοντα μαστοὺς δυοῖν· οὐδενὸς γὰρ τούτων
οὔτε πληθὺς ἐστὶ γάλακτος οὔτε τυρεύεται τὸ γάλα. Πή- ¹⁵
γνυσι δὲ τὸ γάλα ὁπὸς ^w τε συκῆς καὶ πυετίας. Ὁ μὲν οὖν
ὁπὸς εἰς ^x ἔριον ἐξοπισθεῖς, ὅταν ἐκπλυθῇ πάλιν τὸ ἔριον εἰς
γάλα ὀλίγον· τοῦτο γὰρ κεραυνύμενον πήγνυσιν. Ἡ δὲ
πυετία γάλα ἐστίν· τῶν γὰρ ἔτι θηλαζόντων ^y ἐστὶν ἐν τῇ
κοιλίᾳ. Γίνεται οὖν ἡ πυετία γάλα ἔχον ἐν ^z αὐτῷ τυρόν· ²¹
ἐκ δὲ τῆς τοῦ ζῶου θερμότητος πεττομένου τοῦ γάλακτος
γίνεται. Ἐχει δὲ πυετίαν τὰ μὲν μηρυκάζοντα πάντα, τῶν
δ' ἀμφωδόντων δασύπους. ^a Βελτίων δ' ἐστὶν ἡ πυετία ^b ὅσῳ
ἂν ᾖ παλαιότερα· συμφέρει γὰρ πρὸς τὰς διαρροίας ἡ τοιαύ-
τη μάλιστα καὶ ἡ τοῦ δασύποδος· ἀρίστη δὲ πυετία ^c ἡ τοῦ
νεβροῦ. Διαφέρει δὲ ^d τὸ ^e πλέον ^f ἱμάσθαι γάλα ἢ ἔλαττον· ³
τῶν ἐχόντων γάλα ζῶον κατὰ τε τὰ μεγέθη τῶν σωμάτων
^ε καὶ τὰς τῶν ^h ἐδεσμάτων διαφοράς, οἶον ἐν ⁱ Φάσει μὲν ἐστὶ

^ε ελαιώδες A^a. ^h πῖον A^a.C^a. ⁱ δὲ om. C^a. ^k οὐ μάλιστα τὸ, omisso μόνον, A^a. ^l αὐχμηρότατον P, αὐχμηρότατον πλέον D^a. ^m πλείων P.A^a.C^a. ⁿ ἢ om. P. ^o εἰς τροφήν P.D^a. ^p προβάτειον ἔπειτα δὲ τὸ βόειον A^a.C^a. ^q τὸ post καὶ om. P.A^a. ^r ἔστι A^a.C^a. ^s οἱ om. P. ^t ἀμφορέως A^a. ^v ὀβελιαίας μῆας δὲ οὖσας P. ^w τε om. P.D^a. ^x ἔρια A^a.C^a. ^y ἐστίν] τοῦτο γὰρ P. ^z αὐτῷ πῦρ δ' ἐκ τῆς P.D^a. ^a βελτίων A^a.C^a. ^b ὅσον P.D^a. ^c ἡ τοῦ post πυετία om. C^a. ^d τῷ C^a. ^e πλείων A^a.D^a. ^f ἱμ. γ. ἢ ἔλ.] ἢ ἔλαττον βδάλεσθαι γάλα P.D^a. ^g καὶ] κατὰ A^a. ^h ἐδεσμάτων] σώματων P. ⁱ φάσι P.

^kβοϊδία μικρὰ ὧν ἕκαστον βδάλλεται γάλα πολὺ, αἱ δ' Ἑπειρωτικάι βόες ^lαἱ μεγάλαι ^mβδάλλονται ⁿἐκάστη ἀμφορέα καὶ τούτου ^oτὸ ἥμισυ κατὰ τοὺς δύο μαστούς· ὁ δὲ βδάλλων ὀρθὸς ^pἔστηκεν, μικρὸν ἐπικύπτων, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι ἂν ^qἐφικέσθαι καθήμενος. Γίνεται ^rδ' ἔξω ὄνου καὶ τᾶλλα μεγάλα ἐν τῇ Ἑπίρῳ τετράποδα, μέγιστοι δ' ^sοἱ βόες καὶ οἱ κύνες. Νομῆς δὲ δέονται τὰ μεγάλα πλείονος· ἀλλ' ἔχει πολλὴν ^tἡ χώρα τοιαύτην εὐβοσίαν, καὶ καθ' ἐκάστην ὥραν ἐπιτηδείους τόπους. ^vΜέγιστοι δ' οἱ τε βόες εἰσὶ καὶ τὰ πρόβατα τὰ καλούμενα ^wΠυρρικά, ^xτὴν ἐπωνυμίαν ἔχοντα ταύτην ἀπὸ Πύρρου τοῦ βασιλέως. Τῆς δὲ τροφῆς ἡ μὲν σβέννυσι τὸ γάλα, οἶον ἡ Μηδικὴ πόα, καὶ μάλιστα τοῖς μηρυκάουσιν· ποιεῖ δὲ πολὺ ἔτερα, οἶον κύτισος καὶ ὄροβοι, πλὴν κύτισος ^yμὲν ὁ ἀνθῶν οὐ συμφέρει (πίμπρῃσι γάρ), οἱ δὲ ὄροβοι ^zταῖς κνουσαῖς οὐ συμφέρουσι (⁵τίκτουσι γὰρ χαλεπώτερον). Ὀλως δὲ τὰ φαγεῖν δυνάμενα τῶν τετραπόδων, ὥσπερ ^aκαὶ πρὸς τὴν ^bκύσιν συμφέρει, καὶ βδάλλεται ^cπολὺ τροφὴν ἔχοντα. ^dΠοιεῖ δὲ γάλα ^eκαὶ τῶν φυσσωδῶν ἔνια προσφερόμενα, οἶον καὶ κνάμων πληθός ^fοἱ καὶ αἰγὶ καὶ βοῖ καὶ χιμαίρα· ποιεῖ γὰρ καθίεναι τὸ οὐθαρ. ^gΣημεῖον δὲ τοῦ γάλα ^hπλείον ⁱγενήσεσθαι, ὅταν πρὸ τοῦ τόκου τὸ οὐθαρ ^kβλέπῃ κάτω. Γίνεται δὲ πολὺν χρόνον ^lγάλα ^mπᾶσι τοῖς ἔχουσιν, ἂν ἀνόχευτα διατελῇ καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἔχωσι, μάλιστα δὲ τῶν τετραπόδων ⁿπρόβατον· ἀμέλγεται ^oγὰρ μῆνας ὀκτώ. ^pὈλως δὲ τὰ μηρυκάζοντα γάλα πολὺ καὶ χρήσιμον εἰς τυρείαν ἀμέλγεται. Περὶ

^k βοῖδια P.A^a.Ca. ^l αἱ μεγάλαι om. A^a.Ca. ^m βδάλλεται P.Da. ⁿ ἕκαστος P. ^o τὸ om. A^a.Ca. ^p ἔστηκεν ἢ μικρὸν P.Da. ^q ἐφικνέσθαι A^a.Ca. ^r δ' ἔξω ὄνου] δὲ [ῶα οὐ P.Da. ^s οἱ om. P. ^t ἡ τοιαύτη χώρα εὐβοσίαν A^a. ^v μεστοὶ P. ^w πυρικά A^a. ^x τὴν] τὰ τὴν P.Da. ^y μὲν om. P.Da. ^z ταῖς] καὶ ταῖς P.Da. ^a καὶ τὰ πρὸς A^a. ^b κύστιν A^a, κτήσιν P.Da. ^c πολλὴν A^a.Ca. ^d πολὺ δὲ γάλα ποιεῖ P.Da. ^e καὶ om. A^a.Ca. ^f οἱ] οἶον οἱ Ca, ὀλίγον οἱ P.Da. ^g σημεῖον—οὐθαρ om. P. ^h πλέον Da. ⁱ ἰμῆσασθαι A^a.Ca. ^k βδάλλῃ P. ^l γάλα post ἔχουσιν A^a.Ca. ^m πᾶσι] παρὰ P.Ca, om. Da. ⁿ πρόβατα P, τὰ πρόβατα Da. ^o γὰρ μῆνας] μῆνας καὶ Ca. ^p ὁμως A^a.

δὲ Τορώνην ^q αἱ βόες ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ τόκου διαλεί-
πουσι, τὸν δ' ἄλλον χρόνον πάντα ἔχουσι γάλα. Τῶν ^r δὲ
γυναικῶν τὸ ^s πελιδνότερον γάλα βέλτιον τοῦ λευκοῦ τοῖς
ἑπιτετευομένοις^t καὶ αἱ ^v μέλαιναί τῶν λευκῶν ὑγιεινότερον
ἔχουσιν. ^w Τροφιμώτατον μὲν οὖν τὸ πλείστον ἔχον τυρόν,
ὑγιεινότερον δὲ τοῖς παιδίοις τὸ ἔλαττον.

Σπέρμα δὲ προίενται ^x πάντα τὰ ἔχοντα αἷμα. Τί δὲ συμ- 22
βάλλεται εἰς τὴν γένεσιν καὶ ^y πῶς, ἐν ἄλλοις λεχθήσεται.
Πλείστον δὲ κατὰ τὸ σῶμα ἄνθρωπος προίεται. ^z Ἔστι δὲ τῶν
μὲν ἐχόντων τρίχας γλίσχρον, τῶν δ' ἄλλων ζῶων οὐκ ἔχει
γλισχρότητα. Λευκὸν δὲ πάντων· ἀλλ' Ἡρόδοτος διέψευ-
σται γράψας τοὺς Αἰθίοπας προίεσθαι μέλαιναν ^z τὴν γονήν.
Τὸ δὲ σπέρμα ἐξέρχεται μὲν ^a λευκὸν καὶ παχύ, ἂν ἢ ^b ὑγιει-
νόν, θύραζε δ' ἐλθὼν λεπτὸν γίνεται καὶ μέλαν. Ἐν δὲ τοῖς
πάγοις οὐ πήγνυται, ἀλλὰ γίνεται πάμπαν λεπτὸν καὶ ὕδα-
τῶδες καὶ τὸ χρῶμα καὶ τὸ πάχος· ὑπὸ ^c δὲ τοῦ θερμοῦ πή-
γνυται καὶ παχύνεται. Καὶ ὅταν ἐξίῃ χρονίσαν ἐν τῇ ὑστέ- 3
ρα, παχύτερον ἐξέρχεται, ἐνίοτε δὲ ξηρὸν καὶ συνεστραμ-
μένον. Καὶ τὸ μὲν γόνιμον ἐν τῷ ὕδατι χωρεῖ κάτω, τὸ δ'
ἄγονον διαχεῖται. Ψευδὲς δ' ἐστὶ καὶ ^d ὁ Κτησίας γέγραφε
περὶ τῆς γονῆς τῶν ἐλεφάντων.

^e Δ.

Περὶ μὲν οὖν τῶν ἐναίμων ζῶων, ὅσα τε κοινὰ ἔχουσι
μέρη καὶ ὅσα ἴδια ἕκαστον γένος, καὶ τῶν ἀνομοιομερῶν καὶ
τῶν ὁμοιομερῶν, καὶ ὅσα ^f ἐντὸς καὶ ὅσα ἐκτός, εἴρηται πρό-
τερον· περὶ δὲ τῶν ἀναίμων ^g ζῶων ^h νυνὶ λεκτέον. Ἔστι δὲ ⁱ
ἡ γένη πλείω, ἐν μὲν τὸ τῶν καλουμένων μαλακίων· ταῦτα δ'

^q οἱ Α^a. ^r δὲ om. Α^a. ^s πελιώτερον Α^a.C^a. ^t τιτευομένοις pr. Α^a.
^v μέλανες P.D^a. ^w τροφιμώτερον C^a, τρόφιμον Α^a. ^x ἅπαντα τὰ ἔχοντα
αἷμα C^a, τὰ ἔχ. αἷμα ἅπαντα Α^a. ^y ὅπως P.D^a. ^z τὴν om. Α^a.C^a.
^a λεπτὸν Α^a. ^b ὑγιαῖνον Α^a.C^a. ^c τοῦ θερμοῦ δὲ P.D^a. ^d δ] δ δ
Α^a.C^a, ὅπερ D^a. ^e Δ.] ε~'. C^a. ^f ἐκτός καὶ ὅσα ἐντός Α^a.C^a. ^g ζῶων
om. Α^a.C^a. ^h νῦν Α^a.C^a. ⁱ γένη ταῦτα πλείω Α^a, γένη αὐτῶν
πλείω C^a.

ἐστὶν ὅσα ἀναιμα ὄντα ἐκτὸς ἔχει τὸ σαρκῶδες, ἐντὸς δ' ^κ εἴ τι
 ἔχει στερεόν, καθάπερ καὶ τὰ ¹ ἔναιμα, οἷον τὸ τῶν σηπιδῶν
 3 γένος. ^μ Ἐν δὲ τὸ τῶν μαλακοστράκων· ταῦτα δ' ἐστὶν
^ν ὅσων ἐκτὸς τὸ στερεόν, ἐντὸς δὲ ^ο τὸ μαλακὸν καὶ σαρκῶδες·
 τὸ δὲ σκληρὸν αὐτῶν ἐστὶν οὐ θραυστὸν ἀλλὰ ^ρ θλαστὸν,
 οἷον ἐστὶ τό ^ι τε τῶν ^ι καράβων γένος καὶ τὸ τῶν καρκίνων.
 4 ^ς Ἔτι δὲ τὰ ὀστρακόδερμα· τοιαῦτα δ' ἐστὶν ὧν ἐντὸς μὲν τὸ
 σαρκῶδες ἐστὶν, ἐκτὸς δὲ τὸ στερεόν, θραυστὸν ὃν καὶ κατα-
 κτόν, ἀλλ' οὐ ^α θλαστὸν· τοιοῦτον ^ν δὲ ^ω τὸ τῶν ^κ κοχλίων γένος
 καὶ τὸ τῶν ὀστρέων ἐστίν. Τέταρτον δὲ τὸ τῶν ἐντόμων, ὃ πολ-
 5 λὰ καὶ ἀνόμοια ^υ περιείληφε εἶδη ζώων. Ἔστι δ' ἔντομα ὅσα
 κατὰ τοῦνομα ἐστὶν ἐντομὰς ἔχοντα ἢ ἐν τοῖς ὑπτίοις ἢ ἐν τοῖς
 πρηνέσιν ἢ ἐν ἀμφοῖν, καὶ οὔτε ὀστῶδες ἔχει ^ζ ἐν κεχωρισμένον
 οὔτε σαρκῶδες, ἀλλὰ μέσον ^α ἀμφοῖν· τὸ σῶμα γὰρ ὁμοίως
 6 καὶ ἔσω καὶ ἔξω σκληρὸν ἐστὶν αὐτῶν. Ἔστι δ' ἔντομα καὶ
 ἄπτερα, οἷον ἱούλος καὶ σκολόπενδρα, καὶ πτερωτά, οἷον μέ-
 λιττα καὶ ^β μηλολόνη καὶ σφήξ· ^γ καὶ ταῦτό δὲ ^δ γένος ἐστὶ
 καὶ πτερωτὸν καὶ ἄπτερον, οἷον μύρμηκες εἰσι καὶ πτερωτοὶ
 7 καὶ ἄπτεροι, καὶ αἱ καλούμεναι ^ε πυγολαμπίδες. Τῶν μὲν οὖν
 μαλακίων καλουμένων τὰ μὲν ἔξω μόρια ^ι τὰδ' ἐστίν, ἐν μὲν οἱ
 ὀνομαζόμενοι πόδες, δεύτερον δὲ τούτων ἐχομένη ^β ἡ κεφαλὴ,
 τρίτον δὲ τὸ κύτος, ὃ περιέχει ^η τὰντὸς, καὶ καλοῦσιν αὐτὸ
^ι κεφαλὴν τινες, οὐκ ὀρθῶς καλοῦντες· ^κ ἔτι δὲ πτερύγια κύκλω
 περὶ τὸ κύτος. Συμβαίνει δ' ἐν πᾶσι τοῖς μαλακίοις μεταξὺ
 8 τῶν ποδῶν καὶ τῆς γαστρὸς εἶναι τὴν κεφαλὴν. Πόδας μὲν

^κ ὅτι ἔχει C^a, ἔχει τὸ P, τὸ D^a. ¹ ἔναιμα τῶν ζώων οἷον καὶ τὸ A^a.C^a.
^μ ἐν δὲ τῶν μαλακοστράκων P, τὰ δὲ μαλακόστρακα A^a.C^a. ^ν ὅσα τὸ μὲν
 (μὲν τὸ P.) στερεὸν ἐκτὸς ἔχουσιν P.D^a. ^ο τὸ om. A^a.C^a. ^ρ φλα-
 στὸν D^a, φλαυστόν P. ^ι τε om. A^a. ^ι καρκίνων γένος καὶ τὸ τῶν κα-
 ράβων P.D^a. ^ς ἐν δὲ τῶν ὀστρακοδέριμων P.D^a. ^τ ἐστὶ om. C^a.
^υ φλαστὸν D^a, φλαυστόν P. ^ν δὴ D^a. ^ω τὸ] καὶ τὸ A^a, τό τε P.D^a.
^κ κόχλων καὶ τὸ τῶν ὀστρέων γένος P.C^a.D^a. ^υ εἶδη περιείληφε P.D^a.
^ζ ἐν] ἐγ P.D^a, om. A^a.C^a. ^α ἀμφοῖν ἔχει. τὸ P.D^a. ^β μηλολόνη A^a.
^γ καὶ post σφήξ om. P.D^a. ^δ γένος αὐτῶν ἐστὶ A^a.C^a. ^ε πυγ.] πτερο-
 ποδες P.D^a. ^ς ταῦτα P.D^a. ^β ἡ om. A^a.C^a. ^η τὰ ἐντὸς A^a, πᾶν τὸ
 σῶμα P.D^a. ^ι κεφαλὸν D^a. ^κ ἔστι P.D^a.

οὖν ὅκτω ¹πάντ' ἔχει, καὶ τούτους δικοτύλους πάντα, πλὴν
 ἐὸς γένους πολυπόδων. Ἰδίᾳ δ' ἔχουσιν ^mαἱ τε σηπία· καὶ
 αἱ ⁿτευθίδες καὶ οἱ ^oτεῦθοι δύο ^pπροβοσκίδας μακρὰς ἐπ'
 ἄκρων, τραχύτητα ἐχούσας δικότυλον, αἷς προσάγονται τε
 καὶ λαμβάνουσιν εἰς τὸ στόμα τὴν τροφήν, καὶ ὅταν ^qχειμῶν
 ᾖ, ^rβαλλόμεναι πρὸς τινα πέτραν ὥσπερ ^sἀγκύρας ἀποσα-
 λεύουσιν. Τοῖς ^tδ' ὥσπερ πτερυγίοις, οἷς ἔχουσι ^vπερὶ τὸ ⁹
 κύτος, νέουσιν. Ἐπὶ δὲ τῶν ποδῶν αἱ κοτυληδόνες ἅσασιν
 εἰσίν. Ὁ μὲν οὖν πολύπους καὶ ὡς ^wποσὶ καὶ ὡς χερσὶ χρῆ-
 ται ταῖς πλεκτάναις. ^xΠροσάγεται ^yμὲν οὖν ταῖς δυσὶ ταῖς ¹⁰
 ὑπὲρ τοῦ στόματος· τῇ δ' ἐσχάτῃ τῶν πλεκτανῶν, ἣ ἐστὶν
 ὀξυτάτῃ τε καὶ μόνῃ ^zπαράλευκος αὐτῶν καὶ ἐξ ἄκρου δικρόα
 (ἐστὶ δ' ^aαὕτη ἐπὶ τῇ ῥάχει· καλεῖται δὲ ῥάχισ τὸ λεῖον, οὗ
 πρόσω αἱ κοτυληδόνες εἰσίν), ταύτῃ ^bδὲ τῇ πλεκτάνῃ χρῆται
 ἐν ταῖς ὀχείαις. Πρὸ τοῦ κύτους δ' ὑπὲρ τῶν πλεκτανῶν ¹¹
 ἔχουσι κοῖλον αὐλόν, ^φτὴν ^cθάλατταν ἀφιάσι ^dδεξάμενοι τῷ
 κύτει, ὅταν τι τῷ στόματι ^eλαμβάνωσιν. Μεταβάλλει δὲ
^fτοῦτον ὅτε μὲν εἰς τὰ δεξιά ὅτε δὲ εἰς τὰ εὐώνυμα· ^hἀφιάσι
ⁱδὲ καὶ τὸν θόλον ταύτη. Νεὶ δὲ ^kπλάγιος, ἐπὶ τὴν καλου- ¹²
 μένην κεφαλὴν ^lἐκτείνων τοὺς πόδας· οὕτω δὲ νέοντι συμβαί-
 νει προορᾶν μὲν εἰς τὸ ^mπρόσθεν (ἐπάνω γάρ εἰσιν οἱ ὀφθαλ-
 μοί), τὸ δὲ στόμα ἔχει ὀπισθεν. Τὴν δὲ κεφαλὴν, ἕως ἂν ζῇ,
 σκληρὰν ἔχει καθάπερ ἐμπεφυσημένην. ^vἈπτεται δὲ καὶ κα- ¹³
 τέχει ταῖς πλεκτάναις ὑπτίαις, καὶ ὁ μεταξὺ ⁿτῶν ποδῶν
 ὑμὴν διατέταται πᾶς· εἰ δ' εἰς τὴν ἄμμον ^oἐμπέσῃ, οὐκέτι
 δύναται κατέχειν. Ἐχουσι δὲ ^pδιαφορὰν οἷ τε πολypoδες καὶ ¹⁴

¹ πάντα] πάντας A^a, ἅπαντα D^a, om. P. ^m ἡ τε σηπία P.D^a. ⁿ su-
 per teυθίδες Gc. A^a. δοκεῖ εἶναι τὰ καλαμάρια. ^o τευθοὶ P.D^a. ^p προβ.
 καὶ μ. P. ^q χειμῶνι, omisso ᾖ, P. ^r βαλλόμενα A^a. ^s ἀγκυραν P.D^a.
^t δὲ πτερυγίοις ᾧ P.D^a. ^v παρὰ P. ^w ποσὶ καὶ χερσὶ P, χερσὶ καὶ
 ποσὶ D^a. ^x προσάγει P.D^a. ^y μὲν οὖν] δὲ A^a, C^a. ^z περιλευκος
 A^a, C^a. ^a αὕτη ἢ ἐπὶ P. ^b δὲ D^a, om. A^a, C^a. ^c θάλασσαν P.D^a.
^d δεξάμενα A^a. ^e λάβωσι A^a. ^f τοῦτο P.D^a. ^g ἀριστερά A^a, C^a.
^h ἀφίησι A^a. ⁱ δ' ἕκαστον θορόν A^a, C^a. ^k πλαγίως C^a, πελαγίως A^a.
^l ἐκτείνων A^a. ^m ἔμπροσθεν A^a. ⁿ τῶν om. D^a. ^o πέσῃ P.D^a.
^p διαφορὰς A^a.

τὰ εἰρημένα τῶν ^ιμαλακίων· τῶν μὲν γὰρ πολυπόδων τὸ
^ιμὲν κύτος μικρόν, οἱ δὲ πόδες μακροί εἰσι, τῶν δὲ τὸ ^ςμὲν
κύτος μέγα, οἱ δὲ πόδες βραχεῖς, ὥστε μὴ πορεύεσθαι ^τἐπ'
αὐτοῖς. Αὐτῶν δὲ πρὸς αὐτά, τὸ μὲν ^νμακρότερόν ^ωἐστίν ἡ
15 ^κτευθίς, ἡ δὲ σηπία πλατύτερον. Τῶν δὲ τευθίδων οἱ τεύθοι
καλούμενοι ^ιἐπὶ πολὺ μείζους· ^zγίγνονται γὰρ ^ςκαὶ πέντε
πήχεων τὸ μέγεθος. Γίγνονται δὲ καὶ σηπία ἔναι διπήχεις,
καὶ πολυπόδων πλεκτάναι τηλικαῦται καὶ μείζους ^βἔτι τὸ
16 μέγεθος. ^υἜστι δὲ ^ςτὸ γένος ὀλίγων τῶν τεύθων. ^δΔιαφέ-
ρουσι δὲ τῷ σχήματι τῶν τευθίδων οἱ τεύθοι· πλατύτερον γὰρ
ἐστὶ τὸ ὀξὺ τῶν τεύθων, ἔτι δὲ τὸ κύκλῳ πτερύγιον περὶ
^εἄπαν ἐστὶ τὸ κύτος· τῇ δὲ τευθίδι ^ιἐλλείπει. ^υἜστι δὲ ^ςπε-
λάγιον, ὥσπερ ^hκαὶ ἡ τευθίς. Μετὰ δὲ τοὺς πόδας ἡ κεφαλὴ
^ιἐστὶν ἀπάντων ἐν μέσῳ τῶν ποδῶν τῶν καλουμένων πλεκτα-
17 νῶν. Ταύτης δὲ τὸ μὲν ἐστὶ στόμα, ἐν ^φ ^κεἰσὶ δύο ὀδόντες·
ὑπὲρ δὲ τούτων ὀφθαλμοὶ ^ιμεγάλοι δύο, ὧν τὸ μεταξὺ μικρὸς
χόνδρος ἔχων ἐγκέφαλον μικρόν. ^ιἘν δὲ τῷ στόματί ἐστι
μικρὸν σαρκῶδες· γλώτταν δ' οὐκ ἔχει αὐτῶν οὐδέν, ἀλλὰ
τούτῳ χρῆται ἀντὶ γλώττης. Μετὰ δὲ τοῦτο ἔξωθεν μὲν
18 ^μἔστιν ἰδεῖν τὸ φαινόμενον κύτος. ^υἜστι δ' αὐτοῦ ἡ σὰρξ
σχιστή, οὐκ εἰς εὐθὺ μὲν ^ντοι ἀλλὰ κύκλῳ· δέρμα δ' ἔχουσι
πάντα τὰ μαλάκια περὶ ταύτην. Μετὰ δὲ τὸ ^οστόμα ἔχουσιν
οἰσοφάγον ^ρμακρὸν καὶ στενόν, ἐχόμενον δὲ τούτου πρόλοβον
μέγαν καὶ ^ιπεριφερῇ ὀριθώδη. Τούτου δ' ἔχεται ἡ κοιλία
οἶον ἡνυστρον· τὸ δὲ σχῆμα ^ιὅμοιον τῇ ἐν τοῖς κήρυξιν ^ςἐλίκῃ.
19 ^ιἈπὸ δὲ ταύτης ἄνω πάλιν φέρει πρὸς τὸ στόμα ἔντερον
λεπτόν· παχύτερον δ' ^ιἐστὶ τοῦ στομάχου τὸ ἔντερον.

^ι μαλακίων τὰ τῶν πολυποδίων τῶν P. ^ι μὲν om. P. ^ς κύτος μὲν D^a.
^τ ἐν αὐτοῖς τούτοις. αὐτῶν A^a.C^a. ^ν μακρότατόν C^a. ^ω ἐστίν οἶον ἡ P.
^κ τευθίς A^a. ^υ ἔτι πολὺ C^a. πολλῶ A^a. ^z γίγνεται A^a. ^ς καὶ om. P.
^β ἔτι] ἐπὶ P.D^a. ^ς τὸ om. D^a. ^δ διαφέρει δὲ τὸ σχῆμα τῶν τ. ὁ τεύ-
θος A^a.C^a. ^ε πᾶν P.D^a. ^ι ἐλλείπει] ἔλασσον P.D^a. ^ς πλάγιον A^a.C^a.
^h καὶ om. P.D^a. ^ι ἐστίν om. A^a. ^κ ἐνεῖσι A^a.C^a. ^ι δύο μεγάλοι
P.D^a. ^μ ἔστιν om. P.D^a. ^ν τοι om. P. ^ο σῶμα P. ^ρ στενόν καὶ
μακρὸν P.D^a. ^ι παρεμφερῇ ὀριθι P.D^a. ^ι ὁμοία P.D^a. ^ς ἐλίκι
A^a.C^a. ^τ ἐστὶ om. P.

Σπλάγχχνον δ' οὐδὲν ἔχει τῶν μαλακίων, ἀλλ' ἦν καλοῦσι
^ν μύτιν, καὶ ἐπὶ ταύτῃ ^ω θολόν. ^κ Τούτον ^γ δὲ πλείστον ^α αὐ-
 τῶν καὶ μέγιστον ἡ σηπία ἔχει· ἀφίησι μὲν οὖν ἅπαντα, ὅταν
 φοβηθῇ, μάλιστα δὲ ἡ σηπία. Ἡ μὲν οὖν ^ν μύτις κείται ὑπὸ ²⁰
 τὸ στόμα, καὶ ^α δι' αὐτῆς τείνει ὁ στόμαχος· ἢ ^β δὲ τὸ ^ε ἔντε-
 ρον ἀνατείνει, κάτωθεν ὁ ^δ θολός, ^ε καὶ τῷ αὐτῷ ὑμένι περιε-
 χόμενον ἔχει τὸν ^ε πόρον τῷ ἐντέρω, καὶ ἀφίησι κατὰ ^ε ταυ-
 τὸν τὸν τε ^η θολὸν καὶ τὸ περίττωμα· ἔχουσι δὲ καὶ τριχῶδη
 ἄττα ἐν τῷ σώματι. Τῇ μὲν οὖν σηπία καὶ τῇ τευθίδι καὶ τῷ ²¹
 τεύθῳ ἐντός ἐστι τὰ στερεὰ ἐν τῷ πραινί τοῦ σώματος, ^α
 καλοῦσι τὸ μὲν ^ι σήπιον τὸ δὲ ξίφος. ^κ Διαφέρει δέ· τὸ μὲν
 γὰρ ^ι σήπιον ἰσχυρὸν καὶ πλατύ ^ι ἐστι, μεταξὺ ἀκάνθης καὶ
 ὀστοῦ, ἔχον ἐν αὐτῷ ^μ ψαθυρότητα σομφήν, τὸ δὲ τῶν τευθί-
 δων λεπτὸν καὶ χονδρῶδέστερον. Τῷ δὲ σχήματι διαφέρου- ²²
 σιν ἀλλήλων ὥσπερ καὶ τὰ κύτη. Οἱ δὲ πολύποδες οὐκ ἔχουσιν
^ν ἔσω τερεὸν ^ο τοιοῦτον οὐδέν, ἀλλὰ περὶ τὴν κεφαλὴν χον-
 δρῶδες, ὃ γίνεται, ^ρ εἰάν τις αὐτῶν παλαιωθῇ, σκληρόν. Τὰ δὲ ²³
 θήλεα τῶν ἄρρένων διαφέρουσιν· οἱ μὲν γὰρ ἄρρενες ἔχουσι
 πόρον ὑπὸ τὸν στόμαχον, ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου τείνοντα πρὸς
^ι τὰ κάτω τοῦ κύτους· ἔστι δὲ ^ι πρὸς ὃ τείνει, ὅμοιον μαστῷ·
^α ἐν δὲ ταῖς θηλείαις δύο ^ι τε ταῦτ' ἐστὶ καὶ ἄνω. ^ν Ἀμφοτέ-
 ροις δ' ὑπὸ ταῦτα ἐρυθρὰ ^ω ἄττα ^κ σωματῖα πρόσσεστιν. Τὸ ²⁴
 δ' ὦρον ὁ μὲν πολύπους ἐν καὶ ἀνώμαλον ^γ ἔξωθεν καὶ μέγα
^z ἔσχει· ἔσω δὲ τὸ ὑγρόν, ^α ὁμόχρουν ἅπαν καὶ λεῖον, χρῶμα
^β δὲ λευκόν· τὸ δὲ πλῆθος τοῦ ὥρου τοσοῦτον ὥστε ^ε πληροῦν
 ἀγγεῖον μεῖζον τῆς τοῦ ^δ πολύποδος κεφαλῆς. Ἡ δὲ ^ε σηπία

^ν μύστιν et mox μύστις A^a. ^ω θολὸν D^a, θορόν A^a.C^a. ^κ τοῦτο P.C^a. ^γ δ' ἐπὶ πλείστον P.D^a. ^z αὐτῷ P. ^α διὰ ταύτης A^a.C^a.
^β δὲ εἰς τὸ P.D^a, τὸ C^a. ^ε ἕτερον P. ^δ θορός A^a.C^a, θόλος D^a. ^ε καὶ om. P.D^a. ^ε θορόν A^a.C^a. ^ε τὰ αὐτὰ P.D^a. ^η θολὸν D^a, θορόν A^a.C^a. ^ι σήπιον C^a.D^a, σπηπύιον A^a, utroque loco. ^κ διαφέρει γὰρ ὅτι τὸ μὲν σ. P.D^a. ^ι ἐστὶ καὶ μ. P. ^μ ψαθυρότητα P.D^a. ^ν εἴσω A^a.C^a.
^ο τοιοῦτον om. P.D^a. ^ρ ἄν P.D^a. ^ι τὰ] τὸ A^a. ^ι πρὸς om. A^a.C^a.
^α ἐν δὲ ταῖς] ταῖς δὲ P.D^a. ^ι τε om. A^a. ^ν ἀμφ.] καὶ ἀμφ. C^a.
^ω ἄττα] δὲ τὰ C^a. ^κ σώματα P. ^γ ἔξω δὲ καὶ P.D^a. ^z ἔχει D^a.
^α ὁμόχροον A^a, ὁμίχροον C^a. ^β δὲ om. P.D^a. ^ε πληροῦν τὸ ἀγγεῖον P.
^δ πολύπου P.D^a. ^ε σπηπία A^a.

δύο τε τὰ κύτη καὶ πολλὰ φὰ ἐν τούτοις, χαλαῖσαις ὁμοια
 25 λευκαῖς. ¹Ἐκαστα δὲ τούτων ὡς κεῖται τῶν μορίων, θεω-
 ρείσθω ἐκ τῆς ἐν ταῖς ἀνατομαῖς διαγραφῆς. Πάντα δὲ τὰ
 ἄρρενα ταῦτα τῶν θηλειῶν διαφέρει, καὶ μάλιστα ἡ σηπία·
 τὰ τε γὰρ πρηνὴ τοῦ κύτους ἅπαντα μελάντερα τῶν ὑπτίων
 τραχύτερά ^h τε ἔχει ὁ ἄρρην τῆς θηλείας, καὶ διαποίκιλα
 26 ῥάβδοις, καὶ τὸ ¹ ὀρροπύγιον ὀξύτερον. ⁴Ἔστι δὲ γένη ^k πλείω
 πολυπόδων, ἐν μὲν τὸ μάλιστ' ἐπιπολάζον καὶ μέγιστον αὐ-
 τῶν (εἰσὶ δὲ πολὺ μείζους οἱ πρόσγγειοι τῶν πελαγίων), ἔτι δ'
 27 ἄλλοι μικροί, ποικίλοι, οἱ οὐκ ἐσθίονται. ¹⁴ Ἀλλα ^m τε δύο,
 ἧ τε καλουμένη ⁿ ἐλεδώνη, μήκει τε διαφέρουσα ^o τῇ τῶν πο-
 δῶν καὶ τῇ μονοκότυλον εἶναι ^p μόνην τῶν μαλακίων (τὰ γὰρ
 ἄλλα πάντα δικότυλά ^q ἐστι), καὶ ἦν καλοῦσιν οἱ μὲν βολί-
 28 ταιναν οἱ δ' ὄζολιν. ⁴Ἔτι δ' ἄλλοι δύο ἐν ὀστρείοις, ὃ τε
 καλούμενος ὑπὸ τινων ^r ναυτίλος καὶ ^s ποντίλος, ὑπ' ἐνίων ^t δ'
 φὸν πολύποδος· τὸ δ' ὄστρακον αὐτοῦ ἐστὶν οἶον κτεῖς ^v κοί-
 λος καὶ οὐ συμφυής. Οὗτος ^w νέμεται πολλάκις παρὰ τὴν
 γῆν, εἴθ' ὑπὸ τῶν κυμάτων ἐκκλύζεται εἰς τὸ ξηρόν, καὶ ^x πε-
 ριπεσόντος τοῦ ὀστρέου ἀλίσκεται καὶ ἐν τῇ γῇ ^y ἀποθνήσκει.
 29 Εἰσὶ δ' ^z οὔτοι μικροί, ^a τὸ εἶδος ὅμοιοι ταῖς βολιταίναις.
 Καὶ ἄλλος ἐν ὀστράκῳ οἶον κοχλίας, ὃς οὐκ ἐξέρχεται ἐκ τοῦ
 ὀστράκου, ἀλλ' ^b ἔνεστιν ὥσπερ ὁ κοχλίας, καὶ ἔξω ἐνίστε ^c τὰς
 πλεκτάνας προτείνει. Περὶ μὲν οὖν τῶν μαλακίων εἴρηται.
 2 Τῶν δὲ μαλακοστράκων ἐν μὲν ^d ἐστὶ γένος τὸ τῶν καρά-
 βων, καὶ ^e τούτῳ παραπλήσιον ἕτερον τὸ τῶν καλουμένων
 ἀστακῶν· οὔτοι δὲ διαφέρουσι τῶν καράβων τῷ ἔχειν χηλὰς
 καὶ ἄλλας τινὰς διαφορὰς οὐ πολλὰς. ^fἘν δὲ τὸ τῶν καρί-

^f ἕκαστον C^a. ^g πάντα] ὄντα A^a, C^a. ^h τε] τε πάντα D^a, om. P.
ⁱ οὐροπύγιον A^a. ^k πλείω τῶν πολ. P.D^a. ^l ἄλλοι P, ἄλλο D^a. ^m τε
 δύο] δὲ P.D^a. ⁿ ἐλεδώνη C^a, ἐλετώνη A^a. ^o τῇ τῶν om. A^a, C^a.
 P μόνον P.A^a. D^a. ^q ἐστι] εἶναι P. ^r ναυτί C^a. ^s ποντίλος] ναυτικός
 P, ὁ ναυτικός D^a. ^t δ' φὸν πολύποδος] ἔστι δ' οἶον πολύπους A^a, C^a.
^v κοῖλον καὶ ἀσυμφυές A^a. ^w νέμεται δὲ πολλάκις P.D^a. ^x παραπεσόν-
 τος D^a. ^y ἀποθνήσκουσιν A^a. ^z αὐτοὶ C^a. ^a τῷ δὲ εἶδει P.D^a.
^b ἔστιν A^a, C^a. ^c προτείνει τὰς πλεκτάνας A^a. ^d ἐστὶ τὸ γένος τὸ P.D^a.
^e τούτων P.D^a.

δων, καὶ ἄλλο τὸ τῶν καρκίνων. Γένη δὲ ^επλείω τῶν καρί-²
δων ἐστὶ καὶ τῶν καρκίνων, τῶν ^εμὲν καρίδων αἱ τε ^ηκυφαὶ
καὶ αἱ ^ικράγγονες καὶ τὸ μικρὸν γένος (αὗται γὰρ οὐ γίνον-
ται μείζους), τῶν δὲ καρκίνων παντοδαπώτερον ^κτὸ γένος καὶ
οὐκ εὐαρίθμητον. Μέγιστον μὲν οὖν ἐστὶν ἄς ^λκαλοῦσι μαίας, ³
δεύτερον δὲ οἱ τε πάγουροι καὶ ^μοἱ Ἑρακλεωτικοὶ καρκίνοι,
ἔτι δ' οἱ ποτάμιοι· οἱ δ' ἄλλοι ἐλάττους καὶ ἀνωθυμώτεροι.
Περὶ δὲ τὴν Φοινίκην γίνονται ἐν τῷ αἰγιαλῷ οὓς καλοῦσιν
^νἰπκίεις διὰ τὸ οὕτως ταχέως θεῖν ὥστε μὴ ῥάδιον ^οεἶναι κατα-
λαβεῖν· ἀνοιχθέντες δὲ κενοὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν νομὴν. Ἔστι ⁴
δὲ καὶ ἕτερον γένος μικρὸν μὲν ὥσπερ ^ροἱ καρκίνοι, τὸ δὲ εἰ-
δος ὁμοιον ^ςτοῖς ἀστακοῖς. Πάντα μὲν οὖν ταῦτα, καθάπερ
εἴρηται πρότερον, τὸ μὲν στερεὸν καὶ ὀστρακῶδες ἐκτὸς ἔχει
ἐν τῇ χώρᾳ τῇ τοῦ δέρματος, τὸ δὲ σαρκῶδες ἐντός, τὰ δ' ἐν
τοῖς ὑπτίοις πλακωδέστερα, εἰς ^ακαὶ ἐκτίκτουσιν αἱ θήλειαι.
Πόδας δ' οἱ μὲν κάραβοι ^εἐφ' ἐκάτερα ἔχουσι πέντε σὺν ταῖς ⁵
ἐσχάταις χηλαῖς· ὁμοίως δὲ καὶ οἱ καρκίνοι δέκα τοὺς πάντας
σὺν ταῖς χηλαῖς. Τῶν δὲ καρίδων αἱ μὲν κυφαὶ πέντε μὲν
ἐφ' ἐκάτερα ἔχουσιν, ὅξεις τοὺς πρὸς τῇ κεφαλῇ, ἄλλους δὲ
πέντε ἐφ' ἐκάτερα κατὰ τὴν γαστέρα, ^βτὰ ἄκρα ἔχοντας
πλατέα· πλάκας δ' ἐν τοῖς ὑπτίοις οὐκ ἔχουσι, τὰ δ' ἐν τοῖς
πρανέσιν ὁμοία τοῖς καράβοις. Ἡ δὲ ^γκραγγὼν ^ντὸ ἀνά-⁶
παλιν· τοὺς πρώτους γὰρ ἔχει τέτταρας ἐφ' ἐκάτερα, εἴτ'
ἄλλους ^ωἐχομένους λεπτοὺς τρεῖς ἐφ' ἐκάτερα, τὸ δὲ λοιπὸν
πλεῖον μόριον τοῦ σώματος ἄπουν ἐστίν. Κάμπτονται δ' οἱ ⁷
μὲν πόδες πάντων εἰς ^κτὸ πλάγιον, ὥσπερ καὶ τῶν ἐντόμων,
αἱ ^ςδὲ χηλαί, ὅσα ἔχει χηλὰς, εἰς τὸ ἐντός. Ἐχει δ' ὁ κάρ-
αβος καὶ κέρκον, ^ππτερύγια δὲ πέντε· καὶ ἡ καρίς ἡ ^ακυφή
τὴν οὐρὰν ^βκαὶ πτερύγια ^γτέτταρα. Ἐχει δὲ καὶ ἡ ^δκραγγὼν ⁸

^ε πλείω τὸ τῶν Α^α. ^ε μὲν] μὲν γὰρ P.D^α. ^η κήφαι Α^α. ^ι κργόνες P.C^α. ^κ τὸ om. Α^α. ^λ καλοῦμεν Α^α. ^μ οἱ om. P.D^α. ^ν ἵππους P.A^α.C^α. ^ο εἶναι ταχέως κατ. P.D^α. ^ρ οἱ om. Α^α.C^α. ^ς τοῖς om. D^α. ^ε ἔχουσιν ἐφ' ἐκάτερα D^α. ^β τῆκτρα P. ^γ κργγῃ P.D^α. ^ν τὸ om. Α^α.C^α. ^ω ἐχόμενα Α^α. ^κ τὸ om. Α^α. ^ς χηλαὶ δὲ D^α. ^π πτ. δὲ] καὶ πτ. P.D^α. ^α κύφη D^α. ^β καὶ om. Α^α.C^α. ^γ τέσσαρα P.D^α. ^δ κργγῃ P.D^α.

πτερύγια ἐφ' ἐκάτερα ἐν τῇ οὐρᾷ· τὸ δὲ μέσον αὐτῶν ^εἀμ-
 φότεραι ἀκανθῶδες, πλὴν ^ιαὐται μὲν πλατὺ, ἡ δὲ κυφὴ ὀξύ.
 Ὁ δὲ καρκίνος μόνος τῶν τοιούτων ἄνορροπύγιον· καὶ τὸ
 σῶμα ^ητὸ μὲν τῶν ^ικαρίδων καὶ τῶν καράβων πρόμηκες, τὸ
 9 δὲ τῶν καρκίνων στρογγύλον. Διαφέρει δ' ὁ κάραβος ὁ ἄρ-
 ρην ^κτῆς θηλείας· τῆς μὲν γὰρ θηλείας ὁ πρῶτος πὺς δίκρους
 ἐστί, τοῦ δ' ἄρρενος ^ιμῶνυξ, καὶ τὰ πτερύγια τὰ ἐν τῷ ὑπίῳ
 ἡ μὲν θήλεια μεγάλη ἔχει ^μκαὶ ἐπαλλάττοντα πρὸς τῷ
 τραχήλῳ, ὁ δ' ἄρρην ἐλάττω καὶ οὐκ ^νἐπαλλάττοντα· ἔτι
 τοῦ μὲν ἄρρενος ἐν τοῖς τελευταίοις ποσὶ μεγάλα καὶ ὀξέα
 ἐστὶν ὥσπερ πλῆκτρα, τῆς δὲ θηλείας ^οταῦτα μικρὰ καὶ λεία.
 10 Ρ' Ὀμοίως δ' ἔχουσιν ἀμφότερα κεραίας δύο πρὸ τῶν ὀφθαλ-
 μῶν μεγάλας καὶ τραχείας, καὶ ἄλλα ^ικεράτια μικρὰ ὑποκάτω
 λεία. Τὰ δ' ὄμματα ^ιπάντων τούτων ἐστὶ σκληρόφθαλμα,
 καὶ κινεῖται καὶ ^βἐντὸς καὶ ἐκτὸς ^ικαὶ εἰς τὸ πλάγιον· ὁμοίως
 11 δὲ καὶ τοῖς καρκίνοις τοῖς πλείστοις, καὶ ἔτι μᾶλλον. Ὁ δ'
 ἄστακος τὸ μὲν ὅλον ^νὑπόλευκον ἔχει τὸ χρῶμα, μέλανι δὲ
^ωδιαπεπασμένον. Ἐχει δὲ τοὺς μὲν ὑποκάτω πόδας τοὺς
 ἄχρι τῶν μεγάλων ὀκτώ, μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς μεγάλους πολ-
 λῷ μείζους καὶ ἐξ ἄκρου πλατυτέρους ἢ ὁ κάραβος, ^κἀνωμά-
 λους δ' αὐτούς· ὁ μὲν γὰρ δεξιὸς τὸ ^νπλατὺ τὸ ἔσχατον
 πρόμηκες ἔχει καὶ λεπτόν, ὁ δ' ἀριστερὸς παχὺ καὶ στρογ-
 12 γύλον. Ἐξ ἄκρου δ' ἐκάτερος ἐσχισμένος ὥσπερ σιαγὼν
 ὀδόντας ἔχων ^κκαὶ κάτωθεν καὶ ἄνωθεν, πλὴν ὁ μὲν δεξιὸς
 μικροὺς ἅπαντας καὶ ^ακαρχαρόδοντας, ὁ δ' ἀριστερὸς ἐξ
 ἄκρου μὲν ^βκαρχαρόδοντας, τοὺς ^γδ' ἐντὸς ὥσπερ γομφίους,

^ε ἀκανθῶδες ἀμφοτέραι P.D^a. ^ι αὐται ἀμφω μὲν A^a.C^a. ^ς ἀνορροπύ-
 γιον A^a, ἀνορροπύγιον C^a, ἀν ὀρροπύγιον P. ^η τὸ μὲν τῶν] τῶν μὲν P.
^ι καράβων καὶ καρίδων P.D^a. ^κ τῆς θήλειος A^a. ^ι μονώνυξ P.C^a.D^a.
^μ καὶ ἐπ' ἔλαττον τὰ πρὸς P.C^a.D^a. ^ν ἐπαλλ.] ἐπ' ἐλάττονα D^a. ^ο μι-
 κρὰ ταῦτα καὶ λεία D^a, μικρὰ καὶ ταῦτα λεία P. ^ρ ὅμως D^a. ^ι κέρατα
 A^a.C^a. ^ι τούτων ἁπάντων P.D^a. ^β ἐκτὸς καὶ ἐντὸς A^a.C^a. ^τ καὶ
 om. A^a. ^ν ὑπόλευκον] λαμπρὸν P.D^a. ^ω διαπεπασμένον A^a.C^a.
^κ ἀνώματος δὲ αὐτοῖς P.D^a. ^ν πλατὺ καὶ τὸ C^a. ^ς καὶ post ἔχων
 om. C^a. ^α καρχαρόδους P.D^a. ^β καρχαρόδους P.A^a.D^a. et corr. C^a.
^γ δ' ἐντὸς] δὲ μέσους A^a.C^a.

ἐκ μὲν τοῦ ^dκάτω μέρους τέτταρας καὶ συνεχεῖς, ἄνωθεν δὲ τρεῖς καὶ οὐ συνεχεῖς. Κινουσι δὲ τὸ ἄνω μέρος ἀμφό-¹³τεροι, καὶ προσπιέζουσι πρὸς τὸ κάτω βλαισοὶ δ' ἀμφότεροι ^eτῇ θέσει, καθάπερ ^fπρὸς τὸ λαβεῖν καὶ πιέσαι πεφυκότες. Ἐπάνω δὲ τῶν μεγάλων ^gἄλλοι δύο δασεῖς, μικρὸν ὑποκάτω τοῦ ^hστόματος, ⁱκαὶ ὑποκάτω τούτων τὰ ^kβραγχιώδη τὰ περὶ τὸ στόμα, δασέα καὶ πολλά. Ταῦτα δ' αἰεὶ ¹⁴διατελεῖ κινῶν κάμπτει δὲ καὶ ^lπροσάγεται τοὺς δύο πόδας ^mπρὸς τὸ στόμα τοὺς δασεῖς. Ἔχουσι δὲ καὶ παραφυάδας λεπτὰς οἱ πρὸς τῇ στόματι πόδες. Ὀδόντας δ' ἔχει δύο κα-¹⁵θάπερ ὁ κάραβος, ἐπάνω δὲ τούτων τὰ κέρατα ⁿμακρά, βραχύτερα ^oδὲ καὶ λεπτότερα ^pπολὺ ἢ ὁ κάραβος, καὶ ἄλλα τέτταρα τὴν μὲν μορφήν ὅμοια τούτοις, ^qβραχύτερα δὲ καὶ λεπτότερα. Τούτων δ' ἐπάνω τοὺς ὀφθαλμοὺς μικροὺς καὶ ^rβραχεῖς, οὐχ ὥσπερ ὁ κάραβος μεγάλους. Τὸ δ' ἐπάνω τῶν ¹⁶ὀφθαλμῶν ὀξὺ καὶ τραχύ, ^sκαθαπερανεὶ μέτωπον, ^tμείζον ^vἢ ὁ κάραβος. Ὅλως δὲ τὸ μὲν πρόσωπον ὀξύτερον, τὸν δὲ θώρακα εὐρύτερον ἔχει πολὺ τοῦ καράβου, καὶ τὸ ὅλον σῶμα σαρκωδέστερον καὶ μαλακώτερον. Τῶν δ' ὀκτὼ ποδῶν οἱ μὲν τέτταρες ἐξ ἄκρου δίκροοι ^wεἰσιν, οἱ δὲ τέτταρες οὐ. ^xΤὰ ¹⁷δὲ περὶ τὸν τράχηλον καλούμενον ^yδιήρηται μὲν ἑξῶθεν ^zπενταχῇ, καὶ ἕκτον ἐστὶ τὸ πλατὺ ^aκαὶ ἔσχατον, πέντε πλάκας ἔχον· τὰ δ' ^bἐντός, εἰς ^a ^cπροεντίκτουσιν αἱ θήλεια, δασέα ^dτέτταρα. Καθ' ἕκαστον δὲ τῶν εἰρημένων πρὸς τὰ ἑξω ἄκαν-
θαν ἔχει βραχεῖαν καὶ ὀρθήν. Τὸ δ' ὅλον σῶμα καὶ τὰ περὶ ¹⁸τὸν θώρακα ^eλεῖα ^fἔχει, οὐχ ὥσπερ ὁ κάραβος ^gτραχύς·

^d κάτωθεν P.Da. ^e τῇ κάτω θέσει P.Da. ^f πρὸς τὸ λαβεῖν] προτείνειν P.Da. ^g δύο ἄλλοι P.Da. ^h σώματος Aa. ⁱ καὶ μικρὸν ὑποκάτω P.Da. ^k βραγχία δὴ P.Da. ^l προσάγεται τὸ λείχον τοὺς Aa. ^m τοὺς δασεῖς πρὸς τὸ στόμα P.Da. ⁿ μακρά interpretes veteres, μικρά Aa.Ca. nam P.Da. om. ^o δὲ om. P.Da. ^p πολὺ ἢ] ἢ Da, ἀπολύει corr. P. ^q λεπτότερα δὲ καὶ βραχύτερα P.Da. ^r παχεῖς P.Da. ^s καθαπερεὶ Aa.Ca. ^t μείζον P.Da. ^v ἢ P. ^w εἰσίν om. Aa.Ca. ^x τὸ Ca. ^y διήρηται Da. ^z πάντα καὶ ἐκτός P.Da. ^a καὶ ἔσχ.] τὸ ἔσχ. Aa.Ca. ^b ἐκτός P.Da. ^c προεντίκτουσιν Da. ^d τέσσαρα P.Da. ^e λεῖον Da. ^f ἔχει om. Aa.Ca. ^g τραχύ P.Da.

ἀλλ' ἐν τοῖς μεγάλοις ποσὶ ^h τὰ ἔξωθεν ἀκάνθας ἔχει μεῖζον.
 Τῆς δὲ θηλείας πρὸς τὸν ἄρρενα οὐδεμία διαφορὰ φαίνεται·
 καὶ γὰρ ὁ ἄρρην καὶ ἡ θήλεια ὁποτέραν ⁱ ἂν τύχη τῶν χη-
 λῶν ἔχουσι μεῖζω, ἴσας μέντοι ἀμφοτέρας ^k οὐδέτερος οὐδέ-
 19 ποτε. Τὴν δὲ θάλατταν δέχονται μὲν παρὰ ^l τὸ στόμα πάν-
 τα τὰ τοιαῦτα, ^m ἀφιάσι δ' ⁿ ἐπιλαμβάνοντα μικρὸν τούτου
 μόριον οἱ καρκίνοι, οἱ δὲ κάραβοι παρὰ τὰ ^o βραγχιοειδῆ·
 20 ἔχουσι δὲ τὰ ^p βραγχιοειδῆ πολλὰ οἱ κάραβοι. Κοινὸν δὲ
 πάντων τούτων ἐστὶν· ὀδόντας τε ^q πάντ' ἔχει δύο (καὶ γὰρ
 οἱ κάραβοι τοὺς πρώτους δύο ἔχουσι) καὶ ^r τὸ στόμα σαρκω-
 δέστερον ἀντὶ γλώττης, εἴτα κοιλίαν τοῦ ^s στόματος ἐχομένην
 εὐθύς, πλὴν οἱ κάραβοι μικρὸν στόμαχον πρὸ τῆς κοιλίας,
 21 εἴτ' ἐκ ταύτης ^t ἔντερον εὐθύ. Τελευτᾷ δὲ τοῦτο τοῖς μὲν κα-
 ραβοειδέσι καὶ καρίσι κατ' εὐθυωρίαν πρὸς τὴν οὐράν, ἥ τὸ
 περίττωμα ἀφιάσι καὶ τὰ πρὸ ἐκτίκτουσιν, τοῖς δὲ καρκί-
 νοις, ἥ τὸ ^v ἐπίπτυγμα ἔχουσι, κατὰ μέσον ^w τὸ ^v ἐπίπτυ-
 γμα. Ἐκτὸς ^x δὲ καὶ οὗτοι, ἥ τὰ πρὸ ἐκτίκτουσιν. Ἔτι τὰ θή-
 22 λεα αὐτῶν παρὰ τὸ ἔντερον τὴν τὸν ὦαν χώραν ἔχουσιν. Καὶ
 τὴν καλουμένην δὲ ^y μύτιν ἢ ^z μήκωνα πλείω ἢ ἐλάττω ^a πάντ'
 ἔχει ταῦτα. Τὰς δὲ ἰδίας ^b ἥδη διαφορὰς καθ' ἕκαστον δεῖ θεω-
 ρεῖν. Οἱ μὲν οὖν κάραβοι, ὥσπερ εἴρηται, δύο ἔχουσιν ὀδόν-
 τας μεγάλους καὶ ^c κοίλους, ἐν οἷς ἔνεστι χυμὸς ὁμοῖος τῇ
 23 ^d μύτιδι, μεταξὺ δὲ τῶν ὀδόντων σαρκίον γλωττοειδές. Ἀπὸ
 δὲ τοῦ στόματος ἔχει οἰσοφάγον βραχὺν καὶ κοιλίαν τούτου
 ἐχομένην ὑμενώδη, ἥς πρὸς τῷ στόματι ὀδόντες εἰσὶ τρεῖς, οἱ
 μὲν δύο ^e κατ' ἀλλήλους, ὁ δὲ εἰς ὑποκάτω. Τῆς δὲ κοιλίας
 ἐκ τοῦ πλαγίου ἔντερόν ^f ἐστὶν ἀπλοῦν καὶ ^g ἰσοπαχὲς δι'

^h τὰ] τὰς P.Da. ⁱ ἂν om. P.Da. ^k οὐδέποτε οὐδέτερος P.Da. ^l τῷ
 στόματι P.Da. ^m ἀφίσι P.Da. ⁿ ἐπιλαμβάνοντα κατὰ μικρὸν Aa.Ca.
^o βράγchia δὴ P, βραγχιοειδῆ Aa.Ca. ^p βραγχιοειδῆ Aa.Ca. ^q πάντ' ἔχειν
 δύο P.Aa, ἔχει δύο πάντα Da. ^r τὸ στόμα] ἐν τῷ στόματι P.Da. ^s στό-
 ματος Gaza: codices στομάχου. ^t εὐθύς ἔντερον P.Da. ^v ἐπίπτυγμα
 Da. utrobique. ^w τὸ ἐπίπτυγμα om. Aa.Ca. ^x δὲ om. P. ^y μύτιν
 P, μύστιν Aa. ^z μήκωνα P.Da. ^a ἔχει πάντα P. ^b ἥδη om. Aa.
^c κοιλίας Da, κοιλίαν P. ^d μύστιδι Aa.Ca. ^e καταλλήλως Aa. ^f ἐστὶν
 ante ἔντερον Da, om. Aa.Ca. ^g ἰσοπαχὲς P.

ὅλου μέχρι πρὸς τὴν ἔξοδον τοῦ περιττώματος. ^h Ταῦτα ²⁴
 μὲν οὖν ⁱ πάντα ἔχουσι καὶ οἱ κάραβοι καὶ αἱ καρίδες καὶ οἱ
 καρκίνοι. ^k καὶ γὰρ ὀδόντας δύο ἔχουσιν οἱ καρκίνοι. "Ἐτι
 δ' ^l οἱ γε κάραβοι πόρον ^m ἔχουσι ἀπὸ τοῦ στήθους ἡρτημένον
 μέχρι πρὸς τὴν ἔξοδον τοῦ περιττώματος· οὗτος δ' ἐστὶ ⁿ τῇ
 μὲν θηλείᾳ ὑστερικός, τῷ δ' ἄρρενι θορικός. "Ἐστι δ' ὁ πό- ²⁵
 ρος οὗτος πρὸς τῷ κοίλῳ τῆς σαρκός, ὥστε μεταξὺ εἶναι τὴν
 σάρκα· τὸ μὲν γὰρ ἔντερον πρὸς τῷ κυρτῷ ἐστίν, ὁ δὲ πόρος
 πρὸς τῷ κοίλῳ, ὁμοίως ἔχοντα ταῦτα ὥσπερ τοῖς τετρά-
 ποσιν. Διαφέρει δ' οὐθέν ὁ τοῦ ἄρρενος ἢ ^o τῆς θηλείας ²⁶
 ἀμφοτέροι γὰρ εἰσι λεπτοὶ καὶ λευκοὶ καὶ ὑγρότητα ἔχοντες
 ἐν αὐτοῖς ὠχράν, ἐτι δ' ἡρτημένοι ἀμφοτέροι ἐκ τοῦ στήθους.
 "Ἐχουσι δ' ^p οὕτω τὸ φόν καὶ αἱ καρίδες καὶ τὰς ^q ἐλίκας.
 "Ἰδια δ' ἔχει ὁ ἄρρην πρὸς τὴν θήλειαν ἐν ^r τῇ σαρκὶ κατὰ τὸ ²⁷
 στήθος δύο λευκ' ἄττα καθ' αὐτά, ὅμοια τὸ χρῶμα καὶ τὴν
 σύστασιν ^s ταῖς τῆς σηπίας ^t προβοσκίσιν· εἰλιγμένα δ' ἐστὶ
 ταῦτα ὥσπερ ἡ τοῦ κήρυκος μήκων. Ἡ δ' ἀρχὴ τούτων
 ἐστὶν ἀπὸ τῶν κοτυληδόνων, αἱ εἰσιν ὑποκάτω τῶν ἐσχάτων
 ποδῶν. "Ἐχει δὲ καὶ ἐν τούτῳ σάρκα ἐρυθρὰν καὶ αἱματώδη ²⁸
 τὴν χροάν, ^v τῇ δ' ἀφῇ γλίσχραν καὶ οὐχ ὁμοίαν τῇ σαρκί.
 "Ἀπὸ δὲ ^w τοῦ περὶ τὰ στήθη ^x κηρυκώδους ἄλλος ἐστὶν
 ἐλιγμός, ὥσπερ ἀρπεδόνη τὸ πάχος· ^y ὧν ὑποκάτω δύο ἄττα
^z ψαθυρά ἐστι προσηρημένα τῷ ἐντέρῳ θορικά. Ταῦτα ²⁹
 μὲν οὖν ὁ ἄρρην ἔχει· ἡ δὲ θήλεια ^a ὧν ^b ἴσχει τὸ χρῶμα
^c ἐρυθρά, ὧν ἡ πρόσφυσις ἐστὶ πρὸς τῇ κοιλίᾳ καὶ τοῦ ἐν-
 τέρου ^d ἐκατέρωθι ^e μέχρι εἰς ^f τὰ σαρκώδη, ὑμένι λεπτῷ
 περιεχόμενα. Τὰ μὲν οὖν μόρια ὅσα ἐντὸς καὶ ἐκτὸς ἔχουσι,
 ταῦτά ἐστιν.

^h ταῦτα — περιττώματος om. P. ⁱ πάντες Ca.Da. ^k καὶ γὰρ — καρ-
 κίνοι om. Da. ^l γε οἱ Da. ^m ἔχουσιν om. Ca.Da. ⁿ τῆς μὲν θηλείας
 ὑστερικός τοῦ δ' ἄρρενος P.Da. ^o τῆς om. Ca. ^p οὕτω A^a.Ca. ^q ἐλι-
 κας. Ἰδια Aa. ^r τῇ om. Aa. ^s ταῖς] τῇ Aa. ^t προβοσκίσει corr. Aa.
^v τὴν δ' ἀφῆν Da. ^w τοῦ] τούτου Aa.Ca. ^x κηρυκώδης Ca. ^y ὧν Ca.
^z ψαθυρά P.Da. ^a ὧν Da. ^b ἔχει Aa.Ca. ^c ἐρυθρόν P.Da. ^d ἐκα-
 τέρου Aa.Ca. ^e μέχρις Da. ^f τὸ σαρκώδες Aa.Ca.

3 Συμβέβηκε δὲ τῶν ⁸μὲν ἐναίμων τὰ ἐντὸς ^hμόρια ὀνόματα ἔχειν· πάντα ¹γὰρ σπλάγχνα ^kἔχει τὰ ἔσωθεν· τῶν δ' ἀναίμων οὐδέν, ἀλλὰ ¹κοινὸν τούτοις καὶ ἐκείνοις πᾶσι κοιλία καὶ ²στόμαχος καὶ ^mἔντερον. Οἱ δὲ καρκίνοι, περὶ μὲν τῶν χηλῶν καὶ ⁿτῶν ποδῶν, ὅτι ἔχουσι καὶ πῶς ἔχουσιν, εἴρηται πρότερον· ὥς δ' ἐπὶ τὸ πολὺ πάντες ^oτὴν δεξιὰν ἔχουσι μείζω χηλὴν καὶ ἰσχυροτέραν. Εἴρηται δὲ πρότερον καὶ περὶ ³ὀφθαλμῶν, ὅτι εἰς τὸ πλάγιον βλέπουσιν οἱ πλείστοι. Τὸ δὲ κύτος τοῦ σώματος ^pἔν ἐστιν ἀδιόριστον, ^qἔτι δὲ κεφαλὴ, καὶ ^rεἴ τι ἄλλο μόριον. Ἐχουσι δ' ὀφθαλμούς οἱ μὲν ἐκ τοῦ πλαγίου ἄνω ὑπὸ τὸ πρηνὲς εὐθύς ^sπολὺν ^tδιεστῶτας, ^vἐνιοὶ δ' ἐν μέσῳ καὶ ἐγγὺς ἀλλήλων, οἷον ^vοἱ Ἡρακλεωτικοὶ ⁴καὶ αἱ μαῖαι. Ὑποκάτω δὲ τὸ στόμα τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἐν αὐτῷ ὀδόντας δύο ὥσπερ ὁ κάραβος, πλὴν οὐ στρογγύλοι οὗτοι ἀλλὰ μακροί. Καὶ ἐπὶ τούτων ἐπικαλύμματα ἐστί δύο, ὧν μετὰξὺ ἐστιν οἷάπερ ὁ κάραβος ἔχει πρὸς τοῖς ὀδοῦ- ⁵σιν. Δέχεται μὲν οὖν τὸ ὕδωρ ^wπαρὰ τὸ στόμα, ἀπωθῶν τοῖς ἐπικαλύμμασιν, ^xἀφίησι δὲ κατὰ τοὺς ἄνω πόρους τοῦ στόματος, ἐπιλαμβάνων τοῖς ἐπικαλύμμασιν, ^yἢ εἰσῆλθεν· οὗτοι δ' εἰσὶν ^yεὐθύς ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμούς· καὶ ὅταν δέξηται τὸ ὕδωρ, ἐπιλαμβάνει τὸ στόμα τοῖς ^zἐπικαλύμμασιν ἀμφοτέρω- ⁶ροις, ἔπειθ' οὕτως ^aἀποπυτίζει τὴν θάλατταν. Ἐχόμενος δὲ τῶν ὀδόντων ὁ στόμαχος ^bβραχὺς πάμπαν, ὥστε δοκεῖν εὐθύς εἶναι μετὰ ^cτὸ στόμα ^dτὴν κοιλίαν. Καὶ κοιλία τούτου ἐχομένη δικρόα, ἥς ἐκ μέσης μὲν τὸ ἔντερόν ἐστιν ἀπλοῦν καὶ λεπτόν· τελευτᾷ δὲ τὸ ἔντερον ὑπὸ τὸ ἐπικάλυμμα τὸ ⁷ἔξω, ὥσπερ εἴρηται ^eκαὶ πρότερον. Ἐχει δὲ ^fτὸ μεταξὺ

⁸ μὲν om. P.D^a. ^h μόρια καὶ ἐκτὸς ὀνόμ. P.D^a. ⁱ γὰρ τὰ σπλ. D^a. ^k ἔχειν A^a. ¹ κοινὰ P.D^a. ^m ἔντερον ἐστίν. οἱ P.D^a. ⁿ τῶν om. C^a. ^o μείζω ἔχουσι τὴν δεξιὰν P.D^a. ^p ἐν ἐστίν] ἐνεστίν codices. ^q ἔτι δέ] ἢ τε P.D^a. ^r εἴ τι om. P.D^a. ^s πολλὰ P. ^t διεστῶτας πῶς. ^v ἐνιοὶ D^a. ^v οἱ om. pr. A^a. ^w περὶ τὸ στόμα ἀπωθοῦν A^a.C^a. ^x ἀφίησι—ἢ om. pr. A^a. ^y εὐθύς om. D^a. ^z ἐπικαλ. ἐστίν ἀμφ. A^a. ^a ἀποπυτίζει A^a.C^a. ^b βραχὺ C^a. ^c τὸ om. C^a. ^d τὴν κοιλίαν ante μετὰ P.D^a. ^e καὶ om. P.D^a. ^f τὰ C^a, om. P.D^a.

τῶν ἐπικαλυμμάτων, οἷάπερ ὁ κάραβος, ἔπρὸς τοῖς ὁδοῦσιν.
 Ἐν δὲ τῷ κύτει ἔσω χυμός ἐστιν ὠχρός, καὶ μικρὸν ἄττα προ-
 μήκη ^h λευκά, καὶ ἄλλα ⁱ πυρρὰ ^k διαπεπασμένα. Διαφέρει ⁸
 δ' ὁ ἄρρην ^l τῆς θηλείας ^m τῷ μεγέθει καὶ τῷ ⁿ πλάτει καὶ
 τῷ ἐπικαλύμματι· μείζον γὰρ ^o τοῦτο ἔχει ἢ θήλεια, καὶ
 πλεον ἄφεστηκός καὶ ^p συνηρεφέστερον, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν
 θηλειῶν καράβων.

Τὰ μὲν οὖν τῶν μαλακοστράκων μόρια τοῦτον ἔχει τὸν
 τρόπον. Τὰ δ' ὅστρακόδερμα τῶν ζώων, ^q οἷον οἱ τε ^r κο- 4
 χλῖαι καὶ οἱ κόχλοι καὶ πάντα τὰ καλούμενα ὅστρεα, ἔτι δὲ
 τὸ τῶν ἐχίνων γένος, τὸ μὲν σαρκῶδες, ὅσα σάρκας ἔχει,
 ὁμοίως ἔχει τοῖς μαλακοστράκοις (ἐντὸς γὰρ ἔχει), τὸ δ' ^x
 ὅστρακον ἐκτός, ἐντὸς δ' οὐθέν σκληρόν. Αὐτὰ δὲ πρὸς ^y
^a αὐτὰ διαφορὰς ἔχει πολλὰς καὶ κατὰ τὰ ^t ὅστρακα καὶ
^v κατὰ τὴν σάρκα τὴν ἐντός. Τὰ μὲν γὰρ αὐτῶν οὐκ ἔχει ²
 σάρκα οὐδεμίαν, ^w οἷον ἐχίνος, τὰ δ' ἔχει μὲν, ἐντὸς δ' ἔχει ³
 τὴν σάρκα ἀφανῆ πᾶσαν πλην τῆς κεφαλῆς, οἷον οἱ τε χερ-
 σαῖοι κοχλῖαι καὶ τὰ καλούμενα ὑπὸ τινων ^x κοκάλια καὶ τῶν
 ἐν τῇ θαλάττῃ αἱ τε πορφύραι καὶ οἱ κήρυκες καὶ ὁ κόχλος
 καὶ τᾶλλα τὰ στρομβώδη. Τῶν δ' ἄλλων τὰ μὲν ἐστὶ δί- 3
 θυρα τὰ δὲ ^y μονόθυρα· λέγω δὲ δίθυρα τὰ δυσὶν ὅστράκοις
 περιέχομενα, μονόθυρα δὲ τὰ ἐνί· ^z τὸ δὲ σαρκῶδες ^a ἐπιπο-
 λῆς, οἷον ἡ ^b λεπὰς. Τῶν δὲ διθύρων ^c τὰ μὲν ἐστὶν ἀνάπτu- 4
 χα, οἷον ^e οἱ κτένες καὶ οἱ μύες· ἅπαντα γὰρ τὰ τοιαῦτα τῇ
 μὲν συμπέφυκε τῇ δὲ ^f διαλέλνται, ὥστε συγκλείεσθαι καὶ
 ἀνοίγεσθαι. Τὰ δὲ δίθυρα μὲν ἐστὶν, ὁμοίως δὲ συγκέλει-
 σται ἐπ' ἀμφοτέρω, οἷον οἱ σωλῆνες. Ἔστι δ' ^g ἅ ὅλα περι- 5

8 παρὰ A^a.C^a. ^h λεπτά C^a.D^a. ⁱ πυρὰ A^a.D^a. ^k διαπεπασμένα
 A^a.C^a. ^l τῆς om. P. ^m τῷ τε μεγ. P.C^a.D^a. ⁿ πάχει P.A^a.D^a.
^o ἔχει τοῦτο P.D^a. ^p συνηρεφέστερον C^a. ^q οἷον om. P. ^r κόχλοι
 καὶ οἱ κοχλῖαι P.D^a. ^s αὐτὰ A^a. ^t ὅστὰ A^a, ὅστὰ C^a. ^v κατὰ
 om. D^a. ^w οἷον ὁ ἐχίνος A^a. ^x κοκάλια C^a, κωκάλια D^a. ^y μονό-
 θυρα—δίθυρα om. pr. A^a.C^a. ^z τὰ δὲ σαρκῶδη P.D^a. ^a ἐπὶ πολλῆς A^a.
^b λοπὰς A^a.C^a. ^c ἐστὶ τὰ μὲν P.D^a. ^d ἀνάπτuκα A^a.C^a. ^e οἱ τε
 κτένες A^a.C^a. ^f διαλέλνται P.D^a.

έχεται τῷ ὀστράκῳ καὶ οὐδὲν τῆς σαρκὸς ἔχει εἰς τὸ ἔξω
 γυμνόν, οἷον τὰ καλούμενα ε^ς τήθυα. Ἔτι δ' αὐτῶν τῶν
 6 ὀστράκων διαφοραὶ πρὸς ἀλλήλα εἰσιν. Τὰ μὲν γὰρ ^hλειό-
 στρακά ¹ἐστίν, ὥσπερ σωλὴν καὶ μύες καὶ κόγχαι ἔναι αἱ
 καλούμεναι ὑπὸ τινων ^kγάλακες, τὰ δὲ ^lτραχυόστρακα, οἷον
 τὰ ^mλιμνόστρεα καὶ ⁿπίννα καὶ γένη κόγχων ἔνια καὶ κήρυ-
 κες· καὶ τούτων τὰ μὲν ῥαβδωτά ^oἐστίν, οἷον κτεῖς καὶ
 κόγχων τι γένος, ^pτὰ δ' ἄρράβδωτα, οἷον αἱ τε πίνναι καὶ
 7 κόγχων τι γένος. Καὶ πάχει δὲ καὶ λεπτότητι τῶν ὀστρά-
 κων διαφέρουσιν, ὅλων τε τῶν ὀστράκων καὶ κατὰ μέρος, οἷον
 περὶ τὰ χεῖλη· τὰ μὲν γὰρ ^qλεπτοχειλῇ ἐστίν, οἷον ^rοἱ
 8 μύες, τὰ δὲ ^sπαχυχειλῇ, οἷον τὰ ^tλιμνόστρεα. Ἔτι τὰ
 μὲν κινητικὰ ^vαὐτῶν ἐστίν, οἷον ^wὁ κτεῖς (ἐνιοὶ γὰρ καὶ
^xπέτεσθαι λέγουσι τοὺς κτένας, ἐπεὶ καὶ ἐκ τοῦ ὀργάνου ^φ
 θηρεύονται ἐξάλλονται πολλάκις), τὰ δ' ἀκίνητα ^yἐκ τῆς
^zπροσφυῆς, οἷον ἡ ^aπίννα. Τὰ δὲ στρομβώδη πάντα κι-
 9 νεῖται καὶ ἔρπει· νέμεται δ' ἀπολνομένη καὶ ἡ ^bλεπὰς. Κοι-
 νὸν δὲ ^cκαὶ τούτων καὶ τῶν ἄλλων τῶν ^dσκληροστράκων τὸ
 λεῖον εἶναι ἐντὸς τὸ ὀστρακον. Τὸ δὲ σαρκῶδες τοῖς μὲν
 μονοθύροις καὶ διθύροις προσπέφυκε τοῖς ὀστράκοις, ὥστε
 βίᾳ ἀποσπᾶσθαι, τοῖς δὲ στρομβώδεσιν ἀπολέλνται μᾶλλον.
 10 Ἴδιον δὲ τούτοις κατὰ τὸ ὀστρακον ὑπάρχει πᾶσι τὸ ἐλίκην
 ἔχειν τὸ ὀστρακον τὸ ἔσχατον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς. Ἔτι δ'
^eἐπίπτυγμα ^fπάντ' ἔχει ἐκ γενετῆς. Ἔτι δὲ πάντα τὰ
 στρομβώδη τῶν ὀστρακοδέρμων ^gδεξιὰ, καὶ κινεῖται οὐκ ἐπὶ
 11 τὴν ἐλίκην ἀλλ' ^hἐπὶ τὸ καταντικρύν. Τὰ μὲν οὖν ἔξωθεν

ε^ς τήθυα Ca, τίθβα Aa. ^hλειόσπαρκά P. ⁱ ἐστι ante λ. Aa, Ca.
^k γαλάδες P.Da. ^l τραχέα P.Da. ^m λιμνόστρεα Aa, λιμνόστρεα P.Da.
ⁿ πίνναι Ca. ^o ἐστίν om. P.Da. ^p τὰ—γένος om. P.Aa. ^q λεπτό-
 χειλα P.Da. ^r οἱ om. P. ^s παχύχειλα P.Da. ^t λιμνόστρεα Aa, Ca,
 λιμνόστρεα P.Da. ^v ἐστίν αὐτῶν P.Da. ^w ὁ om. P.Da. οἱ κτεῖς Aa.
^x πετᾶσθαι Aa, Ca, πέττεσθαι P.Da. ^y ἐκ] ἐστίν ἐκ Aa, Ca. ^z προσ-
 φύσως P.Da. ^a πίννη Aa, Ca. ^b λοιπὰς Aa, Ca. ^c καὶ post δὲ
 om. Aa. ^d σκληροστράκων P.Da. ^e ἐπίπτυγμα Aa. ^f ἔχει πάντα P.Da.
^g δεξιὰ κινεῖται P.Da. ^h ἐπὶ τὴν ἀντικρύν P.Da.

^ιμόρια τούτων τῶν ζῴων τοιαύτας ἔχει τὰς διαφοράς· τῶν δ' ἐντὸς τρόπον μὲν τινα ^κ παραπλήσιος ἡ φύσις ἐστὶ πάντων, καὶ μάλιστα τῶν ^λστρομβωδῶν (μεγέθει γὰρ ἀλλήλων διαφέρει καὶ τοῖς καθ' ὑπεροχὴν πάθεσιν), οὐ πολὺ δὲ διαφέρει οὐδὲ τὰ μονόθυρα καὶ δίθυρα, ^μσυγκλειστὰ δέ· διαφορὰν ^ν γὰρ ἔχει πρὸς ἄλληλα ^ο μὲν μικράν, πρὸς δὲ τὰ ἀκίνητα πλείω. Τοῦτο δ' ἔσται φανερόν ἐκ τῶν ὕστερον μάλ- ¹² λον. Ἡ δὲ φύσις τῶν στρομβοειδῶν ἀπάντων ὁμοίως ἔχει, διαφέρει δ' ὥσπερ ^ρεῖρηται, καθ' ὑπεροχὴν (τὰ μὲν γὰρ μεῖζω ^q μέρη καὶ ἐνδηλότερα ἔχει αὐτῶν, τὰ δ' ἐλάττω τούναντίον), ἔτι δὲ ^ρσκληρότητι καὶ μαλακότητι καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς τοιοῦτοις πάθεσιν. Ἐχει γὰρ πάντα ^στὴν μὲν ἐξω- ¹³ τάτῳ ἐν τῇ στόματι τοῦ ὀστράκου σάρκα ^τστιφράν, τὰ μὲν μᾶλλον τὰ δ' ἦττον. Ἐκ μέσου δὲ τούτου ἡ κεφαλὴ καὶ ^υκεράτια δύο· ταῦτα δ' ἐν μὲν τοῖς μεῖζοσι μεγάλα, ἐν δὲ τοῖς ^ωἐλάττωσι ^zπάμπαν μικρά ἐστίν. Ἡ δὲ κεφαλὴ ¹⁴ ἐξέρχεται πᾶσι τὸν αὐτὸν τρόπον· ^υκᾶν τι φοβηθῇ, συσπᾶται πάλιν εἰς τὸ ἐντὸς. Ἐχει δὲ στόμα καὶ ὀδόντας ἔνια, οἶον ὁ κοχλίας, ὀξεῖς ^zκαὶ μικροὺς καὶ λεπτοὺς. Ἐχουσι ¹⁵ δὲ καὶ προβοσκίδας, ὥσπερ ^zκαὶ αἱ μυῖαι· τοῦτο δ' ἐστὶ γλωττοειδές. Ἐχουσι δὲ καὶ ^αοἱ κήρυκες τοῦτο καὶ αἱ πορφύραι ^βστιφρόν, καὶ ὥσπερ οἱ ^ομύωπες καὶ οἱ οἰστροὶ τὰ δέρματα διατρυνῶσι τῶν τετραπόδων, ^δὅτι τὴν ἰσχύϊν τοῦτ' ἐστὶ ^οσφοδρότατον· τῶν γὰρ δελεάτων τὰ ὄστρακα διατρυνῶσιν. Τοῦ δὲ στόματος ^εἔχεται εὐθύς ἡ κοιλία. Ὅμοία δ' ἐστὶν ἡ κοιλία προλόβῳ ὀρνιθος ^εἡ τῶν κόχλων.

^ι μόρια] τῶν μορίων A^a.C^a. ^κ παραπλησία ἐστὶν ἡ φύσις αὐτῶν καὶ P.D^a. ^λ στρομβοειδῶν P.D^a. ^μ συγκλειστὰ] τὰ πλείστα A^a.C^a. ^ν γὰρ] μὲν C^a. ^ο μὲν om. C^a. ^ρ εῖρηται καὶ καθ' ὑπεροχὴν D^a, εῖρηται καθάπερ ὁ χῆν C^a. ^q μόρια A^a.C^a. ^ρ σκληρότατον καὶ μαλακώτατον A^a. ^σ τὸ μὲν ἐξώτατον A^a. ^τ στρυφνὴν A^a, στρυφνὴν C^a. ^υ κέρατα A^a. ^ω ἐλάττωσι] μικροῖς A^a.C^a. ^z πάντα μικρά. ἡ P. ^υ κᾶν τί] καὶ θῶαν P.D^a. ^z καὶ post ὀξεῖς et mox post ὥσπερ om. P.D^a, ^α οἱ om. pr. A^a. ^β στρυφρόν D^a, στρυφνόν A^a.C^a. ^ο οἰστροὶ καὶ οἱ μύωπες D^a. ^δ ὅτι] ἔτι A^a.C^a. ^ο σφοδρότερον A^a.C^a. ^ε εὐθύς ἔχεται ἡ P.D^a, ἔχεται εὐθύς καὶ ἡ A^a. ^ε ἡ] ἡ A^a, ὁμοία οὖσα P.D^a.

16 Κάτω δ' ἔχει δύο λευκὰ ¹στιφρά, ^k ὅμοια μαστοῖς, οἷα ἐγγίνεται καὶ ἐν ταῖς σηπείαις, πλὴν ¹στιφρά ταῦτα μάλλον. Ἀπὸ δὲ τῆς κοιλίας στόμαχος ¹ἀπλοῦς μακρὸς μέχρι τῆς
 17 ^mμήκωνος, ἥ ἐστὶν ἐν τῷ πυθμένι. Ταῦτα μὲν ⁿοὖν δηλα καὶ ἐπὶ τῶν πορφυρῶν καὶ ^oτῶν κηρύκων ἐστὶν ἐν ^pτῇ ἐλίκῃ τοῦ ὀστράκου. Τοῦ δὲ στομάχου τὸ ἐχόμενόν ἐστιν ἔντε-
 18 ^aρον. ^qσυνεχὲς δὲ ^oτε στόμαχος καὶ τὸ ἔντερον, καὶ ἅπαν ἀπλοῦν μέχρι τῆς ἐξόδου. Ἡ δ' ἀρχὴ τοῦ ἐντέρου περὶ τὴν ἐλίκην τῆς ^mμήκωνος, καὶ ^rταύτῃ ἐστὶν εὐρύτερον (ἐστὶ γὰρ ἡ μήκων ^sοῖονεὶ περίττωμα πᾶσι τοῖς ὀστρακηροῖς τὸ πολὺ αὐτῆς), ^tεἶτα ἐπικάμψαν ἄνω φέρεται πάλιν πρὸς τὸ σαρ-
 κῶδες, καὶ ἡ τελευταῖα τοῦ ἐντέρου ^vπαρὰ τὴν κεφαλὴν ἐστίν, ^hἢ ^wἀφίᾳσι τὸ περίττωμα, πᾶσιν ὁμοίως τοῖς ^xστρομβώδεσι
 19 καὶ τοῖς χερσαίοις καὶ τοῖς ^yθαλαττίοις. Παρύφανται δ' ἀπὸ τῆς κοιλίας ^zτῷ στομάχῳ ἐν τοῖς μεγάλοις κόχλοις συνεχόμενος ^aὑμένιφ μακρὸς ^bπόρος καὶ λευκός, ὅμοιος τὴν χροάν τοῖς ἄνω μαστοειδέσιν· ἔχει δ' ἐντομὰς ὥσπερ τὸ ἐν τῷ καράβῳ ῥόν, πλὴν τὴν χροάν τὸ μὲν λευκόν, ἐκεῖνο δ'
 20 ἐρυθρόν. Ἐχει δ' οὐδεμίαν ἐξοδὸν τοῦτο οὐδὲ πόρον, ἀλλ' ^cἐν ὑμένι ἐστὶ ^dλεπτῷ, κοιλότητά ἔχον ἐν ^eαὐτῷ στενὴν. Ἀπὸ δὲ τοῦ ἐντέρου κάτω ^fπαρατείνει ^gμέλανα καὶ τραχεὰ συνεχῇ, οἷα καὶ ἐν ταῖς χελώναις, πλὴν ἦττον ^hμέλανα. Ἐχουσι δὲ καὶ οἱ ⁱθαλάττιοι κόχλοι ταῦτα ^kκαὶ τὰ λευκά,
 21 πλὴν ἐλάττω οἱ ἐλάττους. Τὰ δὲ μονόθυρα καὶ δίθυρα ¹τῇ μὲν ὁμοίως ἔχει ^mτούτοις ¹τῇ δ' ἐτέρως. Κεφαλὴν μὲν γὰρ καὶ κεράτια καὶ στόμα ἔχουσι καὶ τὸ γλωττοειδές· ἀλλ' ἐν

ⁱ στριφνὰ C^a, στρυφνὰ A^a. ^k ὅμοια—στιφρά om. P. ¹ διπλοῦς P.D^a. ^m μήκωνος D^a. ⁿ οὖν ἐστὶ δηλα A^a. ^o τῶν] ἐπὶ τῶν P. ^p τῇ ἐλίκῃ C^a, τῷ ἐλίκῃ A^a. ^q συνεχὲς—ἐντερον om. A^a, C^a. ^r ταύτης A^a, C^a. ^s οῖονεὶ] οἶον κοιλίας A^a, C^a. ^t εἶτα] ἢ δ' A^a, C^a. ^v παρὰ] περὶ A^a, C^a. ^w ἀφίᾳσι τὸ π. π. ὁμοίως καὶ τοῖς P.D^a. ^x στρομβοειδέσι A^a, C^a. ^y θαλασσίους D^a. ^z τοῦ στομάχου C^a. τῷ στομάχῳ post κόχλοις P.D^a. ^a ὑμένι φ P, ὑμὴν φ D^a. ^b καὶ λευκός πόρος P.D^a. ^c ἐν om. A^a. ^d λεπτῷ καὶ κοιλότητά P.A^a, C^a. ^e ἐαυτῷ A^a, C^a. ^f κατατείνει A^a, C^a. ^g μέλαινα καὶ τραχεῖα A^a. ^h μέλαινα A^a. ⁱ θαλάσσιοι C^a, ἄλλοι P.D^a. ^k καὶ om. D^a. ¹ πῇ P.D^a. ^m τούτους pr. A^a.

μὲν τοῖς ἐλάττωσι διὰ ^α μικρότητα αὐτῶν ἄδηλα, τὰ δὲ καὶ
 ἐν τεθνεῶσιν ἢ μὴ κινουμένοις ^ο οὐ δηλα. Τὴν δὲ ^ρ μήκωνα ²²
^α πάντα ἔχει, ἀλλ' οὐκ ἐν ^τ τῷ αὐτῷ οὐδὲ ἴσην οὐδ' ὁμοίως
 φανεράν, ἀλλ' αἱ μὲν ^β λεπάδες κάτω ἐν τῷ βάθει, τὰ δὲ
 δίθυρα ἐν τῷ ^γ γιγγλυμώδει. Καὶ τὰ τριχῶδη πᾶσιν ὑπάρ-
 χει κύκλω τούτοις, οἷον καὶ τοῖς ^ν κτεσίν. Καὶ τὸ λεγόν- ²³
 μενον ὦν τοῖς ἔχουσιν, ὅταν ^ω ἔχουσιν, ἐν ^κ τῷ ἐπὶ θάτερα
 κύκλω τῆς περιφερείας ἐστίν, ὥσπερ ^γ καὶ τὸ λευκὸν τοῖς
 κόχλοις· καὶ γὰρ ^α ἐκείνοις τοῦτο ὅμοιον ὑπάρχει. Ἀλλὰ
^α πάντα τὰ τοιαῦτα μόρια, ὥσπερ εἴρηται, ἐν μὲν τοῖς μεγά-
 λους δηλὰ ἐστίν, ἐν δὲ τοῖς μικροῖς ἢ οὐδὲν ἢ μόλις. Διὸ ²⁴
 μάλιστα ἐν τοῖς μεγάλους ^β κτεσὶ φανερά ἐστιν· οὗτοι δ'
 εἰσὶν οἱ τὴν ἐτέραν θυρίδα πλατεῖαν ἔχοντες, οἷον ^ε ἐπίθεμα.
 Ἡ δὲ τοῦ περιττώματος ἔξοδος τοῖς μὲν ἄλλοις ^δ ἐστὶν ἐκ
 πλαγίου· ἐστι γὰρ ^ε πόρος ἢ πορεύεται ἔξω· ἢ γὰρ μήκων
 ὥσπερ εἴρηται, περίττωμά ἐστι πᾶσιν ἐν ὑμένι. Τὸ δὲ ²⁵
 καλούμενον ὦν οὐκ ἔχει πόρον ἐν οὐθενί, ἀλλ' αὐτῆς τῆς
 σαρκὸς ἐπανοιδεῖ· ἐστι δ' ^ε οὐκ ἐπὶ ^σ ταῦτον τῷ ἐντέρῳ, ἀλλὰ
 τὸ μὲν ὦν ἐν τοῖς δεξιούσι, τὸ δ' ^β ἔντερον ἐν τοῖς ἀριστεροῖς.
 Τοῖς μὲν οὖν ἄλλοις τοιαύτη ^ι ἢ ἔξοδος τῆς περιττώσεως, τῇ ²⁶
 δ' ἀγρία ^ι λεπάδι, ἣν τινες καλοῦσι θαλάττιον οὖς, ^κ ὑποκάτω
 τοῦ ὀστράκου ἢ περίττωσις ἐξέρχεται· τετρύνπεται γὰρ τὸ
 ὀστράκον. ¹ Φανερά δὲ καὶ ἡ κοιλία μετὰ τὸ στόμα οὔσα
 ἐν ταύτῃ καὶ τὰ ῥοειδῇ. Πάντα δὲ ταῦτα τίνα τρόπον
^μ τῇ θέσει ἔχει, ἐκ τῶν ἀνατομῶν θεωρεῖσθω. Τὸ δὲ κα- ²⁷
 λούμενον καρκίνιον ^α τρόπον τινὰ κοινόν ἐστι τῶν τε μαλα-

^α σμικρότητα A^a. ^ο οὐ δηλα] εὔδηλα P.D^a. et corr. A^a. ^ρ μήκωνα
 P.D^a. ^α πάντα om. A^a.C^a. ^τ ταῦτῳ P. ^β λεπίδες A^a. ^γ γιγγλυμώδει
 P.D^a. et rc. A^a, γιγγλυμώδει pr. A^a. ^ν κτεσί A^a.C^a. ^ω ἔχουσιν A^a.
^κ τῷ κύκλω τῆς περιφερείας τῷ ἐπὶ θάτερα A^a. ^γ καὶ ante τὸ om. C^a.
^α ἐκείνο τούτοις ὁμοίως A^a.C^a. ^α πάντα om. D^a. ^β κτεσί A^a.C^a.
^ε ἐπίθεμα A^a.C^a. ^δ ἐστὶν om. A^a.C^a. ^ε πόρος ἢ] πρὸς ἢ A^a, πρὸς ὧ
 C^a. ^ε οὐκ ἐπὶ] οὐκέτι D^a. ^σ ταῦτὸ A^a.C^a. ^β ἔντερον] ἔτερον A^a, om.
 P.D^a. ^ι ἢ om. P.A^a.D^a. ^ι λοπάδι A^a.C^a. ^κ κάτω A^a.C^a. ¹ φανε-
 ρῶς A^a. ^μ ἔχει τῇ φύσει A^a.C^a. ^α τρόπον μὲν τίνα A^a.C^a.

κοστράκων καὶ τῶν ὀστρακοδέρμων. Αὐτὸ μὲν ² γὰρ τὴν φύσιν ὅμοιον τοῖς καραβοειδέσι, καὶ γίνεται αὐτὸ καθ' ἑαυτό, ³ τῷ δ' εἰσδύεσθαι καὶ ζῆν ἐν ὀστράκῃ ὅμοιον τοῖς ὀστρα-
 28 κοδέρμοις, ὥστε διὰ ταῦτα ἔοικεν ἐπαμφοτερίζειν. Τὴν δὲ μορφήν ὡς μὲν ἀπλῶς εἰπεῖν ὁμοίον ἐστὶ ⁴ τοῖς ἀράχναις, πλὴν τὸ κάτω τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ θώρακος μεῖζον ἔχει
 29 ⁵ ἐκείνου. Ἔχει δὲ κεράτια δύο λεπτὰ πυρρά, καὶ ὀφθαλ-
 μούς ὑποκάτω τούτων ⁶ δύο μακροὺς, οὐκ εἰσδυομένους οὐδὲ ⁷ κατακλινομένους ὥσπερ οἱ τῶν καρκίνων ἀλλ' ὀρθοὺς, ὑπο-
 κάτω δὲ τούτων τὸ στόμα καὶ περὶ αὐτὸ καθαπερεὶ τριχῶδη ἄττα πλείω, τούτων δ' ἐχομένους δύο πόδας δικρόους, οἷς
 προσάγεται, καὶ ἄλλους ἑφ' ἑκάτερα δύο, καὶ τρίτον μικρόν.
 30 Τὸ δὲ κάτω τοῦ θώρακος μαλακὸν ἅπαν ἐστὶ καὶ διοιγόμενον ⁸ ὡχρὸν ἐνδοθεν. Ἀπὸ δὲ τοῦ στόματος πόρος εἰς ἄχρι
 τῆς κοιλίας· τῆς δὲ περιττώσεως ⁹ οὐδὲ ὁ δῆλος ὁ πόρος. Οἱ δὲ πόδες καὶ ὁ θώραξ σκληρὰ μὲν, ἦττον δ' ¹⁰ ἢ τῶν καρκίνων.
 Πρόσφυσιν δ' οὐκ ἔχει πρὸς τὰ ὀστρακα ¹¹ ὥσπερ αἱ πορφύ-
 31 ραι καὶ οἱ κήρυκες, ἀλλ' ¹² εὐαπόλυντόν ἐστιν. Προμηκέστερα δ' ἐστὶ τὰ ἐν τοῖς στρόμβοις τῶν ἐν τοῖς ¹³ νηρείταις. Ἐτε-
 ρον δὲ γένος ἐστὶ τὸ τῶν ¹⁴ νηρειῶν, τὰ μὲν ἄλλα παραπλη-
 σιον, τῶν δὲ ¹⁵ δικρών ποδῶν τὸν μὲν δεξιὸν ἔχει μικρὸν τὸν
 δ' ἀριστερὸν μέγαν, καὶ ποιεῖται τὴν βάδισιν μᾶλλον ἐπὶ
 32 ¹⁶ τούτῳ. Λαμβάνεται δὲ ¹⁷ καὶ ἐν ταῖς ¹⁸ κόγχαις τοιοῦτον, ὧν ἐστὶν ἡ πρόσφυσις παραπλησία, καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις.
 Τοῦτον ¹⁹ δὲ καλοῦσι ²⁰ κύλλαρων. Ὁ δὲ ²¹ νηρείτης τὸ μὲν ὀστρακὸν ἔχει λεῖον καὶ ²² μέγα καὶ στρογγύλον, τὴν δὲ
 μορφήν παραπλησίαν τοῖς κήρυξι, πλὴν οὐχ ὥσπερ ἐκείνοι τὴν ²³ μήκωνα μέλαιναν ἀλλ' ἐρυθράν· προσπέφυκε δὲ νεανι-

² γὰρ τὴν φύσιν om. D^a. ³ ἐαυτό P.D^a. ⁴ τὸ D^a. ⁵ ὀστράκοις A^a.
⁶ ταῖς A^a.C^a. ⁷ ἐκείως C^a. ⁸ δύο om. A^a.C^a. ⁹ κατακλινομένους
 P.D^a. ¹⁰ ἐνδοθεν ὡχρὸν ἐστὶν A^a.C^a. ¹¹ οὐδὲ ὁ δῆλος] εὐδῆλος D^a. ¹² ἢ
 om. P. ¹³ ὥσπερ καὶ αἱ P. ¹⁴ εὐαπόλυντόν P. ¹⁵ νηρείταις, μοχ νηρειῶν,
 et sect. 32. νηρίτης P.D^a. ¹⁶ δικρών P. ¹⁷ τούτου P. ¹⁸ καὶ om. A^a.
¹⁹ κρόκαις τούτων ὧν ἐστὶ πρ. A^a.C^a. ²⁰ ἢ δὲ καὶ καλ. A^a.C^a. ²¹ σκύλλαρων
 D^a. ²² μέλων A^a.C^a. ²³ μήκωνα P.D^a.

κὼς κατὰ τὸ μέσον. Ἐν μὲν οὖν ταῖς εὐδαίαις ἀπολυόμενα³³ νέμεται ταῦτα, πνευμάτων δ' ὄντων τὰ μὲν καρκίνια ἡσυχάζει πρὸς τοῖς λίθοις, οἱ δὲ ^mνηρεῖταιⁿ προσέχονται καθάπερ αἱ ὀλεπάδες. ^pὥσαύτως δὲ καὶ αἱ αἰμορροῖδες καὶ πᾶν τὸ τοιοῦτον γένος. Προσφύονται δὲ ταῖς πέτραις, ὅταν³⁴ ἀποκλίνωσι τὸ ἐπικάλυμμα· τοῦτο γὰρ ἔοικεν εἶναι ^qὥσπερ ^rπῶμα. ^sὁ γὰρ τοῖς διθύροις ἄμφω, τοῦτο τοῖς ^tστρομβώδεσι τὸ ἔτερον μέρος. Τὸ δ' ἐντὸς σαρκῶδες ^vἐστί, καὶ ἐν τούτῳ τὸ στόμα. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἔχει ταῖς ^wαἰμορροῖσι καὶ ταῖς πορφύραις καὶ πᾶσι τοῖς τοιούτοις. Ὅσα³⁵ δ' ἔχει μείζων τὸν ἀριστερὸν πόδα, ταῦτα ἐν μὲν τοῖς στρόμβοις οὐκ ἐγγίνεται, ἐν δὲ τοῖς ^mνηρεῖταις ἐγγίνεται. Εἰσὶ δὲ τινες ^xκόχλοι οἱ ἔχουσιν ἐν αὐτοῖς ὅμοια ζῶα τοῖς ἀστακοῖς τοῖς μικροῖς, ^yοἱ γίνονται καὶ ἐν τοῖς ποταμοῖς· διαφέρουσι δ' αὐτῶν τῷ μαλακὸν ἔχειν ^zτὸ ἔσω τοῦ ὀστράκου. Τὴν δ' ιδεάν οἱαὶ εἰσιν, ἐκ τῶν ἀνατομῶν θεωρείσθωσαν.

Οἱ δ' ἐχίνοι τὸ μὲν σαρκῶδες οὐκ ἔχουσιν, ἀλλ' ἴδιον⁵ αὐτῶν τούτ' ἐστίν· ἐστέρηνται γὰρ πάντες, καὶ οὐκ ἔχουσι σάρκα ἐντὸς οὐδεμίαν· τὰ δὲ μέλανα πάντες. Ἔστι δὲ ^aγένη πλείω τῶν ἐχίνων, ἐν μὲν τὸ ἐσθιόμενον· τοῦτο δ' ἐστὶν ἐν ^bφί τὰ καλούμενα ^bφὰ μεγάλα ^bἐγγίνεται καὶ ἐδώδιμα, ὁμοίως ἐν ^cμείζοσι καὶ ἐλάττοσιν· καὶ γὰρ εὐθὺς ^dἔτι μικροὶ ὄντες ἔχουσι ταῦτα. Ἄλλα ^eδὲ δύο γένη τό τε ^fτῶν ^eσπατάγγων καὶ ^hτῶν καλουμένων ⁱβρύσσων· γίνονται δ' οὗτοι πελάγιοι καὶ σπάνιοι. Ἔτι αἱ ^kἐχίνομητραι καλούμεναι, μεγέθει πάντων μέγισται. Πρὸς δὲ τούτοις ἄλλο γένος ^lμεγέθει μὲν μικρόν, ^mἀκάνθας δὲ μεγάλας

^m νηρεῖται, et sect. 35. νηρεῖταις P.D^a. ⁿ προσέχονται C^a. et pr. A^a, προσέχονται μὲν D^a. ^o λοπάδες A^a. C^a. ^p ὥσαύτως δὲ καὶ αἱ αἰμ.] καὶ αἱ ἀπορραῖδες P.D^a. ^q ὥσπερ A^a. C^a. ^r πῶμα A^a. ^s ὁ γὰρ] οἷον C^a. ^t στρομβοειδέσι A^a. ^v ἐστί om. A^a. C^a. ^w ἀπορραῖσι P.D^a. ^x κοχλίας A^a. C^a. ^y ὁ P.D^a. ^z τὸ om. P.D^a. ^a πλείω τῶν ἐχίνων γένη P.D^a. ^b γίνεται P.D^a. ^c μείζοσι καὶ ἐλάττοσιν(ττ C^a.) om. A^a. C^a. ^d ἔτι] καὶ P, om. D^a. ^e δὲ om. pr. A^a. ^f τῶν om. P. ^g σπαταγγίων A^a. C^a. ^h τὸ om. A^a. ⁱ βρύσσων A^a, βυρσῶν C^a. ^k χηνομήτραι pr. A^a. ^l μεγέθος μὲν C^a, om. P.D^a. ^m ἀκάνθας ἔχον μεγάλας P.D^a.

ἔχει καὶ σκληράς, γίνεται δ' ἐκ τῆς θαλάττης ἐν πολλαῖς
 3 ὀργυαῖς, φ' χρῶνται πρὸς τὰς στραγγουρίας τινές. Περὶ
 δὲ Τορώνην εἰσὶν ἐχῖνοι λευκοὶ θαλάττιοι καὶ τὰ ὄστρακα καὶ
 τὰς ἀκάνθας καὶ τὰ φά, μείζους δὲ τῶν ἄλλων εἰς μήκος· ἡ δ'
 ἄκανθα οὐ μεγάλη οὐδὲ ἰσχυρά ἀλλὰ μαλακωτέρα, τὰ δε μέ-
 λανα τὰ ἀπὸ τοῦ στόματος πλείω, καὶ πρὸς μὲν τὸν ἔξω πό-
 ρον ^πσυνάπτοντα πρὸς ἑαυτὰ δὲ ἀσύναπτα· τούτοις δ' ὥσπερ
 4 διειλημμένος ἐστίν. Κινοῦνται δὲ μάλιστα καὶ πλειστάκις οἱ
 ἐδώδιμοι αὐτῶν· καὶ σημεῖον δέ ^οτι ἔχουσιν ἐπὶ ταῖς ἀκάν-
 θαις. Ἐχουσι μὲν ^ροὖν ἅπαντες φά, ἀλλ' ἔνιοι πάμπαν
 μικρὰ καὶ ^γοὐκ ἐδώδιμα. Συμβαίνει δὲ τὴν ^αμὲν λεγομένην
 κεφαλὴν καὶ τὸ στόμα τὸν ἐχῖνον κάτω ἔχειν, ἥ δ' ἀφήσι
 5 τὸ περίττωμα, ἄνω. ^ιΤαῦτόν δὲ τοῦτο συμβέβηκε τοῖς τε
 στρομβώδεσι πᾶσι καὶ ταῖς ^βλεπάσιν· ἡ γὰρ νομὴ ἐκ τῶν
 κάτωθεν, ὥστε τὸ μὲν στόμα πρὸς ^ιτῇ νομῇ, τὸ δὲ περίτ-
 τωμα ἄνω πρὸς τοῖς πρανέσι τοῦ ὀστράκου. Ἐχει δ' ὁ
 ἐχῖνος ὀδόντας πέντε κοίλους ἔνδοθεν, ἐν μέσῳ δὲ τούτων
 6 σῶμα σαρκώδες ἀντὶ γλώττης. Τούτου δ' ἔχεται ὁ στόμα-
 χος, εἴτα ἡ κοιλία εἰς πέντε μέρη διηρημένη, πλήρης περιτ-
 τώματος· συνέχουσι δὲ πάντες οἱ κόλποι αὐτῆς ^νεἰς ἓν πρὸς
 τὴν ^ωἐξοδὸν τῆς περιττώσεως, ἥ τετρύπηται ^κτὸ ὄστρακον.
 Ὑπὸ δὲ τὴν κοιλίαν ἐν ἄλλῳ ὑμένι τὰ καλούμενα φά ἐστίν,
 ἴσα ^υτὸν ἀριθμὸν ὄντα ἐν ^κπᾶσιν· ^απέντε γὰρ ἐστὶ ^βτὸ
 7 πλῆθος ^εκαὶ περιττά. Ἄνω δὲ τὰ μέλανα ^δἀπὸ τῆς ἀρχῆς
 τῶν ὀδόντων ῥητηται, ^αἐστὶ πικρὰ καὶ οὐκ ἐδώδιμα. Ἐν
 πολλοῖς δὲ τῶν ^εζύων ^ιτὸ τοιοῦτόν ἐστὶν ἢ τὸ ἀνάλογον·
 καὶ γὰρ ἐν ταῖς χελώναις καὶ ^εἐν ^ηφρύναις καὶ ^εἐν βατρά-
 χοις καὶ ἐν τοῖς στρομβώδεσι ^ικαὶ τοῖς ^κμαλακίοις· ^ιἀλλὰ

^π συνάπτονται A^a. ^ο τι] τι ἂν P, τι ἀεὶ D^a. ^ρ οὖν om. A^a. ^γ οὐκ et mox μὲν om. A^a. ^ι ταῦτο A^a.C^a. ^β λεπάσιν A^a.C^a. ^ι τὴν νομὴν P.D^a. ^ν εἰς ἓν om. D^a. ^ω ἐξωθεν pr. A^a. ^κ τὸ om. P. ^υ τῷ ἀριθμῷ P.D^a. ^κ ἅπασιν A^a.C^a. ^α πέντε] πάντα P. ^β τὸ πλῆθος om. P.D^a. ^ε καὶ om. P. ^δ ἀπὸ δὲ τῆς D^a. ^ε ὡς P.D^a. ^ι ἐστὶ τὸ τοιοῦτον D^a. ^ε ἐν secundam et tertiam om. A^a.C^a. ^η φρύνοις A^a. ^ι καὶ τοῖς] καὶ ἐν τοῖς C^a, καὶ A^a. ^κ μαλακίοις P.D^a. ^ι ἀλλ' ἐν τῷ A^a.C^a.

τῷ χρώματι διαφέρει, καὶ ἄβρωτά ἐστιν ^m ἐν πᾶσι τὰ τοιαῦτα ἢ πάμπαν ἢ μάλλον. Κατὰ μὲν οὖν ⁿ τὴν ἀρχὴν καὶ ⁸ τελευτὴν συνεχές ^o τὸ σῶμα τοῦ ἐχίνου ἐστί, κατὰ ^p δὲ τὴν ἐπιφάνειαν οὐ συνεχές ἀλλ' ὅμοιον λαμπτήρι μὴ ἔχοντι τὸ κύκλῳ δέρμα. Ταῖς ^δ ἀκάνθαις ὁ ἐχίνος ^q χρῆται ὡς ποσὶν ταύταις γὰρ ^r ἀπηρειδόμενος καὶ κινούμενος μεταβάλλει τὸν τόπον.

Τὰ ^s δὲ καλούμενα ^t τήθηα τούτων πάντων ἔχει τὴν φύσιν ⁶ περιττοτάτην. Κέκρυπται γὰρ αὐτῶν μόνων τὸ σῶμα ἐν τῷ ὀστράκῳ πᾶν, τὸ ^δ ὀστρακόν ἐστὶ μετὰ δέρματος καὶ ὀστράκου, διὸ καὶ τέμνεται ὥσπερ βύρσα σκληρά. Προσπέ- ^aφυκε μὲν οὖν ταῖς πέτραις ^v τῷ ὀστράκῳ, δύο ^w ^δ ἔχει πόρους ἀπέχοντας ^x ἀπ' ἀλλήλων, πάμπαν μικροὺς καὶ οὐ ῥαδίους ἰδεῖν, ἢ ὑάφίσι καὶ δέχεται τὸ ὑγρόν· περίττωμα γὰρ οὐδὲν ἔχει φανερόν, ὥσπερ τῶν ἄλλων ὀστρέων τὰ ^z μὲν ὥσπερ ἐχίνος, τὰ δὲ τὴν καλουμένην μήκωνα. Ἀνοιχθέντα ^δ ἔσωθεν ³ πρῶτον μὲν ὑμένα ἔχει νευρώδη ^a περὶ τὸ ὀστρακῶδες· ἐν δὲ τούτῳ ^b αὐτό ἐστὶ τὸ σαρκῶδες τοῦ ^c τηθύου, ^d οὐδενὶ ὅμοιον τῶν ἄλλων· ^e αὕτη μέντοι ἡ σὰρξ πᾶσιν ὁμοία. Προσπέφυκε ⁴ δὲ τοῦτο κατὰ δύο τόπους τῷ ὑμένι καὶ τῷ δέρματι ^f ἐκ πλαγίου· καὶ ἡ προσπέφυκε, ταύτη ἐστὶ ^g στενωτέρον ἐφ' ἐκάτερα, οἷς τείνει πρὸς τοὺς πόρους τοὺς ἕξω διὰ τοῦ ὀστράκου φέροντας, ἡ ἀφίσι καὶ δέχεται τὴν τροφήν ^h καὶ τὸ ὑγρόν, ὡς ^{αν} εἰ τὸ μὲν στόμα εἴη, τὸ δὲ τῇ περιττώσει ἕξωδος· καὶ ἐστὶν αὐτῶν τὸ μὲν παχύτερον τὸ δὲ λεπτότερον. Ἐσω δὲ ⁵ κοῖλον ἐφ' ⁱ ἐκάτερα, καὶ διείργει μικρόν τι συνεχές· ἐν θατέρῳ ^k δὲ τῶν κοίλων ἡ ὑγρότης ἐγγίνεται. Ἄλλο ^δ οὐδὲν

^m ἐν πᾶσι om. P.Da. ⁿ τὴν om. P. ^o τὸ σῶμα ἐστὶ τοῦ ἐχ. Da, τοῦ ἐχ. τὸ στόμα ἐστὶ Aa.Ca. ^p δὲ om. pr. Aa. ^q χρῆται ὁ ἐχίνος Aa.Ca. ^r ἀπηρειδόμενος Ca. ^s δὲ om. Ca. ^t τήθηα πάντων ἔχει τὴν φύσιν τούτων Aa.Ca. ^v τὸ ὀστρακῶδες Aa.Ca. ^w ^δ om. Ca. ^x ἀπ' om. Aa. ^y ἀφίσι Aa. ^z μὲν] μὲν οὖν Aa. ^a παρὰ Aa. ^b ἐστὶν αὐτὸ P.Da. ^c τηθύου Aa.Ca. ^d οὐδενὶ ^δ ἐστὶν ὅμοιον P.Da. ^e αὕτη μέντοι ἡ σὰρξ πᾶσα Aa.Ca. ^f ἐκ τοῦ πλαγίου Aa.Ca. ^g στενωτέρον, ut solēt, Aa. ^h καὶ ante τὸ om. Ca. ⁱ ἐκότερον Aa.Ca. ^k δὲ] γὰρ Aa.Ca.

ἔχει μόνιον οὔτε ὀργανικὸν οὔτε αἰσθητήριον, οὔτε, ὥσπερ ἐλέχθη πρότερον ἐν τοῖς ἄλλοις, τὸ περιττωματικόν. Χρῶμα δὲ τοῦ ^κτηθείου ἐστὶ τὸ μὲν ὠχρὸν τὸ δ' ἐρυθρόν.

6 Ἔστι δὲ καὶ τὸ τῶν ¹ἀκαληφῶν γένος ἴδιον προσπέφυκε ^μμὲν γὰρ ταῖς πέτραις ὥσπερ ἓνια τῶν ὀστρακοδόρμων, ^νἀπολύεται δ' ἐνίοτε. Οὐκ ἔχει δ' ὀστρακον, ἀλλὰ σαρκῶδες τὸ ^οσῶμα πᾶν ἐστὶν αὐτῆς. Αἰσθάνεται δὲ καὶ συναρπάζει προσφερομένης τῆς χειρὸς καὶ ^ρπροσέχεται, καθάπερ ὁ πολύπους ταῖς πλεκτάναις, ^qοὕτως ὥστε τὴν σάρκα ἐπανοιδεῖν.

7 Ἐχει δὲ τὸ στόμα ἐν μέσῳ, καὶ ^ζἡ ἀπὸ τῆς πέτρας ὥσπερ ^τἀπ' ὀστρέου. ^σΚᾶν τι προσπέση τῶν μικρῶν ^ιιχθυῶν, ἀντέχεται ^νὥσπερ τῆς χειρὸς· οὕτω κᾶν ^ωτι προσπέση αὐτῇ ἐδώδιμον, ^κκατεσθίει. Καὶ ἀπολύεται δὲ γένος τι αὐτῶν, ὃ

8 ^υἐάν τι προσπέση κατεσθίει καὶ ἐχίνους καὶ κτένας. Περιττωμα δὲ ^zοὐδὲν παντελῶς φαίνεται ἔχουσα, ἀλλ' ὁμοία κατὰ τοῦτο τοῖς φυτοῖς ἐστίν. ^αΓένη δὲ τῶν ^βἀκαληφῶν ^εἐστὶ δύο, αἱ μὲν ἐλάττους καὶ ἐδώδιμοι μᾶλλον, αἱ δὲ μεγά-
9 λαι καὶ σκληραί, ^δοἷαι γίνονται καὶ περὶ Χαλκίδα. Τοῦ μὲν οὖν χειμῶνος τὴν σάρκα ^οστιφρὰν ἔχουσι (διὸ καὶ θηρεύονται καὶ ἐδώδιμοί εἰσι), τοῦ δὲ θέρους ἀπόλλυνται· γίνονται γὰρ μαδαραί, καὶ ἂν τις θίγῃ, διασπῶνται ταχέως καὶ ^ιῶλαι οὐ δύνανται ^εἀφαιρεῖσθαι, πονοῦσαί τε ταῖς ^ηἀλεαῖς εἰς τὰς πέτρας ^ιεἰσδύνονται μᾶλλον.

Περὶ μὲν οὖν τῶν μαλακίων καὶ ^κτῶν μαλακοστράκων καὶ τῶν ὀστρακοδόρμων, ὅσα ¹τε ἔχουσιν ^μἐκτὸς μέρη καὶ 7 ὅσα ἐντός, εἴρηται· περὶ δὲ τῶν ἐντόμων λεκτέον τὸν αὐτὸν

^κ κτηθείου A^a.C^a. ¹ ἀκαλύφων D^a, ἀκαλίφων P. ^μ μὲν γὰρ δὲ] A^a.C^a.
^ν ἀπολύονται A^a.C^a. ^ο σῶμα πᾶν] στόμα A^a.C^a. ^ρ προσδέχεται A^a,
προσέρχεται C^a. ^q οὕτως] οὔτε pr. A^a. ^τ ἀπὸ στερεοῦ A^a.C^a. ^σ καὶ πρ
P.D^a. ^ι ιχθύων D^a. ^ν ὥσπερ] γὰρ ὥσπερ καὶ A^a.C^a. ^ω τι om. P.D^a.
^κ κατεσθίει om. A^a.C^a. ^υ ἂν P.D^a. ^z παντελῶς οὐδὲν C^a, φανερόν
οὐδὲν A^a. ^α ἔστι δὲ γένη P.D^a. ^β ἀκαλίφων D^a, ἀκαλύφων P. ^ε ἐστὶ
om. P.D^a. ^δ αἱ A^a.C^a. ^ο στρυφνὰν A^a, στρυφνὰν C^a. ^ι ῶλαι
A^a, ῶλως P.D^a. ^ε ἀφαιρεῖσθαι οὐ δύνανται A^a.C^a. ^η ἀλεαῖς A^a.
^ι ἐνδύνονται P.D^a. ^κ τῶν post καὶ om. P.D^a. ¹ τε om. P.D^a. ^μ μέρη
ἐκτὸς A^a.C^a.

τρόπον. Ἔστι δὲ ^ατὸ γένος τοῦτο πολλὰ ἔχον εἶδη ἐν
^οαὐτῷ, καὶ ἐνίοις πρὸς ἄλληλα ^ρσυγγενικοῖς οὖσιν οὐκ ἐπέ-
 ζευκται κοινὸν ὄνομα οὐδέν, οἷον ἐπὶ μελίττῃ καὶ ^ιἀνθρήνῃ
 καὶ σφηκὶ καὶ ^ττοῖς τοιούτοις, καὶ πάλιν ὅσα τὸ πτερὸν ἔχει
 ἐν κολεῷ, οἷον μηλολόνη καὶ κάραβος καὶ ^ακανθαρίς καὶ ὅσα
^ιτοιαῦτα. Πάντων μὲν οὖν κοινὰ μέρη ἐστὶ τρία, κεφαλὴ τε ^α
 καὶ τὸ περὶ τὴν ^νκοιλίαν κύτος καὶ τρίτον τὸ μεταξὺ τούτων,
 οἷον τοῖς ἄλλοις τὸ στήθος καὶ ^ωτὸ νῶτον ^κἐστίν. Τοῦτο ^α
 δὲ τοῖς μὲν πολλοῖς ^γἐν ἐστίν· ὅσα δὲ μακρὰ καὶ πολὺποδα,
 σχεδὸν ἴσα ταῖς ἐντομαῖς ἔχει ^ατὰ μεταξύ. Πάντα δ' ἔχει
 διαιρούμενα ζῶν τὰ ἐντομα, πλὴν ^αὅσα ἢ λίαν κατέψυκται
 ἢ διὰ μικρότητα ταχὺ ^βκαταψύχεται, ἐπεὶ καὶ οἱ σφῆκες
 διαιρεθέντες ζῶσιν. Μετὰ μὲν οὖν τοῦ μέσου ^κκαὶ ἡ κεφαλὴ ^ι
 καὶ ἡ κοιλία ζῇ, ἄνευ δὲ τούτου ἡ κεφαλὴ ^δοὐ ζῇ. Ὅσα δὲ
 μακρὰ καὶ πολὺποδὰ ^εἐστὶ, πολὺν χρόνον ζῇ διαιρούμενα, καὶ
 κινεῖται τὸ ἀποτμηθὲν ἐπ' ἀμφοτέρα τὰ ἔσχατα· καὶ γὰρ
 ἐπὶ τὴν τομὴν πορεύεται καὶ ἐπὶ τὴν οὐράν, οἷον ἡ καλουμένη
^ισκολόπενδρα. Ἐχει δ' ὀφθαλμοὺς μὲν ἅπαντα, ἄλλο δ' αἰ- ⁵
 σθητήριον οὐδὲν φανερόν, πλὴν ἓνια ^σοἷον ^ηγλῶτταν· ἦν καὶ
 τὰ ὀστρακόδερμα ^ιἔχει πάντα, ^κἢ καὶ γένεται ^ικαὶ εἰς ^μαὐτὸ
 τὴν τροφήν ἀνασπᾷ. Τοῦτο δὲ τοῖς μὲν μαλακόν ^νἐστὶ,
 τοῖς δ' ἔχει ἰσχύν πολλήν, ὥσπερ ταῖς πορφύραις. Καὶ οἱ ⁶
 μύωπες ^νδὲ καὶ οἱ οἰστροὶ ἰσχυρόν τοῦτ' ἔχουσι, καὶ τᾶλλα
 σχεδὸν τὰ πλείστα· ἐν ^οπάσι γὰρ τοῖς μὴ ὀπισθοκέντροις
 τοῦτο ὥσπερ ὄπλον ἔχει ἕκαστον. Ὅσα δ' ἔχει τοῦτο, ὀδόν-
 τας οὐκ ἔχει, ^ρἔξω ὀλίγων τινῶν, ἐπεὶ καὶ αἱ μυῖαι ^ιτούτῳ
 θιγγάνουσαι αἱματίζουσι καὶ οἱ κώνωπες τούτῳ κεντούσιν.

^α τούτο τὸ γένος πολλὰ εἶδη ἔχον A^a.C^a. ^ο ἐαυτῷ C^a. ^ρ γενικοῖς A^a.
^ι ἀνθρήν D^a, ἀρθρήν C^a. ^τ τοῖς] πᾶσι τοῖς A^a.C^a. ^σ κάραβος C^a.
^ι τοιαῦτα ἄλλα. πάντων A^a.C^a. ^ν κοιλ.] κεφαλὴν P. ^ω τὸ post καὶ om.
 A^a.C^a. ^κ ἐστίν om. C^a. ^γ ἐνεστίν· ὅσα δὲ μακρὰ A^a. ^α τὸ A^a.
^α ὅσα] ἂ P.D^a. ^β ψύχεται A^a. ^κ καὶ post μέσου om. A^a.C^a. ^δ οὐ
 om. pr. A^a. ^ε ἐστὶ καὶ πολὺν P. ^ι σκολόπενδρα A^a. ^σ οἷον om. P.D^a.
^η γλῶττα A^a.C^a. ^ι ἔχει om. D^a. ^κ ἢ C^a. ^ι καὶ ante εἰς om. A^a.
^μ αὐτὴν A^a. ^ν ἐστὶ et sect. 6. δὲ om. P.D^a. ^ο ἅπασι P.D^a. ^ρ ἐξ P.
^ι τοῦτο P.

7 Ἐχουσι δ' ἓνια τῶν ἐντόμων καὶ κέντρα. Τὸ δὲ κέντρον τὰ
 μὲν ἔχει ἐν αὐτοῖς, οἷον αἱ μέλιτται καὶ οἱ σφήκες, τὰ δ' ἐκ-
 τὸς, οἷον Ἰσκορπίος^τ καὶ μόνον δὴ^ς τῶν ἐντόμων τοῦτο Ἰμα-
 κρόκεντρον ἐστίν. Ὡς^ν ἔτι δὲ χηλὰς ἔχει τοῦτό^ω τε καὶ τὸ ἐν
 τοῖς βιβλίοις γινόμενον σκορπιῶδες. Τὰ δὲ πτηνὰ αὐτῶν
 8 πρὸς τοῖς ἄλλοις μορίοις καὶ πτερὰ ἔχει. Ὡς^ν ἔστι δὲ τὰ μὲν
 δίπτερα αὐτῶν, ὥσπερ αἱ μυῖαι, τὰ δὲ τετράπτερα, ὥσπερ αἱ
 μέλιτται· οὐθὲν δ' ἔστιν Ὑόπισθόκεντρον δίπτερον μόνον.
 Ὡς^ν ἔτι δὲ τὰ μὲν ἔχει τῶν πτηνῶν ἑλντρον τοῖς πτεροῖς, ὥσπερ
 ἡ μηλολόνη, τὰ δ' ἀνέλντρα ἐστίν, ὥσπερ ἡ μέλιττα·
 ἡ ἀνυροπόγυις δὲ ἡ πτήσις αὐτῶν ἡ πάντων ἐστί, καὶ τὸ
 9 πτερόν οὐκ ἔχει καυλὸν οὐδὲ σχίσιν. ἔτι κεραίας πρὸ τῶν
 ὀμμάτων^ο ἔχει ἓνια, οἷον αἱ τε ψυχαὶ καὶ οἱ κάραβοι.
 Ὡς^ν ὅσα δὲ πηδητικὰ αὐτῶν ἐστί, τούτων τὰ μὲν ἔχει τὰ ὀπισθεν
 σκέλη μείζω, τὰ δὲ πηδάλια καμπτόμενα εἰς τοῦπισθεν ὥσ-
 περ τὰ τῶν τετραπόδων σκέλη. Πάντα δ' ἔχει τὰ πρηνῆ
 10 πρὸς τὰ ὕπτια^ι διάφορα, ὥσπερ καὶ ἡ τὰλλα ζῶα. Ἡ δὲ
 τοῦ σώματος σὰρξ οὔτε ὀστρακώδης ἐστίν οὔθ' οἷον τὸ ἐντὸς
 τῶν ὀστρακωδῶν, ἡ οὔτω σαρκώδης, ἀλλὰ μεταξὺ. Διὸ^ι καὶ
 οὔτ' ἄκανθαν ἔχουσιν οὔτ' ὀστοῦν οὔθ' οἷον^κ σήπιον οὔτε
 κύκλῳ ὀστρακον· αὐτὸ γὰρ αὐτὸ τὸ σῶμα διὰ τὴν σκληρότη-
 11 τα σώζει, καὶ^ι οὐ προσδεῖται ἐτέρου ἐρείσματος. Δέρμα δ'
 ἔχουσι μὲν, ἀμπαν δὲ τοῦτο λεπτόν. Τὰ μὲν οὖν ἔξωθεν
 αὐτῶν μόρια^α ταῦτα καὶ τοιαῦτ' ἐστίν, ἐντὸς δὲ εὐθὺς μετὰ
 τὸ στόμα^ο ἔντερον τοῖς μὲν πλείστοις εὐθὺ καὶ ἀπλοῦν μέχρι
 τῆς ἐξόδου^ρ ἐστίν, ὀλίγοις δ' ἡ ἐλιγμὸν ἔχει. Σπλάγχχον δ'
 οὐδὲν ἔχει τῶν τοιούτων οὐδὲ πιμελήν, ὥσπερ οὐδ' ἄλλο τῶν

^τ σκορπίοι P, δὴ σκορπίος C^a. ^ς τοῦτο τῶν ἐντόμων A^a.C^a. ^ι μακρό-
 κερκόν P. ^ν ὅτι τε A^a. ^ω τε om. A^a. ^ς ἐστὶ om. A^a.C^a.
 Ὑ δίπτερον ὀπισθόκεντρον, omisso μόνον, P.D^a. ^ς ἡ] καὶ D^a. ^α ἀνυ-
 ροπόγυις A^a, ἀνυροπόγυις C^a. ^β ἀπάντων A^a.C^a. ^ο ὀλυμάτων P.
^δ ἔχει om. P.C^a.D^a. ^ε οἱ] αἱ D^a. ^ι διαφορὰ A^a, διαφορὰν C^a, διαφο-
 ράς P.D^a. ^ς τὰ ἄλλα P.D^a. ^η οὔτω σαρκώδης] οὔτε σαρκώδες A^a.C^a.
^ι καὶ om. A^a. ^κ σήπιον C^a. ^ι οὐδὲν δεῖται A^a.C^a. ^α μόρια αὐ-
 τῶν D^a. ^β ταῦτα καὶ τοῦτον ἔχουσι τὸν τρόπον. ἐντὸς δὲ τοῦ κύτους μετὰ
 P.D^a. ^ο ἔντερόν ἐστι τοῖς D^a. ^ρ ἐστὶν om. D^a. ^α ελ. ἔχον A^a.

ἀναίμων οὐδέν. Ἔνια δ' ἔχει καὶ ῥ κοιλίαν, καὶ ἀπὸ ταύτης¹² τὸ λοιπὸν ἔντερον² ἢ ἀπλοῦν ἢ ἔλιγμένον, ὥσπερ³ αὐ ἀκρίδες. Ὁ δὲ τέττιξ μόνον τῶν τοιούτων καὶ τῶν ἄλλων ζῶων στόμα οὐκ ἔχει, ἀλλ' οἶον τοῖς⁴ ὀπισθοκέντροις τὸ γλωττοειδές, τοῦτο μακρὸν καὶ συμφυές καὶ ἀδιάσχιτον, δι' οὗ τῇ δρόσῳ τρέφεται μόνον· ἐν δὲ τῇ κοιλίᾳ οὐκ ἴσχει περιττωμα. Ἔστι δ' αὐτῶν πλείω εἶδη, καὶ διαφέρουσι ὕμεγέθει¹³ καὶ⁵ μικρότητι καὶ τῷ τοὺς μὲν καλουμένους⁶ ἀσχέτας ὑπὸ τὸ⁷ διάζωμά διηρησθαι καὶ ἔχειν ὑμένα φανερόν, τὰ δὲ τεττιγόνια μὴ ἔχειν.

Ἔστι δ' ἔνια ζῶα περιττὰ καὶ ἐν τῇ θαλάττῃ, ἃ διὰ τὸ¹⁴ σπάνια εἶναι οὐκ ἔστι θείναι εἰς γένος. Ἦδη γάρ⁸ φασί τινες τῶν ἐμπειρικῶν ἀλιέων οἱ μὲν ἑωρακεῖναι ἐν τῇ θαλάττῃ ὅμοια⁹ δοκίους, μέλανα, στρογγύλα¹⁰ τε καὶ ἰσοπαχῆ· ἕτερα δὲ¹¹ καὶ ἀσπίσιν ὅμοια, τὸ μὲν χρῶμα ἐρυθρά, πτερύγια δ' ἔχοντα πυκνά¹² καὶ ἄλλα ὅμοια αἰδοίῳ ἀνδρὸς τό τε εἶδος καὶ τὸ μέγεθος, πλὴν ἀντὶ τῶν ὄρχεων¹³ πτερύγια ἔχειν δύο, καὶ λαβέσθαι ποτὲ¹⁴ τοιοῦτον τοῦ πολυαγκίστρου τῷ¹⁵ ἄκρῳ.

Τὰ μὲν οὖν μέρη τῶν ζῶων¹⁶ πάντων τά τ' ἐντὸς καὶ τὰ ἐκτὸς περὶ ἕκαστον γένος καὶ ἰδίᾳ καὶ κοινῇ τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον. Περὶ δὲ τῶν αἰσθήσεων νῦν λεκτέον· οὐ γὰρ ὁμοίως¹⁷ πᾶσιν¹⁸ οὐπάρχουσιν, ἀλλὰ τοῖς μὲν πᾶσαι τοῖς δ' ἐλάττους. Εἰσὶ δ' αἱ¹⁹ πλείσται, καὶ παρ' ἧς οὐδεμία φαίνεται ἴδιος ἑτέρα, πέντε τὸν ἀριθμόν, ὄψις, ἀκοή, ὄσφρησις, γεῦσις, ἀφή. Ἀνθρωπος μὲν οὖν καὶ τὰ ζωοτόκα καὶ πεζά, ῥ²⁰ πρὸς²¹ δὲ τούτοις καὶ ὅσα ἔναιμα καὶ ζωοτόκα, πάντα φαίνεται

¹ κοιλίας P. ² ἢ utrumque om. A².C². ³ ἔλιγμένον A². ⁴ αἰ. om. A². ⁵ ἄλλων δὲ ζῶων D². ⁶ ἔμπροσθεν κέντροις A².C².D². ὕμεγ.] καὶ μεγ. D². ⁷ σμικρότητι A². ⁸ ἀσχέτας A². ⁹ ὑπόζωμα P.D². ¹⁰ τινες φασί τῶν ἐμπορικῶν P.D². ¹¹ δοκοῖς D². δοκίοις—ὅμοια om. P. ¹² ἀμέλανα C². ¹³ τε] δὲ A².C². ¹⁴ καὶ om. P.D². ¹⁵ πτέρυγας P.D². ¹⁶ ἔχει A². ¹⁷ τοιοῦτον om. A².C². ¹⁸ ἄκρῳ] ἄκρῳ αὐτοῦ A².C². ¹⁹ ἀπάντων τά τ' ἐκτὸς καὶ τὰ ἐντὸς καὶ περὶ ἕκαστον γένος ἰδίᾳ A².C². ²⁰ ἀπασιν C². ²¹ οὐπάρχει A². ²² ἐλάττους εἰσίν. εἰσὶ C². ²³ αἱ om. P.D². ²⁴ πρὸς δὲ] καὶ ἔτι πρὸς P.D².

ἔχοντα ταύτας πάσας, πλὴν εἴ τι πεπήρωται γένος ⁸ ἐν, οἷον
³ τὸ τῶν ἀσπαλάκων. Τοῦτο γὰρ ὄψιν οὐκ ἔχει· ὀφθαλμοὺς
^ι γὰρ ἐν μὲν τῷ φανερῷ οὐκ ἔχει, ἀφαιρεθέντος δὲ τοῦ δέρ-
 ματος ὄντος παχέος ἀπὸ τῆς κεφαλῆς κατὰ τὴν χώραν τὴν
^ν ἔξω τῶν ὀμμάτων ^ω ἔσωθεν εἰσιν οἱ ὀφθαλμοὶ διεφθαρμένοι,
^χ πάντ' ἔχοντες ταῦτα τὰ μέρη τοῖς ἀληθινοῖς· ἔχουσι γὰρ
 τό τε μέλαν καὶ τὸ ἐντὸς τοῦ μέλανος, τὴν καλουμένην κόρην,
 καὶ τὸ κυκλώπιον, ἐλάττω μέντοι ταῦτα ^γ πάντα ² τῶν φανε-
⁴ ρῶν ὀφθαλμῶν. Εἰς δὲ τὸ ⁸ ἔξω ^β οὐδὲν σημαίνει τούτων
 διὰ τὸ τοῦ δέρματος πάχος, ὡς ^ε ἐν τῇ γενέσει ^δ πληρουμένης
 τῆς φύσεως· εἰς γὰρ ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου, ἥ συνάπτει τῷ
^ο μυελῷ, δύο πόροι νευρώδεις καὶ ἰσχυροὶ παρ' αὐτὰς τείνοντες
 τὰς ἑδρας τῶν ὀφθαλμῶν, τελευτῶντες δ' εἰς τοὺς ἄνω ^ι χρω-
⁵ λιόδοντας. Τὰ δ' ἄλλα καὶ τῶν χρωμάτων αἰσθησιν ἔχει
 καὶ τῶν ψόφων, ἔτι ⁸ δ' ὁσμῆς καὶ χυμῶν. Τὴν δὲ πέμπτην
 αἰσθησιν τὴν ἀφὴν καλουμένην ^η καὶ τὰλλα πάντ' ἔχει ζῷα.
 Ἐν μὲν οὖν ἐνίοις καὶ τὰ αἰσθητήρια φανερώτατα ^ι ἐστί, τὰ
⁶ μὲν τῶν ὀμμάτων καὶ μᾶλλον. Διωρισμένον γὰρ ἔχει τὸν
 τόπον τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ^κ τὸν τῆς ἀκοῆς· ἓνια μὲν γὰρ ὅτα
 ἔχει, ἓνια δὲ τοὺς πόρους φανεροὺς. Ὅμοίως δὲ καὶ περὶ
 ὁσφρήσεως· τὰ μὲν γὰρ ἔχει μυκτῆρας, τὰ δὲ τοὺς πόρους
¹ τοὺς τῆς ὁσφρήσεως, οἷον τὸ τῶν ὀρνίθων γένος. Ὅμοίως
⁷ δὲ καὶ τὸ τῶν χυμῶν αἰσθητήριον τὴν ^μ γλῶτταν. Ἐν δὲ
 τοῖς ἐνύδροις, καλουμένοις δὲ ἰχθύσι, τὸ μὲν τῶν χυμῶν αἰ-
 σθητήριον, ^ν τὴν γλῶτταν, ἔχουσι μὲν, ἔχουσι δ' ἀμυδρῶς
 ὁστώδη ^ο γὰρ καὶ οὐκ ἀπολελυμένην ^ρ ἔχουσιν. Ἄλλ' ἐνίοις
 τῶν ἰχθύων ⁹ ὁ οὐρανός ἐστι σαρκώδης, οἷον τῶν ποταμίων ἐν

⁸ ἐν om. P.Da. ^ι μὲν γὰρ ἐν P.Da. ^ν ἔσωθεν P.Da. ^ω εἰσιν
 ἔσωθεν Da. ^χ πάντες ἔχοντες ταῦτα Aa. ^γ πάντα om. P.Da. ² τῶν
 ὀφθαλμῶν τῶν φανερῶν Aa. ^α ἔξωθεν Aa.Ca. ^β τούτων οὐδὲν σημαίνει
 Da. ^ε ἐν om. Aa.Ca. ^δ πληρουμένης P, πληρουμένης Aa.Ca. ^ο μυελῷ
 νεύρω P.Da. ^ι χυλιόδοντας Ca. ⁸ δ' δὲ καὶ P.Da. ^η καὶ ante
 τὰλλα om. Da. ^ι εἰς P.Da. ^κ τὸν om. P.Da. ¹ τοὺς ante τῆς
 om. Aa.Ca. ^μ γλῶτταν ἔχουσιν. ἐν P.Da. ^ν τὴν γλῶτταν om. Aa.Ca.
^ο γὰρ] τε γὰρ P.Da. ^ρ ἔχουσιν om. P.Da. ⁹ ὁ om. P.

τοῖς [†]κυπρίνοις, ὥστε τοῖς ^βμὴ σκοποῦμένοις ἀκριβῶς δοκεῖν
[‡]ταύτην εἶναι γλῶτταν. "Οτι δ' αἰσθάνονται γεγόμενα, φα-⁸
 νερόν· ἰδίοις τε γὰρ ^γπολλὰ χαίρει χυμοῖς, καὶ τὸ τῆς ἀμίας
 λαμβάνουσι ^δμάλιστα δέλεαρ καὶ ^ετὸ τῶν πίωνων ἰχθύων,
 ὡς χαίροντες ^ςἐν τῇ γεύσει ^ζκαὶ ἐδωδῇ τοῖς τοιοῦτοις δελέα-
 σιν. Τῆς δ' ἀκοῆς καὶ τῆς ὁσφρήσεως οὐδὲν ἔχουσι φανερόν ⁹
 αἰσθητήριον· ^αὃ γὰρ ἂν τιςιν εἶναι δόξειε κατὰ τοὺς τόπους
 τῶν μυκτήρων, οὐδὲν περαίνει πρὸς τὸν ἐγκέφαλον, ἀλλὰ τὰ μὲν
 τυφλά, τὰ δὲ φέρει μέχρι τῶν βραγχίων. "Οτι δὲ καὶ ἀκού-¹⁰
 οῦσι καὶ ὁσφραίνονται, φανερόν· τοὺς τε γὰρ ψόφους ^βφεί-
 γοντα φαίνεται τοὺς μεγάλους, οἷον τὰς εἰρεσίας τῶν τριή-
 ρων, ὥστε λαμβάνεσθαι ῥαδίως ἐν ταῖς θαλάμαις· καὶ γὰρ
 ἂν μικρὸς ᾖ ὁ ἔξω ψόφος, ^οὅμως τοῖς ἐν τῷ ὑγρῷ τὴν ἀκοὴν
 ἔχουσι χαλεπὸς καὶ μέγας καὶ βαρὺς φαίνεται πᾶσιν. "Ο ¹¹
 συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῆς τῶν δελφίνων θήρας· ὅταν γὰρ ^δἄθρόως
 περικυκλώσωσι τοῖς μονοξύλοις, ψοφοῦντες ἐξ αὐτῶν ἐν τῇ
 θαλάττῃ ἄθρόους ποιοῦσιν ^οἐξοκέλλειν φεύγοντας εἰς τὴν
 γῆν, καὶ λαμβάνουσιν ὑπὸ τοῦ ψόφου ^ικαρηβαρύνοντας.
 Καίτοι οὐδ' οἱ δελφίνες τῆς ἀκοῆς οὐδὲν ^ςφανερόν ἔχουσιν
 αἰσθητήριον. "Εἴτι δ' ἐν ταῖς θήραις τῶν ἰχθύων ὅτι μάλι-¹²
 στα εὐλαβοῦνται ψόφον ποιεῖν ἢ κώπης ἢ δικτύων οἱ περὶ
 τὴν θήραν ταύτην ὄντες· ἀλλ' ὅταν κατανοήσωσιν ἐν τινι
 τόπῳ πολλοὺς ἄθρόους ὄντας, ἐκ τοσούτου τόπου τεκμαιρό-
 μενοι ^βκαθιᾶσι τὰ δίκτυα, ὅπως μήτε κώπης μήτε ^ιτῆς ρύμης
 τῆς ἀλιάδος ἀφίκηται πρὸς τὸν τόπον ἐκείνον ὁ ψόφος·
 παραγγέλλουσί τε πᾶσι τοῖς ναύταις ὅτι μάλιστα σιγῇ
 πλεῖν, μέχρι περ ἂν ^κσυγκυκλώσωνται. "Ενίστε δ' ὅταν ¹³

[†] κυπρίοις A^a.C^a. ^β μὴ] μὲν P.A^a.D^a. [‡] εἶναι ταύτην D^a. ^γ πολ-
 λοῖς C^a, πολλὰ rc. A^a. ^δ μᾶλλον C^a. ^ε τὸ πῖον τῶν ἰχθύων P.D^a.
^ς ἐν om. P.D^a. ^ζ καὶ ἐν τῇ ἐδωδῇ P.D^a. ^α ἃ γὰρ ἂν τις C^a, ἃ γὰρ
 τις A^a. ^β φαίνεται φεύγοντα D^a. ^ο ὁμοίως P.D^a. ^δ ἄθρόους C^a,
 ἄθρόον P.D^a. ^ο ἐξοκέλλειν C^a, ἐξωκέλλειν A^a. ^ι καρηβαρύνοντας A^a.C^a,
 καρηβαρύντες P. ^ς φανερόν ante οὐδὲν A^a.C^a, post ἔχουσι D^a. ^β τὰ
 δίκτυα καθιᾶσιν A^a.C^a. ^ι τῆς post μήτε om. P.D^a. ^κ κυκλώσωσιν
 A^a.C^a.

- βούλωνται συνδραμεῖν, ¹ ταῦτὸν ποιοῦσιν ὅπερ ἐπὶ τῆς τῶν
 δελφίνων θήρας· ^m ψοφοῦσι γὰρ ⁿ λίθοις, ἵνα φοβηθέντες
 συνθέωσιν εἰς ταῦτὸ καὶ τοῖς δικτύοις οὕτω ^o περιβάλλωνται.
- 14 Καὶ πρὶν μὲν συγκλείσαι, καθάπερ εἴρηται, κωλύουσι ψοφεῖν,
^p ὅταν δὲ κυκλώσωσι, κελεύουσιν ἤδη βοᾶν καὶ ψοφεῖν· τὸν
 γὰρ ψόφον καὶ τὸν θόρυβον ἀκούοντες ἐμπίπτουσι διὰ τὸν
- 15 φόβον. Ἔτι ^δ ὅταν ἴδωσιν οἱ ἀλιεῖς ἐκ πάντων πολλοῦ νεμο-
 μένους ἀθρόους πολλοὺς ἐν ταῖς γαλήναις καὶ ^q εὐδαίαις ἐπι-
 πολάζοντας, καὶ βουλευθῶσιν ἰδεῖν τὰ μεγέθη καὶ τί τὸ γένος
 αὐτῶν, ἃν μὲν ἀψοφητὶ προσπλεύσωσι, λανθάνουσι καὶ κατα-
 λαμβάνουσιν ἐπιπολάζοντας ἔτι, ἐὰν δὲ τις ^r τύχη ψοφήσας
- 16 πρότερον, ^s φανεροὶ ^t εἰσι φεύγοντες. Ἔτι ^δ ἐν τοῖς ποταμοῖς
 εἰσὶν ἰχθύδια ^v ἅττα ^a καλοῦσιν τινες ^w κόπτοντες· ταῦτα θη-
 ρεύουσι τινες διὰ τὸ ὑπὸ ταῖς πέτραις ὑποδευκέναι ^x κόπτον-
 τες τὰς πέτρας λίθοις· τὰ ^δ ^y ἐκπίπτει ^z παραφερόμενα ὡς
- 17 ἀκούοντα καὶ καρηβαροῦντα ὑπὸ τοῦ ψόφου. Ὅτι μὲν οὖν
 ἀκούουσιν, ἐκ τῶν τοιούτων ἐστὶ φανερόν· εἰσὶ δὲ τινες οἳ
 φασὶ καὶ μάλιστα ^a ὀξύηκους εἶναι τῶν ζῶων τοὺς ^b ἰχθύς,
 ἐκ τοῦ διατρίβοντας περὶ τὴν θάλατταν ἐντυγχάνειν τοιού-
 18 τοις πολλοῖς. Μάλιστα ^δ ^c εἰσὶ τῶν ἰχθύων ὀξύηκοι κε-
 στρεῦς, ^d χρέμψ, λάβραξ, ^e σάλπη, ^f χρομῖς, καὶ ὅσοι ἄλλοι
 τοιοῦτοι τῶν ἰχθύων· οἳ ^δ ἄλλοι τούτων ἦττον, διὸ ^g μάλ-
 λον πρὸς τῷ ἐδάφει τῆς θαλάττης ποιοῦνται τὰς διαγωγὰς.
- 19 Ὅμοιως δὲ καὶ περὶ ὁσφρήσεως ^h ἔχει. Τοῦ τε γὰρ μὴ
 προσφάτου δελέατος ⁱ οὐκ ἐθέλουσιν ἅπτεσθαι ^k οἱ πλείστοι
 τῶν ἰχθύων, τοῖς ^l τε δελείσιν οὐ τοῖς αὐτοῖς ἀλίσκονται

¹ ταυτὸ C^a. ^m ψοφῶσι P.D^a. ⁿ λίθους A^a. ^o περιβάλλονται P.
 P. ἐπὶ P.D^a. ^q εὐδαίαις pr. A^a. ^r ψοφήσας τύχη P.D^a. ^s φανερόν P.
^t φεύγοντες εἰσιν P.D. ^v ἅττα] ὑπὸ ταῖς πέτραις P.D^a. ^w κοίτους καὶ
 ταῦτα P.D^a. ^x κόμπτοντες ταῖς πέτραις A^a. ^y ἐσπίπτει D^a, ἐμπίπτει P.
^z περιφερόμενα A^a. ^a ὀξύηκους D^a, ὀξήκους corr. A^a. ^b ἰχθύας, λέ-
 γειν δὲ τοῦτο τοὺς διατρίβοντας περὶ τὴν θάλατταν διὰ τὸ ἐντυγχάνειν P.D^a.
^c τῶν ἰχθύων εἰσιν A^a.C^a. ^d χρέμψ P, om. A^a.C^a. ^e σάλπη A^a.
^f χρέμψ A^a, χρενῖς C^a. ^g μάλιστα A^a. ^h ἔχει om. A^a.C^a. ⁱ οὐ θέ-
 λουσιν A^a.C^a. ^k τῶν ἰχθύων οἱ πλείστοι P.D^a. addunt A^a.C^a. οἳ ^δ
 ἄλλοι τούτων ἦττον. ^l δελείσιν τε P.D^a.

πάντες ἀλλὰ ἰδίοις, διαγινώσκοντες τῷ ὀσφραίνεσθαι· ἔνια γὰρ ^m δελεάζεται τοῖς δυσώδεσιν, ὥσπερ ⁿ ἡ σάλπη τῇ κόπρῳ. Ἔτι δὲ πολλοὶ ^o τῶν ἰχθύων διατρίβουσιν ἐν σπη-¹⁰ λαιοῖς, οὓς ἐπειδὴν βούλονται ^p προκαλέσασθαι ^q πρὸς τὴν θήραν ^r οἱ ἀλιεῖς, τὸ στόμα τοῦ σπηλαίου περιαλείφουσι ταριχηραῖς ὀσμαῖς, πρὸς ἃς ^s ἐξέρχονται ταχέως. Ἀλίσκε-¹¹ ται ^t δὲ καὶ ἡ ἔγχελυς τοῦτον τὸν τρόπον· τιθέασι ^v γὰρ τῶν ταριχηρῶν τι κεραμίων, ἐνθέντες εἰς τὸ στόμα τοῦ κεραμίου τὸν καλούμενον ^w ἡθμόν. Καὶ ὅλως δὲ πρὸς τὰ κνισώδη ^x πάντες φέρονται μᾶλλον. Καὶ τῶν ^y σηπιδίων ^z δὲ τὰ σαρκία σταθεύσαντες ἔνεκα τῆς ὀσμῆς δελεάζουσι τούτοις· ^a προσέρχονται γὰρ μᾶλλον. Τοὺς δὲ πολύπους φασιν ^b ὀπτήσαντες εἰς τοὺς κύρτους ἐντιθέναί οὐδενὸς ἄλλου χάριν ^c τῆς κνίσης. Ἔτι ^d οἱ ῥυάδες ἰχθύες, ὅταν ἐκχυθῇ τὸ ^e πλῦμα τῶν ἰχθύων, ἡ τῆς ἀντλίας ἐκχυθείσης, φεύγουσιν ^f ὡς ὀσφραϊνόμενοι τῆς ὀσμῆς ^g αὐτῶν. Καὶ τοῦ αὐτῶν ^h δὲ ⁱ αἵματος ^j ταχὺ ὀσφραίνεσθαι φασιν αὐτούς· δῆλον δὲ ποιούσι φεύγοντες καὶ ἐκτοπίζοντες μακράν, ὅταν ^k γένηται αἷμα ἰχθύων. Καὶ ὅλως δὲ ^l ἐὰν μὲν σαπρῶ τις δελέατι δελεάσῃ ^m τὸν κύρτον, οὐκ ἐθέλουσιν εἰσδύνειν οὐδὲ πλησιάζειν, ἐὰν δὲ νεαρῶ δελέατι καὶ ⁿ κεκνισωμένῳ, εὐθὺς φερόμενοι πόρρωθεν εἰσδύνουσιν. Μάλιστα δὲ φανερόν ἐστι ^o περὶ τῶν εἰρημένων ἐπὶ τῶν δελφίνων· οὗτοι ^p γὰρ τῆς ἀκοῆς αἰσθητήριον μὲν οὐδὲν ἔχουσι φανερόν, ἀλίσκονται ^q δὲ διὰ τὸ καρηβαρεῖν ὑπὸ τοῦ ψόφου, καθάπερ εἴρηται

^m δελεάζονται A^a. ⁿ οἱ σάλποι P.D^a. ^o τῶν ἰχθύων om. P. ^p προκαλέσασθαι corr. A^a: ceteri προσκαλέσασθαι. ^q πρὸς τὴν θήραν] εἰς ἄγραν P.D^a. ^r οἱ om. pr. A^a. ^s ἐξέρχεται P.D^a. ^t δὲ] τε P. ^v γὰρ] δὲ A^a. ^w ἡθμόν D^a, ἰσθμόν C^a. ^x φέρονται π. θάττον A^a, C^a. ^y σηπιδίων om. A^a, C^a. ^z δὲ om. C^a. ^a προσέρχομαι A^a. ^b ὀπτήσαντας P.A^a, C^a. ^c τῆς om. A^a, C^a. ^d πλῦσμα P.D^a, πόλισμα γρ. A^a. ^e ὡς om. C^a. ^f αὐτῶν—C. 10. sect. 2. γένος] hæc post E. c. 1. sect. 7. κοινωνίας ponit C^a, post ἄρρενας F^a; A^a. folio 106 v—111 v, non, ut par erat, 101 r, ubi in margine ἐλλείπει ἐνταῦθα περὶ φύλλα δ. ζητεῖ τὸ ἐλλείπον μετὰ φύλλα εἴξ, ὅπου σημείων. ^g δὴ A^a, C^a. ^h τάχιστα A^a, C^a. ⁱ αἷμα γίνηται A^a, C^a. ^k μὲν ἐάν P.D^a. ^l τὸν] εἰς τὸν P.D^a. ^m κεκνισσάμενῳ P. ⁿ γὰρ ἐπὶ τῆς A^a, C^a. ^o δὲ om. P.

πρότερον. Οὐδὲ δὴ τῆς ὁσφρήσεως ^ρ αἰσθητήριον οὐδὲν ἔχει φανερόν, ὁσφραίνεται δ' ὀξέως.

- 25 Ὅτι μὲν οὖν πάσας τὰς αἰσθήσεις ^q ταῦτα ^τ ἔχει τὰ ζῶα, φανερόν· τὰ δὲ λοιπὰ γένη τῶν ζῴων ^ς ἔστι μὲν τέτταρα ^ι διηρημένα εἰς γένη, ἃ περιέχει τὸ πλῆθος τῶν λοιπῶν ζῴων, τὰ τε μαλάκια καὶ τὰ μαλακόστρακα ^ν καὶ τὰ ὀστρακόδερμα καὶ ἔτι τὰ ἔντομα, ^ω τούτων δὲ τὰ μὲν μαλάκια καὶ τὰ μαλακόστρακα καὶ τὰ ἔντομα ἔχει πάσας τὰς αἰσθήσεις· καὶ
- 26 γὰρ ὄψιν ἔχει καὶ ὁσφρησιν ^χ καὶ γεύσιν. Τὰ τε γὰρ ἔντομα ^υ ὄντα πόρρω συναισθάνεται, καὶ τὰ πτερωτὰ καὶ ^ς τὰ ἄπτερα, οἷον ^α αἱ μέλιτται καὶ ^β οἱ κνίκες τοῦ μέλιτος· ἐκ πολλοῦ γὰρ ^ς αἰσθάνονται ὥς τῇ ὁσμῇ γινώσκοντα. Καὶ
- 27 ὑπὸ τῆς ^δ τοῦ θεοῦ ὁσμῆς πολλὰ ^ο ἀπόλλυνται. Ἔτι δ' οἱ μύρμηκες ὑπ' ὀριγάνου καὶ θεοῦ περιπαττομένων ^ι λείων ἐκλείπουσι ^ς τὰς μυρμηκίας, καὶ ἐλαφείου κέρατος ^β θυμιομένου τὰ πλείστα φεύγει τῶν τοιούτων· μάλιστα δὲ φεύγουσι
- 28 ^β θυμιομένου τοῦ ^ι στύρακος. ^κ Αἶ τε ^ι σηπία καὶ οἱ πολύποδες καὶ οἱ κάραβοι τοῖς δελέασιν ἀλίσκονται· καὶ οἱ γε πολύποδες οὕτω μὲν ^μ προσέχονται ὥστε μὴ ^ν ἀποσπᾶσθαι ἀλλ' ὑπομένειν ^ο τεμνόμενοι, ἐὰν δέ τις ^ρ κόνυζαν προσενέγκῃ,
- 29 ^q ἀφιάσιν εὐθέως ὁσμώνενοι. Ὅμοίως δὲ καὶ περὶ γεύσεως· ^τ τὴν τε γὰρ τροφὴν ἑτέραν διώκουσι, καὶ οὐ τοῖς αὐτοῖς πάντα χαίρει χυμοῖς, οἷον ἡ μέλιττα πρὸς οὐδὲν ^ς προσιζάνει σαπρὸν ἀλλὰ πρὸς τὰ γλυκέα, ὃ δὲ κώνωψ πρὸς οὐδὲν γλυκὺ ἀλλὰ πρὸς τὰ ὀξέα. Τὸ δὲ τῇ ἀφῇ αἰσθάνε-

^ρ οὐδὲν αἰσθητήριον ^{Ca}, οὐδὲ αἰσθητήριον ^{Aa}. ^q ταύτας ^P. ^τ ἔχει ante τὰς ^Da, ante ταῦτα ^{Aa}, ^{Ca}. ^ς ἔστι] ἐπὶ ^P.^Da. ^ι διηρημένα εἰσὶν εἰς γένη ἅπερ ἔχει τὸ ^P.^Da. ^ν καὶ τὰ ὀστρακόδερμα—μαλακόστρακα om. ^P. ^ω τούτων—ἔντομα om. ^{Aa}. ^χ καὶ γεύσιν om. ^{Aa}, ^{Ca}. ^υ ὄντα] περὶ ὄντα ^{Aa}, ^{Ca}. ^ς τὰ om. ^P.^Da. ^α αἶ] αἶ τε ^P.^Da. ^β αἶ ^P. ^ς αἰσθάνεται ^{Aa}. ^δ τοῦ om. ^{Ca}. ^ο ἀπόλλυνται ^Da. ^ι λείων om. ^{Ca}. ^ς τοὺς μυρμηκίας ^{Aa}. ^β θυμιομένου ^{Aa}. ^ι στύρακος ^{Ca}. ^κ αἶ τε] ἔτι δὲ αἶ ^{Aa}, ^{Ca}. ^ι σηπία ^{Aa}. ^μ προσέχονται interpres vetus: codices προσέρχονται. ^ν ἀποσπᾶσθηναι ^P.^Da. ^ο ἀποτεμνόμενοι ^P.^Da. ^ρ κόνυζαν ^{Aa}. ^q ἀφιάσιν εὐθέως ὁσμώνενοι] ὥς φασιν εὐθὺς ὁσφραίνόμενοι ἀφιάσιν ^P.^Da. ^τ τὴν τε γὰρ] τὴν τε ^{Aa}, ἐνίοτε γὰρ τὴν τε ^P.^Da. ^ς προστρέχει σαπρὸν ἀλλὰ πρὸς γλυκέα. οἱ δὲ κώνωπες ^P.^Da.

σθαι, [†] ὅπερ καὶ πρότερον εἴρηται, πᾶσιν ὑπάρχει τοῖς ζώοις. Τὰ δ' ὀστρακοδέρμα ὄσφρησιν μὲν ^ν καὶ γεῦσιν ἔχει, φανε- 30 ρὸν δ' ἐκ τῶν ^ω δელεασμῶν, οἷον ἐπὶ τῆς πορφύρας· αὕτη γὰρ δελεάζεται τοῖς σαπροῖς, καὶ προσέρχεται πρὸς τὸ τοιοῦτον δέλεαρ ὡς αἰσθησιν ἔχουσα πόρρωθεν. Καὶ τῶν χυμῶν δὲ ³¹ ὅτι αἰσθησιν ἔχει, φανερὸν ^z ἐκ τῶν αὐτῶν πρὸς ἃ γὰρ διὰ τὰς ὀσμάς ^γ προσέρχεται ^κ κρίνοντα, τούτων χαίρει ^α καὶ τοῖς χυμοῖς ^β ἕκαστα. ^υ Ἐτι δὲ ὅσα ἔχει ^ε στόμα, χαίρει καὶ λυπεῖται τῇ τῶν χυμῶν ᾄψει. Περὶ δ' ὄψεως καὶ ἀκοῆς ³² βέβαιον μὲν οὐθέν ἐστιν οὐδὲ λίαν φανερόν, δοκοῦσι δ' οἱ τε σωλῆνες, ἃν ^δ τις ψοφήσῃ, καταδύεσθαι, καὶ φεύγειν κατωτέρω, ὅταν αἰσθωνται τὸ σιδήριον ^ο προσιόν ([†] ὑπερέχει γὰρ αὐτῶν μικρόν, τὸ δ' ἄλλο ὥσπερ ἐν θαλάμῃ ἐστίν), καὶ οἱ κτένες, εἰάν τις προσφέρῃ τὸν δάκτυλον, χάσκουσι καὶ συμ- μύουσιν ^ε ὥς ὁρῶντες. Καὶ τοὺς ^η νηρείτας δ' οἱ θηρεύοντες ³³ οὐ κατὰ πνεῦμα ^ι προσιόντες θηρεύουσιν, ὅταν ^κ θηρεύσωσιν αὐτοὺς εἰς τὸ δέλεαρ, ^ι οὐδὲ φθεγγόμενοι ἀλλὰ σιωπῶντες ^μ ὡς ὀσφραινομένων καὶ ἀκούοντων· εἰάν δὲ φθέγγωνται, φασὶν ὑποφεύγειν αὐτοὺς. ^υ Ἠκιστα δὲ τὴν ὄσφρησιν ^ν τῶν ὀστρακοδέρμων φαίνεται ἔχειν τῶν μὲν πορευτικῶν ἐχίνος, τῶν δ' ἀκινήτων ^ο τήθηα ^ρ καὶ βάλανοι.

Περὶ μὲν ^α ὁν τῶν αἰσθητηρίων τούτων ἔχει τὸν τρόπον τοῖς ζώοις πᾶσιν, περὶ δὲ φωνῆς τῶν ζώων ὡδ' ἔχει. [†] Φωνή ⁹ καὶ ψόφος ἑτέρον ἐστὶ, καὶ τρίτον ^σ τούτων διάλεκτος. Φωνῇ μὲν ^τ οὖν οὐδενὶ τῶν ἄλλων μορίων οὐδὲν πλὴν τῷ φάρυγγι· διὸ ὅσα μὴ ἔχει ^ν πνεύμονα, ^ω οὐδὲ φθέγγεται·

[†] ὥσπερ A^a.Ca. ^ν ἔχει καὶ γεῦσιν D^a. ^ω δελεασμάτων D^a. et corr. P. ^z ἐκ] διὰ P.D^a. ^γ προσέρχονται A^a.Ca. ^κ κρίνοντα A^a. ^α καὶ om. A^a. ^β ἕκαστον Ca. ^ε στόματα A^a.Ca. ^δ τις] τι A^a.Ca. ^ε προσφερόμενον P.D^a. [†] ὑπάρχει Ca. ^ς ὡς] προσ A^a. ^η νηρείτας A^a, νηρίτας P.D^a. ^ι προσιόντας A^a.Ca. ^κ θηρεύωσιν] θηρεύουσιν D^a, θηρεύουσιν A^a.Ca. ^ι οὐδὲ] οὐ Ca. ^μ ὡς om. A^a.Ca. ^ν φαίνεται τῶν ὀστρακοδέρμων A^a.Ca. ^ο τήθηα A^a.Ca, οἷον τὰ τήθηα P.D^a. ^ρ καὶ οἱ βάλανοι P.D^a. ^σ οὖν om. A^a. ^τ φωνή δὲ καὶ P.D^a. ^σ τούτων ante τρίτον A^a.Ca, om. P. ^τ οὖν om. Ca. ^ν πνεῦμα P.D^a. ^ω οὐδὲν P.Ca.D^a.

διάλεκτος δ' ἡ τῆς φωνῆς ἐστὶ ^ατῇ γλώττῃ διάρθρωσις.
²Τὰ μὲν οὖν φωνήεντα ἡ φωνὴ καὶ ὁ λάρυγξ ἀφίησιν, ^γτὰ
 δ' ἄφωνα ἡ γλῶττα καὶ τὰ χεῖλη· ἐξ ὧν ἡ διάλεκτός ἐστιν.
 Διὸ ὅσα γλῶτταν μὴ ἔχει ^αἢ μὴ ἀπολελυμένην, ^βοὔτε φωνεῖ
³οὔτε διαλέγεται· ψοφεῖν δ' ἔστι καὶ ἄλλοις μορίοις. Τὰ
 μὲν οὖν ἔντομα οὔτε φωνεῖ οὔτε διαλέγεται, ψοφεῖ δὲ τῷ
 ἔσω πνεύματι, οὐ τῷ θύραζε· οὐθὲν γὰρ ἀναπνεῖ αὐτῶν,
 ἀλλὰ τὰ μὲν ^ββομβεῖ, οἷον μέλιττα καὶ τὰ πτηνὰ αὐτῶν,
 τὰ δ' ἄδειν λέγεται, οἷον ^γοἱ τέττιγες. Πάντα δὲ ταῦτα
 ψοφεῖ τῷ ὑμένι τῷ ὑπὸ τὸ ὑπόζωμα, ^δὅσων διήρηται, ^εοἷον
⁴τῶν τεττίγων τι γένος τῇ τρίψει τοῦ πνεύματος. Καὶ ^εαἱ
 μυῖαι δὲ καὶ αἱ μέλιτται καὶ τᾶλλα πάντα, τῇ ^επτήσει
^βαἶροντα καὶ συστέλλοντα· ὁ γὰρ ψόφος τρίψις ^ιἐστὶ τοῦ
 ἔσω πνεύματος. Αἱ δ' ἀκρίδες τοῖς πηδαλίοις τρίβουσιν
 ποιοῦσι τὸν ψόφον. ^κΟὐδὲ ^ιδὴ τῶν μαλακίων οὐδὲν οὔτε
 φθέγγεται οὔτε ψοφεῖ οὐδένα φυσικὸν ψόφον, οὐδὲ τῶν
⁵μαλακοστράκων. Οἱ δ' ἰχθύες ἄφωνοι μὲν εἰσιν (οὔτε γὰρ
 πνεύμονα οὔτε ἀρτηρίαν καὶ φάρυγγα ἔχουσι), ψόφους δὲ
 τινὰς ἀφιάσι καὶ ^μτριγμούς οὓς λέγουσι ^νφωνεῖν, οἷον· λύρα
 καὶ ^οχρῶμις (οὔτοι γὰρ ἀφιάσιν ὥσπερ ^ργρυλλισμόν) καὶ ὁ
 κάπρος ὁ ἐν τῷ Ἀχελφῷ, ἔτι δὲ χαλκίς ^qκαὶ κόκκυξ· ^ρἡ
 μὲν γὰρ ψοφεῖ οἷον ^σσυριγμόν, ὁ ^τδὲ παραπλήσιον τῷ
⁶κόκκυγι ψόφον, ὅθεν καὶ τοῦνομα ἔχει. Πάντα δὲ ταῦτα
 τὴν δοκοῦσαν φωνὴν ἀφιάσι τὰ μὲν τῇ τρίψει τῶν βραγ-
 χίων (ἀκανθώδεις γὰρ οἱ τόποι), τὰ δὲ τοῖς ἐντὸς τοῖς περὶ
 τὴν κοιλίαν· πνεῦμα γὰρ ἔχει τούτων ἕκαστον, ^υὁ προστρί-
 βοντα καὶ κινοῦντα ποιεῖ τοὺς ψόφους. Καὶ τῶν σελαχῶν

^α τῇ γλώττῃ] καὶ ἡ τῆς γλώττης Α^a. ^γ τὰ] ὅσα P.D^a. ^α ἢ om. D^a.
^β οὔτε φωνεῖ—ἔντομα om. A^a. ^β βομβεῖν P.C^a. ^γ οἱ om. D^a. ^δ ὅσων
 P.A^a.D^a. ^ε οἷον τὸ τῶν τεττίγων γένος P.D^a. ^ε αἱ ante μυῖαι om. P.
^ε πτήσει] τρίψει D^a. ^β αἶρονται καὶ συστέλλονται A^a.D^a. ^ι ἐστὶ post
 πνεύματος P.A^a.C^a. ^κ οὐδὲ] οὐ γὰρ pr. C^a, οὕτω corr. A^a, οὕτω P,
 οὔτε D^a. ^ι δὲ D^a. ^μ τρισμούς P.D^a. ^ν φωνῆν A^a. ^ο χρῶμις A^a.
 P γρυλλισμόν D^a, τρυλλισμόν A^a.C^a. ^q καὶ ὁ κ. P.D^a. ^ρ ὁ C^a.
^σ τριγμόν D^a, et corr. A^a, στρειγμός P. ^τ δὲ om. pr. A^a. ^υ αἱ C^a.

δ' ἔνια δοκεῖ τρίζειν. Ἄλλα ταῦτα ^ω φωνεῖν μὲν οὐκ ὀρθῶς γ
 ἔχει φάναι, ψοφεῖν δέ. Καὶ γὰρ οἱ κτένες ὅταν ^κ φέρονται
 ὕπερειδόμενοι τῷ ὑγρῷ, δ καλοῦσι ^κ πέτεσθαι, ροιζοῦσι, καὶ
 αἱ χελιδόνες αἱ θαλάττιαι ^α ὁμοίως· καὶ γὰρ αὗται πέτονται
 μετέωροι, οὐχ ἀπτόμεναι τῆς θαλάττης· τὰ γὰρ πτερύγια
 ἔχουσι πλατέα καὶ μακρά. Ὡσπερ οὖν τῶν ὀρνίθων ^β πετο- 8
 μένων ὁ γινόμενος ^ε ταῖς πτέρυξι ψόφος οὐ ^δ φωνή ^ε ἐστίν,
 οὕτως οὐδὲ τῶν τοιούτων ^ε οὐδενός. Ἀφίησι δὲ καὶ ὁ δελφίς
 τριγμὸν καὶ μύζει, ὅταν ^ε ἐξέλθῃ, ἐν τῷ ἀέρι, οὐχ ὁμοίως
^η δὲ τοῖς εἰρημένοις· ^ι ἔστι γὰρ τούτῳ φωνή· ἔχει γὰρ καὶ
 πλεύμονα καὶ ἀρτηρίαν, ἀλλὰ τὴν γλῶτταν οὐκ ἀπολελυ-
 μένην ^κ οὐδὲ χεῖλη ὥστε ἄρθρον τι τῆς φωνῆς ποιεῖν. Τῶν 9
 δ' ἐχόντων γλῶτταν καὶ πλεύμονα ὅσα μὲν ψοτόκα ἐστὶ καὶ
 τετράποδα, ^λ ἀφίησι ^μ μὲν φωνήν, ἀσθενῇ ^ν μέντοι, καὶ τὰ
 μὲν συριγμὸν, ὥσπερ οἱ ὄφεις, τὰ δὲ λεπτήν καὶ ^ο ἀσθενῇ
 φωνήν, τὰ δὲ ^ο σιγμὸν μικρόν, ὥσπερ αἱ χελῶναι. Ὁ δὲ 10
 βάτραχος ἰδίαν ἔχει τὴν γλῶτταν· τὸ μὲν γὰρ ἔμπροσθεν
 προσπέφυκεν ἰχθυωδῶς, ^ρ δ τοῖς ἄλλοις ἀπολέλυσται, ^ρ τὸ δὲ
 πρὸς τὸν φάρυγγα ἀπολέλυσται καὶ ^ρ πέπτυκται, ^φ τὴν ἰδίαν
 ἀφίησι ^ρ φωνήν. Καὶ τὴν ὀλολυγὸνα δὲ τὴν γινομένην ἐν 11
 τῷ ὕδατι οἱ βάτραχοι οἱ ἄρρενες ποιοῦσιν, ὅταν ἀνακαλῶν-
 ται τὰς θηλείας πρὸς τὴν ὀχείαν· εἰσὶ γὰρ ἐκάστοις τῶν
 ζώων ἰδία φωναὶ πρὸς τὴν ὀμιλίαν καὶ τὸν πλησιασμόν,
^α οἷον καὶ ^τ ὑστὶ καὶ τράγοις καὶ προβάτοις. Ποιεῖ δὲ τὴν 12
 ὀλολυγὸνα, ὅταν ἰσοχειλῇ τὴν κάτω σιαγὸνα ποιήσας ἐπὶ τῷ
 ὕδατι περιτείνῃ τὴν ἄνω. Δοκεῖ δὲ διαλαμπουσῶν τῶν σια-
 γόνων ἐκ τῆς ἐπιτάσεως ^ν ὥσπερ λύχνοι φαίνεσθαι οἱ ὀφθαλ-

^ω μὲν φωνήν Α^α. ^κ φαίνονται Ρ.Δ^α. ^γ ὑπερειδόμενοι Α^α. ^κ πέ-
 τεσθαι Α^α. ^α ὁμοίως om. Ρ.ϸ^α.Δ^α. ^β πετ.] τῶν πετ. Α^α.ϸ^α. ^ε ταῖς
 πτέρυξι om. Α^α. ^δ φωνεῖ Α^α. ^ε ἐστίν om. Α^α.ϸ^α. ^ε οὐδέν Δ^α, οὐ-
 δενός δ ἀφίησιν Ρ. ^ε ἐλθῃ Α^α. ^η δὲ om. Α^α.ϸ^α. ^ι ἔτι γὰρ τοῦτο
 φωνῆν ἔχει καὶ Ρ.Δ^α. ^κ οὐδὲ τὰ χεῖλη Α^α. ^λ ἀφίησι Α^α.ϸ^α. ^μ μὲν
 om. Ρ.Δ^α. ^ν μέντοι] μὲν Ρ, δὲ Α^α.ϸ^α. ^ο ἀσθενῇν et συριγμὸν Α^α.
 Ρ δ] ἢ Δ^α. ^ρ τὸ] τὰ Ρ.ϸ^α.Δ^α. ^ρ ἐπέπτυκται et φωνὴν ἀέι. καὶ Ρ.Δ^α.
^σ ροῖον] τοῦτον Ρ. ^τ τράγοις καὶ ὑστὶ Α^α.ϸ^α. ^ν ὥσπερ οἱ λύχνοι ϸ^α.

- 13 μοί· ἡ γὰρ ὀχεία τὰ πολλὰ ^ω γίγνεται νύκτωρ. Τὸ δὲ τῶν
 ὀρίθων γένος ἀφίησι φωνήν· καὶ μάλιστα ἔχει διάλεκτον
^κ ὅσοις ὑπάρχει ^γ μετρίως ἡ γλῶττα πλατεία, καὶ ^κ ὅσοι
 ἔχουσι λεπτὴν τὴν γλῶτταν αὐτῶν. Ἐνια μὲν οὖν ^α τὴν
 αὐτὴν ἀφιάσι φωνὴν τὰ τε θήλεα καὶ τὰ ἄρρενα, ἔνια δ'
 14 ἐτέραν. Πολύφωνα δ' ἐστὶ καὶ λαλίστερα τὰ ἐλάττω τῶν
 μεγάλων· καὶ μάλιστα περὶ τὴν ὀχείαν ^β ἕκαστον γίνεται
 τῶν ὀρνέων τοιοῦτον, καὶ τὰ μὲν ^ε μαχόμενα φθέγγεται, οἶον
 ὄρνυξ, τὰ δὲ πρὸ τοῦ μάχεσθαι ^δ προκαλούμενα, ἢ νικῶντα,
 15 οἶον ἀλεκτρυόνες. Ἀιδουσι δ' ἔνια μὲν ὁμοίως τὰ ἄρρενα
 τοῖς θήλεσιν, οἶον ^ε καὶ ἀηδὼν ^ε ἀδελφὴ καὶ ὁ ἄρρην καὶ ἡ θήλεια,
 πλὴν ἡ θήλεια παύεται ὅταν ἐπφάξῃ καὶ τὰ νεόττια ἔχῃ· ἐνίων
^ε δὲ τὰ ἄρρενα μᾶλλον, οἶον ἀλεκτρυόνες ^β καὶ ὄρνυγες, αἱ δὲ
 16 θήλειαι οὐκ ἄδουσιν. Τὰ δὲ ζωοτόκα καὶ ^ι τετράποδα ζῶα
 ἄλλο ἄλλην ^κ ἀφίησι φωνήν, διάλεκτον δ' οὐδὲν ἔχει, ἀλλ'
 ἴδιον ^ι τοῦτ' ἀνθρώπου ἐστίν· ὅσα μὲν γὰρ διάλεκτον ἔχει,
 καὶ φωνὴν ἔχει, ὅσα δὲ φωνὴν, οὐ πάντα διάλεκτον. Ὅσοι
 δὲ ^μ κωφοὶ γίνονται ^κ ἐκ γενετῆς, πάντες καὶ ἐνεοὶ γίνονται·
 17 φωνὴν μὲν οὖν ὁ ἀφιάσι, διάλεκτον δ' οὐδεμίαν. Τὰ δὲ παιδία
 ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων μορίων οὐκ ἐγκρατῇ ἐστίν, οὕτως οὐδὲ
 τῆς γλώττης τὸ πρῶτον, καὶ ἔστιν ἀτελὴ, καὶ ἀπολύεται
 ὀψιαιότερον, ὥστε ψελλίζουσι καὶ ^ρ τραυλίζουσι τὰ πολλὰ.
 Διαφέρουσι δὲ ^γ κατὰ τόπους καὶ αἱ φωναὶ καὶ ^γ αἱ διάλεκτοι.
 18 Ἡ μὲν οὖν φωνὴ ὀξύτητι καὶ βαρύτητι μάλιστα ἐπίδηλος,
 τὸ δ' εἶδος οὐδὲν διαφέρει τῶν αὐτῶν γενῶν· ἡ δ' ἐν τοῖς
 ἄρθροις, ἣν ἂν τις ὥσπερ διάλεκτον ^ε εἴπειεν, καὶ τῶν ἄλλων

^ω φαίνεται νύκτωρ οὐσα. τὸ P.D^a. ^κ οἷς P. ^γ μετρίως om. A^a. C^a.

^κ ὅσα ἔχουσι τὴν γλῶτταν αὐτῶν λεπτὴν A^a. C^a. ^α ἀφίησι τὴν αὐτὴν P.D^a. ^β γίνεται ἕκαστον D^a. ^ε φθεγγόμενα μάχεται A^a. C^a. ^δ προσκαλούμενα P.D^a. ^ε καὶ ἡ ἀηδὼν P.D^a. ^ε καὶ ἄρρην καὶ θήλυσ A^a. ^ε δὲ καὶ τὰ P.D^a. ^β καὶ] τε καὶ P.D^a. ^ι καὶ τὰ τετράποδα P. ^κ φωνὴν ἀφίησι A^a. C^a. ^ι τοῦτο τοῦ ἀνθρώπου P.D^a. ^μ γίνονται κωφοὶ A^a. C^a.

^κ πάντες ἐκ γενετῆς D^a. ^ο ἀφίησι P.D^a. ^ρ τραυλίζονται P. ^γ κατὰ τοὺς τόπους C^a. κατὰ τόπους post. φωναὶ P.D^a. ^γ ἡ δι᾿ αὐτοῦ A^a. C^a.

^ε εἴποιε A^a, εἴποι C^a, εἴποιεν P.D^a.

^ιζῶων διαφέρει καὶ τῶν ἐν ταύτῳ γένει ζῶων ^νκατὰ τόπους, οἷον ^ωτῶν περδίκων οἱ μὲν ^κκακαβίζουσιν οἱ δὲ τρίζουσιν. Καὶ τῶν μικρῶν ^ιὀρνιθίων ἔνια οὐ τὴν αὐτὴν ^κἀφίησι φωνὴν ^{ιγ}ἐν τῷ ἄδειν τοῖς γεννήσασιν, ἂν ^αἀπότροφα γένωνται ^βκαὶ ἄλλων ^εἀκούσωσιν ^δὀρνιθίων ἀδόντων. ^υἮδη δ' ὥπται καὶ ἀηδῶν νεοττὸν προδιδάσκουσα, ^οὥς οὐχ ^ιὁμοίας φύσει ^ετῆς διαλέκτου οὔσης καὶ τῆς φωνῆς, ἀλλ' ἐνδεχόμενον πλάττεσθαι. Καὶ οἱ ἄνθρωποι φωνὴν μὲν τὴν αὐτὴν ἀφιάσι, διά- ²⁰λεκτον δ' οὐ τὴν αὐτὴν. ^οὉ δ' ἐλέφας φωνεῖ ^ηἄνευ μὲν τοῦ μυκτῆρος αὐτῷ τῷ στόματι πνευματῶδες ὥσπερ ^ιὅταν ἄνθρωπος ἐκπνέῃ καὶ αἰάζῃ, μετὰ δὲ τοῦ μυκτῆρος ὅμοιον σάλπιγγι ^κτετραχυσμένη.

Περὶ δὲ ὕπνου καὶ ἐγρηγόρσεως τῶν ζῶων, ὅτι ^ιμὲν ὅσα ^{ιδ}πεζὰ καὶ ἔναυμα πάντα καθεύδει καὶ ^μἐγρήγορεν, φανερόν ποιοῦσι κατὰ τὴν αἴσθησιν. Πάντα γὰρ ὅσα ἔχει ^αβλε- ²φαρίδας, μύοντα ποιεῖται τὸν ὕπνον. ^υἘτι δ' ἐνυπνιάζειν φαίνονται οὐ μόνον ἄνθρωποι, ἀλλὰ καὶ ἵπποι καὶ κύνες καὶ βόες, ἔτι δὲ πρόβατα καὶ αἴγες καὶ πᾶν τὸ τῶν ζωοτόκων καὶ τετραπόδων γένος· δηλοῦσι δ' οἱ κύνες τῷ ὕλαγμῳ. Περὶ δὲ τῶν φωτοκούντων τοῦτο μὲν ἄδηλον, ὅτι ^οδὲ καθεύδουσι, φανερόν. ^οὉμοίως δὲ ^ρκαὶ τὰ ἐνυδρα, οἷον οἱ ³τε ^{ιχ}ῖχθες καὶ τὰ ^αμαλάκια καὶ τὰ μαλακόστρακα κᾶραβοί τε καὶ τὰ τοιαῦτα. Βραχύπνα μὲν οὖν ^ιἐστὶ ^σταῦτα πάντα, ^τφαίνεται δὲ καθεύδοντα. Σημεῖον δὲ κατὰ μὲν τὰ ὅμματα ^νοὐκ ἔστι λαβεῖν (^ωοὐδὲν γὰρ ἔχει ^κβλέφαρα αὐτῶν), ἀλλὰ

^ι ζῶων om. P. ^ν κατὰ τοὺς τόπους A^a.C^a. ^ω τῶν] τῶν τε D^a, τε τῶν P, τὸ τῶν (addito γένος post περδίκων) A^a.C^a. ^κ κακαβίζουσιν οἱ δὲ τρίβουσι P. ^ι ὀρνιθίων P.C^a.D^a. ^κ φωνὴν ἀφιάσιν A^a.C^a. ^α ἀπότροφα C^a. ^β καὶ τῶν ἄλλων D^a. ^ε ἀκούσωσιν P.D^a. ^δ ἀδόντων ὀρνιθίων P.C^a.D^a. ^ο ὥς om. A^a. ^ι ὁμοίως P.D^a. ^ε οὔσης τῆς διαλέκτου D^a. ^η μὲν ἄνευ A^a.C^a, ἄνευ μέντοι P.D^a. ^ι ὅτ' ἄνθρωπος ἐκπνέει καὶ λαλεῖ P.D^a. ^κ τετραχυσμένη A^a. ^ι μὲν] δὴ C^a, om. P.D^a. ^μ ἐγρηγορεῖ P.D^a. ^α βλεφαρίδα P.A^a. ^ο δὲ om. P. ^ρ καὶ post δὲ om. C^a. ^ι μαλακόστρακα καὶ τὰ μαλάκια καὶ κᾶραβοί τε A^a. ^ι εἰσὶ C^a. ^σ πάντα ταῦτα C^a, πάντα τὰ τοιαῦτα D^a, ἅπαντα τὰ τοιαῦτα P. ^τ φαίνονται A^a.C^a. ^ν λαβεῖν οὐκ ἔστιν P.D^a. ^ω οὐδὲ A^a. ^κ βλέφαρον αὐτῶν C^a, τούτων βλέφαρον D^a, βλέφαρον P.

4 ταῖς ἀτρεμίαις. Ἰ αὖλίσκονται ὧ γὰρ οἱ ἰχθύες, ² εἰ μὴ διὰ
 τοὺς φθεῖρας καὶ ^α τοὺς καλουμένους ψύλλους, καὶ ὥστε τῇ
 χειρὶ ^β λαμβάνειν ῥαδίως· νῦν δ', ἂν ^γ χρονίζωσιν, οὗτοι τῆς
 νυκτὸς κατεσθίουσι προσπίπτοντες, πολλοὶ τὸ πλῆθος ὄντες.
 5 Γίνονται δ' ἐν τῷ βυθῷ τῆς θαλάττης, καὶ τοσοῦτοι τὸ
 πλῆθος ὥστε καὶ τὸ δέλεαρ, ^δ ὅ τι ἂν ἰχθύος ᾖ, εἰς χρονίση
 ἐπὶ τῆς γῆς, κατεσθίουσιν· καὶ ἀνέλκουσι πολλάκις οἱ ἀλιεῖς
^ε περὶ τὸ δέλεαρ ὥσπερ σφαῖραν ^ς συνεχομένων αὐτῶν.
 6 Ἄλλ' ἐκ τῶν ^ς τοιῶνδε ^η μᾶλλον ἔστι τεκμήρασθαι ὅτι κα-
 θεύδουσιν· πολλάκις γὰρ ἔστιν ^ι ἐπιπεσόντα ^κ τοῖς ἰχθύσι
 λαθεῖν οὕτως ὥστε ^ι καὶ τῇ χειρὶ λαβεῖν ἢ πατάξαντα λαθεῖν·
 ὑπὸ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον ἡρεμοῦσι σφόδρα, καὶ κινουσιν
 7 οὐθὲν πλὴν ἡρέμα τὸ οὐραῖον. ^μ Δῆλον δὲ γίνεται ὅτι
^ν καθεύδει καὶ ταῖς φοραῖς, ἂν τι κινήθῃ ^ο ἡσυχάζοντων· φέ-
 ρεται γὰρ ὥσπερ ἐξ ὕπνου ὄντα. Ἔτι δ' ἐν ταῖς ^ι πυρίαις
 8 ἀλίσκονται διὰ τὸ καθεύδειν. Πολλάκις δὲ ^ς καὶ οἱ ^ς θυννο-
 σκόποι περιβάλλονται καθεύδοντας· δῆλον δ' ἐκ τοῦ ἡσυχά-
 ζοντας καὶ τὰ λευκὰ ὑποφαίνοντας ἀλίσκεσθαι. Καθεύδουσι
 δὲ τῆς νυκτὸς μᾶλλον ἢ τῆς ἡμέρας οὕτως ^ς ὥστε βαλλόντων
 9 μὴ κινεῖσθαι. Τὰ δὲ πλείστα ^ν καθεύδουσι τῆς γῆς ἢ τῆς
 ἁμμου ἢ λίθου τινὸς ἐχόμενοι ἐν τῷ βυθῷ, ἢ ἀποκρύψαντες
^ω ὑπὸ πέτραν ἢ θίνα ἑαυτούς, οἱ δὲ πλατεῖς ἐν τῇ ἁμμῳ
 γινώσκονται δὲ τῇ σχηματίζει τῆς ἁμμου, καὶ λαμβάνονται
 10 τυπτόμενοι τοῖς ^ς τριώδουσιν. Λαμβάνονται δὲ καὶ ^ς λά-
 βραξ καὶ χρύσοφρος καὶ κεστρεὺς καὶ ὅσοι τοιοῦτοι ^ς τριώ-

ὧ γὰρ] μὲν γὰρ D^a. ² εἰ μὲν μὴ P.D^a. ^α τοὺς καλουμένους ψύλλους
 A^a, τοὺς λεγομένους ψύλλους D^a, τὰς ψύλλας P. ^β λαβεῖν D^a, λαμ-
 βάνη A^a. ^γ χρονίζωσιν D^a, χρονίσουσιν P. ^δ ὅταν ἰχθύος ᾖ ἂν P.D^a.
^ε παρὰ A^a. ^ς συνεχομένην P.A^a. ^ς τοιούτων P.D^a. ^η ἔστι τεκμαίρε-
 σθαι μᾶλλον D^a, μᾶλλον ἔστι τεκμαίρεσθαι P. ^ι ἐπιπεσόντες pr. A^a.
^κ τοὺς ἰχθύς D^a. ^ι καὶ om. A^a.C^a. ^μ δῆλα P. ^ν καθεύδουσι for-
 tasse C^a. ^ο ἡσυχάζοντων αὐτῶν· φέρεται A^a.C^a. ^ς περ om. D^a.
^ι πέτρας P.D^a. ^ς καὶ om. D^a. ^ς θυννοσκόποι P. ^ς ὥστε om. P.
^ν καθεύδουσιν ἢ τῆς ἁμμου ἢ τῆς γῆς P.D^a. ^ω ὑπὸ τὴν πέτραν A^a.
^ς τριώδουσι et μοχ τριώδοντι P.D^a. ὧ λάβρακες καὶ χρυσόφρους καὶ κε-
 στρεῖς P.D^a.

δοντι ἡμέρας πολλάκις διὰ τὸ καθεύδειν· εἰ δὲ μὴ, οὐθὲν δοκεῖ τῶν τοιούτων ^αληφθῆναι ἂν τριώδοντι. Τὰ δὲ σελάχη οὕτω καθεύδει ἐνίοτε ὥστε καὶ λαμβάνεσθαι τῇ χειρί. ^ΔΔελ-¹¹ φῖς δὲ ^β καὶ ^γ φάλαινα, καὶ ὅσα αὐλὸν ἔχει, ὑπερέχοντα ^δ τὸν αὐλὸν καθεύδει τῆς θαλάττης, δι' οὗ ^ε καὶ ἀναπνέουσιν ἡρέμα κινούμεναι τὰς πτέρυγας· καὶ δελφίνος ^ς γε καὶ ^ε ῥέγγοντος ἤδη ἡκρόνται ^ι τινες. Καθεύδει δὲ καὶ τὰ μαλάκια τὸν αὐτὸν τρόπον ὥνπερ ^ι οἱ ἰχθύες· ὁμοίως δὲ καὶ τὰ μαλακόστρακα τοῦτοις. Καὶ τὰ ἔντομα δὲ τῶν ζώων ὅτι τυγχάνει ¹² ὕπνου, διὰ τοιούτων σημείων ἐστὶ φανερόν· ἡσυχάζουσιν τε γὰρ καὶ ἀκινήτιζουσιν ἐπιδήλως. ^κ Μάλιστα δ' ἐπὶ τῶν μελιττῶν τοῦτο δηλὸν· ἡρεμοῦσί ^ι τε γὰρ καὶ παύονται βομβοῦσαι τῆς νυκτός. Δηλὸν δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ^μ ἐν ποσὶ ¹³ μάλιστα τῶν τοιούτων· οὐ γὰρ μόνον διὰ τὸ μὴ ὀξὺ βλέπειν ἡσυχάζουσι τῆς νυκτός (ἅπαντα γὰρ ἀμυδρῶς ^ν βλέπουσι τὰ σκληρόφθαλμα), ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ φῶς ^ο τὸ τῶν λύχνων ἡσυχάζοντα ^ρ φαίνονται οὐδὲν ἦττον. Ἐνυπνιάζει δὲ τῶν ζώων μάλιστα ἄνθρωπος. Καὶ νέοις μὲν οὐσι καὶ παιδίοις ¹⁴ ἔτι πάμπαν οὐ γίνεται ἐνύπνιον, ἀλλ' ^ι ἄρχεται τοῖς πλείστοις περὶ τέτταρα ἔτη ἢ πέντε· ^ι ἤδη δὲ γεγόνασιν καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες οἱ ^ς ὅλως οὐθὲν πῶποτε ἐνύπνιον εἶδον. Συνέβη δὲ τισι τῶν τοιούτων προϊούσης τῆς ἡλικίας ἰδεῖν ἐνύπνιον, καὶ μετὰ ταῦτα γενέσθαι περὶ τὸ σῶμα ^τ μεταβολὴν τοῖς μὲν εἰς θάνατον τοῖς δ' εἰς ἀρρωστίαν.

Περὶ μὲν ^ν οὖν αἰσθήσεως καὶ ὕπνου καὶ ^ω ἐγρηγόρσεως τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον· τὸ δ' ἄρρεν καὶ θῆλυ τοῖς μὲν ^{ΙΙ} ^ι ὑπάρχει τῶν ζώων, τοῖς δ' οὐχ ^κ ὑπάρχει, ἀλλὰ καθ' ὁμοιότητά τινα καὶ τίκτειν λέγονται καὶ κύειν. Ἔστι δ' οὐθὲν

^α ἂν ληφθῆναι ἐν τῇ τριώδοντι. ^ΔΔα, ληφθῆναι ἂν τῇ τριώδοντι. ^α ὁ δὲ δελφίς ^ΔΔα, ὁ δελφίς δὲ ^Ρ. ^β καὶ ^{om.} ^ΑΑ. ^γ φάλλαινα ^ΑΑ, ^γΑ. ^δ τὸν αὐλὸν] τὸν αὐτὸν ^ΑΑ. ^ε καὶ ^{om.} ^ΑΑ, ^γΑ. ^ς γε ^Ρ, δὲ ^ΔΔα. ^ε ῥέγγοντος ^ΔΔα. ^ι οἱ] καὶ οἱ ^Ρ, ^ΔΔα. ^κ μάλιστα] καὶ μάλιστα ^Ρ. ^ι τε ^{om.} ^Ρ, ^γΑ, ^ΔΔα. ^μ ἐν ^{om.} ^γΑ. ^ν βλέπουσι] βλέπει ^Ρ. ^ο τὸ ante τῶν ^{om.} ^ΑΑ, ^γΑ. ^ρ φαίνεται ^Ρ. ^ι ἄρχονται ^ΑΑ, ^γΑ. ^ι ἤδη γεγόνασιν. εἰσι δὲ καὶ ^Ρ, ^ΔΔα. ^ς ὅλως ^{om.} ^Ρ, ^ΔΔα. ^τ μεταβολή ^ΔΔα. ^ν οὖν ^{om.} ^Ρ. ^ω ἐγρηγόρσεως καὶ ὕπνου ^ΔΔα. ^κ ὑπάρχουσι ^ΑΑ.

ἄρρεν καὶ θῆλυ ἐν τοῖς μονίμοις, οὐδ' ὅλως ἐν τοῖς ὀστρακο-
 2 δέρμοις. Ὑ Ἐν δὲ τοῖς μαλακίοις καὶ τοῖς μαλακοστράκοις
 ἔστι τὸ μὲν θῆλυ τὸ δ' ἄρρεν, καὶ ἐν τοῖς πεζοῖς καὶ ἐν τοῖς
 δίποσι καὶ 2 τετράποσι καὶ 3 πᾶσιν ὅσα ἐκ συνδυασμοῦ τίκτει
 3 ζῶον ἢ ψὸν ἢ σκώληκα. Ἐν μὲν οὖν τοῖς ἄλλοις 4 γένεσιν
 4 ἀπλῶς 5 ἢ ἔστιν ἢ οὐκ ἔστιν, οἷον ἐν μὲν τοῖς τετράποσι
 6 πᾶσιν ἔστι τὸ μὲν θῆλυ τὸ δ' ἄρρεν, ἐν δὲ τοῖς ὀστρακοδέρμοις
 οὐκ ἔστιν, ἀλλ' ὥσπερ ἐν φυτοῖς τὰ μὲν 7 εὐφορά 8 ἔστι τὰ
 9 δ' ἀφορα, οὕτω καὶ ἐν 10 τοῖς. Ἐν δὲ τοῖς ἐντόμοις καὶ
 11 τοῖς ἰχθύσιν ἔστι τὰ μὲν 12 ὅλως οὐκ ἔχοντα ταύτην τὴν
 διαφορὰν ἐπ' οὐδέτερον, 13 οἷον ἐγγέλως οὔτε ἄρρεν ἔστιν οὔτε
 θῆλυ, οὐδὲ γεννᾷ ἐξ 14 αὐτῆς οὐδέν, ἀλλ' οἱ 15 μὲν 16 λέγοντες
 ὅτι τριχῶδη καὶ ἐλμινθῶδη 17 προσπεφυκὸτ' ἔχουσαί ποτέ
 τινες φαίνονται, οὐ 18 προσθεωρήσαντες τὸ πού ἔχουσιν
 19 ἀσκέπτως λέγουσιν. Οὔτε γὰρ ζωοτοκεῖ ἄνευ φωτοκίας
 οὐδὲν 20 τῶν τοιούτων, ψὸν δ' οὐδεμία πώποτε ὥπται ἔχουσα
 ὅσα τε ζωοτοκεῖ, ἐν τῇ ὑστέρα ἔχει 21 καὶ προσπεφυκῶτα,
 ἀλλ' οὐκ ἐν τῇ γαστρί· ἐπέττετο γὰρ 22 ἂν ὥσπερ ἡ τροφή.
 23 Ἦν δὲ λέγουσι διαφορὰν 24 ἄρρενος ἐγγέλως καὶ θηλείας
 25 τῷ τὸν μὲν μείζω κεφαλὴν 26 ἔχειν καὶ μακροτέραν, τὴν δὲ
 θήλειαν 27 μικρὰν καὶ σιμοτέραν, οὐ τοῦ θήλεος 28 ἢ 29 ἄρρενος
 30 λέγουσιν, ἀλλὰ τοῦ γένους. Εἰσὶ δὲ τινες ἰχθύες οἱ κα-
 λοῦνται 31 ἐπιτραγίαί, γίνονται δὲ 32 τῶν ποταμίων τοιούτοι
 κυπρίνος καὶ 33 βάλαγγρος· οὐκ ἔχουσι δὲ οἱ τοιούτοι οὔτε ψὸν
 οὔτε θορόν οὐδέποτε, ἀλλ' ὅσοι στερεοὶ εἰσι καὶ πίονες,

Ὑ ἐν δὲ] οὐ δὲ P. 2 τετρ.] ἐν τοῖς τετρ. P.Da. 3 πᾶσιν om. Da, ἐν πᾶσιν P. 4 γένεσιν] ζώοις P.Da. 5 ἀπλῶν P.Ca.Da. 6 ἢ ante ἔστιν om. Da. 7 ἀπασιν P.Da. 8 φορὰ P. 9 δ'] δ' ἄλλ' Aa.Ca. 10 τοῖς τοιούτοις Aa. 11 τοῖς ἰχθ.] ἐν τοῖς ἰχθ. P. 12 οὐκ ἔχοντα ὅλως Aa. 13 οἷον ἢ ἐγγέλως Aa.Ca. 14 αὐτοῦ Aa.Ca.Da, αὐτῷ P. 15 μὲν om. P.Da. 16 φάσκοντες Aa.Ca. 17 προσπεφυκὸτ'] πρᾶσῶδη τ' Aa.Ca. 18 προσθεωρήσαντες Da. 19 τῶν—ὥπται] ὡν δ' οὐδεμία τούτων πώποτε ὥπται Aa. 20 καὶ τάγε οὐ προσπεφ. ἐν P.Da. 21 ἂν om. P. 22 ἄρρενος τε καὶ θηλείας ἐγ. P.Da. 23 τῷ] τὸ P. 24 καὶ μακροτέραν ἔχειν P.Da. 25 μικρὰν καὶ om. P.Da, καὶ σιμοτέραν om. Ca. 26 ἢ] καὶ P.Da. 27 ἄρρενα P.Da. 28 ἐπιτραγίαί P.Da. 29 τοιούτοι τῶν ποταμίων P.Ca.Da. 30 βάλαγγρος Ca, βαρήνος Da, κάρμιος P.

^e ἔντερον μικρὸν ἔχουσι, καὶ ^f δοκοῦσιν ^g ἄριστοι οὗτοι εἶναι.
^h Ἔτι ^δ ἔνια, καθάπερ ἐν τοῖς ὀστρακοδέρμοις καὶ φυτοῖς ⁸
 τὸ μὲν τίκτον ἐστὶ ⁱ καὶ γεννῶν, τὸ ^δ ὄχευον οὐκ ἔστιν, οὕτω
^k καὶ ἐν τοῖς ἰχθύσι τὸ τῶν ψηττῶν γένος καὶ τὸ τῶν ^l ἐρυ-
 θρίνων καὶ αἱ χάνναι· ^m πάντα γὰρ τὰ τοιαῦτα φά φαίνεται
 ἔχοντα. ⁿ Ἐν μὲν οὖν τοῖς πεζοῖς καὶ ἐναίμοις τῶν ζώων ⁹
^o ὅσα μὴ φωτοκεῖ, τὰ πλείστα μείζω καὶ μακροβιότερα τὰ
 ἄρρενα τῶν θηλείων ^ο εἰσί, πλὴν ἡμίονος, τούτων ^δ αἱ θήλειαι
 μακροβιότεραι καὶ μείζους· ἐν ^p δὲ τοῖς φωτόκοις καὶ τοῖς
 σκωληκοτόκοις, οἷον ἐν ^q τε τοῖς ἰχθύσι καὶ ἐπὶ τῶν ἐντόμων,
 μείζω τὰ θήλεα τῶν ἀρρένων ἐστίν, ^r οἷον ὄφεις καὶ φαλάγγ-
 για καὶ ἀσκαλαβῶται ^s καὶ βάτραχοι. Καὶ ἐπὶ τῶν ἰχθύων ^δ ¹⁰
 ὡσαύτως, οἷον τὰ τε σελάχη τὰ μικρὰ καὶ τῶν ἀγελαίων τὰ
 πλείστα, ^t τὰ δὲ πετραῖα πάντα. ^υ Ὅτι δὲ ^v μακροβιότεροι
 τῶν ἰχθύων αἱ θήλειαι τῶν ἀρρένων, δῆλον ἐκ τοῦ ^w παλαιότερα
 ἀλίσκεσθαι τὰ θήλεα τῶν ἀρρένων. ^x Ἔστι δὲ τὰ μὲν ἄνω καὶ ¹¹
 πρόσθια πάντων τῶν ζώων ^y τὰ ἄρρενα κρείττω καὶ ἰσχυρότερα
^z καὶ εὐοπλότερα, τὰ ^δ ὡς ἂν ὀπίσθια καὶ κάτω ^{aa} λεχθέντα τῶν
^a θηλέων. ^b Τοῦτο δὲ καὶ ἐπ' ἀνθρώπων καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων
 ζώων τῶν πεζῶν καὶ ζωτόκων πάντων ^c ἔχει τὸν αὐτὸν τρό-
 πον. Καὶ ἀνευρότερον ^d δὲ καὶ ^e ἀναρρότερον τὸ θῆλυ μάλ- ¹²
 λον, καὶ λεπτοτριχώτερον, ^f ὅσα τρίχας ἔχει· τὰ δὲ μὴ τρί-
 χας ἔχοντα ^g κατὰ τὸ ἀνάλογον. Καὶ ^h ὑγροσαρκότερα δὲ
 τὰ θήλεα τῶν ἀρρένων καὶ ⁱ γονυκροτώτερα, καὶ ^k αἱ κνήμαι
 λεπτότεραι· τοὺς δὲ πόδας γλαφυρωτέρους, ὅσα ^l τὰ μόρια

^e ἔτερον P. ^f δοκοῦσιν] εἰσὶν P.Da, omisso mox εἶναι. ^g οὗτοι
 ἄριστοι Ca. ^h ἔστι Aa.Ca. ⁱ καὶ τὸ γεννῶν Aa. ^k καὶ om. Aa.Ca.
^l ἐρυθρινῶν nonnulli. ^m πάντα γὰρ] καὶ πάντα P.Da. ⁿ ὅσα μὴ φωτο-
 κεῖ] ἄμα φωτοκεῖ P.Da. ^ο ἐστὶ Aa.Ca. ^p δὲ] μὲν Aa. ^q τε om.
 P.Da. ^r οἷον ὁ ὄφεις Aa. ^s καὶ οἱ βάτραχοι Ca, καὶ οἱ βατράχων Aa.
^t τὰ δὲ] τὰ τε Aa.Ca. ^υ μακρ. εἰσι τῶν P.Da. ^w παλαιότερου Aa.
^x τὰ ἄρρενα om. P.Da. ^y καὶ ἐκπλευρότερα P, om. Da. ^z λεχθέντα]
 ἔνια Aa.Ca. ^a θηλείων Aa.Ca, θηλείων Da. ^b τοῦτο δὲ] ταῦτὸν Aa.Ca.
^c τοῦτον ἔχει τὸν P.Da. ^d δὲ] τε P.Da, om. Aa. ^e ἀναρρότερον Ca,
 ἀναρρότερον Aa. ^f ὅσον Da. ^g κατὰ om. P.Da. ^h ὑγροσαρκότερον
 δὲ τὸ θῆλυ Aa. ⁱ γονυκροτώτερον Aa. ^k αἱ om. Aa.Ca. ^l ἔχει ταῦτα
 τὰ μόρια Da, ταῦτα ἔχει τὰ μόρια P.

13 ταῦτ' ἔχει τῶν ζώων. Καὶ περὶ φωνῆς ^μδέ, πάντα τὰ θήλα λεπτοφωνότερα καὶ ὀξυφωνότερα, πλὴν βοός, ὅσα ἔχει φωνήν· οἱ δὲ βόες ^νβαρύτερον φθέγγονται ^οαἱ θήλαιαι 14 τῶν ἄρρενων. Τὰ δὲ πρὸς ἀλκὴν ἐν τῇ φύσει ὑπάρχοντα ^ρμόρια, οἷον ὀδόντες καὶ ^qχαυλιόδοντες καὶ κέρατα ^τκαὶ πλήκτρα καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα μόρια, ^ςἐν ἐνίοις μὲν γένεσιν ὅλως τὰ μὲν ἄρρενα ἔχει τὰ δὲ θήλα οὐκ ἔχει, οἷον ^κκέρατα ἔλαφος θήλεια οὐκ ἔχει καὶ τῶν ὀρνίθων ^ντῶν πλήκτρα ἐχόντων ἐνίων αἱ θήλαιαι ὅλως πλήκτρα οὐκ ἔχουσιν· ὁμοίως δὲ 15 καὶ ^ωχαυλιόδοντας ^ςαἱ θήλαιαι οὐκ ἔχουσι τῶν ^υύων. Ἐν ἐνίοις δὲ ὑπάρχει μὲν ἀμφοῖν, ἀλλὰ ^ςκρείττω καὶ μᾶλλον τοῖς ἄρρεσιν, οἷον τὰ κέρατα τῶν ταύρων ^ςἰσχυρότερα τῶν θηλειῶν βοῶν.

Ε.

^βὍσα μὲν οὖν ἔχουσι μόρια τὰ ζῶα πάντα ^ςκαὶ τῶν ἐν-
τὸς καὶ τῶν ἐκτός, ἔτι δὲ περὶ ^δτε ^ετῶν αἰσθήσεων καὶ φωνῆς καὶ ὕπνου, καὶ ποῖα θήλα καὶ ποῖα ἄρρενα, πρότερον εἴρηται περὶ ^τπάντων· ^επερὶ δὲ ^hτῶν γενέσεων αὐτῶν λοιπὸν 2 διελεῖν, καὶ πρῶτον περὶ τῶν ^ιπρώτων. Εἰσὶ δὲ πολλαὶ καὶ πολλὴν ἔχουσαι ποικιλίαν, ^κκαὶ τῇ μὲν ^ιἀνόμοιοι, ^μτῇ δὲ τρόπον τινὰ προσεοίκασιν ἀλλήλαις. Ἐπεὶ δὲ διήρηται τὰ γένη ^νπρῶτον, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὧν πειρατέον ποι-
εῖσθαι τὴν θεωρίαν· πλὴν τότε μὲν τὴν ἀρχὴν ἐποιοῦμεθα σκοποῦντες περὶ τῶν μερῶν ἀπ' ἀνθρώπου, ὧν δὲ περὶ τοῦ-
του τελευταῖον λεκτέον διὰ τὸ πλείστην ἔχειν πραγματείαν. 3 Πρῶτον δ' ^οἀρκτέον ἀπὸ τῶν ὀστρακοδέρμων, μετὰ δὲ ταῦτα

^μ δέ om. A^a.C^a. ^ν βαρύτερα A^a. ^ο αἱ δὲ θήλαιαι A^a. ^ρ μόριά ἐστιν οἷον A^a.C^a. ^q χαυλιόδοντες C^a. ^τ καὶ τὰ πλήκτρα A^a.C^a.P. ^ς ἐν om. P.D^a. ^κ ἐλαφος κέρατα A^a. ^ν τῶν τὰ πλ. D^a. ^ω χαυλιόδοντας C^a. ^ς οὐκ ἔχουσιν ἀθήλαιαι D^a. ^υ ὕων] ἐνίων A^a. ^ς κρείττω μᾶλλον τοῖς ἄρρεσι P.D^a. ^ς ἰσχ. ἢ τὰ τῶν P.D^a. ^β ὅσα—λοιπὸν διελεῖν] hæc libro quarto dat C^a, utrique m. ^ς καὶ τῶν ἐντὸς om. A^a. ^δ τε om. A^a. ^ε τῶν om. D^a. ^τ ἀπάντων A^a.C^a. ^ε περὶ δὲ] τὸ δὲ περὶ P. ^h τὰς γενέσεις P.D^a. ^ι πρώτων λεκτέον. εἰσὶ P. ^κ καὶ τῇ] πῇ P.D^a. ^ι ἀνόμοια A^a.C^a. ^μ πῇ P.D^a. ^ν πρότερον C^a. ^ο ἀρκτέον] λεκτέον A^a.

περὶ τῶν μαλακοστράκων, καὶ τὰ ἄλλα ^ρ δὲ τοῦτον τὸν τρόπον ^ι ἐφέξεῃς· ἔστι δὲ τὰ τε μαλάκια καὶ τὰ ἔντομα, καὶ μετὰ ταῦτα τὸ τῶν ἰχθύων γένος, τό τε ζωοτόκον καὶ τὸ φωτόκον αὐτῶν, εἴτα τὸ τῶν ὀρνίθων· μετὰ δὲ ταῦτα ^τ περὶ τῶν ^ς πεζῶν λεκτέον, ὅσα ^{τε} ^ι ζωοτόκα καὶ ^ν ὅσα φωτόκα. Ζωοτόκα ^δ ^ω ἔστι τῶν τετραπόδων ἔνια, καὶ ἄνθρωπος τῶν διπόδων μόνον. Κοινὸν μὲν οὖν συμβέβηκε καὶ ἐπὶ τῶν ζῴων, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν φυτῶν· τὰ μὲν γὰρ ἀπὸ σπέρματος ἐτέρων φυτῶν, τὰ ^δ αὐτόματα γίνεται, ^ς συστάσης τινὸς τοιαύτης ἀρχῆς, καὶ τούτων τὰ μὲν ἐκ τῆς γῆς λαμβάνει τὴν τροφήν, τὰ ^δ ἐν ἐτέροις ἐγγίνεται φυτοῖς, ὥσπερ εἴρηται ἐν τῇ θεωρίᾳ τῇ ^γ περὶ φυτῶν. Οὕτω καὶ τῶν ζῴων τὰ μὲν ἀπὸ ζῴων ^ς γίνεται κατὰ συγγένειαν τῆς μορφῆς, τὰ ^δ αὐτόματα ^ς καὶ οὐκ ἀπὸ συγγενῶν, καὶ τούτων τὰ μὲν ^ς ἐκ γῆς σηπομένης καὶ φυτῶν, ὥσπερ πολλὰ συμβαίνει τῶν ἐντόμων, τὰ ^δ ἐν τοῖς ζῴοις αὐτοῖς ^β ἐκ τῶν ἐν τοῖς μορίοις περιττωμάτων. Τῶν ^ς δὲ τὴν γένεσιν ἐχόντων ἀπὸ συγγενῶν ζῴων ^δ ἐν οἷς ^β μὲν αὐτῶν ἔστι τὸ θῆλυ καὶ τὸ ἄρρεν, ἐκ συνδυασμοῦ ^ς γίνονται· ἐν δὲ τῇ τῶν ἰχθύων γένει ἔνια γίνεται οὔτε ^ι ἄρρενα οὔτε θήλεα, τῇ γένει μὲν ὄντα ἐτέροις τῶν ἰχθύων τὰ αὐτά, τῇ ^ς εἶδει ^δ ἕτερα, ἔνια δὲ καὶ πάμπαν ἴδια. Τὰ δὲ θήλεα ^γ μὲν ἔστιν, ἄρρενα ^δ ^η οὐκέτι· ἐξ ὧν γίνεται ὥσπερ ἐν τοῖς ὀρνίσι τὰ ὑπηνέμια. Τὰ μὲν οὖν τῶν ὀρνίθων ^ι ἄγωνα πάντα ^κ ἔστι ^ι ταῦτα (^μ μέχρι γὰρ τοῦ ^ν ὧν γέννησιν δύναται ἡ φύσις αὐτῶν ἐπιτελεῖν), εἰ μὴ τις αὐτοῖς συμβῇ τρόπος ἄλλος τῆς κοινωνίας πρὸς τοὺς ἄρρενας· περὶ ὧν ἀκριβέστερον ἔσται δῆλον ἐν τοῖς ὕστερον. Τῶν δὲ ἰχθύων ἐνίοις, ὅταν ^ς

^ρ δὴ Α^α. ^ι ἐξῆς Α^α. ^τ περὶ τε τῶν C^α. ^ς πεζῶν καὶ λεκτέον P.D^α.
^ι ζωτόκα Α^α.C^α. ^ν ὅσα ζωτόκα Α^α.C^α, ζωτόκα ὅσα D^α. ^ω ἔστι om. Α^α.
^ς συστραφείσης Α^α.C^α. ^γ περὶ τῶν φ. P.D^α. ^ς καὶ om. Α^α. ^ς ἐκ
τῆς γῆς Α^α.C^α. ^β ἐκ] καὶ D^α, καὶ ἐκ P. ^ς δὲ Α^α.C^α. ^δ ἐν οἷς] ὅσοις
P.D^α. ^ς γίνεται P.D^α. ^ι θήλεα οὔτε ἄρρενα P.D^α. ^ς δ' εἶδει P.D^α.
^η οὐκέτι] οὐ Α^α.C^α. ^ι ἄγωνα πάντα] ἅπαντα Α^α.C^α. ^κ εἰς P.D^α.
^ι ταῦτα] δῆλα Α^α.C^α. ^μ μέχρι γὰρ] ἀλλὰ μέχρι P.D^α. ^ν ὧν γεννησά
Α^α, ὧν γενῆσαι C^α.

αὐτόματα γεννήσωσιν ὡς, συμβαίνει ἐκ τούτων καὶ ζῶα γίνεσθαι, πλὴν τῶν μὲν καθ' αὐτά, τῶν δ' οὐκ ἄνευ ὁ ἄρρενος· ὃν δὲ τρόπον, καὶ περὶ τούτων ἐν τοῖς Ῥεχομένοις ἔσται φανερόν· σχεδὸν γὰρ ἡ παραπλήσια συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν ὀρνίθων. Ὅσα Ὶ δ' ἀπὸ ἡ ταυτομάτου γίνεται ἔν ζώοις ἡ γῇ ἡ φυτοῖς ἡ τοῖς τούτων μορίοις, ἔχουσι δὲ τὸ ἄρρεν καὶ ἡ τὸ θῆλυ, ἐκ τούτων συνδυαζομένων γίνεται μὲν Ὶ τι, ὧ οὐ ταῦτο δ' ἐξ οὐθενὸς ἀλλ' ἀτελές, οἷον Ὶ τε τῶν φθειρῶν ὀχευομένων αἱ καλούμεναι κονίδες καὶ ἐκ τῶν ἡ μυιῶν σκώληκες καὶ ἐκ τῶν ἡ ψυχῶν σκώληκες ὡοειδεῖς, ἐξ ὧν οὔτε τὰ γενήσαντα γίνεται οὔτε ἄλλο οὐθὲν ζῶον, ἀλλὰ Ὶ τὰ τοιαῦτα
10 μόνον. Πρῶτον ἡ μὲν οὖν περὶ τῆς ὀχείας λεκτέον, ὅσα ὀχεύεται, εἴτα μετὰ ταῦτα περὶ τῶν ἄλλων ἐφεξῆς, τὰ τε καθ' ἕκαστα καὶ ἡ τὰ κοινῇ συμβαίνοντα Ὶ περὶ αὐτῶν.

2 Ὀχεύεται μὲν οὖν ταῦτα τῶν ζώων ἐν οἷς ὑπάρχει τὸ θῆλυ καὶ τὸ ἄρρεν, εἰσὶ δ' αἱ ὀχείαι οὗθ' ὅμοιαι πᾶσιν οὗθ' ὁμοίως Ὶ ἔχουσαι. Τὰ μὲν γὰρ ζωοτόκα καὶ περὶ τῶν ἐναίμων ἔχει μὲν ὄργανα ἡ πάντα τὰ ἄρρενα πρὸς τὴν πράξιν τὴν γεννητικήν, οὐ μὴν ὁμοίως γε ἡ πάντα πλησιάζουσιν, ἀλλὰ τὰ μὲν ὀπισθοιθητικά Ὶ συνιόντα πυγῆδόν, οἷον λέοντες ἡ καὶ δασυπόδες καὶ Ὶ λύγες· ἡ τῶν δὲ δασυπόδων καὶ πολλάκις ἡ θή-
3 λεια προτέρα ἀναβαίνει ἐπὶ τὸν ἄρρενα. Τῶν δ' ἄλλων τῶν μὲν πλείστων ὁ αὐτὸς τρόπος· τὸν ἐνδεχόμενον ὁ γὰρ ποι-οῦνται συνδυασμὸν τὰ Ὶ τε πλείστα τῶν τετραπόδων, ἐπι-βαίνοντος ἐπὶ τὸ θῆλυ τοῦ ἄρρενος, καὶ τὸ τῶν ὀρνίθων ἅπαν
4 γένος οὕτω τε καὶ μοναχῶς. Εἰσὶ Ὶ δὲ διαφοραὶ τινες καὶ

ὁ ἄρρένων Α^α.C^α. Ὶ δεχομένοις ἔσται φανερώτερον Α^α. Ὶ παραπλη-
σίως Α^α. Ὶ δ' om. Α^α. Ὶ τοῦ αὐτομάτου P.D^α. Ὶ ἐν τοῖς ζώοις P.
Ὶ ἡ ἐν γῇ ἡ ἐν φυτοῖς ἡ ἐν τοῖς P.D^α. Ὶ τὸ om. P. Ὶ τι] τοι D^α.
Ὶ οὐ ταῦτο] τοῦτο αὐτὸ P.D^α. et corr. Α^α. Ὶ τε om. Α^α.C^α. Ὶ μυῶν
P.A^α. Ὶ ψυχῶν P, ψυχλῶν D^α. Ὶ τὰ om. P.D^α. Ὶ μὲν om. Α^α.
Ὶ πόσα D^α. Ὶ τὰ om. P.D^α. Ὶ περὶ] τὰ τε περὶ Α^α. Ὶ πρὸς τὴν
τοιαύτην πράξιν (πρόσαςιν P.) ἅπαντα τὰ ἄρρενα τὴν γ. P.D^α. Ὶ πάντα
om. D^α. Ὶ ἀνιόντα C^α. Ὶ καὶ] τε καὶ Α^α.C^α. Ὶ λύγες P.A^α.C^α.D^α.
Ὶ τῶν δασυπόδων δὲ πολλάκις P.D^α. ὁ γὰρ ἕνα ποιοῦνται P. Ὶ τε om.
P.D^α. Ὶ δέ] δὲ καὶ Α^α.C^α.

περὶ τοὺς ὄρνιθας· τὰ μὲν γὰρ συγκαθείσης τῆς θηλείας ἐπὶ τὴν γῆν ἐπιβαίνει τὸ ἄρρεν, ὥσπερ αἱ ^τωτίδες καὶ ^σοὶ ἀλεκτρύονες, τὰ ^δ οὐ συγκαθείσης τῆς θηλείας, οἷον ^ναἱ γέρανοι· ἐν τούτοις γὰρ ὁ ἄρρην ^ωἐπιπηδῶν ὀχεύει τὴν θήλειαν, καὶ συγγίνεται ὥσπερ ^κκαὶ τὰ στρουθία ὀξέως. Τῶν δὲ ^ςτετραπόδων αἱ ἄρκτοι παρακεκλιμένοι τὸν αὐτὸν τρόπον ὅνπερ ^γτὰλλα ἐπὶ τῶν ποδῶν ^κποιούμενα τὴν ὀχείαν, πρὸς τὰ πρηνῆ τῶν θηλειῶν τὰ ὕπτια τῶν ἀρρένων· οἱ δὲ χερσαῖοι ἐχίνοι ὀρθοὶ τὰ ὕπτια πρὸς ἄλληλα ἔχοντες. Τῶν δὲ ζοο- ⁶τόκων καὶ ^αμέγεθος ἐχόντων οὔτε τοὺς ἄρρενας ἐλάφους αἱ θήλειαι ^βὑπομένουσιν, εἰ μὴ ὀλιγάκις, οὔτε τοὺς ταύρους αἱ βόες διὰ τὴν τοῦ αἰδοίου συντονίαν, ἀλλ' ^εὑπάγοντα τὰ ^δθήλεα ^οδέχονται τὴν γονήν· ^ικαὶ γὰρ ἐπὶ τῶν ^εἐλάφων ὥπται τούτο συμβαῖνον, τῶν ^ηγε τιθασσῶν. Λύκος ^ιδ' ὀχεύει ^κκαὶ ὀχεύεται τὸν αὐτὸν τρόπον ^ιὅνπερ καὶ κύων. Οἱ δ' αἰλουροὶ οὐκ ὀπισθεν συνιόντες, ἀλλ' ὁ μὲν ὀρθός, ἡ δὲ θήλεια ^μὑποτίθῃσιν ^νἑαυτήν· εἰσὶ δὲ ^οτῇ φύσει αἱ θήλειαι ἀφροδισιαστικάί, καὶ προσάγονται τοὺς ἄρρενας εἰς τὰς ὀχείας, καὶ ^ρσυνοῦσαι κράζουσιν. Αἱ δὲ κάμηλοι ὀχεύ- ⁸ονται τῆς θηλείας καθημένης· περιβεβηκῶς ^ιδὲ ὁ ἄρρην ὀχεύει οὐκ ἀντίπτυγος, ἀλλὰ καθάπερ καὶ ^ττὰ ἄλλα τετράποδα· καὶ διημερεῦει τὸ μὲν ὀχεῦον τὸ δ' ὀχευόμενον. Ἀποχωροῦσι δ' εἰς ἐρημίαν, ὅταν ποιῶνται τὴν ὀχείαν, καὶ οὐκ ἔστι πλησιάζειν ἀλλ' ^ητῷ βόσκοντι. Τὸ δ' αἰδοῖον ἔχει ὁ κάμηλος ⁹^ςνεῦρον οὕτως ὥστε καὶ νεύραν ^τἐκ τούτου ποιεῖσθαι τοῖς τόξοις. Οἱ δ' ἐλέφαντες ὀχεύονται μὲν ἐν ταῖς ἐρημίαις, μάλιστα δὲ περὶ τοὺς ποταμοὺς καὶ οὐ διατρίβειν εἰώθασιν

^τ νεοτίδες P, νεόττιδες Da. ^σ οἱ om. A^a.C^a. ^δ δὲ οὐδὲ καθείσης A^a.
^ν αἱ] καὶ αἱ C^a, καὶ οἱ P.D^a. ^ω ἐπὶ ποδῶν editiones primæ. ^κ καὶ
om. P.C^a.D^a. ^γ τὰλλα] καὶ τὰ ἄλλα P.D^a. ^κ ποιούσι A^a.C^a. ^α με-
γέθη Da. ^β ὑπομένουσιν A^a. ^ε ὑποπεσόντα A^a.C^a. ^δ θήλεια A^a.
^ο δέχεται C^a. ^ι καὶ γὰρ καὶ ἐπὶ A^a.C^a. ^ε ἐλεφάντων A^a. ^η γε om.
A^a.C^a. ^ι δ' om. P. ^κ καὶ ὀχεύεται om. Da. ^ι ὅνπερ καὶ] ὥσπερ P.D^a.
^μ ὑποτιθείσα P.D^a. ^ν αὐτήν C^a. ^ο τὴν φύσιν A^a.C^a. ^ρ συνοῦσαι
κολάζουσιν P.D^a. ^ι δὲ om. A^a.C^a. ^τ τὰ ἄλλα τὰ τ. C^a. ^ς νευρώδες
Camotiana. ^τ ποιούνται ἐκ τούτου A^a.C^a.

ὀχεύεται δ' ἡ μὲν θήλεια ^ν συγκαθειίσα καὶ διαβαίνουσα, ὃ δ' ¹⁰ ἄρρην ^ω ἐπαναβαίνων ὀχεύει. Ὀχεύεται δὲ καὶ ἡ φώκη καθάπερ τὰ ὀπισθουρητικά τῶν ζώων, καὶ συνεχόνται ^ς ἐν τῇ ὀχείᾳ πολὺν χρόνον, ὥσπερ ^γ καὶ ^ς αἱ κύνες· ἔχουσι ^α δὲ τὸ αἰδοῖον ^β μέγα οἱ ἄρρηνες.

3 Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τῶν πεζῶν τὰ τετράποδα καὶ φωτόκα ^ς ποιεῖται τὴν ὀχείαν. Τὰ μὲν γὰρ ἐπιβαίνοντα καθάπερ τὰ ζωτόκα, οἷον χελώνη καὶ ἡ θαλαττία καὶ ἡ χερσαία. Ἐχουσι δέ τι εἰς ὃ οἱ πόροι συνάπτουσιν καὶ ^φ ἐν τῇ ὀχείᾳ πλησιάζουσιν, οἷον τρυγόνες καὶ βάτραχοι καὶ πᾶν τὸ τοιοῦτον γένος.

4 Τὰ δ' ἄποδα καὶ μακρὰ τῶν ζώων, οἷον ^δ ὄφεις τε καὶ σμύραιnai, ^ς περιπλεκόμενοι τοῖς ὑπτίοις πρὸς τὰ ὕπτια. Οὕτω ^δ ἐς σφόδρα ^ς οἱ ὄφεις περιελίττονται ^β ἀλλήλοις, ὥστε δοκεῖν ἐνὸς ὄφews ^ι δικεφάλου ^κ εἶναι τὸ σῶμα ἅπαν. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τὸ τῶν ^ι σαύρων γένος· ^μ ὁμοία γὰρ περιπλοκῇ ποιοῦνται τὴν ὀχείαν.

5 Οἱ δ' ἰχθύες ^ν πάντες, ἔξω τῶν πλατέων σελαχῶν, παραπίπτοντες τὰ ὕπτια πρὸς τὰ ὕπτια ποιοῦνται τὸν ^ο συνδυασμόν. Τὰ δὲ πλατέα καὶ ^ρ κερκοφόρα, οἷον βάτος καὶ τρυγὼν καὶ τὰ τοιαῦτα, οὐ μόνον ^ι παραπίπτοντα ἀλλὰ καὶ ἐπιβαίνοντα τοῖς ὑπτίοις ἐπὶ τὰ πρηνῇ τῶν θηλειῶν, ^ς ὅσοις μὴ ^ς ἐμποδίζει τὸ οὐραῖον οὐθὲν ^ς ἔχον ^ι πάχος. Αἱ δὲ ^ν ῥίnai, καὶ ὅσοις τῶν τοιούτων πολὺ τὸ οὐραῖον, παρατριβόμενα μόνον ^ω ὀχεύεται τὰ ὕπτια πρὸς τὰ ὕπτια. Εἰσὶ δέ τινες οἱ ἑωρακεῖναι φασὶ καὶ συνεχόμενα τῶν σελαχῶν ἔνια ^ς ὅπισθεν, ὥσπερ τοὺς ^γ κύνας. Ἔστι ^ς δ' ἐν πᾶσι τοῖς σελαχῶ-

^ν συγκαθειίσα A^a. ^ω ἐπάνω βαίνων A^a. ^ς ἐπὶ A^a. ^γ καὶ om. A^a. C^a.
^ς οἱ D^a. ^α δὲ καὶ τὸ A^a. C^a. ^β μέγα οἱ ἄρρηνες P, οἱ ἄρρηνες μέγα A^a. C^a.
^ς ποιεῖ A^a. ^δ ὄφεις τε καὶ σμύραινα D^a. et corr. C^a. ^ς περιπλεκόμενοι A^a.
^ι τε D^a. ^ς οἱ] οἷ τε A^a, οἷ γε C^a. ^β ἀλλήλους C^a, ἀλλήλων A^a.
^ι δικεφάλων P. ^κ τὸ σῶμα εἶναι A^a. C^a. ^ι σαύρων A^a. ^μ ὁμοίαν γὰρ τῇ π. A^a. C^a. ^ν ἅπαντες A^a. C^a. ^ο συνδυασμόν A^a. ^ρ κερκοφόρα P.
^ι ἐπιπίπτοντα P. D^a. ^ς ὅσοις ἂν μὴ ἐμποδίζῃ P. D^a. ^ς ἔχουσι A^a.
^ι πάθος P. D^a. ^ν ῥίνας A^a. ^ω ὀχεύονται C^a. ^ς ὅπισθεν ante συνεχόμενα P. D^a. ^γ κύνας φασίν. ἔστι P. C^a. D^a. ^ς δ'] γὰρ C^a.

δεσι ^α μείζον τὸ θῆλυ τοῦ ἄρρενος· σχεδὸν δὲ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἰχθύσι τὰ θήλεα μείζω τῶν ἀρρένων. Σελάχη δ' ἐστὶ τὰ ^β τε εἰρημένα καὶ βούς καὶ λάμια καὶ ^γ αἰγὸς καὶ νάρκη καὶ βάτραχος καὶ πάντα τὰ ^δ γαλεώδη. Τὰ μὲν οὖν ⁴ σελάχη πάντα ^ε τεθεώρηται ὑπὸ πολλῶν τούτους ποιούμενα τοὺς τρόπους τὴν ὀχείαν· χρονιωτέρα γὰρ ἡ συμπλοκὴ πάντων τῶν ζωοτόκων ^ς ἢ τῶν ὠστοκόων. Καὶ δελφίνες δὲ καὶ πάντα τὰ κητώδη τὸν αὐτὸν τρόπον· παραπίπτοντα γὰρ ὀχεύει ^ς παρὰ τὸ θῆλυ τὸ ἄρρεν, καὶ χρόνον οὔτε ὀλίγον οὔτε λίαν πολύν. Διαφέρουσι δ' ἔνιοι τῶν ^η σελαχωδῶν ⁵ ἰχθύων οἱ ἄρρενες τῶν θηλειῶν τῷ τοὺς μὲν ἔχειν ^ι ἀποκρεμώμενα ^κ ἅττα δύο περὶ τὴν ἔξοδον τῆς περιττώσεως, τὰς δὲ θηλείας ταῦτα μὴ ἔχειν, οἷον ἐν τοῖς γαλεώδεσιν· ἐπὶ γὰρ τούτων ὑπάρχει πάντων τὸ εἰρημένον. Ὅρχεις μὲν οὖν οὔτε ⁶ ^ι ἰχθύς οὔτε ἄλλο τῶν ἀπόδων ἔχει οὐθέν, πόρους δὲ δύο καὶ ^μ οἱ ὄφεις καὶ οἱ ἰχθύες οἱ ἄρρενες ἔχουσιν, οἱ γίνονται ^ν θοροῦ πλήρεις περὶ τὴν τῆς ὀχείας ὥραν, καὶ προΐενται ὑγρότητα γαλακτώδη πάντες. Οὗτοι δ' οἱ πόροι εἰς ἓν συνάπτουσιν, ὥσπερ καὶ τοῖς ὄρνισιν· οἱ γὰρ ὄρνιθες ἐντὸς ἔχουσι τοὺς ὄρχεις, καὶ τὰ ἄλλα πάντα ὅσα ὠστοκεῖ πόδας ἔχοντα. Τοῦτο ^ο δὲ συμπεραίνει καὶ ἐπεκτείνεται εἰς τὴν τοῦ θήλεος χώραν καὶ ὑποδοχὴν. Ἔστι δὲ τοῖς μὲν ζωοτόκοις καὶ πεζοῖς ^ο δ' αὐτὸς πόρος τοῦ ^ρ τε σπέρματος καὶ τῆς τοῦ ὑγροῦ περιττώσεως ἔξωθεν, ^ς ἔσωθεν δ' ἕτερος πόρος, ὥσπερ ἐλέχθη ^ς καὶ πρότερον ἐν τῇ διαφορᾷ τῇ τῶν μορίων. Τοῖς δὲ μὴ ἔχουσι κύστιν ὁ αὐτὸς καὶ τῆς ξηρᾶς περιττώσεως πόρος ἔξωθεν· ^ς ἔσωθεν δὲ σύνεγγυς ἀλλήλων. Ὅμοίως δὲ ταῦτα ἔχει ⁹ τοῖς θήλεσιν αὐτῶν καὶ τοῖς ἄρρεσιν· οὐ γὰρ ἔχουσι κύστιν

^α μείζων ὁ θῆλυς P.Da. ^β τε om. A^a.Ca. ^γ αἰγὸς P.Da. ^δ γαλοειδῆ A^a, γαλοειδῆ Ca. ^ε τεθεώρηται μᾶλλον ὑπὸ P.Da. ^ς ἢ] ἐστὶν ἢ A^a.Ca. ^ς παρὰ om. A^a.Ca. ^η σελαχοειδῶν D^a. ^ι ἀποκρεμώμενα D^a, ἀποκρεμώμενα P.A^a. ^κ ἅττα] τὰ μόρια τὰ A^a.Ca. ^ι ἰχθύες A^a. ^μ οἱ ante ὄφεις om. A^a. ^ν θόρου τε πλ. A^a, καὶ θόρου πλ. P.Da. ^ο δὲ A^a.Ca. ^ρ τε om. P.A^a.Da. ^ς εἰσωθεν δ' ἕτερος ὥσπερ A^a.Ca. ^ς καὶ om. P.Da. ^ς ἔσωθεν om. A^a.

- πλὴν ἐπὶ χελώνης, τούτων δ' ἡ θήλεια ἓνα πόρον ἔχει, καί-
 τοι κύστιν ἔχουσα· αἱ χελῶναι δὲ τῶν ὠτοκόων εἰσίν.
 Ἡ δὲ τῶν ὠτοκόων ἰχθύων ὀχεία ἦττον γίνεται κατάδηλος·
 διόπερ οἱ πλείστοι νομίζουσι πληροῦσθαι τὰ ὀθήλεα τῶν
 10 ἄρρένων ὡς ἀνακάπτοντα τὸν θορόν. Τοῦτο γὰρ πολλάκις
 ὁράται γινόμενον· περὶ μὲν γὰρ τὴν τῆς ὀχείας ὥραν αἱ
 θήλειαι τοῖς ἄρρεσιν ἐπόμεναι τοῦτο δρῶσι, καὶ κόπτουσιν
 ὑπὸ τὴν γαστέρα τοῖς στόμασιν, οἱ δὲ θάττον προῖενται καὶ
 μᾶλλον· κατὰ δὲ τὸν τόκον οἱ ἄρρενες τοῖς θήλεσι, καὶ
 ἀποτικτουςὼν δ' ὡς ἀνακάπτουσι τὰ ὠτά· ἐκ δὲ τῶν παραλει-
 11 πομένων γίνονται οἱ ἰχθύες. Περὶ δὲ τὴν Φοινίκην καὶ
 θήραν ποιοῦνται δι' ἀλλήλων ἄρρενας μὲν γὰρ ὑπάγοντες
 κεστρέας τὰς θηλείας περιβάλλονται συνάγοντες, θηλείας δὲ
 12 τοὺς ἄρρενας. Τοῦτο μὲν οὖν διὰ τὸ πολλάκις ὁρᾶσθαι
 τὴν δόξαν ἐποίησε τῆς ὀχείας ταύτην, ποιεῖ δὲ τοῦτο καὶ
 τὰ τετράποδα τῶν ζώων· περὶ γὰρ τὴν ὥραν τῆς ὀχείας
 ἀπορραίνουσι καὶ τὰ ἄρρενα καὶ τὰ θήλεα, καὶ τῶν αἰδοίων
 13 ὁσμῶνται ἀλλήλων. Αἱ δὲ πέρδικες ἂν κατὰ ἀνέμων
 στῶσιν αἱ θήλειαι τῶν ἄρρένων, ἔγκυοι γίνονται· πολλάκις
 δὲ καὶ τῆς φωνῆς, εἰς ὀργῶσαι τύχῳσι, καὶ ὑπερπετομένων
 ἐκ τοῦ καταπνεῦσαι τὸν ἄρρενα· χάσκει δὲ καὶ ἡ θήλεια καὶ
 ὁ ἄρρην, καὶ τὴν γλῶτταν ἔξω ἔχουσι περὶ τὴν τῆς ὀχείας
 14 ποίησιν. Ἡ δὲ ἀληθινὴ σύνοδος τῶν ὠτοκόων ἰχθύων ὀλι-
 γάκις ὁράται διὰ τὸ ταχέως ἀπολύεσθαι παραπεσόντας,
 ἐπεὶ ὥπται καὶ ἡ ἐπὶ τούτων ὀχεία γινομένη τὸν εἰρημένον
 τρόπον.
- 6 Τὰ δὲ μαλάκια, οἷον οἱ πολύποδες καὶ σηπῖαι καὶ τευ-
 θίδες, τὸν αὐτὸν τρόπον πάντα πλησιάζουσιν ἀλλήλοις·

t ἐπὶ om. D^a. v ἔχουσαι D^a, ἔχουσιν A^a. w ὠτοκοῦντων utro-
 bique P.Ca.Da. x θήλεα τὸν δὲ τῶν Ca. y ἀνακάπτοντα intpp:
 codices ἀνακάπτοντα. perinde sect. 10. z τὸν om. Ca. a μὲν om.
 P.Da. b καὶ et δ' om. P.Da. c μὲν om. A^a.Ca. d οὖν om. D^a.
 e ταύτης P.Da. f τοῦτο] τὸ τοιοῦτον A^a.Ca. g ἄρθρων A^a.Ca. h οἱ
 P.Da. i ἀνέμων P. k παραπεσόντα Ca. l ἡ ὀχεία καὶ ἐπὶ τούτων
 A^a.Ca. m τὸν εἰρημένον] τοῦτον τὸν P.Da. n οἷον om. P.A^a.Ca.
 o οἱ om. A^a.Ca.Da. p πλησιάζουσι πάντα D^a.

κατὰ ^ατὸ στόμα γὰρ συμπλέκονται, τὰς πλεκτάνας πρὸς
τὰς πλεκτάνας ^ισυναρμόττοντες. Ὁ μὲν οὖν πολύπους ²
ὅταν τὴν λεγομένην κεφαλὴν ἐρείσῃ πρὸς ^βτὴν γῆν καὶ δια-
πετάσῃ τὰς πλεκτάνας, ἄτερος ἐφαρμόττει ἐπὶ τὸ πέτασμα
τῶν πλεκτανῶν, καὶ συνεχεῖς ^ιποιούνται τὰς κοτυληδόνας
πρὸς ἀλλήλας. Φασὶ δέ τινες καὶ τὸν ἄρρενα ἔχειν αἰδοιωδές ³
τι ἐν μιᾷ τῶν πλεκτανῶν, ἐν ἣ δύο ^ναἱ μέγισται κοτυληδόνες
εἰσίν· εἶναι δὲ τὸ τοιοῦτον ὥσπερ νευρώδες, μέχρι εἰς μέσην
τὴν πλεκτάνην προσπεφυκὸς ἅπαν, ^ωἣ ἐσπιφράναι εἰς τὸν
μυκτῆρα τῆς θηλείας. Αἱ δὲ ^κσηπίαί καὶ αἱ τευθίδες νέου-⁴
σιν ἅμα συμπεπλεγμέναι, τὰ στόματα καὶ τὰς πλεκτάνας
^γἐφαρμόττουσαι καταντικρὺ ²ἀλλήλαις, νέουσάι ἐναντίως·
ἐναρμόττουσι δὲ καὶ τὸν καλούμενον μυκτῆρα εἰς τὸν μυ-
κτῆρα. Τὴν δὲ νεῦσιν ἢ μὲν ἐπὶ τὸ ὀπισθεν ^αἢ δ' ἐπὶ τὸ
στόμα ποιεῖται. ^βἘκτίκει δὲ κατὰ τὸν φυσητῆρα καλού-
μενον, καθ' ὃν ἐνιοὶ καὶ ὀχεύεσθαι φασιν αὐτάς.

Τὰ δὲ μαλακόστρακα ὀχεύεται, οἷον κάραβοι καὶ ἀστακοὶ ⁷
καὶ καρίδες καὶ τὰ τοιαῦτα, ^εὥσπερ καὶ τὰ ὀπισθορηγνικὰ
τῶν τετραπόδων, ὅταν ὁ μὲν ὑπτίαν ^δὁ δ' ἐπὶ ^οταύτης
ποιήσῃ τὴν κέρκον. Ὀχεύεται δὲ ^ιτοῦ ^εἕαρος ^ηἀρχομένου
πρὸς τῇ γῇ (ἥδη γὰρ ὥπται ἡ ὀχία πάντων τῶν τοιούτων),
ἐνιαχοῦ δὲ καὶ ὅταν τὰ σῦκα ^ιἄρχηται πεπαίνεσθαι. Τὸν ¹
αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ οἱ ἀστακοὶ καὶ αἱ καρίδες ὀχεύονται.
Οἱ δὲ καρκίνοι κατὰ τὰ πρόσθια ἀλλήλων συνδνάζονται,
τὰ ἐπικαλύμματα ^κτὰ πτυχώδη πρὸς ἀλλήλα συμβάλλ-
οντες. Πρῶτον δ' ¹ὁ καρκίνος ἀναβαίνει ὁ ἐλάττων ἐκ ³
^μτοῦ ὀπισθεν· ὅταν δ' ἀναβῇ οὗτος, ὁ μείζων ^νπλάγιος
ἐπιστρέφει. ^οἌλλω μὲν οὖν ^ροὐδενὶ ἡ θήλεια τοῦ ἄρρενος

^α τὸ om. P.Da. ^ι προσαρμόττοντες P.Ca. ^β τῇ γῇ Da. ^ι ποιούσι
Aa.Ca. ^ν αἱ om. Aa.Ca. ^ω ἦν ἐσπιφράναι Ca, ἣ εἰσπιφράναι Aa, om.
P.Da. ^κ σηπίαί Aa. ^γ ἐναρμόττουσαι Aa. ² ἀλλήλοις νέοντες P.Da.
^α ὁ δ' Ca. ^β ἐκτείνει δὲ καὶ τὸν Aa.Ca. ^ε ὥσπερ—τετραπόδων om. Ca.
^δ ὁ δ'] ὁ τε Aa. ^ο ταύτην Aa.Ca. ^ι τοῦ om. Da. ^ε ἕαρος post γῇ
P.Da. ^η ἀρχομένου Ca. ^ι ἄρχηται Ca. ^κ τὰ om. Aa.Ca. ¹ ὁ δ' τε
καρκίνος Aa.Ca. ^μ τῶν P.Da. ^ν πλαγίως P.Da. ^ο ἄλλα P.Ca.Da.
ρ οὐθὲν P.Ca.Da. et rc. Aa: pr. om.

διαφέρει· τὸ δ' ἐπικάλυμμα μείζον ^q ἐστὶ τὸ τῆς θηλείας καὶ μᾶλλον ἀφεστηκὸς καὶ συνηρεφέστερον, ^r εἰς δ' ἐκτίκτουσι καὶ ἢ τὸ περίττωμα ἐξέρχεται. Μόριον δ' οὐθεν προίεται θάτερον εἰς θάτερον.

- 8 Τὰ δ' ἔντομα συνέρχεται μὲν ὀπισθεν, εἰτ' ἐπιβαίνει τὸ ἔλαττον ἐπὶ τὸ μείζον· τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ ἄρρεν. ^s Ἐναφίησι δὲ τὸν ^t πόρον κάτωθεν τὸ θῆλυ εἰς ^v τὸ ἄρρεν τὸ ἐπάνω, ἀλλ' οὐ τὸ ἄρρεν εἰς τὸ θῆλυ, ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἄλλων.
- 2 Καὶ τοῦτο τὸ μόριον ἐπὶ μὲν ἐνίων ^w καὶ φαίνεται μείζον ὢν ἢ ^x κατὰ λόγον ^y τοῦ ὅλου σώματος, καὶ πάνυ μικρῶν ὄντων, ἐπ' ἐνίων δ' ἦττον. Τοῦτο δ' ἐστὶ φανερόν, ἐάν τις ^z διαιρῇ
- 3 τὰς ὀχευομένας μυίας. Ἀπολύονται δ' ἀπ' ἀλλήλων μόλις· πολλὴν γὰρ χρόνον ὁ συνδυασμὸς ἐστὶ τῶν τοιούτων. Δῆλον δ' ἐπὶ τῶν ἐν ποσίν, οἷον ^a μυῶν τε καὶ κανθαρίδων. Πάντα δὲ ^b τὸν τρόπον τοῦτον ^c ὀχεύεται, αἶ τε μυῖαι καὶ αἱ κανθαρίδες καὶ αἱ ^d σπονδύλαι καὶ τὰ φαλάγγια, ^e καὶ εἴ τι
- 4 ἄλλο τοιούτῳ ἐστὶ τῶν ὀχευομένων. Ποιοῦνται δὲ τὰ φαλάγγια ^f τὴν ὀχείαν τόνδε τὸν τρόπον, ^g ὅσα γε ὑφαίνει ἀράχνια· ὅταν ἡ θήλεια σπάσῃ τῶν ἀποτεταμένων ἀραχνίων ^h ἀπὸ τοῦ μέσου, πάλιν ὁ ἄρρην ἀντισπᾷ· τοῦτο δὲ ποιήσαντα πολλάκις οὕτω ⁱ συνέρχεται καὶ συμπλέκεται ^k ἀντίπυγα· διὰ γὰρ ^l τὴν περιφέρειαν τῆς κοιλίας οὗτος ἀρμόττει ὁ συνδυασμὸς αὐτοῖς.
- 5 Ἡ μὲν οὖν ὀχεία τῶν ζώων τοῦτον ^m γίνεται τὸν τρόπον ⁿ πάντων, ὧραι δὲ καὶ ἡλικίαι ^o τῆς ὀχείας ἐκάστοις εἰσὶν ^p ὠρισμένα τῶν ζώων. Βούλεται μὲν ^q οὖν ἡ φύσις τῶν

^q ἐστὶ τὸ τῆς θηλείας post ἀφεστηκὸς P.Ca. et omisso τὸ D^a. ^r εἰς δ' ἐκτίκτουσι καὶ om. Ca. ^s ἀφίησι P.Da. ^t πόρον τὸ κάτωθεν A^a.Ca. ^v τὸν ἄρρενα τὸν P.Da. ^w καὶ om. Da. ^x κατὰ τὸν λόγον A^a.Ca. ^y ὅλου τοῦ A^a. ^z διαιρῇται P.Ca.Da. ^a μυῶν τε καὶ ἀκανθαρίδων P. ^b τοῦτον τὸν τρόπον A^a. ^c ὀχεύονται Da. ^d σπονδύλαι P.Da. ^e καὶ εἴ] κἂν εἴ A^a.Ca. ^f τοῦτον τὸν τρόπον τὴν ὀχείαν P.Da. ^g ὅσα ὑφαίνει τὸ ἀράχνιον A^a.Ca. ^h ἀπὸ τοῦ μέσου om. P.Da. ⁱ συμπλέκεται καὶ συνέρχεται A^a. ^k ἀντίπυγα om. pr. A^a. ^l τὴν om. P. ^m γίνεται] ἔχει A^a.Ca. ⁿ πάντων ante τοῦτον Da. ^o ἐκάστοις τῆς ὀχ. P.Da. ^p διωρισμένα A^a.Ca. ^q οὖν om. A^a.

πλείστων περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον ποιῆσθαι τὴν ὁμιλίαν ταύτην, ὅταν ἐκ τοῦ χειμῶνος ^τ μεταβάλλῃ πρὸς τὸ θέρος· αὕτη δ' ἐστὶν ἡ τοῦ ἔαρος ὥρα, ἐν ᾗ τὰ πλείστα καὶ πτηνὰ καὶ πεζὰ καὶ πλωτὰ ὁρμᾷ ^ς πρὸς συνδυασμόν. Ποιεῖται δ' ἔνια ⁶ τὴν ὀχείαν καὶ τὸν τόκον καὶ μετοπώρου καὶ χειμῶνος, οἶον τῶν ^τ ἐνύδρων ^ι γένη ἅττα καὶ τῶν πτηνῶν· ἄνθρωπος δὲ μάλιστα πᾶσαν ὥραν, καὶ τῶν συνανθρωπευομένων ^ν ζώων πολλὰ διὰ τὴν ^ω ἀλέαν καὶ εὐτροφίαν, ὅσων ^κ καὶ αἱ κῆσεις ^ι ὀλιγοχρόνιοι εἰσιν, οἶον ὑὸς καὶ κυνός, καὶ τῶν πτηνῶν ὅσα πλεονάκεις ποιοῦνται τοὺς τόκους. Πολλὰ δὲ καὶ πρὸς τὰς ^γ ἐκτροφὰς τῶν τέκνων στοχαζόμενα ^ς ποιοῦνται τὸν συνδυασμόν ἐν τῇ ἀπαρτιζούσῃ ὥρᾳ. Ὀργᾷ ^α δὲ πρὸς τὴν ὁμιλίαν ^β τῶν ἀνθρώπων τὸ μὲν ἄρρεν ἐν τῷ χειμῶνι μᾶλλον, τὸ δὲ θῆλυ ἐν τῷ θέρει. Τὸ δὲ τῶν ὀρνίθων γένος, ὥσπερ ⁸ εἴρηται, τὸ πλείστον περὶ τὸ ἔαρ ποιεῖται καὶ ἀρχομένου τοῦ θέρους τὴν ^ο ὀχείαν καὶ τοὺς τόκους, πλὴν ἀλκυόνος. Ἡ δὲ ἀλκυὼν τίκτει περὶ τροπὰς ^δ τὰς χειμερινὰς. Διὸ καὶ ⁹ καλοῦνται, ὅταν εὐδιεῖναι ^ε γένωνται αἱ τροπαί, ^ι ἀλκυόνειοι ἡμέραι ἐπτά μὲν πρὸ τροπῶν, ἐπτά δὲ ^ς μετὰ τροπὰς, καθάπερ καὶ Σιμωνίδης ἐποίησεν

ὥς ὅπταν ^η χειμέριον κατὰ μῆνα
^ι πινύσκη Ζεὺς ἤματα ^κ τεσσαρακαίδεκα,
^ι λαθάνεμόν τέ μιν ὥραν
καλέουσιν ἐπιχθόνιοι, ἱερὰν
παιδοτρόφον ποικίλας ^μ ἀλκυόνος.

Γίνονται δ' εὐδιεῖναι, ὅταν συμβῇ νοτίους ^ν γίνεσθαι τὰς ^{ιο} τροπὰς, τῆς Πλειάδος ^ο βορείου ^ρ γενομένης. Λέγεται δ'

^τ μεταβάλλῃ A^a. ^ς πρὸς τὸν συνδυασμόν P.C^a.D^a. ^ι ἅττα γένη P.D^a.
^ν ζώων πεζῶν πολλὰ P.D^a. ^ω ἀλέαν καὶ εὐτροφίαν ὅσων A^a. ^κ καὶ
om. A^a.C^a. ^γ ὀλιγοχρόνιοι P.D^a. ^ς ποιεῖται Ca. ^α δὲ] γὰρ Ca.
^β τῶν] καὶ τῶν P. ^ο ὀχείαν ποιεῖται καὶ A^a. ^δ τὰς om. P.D^a. ^ε γί-
νωνται P.D^a. ^ι ἀλκυόνειοι P, ἀλκυονίδες A^a.C^a. ^ς μετὰ τὰς τροπὰς A^a.
^η κατὰ μῆνα χειμέριον A^a.C^a. ^ι πινύσκει A^a, τιτύσκη Schneiderus.
^κ τεσσαρεσκαίδεκα P.D^a. ^ι λαθάνεμόν P.C^a.D^a. ^μ ἀλκυόνος A^a.
^ν γενέσθαι A^a.C^a. ^ο βορείου P. ^ρ γνωμένης A^a.

- ἐν ἑπτὰ μὲν ἡμέραις ποιεῖσθαι τὴν ^ανεοττίαν, ^γ ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς ἑπτὰ ἡμέραις τίκτειν ^β τὰ νεόττια καὶ ἐκτρέφειν.
- 11 Περὶ μὲν ^δ οὖν τοὺς ἐνταῦθα τόπους οὐκ ^ν αἰεὶ συμβαίνει γίνεσθαι ἀλκονίδας ἡμέρας περὶ ^ω τὰς τροπὰς, ἐν δὲ τῷ Σικελικῷ πελάγει σχεδὸν ^ξ αἰεὶ. Τίκτει ^δ ἡ ἀλκυὼν περὶ
- 9 πέντε ῥά. Ἡ ^δ ^γ αἴθυια καὶ οἱ λάροι τίκτουσι μὲν ἐν ταῖς ^α περὶ θάλατταν πέτραις, τὸ μὲν πλῆθος δύο ἢ τρία· ἀλλ' ὁ μὲν λάρος τοῦ θέρους, ἡ ^δ ^γ αἴθυια ἀρχομένου τοῦ ἔαρος εὐθύς ἐκ τροπῶν, καὶ ἐπικαθεύδει ὥσπερ αἱ ἄλλαι ὄρνιθες.
- 2 Οὐδέτερον δὲ ^α φωλεύει τούτων τῶν ὀρνέων. ^β Πάντων δὲ σπανιώτατον ἰδεῖν ^γ ἀλκυόνα ἐστίν· σχεδὸν γὰρ περὶ Πλειάδος δύσιν καὶ τροπὰς ὁράται μόνον, καὶ ἐν τοῖς ὑφόρμοις ^δ πρῶτον ὅσον ^ε περιπταμένη περὶ τὸ πλοῖον ἀφανίζεται εὐθύς, διό ^ς καὶ Στησίχορος τοῦτον τὸν τρόπον ἐμνήσθη περὶ αὐτῆς. Τίκτει ^ε δὲ καὶ ἡ ἀηδὼν τοῦ θέρους ἀρχομένου, τίκτει ^η δὲ πέντε καὶ ἕξ ῥά· ^α φωλεύει δὲ ἀπὸ τοῦ μετοπώρου μέχρι τοῦ ἔαρος. Τὰ δὲ ἔντομα καὶ τοῦ χειμῶνος ὀχεύεται καὶ γίνεται, ὅταν εὐημερίαι ^ι γένωνται καὶ νότια, ὅσα μὴ ^α φωλεύει αὐτῶν, οἷον ^κ μυῖαι καὶ μύρμηκες. Τίκτει ^δ ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ τὰ πολλὰ τῶν ἀγρίων, ὅσα μὴ ἐπικυῖσκειται ὥσπερ δασύπους.
- 4 Ὅμοίως δὲ καὶ τῶν ἰχθύων οἱ πλείστοι ἅπαξ, οἷον οἱ ^ι χυτοὶ (καλοῦνται ^μ δὲ χυτοὶ οἱ τῷ δικτύῳ ^ν περιεχόμενοι), θύννος, πηλαμύς, κεστρεύς, χαλκίδες, ^ο κοχλῖαι, ^ρ χρόμις, ψῆττα ^α καὶ τὰ τοιαῦτα, πλὴν ὁ λάβραξ· οὗτος δὲ δις τούτων μόνος, γίνεται ^δ ^ς ὁ τόκος αὐτῷ ὁ ὕστερος ἀσθενέστερος.

^α νεοττίαν Ca. ^γ ἐν ταῖς λοιπαῖς δὲ A^a. ^β καὶ ἐκτρέφειν τὰ νεόττια Ca, Da, καὶ ἐκτρέφει τὰ νεόττια P. ^δ οὖν om. Ca. ^ν αἰεὶ P, Da. ^ω τὰς om. P, Da. ^ξ αἰεὶ P, Ca. ^γ αἴθυια A^a. ^α περὶ τὴν θάλασσαν πέτραις. τὸ δὲ πλῆθος P, Da. ^β φωλεῖ A^a. et fortasse Ca. ^β πάντων] ὀρνίθων A^a, Ca. ^γ ἀλκυόνας P. ^δ πρῶτον om. A^a, Ca. ^ε περιπταμένη A^a. ^ς καὶ ὁ στησίχορος ἐμνήσθη τοῦτον τὸν τρόπον A^a. ^ε δὲ καὶ om. P. ^η δὲ] δὲ καὶ P. ^ι γίνωνται καὶ νοτία P, Da. ^κ μύες A^a. ^ι χυταῖοι P. ^μ δὲ] δὲ οἱ P, A^a, Ca. ^ν περιεχόμενοι οἷον θύννος πηλαμύς Da. ^ο κοιλία in trp: κοχλῖαι P, Da, κτ'. κόλλαινα Ca, κοιλία κόλλαινα A^a. ^ρ χρομίς ψῆτται P, Da. ^α καὶ τὰ τοιαῦτα om. A^a. ^ς αὐτῷ ὁ τόκος P, Da.

Καὶ ὁ τριχίας δὲ καὶ τὰ πετραῖα ^ς δῖς, ἡ δὲ τρίγλη ^ι μόνη τρίς. ^ς Τεκμαίρονται δ' ἐκ τοῦ γόνου· τρίς γὰρ φαίνεται ὁ γόνος περὶ ^ν τινας τόπους. Ὁ δὲ σκορπίος τίττει δῖς. Τίττει δὲ ^ω καὶ ὁ ^ς σάργος δῖς, ἕαρος καὶ μετοπώρου· ἡ δὲ ^ν σάλπη μετοπώρου ἄπαξ. Ἡ δὲ θυννὶς ἄπαξ τίττει, ἀλλὰ διὰ τὸ τὰ μὲν ^ς πρώϊα ^ς τὰ ^δ ὄψια προῖεσθαι δῖς δοκεῖ τίττειν· ἔστι δ' ὁ μὲν πρῶτος τόκος περὶ τὸν Ποσειδεῶνα πρὸ τροπῶν, ὁ δ' ὕστερος τοῦ ἕαρος. Διαφέρει δ' ὁ θύννος ὁ ἄρρην τοῦ θήλεος, ὅτι ἡ μὲν ἔχει ὁ δ' οὐκ ἔχει ὑπὸ τῇ γαστρὶ πτερύγιον, ὃ καλοῦσιν ^ς ἀφαρέα. Τῶν δὲ σελαχῶν ἡ ῥίνη μόνη τίττει δῖς· τίττει ^ς γὰρ ^ς καὶ ἄρχομένου τοῦ φθινοπώρου καὶ περὶ Πλειάδος δύσιν, εὐήμερεϊ δ' ἐν τῷ φθινοπώρῳ μᾶλλον· ὁ δ' εἰς τόκος γίνεται περὶ ἑπτὰ ἢ ὀκτώ. Δοκοῦσι δ' ἔνιοι τῶν γαλεῶν, οἶον ^ς ὁ ἀστερίας, δῖς τοῦ μηνὸς τίττειν· τοῦτο δὲ συμβαίνει, ὅτι ^δ οὐχ ἅμα πάντα λαμβάνει τελέωσιν τὰ ψά. Ἐνια δὲ τίττει ^ς πᾶσαν ὥραν, οἶον ^ς ἡ ^ς σμύραινα. Τίττει δ' αὕτη ψά πολλά, καὶ ^ς ἐκ ^ς μικροῦ ταχεῖαν τὴν αὐξησιν λαμβάνουσι ^ς τὰ ^ς γενόμενα, ὥσπερ καὶ τὰ τοῦ ἵππου· καὶ γὰρ ταῦτα ἐξ ἐλαχίστου μέγιστα γίνεται τάχιστα, πλὴν ἡ μὲν ^ς σμύραινα πᾶσαν ὥραν τίττει, ὁ δ' ἵππουρος ἕαρος. Διαφέρει δ' ὁ ^ς σμῦρος ^ς καὶ ἡ σμύραινα· ἡ μὲν γὰρ ^ς σμύραινα ποικίλον καὶ ἀσθενέστερον, ὁ δὲ σμῦρος ^ς ὁμόχρους καὶ ἰσχυρός, καὶ τὸ χρῶμα ^ς ἔχει ὁμοιον τῇ ^ς πίτυϊ, καὶ ὀδόντας ἔχει καὶ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν. Φασὶ δ' ὥσπερ καὶ τᾶλλα, τὸν μὲν ἄρρενα τὴν δὲ θήλειαν εἶναι. ^ς Ἐξέρχεται δὲ ταῦτα εἰς ^ς τὴν ξηράν, καὶ λαμβάνονται πολλάκις. Συμβαίνει μὲν οὖν σχεδὸν πᾶσι ταχεῖαν ^ς γίνεσθαι τὴν αὐξησιν τοῖς ἰχθύσιν, οὐχ ἥκιστα δὲ κορακίνῳ

^ς δῖς, ἡ δὲ τρίγλη] δὴ τρίγλα P, δὴ τρίγλα δὲ D^ς, ἡ δὲ τρίγλη A^ς.C^ς.
^ι μόνον A^ς.C^ς. ^ν τινας τοὺς τόπους A^ς. ^ω καὶ om. pr. A^ς. ^ς σαργός A^ς.C^ς. ^ν σάλπη τοῦ μ. C^ς, σάλπιγξ τοῦ μ. A^ς. ^ς πρώϊα τὰ δ' ὄψια ποιεῖσθαι P.D^ς. ^ς ἀφορέα A^ς. ^ς καὶ om. P. ^ς οἱ ἀστερίας P.D^ς.
^δ οὐχ ἅπαντα λαμβάνει τελείωσιν P.D^ς. ^ς ἢ] καὶ ἡ A^ς.C^ς. ^ς μύραινα C^ς.D^ς. ^ς ἐκ om. C^ς. et pr. A^ς. ^ς μικρὴ pr. A^ς. ^ς τὰ om. A^ς.C^ς.
^ς γενόμενα ὥσπερ καὶ τὸ P.D^ς. ^ς μύραινα P.C^ς.D^ς. ^ς σμῦρος P.A^ς.D^ς. ^ς μύραινα διαφόρως ποικίλον D^ς. ^ς ὁμόχρους P, ὁμόχρους A^ς.
^ς ὁμοιον ἔχει P.D^ς. ^ς πίτυϊ P. ^ς ἐξέρχονται C^ς. ^ς τὸ ξηρόν A^ς.C^ς.

^t τῶν μικρῶν· τίκει δὲ πρὸς τῇ γῇ ^v καὶ βρυνώδеси καὶ δασέ-
 5 σιν. Ταχὺ δὲ καὶ ὁ ^w ὀρφῶς ἐκ μικροῦ γίνεται μέγας. Αἱ δὲ
 πηλαμύδες καὶ οἱ θύννοι τίκτουσιν ἐν τῷ Πόντῳ, ^x ἄλλοθι δ'
 οὐ· ^y κεστρεῖς δὲ καὶ χρυσόφρυνες καὶ λάβρακες μάλιστα οὐ ^z ἄν
 ποταμοὶ ῥέωσιν· οἱ δ' ὄρκυνες καὶ ^a σκορπίδες καὶ ἄλλα πολ-
 11 λὰ γένη ἐν τῷ πελάγει. Τίκτουσι δ' οἱ πλείστοι τῶν ἰχθύων
 ἐν ^b μῆσι τρισί, ^c Μουνυχίωνι, ^d Θαρρηλιῶνι, Σκιροφοριῶνι·
 μετοπώρου δ' ^e ὀλίγοι, οἷον σάλπη καὶ ^f σάργος καὶ ^g ὅσα
 ἄλλα τοιαῦτα μικρὸν πρὸ ἰσημερίας τῆς φθινοπωρινῆς, καὶ
 2 νάρκη καὶ ^h ῥίνη. Τίκει δ' ἔνια καὶ χειμῶνος καὶ θέρους,
 ὥσπερ ἐλέχθη πρότερον, ⁱ οἷον χειμῶνος μὲν λάβραξ κεστρεῖς
^k βελόνη, θέρους δὲ περὶ τὸν Ἑκατομβαιῶνα ^l θυννίς, περὶ
 τροπᾶς θερινᾶς· τίκει δὲ θυλακοειδές, ἐν ^m ᾧ πολλὰ ἐγγίνε-
 ται καὶ μικρὰ ⁿ ψά· Καὶ οἱ ^o ῥνάδες τοῦ θέρους τίκτουσιν.
 3 Ἀρχονται ^p δὲ ^q κύειν τῶν κεστρέων οἱ μὲν ^r χελῶνες τοῦ
 Ποσειδεῶνος καὶ ὁ ^s σάργος καὶ ὁ ^t σμύζων καλούμενος καὶ ὁ
 κέφαλος· ^u κύουσι δὲ τριάκοντα ἡμέρας. Ἕνιοι δὲ τῶν κε-
 στρέων οὐ γίνονται ἐκ συνδυασμοῦ, ἀλλὰ φύονται ἐκ τῆς
 4 ἰλνός, ^v καὶ τῆς ^w ἄμμου. Ὡς μὲν οὖν ἐπὶ τὸ πολὺ τοῦ ἔαρος
 τὰ πλείστα κυτκεται, οὐ μὴν ἀλλά, ^x καθάπερ εἴρηται, καὶ
 θέρους ἔνια καὶ φθινοπώρου καὶ χειμῶνος· ἀλλ' οὔτε ἅπασιν
 ὁμοίως τοῦτο συμβαίνει οὔθ' ἀπλῶς οὔτε καθ' ἕκαστον ^y γένος,
 ὥσπερ τοῖς πλείστοις τοῦ ἔαρος· οὐδὲ δὴ κύουσι πολλὰ κυή-
 5 ματα ^z ὁμοίως ἐν τοῖς ἄλλοις χρόνοις. Ὅλως δὲ δεῖ μὴ λε-
 λθῆναι ὅτι, ὥσπερ ^a καὶ τῶν φυομένων καὶ τῶν ζώων τῶν

^t τῷ μικρῷ D^a, μικρῷ A^a.C^a. ^v καὶ πρὸς τοῖς βρ. P.D^a. ^w ὀρφῶς
 P.D^a. ^x ἄλλοθεν A^a. ^y οἱ δὲ κεστρεῖς καὶ οἱ χρυσόφρυνες καὶ οἱ λάβρακες
 P.D^a. ^z ἄν] ἄν ποτε P.D^a. ^a σκορβρίδες A^a.C^a. ^b τρισὶ μῆσι P.D^a.
^c μουνυχίωνι P. ^d θαρρηλιῶνι σκιροφοριῶνι D^a, θαρρηλιῶνι σκιροφοριῶνι
 P, καὶ σκιροφοριῶνι θαρρηλιῶνι A^a.C^a. ^e ὀλίγη σάλπη P, omisso οἷον.
^f σαργός C^a, σαρώς A^a. ^g ὅσα om. P.D^a. ^h ῥίνη D^a. ⁱ οἷον om. D^a.
^k βελόνη P, βελλόνη δὲ A^a. ^l θυννίδες A^a.C^a, θυννίς δὲ P.D^a. ^m πολ-
 λὰ ἐγγίνεται μικρὰ A^a.C^a, μικρὰ γίνεται καὶ πολλὰ P.D^a. ⁿ ῥοάδες C^a,
 οὐ δὲ] δὲ καὶ P.D^a. ^p τίκειν A^a. ^q χάλωνες P.D^a. ^r σαργός A^a.C^a.
^s σμύζων C^a, μύζων P.D^a. ^t μύουσι A^a. ^v καὶ ἐκ τῆς A^a. ^w ψάμμου
 ὡς μὲν ἐπὶ P.D^a. ^x καθὼς P.D^a. ^y γένος οὔτε τοῖς πλείστοις ὥσπερ
 A^a.C^a. ^z ὁμοῖα A^a. ^a καὶ post ὥσπερ om. P.D^a.

τετραπόδων πολλήν αἱ χώραι ποιοῦσι διαφορὰν οὐ μόνον πρὸς τὴν ἄλλην τοῦ σώματος εὐημερίαν ἀλλὰ καὶ πρὸς ^β τὸ πλεονάκεις ὀχεύεσθαι καὶ γεννᾶν, οὕτω καὶ περὶ τοὺς ^γ ἰχθύς πολλὴν ποιοῦσι τὴν διαφορὰν ^δ αὐτοῖ οἱ τόποι οὐ μόνον κατὰ μέγεθος καὶ εὐτροφίαν ἀλλὰ καὶ κατὰ τοὺς τόκους καὶ τὰς ὀχείας, τοῦ ἔνθα μὲν πλεονάκεις ἔνθα ^δ ἐλαττονάκεις γεννᾶν τὰ αὐτά.

Τίττει δὲ καὶ τὰ μαλάκια τοῦ ἔαρος, καὶ ἐν τοῖς πρώτοις 12 ^ε τίττει τῶν θαλαττίων ἢ ^ς σηπία. Τίττει δὲ πᾶσαν ὥραν, ἀποτίττει ^δ ἐν ἡμέραις ^ς πέντε καὶ δέκα. Ὅταν ^η δὲ τέκη τὰ ψά, ὁ ἄρρην ^ι παρακολουθῶν καταφυσᾷ τὸν ^κ θολόν, καὶ γίνεται ^λ στιφρά. Βαδίζουσι δὲ κατὰ ζυγά· ἔστι δὲ ὁ ἄρρην τῆς θηλείας ποικιλώτερος καὶ μελάντερος τὸν νῶτον. Ὁ δὲ ² πολίπους ^μ ὀχεύεται τοῦ χειμῶνος, τίττει ^ν δὲ τοῦ ἔαρος, ^ο ὅτε καὶ ^ρ φωλεύει περὶ δύο μῆνας. Τίττει δὲ τὸ ψὸν καθάπερ βοστρύχιον, ὁμοιον τῷ τῆς λεύκης καρπῷ. Ἔστι δὲ πολύγονον τὸ ζῶον· ἐκ γὰρ τοῦ ἀποτικτομένου ἄπειρον γίνεται τὸ πλήθος. Διαφέρει ^δ ὁ ἄρρην τῆς θηλείας τῷ τε τὴν ³ κεφαλὴν ἔχειν προμηκεστέραν καὶ τὸ καλούμενον ὑπὸ τῶν ἀλιέων αἰδοῖον ἐν τῇ πλεκτάνῃ λευκόν. Ἐπφάζει δέ, ὅταν τέκη· διὸ καὶ χεῖριστοι γίνονται· οὐ γὰρ νέμονται κατὰ ⁴ ^α τοῦτον τὸν χρόνον. Γίνονται δὲ καὶ αἱ πορφύραι ^ι περὶ τὸ ἔαρ, καὶ οἱ κήρυκες λήγοντος τοῦ χειμῶνος. Καὶ ὅλως τὰ ⁴ ὀστρακόδερμα ἐν τε τῷ ἔαρι ^ς φαίνεται τὰ καλούμενα ψά ἔχοντα καὶ ἐν τῷ μετοπώρῳ; πλὴν τῶν ἐχίνων τῶν ἐδωδύμων· οὗτοι δὲ μάλιστα ^τ μὲν ^ν ἐν ταύταις ταῖς ὥραις, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ αἰεὶ ἔχουσι, καὶ μάλιστα ταῖς πανσελήνοις καὶ ταῖς ἀλειναῖς ἡμέραις, πλὴν τῶν ἐν τῷ εὐρίπῳ τῶν ^ω Πυρραίων· ἐκείνοι δὲ ἀμείνους τοῦ χειμῶνος. Εἰσὶ δὲ μικροὶ μὲν, πλήρεις δὲ τῶν ⁵

^β τὸ om. Ca. ^γ ἰχθύας Ca. ^δ αὐτοῖς Aa.Ca. ^ε τίττει δὲ τῶν P.Da. ^ς σηπία Aa, σιπία Ca. ^ς δέκα πέντε P.Da. ^η δ' ἐπιτέκη P. ^ι κατακολουθῶν Aa.Ca. ^κ θορόν Aa. ^λ στρυφνά Aa, στριφνά Ca. ^μ ὀχεύει Aa.Da. ^ν δὲ τοῦ—τίττει om. P. ^ο ὅτε om. Da. ^ρ φωλεί Aa. ^α τὸν καιρὸν τοῦτον Aa.Ca. ^ι περὶ om. P.Da. ^ς φαίνονται Aa.Da. ^τ μὲν om. Aa. ^ν ἐν om. P.Da. ^ω πυρέων Aa.Ca, πυρείων P.

φῶν. ^zΚύνες δὲ φαίνονται καὶ οἱ κοχλῖαι πάντες ὁμοίως τὴν αὐτὴν ὥραν.

- 13 Τῶν δ' ὀρνέων τὰ μὲν ἄγρια, ὥσπερ εἴρηται, ἅπαξ ^zὀχεύεται καὶ τίκτει τὰ πλείστα, χελιδὼν δὲ δις τίκτει ^a καὶ ^bκόττυφος. Τὰ μὲν οὖν πρῶτα τοῦ κοττύφου ὑπὸ χειμῶνος ἀπόλλυται (^cπρωϊάτατα γὰρ τίκτει ^dτῶν ὀρνέων πάντων), ²τὸν δ' ὕστερον τόκον εἰς τέλος ἐκτρέφει. ^vΌσα ^eδὲ ἡμερα ἡ ἡμεροῦσθαι δύναται, ταῦτα ^fδὲ πλεονάκεις, οἷον αἱ περιστεραι ^gκαθ' ἅπαν τὸ θέρος, καὶ τὸ τῶν ἀλεκτοριδῶν γένος· ὀχεύουσι ^hγὰρ οἱ ἄρρενες καὶ ⁱὀχεύονται αἱ θήλειαι τῶν ἀλεκτοριδῶν καὶ τίκτουσιν· αἰεὶ, πλὴν ^kτῶν ^lἐν χειμῶνι τροπικῶν ³ἡμερῶν. Τῶν δὲ περιστεροειδῶν ^mπλείω τυγχάνει ⁿὄντα γένη· ἔστι γὰρ ἕτερον ^oπεριστερὰ καὶ πελειάς. ¹Ελάττω μὲν οὖν ἡ πελειάς, τιθασσὸν δὲ γίνεται μᾶλλον ἢ περιστερὰ· ἡ δὲ πελειάς καὶ μέλαν καὶ μικρὸν καὶ ἐρυθρόπουν καὶ ⁴τραχύπουν, διὸ καὶ οὐθεὶς τρέφει. Μέγιστον μὲν οὖν τῶν τοιούτων ^pἡ φάττα ἐστί, δεύτερον δὲ ἡ οἰνάς· αὕτη δὲ ^qμικρῷ μείζων ἐστὶ τῆς περιστερᾶς· ἐλάχιστον δὲ τῶν τοιούτων ^rἡ τρυγών. Τίκτουσιν δ' αἱ περιστεραι πᾶσαν ὥραν καὶ ἐκτρέφουσιν, εἰς τὸν τόπον ἔχουσιν ἀλεινὸν καὶ τὰ ἐπιτήδεια· εἰ δὲ μή, τοῦ θέρους μόνον. Τὰ δ' ^sἐκγονα ^tτοῦ ἔαρος βέλτιστα ^vκαὶ τοῦ φθινοπώρου· τὰ δὲ τοῦ θέρους καὶ ^wἐν ταῖς θερμημερίαις χεῖριστα.

- 14 Διαφέρουσι δὲ ^xκαὶ κατὰ τὴν ἡλικίαν τὰ ζῶα πρὸς τὴν ὀχείαν. Πρῶτον μὲν οὖν οὐχ ἅμα τοῖς πολλοῖς ἄρχεται ^yτε τὸ σπέρμα ἐκκρίνεσθαι καὶ γεννᾶν δύναται, ἀλλ' ὕστερον· ^zτὸ

^x κύνες P, ποιῶντες Da. ^y ὀρνίθων P.Da. ^z τίκτει καὶ ὀχεύεται P.A^a.Ca. ^a καὶ] καὶ ὁ P.A^a.Da. ^b κόττυφος P.Da. ^c πρώτιστα P.Da. ^d πάντων τῶν ὀρνέων Da, τῶν ὀρνέων πάντων P. ^e δέ] δὲ ἡ Ca. ^f δὲ om. P. ^g κατὰ παντὸς τοῦ θέρους Da, et omisso τοῦ P. ^h γὰρ] δὲ Ca, γὰρ καὶ P.Da. ⁱ ὀχεύονται om. P.Da. ^k τῶν post χειμῶνι P.Da. ^l ἐν] ἐν τῷ P.Ca.Da. ^m τυγχάνει πλείω P.A^a.Da. ⁿ ὄντα τὰ γένη P.Da. ^o πελειάς καὶ περιστερὰ P.Da. ^p ἡ om. Da. ^q μικρὸν μείζον A^a. ^r ἡ om. A^a.Ca. ^s ἐκγονα P.A^a.Ca. ^t βέλτιστα τοῦ ἔαρος P.Ca.Da. ^v καὶ] ἡ Da. ^w ἐν om. A^a.Ca. ^x καὶ om. A^a. ^y τό τε P.Da. ^z τὰ Ca.

γὰρ τῶν νέων ἐν πᾶσι τοῖς ζώοις τὸ ^a μὲν πρῶτον ^b ἄγονον, γονίμων δ' ὄντων ἀσθενέστερα καὶ ἐλάττω τὰ ^c ἔκγονα. Τοῦ-
το δὲ μάλιστα δῆλον ἐπὶ τε ^d τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζωοτό-
κων τετραπόδων καὶ ἐπὶ τῶν ὀρνίθων· τῶν μὲν γὰρ τὰ ^e ἔκ-
γονα ἐλάττω, τῶν δὲ τὰ ^f ῥά. Αἱ δ' ἡλικίαι ^g τοῖς ὀχεύουσιν
αὐτοῖς μὲν πρὸς ^h αὐτοὺς τοῖς γένεσι τοῖς πλείστοις σχεδὸν
κατὰ τὸν αὐτὸν γίνονται χρόνον, ἐὰν μὴ τι ⁱ προτερῇ διὰ τι
τερατώδες ^k πάθος ἢ διὰ βλάβην τῆς φύσεως. Τοῖς μὲν οὖν ^l
ἀνθρώποις ἐπισημαίνει κατὰ τε τὴν τῆς φωνῆς μεταβολὴν καὶ
τῶν αἰδοίων οὐ μόνον μεγέθει ἀλλὰ καὶ εἶδει, καὶ ἐπὶ τῶν
^m μαστῶν ὡσαύτως, μάλιστα δὲ τῇ τριχώσει τῆς ἡβης. Ἀρ-
χεται ⁿ δὲ φέρειν τὸ σπέρμα περὶ τὰ δις ἑπτὰ ἔτη, ^o ¹ γεννητι-
κὸς δὲ περὶ τὰ τρις ἑπτὰ. Τοῖς δ' ἄλλοις ζώοις ἡβη μὲν οὐ ^p
γίνεται (τὰ μὲν γὰρ ὅλως οὐκ ἔχει τρίχας, τὰ δ' οὐκ ἔχει ἐν
τοῖς ὑπτίοις, ἢ ἐλάττους τῶν ἐν τοῖς πραινέσιν), ἢ δὲ φωνὴ
^q μεταβάλλουσα ἐν ἐνίοις ἐπίδηλός ἐστιν· τοῖς δ' ἕτερα τοῦ
σώματος μόρια ἐπισημαίνει τὴν ^r ² ἀρχὴν ^o τοῦ σπέρματος ἔχειν
καὶ ^p τοῦ τὸ γόνιμον ^r ἤδη. Τὴν ^q δὲ φωνὴν ^r ὅλως ἔχει τὸ ^s
θῆλυ ^s ἐν τοῖς πλείστοις ὀξυτέραν, καὶ τὰ νεώτερα τῶν ^t πρε-
σβυτέρων, ^v ἐπεὶ καὶ οἱ ἔλαφοι οἱ ἄρρενες τῶν θηλειῶν φθέγγ-
γονται ^w βαρύτερον. Φθέγγονται δ' οἱ μὲν ἄρρενες, ὅταν ἡ
ῥα τῆς ὀχέας ἦ, αἱ δὲ θήλειαι, ὅταν φοβηθῶσιν. Ἔστι δ' ⁶
ἡ μὲν τῆς θηλείας φωνὴ βραχεῖα, ἡ δὲ τοῦ ἄρρενος ἔχει μῆ-
κος. Καὶ ἡ τῶν κυνῶν δὲ γηρασκόντων γίνεται βαρυτέρα
φωνή. Καὶ τῶν ἵππων δὲ διαφέρουσιν αἱ φωναί· εὐθὺς ^x μὲν ^y
γὰρ ^y γενόμεναι ^z ἀφιάσι φωνὴν ^a λεπτήν καὶ μικράν αἱ θή-

^a μὲν γὰρ πρῶτον C^a. ^b ἄγονα C^a, ἀγῶνα A^a. ^c utrobique ἔγγονα P.^a. ^d τῶν post τε om. C^a. ^e τοῖς om. A^a. ^f αὐτοῖς A^a. C^a. ^g προτερῇ ἢ διὰ P. ^h πάθος] πρᾶγμα P.^a. ⁱ μαστῶν ὁμοίως A^a. ^k δὲ φέρειν] διαφέρειν D^a. ^l γεννητικὸς Sylburgius: codices γεννητικά. ^m μεταβάλλουσα ἐνίοις ἐνδηλός P.^a. ⁿ τ' om. D^a. ^o τοῦ] τὸ P.^a. ^p τοῦ et ἤδη om. P.^a. ^q δὲ om. P. ^r ὅλως om. P.^a. ^s ὀξυτέραν ἐν τοῖς πλείστοις A^a. ^t πρεσβυτέρων] ὀξυτέραν A^a. ^v ἐπεὶ—ἄρρενες] καὶ οἱ ἄρρενες ἔλαφοι D^a. ^w τραχύτερον C^a. ^x μὲν om. P.^a. D^a. ^y γινόμεναι A^a. C^a, γινώμεναι D^a, γινώμενα P. ^z ἀφίησι P. ^a μικράν καὶ λεπτήν C^a.

λαιαι, οἱ δ' ἄρρενες μικρὰν μὲν, μείζω ^b μέντοι γε καὶ βαρυ-
 τέραν τῆς θηλείας· τοῦ δὲ χρόνου ^c προϊόντος μείζονα· ^d δι-
 τῆς δ' ἐπειδὴν γένηται καὶ τῆς ὀχείας ἄρξῃται, φωνὴν ἀφίη-
 σιν ὁ μὲν ἄρρην μεγάλην καὶ βαρεῖαν, ἡ δὲ θήλεια· μείζω καὶ
 λαμπροτέραν ἢ τέως, ἄχρι ἐτῶν εἴκοσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ· μετὰ
 μέντοι τὸν χρόνον τοῦτον ἀσθενεστέραν ἀφιάσι καὶ οἱ ἄρρενες
 8 καὶ αἱ ^e θήλεια. Ὡς μὲν ^f οὖν ἐπὶ τὸ πολὺ, καθάπερ εἴπομεν,
 διαφέρει ἡ φωνὴ τῶν ἀρρένων καὶ τῶν θηλειῶν ^g ἐν τῷ βαρύ-
 τερον φθέγγεσθαι τὰ ἄρρενα τῶν θηλειῶν, ^h ὅσων ἐστὶν ⁱ ἀπό-
 στασις τῆς φωνῆς· οὐ μὴν ἐν πᾶσί ^k γε τοῖς ζώοις, ἀλλ' ἐνίοις
 τοῦναντίον, οἷον ἐπὶ τῶν βοῶν· ἐπὶ γὰρ τούτων τὸ θῆλυ τοῦ
 ἄρρενος βαρύτερον φθέγγεται, καὶ οἱ μόσχοι τῶν τελείων.
 9 Διὸ καὶ τὰς φωνὰς τὰ ἐκτεμνόμενα μεταβάλλουσιν ἐναντίως·
 εἰς τὸ θῆλυ γὰρ μεταβάλλουσι τὰ ἐκτεμνόμενα.
 10 Οἱ δὲ χρόνοι τῆς ὀχείας κατὰ τὴν ἡλικίαν ἔχουσιν ὥδε
 τοῖς ζώοις. Πρόβατον μὲν καὶ αἶξ αὐτοσετὲς ^l ὀχεύεται καὶ
 κύει, μᾶλλον δὲ ἡ αἶξ· καὶ οἱ ἄρρενες δ' ὀχεύουσιν ὡσαύτως.
 Τὰ δ' ^m ἔκγονα τῶν ἀρρένων διαφέρει ἐπὶ τούτων καὶ τῶν
 ἄλλων· οἱ γὰρ ἄρρενες βελτίους ⁿ γίνονται ^o ἢ τῷ ὕστερον
 11 ῥῆτι, ὅταν ^p γηράσκωσιν. Ὑς δ' ^r ὀχεύει· μὲν καὶ ὀχεύεται
 πρῶτον ὀκτάμηνος, τίκει δ' ^s ἡ θήλεια ^t μὲν ^v ἐνιαυσία (οὕτω
 γὰρ συμβαίνει ὁ χρόνος τῆς κυήσεως), ὁ δ' ἄρρην γεννᾷ μὲν
 12 ὀκτάμηνος, φαῦλα μέντοι πρὶν γενέσθαι ἐνιαύσιος. Οὐ παν-
 ταχοῦ δέ, ὥσπερ εἴρηται, ^w ὁμοίως συμβαίνουσιν αἱ ἡλικίαι·
 ἐνιαχοῦ ^x μὲν γὰρ ^y αἱ ^z ὕες ὀχεύονται μὲν καὶ ὀχεύουσι τετρά-
 μνηοι, ὥστε δὲ γεννᾶν καὶ ἐκτρέφειν ἐξάμνηοι, ἐνιαχοῦ δ' οἱ
 κάπροι δεκάμνηοι ἄρχονται ὀχεύειν, ^a ἀγαθοὶ δὲ μέχρι ^b ἐπὶ
 13 ^c τριετές. Κύνων δ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ^d μὲν ὀχεύεται ^e ἐνιαυσία

^b μέντοι γε] δὲ A^a. ^c προϊόντος A^a. ^d διέτης A^a. ^e θήλεις D^a.
^f οὖν om. P.D^a. ^g ἐν—θηλειῶν om. A^a.Ca. ^h ὅσων P.A^a. ⁱ ἀπό-
 στασις P.D^a, ἀπόστασις τις Ca. ^k τε D^a. ^l ὀχεύονται P.D^a. ^m ἔκγονα
 P.A^a. ⁿ γίνεται A^a. ^o ἢ om. A^a.Ca. ^p ῥῆτι P. ^q γηράσκωσιν A^a.
^r ὀχεύεται μὲν καὶ ὀχεύει A^a. ^s ἡ om. P.D^a. ^t μὲν om. A^a.Ca.
^v hic et sect. 13, et 16. ἐνιαυσία P.D^a. ^w ὁμοίως om. P.D^a. ^x μὲν
 om. P.Ca.D^a. ^y οἱ Ca, om. P.D^a. ^z ὕς D^a. ^a ἀγαθὴ A^a. ^b ἐπὶ
 om. P.D^a. ^c τριετίας P.Ca.D^a. ^d μὲν om. A^a.Ca. ^e ἐνιαυσία P.D^a.

καὶ ὀχεύει ἐνιαύσιος, ἐνίοτε δὲ συμβαίνει ταῦτα καὶ ὀκταμή-
νοις· μᾶλλον δὲ ^ε τοῦτο γίνεται ἐπὶ τῶν ^ς ἀρρένων ἢ τῶν θη-
λειῶν. Κύει δ' ἐξήκοντα καὶ μίαν ^η καὶ δύο ^ι ἢ τρεῖς ἡμέρας
τὸ μακρότατον· ^κ ἔλαττον δ' οὐ φέρει τῶν ^λ ἐξήκονθ' ἡμερῶν,
ἀλλ' ἂν τι ^μ καὶ γένηται, οὐκ ἐκτρέφεται εἰς τέλος. Τεκού- 14
σα δὲ πάλιν ὀχεύεται ἔκτω μηνί, καὶ οὐ πρότερον. Ἴππος δ'
ὀχεύειν ἄρχεται ^ν διετῆς καὶ ^ο ὀχεύεσθαι, ὥστε καὶ γεννᾶν
τὰ μέντοι ^ρ ἔκγονα ^q τὰ κατὰ τούτους τοὺς χρόνους ἐλάττω
καὶ ἀσθενικώτερα. Ὡς δ' ἐπὶ τὸ πλείστον ^τ τριετῆς ὀχεύει καὶ
ὀχεύεται. Καὶ ἐπιδίδωσι δ' αἰεὶ ἐπὶ ^ς τὸ ^ι βελτίω τὰ ^ρ ἔκγονα
^ν γεννᾶν μέχρι ἐτῶν εἴκοσιν. Ὀχεύει δ' ὁ ἵππος ὁ ἄρρην 15
^ω μέχρι ἐτῶν τριάκοντα ^ς καὶ τριῶν, ἡ δὲ θήλεια ὀχεύεται
^γ μέχρι τετταράκοντα ἐτῶν, ὥστε συμβαίνει σχεδὸν διὰ βίου
γίνεσθαι τὴν ὀχείαν· ζῇ γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὁ μὲν ἄρρην
περὶ ^ς πέντε καὶ τριάκοντα ἔτη, ἡ δὲ θήλεια ^ς πλείω τῶν
^β τετταράκοντα· ἥδη δὲ τις ἐβίωσεν ἵππος ^ς ἔτη ἐβδομήκοντα
καὶ πέντε. Ὀνος δὲ τριακοντάμηνος ὀχεύει καὶ ὀχεύεται. Οὐ ¹⁶
μέντοι γεννώσι γε ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ^δ ἀλλ' ἢ τριετῆς ἢ διετῆς
καὶ ἐξάμηνος. Ἦδη δὲ καὶ ^ς ἐνιαυσία ἐκύησεν ὥστε καὶ ^ε ἐκτρα-
φῆναι. ^ς Καὶ βοὺς ἐνιαυσία ἔτεκεν ὥστε ^η καὶ ἐκτραφῆναι
καὶ τὸ μέγεθος ηὔξηθη ὅσον ἔμελλε, καὶ οὐκέτι. Αἱ μὲν οὖν
ἄρχαι τοῖς ζῴοις τούτοις τῆς ^ι γεννήσεως τοῦτον ἔχουσι τὸν
τρόπον. Γεννᾷ ^κ δ' ^λ ἄνθρωπος ^μ μὲν τὸ ἔσχατον μέχρι ἐβδο- 17
μήκοντα ἐτῶν ὁ ἄρρην, γυνή ^ν δὲ μέχρι πεντήκοντα. Ἀλλὰ
τοῦτο μὲν ^ο σπάνιον· ὀλίγοις γὰρ ^ρ γεννᾶται ἐν ταύταις ταῖς

^ε ταῦτα P.Da. ^ς θηλειῶν ἢ τῶν ἀρρένων P.Da. ^η καὶ ante δύο om. P.Da. ^ι ἢ] ἢ καὶ Aa.Ca. ^κ ἔλαττον om. pr. Aa. ^λ ἐξήκονθ' ἡμερῶν Aa. ^μ καὶ om. P.Da. ^ν διετῆς Ca. ^ο ὀχεύεται P.Da. ^ρ ἔκγονα utrobique P.Aa. ^q τὰ om. P.Da. ^τ τριετῆς P.Ca. καὶ τριετῆς Aa. ^ς τὰ Aa.Ca. ^ι βελτίον Da. ^ν γεννᾷ δὲ μέχρι Aa.Ca. γεννᾶν ἄχρι P. ^ω ἄχρι P. ^ς καὶ om. P. ^γ ἄχρι ἐτῶν τεσσαράκοντα P.Da. ^ς τριάκοντα πέντε P.Da. ^ς πλέον Aa. ^β τεσσαράκοντα P.Da. ^ς καὶ ἐβδομήκοντα πέντε ἔτη P.Da. ^ς ἔτη ἐβδομήκοντα πέντε Ca. ^δ ἀλλὰ διετείς ἢ καὶ τριετείς καὶ ἐξάμηνος P.Da. ^ς ἐνιαυσία P.Da. ^ε ἐκτραφῆναι Aa. ^ς καὶ βοὺς—ἐκτραφῆναι om. Aa. ^η καὶ post ὥστε om. P. ^ι γενέσεως Aa.Ca. ^κ δ'] δὲ ὁ P.Ca. ^λ ἄνθρωπος] ἄρρην Ca, omisiss mox ὁ ἄρρην. ^μ μὲν] μετὰ Ca, om. P.Da. ^ν δέ] δὲ τὸ Da. ^ο σπάνιον γίνεται. ὀλίγοις P. ^ρ γεγένηται P.Da.

ἡλικίαις ⁹ τέκνα· ὥς δ' ἐπὶ τὸ πολὺ τοῖς μὲν πέντε καὶ ἐξή-
 18 κοντα ὄρος, ¹ ταῖς δὲ πέντε καὶ ² τετταράκοντα. Πρόβατον
 δὲ τίκτει μέχρι ἐτῶν ὀκτώ, εἰ δὲ θεραπεύηται καλῶς, καὶ
 μέχρι ἑνδεκά· σχεδὸν ³ δὲ διὰ βίου ⁴ συμβαίνει ὀχεύειν καὶ
 ὀχεύεσθαι ⁵ ἀμφοτέροις. Οἱ δὲ τράγοι πίονες ὄντες ἦττον
 γόνιμοί εἰσιν (ἀφ' ὧν καὶ τὰς ἀμπέλους, ὅταν μὴ φέρωσι,
⁶ τραγᾶν καλοῦσιν), ἀλλὰ ⁷ παρισχαινόμενοι δύνανται ⁸ ὀχεύ-
 19 οντες γεννᾶν. Ὀχεύουσι δ' οἱ κριοὶ ⁹ τὰς πρεσβυτάτας πρῶ-
 τον, τὰς δὲ νέας ¹⁰ οὐ διώκουσιν. Τίκτουσι δ', ὥσπερ εἴρηται
 ἐν τοῖς ¹¹ πρότερον, αἱ νέαι ἐλάττω τὰ ¹² ἔκγονα τῶν πρεσβυ-
 τέρων. Κάπρος δ' ἀγαθὸς μὲν ¹³ ὀχεύειν μέχρι ἐπὶ ¹⁴ τριε-
 20 νεται αὐτῷ ¹⁵ ἐπίδοσις οὐδὲ ῥώμη. Ὀχεύειν δ' εἴθε χορ-
 τασθεῖς καὶ ¹⁶ μὴ προβιάσας ἄλλην· εἰ δὲ μή, ¹⁷ ὀλιγοχρονω-
 τέρα ἢ ὀχεία γίνεται καὶ μικρότερα τὰ ¹⁸ ἔκγονα. Τίκτει δ'
 ἐλάχιστα μὲν ¹⁹ ὅς, ὅταν ²⁰ ἢ πρωτοτόκος· δευτεροτόκος δ' οὐσα
 ἀκμάζει· γηράσκουσα δὲ τίκτει μὲν ὁμοίως, ὀχεύεται δὲ βρα-
 δύτερον· ὅταν δὲ πεντεκαίδεκαετῆς ᾖσιν, οὐκέτι γεννῶσιν ἄλ-
 21 λὰ ²¹ γραιῖαι γίνονται. Ἐὰν δ' ²² εὐτραφῆς ᾖ, θάττον ὀρμῇ
 πρὸς τὰς ὀχείας καὶ νέα καὶ γηράσκουσα· ἔγκυος δ' οὐσα εἰς
 πιαίνηται σφόδρα, ἔλαττον ²³ ἴσχει τὸ γάλα μετὰ τὸν τόκον.
 Τὰ δ' ἔκγονα κατὰ μὲν τὴν ἡλικίαν βέλτιστα ἐν ἀκμῇ, κατὰ
 δὲ τὰς ὥρας, ὅσα τοῦ χειμῶνος ἀρχομένου γίνεται· χεῖριστα
 22 δὲ τὰ θερινά· καὶ γὰρ ²⁴ μικρὰ καὶ λεπτὰ καὶ ὑγρά. Ὁ δ'
 ἄρρην, εἰ μὲν ²⁵ εὐτραφῆς ᾖ, πᾶσαν ὥραν ὀχεύειν δύναται,
 καὶ μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ· εἰ δὲ μή, μάλιστα τό ²⁶ γ' ἔωθεν·

⁹ τέκνον C^a. ¹ ταῖς] τοῖς A^a, τῶν P. ² τεσσαράκοντα C^a. D^a, σα-
 ράκοντα P. ³ δὲ καὶ διὰ D^a. ⁴ ὀχεύειν συμβαίνει A^a, συμβαίνει καὶ
 ὀχεύειν P. ⁵ ἀμφοτέρα C^a. ⁶ τραγᾶν A^a. ⁷ παρισχαινόμενοι C^a.
⁸ ὀχεύεσθαι καὶ γ. A^a. C^a. ⁹ τὰς πρεσβυτέρας A^a, ταῖς πρεσβυτάταις
 P. D^a. ¹⁰ οὐ om. P. D^a. ¹¹ προτέροις C^a. ¹² ἔκγονα P. ¹³ ὀχεύει A^a. C^a.
¹⁴ τριετοῦς P. D^a. ¹⁵ ἐπίρρωσις C^a. ¹⁶ μὴ om. P. D^a. ¹⁷ ὀλίγον χρονωτέ-
 ρα P. et γρ. A^a, ὀλιγοχειροτέρα C^a, ὀλιγοχειροτέρα A^a. ¹⁸ ἔκγονα A^a.
¹⁹ ἢ πρωτότοκος C^a, πρωτότοκος ἢ P, πρωτόγονος ἢ D^a. ²⁰ γραιῖαι γίνονται
 C^a, ἀγριαίνονται P. D^a. ²¹ εὐτροφία A^a. C^a. ²² ἴσχει D^a. ²³ μικρὰ καὶ
 om. D^a. ²⁴ γ' om. P. D^a.

καὶ γηράσκων ἦττον αἰεί, ὥσπερ εἴρηται καὶ πρότερον. Πολ- 23
 λάκεις δ' οἱ ἀδύνατοι ^τ ἢ διὰ τὴν ἡλικίαν ἢ ^ς δι' ἀσθένειαν, οὐ
 δυνάμενοι ταχέως ^τ ὀχεύειν, κατακλινομένης τῆς θηλείας διὰ τὸ
 κάμνειν τῇ ^ν στάσει συγκατακλιθέντες πλησιάζουσιν. Κυ-
 σκεται δὲ μάλιστα ^ω ἢ ὅς, ἐπειδὴν θυῶσα καταβάλλῃ τὰ ὄτα·
 εἰ δὲ ^ς μή, ^ν ἀναθυᾷ πάλιν. ^ς Αἰ δὲ κύνες ὀχεύονται οὐ διὰ βίου 24
 ἀλλὰ μέχρι ^ς ἀκμῆς τινός· ὡς ^β μὲν ἐπὶ τὸ πολὺ μέχρι ἐτῶν
 δώδεκα αἰ τ' ὀχεῖται συμβαίνουσι καὶ αἰ κήσεις αὐτῶν· οὐ μὴν
 ἀλλ' ἤδη τισὶ καὶ ὀκτωκαίδεκα ἔτη ^ς γεγονόσι καὶ εἴκοσι ^δ συν-
 ἔβη καὶ θηλείαις ^ς ὀχευθῆναι καὶ ἄρρεσι γεννῆσαι. Ἀφαιρεῖ- 25
 ται δὲ καὶ τὸ γῆρας ὥστε μὴ γεννᾶν μηδὲ τίκτειν, καθάπερ
^τ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. Ἡ δὲ κάμηλος ἔστι μὲν ^ς ὀπισθοιηγι-
 κόν, καὶ ὀχεύεται ὥσπερ εἴρηται πρότερον· τῆς δ' ὀχείας ὁ
 χρόνος ἐν τῇ ^ς Ἀραβίᾳ κατὰ τὸν Μαιμακτηριῶνα μῆνα. Κύει
 δὲ δώδεκα μῆνας, τίκτει δὲ ἓν· ἔστι γὰρ μονοτόκον. Ἀρχεται 26
 δὲ τῆς ὀχείας ἡ θήλεια τριετῆς οὐσα καὶ ὁ ἄρρην τριετῆς ^ς ὦν·
 μετὰ δὲ τὸν τόκον ἐν ἔτος διαλιπούσα ὀχεύεται ἡ θήλεια. Ὁ
 δ' ἐλέφας ἄρχεται μὲν βαίνεσθαι ὁ μὲν νεώτατος δέκ' ἐτῶν,
 ὁ δὲ πρεσβύτατος πεντεκαίδεκα· ὁ δ' ἄρρην βαίνει ^ς πεντέτης
 ὦν ἢ ἐξέτης. Χρόνος δὲ τῆς ὀχείας τὸ ἔαρ. Πάλιν δὲ βαίνει 27
 μετὰ τὴν ὀχείαν διὰ τρίτου ἔτους· ὃν δ' ἂν ἐγκύμονα ποιήσῃ,
 τούτου πάλιν οὐχ ἄπτεται. Κύει δ' ἔτη δύο, τίκτει δ' ἓν·
 ἔστι γὰρ μονοτόκον· τὸ δ' ἔμβρυον γίνεταί ^ς ὅσον μόσχος
 δίμηνος ἢ τρίμηνος.

Περὶ μὲν οὖν τῆς ὀχείας τῶν ζῴων τῶν ὀχευομένων τούτων
 ἔχει τὸν τρόπον· Περὶ δὲ τῆς γενέσεως ^ς καὶ τῶν ὀχευομένων 15
 καὶ τῶν ἀνοχεύτων λεκτέον, καὶ πρῶτον περὶ τῶν ὀστρακοδέρ-
 μων· τοῦτο γὰρ ἔστιν ἀνόχευτον μόνον ὡς εἰπεῖν ^ς ὅλον τὸ

^τ ἢ ante διὰ om. P.Da. ^ς δι' om. P.Da. ^τ ὀχεύειν διὰ τὴν ἀδυναμίαν
 κατ' P. ^ν συστάσει P.Da. ^ω ἢ om. Aa.Ca. ^ς μή] μὴ ὅταν Aa.Ca,
 μὴ οὐ P, μὴ οὐ ἀλλ' Da. ^ν ἀναθυμῇ P.Da. ^ς οἱ Ca. ^ς τινός ἀκμῆς
 Aa.Ca. ^β μὲν οὖν ἐπὶ Ca. ^ς γεγόνاسι Ca. ^δ συμβέβηκε θηλείαις
 Aa.Ca. ^ς κυῆσαι Da. ^τ καὶ post καθάπερ om. Aa.Ca. ^ς ὀπισθοιηγική
 Aa. ^ς Ἀραβία P.Aa.Da. ^ς ὦν om. Da. ^ς πέντε ἢ καὶ ἐξ ἐτῶν ὦν Da,
 πέντε ἐτῶν ἢ καὶ ἐξ ὦν P. ^ς ὅσον Aa. ^ς καὶ om. P.Da. ^ς ὅλον]
 ὦν Aa.

γένος. Αἱ μὲν οὖν πορφύραι τοῦ ἔαρος συναθροίζονται εἰς
 2 ταῦτό ποιούσι τὴν καλουμένην ^ο μελίκηραν. Τοῦτο δ' ἐστὶν
 οἶον κηρίον, πλὴν οὐχ οὕτω ^ρ γλαφυρόν, ἀλλ' ὥσπερ ἂν εἰ ἐκ
 λεπυρίων ^q ἐρεβίνθων λευκῶν πολλὰ ^τ συμπαγείη. Οὐκ ἔχει δ'
 ἀνεφγμένον πόρον οὐθὲν τούτων, οὐδὲ γίνονται ἐκ τούτων
 αἱ πορφύραι, ἀλλὰ φύονται καὶ ^σ αὐταὶ καὶ ^ι τὰλλα τὰ
 3 ὀστρακόδερμα ἐξ ἰλύος καὶ ^ν συσσήψεως. Τοῦτο δὲ συμ-
 βαίνει ὥσπερ ἀποκάθαρμα καὶ ταύταις καὶ ^ω τοῖς κήρυξιν
 κηριάζουσι γὰρ καὶ οἱ κήρυκες. Γίνονται μὲν οὖν καὶ τὰ
 κηριάζοντα τῶν ὀστρακοδέρμων τὸν αὐτὸν τρόπον ^χ τοῖς
 ἄλλοις ὀστρακοδέρμοις, οὐ μὴν ἀλλὰ μᾶλλον ὅταν προϋ-
 4 πάρχη τὰ ^γ ὁμοιογενῇ. Ἀφιάσι γὰρ ἀρχόμενα κηριάξιν
 γλισχρότητα μυζώδη, ἐξ ^z ἧς τὰ λεπυριώδη συνίσταται. Ταῦ-
 τα μὲν οὖν ^α ἅπαντα διαχεῖται, ἀφίησι δ' ὃ εἶχεν εἰς τὴν
 γῆν καὶ ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ γίνεται ἐν τῇ γῇ συστάντα
 πορφύρια μικρά, ἃ ἔχουσαι ἀλίσκονται αἱ πορφύραι ^β ἐπ'
 5 αὐτῶν, ἔνια δ' οὕτω διηκριβωμένα τὴν μορφήν. Ἐὰν δὲ
 πρὶν ἐκτεκεῖν ἀλώσιν, ἐνίοτε ἐν ταῖς φορμίσι ^ο οὐχ ὅπου
^δ ἔτυχον ^ε ἐκτίκτουσιν, ἀλλ' εἰς ταῦτό ἰοῦσαι, ὥσπερ ^ι καὶ ἐν
 τῇ θαλάττῃ, ^ς καὶ διὰ τὴν στενοχωρίαν ^η γίνονται ^ι οἶον ἐν
 6 βότρυς. Εἰσὶ δὲ τῶν πορφυρῶν γένη ^κ πλείω, καὶ ἔνια μὲν
 μεγάλα, οἷον ^λ αἱ περὶ τὸ Σίγειον καὶ Λεκτόν, αἱ δὲ μικραί,
 οἷον ἐν τῷ Εὐρίπῳ καὶ περὶ τὴν ^μ Καρίαν, καὶ αἱ μὲν ἐν τοῖς
 κόλποις μεγάλα καὶ τραχεῖαι, καὶ τὸ ἄνθος αὐτῶν αἱ μὲν
 πλείστα μέλαν ^ν ἔχουσιν, ἔνια δ' ἐρυθρόν ^ο καὶ μικρόν γί-
 νονται δ' ἔνια τῶν μεγάλων καὶ ^ρ μναῖαι· αἱ δ' ἐν τοῖς αἰγία-
 λοῖς καὶ περὶ τὰς ἀκτὰς τὸ μὲν μέγεθος γίνονται μικραί, τὸ

^ο μελίκηραν P, μελικηράν D^a. ^ρ γλαφυρόν. ὥσπερ γὰρ εἰ A^a. ^q ἐρε-
 βινθίων A^a, ἐρεβινθίνων C^a. ^τ συγκπλακείην P.D^a. ^σ αὐταὶ P, αὐτὰ D^a.
^ι τὰ ἄλλα ὀστρακόδερμα P.D^a. ^ν σήψεως P.D^a. ^ω ταῖς A^a. ^χ τοῖς] καὶ
 τοῖς A^a.C^a. ^γ ὁμογενῇ. ἀφίησι A^a.C^a. ^z ἧς] ὧν P.C^a.D^a. ^α διαχεί-
 ται ἅπαντα D^a. ^β ἐπ' om. P. ^ο οὐχ om. P.D^a. ^δ ἔτυχον A^a.C^a.D^a.
^ε ἐκτίκτουσιν ἅλιν ἐν τῷ αὐτῷ οὔσαι P.D^a. ^ι καὶ om. P.D^a. ^ς καὶ διὰ]
 ἀλλὰ διὰ A^a.C^a, καὶ P. ^η γίνεται A^a. ^ι οἶον A^a.C^a. ^κ πολλὰ P.D^a.
^λ αἱ ante περὶ om. A^a.C^a. ^μ καρέαν P. ^ν ἔχουσαι P.C^a. ^ο καὶ om.
 P.D^a. ^ρ μναῖαι A^a.C^a.

δ' ἄνθος ἐρυθρὸν ἔχουσιν. Ἐπεὶ δ' ἐν ^α μὲν τοῖς ^ι προσβο-
 ρείοις μέλαιnai, ἐν δὲ τοῖς νοτίοις ἐρυθραὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον
 εἰπεῖν. Ἀλίσκονται δὲ τοῦ ἔαρος, ὅταν κηριάζωσιν· ὑπὸ
 κύνα δ' οὐχ ἀλίσκονται· οὐ γὰρ νέμονται, ἀλλὰ κρύπτουσιν
 ἑαυτὰς καὶ ^β φωλεύουσιν. Τὸ δ' ἄνθος ἔχουσιν ἀνὰ μέσον ^β
 τῆς μήκωνος καὶ τοῦ τραχήλου· τούτων δ' ἐστὶν ἡ σύμφυσις
 πυκνή, τὸ ^γ δὲ χρῶμα ἰδεῖν ὥσπερ ὑμῖν λευκός, ^δ ὃν ἀφαι-
 ροῦσιν· θλιβόμενος δὲ βάπτει καὶ ἀνθίζει τὴν χεῖρα. Δια-
 τείνει δ' ^ε αὐτὴν ^ς οἶον φλέψ· τοῦτο δὲ δοκεῖ εἶναι τὸ ἄνθος.
 Ἡ δ' ἄλλη ^γ φύσις οἶον στυπτηρία. Ὅταν δὲ κηριάζωσιν ^γ
 αἱ πορφύραι, τότε χερίστον ἔχουσι τὸ ἄνθος. Τὰς μὲν οὖν
 μικρὰς μετὰ τῶν ὀστράκων κόπτουσιν· οὐ γὰρ ῥάδιον ἀφε-
 λεῖν· τῶν δὲ μειζόνων περιελόντες τὸ ὀστρακὸν ἀφαιροῦσι
 τὸ ἄνθος. Διὸ καὶ χωρίζεται ὁ τράχηλος καὶ ἡ μήκων· ^ι
 μεταξὺ γὰρ τούτων τὸ ἄνθος, ἐπάνω τῆς καλουμένης κοιλίας·
 ἀφαιρεθέντος ^β οὖν ἀνάγκη διηρῆσθαι. Σπουδάζουσι δὲ ζώ-
 σας κόπτειν· ἐὰν ^α γὰρ πρότερον ἀποθάνῃ, συνεξεμεῖ τὸ
 ἄνθος· διὸ καὶ φυλάττουσιν ἐν ^β τοῖς ^γ κύρτοις, ^δ ἕως ἂν
^ε ἀθροίσωσι καὶ σχολάσωσιν. Οἱ μὲν οὖν ἀρχαῖοι πρὸς ^{ιι}
 τοῖς δελέασιν οὐ καθίεσαν οὐδὲ προσῆπτον τοὺς ^ι κύρτους,
 ὥστε ^β συνέβαιnen ἀνεσπασμένην ἤδη πολλάκις ἀποπίπτειν·
 οἱ δὲ νῦν προσάπτουσιν, ὅπως ἐὰν ἀποπέσῃ, μὴ ^β ἀπολλύη-
 ται. Μάλιστα δ' ^ι ἀποπίπτει, ἐὰν πλήρης ᾖ· κενῆς δ' οὐσης
^κ καὶ ^ι ἀποσπάσαι χαλεπόν. Ταῦτα μὲν οὖν τὰ συμβαί-
 νοντα ἴδια περὶ τὰς πορφύρας ἐστίν. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ^{ιι}
^{ιι} γίνονται ταῖς πορφύραις καὶ οἱ κήρυκες, καὶ τὴν αὐτὴν
 ὥραν. Ἐχουσι δὲ καὶ τὰ ἐπικαλύμματα κατὰ ταῦτὰ ἀμ-
 φότερα, καὶ τᾶλλα ^ν τὰ στρομβώδη, ἐκ γενετῆς ^ο ἅπαντα·

^α τοῖς μὲν P.D^a. ^ι προσβορρείοις C^a. ^β φωλοῦσιν A^a.C^a. ^γ χρῶμα
 δὲ P.D^a. ^δ ὃν ἂν P.D^a. ^ε αὐτὴ A^a.C^a. ^ς ὥσπερ φλέβα P.D^a.
^γ σύμφυσις οἶον στυπτηρίας P.D^a. ^ζ οὖν] τοῖνυν P. ^α γὰρ πρὶν κόπτειν
 πρότερον P.D^a. ^β τοῖς om. A^a.C^a. ^γ κυρτοῖς P.D^a. ^δ ἕως ἂν] ἐὰν A^a.
^ε ἀθροισθῶσιν P.D^a. ^ι κυρτοὺς P.D^a. ^β συμβαίνειν A^a.C^a. ^β ἀπο-
 λύηται P.D^a. ^ι ἀποπίπτουσιν ὅταν A^a.C^a. ^κ καὶ om. P.D^a. ^ι ἀπο-
 σπᾶσθαι P.C^a.D^a. ^ν ἐγγίνονται P.D^a. ^ν τὰ om. P. ^ο πάντα P.D^a.

νέμονται δ' ῥ' ἐξαίροντα τὴν καλουμένην γλώτταν ὑπὸ τὸ κά-
 13 λυμμα. Τὸ δὲ μέγεθος τῆς γλώττης ἔχει ἡ πορφύρα μείζον
 δακτύλου, ὃ νέμεται καὶ ῥ' διατρυνῶ τὰ κογχύλια καὶ τὸ αὐ-
 τῆς ὄστρακον. Ὑποστῆτι δὲ ῥ' καὶ ἡ πορφύρα καὶ ὁ κήρυξ ἀμ-
 φότερα μακρόβια· ζῇ γὰρ ἡ πορφύρα περὶ ἔτη ἑξ, καὶ καθ'
 ἕκαστον ἐνιαυτὸν φανερά ἐστιν ἡ αὔξησης τοῖς διαστήμασι
 τοῖς ἐν τῷ ὄστράκῳ τῆς ἑλικος. Κηριάζουσι δὲ καὶ οἱ μύες.
 14 Τὰ δὲ ὁ λιμνόςτρεα καλούμενα, ὅπου ἂν βόρβορος ᾖ, ἐνταῦθα
 συνίσταται πρῶτον αὐτῶν ἡ ἀρχή. Αἱ δὲ κόγχαι καὶ ῥ' αἱ
 χῆμαι καὶ ῥ' οἱ σωλῆνες καὶ ῥ' οἱ κτένες ἐν τοῖς ἀμμώδεσι λαμ-
 15 βάνουσι τὴν σύστασιν. Αἱ δὲ ῥ' πίνναι ὀρθαὶ φύονται ἐκ τοῦ
 βυσσοῦ ἐν τοῖς ἀμμώδεσι καὶ βορβορώδεσι. Ὑποστῆτι δ' ἐν
 αὐταῖς ῥ' πιννοφύλακα, ῥ' αἱ μὲν καρίδιον αἱ δὲ καρκίνιον· οὗ
 16 στερισκόμεναι διαφθεύονται θάττον. Ὑποστῆτι δὲ πάντα τὰ
 ὄστρακώδη γίνεται καὶ αὐτόματα ἐν τῇ ἰλύϊ, κατὰ τὴν ῥ' δια-
 φορὰν τῆς ἰλῦος ῥ' ἕτερα, ἐν μὲν τῇ βορβορώδει τὰ ὄστρεα,
 ἐν δὲ τῇ ἀμμώδει κόγχαι καὶ τὰ εἰρημένα, περὶ δὲ τὰς σή-
 ραγγας τῶν ῥ' πετρίδιων ῥ' τήθηνα καὶ βάλανοι καὶ τὰ ἐπιπο-
 17 λάζοντα, οἷον αἱ ῥ' λεπάδες καὶ οἱ ῥ' νηρείται. Ὑποστῆτι μὲν
 οὖν τὰ τοιαῦτα τὴν αὔξησην ἔχει ταχείαν, μάλιστα δ' αἱ τε
 ῥ' πορφύραι καὶ οἱ κτένες· ταῦτα γὰρ ῥ' ἐν ἐνιαυτῷ γίνεται
 τέλεια. Ὑποστῆτι μὲν οὖν ἐν ἐνίοις τῶν ὄστρακοδέρμων καρ-
 κίνοι ῥ' λευκοί, τὸ μέγεθος μικροὶ πάνπαν, πλείστοι μὲν ἐν
 τοῖς μυσὶ τοῖς ῥ' πνελώδεσιν, ἔπειτα καὶ ἐν ταῖς ῥ' πίνναις οἱ
 18 καλούμενοι ῥ' πιννοθήραι. Γίνονται δὲ καὶ ἐν τοῖς ῥ' κτέσιν καὶ
 ἐν τοῖς ῥ' λιμνοστρέοις· αὔξησην δ' ῥ' οὐδεμίαν οὗτοι ἐπίδηλον
 λαμβάνουσιν. Φασὶ δ' ῥ' αὐτοὺς οἱ ἀλιεῖς ῥ' μα συγγίνεσθαι

ῥ' ἐξεγείροντα P.Da. ῥ' διατρύνει P. ῥ' καὶ ante ἡ om. Da. ῥ' λιμό-
 στρεα P.Aa.Ca.Da. ῥ' αἱ ante χ. et οἱ utrobique om. P.Da. ῥ' πίνναι D.
 ῥ' πιννοφύλακα P.Da. ῥ' αἱ μὲν] καὶ αἱ μὲν Aa.Ca. ῥ' διαφορὰν Aa.
 ῥ' ἕτερα δὲ ἐν P.Da. ῥ' πετρίδιων Ca. ῥ' τήθηνα Ca, τηθῦα Da, τιθῦα P.
 ῥ' λεπίδες Aa. ῥ' νηρείται Da, νηρέται P. ῥ' πορφύρες Aa. ῥ' ἐν priorem
 om. Da, alteram om. Aa.Ca. ῥ' λεπτοὶ Da. ῥ' πνελώδεσιν Aa.Ca.
 ῥ' πίνναι P.Da. ῥ' πιννοθήραι Aa.Ca, πιννοθήραι P.Da. ῥ' κτένες P.Da. et
 corr. Aa. ῥ' λιμνοστρέοις P.Da. ῥ' ἐπίδηλον οὐδεμίαν οὗτος Aa.Ca.
 ῥ' αὐτοῖς P, αὐτὸν Aa.

γινόμενοις. ἸΑφανίζονται δέ τινα χρόνον ἐν τῇ ἄμῳ καὶ οἱ κτένες, ὥσπερ καὶ αἱ πορφύραι. ΡΦύεται μὲν οὖν τὰ 19 ὅστρεα καθάπερ εἴρηται, Ρ φύεται ἧδ' αὐτῶν τὰ μὲν ἐν τοῖς Ἰτενάγεσι, ἧ τὰ δ' ἐν τοῖς αἰγυαλοῖς, τὰ δ' ἐν τοῖς Ἰσπιλώδεσι τόποις, ἔνια δ' ἐν τοῖς σκληροῖς καὶ Ἰτραχέσι, τὰ δ' ἐν τοῖς Ἰαμμώδεσιν. Καὶ τὰ μὲν μεταβάλλει ἠ τοὺς τόπους, τὰ δ' οὐ. Τῶν δὲ μὴ μεταβαλλόντων αἱ μὲν Ἰπίναι ἐρρί- 20 ζονται, οἱ δὲ σωλῆνες καὶ αἱ κόγχοι Ἰἀρρίζωτοι διαμένουσιν· ὅταν δ' ἀνασπασθῶσιν, οὐκέτι δύνανται ζῆν. ἸΟ δὲ καλούμενος ἀστῆρ ἧ οὗτος θερμός ἐστι τὴν φύσιν, ὥσθ' ὃ τι Ἰν λάβη, παραχρῆμα ἐξαιρούμενον δῖεφθον εἶναι. Φασὶ δὲ καὶ ἧ σίνος ἧ μέγιστον εἶναι τοῦτο ἐν τῷ εὐρίπῳ τῷ τῶν Πυρραίων. Τὴν δὲ μορφὴν ἧ ὁμοίον ἐστι τοῖς γραφομένοις. 21 Γίνονται δὲ καὶ οἱ καλούμενοι ἧ πλεύμονες ἧ αὐτόματα. ἸΩι δ' οἱ γραφεῖς Ἰοστρέφ χρῶνται, πᾶχει τε ἧ πολὺ ὑπερβάλλει, καὶ Ἰξωθεν τοῦ ὅστράκου τὸ Ἰνθος ἐπιγίνεται· εἰς δὲ τὰ τοιαῦτα μάλιστα περὶ τοὺς τόπους τοὺς ἧ περὶ Καρίαν. Τὸ 22 δὲ καρκίνιον γίνεται μὲν τὴν ἀρχὴν ἐκ τῆς γῆς καὶ Ἰλῦος, εἴτ' εἰς τὰ κενὰ τῶν ὅστράκων εἰσδύεται, καὶ αὐξανόμενον ἧ μετεισδύνει πάλιν εἰς ἄλλο μείζον ὅστρακον, οἶον εἰς τε τὸ τοῦ ἧ νηρείτου καὶ ἧ τὸ τοῦ στρόμβου ἧ καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων, πολλάκις ἧ δ' εἰς τοὺς κήρυκας τοὺς μικροὺς. ἸΌταν δ' ἧ εἰσδύσῃ, Ρ συμπεριφέρει τοῦτο καὶ ἐν τούτῳ ἧ τρέφεται πάλιν· καὶ αὐξανόμενον ἧ πάλιν εἰς ἄλλο ἧ μετεισδύνει μείζον.

Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον γίνονται τοῖς ὅστρακοδέρμοις καὶ 16

Ρ φύονται utrobique ΑἈ. ἧ δ' αὐτῶν ἧ μὲν Ρ.ΔἈ, δὲ τὰ μὲν αὐτῶν ΑἈ.ḲἈ. ἧ στενάγεσι ΑἈ. ἧ τὰ δ' ἐν τοῖς αἰγυαλοῖς om. Ρ.ΔἈ. ἧ πηλώδεσι ḲἈ, πνελώδεσι Ρ, σπιλαδώδεσι ΔἈ. ἧ τραχώδεσι Ρ.ΔἈ. ἧ τὸν τόπον ΑἈ. ἧ πῖναι Ρ.ΔἈ. ἧ ἀρρίζωτα ΑἈ. ἧ οὗτος Ρ. ἧ σίννος ΑἈ, σίννος ḲἈ, σίννος τι Ρ.ΔἈ. ἧ τοῦτο (τούτῳ ΔἈ.) τῷ εὐρίπῳ τῷ (τῶν ΔἈ.) πυρραίων μέγιστον εἶναι Ρ.ΔἈ. πυρραίων ΑἈ. ἧ ὁμοίον ἐστι] ὁμοίαν ΑἈ.ḲἈ. ἧ πνεύμονες ΑἈ.ḲἈ. ἧ αὐτόματα ΑἈ. ἧ ὀστρεῖφ ΑἈ, ὀστρίφ Ρ. ἧ πολλῶ ΑἈ.ḲἈ. ἧ περὶ τὴν καρίαν ΔἈ. ἧ μετενδύνει ḲἈ. ἧ νηρείτου Ρ.ΔἈ. ἧ τὸ om. ΑἈ. ἧ καὶ τὸ τῶν Ρ.ΑἈ.ḲἈ. ἧ δ' εἰς] δὲ καὶ εἰς Ρ.ΔἈ. ἧ εἰσδύῃ Ρ, εἰσδύῃ ἧ ḲἈ, εἰς δύο ἧ ΑἈ, εἰς δύο ΔἈ. Ρ συμπεριφέρει ΔἈ, συμπεριφέρει καὶ ΑἈ.ḲἈ. ἧ στρέφεται Ρ.ΑἈ.ḲἈ. ἧ πάλιν] πλὴν Ρ. ἧ μεταδύνει ΑἈ.ḲἈ.

τὰ μὴ ἔχοντα ^ι ὄστρακα, ^ν οἶον αἶ τε κνίδαι καὶ οἱ σπόγγοι
 ἐν ταῖς σήραγξι τῶν πετρῶν. ^ω Ἔστι δὲ τῶν κνιδῶν δύο
 γένη· αἱ μὲν οὖν ἐν τοῖς κοίλοις οὐκ ἀπολύονται ^x τῶν πε-
 τρῶν, αἱ δ' ^γ ἐπὶ τοῖς λείοις καὶ πλαταμάδεσιν ἀπολυόμεναι
² μεταχωροῦσιν. Καὶ αἱ λεπάδες δὲ ἀπολύονται καὶ μεταχω-
 ροῦσιν. Τῶν δὲ σπόγγων ἐν ταῖς θαλάμαις γίνονται ^z πιν-
 νοφύλακες. ^a Ἐπεστι δ' οἶον ἀράχνιον ἐπὶ τῶν θαλαμῶν,
^b ὃ διοίγοντες καὶ συνάγοντες θηρεύουσι τὰ ἰχθύδια τὰ μικρά,
^c πρὸς μὲν τὸ εἰσελθεῖν διοίγοντες αὐτά, ὅταν δ' εἰσέλθῃ,
³ συνάγοντες. Ἔστι δὲ τῶν σπόγγων τρία γένη, ὁ μὲν μα-
 νός, ὁ δὲ πυκνός, ^d τρίτος δ' ὃν καλοῦσιν ^e Ἀχιλλεῖον ^f λε-
 πτότατος καὶ πυκνότατος καὶ ἰσχυρότατος· ὃν ὑπὸ τὰ κράνη
 καὶ τὰς κνημίδας ὑποτιθέασιν καὶ ἤττον ἢ πληγὴ ^g ψοφεῖ.
 Σπανιώτατος δὲ γίνεται οὗτος. Τῶν δὲ πυκνῶν οἱ σκληροὶ
⁴ σφόδρα καὶ τραχεῖς τράγοι καλοῦνται. Φύονται δ' ἢ πρὸς
^h πέτρα πάντες ἢ ⁱ ἐν ταῖς θισί, τρέφονται δ' ἐν τῇ ἰλύϊ.
 Σημεῖον δέ· ὅταν γὰρ ληφθῶσι, φαίνονται μεστοὶ ἰλῦος·
 ὅπερ ^k συμβαίνει καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς φυομένοις ἀπὸ τῆς
 προσφύσεως οὔσα ἢ τροφή. Ἀσθενέστεροι δ' εἰσιν οἱ πυκνοὶ
⁵ τῶν μανῶν διὰ τὸ τὴν πρόσφυσιν εἶναι ^l κατ' ἑλαττον. Ἐχει
 δὲ καὶ αἴσθησιν, ὥς φασίν. Σημεῖον δέ· ^m ἐὰν γὰρ μέλλον-
 τος ἀποσπᾶν αἰσθῆται, ⁿ συνάγει ἑαυτὸν καὶ χαλεπὸν ^o ἀφε-
 λεῖν ἐστίν. Ταῦτό δὲ τοῦτο ποιεῖ καὶ ὅταν ἢ πνεῦμα πολὺ
 καὶ κλύδων, πρὸς τὸ μὴ ἀποπίπτειν. Εἰσὶ δὲ τινες οἱ περὶ
⁶ τοῦτου ἀμφισβητοῦσιν, ὥσπερ οἱ ἐν Τορώνῃ. ^p Τρέφει δ'
 ἐν ^q ἑαυτῷ ζῶα, ἔλμινθας τε καὶ ἕτερ' ^r ἄττα, ^s ἃ ὅταν ἀπο-
 σπασθῇ, τὰ ἰχθύδια τὰ πετραῖα ^t κατεσθίει, καὶ τὰς ρίζας

^ι ὄστρακον A^a.C^a. ^ν οἶον om. P. ^ω ἔστι δὲ τῶν] τῶν δὲ P.D^a.
^x τῶν] ἐκ τῶν A^a.C^a. ^γ ἐπὶ τοῖς μείζουσι καὶ ἐπὶ τοῖς πλ. P.D^a. ^z πιν-
 νοφύλακες P.D^a. ^a ἔστι P.D^a. ^b ἃ A^a.C^a. ^c πρὸς μὲν τὸ] πρὶν μὲν
 P.D^a. ^d τρίτον P.D^a. ^e ἀχιλλεῖον P. ^f λεπτότατον καὶ πυκνότατον
 καὶ ἰσχυρότατον A^a. ^g ψοφεῖ] ποιεῖ ψόφον P.D^a. ^h πέτραν P.D^a.
ⁱ ἐν] πρὸς P.D^a. ^k σημαίνει P.D^a. ^l κατ' ἑλαττον] κατελθοῦσαν P.D^a.
^m ἐὰν γὰρ] ὅταν γὰρ ληφθῶσιν ἐὰν A^a. ⁿ συνάγεται καὶ χ. P.D^a. ^o ἀπο-
 σπᾶν C^a. ^p τρέφει δ'] φασὶ γὰρ τρέφειν P.D^a. ^q αὐτῷ C^a. ^r ἄττα]
 τοιαῦτα P.D^a. ^s ἃς P, om. A^a.C^a. ^t κατεσθίει ante ὅταν A^a.C^a.

τὰς ὑπολοίπους· ἐὰν δ' ἀποραγῇ, φύεται πάλιν ἐκ τοῦ καταλοίπου καὶ ἀναπληροῦται. Μέγιστοι μὲν οὖν ^γ γίγνονται οἱ ^ω μανοί, καὶ πλείστοι περὶ τὴν Λυκίαν, ^ς μαλακώτατοι δ' οἱ πυκνοί· οἱ γὰρ Ἀχιλλεῖοι ^γ στιφρότεροι τούτων εἰσίν. Ὀλως δ' ^ς οἱ ἐν τοῖς βαθέσι καὶ εὐδαινοῖς μαλακώτατοί εἰσιν· τὸ γὰρ πνεῦμα καὶ ὁ χειμὼν σκληρύνει, καθάπερ καὶ τὰλλα τὰ φυόμενα, καὶ ἀφαιρεῖται τὴν αὔξησιν· διὸ καὶ οἱ ἐν Ἑλλησπόντῳ τραχεῖς εἰσὶ καὶ πυκνοί, καὶ ^ς ὅλως οἱ τ' ἐπέκεινα Μαλέας καὶ οἱ ^β ἐντὸς διαφέρουσι μαλακότητι καὶ σκληρότητι. Δεῖ δὲ μὴδ' ἀλέαν εἶναι σφόδρα· ^ς σήπεται γάρ, ὥσπερ τὰ φυόμενα. Διὸ οἱ πρὸς ταῖς ἀκταῖς εἰσὶ κάλλιστοι, ἃν ὧσιν ^ς ἀγχιβαθεῖς· εὖ γὰρ ^δ κέκρανται πρὸς ἄμφω διὰ τὸ βάθος. Ἀπλυτοὶ δ' ὄντες καὶ ζῶντες ^ς ἰδεῖν μὲν ^ς εἰσι μέλανες. Ἡ δὲ πρόσφυσις ἐστίν οὔτε καθ' ἐν οὔτε κατὰ πᾶν· μεταξὺ γάρ εἰσι πόροι κενοί. Πε-⁹ριτέταται δ' ὥσπερ ὑμὴν περὶ ^ς τὰ κάτω· ^β κατὰ πλεῖω δ' ἐστὶν ἡ πρόσφυσις. Ἀνωθεν δ' οἱ μὲν ἄλλοι πόροι ^ι συγκεκλεισμένοι, φανεροὶ δ' εἰσὶ ^κ τέτταρες ἢ πέντε· διὸ φασιν ἔνιοι τούτους εἶναι καθ' οὓς δέχεται τὴν τροφήν. Ἔστι δ' ^{ιο} ἄλλο γένος ὃ καλοῦσιν ἀπλυσίας διὰ τὸ μὴ δύνασθαι πλύνεσθαι· τοῦτο δὲ τοὺς μὲν μεγάλους πόρους ἔχει, τὸ δ' ἄλλο πυκνὸν ἐστὶ πᾶν· ^ι διατμηθὲν δὲ πυκνότερόν ^μ ἐστὶ καὶ γλίσχρότερον τοῦ σπόγγου, καὶ τὸ σύνολον ^ν πνευμονῶδες. ^ο Ὁμολογεῖται δὲ μάλιστα παρὰ πάντων τοῦτο τὸ γένος αἰσθῆσιν ἔχειν καὶ πολυχρόνιον εἶναι. Διαδήλοιοι δ' εἰσὶν ἐν ^{ιι} τῇ θαλάττῃ πρὸς τοὺς ^ρ σπόγγους· ^α τῷ τοὺς σπόγγους ^ς μὲν εἶναι λευκοὺς ἐφίζούσης τῆς ἰλύος, τούτους δ' αἰεὶ μέλανας. Τὰ μὲν οὖν περὶ τοὺς σπόγγους καὶ τὴν τῶν ὀστρακοδέρμων γένεσιν τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον.

^γ γίγονται om. P.D^a. ^ω μακροί P. ^ς μαλακώτεροι C^a. ^γ στιφρότεροι A^a.C^a.D^a. ^ς οἱ om. C^a. ^α οἱ τ' ἐπέκεινα ὅλως P. ^β ἐντὸς] ἐν τοῖς P.A^a.C^a.D^a. ^ς ἄγαν βαθεῖς D^a. ^δ κέκραται A^a.C^a. ^ς ἰδεῖν μὲν om. P.D^a. ^ς μελανές εἰσι A^a.C^a. ^ς τὸ A^a.C^a. ^β κατὰ om. A^a.C^a. ^ι συγκεκλιμένοι A^a.C^a. ^κ τέσσαρες P.D^a. ^ι διατμηθὲν] οὐθὲν P.D^a. ^μ καὶ γλίσχρότερόν ἐστι D^a. ^ν πνευμονῶδες A^a.C^a. ^ο ὁμολόγηται P. ^ρ σπόγγους—περὶ τοὺς om. pg. A^a. ^α τὸ P. ^ς μὲν om. C^a.

17 Τῶν δὲ μαλακοστράκων οἱ κάραβοι μετὰ τὴν ὀχέαν
 κύνουσι καὶ ἴσχουσι τὰ φᾶ περι τρεῖς μῆνας, ^σ Σκιροφοριῶνα
 καὶ ^ι Ἑκατομβαιῶνα καὶ ^ν Μεταγεινιῶνα ^ω μετὰ δὲ ταῦτα
 προστίκτουσιν ὑπὸ τὴν κοιλίαν εἰς τὰς πτύχας, καὶ αὐξάνε-
 2 ται αὐτῶν τὰ φᾶ ὥσπερ οἱ σκώληκες. Τὸ ^z δ' αὐτὸ τοῦτο
 καὶ ἐπὶ τῶν μαλακίων ^υ ἐστὶ καὶ τῶν ἰχθύων, ^z ὅσοι φωτο-
 κοῦσιν· αὐξάνεται γὰρ πάντων τὸ φόν. Τὸ μὲν οὖν φόν
 γίνεται ^α ψαθυρὸν τῶν καράβων, διηρημένον εἰς ὀκτὼ μοίρας.
 3 Καθ' ἕκαστον γὰρ τῶν ἐπικαλυμμάτων τῶν ἐκ τοῦ πλαγίου
 πεφυκῶτων ἐστὶ χονδρῶδες τι πρὸς ^β ὃ περιφύεται, καὶ τὸ
 ὅλον γίνεται ὥσπερ βότρυς· σχίζεται γὰρ ἕκαστον εἰς
 4 πλείω τῶν χονδρῶδων. Ταῦτα δὲ διαστέλλοντι μὲν γίνεται
^ε φανερά, προσβλέποντι δὲ συνεστηκός τι φαίνεται· καὶ
 γίνεται ^δ δὲ μέγιστα οὐ τὰ πρὸς ^ε τῷ πόρῳ ἀλλὰ ^ι τὰ κατὰ
 μέσον, ἐλάχιστα δὲ τὰ ἔσχατα. Τὸ δὲ μέγεθος ^ς τῶν φῶν
 5 τῶν μικρῶν ἐστὶν ἡλίκον ^η κεγχραμῖς. ^ι Οὐκ εὐθύς δ' ἐστὶν
 ἐχόμενα τοῦ πόρου, ἀλλὰ κατὰ μέσον· ἐκατέρωθεν γὰρ ἀπὸ
 τῆς κέρκου καὶ ἀπὸ τοῦ θώρακος δύο διαστήματα ^κ μάλιστα
 ἀπέχει· οὕτω γὰρ καὶ τὰ ἐπικαλύμματα πέφυκεν. Αὐτὰ
 μὲν οὖν τὰ ἐκ ^λ τοῦ πλαγίου οὐ δύναται συμπεριλαμβάνειν,
 τοῦ δ' ἄκρου ^μ προσεπιτεθέντος καλύπτει πάντα, καὶ γίνεται
 6 ^ν τοῦτ' αὐτοῖς οἷον πῶμα. ^ω Ἔοικε δὲ τὰ φᾶ τίκτουσα
 προσάγειν πρὸς τὰ χονδρῶδη ^ο τῷ πλάτει τῆς κέρκου ^ρ προσ-
 αναπτυσσομένης, καὶ προσπίεσασα εὐθύς καὶ κεκαμμένη
^ι ἀποτίκτειν. Τὰ δὲ χονδρῶδη κατὰ τοὺς καιροὺς τούτους
^ι αὐξάνεται καὶ δεκτικά γίνεται τῶν ^ι φῶν πρὸς τὰ χονδρῶδη
 γὰρ ἀποτίκτουσι, καθάπερ αἱ ^σ σηπῖαι πρὸς τὰ ^τ κλήματα

^σ σκιροφοριῶνα A^a.D^a, σκιροφορίωνα P. ^ι ἑκατομβαιῶνα P. ^ν με-
 ταγεινιῶνα A^a, μεταγεινίονα P. ^ω μετὰ δὲ] καὶ μετὰ P.D^a. ^z αὐτὸ
 δὲ A^a.C^a. ^υ εἰσὶ A^a. ^z ὅσα P.D^a. ^α ψαθυρὸν P.D^a. ^β φ A^a.C^a.
^ε φαγερόν D^a. ^δ δὲ post γίνεται om. P.D^a. ^ε τὸ πόρῳ A^a.C^a. ^ι τὰ
 om. P.D^a. ^ς τῶν μικρῶν φῶν P.D^a. ^η κεγχραμῖς D^a. ^ι οὐκ ἔστι δ'
 εὐθύς A^a.C^a. ^κ ἐπέχει μάλιστα A^a.C^a. ^λ τοῦ om. A^a. ^μ προσεπι-
 τέθος A^a.C^a. ^ν τοῦτ' om. P.D^a. ^ο τῷ πλάτει om. P.D^a. ^ρ προσ-
 αναπτυσσομένης καὶ συμπίεσασα δὲ εὐθύς P.D^a. ^ι ἀποτίκτει P.D^a.
^ι αὐξάνει et ζῶν P.D^a. ^σ σηπῖαι A^a. ^τ κλήματα corr. P.

καὶ τὸν φορυτόν. Ἀποτίκει μὲν οὖν τοῦτον τὸν τρόπον, 7
 συμπέψασα δ' ἐνταῦθα μάλιστα ὕ ἐν εἴκοσιν ἡμέραις ἀπο-
 βάλλει συνεσθηκὸς καὶ ἀθρόον, ὥσπερ φαίνεται καὶ ἐκτός·
 εἴτ' ἐκ τούτων γίνονται οἱ κάραβοι ἐν ἡμέραις μάλιστα πεν-
 τεκαίδεκα, καὶ λαμβάνονται πολλάκις ἐλάττους ἢ δακτυ-
 λιαῖοι. ὠ Προεκτίκει μὲν οὖν πρὸ ἀρκτούρου, μετὰ δ' 8
 ἀρκτούρον ἀποβάλλει τὰ ψά. Τῶν δὲ ἡ κυφῶν καρίδων ἡ
 κύνσις ἐστὶ περὶ τέτταρας μῆνας. Γίνονται δ' οἱ μὲν κάρα-
 βοι ὕ ἐν τοῖς ἡ τραχεῖσι καὶ πετρώδεσιν, οἱ δ' ἀστακοὶ ἐν τοῖς
 λείοις· ἐν δὲ τοῖς πηλώδεσιν οὐδέτεροι· διὸ καὶ ἐν Ἑλλησ-
 πόντῳ μὲν καὶ περὶ Θάσον ἀστακοὶ γίνονται, περὶ δὲ τὸ
 Σίγειον καὶ τὸν ἂ Ἀθων κάραβοι. Διασημαίνονται δὲ τοὺς 9
 τόπους οἱ ἀλιεῖς τοὺς τε τραχεῖς καὶ τοὺς πηλώδεις ταῖς τε
 ἀκταῖς καὶ ἃ τοῖς ἄλλοις ἃ τοῖς τοιούτοις σημείοις, ὅταν βού-
 λωνται ἐν τῷ πελάγει ποιεῖσθαι τὴν θήραν. Γίνονται δ' ἐν
 μὲν τῷ ἡ χειμῶνι καὶ τῷ ἔαρι πρὸς τῇ γῇ μᾶλλον, τοῦ δὲ
 θέρους ἐν τῷ πελάγει, ἡ διώκοντα ὅτε μὲν τὴν ἀλέαν ὅτε δὲ
 τὸ ψῦχος. Τοῖς δὲ χρόνοις παραπλησίως ἡ καὶ αἱ καλού- 10
 μენαι ἄρκτοι τίκτουσι τοῖς καράβοις· διὸ καὶ τοῦ χειμῶνος
 καὶ πρὶν ἐκτεκεῖν τοῦ ἔαρος ἄρισταί εἰσιν, ὅταν δ' ἐκτέκωσι,
 χεῖρισται. Ἐκδύνουσι δὲ τὸ κέλνυφος τοῦ ἔαρος, ὥσπερ οἱ
 ὄφεις τὸ καλούμενον γῆρας, καὶ εὐθὺς ἡ γινόμενοι καὶ ὕστερον
 καὶ οἱ κάραβοι καὶ οἱ καρκίνοι. Εἰσὶ δ' οἱ κάραβοι μακρό-
 βιοι πάντες.

Τὰ δὲ μαλάκια ἐκ τοῦ ἡ συνδυασμοῦ καὶ τῆς ὀχείας φὸν 18
 ἴσχει λευκόν· τοῦτο δὲ γίνεται τῷ χρόνῳ, ὥσπερ τὰ τῶν
 σκληροδέρμων, ψαθυρόν. Καὶ ἀποτίκει ὁ μὲν ἡ πολύπους
 εἰς τὰς θαλάμας ἢ εἰς ἡ κεράμιον ἢ τι ἄλλο κοῖλον ὅμοιον

ὕ ἐν] δ' ἐν A^a. ὠ προεκτίκτουσι P.D^a. ἡ φύκων ἡ κύνσις ἐστὶ
 καρίδιον περὶ τέσσαρας P.D^a. ὕ ἐν] πρὸς D^a. ἡ τραχώδεσι P.D^a.
 ἂ ἄθω P.D^a. ἃ τοῖς utrobique om. P.D^a. ἡ ἔαρι καὶ τῷ χειμῶνι P.D^a.
 ἡ διώκονσι δ' ὅτε D^a. ἡ καὶ om. C^a, καὶ αἱ καλούμεναι ἄρκτοι post καράβοις
 ponit D^a. ἡ ἀέρος A^a. ἡ γενόμενοι καὶ ὕστερον καὶ οἱ καρκίνοι καὶ οἱ
 κάραβοι A^a, C^a. ἡ συνδυασμοῦ A^a. ἡ πολύπους ἢ εἰς P.D^a. ἡ κερά-
 μιον P.

βοστρυχίοις ¹οϊνάνθης καὶ λεύκης καρπῷ, καθάπερ εἶρηται
²πρότερον. ^mἘκκρεμάννυνται ⁿδὲ περὶ τὴν θαλάμην τὰ ψά,
ὅταν ἐκτέκη. Τὸ δὲ πλῆθος ^oἔχει τοσαῦτα ψά ὥστ' ἔξαι-
ρεθέντων ἐμπίπλται ἀγγεῖον πολλῷ μείζον τῆς κεφαλῆς,
³ἐν ^pᾗ ἔχει τὰ ψά. Τὰ μὲν οὖν τῶν πολυπόδων μεθ' ^qἡμέρας
^rμάλιστα πεντήκοντα γίνεται ^sἐκ τῶν ἀπορραγόντων ^tπο-
λυπόδια, καὶ ἐξέρπει, ὥσπερ τὰ φαλάγγια, πολλὰ τὸ πλῆ-
θος· ὧν ἡ μὲν καθ' ἕκαστα φύσις τῶν μελῶν οὕτω διάδηλος,
ἡ δ' ὅλη μορφή φανερά. Διὰ δὲ τὴν μικρότητα καὶ τὴν
⁴ἀσθένειαν φθείρεται τὸ πλῆθος αὐτῶν. ^vἮδη δ' ὥπται
καὶ οὕτω πάνπαν μικρὰ ὥστ' ^wἀδιάρθρωτα μὲν εἶναι, ἀπτο-
μένων δὲ κινεῖσθαι. Αἱ δὲ ^xσηπίαὶ ἀποτίκτουσι, καὶ γίνεται
ὁμοία ^yμύρτοις μεγάλοις ^zκαὶ ^aμέλασιν· καὶ ἀλλήλων ἐχό-
μενά ἐστιν, ^bοἷον βότρυσ τὸ πᾶν, περιπεπλεγμένα ^cἐνί τινι,
⁵καὶ οὐκ εὐαπόσπαστα ἀλλήλων. ^dἘπαφίησι γὰρ ὁ ἄρρην
ὑγρότητά τινα μυζώδη· ὃ τὴν γλισχρότητα ^eπαρέχει. Καὶ
αὐξάνεται δὲ ^fταῦτα τὰ ψά, καὶ εὐθὺς μὲν ἐστὶ λευκά, ὅταν
^gδ' ἀφῇ τὸν ^hθολόν, καὶ μείζω ⁱκαὶ μέλανα. ^vΌταν δὲ
^kσηπιδίον γένηται, ὅλον ἐκ τοῦ λευκοῦ ^lγενόμενον ἔσω,
⁶^mτούτου περιρραγόντος ἐξέρχεται. Γίνεται ⁿδ' ἂν τὸ πρῶ-
τον ἀπορράνη ἢ θήλεια, ^oοἷον χάλαζα· ἐκ γὰρ τούτου τὸ
^kσηπιδίον ^pφύεται ^qἐπὶ κεφαλῇ, ὥσπερ οἱ ὄρνιθες κατὰ
τὴν κοιλίαν προσηρτημένοι. Ποία δὲ τίς ἐστὶν ἡ πρόσφυ-
σις ἢ ὁμφαλώδης, οὕτω ὥπται, πλὴν ὅτι αὐξανόμενου τοῦ
σηπιδίου αἰεὶ ἔλαττον γίνεται τὸ λευκόν, καὶ τέλος, ὥσπερ
⁷τὸ ὥχρον τοῖς ὄρνεσι, τούτοις τὸ λευκὸν ἀφανίζεται. Μέ-

¹ οἰδνάνθης Ca. ^m ἐκκρεμάννυνται Aa. ⁿ δέ] μὲν P. ^o ἴσχει P.
^p φ' P.Aa.Ca.Da. ^q ἡμέραν Aa. ^r μάλιστα περὶ πεντήκοντα Aa.Ca.
^s ἐκ] ἀπὸ P.Da. ^t πολυπόδων Ca, πολυπόδια D, πολυπεία P. ^v ἢ δ'
pr. Aa. ^w ἀδιάρθρωτα Da. ^x σηπία Aa, ut solet. ^y μυρτοῖς P.
^z καὶ om. Aa.Ca. ^a μέλεσιν Ca, addit P. ἐπαφίει γὰρ τὸν θόλον, Da.
ἐπαφίησι γὰρ τὸν θόρον. ^b οἷον ὁ βότρυσ P. ^c τινὶ ἐνί Aa.Ca. ^d ἀφίησι
P.Da. ^e παρέπεται Da. ^f ταῦτα Aa. ^g δ' om. Ca. ^h θορόν Aa.Ca,
θόρον P.Da. ⁱ καὶ om. Aa.Ca. ^k σηπιδίον Aa. ^l γινόμενον Aa.Ca.Da.
^m τούτου] τότε P.Da. ⁿ δὲ τὸ ἔσω πρῶτον ὅταν ἀπορράνη P.Da.
^o οἷον ἢ χάλαζα Aa.Ca. ^p φαίνεται Ca. ^q ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Aa.

γιστοι δὲ φαίνονται πρῶτον, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις, καὶ ἐν τούτοις οἱ ὀφθαλμοί. Ὡς δὲ ἐφ' οὗ τὸ Α, ὀφθαλμοὶ ἐφ' ἦν τὸ ΒΓ, τὸ σηπίδιον ὃ αὐτὸ ἐφ' οὗ Δ. Κύνει δὲ τοῦ ἔαρος, ἀποτίκτει δ' ἐν ἡμέραις πεντεκαίδεκα· ὅταν δ' ἀποτέκη τὰ ψά, γίνεται ἐν ἄλλαις πεντεκαίδεκα ἡμέραις οἶον ῥάγες βότρυος, ὧν περιρραγόντων ἐκδύεται ἔσωθεν τὰ σηπίδια. Ἐὰν δὲ τις ὑπερσχήσῃ πρότερον· ἤδη τετελειωμένων, προίενται κόπρον τὰ σηπίδια, καὶ τὸ χρώμα μεταβάλλει ἐρυθρότερον γινόμενον ἐκ λευκοῦ διὰ τὸν φόβον. Τὰ μὲν οὖν μαλακώσπρακα αὐτὰ ὑφ' αὐτὰ θέμενα τὰ ψά ἐπφάζει, ὃ δὲ πολύπους· καὶ ἡ σηπία καὶ τὰλλα τὰ τοιαῦτα ἐκτεκόντα, οὗ ἂν τὰ κῆματα αὐτῶν ἦ, μάλιστα μὲν ἡ σηπία· πολλάκις γὰρ ὑπερφαίνεται πρὸς τῇ γῇ τὸ ὕκτος αὐτῆς. Ὁ δὲ πολύπους ὁ θῆλος ὅτε μὲν ἐπὶ τοῖς ψοῖς ὅτε δ' ἐπὶ τῷ στόματι ὃ προκάθηται τῆς θαλάμης, τὴν πλεκτάνην ὃ ἐπέχων. Ἡ δὲ σηπία πρὸς τὴν γῆν ἐκτίκτει περὶ τὰ φυκία καὶ τὰ καλαμώνδια, καὶ τι ἢ τοιοῦτον ἐκβεβλημένον, οἶον ὕλη, κλήματα ἢ λίθοι· καὶ οἱ ἄλιες δὲ κληματίδας τιθέασιν ἐπίτηδες· καὶ πρὸς ταῦτα ἐκτίκτει μακρὸν καὶ συνεχές ἐκ τῶν ψῶν, οἶον τὸ τῶν βοστρύχων. Ἀποτίκτει δὲ καὶ ἀπορραίνει ἐξ ἀναγωγῆς, ὡς μετὰ πόνου γινομένης τῆς προσέσεως. Αἱ δὲ τευθίδες πελάγαι ἀποτίκτουςιν τὸ ὃ ψόν, ὥσπερ ἡ σηπία, ἀποτίκτει συνεχές. Ἔστι δὲ καὶ ὁ τεύθος καὶ ἡ σηπία βραχύβιον· οὐ γὰρ διετίζουσιν, εἰ μὴ τινες ὀλίγαι αὐτῶν ὁμοίως δὲ καὶ οἱ πολύποδες. Γίνονται δ' ἐξ ἐνὸς ψοῦ ἐν σηπίδιον· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν τευθίδων ἔχει. Διαφέρει δ' ἡ ἄρρην τευθὶς τῆς θηλείας· ἔχει

ἦν] οὗ P.Da. ὃ αὐτὸ ε· τὸ δ' ἐφ' οὗ τὸ δ P, αὐτὸ τὸ ε Da. ὧ] ἰάσσους ὧν P.Da. ὑπερσχήσῃ Aa.Ca. ὑφ' αὐτὰ] καὶ ὑπ' αὐτὰ Aa.Ca. οὐ—μὲν] οὐ ταῦτα κῆματα αὐτῶν μάλιστα δὲ P.Da. ὕκτος Aa. προσκάθηται Da. ὑπερέχων P.Da. φυκία P.Da, φυλακία Aa.Ca. καλαμώνδια P. τοιαῦτα ἐκβεβλημένα P. οἶον οἷς ὕλη Aa. κλήματα Ca, κλίματα Aa. ἀναγωγῆς Ca. προσέσεως corr. Aa. πλάγαι P.Da. ὀλίγοι Pa. ὁ P.Ca.Da. τευθὶς P.Da.

γὰρ ἡ θήλεια, εἰάν τις διαστείλας ^η θεωρήσῃ τὴν κόμην εἴσω, ὀρύθρα δὲ δύο οἶον μαστούς, ὁ δ' ἄρρην οὐκ ἔχει. Ἡ δὲ σηπία τοῦτό τ' ἔχει διάφορον, καὶ ὅτι ^ρ ποικιλώτερός ἐστιν ὁ ἄρρην τῆς θηλείας, καθάπερ εἴρηται πρότερον.

- 19 ^α Τὰ δ' ἔντομα τῶν ζῴων ὅτι μὲν ἐλάττω ἐστὶ τὰ ἄρρενα τῶν θηλειῶν καὶ ἐπιβαίνει ἄνωθεν, καὶ πῶς ποιεῖται τὴν ὀχείαν, καὶ ὅτι διαλύεται μόλις, εἴρηται πρότερον· ὅταν δ' ὀχευθῇ, ταχέως ^ι ποιεῖται ^β τὰ πλείστα τὸν τόκον ὅσα ὀχεύεται. Τίκει δὲ πάντα ^γ σκώληκας πλὴν γένος τι ψυχῶν αὐται δὲ σκληρόν, ὅμοιον ^ω κνήκου σπέρματι, ἔσω δὲ ^χ χύμα. Ἐκ δὲ τῶν σκωλήκων οὐκ ἐκ μέρους τινὸς γίνεται ^γ τὸ ζῶον, ^z ὥσπερ ἐκ τῶν φῶν, ἀλλ' ^α ὅλον αὐξάνεται καὶ διαρθρούμενον ³ γίνεται ^β τὸ ζῶον. Γίνεται δὲ αὐτῶν τὰ μὲν ἐκ ζῴων τῶν συγγενῶν, οἶον φαλάγγιά ^β τε καὶ ἀράχνια ἐκ φαλαγγίων καὶ ἀραχνίων, καὶ ἀττέλαβοι καὶ ἀκρίδες καὶ τέττιγες· τὰ δ' οὐκ ἐκ ζῴων ἀλλ' αὐτόματα, τὰ ^ε μὲν ἐκ τῆς δρόσου τῆς ἐπὶ τοῖς φύλλοις ^δ πιπτούσης, κατὰ φύσιν μὲν ^ε ἐν τῷ ^ε ἔαρι, πολλάκις ^ε δὲ καὶ τοῦ χειμῶνος, ὅταν εὐδία καὶ ^η νοτία ^ι γένηται πλείω χρόνον· τὰ δ' ἐν βορβόρῳ ^κ καὶ κόπρῳ ¹ σηπομένοις, τὰ δ' ἐν ξύλοις, τὰ μὲν φυτῶν, τὰ δ' ^μ ἐν αὔοις ἤδη, τὰ δ' ἐν θριξὶ ζῴων, ^η τὰ δὲ ἐν σαρκὶ τῶν ζῴων, τὰ δ' ἐν ^ο τοῖς περιττώμασι, καὶ τούτων τὰ μὲν ^ρ ἐκκεχωρισμένων, τὰ δ' ^q ἔτι ὄντων ἐν τοῖς ζῴοις, οἶον αἱ καλούμεναι ἔλμινθες. ⁴ Ἔστι δ' αὐτῶν γένη τρία, ^ι ἥ τε ὀνομαζομένη πλατεῖα, καὶ ^β αἱ στρογγύλαι, καὶ ^γ τρίται αἱ ^υ ἀσκαρίδες. Ἐκ μὲν οὖν

^η θεωρῇ P.Da. ^ο ὀρύθρα] ἔντερα P.Da. ^ρ ποικιλώτερόν Da. ^α τὰ —πρότερον om. gr. Aa. ^ι ποιεῖται Da. ^β τὰ om. P.Da. ^γ τρέπον P. ^δ σκώληκα P.Da. ^ε κνήκου P.Aa.Ca.Da. ^ω χύμα Aa, ἔγχυμα P.Da. ^χ τὸ om. P.Da. ^z ὥσπερ—ζῶον om. Ca. ^α ὅλον] ὡς Aa. ^β τὸ et mox τε om. P.Da. ^ε μὲν] δὲ P. ^δ ἐπιπιπτούσης P.Da. ^ε ἐν] ἐν οὖν Aa, om. P.Da. ^ε ἔαρι Aa. ^ε δὲ γίνεται καὶ Da. ^η νοτία Ca. ^ι γίνε-ται P. ^κ καὶ] τὰ δ' ἐν Aa.Ca. ¹ σηπομένην P, σηπομένην Da. ^μ ἐν αὔοις Basileensis: ἐν αὐτοῖς Aa.Ca, ἐαντοῖς P.Da. ^η τὰ δ' ἐν σαρκὶ τῶν ζῴων om. P.Da. ^ο τοῖς] τισι P. ^ρ ἐκκεχωρισμένων Aa, ἐκκεχω-ρισμένων P, ἐκκεχεσμένων γρ. Aa. ^q ἔτι ὄντων] ἐκ τῶν P.Da. ^ι αἱ τε ὀνομαζόμεναι πλατεῖαι Ca. ^β αἱ om. P. ^γ τρίται αἱ] αἱ τρίται καλοῦνται P.Da. ^υ ἀσκαρίδες Aa.Ca.

τούτων ἕτερον ^ν οὐθέν γίνεται· ἡ ^ω δὲ πλατεῖα προσπέφυκε
^κ τε μόνη τῷ ἐντέρφ καὶ ἀποτίκτει ὕδιον σικύου σπέρμα, ^φ
 γινώσκουσι σημείφ οἱ ἱατροὶ τοὺς ἔχοντας αὐτήν. Γίνονται ^ς
 δ' αἱ μὲν καλούμεναι ψυχαὶ ἐκ τῶν ^α καμπῶν, ^α αἱ γίνονται
 ἐπὶ τῶν φύλλων τῶν χλωρῶν, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῆς ῥαφάνου,
^β ἣν καλοῦσιν τινες κράμβην, πρῶτον μὲν ἑλαττον κέγχρου,
^ε εἶτα μικροὶ ^δ σκώληκες αὐξανόμενοι, ἔπειτα ἐν τρισὶν ἡμέραις
 κάμπαι μικραὶ· μετὰ δὲ ταῦτα αὐξηθεῖσαι ἀκινήτίζουσι, καὶ
 μεταβάλλουσι τὴν μορφήν, καὶ καλοῦνται ^ε χρυσαλλίδες, καὶ
 σκληρὸν ἔχουσι τὸ κέλυφος, ἀπτομένου δὲ κινούνται. ^ι Προσ-
 ἔχονται δὲ πόροις ἀραχνιώδεσιν ^ς οὔτε στόμα ἔχουσαι οὔτ'
 ἄλλο τῶν μορίων ^η διάδηλον οὐθέν. Χρόνου δ' ^ι οὐ πολλοῦ
 διελθάντος περιρρήγνυται τὸ κέλυφος, καὶ ^κ ἐκπέτεται ἐξ αὐ-
 τῶν πτερωτὰ ζῶα, ^ας καλοῦμεν ψυχάς. Τὸ μὲν οὖν πρῶ-
 τον, ὅταν ὦσι κάμπαι, τρέφονται καὶ ^ι περίττωμα ἀφιάσιν·
 ὅταν δὲ γένωνται ^ε χρυσαλλίδες, ^μ οὐθενὸς οὔτε γεύονται
 οὔτε προῖενται περίττωμα. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τὰλλα
 ὅσα γίνεται ἐκ σκωλήκων, καὶ ^ν ὅσοι ἐκ ^ο συνδυασμοῦ γίνονται
 ζῶων σκώληκες, καὶ ὅσοι ἄνευ ὀχείας. Καὶ γὰρ ^ρ οἱ τῶν ^ς
 μελιττῶν καὶ ^α ἀνθρηῶν καὶ σφηκῶν ὅταν μὲν νέοι σκώληκες
 ὦσι, τρέφονται ^ι τε καὶ κόπρον ἔχοντες φαίνονται· ὅταν δ'
 ἐκ τῶν σκωλήκων εἰς τὴν διατύπωσιν ἔλθωσι, καλοῦνται ^α μὲν
 νύμφαι τότε, οὐ λαμβάνουσι δὲ τροφήν οὐδὲ κόπρον ^ε τ'
 ἔχουσιν, ἀλλὰ ^ν περιεργγμένοι ἀκινήτίζουσιν ἕως ἂν αὐξηθῶ-
 σιν· τότε δ' ἐξέρχονται ^ω διακόψαντες ^φ ^κ καταλήλειπται ὁ
 κύτταρος. Γίνονται δὲ καὶ τὰ ^γ ὑπερα καὶ τὰ πηνία ἕκ τινων ^γ

^ν οὐθέν τι γίνεται P. ^ω πλατεῖα δὲ A^a.C^a. ^κ τε μόνη] μόνη P.D^a.
^γ οἶον] τι οἶον P.D^a. ^α κάμπων A^a. ^α αἱ δὲ γίνονται ἐκ P.D^a. ^β ἣν
 καὶ καλ. D^a. ^ε ἔπειτα A^a.C^a. ^δ σκ. καὶ αὐξ. D^a. ^ε hic et sect. 6.
 χρυσαλλίδες A^a. ^ι περιέχονται P.D^a. ^ς οὔτε δὲ στόμα ἔχουσιν P, οἱ οὔτε
 στόμα ἔχουσιν D^a. ^η οὐθέν διάδηλον D^a. ^ι οὐ om. P.D^a. ^κ ἐκπέτεται
 A^a, ἐκπέττονται P, ἐκπέονται D^a. ^ι περιττώματα C^a. ^μ οὐθέν P.D^a.
^ν ὅσα P.D^a. ^ο συνδυασμῶν A^a. ^ρ οἱ] ἐκ C^a, om. A^a. ^α ἀνθρηῶν P.
^ι τε] μὲν P.D^a. ^α μὲν οὖν νύμφαι P.C^a. ^ε τ' om. P.D^a. ^ν περιεργγμέ-
 ναι ἀκινήτίζουσιν μέχρις D^a. ^ω διακόψασαι P.D^a. ^κ καταλήλειπται P,
 καταλείπεται D^a. ^γ πηνία καὶ τὰ ὑπερα P.D^a, ὑπερα καὶ τὰ ὑπήνια
 A^a.C^a.

^z τοιούτων ἄλλων, αἱ κυμαίνουσι τῇ πορείᾳ καὶ ^a προσβάσαι τῷ ἐτέρῳ κάμψασαι ἐπιβαίνουσιν· ἕκαστον δὲ τῶν ^a γιγνο-
¹⁰ μένων τὸ οἰκίον χρώμα λαμβάνει ἀπὸ τῆς κάμπης. Ἐκ δὲ
 τινος σκώληκος μεγάλου, ὃς ἔχει οἶον κέρατα καὶ διαφέρει τῶν
 ἄλλων, ^b γίνεται ^c πρῶτον μὲν μεταβαλόντος τοῦ σκώληκος
 κάμπη, ἔπειτα ^d βομβύλιος, ἐκ δὲ τούτου ^e νεκύδαλος· ^f ἐν ἑξ
¹¹ δὲ μηνὶ μεταβάλλει ταύτας τὰς μορφὰς πάσας. Ἐκ δὲ
^g τούτου τοῦ ζώου καὶ τὰ βομβύκια ἀναλύουσι τῶν γυναικῶν
 τινὲς ἀναπνιζόμεναι, καῖπειτα ὑφαίνουσιν· πρώτη δὲ λέγεται
¹² ^h ὑφήνη ἐν Κῷ ⁱ Παμφίλῃ ^k Πλάτew θυγάτηρ. Ἐκ δὲ τῶν
 σκωλήκων τῶν ἐν τοῖς ξύλοις τοῖς αἰοῖς αἱ ^l κάραβοι γίνονται
 τὸν αὐτὸν τρόπον· ^m πρῶτον μὲν ⁿ ἀκνητισάντων τῶν σκω-
 λήκων, εἴτα περιρραγέντος τοῦ κελύφους ἐξέρχονται οἱ ^l κάρ-
 αβοι. Ἐκ δὲ τῶν ^o καράβων γίνονται ^p αἱ ^q πρασοκουρίδες·
¹³ ^r ἴσχουσι δὲ πτερὰ καὶ αὐταί. Ἐκ δὲ τῶν ἐν τοῖς ποταμοῖς
 πλατέων ζωαρίων τῶν ἐπιθεόντων ^s οἱ οἰστροί· διὸ καὶ οἱ
 πλείστοι περὶ τὰ ὕδατα γίνονται ^t οὗ τὰ τοιαῦτα ^v ἐστὶ ζῶα.
¹⁴ Ἐκ δὲ ^w μελαίνων τινῶν καὶ δασειῶν οὐ μεγάλων καμπῶν
 πρῶτον γίνονται ^x πυγολαμπίδες, οὐχ αἱ ^y πετόμεναι· αὗται
 δὲ πάλιν μεταβάλλουσι, καὶ γίνονται πτερωτὰ ζῶα ^z ἐξ αὐ-
 τῶν, οἱ καλούμενοι βόστρυχοι. Αἱ ^d ἐμπίδες γίνονται ἐκ
 τῶν ἀσκαρίδων. Αἱ ^d ἀσκαρίδες γίνονται ἐν τε τῇ ἰλϋὶ τῶν
 φρεάτων καὶ ὅπου ^a ἀν ^a σύρρευσις γένηται ὕδατος ^b γεώδη
¹⁵ ἔχουσα ὑπόστασιν. Τὸ μὲν οὖν πρῶτον ^c αὐτὴ ἡ ἰλϋς σηπο-

^z τοιούτων ἄλλων] καμπῶν τοιούτων P.Da. ^a προσβάσαι et μοχ γενῶν P.Ca.Da. ^b γίνεται δὲ πρ. P. ^c πρῶτον μεταβάλλοντος Aa.Ca. ^d βομβυλῖς Aa.Ca. ^e νεκύδαλος Da, σκύδαλος P. ^f ἐξ μηνὶ μεταβάλ-
 λει δὲ, omīssa ἐν, P. ^g τοῦ ζώου τούτου Da. ^h ὑφᾶναι P.Da. ⁱ πασα-
 φίλῃ Da. ^k πλατέω Ca, λατούω P, λατώω Da. ^l utrobique καράβιοι
 Aa, καράμβιοι Ca. ^m πρῶτον μὲν om. Da. ⁿ ἀκνητισάντων—τοῦ]
 ὑμῖν τις ἀκνητ. τῶν σκ. νοεῖται. περιρραγέντος δὲ τοῦ P.Da. ^o κραιμῶν
 Scaliger, σίμβλων Aa, σίμδων Ca. ^p αἱ om. Aa.Ca. ^q πρασουκα-
 ρίδες Ca. ^r ἔχουσι P.Da. ^s οἱ οἰστροί om. P.Da. ^t οὗ] καὶ P.Da.
^v ζῶα ἔστι Aa.Ca. ^w μελαίνων τινῶν καὶ δασέων P.Aa.Ca.Da. ^x πυρο-
 λαμπίδες P.Da. ^y πεττόμεναι P. ^z ἐξ αὐτῶν] ἐξ αὐτῶν δὲ Ca, καὶ ἐξ
 αὐτῶν P.Da. ^a σύρρευσις P, συρράσις Ca. ^b γαιώδη ἔχουσαν Aa.
^c αὐτὴ Aa.Ca.

μένη χρώμα λαμβάνει λευκόν, εἴτα μέλαν, τελευτῶσα δ' αἵματῶδες· ὅταν δὲ τοιαύτη γένηται, φύεται ἐξ αὐτῆς ὥσπερ τὰ φυκία μικρά σφόδρα καὶ ἐρυθρά· ταῦτα δὲ χρόνον ^ε μὲν τινα κινεῖται ^δ προσπεφυκότα, ἔπειτ' ἀπορραγέντα φέρεται κατὰ τὸ ὕδωρ, αἱ καλούμεναι ἀσκαρίδες. Μεθ' ἡμέρας δ' ¹⁶ ὀλίγας ἴστανται ὀρθαὶ ἐπὶ τοῦ ὕδατος ἀκινήτίζουσαι καὶ σκληραί, κάππειτα περιρραγέντος ^ε τοῦ κελύφους ἡ ἐμπὶς ἄνω ἐπικάθηται, ἕως ¹ ἂν ἥλιος ἢ πνεῦμα κινήσῃ· τότε ^ε δ' ἤδη ^h πέτεται. Πᾶσι δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ¹ σκώληξι καὶ τοῖς ζώοις ¹⁷ τοῖς ἐκ τῶν σκωλήκων περιρρηγνυμένοις ^h ἀρχὴ γίγνεται τῆς γενέσεως ὑφ' ἡλίου ἢ ὑπὸ πνεύματος. Μᾶλλον δὲ καὶ θᾶπτον γίνονται αἱ ἀσκαρίδες ἐν τοῖς ἔχουσι παντοδαπὴν ὑπόστασιν, οἷον ¹ Μεγαροὶ τε γίνονται καὶ ἐν τοῖς ἔργοις· σήπεται γὰρ ^m τὰ τοιαῦτα θᾶπτον. ⁿ Καὶ μετοπώρου δὲ γίνονται ¹⁸ μᾶλλον· τότε γὰρ ^o τὸ ὑγρὸν συμβαίνει ^p εἶναι ἔλαττον. Οἱ δὲ ^q κρότῳνες γίνονται ἐκ τῆς ἀγρώστεως, αἱ δὲ μηλολόνθαι ἐκ τῶν σκωλήκων τῶν ἐν τοῖς ^r βολίτοις καὶ τῶν ὀνίδων. ^s Οἱ δὲ κάνθαροι ἦν κυλίουσι κόπρον, ἐν ταύτῃ ^t φωλεύουσιν τε τὸν χειμῶνα καὶ ^v ἐκτίκτουσι ^w σκωλήκια, ἐξ ὧν γίνονται ^x κάνθαροι. Γίνονται δὲ καὶ ἐκ τῶν σκωλήκων τῶν ^y ἐν τοῖς ¹⁹ ^z ὀσπρίοις πτερωτὰ ζῶα ὁμοίως τοῖς εἰρημένοις. Αἱ δὲ μυῖαι ἐκ τῶν σκωλήκων τῶν ἐν τῇ κόπρῳ τῇ χωριζομένῃ κατὰ μέρος· διὸ καὶ οἱ περὶ ταύτην τὴν ἐργασίαν ὄντες μάχονται χωρίζειν τὴν ἄλλην τὴν μεμιγμένην, καὶ λέγουσι ^a τότε κατεργάσθαι τὴν κόπρον. Ἡ δ' ἀρχὴ τῶν ^b σκωληκίων μικρά· ²⁰ πρῶτον ^c μὲν γὰρ καὶ ἐνταῦθα ἐρυθραίνεται καὶ ἐξ ἀκινήσιας

^c τινὰ μὲν P. ^d προσπεφυκότα intpp: codices πεφυκότα. ^e τοῦ om. A^a. C^a. ^f ἂν] ἢ ἂν A^a. ^g δ' ἡδη] ἡδη A^a, δὴ P. D^a. ^h πέταται C^a, πετᾶται P, πέπανται A^a. ⁱ ζώοις καὶ σκώληξι A^a. ^k ἀρχὴ φαίνεται γίνεσθαι τῆς γενέσεως ἢ ὑφ' P. D^a. ^l Μεγαροὶ] μὲν γὰρ οἱ P. ^m τὰ τοιαῦτα] ταῦτα A^a. C^a. ⁿ καὶ] τοῦ D^a. καὶ—ἐλαττον om. P. ^o τὸ om. D^a. ^p εἶναι] μᾶλλον εἶναι A^a. ^q κρότῳνες P. ^r βολετοῖς P, βολβίτοις A^a. C^a. ^s αἱ P. D^a. ^t φωλοῦσιν P. D^a. ^v ἐκτίκτουσι P. D^a. ^w σκώληκα P, σκώληκας D^a. ^x σκάνθαροι P. ^y ἐν om. A^a. C^a. ^z κυπρίοις P. ^a κατεργάσθαι τότε D^a, κατεργάσασθαι τότε P. ^b σκωλήκων A^a. ^c μὲν γὰρ καὶ] γὰρ A^a. C^a.

λαμβάνει κίνησιν οἷον πεφυκότα· εἴτα σκωλήκιον ἀποβαίνει ἀκίνητον· εἴτα κινήθην ὕστερον γίνεται ἀκίνητον πάλιν· ἐκ δὲ τούτου μυῖα ^d ἀποτελεῖται, καὶ κινεῖται πνεύματος ἡ ἡλίου ^e γενομένου. Οἱ δὲ μύωπες γίνονται ἐκ τῶν ξύλων. Αἱ δὲ ^f ὀρσοδάκναι ἐκ τῶν ^g σκωληκίων μεταβαλλόντων· τὰ δὲ σκω-
²¹ λήκια ταῦτα ^h γίνεται ἐν τοῖς καυλοῖς τῆς κράμβης. Αἱ δὲ κανθαρίδες ἐκ τῶν πρὸς ταῖς συκαῖς καμπῶν καὶ ταῖς ἀπίοις καὶ ταῖς πεύκαις (πρὸς πᾶσι γὰρ τούτοις γίνονται σκώληκες) καὶ ἐκ τῶν ἐν τῇ κυνακάνθῃ· ὀρμῶσι δὲ καὶ ⁱ πρὸς τὰ δυσώδη ²² διὰ τὸ ἐκ τοιαύτης γεγενέσθαι ὕλης. Οἱ δὲ κώνωπες ἐκ ^k σκω-
λήκων οἱ γίνονται ἐκ τῆς περὶ τὸ ὄξος ἰλύνος· καὶ γὰρ ἐν τοῖς δοκοῦσιν ^l ἀσηπτοτάτοις ^m εἶναι ἐγγίγνονται ζῶα, οἷον ἐν ⁿ χιόνι τῇ ^o παλαιᾷ. Γίνεται ^p δ' ἡ ^q παλαιὰ ἐρυθροτέρα, διὸ καὶ οἱ σκώληκες τοιοῦτοι καὶ δασεῖς· ^r οἱ δ' ἐκ τῆς ἐν ^s Μηδία ^t χιόνος μεγάλοι καὶ λευκοί· δυσκίνητοι δὲ πάντες.
²⁴ Ἐν δὲ Κύπρῳ, ^v οὗ ἡ ^w χαλκίτις λίθος καίεται, ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ^x ἐμβαλλόντων, ἐνταῦθα γίνεται θηρία ἐν τῷ πυρὶ, τῶν μεγάλων ^y μυῶν μικρόν τι μείζονα, ὑπόπτερα, ^z ἀ ²⁵ διὰ τοῦ πυρὸς ^a πηδᾶ καὶ βαδίζει. Ἀποθνήσκουσι δὲ καὶ οἱ σκώ-
ληκες καὶ ταῦτα χωριζόμενα τὰ μὲν τοῦ πυρός, ^b οἱ δὲ τῆς χιόνος. Ὅτι δ' ἐνδέχεται ^c μὴ ^d κάεσθαι συστάσεις ^e τινὰς ζῶων, ἡ σαλαμάνδρα ποιεῖ φανερόν· αὕτη γάρ, ὥς φασί,
²⁶ διὰ πυρὸς βαδίζουσα κατασβέννυσι τὸ πῦρ. Περὶ δὲ τὸν ^g Ὑπανιν ποταμὸν τὸν περὶ Βόσπορον τὸν ^h Κιμμέριον ὑπὸ τροπὰς θερινὰς καταφέρονται ⁱ ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ οἷον θύλα-
κοι μείζους ^k ῥαγῶν, ἐξ ὧν ῥηγνυμένων ἐξέρχεται ζῶον πτε-

^d ἀποτελευτᾷ A^a.Ca. ^e γενομένου P.Da. ^f ὀρσοδάκναι A^a.Ca. ^g σκω-
λήκων P.Da. ^h γίνονται P.Da. ⁱ πρὸς om. Ca. ^k σκωληκίων A^a.Ca.
^l ἀσαιποτάτοις Ca. ^m εἶναι om. P.Da. ⁿ χιόνι τε τῇ A^a, βραχιόνι τε τῇ
Ca. ^o παλαιᾷ σκώληκες. γίνεται P.Da. ^p δ' om. Ca. ^q παλαιᾷ
πᾶσα A^a. ^r οἱ δ' ἐκ τῆς] ἐν δὲ τῇ A^a.Ca. ^s Μηδία] εὐδία Da, εὐδρία
P^a. ^t χιόνι A^a.Ca. ^v οὗ om. A^a. ^w χαλκίτις P. ^x ἐμβαλλόντων
P.Da. ^y μυῶν P.A^a.Da. ^z κατὰ P.Da. ^a βαδίζει καὶ πηδᾷ P.Da.
^b οἱ δέ] τὰ δέ A^a. ^c μὴ] καὶ μὴ A^a.Ca. ^d καίεσθαι P.A^a.Ca. ^e τινῶν
P.Da. ^f διὰ τοῦ πυρὸς P.A^a.Da. ^g ὑπάνην P.Da. ^h κιμμερικὸν Da,
καὶ μέχρι καὶ P. ⁱ ἐπὶ P.Da. ^k ῥογῶν A^a, ῥογῶν P.Da.

ρωτὸν τετράπου· ζῆ δὲ καὶ ¹πέτεται μέχρι δέλης, κατα-
 φερομένου δὲ τοῦ ἡλίου ἀπομαραινεται, καὶ ἄμα δυομένου ἀπο-
 θνήσκει ^mβιώσαν ⁿἡμέραν μίαν, διὸ ^oκαὶ καλεῖται ἐφήμερον.
 Τὰ πλείστα δὲ τῶν γινομένων ^pἐκ τε καμπῶν καὶ σκωλήκων ¹
 ὑπὸ ἀραχνίων ^qκατέχεται τὸ πρῶτον. Ταῦτα μὲν οὖν γίνε-
 ται τοῦτον τὸν τρόπον· οἱ δὲ ^rσφήκες οἱ ^sἰχνεύμονες καλού- 20
 μενοι (εἰσὶ δ' ἐλάττους τῶν ἐτέρων) τὰ φαλάγγια ἀποκτεί-
 ναντες φέρουσι πρὸς ^tτειχίον ἢ τι τοιοῦτον τρώγλην ἔχον,
 καὶ πηλῶ ^vπροσκαταλείψαντες ^wἐντίκτουσιν ἐνταῦθα, καὶ
 γίνονται ἐξ αὐτῶν ^xοἱ σφήκες ^xοἱ ^sἰχνεύμονες. Ἐνια δὲ ^z
 τῶν κολεοπτέρων καὶ μικρῶν καὶ ἀνωνύμων ζῶων τοῦ πηλοῦ
 τρώγλης ποιοῦνται μικρὰς ἢ πρὸς τάφοις ^yἢ τειχίοις, καὶ
 ἐνταῦθα ^zτὰ σκωλήκια ^aἐντίκτουσιν. Ὁ δὲ χρόνος τῆς γε- 3
 νέσεως ἀπὸ μὲν τῆς ἀρχῆς μέχρι ^bτοῦ τέλους σχεδὸν τοῖς
 πλείστοις ἐπτάσι μετρεῖται τρισὶν ἢ ^cτέτταρσιν. Τοῖς μὲν
^dοὖν ^eσκώληξι καὶ τοῖς σκωληκοειδέσι τοῖς πλείστοις τρεῖς
 γίνονται ἐπτάδες, τοῖς δὲ ^fφότοκοῦσι ^gτέτταρες ὡς ἐπὶ τὸ
 πολὺ. Τούτων δ' ἀπὸ μὲν τῆς ὀχείας ἐν ταῖς ἐπτά ἢ σύστα- 4
 σις γίνεται, ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς τρισὶν ἐπ'αύξουσι καὶ ^hἐκλέ-
 πουσιν ὅσα γόνυ ⁱτίκτεται, οἶον ὑπ' ^kἀράχνου ἢ ἄλλου
^lτινὸς τοιούτου. Αἱ δὲ μεταβολαὶ γίνονται τοῖς πλείστοις
 κατὰ τριήμερον ἢ τετραήμερον, ὥσπερ καὶ ^mαἱ τῶν νόσων
 συμβαίνουσι κρίσεις.

Τῶν μὲν οὖν ἐντόμων οὗτος ὁ τρόπος ⁿἐστὶ τῆς γενέσεως· 5
 φθείρονται δ' ^oἐρρικνωμένων τῶν μορίων, ὥσπερ γῆρα τὰ
 μείζω τῶν ζῶων· ὅσα δὲ πτερωτά, καὶ τῶν ^pπτερῶν συσπω-

¹ πέταται A^a, πετάται P. ^m βιοῦν P.D^a. ⁿ ἡμέραν μίαν διὸ] ἡμέρας
 δύο P. ^o καὶ om. A^a, C^a. ^p ἐκ τε καμπῶν καὶ] καμπῶν ἐκ τῶν P.D^a.
^q περιέχεται P.D^a. ^r σφήκες καὶ οἱ A^a. ^s ἰσχνούμονες utrobique P.
^t τειχίον ἢ] τῇ χιόνι P.D^a. ^v καταχρίσαντες P.D^a. ^w ἐκτίκτουσιν P.C^a, D^a.
^x οἱ utrumque om. A^a, C^a. ^y ἢ τειχίοις] καὶ τειχίοις P. ^z τὰ om. P.
^a ἐκτίκτουσιν P.D^a. ^b τοῦ om. P.D^a. ^c τέσσαρσι D^a. ^d οὖν om.
 A^a, C^a. ^e σκώλωφι P, κώνωφι A^a, C^a, D^a. ^f ζωοτοῦσι P.A^a, C^a, D^a.
^g τέσσαρες A^a. ^h ἐκλείπουσιν P.D^a. ⁱ τίκεται P. ^k ἀραχνίου A^a, C^a.
^l τοιούτου τινὸς P.D^a. ^m αἱ om. C^a. ⁿ τῆς γενέσεως ἐστὶν A^a.
^o ἐρρικνωμένων A^a, C^a, ῥικνωμένων P. ^p πτερωτῶν οὐ σπωμένων P.

μένων περὶ τὸ μετόπωρον· ⁹ οἱ δὲ μύωπες καὶ τῶν ὀμμάτων
[†] ἐξυδροπιόντων.

- 21 Περὶ δὲ τὴν γένεσιν ^α τὴν τῶν μελιττῶν οὐ τὸν αὐτὸν
 τρόπον πάντες ὑπολαμβάνουσιν. Οἱ μὲν γὰρ φασιν οὐ
 τίκτειν οὐδ' ὀχεύεσθαι τὰς μελίττας, ἀλλὰ φέρειν τὸν γόνον,
 καὶ φέρειν οἱ μὲν [†] ἀπὸ τοῦ ἄνθους τοῦ καλλύντρον, οἱ δ' ἀπὸ
 τοῦ ἄνθους τοῦ καλάμου, ἄλλοι δ' ἀπὸ τοῦ ἄνθους τῆς ἐλαί-
 ας· καὶ σημεῖον ^ν λέγουσιν ^ω ὅτι ἂν ἐλαίων φορὰ γένηται,
 2 τότε καὶ ἐσμοὶ ἀφίενται πλείστοι. Οἱ δὲ φασι τὸν μὲν τῶν
^κ κηφῆνων ^γ γόνον αὐτὰς φέρειν ἀπὸ τινος ὕλης τῶν ^π προει-
 ρημένων, τὸν δὲ τῶν μελιττῶν τίκτειν τοὺς ἡγεμόνας. Τῶν
 δ' ἡγεμόνων ἐστὶ γένη δύο, ὁ μὲν βελτίων πυρρός, ὁ δ' ἕτερος
 μέλας καὶ ποικιλώτερος, τὸ δὲ μέγεθος διπλάσιος τῆς χρη-
 στῆς μελίττης· ^α καὶ τὸ κάτω τοῦ διαζώματος ἔχουσιν ἡμιό-
 λιον μάλιστα τῷ μήκει, καὶ καλοῦνται ὑπὸ τινων μητέρες ὡς
 3 γεννῶντες. Σημεῖον δὲ ^β λέγουσιν ὅτι ὁ μὲν τῶν ^κ κηφῆνων
 ἐγγίνεται γόνος καὶ ^δ μὴ ἐνῇ ἡγεμόν, ὁ δὲ τῶν μελιττῶν οὐκ
 ἐγγίνεται. Οἱ δὲ φασιν ὀχεύεσθαι, καὶ εἶναι ἄρρενας μὲν
 4 ^ε τοὺς κηφῆνας, θηλείας δὲ τὰς μελίττας. Ἔστι δὲ τῶν μὲν
 ἄλλων ἡ γένεσις ἐν τοῖς κοίλοις τοῦ κηρίου, οἱ δὲ [†] γ' ἡγε-
 μόνες γίνονται κάτω πρὸς τῷ κηρίῳ, ἀποκρεμάμενοι χωρὶς,
 5 ^ε ἕξ ἢ ἐπτά, ἐναντίως τῷ ^h ἄλλῳ γόνῳ πεφυκότες. Κέντρον
 δ' αἱ μὲν μέλιτται ἔχουσιν, οἱ δὲ κηφῆνες οὐκ ἔχουσιν· οἱ δὲ
 βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνες ἔχουσι μὲν κέντρον, ἀλλ' οὐ τύπτουσι,
 22 διὸ ἐνιοὶ ^ι οὐκ οἶονται ἔχειν αὐτοὺς. Εἰσὶ δὲ γένη τῶν μελιτ-
 τῶν, ἡ μὲν ἀρίστη ^κ μικρὰ καὶ στρογγύλη καὶ ^l ποικίλη, ἄλλη
 δὲ ^m μακρά, ὁμοία τῇ ⁿ ἀνθρήνῃ, τρίτος δ' ὁ φῶρ καλούμενος

9 αἱ P.Da. [†] ἐξυδροπιόντων Aa, ἐξ ὑδροπιόντων P. ^α τὴν ante τῶν
 om. P.Da. [†] ἀπὸ—οἱ δ' om. P.Da. ^ν λέγειν Aa. ^ω ὅτι ἂν] ὅταν
 Ca, ὅτι ὅταν Da. ^κ κηφῆνων Aa. ^γ φέρειν αὐτὰς γόνον P, αὐτὰς φέρειν
 γόνον Da, φέρειν αὐτὰς Aa. ^π εἰρημένων P.Da. ^α καὶ τὸ] τὸ δὲ Aa, Ca,
^β λέγεται Aa. ^κ κηφῆνων Aa. ^δ μὴ om. Ca. ^ε τοὺς] τὰς Aa. [†] γ'
 om. P.Da. ^ε ἕξ ἢ ἐπτά] καὶ ἐξήπται P.Da. ^h ἄλλῳ om. P.Da. ^ι οὐκ]
 μὲν οὐκ P.Da. ^κ μικρὰ Da. ^l ποικίλη] κοίλη Aa. ^m μικρὰ Da.
ⁿ ἀνθρήνη Ca, ἀνθρινῇ P.Da.

(οὗτος δ' ἐστὶ ὁ μέλας καὶ πλατυγάστρω), τέταρτος δ' ῥό κηφήν, μεγέθει μὲν μέγιστος ^α πάντων, ἄκεντρος ^Γ δὲ καὶ νωθρός· διὸ ^α καὶ πλέκουσί τινες περὶ τὰ σμήνη ὥστε τὰς ^ι μὲν μελίττας εἰσδύεσθαι, τοὺς δὲ κηφήνας μὴ διὰ τὸ εἶναι ^ν αὐτοὺς μείζους. Ἡγεμόνων δὲ ^ω γένη δύο ἐστίν, ὥσπερ εἰ-
ρηται καὶ πρότερον. Εἰσὶ δὲ ^π πλείους ἐν ἐκάστῳ ^Ι σμήνει ἡγεμόνες, καὶ οὐχ εἰς μόνος· ἀπόλλυται δὲ τὸ σμήνος, ^ε εἰάν τε ἡγεμόνες μὴ ἱκανοὶ ^α ἐνώσιν (οὐχ ^β οὕτω διὰ τὸ ^ε ἀναρχοὶ εἶναι, ἀλλ' ὡς φασίν, ὅτι συμβάλλονται εἰς τὴν γένεσιν ^δ τὴν τῶν μελιττῶν) εἰάν τε πολλοὶ ^ε ᾧσιν οἱ ἡγεμόνες· διασπῶσι γάρ. Ὅταν μὲν οὖν ἔαρ ^ε ὄψιον γένηται, καὶ ὅταν ^ε αὐχμοὶ ³ καὶ ἐρυσίβη, ^η ἐλάττων γίνεται ^ι ὁ γόνος· ἀλλ' αὐχμοῦ μὲν ὄντος μέλι ἐργάζονται μᾶλλον, ἐπομβρίας δὲ γόνον, διὸ καὶ ἅμα συμβαίνει ἐλαίων φορὰ καὶ ἐσμῶν. Ἐργάζονται δὲ ⁴ πρῶτον μὲν τὸ κηρίον, εἶτα τὸν γόνον ^κ ἐναφιάσιν, ^ι ὡς ^μ μὲν ἔνιοι λέγουσιν, ἐκ τοῦ στόματος, ^η ὅσοι φέρειν φασίν ὅαλλοθεν, εἰθ' οὕτω τὸ μέλι ^ρ τροφήν τὴν μὲν τοῦ θέρους τὴν δὲ τοῦ μετοπώρου· ἄμεινον δ' ἐστὶ τὸ μετοπωρινὸν μέλι. Γί-
νεται δὲ κηρίον μὲν ἐξ ^α ἀνθέων, κήρωσιν δὲ ^Γ φέρουσιν ἀπὸ τοῦ δακρύου τῶν δένδρων, μέλι δὲ τὸ πίπτον ἐκ τοῦ ἀέρος, καὶ μάλιστα ^ε ἐν ταῖς τῶν ἄστρων ἐπιτολαῖς, καὶ ὅταν κατα-
σκήψῃ ^ι ἡ ἱρίς· ὅλως δ' οὐ γίνεται μέλι πρὸ Πλειάδος ἐπι-
τολῆς. ^ν Τὸν μὲν οὖν κηρὸν ποιεῖ, ὥσπερ εἴρηται, ἐκ τῶν ⁶ ἀνθέων· τὸ ^ω δὲ μέλι ὅτι ^κ οὐ ποιεῖ ἀλλὰ ^Ι φέρει ^κ τὸ πί-

ο μέλας Α^α.C^α. ῥό om. Α^α.C^α. α πάντων Α^α.C^α. Γ δε] τε C^α.
^α καὶ πλέκουσί] πλέκουσι μὲν P.D^α. ^ι μελίττας μὲν P. ^ν αὐτοὺς om.
Α^α.C^α. ^ω γένη δύο εἰσὶν P, δύο γένη εἰσὶν D^α. ^π πλείους ante ἡγε-
μόνες P.D^α. ^Ι γένει C^α. ^ε εἰάν ἡγεμόνες ἱκανοὶ μὴ P.D^α. ^α ᾧσιν
Α^α.C^α. ^β οὕτω δὲ διὰ D^α. ^ε ἀναρχα D^α, ἀναρχαί P. ^δ τὴν ante τῶν
om. Α^α. ^ε ᾧσιν ἡγεμόνες C^α, ἡγεμόνες ᾧσι P.D^α. ^ε ὄψιμον P.D^α.
^ε αὐχμαὶ P. ^η ἐλάττω Α^α. ^ι ὁ γόνος] λόγος Α^α, incerto C^α. ^κ ἐνα-
φίσιον P. ^ι ὡς] δ' ὡς D^α. ^μ μὲν] μὲν οὖν Α^α.C^α. ^η ὅσοι] οἱ δὲ D^α,
διὸ P. ^ο ἀλοθεν εἰς τοῦ τῷ μ. P. τὸ om. D^α. ^ρ τρέφειν P.D^α. ^α ἀν-
θέων P.A^α. ^Γ φέρωσιν Α^α. ^ε ἐν ταῖς om. P, ταῖς om. D^α. ^ι ἡ ἱρίς]
σίριος D^α, ἱρίς Α^α. ^ν τὸ μὲν οὖν κηρίον, omissis ποιεῖ ὥσπερ εἴρηται,
Α^α.C^α. ^ω δὲ ante τῶν P.D^α. ^κ οὐ] δ' οὐ D^α. ^Ι διαφέρει Α^α. ^κ τὸ
πίπτον] πλείστον μόρον P, πλείστον μόνον D^α.

πτον, σημείον ^a ἐν μιᾷ γὰρ ἢ δυσὶν ἡμέραις πλήρῃ εὐρίσκουσι τὰ σμήνη οἱ ^b μελιττουργοὶ μέλιτος. Ἔτι δὲ τοῦ μετοπώρου ἄνθη ^c μὲν γίνεται, ^d μέλι δ' οὐ, ὅταν ἀφαιρεθῇ. 7^ο Ἀφρημένον οὖν ἤδη τοῦ γενομένου μέλιτος, καὶ τροφῆς ^e ἢ οὐκ ἐνούσης ἔτι ἢ σπανίας, ^f ἐνεγίνετο ἄν, εἴπερ ἐποίουν ἐκ τῶν ^h ἀνθέων. ⁱ Συνίσταται δὲ τὸ μέλι πεττόμενον· ἐξ ἀρχῆς γὰρ οἶον ὕδωρ γίνεται, καὶ ἐφ' ἡμέρας μὲν τινὰς ὑγρὸν ἐστί (διὸ καὶ ^k ἀφαιρεθῇ ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις, οὐκ ^l ἔχει 8 πάχος), ἐν εἴκοσι δὲ ^m μάλιστα συνίσταται. Δῆλον δ' ἐστὶν εὐθέως τὸ ἀπὸ ⁿ τοῦ ὁ χυμοῦ διαφέρει γὰρ τῇ γλυκύτητι καὶ τῷ πάχει. Φέρει δ' ἀπὸ πάντων ἢ μέλιττα ὅσα ^q ἐν κάλυκι ἀνθεῖ, καὶ ἀπὸ τῶν ἄλλων ^r δὲ ὅσα ἂν γλυκύτητα ἔχη, οὐθένα βλάπτουσα καρπὸν· τοὺς δὲ χυμοὺς ^s τούτων τῷ 9 ὁμοίῳ τῇ γλώττῃ ἀναλαμβάνουσα κομίζει. ^t Βλίσσεται δὲ τὰ σμήνη, ὅταν ἐρεινεὸν σύκον ^v φανῇ· ^w σχάδονας δ' ἀρίστας ποιούσιν, ὅταν μέλι ἐργάζωνται. Φέρει δὲ κηρὸν μὲν καὶ ἐριθάκην περὶ τοῖς σκέλεσι, τὸ ^x δὲ μέλι ἐμεῖ εἰς τὸν κύττα- 10 ρον. Τὸν δὲ γόνον ὅταν ἀφῇ, ἐπῳάζει ὥσπερ ὄρνις. Ἐν δὲ τῷ κηρίῳ τὸ σκωλήκιον μικρὸν μὲν ὃν κείται πλάγιον, ὕστερον δ' ἀνίσταται αὐτὸ ὑφ' ἑαυτοῦ καὶ τρέφεται, πρὸς δὲ τῷ ^y κηρίῳ ἔχεται ὥστε καὶ ἀντειληφθαι. Ὁ δὲ γόνος ἐστὶ τῶν μελιττῶν καὶ τῶν κηφήνων λευκός, ἐξ οὗ τὰ σκωλήκια ^z γίνονται· ^a αὐξανόμενα ^b δὲ γίνονται μέλιτται καὶ κηφήνες. 11 Ὁ δὲ τῶν βασιλέων γόνος τὴν χροάν γίνεται ὑπόπυρρος, τὴν δὲ λεπτότητά ^c ἐστὶν ^d οἶον μέλι παχύ· ^e τὸν δ' ὄγκον εὐθέως ἔχει παραπλήσιον τῷ ^f γιγνομένῳ ἐξ ^g αὐτοῦ. Σκό-

^a ἐν μιᾷ γὰρ ἢ] ἔνια γὰρ ἐν P. ^b μελιττουργοὶ P. ^c γίνεται μὲν P.Da. ^d μέλι δ' οὐ] δύο P. ^e ἀφαιρουμένου Da. ^f ἢ ante οὐκ om. P.Da. ^g ἐγίνετο P.Da. ^h ἀνθῶν P.Aa.Ca. ⁱ συνίσταται P. ^k ἀφαιρεθῇ ἐν ταύταις P.Da. ^l ἔχει P.Da. ^m μᾶλλον P. ⁿ τοῦ om. Da. ^o χυμοῦ μάλιστα διαφέρει P.Da. ^q ἐν κάλυκι ἀνθεῖ] ἔχει ἐν κάλυκι ἄνθη P.Ca.Da. ^r δὲ om. Aa.Ca. ^s τούτους Aa.Ca. ^t βολίσσεται Aa, βολίτται Ca, εὐλίσσεται P.Da. ^v φάγη P.Da. ^w σχάδονας Da, σχάνδοντας P. ^x μέλι δὲ P.Da. ^y κηρίῳ οὐ προσέρχεται Aa.Ca. ^z γίνονται Da. ^a αὐξανόμενον Ca. ^b δὲ] δὲ ὀλίγα Aa, δὲ ὀλι γ' Ca. ^c ἐστὶν om. Aa. ^d οἶον om. P. ^e τὸν ὄγκον δ' P.Da. ^f γενομένῳ P.Aa.Ca.Da. ^g αὐτοῦ] ὀλίγου P.

ληξ^h δ' οὐ γίνεται πρότερονⁱ ἐκ τούτου, ἀλλ' εὐθέως ἡ μέλιττα, ^kὡς φασίν. Ὅταν δὲ τέκη ἐν τῷ κηρίῳ, μέλι ἐκ τοῦ ἀπαντικρὺ γίνεται. Φύει δ' ^lἡ ^mσχάδων πόδας καὶ πτερά,¹² ὅταν ⁿκαταλειφθῇ· ὅταν δὲ λάβῃ τέλος, ^oτὸν ὑμένα ^pπεριρρήξας ^qἐκπέταται. Κόπρον δὲ προίεται, ^rἕως ἂν ^sἡ σκωλήκιον, ὕστερον δ' οὐκέτι, πλὴν εἰ μὴ ἐξέλθῃ, ὥσπερ ἐλέχθη πρότερον. ^tἘὰν δὲ τις ^uἀφέλῃ τὰς κεφαλὰς τῆς ^vσχά-¹³δονος ^wπρὶν πτερὰ ἔχειν, ἐξεσθίουσιν ^xαὐτὰ αἱ μέλιτται· ^yκαὶ ^zκηφῆνος πτερόν ^aἂν ^bἀποκνίσας ἀφῇ τις, τῶν λοιπῶν ^cαὐταὶ τὰ πτερὰ ἀπεσθίουσιν. Βίος δὲ τῶν μελιττῶν ἔτη ἕξ· ἔναι ^dδ' ἑπτὰ ζῶσιν. Σμῆνος δ' ἂν διαμείνῃ ἔτη ἐννέα ἢ δέκα, εὖ δοκεῖ διαγεγενῆσθαι. Ἐν δὲ τῷ Πόντῳ εἰσὶ¹⁴ ^eτινες μέλιτται λευκαὶ σφόδρα, ^fαἱ τὸ μέλι ^gποιοῦσι ^hδις τοῦ μηνός. ⁱΑἱ δ' ἐν ^kΘεμισκύρᾳ περὶ τὸν ^lΘερμώδοντα ποταμὸν ἐν τῇ γῇ καὶ ^mἐν τοῖς σμήνεσι ⁿποιοῦνται κηρία οὐκ ἔχοντα κηρόν ^oπολὺν ἀλλὰ πάννυ ^pσμικρόν, μέλι δὲ παχύ· τὸ δὲ κηρίον λεῖον καὶ ὁμαλόν ἐστιν. Οὐκ αἰεὶ δὲ¹⁵ ^qτοῦτο ποιοῦσιν, ἀλλὰ τοῦ χειμῶνος· ὁ γὰρ κιττὸς πολὺς ἐν τῷ ^rτόπῳ ἐστίν, ἀνθεὶ δὲ ταύτην τὴν ὥραν, ἀφ' οὗ φέρουσι τὸ μέλι. Κατάγεται δὲ καὶ εἰς ^sἈμισὸν ^tμέλι ἄνωθεν λευκὸν καὶ παχύ σφόδρα, ^uὃ ποιοῦσιν αἱ μέλιτται ἄνευ κηρίων πρὸς τοῖς δένδρεσιν· γίνεται δὲ ^vκαὶ ἄλλοθι τοιοῦτον ἐν τῷ Πόντῳ. Εἰσὶ δὲ καὶ μέλιτται αἱ ποιοῦσι ^wκηρία¹⁶ ^xτριπλᾶ ἐν τῇ γῇ· ταῦτα δὲ μέλι μὲν ἴσχει, ^yσκώληκας δ'

^h δ' om. P. ⁱ ἐκ] δὲ ἐκ P. ^k ὡς φασίν] φαίνεται P.D^a. ^l ἡ om. P.D^a. ^m ἰσχάδων P. ⁿ καταληφθῇ A^a.C^a.D^a. ^o τὸν μὲν ὑμένα P.D^a. ^p περιρρήξαν A^a. ^q ἐκπετάται P, ἐκποτάται D^a. ^r ἕως ἂν ἡ] ὥσανεῖ P.D^a. ^s ἔαν] εἰ A^a. ^t ἀφέλῃται P.C^a.D^a. ^v σχάδωνος D^a. ^w πλὴν πτερὰ ἔχει ἕξ. ἐσθίουσιν P. ^x αὐταὶ C^a, αὐταὶ A^a. ^y κἂν D^a. ^z κηφῆνες. ὑπεβρον P. ^a εἰς P, om. D^a. ^b ἀποκνίσας P. ^c αὐτῶν D^a. ^d δ' ἑπτὰ] δὲ τῶν μελιττῶν καὶ ἑπτὰ ἔτη P.D^a. ^e μέλιτται τινες P.D^a. ^f αἱ μέλι D^a, ἀπόμελι P. ^g ποιοῦσαι P. ^h διὰ A^a. ⁱ αἱ δ' ἐν] ἐν δὲ A^a. ^k θεμισκόραι P. ^l θερμώδοντα P.D^a. ^m ἐν ante τοῖς om. D^a. ⁿ ποιοῦσι C^a. ^o πολὺ P. ^p μικρόν P.C^a.D^a. ^q τοιοῦτον D^a. ^r τόπῳ] πόντῳ C^a. ^s ἀμισσὸν C^a, ἄβυσσον A^a. ^t ἄνωθεν μέλι P.D^a. ^v καὶ ἄλλοθεν τοιοῦτον A^a, τοιοῦτον καὶ ἄλλοθι P.D^a. ^w τριπλᾶ κηρία P.D^a. ^x σκώληκας P.D^a.

οὐκ ἴσχει. Ἔστι δ' οὔτε τὰ κηρία πάντα τοιαῦτα, οὔτε πᾶσαι αἱ μέλιτται τοιαῦτα ποιοῦσιν.

23 Αἱ δ' ^z ἀνθρῆναι καὶ οἱ σφῆκες ποιοῦσι κηρία τῷ γόνῳ, ὅταν ^a μὲν μὴ ἔχωσιν ἡγεμόνα ἀλλ' ἀποπλανηθῶσι καὶ μὴ εὐρίσκωσιν, αἱ μὲν ^z ἀνθρῆναι ἐπὶ μετεώρου τινός, οἱ δὲ σφῆ-
² κες ἐν ^b τρώγλαις, ὅταν δ' ἔχωσιν ^c ἡγεμόνα, ὑπὸ γῆν. Ἐξά-
 γωνα μὲν ^d οὖν ^e πάντα ἐστὶ τὰ κηρία ^f αὐτῶν, ὥσπερ καὶ τὰ
 τῶν μελιττῶν, σύγκειται δ' οὐκ ἐκ ^g κηροῦ ἀλλ' ἐκ φλοιώδους
 καὶ ^h ἀραχνώδους ὕλης τὸ κηρίον· γλαφυρώτερον δὲ πολλῶ
 τὸ τῶν ⁱ ἀνθρηνῶν ἐστὶν ἢ τὸ τῶν σφηκῶν κηρίον. Ἐναφιάσι
 δὲ γόνον, ὥσπερ ^k αἱ μέλιτται, ὅσον σταλαγμὸν εἰς τὸ πλά-
³ γιον τοῦ κυττάρου, καὶ ^l προσέχεται τῷ τοίχῳ. Οὐχ ἅμα
^m δὲ πᾶσι τοῖς κυττάροις ⁿ ἔνεστι γόνος, ἀλλ' ἐνίοις μὲν ἤδη
 μεγάλα ἔνεστιν ὥστε καὶ ^o πέτεσθαι, ἐνίοις δὲ νύμφαι, ἐν τοῖς
 δὲ σκώληκες ἔτι. Κόπρος δὲ μόνον ^p περὶ τοῖς σκώληξιν,
 ὥσπερ ^q καὶ ταῖς μελίτταις. Καὶ ^r ἔστ' ἂν νύμφαι ὧσιν,
⁴ ἀκινήτιζουσιν καὶ ^s ἐπαλήλιπται ὁ κύτταρος. Καταντικρὺ δ'
 ἐν τῷ κυττάρῳ ^t τοῦ γόνου ὅσον σταλαγμὸς ^v ἐγγίνεται
 μέλιτος ἐν τοῖς τῆς ἀνθρήνης κηρίοις. Γίνονται ^w δ' αἱ
^x σχάδονες οὐκ ἐν τῷ ἔαρι τούτων, ἀλλ' ἐν τῷ μετοπώρῳ·
 τὴν δ' αὖξιν ἐπίδηλον ^z λαμβάνουσι μάλιστ' ἐν ταῖς ^a παν-
 σελήνοις. Ἐχεται δὲ καὶ ὁ γόνος καὶ οἱ σκώληκες οὐ κά-
 τωθεν τοῦ κυττάρου, ἀλλ' ἐκ ^b τῶν πλαγίων.

24 Ἐνια δὲ τῶν ^c βομβυκίων πρὸς λίθῳ ἢ τοιούτῳ ^d τινὶ ποι-
 οῦσι πῆλινον ὀξύ, ^e ὥσπερ οἱ ἄλλες ^f καταλείφονται· τοῦτο δὲ

γ ἔχει A^a.C^a. z ἀνθρῆναι utrobique P.D^a. a μὲν om. A^a.C^a.D^a.
 b τρώγλη P.D^a. c ἡγεμόνας P.D^a. d οὖν] οὐ P. e ἐστὶ πάντα A^a.C^a.
 f αὐτῶν] καὶ τὰ τούτων P.D^a. g κηρίων A^a.C^a. h ἀμμώδους A^a.C^a.
 i ἀνθρηνῶν P.D^a. k ἡ μέλιττα A^a.C^a. l ἔρχονται πρὸς A^a.C^a. m δέ]
 δ' ἐν P.D^a. n ἔνεστιν ὁ γόνος P.D^a. o πέτεσθαι P.A^a. p περὶ]
 ὑπεσθι P.D^a. q καὶ ante ταῖς om. P.D^a. r δτ' ἂν C^a, ὅτε A^a. s ἐπα-
 λήλιπται C^a, ἀπαλήλιπται P.D^a. t τοῦ γόνου] τοῦτον οἶον C^a, τοῦ γόνου
 οὐ corr. A^a. v μέλιτος ἐγγίνεται P.C^a.D^a. w δ' αἱ] δὲ P.D^a. x σχά-
 δωνες D^a, σχάδοντες P. y ἀέρι A^a. z λαμβάνει A^a. a πανσελήναις A^a.
 b τοῦ πλαγίου A^a.C^a. c βομβυκοειδῶν A^a.C^a. d τινὶ πῆλινῳ ὀξεί P.
 e ὥσπερ] καὶ ὥσπερ D^a, ὥσπερ ἐν ἄλλοις C^a. f καταλείπονται D^a.

ε σφόδρα παχὺ καὶ σκληρόν· ^h λόγῃ γὰρ μόλις διαιροῦσιν.
¹ Ἐνταῦθα ⁱ δὲ τίκτουσι, καὶ ^k γίνεται ^l σκωλήκια λευκὰ ἐν
 ὑμένι μέλανι. Χωρὶς δὲ τοῦ ὑμένος ἐν τῷ πηλῷ ^m ἐγγίνεται
 κηρός· οὗτος δ' ὁ κηρὸς πολὺ ⁿ ἐστὶν ὁ ὠχρότερος τοῦ τῶν
 μελιττῶν.

¹ Ὁχεύονται δὲ καὶ οἱ μύρμηκες καὶ τίκτουσι σκωλήκια, ^P ^a 25
 οὐ προσπέφυκεν ^q οὐδενί· αὐξανόμενα δὲ ταῦτα ἐκ μικρῶν
 καὶ στρογγύλων τὸ πρῶτον μακρὰ ^r γίνεται καὶ διαρθροῦται·
 ἡ δὲ γένεσις ἐστὶ τούτοις τοῦ ἔαρος. Τίκτουσι δὲ καὶ οἱ ²⁶
 σκορπίοι οἱ χερσαῖοι ^s σκωλήκια ῥοειδῇ πολλά, καὶ ^t ἐπφά-
 ζουσιν. Ὅταν δὲ τελειωθῇ, ἐκβάλλονται, ὥσπερ οἱ ἀράχνη,
 καὶ ἀπόλλυνται ὑπὸ τῶν τέκνων· πολλάκις ^v γὰρ γίνονται
 περὶ ἑνδεκα ^w τὸν ἀριθμόν.

Τὰ δ' ἀράχνη ὀχεύεται ^x μὲν πάντα τὸν εἰρημένον τρό- 27
 πον, γεννᾷ δὲ σκωλήκια μικρὰ πρῶτον· ^y ὅλα γὰρ μετα-
 βάλλοντα ^z γίνεται ^a ἀράχνη, ^b καὶ οὐκ ἐκ μέρους, ^c ἐπεὶ
 στρογγύλα ἐστὶ κατ' ἀρχάς· ὅταν δὲ τέκη, ἐπφάζει τε καὶ
 ἐν τρισὶν ἡμέραις διαρθροῦται. Τίκει δὲ πάντα μὲν ^d ἐν ²
 ἀραχνίῳ, ἀλλὰ τὰ μὲν ἐν λεπτῷ καὶ μικρῷ, τὰ δ' ἐν παχεῖ,
 καὶ τὰ μὲν ὅλως ἐν ^e κύτει στρογγύλῳ, τὰ δὲ μέχρι τινὸς
 περιέχεται ὑπὸ τοῦ ἀραχνίου. Οὐχ ἅμα δὲ πάντα ἀράχνη
 γίνεται· πηδᾷ δ' εὐθὺς καὶ ἀφήσιν ἀράχνην. Ὁ δὲ χυμὸς ³
 ὅμοιος ἐν τοῖς σκώληξι ^f θλιβομένοις καὶ ἐν αὐτοῖς νέοις οὔσι,
 παχὺς καὶ λευκός. Αἱ δὲ λειμώνια ἀράχνη προαποτίκτου-
 σιν εἰς ἀράχνην, οὗ τὸ μὲν ἥμισυ πρὸς αὐταῖς ἐστί, τὸ δ'
 ἥμισυ ἔξω· καὶ ἐν τούτῳ ἐπφάζουσιν ^g ζῶοποιοῦσιν. Τὰ δὲ ⁴

ε σφόδρα καὶ παχὺ καὶ A^a.C^a. ^h λ. γὰρ μ. δ.] τοῦτο δὲ (γὰρ C^a) μόλις
 καὶ λόγῃ διαπίπτει διαιροῦσιν A^a.C^a. ⁱ δὲ] ἐν P.D^a. ^k γίνονται A^a.C^a.
^l σκώληκες λευκοὶ A^a. ^m γίνεται P.D^a. ⁿ ἐστὶν] τι P.D^a. ^o ὠχρότε-
 ρον A^a, ὠχρότερος γίνεται P.D^a. ^p ^a] δὲ P.D^a. ^q οὐδενί] πρὸς οὐθέν
 P.D^a. ^r γίνονται καὶ διαρθροῦνται P.D^a. ^s σκωλήκια ῥοειδῇ C^a, σκωλη-
 κῶδη P.D^a. ^t σπάζουσιν P. ^v δὲ γίνεται P.D^a. ^w τὸν om. D^a.
^x μὲν om. P. ^y ὅλον γὰρ μεταβάλλον A^a.C^a. ^z γίνονται D^a. ^a ἀρά-
 χνην A^a.C^a. ^b καὶ om. A^a. ^c ἐπεὶ στρογγύλα] ἐπιστρογγύλα δὲ
 P.D^a. ^d ἐν ἀράχνην ἀλλὰ τὰ μὲν ἐν λεπτὸν καὶ μικρόν, τὰ δ' ἐν παχὺ
 P.D^a. ^e κύτῳ P.D^a. ^f φθειρομένοις P.D^a. ^g ζῶα ποιοῦσι A^a.C^a.

φαλάγγια ^h τίκτει εἰς γύργαθον πλεξάμενα παχύν, ⁱ ἐφ' ᾧ ἐπαύζουσιν. Τίκτουσι δ' αἱ μὲν γλαφυραὶ ἐλάττω τὸ πλήθος, τὰ δὲ φαλάγγια ^k πολὺν πλῆθος· καὶ αὐξηθέντα περιέχει ^l κύκλῳ ^m τὸ φαλάγγιον, καὶ ⁿ ἀποκτείνει τὴν τεκούσαν ^o ἐκβάλλοντα, πολλάκις δὲ καὶ τὸν ^p ἄρρενα, ^q εἰὰν λάβωσιν· συνε-
⁵ πφάζει γὰρ τῇ θηλείᾳ. ^r Ἐνίστε δὲ τὸ πλῆθος ^s γίνονται καὶ τριακόσια περὶ ἓν φαλάγγιον. Ἐκ δὲ μικρῶν τέλειοι ^t οἱ ἀράχνη γίνονται ^v περὶ τὰς ἐπτάδας τὰς τέτταρας.

- 28 Αἱ δ' ἀκρίδες ὀχεύονται ^w μὲν τὸν αὐτὸν τρόπον τοῖς ἄλλοις ἐντόμοις, ἐπιβαίνοντος τοῦ ἐλάττονος ἐπὶ ^x τὸ μείζον (τὸ γὰρ ἄρρεν ἐλαττόν ἐστι), τίκτουσι δ' εἰς τὴν γῆν ^y καταπήξασαι τὸν πρὸς τῇ κέρκῳ ^z καυλόν, ὃν οἱ ἄρρενες οὐκ ἔχουσιν. ^a Ἀθρόαι δὲ τίκτουσι καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν ^b τρόπον, ² ὥστε εἶναι ^c καθαπερὶ κηρίον. Εἰθ' ὅταν τέκωσιν, ἐνταῦθα γίνονται σκώληκες ῥοειδεῖς, οἱ περιλαμβάνονται ὑπὸ τινος γῆς λεπτῆς ^d ὥσπερ ὑμένος· ἐκ ταύτης δ' ^e ἐκπέττονται. Γίνεται δὲ μαλακὰ τὰ κνήματα οὕτως ὥστ' ἂν τις ἄψηται συνθλίβεσθαι. Ταῦτα δ' οὐκ ἐπιπολῆς ἀλλὰ μικρὸν ὑπὸ ^f γῆς ἐστίν.
- 3 Ὅταν δὲ ^g πεφθῶσιν, ἐκδύνουσιν ἐκ τοῦ ^h γαιοειδοῦς τοῦ περιέχοντος ἀκρίδες μικραὶ καὶ μέλαιναι· εἴτα ⁱ περιρρήγνυται ^k αὐταῖς τὸ δέρμα, καὶ γίνονται ^l εὐθὺς μείζους. Τίκτουσι δὲ λήγοντος τοῦ θέρους, καὶ τεκοῦσαι ἀποθνήσκουσιν· ἅμα γὰρ ⁴ ^m τικτούσαις σκώληκες ἐγγίνονται περὶ τὸν τράχηλον. Καὶ οἱ ἄρρενες ⁿ δὲ ἀποθνήσκουσι περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον. Ἐκδύνουσι δ' ἐκ ^o τῆς γῆς τοῦ ἔαρος. Οὐ γίνονται ^p δ' ἀκρίδες

^h τίκτουσιν P. ⁱ ἐφ' ἐν P.Da. ^k πολὺ τὸ πλῆθος Aa.Ca. ^l κύκλῳ om. P.Da. ^m τὸ] τὸ δὲ P.Da. ⁿ ἀποτίκει P.Da. ^o ἐκβ.] καὶ ἐκβάλλονται Aa.Ca. ^p ἄρρενα P.Da. ^q εἰὰν λάβωσιν] ἀναλαμβάνουσιν P. ^r ἐνίστε. τὸ δὲ P.Ca.Da. ^s γίνεταί P.Da. ^t οἱ om. P.Da. ^v ἐπὶ τὰς τέσσαρας ἐπτάδας Da. ^w μὲν om. P.Da. ^x τὸν μείζονα P.Da. ^y πήξασαι Aa.Ca. ^z αὐλόν. οἱ δὲ ἄρρενες P.Da. ^a ἀθρόως P.Da. ^b τρόπον P.Ca. ^c καθάπερ ἂν εἰ κηρίον P, καθάπερ ἂν ἡ κηρίον Da. ^d ὥσπερ ὑφ' ὑμένος ἐν ταύτῃ P.Da. ^e ἐκπέττονται Da. ^f γῆν Aa. ^g πεφθῶσιν] ἐκπευθῶσιν P, ἐκτέκωσιν Da. ^h γαιοειδοῦς Da. ⁱ περιρρήγνυται Aa. ^k αὐτῶν Da. ^l εὐθὺς] δ' εὐθὺς Ca. ^m τικτούσαις] τέκωσι P.Da. ⁿ δὲ om. Da. ^o τῆς γῆς om. P. ^p δ'] δὲ αἱ P.Da.

^q οὐτ' ἐν τῇ ὀρεινῇ ^r οὐτ' ἐν τῇ λυπρῇ, ἀλλ' ἐν τῇ πεδιάδι καὶ κατερρωγυία· ἐν ταῖς ^s ῥωγμαῖς γὰρ ^t ἐκτίκτουσιν. Διαμένει δὲ τὰ ^u φὰ τὸν χειμῶνα ἐν τῇ γῇ· ἅμα ^v δὲ τῷ ^w θέρει γίνονται ἐκ τῶν περυσινῶν κυημάτων ἀκρίδες.

Ὅμοίως δὲ τίκτουσι καὶ οἱ ^x ἀττέλαβοι, καὶ τεκόντες ²⁹ ἀποθνήσκουσιν. Φθείρεται δ' αὐτῶν τὰ ^u φὰ ὑπὸ τῶν μετοπωρινῶν ὑδάτων, ὅταν πολλὰ γένηται· ἂν δ' αὐχμὸς συμβῇ, ^y τότε γίνονται ^z μᾶλλον πολλοὶ οἱ ^x ἀττέλαβοι διὰ ^a τὸ μὴ φθείρεσθαι ὁμοίως, ἐπεὶ ἄτακτός γε δοκεῖ ἡ ^b φθορὰ αὐτῶν, καὶ γίνεσθαι ὅπως αὖν τύχη.

Τῶν δὲ τεττίγων γένη μὲν ἐστὶ δύο, οἱ μὲν μικροί, οἱ ³⁰ πρῶτοι φαίνονται καὶ τελευταῖοι ἀπόλλυνται, οἱ δὲ ^c μεγάλοι, οἱ ἄδοντες, ^d οἱ καὶ ὕστερον γίνονται καὶ πρότερον ἀπόλλυνται. Ὅμοίως δ' ἐν τε τοῖς μικροῖς ^e καὶ τοῖς μεγάλοις ^f οἱ μὲν διηρημένοι εἰς τὸ ὑπόζωμα, ^g οἱ ἄδοντες, οἱ δὲ ^h ἀδιαίρετοι, οἱ οὐκ ⁱ ἄδοντες. Καλοῦσι δὲ ^k τινες τοὺς μὲν ² μεγάλους καὶ ἄδοντας ἀχέτας, τοὺς δὲ μικροὺς ^l τεττιγόνια· ἄδουσι δὲ μικρὸν καὶ τούτων οἱ διηρημένοι. Οὐ γίνονται δὲ τέττιγες ^m ὅπου ⁿ μὴ δένδρα ἐστίν· διὸ καὶ ἐν Κυρήνῃ οὐ γίνονται ἐν τῷ πεδίῳ, περὶ δὲ τὴν πόλιν πολλοί, μάλιστα δ' οὐ ἐλαῖαι· ^o οὐ γὰρ γίνονται παλίνσκιοι. Ἐν γὰρ τοῖς ψυχροῖς οὐ ³ γίνονται τέττιγες, διὸ οὐδ' ἐν τοῖς ^p συσκίοις ἄλσεσιν. Ὁχεύονται δ' ^q ὁμοίως οἱ μεγάλοι ἀλλήλοισι καὶ οἱ μικροί, ὕπτιοι συνδουζόμενοι πρὸς ἀλλήλους· ἐναφίησι ^r δ' ὁ ἄρρην εἰς τὴν θήλειαν, ὥσπερ καὶ τᾶλλα ἔντομα. Ἐχει δὲ ^s καὶ ἡ θήλεια αἰδοῖον ἐσχισμένον· ^t θήλεια δ' ἐστὶν εἰς ἣν ἀφίησιν ὁ ^v ἄρρην.

^q οὐτ' pr. om. P.Da. ^r οὐδ' ἐν τῇ λέπρα P.D. ^s ῥωγμαῖς Ca. ^t ἐν-τίκτουσιν P. ^v δὲ] δ' ἐν P.Da. ^w θέρει] ἔαρι Da, θανείν P. ^x ἀττέλαφοι P. ^y ποτὲ P. ^z μᾶλλον ἀττ. πολλοί P.Da. ^a τὸ αὐτὰ μὴ P.Da. ^b φορὰ Ca. ^c μεγάλοι οἱ] τελευταῖοι Aa.Ca. ^d οἱ καὶ ὕστερον] ὕστερόν τε Da. οἱ—οὐκ ἄδοντες om. Ca. ^e καὶ ἐν τοῖς P.Da. ^f μὲν οἱ P. ^g οἱ ante ἄδ. om. Aa. ^h ἀδιαίρετοι οἱ Ca, ἀδιαίρετον ἔχοντες P.Da. ⁱ ἄδουσι P.Ca.Da. ^k τινες om. Aa.Ca. ^l τριγόνια Aa.Ca. ^m ὅπου Aa. ⁿ δένδρα μὴ P.Da. ^o οὐ γίνονται πολύσκιοι P.Da. ^p συσκίοις Ca, εὐσκίοις P.Da. ^q οἱ μεγάλοι ὁμοίως P.Da. ^r δ'] γὰρ Ca. ^s καὶ om. P.Da. ^t ἡ δὲ θήλειά ἐστὶν ἐν ἣ ἐναφίησιν P.Da. ^v ἄρρην τι. τίκτουσι P.

- 4 Τίκτουσι ^ω δ' ἐν τοῖς ^α ἀργοῖς, ^υ τρυπῶντες ^φ ἔχουσιν ὄπισθεν ^ξ ὀξεί, καθάπερ καὶ οἱ ^α ἀττέλαβοι· ^β καὶ γὰρ οἱ ^α ἀττέλαβοι τίκτουσιν ^ε ἐν τοῖς ἀργοῖς, διὸ πολλοὶ ἐν τῇ ^δ Κυρηναίᾳ γίνονται. Ἐντίκτουσι δὲ καὶ ἐν τοῖς καλάμοις ἐν οἷς ἰστάσι ^ε τὰς ἀμπέλους· διατρυπῶντες ^ι τοὺς καλάμους, καὶ ⁵ ἐν τοῖς τῆς ^ε σκίλλης καυλοῖς. Ταῦτα δὲ τὰ κνήματα ^η καταρρεῖ εἰς τὴν γῆν. Γίνονται δὲ πολλοὶ ὅταν ἐπομβρία γέννηται. ^ι Ὁ δὲ σκώληξ αὐξηθεὶς ἐν τῇ ^κ γῇ γίνεται τεττιγομήτρα· καὶ εἰς τὸ τότε ἥδιστοι, πρὶν περιρραγῆναι τὸ ⁶ κέλυφος. Ὅταν δ' ἡ ὥρα ἔλθῃ περὶ τροπᾶς, ¹ ἐξέρχονται νύκτωρ, καὶ εὐθὺς ῥήγνται ^μ τε τὸ κέλυφος καὶ γίνονται τέττιγες ἐκ τῆς τεττιγομήτρας, ^η καὶ γίνονται μέλανες καὶ σκληρότεροι εὐθὺς καὶ μείζους, καὶ ἄδουσιν. Εἰς δ' ἄρρενες μὲν οἱ ἄδοντες ἐν ἀμφοτέροις τοῖς γένεσι, θήλεις δ' οἱ ἑτεροί.
- 7 Καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἡδίους οἱ ἄρρενες, μετὰ δὲ τὴν ὀχίαν αἱ θήλειαι· ἔχουσι γὰρ ψά λευκά. ^ο Ἀναπετόμεναι δ' ὅταν ^ρ σοβῇσι τις, ἀφιάσιν ὑγρὸν ^ι οἶον ὕδωρ, ὃ λέγουσιν οἱ γεωργοὶ ὡς κατουρούντων καὶ ἐχόντων περίττωμα καὶ ⁸ τρεφόμενων τῇ δρόσῳ. Ἐὰν δὲ τις κινῶν τὸν δάκτυλον προσίῃ ^ι ἀπ' ^α ἄκρου ἐπικάμπτων τε καὶ ἐκτείνων ^ι πάλιν, μᾶλλον ὑπομένουσιν ^ν ἢ εἰς ^ω εὐθὺς ἐκτείνας, καὶ ἀναβαίνουσιν ἐπὶ τὸν δάκτυλον· διὰ τὸ ἀμυδρῶς ^α γὰρ ὁρᾶν ὡς ^υ ἐπὶ φύλλον ἀναβαίνουσι κινούμενον.
- 31 Τῶν δ' ἐντόμων ὅσα σαρκοφάγα μὲν ^α μή ^α ἐστὶ, ζῇ δὲ

^ω δὲ τοῖς C^a, δὲ τοῖς μὲν pr. A^a, δὲ ἐν μὲν τοῖς corr. A^a. ^α ἀργοῖς P.D^a. et corr. A^a. ^υ τρυπῶντες—ὀξεῖ] ὡς ἔχουσιν P. ^ξ ὀξεί A^a. ^α ἀττέλαφοι utrobique P. ^β καὶ γὰρ οὗτοι οἱ ἀττέλαφοι P. καὶ γὰρ οἱ ἀττέλαφοι om. A^a.C^a. ^ε ἐν τοῖς ἀργοῖς corr. A^a, ἐν τοῖς σαργοῖς D^a, ἐν P. ^δ κυρήνῃ P.D^a. ^ε τὰς] τοὺς A^a.C^a. ^ι τοὺς] τὰς P.D^a. ^ε σκίλλης P, κίλλης A^a.C^a, σκύλλης corr. A^a. ^η κάτω ρεῖ P. ^ι ὅταν δὲ σκώληξ αὐξηθῇ A^a. ^κ γῇ τότε γίνεται D^a. ¹ ἐξέρχεται D^a. ^μ τε om. P.D^a. ^η καὶ γίνονται] γίνονται δὲ P.D^a. ^ο ἀναπετόμεναι P, ἀναπεπταμέναι A^a.C^a. ^ρ συμβῇ P.D^a. ^ι οἶον ὡς ὕδωρ A^a.C^a. ^ι ἐπ' P. ^α ἄκρου ἢ τι κάμπτων καὶ P.D^a. ^ι μᾶλλον πάλιν P. ^ν ἢ—φύλλον ἀναβαίνουσι om. P. ^ω εὐθὺς ἐκτείνῃ, ἀναβαίνουσι δ' D^a. ^α γὰρ om. D^a. ^υ ἐπὶ τὸ φύλλον ἀναβαίνοντες D^a. ^α μή om. D^a. ^α εἰς A^a.C^a.

χυμοῖς σαρκὸς ζώσης, οἷον οἷ ^βτε φθείρες ^γκαὶ αἱ ψύλλαι
καὶ κόρεις, ἐκ μὲν τῆς ὀχείας πάντα γεννᾷ τὰς καλουμένας
κόνιδας, ἐκ δὲ τούτων ^δἕτερον οὐθέν γίνεται πάλιν. Αὐτῶν δὲ ^ε
γίνονται τούτων αἱ μὲν ψύλλαι ἐξ ἐλαχίστης σηπεδόνης (ὅπου
^εγὰρ ^ςἂν κόπρος ξηρὰ γένηται, ἐνταῦθα συνίστανται), ^ςαἱ δὲ
κόρεις ἐκ τῆς ἱκμάδος τῆς ἀπὸ τῶν ζώων συνισταμένης ἐκτός,
^ηοἱ δὲ φθείρες ἐκ τῶν σαρκῶν. Γίνονται δ' ὅταν μέλλωσιν,
οἷον ἰονθοὶ μικροί, οὐκ ἔχοντες ^ιπύον τούτους ^κἂν τις ^ικεντήσῃ,
ἐξέρχονται φθείρες. ^μἘνίοις δὲ ^μτοῦτο συμβαίνει τῶν ἀνθρώ- ³
πων νόσημα, ὅταν ὑγρασία πολλὴ ἐν τῷ σώματι ᾖ· καὶ διε-
φθάρησάν τινες ^νἤδη τοῦτον τὸν τρόπον, ὥσπερ Ἀλκμᾶνά
^ντέ φασι ^οτὸν ποιητὴν καὶ Φερεκύδην τὸν ^ρΣύριον. Καὶ ἐν
νόσοις δὲ τισι ^ιγίνεται ^ρπλήθος φθειρῶν. ^ςἜστι ^ςδὲ γένος ⁴
φθειρῶν οἱ καλοῦνται ἄγριοι, καὶ σκληρότεροι τῶν ἐν τοῖς
πολλοῖς γιγνομένων· εἰσὶ δ' οὗτοι καὶ δυσαφαίρετοι ἀπὸ
τοῦ ^τχρωτός. Παισὶ μὲν ^νοὖν οὖσιν αἱ κεφαλαὶ ^ωγίνονται
φθειρώδεις, τοῖς δ' ἀνδράσιν ἥττον. Γίνονται δὲ καὶ ^ςαἱ γυ-
ναῖκες τῶν ἀνδρῶν μᾶλλον φθειρώδεις. ^υὍσοις δ' ἂν ^ςἐγγί- ⁵
νῶνται ^ςἐν τῇ κεφαλῇ, ἥττον ποιοῦσι τὰς κεφαλὰς. Ἐγγί-
νονται δὲ καὶ τῶν ἄλλων ^βζώων ἐν πολλοῖς φθείρες. Καὶ
γὰρ ^ςοἱ ^δὄρνιθες ἔχουσι, καὶ ^ςοἱ καλούμενοι φασιανοὶ εἰάν μὴ
κονιῶνται, ^ςδιαφθείρονται ὑπὸ τῶν φθειρῶν. Καὶ τῶν ἄλλων
δὲ ὅσα πτερὰ ἔχει, ^ςτῶν ἐχόντων καυλὸν καὶ τῶν ἐχόντων
τρίχας. Πλὴν ὄνος οὐκ ἔχει οὔτε φθεῖρας οὔτε ^ηκρότυνας. ⁶
Οἱ δὲ βόες ἔχουσιν ἄμφω τὰ δὲ πρόβατα καὶ αἰγες ^ηκρότω-
νας, φθεῖρας δ' οὐκ ἔχουσιν· καὶ ^ιαἱ ὕες φθεῖρας μεγάλους καὶ

^β τε om. A^a.Ca. ^γ καὶ ψύλλοι D^a, καὶ ψύλοι P. ^δ οὐδὲν ἕτερον D^a.
^ε γὰρ] δ' A^a.Ca. ^ς ἂν om. P.D^a. ^η αἱ Ca. ^ι ποιόν P.D^a.
^κ ἐάν Ca. ^ι κενήσῃ ἐκ τούτων ἐξέρχεται A^a.Ca. ^μ τοῦτο om. P.D^a.
^ν ἤδη et τέ om. A^a.Ca. ^ο τὸν ποιητὴν om. Ca. ^ρ ἀσσύριον A^a.Ca.
^ι γίνονται A^a.Ca. ^ρ πλήθῃ A^a. ^ς δὲ τι γένος Ca. ^τ χρωτός] σώματος P.D^a.
^ν οὖν om. P. ^ω φθειρώδεις γίνονται P.D^a. ^ς αἱ om. P. ^υ ὅσοι D^a.
^ς ἐγγίγνεται A^a.Ca. ^ς ἐν om. P.D^a. ^β ζώων om. A^a. ^γ οἱ om. A^a.Ca.
^δ ὄρνεις P. ^ς οἱ γε καλούμενοι P.D^a. ^ς φθείρονται ὑπὸ φθειρῶν Ca.
^ς τὸ ἔχον P.A^a.Ca.D^a. ^η κρότυνας utrobique P. ^ι αἱ om. P.C^a.D^a.

σκληρούς. Ἐν δὲ τοῖς κυσὶν οἱ καλούμενοι γίνονται ^κκυνοραΐσται. Πάντες δ' οἱ φθείρες ἐν τοῖς ἔχουσιν ἐξ αὐτῶν γίνονται ^γτῶν ζῶων. Γίνονται δ' οἱ φθείρες ^μμᾶλλον ὅταν μεταβάλλωσι ^πτὰ ὕδατα οἷς λούονται, ὅσα ἔχει τῶν λουομένων φθείρας. Ἐν δὲ τῇ θαλάττῃ γίνονται μὲν ἐν τοῖς ἰχθύσι φθείρες, οὗτοι δ' οὐκ ἐξ αὐτῶν τῶν ἰχθύων ἀλλ' ἐκ τῆς ἰλύος· εἰσὶ δὲ τὰς ὄψεις ὅμοιοι τοῖς ^οὄνοις τοῖς ^ρπολύποσι, πλὴν τὴν οὐρὰν ^εἔχουσι ^απλατεῖαν. Ἐν ^ιδ' εἰδός ἐστι τῶν φθειρῶν τῶν θαλαττίων, καὶ γίνονται πανταχοῦ, ^βμάλιστα δὲ περὶ τὰς τρίγλας. Πάντα ^τδὲ πολύποδα ^νταῦτ' ἐστὶ καὶ ^ωἄναιμα ^ςτὰ ἔντομα. ^γὉ δὲ τῶν θύνων οἶστρος γίνεται μὲν ^ζπερὶ τὰ πτερύγια, ἔστι δ' ὅμοιος τοῖς σκορπίοις, καὶ τὸ μέγεθος ^αἥλικος ἀράχνης. Ἐν δὲ τῇ θαλάττῃ τῇ ἀπὸ Κυρήνης πρὸς Αἴγυπτον ἔστι περὶ τὸν δελφῖνα ἰχθύς ὃν καλοῦσι φθεῖρα· ὃς γίνεται πάντων πιότατος διὰ τὸ ἀπολαβεῖν τροφῆς ἀφθόνου θηρεύοντος τοῦ δελφίνου.

- 32 Γίνεται δὲ καὶ ἄλλα ^βζωδάρια, ὥσπερ ἐλέχθη ^εκαὶ πρότερον, τὰ μὲν ἐν ἐρίοις καὶ ὅσα ἐξ ἐρίων ^δἐστίν, οἷον ^οοἱ σῆτες, ^ιοἱ ἐμφύονται μᾶλλον ὅταν κονιορτώδῃ ^εἢ τὰ ἔρια, μάλιστα δὲ γίνονται ^αἀν ἀράχνης συγκατακλεισθῇ ἐκπίνων ^γγάρ, εἴαν τι ἐνῇ ^ηὕγρον, ξηραίνει. Γίνεται δὲ ^ικαὶ ἐν ^κχιτῶνι ὁ σκώληξ οὗτος. Καὶ ^ιἐν κηρῷ δὲ γίνεται παλαιουμένων, ὥσπερ ἐν ξύλῳ ζῶον, ὃ δὴ δοκεῖ ἐλάχιστον εἶναι τῶν ^ζζῶων πάντων καὶ καλεῖται ^μἀκαρί, λευκὸν καὶ μικρόν. Καὶ ἐν τοῖς βιβλίοις ἄλλα γίνεται, τὰ μὲν ὅμοια ^πτοῖς ἐν τοῖς ἱματίοις, τὰ δὲ ^οτοῖς σκορπίοις ἄνευ τῆς οὐράς, μικρὰ πάνπαν· καὶ ὅλως ἐν πᾶσιν ὡς εἰπεῖν, ἐν τε τοῖς ξηροῖς ὑγραينو-

^κ κυνορέσται P, κυνοραῖσται D^a. ^ι τῶν om. P. ^μ μάλιστα P.D^a.
^α τὰ om. P.D^a. ^ο οἷοις C^a. ^ρ παχύποσι A^a. ^α παχείαν A^a. ^ι δ' om. pr. A^a. ^ε δὲ μάλιστα A^a. ^τ δὲ τὰ πολύποδα C^a. ^ν ταῦτ' εἰς A^a.C^a, ἐστὶ ταῦτα P.D^a. ^ω ἄναιμα A^a.C^a. ^ς τὰ] κτὰ P, καὶ A^a.C^a.
^γ ὅ] οἱ C^a, τισὶ P.D^a. ^ζ παρὰ A^a. ^α ἥλικον D^a. ^β ζωάρια A^a.
^ε καὶ πρότερον om. P.D^a. ^δ εἰσὶν A^a.D^a. ^ο οἱ om. A^a.C^a. ^ι οἱ om. P.
^η τὰ ἔρια ἢ A^a.C^a. ^η ὑγροῦ A^a.C^a. ^ι καὶ om. P.D^a.
^κ χιόνι C^a. ^ι ἐν] ἐπὶ A^a.C^a. ^μ ἀκαρῇ A^a.C^a. ^π τοῖς ἐν] τῶν ἐν P.
^ο τοῖς om. P.D^a.

μένοις καὶ ἐν τοῖς ὑγροῖς ξηραινομένοις, ὅσα ἔχει αὐτῶν
ζώην. P^u Ἔστι δέ τι σκωλήκιον ὃ καλεῖται ξυλοφθόρον,
οὔθενος ἦττον ἢ ἄτοπον τῶν ζώων. Ἡ ^τ μὲν γὰρ κεφαλὴ⁴
ἔξω τοῦ κελύφους^α προέρχεται ^ι ποικίλη, καὶ οἱ πόδες ἐπ'
^ν ἄκρον, ὥσπερ τοῖς ἄλλοις σκώληξιν, ἐν χιτῶνι ^ω δὲ τὸ ἄλλο
σῶμα ^α ἀραχνιώδει, καὶ περὶ αὐτὸ κάρφη, ὥστε δοκεῖν προσ-
έχεσθαι βαδίζοντι· ταῦτα δὲ ^υ σύμφυτα τῷ χιτῶνι² ἔστιν,
ὥσπερ ^α κοχλία τὸ ὄστρακον, οὕτω τὸ ἅπαν ^β τῷ σκώληκι,
καὶ οὐκ ἀποτίπτει ἀλλ' ἀποσπᾶται ὥσπερ προσπεφυκότα·
καὶ ἐάν ^ε τις τὸν χιτῶνα περιέλη, ἀποθνήσκει καὶ γίνεται
ὁμοίως ἀχρεῖος ὥσπερ ὁ κοχλίας περιαιρεθέντος τοῦ ὀστρά-
κου. Χρόνου δὲ προϊόντος γίνεται καὶ οὗτος ὁ σκώληξ⁵
χρυσάλλις ὥσπερ ^δ αἱ κάμπαι, καὶ ζῇ ἀκινήτιζων· ^ε ὅ ^τι ^ι δ'
ἐξ αὐτοῦ γίνεται τῶν πτερωτῶν ζώων, οὕτω συνῶπται. ^ε Οἱ
^δ ἔρινοι^h οἱ ἐν τοῖς ^ι ἐρινοῖς ἔχουσι ^κ τοὺς καλουμένους
^ι ψήνας. Γίνεται δὲ ^μ τοῦτο πρῶτον σκωλήκιον, εἴτα ^α πε-
ριρραγέντος τοῦ δέρματος^ο ἐκπέτεται τοῦτο ^ρ ἐγκαταλείπων
^α ὁ ψήν, καὶ ^τ εἰσδύεται εἰς τὰ τῶν συκῶν ^ε ἐρινᾶ, καὶ διὰ
^ι στόματός ποιεῖ μὴ ἀποτίπτειν τὰ ^ε ἐρινᾶ· διὸ περιάπτουσι
^ν τε τὰ ἐρινᾶ πρὸς τὰς ^ω συκᾶς οἱ γεωργοί, καὶ φυτεύουσι
πλησίον ταῖς συκαῖς ἐρινεούς.

Τῶν δὲ τετραπόδων καὶ ἐναίμων καὶ φωτόκων αἱ μὲν³³
γενέσεις εἰσὶ τοῦ ἔαρος, ὀχεύεται δ' οὐ ^α πάντα τὴν αὐτὴν
ᾠραν, ἀλλὰ τὰ μὲν ἔαρος τὰ δὲ θέρους τὰ δὲ περὶ τὸ μετό-
πωρον, ὡς ἐκάστοις ^υ πρὸς τὴν γένεσιν τῶν ἐγγόνων ἢ ἐπι-

P ἔτι C^a. ἢ ἄτοπον] ἀπὸ τούτων P.D^a. ^τ μὲν om. D^a. ^α προσέ-
χεται P.D^a. ^ι ποικίλη] τῇ κοίλῃ A^a. ^ν ἄκρον A^a, ἄκρων C^a. ^ω δέ] καὶ P.D^a. ^α ἀραχνιώδει post δὲ A^a, ἀραχνιώδες P.D^a. ^υ σύμφυτα C^a.
^α εἰσιν A^a.C^a. ^α κοχλίας A^a. ^β τῷ om. P. ^ε τὸν χιτῶνά τις A^a.C^a.
^δ αἱ] καὶ αἱ P.D^a. ^ε ὅ ^τι] ὁ P.D^a. ^ι δ' ἐξ αὐτῶν C^a, δὲ ταυτοῦ P.
^ε οἱ δὲ ἔρινες P.D^a. ^h οἱ om. A^a. ^ι ἐρινοῖς D^a, ἐρνοῖς P. ^κ τὰς κα-
λουμένας P. ^ι ψήνας P.D^a. ^μ τοῦτο πρῶτον] πρῶτον τὸ A^a.C^a.
^ο ἐκπέταται A^a.C^a, ἐκπέ-
τεται P. ^ρ ἐγκαταλείπων P.D^a. ^α ὁ ψήν] ὁ ψιν P.A^a.C^a.D^a. ^τ ἐνδύε-
ται A^a.C^a. ^ε ἐρινᾶ utrobique A^a.C^a. ^ι στόματος A^a. ^ν τὰ τε P.D^a.
^ω συκίας A^a.C^a. ^α πάντα] κατὰ A^a.C^a. ^υ πρὸς] περὶ A^a.C^a.

- 2 οὔσα ὥρα συμφέρει. Ἡ ^z μὲν οὖν χελώνη τίκτει φά σκλη-
ρόδερμα καὶ ^a δίχροα ὥσπερ τὰ τῶν ὀρνίθων, τεκούσα δὲ
κατορύττει καὶ τὸ ἄνω ποιεῖ ἐπίκροτον· ὅταν δὲ τοῦτο
ποιήσῃ, φοιτῶσα ἐπφάζει ^b ἄνωθεν· ἐκλείπεται δὲ τὰ φά τῷ
3 ὑστέρω ἔτει. Ἡ ^δ ^c ἐμὺς ἐξιούσα ἐκ τοῦ ὕδατος τίκτει,
ὀρύξασα βόθυνον πιθώδη, καὶ ^d ἐντεκούσα καταλείπει· ἐάσασα
^δ ἡμέρας ^e ἐλάττους ἢ τριάκοντα ἀνορύττει καὶ ^f ἐκλείπει
ταχύ, καὶ ἀπάγει τοὺς νεοττοὺς ^g εὐθύς εἰς τὸ ὕδωρ. Τί-
κτουσι δὲ καὶ αἱ θαλάττιαι χελῶναι ἐν τῇ γῇ ^h φά ὅμοια
τοῖς ὀρνισι τοῖς ⁱ ἡμέροις, καὶ κατορύξασαι ἐπφάζουσι ^k τὰς
4 νύκτας. Τίκτουσι ^l δὲ πολὺ πλῆθος ὧν· καὶ γὰρ ^m εἰς
ἐκατὸν τίκτουσιν φά. Τίκτουσι δὲ ⁿ καὶ σαῦροι καὶ κροκό-
δειλοι οἱ χερσαῖοι καὶ οἱ ποτάμιοι εἰς τὴν γῆν. ^o Ἐκλεί-
πεται δὲ τὰ τῶν ^p σαύρων αὐτόματα ἐν τῇ γῇ· οὐ γὰρ διε-
τίξει ὁ σαῦρος· λέγεται γὰρ ^q ἔκμηνος εἶναι βίος σαύρας.
5 Ὁ δὲ ποτάμιος κροκόδειλος τίκτει μὲν φά ^r πολλά, τὰ πλεῖ-
στα περὶ ἐξήκοντα, λευκὰ τὴν χροάν, καὶ ἐπικάθηται ^s ^δ
ἡμέρας ἐξήκοντα (καὶ γὰρ ^t καὶ βιοῖ ^v χρόνον πολύν), ἐξ
ἐλαχίστων ^δ ὧν ^w ζῶον μέγιστον γίνεται ἐκ τούτων· τὸ
μὲν γὰρ ὧν ^x οὐ μείζον ἐστὶ ^y χηνείου, καὶ ὁ νεοττὸς ^z τού-
του κατὰ λόγον, αὐξανόμενος δὲ γίνεται ^a καὶ ἑπτακαίδεκα
πήχεων. Λέγουσι δὲ τινες ^b ὅτι καὶ αὐξάνεται ἕως ^c ἂν ζῇ.
34 Τῶν δὲ ὄφειν ὁ μὲν ἔχισ ^d ζωοτοκεῖ ἔξω, ἐν αὐτῷ πρῶτον
φωτοκῆσας· τὸ ^δ ὦν, ὥσπερ τῶν ἰχθύων, ^e μονόχρουν ἐστὶ
καὶ μαλακόδερμον. Ὁ δὲ νεοττὸς ^f ἄνω ἐπιγίνεται, καὶ οὐ

^z μὲν οὖν] δὲ D^a. ^a δίχροα P.D^a. ^b ἄνω A^a. ^c ἐμὺς C^a. ^d ἐκτε-
κούσα D^a. ^e ἐλάττους ἢ om. P.D^a. ^f ἐκλείπει P, ἐκλείπει corr. D^a.
^g εὐθύς ante τοὺς P.D^a, om. C^a. ^h φά om. P.D^a. ⁱ ἡμέτεροις A^a, C^a.
^k ταῖς νύκταις A^a. ^l δὲ τὸ πλῆθος πολὺ P, δὲ πλῆθος πολὺ D^a. ^m εἰς
om. P.D^a. ⁿ καὶ αἱ σαῦραι καὶ οἱ κροκόδειλοι A^a, C^a. ^o ἐκλείπεται P.
P σαυρῶν C^a. ^p ἔξαμηνόβιος εἶναι ὁ σαῦρος P.D^a. ^r πολλά τὰ πλείω
om. P.D^a. ^s ^δ om. P.D^a. ^t καὶ post γὰρ om. P.D^a. ^v πολὺν
χρόνον D^a. ^w μέγιστον ζῶον P.D^a. ^x ἐστὶν οὐ μείζον P.D^a. ^y χηνίου
καὶ νεοττοῦ P. ^z τούτου] τοῦ P, om. D^a. ^a καὶ om. A^a. ^b ὅτι καὶ]
ὡς καὶ P.D^a, καὶ ὡς C^a. ^c ἂν] οὐ A^a. ^d ἔξω ζωοτοκεῖ ἐν D^a, ζωοτοκεῖ
ἐξ ὧν C^a. ^e μονόχρουν C^a. ^f ἄνωθεν περιγίνεται P.D^a.

περιέχει φλοιὸς ὀστρακώδης, ὥσπερ οὐδὲ τὰ τῶν ἰχθύων. Τίττει ^ε δὲ ^h μικρὰ ἐχίδια ἐν ὑμέσιν, οἱ περιρρήγνυνται τρι-² ταῖοι· ἐνίοτε δὲ καὶ ⁱ τὰ ἔσω διαφαγόντα αὐτὰ ^k ἐξέρχεται. Τίττει δ' ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ καθ' ἓν, τίττει δὲ ^l πλείω ἢ εἴκοσιν· ^m οἱ δ' ἄλλοι ὄφεις ὠτοκοῦσιν ἔξω, τὰ δ' ^o ὡς ἀλλήλοις συνεχῇ ἐστὶν ὥσπερ αἱ τῶν γυναικῶν ⁿ ὑποδερίδες· ὅταν δὲ τέκη εἰς τὴν γῆν, ἐπφάζει. Ἐκλέπεται ^o δὲ ^p καὶ ταῦτα τῷ ^q ὑστέρω ἔτει.

Z.

^r Αἱ μὲν οὖν τῶν ὄφρων καὶ τῶν ἐντόμων γενέσεις, ἔτι ^s δὲ τῶν ^t τετραπόδων καὶ ὠτοκόων, τοῦτον ἔχουσι τὸν τρόπον. Οἱ δ' ὄρνιθες ὠτοκοῦσι μὲν ^v ἅπαντες, ἡ δ' ὦρα τῆς ὀχέας καὶ οἱ τόκοι ^w οὐ πᾶσιν ὁμοίως ἔχουσιν. Τὰ μὲν ^x γὰρ καὶ ὀχεύεται καὶ τίττει κατὰ πάντα τὸν χρόνον ὡς εἰπεῖν, οἶον ἀλεκτορὶς καὶ περιστερὰ, ἡ μὲν ἀλεκτορὶς ὄλον τὸν ἐνιαυτὸν ^y ἔξω ^z δύο μηνῶν τῶν ἐν τῷ χειμῶνι τροπικῶν. Πλήθος δὲ τίττους ἐν αἱ καὶ ^a τῶν γενναίων πρὸ ἐπφασμοῦ καὶ ἐξήκοντα· καίτοι ἦττον πολυτόκοι ^b αἱ γενναῖαι τῶν ἀγεννῶν εἰσίν. Αἱ δὲ ^c Ἀδριαναὶ ἀλεκτορίδες εἰσὶ μὲν μι-³ κραὶ τὸ μέγεθος, τίττους δ' ἀν' ἐκάστην ἡμέραν· εἰσὶ δὲ χαλεπαί, καὶ κτείνουσι τοὺς νεοττοὺς πολλάκις· χρώματα δὲ παντοδαπὰ ἔχουσιν. Τίττους δὲ ^d καὶ οἰκογενεῖς ἐν αἱ δις τῆς ἡμέρας· ἥδη δὲ τινες λίαν πολυτοκήσασαι ἀπέθανον διὰ ^e ταχέων. Αἱ μὲν οὖν ἀλεκτορίδες τίττους, ὥσπερ ^f εἴρηται, συνεχῶς· περιστερὰ δὲ καὶ φάττα καὶ τρυγῶν καὶ ^g οἰνᾶς διτοκοῦσι μὲν, ἀλλ' ^h αἱ περιστερὰ καὶ δεκάκις ^h τοῦ

^ε δέ] δὲ καὶ Α^a. ^h μικρὰ ἐχίδια Α^a, μικρὸν ἐχίδνιον C^a. ⁱ τὰ ἔσω] ἔσθεν P.D^a. ^k ἐξέρχονται Α^a. ^l πλείον Α^a. ^m αἱ P. ⁿ ὑποδερίδες P. ^o δὲ om. D^a. ^p καὶ om. Α^a. ^q ἐτέρω C^a.

Codices P.A^a.C^a.D^a. et capp. 1, 2, 3. E^a. ^r Αἱ] Εἰ D^a. Αἱ—τρόπον] hęc proximo quoque libro dat P. ^s δέ] δὲ καὶ P, δὲ καὶ τῶν ζώων D^a. ^t τετραπόδων [ζώων καὶ ὠτοκούντων P. ^v ἅπαντα Α^a. ^w οὐ] ἐν P. ^x καὶ om. Α^a.C^a. ^y ἔξω] πλήν D^a. ^z δυοῖν Α^a.C^a. ^a τῶν ἐννέων προεφωσμοῦ P.E^a. ^b αἱ γ.] καὶ αἱ γ. P.E^a. ^c ἀδριανικαὶ P.D^a.E^a. ^d καὶ om. Α^a.C^a. ^e ταχέος D^a. ^f οἰάσκει P.E^a. ^g αἱ] ὡς P.D^a.E^a. ^h τοῦ] μὲν τοῦ P.E^a.

ἐνιαυτοῦ τίκτουςιν. Οἱ δὲ πλείστοι τῶν ὀρνίθων τίκτουςι
τὴν ἐαρινὴν ὥραν, καὶ εἰσὶν οἱ μὲν πολὺγονοι αὐτῶν, πολὺ-
γονοὶ δὲ διχῶς, ¹οἱ μὲν τῷ πολλαίς, ὥσπερ αἱ περιστεραι,
⁵¹οἱ δὲ τῷ πολλά, ὥσπερ αἱ ἀλεκτορίδες. Τὰ ^kδὲ γαμφώ-
νυχα πάντα ¹ὀλιγόγονά ἐστιν, ἔξω κεγχρίδος· αὕτη δὲ
^mπλείστα τίκτει τῶν γαμφωνύχων. ¹Ωπται μὲν οὖν καὶ
τέτταρα ἤδη, τίκτει δὲ ⁿκαὶ πλείω. Τίκτουςι δὲ τὰ μὲν
ἄλλα ἐν ^oνεοττιαῖς, τὰ δὲ μὴ ^pπτητικὰ οὐκ ἐν νεοττιαῖς,
οἷον αἶ τε πέρδικες καὶ οἱ ὄρνυγες, ^qἀλλ' ἐν τῇ ^rγῇ, ^sἐπη-
λυγαζόμενα ὕλην. ^tΩσαύτως δὲ καὶ ^tκόρυδος καὶ τέτριξ.
⁶Ταῦτα μὲν ^vοὖν ὑπηνέμαυς ποιεῖται τὰς νεοττεύσεις· ὃν ^{δ'} οἱ
^wΒοιωτοὶ καλοῦσιν ^xεἶροπα, εἰς τὰς ὅπας ἐν τῇ γῇ κατα-
δυόμενος νεοττεύει μόνος. Αἱ δὲ κίχλαι ^yνεοττιᾶν μὲν
^zποιοῦνται ὥσπερ αἱ χελιδόνες ἐκ πηλοῦ ἐπὶ τοῖς ὑψηλοῖς
τῶν δένδρων, ἐφέξῃς δὲ ποιούσιν ἀλλήλαις καὶ ἔχομένας, ὥστ'
⁷εἶναι διὰ τὴν συνέχειαν ὥσπερ ^aὄρμαθὸν ^bνεοττιῶν. ¹Ο ^{δ'}
^eἔπωψ μόνος οὐ ποιεῖται ^dνεοττιᾶν τῶν καθ' ^eἑαυτὰ νεοτ-
τευόντων, ἀλλ' εἰσδύμενος εἰς τὰ στελέχη ἐν τοῖς κοίλοις
αὐτῶν τίκτει, οὐδὲν συμφορούμενος. ¹Ο δὲ ^fκόκκυξ ^gκαὶ ἐν
οἰκίᾳ νεοττεύει καὶ ἐν πέτραις. ^hἩ δὲ ^hτέτριξ, ἣν ⁱκαλοῦσιν
¹Ἀθηναῖοι οὐραγα, οὗτ' ἐπὶ τῆς γῆς νεοττεύει οὗτ' ἐπὶ τοῖς
δένδρεσιν, ^kἀλλ' ἐπὶ τοῖς χαμαιζήλοις φυτοῖς.

² Τὸ ^{δ'} φὸν ἀπάντων ὁμοίως τῶν ὀρνίθων σκληρόδερμόν
¹τ' ἐστίν, ἐὰν γόνυ γένηται καὶ μὴ διαφθαρῇ (ἐνια γὰρ
μαλακὰ τίκτουςιν αἱ ἀλεκτορίδες), καὶ δίχροα τὰ φῶ ^mτὰ

¹ αἱ utrobique P.Da.Ea. ^k δὲ post τὰ om. P.Ea. ¹ ὀλιγογόνια P.Ea.
^m πλείστα τίκτει P. ⁿ καὶ om. P.Ea. ^o νεοττιαῖς Da, νεοττεῖαις P.Ea.
utrobique. ^p πτητικὰ ἐν νεοττιαῖς οὐδαμῶς οἷον οἱ Aa.Ca. ^q ἀλλ' τίκτει
δὲ Da. ^r γῇ om. Aa. ^s ἐπηλυγαζομένη ὕλη Aa.Ca, ἐπυλαζόμενα ὕλης
P.Ea. ^t κόρυδες P.Da.Ea. ^v οὖν om. Ca. ^w βοιωτοὶ P.Da.Ea.
^x μέροπα P.Da.Ea, ἀέροπα Schneiderus. ^y νεοττιᾶν P.Da, νεοττεῖαν Ea.
^z ποιούσιν Aa.Ca. ^a ὄρμαθῃ P, ὄρμαθῇ Da. ^b νεοττεῖαν P.Da.Ea.
^c ἔπωψ P. ^d νεοττεῖαν P.Da.Ea. ^e ἑαυτὰ Ambrosianus, ἑαυτὸν
Aa.Da.Ea, ἑαυτῶν Ca, αὐτὸν P. ^f κόκκος Da. ^g καὶ post κ. om. Aa.Ca.
^h τέτριξ Ea. ⁱ καλοῦσιν οἱ ἀθηναῖοι P.Da.Ea. ^k ἀλλ' ἐν τοῖς Da. ¹ τ'
om. Aa.Ca. ^m τὰ alterum om. Aa.Ca.Da.

τῶν ὀρνίθων, ἐκτὸς μὲν τὸ λευκόν, ἐντὸς δὲ τὸ ὥχρον. Δια-
φέρουσι δὲ ^η καὶ τὰ τῶν περὶ ποταμοὺς καὶ λίμνας γινομέ-
νων ὀρνέων πρὸς τὰ τῶν ^ο ξηροβατικῶν. ^ρπολλαπλάσιον
γὰρ ἔχει ^ι τὰ τῶν ἐνύδρων κατὰ λόγον τὸ ὥχρον πρὸς τὸ
λευκόν. Καὶ τὰ χρώματα δὲ τῶν ὥων διαφέρει κατὰ ^τ τὰ ³
γένη τῶν ὀρνίθων· τῶν μὲν γὰρ λευκά ^ς ἐστὶ τὰ ψά, οἶον
περιστεράς ^ι καὶ πέρδικος, τῶν δ' ὥχρά, οἶον ^ν τῶν περὶ τὰς
λίμνας, ^ω τῶν δὲ κατεστιγμένα, οἶον τὰ τῶν ^χ μελεαγρίδων
καὶ φασιανῶν· τὰ δὲ τῆς κεγχρίδος ἐρυθρά ^υ ἐστὶν ὥσπερ
μίλτος. ^υ Ἐχει δὲ τὸ ὥον διαφοράν· τῇ μὲν γὰρ ^ζ ὀξύ τῇ ⁴
δὲ πλατύτερόν ἐστιν· ἐξιόντος δ' ἡγεῖται τὸ πλατύ. ^υ Ἔστι
δὲ τὰ μὲν μακρὰ καὶ ὀξέα τῶν ὥων θήλεα, τὰ δὲ στρογγύλα
καὶ περιφέρειαν ἔχοντα κατὰ τὸ ὀξύ ἄρρενα. ^α Ἐκπέττε-
ται μὲν οὖν ἐπαφζόντων τῶν ὀρνίθων, οὐ μὴν ^β ἀλλὰ καὶ
αὐτόματα ἐν τῇ γῇ ὥσπερ ἐν Αἰγύπτῳ, κατορυπτόντων
^ς εἰς τὴν κόπρον· καὶ ἐν ^δ Συρακούσαις δὲ φιλοπότης τις
^ς ὑποτιθέμενος ὑπὸ τὴν ψίαθον εἰς τὴν γῆν τοσοῦτον ἔπινεν,
ὥς φασί, χρόνον συνεχῶς, ^ς ἕως ^η ἐκλέποι τὰ ψά. ^υ Ἡδὴ δὲ ⁶
καὶ κείμενα ἐν ἀγγείοις ἀλεινοῖς ^ι ἐξεπέφθη καὶ ^κ ἐξῆλθεν
^ι αὐτόματα. Ἡ μὲν οὖν γονὴ πάντων τῶν ὀρνίθων λευκή,
ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων ζώων· ὅταν δ' ὀχυνθῇ, ἄνω πρὸς τὸ
ὑπόζωμα λαμβάνει ἡ θήλεια. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον ^μ μικρόν ^γ
καὶ λευκὸν φαίνεται, ἔπειτα ἐρυθρὸν καὶ αἱματώδες, αὐξανό-
μενον δὲ ὥχρον καὶ ξανθὸν ἅπαν· ὅταν δ' ἦδη ^η γίγνηται
ἀδρότερον, διακρίνεται, καὶ ἔσω μὲν τὸ ὥχρον ἔξω δὲ τὸ
λευκὸν περιίσταται. ^υ Ὅταν δὲ τελειωθῇ, ἀπολύεται ^ο τε καὶ ⁸

^η καὶ post δὲ om. A^a.Ca. ^ο ξηροβιωτικῶν E^a, ξηρὰ βιωτικῶν P.
^ρ πολλὰ πλείον P.E^a. ^ι τὸ P.Ca.Da.E^a. ^τ τὰ om. P.Da.E^a. ^ς εἰσι
A^a. ^ι καὶ πέρδικος om. A^a.Ca. ^ν τῶν post οἶον om. pr. A^a. ^ω τῶν
τὰ Da. ^χ μελεαπίδων P, μελεασπίδων E^a. ^υ εἰσιν A^a. ^ζ ὀξύτητι
πλατύτερόν P.E^a. ^ς ἐκπέττεται P, ἐκπέμπεται Da, ἐκλέπεται A^a.Ca.
^β ἀλλὰ om. A^a.Ca. ^ς εἰς τὴν γῆν εἰς τὴν κόπρον P.E^a. ^δ συρρακούσαις
Ca.E^a. ^ς ὑποθέμενος Da. ^ι χρόνον ἔπινε, om. ὥς φασί, A^a.Ca.
^ς ἕως] ἕως ἂν A^a. ^η ἐκλέπη A^a.Ca, ἐκλαπεῖη P.Da.E^a. ^ι ἐξεπέμφη
P.Da.E^a. ^κ ἐξῆλθον Da. ^ι αὐτομάτως P.Da.E^a. ^μ λευκὸν καὶ μικρόν
A^a.Ca. ^η γίγνηται A^a.Ca. ^ο τε om. P.Da.E^a.

Ρ ἐξέρχεται οὕτω ^α τῷ καιρῷ ἐκ τοῦ μαλακὸν εἶναι ^τ μετα-
 βάλλον ^ς ἐπὶ τὸ σκληρόν, ὥστ' ἐξέρχεται μὲν οὕτω πεπη-
 γός, ^ν ἐξελθὼν δ' ^ω εὐθέως πηγνυται καὶ γίνεται σκληρόν,
 9 εἰ μὴ ^ς ἐξίη νεοσηκός. Ἐφάνη δ' ἤδη, ^γ οἶον ἐν τινι καιρῷ
 γίνεται τὸ φόν (^ς ἅπαν γὰρ ὥχρον ὁμοίως ἐστίν, ὥσπερ
 ὕστερον ὁ νεοττός), τοιαῦτα καὶ ἐν ^α ἀλεκτρυνὶ ^β διαιρου-
 μένῳ ὑπὸ τὸ ὑπόζωμα, οὐπερ αἱ θήλειαι ἔχουσι τὰ φά, τὸ
 μὲν εἶδος ὥχρα ὅλα, τὸ δὲ μέγεθος ἡλίκα φά. ^ς αὖ ἐν τέρατος
 10 λόγῳ τιθέασιν. Οἱ δὲ λέγοντες ὅτι ὑπολείμματά ^δ ἐστί τὰ
 ὑπηνέμια τῶν ἔμπροσθεν ἐξ ὀχέας γινομένων, οὐκ ^ς ἀληθῆ
 λέγουσιν. ὥπται γὰρ ἰκανῶς ἤδη ἀνόχεντοι νεοττίδες ἀλεκτο-
 11 ρίδων καὶ χηνῶν ^ι τίκτουσαι ὑπηνέμια. Τὰ ^ς δ' φά τὰ ^β ὑπηνέ-
 μια ἐλάττω μὲν τῷ μεγέθει ^ι γίνεται καὶ ἥττον ἡδέα καὶ
 ὑγρότερα τῶν ^κ γονίμων, πλήθει ^ι δὲ πλείω ὑποτιθεμένων
 δὲ τῇ ὀρνιθι οὐθὲν παχύνεται ^μ τὸ ὑγρόν, ἀλλὰ τό τε ὥχρον
 διαμένει καὶ ^ν τὸ λευκὸν ^ο ὅμοια ὄντα. Γίνεται δ' ὑπηνέμια
 πολλῶν, οἶον ^ρ ἀλεκτορίδος, πέρδικος, περιστερᾶς, ταῶνος,
 12 ^α χηνός, χηναλώπεκος. Ἐκλέπεται δ' ἐπφαζουσῶν ἐν τῷ
 θέρει ^τ θάττον ἢ ἐν τῷ χειμῶνι ἐν ὀκτωκαίδεκα γὰρ ἡμέραις
 αἱ ἀλεκτορίδες ἐν τῷ θέρει ἐκλέπουσιν, ^ς ἐν δὲ τῷ χειμῶνι
 ἐνίот' ^τ ἐν πέντε καὶ εἴκοσιν. Διαφέρουσι μέντοι ^ν καὶ ὀρνιθες
 ὀρνίθων τῷ ἐπφαστικώτεροι εἶναι ἕτεροι ἐτέρων. Ἐὰν δὲ
 13 βροντήσῃ ἐπφάζουσης, ^ω διαφθείρεται τὰ φά. Τὰ δὲ κα-
 λούμενα ὑπὸ τινων κυνόσουσα καὶ ^ς οὔρια γίνεται τοῦ θέρους

Ρ ἐξέρχεται πεπηγός οὕτως Α^α.C^α. ^α τῷ incertum C^α. ^τ μεταβάλ-
 λοντος Ρ, μεταβαλόντος D^α.E^α. ^ς ἐπὶ πρὸς Ρ.D^α.E^α. ^τ πω om.
 Α^α.C^α. ^ν ἐξερχόμενον D^α, ἐξερχομένου Ρ.E^α. ^ω εὐθὺς Α^α.C^α. ^ς ἐξίη]
 ἢ Ρ.D^α.E^α. ^γ οἶον] ὥδον Ρ.Α^α. ^ς ἅπαντα γὰρ ὥχρα ὁμοίως E^α, ἅπαντα
 ὁμοίως γὰρ ὥχρον Ρ. ^α ἀλέκτορι D^α, ἀλεκτορίδι Ρ.E^α. ^β αἰρουμένῳ E^α,
 αἰρουμένου Ρ. ^ς αὖ om. Ρ.D^α.E^α. ^δ εἰς Α^α. ^ς ἀληθῶς Α^α. ^τ τε-
 κοῦσαι Ρ.D^α.E^α. ^ς δ'] γὰρ C^α. ^β ὑπηνέμια τῶν ἔμπροσθεν ἐξ ὀχέας
 γινομένων ἐλάττω Α^α. ^ι γίγνονται Α^α. ^κ μονίμων πλήθει E^α. ^ι δὲ
 πλείω om. Ρ.E^α. ^μ τῷ ὑγρῷ Ρ.E^α. ^ν τὰ λευκά Α^α.C^α. ^ο ὅμοιον Ρ.
 Ρ ἀλεκτορίδες πέρδικες περιστερᾶι τῶν Ρ.E^α. ^α χην E^α. ^τ θάττον]
 ἔλαττον Ρ.E^α. ^ς τῷ χειμῶνι δὲ, omissa ἐν, C^α. ^τ ἐν om. Ρ.D^α.E^α.
^ν καὶ] καὶ οἱ D^α.E^α. ^ω φθείρεται Α^α. ^ς οὔρια D^α.E^α.

μᾶλλον. Ζεφύρια δὲ καλεῖται ὧ τὰ ὑπὸ ὑπὸ τινων, ὅτι
 ὑπὸ τὴν ^α εἰρινὴν ὥραν φαίνονται ^α δεχόμενοι τὰ πνεύματα
^β αἱ ὄρνιθες· τοιοῦτον δὲ ποιούσι καὶ τῇ χειρὶ πῶς ^γ ψηλα-
 φώμεναι. Γίνεται δὲ τὰ ὑπὸ ὑπὸ γόνιμα καὶ τὰ ἐξ ὀχέας ^δ
^δ ἐνυπάρχοντα ἤδη μεταβάλλει τὸ γένος εἰς ἄλλο γένος, εἴαν
 πρὶν ^ε μεταβαλεῖν ἐκ τοῦ ὥχρου εἰς τὸ ^ε λευκὸν ὀχεύηται ἢ
 τὰ ὑπὸ ὑπὸ ἔχουσα ἢ τὰ ^ε γόνφ εἰλημμένα ἐξ ἐτέρου ὄρνι-
 θος· καὶ γίνεται τὰ μὲν ὑπὸ ὑπὸ γόνιμα, τὰ δὲ προϋπάρ-
 χοντα κατὰ τὸν ὕστερον ὀχεύοντα ὄρνιθα. ^ε Ἄν δ' ἤδη ^ε
^ε μεταβαλλόντων εἰς τὸ λευκόν, οὐθὲν ^ε μεταβάλλει οὔτε τὰ
 ὑπὸ ὑπὸ ὥστε γίνεσθαι γόνιμα, οὔτε τὰ γόνφ κνούμενα
 ὥστε ^ε μεταβάλλειν εἰς τὸ τοῦ ὀχεύοντος γένος. Καὶ εἴαν
 ὑπαρχόντων δὲ ^ε μικρῶν ^ε διαλείπη ἢ ὀχέα, οὐθὲν ^ε ἐπαυ-
 ξάνεται τὰ προϋπάρχοντα· εἴαν δὲ πάλιν ὀχεύηται, ταχέα
 γίνεται ^ε ἢ ἐπίδοσις ^ε εἰς τὸ μέγεθος. Ἐχει δὲ φύσιν τοῦ ^ε
 ὥχρου ^ε τὸ ^ε ὥχρον καὶ τὸ λευκόν ^ε ἐναντίαν οὐ μόνον τῷ χρώ-
 ματι ἀλλὰ καὶ τῇ δυνάμει· τὸ μὲν γὰρ ὥχρον ὑπὸ ^ε τοῦ
^ε ψυχροῦ πηγνυται, τὸ ^ε δὲ λευκόν οὐ πηγνυται ἀλλ' ὑγρὰί-
 νεται μᾶλλον· ὑπὸ δὲ τοῦ πυρὸς τὸ μὲν λευκόν πηγνυται, τὸ
^ε δ' ὥχρον οὐ πηγνυται ἀλλὰ μαλακὸν διατελεῖ, ἂν μὴ κατα-
 καυθῇ, καὶ μᾶλλον ^ε ἐψομένου ἢ πυρουμένου συνίσταται καὶ
 ξηραίνεται. Ἐκάτερον δὲ ^ε χωρὶς ὑμένι διείληπται ἀπ' ἀλ-
 λήλων. Αἱ δὲ πρὸς τῇ ἀρχῇ τοῦ ὥχρου χάλασαι οὐθὲν
 συμβάλλονται πρὸς τὴν γένεσιν, ὥσπερ τινὲς ὑπολαμβά-
 νουσιν· εἰσὶ δὲ δύο, ἢ μὲν κάτωθεν ἢ δ' ἄνωθεν. Συμβαίνει ^ε
 δὲ περὶ τὸ ὥχρον καὶ τὸ λευκόν, καὶ ὅταν ἐξαίρεθέντα ^ε συν-

ὧ ὑπὸ τινων τὰ ὑπὸ ὑπὸ γόνιμα D^a. ^α εἰρινὴν A^a.C^a, εἰρινὴν E^a. ^α δεχο-
 μενοι D^a, δεχόμενα P.A^a. ^β οἱ D^a. ^γ ψηλαφώμενα A^a. ^δ ἤδη ἐνυ-
 πάρχοντα P.D^a.E^a. ^ε μεταβάλλειν P.C^a.E^a. ^ε περιλεον A^a.C^a.
^ε γόνφ εἰλημμένα D^a, γονοειρημμένα P.E^a. ^ε εἴαν C^a. ^ε μεταβάλλον P.E^a.
^ε μεταβαλλόντων P, μεταβαλόντων E^a. ^ε μεταβαλεῖν A^a.C^a. ^ε μικρὸν
 E^a. ^ε διαλείπη C^a. ^ε ἐπαυράνεται E^a. ^ε ἢ et εἰς om. P.E^a. ^ε τὸ
 τότε D^a, οὔτε P, οὔτε τὸ E^a. ^ε λευκὸν καὶ τὸ ὥχρον P.D^a.E^a. ^ε ἐναν-
 τία P.E^a. ^ε τοῦ om. C^a. ^ε ψυχροῦ P.E^a. ^ε λευκὸν δὲ P.E^a.
^ε ὥχρον δὲ D^a. ^ε ἐπομένου P. ^ε χωρὶς ἐν ὑμένι διείληπται ὑπ'
 P.D^a.E^a. ^ε συγκράση P, συγκράση D^a.E^a, συνεραιση A^a.C^a.

εράση τις πλείω τοιαῦτα ^a εἰς κύστιν καὶ ἔψη ^b μαλακῶς
καὶ μὴ ^c συντόνῃ τῷ πυρί, τὸ ὥχρον εἰς τὸ μέσον συνέρχεται
19 πᾶν, ^d κύκλῳ δὲ τὸ λευκὸν ^e περιέσταται. Τῶν δ' ἀλεκτο-
ρίδων αἱ νεοττίδες ^f πρῶτον τίκτουσιν εὐθὺς ἀρχομένου τοῦ
ἔαρος, καὶ πλείω ^g τίκτουσιν ^h ἢ αἱ πρεσβύτεραι· ἐλάττω δὲ
ⁱ τῷ μεγέθει τὰ ἐκ τῶν νεωτέρων. Ὅλως δὲ εἰάν ^k μὴ ἐπφά-
20 ζωσιν αἱ ὄρνιθες, διαφθείρονται καὶ κάμνουσιν. Ὅχυνθείσαι
δὲ αἱ ^l μὲν ὄρνιθες φρίττουσί τε καὶ ἀποσεύονται καὶ πολ-
λάκις κάρφος περιβάλλονται (ποιοῦσι δὲ τὸ αὐτὸ τοῦτο καὶ
τεκούσαι ἐνίστε), αἱ δὲ περισσότεραι ἐφέλκουσι τὸ ^m ὀρροπύ-
21 γιον, οἱ δὲ χῆνες κατακολυμβῶσιν. Αἱ δὲ κύνσεις καὶ ⁿ αἱ
τῶν ὑπνεμίων ὧν συλλήψεις ταχέαι γίνονται ταῖς πλεί-
σταις τῶν ὀρνίθων, οἷον καὶ τῇ κέρδικι, ὅταν ὀργῇ πρὸς τὴν
ὀχείαν· εἰάν γὰρ ^o κατὰ πνεῦμα στή τοῦ ἄρρενος, κῦσκεται
καὶ εὐθὺς ^p ἄχρηστος γίνεται πρὸς ^q τὰς θήρας· ὁσφρησιν
22 γὰρ δοκεῖ ἔχειν ἐπίδηλον ὁ κέρδιξ. Ἡ δὲ τοῦ ^r φύου γένεσις
μετὰ τὴν ὀχείαν καὶ ἐκ τοῦ φύου πάλιν ^s συμπεττομένου ^t ἢ
τοῦ νεοττοῦ γένεσις οὐκ ἐν ἴσοις χρόνοις συμβαίνει πᾶσιν,
ἀλλὰ διαφέρει κατὰ ^v τὰ μεγέθη τῶν γεννώντων. Συνί-
σταται δὲ τὸ τῆς ἀλεκτορίδος ὦν μετὰ τὴν ὀχείαν καὶ
τελειούται ^w ἐν ^x δέχ' ἡμέραις ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ τῆς περι-
23 στεράς δ' ἐν μικρῷ ἐλάττονι. Δύνανται δ' αἱ περισσότεραι
ἤδη τοῦ φύου ^z ἐν ὠδίνι ὄντος κατέχειν· εἰάν γάρ τι ἐνο-
χληθῇ ὑπὸ τινος ἢ περὶ τὴν νεοττεῖαν ἢ ^a πτερὸν ἐκτιλθῇ ἢ
ἄλλο τι ^b πονήσῃ ^c καὶ δυσαρεστήσῃ, κατέχει καὶ οὐ τίκτει

^a εἰς τὴν κύστιν A^a.C^a. ^b μαλακῶ P.D^a.E^a. ^c συντόνωσ τῷ A^a,
συντόνῃ P.D^a.E^a. ^d κύκλῳ τὸ δὲ λευκὸν P.E^a, κύκλῳ δὲ τὸ λευκὸν
κύκλῳ D^a. ^e περιέσταται A^a.C^a. ^f πρῶτα τίκτουσιν A^a, τίκτουσι
πρῶτον P.D^a.E^a. ^g τίκτουσιν] τε τίκτουσιν C^a, δὲ τίκτουσιν P.D^a.E^a.
^h ἢ om. P.D^a.E^a. ⁱ τὰ μεγέθη P.E^a. ^k μήπω P.D^a.E^a. ^l μὲν om.
A^a.C^a. ^m οὔροπύγιον A^a. ⁿ αἱ post καὶ om. P.C^a. et pr. A^a. ^o κα-
ταπνευσθῇ τοῦ P.E^a. ^p ἄχρηστον A^a.C^a. ^q τῆς A^a. ^r φύου] νεοττοῦ
P.E^a. ^s συμπεττομένη A^a. ^t ἢ τοῦ νεοττοῦ γένεσις om. P.E^a. ^v τὰ
om. P.C^a.D^a.E^a. ^w ἐν] τὸ ὠδὸν ἐν P.A^a.C^a.E^a. ^x δέχ'] δὲ ante la-
cūnam quattuor litterarum P. ^y ἤδη] καὶ ἤδη A^a.C^a. ^z ἐν ὠδίνι
ὄντες P.E^a, ἐνωδίνοντος A^a.C^a. ^a πτερὸν ἢ τι ἕτερον ἐκτιλθῇ A^a.C^a.
^b πονῇ E^a, πονεῖ P. ^c καὶ δ.] ἢ καὶ δ. P.D^a.E^a.

^d μελλήσασα. ^e Ἰδια δὲ περὶ τὰς περιστρεφὰς συμβαίνει καὶ
τάδε περὶ τὴν ὀχείαν. ^f Κυνουσί τε γὰρ ἀλλήλας, ὅταν ²⁴
μέλλη ἀναβαίνειν ὁ ^g ἄρρην, ἢ οὐκ ἂν ὀχεύσειεν, ὁ μὲν πρε-
σβύτερος ^h τὸ πρῶτον ὕστερον μέντοι ἀναβαίνει καὶ μὴ κύσας·
οἱ δὲ νεώτεροι ⁱ αἰεὶ τοῦτο ποιήσαντες ὀχεύουσιν. Τοῦτό τε ²⁵
^k δὴ ἴδιον ποιοῦσι, καὶ ἔτι αἱ θήλειαι ἀλλήλαις ἀναβαίνουνσιν,
^l ὅταν ἄρρην μὴ παρῇ, ^m κύσασαι ὥσπερ ⁿ οἱ ἄρρενες· καὶ οὐθέν
προϊέμεναι εἰς ἀλλήλας τίκτουσιν ^o πλεῖον ἢ τὰ γόνυ
^p γινόμενα, ἐξ ὧν οὐ γίνεται νεοττὸς ^q οὐθὲν, ἀλλ' ὑπηνέμια
πάντα τὰ τοιαῦτά ἐστιν.

Ἡ δὲ ^r γένεσις ἐκ τοῦ ψοῦ ^s τοῖς ὄρνισι συμβαίνει μὲν τὸν ³
αὐτὸν τρόπον πάνσιν, οἱ δὲ χρόνοι διαφέρουσι τῆς τελειώσεως,
^t καθάπερ εἴρηται. Ταῖς μὲν οὖν ἀλεκτορίσι τριῶν ἡμερῶν
καὶ νυκτῶν παρελθουσῶν ἐπισημαίνει τὸ πρῶτον, ταῖς δὲ μεί-
ζουσι αὐτῶν ὄρνισιν ^v ἐν πλείονι χρόνῳ, ταῖς δ' ἐλάττωσιν
ἐν ἐλάττω. Γίνεται δ' ^w ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ^x ἤδη ^y ἄνω,
τὸ ὥχρον ^z προσεληλυθὸς πρὸς τὸ ὄξύ, ἥπερ ^z ἐστὶν ἡ ἀρχή
^a τε τοῦ ψοῦ καὶ ἐκλέπεται τὸ ψόν, καὶ ὅσον στιγμὴ αἵμα-
τίνῃ ἐν τῷ λευκῷ ἢ καρδίᾳ. Τοῦτο δὲ τὸ ^a σημεῖον πηδᾷ
καὶ κινεῖται ὥσπερ ἔμψυχον, καὶ ἀπ' αὐτοῦ δύο πόροι φλε-
βικοὶ ἔναιμοι ^b ἐλισσόμενοι φέρουσιν ἀύξανόμενον εἰς ἐκάτε-
ρον τῶν χιτώνων τῶν περιεχόντων. Καὶ ὑμὴν δ' αἱματικὰς ³
ἴνας ἔχων ^c ἤδη περιέχει τὸ λευκὸν κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον
^d ἀπὸ τῶν πόρων τῶν φλεβικῶν. Ὀλίγον δ' ὕστερον καὶ
τὸ σῶμα ^e ἤδη ἀποκρίνεται, μικρὸν ^f τὸ ^g πρῶτον πάμπαν

^d μελλήσασα A^a.Ca.Da. ^e ἰδίᾳ P. ^f κύουσὶ A^a.Ca. ^g ἄρρην οὐκ
ἂν ὀχεύσῃ P.Ea. ^h τὸ] ἂν μὴ τὸ Da, εἰ μὴ κύσῃ A^a.Ca. ⁱ τοῦτο αἰεὶ
A^a.Ca. ^k δὴ om. P.Da.Ea. ^l ὅταν ὁ ἄρρην Da. ^m κηύσασαι Ea,
κυνήσασαι P.Da. ⁿ οἱ om. Ca. ^o ἢ τὰ] εἴτα P.Da.Ea. ^p γενόμενα
P.Da, γενόμενα A^a.Ca. ^q οὐδὲ εἰς Da, εἰς P.Ea. ^r γέννησις A^a.
^s τοῖς] συμβαίνει τοῖς Da. ^t καθάπερ εἴρηται om. Da. ^v ἐν πλείοσι
ταῖς δ' ἐλάττωσιν ἐλάττωσα P.Da.Ea. ^w ἐν et ἤδη om. A^a.Ca. ^x ἄνω
τὸ ὥχρον] τό τε ἄνω ὥχρον Ca, τό τε ὥχρον ἄνω A^a, ἄνω P.Da.Ea.
^y προσεληλυθὸς Da, πρὸς τὸ ἐληλυθὸς P.Ea. ^z ἐστὶν et τε om. P.Da.Ea.
^a σήμερον P.Ea. ^b ἐλισσόμενοι A^a.Ca, ἐλισσόμενοι οἱ P.Da.Ea.
^c περιέχει ἤδη Da. ^d ὑπὸ P.Da.Ea. ^e ἤδη] ἤδη καὶ P.Ea. ^f τὸ om.
P.Ca.Da.Ea. ^g πρῶτον ante μικρὸν Da.

^h καὶ λευκόν. ⁱ Δῆλη δ' ἡ κεφαλὴ, καὶ ταύτης οἱ ὀφθαλμοὶ
 μάλιστ' ἐμπεφυσημένοι· καὶ τοῦτο μέχρι πόρρω ^k διατελεῖ
 4 ὅψ' ἐ γάρ ποτε μικροὶ γίνονται καὶ συμπύπτουσιν. Τοῦ δὲ
 σώματος τὸ κάτω μέρος οὐθέν φαίνεται μόριον πρὸς τὸ ἄνω
 τὸ πρῶτον. Τῶν δὲ πόρων τῶν ἐκ τῆς καρδίας τεινόντων ὁ
 μὲν φέρει εἰς τὸ κύκλῳ περιέχον, ^l ὁ δ' εἰς τὸ ὥχρον ^m ὥσπερ
 5 ὀμφαλὸς ὢν. Ἡ μὲν οὖν ἀρχὴ τοῦ νεοττοῦ ἐστὶν ἐκ τοῦ
 λευκοῦ, ἡ δὲ τροφή διὰ τοῦ ὀμφαλοῦ ἐκ τοῦ ὥχρου. Δεκα-
 ταίου δ' ἤδη ὄντος ὁ νεοττὸς ὅλος ⁿ διάδηλος καὶ τὰ μέρη
 πάντα. Ἐχει δ' ^o ἔτι τὴν κεφαλὴν μεῖζω τοῦ ^p ἄλλου σώ-
 ματος, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς κεφαλῆς, οὐκ ἔχοντάς ^q πω
 6 ὄψιν. Γίνονται δ' οἱ ὀφθαλμοὶ περὶ τὸν χρόνον τοῦτον
 ἐξαιρόμενοι μεῖζους κυάμων καὶ μέλανες· ἀφαιρουμένοι δὲ τοῦ
 δέρματος ὑγρὸν ἔνεστι λευκὸν καὶ ψυχρόν, σφόδρα στίλβον
 7 πρὸς τὴν αὐγὴν, ^r στερεὸν δ' οὐθέν. Τὰ μὲν οὖν περὶ τὰ
 ὄμματα καὶ τὴν κεφαλὴν τοῦτον ^s διαίκεται τὸν τρόπον,
 ἔχει δ' ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ καὶ τὰ σπλάγχνα ἤδη φανερά
 καὶ τὰ περὶ τὴν κοιλίαν καὶ τὴν τῶν ἐντέρων φύσιν, καὶ αἱ
 φλέβες αἱ ἀπὸ τῆς καρδίας φαινόμεναι τείνειν πρὸς τῷ ὀμ-
 8 φαλῷ ἤδη γίγνονται. Ἀπὸ δὲ τοῦ ὀμφαλοῦ τέταται φλέψ
 ἡ μὲν πρὸς τὸν ὑμένα τὸν περιέχοντα τὸ ^t ὥχρον (τὸ δ'
 ὥχρον ἐν ^v τῷ χρόνῳ τούτῳ ὑγρὸν ἐστὶν ἤδη, καὶ πλείον ἢ
 τὸ κατὰ φύσιν), ἡ δ' ἑτέρα εἰς τὸν ὑμένα τὸν περιέχοντα
 ὅλον ^w τὸν τε ὑμένα ἐν ^x ᾧ ὁ νεοττός, καὶ τὸν τοῦ ὥχρου ὑμένα
 9 καὶ τὸ μεταξὺ τούτων ὑγρὸν. Αὐξανομένου γὰρ τοῦ νεοτ-
 τοῦ κατὰ μικρὸν τοῦ ὥχρου τὸ μὲν ἄνω γίνεται τὸ δὲ κάτω,
 ἐν μέσῳ δὲ ^x τὸ λευκὸν ὑγρὸν· τοῦ δὲ κάτω ὥχρου ^x τὸ λευ-
 κὸν κάτωθεν, ὥσπερ τὸ πρῶτον ὑπῆρχεν. Δεκαταίου δ' ὄν-

^h καὶ τὸ λευκόν P.D^a.E^a. ⁱ δῆλη δ' ἡ] δηλοῖ δ' ἡ D^a, δὲ ἤδη P.E^a.
^k διαπλεῖ P.E^a. ^l ὁ δ' εἰς τὸ ὥχρον] δὲ ὡς τῷ ὥχρῳ P.E^a. ^m ὥπερ C^a.
ⁿ ἀδηλος pr. C^a, εὐδηλος corr. ^o ἔτι om. P.D^a.E^a. ^p ἄλλου] ὅλου A^a.
^q πως C^a. ^r στερεόν] ὑστερον P.D^a.E^a. ^s διαίκεται A^a. ^t ὥχρον]
 ὑγρὸν A^a. τὸ ὥχρον—περιέχοντα om. P.E^a. ^v τούτῳ τῷ χρόνῳ ὑγρὸν
 ἤδη ἐστὶ P.C^a.D^a.E^a. ^w τὸν τε om. P.E^a, τε om. D^a. ^x τὸ utrum-
 que om. A^a.C^a.

τος τὸ λευκὸν ἔσχατον γίνεται, ὀλίγον ἤδη ὃν καὶ γλίσχρον καὶ παχὺ καὶ ὑπωχρον. Τέτακται γὰρ τῇ θέσει ἕκαστα τόνδε τὸν τρόπον. Ὑ Πρῶτος μὲν καὶ ἔσχατος πρὸς τὸ 10 ὄστρακον ^α ὁ τοῦ ῥοῦ ὑμῆν, οὐχ ὁ τοῦ ὀστράκου, ἀλλ' ὑπ' ἐκείνον. Ἐν δὲ τούτῳ λευκὸν ἔνεστιν ὑγρόν, ^β εἴτα ὁ νεοττός, ^γ καὶ περὶ αὐτὸν ὑμῆν χωρίζων, ὅπως μὴ ^δ ἢ ἐν ὑγρῷ ὁ νεοττός· ὑπὸ δὲ τὸν νεοττὸν τὸ ὠχρόν, ^ε εἰς δὲ τῶν φλεβῶν ἔφερειν ἢ ἐτέρα, ἢ δ' ἐτέρα εἰς τὸ περιέχον λευκόν. Τὸ δὲ 11 πᾶν περιέχει ὑμῆν μετὰ ὑγρότητος ἰχωροειδοῦς. Εἰτ' ἄλλος ὑμῆν περὶ αὐτὸ ἤδη τὸ ἔμβρυον, ὥσπερ εἴρηται, χωρίζων πρὸς ^ς τὸ ὑγρόν. Ὑποκάτω δὲ ^ζ τοῦτου τὸ ὠχρόν ἐν ἐτέρῳ ὑμένι περιειλημμένον, ^η εἰς δὲ τείνει ^θ ὀμφαλὸς ὁ ἀπὸ τῆς καρδίας καὶ τῆς μεγάλης φλεβὸς φέρων, ὥστε μὴ εἶναι τὸ ἔμβρυον ἐν ^ι μηδετέρῳ τῶν ὑγροτήτων. Περὶ δὲ τὴν εἰκοστήν 12 ^κ ἤδη φθέγγεται τε κινούμενος ἔσθθεν, ^λ ἐάν τις κινή διελών, καὶ ἤδη δασὺς γίνεται, ὅταν ὑπὲρ τὰς εἴκοσιν ^μ ἢ ἐκκόλαψις γίγνηται τῶν ῥῶν. Ἐχει δὲ τὴν κεφαλὴν ^ν ὑπὲρ τοῦ δεξιοῦ 13 σκέλους ἐπὶ τῇ λαγόνι, τὴν δὲ πτέρυγα ὑπὲρ ^ο τῆς κεφαλῆς· καὶ ^π φανερὸς κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον ^ρ τε ^ς χοριοειδὴς ὑμῆν ὁ μετὰ τὸν τοῦ ὀστράκου ὑμένα τὸν ἔσχατον, εἰς ὃν ^τ ἔτεινεν ^θ ὁ ἕτερος τῶν ὀμφαλῶν (καὶ ὁ νεοττὸς ἐν τούτῳ ^α δὴ γίνεται ^ι τότε ὅλος), καὶ ὁ ἕτερος ὑμῆν ^κ χοριοειδὴς ὢν, ^λ ὁ περὶ τὸ ὠχρόν εἰς δὲ ^μ ἔτεινεν ὁ ἕτερος ὀμφαλός· ἄμφω ^ν δ' ἦσθην ἀπὸ τε τῆς καρδίας καὶ τῆς φλεβὸς τῆς μεγάλης. Ἐν δὲ 14 τούτῳ τῷ χρόνῳ ὁ μὲν ^ς πρὸς τὸ ἔξω χόριον ὀμφαλὸς τείνων ἀπολύεται τοῦ ζῆου ^ζ συμπεπτωκώς, ὁ δὲ εἰς τὸ ὠχρόν φέρων

Ὑ πρώτως μὲν καὶ ἔσχατον P.D^a.E^a. ^ζ δ] τὸ A^a, om. Ca. ^α εἴτ' ἔνεστιν ὁ A^a.Ca. ^β καὶ ὁ περὶ P.D^a.E^a. ^γ ἢ post νεοττὸς Ca. ^δ εἰς δ] εἰσω P.D^a.E^a. ^ε τῷ ὑγρῷ E^a. ^ς τοῦτο ὠχρόν P.D^a.E^a. ^η εἰς δ] ἐν ῥ P.D^a.E^a. ^θ ὁ ὀμφαλὸς ἀπὸ A^a. ^ι οὐδετέρῳ P.E^a, οὐδετέρῳ D^a. ^κ ἤδη] ἢ A^a. ^λ ἂν τις κινή D^a, ἀντικινεῖ P.E^a. ^μ ἢ ἐκκόλαψις γίνεται A^a, γίγνηται ἢ ἐκκόλαψις P.D^a.E^a. ^ν ὑπὲρ] ὑπὸ A^a. ^ο τῆς om. A^a.Ca. ^π φανερώς D^a.E^a. ^ς utrobique χοριώδης P.E^a, χορειώδης D^a, χοριοειδὴς Ca. ^τ ἐνέτεινεν A^a. ^α δὴ] ἤδη A^a. ^ι τότε ὅλος] τὸ τέλος Ca. ^λ ὁ om. A^a.Ca. ^μ ἐτείνετο A^a.Ca. ^ν δ' ἦσθην P, δὴ ἔστιν A^a.Ca, incerto E^a. ^ς ἔξω πρὸς τὸ A^a.Ca. ^ζ συμπεπτωκώς P, συμπεπτωκός A^a.Ca.

^a συνήρτηται τοῦ νεοττοῦ πρὸς τὸ ἔντερον τὸ λεπτόν, καὶ ἔσω τοῦ ὠχροῦ πολὺ ἤδη γίνεται ἐν τῷ νεοττῷ, καὶ ὑπό-
 15 στημα ἐν τῇ κοιλίᾳ ὠχρόν. Καὶ περίττωμα δ' ^b ἀφίησι
^c περὶ τὸν χρόνον τοῦτον πρὸς τὸ ἔξω ^d χόριον, καὶ ἐν τῇ
 κοιλίᾳ ^e ἔχει λευκὸν δὲ καὶ τὸ ἔξω περίττωμα, καὶ ἔσω τι
 16 ἐγγίνεται λευκόν. Τέλος δὲ ^f τὸ ^g ὠχρόν αἰεὶ ἔλαττον γινό-
 μενον καὶ προῖον ἀναλίσκεται πάμπαν καὶ ἐμπεριλαμβάνεται
 ἐν τῷ νεοττῷ, ὥστ' ἤδη ^h ἐκκεκολαμμένου δεκαταίου, ἂν τις
 ἀνασχίσῃ, ⁱ ἔτι πρὸς τῷ ἐντέρῳ μικρόν τι τοῦ ὠχροῦ λείπε-
 ται, ἀπὸ ^k δὲ τοῦ ὀμφαλοῦ ἀπολέλυται, καὶ οὐθὲν ^l γίνεται
 17 μεταξὺ ^m ἄλλ' ἀνήλωται πᾶν. Περὶ δὲ τὸν χρόνον τὸν
 πρότερον ῥηθέντα καθεύδει μὲν ὁ νεοττός, ἐγείρεται δὲ καὶ
 ἀναβλέπει κινούμενος καὶ φθέγγεται· καὶ ἡ καρδία ἅμα τῷ
 ὀμφαλῷ ⁿ ἀναφύσῃ ὡς ἀναπνέοντος. Ἡ μὲν οὖν γένεσις ^o ἐκ
 18 τοῦ φύου τοῖς ὄρνεσι τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον. ^p Τίκτουσι δ'
 αἱ ὄρνιθες ἔνια ἄγωνα τῶν φύων καὶ τὰ ἐξ ὀχείας γινόμενα,
 καὶ ἐπφαζουσῶν οὐθὲν γίνεται ἐκγονον· τεθεώρηται δὲ τοῦτο
 μάλιστα ἐπὶ τῶν περιστερῶν. Τὰ δὲ δίδυμα τῶν φύων δὺ
 ἔχει ^q λεκίθους, ὧν ^r τὰ μὲν διείργει ^s τοῦ μὴ εἰς ἄλλα συγ-
 κεχύσθαι τὰ ὠχρὰ τοῦ λευκοῦ λεπτὴ ^t διάφυσις, τὰ δ' οὐκ
 19 ἔχει ταύτην τὴν διάφυσιν, ἀλλὰ συμψάνουσιν. Εἰσὶ δ'
^v ἔνια ἀλεκτορίδες αἱ πάντα δίδυμα τίκτουσιν, ^w καὶ ἡδὲ ἐπὶ
 τούτων ὥπται ^x τὸ περὶ τὴν ^y λέκιθον συμβαῖνον· ὁκτωκαί-
 δεκα γάρ τις τεκούσα ἐξέλεψε δίδυμα, πλὴν ὅσα ^z οὖρια ἐγέ-
 νετο. Τὰ μὲν οὖν ἄλλα γόνιμα, πλὴν ^a ὅτι τὸ μὲν μεῖζον
 τὸ δ' ^b ἔλαττον γίνεται τῶν διδύμων, ^c τὸ δὲ ^d τελευταῖον τε-
 ρατώδες.

^a συναρτεῖται P.E^a. ^b ἀφίᾳσι A^a.C^a. ^c περὶ τὸν χρόνον τοῦτον post
 χόριον A^a. ^d χωρίον D^a. ^e ἔχει] δὲ ἔχει P. ^f τὸ om. P.E^a. ^g αἰ
 ὠχρόν E^a. ^h ἐκκεκολαμμένου A^a.C^a, ἐκκεκαλυμμένου P.D^a.E^a. ⁱ ἔτι] τὰ
 A^a.C^a. ^k τοῦ ὀμφαλοῦ δὲ P. ^l γίνεται τῷ μεταξὺ A^a. ^m ἄλλο P.E^a,
 omissis ἀνήλωται πᾶν. ⁿ ἀναφύσα E^a. ^o ἐκ om. P.E^a. ^p τίκτουσαι C^a.
^q λεκίθους P.D^a. ^r τὰ] τὸ A^a.C^a. ^s τοῦ] τὸ A^a. ^t διάφυσις P.E^a.
^v ἔνια αἱ δλ. A^a. ^w καὶ ἡδὲ] ὡς P.D^a.E^a. ^x τὸ om. A^a.C^a ^y λέ-
 κουσιν P.E^a. ^z οὖρια P.C^a.D^a.E^a. ^a ὅτι. Conr. Gesnerus: codices
 ὅσα. ^b ἔλασσον A^a. ^c τὸ] ὅτι P.E^a. ^d τελευτᾷ E^a.

Τίκτουσι δὲ πάντα μὲν τὰ περιστεροειδῆ δύο, οἷον φάττα 4
καὶ τρυγῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, τὰ δὲ πλείστα τρία τρυγῶν καὶ
φάττα. Τίκει δ' ἡ μὲν περιστέρα, ὥσπερ εἴρηται, πᾶσαν 2
ὥραν, τρυγῶν δὲ καὶ φάττα ἐν τῷ ἔαρι, ° οὐ πλεονάκεις ἢ δῖς·
τίκει δὲ τὰ δεύτερα, ὅταν τὰ ἴπρότερον γεννηθέντα διαφθα-
ρῇ· 3 πολλοὶ γὰρ διαφθείρουσιν αὐτὰ τῶν ὀρνίθων. Τίκει 3
μὲν ἡ οὖν, ὥσπερ εἴρηται, καὶ ἰτρία ποτέ· ἀλλ' κ' ἐξάγει
οὐδέποτε 1 δυοῖν 2 πλεόν νεοττοῖν, ἐνίοτε 2 δὲ καὶ ἓνα μόνον·
τὸ δ' ὑπολείπομενον τῶν ψῶν αἰεὶ ° οὐρίον ἐστίν. Τῶν δὲ
πλείστων ὀρνέων οὐδὲν αὐτοετὲς γεννᾷ. Ὑπαντες δ' οἱ ὄρ-
νιθες, ἐπειδὴν 4 ἅπαξ ἄρξωνται τίκειν, διὰ τέλους ὡς εἰπεῖν
9 ἔχουσιν ψά, ἀλλ' 2 ἐν ἐνίοις διὰ μικρότητα οὐ ῥάδιον ἰδεῖν.
Ἡ δὲ περιστέρα 5 ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἄρρεν καὶ θήλυ, καὶ τοῦ- 4
των ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πρότερον τὸ ἄρρεν τίκει· καὶ τεκούσα
μίαν 6 ἡμέραν διαλείπει 7 τὰ πολλὰ, εἴτα πάλιν τίκει θά-
τερον. Ἐπιάζει δὲ καὶ ὁ ἄρρην ἐν τῷ 8 μέρει τῆς ἡμέρας,
τὴν δὲ νύκτα ἢ θήλειαν. 2 Ἐκπέττεται τε καὶ ἐκλέπεται 5
ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν τὸ 9 γενόμενον πρότερον τῶν ψῶν τι-
τρώσκει δὲ τὸ ψὸν τῇ 2 προτεραίᾳ 3 ἢ ἐκλέπει. Καὶ συνθερ-
μαίνουσι τοὺς νεοττοὺς ἀμφότεροι ἐπὶ 4 χρόνον τὸν αὐτὸν
ὄνπερ καὶ τὰ ψά. Χαλεπωτέρα 5 δὲ ἢ θήλειά ἐστι 6 περὶ
τὴν ° τεκνοτροφίαν τοῦ ἄρρενος, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα ζῶα
μετὰ τὸν τόκον. Τίκτουσι δὲ τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ δεκάκεις, ἥδη 6
δὲ 7 τινες καὶ ἐνδεκάκεις, αἱ 8 ἐν Αἰγύπτῳ καὶ δωδεκάκεις.
8 Ὅχευται δὲ καὶ ὀχεύεται ἢ περιστέρα 9 ἐντὸς ἐνιαυτοῦ· καὶ

° οὐ om. P.Da. 1 πρότερα P.Da, πρῶτα Ca. 2 πολλοὶ Aa, πολλὰ P.
3 οὖν] οὖν οὕτως Da, οὕτως P. 4 τρίς P. 5 ἐξάγει τε οὐδέποτε P.Ca.Da.
6 δυοῖν P.Da. 7 πλέω Aa, πλείων Ca. 8 δὲ καὶ ἓνα] 8 ἐν Aa.Ca.
9 οὐρίον Da. 10 ἅπαξ] ἅπαντες Da, ἀπ Aa.Ca, om. P. 11 ἔχουσιν φύσει
ψά P. 12 ἐν om. P.Aa.Da. 13 ὡς μὲν ἐπὶ Aa.Ca. 14 ἡμέραν οὐ δια-
λείπει P. 15 τὰ πολλὰ om. Aa.Ca. 16 μέρει] θέρει P.Da. 17 ἐκπέ-
ττεται Da. 18 γενόμενον P.Da. 19 προτέρα P.Ca.Da. 20 ἢ] ἢς Aa.Ca,
ἢ P.Da. 21 χρόνον τινὰ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ὄνπερ Ca, χρόνον τινὰ τὸν
αὐτὸν δὲ χρόνον ὄνπερ Aa. 22 δὲ καὶ ἢ P.Da. 23 ἐπὶ Aa.Ca. 24 τεκνο-
φορίαν Aa. 25 τις Da. 26 ὀχεύεται δὲ καὶ ὀχεύει Aa. 27 ἐντὸς τοῦ ἐνι-
αυτοῦ Da.

γὰρ ¹ ἔκμηνος ὀχεύει καὶ ὀχεύεται. Τὰς δὲ φάττας καὶ τὰς τρυγόνας ἐνιοὶ φασιν ὀχεύεσθαι καὶ γεννᾶν καὶ τρίμηνα ὄντα, ^γ σημεῖον ποιούμενοι τὴν πολυπλήθειαν αὐτῶν. ^κ Ἐγκυα δὲ γίνεται δέκα καὶ τέτταρας ἡμέρας, καὶ ἐπφάζει ἄλλας τοσαύτας· ἐν ἐτέραις δὲ δέκα καὶ ¹ τέτταρσι ^μ πτεροῦνται οὕτως ^ν ὥστε μὴ ῥαδίως καταλαμβάνεσθαι. Βιοὶ δὲ φάττα, ὡς φασί, καὶ τετταράκοντα ἔτη· καὶ αἱ πέρδικες δὲ πλείω ^ο ἢ ἔτη ἑκατάδεκα. Τίττει ^ρ δὲ ἡ περιστέρα ἀπονεοττεύουσα πάλιν ἐν τριάκονθ' ἡμέραις.

5 Ὁ δὲ γυψ νεοττεύει μὲν ἐπὶ πέτραις ἀπροσβάτοις· διὸ σπάνιον ἰδεῖν ^q νεοττιὰν γυπὸς καὶ νεοττούς. Καὶ διὰ τοῦτο ^ρ καὶ ^σ Ἡρόδωρος ^τ ὁ ^ν Βρύσσωνος τοῦ σοφιστοῦ ^ω πατὴρ φησιν εἶναι τοὺς γυπας ἀφ' ^x ἐτέρας γῆς, ^γ ἀδῆλου ἡμῖν, τοῦτό τε λέγων τὸ σημεῖον, ὅτι οὐδεὶς ἑώρακε γυπὸς ^q νεοττιὰν, καὶ ὅτι ^z πολλοὶ ἐξαίφνης φαίνονται ἀκολουθοῦντες τοῖς ^α στρατεύμασιν. Τὸ ^δ ἐστὶ χαλεπὸν ^b μὲν ἰδεῖν, ^δ ὥπται ^δ ὅμως. Τίττουςι δὲ δύο ^φ ^ο οἱ γυπες. Τὰ μὲν οὖν ἄλλα ὅσα σαρκοφάγα οὐκ ὥπται πλεονάκεις ἢ ἀπαξ τίκτοντα, ἡ δὲ χελιδὼν δις νεοττεύει ^d μόνον τῶν σαρκοφάγων· τῶν ^e δὲ νεοττῶν ἅν τις ^f ἔτι νέων ὄντων τῆς χελιδόνος τὰ ὄμματα ἐκκεντήσῃ, γίνονται ὑγιεῖς καὶ ^g βλέπουσιν ὕστερον.

6 Ὁ ^δ ἀετὸς ^φ ^α μὲν τίττει τρία, ἐκλέπει δὲ τούτων τὰ δύο, ὥσπερ ἐστὶ καὶ ^h ἐν τοῖς Μουσαίου λεγομένοις ἔπεσιν,

^α Ὅς τρία μὲν τίττει, δύο ἐκλέπει, ἐν ⁱ δ' ἀλεγίξει.

Ὡς μὲν οὖν τὰ πολλὰ οὕτω συμβαίνει, ἥδη δὲ καὶ ^k τρεῖς νεοττοὶ ὠμμένοι εἰσίν. Ἐκβάλλει ^δ αὐξανόμενων τὸν ἕτερον ^z ¹ τῶν νεοττῶν ἀχθόμενος ^m τῇ ἐδωδῇ. Ἄμα δὲ ⁿ καὶ λέγεται

ⁱ ἐξάμηνον Ca, ἐξ μηνῶν P.Da. ^k ἔγγνα Aa. ¹ τέσσαρσι Aa. ^m πτεροῦται Ca, περαιούται Aa. ⁿ ὥστε καὶ ῥαδίως μὴ κατ. βιοὶ P. ^ο ἔτη ἢ P.Da. ^p δὲ καὶ ἡ P.Da. ^q νεοττιὰν utrobique P.Da. ^r καὶ om. P.Da. ^s ἡρόδοτος P.Ca.Da. ^t ὁ om. P. ^v βρύσσωνος Ca, βρίσωνος Da, ἀρίσωνος P. ^w πατέρας P.Da. ^x ἐφ' P.Ca.Da. ^y ἀδῆλους P.Da. ^z πολλοῖς P. ^a στρατενομένοις Aa. ^b μὲν om. P.Da. ^c οἱ om. P. ^d μᾶλλον Ca. ^e δὲ νεοττῶν om. P. ^f ἔτι om. P.Ca.Da. ^g βλέποντες P. ^h ἐπὶ τοῖς λεγομένοις μουσαίου P.Da. ⁱ δ' ἀλεγίξει] δὲ λεπίζει P. ^k τρεῖς Da. ^l τῶν νεοττῶν νεοττὸν Da. ^m τῆς ἐδωδῆς Ca. ⁿ καὶ om. P.Da.

ἐν τῷ χρόνῳ ^ο τούτῳ ^ρ ἅπαστος γίνεσθαι, ^ι ὅπως μὴ ἀρπάξῃ
 τοὺς τῶν θηρίων σκύμνους· οἳ τε ^τ οὖν ὄνυχες ^β αὐτοῦ ^δ διαστρέ-
 φονται ὀλίγας ἡμέρας, καὶ τὰ πτερὰ ^ν λευκαίνεται, ὥστε
 καὶ τοῖς τέκνοις τότε γίνονται χαλεποί. Τὸν ^δ ἐκβληθέντα
 δέχεται καὶ ^ω ἐκτρέφει ἡ φήνη. Ἐπιάζει δὲ ^κ περὶ τριάκονθ' ³
 ἡμέρας. Καὶ τῶν ἄλλων δὲ τοῖς μεγάλοις ^υ ὁ χρόνος τοσοῦ-
 τός ἐστι τῆς ἐπώσεως, οἷον ^κ χηνὶ καὶ ὠτίδι· τοῖς δὲ μέσοις
 περὶ εἴκοσιν, οἷον ἰκτίνῳ ^α καὶ ἱέρακι. Τίκει δὲ ὁ ἰκτίνος τὰ
 μὲν πλείστα δύο, ἐνίοτε δὲ καὶ τρεῖς ἐξάγει νεοττούς· ὁ ^β δ'
 αἰτώλιος καλούμενος ἔστιν ὅτε καὶ τέτταρας. Τίκει δὲ καὶ ⁴
 ὁ κόραξ οὐ μόνον δύο, ὥσπερ φασί τινες, ἀλλὰ καὶ πλείω·
^ε ἐπιάζει δὲ ^δ περὶ εἴκοσιν ἡμέρας καὶ ἐκβάλλει τοὺς νεοτ-
 τούς ὁ κόραξ. Ποιεῖ δὲ καὶ ἄλλα τῶν ^ο ὀρνέων τὸ αὐτὸ τοῦτο·
 πολλάκις γάρ, ὅσα πλείω τίκει, ἓνα ἐκβάλλουσιν. Οὐ πάν-
 τα δὲ τὰ τῶν αἰετῶν γένη ὅμοια περὶ τὰ τέκνα, ἀλλ' ὁ
 πύγαργος χαλεπός, οἳ δὲ μέλανες εὐτεκνοὶ περὶ τὴν τρο-
 φὴν εἰσιν, ἐπεὶ πάντες ^ε γε ὡς εἰπεῖν οἱ γαμψώνυχες, ^ς ὅτε
 θάττον οἱ νεοττοὶ ^β δύνανται ^ι πέτεσθαι, ἐκβάλλουσι τύπτον-
 τες ἐκ τῆς ^κ νεοττιᾶς. Καὶ τῶν ἄλλων δέ, ὥσπερ εἴρηται, ⁶
 σχεδὸν οἱ πλείστοι τοῦτο δρῶσι καὶ ^ι θρέψαντες οὐδεμίαν
 ἐπιμέλειαν ποιοῦνται ^μ τὸ λοιπόν, πλὴν κορώνης· αὕτη ^δ ἐπὶ
 τινι χρόνῳ ἐπιμελεῖται· καὶ γὰρ ἤδη ^ν πετομένων σιτίζει
^ο παραπετομένην.

Ὁ δὲ κόκκυξ λέγεται μὲν ὑπὸ τινων ὡς μεταβάλλει ἐξ ⁷
 ἱέρακος, διὰ τὸ ἀφανίζεσθαι τὸν ἱέρακα ^ρ περὶ τοῦτον τὸν
 χρόνον, ^ι ὃ ὅμοιός ἐστιν· σχεδὸν δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἱέρακας

^ο τούτῳ] τῷ αὐτῷ A^a.C^a. ^ρ ἐπάετος C^a, ἐπτάετος A^a. ^ι ὅπως εἰ
 μὴ P. ^τ οὖν om. A^a, post ὄνυχες ponunt P.C^a.D^a. ^β αὐτῷ D^a.
^δ διαφέρονται A^a.C^a. ^ν λευκαίνονται D^a. ^ω τρέφει P.D^a. ^κ περὶ
 om. D^a. ^υ ὁ om. P. ^κ χηνὸς καὶ ὠτίδος A^a.C^a. ^α καὶ om. P. ^β δὲ
 γώλιος P. ^ε ἐπιάζει δέ] καὶ ἐπιάζει καὶ C^a, καὶ ἐπιάζει P.D^a. ^δ περὶ
 om. A^a. ^ε ὀρνίθων C^a. ^ε γε] τὲ P, om. C^a.D^a. ^ς ὅτι C^a, ὅταν
 P.D^a. ^β δύνωνται P.C^a.D^a. ^ι πέτεσθαι A^a. ^κ νεοττιᾶς P.D^a.
^ι ἐκτρέψαντες P, ἐπικάμψαντες D^a. ^μ τὸ om. A^a.C^a. ^ν πετομένη
 P.D^a. ^ο παραπετομένους P.A^a.D^a. ^ρ περὶ] καὶ περὶ P. ^ι ὃ ὅμοιος]
 ὅμοιος δ' A^a.C^a.

οὐκ ἔστιν ἰδεῖν, ὅτε θάττον φθέγγεται ὁ κόκκυξ, πλὴν ὀλίγας ἡμέρας. Ὁ δὲ κόκκυξ φαίνεται ἐπ' ὀλίγον χρόνον τοῦ² θέρους, τὸν δὲ χειμῶνα ἀφανίζεται. Ἔστι δ' ὁ μὲν ἰέραξ γαμψώνυχος, ὁ δὲ κόκκυξ οὐ γαμψώνυχος. Ἐτι δὲ οὐδὲ τὰ περὶ τὴν κεφαλὴν ἔοικεν ἰέρακι, ἀλλ' ἄμφω ταῦτα περιστερῶ μάλλον· ἀλλ' ἢ κατὰ τὸ χρῶμα μόνον προσέοικεν ἰέρακι, πλὴν τοῦ μὲν ἰέρακος τὰ ποικίλα οἷον γραμμαῖ εἰσι, τοῦ δὲ κόκκυγος οἷον στιγμαί. Τὸ μέντοι μέγεθος καὶ ἡ πτήσις παραπλησία τῷ ἐλαχίστῳ τῶν ἰεράκων, ὃς κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἀφανὴς ἐστὶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὅν φαίνεται ὁ κόκκυξ, ἐπεὶ ἤδη γε ὠμμένοι εἰσὶν ἄμφω. Καὶ κατεσθιόμενος δ' ὤπται κόκκυξ ὑπὸ ἰέρακος· καίτοι οὐθὲν ποιεῖ τοῦτο τῶν ὁμογενῶν ὀρνέων. Νεοττοὺς δὲ κόκκυγος λέγουσιν ὡς οὐδεὶς ἑώρακεν· ὁ δὲ τίκτει μὲν, ἀλλ' οὐ ποιησάμενος νεοττιάν, ἀλλ' ἐνίοτε μὲν ἐν τῇ τῶν ἐλαττόνων ὀρνίθων ἐντίκτει καταφαγὼν τὰ ῥα τὰ ἐκείνων, μάλιστα δ' ἐν ταῖς τῶν φαβῶν νεοττιαῖς, καταφαγὼν καὶ τὰ τούτων ῥα. Τίκτει δ' ὀλιγάκις μὲν δύο, τὰ δὲ πλείστα ἓν. Ἐντίκτει δὲ καὶ τῇ τῆς ὑπολαΐδος νεοττιᾶ· ἡ δ' ἐκπέττει καὶ ἐκτρέφει. Γίνεται δὲ πίων καὶ ἡδύκρεως κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν μάλιστα. Γίνονται δὲ καὶ τῶν ἰεράκων οἱ νεοττοὶ ἡδύκρεως σφόδρα καὶ πiones. Νεοττεύει δὲ γένος τι αὐτῶν πόρρω καὶ ἐν ἀποτόμοις πέτραις.

8 Ἐπιάζει δὲ τὰ πολλὰ τῶν ὀρνέων, ὥσπερ εἴρηται περὶ τῶν περιστερῶν, διαδεχόμενα τὰ ἄρρενα τοῖς θήλεσι, τὰ δὲ τοσοῦτον χρόνον ὅσον ἀπολείπει τὸ θῆλυ τροφήν αὐτῷ ποριζόμενον. Τῶν δὲ χηνῶν αἱ θήλειαι ἐπιάζουσι μόναι, καὶ

ἵ ὅταν θάττον φθέγγηται P.Ca.Da. ἵ ἐπ' μὲν ἐπ' Da. ἵ ὁ δὲ κόκκυξ οὐ] καὶ ὁ κόκκυξ P. ἵ οὐτε P.Ca. ἵ τὰ αὐτὰ π. μάλλον ἢ ἰέρακι ἀλλὰ κ. Aa.Ca. ἵ τὰ om. Aa.Ca. ἵ ὅν] ὦν P. ἵ ὁ om. Aa.Ca. ἵ ὁμογενῶν P.Ca.Da. ἵ λέγει Aa. ἵ νεοττιάν Da, νεοττιάν P. ἵ κ. τὰ τούτων ῥα μ. Aa. ἵ φάβων Da, φλάβων Aa.Ca, φατῶν P. ἵ νεοττιέας P.Da. ἵ τίκτει P.Ca.Da. ἵ τῇ] ὑπὸ τῇ P.Da. ἵ ὑλαΐδος pr. Da. ἵ νεοττιᾶ Da, νεοττιέας P. νεοττιᾶ—καιρὸν om. Ca. ἵ ἐκπέττει Da. ἵ πίων καὶ ἡδύκρεων Aa. ἵ οἱ] οἷον Aa.Ca. ἵ ὀρνίθων P.Da. ἵ τὰ] τὸν Da. ἵ θήλειαι τε ἐπ. P.Ca.Da.

^τ διαμένουσι διὰ παντός ^ς ἐφεδρεύουσαι, δτανπερ ἄρξωνται τοῦτο ποιεῖν. Πρὸς δὲ ^ι τόποις ^ν ἐλώδεσί τε καὶ πόαν ἔχουσι ² πάντων τῶν λιμναίων ὀρνίθων αἱ ^ω νεοττιαὶ γίνονται· διόπερ καὶ ἡσυχίαν ἔχοντες ἐπὶ τῶν ψῶν δύνανται ^κ τροφήν ^ν αὐτοῖς πορίζεσθαι καὶ μὴ παντάπασιν ἄσιτοι εἶναι. Ἐπφάζουσι δὲ ³ καὶ τῶν κορωνῶν αἱ θήλειαι μόναι, καὶ ^ς διατελοῦσιν ἐπ' αὐτῶν οὔσαι διὰ παντός· τρέφουσι δ' αὐτὰς οἱ ἄρρενες κομίζοντες τὴν τροφήν αὐταῖς καὶ σιτίζοντες. Τῶν δὲ ^α φαβῶν ἡ μὲν θήλεια ἀπὸ δειλῆς ἀρξαμένη τὴν τε ^β νύχθ' ὅλην ἐπφάζει καὶ ἔως ἀκρατίσματος ὥρας, ὃ δ' ἄρρην τὸ λοιπὸν τοῦ χρόνου. Οἱ δὲ πέρδικες δύο ποιοῦνται τῶν ψῶν σηκούς, καὶ ἐφ' ^γ ^δ ^ε ^ϕ ⁴ μὲν ἡ θήλεια ^δ ἐπὶ δὲ θατέρῳ ὃ ἄρρην ἐπφάζει, καὶ ἐκλέψας ἐκπέμπει ἑκάτερος ἑκάτερα· καὶ τοὺς νεοττοὺς ὅταν πρῶτον ἐξάγῃ, ὀχεύει αὐτούς.

Ὁ δὲ ταῶς ζῆ μὲν περὶ ^ο πέντε καὶ εἴκοσιν ἔτη, γεννᾷ ⁹ δὲ ^ι τριέτης μάλιστα, ^ς ἐν οἷς καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν πτερωτῶν ἀπολαμβάνει· ^η ἐκλέπει δ' ἐν τριάκονθ' ἡμέραις ^θ μικρῷ πλείοσιν. Ἀπαξ δὲ τοῦ ἔτους ^ι μόνον τίκτει· τίκτει δ' ^κ ² ^α ^β ^γ ^δ ^ε ^ϕ ^ζ ^η ^θ ^ι ^κ ^λ ^μ ^ν ^ξ ^ο ^π ^ρ ^σ ^ς ^τ ^υ ^φ ^χ ^ψ ^ω ^ς ^ζ ^η ^θ ^ι ^κ ^λ ^μ ^ν ^ξ ^ο ^π ^ρ ^σ ^ς ^τ ^υ

ἀγρίων ἔνιοι ὀρνίθων ἀποδιδράσκοντες τοὺς ἄρρενας τίκτουςι
 4 καὶ ἐπφάζουσιν. Ὑποτίθεται ^τ δὲ ^ν τοῖς ὄρνισι μάλιστα δύο
 φά' τοσαῦτα γὰρ ^ω μόνα δύναται ^κ ἐπφάζουσα ἐξάγειν.
 Ὑ' Ἐπιμελοῦνται δ' ὅπως μὴ καταβαίνουσα ^κ διαλίπη τὸν
 ἐπφασμόν, παρατιθέντες τροφήν. Οἱ δ' ὄρνιθες περὶ τὴν
 ὀχείαν τοὺς ὄρχεις μεῖζους ^α ἴσχουσιν ^β ἐπιδήλως, οἱ μὲν
 μᾶλλον ὀχευτικοὶ ^γ καὶ μᾶλλον ^δ ἐπιδήλως, οἷον ἀλεκτρούνες
 καὶ πέρδικες, οἱ δὲ μὴ συνεχῶς ἦττον.

Περὶ μὲν ^ο οὖν τῆς τῶν ὀρνίθων ^ε κηρύσεως καὶ γενέσεως τοῦ-
 10 τον ἔχει τὸν τρόπον, οἱ δ' ἰχθύες ὅτι ^ς μὲν οὐ πάντες φωτο-
 κοῦσιν, εἴρηται πρότερον. Τὰ μὲν γὰρ σελάχη ζωοτοκεῖ,
^η τὸ δὲ τῶν ἄλλων ^ι γένος ἰχθύων φωτοκεῖ. ^κ Ζωοτοκεῖ δὲ
 τὰ σελάχη ^λ πρότερον φωτοκήσαντα ^μ ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐκτρέ-
 2 φουσιν ἐν αὐτοῖς, πλὴν βατράχου. Ἐχουσι δὲ καὶ τὰς ὑστέ-
 ρας, ὥσπερ ^ν ἐν τοῖς ἄνω ἐλέχθη, διαφόρους οἱ ^ο ἰχθύες· τὰ
 μὲν γὰρ φωτοκοῦντα δικρόας ἔχει καὶ κάτω, τὰ δὲ σελάχη
 ὀρνιθωδεστέρας. Διαφέρει δὲ τῆς τῶν ὀρνίθων ὑστέρας, ὅτι
 οὐ πρὸς τῷ ὑποζώματι ἐνίοις συνίσταται τὰ φά', ἀλλὰ με-
 ταξὺ κατὰ τὴν ράχιν, ἐκείθεν δ' αὐξανόμενα μεταβαίνει.
 3 Τὸ δ' ὅν γίνεται πάντων τῶν ἰχθύων οὐ ^ρ δίχρων ἀλλὰ
^q μονόχρων, λευκότερον δ' ἢ ὠχρότερον, καὶ πρότερον καὶ
 ὅταν ^τ ἐνῇ ὁ νεοττός. Διαφέρει δ' ἡ γένεσις ἡ ἐκ τοῦ φῶς
^α τοῦ τῶν ἰχθύων καὶ τῶν ὀρνίθων, ἥ οὐκ ἔχει τὸν ἕτερον ὀμ-
 φαλὸν τείνοντα πρὸς τὸν ὑμένα τὸν ὑπὸ τὸ ^δ ὄστρακον· τὸν
 δ' εἰς τὸ ὠχρὸν τοῖς ὄρνισι τείνοντα πόρον, τοῦτον ἔχει
 4 τοῖν δυοῖν ^ν μόνον. Ἡ δ' ἄλλη γένεσις ἤδη πᾶσα ἡ αὐτὴ

^τ δὲ om. P. ^ν μάλιστα τοῖς ὄρνισι D^a. ^ω μόνα δύναται A^a, δύναται
 μόνα P, δύναται μόνα D^a. ^κ ἐπφάζουσαι A^a.C^a. ^γ ἐπιμελῶνται A^a.
^κ διαλίπη P.D^a, ἀπολίπη A^a. ^α ἔχουσιν P.D^a. ^β ἐπειδὴ ὅλως οἱ μὲν
 ἔλαττον ὀχ. P. ^γ καὶ μᾶλλον] καὶ αἰεὶ C^a, καὶ αἰ δὲ A^a. ^δ ἐπιδήλους
 A^a. ^ο οὖν om. A^a. ^ε γενέσεως καὶ κηρύσεως P.D^a. ^ς μὲν om. A^a.
^η τὸ—δὲ τὰ σελάχη om. P. ^ι ἰχθύων γένος D^a. ^κ ζωοτοκεῖ δὲ τὰ] τὰ
 δὲ A^a.C^a. ^λ πρώτον P.A^a.C^a. ^μ ἐν αὐτοῖς om. A^a.C^a. ^ν ἐν] καὶ
 ἐν D^a. ^ο ἰχθύς P. ^ρ δίχροον A^a, δίχρουν P. ^q μονόχροον A^a, ὀμόχρων
 D^a, ὁμόχρων P. ^τ ἐπῇ A^a.C^a. ^α τοῦ τῶν] τῆς τῶν P.D^a. ^δ ὄστρακον]
 ὑπόζωμα A^a.C^a. ^ν μόνον A^a.

^ω ἡ ἐκ τοῦ ψοῦ τῶν ^κ τε ὀρνίθων καὶ τῶν ἰχθύων· ἐπ' ^γ ἄκρῳ
^κ τε γὰρ τοῦτου γίνεται, καὶ αἱ φλέβες ὁμοίως τείνουσιν ἐκ
 τῆς καρδίας πρῶτον, καὶ ἡ κεφαλὴ καὶ τὰ ὄμματα καὶ
 τὰ ἄνω ^α μέγιστα ὁμοίως τὸ πρῶτον· ^β αὐξανομένου δ' αἰεὶ
 ἔλαττον γίνεται τὸ ψόν, καὶ τέλος ἀφανίζεται καὶ εἰσδύεται
^ε ἔσω, καθάπερ ^δ ἐν τοῖς ὄρνισιν ὁ νεοττὸς καλούμενος. Προσ-
 πέφυκε δὲ καὶ ^ε ὁ ὀμφαλὸς μικρὸν κατώτερον τοῦ ^ς στόμα-
 τος τῆς γαστροῦς. Ἔστι δὲ νέοις μὲν οὖσιν ^ς ὁ ὀμφαλὸς
^η μακρὸς, αὐξανομένοις δ' ἐλάττων, καὶ τέλος μικρὸς, ^ι ἕως
 ἂν εἰσέλθῃ, καθάπερ ἐλέχθη ἐπὶ τῶν ὀρνίθων. Περιέχεται
^κ δὲ τὸ ἔμβρυον καὶ τὸ ψόν ὑμένι κοινῷ· ὑπὸ δὲ ^λ τοῦτου ἄλ-
 λος ἐστὶν ὑμήν, ὃς περιέχει ^μ ἰδίᾳ τὸ ἔμβρυον· μεταξὺ δὲ τῶν
 ὑμένων ἔνεστιν ὑγρότης. Καὶ ἡ τροφή δ' ὁμοία γίνεται τοῖς
^ν ἰχθυοῖς ἐν τῇ κοιλίᾳ ὥσπερ τοῖς τῶν ὀρνίθων νεοττοῖς, ἡ
 μὲν λευκὴ ἡ δ' ὠχρὰ. Τὸ μὲν οὖν ^ο σχῆμα τῆς ὑστέρας ὡς ^π
 ἔχει, ἐκ τῶν ἀνατομῶν θεωρεῖσθω· διαφορὰ δ' ^ρ ἐστὶν αὐτοῖς
 πρὸς αὐτοὺς, οἷον τοῖς γαλεώδεσι καὶ πρὸς αὐτοὺς καὶ πρὸς
 τὰ πλατέα. Ἐνίοις μὲν γὰρ ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὑστέρας περὶ
 τὴν ράχιν προσπέφυκε τὰ φά, ὥσπερ εἴρηται, οἷον τοῖς ^σ σκυ-
 λίοις· αὐξανόμενα δὲ ^τ περιέχεται. Οὔσης δὲ δικρόας τῆς ^ς
 ὑστέρας καὶ προσπεφυκυίας πρὸς τῷ ὑποζώματι, ὥσπερ καὶ
 τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων, ^τ περιέχεται εἰς ἐκάτερον τὸ μέρος.
 Ἐχει δ' ἡ ὑστέρα καὶ ^α αὐτὴ καὶ ἡ ^ε τῶν ἄλλων τῶν γαλεοειδῶν
 μικρὸν ^υ προελθόντι ἀπὸ τοῦ ὑποζώματος οἷον μαστοὺς λευ-
 κοὺς, ^ω οἱ κυμμάτων ^κ μὴ ἐνότων οὐκ ἐγγίνονται. Τὰ μὲν ^θ
^υ σκύλια καὶ αἱ βατίδες ^ς ἴσχουσι τὰ ὀστρακώδη, ^α ἐν οἷς ἐγγί-

^ω ἡ post αὐτὴ om. P.Da. ^κ τε om. Aa.Ca. ^γ ἀκρου Da, ἀκρότερα P.
^κ τε om. P. ^α μέγιστα γίνεσθαι τὸ πρῶτον ὁμοίως Aa.Ca, μέγιστα ὁμοίως
 πρῶτον P.Da. ^β δ' αὐξανομένου αἰεὶ Aa. ^ε ἔσω Aa. ^δ ἐν] καὶ
 P.Aa.Ca. ^ε ὁ om. Aa. ^ς σώματος Aa.Ca. ^ς ὁ om. Ca. ^η μικρὸς
 Aa.Ca. ^ι ἕως ἂν] ἔαν Aa.Ca. ^κ δὲ καὶ τὸ Aa. ^λ τοῦτο P. ^μ ἰδίᾳ]
 διὰ P. ^ν ἰχθύων Aa. ^ο χρώμα P. ^ρ ἐστὶν ἐν αὐτοῖς P.Da. ^σ σκυλ-
 λίοις Aa, σκύλλοις Ca. ^τ περιέχεται utrobique P.Da. ^ς αὐτὴ P.Da.
^ε τῶν γαλεοειδῶν τῶν ἄλλων Aa. ^υ προσελθόντι P. ^ω οἱ] οἷον Aa.
^κ μὴ ὄνων Ca, μὲν ὄνων Aa. ^υ σκύλλια καὶ λιβατίδες Aa.Ca. ^ς ἔχουσι
 Da. ^α ἐν οἷς] ἐνίοις P.

νεται ^b φώδης ὑγρότης· τὸ δὲ σχῆμα τοῦ ὀστράκου ὁμοιον-
 ταῖς τῶν ^c αὐλῶν γλώτταις, καὶ πόροι τριχῶδεις ^d ἐγγίνον-
 10 ται τοῖς ὀστράκοις. Τοῖς μὲν οὖν ^e σκυλίοις, οὗς καλοῦσί-
 τινες ^f νεβρίας γαλεούς, ὅταν περιρραγῇ καὶ ^g ἐκπέσῃ τὸ
 ὀστρακον, γίνονται οἱ νεοττοί· ^h ταῖς δὲ ⁱ βατίσιν, ὅταν ἐκτέ-
 11 κωσι, τοῦ ὀστράκου περιρραγέντος ἐξέρχεται ὁ νεοττός. Ὁ
 δ' ἀκανθίας γαλεὸς ^k πρὸς τῷ ὑποζώματι ^l ἴσχει τὰ φά ἀνω-
 θεν τῶν μαστῶν· ὅταν ^m δὲ καταβῇ τὸ φόν, ⁿ ἐπὶ τούτῳ
 ἀπολελυμένῳ γίνεται ὁ νεοττός. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον συμ-
 12 βαίνει ἡ γένεσις καὶ ἐπὶ τῶν ἀλωπέκων. Οἱ δὲ καλούμενοι
^o λεῖοι τῶν γαλεῶν τὰ μὲν φά ἴσχουσι μεταξὺ τῶν ^p ὑστέρων
 ὁμοίως τοῖς ^q σκυλίοις, περιστάντα ^r δὲ ταῦτα εἰς ἑκατέραν
 τὴν δικρῶν τῆς ὑστέρας καταβαίνει, καὶ τὰ ζῶα γίνεται τὸν
 ὀμφαλὸν ἔχοντα πρὸς τῇ ὑστέρᾳ, ὥστε ἀναλίσκομένων τῶν
 φῶν ὁμοίως ^s δοκεῖν ^t ἔχειν τὸ ἔμβρυον τοῖς τετράποσιν.
 13 Προσπέφυκε δὲ μακρὸς ὢν ὁ ὀμφαλὸς τῆς μὲν ὑστέρας πρὸς
 τῷ κάτω μέρει, ὥσπερ ἐκ κοτυληδόνης ^v ἕκαστος ἡρτημένος,
 τοῦ δ' ἐμβρύου ^w κατὰ τὸ μέσον, ἢ τὸ ἥπαρ. Ἡ δὲ τρο-
 φὴ ἀνατεμνομένου, καὶ ^x μηκέτ' ἔχη τὸ φόν, φώδης. ^y Χόριον
 δὲ καὶ ὑμένες ἴδιοι περὶ ἕκαστον ^z γίνονται τῶν ἐμβρύων, κα-
 14 θάπερ ἐπὶ τῶν τετραπόδων. Ἐχει δὲ τὰ ἔμβρυα τὴν κεφα-
 λὴν νέα μὲν ὄντα ἄνω, ^a ἀδρυνόμενα δὲ καὶ ^b τέλεα ^c ὄντα κά-
 τω. ^d Ἐγγίνεται δὲ καὶ ^e ἐν τῇ ἀριστερᾷ ἄρρενα καὶ ἐν τῇ
 δεξιᾷ θήλεα, καὶ ἐν τῇ αὐτῇ ^f ἄμα θήλεα καὶ ἄρρενα. Καὶ τὰ
^g ἔμβρυα διαιρούμενα, ὁμοίως ὥσπερ ἐπὶ τῶν τετραπόδων,

^b ὡειδῆς D^a. ^c ἄλλων P.C^a. ^d προσγίνονται C^a, προσεγγίγνον-
 ται A^a. ^e σκυλλίοις A^a.C^a. ^f νεβρίας] νευρίους P.D^a. ^g ἐκπέσῃ P.
^h τοῖς P.D^a. ⁱ βάτοιςιν P. ^k πρὸς] ἐν P. ^l ἴσχει A^a.C^a. ^m δὴ P.
ⁿ ἀπολελυμένον ἐπὶ τούτῳ D^a, ἐπὶ τούτου ἀπολυομένων P. ^o λεοὶ C^a.
^p ἐντέρων P. ^q σκυλλίοις περιόντα A^a.C^a. ^r δὲ τὰ τοιαῦτα P.D^a.
^s δοκεῖ A^a, om. D^a. ^t ἔχειν τὸ] ἐν ἔχειν A^a.C^a. ^v ἕκαστος ἐνηρτημέ-
 νος A^a, ἡρτημένος ἕκαστος D^a, ^w κατὰ τὸ μέσον ἢ] ἡ P. ^x μὴ ἔχη τὸ
 φόν, ὡειδῆς P.D^a. ^y χόριον—sect. 15. ἔμβρυα ἦδη] hæc post c. 13.
 sect. 9. πάλιν ponit F^a. ^z γίνονται A^a. ^a ἀδρυνόμενα D^a. ^b τέλεια
 P.D^a. ^c ὄντα om. P. ^d ἐγγίνονται P.D^a. ^e ἐν post δὲ καὶ om. P.
^f ἄμα] ἄμα καὶ D^a. ^g ἔμβρυα] ἔγκυα A^a, ἔγγυα C^a.

ἔχει τῶν σπλάγχων ὅσα ἔχει μεγάλα, οἷον τὸ ἥπαρ, ^h καὶ αἱματώδη. Πάντα δὲ τὰ σελαχώδη ⁱ ἅμα ἔχουσιν ἄνω μὲν ¹⁵ ^k πρὸς τῷ ὑποζώματι ῥά, τὰ μὲν μεῖζω τὰ δ' ἐλάττω, πολλά, κάτω δ' ἔμβρυα ἤδη· ^l διὸ ^m πολλοὶ κατὰ μῆνα τίκτειν καὶ ὀχεύεσθαι ⁿ οἷονται τοὺς τοιούτους τῶν ἰχθύων, ὅτι οὐχ ἅμα πάντα προΐενται, ἀλλὰ πολλάκις καὶ πολὺν χρόνον. Τὰ δὲ ^o κάτω ^p ἐν τῇ ὑστέρα ^q ἅμα πέττεται καὶ ^r τελεσιουργ- ¹⁶ γεῖται. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι γαλεοὶ καὶ ἐξαφιάσι καὶ δέχονται εἰς ἑαυτοὺς τοὺς νεοττοὺς, καὶ αἱ ῥίμαι καὶ αἱ νάρκαι (ἤδη δ' ^s ὥφθη νάρκη μεγάλη περὶ ὀγδοήκοντα ἔχουσα ἐν ^t αὐτῇ ἔμβρυα), ὁ δ' ἀκανθίας ^v οὐκ εἰσδέχεται μόνος τῶν γαλεῶν διὰ τὴν ἀκανθαν. Τῶν δὲ πλατέων τρυγῶν καὶ βάτος οὐ δέχον- ¹⁷ ται διὰ τὴν τραχύτητα τῆς κέρκου. Οὐκ εἰσδέχεται δ' οὐδὲ βάτραχος τοὺς νεοττοὺς διὰ τὸ μέγεθος τῆς κεφαλῆς καὶ τὰς ἀκάνθας· οὐδὲ γὰρ ζυγοκεῖ μόνος τούτων, ὥσπερ εἴρηται πρότερον. Αἱ μὲν οὖν πρὸς ἄλληλα διαφοραὶ τοῦτον ἔχουσι τὸν τρόπον αὐτῶν, καὶ ἡ γένεσις ^w ἡ ἐκ τῶν ῥῶν· οἱ δὲ ἄρ- ¹⁸ ¹¹ ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^v ^w ^x ^y ^z ^a

ἄλλα οἱ τε θορικοὶ πόροι καὶ οἱ ὑστερικοί, καὶ ὅτι οἱ μὲν προσπεφύκασιν τῇ ὁσφύϊ, οἱ δὲ τῶν θηλειῶν ^κ πόροι εὐκίνητοί εἰσι καὶ λεπτῷ ὑμένι προσειλημμένοι. Θεωρεῖσθωσαν δὲ καὶ οἱ τῶν ἀρρένων πόροι, ὡς ἔχουσιν, ἐκ τῶν ¹ ἐν ταῖς ἀνατομαῖς ⁴ διαγεγραμμένων. Ἐπικυῖσκειται δὲ τὰ σελάχη, καὶ κύει τοὺς πλείστους μῆνας ἕξ. Πλειστάκεις δ' ^μ ἀποτίκτει ^η ὁ καλούμενος τῶν γαλεῶν ^ο ἀστερίας· ἀποτίκτει γὰρ δις τοῦ μηνός. Ἄρχονται δ' ὀχεύεσθαι μηνὸς Μαιμακτηριῶνος. Οἱ δ' ἄλλοι γαλεοὶ δις τίκτουνσι, πλὴν τοῦ ^ρ σκυλλίου· οὗτος δ' ἅπαξ τοῦ ⁵ ἐνιαυτοῦ. Τίκτουνσι δὲ ^α τὰ μὲν τοῦ ἔαρος αὐτῶν, ῥίνη δὲ καὶ τοῦ μετοπώρου πρὸς δύσιν Πλειάδος ^τ χειμερινὴν ^ς τὸ ὕστερον, τὸ δὲ πρῶτον τοῦ ἔαρος· ^ι εὐθηνεῖ δ' αὐτῆς μάλιστα μὲν ὁ γόνος ^ν ὁ ὕστερος· αἱ δὲ νάρκαι περὶ τὸ φθινόπωρον. ⁶ Ἐκτίκτει δὲ τὰ σελάχη πρὸς τὴν γῆν ^ω ἐκ τοῦ πελάγους καὶ τῶν βαθέων ^ζ ἐπανιόντα διὰ ^υ τε τὴν ἀλέαν καὶ διὰ τὸ φοβέσθαι περὶ τῶν τέκνων. Τῶν μὲν οὖν ἄλλων ἰχθύων παρὰ τὰς συγγενείας οὐθὲν ὥπται συνδυάζομενον, ῥίνη δὲ ^ς δοκεῖ μόνῃ τοῦτο ποιεῖν καὶ βάτος· ἔστι γὰρ τις ἰχθύς ὃς καλεῖται ῥινόβατος· ἔχει γὰρ τὴν μὲν κεφαλὴν καὶ τὰ ἔμπροσθεν βάτου, τὰ δ' ὀπισθεν ῥίνης, ὡς γινόμενος ἐξ ἀμφοτέρων ^α τούτων. Οἱ μὲν οὖν γαλεοὶ καὶ ^β οἱ γαλεοειδεῖς, οἷον ἀλώπηξ καὶ κύων, καὶ οἱ πλατεῖς ^γ ἰχθύες, ^δ νάρκη καὶ βάτος καὶ ^ε λειόβατος καὶ τρυγών, τὸν εἰρημένον τρόπον ζυγοτοκοῦσιν ¹² ὥσοτοκῆσαντες, δελφίς δὲ καὶ φάλαινα καὶ τὰ ἄλλα κήτη, ὅσα μὴ ἔχει βράγχια ἀλλὰ ^ι φυσητῆρα, ζυγοτοκοῦσιν, ἔτι δὲ ^ς πρίστις καὶ ^η βούς· οὐδὲν γὰρ τούτων φαίνεται ἔχον ῥά, ἀλλ' εὐθέως κύημα, ἐξ οὗ διαρθρουμένου γίνεται τὸ ζῶον, κα-

^κ εὐκίνητοι πόροι C^a. ¹ ἐν ταῖς ἀν.] ἀνατομῶν P.D^a. ^μ ἀποτίκτει om. P. ^η οἱ καλούμενοι P. ^ο ἀστερίας ἀπο om. P. ^ρ σκυλλίου C^a. ^α τὰ μὲν] πάντες P, πάντα D^a. ^τ χειμερινῆς C^a, om. P. ^ς τὸ ὕστερον τὸ δὲ πρῶτον] τὰ δὲ περὶ τὸν P. ^ι ἀσθενεῖ C^a. ^ν ὁ ὕστερος] ὕστερον P.D^a. ^ω ἐκ δὲ τοῦ P. ^ζ ἐπανιόντα om. in lacuna P. ^υ τε om. C^a. ^ς μόνῃ δοκεῖ P.D^a. ^α τούτων τῶν ἰχθύων. οἱ P.D^a. ^β οἱ γαλεοειδεῖς] ὁ P. ^γ ἰχθύς P. ^δ νάρκας καὶ βάτοι P.D^a. ^ε ῥινόβατος D^a. ^ι φυσητῆρας C^a. ^ς πρίστις P.D^a. ^η ἔβους P.

θάπερ ἄνθρωπος καὶ τῶν τετραπόδων τὰ ζῷοτῶκα. Τίττει ²
 δ' ὁ ¹ μὲν δελφίς τὰ ^k μὲν ¹ πολλὰ ἐν, ἐρίοτε δὲ καὶ δύο· ἡ δὲ
^m φάλαйна ἡ δύο τὰ πλείστα ⁿ καὶ πλεονάκεις, ἡ ἔν. Ὅμοιως
 δὲ ὁ τῷ δελφίνι καὶ ἡ ^p φώκαινα· καὶ γὰρ ἐστὶν ὅμοιον δελ-
 φίνι μικρῷ, γίνεται δ' ἐν τῷ Πόντῳ. Διαφέρει δὲ ^q φώκαινα ³
 δελφίνος· ἔστι γὰρ τὸ μέγεθος ἑλαττον, εὐρύτερον δ' ἐκ τοῦ
 νώτου· τὸ χρώμα ^r ἔχει κυανοῦν. ^s Πολλοὶ δὲ ^t δελφίνων τι
 γένος εἶναι φασὶ τὴν φώκαιναν. ^v Ἀναπνεῖ δὲ πάντα ὅσα
 ἔχει φυσητῆρα, ^w καὶ δέχεται τὸν ἀέρα· ^x πλεύμονα γὰρ
 ἔχουσιν. Καὶ ὁ γε δελφίς ὤπται, ὅταν καθεύδῃ, ὑπερέχων ⁴
 τὸ ῥύγχος, καὶ ῥέγγει ^y καθεύδων. Ἔχει δ' ὁ ^z δελφίς καὶ ἡ
 φώκαινα γάλα, καὶ θηλάζονται· καὶ εἰσδέχονται ^a δὲ τὰ
 τέκνα ^b μικρὰ ὄντα. Τὴν δ' αὖξῃσιν τὰ τέκνα τῶν δελφίνων
^c ποιοῦνται ταχεῖαν· ἐν ἔτεσι γὰρ δέκα μέγεθος ^d λαμβάνουσι
^e τέλειον. Κίει δὲ δέκα μῆνας. Τίττει δ' ὁ δελφίς ἐν τῷ ⁵
 θέρει, ἐν ἄλλῃ δ' ὥρα οὐδεμιᾷ· συμβαίνει δὲ καὶ ἀφανίζεσθαι
 αὐτὸν ὑπὸ κύνα περὶ τριάκονθ' ἡμέρας. Παρακολουθεῖ δὲ τὰ
 τέκνα πολὺν χρόνον, καὶ ἔστι τὸ ζῶον φιλότεκνον. Ζῇ δ' ἔτη ⁶
 πολλά· δηλοὶ γὰρ ἔνιοι γεγονόασιν βιοῦντες οἱ ^f μὲν πέντε
 καὶ εἴκοσιν ἔτη, οἱ δὲ τριάκοντα· ἀποκόπτοντες γὰρ ἐνίων τὸ
 οὐραῖον οἱ ἀλείεις ἀφιάσιν, ὥστε τούτῳ ^g γνωρίζεσθαι τοὺς
 χρόνους αὐτῶν. Ἡ δὲ φώκη ἔστι ^h μὲν τῶν ἐπαμφοτερίζόντων ⁷
 ζῶων· οὐ δέχεται μὲν γὰρ τὸ ὕδωρ, ἀλλ' ἀναπνεῖ καὶ καθεύδει
 καὶ τίττει ἐν τῇ γῇ μὲν, ⁱ πρὸς αἰγιαλοῖς δέ, ὡς οὐσα τῶν πε-
 ζῶν, διατρίβει ^k δὲ τοῦ χρόνου ¹ τὸν πολὺν καὶ τρέφεται ἐκ τῆς
^m θαλάττης, διὸ μετὰ τῶν ἐνύδρων περὶ αὐτῆς λεκτέον. ⁿ Ζῷ-8

¹ μὲν om. C^a. ^k μὲν om. D^a. ¹ πλείστα ἐν, ἐρίοτε καὶ C^a. ^m φά-
 λαйна δύο τὰ πλείστα μέντοι ἐν A^a.C^a. ⁿ καὶ om. D^a. ^o τῷ δελφίνι
 απτε καὶ γὰρ C^a. ^p φώκη P. ^q φώκη P, τοῦ C^a. ^r ἔχει om. D^a.
^s πολλοί—εἶναι] οἱ δελφίνοι P. ^t δελφίνος C^a. ^v αναπνεῖ δέ] ἀνὰ P.
^w καὶ om. P. ^x πνεύμονα C^a.D^a. ^y καθεύδων P. ^z δελφίν D^a,
 δελφίνος C^a. ^a δὲ om. C^a.D^a. ^b μικρὰ δὲ ὄντα τὴν αὖξῃσιν C^a.
^c ποιεῖται C^a. ^d λαμβάνει C^a. ^e τέλειον P.D^a. ^f μὲν]
 μὲν πλείω ἔτη ἢ C^a. ^g γνωρίζουσι P.C^a. ^h μὲν om. C^a. ⁱ πρὸς τοῖς
 αἰγιαλοῖς P.D^a. ^k δὲ om. A^a.C^a. ¹ τὸ πολὺ P.D^a. ^m θαλάσσης
 P.D^a. ⁿ ὥστοκεῖ P.

στοκεῖ μὲν οὖν εὐθὺς ἐν αὐτῇ, καὶ τίκτει ζῶα, καὶ ^ο χορίον καὶ ^ρ τᾶλλα προίεται ὥσπερ πρόβατον. Τίκτει δ' ἐν ἡ δύο, τὰ ^q δὲ πλείστα τρία. Καὶ μαστούς ^τ δ' ἔχει δύο, καὶ θηλάζε-
ται ὑπὸ τῶν τέκνων καθάπερ τὰ τετράποδα. Τίκτει δ'
^α ὥσπερ ἄνθρωπος πᾶσαν ὥραν τοῦ ἔτους, μάλιστα δ' ἅμα
9 ταῖς πρώταις ^ι αἰξίν. Ἀγεί δὲ περὶ δωδεκαταῖα ὄντα τὰ
τέκνα εἰς τὴν θάλατταν πολλακίς τῆς ἡμέρας, συνεθίζουσα
κατὰ μικρόν· τὰ δὲ κατάντη φέρεται, ἀλλ' οὐ βαδίζει, διὰ
τὸ μὴ δύνασθαι ἀπερείδεσθαι τοῖς ποσίν. Συνάγει δὲ καὶ
συστέλλει ^ν αὐτὴν· σαρκῶδες γὰρ ἐστὶ καὶ μαλακόν, καὶ
10 ὁστὰ χονδρώδη ἔχει. Ἀποκτεῖναι δὲ φώκην χαλεπὸν βιαίως,
^ω ἐὰν μὴ τις πατάξῃ ^x παρὰ τὸν κρόταφον· τὸ γὰρ σῶμα
σαρκῶδες ^γ αὐτῆς. Ἀφίησι δὲ ^z φωνὴν ὁμοίαν βοῖ. Ἐχει
δὲ καὶ τὸ αἰδοῖον ἢ θήλεια ὅμοιον βατίδι, ^a πάντα δὲ τᾶλλα
γυναικί.

Περὶ μὲν οὖν τῶν ἐνύδρων καὶ ^ο ζυγοκούντων ἢ ἐν αὐτοῖς
^η ἔξω ἢ γένεσις καὶ τὰ περὶ τὸν τόκον τοῦτον ἔχει τὸν τρώ-
13 πον· οἱ δ' ὀκοκοῦντες τῶν ἰχθύων τὴν μὲν ὑστέραν δικρόαν
ἔχουσι καὶ κάτω, καθάπερ ἐλέχθη πρότερον (ζυγοκοῦσι δὲ
πάντες οἱ τε λεπιδωτοί, οἷον ^d λάβραξ κεστρεὺς κέφαλος
^ο ἐτελής, καὶ οἱ ^f λευκοὶ καλούμενοι πάντες, καὶ οἱ λείοι πλὴν
^z ἐγγέλυος), ὧν ^h δ' ⁱ ἴσχουσι ψαθυρόν. Τοῦτο δὲ φαίνεται
διὰ τὸ τὴν ὑστέραν εἶναι πλήρη πᾶσαν ὥν, ὥστ' ἐν γε τοῖς
μικροῖς τῶν ^k ἰχθύων δοκεῖν ὡς μόνον εἶναι δύο· διὰ τὴν μι-
κρότητα γὰρ καὶ τὴν λεπτότητα ἄδηλος ἐν αὐτοῖς ἢ ὑστέρα.
Περὶ μὲν οὖν τῆς ὀχείας πάντων τῶν ἰχθύων εἴρηται πρότε-
3ρον. Εἰσὶ δὲ τῶν ἰχθύων οἱ μὲν πλείστοι ἄρρενες καὶ

^ο χορίον D^a. ^ρ τὰ ἄλλα P, γάλα D^a. ^q δὲ πλείστα] πλείστα ἢ P.
^τ δ' ἔχει δύο] ἔχει διὸ C^a. ^α ὥσπερ ὁ ἄνθρωπος C^a. ^ι αἰξίν] ἐξείσι
πρὸς τῇ πόσιν C^a. ^ν αὐτὴν C^a. ^ω ἐὰν μὴ πατάξῃ τις P, τις ἐὰν μὴ πατά-
ξῃ D^a. ^x περὶ D^a. ^γ αὐτῆς ἐστίν. ἀφίησι C^a. ^z ὁμοίαν φωνὴν βοῖ P,
ὁμοίαν βοῖ φωνὴν D^a. ^a ἅπαντα δὲ τὰ τοιαῦτα ὁμοία γυναικί P.D^a.
^ο οὖν om. P. ^ο ζυγοκούντων δὲ ἐν αὐτοῖς ἢ ἔξω γένεσις C^a. ^d λά-
βρακες P. ^ο ἐτελής D^a, εὐτελής C^a. ^f καλούμενοι λευκοὶ C^a. ^g ἐγγέ-
λυος D^a. ^h δ'] γὰρ P, om. C^a. ⁱ τίκτουσι ψαθυρόν C^a, ἴσχουσι τὸ
ψαθυρόν P.D^a. ^k ἰχθυῶν δοκεῖ C^a.

θήλεις, περὶ δ' ἐρυθρίνου καὶ ¹ χάνης ἀπορεῖται· πάντες γὰρ ἀλίσκονται κυήματα ἔχοντες. Συνίσταται μὲν οὖν καὶ ² ὄχευομένων φά τοῖς συνδυαζομένοις τῶν ἰχθύων, ἴσχουσι δὲ καὶ ἄνευ ὀχέας. Δηλοῦσι δ' ἔνιοι τῶν ποταμίων· εὐθὺς γὰρ ³ γεννώμενοι ὡς εἰπεῖν καὶ μικροὶ ὄντες οἱ ⁴ φοξίνοι κυήματ' ἔχουσιν. Ἀπορραίνουσι δὲ τὰ φά, καὶ καθάπερ ⁵ λέγεται, τὰ μὲν πολλὰ ⁶ φά οἱ ἄρρενες ⁷ ἀνακάπτουσι, τὰ δ' ἀπόλλνται ἐν τῷ ὑγρῷ· ὅσα δ' ἂν ἐκτέκωσιν εἰς τοὺς τόπους ⁸ εἰς οὓς ἐκτίκτουσι, ταῦτα σώζεται· εἰ γὰρ πάντα ἐσώζετο, παμπληθὲς ⁹ ἂν τὸ γένος ἦν ¹⁰ ἐκάστων. Καὶ τού- ¹¹ των δ' οὐ γίνεται τὰ πολλὰ γόνιμα, ἀλλ' ὅσα ἂν ¹² ἐπιρράνη ὁ ἄρρην τῷ ¹³ θορῷ· ὅταν γὰρ ἐκτέκη, παρεπόμενος ὁ ἄρρην ἐπιρραίνει ἐπὶ τὰ φά ¹⁴ τὸν θορόν, καὶ ὅσα ¹⁵ μὲν ἂν ἐπιρραν- θῇ, ἐκ πάντων γίνεται ἰχθύδια, ἐκ δὲ τῶν ¹⁶ ἄλλων ὅπως ἂν τύχη. Ταῦτό δὲ ¹⁷ συμβαίνει τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν μαλακίων ¹⁸ ὁ γὰρ ἄρρην τῶν ¹⁹ σηπιῶν, ὅταν ἐκτέκη ἡ θήλεια, ἐπιρραίνει τὰ φά. ²⁰ Ὅπερ εὐλογον ²¹ συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων μαλακίων, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ²² σηπιῶν ὥπται ἐν τῷ παρόντι μό- νον. Ἐκτίκτουσι δὲ πρὸς τῇ γῇ, οἱ μὲν ²³ κωβιοὶ πρὸς τοῖς ²⁴ λίθοις, πλὴν πλατὺ καὶ ²⁵ ψαθυρὸν τὸ ἀποτικτόμενόν ἐστιν. Ὅμοιως δὲ καὶ οἱ ἄλλοι· ἀλεεινά τε γάρ ἐστι τὰ περὶ τὴν γῆν, καὶ τροφήν ἔχει μᾶλλον, καὶ πρὸς τὸ μὴ κατεσθίεσθαι ὑπὸ τῶν μεζόνων τὰ κυήματα. Διὸ καὶ ἐν τῷ Πόντῳ περὶ ²⁶ τὸν ²⁷ θερμώδοντα ποταμὸν οἱ πλείστοι τίκτουσιν· ²⁸ ἡ νήμεος γὰρ ὁ τόπος καὶ ἀλεεινὸς καὶ ἔχων ὕδατα γλυκέα. Τίκτουσι δ' οἱ μὲν ἄλλοι ²⁹ τῶν φωτόκων ἰχθύων ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ, πλὴν τῶν μικρῶν ³⁰ φυκιδίων· αὗται δὲ δίς. Διαφέρει δ' ὁ

¹ χάνης C^a. ² ὄα ὄχευομένων D^a. ³ γινόμενοι C^a. ⁴ φοξίνοι C^a, φοξίνοι P.D^a. ⁵ φά post πολλά om. C^a. ⁶ ἀνακάπτουσι P.C^a.D^a. ⁷ εἰς post τόπους om. P.D^a. ⁸ ἂν] ἂν τι D^a, om. P. ⁹ ἐκάστω C^a. ¹⁰ ἐπιρραίνῃ C^a, περιρράνη P.D^a. ¹¹ θόρω ὅταν γὰρ ἐκτίκτῃ P.D^a. ¹² τὸν θορόν] ἐκ τοῦ θοροῦ C^a. ¹³ μὲν] περ P. ¹⁴ ἄλλων] αὐτῶν P. ¹⁵ τοῦτο συμβαίνει D^a. ¹⁶ σηπιῶν utrobique C^a. ¹⁷ ἄπερ C^a. ¹⁸ συμ- βαίνειν post ἄλλων μαλακίων C^a. ¹⁹ κηβωτίοις πρὸς λίθοις P. ²⁰ ψα- θυρὸν P.D^a. ²¹ θερμώδοντα P.D^a. ²² νήν.] ἀνεμος P. ²³ τῶν ἰχθύων τῶν φωτόκων D^a. ²⁴ φυκιδίων P.C^a.D^a.

- ἄρρην φύκης τῆς θηλείας τῷ ^k μελάντερος εἶναι καὶ μέζουσ
 9 ἔχειν τὰς λεπίδας. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ἰχθύες ἐν γόνυ τί-
 κτουσι καὶ τὰ φύα ἀφιάσιν· ἣν δὲ καλοῦσιν τινες βελόνην,
 ὅταν ¹ ἤδη ὦρα ἦ τοῦ τίκτειν, διαρρήγνυται, καὶ οὕτω τὰ φύα
 ἐξέρχεται. Ἔχει γάρ ^m τινα ὁ ἰχθύς οὗτος διάφυσιν ὑπὸ
 τὴν γαστέρα καὶ τὸ ⁿ ἦτρον, ὥσπερ ^o οἱ ^p τυφλῖναι ὄφεις·
 10 ὅταν δ' ^q ἐκτέκη, συμφύεται ταῦτα πάλιν. Ἡ δὲ γένεσις ἐκ
 τοῦ φύου ^r ὁμοίως συμβαίνει ἐπὶ τε τῶν ἔσω φωτοκοούντων καὶ
 ἐπὶ τῶν ^s ἔξω· ἐπ' ἅκρον ^t τε γὰρ γίνεται καὶ ὑμένι περιέχε-
 ται, καὶ πρῶτον διάδηλοι οἱ ὀφθαλμοὶ μεγάλοι καὶ σφαι-
 11 ροειδεῖς ὄντες. Ἡ καὶ δῆλον ὅτι οὐχ ὥσπερ τινὲς φασιν,
 ὁμοίως γίνονται τοῖς ἐκ τῶν σκωλήκων γινομένοις· τούναντίον
 γὰρ συμβαίνει ἐπ' ἐκείνων, τὰ ^w κάτω μεῖζω πρῶτον, οἱ δ'
 12 ὀφθαλμοὶ καὶ ἡ κεφαλὴ ὕστερον. ^x Ὅταν δ' ἀναλωθῇ τὸ
 φόν, γίνονται ^y πυρινώδεις, καὶ τὸ μὲν πρῶτον οὐδεμίαν τρο-
 φὴν λαμβάνοντα αὐξάνονται ἐκ τῆς ἀπὸ τοῦ φύου ^z ἐγγιγνο-
 μένης ὑγρότητος, ὕστερον δὲ τρέφονται ἕως ἂν αὐξηθῶσι τοῖς
 ποταμίοις ^a ὕδασιν. Τοῦ δὲ ^b Πόντου καθαιρομένου ἐπιφέ-
 ρεται τι κατὰ τὸν Ἑλλήσποντον ὃ καλοῦσιν φύκος· ἔστι δ'
 13 ὠχρὸν τοῦτο. Οἱ δέ ^c τινὲς φασι τοῦτο ἄνθος εἶναι ^d τι
 φυτικὸν τὸ φυκίον. Ἀρχομένου δὲ γίνεται τοῦ θέρους.
 Τούτῳ τρέφεται ^e καὶ τὰ ὄστρεα καὶ τὰ ἰχθύδια τὰ ἐν τοῖς
 τόποις τούτοις. Φασὶ δὲ τινες τῶν θαλαττίων καὶ τὴν πορ-
 φύραν ἴσχειν ἀπὸ τούτου ^f τὸ ἄνθος.
 14 Οἱ δὲ λιμναῖοι καὶ ^g οἱ ποτάμιοι τῶν ἰχθύων ^h κήματα
 μὲν ἴσχουσι ⁱ πεντάμηνοι τὴν ἡλικίαν ὄντες ὥς ἐπὶ τὸ ^k πολὺ,

^k μελαντέρα Da. ¹ ἤδη om. Ca. ^m τινα ἔσω δ Da. ⁿ ἦπαρ Ca.
^o αἱ Da. ^p τυφλῖναι Ca. ^q ἐκτέκη ζῇ καὶ συμφύεται πάλιν ταῦτα
 (ταυτά P) P.Da. ^r ὁμοίως om. P.Da. ^s ἔξω ζωοτοκούντων. ἐπ' P.Da.
^t τε om. Ca. ^v γὰρ οὐ συμβαίνει Aa. ^w κάτω] κάτω καὶ Ca, κατὰ
 τῶν Aa. ^x ὅταν om. P. in lacuna. ^y πυρινώδεις P.Da. ^z ἐγγιγνο-
 μένης P. ^a ὕδασις Aa.Ca. ^b ποτοῦ P.Da. ^c τινὲς om. P.Da. ^d τι
 φυτικὸν τὸ φυκίον] τοῦ φύκου ἀφ' οὗ τὸ φυκίον εἶναι P.Da. et partim
 corr. Aa. ^e καὶ om. Ca.Da. ^f τοῦ ἄνθους P.Da. ^g οἱ post καὶ om.
 P.Da. ^h κήμα P. ⁱ πέντε μῆνας τὴν ἡλικίαν ἔχοντες P.Da. ^k πολὺ
 εἰπεῖν τίκτουσι P.Da.

τίκτουσι δὲ τοῦ ἐνιαυτοῦ ¹ περιμόντος ἅπαντες· ὥσπερ ^m δὲ
καὶ οἱ θαλάττιοι, καὶ οὗτοι οὐκ ἐξαφιάσιν οὐδέποτε ἅμα
πάν, οὔτε αἱ θήλειαι τὸ ῥόν οὔτε οἱ ἄρρενες τὸν θορόν,
ⁿ ἀλλ' ἔχουσιν αἰεὶ πλείω ἢ ἐλάττονα ^o αἱ μὲν ῥὰ οἱ δὲ θορόν.
Τίκτουσι ^δ ἐν τῇ καθηκούσῃ ὥρα κυπρίνος μὲν πεντάκις ^η
ἐξάκις· ^p ποιεῖται δὲ τὸν τόκον μάλιστα ἐπὶ τοῖς ἄστροις·
^q χαλκίς δὲ τίκτει τρίς, οἱ ^δ ἄλλοι ἅπαζ ^r ἐν τῷ ἐνιαυτῷ.
^s Τίκτουσι δὲ πάντες ἐν ταῖς ^t προλιμνάσι τῶν ποταμῶν καὶ
τῶν λιμνῶν πρὸς τὰ καλαμώδη, οἷον οἱ ^{τε} ^v φοξίνοι καὶ ^w αἱ
^x πέρκαι. Οἱ δὲ γλάνεις καὶ αἱ πέρκαι συνεχῆς ἀφιάσι τὸ ^z
κύημα, ^y ὥσπερ οἱ βάτραχοι· οὕτω δὲ συνεχῆς ἐστὶ τὸ κύημα
περιελιγμένον, ὥστε ^z τό γε τῆς πέρκης διὰ πλατύτητα
ἀναπνέζονται ἐν ταῖς λίμναις οἱ ἄλιεῖς ^a ἐκ τῶν καλάμων.
Οἱ μὲν οὖν μεῖζους τῶν ^b γλανίων ἐν τοῖς ^c βαθέσι ^d ἐκτί-
κτουσιν, ^e ἔνιοι καὶ κατ' ὀργιᾶς τὸ βάθος, οἱ ^δ ἐλάττους
αὐτῶν ἐν τοῖς βραχυτέροις, μάλιστα ^f πρὸς ῥίζαις ἰτέας ἢ
ἄλλου τινὸς δένδρου, καὶ πρὸς τῷ καλάμῳ δὲ καὶ πρὸς τῷ
^g βρύῳ. Συμπλέκονται δὲ πρὸς ἀλλήλους ἐνίοτε καὶ ^h πάνυ
μέγας πρὸς μικρόν· καὶ ⁱ προσαγαγόντες τοὺς πόρους πρὸς
ἀλλήλους, οὓς καλοῦσιν τινες ὀμφαλούς, ^η τὸν γόνον ἀφιάσιν,
^k ὁ μὲν τὸ ῥόν ^l ὁ δὲ τὸν θορόν ^m ἐξίσιν. Ὅσα ^δ ἂν τῷ
θορῷ μιχθῇ τῶν ῥών, εὐθύς τε λευκότερα φαίνεται καὶ μεῖζω
ἐν ἡμέρᾳ ὥς εἰπεῖν. Ὑστερον ⁿ ^δ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ δηλὰ ^o
ἐστὶ τὰ ὄμματα ^o τοῦ ἰχθύος· τοῦτο γὰρ ἐν πᾶσι τοῖς
ἰχθύσιν, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ζώοις, ἐπιδηλότατόν ἐστιν
εὐθύς καὶ φαίνεται μέγιστον. Ὅσων ^δ ἂν ^p ῥών ὁ θορός

¹ περιμόντος A^a.C^a. ^m δὲ om. P. ⁿ ἀλλ'—δὲ θορόν om. A^a.C^a.
^o οἱ P. ^p ποιοῦνται C^a. ^q χαλκίς P. ^r ἐν om. P.D^a. ^s τίκτουσι
πάντες δ' C^a, πάντες δὲ τίκτουσι D^a. ^t προλιμνᾶσι C^a, πρὸς λιμνᾶσι P.D^a.
^v φοξίνοι P. ^w αἱ om. P.A^a.C^a. ^x πέρσαι A^a. ^y ὥσπερ—κύημα
om. P.A^a. ^z τότε C^a, P.D^a. ^a ἐκ om. A^a.C^a. ^b γλανίων A^a, γλα-
νίων P.C^a.D^a. ^c βάθεσιν A^a.C^a. ^d ἐκτίκτουσιν C^a. ^e ἔνιοι δὲ καὶ
A^a.C^a. ^f πρὸς ταῖς ῥίζαις D^a. ^g βρύῳ A^a. ^h πάνυ om. P.D^a.
ⁱ προσάγοντες A^a.C^a. ^k οἱ P.D^a. ^l οἱ P.C^a.D^a. ^m ἐξίσιν P.D^a.
ⁿ δὲ ὀλίγον χρόνον P.D^a. ^o τῶν ἰχθύων P.D^a. ^p ῥών om. P.

μὴ θίγῃ, καθάπερ καὶ ^ι ἐπὶ τῶν θαλαττίων, ἀχρεῖον ^ι τὸ
⁷ φὸν τοῦτο καὶ ἄγονόν ἐστιν. Ἀπὸ δὲ τῶν γονίμων φῶν
 αὐξανομένων τῶν ^β ἰχθυδίων ἀποκαθαίρεται οἶον κέλυφος
 τοῦτο ^δ ἐστὶν ὑμὴν ^ι ὁ περιέχων τὸ φὸν καὶ τὸ ἰχθυῖδιον.
⁸ Ὅταν δὲ μιγῇ τῷ φῶ ^ι ὁ θορός, σφόδρα γίνεται ^ν κολλῶδες
 τὸ συνεστηκὸς ἐξ αὐτῶν πρὸς ταῖς ρίζαις ^ω ἢ ὅπου ἂν ἐκτέ-
 κωσιν. ^κ Οὗ ^δ ἂν πλείστον τέκωσιν, φοφυλακεῖ ὁ ἄρρην,
⁹ ἢ δὲ θήλεια ἀπέρχεται τεκούσα. Ἔστι δὲ βραδυτάτη μὲν
 ἐκ τῶν φῶν ^γ ἢ ^κ τῶν γλάνιων αὐξήσις, διὸ προσεδρεύει ὁ
 ἄρρην καὶ ^α τετταράκοντα καὶ πεντήκοντα ἡμέρας, ὅπως μὴ
 κατεσθίηται ὁ γόνος ὑπὸ τῶν παρατυχόντων ^β ἰχθυδίων·
 δευτέρα δὲ ^ε βραδυτῇτι ^δ ἢ τοῦ κυπρίνου γενέσις, ^ε ὅμως δὲ
¹⁰ ταχέως καὶ τούτων ὁ ^ι σωζόμενος διαφεύγει γόνος. Τῶν ^δ
 ἐλαττόνων ἐνίων καὶ τριταίων ^ε ὄντων ἤδη ἰχθυδιά ἐστιν.
 Λαμβάνει ^δ αὐξήσιν τὰ ψά, ὧν ἂν ἐπιψαύσῃ ὁ θορός, καὶ
 αὐθημερόν καὶ ^β ὕστερον ἔτι. ^ι Τὸ μὲν ^κ οὖν τοῦ ^ι γλάνιος
¹¹ ^μ γίνεται ὅσον ὄροβος, τὰ δὲ τῶν κυπρίνων καὶ τῶν τοιούτων
¹² ^ν ὅσον κέγχρος. Ταῦτα μὲν οὖν τοῦτον τὸν τρόπον τίκτει
 καὶ γεννᾷ, ^ο χαλκίς δὲ τίκτει ἐν τοῖς ^ρ βαθέσιν ἀθρόα καὶ
^ι ἀγελαῖα, ὃν δὲ καλοῦσι ^ι τίλωνα, πρὸς τοῖς αἰγιαλοῖς ἐν
¹³ ^β ὑπηνέμοις· ἀγελαῖος δὲ καὶ οὗτος. Κυπρίνος δὲ καὶ ^ι βά-
 λερρος καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ὡς εἰπεῖν ^ν ὠθοῦνται μὲν ^ω εἰς τὰ
 βραχέα πρὸς τὸν τόκον, μιᾷ δὲ θηλείᾳ πολλάκις ἀκολου-
 θοῦσιν ἄρρενες καὶ τρισκαίδεκα καὶ τεσσαρεσκαίδεκα· τῆς θη-
 λείας ^δ ^κ ἀφείσης τὸ φὸν καὶ ὑποχωρούσης ἐπακολουθοῦντες
¹³ ἐπιρραίνουσι τὸν θορόν. Ἀπόλλυται δὲ τὰ πλείστ' αὐτῶν

^ι ἐπὶ om. A^a.C^a. ^ι τὸ φὸν om. A^a.C^a. ^β ἰχθύων P.D^a. ^ι ὁ om.
 A^a.C^a. ^ν κολλῶδες P^a, σφοδρῶδες P. ^ω ἢ om. A^a.C^a. ^κ οὗ—τέκω-
 σιν om. P. ἐκτέκωσιν D^a. ^γ ἢ] ἢ ἐκ P. ^κ τοῦ γλάνιος A^a, τῶν γλα-
 νίων D^a. ^α τεσσαράκοντα P. ^β ἰχθύων P.D^a. ^ε βραχύτῃτι C^a, βρα-
 δυτάτη A^a. ^δ ἢ om. P. ^ε ὁμοίως A^a.C^a. ^ι ὁζόμενος P. ^ε ὄντων
 ἤδη] ἐν τῷ εἶδει A^a.C^a. ^β ἔτι ὕστερον P.D^a. ^ι τὰ A^a, ὁ P.D^a. ^κ οὖν
 om. P. ^ι γλάνιος C^a. ^μ γίνεται ὅσον] ὅς γίνεται P. ^ν ὅσα P.
^ο χαλκίς P. ^ρ βάθυσιν A^a.C^a. ^ι ἀγελαῖος P, ἀγελαῖως A^a.C^a. ^ι τί-
 λωνα A^a.C^a, ψύλωνα P, ψύλωνα D^a. ^β ὑπηνέμοις A^a.C^a.D^a. ^ι βαλί-
 νος P.D^a. ^ν ὀθοῦνται P. ^ω εἰς] πρὸς P.D^a. ^κ ἀφίους A^a.

τοιούτων, ὃ ¹ φύεται ἐκ τῆς ἰλύος καὶ τῆς ἄμμου. Ὅτι ² μὲν οὖν γίνεται αὐτόματα ³ ἕνια οὐτ' ἐκ ζώων οὐτ' ἐξ ὀχείας, φανερὸν ἐκ τούτων. Ὅσα δὲ μήτ' ὥτοκεῖ μήτε ζωτοκεῖ, ⁴ πάντα γίνεται τὰ μὲν ἐκ τῆς ἰλύος τὰ δ' ἐκ τῆς ἄμμου καὶ τῆς ἐπιπολαζούσης σήψεως, οἷον καὶ τῆς ἀφύης ὁ καλούμενος ἀφρός γίνεται ἐκ τῆς ἀμμώδους γῆς· καὶ ἔστιν αὕτη ἡ ἀφύη ⁵ ἀναυξῆς καὶ ⁶ ἄγονος, καὶ ὅταν ⁷ πλείων γένηται χρόνος, ἀπόλλυται, ⁸ ἄλλη δὲ πάλιν ἐπιγίνεται, διὸ ἔξω χρόνου τινὸς ὀλίγου πᾶσαν ὡς εἰπεῖν τὴν ἄλλην ⁹ γίνεται ὥραν· διαμένει γὰρ ¹⁰ ἀρξαμένη ἀπὸ ¹¹ ἀρκτούρου μετοπωρινοῦ μέχρι τοῦ ἔαρος. Σημεῖον δ' ὅτι ¹² ἐνίot' ἐκ τῆς γῆς ἀνέρχεται· ἀλιενομένων γάρ, ἐὰν ¹³ μὲν ἡ ψυχὸς, οὐχ ἀλίσκεται, ἐὰν δ' ¹⁴ ἡ εὐδία, ἀλίσκεται, ὡς ἐκ τῆς γῆς ἀνιούσα πρὸς τὴν ἀλέαν. Καὶ ¹⁵ ἐλκόντων καὶ ἀναζυομένης τῆς γῆς ¹⁶ πλεονάκεις πλείων γίνεται καὶ βελτίων. Αἱ δ' ¹⁷ ἄλλαι ἀφύαι χεῖρους διὰ τὸ ¹⁸ ταχὺ λαμβάνειν αὐξῆσιν. Γίνονται δ' ἐν τοῖς ἐπισκίοις καὶ ¹⁹ ἐλώδεσι τόποις, ὅταν εὐημερίας ²⁰ γενομένης ἀναθερμαίνεται ἡ γῆ, οἷον ²¹ περὶ Ἀθήνας ἐν Σαλαμῖνι καὶ πρὸς τῷ Θεμιστοκλείῳ καὶ ἐν Μαραθῶνι· ἐν γὰρ ²² τοῦτοις τοῖς τόποις γίνεται ²³ ὁ ἀφρός. Φαίνεται δ' ἐν μὲν τόποις τοιούτοις καὶ εὐημερίαις τοιαύταις, γίνεται ²⁴ ἡ δ' ἐνιαχοῦ καὶ ὁπόταν ὕδωρ ²⁵ ἰ πολλὸν ²⁶ ἐξ οὐρανοῦ γένηται, ἐν τῷ ἀφρῷ ²⁷ τῷ γιγνομένῳ ὑπὸ τοῦ ὀμβρίου ὕδατος, διὸ καὶ καλεῖται ἀφρός· καὶ ἐπιφέρεται ἐνίοτε ²⁸ ἐπιπολῆς τῆς θαλάττης, ²⁹ ὅταν εὐημερία ἦ, ἐν ³⁰ συστρέφεται, οἷον ἐν τῇ κόπρῳ ³¹ τὰ σκωλήκια, οὕτως ἐν τούτῳ ὁ

¹ φύεσθαι P. ² μὲν οὖν] δὲ P. ³ ἕνια καὶ οὐτ' D^a. ⁴ πάντα P.D^a.
⁵ ἀναυξῆς P.A^a.C^a. ⁶ ἄγονος C^a. ⁷ πλείω C^a. ⁸ ἀλλ' ἤδη πάλιν
A^a.C^a. ⁹ ὥραν γίνεται P. ¹⁰ ἀρξάμενος P.A^a.C^a.D^a. ¹¹ ἀρκτου C^a.
¹² ἐνίot' om. A^a. ¹³ ἡ ψυχὸς μὲν P.D^a. ¹⁴ ἡ om. P.C^a.D^a. ¹⁵ ἐλκομένη
C^a. ¹⁶ πλείω πλεονάκεις γίνεται καὶ βελτίω P. πλεονάκεις om. A^a. ¹⁷ λαμ-
βάνειν αὐξῆσιν ταχὺ D^a. ¹⁸ ἐλώδεσι] ἀλεινοῖς D^a, ἐν εὐέλαις P. ¹⁹ γενο-
μένης A^a. ²⁰ ἐν ἀθήναις περὶ σαλαμίνα A^a.C^a. ²¹ τοῖς τοιούτοις A^a.C^a.
²² ἡ δ'] δὲ καὶ P. ²³ ἰ πολλὸν om. A^a.C^a. ²⁴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ γένηται P, γένηται ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ D^a. ²⁵ ἰ τῷ alterum om. A^a.C^a. ²⁶ ἐπὶ πολλῆς utrobique
A^a. ²⁷ ὅταν] ὅταν μὴ C^a. ²⁸ τὰ μικρὰ σκωλήκια P, τὰ σκωλήκια μικρὰ D^a.

ἀφρός, ὅπου ἂν συστῇ^ο ἐπιπολῆς· ῥ διὸ πολλαχοῦ προσφέ-
 ρεται ἐκ τοῦ πελάγους ἢ ἀφύῃ αὕτη. Καὶ^q εὐθηνεὶ δὲ καὶ⁸
 ἀλίσκεται^τ πλείστη, ὁπόταν ἔνυγρον καὶ^ε εὐδιεινὸν γένηται
 τὸ ἔτος. Ἡ δ' ἄλλη ἀφύῃ γόνος ἰχθύων ἐστίν, ἡ μὲν κα-⁹
 λουμένη κωβίτις κωβιῶν τῶν μικρῶν καὶ φαύλων, οἱ καταδύ-
 νουσιν εἰς τὴν γῆν· ἐκ δὲ τῆς^κ φαληρικῆς γίγνονται^γ μεμ-
 βράδες, ἐκ δὲ τούτων τριχίδες, ἐκ δὲ τῶν τριχίδων τριχίαι, ἐκ^α
 δὲ μᾶς ἀφύης, ὁῖον τῆς ἐν τῷ Ἀθηναίων λιμένι, οἱ^β ἐγκρα-
 σίχολοι καλούμενοι. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλη ἀφύῃ, ἣ γόνος ἐστὶ¹⁰
 μαινίδων καὶ^ε κεστρέων. Ὁ δ' ἀφρός ὁ ἄγονος ὑγρός ἐστι
 καὶ διαμένει ὀλίγον χρόνον, καθάπερ εἴρηται πρότερον·
 τέλος γὰρ λείπεται^δ κεφαλὴ καὶ ὀφθαλμοί. Πλὴν ὡν εὔ-
 ρηται τοῖς ἀλιεῦσι πρὸς τὸ διακομίζειν^ε ἀλιζομένη γὰρ
 πλείω^ε μένει χρόνον.

Αἱ δ' ἔγγελος οὗτ' ἐξ ὀχείας γίνονται οὗτ' ὀτοκοῦσιν,¹⁶
 οὐδ' ἐλήφθη¹ πώποτε οὔτε θορὸν ἔχουσα οὐδεμίᾳ οὗτ' ἑφά,
 οὗτ' ἄνασχοιθεῖσαι^μ ἐντὸς θορικοῦς πόρους οὐθ' ὑστερικοῦς
 ἔχουσιν· ἀλλὰ τοῦτο ὅλον τὸ γένος τῶν ἐναίμων οὐ γίνεται
 οὗτ' ἐξ ὀχείας^ο οὗτ' ἐξ ὤων. Φανερόν δ' ἐστίν ὅτι οὕτως ἔχει·²
 ἐν ἐνίαις γὰρ τελματώδεσι λίμναις τοῦ τε ὕδατος παντὸς
 ἔξαντληθέντος καὶ τοῦ πηλοῦ^q ἔξυσθέντος γίνονται πάλιν, ὅταν
 ὕδωρ γένηται ὄμβριον· ἐν δὲ τοῖς ἀνχμοῖς οὐ γίνονται, οὐδ' ἐν
 ταῖς διαμενούσαις λίμναις· καὶ γὰρ ζῶσι καὶ τρέφονται ὄμβριφ
 ὕδατι. Ὅτι μὲν οὖν οὗτ' ἐξ ὀχείας οὗτ' ἐξ ὤων γίνονται,³
 φανερόν ἐστιν· δοκοῦσι δὲ^ε τισι γεννᾶν, ὅτι ἐν ἐνίαις τῶν ἔγγ-

^ο ἐπὶ πολλῆς Α^α. ῥ διὸ—πλείστη om. C^α. ^q εὐσθενεὶ D^α. ^τ πλεί-
 στον Α^α. ⁸ ὅταν C^α. ^ε εὐδιεινὸν D^α, εὐυλον P. ^κ ἡ μὲν καλουμένη κωβί-
 τις Sylburgius: codices ὁ μὲν καλούμενος κωβίτης. ^γ φλιαρικῆς Α^α. ^γ μεμ-
 βράδες Α^α, μὲν ἀραδες P.D^α. ^α δὲ μᾶς] δ' ἐνίας Α^α.C^α. ^β οῖον—γόνος
 ἐστὶ om. C^α. ^β ἐν κρασί χόλοι D^α, ἐν κρασί χολοὶ P, ἐν κρασία ὄχοι Α^α.
^ε κεστρῶν Α^α. ^δ κεφαλαὶ Α^α. ^ε πλείον P. ^ε διαμένει D^α. ^ε ἐγγέλεις
 P.D^α. ^η οὗτ' Α^α.C^α. ^ι πώ om. D^α. ^κ οὗτ' ὤων D^α, om. P. ^λ ἀνα-
 σχοιθεῖσα P.A^α.D^α. ^μ ἐντὸς] τοῦς Α^α. ^ν ἔχουσα P.A^α.D^α. ^ο οὔτε ὥων
 D^α οὗτ' ἐκ ζῶων P. ῥ ἐν om. D^α. ^q ἐξοσθέντος P, ἐξοισθέντος D^α. ^ρ ὅταν]
 ὅ ἂν P. ^σ ἐκ ζῶων P.D^α. ^τ τινες C^α. ^υ ἐγγελίων P, ἐγγέλων D^α.

χελύων ἐλμίνθια ^w ἐγγίνεται· ἐκ τούτων ^x γὰρ οἶονται ^y γίνεσθαι ἐγγέλιος. Τοῦτο ^δ ἐστὶν οὐκ ἀληθές, ἀλλὰ γίνονται ἐκ τῶν καλουμένων γῆς ἐντέρων, ^a αὐτόματα ^z συνίσταται ἐν τῷ πληφ καὶ ἐν τῇ γῇ τῇ ἐνίκμφ. Καὶ ἤδη εἰσὶν ὠμμένοι αἱ μὲν ^a ἐκδύνουσαι ^b ἐκ τούτων, αἱ ^δ ἐν διακνιζομένοις καὶ διαιρουμένοις γίνονται φανεραί. Καὶ ἐν τῇ θαλάττῃ ^c δὲ καὶ ^d ἐν τοῖς ποταμοῖς ^e γίνονται τὰ τοιαῦτα, ὅταν ἡ μάλιστα σῆψις, τῆς μὲν ^f θαλάττης πρὸς τοῖς τοιούτοις τόποις ^g οὐ ^h αἶν ἢ φύκος, τῶν δὲ ποταμῶν καὶ λιμνῶν ^h περὶ τὰ χεῖλη· ἐν ταῦθα γὰρ ἡ ἀλέα ⁱ ἰσχύουσα σήπει. Περὶ μὲν οὖν τῆς τῶν ἐγ χελύων γεnéσεως τούτον ἔχει τὸν τρόπον.

- 17 Τοὺς δὲ τόκους οὔτε πάντες οἱ ἰχθύες ποιοῦνται τὴν αὐτὴν ὥραν οὔθ' ὁμοίως, οὔτε κύουσι τὸν ἴσον χρόνον. Πρὸ μὲν ^k οὖν τῆς ὀχείας ^l ἀγέλαι γίνονται ἀρρένων καὶ θηλειῶν· ὅταν ^m δὲ περὶ τὴν ὀχείαν ⁿ καὶ τοὺς τόκους ὦσι, συνδυάζονται. Κύουσι δὲ τούτων ἔνιοι ⁿ μὲν οὐ πλείους τριάκονθ' ἡμερῶν, οἱ δὲ ἐλάττω χρόνον, ^o πάντες ^δ ἐν χρόνοις ^p διαιρουμένοις εἰς τὸν τῶν ἐβδομάδων ἀριθμόν. Κύουσι ^q δὲ πλείστον χρόνον ^r οὓς ^s καλοῦσιν ^t τινες ^s μαρίνους. ^t Σάργος δὲ κυῖσκειται μὲν περὶ τὸν Ποσειδεῶνα μῆνα, κύει ^δ ἡμέρας τριάκοντα· καὶ ὃν καλοῦσι ^u δὲ τινες ^v χελῶνα ^w τῶν κεστρέων, ^x καὶ ὁ μύζων ^y τὴν αὐτὴν ὥραν καὶ ἴσον χρόνον κύουσι ^z τῷ ^a σάργῳ. Πονοῦσι ^b δὲ τῇ κυήσει πάντες, διὸ μάλιστα τὴν ὥραν ταύτην ἐκπίπτουσιν· φέρονται ^c γὰρ ^d οἰστρωῖντες πρὸς τὴν γῆν. Καὶ ὅλως ἐν κινήσει περὶ τὸν χρόνον τούτον διατελοῦσιν ὄντες,

^w ἐγγίνονται P.Da. ^x γὰρ ante τούτων Da, om. Ca. ^y ἐγγίνεσθαι, Ca, Da. ^z συνίστανται P. ^a ἐκλυόμενα Ca. ^b ἐκ τῶν τοιούτων Aa. ^c δὲ om. P.Ca. ^d ἐν om. Da. ^e γίνεσθαι Ca. ^f θαλάσσης P.Da. ^g οὐ om. P. ^h παρὰ P.Ca. ⁱ ἰσχύουσα P.Aa, Da. ^k οὖν om. Aa. ^l αἱ ἀγέλαι Da, αἱ ἀγελαῖαι Aa, Ca. ^m ὥσι καὶ τοὺς τόκους Da. ⁿ μὲν om. P. ^o πάντα P.Aa, Ca. ^p διαιρούμενα Aa. ^q δὲ τινες πλείστον Aa. ^r ὃν P. ^s μαρίνου P. ^t σαργός Aa, Ca. ^u δὲ om. Aa, Ca. ^v χελῶνα Aa, Ca. ^w τῶν κεστρέων om. P. ^x καὶ μύζων Da, καὶ μύζων δὲ P. ^y τὴν—χρόνον] τὸν αὐτὸν καὶ ἴσον χρόνον P, τὸν αὐτὸν χρόνον Da. ^z τῇ Aa. ^a σαργῷ Aa, Ca, Da. ^b δ' ἐν τῇ Aa, Ca. ^c γὰρ] δ' Aa, Ca. ^d οἱ σύροντες P.

ἕως ἂν ἐκτέκωσιν· καὶ μάλιστα ὁ κεστρεὺς τοῦτο ποιεῖ τῶν
 ἰχθύων· ὅταν δ' ἐκτέκωσιν, ἡσυχάζουσιν. Πολλοῖς δὲ τῶν
 ἰχθύων πέρας ἐστὶ τοῦ τίκτειν, ὅταν ἐγγένηται σκωλήκια ἐν
 τῇ γαστρὶ· ἐγγίνεται γὰρ μικρὰ καὶ ἔμψυχα, ἃ ἐξελαύνει
 τὰ κλήματα. Οἱ δὲ τόκοι γίνονται τοῖς μὲν ῥύασι τοῦ ^ε ἄρος, ⁵
 καὶ τοῖς πλείστοις δὲ περὶ τὴν ἑαρινὴν ἰσημερίαν· ^ι τοῖς ^δ δ'
 ἄλλοις οὐχ ἡ αὐτὴ ὥρα τοῦ ἔτους, ἀλλὰ τοῖς μὲν ^β τοῦ θέρους,
 τοῖς δὲ περὶ τὴν ^ι φθινοπωρινὴν ἰσημερίαν. Τίκτει δὲ πρῶ-⁶
 τον τῶν τοιούτων ^κ ἀθερίνη (τίκτει δὲ πρὸς τῇ γῇ), κέφαλος
 δὲ ὕστατος· δῆλον δ' ἐκ τοῦ πρώτου ^ι ταύτης φαίνεσθαι τὸν
 γόνον, ^μ τοῦ δ' ὕστατον. Τίκτει δὲ καὶ κεστρεὺς ἐν τοῖς
 πρώτοις, καὶ σάλπη τοῦ θέρους ἀρχομένου ^ν ἐν τοῖς πλείστοις,
 ἐνιαχοῦ ^ο δὲ μετοπώρου. Τίκτει δὲ καὶ ^ρ ὁ ^α αὐλωπίας, ὃν ^γ
 καλοῦσιν ^ι τινες ἀνθίαν, τοῦ θέρους. Μετὰ δὲ ^σ τούτους χρύ-
 σοφρος καὶ λάβραξ καὶ ^τ μόρμυρος καὶ ὅλως οἱ καλούμενοι
 δρομάδες. Ὑστατοὶ δὲ τῶν ἀγελαίων τρίγλη καὶ κορακίνος·
 τίκτουσι δὲ ^υ οὗτοι περὶ τὸ μετόπωρον. Τίκτει δ' ^ω ἡ τρίγλη
^ξ ἐπὶ τῷ πληῶ, διὸ ὁψέ τίκτει· πολὺν γὰρ χρόνον ὁ πληὸς
 ψυχρὸς ἐστίν. Ὁ δὲ κορακίνος ὕστερον τῆς τρίγλης ἐπὶ τῶν ⁸
^ς φυκίων ἐκπορευόμενος, διὰ τὸ ^z βιοτεύειν ἐν τοῖς πετραίοις
 χωρίοις· ^α κύει δὲ πολὺν χρόνον. Αἱ δὲ μαινίδες τίκτουσι
 μετὰ τροπὰς χειμερινάς. Τῶν ^β δ' ἄλλων ὅσοι πελάγιοι, οἱ
 πολλοὶ θέρους τίκτουσιν· σημείον δ' ὅτι οὐχ ἀλίσκονται τὸν
 χρόνον τούτον. Πολυγωνώτατον δ' ἐστὶ τῶν ἰχθύων ^ε μαι-⁹
 νίς, τῶν δὲ σελαχῶν βάτραχος· ἀλλὰ σπάνιοί εἰσι διὰ τὸ
 ἀπόλλυσθαι ῥαδίως· τίκτει γὰρ ἀθρόα ^δ καὶ πρὸς τῇ γῇ.

^ε ἄρος P.A^a.C^a. ^ι τοῖς δ' — ἰσημερίαν om. P. ^ς ἄλλοις δ' A^a.
^β τοῦ ante θ. om. A^a.C^a. ^ι μετοπωρινὴν P, ἑαρινὴν D^a. ^κ ἀνθερίνη D^a.
^ι αὐτῆς φαίνεσθαι C^a, φαίνεσθαι ταύτης A^a. ^μ τοῦ] τὸ P. ^ν ἐν τοῖς
 πλείστοις om. P. ^ο δὲ καὶ μετ. P. ^ρ δ] κεστρεὺς ὁ A^a, om. C^a. ^α αὐλο-
 πίας P.D^a. ^ι τινες om. P.D^a. ^σ ταῦτα ὁ P.D^a. ^τ μόρμυρος] ὁσμύλος
 A^a.C^a. ^υ αὐτοὶ A^a.C^a. ^ω ἡ om. P. ^ξ ἐν D^a. ^ς φυσικῶν C^a.
^z βιωτεύειν P. ^α καὶ κύει δὲ P.D^a. ^β δ' ἄλλων] πολλῶν δὲ P. ^ε ἡ
 μαινίς P.D^a. ^δ καὶ] ἅμα P, καὶ ἅμα D^a.

Ὡς δ' ὁλιγογονώτερα μὲν ἐστὶ τὰ σελάχη διὰ τὸ ζωο-
 10 τοκεῖν, σῶζεται δὲ μάλιστα ταῦτα διὰ τὸ μέγεθος. Ὀψί-
 γονον δ' ἐστὶ καὶ ἡ καλουμένη βελόνη, καὶ αἱ πολλαὶ αὐτῶν
 πρὸ τοῦ τίκτειν διαρρήγνυνται ὑπὸ τῶν ψῶν ἴσχει δ' οὐχ
 οὕτω πολλὰ ὡς μεγάλα. Καὶ ὥσπερ τὰ φαλάγγια δέ,
^f περικέχυνται καὶ περὶ τὴν βελόνην ἐκτίκτει γὰρ πρὸς
 11 ^g αὐτῇ, κἄν τις θίγῃ, φεύγουσιν. Ἡ δ' ἀθερίνη τίκτει τρί-
 βουσα τὴν κοιλίαν πρὸς τὴν ἄμμον. Διαρρήγνυνται δὲ καὶ
 οἱ ^h θύννοι ὑπὸ τῆς πιμελῆς, ζῶσι δ' ἔτη δύο. Σημεῖον δὲ
 τούτου ποιοῦνται οἱ ἀλιεῖς· ⁱ ἐκλειπουσῶν γὰρ ^k ποτε τῶν
^l θυννίδων ἐνιαυτόν, τῷ ^m ἐχομένῳ ἔτει καὶ οἱ θύννοι ἐξέλπιον.
 Δοκοῦσι δ' ⁿ ἐνιαυτῷ εἶναι πρεσβύτεροι τῶν πηλαμύδων.
 12 Ὀχεύονται ὁ δ' ^p οἱ θύννοι καὶ ^q οἱ σκόμβροι περὶ τὸν Ἐλα-
 φηβολιῶνα φθίνοντα, τίκτουσι δὲ περὶ τὸν Ἐκατομβαιῶνα
 13 ἀρχόμενον· τίκτουσι δὲ οἶον ἐν θυλάκῳ τὰ ψά. Ἡ δ' αὔξη-
 σις ἐστὶ τῶν θυννίδων ταχεῖα· ὅταν γὰρ τέκωσιν οἱ ἰχθύες
 ἐν τῷ Πόντῳ, γίνονται ἐκ τοῦ ψοῦ ἄς καλοῦσιν οἱ μὲν
^r σκορόδylας, ^s Βυζάντιοι δ' αὐξίδας διὰ τὸ ἐν ὀλίγαις ^t αὐξά-
 νεσθαι ἡμέραις, καὶ ἐξέρχονται ^v μὲν τοῦ φθινοπώρου ἅμα
 ταῖς ^w θυννίσιν, εἰσπλέουσι δὲ τοῦ ἔαρος ἤδη οὖσαι πηλα-
 14 μύδες. Σχεδὸν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ἰχθύες ταχεῖαν ^x λαμ-
 βάνουσι τὴν αὐξισιν, ^y πάντες δ' ἐν τῷ Πόντῳ θᾶπτον· παρ'
 15 ἡμέραν γὰρ καὶ ^z αἱ ^a ἄμμαι ^b πολὺ ἐπιδήλως ^c αὐξονται. Ὡς
 δὲ δεῖ νομίζειν τοῖς αὐτοῖς ἰχθύσι μὴ ἐν τοῖς αὐτοῖς τόποις
 μῆτε ^d τῆς ὀχείας καὶ τῆς κησέως εἶναι τὴν αὐτὴν ὥραν μῆτε
 τοῦ τόκου καὶ τῆς εὐημερίας, ἐπεὶ καὶ οἱ καλούμενοι ^e κορα-
 κῖνοι ἐνιαχοῦ τίκτουσι περὶ τὸν ^f πυραμητόν· ἀλλὰ τοῦ ὡς

^e ὀλιγόγονα D^a, ὀλιγοτόκα P. ^f περικέχυνται δὲ A^a.C^a. ^g αὐτῇ
 P.D^a. ^h θύννοι D^a. ⁱ ἐκλειπουσῶν A^a.C^a. ^k τότε D^a. ^l θυννίδων
 D^a, θυνῶν P. ^m ἐρχομένῳ A^a. ⁿ ἐνιαυτόν P. ^o δ' γὰρ P. ^p οἱ
 om. P. ^q οἱ om. P.A^a.C^a. ^r σκορόδylας P.D^a. ^s οἱ δὲ βυζάντιοι A^a.
^t ἡμέραις αὐξάνεσθαι P.D^a. ^v μὲν ἐκ τοῦ P. ^w θυνναῖς P.D^a. ^x λαμ-
 βάνουσι A^a. ^y πάντα P.A^a.C^a. ^z αἱ om. P.D^a. ^a ἄμμαι A^a. ^b πολ-
 λαὶ P.D^a. ^c αὐξάνονται P.D^a. ^d τῆς κησέως καὶ τῆς ὀχείας A^a.C^a. al-
 terum τῆς om. P.D^a. ^e καρκῖνοι P. ^f πυράμητον A^a.C^a, πυραμῆγόν P.

ἐπὶ τὸ πολὺ γιγνομένου ἐστόχασται τὰ εἰρημένα. Ἰσχοῦσι ¹⁶
 δὲ καὶ οἱ γόγγυροι κήματα· ἀλλ' οὐκ ἐν πάσι τοῖς τόποις
 ὁμοίως τοῦτο ἐπίδηλον, οὐδὲ τὸ κύημα σφόδρα φανερόν διὰ
 τὴν πιμελήν· ἴσχει γὰρ μακρόν, ὥσπερ καὶ οἱ ὄφεις. Ἄλλ'
 ἐπὶ τὸ πῦρ τιθέμενον διάδηλον ποιεῖ· ἡ μὲν γὰρ πιμελή θυ-
 μιᾶται καὶ τήκεται, τὰ δὲ πηδᾶ καὶ ψοφεῖ ἑκθλιβόμενα.
 Ἔτι δ' ἂν τις ψηλαφᾷ καὶ τρίβῃ τοῖς δακτύλοις, τὸ μὲν ¹⁷
 στέαρ λείον φαίνεται, τὸ δ' ῥὺν ἢ τραχύ. Ἐνιοὶ μὲν οὖν
 γόγγυροι στέαρ μὲν ἔχουσιν ῥὺν δ' οὐδέν, οἱ δὲ τούναντίον
 στέαρ ¹ μὲν οὐθέν, ῥὺν δὲ τοιοῦτον οἶον ^κ εἴρηται νῦν.

Περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων ζῶων καὶ ¹ πλωτῶν καὶ πτηνῶν, ¹⁸
 καὶ περὶ τῶν πεζῶν ὅσα ὥστοκεῖ, σχεδὸν εἴρηται περὶ πάν-
 των, περὶ ^μ τε ὀχείας καὶ κήσεως ^ν καὶ τῶν ἄλλων τῶν ὁμοι-
 οτρόπων τούτοις· περὶ ^ο δὲ τῶν πεζῶν ὅσα ζωτοκεῖ καὶ περὶ
 ῥ' ἀνθρώπου λεκτέον τὰ συμβαίνοντα τὸν αὐτὸν τρόπον. Περὶ
 μὲν οὖν ὀχείας ^ι εἴρηται καὶ ἰδίᾳ καὶ κοινῇ κατὰ πάντων.
 Ἦ πάντων δὲ κοινὸν τῶν ζῶων τὸ περὶ τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τὴν ²
 ἡδονὴν ἐπτοῆσθαι τὴν ἀπὸ τῆς ὀχείας μάλιστα. Τὰ μὲν
 οὖν θήλεα χαλεπώτατα, ὅταν ἐκτέκωσι πρῶτον, οἱ δ' ἄρρενες
 περὶ τὴν ὀχείαν. Οἱ τε γὰρ ἵπποι δάκνουσι τοὺς ἵππους ³
^β καὶ καταβάλλουσι καὶ διώκουσι τοὺς ^τ ἱππέας, καὶ οἱ ὄες οἱ
 ἄγριοι χαλεπώτατοι, καίπερ ^γ ἀσθενέστατοι περὶ τὸν καιρὸν
 τούτων ὄντες, διὰ τὴν ὀχείαν, καὶ πρὸς ἀλλήλους ^ω μὲν ποι-
 οῦνται μάχας θαυμαστάς, θωρακίζοντες ^z ἑαυτοὺς καὶ ποιοῦν-
 τες τὸ δέρμα ὡς παχύτατον ἐκ παρασκευῆς, πρὸς τὰ δένδρα
^γ τρίβοντες καὶ τῷ πηλῷ μολύνοντες πολλάκις καὶ ξηραί-
 νοντες ^z ἑαυτοὺς· μάχονται δὲ πρὸς ἀλλήλους, ἐξελαύνοντες

εἰ ἐκθλιβόμενον P. ἢ παχύ P.D^a. ἰ μὲν] μόνον P.D^a. κ εἴρηται
 μοι νῦν P.D^a. ¹ πτηνῶν καὶ πλωτῶν A^a.C^a. ^μ τε] τῆς A^a.C^a. ^ν καὶ
 τῶν] καὶ γενέσεως καὶ τῶν P.D^a. ^ο δὲ πεζῶν ὅσα ὥστοκεῖ A^a.C^a. P ἀν-
 θρώπων P.D^a. ^ι εἴρηται ταδὶ κατὰ C^a, εἴρηται καὶ κοινῇ καὶ ἰδίᾳ κατὰ D^a.
² πάντων δὲ κοινὸν τῶν ζῶων] δὲ τῶν ζῶων κοινὸν P.D^a. ^β καὶ καταβάλ-
 λουσι—ἱππέας om. P. ^τ ἱππέας A^a.C^a. ^γ ἀσθενέστεροι C^a. ^ω μὲν]
 δὲ A^a, om. D^a. ^z ἑαυτοὺς] ἀλλήλους αὐτοὺς A^a.C^a. ^γ διατρίβοντες
 P.D^a. ^z αὐτοὺς C^a, αὐτῆς A^a.

ἐκ τῶν ^aσυφορβίων, οὕτω σφοδρῶς ὥστε πολλάκις ἀμφό-
 4 τεροι ἀποθνήσκουσιν. Ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ταῦροι καὶ οἱ κριοὶ
 καὶ οἱ τράγοι· πρότερον γὰρ ὄντες σύννομοι ἕκαστοι περὶ
 τοὺς καιροὺς τῆς ὀχείας μάχονται διιστάμενοι πρὸς ἀλλήλους.
 Χαλεπὸς δὲ καὶ ὁ κάμηλος περὶ τὴν ὀχείαν ὁ ἄρρην, εἴαν ^bτε
 ἄνθρωπος εἴαν τε κάμηλος πλησιάζῃ· ἵππῳ μὲν γὰρ ὅλως ἀεὶ
 5 πολεμεῖ. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν ἀγρίων· καὶ
 γὰρ ἄρκτοι καὶ λύκοι καὶ λέοντες χαλεποὶ τοῖς πλησιάζουσι
 γίνονται ^cπερὶ τὸν καιρὸν τοῦτον, πρὸς ἀλλήλους δ' ἦττον
 μάχονται διὰ τὸ μὴ ἀγελαῖον εἶναι μηθὲν τῶν τοιούτων ζῶων.
 Χαλεπαὶ δὲ ^dκαὶ αἱ θήλειαι ἄρκτοι ἀπὸ τῶν σκύμνων, ὥσπερ
 6 καὶ αἱ κύνες ἀπὸ τῶν σκυλακίων. Ἐξαγριαίνονται δὲ καὶ οἱ
 ἐλέφαντες περὶ τὴν ὀχείαν, διό^e περ φασὶν οὐκ εἶναι αὐτοὺς
 ὀχεῖν τὰς θηλείας τοὺς ^fτρέφοντας ἐν τοῖς Ἰνδοῖς· ἐμμα-
 νεῖς γὰρ γινομένους ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις ^gἀνατρέπειν τὰς
 οἰκήσεις ^hαὐτῶν ἅτε φαυλῶς ⁱὀικοδομημένας, καὶ ἄλλα πολλὰ
 7 ἐργάζεσθαι. Φασὶ δὲ καὶ τὴν τῆς ^kτροφῆς δαψίλειαν πρα-
 οτέρους αὐτοὺς παρέχειν· καὶ προσάγοντες ^lδ' αὐτοῖς ἑτέρους
^mκολάζουσι καὶ ⁿδουλοῦνται προστάττοντες τύπτειν ^oτοῖς
 προσαγομένοις. Τὰ δὲ πολλάκις ποιούμενα ^pτὰς ὀχείας
 καὶ μὴ κατὰ μίαν ὥραν, οἷον τὰ συνανθρωπεύμενα, ^qἕες τε
 καὶ κύνες, ^rἦττον τοιαῦτα ^sποιοῦντα φαίνεται διὰ τὴν ἀφθο-
 8 νίαν τῆς ὀμιλίας. Τῶν δὲ θηλειῶν ὀρμητικῶς ἔχουσι πρὸς
 τὸν συνδασμὸν μάλιστα μὲν ἵππος, ἔπειτα βοῦς. Αἱ μὲν
 οὖν ἵπποι αἱ θήλειαι ἵππομανοῦσιν· ὅθεν καὶ ἐπὶ τὴν βλα-
 σφημίαν τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐπιφέρουσιν ἀπὸ μόνου τῶν ζῶων
 9 ^tτὴν ἐπὶ τῶν ἀκολάστων περὶ τὸ ἀφροδισιάζεσθαι. Λέ-
 γονται δὲ καὶ ἔξανεμούσθαι περὶ τὸν καιρὸν τοῦτον· ^vδιὸ ἐν

^a συφορβείων D^a. ^b τε ὁ ἄνθρωπος A^a. ^c περὶ] πρὸς A^a. ^d καὶ
 om. A^a. ^e περ om. D^a. ^f στρέφοντας P. ^g ἀναστρέφειν P. ^h αὐ-
 τῶν οὔτε P, αὐτὰ τε A^a.Ca. ⁱ οἰκοδομουμένας P D^a. ^k τροφῆς ἀδηλίαν
 παρ' αὐτοῖς ἔχειν· καὶ P. ^l δ' om. P. ^m κολάζονται P.D^a. ⁿ δου-
 λεύονται A^a, δουλεύουσι C^a. ^o τοὺς προσαγομένους D^a, τοὺς προσταττο-
 μένους P. ^p τὴν ὀχείαν A^a.Ca. ^q ἕες] οἷον ἕες P. ^r ἦττον τὰ τ. P.D^a.
^s ποιοῦντα om. P^a.Ca. ^t τὴν] τούτου τὴν C^a, om. P. ^v διὸ καὶ ἐν D^a.

Κρήτη οὐκ ἐξαιρουσι τὰ ὀχεία ἐκ τῶν θηλειῶν. Ὅταν δὲ¹⁰ τοῦτο πάθωσι, θέουσιν ἐκ τῶν ἄλλων ἵππων. Ἔστι δὲ τὸ πάθος^ω ὅπερ ἐπὶ^x τῶν ὑῶν λέγεται τὸ καπρίζειν. Θεοῦσι δὲ οὔτε πρὸς ἑῷ οὔτε πρὸς δυσμάς, ἀλλὰ πρὸς ἄρκτον ἢ νότον. Ὅταν δ' ἐμπέσῃ τὸ πάθος, ὧδενα ἕωςι πλησιάζειν, ἕως ἂν ἢ ἀπείπωσι διὰ τὸν^z πόνον ἢ πρὸς^a θάλατταν ἔλθωσιν· τότε δ' ἐκβάλλουσι τι. Καλοῦσι δὲ καὶ τοῦτο, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ τικτομένου, ἵππομανές· ἔστι δ' οἶον ἢ καπρία, καὶ ζητοῦσι τοῦτο μάλιστα πάντων^b αἱ περὶ τὰς φαρμακείας. Περὶ δὲ τὴν ὥραν τῆς ὀχείας^c συγκύπτουσί τε πρὸς¹¹ ἀλλήλας μᾶλλον ἢ πρότερον, καὶ τὴν κέρκον κινουσι πυκνά, καὶ τὴν φωνὴν ἀφιάσιν ἀλλοιοτέραν ἢ κατὰ τὸν^d ἄλλον χρόνον·^e ρεῖ δ' αὐταῖς ἐκ τοῦ αἰδοίου ὅμοιον γονῇ, λεπτότερον δὲ πολὺ ἢ τὸ τοῦ ἄρρενος·^f καὶ καλοῦσι^g τοῦτό τινες ἵππομανές, ἀλλ' ἢ οὐ τὸ ἐπὶ τοῖς πῶλοις ἐπιφνόμενον· ἐργῶδες δ' εἶναι φασι¹ λαβεῖν· κατὰ μικρὸν γὰρ^k ρεῖν. Καὶ¹² οὐρούσι δὲ πολλάκις, ὅταν¹ σκυζῶσι, καὶ πρὸς αὐτὰς^m παίζουσιν. Τὰ μὲν οὖν περὶⁿ τοὺς ἵππους τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον, αἱ δὲ βόες^o ταυρῶσιν· οὕτω δὲ σφόδρα κατακώχμμαι τῷ πάθει γίνονται, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτῶν κρατεῖν μηδὲ^p λαμβάνεσθαι τοὺς βουκόλους. Δῆλαι δ' εἰσὶ καὶ αἱ ἵπποι¹³ καὶ^q αἱ βόες, ὅταν ὀργῶσι πρὸς τὴν ὀχείαν, καὶ τῇ ἐπάρσει τῶν αἰδοίων, καὶ τῷ πυκνὰ οὐρεῖν αἱ βόες ὥσπερ^r αἱ ἵπποι. Ἔτι^s δ' αἱ γε βόες ἐπὶ τοὺς ταύρους ἀναβαίνουσι, καὶ παρακολουθοῦσιν αἰεὶ, καὶ^t παρεστᾶσιν. Πρότερα δὲ τὰ νεώτερα¹⁴ ὀργᾶ πρὸς τὴν ὀχείαν καὶ ἐν^v τοῖς ἵπποις καὶ ἐν^v τοῖς βουσί· καὶ ὅταν εὐημερίαί γίνωνται καὶ τὰ σώματα εὖ ἔχωσι, μᾶλλον ὀργῶσιν. Αἱ μὲν οὖν ἵπποι ὅταν ἀποκείρωνται,

^ω ὥσπερ A^a.C^a. ^x τῶν ὑῶν] τινῶν P, ὑῶν D^a. ^y οὐδὲν P. ^z πό-
θον C^a. ^a θάλασσαν A^a. ^b οἱ P.C^a.D^a. ^c συγκόπτουσι P. ^d ἄλλον
om. A^a.C^a. ^e ἐκρεῖ P.D^a. ^f καὶ καλοῦσι] καλοῦσι δὲ P. ^g τινες
τοῦτο A^a.C^a. ^h οὐ τοῦτο ἐπὶ τοῖς πολλοῖς A^a.C^a. ⁱ λαμβάνειν A^a.C^a.
^k ρεῖ P.D^a. ¹ σκυζῶσι plerique. ^m παίζωσι P.A^a.C^a.D^a. ⁿ τοὺς]
τὰς D^a. ^o ταυριῶσιν A^a.C^a. ^p λαμβάνειν A^a.C^a. ^q οἱ β. A^a.
^r αἱ ἵπποι] καὶ ἵπποι P. ^s δ' om. A^a.C^a. ^t παριστάσι P. ^v ταῖς utro-
bique D^a.

ἀποπαύονται τῆς ὀρμῆς μάλλον καὶ γίνονται ^ωκατηφέστε-
¹⁵ραι. Οἱ δ' ἄρρενες ἵπποι διαγινώσκουσι τὰς θηλείας τὰς
 συννόμους ταῖς ὁσμαῖς, καὶ ὀλίγας ἡμέρας ^αἅμα γένωνται
 πρὸ τῆς ὀχείας· ^γκαὶ ἀναμιχθῶσιν ^αἀλλήλοισι, ἐξελαίνουσι
 δάκνοντες, καὶ νέμονται χωρὶς, ἕκαστοι τὰς ἐαυτῶν ἔχοντες.
¹⁶Διδόασι δ' ἐκάστῳ ^απερὶ τριάκοντα ἢ μικρῷ πλείους. ^υΌταν
 δὲ προσή ^βτις ἄρρην, συστρέψας εἰς ^γταὐτὸ καὶ περιδραμῶν
 κύκλῳ, προσελθὼν μάχεται· καὶ τις κινῆται, δάκνει καὶ κω-
 λυεῖ. ^δΌ δὲ ταῦρος, ὅταν ὥρα τῆς ὀχείας ᾖ, τότε γίνεται
 σύννομος καὶ μάχεται τοῖς ἄλλοις, τὸν δὲ ^δπρότερον χρόνον
 μετ' ἀλλήλων ^εεἰσίν, ὃ καλεῖται ^εἀτιμαγελεῖν· πολλάκις
¹⁷γὰρ οἱ ^εγ' ἐν τῇ ^εΗπείρῳ οὐ φαίνονται τριῶν μηνῶν. ^υΌλος
^ηδὲ ^ιτὰ ^κἄγρια ^ιπάντα ^ητὰ πλείστα οὐ ^μσυννέμονται
^ντοῖς θήλεσι πρὸ τῆς ὥρας τοῦ ὀχεύειν, ἀλλ' ἐκκρίνονται,
 ὅταν εἰς ἡλικίαν ἔλθωσι, καὶ χωρὶς βόσκονται τὰ ἄρρενα τῶν
 θηλειῶν. Καὶ αἱ ^υῆς δ' ὅταν ἔχωσι πρὸς τὴν ὀχείαν ^οὀρμη-
 τικῶς, ὃ καλεῖται ^ρκαπρᾶν, ὠθοῦνται καὶ πρὸς τοὺς ἀνθρώ-
¹⁸πους. Περὶ δὲ τὰς κύνας τὸ τοιοῦτον πάθος καλεῖται σκυ-
 ζᾶν. ^υΕἰπαρσις μὲν οὖν τοῖς θήλεσι ^ιἐγγίνεται τῶν αἰ-
 δοίων, ὅταν πρὸς τὴν ὀχείαν ^ιὀργῶσι, ^ακαὶ ὑγρασία περὶ
 τὸν τόπον· αἱ δ' ἵπποι καὶ ἀπορραίνουσι λευκὴν ὑγρότητα
¹⁹περὶ τὸν καιρὸν τοῦτον. Καθάρσεις δὲ γίνονται ^ιμὲν κατα-
 μηνίων, οὐ μὲν ^υὄσαι ^ωγε ταῖς γυναιξίν οὐθενὶ τῶν ἄλλων
 ζῳῶν. Τοῖς μὲν οὖν προβάτοις καὶ αἰξίν, ἐπειδὰν ^αὥρα ᾗ
 ὀχεύεσθαι, ἐπισημαίνει πρὸ τοῦ ὀχεύεσθαι· καὶ ἐπειδὰν ὀχευ-
 θῶσι, ^γγίνεται τὰ σημεῖα, εἴτα διαλείπει, ^αμέχρι οὗ ἂν ^αμέλ-
²⁰λωσι τίκτειν. Τότε δ' ἐπισημαίνει, καὶ οὕτω γινώσκουσιν

^ω κατωφερέστεροι Ca. ^α ἅμα] ἀλλαχόθεν ἅμα P, ἀλλαχόθι ἅμα Da.
^γ καὶ] καὶ A^a.Ca.Da. ^α ἀλλήλοισι Ca, τὰς ἄλλας Da. ^α περὶ om. P.
^β τις om. P. ^γ αὐτὸ A^a. ^δ πρότερον μὲν χρόνον P. ^ε εἰσίν om. P.
^ε ἀτιμαγελεῖν Da. ^ε γ'] τε P. ^η δέ] τε P.A^a.Ca. ^ι τάγε P. ^κ ἀγρι-
 ῶτερα A^a.Ca. ^ι πάντων A^a. ^μ συννέμεται A^a.Ca. ^ν ταῖς P.Da.
^ο ὀρμητικῶς ante πρὸς Da, post καλεῖται P. ^ρ καπρᾶν A^a.Ca.Da.
^ι γίγνεται Ca, γίνονται A^a. ^ι ὀρμῶσι P.Ca.Da. ^α καὶ om. A^a.Ca.
^ι μὲν om. P. ^υ ὄσαι A^a.Ca. ^ω τε A^a. ^α ἢ ὥρα Ca. ^γ γίνονται
 P.Da. ^α μέχρις A^a.Ca.Da. ^α θέλωσι A^a.

ὅτι ^b ἐπίτοκοι οἱ ποιμένες. Ἐπειδὴν δὲ τέκη, κάθαρσις γί-
 νεται πολλή, τὸ μὲν πρῶτον οὐ σφόδρα αἱματώδης, ὕστερον
 μέντοι σφόδρα. Βοῖ δὲ καὶ ὄνῳ καὶ ἵππῳ πλείω μὲν τού-
 των διὰ τὸ ^c μέγεθος, ἐλάττω ^d δὲ κατὰ λόγον ^e πολλῶ.
 Ἡ μὲν οὖν βοῦς ὅταν ὀργᾷ πρὸς τὴν ^f ὀχείαν ἢ θήλειαν, ²¹
^g καθαίρεται κάθαρσιν βραχείαν ὅσον ἡμικοτύλιον ἢ μικρῶ
^h πλέον· ⁱ καιρὸς δὲ γίνεται τῆς ὀχείας μάλιστα περὶ τὴν
 κάθαρσιν. Ἴππος δὲ τῶν τετραπόδων ἀπάντων εὐτοκώτατος
 καὶ λοχίων καθαρώτατος, καὶ ἐλαχίστην προίεται αἵματος
^k ῥύσιν, ὥς κατὰ τὸ τοῦ σώματος ^l μέγεθος. Μάλιστα δὲ ²²
 καὶ ταῖς βουσί καὶ ταῖς ἵπποις τὰ καταμήνια ^m ἐπισημαίνει
ⁿ διαλείποντα ^o δίμηνον καὶ ^p τετράμηνον καὶ ἐξάμηνον· ἀλλ'
 οὐ ^q ῥάδιον γινῶναι μὴ παρεπομένῳ μηδὲ συνθεῖ σφόδρα, διό
 ἔνοι οὐκ οἴονται γίνεσθαι αὐτοῖς. Τοῖς δ' ὀρεῦσι τοῖς θή-
 λεσιν οὐθὲν γίνεται καταμήνιον, ἀλλὰ τὸ οὖρον παχύτερον
 τὸ τῆς θηλείας. Ὅλως μὲν οὖν τὸ τῆς κύστεως περίττωμα ²³
 τοῖς τετράποσι παχύτερον ἢ ^r τὸ τῶν ἀνθρώπων, ^s τὸ δὲ τῶν
 προβάτων καὶ ^t τῶν αἰγῶν τῶν θηλειῶν παχύτερον ^v ἔτι ἢ τὸ
 τῶν ἀρρένων· ὄνου δὲ λεπτότερον τὸ τῶν θηλειῶν, βοῶς ^w δὲ
 δριμύτερον τὸ τῆς θηλείας. Μετὰ δὲ τοὺς τόκους ἀπάντων ²⁴
 τῶν τετραπόδων παχύτερον τὸ οὖρον γίνεται, καὶ μᾶλλον
 τῶν ἐλάττω προἰεμένων κάθαρσιν. Τὸ δὲ γάλα γίνεται,
 ὅταν ὀχεύεσθαι ἄρχωνται, πυοειδές· χρήσιμον δὲ γίνεται,
 ἐπειδὴν τέκωσιν ὕστερον. Κύντα δὲ ^x καὶ πρόβατα καὶ ²⁵
 αἰγες ^y πιότερα γίνονται καὶ ἐσθίουσι μᾶλλον· καὶ βόες δὲ
 ὡσαύτως καὶ τᾶλλα ^z τὰ τετράποδα πάντα. Ὀρμητικώ-
 τατα μὲν ^a οὖν ὥς ἐπὶ τὸ ^b πᾶν εἰπεῖν πρὸς τὴν ὀχείαν τὴν

^b ἐπίτοκά εἰσιν οἱ D^a. ^c μέγεθος γίνεται ἔλαττον P.D^a. ^d δὴ P.A^a.
^e πολλῶ. ἢ] πολλῶν A^a.C^a. ^f ὀχείαν] γῆν P. ^g καθαίρεται] καὶ καθαί-
 ρεται καὶ P. ^h πλείων D^a, πλείω P. ⁱ γίνεται δὲ καιρὸς D^a. ^k ῥύσιν]
 ὥσιν P. ^l μέγεθος om. P. in lacuna. ^m σημαίνει D^a, συμβαίνει P.
ⁿ διαλείποντα P.D^a. ^o δὲ μόνον P. ^p τρίμηνον D^a. ^q ῥάδιον] δυνατὸν
 P.D^a. ^r τὸ om. P. ^s τὸ δὲ τῶν] τῶν δὲ A^a. ^t τῶν ante αἰγ. om.
 P.A^a.C^a. ^v ἔτι om. A^a.C^a.D^a. ^w δὲ καὶ δρ. D^a. ^x καὶ πρ.] τὰ πρ.
 P.D^a. ^y πιότεραι P. ^z τὰ om. P.C^a.D^a. ^a οὖν] οὖν ἐστὶν D^a,
 om. A^a. ^b πᾶν] πολὺ P.D^a.

ἐαρινὴν ὥραν ^c ἐστίν· οὐ μὲν ^d τὰ πάντα γε ποιεῖται τὸν
 αὐτὸν καιρὸν τῆς ὀχείας, ἀλλὰ πρὸς τὴν ἐκτροφὴν τῶν τέ-
 26 κνων ἐν τοῖς καθήκουσι καιροῖς. Αἱ μὲν οὖν ^e ἡμεροὶ ὕες κύ-
 οῦσι τέτταρας μῆνας, ^f τίκτουσι δὲ τὰ πλείστα εἴκοσιν· πλὴν
 ἂν πολλὰ τέκωσιν, οὐ δύνανται ἐκτρέφειν πάντα. Γηρά-
 σκουσαι δὲ τίκτουσι μὲν ὁμοίως, ὀχεύονται δὲ βραδύτερον·
 κυῖσκονται ^g δ' ἐκ μιᾶς ὀχείας, ἀλλὰ πολλάκις ^h ἐπιβιάσκουσι
 διὰ τὸ ἐκβάλλειν μετὰ τὴν ὀχείαν τὴν καλουμένην ὑπὸ τινων
 27 καπρίαν. Τοῦτο μὲν οὖν συμβαίνει πάσαις, ἔναι δ' ἅμα
 τούτῳ καὶ τὸ σπέρμα προΐενται. Ἐν ⁱ δὲ τῇ κήσει ὃ ἂν
^k βλαβῇ τῶν τέκνων καὶ τῷ μεγέθει πηρωθῇ, καλεῖται μετά-
 χοιρον· τοῦτο δὲ γίνεται ὅπου ἂν ^l τύχη τῆς ὑστέρας. Ὅταν
 28 δὲ γεννήσῃ, τῷ πρώτῳ τὸν πρῶτον παρέχει ^m μαστόν. ⁿ Θυ-
 ῶσαν δ' οὐ δεῖ ^o εὐθύς ^p βιβάζειν, πρὶν ^q ἂν μὴ τὰ ὄντα ^r κατα-
 βάλλῃ· εἰ δὲ μή, ^s ἀναθυᾷ πάλιν· ^t ἂν δ' ὀργῶσαν βιβάσῃ,
 μία ὀχεία, ὥσπερ εἴρηται, ἀρκεῖ. Συμφέρει δ' ὀχεύοντι μὲν
 τῷ κάπρῳ παρέχειν κριθάς, τετοκυῖα δὲ τῇ ὑτὶ κριθάς ἐφθᾶς.
 29 Εἰσὶ δὲ τῶν ὕων αἱ μὲν εὐθύς καλλίχοιροι μόνον, αἱ δ' ἐπαν-
 ξανόμεναι τὰ τέκνα καὶ τὰς δελφάκας χρηστὰς γεννῶσιν.
 Φασὶ δὲ τινες, εἰάν τὸν ἕτερον ὀφθαλμὸν ^v ἐκκοπῇ ἢ ὕς, ἀπο-
 θνήσκειν διὰ ταχέων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ. Ζῶσι δ' αἱ πλείσται
 μὲν περὶ ἔτη πεντεκαίδεκα, ἔναι δὲ καὶ τῶν εἴκοσιν ὀλίγον
 ἀπολείπουσιν.

- 19 Τὰ δὲ πρόβατα ^w κυῖσκεται μὲν ἐν τρισὶν ἢ ^x τέτταρσιν
 ὀχείαις, ^y ἂν δ' ὕδωρ ἐπιγένηται μετὰ τὴν ὀχείαν, ἀνακυῖσκει
 ὁμοίως δὲ καὶ ^z αἱ αἰγες. Τίκτουσι ^a δὲ τὰ μὲν πλείστα δύο,
 ἐνίστε δὲ ^b καὶ τρία ^c ἢ τέτταρα. Κύει δὲ πέντε μῆνας καὶ

^c ἐστίν om. D^a. ^d τὰ om. A^a.C^a. ^e ἡμεροὶ A^a.C^a. ^f τίκτουσι]
 κύουσι pr. A^a. ^g δ' οὐκ ἐκ P.D^a. et corr. A^a. ^h ἐπιβάλλουσι P, ἐπι-
 βόσκουσι A^a. ⁱ δ' ἐπικυῖσκει P. ^k βλαβῇ A^a. ^l γένηται A^a.C^a.
^m μαστόν P. ⁿ ὀργῶσαν corr. C^a. ^o εὐθέως P. ^p λαμβάνειν A^a.C^a.
^q ἂν om. A^a.C^a. ^r καταβάλλῃ P.D^a, καταλάβῃ A^a.C^a. ^s ἀναθυμᾷ
 P.A^a.C^a. ^t εἰάν C^a. ^v ἐκκοπῇ ὕς ἀποθνήσκει A^a.C^a. ^w κυῖσκουσι D^a.
^x τέτταρσιν A^a. ^y εἰάν C^a. ^z αἱ om. P.A^a.C^a. ^a δέ] μὲν C^a. ^b καὶ
 om. C^a. ^c ἢ] ἥδη δὲ καὶ P.D^a.

πρόβατον καὶ αἶξ· διὸ ^d ἐν ἐνίοις τόποις, ὅσοι ἀλσεινοὶ εἰσι
 καὶ ἐν οἷς εὐημεροῦσι καὶ τροφήν ἄφθονον ἔχουσι, οἷς τίκτου-
 σιν. Ζῆ ^e δ' αἶξ μὲν περὶ ἔτη ὀκτώ, πρόβατον δὲ δέκα, τὰ ²
 δὲ ^f πλείστα ἐλάττω, πλὴν οἱ ἡγεμόνες τῶν προβάτων· οὗτοι
 δὲ καὶ πεντεκαίδεκα. Ἐν ἐκάστη ^g δὲ ποίμνῃ κατασκευά-
 ζουσιν ἡγεμόνα τῶν ἀρρένων, ὃς ὅταν ὀνόματι κληθῇ ὑπὸ
 τοῦ ποιμένος προηγείται· συνεθίζουσι ^h δὲ τοῦτο δρᾶν ἐκ
 νέων. Τὰ δὲ περὶ τὴν Αἰθιοπίαν πρόβατα ζῆ καὶ δώδεκα ³
 καὶ ⁱ τριακαίδεκα ἔτη, καὶ αἶγες δὲ ^k καὶ δέκα καὶ ἑνδεκα.
 Ὀχεύει δὲ καὶ ὀχεύεται, ἕως ἂν ζῇ, καὶ πρόβατον καὶ αἶξ.
 Διδυμοτοκοῦσι δὲ καὶ πρόβατα καὶ αἶγες διὰ τε εὐβοσίαν,
 καὶ ἐὰν ὁ κριὸς ἢ ^l ὁ ^m τράγος ἢ διδυμοτόκος ἢ ἡ μήτηρ.
 Θηλυγόνά δέ, ⁿ τὰ δ' ἀρρενογόνά γίνεται διὰ τε τὰ ὕδατα ⁴
 (ἔστι γὰρ τὰ μὲν θηλυγόνά τὰ δὲ ἀρρενογόνά) ^o καὶ διὰ
^p τὰς ὀχείας ὡσαύτως, καὶ ^q βορείοις μὲν ὀχεύόμενα ἀρρενο-
 τοκεῖ μᾶλλον, νοτίοις δὲ θηλυτοκεῖ. Μεταβάλλει δὲ καὶ τὰ
 θηλυτοκοῦντα καὶ ἀρρενοτοκεῖ· δεῖ ^r δ' ὁρᾶν ὀχεύόμενα πρὸς
 βορέαν. Τὰ δ' εἰθότα ^r πρῶτ' ὀχεύεσθαι, ^s ἐὰν ^t ὀψέ ^v ὀχεύη-
 ται, οὐχ ὑπομένουσι τοὺς κριούς. Λευκὰ δὲ τὰ ^w ἔκγονα γί-
 νεται καὶ μέλανα, ἐὰν ὑπὸ τῇ τοῦ κριοῦ γλώττῃ λευκαὶ φλέ-
 βες ᾧσιν ^x ἢ μέλαιναί, λευκὰ μὲν ἐὰν λευκαί, ^y μέλανα δ' ἐὰν
 μέλαιναί· ἐὰν δ' ^z ἀμφότεραι, ^a ἀμφότερα· πυρρὰ δ' ^b ἐὰν
 πυρραῖ. Τὰ δὲ τὸ ἀλυκὸν ὕδωρ πίνοντα πρότερον ὀχεύεται ⁶
 δεῖ ^d ἀλίζειν πρὶν τεκεῖν καὶ ἐπειδὰν τέκῃ, καὶ ἔαρος αὐθις.
 Αἰγῶν δ' ἡγεμόνα οὐ καθιστᾶσιν οἱ νομεῖς διὰ τὸ μὴ μόνιμον
 εἶναι τὴν φύσιν αὐτῶν, ἀλλ' ὀξεῖαν καὶ εὐκίνητον. Τῶν δὲ ⁷
 προβάτων ἐὰν μὲν τὰ πρεσβύτερα ὁρμᾷ πρὸς τὴν ὀχείαν
 κατὰ τὴν τεταγμένην ^c ὥραν, φασὶν ^d οἱ ποιμένες σημεῖον

^d ἐν om. C^a. ^e δὲ καὶ αἶξ A^a. ^f πλείστῳ A^a. ^g δὲ] γὰρ P.
^h δὲ post συνεθ. om. A^a.C^a. ⁱ τριακαίδεκα P.D^a. ^k καὶ δέκα om. P.
^l ὁ post ἢ om. P.A^a.C^a. ^m τράγος] ταῦρος A^a.C^a. ⁿ τὰ δ'] καὶ P.D^a.
^o καὶ om. P. ^p τὰ ὀχεία A^a.C^a. ^q βορείοις C^a. ^r πρῶτ'] τῷ πρῶτ' A^a.
^s ἐὰν] οἷς ἐὰν C^a. ^t ὀψέ om. A^a.C^a. ^v ὀχευθῇ P. ^w ἔκγονα P.A^a.C^a.
^x ἢ] καὶ P. ^y ἐὰν δὲ μέλαιναί μέλανα A^a.C^a. ^z ἀμφότερα A^a. ^a ἀμφω
 A^a.C^a. ^b ἂν C^a.D^a. ^c φασὶν ὥραν P.A^a.C^a. ^d οἱ ποιμένες om. P.

εὐετηρίας εἶναι τοῖς προβάτοις, ἐὰν δὲ τὰ νεώτερα, ^εκακο-
θηνεῖν τὰ πρόβατα.

- 20 Τῶν δὲ κυνῶν ἔστι μὲν γένη πλείω, ὀχέει δὲ ^εκύων ἡ Λα-
κωνικὴ ^ε μὲν ὀκτάμηνος ^h καὶ ⁱ ὀχέεται· καὶ τὸ σκέλος ^δ
αἶροντες ^k οὐρούσιν ἤδη ἐνιοι περὶ τὸν χρόνον τοῦτον. Κυτ-
σκεται δὲ κύων ἐκ μιᾶς ὀχείας· δῆλον δὲ τοῦτο γίνεται μά-
λιστα ^l ἐν τοῖς κλέπτουσι τὰς ὀχείας· ἄπαξ γὰρ ἐπιβάντες
² πληροῦσιν. Κύει ^δ ἡ μὲν Λακωνικὴ ἕκτον μέρος τοῦ ἐνιαυ-
τοῦ (τοῦτο ^δ ἐστὶν ^m ἡμέραι ἐξήκοντα), καὶ ἄρα μιᾶ ἢ δυσὶν
ἢ ⁿ τρισὶ ^o πλείονας ἡμέρας καὶ ἐλάττους μιᾶ. Τυφλὰ δὲ
γίνεται αὐτῇ τὰ σκυλάκια, ^p ὅταν τέκη, δώδεκα ^q ἡμέρας.
Τεκούσα δὲ πάλιν ὀχέεται ^r ἕκτω μηνί, καὶ οὐ πρότερον.
³ ^a Ἐνιοι δὲ κύουσι ^t τῶν κυνῶν ^v τὸ πέμπτον μέρος τοῦ ἐνι-
αυτοῦ (τοῦτο ^δ ἐστὶν ἡμέραι ἐβδομήκοντα καὶ δύο), τυφλὰ
δὲ γίνεται τὰ σκυλάκια τούτων τῶν κυνῶν ἡμέρας ^w δεκα-
τέτταρας. Ἐνιοι δὲ κύουσι μὲν τέταρτον μέρος τοῦ ἐνιαυ-
τοῦ (τοῦτο ^δ ἐστὶ τρεῖς μῆνες ὅλοι), τυφλὰ ^x δὲ τὰ σκυλά-
⁴ κια τούτων γίνεται ἑπτακαίδεχ' ἡμέραις. Δοκεῖ δὲ σκυζᾶν
τὸν ἴσον χρόνον ^y κύων. Τὰ δὲ καταμήνια ταῖς κυσὶν ^z ἐπτὰ
ἡμέραις γίνεται· συμβαίνει ^δ ἅμα καὶ ἔπαρσις αἰδοίου. Ἐν
δὲ τῷ χρόνῳ τούτῳ οὐ ^a προσιένται ὀχείαν, ἀλλ' ^b ἐν ταῖς
μετὰ ^c ταύτας ^d ἐπτὰ ἡμέραις· τὰς γὰρ πάσας δοκεῖ ^e σκυζᾶν
ἡμέρας τέτταρας καὶ δέκα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, οὐ μὲν ἀλλὰ τισι
⁵ καὶ περὶ ἑκκαίδεχ' ἡμέρας γεγέννηται τοῦτο τὸ πάθος. Ἡ
^δ ἐν τοῖς τόκοις κάθαρσις γίνεται ἅμα τοῖς σκυλακίοις τικτο-
μένοις, ἔστι ^δ αὕτη παχεῖα καὶ φλεγματώδης· καὶ τὸ ^f πλη-

^e κακοθηνεῖν C^a. ^f κύων] πλείον A^a.C^a. ^g μὲν om. A^a.C^a. ^h καὶ]
καὶ ἡ θήλεια δὲ ὡσαύτως A^a.C^a. ⁱ ὀχέοντες P. ^k οὐρῶσιν P. ^l ἐν]
δὴ A^a.C^a. ^m ἡμέρας C^a. ⁿ τρισὶ om. A^a. ^o πλείοσιν ἡμέραις ἢ
ἐλάττω A^a.C^a. ^p ὅταν δὲ τέκη P. ^q ἡμέραις A^a. ^r ὀκτὼ μηνὶ P.
^s ἐνιοι P. ^t τῶν κυνῶν om. A^a. ^v τὸ om. P.A^a.C^a. ^w δεκατέσσαρας
nonnulli. ^x δὲ γίνεται τούτων τὰ σκυλάκια D^a, καὶ τούτοις γίνεται τὰ
σκυλάκια P. ^y κύων ὅσον κύει. τὰ P.D^a. ^z ἐπτὰ ἡμέρας P, ἡμέραις
ἐπτὰ D^a. ^a προίεται A^a.C^a. ^b ἐν om. P. ^c ταῦτα A^a.C^a. ^d ἐπτὰ
ἡμέραις] ἐν ἐπτὰ ἡμέραις P. ^e κυνῶν A^a.C^a, κυνῶν P. ^f πληθὸς ὅταν
τέκωσιν P.D^a.

θος δ', όταν ἐκτέκωσιν, ἀπισχναίνεται ^ε ἔλαττον ἢ κατὰ τὸ σῶμα. Τὸ δὲ γάλα αἱ κύνες ἴσχουσι πρὸ τοῦ τεκεῖν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἡμέρας πέντε· οὐ μὴν ἀλλ' ἐνιαῖς ^h καὶ ἐπτὰ ⁱ γίνε-
νεται πρότερον καὶ τέτταρσιν. Χρήσιμον δ' εὐθύς ^k ἐστὶ τὸ γάλα, ὅταν τέκωσιν. Ἡ δὲ Λακωνικὴ μετὰ τὴν ὀχείαν
τριάκονθ' ^l ἡμέραις ^m ὕστερον. Τὸ μὲν οὖν πρῶτον παχύ ἐστὶ, χρο-
νιζόμενον δὲ γίνεται λεπτότερον. Διαφέρει δὲ παχύτητι τὸ κύνειον ⁿ τῶν ἄλλων ζώων μετὰ τὸ ὕειον καὶ
δασυπόδειον. Γίνεται δὲ σημεῖον καὶ ὅταν ἡλικίαν ἔχωσι τοῦ
ὀχεύεσθαι· ὥσπερ γὰρ τοῖς ἀνθρώποις, ἐπὶ ταῖς ^o θηλαῖς τῶν
^p μαστῶν ἐπιγίνεται ἀνοίδησις τις καὶ χόνδρον ἴσχουσιν· οὐ
μὴν ἀλλ' ἔργον μὴ συνήθει ὄντι ταῦτα καταμαθεῖν· οὐ γὰρ
^q ἔχει μέγεθος οὐθὲν τὸ σημεῖον. Τῇ μὲν οὖν θηλείᾳ τοῦτο
συμβαίνει, ^r τῷ δ' ἄρρени οὐθὲν τούτων. Τὸ δὲ σκέλος ^s 8
αἶροντες οὐρούσιν αἱ ἄρρenes ὡς μὲν ἐπὶ ^t τὸ πολὺ ὅταν ἐξά-
μηνοι ᾖσιν· ^u τοιοῦσι δὲ τινες ^v τοῦτο καὶ ὕστερον, ἤδη ὀκτά-
μηνοι ὄντες, καὶ πρότερον ^w ἢ ἐξάμηνοι· ὡς γὰρ ἀπλῶς εἰπεῖν,
ὅταν ^x ἴσχύειν ἄρξωνται, αὐτὸ ποιοῦσιν. Αἱ δὲ θήλειαι πᾶσαι
καθεζόμεναι οὐρούσιν· ἤδη δὲ τινες καὶ τούτων ἄρσαι τὸ
σκέλος οὖρησαν. Τίττει ^y δὲ κύων σκυλάκια ^z τὰ πλείστα 9
δώδεκα, ὡς δ' ἐπὶ τὸ πολὺ πέντε ἢ ἑξ· ἤδη δὲ καὶ ἐν ἑτεκέ-
τις· αἱ δὲ Λακωνικαὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ^a ὀκτώ. Ὀχεύονται
δ' αἱ θήλειαι καὶ ὀχεύουσιν οἱ ἄρρenes ἕως ἂν ζῶσιν. Ἰδιον
δ' ἐπὶ τῶν Λακωνικῶν συμβαίνει πάθος· ποιήσαντες γὰρ
μᾶλλον δύνανται ὀχεύειν ^b ἢ ἀργοῦντες. Ζῇ ^c δ' ἡ μὲν Λα-
κωνικὴ κύων ὁ μὲν ἄρρην ^d περὶ ἔτη δέκα, ἡ δὲ θήλεια περὶ
ἔτη δώδεκα, τῶν δ' ἄλλων κυνῶν αἱ ^e μὲν πλείστα περὶ ἔτη

ε ἔλαττον ἦ] καὶ ἔλαττον P.D^a. h καὶ ἐν ἐπτὰ P. i γίνε-
ται καὶ πρότερον καὶ τέσσαρσι A^a.C^a. k ἐστὶ om. P. l ἡμέρας C^a. m ὕστερον
ante μετὰ τὴν A^a.C^a. n τῶν] πρὸς τὸ (τὰ P.) τῶν P.D^a. o θηλείαις
A^a.C^a. p μαστῶν P.D^a. q ἴσχει P.D^a. r τὸ δ' ἄρρην A^a.C^a. s τὸ
om. A^a. t τοιοῦσι—ἐξάμηνοι om. P. v τοῦτο καὶ ὕστερον] καὶ ἔτεροι
τοῦτο P.D^a. w ἦ] οἱ A^a.C^a. x ἴσχύειν] ὀχεύειν P.D^a. y δὲ] δὲ
καὶ D^a. z δώδεκα τὰ πλείστα P.D^a. a ὀκτώ] καὶ ὀκτώ P, ὀκτώ καὶ
A^a.C^a. b ἀργοῦντες corr. A^a. c δὲ τῶν λακωνικῶν κυνῶν P.D^a. d περὶ
om. P.D^a. e μὲν om. P.C^a.D^a.

- ^fτετταρακαίδεκα ^gἢ πεντεκαίδεκα, ^hἐναι δὲ καὶ εἴκοσιν· διὸ καὶ Ὅμηρον ^hοἶονται τινες ὀρθῶς ποιῆσαι τῷ εἰκοστῷ ἔτει
 11 ἀποθανόντα τὸν κύνα τοῦ Ὀδυσσέως. Ἐπὶ μὲν οὖν τῶν Λακωνικῶν διὰ τὸ πονεῖν τοὺς ἄρρενας μᾶλλον μακροβιώ-
 τεραι αἱ θήλειαι τῶν ἀρρένων· ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων λίαν μὲν οὐκ ἐπιδήλον, μακροβιώτεροι δ' ὅμως οἱ ἄρρενες τῶν θηλειῶν εἰσίν. Ὀδόντας δὲ κύων οὐ βάλλει πλὴν τοὺς καλουμένους ⁱκυνόδοντας· τούτους δ' ὅταν ^kᾤσι τετράμηνοι, ὁμοίως αἱ τε
 12 θήλειαι καὶ οἱ ἄρρενες. Διὰ δὲ τὸ τούτους μόνους βάλλειν ἀμφισβητοῦσι τινες· οἱ μὲν γὰρ διὰ ^lτὸ δύο μόνους βάλλειν ὅλως οὐ φασί (χαλεπὸν γὰρ ἐπιτυχεῖν τούτοις), οἱ δ' ὅταν ἴδωσι τούτους, ὅλως οἶονται βάλλειν καὶ τοὺς ἄλλους. Τὰς δ' ἡλικίας ἐκ τῶν ὀδόντων σκοποῦσιν· οἱ μὲν γὰρ νέοι λευκοὺς καὶ ὀξεῖς ἔχουσιν, οἱ δὲ πρεσβύτεροι μέλανας καὶ ἀμβλεῖς.
 21 Βοῦς δὲ πληροὶ μὲν ὁ ἄρρην ἐκ μιᾶς ὀχείας, βαίνει δὲ ^mσφοδρῶς ὥστε ⁿσυγκάμπτεσθαι ^oτὴν βοῦν· εἰ δ' ἀμάρτη τῆς ὀρμῆς, ^pεἴκοσιν ἡμέρας διαλείπουσα προσίεται πάλιν ἡ θήλεια τὴν ὀχείαν. Οἱ μὲν οὖν πρεσβύτεροι τῶν ταύρων οὐδ' ἀναβαίνουνσι πλεονάκεις ἐπὶ τὴν αὐτὴν τῆς αὐτῆς ἡμέρας, εἰ μὴ ἄρα ^qδιαλιπόντες· οἱ δὲ νεώτεροι καὶ τὴν αὐτὴν βιά-
 ζονται πλεονάκεις καὶ ἐπὶ πολλὰς ἀναβαίνουνσι διὰ τὴν ἀκμήν.
 2^vἩκιστα ^rδὲ λάγνον ^sτῶν ἀρρένων ἐστὶ βοῦς. Ὀχεύει δ' ὁ νικῶν τῶν ταύρων· ὅταν δ' ἐξαδυνατήσῃ διὰ τὴν λαγνείαν, ἐπιτίθεται ὁ ἡττώμενος, καὶ κρατεῖ πολλάκις. Ὀχεύει δὲ τὰ ἄρρενα καὶ ὀχεύεται τὰ θήλεα ἐνιαύσια ὄντα πρῶτον, ὥστε ^tκαὶ γεννᾶν· οὐ ^vμὴν ἀλλὰ τό γ' ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐνιαύσιοι καὶ ὀκτάμηνοι, τὸ δὲ μάλισθ' ὁμολογούμενον ^wδιε-
 3 τείς. Κύνει δ' ἐννέα μῆνας, δεκάτῃ δὲ τίκτει· ἐνιοὶ δὲ δισχυ-

^f τεσσαρεσκαίδεκα D^a. ^g ἢ πεντεκαίδεκα om. A^a.C^a. ^h τινες οἶονται P.D^a. ⁱ κυνόδοντας P. ^k εἰσι A^a. ^l τὸ] τε C^a. ^m σφόδρα A^a.
ⁿ συγκάμπτεσθαι P.A^a.C^a. ^o τὸν βοῦν· εἰ δ' ἀμάρτη A^a.C^a. ^p εἴκοσι δ' ἡμέρας A^a.C^a. ^q διαλείποντες A^a.C^a. ^r δὲ λαγνὸν τῶν pr. P, δ' ἐλαυνόντων corr. ^s τῶν ἀρρένων ante λάγνον A^a.C^a. ^t καὶ post ὥστε om. A^a. ^v μὴν δ' ἀλλὰ A^a.C^a. ^w διέτεις A^a, διέτης C^a, διετής P.

ρίζονται δέκα μῆνας κύειν ^z ἡμερολογδόν. ^γο τι δ' ἂν
 ἔμπροσθεν ἔξενεχθῇ τῶν εἰρημένων χρόνων, ^z ἐκβόλιμόν ἐστι
^a καὶ ^b οὐ θέλει ζῆν· ^c μαλακαὶ γὰρ καὶ ἀτελεῖς γίνονται αἱ
^d ὀπλαί. Τίτκει δ' ἐν τὰ πλείστα, ὀλιγάκις δὲ δύο· καὶ τίτκει
 καὶ ὀχεύει ἕως ἂν ^e ζῇ. Ζῶσι δ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ περὶ πεντε-
 καίδεκα ἔτη ^g αἱ θήλειαι· καὶ οἱ ἄρρενες δ', ^h ἂν ἐκτμηθῶσιν.
ⁱἘνιοὶ δὲ ζῶσι καὶ εἴκοσιν ἔτη ^k καὶ ἔτι πλείω, ἂν εὐφορον
 ἔχωσι τὸ σῶμα· καὶ γὰρ τῶν βοῶν ^l τοὺς τομίας ἐθίζουσι,
 καὶ καθιστάσι ^m τῶν βοῶν ἡγεμόνας ὥσπερ τῶν προβάτων,
 καὶ ζῶσιν οὗτοι πλείω χρόνον τῶν ἄλλων διὰ τε τὸ ⁿ μὴ
 πονεῖν καὶ διὰ τὸ νέμεσθαι ἀκέραιον νομήν. Ἀκμάζει δὲ ^o
 μάλιστα ^o πεντέτης ὢν, διὸ καὶ Ὀμηρόν φασι πεποιηκέναι
 τινὲς ὀρθῶς ποιήσαντα

ἄρσενα πενταέτηρον

καὶ τὸ

βοὸς ^p ἐννεώροιο·

δύνασθαι γὰρ ταυτόν. Τοὺς δ' ὀδόντας βάλλει βοὺς ^q διε-
 τής, καὶ οὐκ ^r ἀθρόους ^s ἀλλ' ὥσπερ ἵππος· τὰς δ' ὀπλάς,
 ὅπταν ποδαγρᾷ, οὐκ ἀποβάλλει, ἀλλ' οἶδεῖ μόνον σφόδρα
 τοὺς πόδας. Τὸ δὲ γάλα, ὅταν τέκη, χρήσιμον γίνεται· ⁶
^t ἔμπροσθεν δ' οὐκ ἔχει γάλα. Τὸ δὲ πρῶτον γινόμενον
 γάλα ὅταν παγῇ, οὕτω γίνεται ^v σκληρὸν ὥσπερ λίθος·
 τοῦτο δὲ συμβαίνει, ἂν μή τις ^w μίξῃ ὕδατι. ^x Νεώτεραι
 δ' ἐνιαυσίων οὐκ ^y ὀχεύονται, πλὴν ἂν τι τερατῶδες ^z ᾗ·
 ἥδη δὲ τινες καὶ τετράμηνοι ὠχεύθησαν ^z καὶ ὥχουσιν. Ἀρ-
 χονται δὲ τῆς ὀχείας περὶ τὸν ^a Θαργελίωνα μῆνα καὶ τὸν

^x ἡμερολογδόν D^a, ἡμερολιδών P. ^γ ο τι] ὅταν P. ^z ἐκβόλιμον D^a,
^a καὶ om. P. ^b οὐ θέλει] οὐ ζῇ ἔτι καὶ μικρὸν προτερήσῃ τῷ τόκῳ οὔτε
 θέλει P.D^a. ^c μάλα P.A^a.C^a.D^a. ^d ὀπλαί A^a.C^a. ^e ἀργεῖαι A^a.
^f ζῇ P. ^g αἱ] καὶ P. ^h ἂν C^a. ⁱ ἔνιοι D^a. ^k καὶ ἔτι om. C^a. ^l τοὺς
 —ἡγεμόνας] εἰσιν ἡγεμόνες A^a.C^a. ^m ἡγεμόνας τῶν βοῶν D^a. ⁿ μὴ
 addidit intp. vetus. ^o πενταετής P.D^a. ^p ἐννεώτεροι ὀδυνάσθαι P.
^q διέτης A^a. ^r ἀθρόως C^a. ^s ἀλλ' om. A^a.C^a. ^t ἔμπροσθεν—γίνεται
 om. P. ^v σκληρὸν γὰρ ὥσπερ P. ^w μίξῃ] συμμίξῃ A^a.C^a. ^x νεώ-
 τερα P. ^y ὀχεύεται P.A^a.C^a. ^z ᾗ et καὶ ὥχουσιν om. P.D^a. ^a θαρ-
 γελίωνα P.

^b Σκιρροφοριῶνα αἱ πλείσται· οὐ μὴν ἀλλ' ἔναι καὶ μέχρι τοῦ μετοπώρου ^cκυῖσκονται. Ὅταν δὲ ^dπολλὰι κύωσι καὶ ^eπροσδέχονται τὴν ὀχείαν, σφόδρα δοκεῖ σημεῖον εἶναι καὶ χειμῶνος καὶ ἐπομβρίας. Αἱ δὲ συνήθειαι γίνονται μὲν ^fταῖς βουσὶν ὥσπερ ^fταῖς ἵπποις, ἦττον δέ.

22 ^gἼππος δ' ἄρχεται ὀχεύειν ὁ μὲν ἄρρην διέτης, καὶ ἡ θήλεια διέτης ὀχεύεσθαι· ταῦτα μέντοι ὀλίγα ἐστί, καὶ τὰ ^hἔκγονα τούτων ἐλάττω καὶ ἀσθενικώτερα· ὥς δ' ἐπὶ τὸ πολὺ ἄρχονται ὀχεύειν τριετείς ὄντες, καὶ ⁱαἱ ἵπποι ὀχεύεσθαι, καὶ ἐπιδιδόασιν δ' αἰεὶ πρὸς τὸ ^kβελτίω τὰ ^lἔκγονα ^mγίνεσθαι μέχρι ^mἐτῶν εἴκοσιν. Κύνει δ' ἑνδεκα μῆνας, δωδεκάτῃ δὲ τίκτει. Πληροὶ δ' ὁ ἵππος οὐκ ἐν τεταγμέναις ἡμέραις, ἀλλ' ἐνίοτε ⁿμὲν ἐν μιᾷ ἢ δυσὶν ἢ τρισίν, ἐνίοτε ^oδ' ἐν πλείοσιν· θάττον δὲ ^pπληροὶ ἐπιβαίνων ὄνος ^qἢ ἵππος. Ἡ δ' ὀχεία οὐκ ἐπίπονός τῶν ἵππων, ὥσπερ ἡ τῶν βοῶν. ^rΛαγνίστατον ^sδὲ καὶ τῶν θηλειῶν καὶ τῶν ἀρρέων ^tμετ' ἀνθρώπον ἵππος ἐστίν. Ἡ δὲ τῶν νεωτέρων ὀχεία γίνεται παρὰ τὴν ἡλικίαν, ὅταν εὐβοσία καὶ ἀφθονία γένηται τροφῆς. Ἔστι μὲν οὖν ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ ^vμονοτόκος, τίκτει μέντοι ποτὲ καὶ δύο τὰ πλείστα. Καὶ ^wἡμίονους δ' ^xἤδη ἔτεκε τις δύο· ^yἀ κρίνουσιν ἐν ^yτέρασιν. Ὅχευει μὲν οὖν ἵππος καὶ ^zτριακοντάμηνος· ὥστε δὲ καὶ γεννᾶν ἀξίως, ὅταν ^aπαύσῃται βάλλων. Ἡδὴ δὲ τινες καὶ βάλλοντες ἐπλήρωσαν, ὥς φασίν, ^bἀν μὴ φύσει ^cἄγονοι τυγχάνουσιν ὄντες. Ἐχει μὲν οὖν ὀδόντας ^dτετταράκοντα, βάλλει δὲ τοὺς μὲν πρώτους ^eτέτταρας τριακοντάμηνος, τοὺς

^b σκιρροφοριῶνα P, σκιροφοριῶνα D^a. ^c κυῖσκειται A^a. ^d πολλὰι intp: codices πολλὰ. ^e προσδέχονται A^a. ^f τοῖς utrobique P.D^a. ^g ὁ ἵππος ἄρχεται δ' P. ^h ἔκγονα A^a, ἦττονα P. ⁱ οἱ D^a. ^k βέλτιον P.D^a. ^l ἔκγονα P, δ' ἔκγονα A^a.Ca. ^m τῶν P. ⁿ μὲν om. A^a. ^o δ' ἐν] δὲ P.D^a. ^p ἐπιβαίνων πληροὶ D^a, ἐπιβαίνει πληρῶν P. ^q ἢ ἵππος] ἵπφ A^a. ^r λαγνίστατον C^a, ἀλλ' ἀγνίστατον P.D^a. ^s δὲ om. D^a. ^t ἵππος μετ' ἀνθρώπον D^a. ^v μονότοκον vel μονοτόκον P.A^a.Ca. ^w ἡμίονους intpp: codices ἡμίονος. ^x ἤδη om. A^a.Ca. ^y τέσσαρσιν A^a. ^z τριακονταμήνιος, omisso ὥστε, P. ^a παύσῃται A^a.Ca. ^b ἐὰν C^a. ^c ἀπόγονοι τύχουσιν A^a.Ca. ^d τεσσαράκοντα P.D^a, μεγάλους C^a. ^e τέτταρας καὶ τρ. P.

μὲν δύο ἄνωθεν ^ι τοὺς δὲ δύο κάτωθεν· ^ς ἐπειδὴν δὲ γένηται ἐνιαυτός, βάλλει τὸν αὐτὸν τρόπον τέτταρας, δύο μὲν ἄνωθεν δύο δὲ κάτωθεν, καὶ πάλιν ὅταν ἄλλος ἐνιαυτός γένηται, ἑτέρους τέτταρας τὸν αὐτὸν τρόπον· τεττάρων ^δ ἐτῶν παρελθόντων καὶ ἐξ μηνῶν οὐκέτι βάλλει οὐδένα. Ἦδη δέ τις ⁶ ^h τὸ πρῶτον εὐθὺς ἅμα ^ι πάντας ἐξέβαλε, καὶ ἄλλος ἅμα τοῖς τελευταίοις ἅπαντας· ^κ ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα γίνεται ὀλιγάκις. Ὡστε σχεδὸν συμβαίνει, ^ι ὅταν τεττάρων ἐτῶν ^m ^η καὶ ἐξ μηνῶν, χρήσιμοι εἶναι πρὸς τὴν ⁿ γέννησιν μάλιστα· Εἰσὶ δ' οἱ πρεσβύτεροι τῶν ἵππων γονιμώτεροι, καὶ οἱ ἄρρενες τῶν ἀρρένων καὶ αἱ θήλειαι τῶν θηλειῶν. Ἀναβαίνουνσι δὲ καὶ ⁷ ἐπὶ τὰς μητέρας οἱ ἵπποι καὶ ^ο ἐπὶ τὰς θυγατέρας· καὶ τότε δοκεῖ ^ρ τέλειον εἶναι τὸ ἵπποφόρβιον, ὅταν ὀχέωσι ⁹ τὰ ἑαυτῶν ἔκγονα. Οἱ δὲ Σκύθαι ἱππεύουσι ταῖς κυούσαις ἵπποις, ὅταν θάπτον στραφῇ τὸ ἔμβρυον, καὶ φασὶ γίνεσθαι αὐτὰς ^ι εὐτοκώτερας. Τὰ μὲν οὖν ἄλλα τετράποδα ^ς κατακείμενα ⁸ τίκτει, διὸ καὶ πλάγια προέρχεται τὰ ἔμβρυα πάντων· ^ι ἡ δ' ἵππος ἡ θήλεια ὅταν ἤδη πλησίον ^η τῆς ἀφέσεως, ^ν ὀρθῇ στᾶσα προϊέται τὸ ^ω ἔκγονον. Ζῶσι δὲ τῶν ἵππων οἱ ^z μὲν πλείστοι περὶ ὀκτωκαίδεκα ἔτη καὶ εἴκοσιν, ^υ ἔνιοι ^z δὲ πεντεκαεῖκοσι καὶ τριάκοντα· εἰς δὲ ^{τις} ^ς ἐπιμελῶς θεραπεύη, ^β ἐκτείνει καὶ πρὸς τὰ πεντήκοντα. Ὁ δὲ μακρότατος βίος ⁹ τῶν ^ς πλείστων ἐστὶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ^δ τριακοντέτης· ἡ δὲ θήλεια ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μὲν πέντε καὶ εἴκοσιν ἔτη, ἡ δὲ ^{τινες} καὶ ^ο τέτταράκοντα ἔτη βεβιώκασιν. ^ι Ἐλάττω δὲ χρόνον βιοῦσιν οἱ ἄρρενες τῶν θηλειῶν διὰ τὰς ὀχείας, καὶ ^ς οἱ ἰδίᾳ

^ι τοὺς δὲ δύο] δύο δὲ P.Da. ^ς ἐπειδὴν—κάτωθεν om. P. ^h εὐθὺς τὸ πρῶτον Da. ^ι πάντας ἐξέβαλλε P, ἐξέβαλε πάντας Aa.Ca. ^κ ἀλλὰ τοιαῦτα γίνεται σχεδὸν ὀλιγάκις Aa.Ca. ^ι ὅταν δὲ τεττάρων Ca. ^m ^η καὶ] ^η Aa, ^η Ca. ⁿ γένεσιν P.Da. ^ο ἐπὶ om. Aa.Ca. ^ρ τέλειον Da, τὸ τέλειον P. ⁹ αὐτῶν τὰ P. ^ι ἐντοκώτερας P. ^ς τίκτει κατακείμενα P.Da. ^ι ἡ δὲ θήλεια ἵππος P. ^ν ὀρθήσασα πρ. P. ^ω ἔκγονον P.Aa. ^z μὲν om. P. ^υ ἔνιοι—εἴκοσι om. P. ^z δὲ] δὲ καὶ Da. ^ς ἐπιμελῶς om. P.Da. ^β ἐκτείνεται Aa. ^ς πλείονων Ca, ἵππων Da. ^δ τριακονταέτης Ca, τριάκοντα ἐννέα ἔτη Da. τριακοντέτης—πολὺ om. P. ^ο τεσσαράκοντα P. ^ι ἔλαττον Aa.Ca. ^ς οἱ om. P.Da, ἰδίᾳ om. Aa.Ca.

- 10^h τρεφόμενοι τῶν ἐν τοῖς ἵπποφορβίοις. Ἡ μὲν οὖν θήλεια
 πέντ' ἐτῶν τέλος λαμβάνει μήκους καὶ ὕψους, ὁ δ' ἄρρην ἐξ
 ἐτῶν μετὰ δὲ ταῦτα ἐν ἄλλοις ⁱ ἐξ ἑτεσι τὸ πλῆθος λαμ-
 βάνει τοῦ σώματος, καὶ ἐπιδίδωσι ^k μέχρι ἐτῶν εἴκοσιν.
- 11^l Ἀποτελειοῦται δὲ τὰ θήλεα τῶν ἄρρένων ἔμπροσθεν, ἐν
^m δὲ τῇ γαστρὶ τὰ ἄρρενα τῶν ⁿ θηλειῶν, καθάπερ καὶ ἐπὶ
 τῶν ἀνθρώπων· ταῦτο δὲ τοῦτο συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων
 ζῴων ὅσα πλείω τίκτει. Θηλάζειν δὲ φασὶ τὸν μὲν ἡμίονον
^o ἑξάμηνον, εἴτ' οὐκέτι ^p προσίεσθαι διὰ τὸ ^q σπᾶσθαι καὶ
- 12 πονεῖν· τὸν δ' ἵππον πλείω χρόνον. Ἀκμάζει δὲ καὶ ἵππος
 καὶ ἡμίονος μετὰ τοὺς βόλους· ὅταν δὲ ^r πάντας ὥσι βε-
 βληκότες, οὐ ῥάδιον γινῶναι τὴν ἡλικίαν. Διὸ καὶ ^s λέγουσι
 γνώμην ἔχειν, ὅταν ^t ἄβολος ᾖ· ὅταν ^v δὲ βεβληκώς, οὐκ
- 13 ἔχειν. ^w Ὅμως δὲ μάλιστα γνωρίζεται ἡ ἡλικία μετὰ τοὺς
 βόλους τῷ κυνόδοντι· τῶν μὲν γὰρ ^x ἵππαστῶν γίνεται
^y μικρὸς διὰ τὴν τρίψιν (κατὰ τοῦτον γὰρ ^z ἐμβάλλεται ὁ
 χαλινός), τῶν δὲ μὴ ^x ἵππαστῶν μέγας μὲν ἀλλ' ἀπηρητημέ-
- 14 νος, τῶν ^a δὲ νέων ὀξὺς καὶ ^b μικρός. Ὀχεύει δ' ὁ μὲν ἄρρην
 πᾶσάν ^c τε ὥραν καὶ ^d ἕως ζῆ· καὶ ἡ θήλεια δ' ὀχεύεται ἕως
 ἂν ζῆ, ^e οὐτῶ δὲ πᾶσαν ὥραν, ^f ἐὰν μὴ τις ^g δεσμὸν ἢ ἄλλην
 τινα προσενέγκῃ ^h ἀνάγκῃ· ὥρα δ' οὐκ ἀφαιρεῖται οὐδεμία
 τεταγμένη ⁱ τοῦ ^k ὀχεύεσθαι καὶ ὀχεύειν. Οὐ μέντοι γε ὅτ'
 ἔτυχε γενομένης τῆς ὀχείας δύνανται ^l ἂν γεννήσωσιν ἐκτρέ-
- 15 φειν. Ἐν Ὀποῦντι ^m δ' ἐν ἵπποφορβίῳ ἵππος ἐγένετο ὃς
 ὥχευεν ἐτῶν ⁿ ὦν ὀτεσσαράκοντα· ἔδει δὲ τὰ ^p πρόσθια σκέλη

^h τρεφόμενοι P.Da. ⁱ ἐξ ἑτεσι] ἑξεσι Aa. ^k μέχρις Da. ^l ἀποτε-
 λειοῦνται] καὶ ἀποτελοῦνται Da. et omissa καὶ P. ^m δὲ post
 τὰ Ca. ⁿ θηλειῶν ὕστερον καθάπερ Aa.Ca. ^o ἑξάμηνον om. P.
 P προίεσθαι Aa.Ca., προσίεται P.Da. ^q ἀποσπᾶσθαι Aa.Ca. ^r πάντες
 Aa.Ca. ^s λέγεται γνώμῃ Aa.Ca. ^t βόλος Aa.Ca. ^v δέ] ἐκ P.
 w ὅλως Aa.Ca. ^x utrobique ἐπταετῶν P.Da. et corr. Aa. ^y μικρός
 Aa.Ca. ^z ἐμβάλλεται Aa. ^a δὲ om. Aa.Ca. ^b μακρός P.Ca. ^c τε]
 τὴν Aa. ^d ἕως ἂν ζῆ P.Da. ^e οὐτῶ Ca. et pr. Aa. ^f ἐὰν μὴ] ἕως ἂν
 Ca. et pr. Aa. ^g δεσμῶν Aa. ^h ἀνάγκῃ om. Aa.Ca. ⁱ τοῦ om. P.
^k ὀχεύειν καὶ ὀχεύεσθαι Aa. ^l δ] ὅτ' Aa.Ca. ^m δ'—ὃς] δὲ ὁ φορβίον
 ἵππος Aa. ⁿ ὦν om. Aa. ^o τεσσαράκοντα P.Ca.Da. ^p πρόσθεν Aa.

συνεπαίρειν. Ἀρχονται δ' ὀχεύεσθαι ^α αἱ ἵπποι τοῦ ἔαρος. Ὅταν δὲ τέκη ^γ ἡ ἵππος, οὐκ εὐθὺς ^β μετὰ τοῦτο πίμπλαται ἀλλὰ διαλείπει χρόνον, καὶ τίκτει ^δ ἀμείνω τετάρτῃ ἢ πέμπτῃ ἔτει μετὰ τὸν τόκον. Ὅτι ^ε ἓνα δ' ἐνιαυτὸν καὶ πάμπαν ¹⁶ ἀνάγκη διαλείπειν καὶ ποιεῖν ὥσπερ ^ς νειόν. Ἴππος μὲν οὖν διαλείπουσα τίκτει, ὥσπερ εἴρηται, ^ς ὄνος δὲ συνεχῶς. Γίνονται δὲ τῶν ἵππων αἱ μὲν καὶ ἄτεκνοι ὅλως, ^γ αἱ δὲ συλλαμβάνουσι μὲν, οὐ δύναται δ' ἐκφέρειν· σημεῖον δὲ τῶν τοιούτων ^ς λέγουσιν εἶναι, τὸ ἔμβρυον ^β ἀνασχιζόμενον ἔχειν ^δ ἄλλα νεφροειδῆ περὶ τοὺς νεφρούς, ὥστε ^ς δοκεῖν τέτταρας ^δ ἔχειν νεφρούς. Ὅταν δὲ τέκη ^ε ἡ ἵππος, τό τε ^ς χόριον εὐ- ¹⁷ θὺς κατεσθίει, καὶ ἀπεσθίει τοῦ πώλου ὃ ἐπιφύεται ἐπὶ τοῦ μετώπου ^ς τῶν πώλων, ^η καλεῖται δὲ ἵππομανές· ἔστι δὲ τὸ μέγεθος ἑλαττον ^ι μικρῷ ἰσχάδος, τὴν δ' ἰδεάν πλατύ, περιφερές, μέλαν. ^κ Τοῦτο ἐάν τις φθῇ λαβὼν καὶ ὀσφρηται ^η ¹⁸ ἵππος, ἐξίσταται καὶ ^ι μαίνεται πρὸς τὴν ὁσμήν· διὸ καὶ ^μ τοῦτο αἱ φαρμακίδες ζητοῦσι καὶ συλλέγουσιν. ^ν Ἐὰν δ' ὀχευμένην ἵππον ὑπὸ ἵππου ὄνος ὀχεύσῃ, διαφθείρει τὸ ἔμβρυον ^ρ τὸ ^α ἐννάρχον. Ἴππων δ' ἡγεμόνα οὐ καθιστάσιν οἱ ^γ ἵπποφορβοὶ ^β ὥσπερ βοῶν, διὰ τὸ μὴ μόνιμον εἶναι τὴν φύσιν αὐτῶν ἀλλ' ὀξεῖαν καὶ εὐκίνητον.

Ὅνος δ' ὀχεύει μὲν καὶ ὀχεύεται τριακοντάμηνος, καὶ βάλ- ²³ λει τοὺς πρῶτους ὀδόντας· τοὺς δὲ δευτέρους ἔκτῃ μηνί, καὶ τοὺς τρίτους καὶ τοὺς τετάρτους ὡσαύτως· τούτους δὲ ^γ γνώμονας καλοῦσι, τοὺς τετάρτους. Ἦδη δὲ καὶ ἐνιαυσία ὄνος ἐκίησεν ὥστε καὶ ἐκτραφῆναι. Ὅτι ^γ Ἐξουρεῖ δ', ὅταν ὀχευθῇ, ^ς

^α αἱ om. A^a.Ca. ^γ ἡ] ὁ P.Da, om. Ca. et pr. A^a. ^β μετὰ τοῦτο om. P.Da. ^δ ἀμεινω A^a.Ca. ^ε ἓνα] ἓνια P.Ca. ^ς νειόν P.Da. ^ς ὄνος Gaza, ἡμίονος P.A^a.Ca.Da. ^γ αἱ δὲ σ. μὲν om. P, μὲν om. A^a.Ca. ^δ λέγει A^a. ^ε ἀνεσχιζόμενον P. ^β ἀλλὰ P.Da. ^ς δοκεῖ A^a. ^δ ἔχειν] εἶναι P.Da. ^ε ἡ om. A^a. ^ς χορίον P. ^ς τῶν πολλῶν A^a, τούτων τῶν πωλίων P.Da. ^η καλεῖται δέ] ὁ καλ. P.Da. ^ι μικρῶς Da, μικρὸν P. ^κ τοῦτο δὲ ἐάν τις ὀφθῇ A^a.Ca. ^ι ἐκμαίνεται A^a.Ca. ^μ τοῦτο om. P.Da. ^ν ἐπὶ P.A^a. ^ο ὀχευομένην P.A^a.Ca. ^ρ τὸ post ἔμβρυον om. P. ^α ἵπάρχον P.A^a.Ca. ^γ ἵπποφορβοίς A^a. ^β ὥσπερ τῶν βοῶν A^a.Ca. ^γ γνώμα A^a.Ca, γνώμας P.Da. ^ν ἐξουρεῖ] φέρει A^a.

τὴν γονὴν, εἰ μὴ κωλύηται· διὸ τύπτουσι μετὰ τὴν ὀχείαν
^ω εὐθὺς καὶ διώκουσιν. Τίττει δὲ δώδεκάτῳ μηνί. Τίττει δὲ
τὰ μὲν πολλὰ ἔν' μονοτόκον γὰρ ἔστι φύσει· τίττει δ' ἐνίοτε
3 καὶ δύο. Ὁ μὲν οὖν ὄνος ἐπαναβάς διαφθείρει τὸ τοῦ ἵππου
ὄχευμα, ὥσπερ εἴρηται· ὁ δ' ἵππος τὸ τοῦ ὄνου οὐ διαφθεί-
ρει, ὅταν ^η ὀχευμένη ἡ ἵππος ὑπὸ τοῦ ὄνου. Ἴσχει δὲ γάλα
κύνουσα δεκάμηνος οὔσα. Ὑτεκούσα δὲ βιβάζεται ἐβδόμη
ἡμέρᾳ, καὶ μάλιστα ^α δέχεται τὸ ^α πλησμα ταύτῃ ^β βιβασθεί-
4 σα τῇ ἡμέρᾳ, λαμβάνει δὲ καὶ ὕστερον. Ἐὰν δὲ μὴ τέκη πρὶν
^γ τὸ γνῶμα ^δ λιπεῖν, οὐκέτι λαμβάνει πλησμα οὐδὲ κυίσκεται
τοῦ λοιποῦ βίου παντός. Τίττειν δ' οὐ θέλει οὔτε ὀρωμένη
ὑπὸ ἀνθρώπου οὔτ' ἐν τῷ φωτί, ἀλλ' εἰς τὸ σκότος ἀπάγου-
σιν, ὅταν μέλλῃ τίττειν. Τίττει δὲ διὰ βίου, εἰ μὴ τέκη πρὶν
^γ τὸ γνῶμα ^δ λιπεῖν. Βιοῖ δ' ὄνος ^ε πλείω τριάκοντ' ἐτῶν,
5 καὶ ^ς ἡ θήλεια τοῦ ἄρρενος πλείω ἑξῆτη. Ὅταν δ' ἵππος
^η ὀχεύσῃ ὄνον ἢ ὄνος ἵππον, πολὺ μᾶλλον ἐξαμβλοῖ ἢ ὅταν
τὰ ὁμογενῇ ἀλλήλοις μιχθῇ, οἷον ἵππος ἵππῳ ^ι ἢ ὄνος ὄνῳ.
Ἀποβαίνει δὲ καὶ ὁ τῆς κήσεως χρόνος, ὅταν μιχθῇ ἵππος
καὶ ὄνος, κατὰ τὸ ἄρρεν, λέγω δ' ἐν ὅσῳ χρόνῳ τοῦτο γίνεται
6 ἐξ ὁμογενῶν γινόμενον. Τὸ δὲ μέγεθος τοῦ σώματος καὶ τὸ
εἶδος καὶ ἡ ἰσχὺς μᾶλλον τῷ θήλει ἀφομοιοῦνται τοῦ ^κ γενο-
μένου. ^λ Ἄν δὲ συνεχῶς ^μ μίσγῃται καὶ μὴ ^ν διαλείπῃ χρό-
νον τινὰ οὕτως ὀχευόμενα, ταχέως ^ο ἄγονον τὸ θῆλυ γίνεται·
διὸ συνεχῶς οὐ μίσγουσιν ^ρ οὕτως οἱ περὶ ταῦτα πραγματευ-
7 ὅμενοι, ἀλλὰ διαλείπουσί τινα χρόνον. Οὐ ^α προσδέχεται δ'
οὔτε ἡ ἵππος τὸν ὄνον οὔτε ἡ ὄνος τὸν ἵππον, εἰ μὴ τύχῃ
τεθηλακῶς ὁ ὄνος ἵππον· ὑποβάλλουσι γὰρ ἐπίτηδες οὐς κα-

^ω εὐθὺς C^a. ^η ὀχευομένη ἡ C^a, ἡ ὀχευομένη ἢ A^a. Ὑτεκούσα P.D^a.
^α δέχεται] δὲ δέχεται P. ^α πλησμάσμα A^a.C^a. ^β τῇ ἡμέρᾳ βιβασθείσα
P.D^a. ^γ τὸ γνῶμα utrobique P. ^δ λιπεῖν utrobique P.D^a.
^ε πλείον A^a. ^ς ἡ om. P. ^ς ἐτι P. ^η ὀχεύῃ P.D^a. ^ι ἢ] οἷον D^a.
^κ γινόμενον A^a. ^λ εἰ μὴ C^a. ^μ μίγνται A^a. ^ν διαλείπῃ A^a.C^a.D^a.
^ο τὸ θῆλυ ἄγονον P.D^a. ^ρ οὕτως οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα D^a, οἱ τε περὶ
ταῦτα P. ^α προσδέχονται A^a.C^a.

λοῦσιν ^τ ἵπποθῆλας. Οὗτοι δ' ὀχεύουσιν ἐν τῇ ^β νομῇ βία
κρατοῦντες, ὥσπερ οἱ ἵπποι.

Ὁ δ' ὀρεὺς ἀναβαίνει μὲν καὶ ὀχεύει μετὰ τὸν πρῶτον ²⁴
βόλον, ^ε ἐπταετῆς δ' ὢν καὶ πληροί, καὶ ἤδη ἐγένετο ^ν γίννος
ὅταν ^ω ἀναβῇ ἐφ' ἵππον θήλειαν· ὕστερον δ' οὐκέτι ἀναβαί-
νει. Καὶ ὁ θῆλυς δ' ὀρεὺς ἤδη ἐπληρώθη, οὐ μέντοι ^χ γε
ὥστ' ἐξενεγκεῖν διὰ τέλους. ^γ Αἱ δ' ἐν τῇ ^ς Συρίᾳ τῇ ὑπὲρ ²
Φοινίκης ἡμίονοι καὶ ὀχεύονται καὶ τίκτουσιν· ἀλλ' ἔστι ^α τὸ
γένος ὅμοιον μὲν ἔτερον δέ. Οἱ δὲ καλούμενοι ^β γίννοι γί-
νονται ἐξ ^ε ἵππου, ὅταν νοσήσῃ ἐν τῇ κυήσῃ, ὥσπερ ^δ ἐν μὲν
τοῖς ἀνθρώποις οἱ ^ε νάνοι, ἐν δὲ τοῖς ὑστὶ τὰ μετάχοιρα· καὶ
ἴσχει δέ, ὥσπερ οἱ ^ε νάνοι, ὁ ^ε γίννος τὸ αἰδοῖον μέγα. Ζῇ ^ς δ' ³
ἡμίονος ἔτη πολλά· ἤδη γάρ τις βεβίωκεν ἔτη ^β καὶ ὀγδοή-
κοντα, οἷον Ἀθήνησιν ὅτε τὸν νεῶν ^ι ὠκοδόμουν· ^κ δς καὶ
ἀφειμένος ἤδη διὰ ^ι τὸ γῆρας συναμπρεΐων ^μ καὶ ^ν παρα-
πορευόμενος παρώξυνε τὰ ^ο ζεύγη πρὸς τὸ ἔργον, ὥστ' ἐψη-
φίσαντο μὴ ἀπελαύνειν αὐτὸν τοὺς ^ρ σιτοπώλους ἀπὸ τῶν
^ι τηλιῶν. Γηράσκει δὲ βραδύτερον ὁ θῆλυς ὀρεὺς τοῦ ἄρρε- ⁴
νος. Λέγουσι δ' ἔνιοι ὅτι ἡ μὲν καθαίρεται οὐρούσα, ὁ δ'
ἄρρην διὰ τὸ ὀσφραίνεσθαι τοῦ οὔρου ^τ γηράσκει θάττον.

Τούτων μὲν οὖν τῶν ζώων αἱ γενέσεις τοῦτον ἔχουσι τὸν
τρόπον. Τὰ δὲ νέα καὶ τὰ παλαιὰ τετράποδα διαγινώσκου- ²⁵
σιν οἱ περὶ τὰς θεραπείας ^ς ὄντες αὐτῶν· εἰ μὲν ἀπὸ τῆς
γνάθου τὸ δέρμα ^ε ἐφελκόμενον ^ν ταχὺ ἐπὶ ἡ, νέον τὸ τετρά-
πουν, εἰ μὲν δὲ πολὺν χρόνον ^ω μένῃ ἐρρυτιδωμένον, παλαιόν.

^τ ἵπποθῆλας A^a.C^a. ^β νομῇ βία] νεομηρία A^a.C^a. ^ε ἐπταετῆς D^a,
ἐπταετῆς C^a. ^ν γίννος A^a.C^a, ἴννος P.D^a. ^ω ἀναβαίνει A^a.C^a.
^χ γε om. A^a.C^a. ^γ αἱ μὲν ἐν P, ἐν δὲ A^a. ^ς οὐρία τῇ ὑπὲρ φοινίκην C^a.
^α τὸ om. A^a. ^β γίννοι P.A^a.D^a. ^ε ἵππων A^a. ^δ ἐν μὲν om. A^a.C^a.
^ε νάνοι utrobique P.A^a.C^a.D^a. ^ε γίννος A^a.C^a, γίννος D^a. ^ς δ' δ' ὁ
D^a, δ' ἡ P.C^a. ^β καὶ om. D^a. ^ι οἰκοδόμουν D^a. ^κ δς καφῆμενος P.
^ι τὸ om. P.C^a.D^a. ^μ καὶ om. P.D^a. ^ν περιπορευόμενος A^a.C^a.
^ο ζυγὰ A^a.C^a. ^ρ σιτοπώλας P.D^a. ^ι τηλιῶν P.D^a, τηλειῶν A^a, θη-
λειῶν C^a. ^τ γηράσκει μᾶλλον θάττον P.D^a. ^ς αὐτῶν ὄντες A^a.C^a.
^ε ἀφελκόμενον D^a. ^ν παχὺ P.A^a.C^a. ^ω μένῃ ἐρρυτιδούμενον A^a, ἐρρυ-
τιδούμενον μένῃ P.D^a.

26 Ἡ δὲ κάμηλος κύει μὲν δέκα μῆνας, τίκει δ' αἰὲν ἐν μόνον μονοτόκον γάρ ἐστιν. Ἐκκρίνουσι δ' ἐκ τῶν καμήλων ἐνιαύσιον τὸ ^zἔκγονον. Ζῇ δὲ χρόνον ^yπολὺν, πλείω ἢ πεντήκοντα ἔτη. Τίκει δὲ τοῦ ἔαρος, καὶ γάλα ἔχει μέχρι οὗ ἂν ἐν γαστρὶ λάβῃ. Ἐχει δὲ καὶ τὰ κρέα καὶ τὸ ^zγάλα ἡδιστα πάντων· πίνουσι δὲ ^aτὸ γάλα δύο καὶ ἓνα ἢ τρία καὶ ἓνα πρὸς ὕδωρ κεράσαντες.

27 Ὁ δ' ἐλέφας ὀχεύει καὶ ὀχεύεται ^bπρῶτον εἴκοσιν ἐτῶν. Ὅταν δ' ὀχευθῇ ἡ θήλεια, φέρει ἐν γαστρὶ, ὥς μὲν τινὲς φα-
σιν, ἐνιαυτὸν καὶ ἕξ μῆνας, ὥς δ' ἕτεροι, τρεῖς ἔτη· τοῦ δὲ μὴ ὁμολογεῖσθαι τὸν χρόνον αἴτιον ^cτὸ μὴ ^dεὐθεώρητον εἶ-
ναι τὴν ὀχείαν. Τίκει δ' ἡ θήλεια συγκαθίσασα ἐπὶ τὰ ὄπισθεν, καὶ ἀλογούσα δῆλη ἐστίν. Ὁ δὲ σκύμνος ὅταν γέ-
νηται, θηλάζει τῷ στόματι ^eκαὶ οὐ τῷ μυκτῆρι, καὶ βαδίζει καὶ βλέπει εὐθύς ^fγεννηθείς.

28 Αἱ δ' εὔες αἱ ἄγριαι τοῦ χειμῶνος ^bἀρχομένου ὀχεύονται, τίκτουσι δὲ τοῦ ¹ἔαρος ἀποχωροῦσαι εἰς τοὺς δυσβατωτάτους τόπους καὶ ^kἀποκρήμνους μάλιστα καὶ φαραγγώδεις καὶ συσκίους. Διατρίβει δ' ὁ ἄρρην ἐν ταῖς ὕσιν ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ ἡμέρας τριάκοντα. Τὸ δὲ πλῆθος τῶν τικτομένων καὶ ὁ χρόνος τῆς κυήσεως ὁ ¹αὐτὸς καὶ ἐπὶ τῶν ἡμέρων ὧν ἐστίν.
²Τὰς δὲ φωνὰς ^mπαραπλησίους ἔχουσι ⁿτοῖς ἡμέροις, πλὴν μᾶλλον ἡ θήλεια φωνεῖ, ὁ δ' ἄρρην σπανίως. Τῶν δ' ἄρρένων ^oκαὶ ἀγρίων οἱ τομίαι μείζους γίνονται καὶ χαλεπώτεροι, ὥσ-
περ καὶ Ὁμηρος ἐποίησεν

ῥ θρέψεν ἐπὶ χλόυνῃ σὺν ἄγριον· οὐδὲ ἐφίκει

θηρί γε σιτοφάγῳ, ^q ἀλλὰ ρίψ ὑλήεντι.

3 Γίνονται δὲ τομίαι διὰ τὸ νέοις οὖσιν ἐμπίπτειν νόσημα

^x ἔκγονον P. ^y πολὺ Ca. ^z γάλα μέχρι οὗ ἂν ἐν γαστρὶ λάβῃ ἡδιστα Da. ^a τὸ om. P. ^b πρῶτον] πρὸ τῶν P.Da. ^c τὸ δὲ μὴ Aa. ^d εὐθεώρητον εἶναι] θεωρεῖσθαι P. ^e καὶ ante οὐ om. P.Da. ^f γεννώμενος P.Da. ^g ὕς Aa.Ca. ^h ἀρχόμενοι Aa. ⁱ ἔαρος Aa. ^k ἀποκρημνοτάτους μάλιστα Aa.Ca. ¹ αὐτός τε ὡς καὶ P. ^m παραπλησίας Aa, παραπλησίως P.Ca. ⁿ ταῖς Da. ^o καὶ ἀγρίων om. Aa.Ca. ^p θρίψιν P. ^q ἀλλ' ἀγρίῳ corr. Da.

ῥκνησμὸν εἰς τοὺς ὄρχεις· εἶτα ξυόμενοι πρὸς τὰ δένδρα ἐκ-
θλίβουσι τοὺς ὄρχεις.

⁸ Ἡ δ' ἔλαφος τὴν μὲν ὀχείαν ποιεῖται, ^ι καθάπερ ἐλέχθη ²⁹
πρότερον, ^ν τὰ πλείστα μὲν ἐξ ὑπαγωγῆς (οὐ γὰρ ὑπομένει ἡ
θήλεια τὸν ἄρρενα πολλάκις διὰ τὴν συντονίαν), οὐ μὴν ἀλλὰ
καὶ ὑπομένουσαι ἐνίοτε ὀχεύονται, καθάπερ τὰ πρόβατα· καὶ
ὅταν ὀργῶσι, ^ω παρεκκλίνουσιν ἀλλήλας. ^z Μεταλλάττει δ' ^α
ὁ ἄρρην καὶ οὐ ^γ πρὸς μιᾷ διατρίβει, ἀλλὰ ^z διαλειπὼν βραχὺν
χρόνον πλησιάζει ⁸ ἄλλαις. Ἡ δ' ὀχεία γίνεται μετ' ἄρ-
κτοῦρον περὶ τὸν Βοηδρομιῶνα καὶ Μαιμακτηριῶνα. Κύνει δ'
ὀκτῶ μῆνας· κῦσκεται δ' ἐν ὀλίγαις ἡμέραις, καὶ ὑφ' ἐνὸς
πολλαί. Τίκτει δ' ὡς μὲν ^β ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν, ἥδη δέ τινες ὠμ-
μένα εἰσὶν ὀλίγαι καὶ δύο. Καὶ ποιεῖται τοὺς τόκους παρὰ
τὰς ὁδοὺς διὰ τὸν πρὸς τὰ θηρία φόβον. Ἡ δ' αὖξισις ^ς τα-
χεία τῶν νεβρῶν. Κάθαρσις δὲ κατ' ἄλλους μὲν χρόνους ^δ οὐ
συμβαίνει ταῖς ἐλάφοις· ὅταν δὲ ^ο τίκτωσι, γίνεται φλε-
γματώδης αὐταῖς κάθαρσις. Εἰθίσται δ' ^ι ἄγειν τοὺς νεβρούς ⁴
ἐπὶ τοὺς σταθμούς· ἔστι δὲ τοῦτο τὸ χωρίον αὐταῖς καταφυ-
γὴ, πέτρα ^ς περιρραγεῖσα μίαν ἔχουσα εἴσοδον, οὗ καὶ ἀμύ-
νεσθαι ^η εἴωθεν ἥδη τοὺς ἐπιτιθεμένους. Περὶ δὲ τῆς ζωῆς
μυθολογεῖται μὲν ὡς ^ι ὃν μακρόβιον, οὐ ^κ φαίνεται δ' οὔτε τῶν
μυθολογουμένων οὐθέν ¹ σαφές, ἥ τε κύησις καὶ ἡ αὖξισις τῶν
νεβρῶν συμβαίνει οὐχ ὡς μακροβίου τοῦ ζῴου ὄντος. Ἐν ⁵
δὲ τῷ ὄρει τῷ ^μ Ἐλαφώεντι καλουμένῳ, ὃ ἐστὶ τῆς Ἀσίας ἐν
τῇ ^ν Ἀργινούσῃ, οὗ ^ο ἐτελεύτησεν Ἀλκιβιάδης, ^ρ αἱ ἔλαφοι
^ι πᾶσαι τὸ οὗς ἐσχισμέναι εἰσὶν, ὥστε κἂν ^ρ ἐκτοπίσωσι ⁸ γι-
νώσκεσθαι τούτῳ· καὶ τὰ ἔμβρυα ^ι δ' ^ν ἐν τῇ γαστρὶ ὄντα εὐ-

^γ κνησμὸν C^a, κνησμῶν P. ⁸ δ P.C^a. ^ι καθὼς A^a. ^ν τὰ] τὰ δὲ A^a.C^a.
^ω παρεκκλίνουσιν C^a. ^z μεταβάλλει A^a.C^a. ^γ προσδιατρίβει, omisso
μιᾷ, A^a.C^a. ^α ἀλλήλαις A^a.C^a. ^β ἐπὶ om. P.D^a.
^ς ταχεία μὲν τῶν A^a.C^a. ^δ οὐ om. A^a.C^a. ^ο τέκωσι P.D^a. ^ι ἀλγύν
A^a.C^a. ^ς περιδοχμία corr. C^a. ^η εἴωθε τοῖς ἐπιτιθεμένοις A^a.C^a.
^ι ὃν] ἐστι corr. C^a. ^κ φαίνονται δὲ τῶν A^a.C^a. ¹ σαφές] ὁμφαῖς C^a.
^μ ἐλαφώεντι A^a, ἐλατάντι P.D^a. ^ν ἀργινούσῃ A^a.C^a. ^ο τετελεύτησεν
P.D^a. ^ρ αἱ om. P.D^a. ^ι πᾶσαι] ἰσῆσαι P. ^ρ ἐκτοπίσωσι] εἰς τοῦπίσω
A^a.C^a. ⁸ γινώσκειται τοῦτο P, γίνεσθαι τούτῳ καταφανείς D^a. ^ι δ'
om. P. ^ν εὐθὺς ἔχει ἐν τῇ γαστρὶ, omisso ὄντα, A^a.C^a.

θὺς ἔχει τοῦτο τὸ σημεῖον. Θηλάς ^ωδ' ἔχουσιν ^ααὶ θήλειαι
 6 τέτταρας ὥσπερ αἱ ^γβόες. Ἐπειδὴν δὲ ^ππλησθῶσιν αἱ
 θήλειαι, ἐκκρίνονται οἱ ἄρρενες καθ' ἑαυτοὺς, καὶ διὰ τὴν ^οὀρ-
 μὴν τὴν τῶν ἀφροδισίων ἕκαστος μονούμενος βόθρους ὀρύττει,
 καὶ ^ββρωμάται ὥσπερ οἱ τράγοι· καὶ τὰ πρόσωπα διὰ τὸ
 ραίνεισθαι μέλανα γίνεται ^εαὐτῶν, ὥσπερ ^δτῶν τράγων.
 Οὕτω δὲ διάγουσιν, ^εἕως ἂν ὕδωρ γένηται· μετὰ δὲ ταῦτα
 7 τρέπονται πρὸς τὴν νομὴν. Ταῦτα δὲ ποιεῖ τὸ ζῶον διὰ τὸ
 φύσει λάγνον εἶναι καὶ διὰ τὴν παχύτητα· ὑπερβάλλουσα
 γὰρ γίνεται τοῦ θέρους αὐτῶν, διὸ καὶ οὐ δύνανται θεῖν, ἀλλ'
 ἀλίσκονται ὑπὸ τῶν πεζῇ διωκόντων ἐν τῷ δευτέρῳ ^εδρομῇ
 καὶ τρίτῳ, καὶ φεύγουσι διὰ τὸ καῦμα καὶ τὸ ἄσθμα εἰς τὸ
 8 ὕδωρ. Καθ' ὃν δὲ χρόνον ^εὀχεύουσι, τὰ κρέα γίνεται ^ηφαῦλα
 καὶ δυσώδη, καθάπερ ^ικαὶ τῶν τράγων. Ἐν μὲν οὖν τῷ
 χειμῶνι γίνονται λεπτοὶ καὶ ἀσθενεῖς, πρὸς ^κδ' ἔαρ μάλιστ'
 9 ἀκμάζουσι πρὸς τὸ δραμεῖν. Ἐν δὲ τῷ φεύγειν ἀνάπασιν
 ποιοῦνται τῶν δρόμων, καὶ ^ιὑφιστάμενοι μένουσιν ἕως ἂν
 πλησίον ἔλθῃ ὁ διώκων· τότε δὲ πάλιν φεύγουσιν. Τοῦτο
 δὲ δοκοῦσι ποιεῖν διὰ τὸ πονεῖν τὰ ἐντός· τὸ γὰρ ἔντερον
 ἔχει λεπτὸν καὶ ἀσθενές οὕτως ὥστ' εἰς ἡμέραν τις πατάξῃ,
 διακόπτεται τοῦ δέρματος ὑγιούς ὄντος.

- 30 Αἱ δ' ἄρκτοι τὴν ^μμὲν ὀχείαν ποιοῦνται, ὥσπερ εἴρηται
 πρότερον, οὐκ ἀναβαδὸν ἀλλὰ κατακεκλιμένα ἐπὶ τῆς γῆς.
 Κύει δ' ἄρκτος τριάκονθ' ^νἡμέρας. Τίττει δὲ ^οκαὶ ἐν καὶ
 δύο, τὰ δὲ πλείστα πέντε. Ἐλάχιστον δὲ τίττει τὸ ἔμβρυον
 τῷ μεγέθει ὡς κατὰ τὸ σῶμα τὸ ^ρἑαντῆς· ^εἔλαττον μὲν
 γὰρ γαλῆς τίττει, ^εμείζον δὲ μνός, καὶ ψιλὸν καὶ τυφλόν,

^ω δ'] τ' P. ^α αἶτε θ. A^a.C^a. ^γ βούς P.D^a. ^π δ' ἐμπλησθῶσιν αἱ
 θηλαί P.D^a. ^ο ὀρμὴν A^a.C^a. ^β βρωμάται γρ. A^a, βρωμα P, βρομά D^a,
 βρομέι A^a.C^a. ^ε αὐτοῖς D^a. ^δ τῶν] τὰ τῶν P.D^a. ^ε ὡς P. ^ε καὶ
 τρίτῳ δρόμῳ D^a. ^ε ὀχεύονται corr. A^a, ἔχουσι C^a. ^η δυσώδη καὶ
 φαῦλα D^a, καὶ φαῦλα καὶ δυσώδη A^a.C^a. ^ι καὶ om. A^a.C^a. ^κ δ'] δὲ
 τὸ P.D^a. ^ι ὑφ. μὲν μένουσιν A^a, ὑφ. μὲν ναίουσιν C^a. ^μ μὲν om. D^a.
^ν ἡμέραις P.C^a.D^a. ^ο καὶ post δὲ om. C^a. ^ρ αὐτῆς P.D^a. ^ε ἐλάτ-
 tous et mox μείζους P.A^a.C^a.

καὶ σχεδὸν ἀδιάρθρωτα τὰ σκέλη καὶ τὰ πλείστα τῶν μορίων. Τὴν δ' ὀχείαν ποιεῖται τοῦ μηνὸς τοῦ ^τ Ἐλαφηβο-^α λιῶνος, τίκει δὲ περὶ τὴν ὥραν τὴν τοῦ ^β φωλεύειν. Γίγνεται ^τ μὲν οὖν περὶ τὸν χρόνον τοῦτον καὶ ἡ θήλεια καὶ ἡ ἄρρην ^γ πιότατοι· ὅταν δ' ^ω ἐκθρέψῃ τρίτῃ μηνί, ^κ ἐκφαίνουσιν ἤδη τοῦ ^γ ἔαρος. Καὶ ^κ ἡ ^α ὕστριξ δὲ ^β φωλεύει καὶ κύει ἴσας ἡμέρας, καὶ τὰλλα ὡσαύτως τῇ ἄρκτῳ. Κύνουσαν δ' ἄρκτον ἔργον ἐστὶ ^ε λαβεῖν.

Λέων δ' ὅτι μὲν ὀχεύει ὀπισθεν καὶ ἔστιν ὀπισθουρητικόν, ³¹ εἴρηται πρότερον· ὀχεύει δὲ καὶ τίκει οὐ πᾶσαν ὥραν, καθ' ἕκαστον μέντοι τὸν ἐνιαυτόν. Τίκει μὲν οὖν τοῦ ἔαρος, τίκει δ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δύο, τὰ μέντοι πλείστα ἕξ· τίκει δ' ἐνίοτε καὶ ἓν. Ὁ δὲ λεχθεὶς μῦθος περὶ τοῦ ἐκβάλλειν, ^α τὰς ὑστέρας τίκοντα ληρώδης ἐστί, συνετέθη δ' ἐκ τοῦ σπανίους εἶναι τοὺς λέοντας, ἀποροῦντος τὴν αἰτίαν τοῦ τὸν μῦθον ^δ συνθέντος· σπάνιον γὰρ τὸ γένος ^ε τὸ τῶν λεόντων ἐστὶ καὶ ^ε οὐκ ἐν πολλῷ γίνεται τόπῳ, ἀλλὰ τῆς Εὐρώπης ἀπάσης ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ Ἀχελφίου καὶ τοῦ ^ε Νέσσου ποταμοῦ. Τίκει δὲ καὶ ὁ λέων πάνυ μικρὰ οὕτως ὥστε δίμηνα ὄντα μόλις ^β βαδίζειν. Οἱ δ' ἐν Συρίᾳ λέοντες τίκουνσι ³ πεντάκις, τὸ πρῶτον πέντε, εἴτ' αἰὲν ἐνὶ ἐλάττονα· μετὰ δὲ ^ι ταῦτα ^κ οὐκέτι οὐδὲν τίκουσιν, ἀλλ' ἄγονοι διατελοῦσιν. Οὐκ ἔχει δὲ ἡ λέαινα ^ι χαίτην, ἀλλ' ὁ ἄρρην λέων. Βάλλει δὲ ὁ λέων ^μ τῶν ὀδόντων τοὺς κυνόδοντας καλουμένους τέτταρας ^η μόνους, δύο μὲν ἄνωθεν δύο δὲ κάτωθεν· βάλλει δ' ^ο ἐξάμηνος ὢν τὴν ἡλικίαν.

Ἡ δὲ ὕαινα ^ρ τῷ μὲν χρώματι ^η λευκώδης ἐστί, δασυτέρα ³²

^τ ἐλαφηβολέωνος P. ^β φωλεῖν D^a, ὀχεύειν P. ^τ μὲν οὖν δὲ A^a, C^a.
^γ πιότατος P.D^a. ^ω θρέψῃ P. ^κ ἐκφαίνεται A^a, ἐκφέρεται C^a.
^γ αἴρος A^a, C^a. ^κ ὁ A^a, om. P. ^α ἄστριξ C^a, στριξ A^a. ^β φωλεύει
 re. A^a, φωλείται P.A^a, C^a, D^a. ^ε ληφθῆναι A^a, C^a. ^δ συντεθέντος
 P.C^a. ^ε τὸ post γένος om. A^a. ^ε οὐχ ἐν A^a, C^a. ^ε νέσσου A^a, C^a,
 νεοστοῦ P. ^β βαδίζει A^a, C^a. ^ι ταῦτα] χρόνον τινὰ A^a, C^a. ^κ οὐδὲν
 οὐκέτι P. ^ι χαίτην] καὶ τὴν ante lacunam P. ^μ τῶν ὀδόντων om.
 P.D^a. ^η μόνον C^a. ^ο δεκάμηνος P. ^ρ τὰ μὲν χρώματα P. ^η λευκώ-
 δης ἐστί D^a, ἐστὶ λευκώδης A^a, C^a.

^b Σκιρροφοριῶνα αἱ πλείσται· οὐ μὴν ἀλλ' ἔναι καὶ μέχρι τοῦ μετοπώρου ^c κυῖσκονται. Ὅταν δὲ ^d πολλὰ κύωσι καὶ ^e προσδέχονται τὴν ὀχείαν, σφόδρα δοκεῖ σημεῖον εἶναι καὶ χειμῶνος καὶ ἐπομβρίας. Αἱ δὲ συνήθειαι γίνονται μὲν ^f ταῖς βουσὶν ὥσπερ ^f ταῖς ἵπποις, ἦττον δέ.

22 ^g Ἴππος δ' ἄρχεται ὀχεύειν ὁ μὲν ἄρρην διέτης, καὶ ἡ θήλεια διέτης ὀχεύεσθαι· ταῦτα μέντοι ὀλίγα ἐστί, καὶ τὰ ^h ἔκγονα τούτων ἐλάττω καὶ ἀσθενικώτερα· ὥς δ' ἐπὶ τὸ πολὺ ἄρχονται ὀχεύειν τριετείς ὄντες, καὶ ⁱ αἱ ἵπποι ὀχεύεσθαι, καὶ ἐπιδιδόασιν δ' αἰεὶ πρὸς τὸ ^k βελτίω τὰ ^l ἔκγονα ^m γίνεσθαι μέχρι ^m ἐτῶν εἴκοσιν. Κύνει δ' ἑνδεκα μῆνας, δωδεκάτῃ δὲ τίκτει. Πληροὶ δ' ὁ ἵππος οὐκ ἐν τεταγμέναις ἡμέραις, ἀλλ' ἐνίοτε ⁿ μὲν ἐν μιᾷ ἢ δυσὶν ἢ τρισίν, ἐνίοτε ^o δ' ἐν πλείοσιν· θάττον δὲ ^p πληροὶ ἐπιβαίνων ὄνος ^q ἢ ἵππος. Ἡ δ' ὀχεία οὐκ ἐπίπονος τῶν ἵππων, ὥσπερ ἡ τῶν βοῶν. ^r Λαγνίστατον ^s δὲ καὶ τῶν θηλειῶν καὶ τῶν ἀρρέ-
3 ^z νων ^t μετ' ἀνθρώπον ἵππος ἐστίν. Ἡ δὲ τῶν νεωτέρων ὀχεία γίνεται παρὰ τὴν ἡλικίαν, ὅταν εὐβοσία καὶ ἀφθονία γένηται τροφῆς. Ἔστι μὲν οὖν ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ ^v μονοτόκος, τίκτει μέντοι ποτὲ καὶ δύο τὰ πλείστα. Καὶ ^w ἡμιό-
4 ^x νους δ' ^x ἤδη ἔτεκε τις δύο· ^a κρίνουσιν ἐν ^y τέρασιν. Ὀχεύει μὲν οὖν ἵππος καὶ ^z τριακοντάμηνος· ὥστε δὲ καὶ γεννᾶν ἀξίως, ὅταν ^a παύσῃται βάλλων. Ἡδὴ δὲ τινες καὶ βάλλοντες ἐπλήρωσαν, ὥς φασίν, ^b ἂν μὴ φύσει ^c ἄγγοι τυγχάνω-
5 ^s νωσιν ὄντες. Ἐχει μὲν οὖν ὀδόντας ^d τετταράκοντα, βάλλει δὲ τοὺς μὲν πρώτους ^e τέτταρας τριακοντάμηνος, τοὺς

^b σκιρροφοριῶνα P, σκιροφοριῶνα D^a. ^c κυῖσκειται A^a. ^d πολλὰ intp: codices πολλά. ^e προσδέχονται A^a. ^f τοῖς utrobique P.D^a. ^g ὁ ἵππος ἀρχεται δ' P. ^h ἔκγονα A^a, ἦττονα P. ⁱ οἱ D^a. ^k βέλτιον P.D^a. ^l ἔκγονα P, δ' ἔκγονα A^a.C^a. ^m τῶν P. ⁿ μὲν om. A^a. ^o δ' ἐν] δὲ P.D^a. ^p ἐπιβαίνων πληροὶ D^a, ἐπιβαίνει πληρῶν P. ^q ἢ ἵππος] ἵπφω A^a. ^r λαγνίστατον C^a, ἀλλ' ἀγνίστατον P.D^a. ^s δὲ om. D^a. ^t ἵππος μετ' ἀνθρώπον D^a. ^v μονότοκον vel μονοτόκον P.A^a.C^a. ^w ἡμίονους intpp: codices ἡμίονος. ^x ἤδη om. A^a.C^a. ^y τέσσαρσιν A^a. ^z τριακονταμήνιος, omisso ὥστε, P. ^a παύται A^a.C^a. ^b ἂν C^a. ^c ἀπόγονοι τύχωσιν A^a.C^a. ^d τεσσαράκοντα P.D^a, μεγάλους C^a. ^e τέτταρας καὶ τρ. P.

μὲν δύο ἄνωθεν ¹ τοὺς δὲ δύο κάτωθεν· ² ἔπειδ' ἂν δὲ γένηται ἐνιαυτός, βάλλει τὸν αὐτὸν τρόπον τέτταρας, δύο μὲν ἄνωθεν δύο δὲ κάτωθεν, καὶ πάλιν ὅταν ἄλλος ἐνιαυτὸς γένηται, ἐτέρους τέτταρας τὸν αὐτὸν τρόπον· τεττάρων δ' ἐτῶν παρελθόντων καὶ ἕξ μηνῶν οὐκέτι βάλλει οὐδένα. Ὅδ' ἡ δέ τις ⁶ ^h τὸ πρῶτον εὐθὺς ἅμα ¹ πάντας ἐξέβαλε, καὶ ἄλλος ἅμα τοῖς τελευταίοις ἅπαντας· ^k ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα γίνεται ὀλίγάκις. Ὡστε σχεδὸν συμβαίνει, ¹ ὅταν τεττάρων ἐτῶν ^m ἢ καὶ ἕξ μηνῶν, χρήσιμον εἶναι πρὸς τὴν ⁿ γέννησιν μάλιστα· Εἰσὶ δ' οἱ πρεσβύτεροι τῶν ἵππων γονιμώτεροι, καὶ οἱ ἄρρενες τῶν ἄρρένων καὶ αἱ θήλειαι τῶν θηλειῶν. Ἀναβαίνουνσι δὲ καὶ ⁷ ἐπὶ τὰς μητέρας οἱ ἵπποι καὶ ^o ἐπὶ τὰς θυγατέρας· καὶ τότε δοκεῖ πτελεον εἶναι τὸ ἵπποφόρβιον, ὅταν ὀχέωσι ⁹ τὰ ἐαυτῶν ἔκγονα. Οἱ δὲ Σκύθαι ἵππεύουσι ταῖς κνούσαις ἵπποις, ὅταν θάττον στραφῇ τὸ ἔμβρυον, καὶ φασὶ γίνεσθαι αὐτὰς ¹ εὐτοκωτέρας. Τὰ μὲν οὖν ἄλλα τετράποδα ⁸ κατακείμενα ⁸ τίκτει, διὸ καὶ πλάγια προέρχεται τὰ ἔμβρυα πάντων· ^t ἢ δ' ἵππος ἢ θήλεια ὅταν ἤδη πλησίον ἢ τῆς ἀφέσεως, ^v ὀρθῇ στάσῃ προῖεται τὸ ^w ἔκγονον. Ζῶσι δὲ τῶν ἵππων οἱ ^x μὲν πλείστοι περὶ ὀκτωκαίδεκα ἔτη καὶ εἴκοσιν, ^y ἔνιοι ^z δὲ πεντεκαιεῖκοσι καὶ τριάκοντα· εἰς δὲ τις ^a ἐπιμελῶς θεραπεύη, ^b ἐκτείνει καὶ πρὸς τὰ πεντήκοντα. Ὁ δὲ μακρότατος βίος ⁹ τῶν ^c πλείστων ἐστὶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ^d τριακοντέτης· ἢ δὲ θήλεια ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μὲν πέντε καὶ εἴκοσιν ἔτη, ἢ δὲ τινες καὶ ^e τετταράκοντα ἔτη βεβιώκασιν. ^f Ἐλάττω δὲ χρόνον βιοῦσιν οἱ ἄρρενες τῶν θηλειῶν διὰ τὰς ὀχείας, καὶ ⁸ οἱ ἰδίᾳ

¹ τοὺς δὲ δύο] δύο δὲ P.Da. ² ἔπειδ' ἂν—κάτωθεν om. P. ^h εὐθὺς τὸ πρῶτον Da. ⁱ πάντας ἐξέβαλλε P, ἐξέβαλε πάντας Aa.Ca. ^k ἀλλὰ τοιαῦτα γίνεται σχεδὸν ὀλιγάκις Aa.Ca. ¹ ὅταν δὲ τεττάρων Ca. ^m ἢ καὶ] ἢ Aa, ἢ Ca. ⁿ γένεσιν P.Da. ^o ἐπὶ om. Aa.Ca. ^p τέλειον Da, τὸ τέλειον P. ^q αὐτῶν τὰ P. ^r ἐντοκωτέρας P. ^s τίκτει κατακείμενα P.Da. ^t ἢ δὲ θήλεια ἵππος P. ^v ὀρθήσασα πρ. P. ^w ἔγγονον P.Aa. ^x μὲν om. P. ^y ἔνιοι—εἴκοσι om. P. ^z δὲ] δὲ καὶ Da. ^a ἐπιμελῶς om. P.Da. ^b ἐκτείνεται Aa. ^c πλείωνων Ca, ἵππων Da. ^d τριακονταέτης Ca, τριάκοντα ἐννέα ἔτη Da. τριακοντέτης—πολὺ om. P. ^e τεσσαράκοντα P. ^f ἔλαττον Aa.Ca. ⁸ οἱ om. P.Da, ἰδίᾳ om. Aa.Ca.

- 10^h τρεφόμενοι τῶν ἐν τοῖς ἵπποφορβίοις. Ἡ μὲν οὖν θήλεια πέντ' ἐτῶν τέλος λαμβάνει μήκους καὶ ὕψους, ὃ δ' ἄρρην ἐξ ἐτῶν μετὰ δὲ ταῦτα ἐν ἄλλοις ⁱἐξ ἔτεσι τὸ πλῆθος λαμβάνει τοῦ σώματος, καὶ ἐπιδίδωσι ^kμέχρι ἐτῶν εἴκοσιν.
- 11^l Ἀποτελειοῦται δὲ τὰ θήλεια τῶν ἄρρένων ἔμπροσθεν, ἐν ^mδὲ τῇ γαστρὶ τὰ ἄρρενα τῶν ⁿθηλειῶν, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων· ταῦτό δὲ τοῦτο συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ζώων ὅσα πλείω τίκτει. Θηλάζειν δὲ φασὶ τὸν μὲν ἡμίονον ^oἐξάμηνον, εἴτ' οὐκέτι ^pπροσιέσθαι διὰ τὸ ^qσπᾶσθαι καὶ
- 12^rκονεῖν· τὸν δ' ἵππον πλείω χρόνον. Ἀκμαΐζει δὲ καὶ ἵππος καὶ ἡμίονος μετὰ τοὺς βόλους· ὅταν δὲ ^rπάντας ὥσι βεβληκότες, οὐ ῥᾶδιον γινῶναι τὴν ἡλικίαν. Διὸ καὶ ^sλέγουσι γνῶμην ἔχειν, ὅταν ^tἄβολος ᾖ· ὅταν ^vδὲ βεβληκώς, οὐκ
- 13^wἔχειν. ^wὍμως δὲ μάλιστα γνωρίζεται ἡ ἡλικία μετὰ τοὺς βόλους τῷ κυνόδοντι· τῶν μὲν γὰρ ^xἵππαστῶν γίνεται ^yμικρὸς διὰ τὴν τρίψιν (κατὰ τοῦτον γὰρ ^zἐμβάλλεται ὁ χαλινός), τῶν δὲ μὴ ^xἵππαστῶν μέγας μὲν ἀλλ' ἀπηρημέ-
- 14^zνος, τῶν ^aδὲ νέων ὀξὺς καὶ ^bμικρός. Ὅχευεῖ δ' ὁ μὲν ἄρρην πᾶσάν ^cτε ὥραν καὶ ^dἕως ζῆ· καὶ ἡ θήλεια δ' ὀχεύεται ἕως ἂν ζῇ, ^eοὔπω δὲ πᾶσαν ὥραν, ^fεἰ μὴ τις ^gδεσμὸν ἢ ἄλλην τινα προσενέγκῃ ^hἀνάγκῃ· ὥρα δ' οὐκ ἀφαιρεῖται οὐδεμία τεταγμένη ⁱτοῦ ^kὀχεύεσθαι καὶ ὀχεύειν. Οὐ μέντοι γε ὅτ' ἔτυχε γενομένης τῆς ὀχείας δύνανται ^lἂν γεννήσωσιν ἐκτρέ-
- 15^mφειν. Ἐν Ὀπούντι ^mδ' ἐν ἵπποφορβίῳ ἵππος ἐγένετο ὃς ὥχευεν ἐτῶν ⁿὧν ^oτετταράκοντα· ἔδει δὲ τὰ ^pπρόσθια σκέλη

^h τρεφόμενοι P.Da. ⁱ ἐξ ἔτεσι] ἔξεσι Aa. ^k μέχρις Da. ^l ἀποτελειοῦνται] καὶ ἀποτελοῦνται· τελειοῦνται Da. et omissa καὶ P. ^m δὲ post τὰ Ca. ⁿ θηλειῶν ὕστερον καθάπερ Aa.Ca. ^o ἐξάμηνον om. P. ^p προσιέσθαι Aa.Ca., προσίεται P.Da. ^q ἀποσπᾶσθαι Aa.Ca. ^r πάντες Aa.Ca. ^s λέγεται γνῶμῃ Aa.Ca. ^t βόλος Aa.Ca. ^v δὲ] ἐκ P. ^w ὅλως Aa.Ca. ^x utrobique ἐπταετῶν P.Da. et corr. Aa. ^y μικρὸς Aa.Ca. ^z ἐκβάλλεται Aa. ^a δὲ om. Aa.Ca. ^b μακρὸς P.Ca. ^c τε] τὴν Aa. ^d ἕως ἂν ζῇ P.Da. ^e οὔτω Ca. et pr. Aa. ^f εἰ μὴ] ἕως ἂν Ca. et pr. Aa. ^g δεσμῶν Aa. ^h ἀνάγκῃ om. Aa.Ca. ⁱ τοῦ om. P. ^k ὀχεύει καὶ ὀχεύεσθαι Aa. ^l δ] ὅτ' Aa.Ca. ^m δ'—δε] δὲ ὁ φορβίου ἵππος Aa. ⁿ ὧν om. Aa. ^o τεσσαράκοντα P.Ca.Da. ^p πρόσθεν Aa.

συνεπαίρειν. Ἀρχονται δ' ὀχεύεσθαι ^α αἱ ἵπποι τοῦ ἔαρος. Ὅταν δὲ τέκη ^γ ἡ ἵππος, οὐκ εὐθὺς ^β μετὰ τοῦτο πίμπλαται ἀλλὰ διαλείπει χρόνον, καὶ τίκτει ^δ ἁμείνω τετάρτῃ ἢ πέμπτῃ ἔτει μετὰ τὸν τόκον. Ἐνα δ' ἐνιαυτὸν καὶ πάμπαν ^ε ἀνάγκη διαλείπειν καὶ ποιεῖν ὥσπερ ^ς νεῖον. Ἴππος μὲν οὖν διαλείπουσα τίκτει, ὥσπερ εἴρηται, ^ς ὄνος δὲ συνεχῶς. Γίνονται δὲ τῶν ἵππων αἱ μὲν καὶ ἄτεκνοι ὅλως, ^γ αἱ δὲ συλλαμβάνουσι μὲν, οὐ δύναται δ' ἐκφέρειν· σημεῖον δὲ τῶν τοιούτων ^α λέγουσιν εἶναι, τὸ ἔμβρυον ^α ἀνασχιζόμενον ἔχειν ^β ἄλλα νεφροειδῆ περὶ τοὺς νεφρούς, ὥστε ^ς δοκεῖν τέτταρας ^δ ἔχειν νεφρούς. Ὅταν δὲ τέκη ^ε ἡ ἵππος, τό τε ^ς χόριον εὐ- ¹⁷ θὺς κατεσθίει, καὶ ἀπεσθίει τοῦ πώλου ὃ ἐπιφύεται ἐπὶ τοῦ μετώπου ^ς τῶν πώλων, ^η καλεῖται δὲ ἵππομανές· ἔστι δὲ τὸ μέγεθος ἑλαττον ^ι μικρῷ ἰσχάδος, τὴν δ' ἰδέαν πλατύ, περιφερές, μέλαν. ^κ Τοῦτο εἰάν τις φθῇ λαβὼν καὶ ὄσφρηται ἡ ¹⁸ ἵππος, ἐξίσταται καὶ ^ι μαίνεται πρὸς τὴν ὁσμήν· διὸ καὶ ^μ τοῦτο αἱ φαρμακίδες ζητοῦσι καὶ συλλέγουσιν. ^ν Ἐὰν δ' ὀχευμένην ἵππον ὑπὸ ἵππου ὄνος ὀχεύσῃ, διαφθείρει τὸ ἔμβρυον ^ρ τὸ ^α ἐννάρχον. Ἴππων δ' ἡγεμόνα οὐ καθιστάσιν οἱ ^ρ ἵπποφορβοὶ ὥσπερ βοῶν, διὰ τὸ μὴ μόνιμον εἶναι τὴν φύσιν αὐτῶν ἀλλ' ὀξεῖαν καὶ εὐκίνητον.

Ὅνος δ' ὀχεύει μὲν καὶ ὀχεύεται τριακοντάμηνος, καὶ βάλ- ²³ λει τοὺς πρώτους ὀδόντας· τοὺς δὲ δευτέρους ἔκτῃ μηνί, καὶ τοὺς τρίτους καὶ τοὺς τετάρτους ὡσαύτως· τούτους δὲ ^τ γνώμονας καλοῦσι, τοὺς τετάρτους. Ἡδὴ δὲ καὶ ἐνιαυσία ὄνος ἐκύησεν ὥστε καὶ ἐκτραφῆναι. ^ν Ἐξουρεῖ δ', ὅταν ὀχευθῇ, ²

^α αἱ om. A^a.Ca. ^γ ἡ] ὁ P.D^a, om. Ca. et pr. A^a. ^ς μετὰ τοῦτο om. P.D^a. ^δ ἁμείνων A^a.Ca. ^ε ἔνα] ἔνια P.Ca. ^ς νεόν P.D^a. ^ς ὄνος Gaza, ἡμίονος P.A^a.Ca.Da. ^γ αἱ δὲ σ. μὲν om. P, μὲν om. A^a.Ca. ^α λέγει A^a. ^β ἀνεσχιζόμενον P. ^β ἄλλα P.D^a. ^ς δοκεῖ A^a. ^δ ἔχειν] εἶναι P.D^a. ^ε ἡ om. A^a. ^ς χόριον P. ^ς τῶν πολλῶν A^a, τούτων τῶν πωλίων P.D^a. ^η καλεῖται δὲ] ὁ καλ. P.D^a. ^ι μικρὰς Da, μικρόν P. ^κ τοῦτο δὲ εἰάν τις ὀφθῇ A^a.Ca. ^ι ἐκμαίνεται A^a.Ca. ^μ τοῦτο om. P.D^a. ^ν ἐπὶ P.A^a. ^ο ὀχευομένην P.A^a.Ca. ^ρ τὸ post ἔμβρυον om. P. ^ρ ὑπάρχον P.A^a.Ca. ^ρ ἵπποφορβεῖς A^a. ^ς ὥσπερ τῶν βοῶν A^a.Ca. ^τ γνώμα A^a.Ca, γνώμας P.D^a. ^ν ἐξουρεῖ] φέρει A^a.

τὴν γονὴν, εἰ μὴ κωλύηται· διὸ τύπτουσι μετὰ τὴν ὀχείαν
^w εὐθὺς καὶ διώκουσιν. Τίττει δὲ δώδεκάτῳ μηνί. Τίττει δὲ
τὰ μὲν πολλὰ ἔν' μονοτόκον γὰρ ἔστι φύσει· τίττει δ' ἐνίοτε
3 καὶ δύο. Ὁ μὲν οὖν ὄνος ἐπαναβάς διαφθείρει τὸ τοῦ ἵππου
ὄχευμα, ὥσπερ εἴρηται· ὁ δ' ἵππος τὸ τοῦ ὄνου οὐ διαφθεί-
ρει, ὅταν ^x ἡ ὀχευμένη ἡ ἵππος ὑπὸ τοῦ ὄνου. Ἴσχει δὲ γάλα
κύνουσα δεκάμηνος οὔσα. Ὑ τεκούσα δὲ βιβάζεται ἐβδόμῃ
ἡμέρᾳ, καὶ μάλιστα ^z δέχεται τὸ ^a πλῆσμα ταύτῃ ^b βιβασθεί-
4 σα τῇ ἡμέρᾳ, λαμβάνει δὲ καὶ ὕστερον. Ἐὰν δὲ μὴ τέκῃ πρὶν
^c τὸ γνῶμα ^d λιπεῖν, οὐκέτι λαμβάνει πλῆσμα οὐδὲ κυτσκεται
τοῦ λοιποῦ βίου παντός. Τίττειν δ' οὐ θέλει οὔτε ὀρωμένη
ὑπὸ ἀνθρώπου οὔτ' ἐν τῷ φωτί, ἀλλ' εἰς τὸ σκότος ἀπάγου-
σιν, ὅταν μέλλῃ τίττειν. Τίττει δὲ διὰ βίου, εἰ μὴ τέκῃ πρὶν
^c τὸ γνῶμα ^d λιπεῖν. Βιοὶ δ' ὄνος ^e πλείω τριάκοντ' ἐτῶν,
5 καὶ ^f ἡ θήλεια τοῦ ἄρρενος πλείω ^g ἑξήτη. Ὅταν δ' ἵππος
^h ὀχεύσῃ ὄνον ἢ ὄνος ἵππον, πολὺ μᾶλλον ἐξαμβλοὶ ἢ ὅταν
τὰ ὁμογενῇ ἀλλήλοις μιχθῇ, οἷον ἵππος ἵππῳ ⁱ ἢ ὄνος ὄνῳ.
Ἀποβαίνει δὲ καὶ ὁ τῆς κνήσεως χρόνος, ὅταν μιχθῇ ἵππος
καὶ ὄνος, κατὰ τὸ ἄρρεν, λέγω δ' ἐν ὅσῳ χρόνῳ τοῦτο γίνεται
6 ἐξ ὁμογενῶν γινόμενον. Τὸ δὲ μέγεθος τοῦ σώματος καὶ τὸ
εἶδος καὶ ἡ ἰσχὺς μᾶλλον τῷ θήλει ἀφομοιοῦνται τοῦ ^k γενο-
μένου. ^l Ἄν δὲ συνεχῶς ^m μίσγῃται καὶ μὴ ⁿ διαλείπῃ χρό-
νον τινὰ οὕτως ὀχευόμενα, ταχέως ^o ἄγονον τὸ θῆλυ γίνεται·
διὸ συνεχῶς οὐ μίσγουσιν ^p οὕτως οἱ περὶ ταῦτα πραγματευ-
7 ὅμενοι, ἀλλὰ διαλείπουσί τινα χρόνον. Οὐ ^q προσδέχεται δ'
οὔτε ἡ ἵππος τὸν ὄνον οὔτε ἡ ὄνος τὸν ἵππον, εἰ μὴ τύχῃ
τεθηλακῶς ὁ ὄνος ἵππον· ὑποβάλλουσι γὰρ ἐπίτηδες οὐς κα-

^w εὐθὺς C^a. ^x ἡ ὀχευομένη ἡ C^a, ἡ ὀχευομένη ἡ A^a. Ὑ τίττουσα P.D^a.
^z δέχεται] δὲ δέχεται P. ^a πλῆσματος A^a.Ca. ^b τῇ ἡμέρᾳ βιβασθεῖσα
P.D^a. ^c τὸ γνῶμα utrobique P. ^d λείπειν utrobique P.D^a.
^e πλείον A^a. ^f ἡ om. P. ^g ἑξήτη P. ^h ὀχεύσῃ P.D^a. ⁱ ἢ] οἷον D^a.
^k γινόμενον A^a. ^l εἰ μὴ C^a. ^m μίγνυται A^a. ⁿ διαλείπῃ A^a.Ca.D^a.
^o τὸ θῆλυ ἄγονον P.D^a. ^p οὕτως οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα D^a, οἱ τε περὶ
ταῦτα P. ^q προσδέχεται A^a.Ca.

λαοῦσιν ἵπποθῆλας. Οὗτοι δ' ὀχεύουσιν ἐν τῇ ^ανομῇ βία
κρατοῦντες, ὥσπερ οἱ ἵπποι.

Ὁ δ' ὀρεὺς ἀναβαίνει μὲν καὶ ὀχεύει μετὰ τὸν πρῶτον ²⁴
βόλον, ἑπταετής δ' ὢν καὶ πληροῖ, καὶ ἤδη ἐγένετο ^γ γίννος
ὅταν ^ω ἀναβῇ ἐφ' ἵππον θήλειαν· ὕστερον δ' οὐκέτι ἀναβαί-
νει. Καὶ ὁ θῆλυς δ' ὀρεὺς ἤδη ἐπληρώθη, οὐ μέντοι ^z γε
ὥστ' ἐξενεγκεῖν διὰ τέλους. Ἰ Αἰ δ' ἐν τῇ ² Συρίᾳ τῇ ὑπὲρ
Φοινίκης ἡμίονοι καὶ ὀχεύονται καὶ τίκτουσιν· ἀλλ' ἔστι ^α τὸ
γένος ὅμοιον μὲν ἔτερον δέ. Οἱ δὲ καλούμενοι ^β γίννοι γί-
νονται ἐξ ^ε ἵππου, ὅταν νοσήσῃ ἐν τῇ κυήσῃ, ὥσπερ ^δ ἐν μὲν
τοῖς ἀνθρώποις οἱ ^ε νάνοι, ἐν δὲ τοῖς ὑσὶ τὰ μετάχοιρα· καὶ
ἴσχει δέ, ὥσπερ οἱ ^ε νάνοι, ὁ ^ε γίννος τὸ αἰδοῖον μέγα. Ζῆ ^ε δ' ³
ἡμίονος ἔτη πολλά· ἤδη γάρ τις βεβίωκεν ἔτη ^h καὶ ὀγδοή-
κοντα, οἷον Ἀθήνησιν ὅτε τὸν νεῶν ^ι ὠκοδόμουν· ^κ ὅς καὶ
ἀφειμένος ἤδη διὰ ^l τὸ γῆρας συναμπρεΰων ^μ καὶ ^ν παρα-
πορευόμενος παρώξυνε τὰ ^ο ζεύγη πρὸς τὸ ἔργον, ὥστ' ἐψη-
φίσαντο μὴ ἀπελαύνειν αὐτὸν τοὺς ^ρ σιτοπώλους ἀπὸ τῶν
^q τηλιῶν. Γηράσκει δὲ βραδύτερον ὁ θῆλυς ὀρεὺς τοῦ ἄρρε-
τος. Λέγουσι δ' εἶναι ὅτι ἡ μὲν καθαίρεται οὐρούσα, ὁ δ'
ἄρρην διὰ τὸ ὀσφραίνεσθαι τοῦ οὔρου ^r γηράσκει θάττον.

Τούτων μὲν οὖν τῶν ζώων αἱ γενέσεις τοῦτον ἔχουσι τὸν
τρόπον. Τὰ δὲ νέα καὶ τὰ παλαιὰ τετράποδα διαγινώσκου- ²⁵
σιν οἱ περὶ τὰς θεραπείας ^ς ὄντες αὐτῶν· ἐὰν μὲν ἀπὸ τῆς
γνάθου τὸ δέρμα ^τ ἐφελκόμενον ^ν ταχὺ ἐπὶ ἡ, νέον τὸ τετρά-
πουν, ἐὰν δὲ πολὺν χρόνον ^ω μένῃ ἐρρυτιδωμένον, παλαιόν.

^τ ἵπποθῆλας A^a.C^a.   ^α νομῇ βία] νεομηνία A^a.C^a.   ^ε ἐπταετής D^a,
ἐπιτριετής C^a.   ^γ γίννος A^a.C^a, ἴννος P.D^a.   ^ω ἀναβαίνειν A^a.C^a.
^z γε om. A^a.C^a.   ^υ αἰ μὲν ἐν P, ἐν δὲ A^a.   ^z οὐρία τῇ ὑπὲρ φοινίκην C^a.
^α τὸ om. A^a.   ^β γίννοι P.A^a.D^a.   ^ε ἵππων A^a.   ^δ ἐν μὲν om. A^a.C^a.
^ε νάνοι utrobique P.A^a.C^a.D^a.   ^ε γίννος A^a.C^a, γίννος D^a.   ^ε δ' ὁ
D^a, δ' ἡ P.C^a.   ^h καὶ om. D^a.   ^ι οἰκοδόμουν D^a.   ^κ ὅς καφῆμενος P.
^l τὸ om. P.C^a.D^a.   ^μ καὶ om. P.D^a.   ^ν περιπορευόμενος A^a.C^a.
^ο ζυγὰ A^a.C^a.   ^ρ σιτοπώλας P.D^a.   ^q τηλιῶν P.D^a, τηλείων A^a, θη-
λειῶν C^a.   ^r γηράσκει μᾶλλον θάττον P.D^a.   ^ς αὐτῶν ὄντες A^a.C^a.
^τ ἀφελκόμενον D^a.   ^ν ταχὺ P.A^a.C^a.   ^ω μένῃ ἐρρυτιδούμενον A^a, ἐρρυ-
τιδωμένον μένῃ P.D^a.

26 Ἡ δὲ κάμηλος κύει μὲν δέκα μῆνας, τίκει δ' αἰὲν ἐν μόνον μονοτόκον γάρ ἐστιν. Ἐκκρίνουσι δ' ἐκ τῶν καμήλων ἐνιαύσιον τὸ ^zἔκγονον. Ζῇ δὲ χρόνον ^yπολὺν, πλεῖω ἢ πεντήκοντα ἔτη. Τίκει δὲ τοῦ ἔαρος, καὶ γάλα ἔχει μέχρι οὗ ἂν ἐν γαστρὶ λάβῃ. Ἐχει δὲ καὶ τὰ κρέα καὶ τὸ ^zγάλα ἥδιστα πάντων· πίνουσι δὲ ^aτὸ γάλα δύο καὶ ἓνα ἢ τρία καὶ ἓνα πρὸς ὕδωρ κεράσαντες.

27 Ὁ δ' ἐλέφας ὀχεύει καὶ ὀχεύεται ^bπρῶτον εἴκοσιν ἐτῶν. Ὅταν δ' ὀχευθῇ ἡ θήλεια, φέρει ἐν γαστρὶ, ὥς μὲν τινὲς φασι, ἐνιαυτὸν καὶ ἕξ μῆνας, ὥς δ' ἕτεροι, τρὶς ἔτη τοῦ δὲ μὴ ὁμολογεῖσθαι τὸν χρόνον αἴτιον ^cτὸ μὴ ^dεὐθεώρητον εἶναι τὴν ὀχείαν. Τίκει δ' ἡ θήλεια συγκαθίσασα ἐπὶ τὰ ὄπισθεν, καὶ ἀλγούσα δῆλη ἐστίν. Ὁ δὲ σκύμνος ὅταν γέννηται, θηλαῖζει τῷ στόματι ^eκαὶ οὐ τῷ μυκτῆρι, καὶ βαδίζει καὶ βλέπει εὐθὺς ^fγεννηθείς.

28 Αἱ δ' εὔες αἱ ἄγριαι τοῦ χειμῶνος ^bἀρχομένου ὀχεύονται, τίκτουσι δὲ τοῦ ⁱἔαρος ἀποχωροῦσαι εἰς τοὺς δυσβατωτάτους τόπους καὶ ^kἀποκρήμνους μάλιστα καὶ φαραγγώδεις καὶ συσκίους. Διατρίβει δ' ὁ ἄρρην ἐν ταῖς ὑσὶν ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ ἡμέρας τριάκοντα. Τὸ δὲ πλῆθος τῶν τικτομένων καὶ ὁ χρόνος τῆς κυήσεως ὁ ^lαὐτὸς καὶ ἐπὶ τῶν ἡμέρων ὧν ἐστίν. ²Τὰς δὲ φωνὰς ^mπαραπλησίους ἔχουσι ⁿτοῖς ἡμέροις, πλὴν μᾶλλον ἡ θήλεια φωνεῖ, ὁ δ' ἄρρην σπανίως. Τῶν δ' ἄρρένων ^oκαὶ ἀγρίων οἱ τομίαι μεῖζους γίνονται καὶ χαλεπώτεροι, ὥσπερ καὶ Ὁμηρος ἐποίησεν

^pθρέψεν ἐπὶ χλούην σὺν ἄγριον· οὐδὲ ἐφκει

θηρί γε σιτοφάγῳ, ^qἀλλὰ ρίψ ὕληντι.

3 Γίνονται δὲ τομίαι διὰ τὸ νέοις οὖσιν ἐμπίπτειν νόσημα

^x ἔκγονον P. ^y πολὺ C^a. ^z γάλα μέχρι οὗ ἂν ἐν γαστρὶ λάβῃ ἥδιστα D^a. ^a τὸ om. P. ^b πρῶτον] πρὸ τῶν P.D^a. ^c τὸ δὲ μὴ A^a. ^d εὐθεώρητον εἶναι] θεωρεῖσθαι P. ^e καὶ ante οὐ om. P.D^a. ^f γεννώμενος P.D^a. ^g ὅς A^a.C^a. ^h ἀρχόμενοι A^a. ⁱ αἴρος A^a. ^k ἀποκρημνοτάτους μάλιστα A^a.C^a. ^l αὐτὸς τε ὥς καὶ P. ^m παραπλησίας A^a, παραπλησίως P.C^a. ⁿ ταῖς D^a. ^o καὶ ἀγρίων om. A^a.C^a. ^p θρίψιν P. ^q ἀλλ' ἀγρίῳ corr. D^a.

ἱκνησμὸν εἰς τοὺς ὄρχεις· εἶτα ζυόμενοι πρὸς τὰ δένδρα ἐκ-
θλίβουσι τοὺς ὄρχεις.

⁸ Ἡ δ' ἔλαφος τὴν μὲν ὀχείαν ποιεῖται, ^ι καθάπερ ἐλέχθη 29
πρότερον, ^ν τὰ πλείστα μὲν ἐξ ὑπαγωγῆς (οὐ γὰρ ὑπομένει ἡ
θήλεια τὸν ἄρρενα πολλάκις διὰ τὴν συντονίαν), οὐ μὴν ἀλλὰ
καὶ ὑπομένουσαι ἐνίοτε ὀχεύονται, καθάπερ τὰ πρόβατα· καὶ
ὅταν ὀργῶσι, ^ω παρεκκλίνουσιν ἀλλήλας. ^κ Μεταλλάττει δ' ²
ὁ ἄρρην καὶ οὐ ^γ πρὸς μιᾷ διατρίβει, ἀλλὰ ^κ διαλιπὼν βραχὺν
χρόνον πλησιάζει ^α ἄλλαις. Ἡ δ' ὀχεία γίνεται μετ' ἄρ-
κτοῦρον περὶ τὸν Βοηδρομιῶνα καὶ Μαιμακτηριῶνα. Κύνει δ'
ὀκτῶ μῆνας· κυύσκεται δ' ἐν ὀλίγαις ἡμέραις, καὶ ὑφ' ἐνὸς
πολλαί. Τίκτει δ' ὡς μὲν ^β ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν, ἥδη δέ τινες ὠμ- ³
μέναι εἰσὶν ὀλίγαι καὶ δύο. Καὶ ποιεῖται τοὺς τόκους παρὰ
τὰς ὁδοὺς διὰ τὸν πρὸς τὰ θηρία φόβον. Ἡ δ' αὔξησης ^ε τα-
χεία τῶν νεβρῶν. Κάθαρσις δὲ κατ' ἄλλους μὲν χρόνους ^δ οὐ
συμβαίνει ταῖς ἐλάφοις· ὅταν δὲ ^ε τίκτωσι, γίνεται φλε-
γματώδης αὐταῖς κάθαρσις. Εἰθίσται δ' ^ε ἄγειν τοὺς νεβροὺς ⁴
ἐπὶ τοὺς σταθμούς· ἔστι δὲ τοῦτο τὸ χωρίον αὐταῖς καταφυ-
γῇ, πέτρα ^ε περιρραγεῖσα μίαν ἔχουσα εἴσδον, οὐ καὶ ἀμύ-
νεσθαι ^η εἴωθεν ἤδη τοὺς ἐπιτιθεμένους. Περὶ δὲ τῆς ζωῆς
μυθολογεῖται μὲν ὡς ^ι ὃν μακρόβιον, οὐ ^κ φαίνεται δ' οὔτε τῶν
μυθολογουμένων οὐθὲν ^ι σαφές, ἢ τε κήσις καὶ ἡ αὔξησης τῶν
νεβρῶν συμβαίνει οὐχ ὡς μακροβίου τοῦ ζῴου ὄντος. Ἐν ⁵
δὲ τῷ ὄρει τῷ ^μ Ἐλαφώεντι καλουμένῳ, ὃ ἐστὶ τῆς Ἀσίας ἐν
τῇ ^ν Ἀργινοῦσῃ, οὐ ^ο ἐτελεύτησεν Ἀλκιβιάδης, ^ρ αἱ ἐλαφοὶ
^ρ πᾶσαι τὸ οὐδ' ἐσχισμέναι εἰσὶν, ὥστε καὶ ^ρ ἐκτοπίσωσι ^σ γι-
νώσκεσθαι τούτῳ· καὶ τὰ ἔμβρυα ^τ δ' ^ν ἐν τῇ γαστρὶ ὄντα εὐ-

^ι κνισμὸν C^a, κνισμῶν P. ² δ P.C^a. ^ι καθὼς A^a. ^ν τὰ] τὰ δὲ A^a.C^a.
^ω παρεκκλίνουσιν C^a. ^κ μεταβάλλει A^a.C^a. ^γ προσδιατρίβει, omisso
μιᾷ, A^a.C^a. ^κ διαλείπων P. ^α ἀλλήλαις A^a.C^a. ^β ἐπὶ om. P.D^a.
^ε ταχεία μὲν τῶν A^a.C^a. ^δ οὐ om. A^a.C^a. ^ε τέκωσι P.D^a. ^ε ἀλγείν
A^a.C^a. ^ε περιδοχμία corr. C^a. ^η εἴωθε τοῖς ἐπιτιθεμένοις A^a.C^a.
^ι ὃν] ἐστὶ corr. C^a. ^κ φαίνονται δὲ τῶν A^a.C^a. ^ι σαφές] ὁμφαῖς C^a.
^μ ἐλαφώεντι A^a, ἐλατάεντι P.D^a. ^ν ἀργινοῦσῃ A^a.C^a. ^ο τετελεύτηκεν
P.D^a. ^ρ αἱ om. P.D^a. ^ρ πᾶσαι] ἰσῆσαι P. ^ρ ἐκτοπίσωσι] εἰς τοῦπίσω
A^a.C^a. ^σ γινώσκειται τοῦτο P, γίνεσθαι τούτῳ καταφανείς D^a. ^τ δ'
om. P. ^ν εὐθὺς ἔχει ἐν τῇ γαστρὶ, omisso ὄντα, A^a.C^a.

θὺς ἔχει τοῦτο τὸ σημεῖον. Θηλὰς ^{ω δ'} ἔχουσιν ^α αἱ θήλειαι
 6 τέτταρας ὥσπερ αἱ ^γ βόες. Ἐπειδὴν δὲ ^β πλησθῶσιν αἱ
 θήλειαι, ἐκκρίνονται οἱ ἄρρενες καθ' ἑαυτούς, καὶ διὰ τὴν ^α ὀρ-
 μὴν τὴν τῶν ἀφροδισίων ἕκαστος μονούμενος βόθρους ὀρύττει,
 καὶ ^β βρωμᾶται ὥσπερ οἱ τράγοι· καὶ τὰ πρόσωπα διὰ τὸ
 ραίνεσθαι μέλανα γίνεται ^ε αὐτῶν, ὥσπερ ^δ τῶν τράγων.
 Οὕτω δὲ διάγουσιν, ^ε ἕως ἂν ὕδωρ γένηται· μετὰ δὲ ταῦτα
 7 τρέπονται πρὸς τὴν νομὴν. Ταῦτα δὲ ποιεῖ τὸ ζῷον διὰ τὸ
 φύσει λάγνον εἶναι καὶ διὰ τὴν παχύτητα· ὑπερβάλλουσα
 γὰρ γίνεται τοῦ θέρους αὐτῶν, διὸ καὶ οὐ δύνανται θεῖν, ἀλλ'
 ἀλίσκονται ὑπὸ τῶν πεζῇ διωκόντων ἐν τῇ δευτέρῃ ^ε δρόμῳ
 καὶ τρίτῃ, καὶ φεύγουσι διὰ τὸ καῦμα καὶ τὸ ἄσθμα εἰς τὸ
 8 ὕδωρ. Καθ' ὃν δὲ χρόνον ^ε ὀχεύουσι, τὰ κρέα γίνεται ^η φαῦλα
 καὶ δυσώδη, καθάπερ ^ι καὶ τῶν τράγων. Ἐν μὲν οὖν τῇ
 χειμῶνι γίνονται λεπτοὶ καὶ ἀσθνεῖς, πρὸς ^{κ δ'} ἔαρ μάλιστ'
 9 ἀκμάζουσι πρὸς τὸ δραμεῖν. Ἐν δὲ τῇ φεύγειν ἀνάπασιν
 ποιοῦνται τῶν δρόμων, καὶ ^ι ὑφιστάμενοι μένουσιν ἕως ἂν
 πλησίον ἔλθῃ ὁ διώκων· τότε δὲ πάλιν φεύγουσιν. Τοῦτο
 δὲ δοκοῦσι ποιεῖν διὰ τὸ πονεῖν τὰ ἐντός· τὸ γὰρ ἔντερον
 ἔχει λεπτὸν καὶ ἀσθενὲς οὕτως ὥστ' εἰς ἡρέμα τις πατάξῃ,
 διακόπτεται τοῦ δέρματος ὑγιοῦς ὄντος.

- 30 Αἱ ^δ ἄρκτοι τὴν ^μ μὲν ὀχείαν ποιοῦνται, ὥσπερ εἰρηταί
 πρότερον, οὐκ ἀναβαδὸν ἀλλὰ κατακεκλιμένοι ἐπὶ τῆς γῆς.
 Κύνει ^δ ἄρκτος τριάκονθ' ^ν ἡμέρας. Τίττει δὲ ^ο καὶ ἐν καὶ
 δύο, τὰ δὲ πλείστα πέντε. Ἐλάχιστον δὲ τίττει τὸ ἔμβρυον
 τῇ μεγέθει ὡς κατὰ τὸ σῶμα τὸ ^ρ ἐαυτῆς· ^ρ ἔλαττον μὲν
 γὰρ γαλῆς τίττει, ^ρ μείζον δὲ μνός, καὶ ψιλὸν καὶ τυφλόν,

^{ω δ'} γ' P. ^α αἶτε θ. A^a.C^a. ^γ βοῦς P.D^a. ^β ἐμπλησθῶσιν αἱ
 θηλαί P.D^a. ^α ὀσμὴν A^a.C^a. ^β βρωμᾶται γρ. A^a, βρῶμα P, βρομᾶ D^a,
 βρομεί A^a.C^a. ^ε αὐτοῖς D^a. ^δ τῶν] τὰ τῶν P.D^a. ^ε ὡς P. ^ε καὶ
 τρίτῃ δρόμῳ D^a. ^ε ὀχεύονται corr. A^a, ἔχουσι C^a. ^η δυσώδη καὶ
 φαῦλα D^a, καὶ φαῦλα καὶ δυσώδη A^a.C^a. ^ι καὶ om. A^a.C^a. ^{κ δ'} δὲ
 τὸ P.D^a. ^ι ὑφ. μὲν μένουσιν A^a, ὑφ. μὲν ναίουσιν C^a. ^μ μὲν om. D^a.
^ν ἡμέρας P.C^a.D^a. ^ο καὶ post δὲ om. C^a. ^ρ αὐτῆς P.D^a. ^ρ ἐλάτ-
 τους et mox μείζους P.A^a.C^a.

καὶ σχεδὸν ἀδιάρθρωτα τὰ σκέλη καὶ τὰ πλείστα τῶν μορίων. Τὴν δ' ὀχείαν ποιεῖται τοῦ μηνὸς τοῦ ^τ Ἐλαφηβο-^α λιῶνος, τίκει δὲ περὶ τὴν ὥραν τὴν τοῦ ^β φωλεύειν. Γίγνεται ^ι μὲν οὖν περὶ τὸν χρόνον τοῦτον καὶ ἡ θήλεια καὶ ἡ ἄρρην ^ν πιότατοι· ὅταν δ' ^ω ἐκθρέψῃ τρίτῃ μηνί, ^κ ἐκφαίνουσιν ἤδη τοῦ ^γ ἔαρος. Καὶ ^κ ἡ ^α ὕστριξ δὲ ^β φωλεύει καὶ κύει ἴσας ἡμέρας, καὶ τὰλλα ὡσαύτως τῇ ἄρκτῳ. Κύνουσιν δ' ἄρκτον ἔργον ἐστὶ ^ε λαβεῖν.

Λέων δ' ὅτι μὲν ὀχεύει ὀπισθεν καὶ ἔστιν ὀπισθοιρητικόν, ³¹ εἴρηται πρότερον· ὀχεύει δὲ καὶ τίκει οὐ πᾶσαν ὥραν, καθ' ἕκαστον μέντοι τὸν ἐνιαυτόν. Τίκει μὲν οὖν τοῦ ἔαρος, τίκει δ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δύο, τὰ μέντοι πλείστα ἕξ· τίκει δ' ἐνίοτε καὶ ἓν. Ὁ δὲ λεχθεὶς μῦθος περὶ τοῦ ἐκβάλλειν, ^α τὰς ὑστέρας τίκτοντα ληρώδης ἐστί, συνετέθη δ' ἐκ τοῦ σπανίους εἶναι τοὺς λέοντας, ἀποροῦντος τὴν αἰτίαν τοῦ τὸν μῦθον ^δ συνθέντος· σπάνιον γὰρ τὸ γένος ^ε τὸ τῶν λεόντων ἐστὶ καὶ ^ι οὐκ ἐν πολλῷ γίνεται τόπῳ, ἀλλὰ τῆς Εὐρώπης ἀπάσης ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ Ἀχελῷου καὶ τοῦ ^ε Νέσσου ποταμοῦ. Τίκει δὲ καὶ ὁ λέων πάνυ μικρὰ οὕτως ὥστε δίμηνοντα μόλις ^β βαδίζειν. Οἱ δ' ἐν Συρίᾳ λέοντες τίκτουσι ³ πεντάκις, τὸ πρῶτον πέντε, εἴτ' αἰεὶ ἐνὶ ἐλάττονα· μετὰ δὲ ^ι ταῦτα ^κ οὐκέτι οὐδὲν τίκτουσιν, ἀλλ' ἄγονοι διατελοῦσιν. Οὐκ ἔχει δὲ ἡ λέαινα ^ι χαίτην, ἀλλ' ὁ ἄρρην λέων. Βάλλει δὲ ὁ λέων ^μ τῶν ὀδόντων τοὺς κυνόδοντας καλουμένους τέτταρας ^ν μόνους, δύο μὲν ἄνωθεν δύο δὲ κάτωθεν· βάλλει δ' ^ο ἐξάμηνος ὢν τὴν ἡλικίαν.

Ἡ δὲ ὕαινα ^ρ τῷ μὲν χρώματι ^q λευκώδης ἐστί, δασυτέρα ³²

^τ ἐλαφηβολέωνος P. ^α φωλεῖν D^a, ὀχεύειν P. ^ι μὲν οὖν] δὲ A^a.C^a.
^ν πιότατος P.D^a. ^ω θρέψῃ P. ^κ ἐκφαίνεται A^a, ἐκφέρεται C^a.
^γ ἔαρος A^a.C^a. ^κ ὁ A^a, om. P. ^α ὕστριξ C^a, στριξ A^a. ^β φωλεύει
 rc. A^a, φωλείται P.A^a.C^a.D^a. ^ε ληφθῆναι A^a.C^a. ^δ συντεθέντος
 P.C^a. ^ε τὸ post γένος om. A^a. ^ι οὐκ ἐν A^a.C^a. ^ε νέσου A^a.C^a,
 νεοστοῦ P. ^β βαδίζει A^a.C^a. ^ι ταῦτα] χρόνον τινὰ A^a.C^a. ^κ οὐδὲν
 οὐκέτι P. ^ι χαίτην] καὶ τὴν ante lacunam P. ^μ τῶν ὀδόντων om.
 P.D^a. ^ν μόνον C^a. ^ο δεκάμηνος P. ^ρ τὰ μὲν χρώματα P. ^q λευκώ-
 δης ἐστί D^a, ἐστί λευκώδης A^a.C^a.

^τ δέ, καὶ λοφίαν ἔχει δι' ὅλης τῆς ράχεως· περὶ δὲ τῶν αἰδοίων δὲ λέγεται, ὡς ἔχει ἄρρενος καὶ θηλείας, ψευδὸς ἐστίν.
² Ἀλλ' ἔχει τὸ μὲν τοῦ ^α ἄρρενος ὁμοιον τῷ τῶν λύκων ^ι καὶ τῶν κυνῶν, τὸ δὲ δοκοῦν θηλείας εἶναι ὑποκάτω μὲν ἔχει τῆς κέρκου, παραπλήσιον δ' ἐστὶ τῷ σχήματι ^ν τῷ τοῦ θήλεος, οὐκ ἔχει μέντοι οὐδένα πόρον· ὑποκάτω δ' ^ω ἐστὶν αὐτοῦ ὁ ³ τῆς περιττώσεως πόρος. Ἡ δὲ θήλεια ^x ὕαινα ἔχει μὲν ^γ καὶ τὸ ὁμοιον τῷ τῆς θηλείας λεγομένῳ αἰδοίῳ, ἔχει δ' ὥσπερ ὁ ἄρρην ^z αὐτὸ ὑποκάτω τῆς κέρκου, ^α πόρον δ' οὐδένα ἔχει· μετὰ ^δ δὲ ^ε τοῦτο ὁ τῆς περιττώσεως ἐστὶ πόρος, ὑποκάτω δὲ τούτου τὸ ἀληθινὸν αἰδοίον. Ἐχει ^δ δ' ἡ ὕαινα ἡ θήλεια καὶ ὑστέραν, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα ζῷα τὰ θήλεα, ὅσα ἐστὶ τοιαῦτα. Σπάνιον δ' ἐστὶ λαβεῖν ^ε θήλειαν ὕαιναν· ^ε ἐν ἑνδεκα γούν κυνηγός ^ε τις μίαν ἔφη λαβεῖν.

33 Οἱ δὲ δασύποδες ὀχεύονται ^h μὲν συνιόντες ὀπισθεν, ὥσπερ εἴρηται πρότερον (ἐστὶ γὰρ ὀπισθοιρητικόν), ὀχεύονται δὲ καὶ τίκτουσι πᾶσαν ὥραν, καὶ ἐκικνίσκονται ὅταν ^ι κύωσι, καὶ τίκτουσι κατὰ ^κ μῆνα. Τίκτουσι δ' οὐκ ἀθρόα, ἀλλὰ ² διαλείπουσιν ἡμέρας ^ι ὅσας ἂν τύχωσιν. Ἰσχει δ' ἡ θήλεια γάλα πρότερον ἢ τεκεῖν, καὶ τεκοῦσα εὐθὺς ὀχεύεται, καὶ συλλαμβάνει ἔτι θηλαζομένη· τὸ δὲ γάλα παχύτητι ὁμοίων ἐστὶ τῷ ὑείῳ. Τίκει ^μ δὲ τυφλά, ὥσπερ τὰ πολλὰ τῶν πολυσχιδῶν.

34 Ἡ δ' ἀλώπηξ ^α ὀχεύει μὲν ἀναβαίνουσα, τίκει ^ο δ' ὥσπερ ^ρ ἡ ἄρκτος, καὶ ἔτι μᾶλλον ἀδιάρθρωτον. Ὅταν δὲ μέλλῃ τίκειν, ἐκτοπίζει οὕτως ὥστε ^ι σπάνιον εἶναι ^τ τὸ ληφθῆναι

^τ δε] τε P.D^a. ^α ἄρρενος] ἄρρενος ἐνὸς A^a, θήλεος ἐνὸς C^a. ^ι καὶ] καὶ τῷ C^a. ^ν τῷ post σχήματι om. P.D^a. ^ω αὐτοῦ ἐστὶν C^a, αὐτῆς ἐστὶν A^a. ^x ὕαινα] ἕνα P. ^γ καὶ τὸ] τοι P. ^z αὐτὸ] οὐ τὸ C^a. ^α πόρον δ' οὐδένα ἔχει] παραπλήσιον δ' ἐστὶ τῷ σχήματι τῷ τοῦ θήλεος, οὐκ ἔχει μέντοι οὐδένα πόρον A^a. ^δ δὲ om. C^a. ^ε τοῦτον A^a. C^a. ^δ δ'] δὲ καὶ C^a. ^ε ὕαιναν θήλειαν P.D^a. ^ε ἐν om. A^a. ^ε τις] τὴν P. ^h μὲν] μὲν οὐν P. ^ι κύωσι] τέκωσι D^a. ^κ μῆνας C^a. ^ι ὁπόσας P.D^a. ^μ δε] δ' οὐ A^a. C^a. ^α ὀχεύεται P.A^a. C^a. ^ο δ'] δ' οὐ τυφλά A^a. ^ρ ἡ] ὁ P.C^a, om. A^a. ^ι σπάνιον τι εἶναι P. ^τ τὸ—ἐκτέκη om. A^a. C^a.

κύνουσαν. Ὃταν δ' ἐκτέκη, τῇ γλώττῃ ^αλείχουσα ἐκθερμαίνει καὶ συμπτέττει. Τίτκει δὲ τέτταρα τὰ πλείστα.

Λύκος δὲ ^ικύει μὲν καὶ τίτκει καθάπερ κύων τῷ χρόνῳ ³⁵ καὶ τῷ πλήθει τῶν γιγνομένων, καὶ τυφλὰ τίτκει ὥσπερ κύων· ὀχεύει δὲ καὶ ὀχεύεται κατὰ μίαν ὥραν, καὶ τίτκει ἀρχομένου τοῦ θέρους. Λέγεται δὲ τις περὶ τοῦ τόκου λόγος πρὸς μῦθον συνάπτων· φασὶ γὰρ ^νπάντας τοὺς λύκους ἐν δώδεχ' ἡμέραις τοῦ ἐνιαυτοῦ τίτκειν. Τούτου ^ωδὲ ² τὴν αἰτίαν ἐν μύθῳ ^κλέγουσιν, ὅτι ἐν τοσαύταις ἡμέραις ^γτὴν Αἰθιῶ ^απαρεκόμισαν ἐξ ^αὑπερβορέων εἰς Δῆλον, ^βλύκαιναν φαινομένην διὰ τὸν τῆς Ἡρας ^εφόβον. Εἰ δ' ἐστὶν ὁ χρόνος οὗτος τῆς κήσεως ^ημὴ ἐστίν, οὐδὲν πω συνῶπται μέχρι ^εγε τοῦ νῦν, ἀλλ' ^η ὅτι λέγεται μόνον. Οὐκ ἀληθὲς ^ιδὲ φαίνεται ^ςὅν οὐδὲ τὸ λεγόμενον ^hὡς ἀπαξ ^ιἐν τῷ βίῳ τίττους οἱ λύκοι.

Οἱ δ' αἰλουροὶ καὶ ^κοἱ ἰχνεύμονες τίττους ὅσαπερ ¹καὶ ³οἱ κύνες, καὶ τρέφονται τοῖς αὐτοῖς· ζῶσι δὲ περὶ ἔτη ἕξ. Καὶ ὁ ^απανθῆρ δὲ τίτκει ^οτυφλὰ ὥσπερ λύκος, τίτκει δὲ τὰ πλείστα ^ρτέτταρα ^γτὸν ἀριθμόν. Καὶ οἱ ὅθως δ' ^τὁμοίως κυίσκονται τοῖς κυδί, καὶ τίττους τυφλά· τίττους δὲ καὶ δύο καὶ τρία καὶ τέτταρα τὸν ἀριθμόν. Ἔστι δὲ τὴν ιδέαν ἐπ' ^αοὐρανὸν μὲν μακρός, τὸ δ' ὕψος ^ιβραχύτερος. Ὅμοίως δὲ ταχυτῇτι διαφέρει, ^νκαίπερ τῶν σκελῶν ὄντων βραχέων, ^ωδιὰ τὸ ὑγρὸς εἶναι, καὶ πηδᾶ πόρρω.

Εἰσὶ δ' ἐν Συρίᾳ οἱ καλούμενοι ἡμίονοι, ἕτερον γένος τῶν ³⁶ἐκ συνδυασμοῦ γινομένων ἵππου καὶ ὄνου, ^κὅμοιοι δὲ τὴν ὄψιν, ὥσπερ καὶ οἱ ἄγριοι ^γὄνοι πρὸς τοὺς ἡμέρους, ἀπὸ

^α ἐλείχουσα θερμαίνει P. ^ι κύει] ὀχεύει P. ^ν ἀπαντας P.Da.
^ω δὴ P. ^κ λέγει Aa. ^γ τῇ P. ^α ἐκόμισεν Aa.Ca. ^α ὑπερβοραίων P.
^β λύκαινα φαινομένη Aa.Ca. ^ε φόβον] χρόνον Aa. ^δ μὴ] αἰεὶ Aa.
^{αὐτ'} Ca. ^ε γε om. Aa.Ca. ^ι δὲ om. Aa.Ca. ^ς ὅν] οἶον P.Da.
^h ὡς] δὴ P, om. Aa.Ca. ^ι ἐν τῷ βίῳ om. P. ^κ οἱ post καὶ om. P.Da.
¹ καὶ om. Da. ³ οἱ om. Aa.Ca. ^α πανθῆρ Da. ^ο τυφλὰ] ταυτὰ P.
^ρ τέσσαρα Aa.Da. ^γ τὸν ἀριθμόν om. Aa.Ca. ^τ κυίσκονται ὁμοίως Da.
^α οὐραν] σπειραν P. ^ι βραχύτερος] μακρότερος P.Da. ^ν καὶ περὶ σκελῶν
pr. Aa. ^ω διὰ] ἀλλὰ διὰ P.Da. ^κ ὅμοιον Da. ^γ ὄνοι om. P.

τινος ὁμοιότητος λεχθέντες. ² Εἰσὶ δ' ὥσπερ οἱ ὄνοι οἱ
² ἄγριοι καὶ αἱ ἡμίονοι, τὴν ταχυτῆτα διαφέροντες. Αὐται
³ αἱ ἡμίονοι γεννῶσιν ἐξ ἀλλήλων. Σημεῖον δέ· ἦλθον γάρ
 τινες εἰς Φρυγίαν ἐπὶ Φαρνάκου τοῦ Φαρναβάζου πατρός,
 καὶ διαμένουσιν ἔτι. Εἰσὶ δὲ νῦν μὲν τρεῖς, τὸ παλαιὸν δ'
 ἐννέα ⁴ ἦσαν, ὡς φασίν.

- 37 Ἡ δὲ τῶν μυῶν γένεσις θαυμασιωτάτη παρὰ τὰλλα ζῷα
 ἐστὶ τῷ πλήθει καὶ τῷ τάχει. Ἦδη γάρ ποτε ⁵ ἐναπολη-
 φθείσης τῆς θηλείας κυούσης ἐν ἀγγείῳ ⁶ κέγχρου, μετ' ⁷ ὀλί-
 γον ἀνοιχθέντος τοῦ ἀγγείου ἐφάνησαν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι
⁸ μύες τὸν ἀριθμόν. Ἀπορεῖται δὲ καὶ ἡ τῶν ἐπιπολαζόντων
⁹ γένεσις μυῶν ἐν ταῖς χώραις καὶ ἡ ¹⁰ φθορά· πολλαχοῦ γὰρ
¹¹ εἶωθε ¹² πλήθος γίνεσθαι ¹³ ἀμύθητον τῶν ἀρουραίων, ὥστ'
 ὀλίγον ¹⁴ λείπεσθαι τοῦ σίτου παντός. Γίνεται δ' οὕτω
 ταχεῖα ἡ ¹⁵ φθορά, ὥστ' ἔνιοι τῶν μὴ μεγάλας γεωργίας
 ἐργαζομένων, τῇ ¹⁶ προτεραιᾷ ἰδόντες ὅτι θερίζειν ὥρα, τῇ
¹⁷ ὑστεραιᾷ ἔωθεν ¹⁸ ἄγοντες τοὺς θεριστὰς καταβεβρωμένα
¹⁹ ἅπαντα ²⁰ καταλαμβάνουσιν. Ὁ δ' ἀφανισμὸς οὐ κατὰ λό-
 γον ἀποβαίνει· ἐν ὀλίγαις γὰρ ἡμέραις ἀφανεῖς πάντα
 γίνονται· καίτοι ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις οὐ κρατοῦσιν
²¹ οἱ ἄνθρωποι ²² ἀποθυμῶντες ²³ καὶ ἀνορύττοντες, ²⁴ ἔτι δὲ
 θηρεύοντες καὶ τὰς ²⁵ ἐμβάλλοντες· αὐται γὰρ ἀνορύττουσι
²⁶ τὰς μυωπίας. Θηρεύουσι δὲ καὶ ²⁷ αἱ ἀλώπεκες αὐτοὺς, καὶ
²⁸ αἱ ²⁹ γαλαὶ ³⁰ αἱ ἄγριοι μάλιστα ἀναιροῦσιν, ὅταν ³¹ ἐπιγέ-
 νωνται· ἀλλ' οὐ κρατοῦσι τῆς πολυγονίας καὶ ³² τῆς ³³ ταχυ-
 γονίας, οὐδ' ἄλλ' οὐθὲν ³⁴ πλὴν οἱ ὄμβροι, ὅταν ἐπιγενῶνται·

² εἰσὶν ὥσπερ οἱ ὄνοι ἄγριοι καὶ ἡμίονοι P.Da. ³ αἱ] δὲ Aa.Ca.
⁴ ὡς φασίν ἦσαν Aa.Ca. ⁵ ἐναπολειφθείσης Aa.Da. ⁶ κέγχρων Aa.
⁷ κέγχρων Ca. ⁸ ὀλίγον χρόνον ἀνοιχθέντος P.Da. ⁹ γένεσις μυῶν Aa.
¹⁰ μυῶν γένεσις P.Da. ¹¹ φορά utrobique Da. ¹² εἶωθε Aa. ¹³ γίνεσθαι
 πλήθος P.Ca.Da. ¹⁴ ἀμύθητον τῶν οὐραίων ὥστε ὅλον P. ¹⁵ φαίνεσθαι Aa.
¹⁶ ἔπασθαι Ca. ¹⁷ προτέρᾳ P.Da. ¹⁸ ὑστέρα Da. ¹⁹ ἄγοντας Aa. ²⁰ κα-
 ταλαμβάνουσιν Aa.Ca. ²¹ οἱ ἄνθρωποι om. Ca. ²² ἀναθυμῶντες P.Da.
²³ καὶ—θηρεύοντες om. Aa.Ca, ἔτι δὲ θηρεύοντες om. Da. ²⁴ ἔτι] τί P.
²⁵ τοὺς μύωπας Aa. ²⁶ οἱ Aa.Ca, om. P. ²⁷ γαλαὶ Aa. ²⁸ αἱ om. P.
²⁹ ἔτι γεννῶνται P. ³⁰ τῆς post καὶ om. Aa.Ca. ³¹ ταχυτῆτος P.Da.
³² πλὴν οἶον νεύροις ὅταν ἐπιγενῶνται P.

τότε ^d δ' ἀφανίζονται ^e ταχέως. Τῆς δὲ Περσικῆς ἔν τινι ⁵
τόπῳ ^f ἀνασχιζομένης τῆς θηλείας τῶν ἐμβρύων τὰ θήλεα
^g κύνοντα ^h φαίνεται. Φασὶ δὲ τινες καὶ ⁱ ἰσχυρίζονται ^k ὅτι
ἂν ^l ἄλλα λείχουσιν, ἄνευ ὀχείας γίνεσθαι ἐγκύνους. Οἱ δ' ἐν
Αἰγύπτῳ ^m μύες σκληρὰν ἔχουσι τὴν ⁿ τρίχα ὥσπερ οἱ χερ-
σαῖοι ἐχίνοι. ^o Εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι οἱ βαδίζουσιν ^p ἐπὶ τοῖς ⁶
δυσὶ ποσίν· τὰ γὰρ ^q πρόσθια μικρὰ ἔχουσι, τὰ δ' ^r ὀπίσθια
μεγάλα· ^r γίνονται δὲ πλήθει πολλοί. ^s Ἔστι δὲ καὶ ἄλλα
γένη ^t μυῶν πολλὰ.

Η.

Περὶ δ' ^t ἀνθρώπου γενέσεως τῆς τε πρώτης ^v τῆς ἐν τῷ
θήλει καὶ τῆς ὑστερον μέχρι γήρως, ὅσα συμβαίνει διὰ τὴν
φύσιν τὴν ^w οἰκίαν, τόνδ' ἔχει τὸν ^x τρόπον. Ἡ μὲν δια-
φορὰ τοῦ ἄρρενος πρὸς ^y τὸ θῆλυ καὶ τὰ μόρια πρότερον
εἴρηται, ^z φέρειν δὲ σπέρμα ^a πρῶτον ἄρχεται τὸ ἄρρεν ὡς
ἐπὶ ^b τὸ πολὺ ἐν τοῖς ἔτεσι τοῖς δις ἑπτὰ τετελεσμένοις· ἅμα
δὲ ^c καὶ τρίχωσις τῆς ἡβης ἄρχεται, καθάπερ καὶ ^d τὰ φυτὰ
μέλλοντα ^e σπέρμα φέρειν ^f ἀνθεῖν πρῶτον· Ἀλκμαίων ^g φη-
σιν ὁ Κροτωνιάτης. Περὶ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον ^h τοῦτον ³
ἢ τε φωνὴ μεταβάλλειν ἄρχεται ἐπὶ τὸ ⁱ τραχύτερον καὶ
ἀνωμαλέστερον, οὗτ' ἔτι ὀξεῖα οὔσα οὔτε πω βαρεῖα, οὔτε
πᾶσα ^k ὁμαλὴ, ἀλλ' ὁμοία ^l φαινομένη ταῖς παρανευρισμέ-
ναις καὶ τραχείαις χορδαῖς· ὁ καλοῦσι τραγίζειν. Γίνεται ⁴

^d δ' om. C^a. ^e ταχέως om. P. ^f ἀνασχιζομένων, omissis τῆς θη-
λείας, P.D^a. ^g ἀκούοντα P. ^h φαίνονται C^a, φαίνεσθαι P. ⁱ δυσχυ-
ρίζονται P.D^a. ^k ὅτι ἂν] καὶ ἐὰν A^a.C^a. ^l ἄλλας λείχουσιν C^a, ἀνα-
λείχουσιν D^a, ἀναλίχουσιν P. ^m μύες καὶ σκ. A^a.C^a. ⁿ τρίχαν A^a,
τρίχα σχεδὸν P. ^o εἰσὶ—βαδίζουσιν] βαδίζουσι δὲ A^a.C^a. ^p ἐπὶ] καὶ
ἐν A^a. ^q ἔμπροσθεν et mox ὀπίσω A^a.C^a. ^r γίνονται δὲ πλ. πολλοί
om. P. ^s πολλὰ μυῶν A^a, addito libri octavi principio τὰ μὲν οὖν
περὶ τὴν ἄλλην φύσιν τῶν ζώων καὶ τὴν γένεσιν τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον.
octavum enim et A^a, subjungit et P.Q.C^a.D^a.E^a.F^a.G^a.m.n, sep-
timo in noni locum depresso. ^t ἀνθρώπων D^a. ^v τῆς ante ἐν om.
P.D^a. ^w οἰκίαν A^a. ^x τρόπον ἡμῖν, διάφορα C^a. ^y τῷ θήλει A^a.
^z φέρειν] φανερόν P. ^a πρότερον D^a. ^b τὸ post ἐπὶ om. P.D^a.
^c καὶ] καὶ ἡ D^a. ^d τὰ φυτὰ τὰ μ. D^a. ^e φέρειν τὸ σπέρμα P.C^a.D^a.
^f ἀνθεῖ D^a. ^g φησιν ante πρῶτον D^a, utrobique A^a. ^h τοῦτων A^a.C^a.
ⁱ βαρύτερον D^a. ^k ὁμαλῆς P, ὁμαλῆς A^a. ^l φαινομένη om. D^a.

δὲ τοῦτο μάλλον τοῖς πειρωμένοις ἀφροδισιάζειν τοῖς γὰρ
 περὶ ταῦτα προθυμouμένοις καὶ μεταβάλλουσιν αἱ φωναὶ εἰς
 τὴν τῶν ἀνδρῶν φωνήν, ^m ἀπεχομένοις δὲ τούναντίον· ⁿ εἴαν
 δὲ ^o καὶ συναποβιάζονται ταῖς ἐπιμελείαις, ὅπερ ποιοῦσιν
 ἔνιοι τῶν περὶ τὰς χορείας σπουδαζόντων, καὶ μέχρι πόρρω
^p διαμένει καὶ τὸ πάμπαν μικρὰν λαμβάνει μεταβολήν. Καὶ
^q μαστῶν ἔπαρσις γίνεται καὶ αἰδοίων, οὐ μεγέθει μόνον
 ἀλλὰ καὶ εἶδει. Συμβαίνει δὲ περὶ τοῦτον τὸν χρόνον τοῖς
 τε πειρωμένοις τρίβεσθαι περὶ τὴν τοῦ σπέρματος πρόεσιν
 οὐ μόνον ἡδονὴν γίνεσθαι τοῦ σπέρματος ἐξιόντος, ἀλλὰ καὶ
⁶ λύπην. Περὶ τὸν αὐτὸν δὲ χρόνον καὶ τοῖς θήλεσιν ^η τ'
 ἔπαρσις ^r γίνεται τῶν ^s μαστῶν καὶ τὰ καταμήνια καλούμενα
 καταρρήγνυνται· τοῦτο δ' ἐστὶν αἷμα οἶον νεόσφακτον. Τὰ
 δὲ λευκὰ καὶ παιδίους ^t γίνεται νέοις οὖσι πάμπαν, ^v μάλλον
 δ' ἂν ὑγρὰ χρῶνται τροφῇ· καὶ κωλύει τὴν ^w αὔξην, καὶ τὰ
⁷ σώματα ^x ἰσχυαίνει τῶν παιδίων. Τὰ δὲ καταμήνια γίνεται
 ταῖς πλείσταις ἤδη τῶν ^y μαστῶν ἐπὶ δύο δακτύλους ἡρμέ-
 νων. Καὶ ἡ φωνὴ δὲ καὶ ^z ταῖς παισὶ μεταβάλλει ^a περὶ
 τὸν χρόνον τοῦτον ἐπὶ τὸ βαρύτερον. Ὅλως μὲν γὰρ γυνὴ
 ἀνδρὸς ^b ὀξυφωνότερον, αἱ δὲ νέαι τῶν πρεσβυτέρων, ὥσπερ
 καὶ ^c οἱ παῖδες τῶν ἀνδρῶν· ἀλλ' ἐστὶν ^d ἡ φωνὴ ὀξυτέρα ^e ἢ
 τῶν θηλειῶν παιδίων ἢ τῶν ἀρρένων, καὶ ὁ παρθένιος αὐλὸς
⁸ τοῦ παιδικοῦ ὀξύτερος. Μάλιστα δὲ καὶ φυλακῆς δέονται
 περὶ τὸν χρόνον τοῦτον· μάλιστα γὰρ ὁρμῶσι πρὸς ^f τὴν
 τῶν ἀφροδισίων χρῆσιν ἀρχομένων αὐτῶν, ὥστε ἂν ^g μὴ
 διευλαβηθῶσι μὴθὲν ἐπὶ ^h πλείον ⁱ κινῆσαι ^k οὐ αὐτὰ τὰ σώ-
 ματα ^l μεταβάλλει μὴθὲν χρωμένων ἀφροδισίοις, ἀκολουθεῖν

^m τοῖς δ' ἀπεχομένοις D^a. ⁿ εἴαν A^a. ^o καὶ om. D^a. ^p διαμένειν A^a.
^q μαστῶν P.D^a. ^r γίνεσθαι A^a. ^s μαστῶν P. ^t οὖσι γίνεται νέοις
 A^a.D^a. ^v μάλλον] πάνν P. ^w αὔξην C^a, αὔξησιν A^a.D^a. ^x ἰσχυαί-
 νει A^a. ^y μαστῶν P. ^z ταῖς] τοῖς D^a. ^a περὶ om. A^a. ^b ὀξυφωνέ-
 στερον C^a. ^c οἱ om. P.A^a.C^a. ^d ὀξυτέρα ἢ φωνὴ D^a. ^e ἢ om. P.D^a.
^f τὴν—αὐτῶν] τὸν ἀφροδισιασμόν P. ^g μὴ διευλ.] ἤδη εὐλ. P.A^a.C^a.
^h πλείον A^a. ⁱ κινεῖσθαι A^a, κινεῖν P.D^a. ^k οὐ] ἕως οὐ A^a, ἢ ὅσον
 P.D^a. ^l μεταβάλλει A^a.

εἴωθεν εἰς τὰς ὕστερον ἡλικίας. Αἱ τε γὰρ νέαι πάμπαν⁹ ἀφροδισιαζόμεναι ἀκολαστότεραι γίνονται καὶ οἱ ἄρρενες, εἴαν τ' ἐπὶ θάτερα εἴαν τ' ἐπ' ἀμφότερα ἀφυλακτῆσων· οἷ τε γὰρ^m πόροι ἀναστομοῦνται, καὶ ποιοῦσιν εὖρουν τὸ σῶμα ταύτη· καὶ ἅμα ἡ τότε μνήμη τῆς συμβαινούσης ἡδονῆς ἐπιθυμίαν ποιεῖ τῆς τότε γινομένης ὁμιλίας. Γίνονται δέ τινες¹⁰ ἄνηβοι ἐκ γενετῆς καὶ ἄγονοι διὰ τὸ πηρωθῆναι περὶⁿ τὸν τρόπον τὸν γόνιμον· ὁμοίως δὲ καὶ γυναῖκες γίνονται ἄνηβοι ἐκ γενετῆς. Μεταβάλλουσι δὲ καὶ τὰς ἔξεις καὶ τὰ ἄρρενα¹¹ καὶ τὰ θήλεα περὶ^o τε τὰ ὑγιεινότερα εἶναι P καὶ νοσερώτερα, καὶ περὶ τὴν τοῦ σώματος ἰσχύνητα καὶ παχύνητα καὶ^q εὐτροφίαν· μετὰ γὰρ τὴν ἡβην οἱ μὲν ἐξ ἰσχνῶν παχύνονται καὶ ὑγιεινότεροι γίνονται, οἱ δὲ τούναντίον· ὁμοίως δὲ τοῦτο συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν παρθένων. Ὅσοι μὲν γὰρ¹² παῖδες ἢ ὅσαι παρθένοι^r περιττωματικὰ τὰ σώματα εἶχον, συναποκρινομένων τῶν τοιούτων τοῖς μὲν ἐν τῷ σπέρματι^s ταῖς δ' ἐν τοῖς καταμηνίοις ὑγιεινότερα τὰ σώματα γίνεται καὶ εὐτραφέστερα, ἐξιόντων τῶν ἐμποδιζόντων τὴν ὑγίειαν καὶ τὴν τροφήν·^t ὅσοι δὲ τούναντίον, ἰσχνότερα καὶ^v νοσερώτερα τὰ σώματα γίνεται· ἀπὸ γὰρ τῆς φύσεως καὶ τῶν καλῶς ἐχόντων ἡ ἀπόκρισις γίνεται τοῖς μὲν ἐν τῷ σπέρματι ταῖς δ' ἐν τοῖς καταμηνίοις. Ἔτι δὲ ταῖς^w γε παρθένοις¹³ καὶ τὰ περὶ^x τοὺς μαστοὺς γίνεται διαφερόντως^y ἐτέραις πρὸς ἐτέρας· αἱ μὲν γὰρ πάμπαν^z μεγάλους ἴσχουσιν, αἱ δὲ μικροὺς. Ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δὲ συμβαίνει τοῦτο, ὅσαι ἂν¹⁴ παῖδες^a οὖσαι περιττωματικαὶ ὧσιν· μελλόντων γὰρ καὶ οὐπω γινομένων τῶν γυναικείων, ὅσῃ ἂν πλείων^b ἡ ὑγρότης^c ἢ, τοσούτῃ μᾶλλον ἀναγκάζει αἵρεσθαι ἄνω, ἕως ἂν καταρ-

^m σπόροι A^a. ⁿ τὸν τρόπον τὸν γόνιμον A^a, τὸν γόνιμον τρόπον P.
^o τε om. D^a. P καὶ περὶ τὸ νοσερώτερα P.C^a, καὶ περὶ τὸ νοσώτερον A^a.
^q εὐτροφίαν A^a. ^r περιττωματικὰ intp: codices περιττώματα κατὰ.
^s τοῖς P.C^a. ^t ὅσοις A^a.C^a.D^a. ^v νοσακέρωτερα C^a. ^w γε] τε A^a, om. D^a. ^x τοὺς μαστοὺς P, τοῦ μασθοῦ pr. A^a, τοῦ μασθοῦ C^a. ^y ἐτέρας] ἔτερα P. ^z μεγάλως ἔχουσιν A^a. ^a οὖσαι] ὧσι P.C^a. οὖσαι περιττωματικαὶ om. pr. A^a. ^b ἢ om. D^a. ^c ἢ om. P.A^a.C^a.

ραγῇ ὥστε ^d τότε λαβόντες ὄγκον οἱ ^e μαστοὶ διαμένουσι
 15 καὶ εἰς τὸ ὕστερον. Καὶ τῶν ἀρρένων δὲ ἐπιδηλότεροι γί-
 νονται καὶ γυναικικώτεροι ^f οἱ μαστοί, καὶ νεωτέροις καὶ
 πρεσβυτέροις αἰσι, τοῖς ὑγροῖς καὶ λείοις καὶ μὴ φλεβώδεσι,
 16 καὶ τούτων μᾶλλον τοῖς μέλασιν ^g ἢ λευκοῖς. Μέχρι μὲν οὖν
 τῶν ^h τρις ἑπτὰ ἐτῶν ⁱ τὸ μὲν πρῶτον ἄγονα τὰ σπέρματά
 ἔστιν ἕξατα ^k γόνιμα μὲν μικρὰ δὲ καὶ ἀτελῇ γεννώσι καὶ
 οἱ νέαι καὶ αἱ νέαι. ὥστερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ζώων τῶν
 πλείστων. Συλλαμβάνουσι μὲν ^l οὖν αἱ νέαι θάττον· εἰ
 17 δὲ συλλάβωσιν, ἐν τοῖς τόκοις ^m πονοῦσι μᾶλλον. Καὶ τὰ
 σώματα ⁿ αὐτῶν ἀτελέστερα γίνεται ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ
 γηράσκει θάττον, τῶν ^o ἀφροδισιαστικῶν ἀρρένων καὶ τῶν
 γυναικῶν τῶν τοῖς τόκοις χρωμένων πλείοσιν· δοκεῖ γὰρ οὐδ'
 18 ἡ αὔξησις ἔτι γίνεσθαι μετὰ τοὺς τρεῖς τόκους. Καθίσταν-
 ται δὲ καὶ σωφρονίζονται μᾶλλον ὅσαι τῶν γυναικῶν ἀκό-
 λαστοι πρὸς τὴν ὁμιλίαν εἰσὶ τὴν τῶν ἀφροδισίων, ὅταν
^p τοῖς τόκοις χρήσωνται πολλοῖς. Μετὰ δὲ τὰ τρις ἑπτὰ
 ἔτη αἱ μὲν γυναῖκες πρὸς τὰς τεκνογονίας ἤδη εὐκαίρως ἔχου-
 19 σιν, οἱ δ' ἄνδρες ἔτι ἔχουσιν ἐπίδοσιν. Ἔστι δὲ τὰ μὲν
 λεπτὰ τῶν σπερμάτων ἄγονα, τὰ δὲ χαλαζώδη γόνιμα καὶ
^o ἀρρενογόνα μᾶλλον· τὰ δὲ λεπτὰ καὶ μὴ θρομβώδη ^o θηλυ-
 γόνα. Καὶ ^p τοῦ γενείου δὲ τρίχωσις συμβαίνει ^q τοῖς ἄρρεσι
 περὶ τὴν ἡλικίαν ταύτην.

- 2 Ἡ δὲ τῶν γυναικείων ὁρμὴ γίνεται περὶ φθίνοντας τοὺς
 μῆνας· διὸ φασὶ τινες τῶν σοφισζομένων καὶ τὴν σελήνην
 εἶναι θῆλυ, ὅτι ἅμα συμβαίνει ταῖς μὲν ἡ κάθαρσις τῇ δ' ἡ
 φθίσις καὶ μετὰ τὴν κάθαρσιν καὶ τὴν φθίσιν ἡ πλήρωσις
 ἀμφοῖν. Καὶ ταῖς μὲν συνεχῶς καθ' ἕκαστον ὀλιγάκις τὰ
 καταμήνια φοιτᾷ, παρὰ ^r δὲ μῆνα τρίτον ταῖς πλείσταις.
 2° Οὔσαις μὲν οὖν ὀλίγον χρόνον γίνεται, δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας,

^d λαβόντες ὄγκον τότε D^a. ^e μασθοὶ P.A^a. ^f οἱ μασθοὶ P, om. D^a.
^g ἢ om. A^a.C^a. ^h δις D^a. ⁱ τὰ μὲν πρῶτα P. ^k γόνιμα] ἔγγονα P.
^l οὖν om. A^a. ^m πονοῦσι—sect. 17. τόκοις om. pr. A^a. ⁿ τοῖς
 om. D^a. ^o ἀρρενόγονα et θηλύγονα P.C^a. ^p τοῦ om. A^a.D^a. ^q τοῖς
 ἄρρεσι om. C^a.D^a. ^r μῆνα δὲ P.C^a.D^a.

^α ἀπαλλάττουσι [†] ῥῆον, ὅσαις δὲ ^ν πολλὰς, χαλεπώτερον. Πονοῦσι γὰρ τὰς ἡμέρας ταύτας· ταῖς μὲν γὰρ ^ω ἀθρόα ^κ ἡ κάθαρσις γίνεται ταῖς δὲ κατ' ὀλίγον, τὸ δὲ σῶμα βαρύνεται πάσαις, ἕως ἂν ἐξέλθῃ. Πολλαῖς δὲ καὶ ὅταν ὁρμῇ τὰ ³ καταμήνια καὶ μέλλῃ ^γ ῥήγνυσθαι, πνιγμοὶ γίνονται καὶ ψόφος ἐν ταῖς ὑστέραις, ἕως ἂν ῥαγῇ. Φύσει μὲν οὖν ἡ συλληψις γίνεται μετὰ τὴν τούτων ἀπαλλαγὴν ταῖς γυναιξίν· καὶ ὅσαις μὴ γίγεται ταῦτα, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἄτεκνοι διατελοῦσιν. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ μὴ γινομένων τοιῶν ἐναι συλ- ⁴ λαμβάνουσιν, ^α ὅσαις συναθροίζεται ἱκμὰς τοσαύτη ὅση ταῖς ^α γειναμέναις ὑπολείπεται μετὰ τὴν κάθαρσιν, ἀλλὰ μὴ ὥστε καὶ θύραζε ^β ἐξίεναι. Καὶ γινομένων ἔτι ἐναι συλλαμβάνουσιν· ὕστερον δ' οὐ συλλαμβάνουσιν, ὅσαις ^ε εὐθὺς μετὰ τὴν κάθαρσιν αἱ ὑστέραι συμμύουσιν. Γίνεται δ' ἐνίαις καὶ ⁵ κνούσαις διὰ τέλους τὰ γυναικεῖα· συμβαίνει μέντοι ^δ ταύταις φαῦλα τίκτειν, καὶ ἡ μὴ σώζεσθαι εἰς αὐξὴν ἢ ἀσθενῆ τὰ ^ε ἔκγονα γίγνεσθαι. Πολλαῖς δὲ καὶ διὰ τὸ δεῖσθαι τῆς ⁶ συνουσίας ἢ διὰ τὴν νεότητα καὶ τὴν ἡλικίαν, ἢ διὰ τὸ χρόνον ἀπέχεσθαι πολύν, καταβαίνουσιν αἱ ὑστέραι κάτω, καὶ τὰ γυναικεῖα γίνεται πολλάκις τρις τοῦ μηνός, ἕως ἂν συλλάβωσιν· ^ε τότε ^δ ^ε ἀπέρχονται πάλιν εἰς τὴν ἄνω τόπον τὸν οἰκεῖον. Ἐνίστε δὲ ^κ καὶ συμβῇ ἔχουσα, τύχη δ' ὑγρὰ αἴσα, ^γ ἀποφυσθῇ τοῦ σπέρματος τὸ ὑγρότερον. Πάντων δὲ τῶν ζώων, ὥσπερ αἶρηται καὶ πρότερον, ταῖς γυναιξὶ μᾶλλον τῶν ἄλλων θηλειῶν ἡ κάθαρσις γίνεται πλείστη. Τοῖς μὲν ⁸ ^ι γὰρ ^κ μὴ ζυγοτοκοῦσιν οὐθέν τοιοῦτον ^ι ἐπισσημαίνει διὰ τὸ τὴν περίττωσιν ταύτην τρέπεσθαι εἰς τὸ σῶμα (μεῖζω τε γὰρ ἓνα τῶν ἀρρένων ἐστὶ, καὶ ἔτι τοῖς μὲν εἰς φολίδας τοῖς δ' εἰς ^μ λεπίδας τοῖς δ' εἰς τὸ τῶν πτερῶν ^ν ἀναλίσκεται

^α ἀπαλλάττουσι—ἡμέρας om. P. [†] ῥῆδιον A^a. ^ν πολλὰς A^a.C^a. ^ω ἀθρόως A^a.C^a. ^κ γίνεται ἡ κάθαρσις D^a. ^γ ῥήγνυσθαι] γίγνεσθαι D^a. ^α ὅσαις—ἐναι συλλαμβάνουσιν om. A^a. ^α γινομέναις C^a. ^β ἐξιόντων καὶ γεινομένων D^a. ^ε εὐθὺς P.A^a.C^a. ^δ αὐταῖς P.D^a. ^ε ἔκγονα P. ^ε τότε] ὅταν A^a.C^a. ^ε ἀπέρχονται A^a. ^κ καὶ P, καὶ μὴ D^a. ^ι γὰρ om. A^a.C^a. ^κ μὴ om. P.A^a.C^a. ^ι ἐπισσημαίνει C^a.D^a. ^μ λεπίδας P. ^ν ἀλίσκεται A^a.C^a.

πλήθος), τοῖς δὲ πεζοῖς καὶ ζωοτόκοις εἰς τε τὰς τρίχας καὶ τὸ σῶμα (λείον γὰρ ἄνθρωπός ἐστι ὁ μόνον) καὶ εἰς τὰ οὖρα (παχεῖαν γὰρ τὰ πλείστα καὶ πολλὴν τὰ τοιαῦτα ποιεῖται τὴν ἑκκρίσιν)· ταῖς δὲ γυναιξὶν ἀντὶ τούτων τρέπεται
 9 τὸ περίττωμα εἰς τὴν κάθαρσιν. Ὁμοίως δ' ἔχει ῥ τούτο καὶ ἐπὶ τῶν ἄρρένων· πλείστον γὰρ ὡς κατὰ τὸ μέγεθος ἀφήσιν σπέρμα τῶν ἄλλων ζώων ἄνθρωπος (διὸ καὶ ῥ λειότατον τῶν ζώων ῥ ἐστὶν ἄνθρωπος), καὶ αὐτῶν δ' οἱ ὑγρότεροι τὰς φύσεις καὶ μὴ ῃ πολύσαρκοι λίαν, καὶ οἱ λευκότεροι
 10 δὲ τῶν μελάνων. Καὶ ἐπὶ γυναικῶν δὲ τὸν αὐτὸν τρόπον ταῖς γὰρ εὐσάρκοις πορεύεται εἰς τὴν τροφήν τοῦ σώματος τὸ πολὺ τῆς ἑκκρίσεως. Καὶ ἐν ταῖς ὁμιλίαις δὲ τῶν ἀφροδισίων αἱ λευκότεραι τὴν φύσιν ἐξικμάζουσι μᾶλλον τῶν
 4 μελαινῶν. ῥ Ποιεῖ δὲ τῆς τροφῆς τὰ ὑγρά καὶ δριμέα τοιαύτην τὴν ὁμιλίαν μᾶλλον.

- 3 Γίνεται δὲ σημεῖον τοῦ συνειληφέναι ταῖς γυναιξὶν, ὅταν εὐθὺς γένηται μετὰ τὴν ὁμιλίαν ὁ τόπος ξηρός. Ἄν μὲν οὖν ῥ λεία τὰ χεῖλη ἢ τοῦ στόματος, οὐ θέλει ῡ συλλαμβάνειν (ἀπολισθαίνει γάρ), οὐδ' ἂν παχέα· ἂν δ' ἀπτομένῃ τῇ δακτύλῳ τραχύτερα ἢ καὶ ἀντέχεται, καὶ Ὶ ἂν λεπτὰ τὰ
 2 χεῖλη, τότε εὐκαίρως ἔχει πρὸς τὴν σύλληψιν. Πρὸς μὲν οὖν τὸ συλλαμβάνειν τοιαύτας δεῖ κατασκευάζειν τὰς ὑστέρας, πρὸς δὲ τὸ μὴ συλλαμβάνειν τούναντίον· ῃ ἂν γὰρ ἢ λεία τὰ χεῖλη, οὐ συλλαμβάνει· διὸ ῁ ἔνιαι ῃ τῆς μήτρας πρὸς ὃ πίπτει τὸ σπέρμα, ἀλείφουσιν ἐλαίῳ κεδρίνῳ ἢ ῃ ψι-
 3 μυθίῳ ἢ ῁ λιβανωτῷ, διέντες ἐλαίῳ. Ἐὰν δὲ ἑπτὰ ἐμμεῖνη ἡμέρας, φανερόν ὅτι εἴληπται· αἱ γὰρ καλούμεναι ῃ ἐκρύσεις ἐν ταύταις γίνονται ταῖς ἡμέραις. Αἱ δὲ καθάρσεις φοιτῶσι ταῖς πλείσταις ἐπὶ τινὰ χρόνον συνειληφύαις, ἐπὶ μὲν τῶν

ο μᾶλλον A^a. ῥ τούτοις D^a. ῑ τελειότατον P.A^a.C^a. ῑ ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος P. ῃ π. λείοι καὶ λευκότεροι τῶν D^a. ῑ μελάνων A^a.C^a. ῖ ποιεῖται A^a. ῗ λεία om. pr. A^a. Ῐ post. συλλαμβάνειν C^a. λεπτὰ δὲ οὐκ εὐχρηστα, A^a. λευκὰ οὐκ εὐχρηστα. Ῑ εἰάν C^a. Ὶ εἰάν C^a. Ί ἔνιοι A^a.C^a.D^a. ῜ τῆς—πίπτει] διὰ τὸ τῆς μήτρας πρόσω προσπίπτειν P.A^a.C^a. ῝ ψιμμυθίῳ P. ῞ λιβανωτῷ A^a. ῟ ἐκκρίσεις P.

θηλειῶν τριάκονθ' ^ι ἡμέρας μάλιστα, περὶ ^ς δὲ τετταράκοντα ἐπὶ τῶν ἀρρένων. Καὶ μετὰ τοὺς τόκους. ^δ ^h αἱ καθάρσεις 4 βούλονται τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν ἀποδιδόναι ^ι τοῦτον, οὐ μὴν ἑξακριβοῦσί γε πάσαις ὁμοίως. Μετὰ δὲ τὴν σύλληψιν ^k καὶ τὰς ἡμέρας τὰς εἰρημένας οὐκέτι κατὰ φύσιν, ἀλλ' εἰς τοὺς ^ι μαστοὺς τρέπεται καὶ γίνεται γάλα. Ἐπισημαίνει δὲ τὸ πρῶτον μικρόν ^m τε καὶ ἀραχνιώδες τὸ γάλα ἐν τοῖς ^ι μαστοῖς. Ὅταν δὲ συλλάβωσιν, αἰσθησις μάλιστα ⁿ ἐγγί- 5 νεται ἔν τε ταῖς λαγόσιν· ἐνίαις γὰρ γίνονται πληρέστεραι εὐθύς· μᾶλλον δ' ἐπιδήλως τοῦτο συμβαίνει ταῖς ἰσχυαῖς. Καὶ ^ο ἐν τοῖς βουβώσιν ἐπὶ ^p μὲν τῶν ἀρρένων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν τῷ δεξιῷ μᾶλλον περὶ τὰς τετταράκοντα γίνεται ἡ κίνησις, τῶν δὲ θηλειῶν ἐν τῷ ἀριστερῷ περὶ ^q ἐννεήκονθ' ἡμέρας. Οὐ μὴν ἀλλ' ἀκρίβειάν γε τούτων οὐδεμίαν ὑπο- 6 ληπτέον· πολλαὶ γὰρ θηλυτοκούσαις ἡ κίνησις ἐν τῷ δεξιῷ γίνεται, καὶ ταῖς ἐν τῷ ἀριστερῷ ἄρρεν· ἀλλὰ ^r καὶ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα διαφέρει ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ^s τῷ μᾶλλον ^t καὶ ἥττον. Περὶ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον ^v καὶ σχίζεται τὸ κύημα· ^w τὸν δ' ἔμπροσθεν ἀναρθρον συνέστηκε κρεῶδες. Καλοῦνται δ' ^x ἐκρύσεις μὲν αἱ μέχρι τῶν ἐπτὰ ἡμερῶν δια- 7 φθοραί, ἐκτρωσμοὶ δ' αἱ μέχρι τῶν τετταράκοντα· καὶ πλεῖστα διαφθείρεται τῶν κυημάτων ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις. Τὸ μὲν οὖν ἄρρεν ὅταν ἐξέλθῃ ^y τετταρακοστiaίον, ἐὰν μὲν 8 εἰς ἄλλο τι ἀφῇ τις, διαχεῖται τε καὶ ἀφανίζεται, ἐὰν δ' εἰς ψυχρὸν ὕδωρ, συνίσταται οἶον ἐν ὑμένι· τούτου δὲ ^z διακνησθέντος φαίνεται τὸ ἔμβρυον τὸ μέγεθος ἡλίκον μύρμηξ τῶν μεγάλων, τὰ τε ^a μέλη δῆλα, τὰ τε ἄλλα πάντα καὶ

^ι ἡμέραις A^a. ^ς τετταράκοντα δὲ P.C^a.D^a. ^h αἱ om. P.C^a. ^ι τοῦτον Schneiderus: codices τούτων. ^k καὶ τὰς εἰρημένας ἡμέρας P. ^ι μασθοὺς et mox μασθοῖς P.A^a. ^m τε] τι A^a. ⁿ γίνεται ἐν ταῖς D^a. ^ο ἐν] ἐπὶ P.D^a. ^p μὲν οὖν τῶν D^a. ^q ἐννεήκονθ' C^a. ^r καὶ ante ταῦτα om. D^a. ^s τῷ] κατὰ τὸ D^a, καὶ τὸ P, καὶ τῷ A^a. ^t καὶ τὸ ἥττον D^a. ^v καὶ σχίζεται] οὐχίζεται A^a. ^w τὸν] τὸ A^a.C^a. ^x ἐκκρίσεις P. ^y τετταρακοστiaίον A^a, τεσσαρακοστiaίον C^a. ^z διακνησθέντος C^a, διαχυθέντος P, διασχισθέντος A^a. ^a μέρη C^a.D^a.

τὸ αἰδοῖον, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ καθάπερ ἐπὶ τῶν ἄλλων ζώων
 9 μέγιστοι. Τὸ δὲ θῆλυ, ὃ τι μὲν ἂν διαφθαρῇ ἐντὸς τῶν
^bτριῶν μηνῶν, ἀδιάρθρωτον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ φαίνεται· ὃ τι
 δ' ἂν ἐπιλάβῃ τοῦ τετάρτου μηνός, γίνεται ἐσχισμένον καὶ
 10 διὰ ταχέων λαμβάνει τὴν ἄλλην διάρθρωσιν. ^cΤέως μὲν
 οὖν πᾶσαν τὴν τελείωσιν τῶν μορίων βραδύτερον ^dἀπολαμ-
 βάνει τὸ θῆλυ τοῦ ἄρρενος, καὶ δεκάμηνα γίνεται μᾶλλον
 τῶν ἀρρένων· ^eὅταν δὲ γένηται, θάττον τὰ θήλεα τῶν ἀρρέ-
 νων καὶ νεότητα καὶ ἀκμὴν λαμβάνει καὶ γῆρας, καὶ μᾶλλον
 αἱ ^fπλείοσι χρώμεναι τόκοις, ὥσπερ εἴρηται πρότερον.

- 4 Ὅταν δὲ συλλάβῃ ἢ ὑστέρα τὸ σπέρμα, εὐθὺς συμμύει
 ταῖς πολλαῖς, μέχρι γέκωνται ἑπτὰ μῆνες· τῷ δ' ὀγδόῳ
 χάσκουσιν· καὶ τὸ ἔμβρυον, εἰ ἢ γόνιμον, προκαταβαίνει
 2 τῷ ὀγδόῳ μηνί. Τὰ δὲ μὴ γόνιμα ἀλλ' ^gἀποσπεπνιγμένα
 ὀκτάμηνα ἐν τοῖς τόκοις ^hοὐκ ἐκφέρουσιν ὀκτάμηναι αἱ γυ-
 ναῖκες, οὔτε προκαταβαίνει κάτω τὰ ἔμβρυα τῷ ὀγδόῳ μηνί,
 οὔτε αἱ ὕστεραι ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ χάσκουσιν· ἀλλὰ ση-
 μεῖον ὅτι οὐ γόνιμον, εἰ γένηται μὴ ⁱσυμπεσόντων τῶν
 3 εἰρημένων. Μετὰ δὲ τὰς συλλήψεις αἱ γυναῖκες βαρύνονται
 τὸ σῶμα πᾶν, καὶ ^kσκότοι πρὸ τῶν ὀμμάτων καὶ ἐν τῇ κε-
 φαλῇ γίνονται πόνοι. Ταῦτα δὲ ταῖς μὲν θάττον καὶ σχε-
 δὸν ^lδεκαταίαις γίνεται, ταῖς δὲ ^mβραδύτερον, ὅπως ἂν τύ-
 χωσιν οὖσαι τῷ περιττωματικαῖ εἶναι μᾶλλον καὶ ἥττον.
 4 Ἐτι δὲ ναυταὶ καὶ ⁿἔμετοι λαμβάνουσι τὰς πλείστας, καὶ
 μάλιστα τὰς τοιαύτας, ὅταν αἱ τε καθάρσεις στῶσι καὶ
 μήπω εἰς τοὺς ^oμαστούς τετραμμένοι ὦσιν. Ἐνταῦθα μὲν οὖν
 ἀρχόμεναι μᾶλλον πονοῦσι τῶν γυναικῶν, ἐνταῦθα δ' ὕστερον,
 ἥδη τοῦ κινήματος ἔχοντος αὐξήσιν μᾶλλον· πολλαῖς δὲ καὶ
 5 πολλάκις ^pκαὶ στραγγουρίαι γίνονται τὸ τελευταῖον. Ὡς
 μὲν οὖν ἐπὶ τὸ πολὺ ῥᾶον ἀπαλλάττουσιν αἱ τὰ ἄρρενα κύ-

^b τριῶν om. D^a. ^c τέως Camotiana, ἕως P.A^a.C^a, ἐν ^fD^a. ^d ἀπο-
 λαμβάνη C^a. ^e ὅταν—ἀρρένων om. C^a. ^f χρώμεναι πλείοσι P.D^a.
^g ἀποπνιγμένα P, ἀποπνιγμένα D^a. ^h οὐκ] μὴ A.P, ἀ μὴ C^a. ⁱ πεσόν-
 των A^a. ^k σκότος C^a. ^l δεκαταίαις A^a. ^m βραδύτερον P.A^a. ⁿ ἔμετοι
 A^a.C^a. ^o μαστούς P.A^a. ^p καὶ alterum om. D^a.

ουσαι καὶ μᾶλλον ^ι μετ' εὐχροίας διατελοῦσιν, ἐπὶ δὲ τῶν
 θηλειῶν τοῦναντίον· ἀχρούστεραί ^ι τε γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ,
 καὶ βαρύτερον διάγουσι, καὶ πολλαῖς περὶ τὰ σκέλη οἰδή-
 ματα καὶ ἐπάρσεις γίνονται τῆς σαρκός· οὐ μὲν ^β ἀλλ' ἐνίαις
 γίνεται καὶ τὰναντία τούτων. Εἰώθασι δὲ ταῖς κυούσαις ⁶
^ι αἱ ἐπιθυμῖαι γίνεσθαι παντοδαπαὶ καὶ μεταβάλλειν ὁξέως,
 ὃ καλοῦσι τινες κισσᾶν· καὶ ἐπὶ τῶν θηλειῶν ὁξύτεραι μὲν
 αἱ ἐπιθυμῖαι, ^ι παραγινομένων δὲ ἦττον δύνανται ἀπολαύειν.
 Ὀλίγαις δὲ τισι συμβαίνει ^ω βέλτιον ἔχειν τὸ σῶμα κυού-
 σαις. Μάλιστα δὲ ἀσῶνται, ὅταν ἄρχωνται τὰ παιδία τρί-
 χας ^κ ποιεῖν. Αἱ δὲ τρίχες ταῖς μὲν κυούσαις αἱ μὲν συγγε-
 νεῖς γίνονται ἐλάττους καὶ ^γ ῥέουσιν, ἐν οἷς δὲ ^κ μὴ εἰώθασιν
 ἔχειν τρίχας, ταῦτα δασύνεται μᾶλλον. Καὶ κίνησιν δὲ
 παρέχεται ἐν τῷ σώματι μᾶλλον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὸ ἄρρεν
 τοῦ θήλεος, καὶ τίκτεται θάττον, τὰ δὲ θήλεα βραδύτερον.
 Καὶ ὁ πόνος ἐπὶ μὲν τοῖς θήλεσι συνεχῆς καὶ νωθρότερος, ⁸
 ἐπὶ δὲ τοῖς ἄρρεσιν ὁξὺς μὲν, πολλῷ δὲ χαλεπώτερος. Αἱ
 δὲ πλησιάζουσαι πρὸ τῶν τόκων τοῖς ^α ἀνδράσι θάττον
 τίκτουσιν. Δοκοῦσι δ' ὠδίνειν αἱ γυναῖκες ἐνίοτε οὐ γινο-
 μένης ὠδίνος, ἀλλὰ διὰ τὸ τὴν κεφαλὴν στρέφειν τὸ ἔμβρυον
 φαίνεται ὠδίνος ἀρχὴ τοῦτο γίνεσθαι. Τὰ μὲν οὖν ἄλλα ⁹
 ζῆα μοναχῶς ποιεῖται τὴν τοῦ τόκου τελείωσιν· εἰς γὰρ
 ὥριστα τοῦ τόκου χρόνος πᾶσιν· ἀνθρώπῳ δὲ πολλοὶ μόνῳ
 τῶν ζῴων· καὶ γὰρ ἐπτάμηνα καὶ ὀκτάμηνα καὶ ἐννεάμηνα
 γίνεται, καὶ δεκάμηνα τὸ ^β πλείστον· ἔναι δ' ἐπιλαμβάνουσι
 καὶ τοῦ ἐνδεκάτου μηνός. Ὅσα μὲν οὖν ^γ γίνεται πρότερα ¹⁰
 τῶν ἐπτὰ μηνῶν, ^δ οὐδὲν οὐδαμῇ δύναται ζῆν· τὰ δ' ἐπτά-
 μηνα γόνιμα γίνεται πρῶτον, ἀσθενῇ δὲ τὰ πολλὰ (διὸ καὶ
 σπαργανούσιν ἐρίοις αὐτά), πολλὰ δὲ καὶ τῶν πόρων ^ε ἐνίους
 ἔχοντα ἀσχίστους, οἷον ὥτων καὶ μυκτῆρων· ἀλλ' ἐπαυξανο-

^ι διατελοῦσι μετ' εὐχροίας A^a. ^ι τε] τὸ P.A^a.C^a, om. D^a. ^β ἀλλὰ
 καὶ ἐνίαις τε γίνεται P.A^a.C^a. ^ι αἱ om. D^a. ^γ περιγινομένων A^a.
^ω βελτίῳ P.A^a.C^a. ^κ ποιεῖν] φύειν D^a. ^γ ἐκρέουσιν D^a. ^κ μὴ om. C^a.
^α ἄρρεσι C^a. ^β πλείον P. ^γ γίνεται πρότερον P, πρότερον γίνεται D^a.
^δ οὐδὲ A^a. ^ε ἐνίους A^a.

μένοις διαρθροῦται, καὶ βιοῦσι πολλὰ καὶ τῶν τοιούτων.

- ¹¹ Τὰ δ' ὀκτάμηνα περὶ μὲν Αἴγυπτον καὶ ἐν ἐνίοις τόποις, ὅπου εὐέκφοροι αἱ γυναῖκες καὶ φέρουσί τε πολλὰ ῥαδίως καὶ τίκτουσι, καὶ ¹γενόμενα δύναται ζῆν, καὶν τερατώδη γένηται, ἐνταῦθα μὲν ζῇ τὰ ὀκτάμηνα καὶ ἐκτρέφεται, ἐν δὲ τοῖς περὶ τὴν Ἑλλάδα τόποις ὀλίγα πάμπαν σώζεται, τὰ δὲ πολλὰ ἀπόλλυται· καὶ διὰ τὴν ὑπόληψιν, καὶν σωθῇ τι, νομίζουσιν οὐκ ὀκτάμηνον εἶναι τὸ ²γεγεννημένον, ἀλλὰ λα-
¹²θεῖν ἐαυτὰς αἱ γυναῖκες ^hσυλλαβοῦσαι πρότερον. Πονοῦσι δ' αἱ γυναῖκες μάλιστα τὸν μῆνα τὸν τέταρτον καὶ τὸν ὄγδοον, καὶ ἐὰν διαφθείρωσι τετάρτῳ ἢ ὀγδόῳ μηνί, διαφθεύονται καὶ ¹αὐταὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ὥστ' οὐ μόνον τὰ ὀκτάμηνα ^kοὐ ζῇ, ἀλλὰ καὶ διαφθειρομένων αἱ τίκτουσαι
¹³κινδυνεύουσιν. Τὸν αὐτὸν ¹δὲ τρόπον δοκεῖ λανθάνειν καὶ ὅσα φαίνεται τίκτεσθαι πολυχρονιώτερα τῶν ^mἐνδεκα μηνῶν· καὶ γὰρ τούτων ἢ τῆς συλλήψεως ἀρχὴ λανθάνει τὰς γυναῖκας· πολλάκις γὰρ πνευματικῶν ⁿγενομένων ἔμπροσθεν τῶν ὑστερῶν, μετὰ ταῦτα πλησιάσασαι καὶ συλλαβοῦσαι ἐκείνην οἶονται τὴν ἀρχὴν εἶναι τῆς συλλήψεως, δι' ἣν ἐχρήσαντο τοῖς σημείοις ^oὁμοίοις.
- ¹⁴ Τὸ δὲ δὴ πλῆθος τῶν τόκων τῆς τελειώσεως ^pπαρὰ τὰλλα ζῶα τοῖς ἀνθρώποις ταύτην ἔχει τὴν διαφορὰν· καὶ τῶν μὲν μονοτόκων ὄντων τῶν δὲ πολυτόκων, ἐπαμφοτερίζει τὸ γένος ^qτὸ τῶν ἀνθρώπων. Τὸ μὲν γὰρ πλείστον καὶ παρὰ τοῖς πλείστοις ^{en}τίκτουσιν αἱ γυναῖκες, πολλάκις δὲ καὶ πολλα-
¹⁵χοῦ δίδυμα, οἶον καὶ περὶ Αἴγυπτον. Τίκτουσι δὲ καὶ τρία καὶ τέτταρα, περὶ ἐνίους μὲν καὶ σφόδρα τόπους, ὥσπερ ^rεῖρηται πρότερον. Πλείστα δὲ τίκτεται πέντε τὸν ἀριθμόν· ἥδη γὰρ ὥπται ^sτοῦτο καὶ ἐπὶ πλείονων συμβεβηκός.

^f γεννώμενα P.C^a.D^a. ^g γεγεννημένον A^a. ^h ξυμβάλλουσαι D^a. συλλαβοῦσαι—γυναῖκες om. A^a.C^a, συλλαβοῦσαι—μάλιστα om. P. ⁱ αὐται plerique. ^k οὐ ante ζῇ om. C^a. ^l δὲ om. C^a. ^m ἐνδεκαμήνων P, δεκαμήνων D^a. ⁿ γινομένων P.D^a. ^o ὁμοίοις om. D^a. ^p περὶ A^a. ^q τὸ ante τῶν om. A^a. ^r εῖρηται καὶ πρ. D^a. ^s καὶ ἐπὶ πλ. τοῦτο D^a.

Μία δέ τις ἐν τέτταρσι τόκοις ἔτεκεν ἑκοσιν· ἀνὰ πέντε γὰρ ἔτεκε, καὶ τὰ πολλὰ αὐτῶν ἐξετράφη. Ἐν μὲν οὖν 16 τοῖς ἄλλοις ζώοις, καὶ ἢ τὰ δίδυμα ἄρρεν καὶ θῆλυ, οὐθὲν ἥττον ἐκτρέφεται ὧς γινόμενα καὶ σώζεται τῶν ἀρρένων ἢ θηλειῶν· ἐν δὲ τοῖς ἀνθρώποις ὀλίγα σώζεται τῶν διδύμων, εἰς ἢ τὸ μὲν θῆλυ τὸ δ' ἄρρεν. Δέχεται δ' ὀχείαν κύοντα 17 μάλιστα τῶν ζώων ὡς γυνὴ καὶ ἵππος· τὰ δ' ἄλλα ὅταν πληρωθῇ, φεύγει τοὺς ἄρρενας, ὅσα μὴ πέφυκεν ἐπικυῖσθαι, καθάπερ δασύπους. Ἄλλ' ἵππος μὲν αὖ συλλάβῃ τὸ πρῶτον, οὐκ ἐπικυῖσθαι πάλιν, ἀλλ' ἐν τίκτει μόνον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ· ἐπ' ἀνθρώπῳ δ' ὀλίγα μὲν, γέγονε δέ ποτε. Τὰ μὲν 18 οὖν ὕστερον πολλῷ χρόνῳ συλληφθέντα ἡ οὐδὲν λαμβάνει τέλος, ἀλλὰ πόνον παρασχόντα συνδιαφθείρει τὸ προϋπάρχον (ἥδη γὰρ συνέβη γενομένης διαφθορᾶς καὶ δώδεκα ἔκπεσεῖν τὰ ἐπικυηθέντα)· εἰς δ' ἐγγὺς ἡ σύλληψις ἐγένετο, 19 καὶ τὸ ἐπικυηθὲν ἐξήνεγκαν, καὶ τίκτουσιν ὥσπερ ἡ δίδυμα γόνυ, καθάπερ καὶ τὸν Ἰφικλέα καὶ τὸν Ἡρακλέα ὡς μυθολογοῦσιν. Γέγονε ἡ γὰρ καὶ τοῦτο φανερόν· μοιχευομένη γάρ 19 τις τὸ ἐμὲν τῶν τέκνων τῷ ἀνδρὶ ἑοικὸς ἔτεκε, τὸ δὲ τῷ μοιχῷ. Ἦδη δὲ καὶ δίδυμα κύουσά τις ἐπεκύησε τρίτον, γενομένου δὲ τοῦ χρόνου τοῦ καθήκοντος τὰ μὲν ἑτελεύονα 20 τῷ χρόνῳ ἔτεκε, ἡ τὸ δὲ πεντάμηνον· καὶ τοῦτ' ἀπέθανεν εὐθύς. Καὶ ἑτέρα δὲ τινι συνέβη τεκούσῃ πρῶτον μὲν ἑπτὰ-20 μηνον, ὕστερον δὲ δύο ἑτελεύονα τεκεῖν· καὶ τούτων τὸ μὲν ἐτελεύτησε, ἡ τὰ δὲ ἐβίωσεν. Καὶ ἐκτιτρώσκουσαι δὲ τινες συνέλαβον ἅμα, καὶ τὸ μὲν ἐξέβαλον τὸ δ' ἔτεκεν. Ταῖς 21 δὲ πλείσταις, εἰς ἡ συγγένωνται· κυούσαις μετὰ τὸν ὄγδοον μῆνα, ὡς περίπλεον μυξώδους τὸ παιδίον ἑξέρχεται γλισχρότητος. Καὶ τῶν ἐδεσμάτων δὲ τῶν προσφερομένων περι-

ἔτεκεν] τέτοκεν A^a. ὡς γινόμενα P.D^a. ὡς ἡ γυνὴ P.A^a.C^a. ἡ οὐδὲ λαμβάνει τὸ τέλος A^a. ὡς ἐμπεσεῖν P.A^a. ἡ τὸ om. P.C^a.D^a. et pr. A^a. ἡ δίδυμοι A^a. ἡ ἐφικλέα P. ἡ καθομολογοῦσι A^a. ἡ γὰρ] δὲ C^a. ἡ μὲν ἐν τῶν D^a. ἡ τελεύονα] γέγονα C^a, om. A^a. ἡ τῷ om. P.A^a.C^a. ἡ γόνυ P.A^a. ἡ τὰ A^a.C^a. ἡ τελεύονα C^a. ἡ τὸ A^a. ἡ ἐξέβαλλον P. ἡ συγγένωνται P.A^a.C^a. ὡς περίπλεον P. ἡ ἐξέρχεται D^a.

δὲ τοῦτο μᾶλλον τοῖς πειρωμένοις ἀφροδισιάζειν τοῖς γὰρ
 περὶ ταῦτα προθυμουμένοις καὶ μεταβάλλουσιν αἱ φωναὶ εἰς
 τὴν τῶν ἀνδρῶν φωνήν, ^m ἀπεχομένοις δὲ τούναντίον ⁿ ἐὰν
 δὲ ^o καὶ συναποβιάζονται ταῖς ἐπιμελείαις, ὅπερ ποιῶσιν
 ἔνιοι τῶν περὶ τὰς χορείας σπουδαζόντων, καὶ μέχρι πόρρω
^p διαμένει καὶ τὸ πάμπαν μικρὰν λαμβάνει μεταβολήν. Καὶ
^q μαστῶν ἔπαρσις γίνεται καὶ αἰδοίων, οὐ μεγέθει μόνον
 ἀλλὰ καὶ εἶδει. Συμβαίνει δὲ περὶ τοῦτον τὸν χρόνον τοῖς
 τε πειρωμένοις τρίβεσθαι περὶ τὴν τοῦ σπέρματος πρόεσιν
 οὐ μόνον ἡδονὴν γίνεσθαι τοῦ σπέρματος ἐξιόντος, ἀλλὰ καὶ
^r βλύπην. Περὶ τὸν αὐτὸν δὲ χρόνον καὶ τοῖς θήλεσιν ^s ἢ τ'
 ἔπαρσις ^t γίνεται τῶν ^u μαστῶν καὶ τὰ καταμήνια καλούμενα
 καταρρήγνυται· τοῦτο δ' ἐστὶν αἷμα οἶον νεόσφακτον. Τὰ
 δὲ λευκὰ καὶ παιδίους ^v γίνεται νέοις οὖσι πάμπαν, ^w μᾶλλον
 δ' ἂν ὑγρὰ χρῶνται τροφῇ καὶ κωλύει τὴν ^x αὔξην, καὶ τὰ
^y σώματα ^z ἰσχυαίνει τῶν παιδίων. Τὰ δὲ καταμήνια γίνεται
 ταῖς πλείσταις ἤδη τῶν ^a μαστῶν ἐπὶ δύο δακτύλους ἡμέ-
 νων. Καὶ ἡ φωνὴ δὲ καὶ ^b ταῖς παισὶ μεταβάλλει ^c περὶ
 τὸν χρόνον τοῦτον ἐπὶ τὸ βαρύτερον. Ὅλως μὲν γὰρ γυνή
 ἀνδρὸς ^d ὀξυφωνότερον, αἱ δὲ νέαι τῶν πρεσβυτέρων, ὥσπερ
 καὶ ^e οἱ παῖδες τῶν ἀνδρῶν· ἀλλ' ἐστὶν ^f ἡ φωνὴ ὀξυτέρα ^g ἢ
 τῶν θηλειῶν παίδων ἢ τῶν ἀρρένων, καὶ ὁ παρθένιος αὐλὸς
^h τοῦ παιδικοῦ ὀξύτερος. Μάλιστα δὲ καὶ φυλακῆς δεόνται
 περὶ τὸν χρόνον τοῦτον· μάλιστα γὰρ ὁρμῶσι πρὸς ⁱ τὴν
 τῶν ἀφροδισίων χρῆσιν ἀρχομένων αὐτῶν, ὥστε ἂν ^j μὴ
 διευλαβηθῶσι μὴθὲν ἐπὶ ^k ἡ πλείον ^l κινήσαι ^m οὐ αὐτὰ τὰ σώ-
 ματα ⁿ μεταβάλλει μὴθὲν χρωμένων ἀφροδισίοις, ἀκολουθεῖν

^m τοῖς δ' ἀπεχομένοις D^a. ⁿ ἂν A^a. ^o καὶ om. D^a. ^p διαμένειν A^a.
^q μαστῶν P.D^a. ^r γίνεσθαι A^a. ^s μαστῶν P. ^t οὖσι γίνεται νέοις
 A^a.D^a. ^v μᾶλλον] πάντῃ P. ^w αὔξην C^a, αὔξησιν A^a.D^a. ^x ἰσχυαί-
 νει A^a. ^y μαστῶν P. ^z ταῖς] τοῖς D^a. ^a περὶ om. A^a. ^b ὀξυφωνό-
 στερον C^a. ^c οἱ om. P.A^a.C^a. ^d ὀξυτέρα ἢ φωνή D^a. ^e ἢ om. P.D^a.
^f τὴν—αὐτῶν] τὸν ἀφροδισιασμόν P. ^g μὴ διευλ.] ἤδη εὐλ. P.A^a.C^a.
^h πλέον A^a. ⁱ κινεῖσθαι A^a, κινεῖν P.D^a. ^k οὐ] ἔως οὐ A^a, ἢ ὅσον
 P.D^a. ^l μεταβάλλει A^a.

εἶωθεν εἰς τὰς ὕστερον ἡλικίας. Αἱ τε γὰρ νέαι πάμπαν⁹ ἀφροδισιαζόμεναι ἀκολαστότεραι γίνονται καὶ οἱ ἄρρενες, εἴαν τ' ἐπὶ θάτερα εἴαν τ' ἐπ' ἀμφότερα ἀφυλακτῆσωσιν· οἱ τε γὰρ ^mσπόροι ἀναστομοῦνται, καὶ ποιούσιν εὖρον τὸ σῶμα ταύτην· καὶ ἅμα ἡ τότε μνήμη τῆς συμβαινούσης ἡδονῆς ἐπιθυμίαν ποιεῖ τῆς τότε γινομένης ὁμιλίας. Γίνονται δέ τινες ¹⁰ ἄνηβοι ἐκ γενετῆς καὶ ἄγονοι διὰ τὸ πηρωθῆναι περὶ ⁿτὸν τόπον τὸν γόνιμον· ὁμοίως δὲ καὶ γυναῖκες γίνονται ἄνηβοι ἐκ γενετῆς. Μεταβάλλουσι δὲ καὶ τὰς ἔξεις καὶ τὰ ἄρρενα ¹¹ καὶ τὰ θήλεα περὶ ^oτε τὰ ὑγιεινότερα εἶναι ^pκαὶ νοσερώτερα, καὶ περὶ τὴν τοῦ σώματος ἰσχύτητα καὶ παχύτητα καὶ ^qεὐτροφίαν· μετὰ γὰρ τὴν ἡβὴν οἱ μὲν ἐξ ἰσχυῶν παχύνονται καὶ ὑγιεινότεροι γίνονται, οἱ δὲ τούναντίον· ὁμοίως δὲ τοῦτο συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν παρθένων. ^υΟσοι μὲν γὰρ ¹² παῖδες ἢ ὅσαι παρθένοι ^rπεριττωματικὰ τὰ σώματα εἶχον, συναποκρινόμενων τῶν τοιούτων τοῖς μὲν ἐν τῷ σπέρματι ^sταῖς δ' ἐν τοῖς καταμηνίοις ὑγιεινότερα τὰ σώματα γίνεται καὶ εὐτραφέστερα, ἐξιόντων τῶν ἐμποδιζόντων τὴν ὑγίειαν καὶ τὴν τροφήν· ^tὅσοι δὲ τούναντίον, ἰσχυρότερα καὶ ^vνοσερώτερα τὰ σώματα γίνεται· ἀπὸ γὰρ τῆς φύσεως καὶ τῶν καλῶς ἐχόντων ἡ ἀπόκρισις γίνεται τοῖς μὲν ἐν τῷ σπέρματι ταῖς δ' ἐν τοῖς καταμηνίοις. ^υἘτι δὲ ταῖς ^wγε παρθένοις ¹³ καὶ τὰ περὶ ^xτοὺς μαστοὺς γίνεται διαφερόντως ^yἐτέραις πρὸς ἐτέρας· αἱ μὲν γὰρ πάμπαν ^zμεγάλους ἴσχουσιν, αἱ δὲ μικροὺς. ^υὩς ἐπὶ τὸ πολὺ δὲ συμβαίνει τοῦτο, ὅσαι ἂν ¹⁴ παῖδες ^aοὔσαι περιττωματικαὶ ᾧσιν· μελλόντων γὰρ καὶ οὐπω γινομένων τῶν γυναικείων, ὅσῃ ἂν πλείων ^bἡ ὑγρότης ^cἢ, τοσούτῃ μᾶλλον ἀναγκάζει αἵρεσθαι ἄνω, ἕως ἂν καταρ-

^m σπόροι A^a. ⁿ τὸν τρόπον τὸν γόνιμον A^a, τὸν γόνιμον τόπον P.
^o τε om. D^a. ^p καὶ περὶ τὸ νοσερώτερα P.C^a, καὶ περὶ τὸ νοσώτερον A^a.
^q εὐτροφίαν A^a. ^r περιττωματικὰ intp: codices περιττώματα κατὰ.
^s τοῖς P.C^a. ^t ὅσοις A^a.C^a.D^a. ^v νοσακρώτερα C^a. ^w γε] τε A^a, om. D^a. ^x τοὺς μαστοὺς P, τοῦ μασθοῦ pr. A^a, τοῦ μασθοῦ C^a. ^y ἐτέ-
 ραις] ἑτέρα P. ^z μεγάλως ἔχουσιν A^a. ^a οὔσαι] ᾧσι P.C^a. οὔσαι περι-
 ττωματικαὶ om. pr. A^a. ^b ἢ om. D^a. ^c ἢ om. P.A^a.C^a.

ραγῇ· ὥστε ^d τότε λαβόντες ὄγκον οἱ ^e μαστοὶ διαμένονσι
¹⁵ καὶ εἰς τὸ ὕστερον. Καὶ τῶν ἀρρένων δὲ ἐπιδηλότεροι γί-
 νονται καὶ γυναικιώτεροι ^f οἱ μαστοί, καὶ νεωτέροις καὶ
 πρεσβυτέροις οὖσι, τοῖς ὕγροῖς καὶ λείοις καὶ μὴ φλεβώδεσι,
¹⁶ καὶ τούτων μᾶλλον τοῖς μέλασιν ^g ἢ λευκοῖς. Μέχρι μὲν οὖν
 τῶν ^h τρεῖς ἐπὶ τὰ ἐτῶν ⁱ τὸ μὲν πρῶτον ἄγονα τὰ σπέρματά
 ἐστίν· ἔπειτα ^k γόνιμα μὲν μικρά δὲ καὶ ἀτελῇ γεννῶσι καὶ
 οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ζώων τῶν
 πλείστων. Συλλαμβάνουσι μὲν ^l οὖν αἱ νέαι θάττον· ἐάν
¹⁷ δὲ συλλάβωσιν, ἐν τοῖς τόκοις ^m πονοῦσι μᾶλλον. Καὶ τὰ
 σώματα ⁿ δ' αὐτῶν ἀτελέστερα γίνεται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ
 γηράσκει θάττον, τῶν ^o ἀφροδισιαστικῶν ἀρρένων καὶ τῶν
 γυναικῶν τῶν τοῖς τόκοις χρωμένων πλείοσιν· δοκεῖ γὰρ οὐδ'
¹⁸ ἢ αὐξῆσις ἔτι γίνεσθαι μετὰ τοὺς τρεῖς τόκους. Καθίσταν-
 ται δὲ καὶ σωφρονίζονται μᾶλλον ὅσαι τῶν γυναικῶν ἀκό-
 λαστοι πρὸς τὴν ὁμιλίαν εἰσὶ τὴν τῶν ἀφροδισίων, ὅταν
¹⁹ ⁿ τοῖς τόκοις χρήσωνται πολλοῖς. Μετὰ δὲ τὰ τρεῖς ἐπὶ
 ἔτη αἱ μὲν γυναῖκες πρὸς τὰς τεκνογονίας ἤδη εὐκαίρως ἔχου-
 σιν, οἱ ^o δ' ἄνδρες ἔτι ἔχουσιν ἐπίδοσιν. Ἔστι δὲ τὰ μὲν
 λεπτὰ τῶν σπερμάτων ἄγονα, τὰ δὲ χαλαζώδη γόνιμα καὶ
 ὁ ἀρρενογόνα μᾶλλον· τὰ δὲ λεπτὰ καὶ μὴ θρομβώδη ὁ θηλυ-
 γόνα. Καὶ ^p τοῦ γενείου δὲ τρίχως συμβαίνει ^q τοῖς ἀρρεσι
 περὶ τὴν ἡλικίαν ταύτην.

- 2 Ἡ δὲ τῶν γυναικείων ὁρμὴ γίνεται περὶ φθίνοντας τοὺς
 μῆνας· διὸ φασὶ τινες τῶν σοφισζομένων καὶ τὴν σελήνην
 εἶναι θῆλυ, ὅτι ἅμα συμβαίνει ταῖς μὲν ἢ κάθαρσις τῇ ^δ ἢ
 φθίσις καὶ μετὰ τὴν κάθαρσιν καὶ τὴν φθίσιν ἢ πλήρωσις
 ἀμφοῖν. Καὶ ταῖς μὲν συνεχῶς καθ' ἕκαστον ὀλιγάκις τὰ
 καταμήνια φοιτᾷ, παρὰ ^r δὲ μῆνα τρίτον ταῖς πλείσταις.
² Ὅσαι μὲν οὖν ὀλίγον χρόνον γίνεται, δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας,

^d λαβόντες ὄγκον τότε D^a. ^e μασθοὶ P.A^a. ^f οἱ μασθοὶ P, om. D^a.
^g ἢ om. A^a.C^a. ^h δις D^a. ⁱ τὰ μὲν πρῶτα P. ^k γόνιμα] ἔγγονα P.
^l οὖν om. A^a. ^m πονοῦσι—sect. 17. τόκοις om. pr. A^a. ⁿ τοῖς
 om. D^a. ^o ἀρρενόγονα et θηλύγονα P.C^a. ^p τοῦ om. A^a.D^a. ^q τοῖς
 ἀρρεσι om. C^a.D^a. ^r μῆνα δὲ P.C^a.D^a.

^ς ἀπαλλάττουσι ^τ ῥῶον, ὅσαις δὲ ^ν πολλὰς, χαλεπώτερον. Ποιοῦσι γὰρ τὰς ἡμέρας ταύτας· ταῖς μὲν γὰρ ^ω ἄθρόα ^κ ἡ καθαρισίς γίνεται ταῖς δὲ κατ' ὀλίγον, τὸ δὲ σῶμα βαρύνεται πάσαις, ἕως ἂν ἐξέλθῃ. Πολλαῖς δὲ καὶ ὅταν ὁρμῇ τὰ ³ καταμήνια καὶ μέλλῃ ^γ ῥήγνυσθαι, πνιγμοὶ γίνονται καὶ ψόφος ἐν ταῖς ὑστέραις, ἕως ἂν ῥαγῇ. Φύσει μὲν οὖν ἡ συλλήψις γίνεται μετὰ τὴν τούτων ἀπαλλαγὴν ταῖς γυναιξίν· καὶ ὅσαις μὴ γίγεται ταῦτα, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἄτεκνοι διατελοῦσιν. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ μὴ γινομένων τούτων ἔναι συλ- ⁴ λαμβάνουσιν, ^ς ὅσαις συναθροίζεται ἱκμὰς τοσαύτῃ ὅσῃ ταῖς ^α γειναμέναις ὑπολείπεται μετὰ τὴν κάθαρσιν, ἀλλὰ μὴ ὥστε καὶ θύραζε ^β ἐξίεναι. Καὶ γινομένων ἔτι ἔναι συλλαμβάνουσιν· ὕστερον δ' οὐ συλλαμβάνουσιν, ὅσαις ^ε εὐθὺς μετὰ τὴν κάθαρσιν αἱ ὑστέραι συμμύουσιν. Γίνεται δ' ἐνιαῖς καὶ ⁵ σκούσαις διὰ τέλους τὰ γυναικεῖα· συμβαίνει μέντοι ^δ ταύταις φαῦλα τίκτειν, καὶ ἢ μὴ σώζεσθαι εἰς αὔξιν ἢ ἀσθενῇ τὰ ^ε ἐκγόνα γίγνεσθαι. Πολλαῖς δὲ καὶ διὰ τὸ δεῖσθαι τῆς ⁶ συνουσίας ἢ διὰ τὴν νεότητα καὶ τὴν ἡλικίαν, ἢ διὰ τὸ χρόνον ἀπέχεσθαι πολὺν, καταβαίνουσιν αἱ ὑστέραι κάτω, καὶ τὰ γυναικεῖα γίνεται πολλακίς τρις τοῦ μηνός, ἕως ἂν συλλάβωσιν· ^ε τότε δ' ^ς ἀπέρχονται πάλιν εἰς τὸν ἄνω τόπον τὸν οἰκεῖον. Ἐνίοτε δὲ ^β καὶ συμβῇ ἔχουσα, τύχῃ δ' ὑγρὰ οὔσα, ^γ ἀποφυσῇ τοῦ σπέρματος τὸ ὑγρότερον. Πάντων δὲ τῶν ζώων, ὥσπερ εἴρηται καὶ πρότερον, ταῖς γυναιξὶ μᾶλλον τῶν ἄλλων θηλειῶν ἡ καθαρισίς γίνεται πλείστη. Τοῖς μὲν ⁸ ^ι γὰρ ^κ μὴ ζυγοτοκοῦσιν οὐθέν τοιοῦτον ^λ ἐπισσημαίνει διὰ τὸ τὴν περίττωσιν ταύτην τρέπεσθαι εἰς τὸ σῶμα (μεῖζω τε γὰρ ἓνα τῶν ἀρρένων ἐστὶ, καὶ ἔτι τοῖς μὲν εἰς φολίδας τοῖς ^δ εἰς ^μ λεπίδας τοῖς ^δ εἰς τὸ τῶν πτερῶν ^ν ἀναλίσκεται

^ς ἀπαλλάττουσι—ἡμέρας om. P. ^τ ῥάδιον A^a. ^ν πολλὰς A^a. C^a. ^ω ἄθρόας A^a. C^a. ^κ γίνεται ἡ καθαρισίς D^a. ^γ ῥήγνυσθαι] γίγνεσθαι D^a. ^ς ὅσαις—ἔναι συλλαμβάνουσιν om. A^a. ^α γεινομέναις C^a. ^β ἐξιώντων καὶ γεινομένων D^a. ^ε εὐθὺς P. A^a. C^a. ^δ αὐταῖς P. D^a. ^ε ἐγγονα P. ^ε τότε] ὅταν A^a. C^a. ^ς ἀπέρχονται A^a. ^β καὶ P, καὶ μὴ D^a. ^ι γὰρ om. A^a. C^a. ^κ μὴ om. P. A^a. C^a. ^λ ἐπισυμβαίνει C^a. D^a. ^μ λοπίδας P. ^ν ἀλίσκεται A^a. C^a.

πλήθος), τοῖς δὲ πεζοῖς καὶ ζωοτόκοις εἰς τε τὰς τρίχας καὶ τὸ σῶμα (λεῖον γὰρ ἄνθρωπος ἐστὶ ὁ μόνον) καὶ εἰς τὰ οὖρα (παχεῖαν γὰρ τὰ πλείστα καὶ πολλὴν τὰ τοιαῦτα ποιεῖται τὴν ἔκκρισιν). ταῖς δὲ γυναιξὶν ἀντὶ τούτων τρέπεται
 9 τὸ περίττωμα εἰς τὴν κάθαρσιν. Ὁμοίως δ' ἔχει ^p τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν ἀρρένων· πλείστον γὰρ ὡς κατὰ τὸ μέγεθος ἀφίησι σπέρμα τῶν ἄλλων ζῴων ἄνθρωπος (διὸ καὶ ^q λειότατον τῶν ζῴων ^r ἐστὶν ἄνθρωπος), καὶ αὐτῶν δ' οἱ ὑγρότεροι τὰς φύσεις καὶ μὴ ^s πολύσαρκοι λίαν, καὶ οἱ λευκότεροι
 10 δὲ τῶν μελάνων. Καὶ ἐπὶ γυναικῶν δὲ τὸν αὐτὸν τρόπον ταῖς γὰρ εὐσάρκοις πορεύεται εἰς τὴν τροφήν τοῦ σώματος τὸ πολὺ τῆς ἐκκρίσεως. Καὶ ἐν ταῖς ὁμιλίαις δὲ τῶν ἀφροδισίων αἱ λευκότεραι τὴν φύσιν ἐξικμάζουσι μᾶλλον τῶν ^t μελαινῶν. ^v Ποιεῖ δὲ τῆς τροφῆς τὰ ὑγρά καὶ δριμύα τοιαύτην τὴν ὁμιλίαν μᾶλλον.

- 3 Γίνεται δὲ σημεῖον τοῦ συνεληφέναι ταῖς γυναιξὶν, ὅταν εὐθὺς γένηται μετὰ τὴν ὁμιλίαν ὁ τόπος ξηρός. Ἄν μὲν οὖν ^w λεία τὰ χεῖλη ἢ τοῦ στόματος, οὐ θέλει ^x συλλαμβάνειν (ἀπολισθαίνει γάρ), οὐδ' ἂν παχέα· ἂν δ' ἀπτομένη τῷ δακτύλῳ τραχύτερα ἢ καὶ ἀντέχῃται, καὶ ^y ἂν λεπτά τὰ ^z χεῖλη, τότε εὐκαίρως ἔχει πρὸς τὴν σύλληψιν. Πρὸς μὲν οὖν τὸ συλλαμβάνειν τοιαύτας δεῖ κατασκευάζειν τὰς ὑστέρας, πρὸς δὲ τὸ μὴ συλλαμβάνειν τοῖναντίον· ^a ἂν γὰρ ἢ λεία τὰ χεῖλη, οὐ συλλαμβάνει· διὸ ^b ἔνιαι ^b τῆς μήτρας πρὸς ὃ πίπτει τὸ σπέρμα, ἀλείφουσιν ἐλαίῳ κεδρίνῳ ἢ ^c ψιμυθίῳ ἢ ^d λιβανωτῷ, διέντες ἐλαίῳ. Ἐὰν δὲ ἐπτὰ ἑμμεῖνη ἡμέρας, φανερόν ὅτι εἴληπται· αἱ γὰρ καλούμεναι ^e ἐκρύσεις ἐν ταύταις γίνονται ταῖς ἡμέραις. Αἱ δὲ καθάρσεις φοιτῶσι ταῖς πλείστας ἐπὶ τινα χρόνον συνεληφούσαις, ἐπὶ μὲν τῶν

^o μᾶλλον A^a. ^p τοῦτοις D^a. ^q τελειότατον P.A^a.C^a. ^r ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος P. ^s π. λείοι καὶ λευκότεροι τῶν D^a. ^t μελάνων A^a.C^a. ^v ποιεῖται A^a. ^w λεία om. pr. A^a. ^x post συλλαμβάνειν C^a. λεπτά δὲ οὐκ εὐχρηστα, A^a. λευκὰ οὐκ εὐχρηστα. ^y ἐὰν C^a. ^z ἐὰν C^a. ^a ἔνιοι A^a.C^a.D^a. ^b τῆς—πίπτει] διὰ τὸ τῆς μήτρας πρόσω προσπίπτειν P.A^a.C^a. ^c ψιμυθίῳ P. ^d λιβανωτῷ A^a. ^e ἐκκρίσεις P.

θηλειῶν τριάκονθ' ^ι ἡμέρας μάλιστα, περὶ ^ς δὲ τετταράκοντα ἐπὶ τῶν ἀρρένων. Καὶ μετὰ τοὺς τόκους. ^{δ'} ^h αἱ καθάρσεις 4 βούλονται τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν ἀποδιδόναι ^ι τοῦτον, οὐ μὴν ἐξακριβοῦσί γε πάσαις ὁμοίως. Μετὰ δὲ τὴν σύλληψιν ^k καὶ τὰς ἡμέρας τὰς εἰρημένας οὐκέτι κατὰ φύσιν, ἀλλ' εἰς τοὺς ^ι μαστοὺς τρέπεται καὶ γίνεται γάλα. Ἐπισημαίνει δὲ τὸ πρῶτον μικρόν ^m τε καὶ ἀραχνιώδες τὸ γάλα ἐν τοῖς ^ι μαστοῖς. Ὅταν δὲ συλλάβωσιν, αἴσθησις μάλιστα ⁿ ἐγγί- 5 νεται ἔν τε ταῖς λαγόσιν· ἐνίαις γὰρ γίνονται πληρέστεραι εὐθύς· μᾶλλον δ' ἐπιδήλως τοῦτο συμβαίνει ταῖς ἰσχυαῖς. Καὶ ^ο ἐν τοῖς βουβῶσιν ἐπὶ ^p μὲν τῶν ἀρρένων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν τῷ δεξιῷ μᾶλλον περὶ τὰς τετταράκοντα γίνεται ἡ κίνησις, τῶν δὲ θηλειῶν ἐν τῷ ἀριστερῷ περὶ ^q ἐννεήκονθ' ἡμέρας. Οὐ μὴν ἀλλ' ἀκρίβειάν γε τούτων οὐδεμίαν ὑπο- 6 ληπτέον· πολλαῖς γὰρ θηλυτοκούσαις ἡ κίνησις ἐν τῷ δεξιῷ γίνεται, καὶ ταῖς ἐν τῷ ἀριστερῷ ἄρρεν· ἀλλὰ ^r καὶ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα διαφέρει ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ^s τῷ μᾶλλον ^t καὶ ἥττον. Περὶ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον ^v καὶ σχίζεται τὸ κύημα· ^w τὸν δ' ἔμπροσθεν ἀναρθρον συνέστηκε κρεῶδες. Καλοῦνται δ' ^x ἐκρύσεις μὲν αἱ μέχρι τῶν ἐπτά ἡμερῶν δια- 7 φθοραί, ἐκτρωσμοὶ δ' αἱ μέχρι τῶν τετταράκοντα· καὶ πλείστα διαφθείρεται τῶν κυνημάτων ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις. Τὸ μὲν οὖν ἄρρεν ὅταν ἐξέλθῃ ^y τετταρακοσταῖον, ἐὰν μὲν 8 εἰς ἄλλο τι ἀφῇ τις, διαχεῖται τε καὶ ἀφανίζεται, ἐὰν δ' εἰς ψυχρὸν ὕδωρ, συνίσταται οἶον ἐν ὑμένι· τούτου δὲ ^z διακνησθέντος φαίνεται τὸ ἔμβρυον τὸ μέγεθος ἡλίκον μύρμηξ τῶν μεγάλων, τὰ τε ^a μέλη δῆλα, τὰ τε ἄλλα πάντα καὶ

^ι ἡμέρας A^a. ^ς τετταράκοντα δὲ P.C^a.D^a. ^h αἱ om. P.C^a. ^ι τοῦτον Schneiderus: codices τούτων. ^k καὶ τὰς εἰρημένας ἡμέρας P.
^ι μαστοὺς et mox μασθοῖς P.A^a. ^m τε] τι A^a. ⁿ γίνεται ἐν ταῖς D^a.
^ο ἐν] ἐπὶ P.D^a. ^p μὲν οὖν τῶν D^a. ^q ἐννεήκονθ' C^a. ^r καὶ ante ταῦτα om. D^a. ^s τῷ] κατὰ τὸ D^a, καὶ τὸ P, καὶ τῷ A^a. ^t καὶ τὸ ἥττον D^a.
^v καὶ σχίζεται] οὐχίζεται A^a. ^w τὸν] τὸ A^a.C^a. ^x ἐκκρίσεις P. ^y τετταρακοσταῖον A^a, τεσσαρακοσταῖον C^a. ^z διακνησθέντος C^a, διαχυθέντος P, διασχισθέντος A^a. ^a μέρη C^a.D^a.

πλήθος). τοῖς δὲ πεζοῖς καὶ ζωτόκοις εἰς τε τὰς τρίχας καὶ τὸ σῶμα (λεῖον γὰρ ἄνθρωπος ἐστὶ ^ομόνον) καὶ εἰς τὰ οὖρα (παχίαν γὰρ τὰ πλείστα καὶ πολλήν τὰ τοιαῦτα ποιεῖται τὴν ἔκκρισιν). ταῖς δὲ γυναιξίν ἀντὶ τούτων τρέπεται ⁹τὸ περίττωμα εἰς τὴν κάθαρσιν. Ὅμοίως δ' ἔχει ^ρτοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν ἄρρένων πλείστον γὰρ ὡς κατὰ τὸ μέγεθος ἀφίησι σπέρμα τῶν ἄλλων ζῶων ἄνθρωπος (διὸ καὶ ⁹λειότατον τῶν ζῶων ^τἐστὶν ἄνθρωπος), καὶ αὐτῶν δ' οἱ ὑγρότεροι τὰς φύσεις καὶ μὴ ²πολύσαρκοι λίαν, καὶ οἱ λευκότεροι ¹⁰δὲ τῶν μελάνων. Καὶ ἐπὶ γυναικῶν δὲ τὸν αὐτὸν τρόπον ταῖς γὰρ εἰσάρκοις πορεύεται εἰς τὴν τροφήν τοῦ σώματος τὸ πολὺ τῆς ἐκκρίσεως. Καὶ ἐν ταῖς ὁμιλίαις δὲ τῶν ἀφροδισίων αἱ λευκότεραι τὴν φύσιν ἐξικμάζουσι μᾶλλον τῶν ¹μελαινῶν. ^τΠοιεῖ δὲ τῆς τροφῆς τὰ ὑγρά καὶ δριμέα τοιαύτην τὴν ὁμιλίαν μᾶλλον.

3 Γίνεται δὲ σημεῖον τοῦ συνεληφέναι ταῖς γυναιξίν, ὅταν εὐθὺς γένηται μετὰ τὴν ὁμιλίαν ὁ τόπος ξηρός. Ἄν μὲν οὖν ^ωλεῖα τὰ χεῖλη ἢ τοῦ στόματος, οὐ θέλει ²συλλαμβάνειν (ἀπολισθαίνει γάρ), οὐδ' ἂν παχέα· ἂν δ' ἀπτομένῃ τῷ δακτύλῳ τραχύτερα ἢ καὶ ἀντέχεται, καὶ ³ἂν λεπτά τὰ ²χεῖλη, τότε εὐκαίρως ἔχει πρὸς τὴν σύλληψιν. Πρὸς μὲν οὖν τὸ συλλαμβάνειν τοιαύτας δεῖ κατασκευάζειν τὰς ὑστέρας, πρὸς δὲ τὸ μὴ συλλαμβάνειν τούναντίον· ²ἂν γὰρ ἢ ²λεῖα τὰ χεῖλη, οὐ συλλαμβάνει· διὸ ²ἐνταῦθα ^βτῆς μήτρας πρὸς ὃ πίπτει τὸ σπέρμα, ἀλείφουσιν ἐλαίῳ ²ἢ ^οψιμυθίῳ ἢ ³λιβανωτῷ, διέντες ἐλαίῳ. Ἐὰν ²τὰ ἐμμένην ἡμέρας, φανερόν ὅτι εἰληπται· αἱ γὰρ ²ἐκρίσεις ἐν ταύταις γίνονται ταῖς ἡμέραις. Αἱ ²ἐκρίσεις φοιτῶσι ταῖς πλείστας ἐπὶ τὴν χρόνον συνελθόντων.

^ο μᾶλλον A^a. ^ρ τοῦτοι
 ἄνθρωπος P. ² π. λεῖον
^ν ποιεῖται A^a. ^ω λεῖα
 οὐκ εὐχρησ- A^a, λεῖον
 A^a, Ca, Da. ^β τῆς
^ο ψιμυθίῳ P.

θηλειῶν τριάκονθ' ἡμέρας ἀπὸ τῆς γενέσεως
 ἐπὶ τῶν ἀρρένων. Καὶ μετὰ τὸν τοκογονισμὸν
 βούλονται τὸν αὐτὸν ἐκτελεῖν ἐπὶ τῶν
 ἑξακριβοῦσί γε πάσαις ἡμέραις. Ἦν δὲ
 καὶ τὰς ἡμέρας τὰς ἐξημένην οὐκ ἐπὶ τῶν
 τοῦ ἱμαστοῦ τρέτεται ἐπὶ τῶν τοῦ
 δὲ τὸ πρῶτον μικρὰ καὶ ἐπὶ τῶν
 ἱμαστοῖς. Ὅταν δὲ συνελθὼν ἐπὶ τῶν
 νεται ἐν τε ταῖς λαγύραις εἰσι τὰς
 εὐθύς· μᾶλλον δ' ἐπὶ τῶν
 Καὶ ἐν τοῖς βουβασί ἐπὶ τῶν
 πολὺ ἐν τῇ δεξιᾷ μάλλον περὶ τῶν
 κινήσεις, τῶν δὲ θηλειῶν εἰς τὰς
 ἡμέρας. Οὐ μὴν ἀλλ' ἀκρίβως τὸ
 ληπτέον· πολλὰς γὰρ θηλυτικότητας
 γίνεται, καὶ ταῖς ἐν τῇ
 καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα ἐκτελεῖται
 καὶ ἦττον. Περὶ δὲ τούτων τὸ
 κύημα· τὸν δ' ἐκπύουσι καὶ
 Καλοῦνται δ' ἐκρύσει μετὰ τὴν
 φθοραί, ἐκτρωσμοὶ δ' αὖτε μετὰ τὴν
 στα διαφθείρεται τῷ κυμένῳ
 Τὸ μὲν οὖν ἄρρεν ὅταν ἐξέλθῃ
 εἰς ἄλλο τι ἀφ' οὗ ἀναχέται
 ψυχρὸν ὕδωρ, συνίσταται οἱ
 σθέντος φαίνεται τὸ ἑαβ
 τῶν μεγάλων, τὰ τε
 πτά-
 καὶ
 ἐνίους
 παύζανο-

Da, ἢ ἀλλὰ
 γιγνομένων Αᾶ,
 ἢ μὴ om. Ca.
 ἢ ἄλλοτε γίνεται Dᾶ.

- μένοις διαρθροῦται, καὶ βιοῦσι πολλὰ καὶ τῶν τοιούτων.
- 11 Τὰ δ' ὀκτάμηνα περὶ μὲν Αἴγυπτον καὶ ἐν ἐνίοις τόποις, ὅπου εὐέκφοροι αἱ γυναῖκες καὶ φέρουσιν τε πολλὰ ῥαδίως καὶ τίκτουσι, καὶ ^ιγενόμενα δύναται ζῆν, καὶν τερατώδη γένηται, ἐνταῦθα μὲν ζῆ τὰ ὀκτάμηνα καὶ ἐκτρέφεται, ἐν δὲ τοῖς περὶ τὴν Ἑλλάδα τόποις ὀλίγα πάμπαν σώζεται, τὰ δὲ πολλὰ ἀπόλλυται· καὶ διὰ τὴν ὑπόληψιν, καὶν σωθῇ τι, νομίζουσιν οὐκ ὀκτάμηνον εἶναι τὸ ^εγεγεννημένον, ἀλλὰ λα-
- 12 θεῖν ἑαυτὰς αἱ γυναῖκες ^η συλλαβοῦσαι πρότερον. Πονοῦσι δ' αἱ γυναῖκες μάλιστα τὸν μῆνα τὸν τέταρτον καὶ τὸν ὀγδοον, καὶ ἐὰν διαφθείρωσι τετάρτῳ ἢ ὀγδόῳ μηνί, διαφθείρονται καὶ ^ιαὐταὶ ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ, ὥστ' οὐ μόνον τὰ ὀκτάμηνα ^κοὐ ζῆ, ἀλλὰ καὶ διαφθειρομένων αἱ τίκτουσαι
- 13 κινδυνεύουσιν. Τὸν αὐτὸν ^ιδὲ τρόπον δοκεῖ λανθάνειν καὶ ὅσα φαίνεται τίκτεσθαι πολυχρονιώτερα τῶν ^μἑνδεκα μηνῶν· καὶ γὰρ τούτων ἢ τῆς συλλήψεως ἀρχὴ λανθάνει τὰς γυναῖκας· πολλάκις γὰρ πνευματικῶν ^νγενομένων ἔμπροσθεν τῶν ὑστερῶν, μετὰ ταῦτα πλησιάσασαι καὶ συλλαβοῦσαι ἐκείνην οἴονται τὴν ἀρχὴν εἶναι τῆς συλλήψεως, δι' ἣν ἐχρήσαντο τοῖς σημείοις ^οὁμοίοις.
- 14 Τὸ δὲ δὴ πλῆθος τῶν τόκων τῆς τελειώσεως ^ρπαρὰ τὰλλα ζῶα τοῖς ἀνθρώποις ταύτην ἔχει τὴν διαφορὰν· καὶ τῶν μὲν μονοτόκων ὄντων τῶν δὲ πολυτόκων, ἐπαμφοτερίζει τὸ γένος ^ατὸ τῶν ἀνθρώπων. Τὸ μὲν γὰρ πλείστον καὶ παρὰ τοῖς πλείστοις ἐν τίκτουσιν αἱ γυναῖκες, πολλάκις δὲ καὶ πολλα-
- 15 χοῦ δίδυμα, οἷον καὶ περὶ Αἴγυπτον. Τίκτουσι δὲ καὶ τρία καὶ τέτταρα, περὶ ἐνίους μὲν καὶ σφόδρα τόπους, ὥσπερ ^ρεῖρηται πρότερον. Πλείστα δὲ τίκτεται πέντε τὸν ἀριθμόν· ἥδη γὰρ ὥπται ^ςτοῦτο καὶ ἐπὶ πλείονων συμβεβηκός.

^ι γεννώμενα P.Ca.Da. ^ε γεγεννημένον Aa. ^η ξυμβάλλουσαι Da. συλλαβοῦσαι—γυναῖκες om. Aa.Ca, συλλαβοῦσαι—μάλιστα om. P. ^ι αὐταὶ plerique. ^κ οὐ ante ζῆ om. Ca. ^ι δὲ om. Ca. ^μ ἑνδεκαμήνων P, δεκαμήνων Da. ^ν γινομένων P.Da. ^ο ὁμοίοις om. Da. ^ρ περὶ Aa. ^α τὸ ante τῶν om. Aa. ^ρ εῖρηται καὶ pr. Da. ^ς καὶ ἐπὶ πλ. τοῦτο Da.

Μία δέ τις ἐν τέτταρσι τόκοις ^τ ἔτεκεν εἴκοσιν· ἀνὰ πέντε γὰρ ἔτεκε, καὶ τὰ πολλὰ αὐτῶν ἐξετράφη. Ἐν μὲν οὖν 16 τοῖς ἄλλοις ζῴοις, κἂν ἢ τὰ δίδυμα ἄρρεν καὶ θῆλυ, οὐθὲν ἥττον ἐκτρέφεται ^ν γενόμενα καὶ σώζεται τῶν ἀρρένων ἢ θηλειῶν· ἐν δὲ τοῖς ἀνθρώποις ὀλίγα σώζεται τῶν διδύμων, εἰάν ἢ τὸ μὲν θῆλυ τὸ δ' ἄρρεν. Δέχεται δ' ὀχείαν κύοντα 17 μάλιστα τῶν ζῴων ^ω γυνή καὶ ἵππος· τὰ δ' ἄλλα ὅταν πληρωθῇ, φεύγει τοὺς ἄρρενας, ὅσα μὴ πέφυκεν ἐπικυῖσκεσθαι, καθάπερ δασύπους. Ἄλλ' ἵππος μὲν ἂν συλλάβῃ τὸ πρῶτον, οὐκ ἐπικυῖσκειται πάλιν, ἀλλ' ἐν τίκτει μόνον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ· ἐπ' ἀνθρώφῳ δ' ὀλίγα μὲν, γέγονε δέ ποτε. Τὰ μὲν 18 οὖν ὕστερον πολλῷ χρόνῳ συλληφθέντα ^χ οὐδὲν λαμβάνει τέλος, ἀλλὰ πόνον παρασχόντα συνδιαφθείρει τὸ προϋπάρχον (ἥδη γὰρ συνέβη γενομένης διαφθοράς καὶ δώδεκα ^υ ἐκπεσεῖν τὰ ἐπικυηθέντα)· εἰάν δ' ἐγγὺς ἡ σύλληψις ἐγένετο, ^z τὸ ἐπικυηθὲν ἐξήνεγκαν, καὶ τίκτουσιν ὥσπερ ^a δίδυμα γόνφ, καθάπερ καὶ τὸν ^b Ἰφικλέα καὶ τὸν Ἡρακλέα ^c μυθολογοῦσιν. Γέγονε ^d γὰρ καὶ τοῦτο φανερόν· μοιχευομένη γάρ 19 τις τὸ ^e μὲν τῶν τέκνων τῷ ἀνδρὶ ἑοικὸς ἔτεκε, τὸ δὲ τῷ μοιχῷ. Ἡδὴ δὲ καὶ δίδυμα κύουσά τις ἐπεκύησε τρίτον, γενομένου δὲ τοῦ χρόνου τοῦ καθήκοντος τὰ μὲν ^f τελεόγονα ^g τῷ ^h χρόνῳ ἔτεκε, ⁱ τὸ δὲ πεντάμηνον· καὶ τοῦτ' ἀπέθανεν εὐθύς. Καὶ ἐτέρα δέ τινι συνέβη τεκούσῃ πρῶτον μὲν ἑπτὰ- 20 μηνον, ὕστερον δὲ δύο ^k τελεόμηννα τεκεῖν· καὶ τούτων τὸ μὲν ἐτελεύτησε, ^l τὰ δὲ ἐβίωσεν. Καὶ ἐκτιτρώσκουσαι δέ τινες συνέλαβον ἅμα, καὶ τὸ μὲν ^m ἐξέβαλον τὸ δ' ἔτεκεν. Ταῖς 21 δὲ πλείσταις, εἰάν ⁿ συγγένωνται· κυούσαις μετὰ τὸν ὄγδοον μῆνα, ^o περίπλεων μυζώδους τὸ παιδίον ^p ἐξέρχεται γλισχρότητος. Καὶ τῶν ἐδεσμάτων δὲ τῶν προσφερομένων περι-

^τ ἔτεκεν] τέτοκεν A^a. ^ν γινόμενα P.D^a. ^ω ἢ γυνή P.A^a.C^a. ^χ οὐδὲ λαμβάνει τὸ τέλος A^a. ^υ ἐκπεσεῖν P.A^a. ^z τὸ om. P.C^a.D^a. et pr. A^a. ^a δίδυμοι A^a. ^b ἐφικλέα P. ^c καθομολογοῦσι A^a. ^d γάρ] δὲ C^a. ^e μὲν ἐν τῶν D^a. ^f τελεόγονα] γέγονα C^a, om. A^a. ^g τῷ om. P.A^a.C^a. ^h γόνφ P.A^a. ⁱ τὰ A^a.C^a. ^k τελεόμηννα C^a. ^l τὸ A^a. ^m ἐξέβαλλον P. ⁿ συγγίγνεται P.A^a.C^a. ^o περίπλεων P. ^p ἐξέρχεται D^a.

πλεων¹ φαίνεται πολλάκις. Καὶ τῷ ἀλλ' ἀψιλοστέρω χρη-
σαμένων οὐκ ἔχοντα γίνεται τὰ παιδία ὄνυχας.

- 5 Τὸ δὲ γάλα τὸ γινόμενον πρότερον τῶν ἐπτά μηνῶν
ἄχρηστόν ἐστιν· ἀλλ' ἅμα τὰ τε παιδία γόνιμα καὶ τὸ
γάλα χρήσιμον. Τὸ δὲ πρῶτον καὶ ἀλμυρόν, ὥσπερ τοῖς
προβάτοις. Μάλιστα δ' ἐν¹ ταῖς κηρύσεσι τοῦ οἴνου αἰσθά-
νονται αἱ πλείσται· διαλύονται τε γάρ, ἐὰν² πίωσι, καὶ ἀδυ-
2 νατοῦσιν. Ἀρχὴ δὲ ταῖς γυναιξὶ³ τοῦ τεκνοῦσθαι καὶ τοῖς
ἄρρεσι⁴ τοῦ τεκνοῦν, καὶ παῦλα ἀμφοτέροις, τοῖς μὲν ἢ τοῦ
σπέρματος πρόεσις ταῖς δ' ἢ τῶν καταμνηνίων, πλὴν οὐτ' ἀρ-
χομένων γόνιμα εὐθὺς οὐτ' ἔτι ὀλίγων γιγνομένων καὶ ἀσθε-
3 νῶν. Ἡλικία δὲ τῆς μὲν ἀρχῆς εἴρηται· παύεται δὲ ταῖς
γυναιξὶ ταῖς μὲν πλείσταις τὰ καταμήνια περὶ τετταράκοντα
ἔτη, αἷς δ' ἂν⁵ ὑπερβάλλῃ τὸν χρόνον τοῦτον, διαμένει μέχρι
⁶ τῶν πεντήκοντα ἐτῶν, καὶ ἤδη⁷ τινὲς ἔτεκον· πλείω δὲ
6 χρόνον οὐδεμία. Οἱ γ' ἄνδρες οἱ⁸ μὲν πλείστοι γεννῶσι
⁹ μέχρι ἐξήκοντα ἐτῶν, ὅταν δ' ὑπερβάλλῃ ταῦτα, ¹⁰ μέχρι
ἐβδομήκοντα· καὶ ἤδη¹¹ τινὲς γεγενήκασιν ἐβδομήκοντα ἐτῶν
ὄντες. Συμβαίνει δὲ πολλοῖς καὶ πολλαῖς γυναιξὶ καὶ ἀν-
δράσι μετ' ἀλλήλων μὲν συνεζευγμένοις μὴ δύνασθαι τεκνο-
2 ποιεῖσθαι, διαζευχθεῖσι δέ. Τὸ δ' αὐτὸ συμβαίνει καὶ περὶ
ἀρρενογονίας καὶ θηλυγονίας· ἐνίστε¹² γὰρ καὶ γυναῖκες καὶ
ἄνδρες μετ' ἀλλήλων¹³ μὲν ὄντες θηλυγόνοι εἰσὶν ἢ ἀρρενο-
γόνοι, διεζευγμένοι δὲ γίνονται τούναντίον. Καὶ κατὰ τὴν
ἡλικίαν δὲ μεταβάλλουσιν· νέοι μὲν ὄντες μετ' ἀλλήλων
θήλεα γεννῶσι, πρεσβύτεροι δ' ἄρρενα· τοῖς δὲ καὶ ἐπὶ τού-
3 των συμβαίνει τούναντίον. Καὶ ἐπὶ τοῦ γεννᾶν δ' ὅλως τὸ
αὐτό· νέοις μὲν οὐσιν οὐθέν γίνεται, πρεσβυτέροις δέ· οἱ δὲ
τὸ πρῶτον, ὕστερον¹⁴ δὲ γεννῶσιν οὐδέν. Εἰσὶ δὲ καὶ τῶν

¹ φαίνεται om. pr. A^a. ² τοῖς κύνδεσι A^a. ³ πίωσι D^a. ⁴ τὸ—
τὸ A^a. ⁵ ὑπερβάλλῃ P.D^a. ⁶ τῶν om. D^a. ⁷ τινὲς] δέ τινες P.C^a.
γ' om. P.A^a.C^a. ⁸ μὲν om. D^a. ⁹ μέχρις C^a. ¹⁰ ὑπερβάλλῃ P.D^a.
¹¹ μέχρις C^a. ¹² τινὲς] δέ τινες P.D^a. ¹³ γάρ] δέ C^a. ¹⁴ μὲν ὄντες]
μένοντες P.A^a.C^a. ¹⁵ δὲ γεννῶσιν οὐδέν] οὐδὲ γεννῶσιν A^a, οὐδὲν γεννῶ-
σιν C^a.

γυναικῶν τινὲς αἱ μόλις μὲν ^h συλλαμβάνουσιν, ἐὰν δὲ συλλάβωσιν, ἐκφέρουσιν· αἱ δὲ τούναντίον συλλαμβάνουσι μὲν ῥαδίως, οὐ δύνανται δ' ἐκφέρειν. Εἰσὶ δὲ καὶ ἄνδρες θηλυγόνοι ⁴ καὶ γυναικες ἄρρενογόνοι, οἷον καὶ κατὰ τοῦ Ἡρακλέους μυθολογεῖται, ὃς ἐν δύο καὶ ἐβδομήκοντα τέκνοις ⁱ θυγατέρα μίαν ἐγέννησεν. Αἱ δὲ μὴ δυνάμεναι συλλαμβάνειν ἐὰν ἢ διὰ θεραπείαν συλλάβωσιν ἢ δι' ἄλλην τινὰ σύμπτωσιν, ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ θηλυτοκοῦσι μᾶλλον ἢ ἄρρενοτοκοῦσιν. Πολ- ⁵ λοῖς δὲ συμβαίνει καὶ τῶν ^k ἀνδρῶν δυναμένοις γενεῶν ὕστερον ^l μὴ δύνασθαι, καὶ πάλιν καθίστασθαι εἰς αὐτό. Γίνονται δὲ καὶ ἐξ ἀναπήρων ἀνάπηροι, οἷον ἐκ χωλῶν χωλοὶ καὶ τυφλῶν τυφλοὶ, καὶ ὅλως τὰ παρὰ φύσιν εὐκότεις πολλάκις, καὶ σημεῖα ἔχοντες συγγενῇ, οἷον ^m φύματα καὶ οὐλᾶς. Ἡδὲ ⁶ δ' ἀπέδωκε τῶν τοιούτων τι καὶ διὰ τριῶν, οἷον ἔχοντός τινος στίγμα ἐν τῷ βραχίονι ὃ μὲν υἱὸς οὐκ ἐγένετο ὃ δ' ⁿ υἱοῦς ἔχων ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ συγκεχυμένον μέλαν. Ὀλίγα μὲν οὖν γίνεται τὰ τοιαῦτα, τὰ δὲ ^o πλείστα γίνεται ὀλόκληρα ἐκ κολοβῶν, καὶ οὐθεν ἀποτέτακται ^p τούτων. Καὶ εὐκότεις δὲ τοῖς γεννήσασιν ἢ τοῖς ἄνωθεν γονεῦσιν, ὅτε δ' οὐδὲν οὐδενί. Ἀποδίδωσι δὲ καὶ διὰ πλειόνων γενῶν, οἷον ^q ἐν Σικελίᾳ ^r ἢ τῷ Αἰθίοπι μοιχαυθείσα· ἢ μὲν γὰρ θυγάτηρ ἐγένετο οὐκ Αἰθίοψ, τὸ δ' ἐκ ταύτης. Καὶ ὥς μὲν ἐπὶ τὸ πολὺ ^s τὰ θήλεα ἔοικε τῇ μητρὶ μᾶλλον, τὰ δ' ἄρρενα τῷ πατρὶ γί- ^t νεται δὲ καὶ τούναντίον, τὰ μὲν θήλεα τῷ πατρὶ, τὰ δ' ἄρ- ^v ρενα τῇ μητρὶ. Καὶ κατὰ ^v μέρη δὲ γίνονται εὐκότα ^w ἄλλα μέρη ἐκατέρωθεν. Τὰ δὲ δίδυμα ἤδη μὲν ἐγένετο καὶ οὐκ εἰ- ⁸ κότα ἀλλήλοις, τὰ ^x δὲ πλείστα καὶ ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ εὐκότα, ἐπεὶ καὶ μετὰ τὸν τόκον τις ἐβδομαία συγγενομένη καὶ ^y συλλαβούσα ἔτεκε τὸ ὕστερον τῷ ^z προτέρῳ εὐκότος, ὥσπερ δίδυ-

^h συλλαμβάνουσαι A^a. ⁱ μίαν θυγατέρα P, θυγατέρα μὲν A^a. ^k ἀνδρῶν μὴ δυναμένοις C^a. ^l μὴ] μὲν C^a. ^m φύμα A^a.C^a. ⁿ ἐγιδούς P. ^o πλείστα οὐ γίνεται ἀλλ' ὅλ. D^a. ^p τοῦτο P.A^a.C^a. ^q ἐν Σικελίᾳ] ἔνια διὰ C^a. ^r ἢ ante τῷ om. A^a.C^a. ^s ἔοικε τὰ θήλεα A^a. ^t καὶ om. C^a. ^v μέρος δὲ γίνονται τὰ εὐκότα A^a. ^w ἀλλὰ C^a. ^x δὲ] μὲν P.C^a, μέντοι D^a. ^y συλλαμβάνουσα P.D^a. ^z πρώτῳ A^a.

μον. Εἰσὶ δὲ καὶ γυναῖκες ^a ἐοικότα ^b αὐταῖς γεννῶσαι, αἱ δὲ τῷ ἀνδρί, ^c ὥσπερ ἡ ἐν Φαρσάλφ ἵππος ἡ Δικαία καλουμένη.

7 Ἐν δὲ τῇ τοῦ σπέρματος ἐξόδῳ πρῶτον μὲν ^d ἡγείται πνεῦμα (δηλοῖ δὲ ^e καὶ ἡ ἐξοδος ὅτι γίνεται ὑπὸ πνεύματος· οὐθὲν γὰρ ῥιπτεῖται πόρρω ἄνευ βίας πνευματικῆς)· ὅταν δὲ ^f λάβηται τὸ σπέρμα τῆς ὑστέρας καὶ ἐγγχρονισθῇ, ὑμὴν πε-
²ρίστανται. Φαίνεται γάρ, ὅταν πρὶν διαρθρωθῆναι ἐξέλθῃ, οἶον ὃν ἐν ὑμένι περιεχόμενον ἀφαιρεθέντος τοῦ ὀστράκου· ὁ δ' ὑμὴν φλεβῶν μεστός. Πάντα δὲ ^g τὰ πλωτὰ καὶ ^h πτηνὰ καὶ πεζά, εἴτε ζυφοτοκεῖται ⁱ ἢ ὡφοτοκεῖται, ὁμοίως γίνεται· πλὴν ^k τὸν ὀμφαλὸν τὰ μὲν πρὸς τὴν ὑστέραν ἔχει ^l τὰ ζυφοτοκούμενα, τὰ δὲ πρὸς τῷ ὡφί, τὰ δ' ἀμφοτέρως, οἶον ³ ἐπὶ γένους τινὸς ἰχθύων. Καὶ τὰ μὲν περιέχουσιν ^m οἶον ὑμένες, τὰ δὲ ⁿ χόρια· καὶ πρῶτον μὲν τοῦ ἐσχάτου ἐντὸς γίνεται τὸ ζῶον, εἴθ' ὑμὴν περὶ τοῦτον ἄλλος, τὸ μὲν πλείστον ^o προσπεφυκὼς τῇ μήτρᾳ, τῇ δ' ἀφεστῶς καὶ ὕδωρ ἔχων. Μεταξὺ ^p δ' ὑγρότης ^q ὑδατώδης ἢ ^r αἱματώδης, ὁ καλούμενος ὑπὸ τῶν γυναικῶν πρόφορος.

8 Αὐξάνεται δὲ τὰ ζῶα πάντα, ὅσα ἔχει ὀμφαλόν, διὰ τοῦ ὀμφαλοῦ. Ὁ δ' ὀμφαλός, ὅσα μὲν κοτυληδόνας ἔχει, πρὸς ^s τῇ κοτυληδόνι προσπέφυκεν, ὅσα δὲ λείαν ἔχει τὴν ὑστέραν, ² πρὸς τῇ ὑστέρᾳ ἐπὶ φλεβός. Σχήμα δ' ἔχει ἐν τῇ ὑστέρᾳ τὰ μὲν τετράποδα πάντα ἐκτεταμένα, καὶ τὰ ἄποδα ^t πλάγια, οἶον ἰχθύς, τὰ δὲ δίποδα συγκεκαμμένα, οἶον ὄρνις καὶ ἄνθρωπος ^v συγκεκαμμένος· ^w ῥίνα μὲν μεταξὺ τῶν ^x γονά-
³των, ὀφθαλμοὺς δ' ἐπὶ τοῖς γόνασιν, ὧτα δ' ἐκτός. Ἐχει

^a ἐοικότα] αἱ ἐοικότα C^a, αἱ ἐοικότες A^a. ^b ἐαυταῖς C^a. ^c ὥσπερ εἴρηται ἡ C^a. ^d ἡγούνται A^a. ^e καὶ om. P. ^f λάβῃ A^a.C^a. ^g τὰ] καὶ P.A^a.C^a. ^h πεζὰ καὶ πτηνὰ P. ⁱ ἢ ὡφοτοκεῖται om. P. ^k τῶν ὀμφαλῶν A^a. ^l τὰ post ἔχει om. C^a. ^m οἶον. om. P.D^a. ⁿ χορίφ περιέχονται· καὶ πρῶτον μὲν τοῦ ἐσχάτου χορίου ἐντὸς P.D^a. ^o προσπέφυκεν D^a. ^p δ'] δὲ ἡ P.A^a. ^q ὑδατώδης καὶ ἰχωρώδης ἢ P.D^a. ^r αἱματώδης καὶ ὡμματώδης ὁ P. ^s τῇ om. P. ^t πλάγιον A^a. ^v συγκεκαμμένος P. ^w ῥίνα] καὶ ῥίνα D^a. ^x γονάτων ἔχουσιν ὀφθαλμοὺς D^a.

δ' ὁμοίως πάντα τὰ ζῶα τὴν κεφαλὴν ἄνω τὸ πρῶτον· αὐξανομένα δὲ καὶ πρὸς τὴν ἔξοδον ὁρμώντα κάτω περιάγεται, καὶ ἡ ὕ-γένεσις ἐστὶν ἡ κατὰ φύσιν πᾶσιν ἐπὶ κεφαλὴν· ὕσγ-κεκαμμένα δὲ καὶ ἐπὶ πόδας γίνεται παρὰ φύσιν. Τὰ δὲ 4 τῶν τετραπόδων ἔχει καὶ περιττώματα, ὅταν ἤδη ^z τέλεια ᾖ, καὶ ὑγρὸν καὶ ^a σφυράδας, ^b τὰς μὲν ^c ἐν τῷ ἐσχάτῳ τοῦ ἐντέρου, ἐν δὲ τῇ κύστει οὖρον. Τοῖς δ' ἔχουσι κοτυληδόνας ἐν τῇ μήτρᾳ τῶν ζώων αἰεὶ ἐλάττους γίνονται αἱ κοτυληδόνες αὐξανόμενου τοῦ ἐμβρύου, καὶ τέλος ἀφανίζονται. Ὁ δ' 5 ὀμφαλὸς ἔσθι κέλυφος περὶ φλέβας, ὣν ἡ ἀρχὴ ἐκ τῆς ὑστέρας ἐστί, τοῖς ^d μὲν ἔχουσι ^e τὰς κοτυληδόνας ἐκ τῶν κοτυληδόνων, τοῖς δὲ μὴ ἔχουσιν ἀπὸ φλεβός. Εἰσὶ δὲ τοῖς μὲν μείζουσιν, οἷον τοῖς τῶν βοῶν ἐμβρύοις, τέτταρες αἱ φλέβες, τοῖς δ' ἐλάττωσι δύο, τοῖς δὲ πᾶμπαν μικροῖς, οἷον ὄρνισι, μία φλέψ. Τείνουσι δ' εἰς τὰ ἔμβρυα αἱ μὲν δύο διὰ τοῦ 6 ἥπατος, ἡ αἱ καλούμεναι ^f πύλαι εἰσὶ, πρὸς τὴν φλέβα τὴν μεγάλην, αἱ δὲ δύο πρὸς τὴν ἀορτὴν, ^g ἡ σχίζεται καὶ γίνεται ἡ ἀορτὴ δύο ἐκ μιᾶς. Εἰσὶ δὲ περὶ τὴν συζυγίαν ^h ἑκατέραν τῶν φλεβῶν ὑμένες, περὶ ⁱ δὲ τοὺς ὑμένας ὁ ὀμφαλὸς οἷον ἔλυτρον. Αὐξανόμενων δ' αἰεὶ μᾶλλον συμπίπτουσιν ^j αὗται αἱ φλέβες. Τὸ δ' ἔμβρυον ἀδρυνόμενον εἰς τε τὰ κοῖλα ἔρχεται, καὶ ἐνταῦθα δηλόν ἐστί κινούμενον, καὶ ἐνίστε κυλινδεῖται περὶ τὸ αἰδοῖον.

Ὅταν δ' ὠδίνωσιν αἱ γυναῖκες, εἰς πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα 9 ἀποστηρίζονται αὐτοῖς οἱ πόνοι, ταῖς δὲ πλείσταις εἰς ὀπότερον ἂν τύχῃ τῶν ^l μερῶν. Ὅσαις δ' ἂν περὶ τὴν κοιλίαν σφοδρότατοι ^m γένωνται πόνοι, αὗται τάχιστα τίκτουσιν· καὶ ⁿ ὅσαι μὲν τὴν ὀσφύν ^o προαλγοῦσι, μόλις τίκτουσιν, ^p ὅσαι δὲ τὸ ἦτρον, ταχύ. Ἄν μὲν οὖν ἀρρενοτοκῇ, ^q προσέρχονται οἱ 2

ὕ γέννησις et συγκεκαμμένη Α^a. ^z τέλειον P.A^a.C^a. ^a σφυράδας om. D^a. ^b τὰ Α^a.C^a.D^a. ^c τῶν ἐσχάτων, omissa ἐν, P.A^a.C^a. ^d μὲν] μὲν οὖν P.C^a.D^a. ^e τὰς om. D^a. ^f πύλαι αἱ εἰσὶ P.A^a.C^a. ^g ἡ σχίζεται] σχίζονται D^a. ^h ἑκατέρων C^a. ⁱ δὲ om. C^a. ^k αὗται] αὐτῶν P.A^a, om. C^a. ^l μερῶν Α^a. ^m γίνονται D^a. ⁿ ὅσαις P.C^a. ^o περι-αλγοῦσι C^a. ^p ὅσαις P.A^a.C^a. ^q προσέρχονται Α^a.C^a.

ἰχῶρες ὑδαρεῖς ὑπώχροι, ἐὰν δὲ θηλυτοκῇ, αἱματώδεις, ὑγροὶ
 δὲ καὶ οὗτοι· ἐνίαις μέντοι συμβαίνει περὶ τὰς ὠδίνας καὶ οὐ-
 3 δέτερα τούτων. Τοῖς μὲν οὖν ἄλλοις ζώοις οὐκ ἐπίποννοι γίνον-
 ται οἱ τόκοι, ἀλλὰ μετριοτέρως ἐπιδηλὰ ἐστὶν ἐνοχλούμενα
 ὑπὸ τῆς ὠδίνος· ταῖς δὲ γυναιξὶ συμβαίνουνσιν οἱ ἴπνοιοι
 ἰσχυρότεροι, καὶ μάλιστα ταῖς ἐδραΐαις καὶ ὅσαι μὴ εὐπλευ-
 4 ροὶ μὴδὲ δύνανται τὸ πνεῦμα κατέχειν. Δυστοκοῦσι δὲ
 μᾶλλον καὶ ἐὰν μεταξὺ ἀποπνεύσωσιν ἀποβιαζόμεναι τῷ
 πνεύματι. Πρῶτον μὲν ὡς ὕδρωψ ἐξέρχεται γινομένου
 τοῦ ἐμβρύου καὶ ῥηγνυμένων τῶν ὑμένων, ἔπειτα τὸ ἐμβρυον,
 στρεφόμενων μὲν τῶν ὑστερῶν, καὶ τοῦ ὑστέρου τὰ ἔσω
 10 ἐκτὸς ἰσχυρότος. Καὶ τῆς μαΐας ἡ ὀμφαλοτομία μέρος ἐστὶν
 οὐκ ἀστόχου διανοίας· οὐ γὰρ ἑμὸνον περὶ τὰς δυστοκίας
 τῶν γυναικῶν τῇ εὐχερείᾳ δύνασθαι δεῖ βοηθεῖν, ἀλλὰ καὶ
 πρὸς τὰ συμβαίνοντα ἀγχίνουσιν εἶναι καὶ περὶ τὴν τοῦ ὀμ-
 2 φαλοῦ ἀποδεσιν τοῖς παιδίοις. Ὡς ἂν μὲν γὰρ καὶ τὸ
 ὑστερον συνεκπέσῃ, ὥς ἔριψ ἀποδεῖται ἀπὸ τοῦ ὑστέρου ὁ
 ὀμφαλός, καὶ ἀποτέμενεται ἄνωθεν· ἡ δ' ἂν ὑποδεθῇ,
 συμφύεται, τὸ δὲ συνεχὲς ἀποκίπτει. Ἐὰν δὲ ὡς λυθῇ τὸ
 ἄμμα, ἀποθνήσκει τοῦ αἵματος ἐκρύνεντος τὸ ἐμβρυον. Ἐὰν
 δὲ μὴ συνεχέσθῃ εὐθὺς τὸ ὑστερον, ἔσω ὄντος αὐτοῦ, τοῦ
 παιδίου ἡ δ' ἔξω, ἀποτέμενεται ἀποδεθέντος τοῦ ὀμφαλοῦ.
 3 Πολλάκις δ' ἔδοξε ὡς τεθνεὸς τίκτεσθαι τὸ παιδίον, ὅταν
 ἀσθενικοῦ ὄντος, πρὶν ἀποδεθῆναι τὸν ὀμφαλόν, τὸ αἷμα
 ἔξω εἰς τὸν ὀμφαλὸν καὶ τὸ περίξ τύχῃ ἐξερρηγνῆς· ἀλλὰ
 τεχνικαί τινες ἤδη τῶν μαιῶν γενόμεναι ἀπέθλιψαν εἰσω ἐκ
 τοῦ ὀμφαλοῦ, καὶ εὐθὺς τὸ παιδίον, ὡς περ ἔξαιμον γενό-
 4 μενον πρότερον, πάλιν ἀνεβίωσεν. Γίνεται δέ, καθάπερ
 ἐλέχθη πρότερον, κατὰ φύσιν ἐπὶ κεφαλὴν καὶ τὰλλα ζῶα,
 τὰ δὲ παιδία καὶ τὰς χεῖρας ὡς παρατεταμένας παρὰ τὰς

ἴ πόροι Α^a. ὡς οὖν ὅ Α^a. ἑμὸνον τὰ περὶ Ρ. C^a. ὡς ἂν μὴ
 γὰρ Ρ. Α^a. C^a, ἵνα γὰρ μὴ D^a. ὡς ἔριον C^a. ἡ δ' ἂν Camotiana:
 εἰ δὲ Ρ. Α^a. C^a. D^a. ὑποδεθῇ Α^a. ὡς λυθῇ—συνεχέσθῃ om. C^a. ἡ δ'
 om. Α^a. ὡς τίκτεσθαι τεθνεὸς D^a. ὡς περ om. Ρ. ὡς παρατεταμένα
 Sylburgius.

πλευράς. Ἐξελθόντα δ' εὐθὺς φθέγγεται, καὶ προσάγει πρὸς τὸ στόμα τὰς χεῖρας. Ἀφίησι δὲ καὶ περιττώματα· τὰ μὲν εὐθὺς τὰ δὲ διὰ ταχέων, πάντα δ' ἐν ἡμέρᾳ· καὶ τοῦτο ^ετὸ ^επερίττωμα πλέον ἢ ^ετοῦ παιδὸς κατὰ μέγεθος· ὃ καλοῦσιν αἱ γυναῖκες μηκώνιον. Χρῶμα ^hδὲ ⁱτούτου αἵματῶδες καὶ σφόδρα μέλαν, καὶ ^kπιττῶδες, μετὰ ^lδὲ τοῦτο ἤδη γαλακτῶδες· σπᾶ γὰρ εὐθὺς καὶ τὸν ^mμαστόν. Πρὶν δ' ἐξελθεῖν οὐ φθέγγεται τὸ παιδίον, ⁿκᾶν ^oδυστοκοῦσης τὴν κεφαλὴν μὲν ^pὑπερέχει, τὸ δ' ὅλον σῶμα ^qἔχει ἐντός. Ὅσαις δ' αὖ ἐν ταῖς ἀποκαθάρσεσι ^rπροσεξορμήσωσιν οἱ καθαρμοί, δυσπαλλακτότεραι γίνονται τῶν ἐμβρύων. Ἐὰν ^sδὲ καθάρσεις μετὰ τὸν τόκον ἐλάττους ^tγένωνται, καὶ ὅσων ^vμόνον αἱ πρῶται, καὶ μὴ διατελέσωσιν εἰς τὰς ^wτετταράκοντα, ἰσχύουσὶ τε μᾶλλον αἱ γυναῖκες καὶ συλλαμβάνουσι θάττον. Τὰ δὲ παιδιά ὅταν γένωνται, ^xτῶν ^yτετταράκοντα ἡμερῶν ἐγρηγορότα μὲν οὔτε γελᾷ οὔτε δακρύει, νύκτωρ δ' ἐνίοτε ἄμφω· οὐδὲ κινιζόμενα τὰ πολλὰ αἰσθάνεται, τὸ δὲ πλείστον καθεύδει τοῦ χρόνου. Αὐξανόμενον δ' αἰεὶ εἰς τὸ ἐγρηγορεῖν μεταβάλλει μᾶλλον· καὶ ἐνυπνιαζόμενον δῆλον ^yμὲν γίνεται, μνημονεύει δ' ὁψὲ τὰς φαντασίας. Τοῖς μὲν οὖν ἄλλοις ζῴοις οὐδεμία ^zδιαφορὰ τῶν ὁστών, ἀλλὰ πάντα τετελεσμένα γίνεται· τοῖς δὲ παιδίοις τὸ βρέγμα ^aμαλακόν, καὶ ὁψὲ πηγνυται. Καὶ τὰ ¹⁰μὲν ἔχοντα γίνεται ὀδόντας, τὰ δὲ παιδιά ἐβδόμῃ μηνὶ ἄρχονται ὀδοντοφυεῖν· φύει δὲ πρῶτον τοὺς προσθίους, καὶ τὰ μὲν τοὺς ἄνωθεν πρότερον, τὰ δὲ τοὺς κάτωθεν. Πάντα δὲ θάττον φύουσιν, ^bὅσων αἱ τίτθαι θερμότερον ἔχουσι τὸ γάλα.

^ε τοῦτο om. C^a. ^f τὸ om. A^a. ^g περίττωμα et τοῦ παιδὸς om. A^a.C^a. ^h δὲ] ἐκ δὲ D^a. ⁱ τοῦτο A^a. ^k ἡττῶδες A^a.C^a. ^l δὲ om. A^a. ^m μασθόν P.A^a. ⁿ κᾶν] οὐκ ἂν A^a.C^a. ^o δυστοκοῦσι A^a. ^p ὑπερέχει A^a. ^q ἔχει A^a.C^a. ^r προσεξορμήσωσιν A^a. ^s δὲ αἱ καθάρσεις D^a. ^t γίνονται C^a. ^v μόνων D^a. et pr. P. ^w τεσσαράκοντα D^a. ^x τῶν] πρὸ P, μέχρι τῶν D^a. ^y μὲν om. P.A^a.C^a. ^z διαφθορά C^a.D^a. ^a μαλακόν Scaliger: P.A^a.C^a.D^a. λευκόν. ^b ὅσων P.A^a.

τὸ αἰδοῖον, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ καθάπερ ἐπὶ τῶν ἄλλων ζώων
 9 μέγιστοι. Τὸ δὲ θῆλυ, ὃ τι μὲν ἂν διαφθαρῇ ἐντὸς τῶν
 ὅ τριῶν μηνῶν, ἀδιάρθρωτον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ φαίνεται· ὃ τι
 δ' ἂν ἐπιλάβῃ τοῦ τετάρτου μηνός, γίνεται ἐσχισμένον καὶ
 10 διὰ ταχέων λαμβάνει τὴν ἄλλην διάρθρωσιν. ^c Τέως μὲν
 οὖν πᾶσαν τὴν τελείωσιν τῶν μορίων βραδύτερον ^d ἀπολαμ-
 βάνει τὸ θῆλυ τοῦ ἄρρενος, καὶ δεκάμηνᾳ γίνεται μᾶλλον
 τῶν ἀρρένων· ^e ὅταν δὲ γένηται, θάττον τὰ θήλεα τῶν ἀρρέ-
 νων καὶ νεότητα καὶ ἀκμὴν λαμβάνει καὶ γῆρας, καὶ μᾶλλον
 αἱ ^f πλείοσι χρώμεναι τόκοις, ὥσπερ εἴρηται πρότερον.

- 4 Ὅταν δὲ συλλάβῃ ἡ ὑστέρα τὸ σπέρμα, εὐθὺς συμμύει
 ταῖς πολλαῖς, μέχρι γένωνται ἑπτὰ μῆνες· τῷ δ' ὀγδόῳ
 χάσκουσιν· καὶ τὸ ἔμβρυον, εἰς ἡ γόνιμον, προκαταβαίνει
 2 τῷ ὀγδόῳ μηνί. Τὰ δὲ μὴ γόνιμα ἀλλ' ^g ἀποσπεπνιγμένα
 ὀκτάμηνᾳ ἐν τοῖς τόκοις ^h οὐκ ἐκφέρουσιν ὀκτάμηναι αἱ γυ-
 ναῖκες, οὔτε προκαταβαίνει κάτω τὰ ἔμβρυα τῷ ὀγδόῳ μηνί,
 οὔτε αἱ ὑστεραι ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ χάσκουσιν· ἀλλὰ ση-
 3 μείον ὅτι οὐ γόνιμον, εἰς γένηται μὴ ⁱ συμπεσόντων τῶν
 εἰρημένων. Μετὰ δὲ τὰς συλλήψεις αἱ γυναῖκες βαρύνονται
 τὸ σῶμα πᾶν, καὶ ^k σκότοι πρὸ τῶν ὀμμάτων καὶ ἐν τῇ κε-
 φαλῇ γίνονται πόνοι. Ταῦτα δὲ ταῖς μὲν θάττον καὶ σχε-
 δὸν ^l δεκαταίαις γίνεται, ταῖς δὲ ^m βραδύτερον, ὅπως ἂν τύ-
 χωσιν οὕσαι τῷ περιττωματικαῖ εἶναι μᾶλλον καὶ ἥττον.
 4 Ἔτι δὲ ναυταὶ καὶ ⁿ ἔμετοι λαμβάνουσι τὰς πλείστας, καὶ
 μάλιστα τὰς τοιαύτας, ὅταν αἱ τε καθάρσεις στῶσι καὶ
 μήπω εἰς τοὺς ^o μαστοὺς τετραμμέναι ᾖσιν. Ἐνταῦθα μὲν οὖν
 ἀρχόμεναι μᾶλλον πονοῦσι τῶν γυναικῶν, εἶναι δ' ὑστερον,
 ἤδη τοῦ κήματος ἔχοντος αὐξήσιν μᾶλλον· πολλὰς δὲ καὶ
 5 πολλάκις ^p καὶ στραγγουρίαι γίνονται τὸ τελευταῖον. Ὡς
 μὲν οὖν ἐπὶ τὸ πολὺ ῥᾶον ἀπαλλάττουσιν αἱ τὰ ἄρρενα κύ-

^b τριῶν om. D^a. ^c τέως Camotiana, ζῶς P.A^a.C^a, ἐν φ' D^a. ^d ἀπο-
 λαμβάνη Ca. ^e ὅταν—ἀρρένων om. C^a. ^f χρώμεναι πλείοσι P.D^a.
^g ἀποσπνιγμένα P, ἀποσπνιγόμενα D^a. ^h οὐκ] μὴ A.P, ἀ μὴ C^a. ⁱ πεσόν-
 των A^a. ^k σκότος Ca. ^l δεκαταίαις A^a. ^m βραδύτερον P.A^a. ⁿ ἔμετοι
 A^a.C^a. ^o μαστοὺς P.A^a. ^p καὶ alterum om. D^a.

ουσαι καὶ μᾶλλον ^ι μετ' εὐχροίας διατελοῦσιν, ἐπὶ δὲ τῶν
 θηλειῶν τοῦναντίον· ἀχρούστεραι ^ι τε γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ,
 καὶ βαρύτερον διάγουσι, καὶ πολλαῖς περὶ τὰ σκέλη οἰδή-
 ματα καὶ ἐπάρσεις γίνονται τῆς σαρκός· οὐ μὴν ^ς ἀλλ' ἐνίαις
 γίνεται καὶ τάναντία τούτων. Εἰώθασι δὲ ταῖς κυούσαις 6
^ι αἱ ἐπιθυμίαι γίνεσθαι παντοδαπαὶ καὶ μεταβάλλειν ὀξέως,
^θ καλοῦσί τινες κισσᾶν· καὶ ἐπὶ τῶν θηλειῶν ὀξύτεραι μὲν
 αἱ ἐπιθυμίαι, ^ν παραγινομένων δὲ ἥττον δύνανται ἀπολαύειν.
 Ὀλίγαις δὲ τισι συμβαίνει ^ω βέλτιον ἔχειν τὸ σῶμα κυού-
 σαις. Μάλιστα δὲ ἀσῶνται, ὅταν ἄρχωνται τὰ παιδία τρί-
 χας ^ς ποιεῖν. Αἱ δὲ τρίχες ταῖς μὲν κυούσαις αἱ μὲν συγγε- 7
 νεῖς γίνονται ἐλάττους καὶ ^ν ῥέουσιν, ἐν οἷς δὲ ^ς μὴ εἰώθασιν
 ἔχειν τρίχας, ταῦτα δασύνεται μᾶλλον. Καὶ κίνησιν δὲ
 παρέχεται ἐν τῷ σώματι μᾶλλον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὸ ἄρρεν
 τοῦ θήλεος, καὶ τίκτεται θάττον, τὰ δὲ θήλεα βραδύτερον.
 Καὶ ὁ πόνος ἐπὶ μὲν τοῖς θήλεσι συνεχὴς καὶ νωθρότερος, 8
 ἐπὶ δὲ τοῖς ἄρρεσιν ὀξὺς μὲν, πολλῶ δὲ χαλεπώτερος. Αἱ
 δὲ πλησιάζουσαι πρὸ τῶν τόκων τοῖς ^ς ἀνδράσι θάττον
 τίκτουσιν. Δοκοῦσι δ' ὠδίνειν αἱ γυναῖκες ἐνίοτε οὐ γινο-
 μένης ὠδίνος, ἀλλὰ διὰ τὸ τὴν κεφαλὴν στρέφειν τὸ ἔμβρυον
 φαίνεται ὠδίνος ἀρχὴ τοῦτο γίνεσθαι. Τὰ μὲν οὖν ἄλλα 9
 ζῆα μοναχῶς ποιεῖται τὴν τοῦ τόκου τελείωσιν· εἰς γὰρ
 ὥριστα τοῦ τόκου χρόνος πᾶσιν· ἀνθρώπῳ δὲ πολλοὶ μόνῳ
 τῶν ζῴων· καὶ γὰρ ἐπτάμηνα καὶ ὀκτάμηνα καὶ ἐννεάμηνα
 γίνεται, καὶ δεκάμηνα τὸ ^β πλείστον· ἔναι δ' ἐπιλαμβάνουσι
 καὶ τοῦ ἐνδεκάτου μηνός. Ὅσα μὲν οὖν ^ς γίνεται πρότερα 10
 τῶν ἐπτὰ μηνῶν, ^δ οὐδὲν οὐδαμῇ δύναται ζῆν· τὰ δ' ἐπτά-
 μηνα γόνιμα γίνεται πρῶτον, ἀσθενῇ δὲ τὰ πολλὰ (διὸ καὶ
 σπαργανοῦσιν ἐρίοις αὐτά), πολλὰ δὲ καὶ τῶν πόρων ^ς ἐνίους
 ἔχοντα ἀσχίστους, οἷον ὄτων καὶ μυκτήρων· ἀλλ' ἐπαυξανο-

^ι διατελοῦσι μετ' εὐχροίας A^a. ^ι τε] τὸ P. A^a. Ca, om. D^a. ^ς ἀλλὰ
 καὶ ἐνίαις τε γίνεται P. A^a. Ca. ^ι αἱ om. D^a. ^ν περιγινομένων A^a.
^ω βελτίω P. A^a. Ca. ^ς ποιεῖν] φύειν D^a. ^ν ἐκρέουσιν D^a. ^ς μὴ om. Ca.
^ς ἄρρεσι Ca. ^β πλείον P. ^ς γίνεται πρότερον P, πρότερον γίνεται D^a.
^δ οὐδὲ A^a. ^ς ἐνίους A^a.

μένοις διαρθροῦνται, καὶ βιοῦσι πολλὰ καὶ τῶν τοιούτων.

- 11 Τὰ δ' ὀκτάμηνα περὶ μὲν Αἴγυπτον καὶ ἐν ἐνίοις τόποις, ὅπου εὐέκφοροι αἱ γυναῖκες καὶ φέρουσί τε πολλὰ ῥάδιως καὶ τίκτουσι, καὶ ¹γεγόμενα δύναται ζῆν, κἂν τερατώδη γένηται, ἐνταῦθα μὲν ζῇ τὰ ὀκτάμηνα καὶ ἐκτρέφεται, ἐν δὲ τοῖς περὶ τὴν Ἑλλάδα τόποις ὀλίγα πάμπαν σώζεται, τὰ δὲ πολλὰ ἀπόλλυται· καὶ διὰ τὴν ὑπόληψιν, κἂν σωθῇ τι, νομίζουσιν οὐκ ὀκτάμηνον εἶναι τὸ ²γεγεννημένον, ἀλλὰ λα-
 12 θεῖν ἑαυτὰς αἱ γυναῖκες ³συλλαβοῦσαι πρότερον. Πονοῦσι δ' αἱ γυναῖκες μάλιστα τὸν μῆνα τὸν τέταρτον καὶ τὸν ὄγδοον, καὶ ἂν διαφθείρωσι τετάρτῃ ἢ ὀγδόῃ μηνί, διαφθείρονται καὶ ⁴αὐταὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ὥστ' οὐ μόνον τὰ ὀκτάμηνα ⁵οὐ ζῇ, ἀλλὰ καὶ διαφθειρομένων αἱ τίκτουσαι
 13 κινδυνεύουσιν. Τὸν αὐτὸν ⁶δὲ τρόπον δοκεῖ λανθάνειν καὶ ὅσα φαίνεται τίκτεσθαι πολυχρονιώτερα τῶν ⁷ἑνδεκα μηνῶν· καὶ γὰρ τούτων ἢ τῆς συλλήψεως ἀρχὴ λανθάνει τὰς γυναῖκας· πολλάκις γὰρ πνευματικῶν ⁸γενομένων ἔμπροσθεν τῶν ὑστερῶν, μετὰ ταῦτα πλησιάζουσαι καὶ συλλαβοῦσαι ἐκείνην οἶονται τὴν ἀρχὴν εἶναι τῆς συλλήψεως, δι' ἣν ἐχρήσαντο τοῖς σημείοις ⁹ὁμοίοις.
- 14 Τὸ δὲ δὴ πλῆθος τῶν τόκων τῆς τελειώσεως ¹⁰παρὰ τᾶλλα ζῶα τοῖς ἀνθρώποις ταύτην ἔχει τὴν διαφορὰν· καὶ τῶν μὲν μονοτόκων ὄντων τῶν δὲ πολυτόκων, ἐπαμφοτερίζει τὸ γένος ¹¹τὸ τῶν ἀνθρώπων. Τὸ μὲν γὰρ πλείστον καὶ παρὰ τοῖς πλείστοις ἐν τίκτουσιν αἱ γυναῖκες, πολλάκις δὲ καὶ πολλα-
 15 χοῦ δίδυμα, οἶον καὶ περὶ Αἴγυπτον. Τίκτουσι δὲ καὶ τρία καὶ τέτταρα, περὶ ἐνίους μὲν καὶ σφόδρα τόπους, ὥσπερ ¹²εἴρηται πρότερον. Πλείστα δὲ τίκτεται πέντε τὸν ἀριθμόν· ἥδη γὰρ ᾧπται ¹³τοῦτο καὶ ἐπὶ πλείονων συμβεβηκός.

¹ γεννόμενα P.Ca.Da. ² γεγεννημένον Aa. ³ ξυμβάλλουσαι Da. συλλαβοῦσαι—γυναῖκες om. Aa.Ca, συλλαβοῦσαι—μάλιστα om. P. ⁴ αὐταὶ plerique. ⁵ οὐ ante ζῇ om. Ca. ⁶ δὲ om. Ca. ⁷ ἑνδεκαμήνων P. δεκαμήνων Da. ⁸ γινόμενων P.Da. ⁹ ὁμοίοις om. Da. ¹⁰ P περὶ Aa. ¹¹ τὸ ante τῶν om. Aa. ¹² εἴρηται καὶ πρ. Da. ¹³ καὶ ἐπὶ πλ. τοῦτο Da.

Μία δέ τις ἐν τέτταρσι τόκοις ἔτεκεν ἑκοσιν· ἀνὰ πέντε γὰρ ἔτεκε, καὶ τὰ πολλὰ αὐτῶν ἐξετράφη. Ἐν μὲν οὖν 16 τοῖς ἄλλοις ζώοις, καὶ ἢ τὰ δίδυμα ἄρρεν καὶ θῆλυ, οὐθὲν ἦττον ἐκτρέφεται ὧς γινόμενα καὶ σώζεται τῶν ἀρρένων ἢ θηλειῶν· ἐν δὲ τοῖς ἀνθρώποις ὀλίγα σώζεται τῶν διδύμων, εἴαν ἢ τὸ μὲν θῆλυ τὸ δ' ἄρρεν. Δέχεται δ' ὀχρεῖαν κύοντα 17 μάλιστα τῶν ζῴων ὡς γυνή καὶ ἵππος· τὰ δ' ἄλλα ὅταν πληρωθῇ, φεύγει τοὺς ἄρρενας, ὅσα μὴ πέφυκεν ἐπικυῖσκεσθαι, καθάπερ δασύπους. Ἄλλ' ἵππος μὲν αὖ συλλάβῃ τὸ πρῶτον, οὐκ ἐπικυῖσκεται πάλιν, ἀλλ' ἐν τίκτει μόνον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ· ἐπ' ἀνθρώπῳ δ' ὀλίγα μὲν, γέγονε δέ ποτε. Τὰ μὲν 18 οὖν ὕστερον πολλῷ χρόνῳ συλληφθέντα ἡ οὐδὲν λαμβάνει τέλος, ἀλλὰ πόνον παρασχόντα συνδιαφθείρει τὸ προϋπάρχον (ἦδη γὰρ συνέβη γενομένης διαφθορᾶς καὶ δώδεκα ὕε- πεσεῖν τὰ ἐπικυηθέντα)· εἴαν δ' ἐγγὺς ἢ σύλληψις ἐγένετο, ἡ τὸ ἐπικυηθέν ἐξήνεγκαν, καὶ τίκτουσιν ὥσπερ ἡ δίδυμα γόνυ, καθάπερ καὶ τὸν ἡ Ἰφικλέα καὶ τὸν ἡ Ηρακλέα ἡ μυθολογοῦ- σιν. Γέγονε ἡ γὰρ καὶ τοῦτο φανερόν· μοιχευομένη γάρ 19 τις τὸ ἡ μὲν τῶν τέκνων τῷ ἀνδρὶ εἰκοὺς ἔτεκε, τὸ δὲ τῷ μοιχῷ. Ἡδὲ καὶ δίδυμα κύουσά τις ἐπεκύησε τρίτον, γενομένου δὲ τοῦ χρόνου τοῦ καθήκοντος τὰ μὲν ἡ τελεόγωνα ἡ τῷ ἡ χρόνῳ ἔτεκε, ἡ τὸ δὲ πεντάμηνον· καὶ τοῦτ' ἀπέθανεν εὐθύς. Καὶ ἑτέρα δέ τι συνέβη τεκούσῃ πρῶτον μὲν ἡ πτά- 20 μηνον, ὕστερον δὲ δύο ἡ τελεόμηννα τεκεῖν· καὶ τούτων τὸ μὲν ἡ ετελείτησε, ἡ τὰ δὲ ἐβίωσεν. Καὶ ἐκτιτρώσκουσαι δέ τινες συνέλαβον ἡμα, καὶ τὸ μὲν ἡ ἐξέβαλον τὸ δ' ἡ ἔτεκεν. Ταῖς 21 δὲ πλείσταις, εἴαν ἡ συγγένωνται κυούσαις μετὰ τὸν ὡ γδοον μῆνα, ἡ περίπλεον μυζώδους τὸ παιδίον ἡ ἐξέρχεται γλισχρό- τητος. Καὶ τῶν ἐδεσμάτων δὲ τῶν προσφερομένων περι-

ἡ ἔτεκεν] τέτοκεν A^a. ὡ γινόμενα P.D^a. ὡ ἡ γυνή P.A^a.C^a. ἡ οὐδὲ λαμβάνει τὸ τέλος A^a. ὡ ἐμπεσεῖν P.A^a. ἡ τὸ om. P.C^a.D^a. et pr. A^a. ἡ δίδυμοι A^a. ἡ ἐφικλέα P. ἡ καθομολογοῦσι A^a. ἡ γὰρ] δὲ C^a. ἡ μὲν ἐν τῶν D^a. ἡ τελεόγωνα] γέγονω C^a, om. A^a. ἡ τῷ om. P.A^a.C^a. ἡ γόνυ P.A^a. ἡ τὰ A^a.C^a. ἡ τελεόμηννα C^a. ἡ τὸ A^a. ἡ ἐξέ- βαλλον P. ἡ συγγένωνται P.A^a.C^a. ἡ περίπλεον P. ἡ ἐξέρχεσθαι D^a.

πλεων ^ι φαίνεται πολλάκις. Καὶ τῷ ἁλλὶ δαψιλεστέρω χρη-
 σαμένων οὐκ ἔχοντα γίνεται τὰ παιδία ὄνυχας.

- 5 Τὸ δὲ γάλα τὸ γινόμενον πρότερον τῶν ἐπτά μηνῶν
 ἄχρηστόν ἐστιν· ἄλλ' ἅμα τὰ τε παιδία γόνιμα καὶ τὸ
 γάλα χρήσιμον. Τὸ δὲ πρῶτον καὶ ἀλμυρόν, ὥσπερ τοῖς
 προβάτοις. Μάλιστα δ' ἐν ^ι ταῖς κησέσι τοῦ οἴνου αἰσθά-
 νονται αἱ πλείσται· διαλύονται τε γάρ, ἐὰν ^β πίωσι, καὶ ἀδυ-
 2 νατοῦσιν. Ἀρχὴ δὲ ταῖς γυναιξὶ ^ι τοῦ τεκνοῦσθαι καὶ τοῖς
 ἄρρεσι ^ι τοῦ τεκνοῦν, καὶ παῦλα ἀμφοτέροις, τοῖς μὲν ἢ τοῦ
 σπέρματος πρόεσις ταῖς δ' ἢ τῶν καταμηνίων, πλὴν οὔτ' ἀρ-
 χομένων γόνιμα εὐθὺς οὔτ' ἔτι ὀλίγων γιγνομένων καὶ ἀσθε-
 3 νῶν. Ἡλικία δὲ τῆς μὲν ἀρχῆς εἴρηται· παύεται δὲ ταῖς
 γυναιξὶ ταῖς μὲν πλείσταις τὰ καταμήνια περὶ τετταράκοντα
 ἔτη, αἷς δ' ἂν ^ι ὑπερβάλῃ τὸν χρόνον τοῦτον, διαμένει μέχρι
^ω τῶν πεντήκοντα ἐτῶν, καὶ ἤδη ^κ τινὲς ἔτεκον· πλείω δὲ
 6 χρόνον οὐδεμία. Οἱ ^γ δ' ἄνδρες οἱ ^β μὲν πλείστοι γεννῶσι
^α μέχρι ἐξήκοντα ἐτῶν, ὅταν δ' ^β ὑπερβάλῃ ταῦτα, ^ε μέχρι
 ἐβδομήκοντα· καὶ ἤδη ^δ τινὲς γεγεννήκασιν ἐβδομήκοντα ἐτῶν
 ὄντες. Συμβαίνει δὲ πολλοῖς καὶ πολλαῖς γυναιξὶ καὶ ἀν-
 2 δράσι μετ' ἀλλήλων μὲν συνεζευγμένοις μὴ δύνασθαι τεκνο-
 2 ποιῆσθαι, διαζευχθεῖσι δέ. Τὸ δ' αὐτὸ συμβαίνει καὶ περὶ
 ἀρρενογονίας καὶ θηλυγονίας· ἐνίστε ^ε γὰρ καὶ γυναῖκες καὶ
 ἄνδρες μετ' ἀλλήλων ^ι μὲν ὄντες θηλυγόνοι εἰσὶν ἢ ἀρρενο-
 γόνοι, διεζευγμένοι δὲ γίνονται τούναντίον. Καὶ κατὰ τὴν
 ἡλικίαν δὲ μεταβάλλουσιν· νέοι μὲν ὄντες μετ' ἀλλήλων
 θήλεα γεννῶσι, πρεσβύτεροι δ' ἄρρενα· τοῖς δὲ καὶ ἐπὶ τού-
 3 των συμβαίνει τούναντίον. Καὶ ἐπὶ τοῦ γεννᾶν δ' ὅλως τὸ
 αὐτό· νέοις μὲν οὐσιν οὐθέν γίνεται, πρεσβυτέροις δέ· οἱ δὲ
 τὸ πρῶτον, ὕστερον ^ε δὲ γεννῶσιν οὐδέν. Εἰσὶ δὲ καὶ τῶν

^ι φαίνεται om. pr. A^a. ^ι τοῖς κύνδεσι A^a. ^β πίωσι D^a. ^ι τὸ—
 τὸ A^a. ^ν ὑπερβάλλῃ P.D^a. ^ω τῶν om. D^a. ^κ τινὲς] δὲ τινες P.C^a.
^γ δ' om. P.A^a.C^a. ^β μὲν om. D^a. ^α μέχρις C^a. ^β ὑπερβάλλῃ P.D^a.
^ε μέχρις C^a. ^δ τινὲς] δὲ τινες P.D^a. ^ε γὰρ] δὲ C^a. ^ι μὲν ὄντες]
 μένοντες P.A^a.C^a. ^ε δὲ γεννῶσιν οὐδέν] οὐδὲ γεννῶσιν A^a, οὐδὲν γεννῶ-
 σιν C^a.

γυναικῶν τινὲς αἱ μόλις μὲν ^h συλλαμβάνουσιν, εἴαν δὲ συλλά-
 βωσιν, ἐκφέρουσιν· αἱ δὲ τούναντίον συλλαμβάνουσι μὲν ῥα-
 δίως, οὐ δύνανται δ' ἐκφέρειν. Εἰσὶ δὲ καὶ ἄνδρες θηλυγόνοι ⁴
 καὶ γυναῖκες ἄρρενογόνοι, οἷον καὶ κατὰ τοῦ Ἡρακλέους
 μυθολογεῖται, ὃς ἐν δύο καὶ ἐβδομήκοντα τέκνοις ⁱ θυγατέρα
 μίαν ἐγέννησεν. Αἱ δὲ μὴ δυνάμεναι συλλαμβάνειν εἴαν ἢ
 διὰ θεραπείαν συλλάβωσιν ἢ δι' ἄλλην τινὰ σύμπτωσιν, ὥς
 ἐπὶ τὸ πολὺ θηλυτοκοῦσι μᾶλλον ἢ ἄρρενοτοκοῦσιν. Πολ- ⁵
 λοῖς δὲ συμβαίνει καὶ τῶν ^k ἀνδρῶν δυναμένοις γενεῶν ὕστε-
 ρον ^l μὴ δύνασθαι, καὶ πάλιν καθίστασθαι εἰς αὐτό. Γίνονται
 δὲ καὶ ἐξ ἀναπήρων ἀνάπηροι, οἷον ἐκ χωλῶν χωλοὶ καὶ τυ-
 φλῶν τυφλοί, καὶ ὅλως τὰ παρὰ φύσιν ἐοικότες πολλάκις,
 καὶ σημεῖα ἔχοντες συγγενῇ, οἷον ^m φύματα καὶ οὐλὰς. Ἡδὲ ⁶
 δ' ἀπέδωκε τῶν τοιούτων τι καὶ διὰ τριῶν, οἷον ἔχοντός τινος
 στίγμα ἐν τῷ βραχίονι ὃ μὲν υἱὸς οὐκ ἐγένετο ὃ δ' ⁿ υἱίδους
 ἔχων ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ συγκεχυμένον μέλαν. Ὀλίγα μὲν
 οὖν γίνεται τὰ τοιαῦτα, τὰ δὲ ^o πλείστα γίνεται ὀλόκληρα
 ἐκ κολοβῶν, καὶ οὐθέν ἀποτέτακται ^p τούτων. Καὶ ἐοικότες
 δὲ τοῖς γεννήσασιν ἢ τοῖς ἄνωθεν γονεῦσιν, ὅτε δ' οὐδὲν οὐ-
 δενί. Ἀποδίδωσι δὲ καὶ διὰ πλειόνων γενεῶν, οἷον ^q ἐν Σικε- ⁷
 λίᾳ ^r ἢ τῷ Αἰθίοπι μοιχευθεῖσα· ἡ μὲν γὰρ θυγάτηρ ἐγένετο
 οὐκ Αἰθίοψ, τὸ δ' ἐκ ταύτης. Καὶ ὥς μὲν ἐπὶ τὸ πολὺ ^s τὰ
 θήλεα ἔοικε τῇ μητρὶ μᾶλλον, τὰ δ' ἄρρενα τῷ πατρί· γί-
 νεται δὲ ^t καὶ τούναντίον, τὰ μὲν θήλεα τῷ πατρί, τὰ δ' ἄρ-
 ρενα τῇ μητρὶ. Καὶ κατὰ ^v μέρη δὲ γίνονται ἐοικότα ^w ἄλλα
 μέρη ἐκατέρων. Τὰ δὲ δίδυμα ἤδη μὲν ἐγένετο καὶ οὐκ ἐοι- ⁸
 κότα ἀλλήλοις, τὰ ^x δὲ πλείστα καὶ ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐοικότα,
 ἐπεὶ καὶ μετὰ τὸν τόκον τις ἐβδομαία συγγενομένη καὶ Ὑσσυ-
 λαβούσα ἔτεκε τὸ ὕστερον τῷ ^z προτέρῳ ἐοικός, ὥσπερ δίδυ-

^h συλλαμβάνουσαι A^a. ⁱ μίαν θυγατέρα P, θυγατέρα μὲν A^a. ^k ἀνδρῶν
 μὴ δυναμένοις C^a. ^l μὴ] μὲν C^a. ^m φύμα A^a.C^a. ⁿ ἐγιδούς P.
^o πλείστα οὐ γίνεται ἀλλ' ὅλ. D^a. ^p τοῦτο P.A^a.C^a. ^q ἐν Σικελίᾳ] ἐνία
 διὰ C^a. ^r ἢ ante τῷ om. A^a.C^a. ^s ἔοικε τὰ θήλεα A^a. ^t καὶ om. C^a.
^v μέρος δὲ γίνονται τὰ ἐοικότα A^a. ^w ἄλλα C^a. ^x δέ] μὲν P.C^a, μέν-
 τοι D^a. ^y συλλαμβάνουσα P.D^a. ^z πρώτῳ A^a.

μον. Εἰσὶ δὲ καὶ γυναῖκες ^a ἐοικότα ^b αὐταῖς γεννῶσαι, αἱ δὲ τῷ ἀνδρί, ^c ὥσπερ ἡ ἐν Φαρσάλῳ ἵππος ἡ Δικαία καλουμένη.

7 Ἐν δὲ τῇ τοῦ σπέρματος ἐξόδῳ πρῶτον μὲν ^d ἡγείται πνεῦμα (δηλοῖ δὲ ^e καὶ ἡ ἐξοδος ὅτι γίνεται ὑπὸ πνεύματος· οὐθὲν γὰρ ρίπτεται πόρρῳ ἄνευ βίας πνευματικῆς)· ὅταν δὲ ^f λάβηται τὸ σπέρμα τῆς ὑστέρας καὶ ἐγγχρονισθῇ, ὑμὴν ^g περμίσσεται. Φαίνεται γάρ, ὅταν πρὶν διαρθρωθῆναι ἐξέλθῃ, οἶον ὧν ἐν ὑμένι περιεχόμενον ἀφαιρεθέντος τοῦ ὀστράκου· ὁ δ' ὑμὴν φλεβῶν μεστός. Πάντα δὲ ^h τὰ πλωτὰ καὶ ⁱ πτηνὰ καὶ πεζά, εἴτε ζωοτοκεῖται ^j ἢ ὤτοκεῖται, ὁμοίως γίνεται· πλὴν ^k τὸν ὀμφαλὸν τὰ μὲν πρὸς τὴν ὑστέραν ἔχει ^l τὰ ζωοτοκούμενα, τὰ δὲ πρὸς τῷ ὤτῳ, τὰ δ' ἀμφοτέρως, οἶον ^m ἐπὶ γένους τινὸς ἰχθύων. Καὶ τὰ μὲν περιέχουσιν οἶον ὑμένες, τὰ δὲ ⁿ χόρια· καὶ πρῶτον μὲν τοῦ ἐσχάτου ἐντὸς γίνεται τὸ ζῶον, εἴθ' ὑμὴν περὶ τοῦτον ἄλλος, τὸ μὲν πλείστον ^o προσπεφυκὼς τῇ μήτρᾳ, τῇ δ' ἀφεστῶς καὶ ὕδρῳ ἔχων. Μεταξὺ ^p δ' ὑγρότης ^q ὑδατώδης ἢ ^r αἱματώδης, ὁ καλούμενος ὑπὸ τῶν γυναικῶν πρόφορος.

8 Αὐξάνεται δὲ τὰ ζῶα πάντα, ὅσα ἔχει ὀμφαλόν, διὰ τοῦ ὀμφαλοῦ. Ὁ δ' ὀμφαλός, ὅσα μὲν κοτυληδόνας ἔχει, πρὸς ^s τῇ κοτυληδόνι προσπέφυκεν, ὅσα δὲ λείαν ἔχει τὴν ὑστέραν, ^t πρὸς τῇ ὑστέρᾳ ἐπὶ φλεβός. Σχήμα δ' ἔχει ἐν τῇ ὑστέρᾳ τὰ μὲν τετράποδα πάντα ἐκτεταμένα, καὶ τὰ ἄποδα ^u πλάγια, οἶον ἰχθύς, τὰ δὲ δίποδα συγκεκαμμένα, οἶον ὄρνις καὶ ἄνθρωπος ^v συγκεκαμμένος· ^w ῥίνα μὲν μεταξὺ τῶν ^x γονάτων, ὀφθαλμοὺς δ' ἐπὶ τοῖς γόνασιν, ὧτα δ' ἐκτός. Ἐχει

^a ἐοικότα] αἱ ἐοικότα C^a, αἱ ἐοικότες A^a. ^b αὐταῖς C^a. ^c ὥσπερ εἴρηται ἢ C^a. ^d ἡγούνται A^a. ^e καὶ om. P. ^f λάβῃ A^a, C^a. ^g τὰ] καὶ P.A^a, C^a. ^h πεζὰ καὶ πτηνὰ P. ⁱ ἢ ὤτοκεῖται om. P. ^k τῶν ὀμφαλῶν A^a. ^l τὰ post ἔχει om. C^a. ^m οἶον om. P.D^a. ⁿ χορίῳ περιέχονται· καὶ πρῶτον μὲν τοῦ ἐσχάτου χορίου ἐντὸς P.D^a. ^o προσπέφυκεν D^a. ^p δ'] δὲ ἢ P.A^a. ^q ὑδατώδης καὶ ἰχωρώδης ἢ P.D^a. ^r αἱματώδης καὶ ὡμματώδης ὁ P. ^s τῇ om. P. ^t πλάγιον A^a. ^u συγκεκαμμένος P. ^w ῥίνα] καὶ ῥίνα D^a. ^x γονάτων ἔχουσιν ὀφθαλμοὺς D^a.

Ὁμοίως πάντα τὰ ζῶα τὴν κεφαλὴν ἄνω τὸ πρῶτον· αὐξανόμενα δὲ καὶ πρὸς τὴν ἔξοδον ὀρμῶντα κάτω περιάγεται, καὶ ἡ ὕγενεσις ἐστὶν ἡ κατὰ φύσιν πᾶσιν ἐπὶ κεφαλὴν· συγκεκαμμένα δὲ καὶ ἐπὶ πόδας γίνεται παρὰ φύσιν. Τὰ δὲ 4 τῶν τετραπόδων ἔχει καὶ περιττώματα, ὅταν ἦδη ^z τέλεια ᾖ, καὶ ὑγρὸν καὶ ^a σφυράδας, ^b τὰς μὲν ^c ἐν τῷ ἐσχάτῳ τοῦ ἐντέρου, ἐν δὲ τῇ κύστει οὖρον. Τοῖς δ' ἔχουσι κοτυληδόνας ἐν τῇ μήτρᾳ τῶν ζώων αἰεὶ ἐλάττους γίνονται αἱ κοτυληδόνες αὐξανόμενου τοῦ ἐμβρύου, καὶ τέλος ἀφανίζονται. Ὁ δ' 5 ὀμφαλὸς ἔσθι κελυφος περὶ φλέβας, ὣν ἡ ἀρχὴ ἐκ τῆς ὑστέρας ἐστί, τοῖς ^d μὲν ἔχουσι ^e τὰς κοτυληδόνας ἐκ τῶν κοτυληδόνων, τοῖς δὲ μὴ ἔχουσιν ἀπὸ φλεβός. Εἰσὶ δὲ τοῖς μὲν μείζουσιν, οἷον τοῖς τῶν βοῶν ἐμβρύοις, τέτταρες αἱ φλέβες, τοῖς δ' ἐλάττοσι δύο, τοῖς δὲ πᾶμπαν μικροῖς, οἷον ὄρνισι, μία φλέψ. Τείνουσι δ' εἰς τὰ ἔμβρυα αἱ μὲν δύο διὰ τοῦ 6 ἥπατος, ἡ αἱ καλούμεναι ^f πύλαι εἰσὶ, πρὸς τὴν φλέβα τὴν μεγάλην, αἱ δὲ δύο πρὸς τὴν ἀορτὴν, ^g ἡ σχίζεται καὶ γίνεται ἡ ἀορτὴ δύο ἐκ μιᾶς. Εἰσὶ δὲ περὶ τὴν συζυγίαν ^h ἑκατέραν τῶν φλεβῶν ὑμένες, περὶ ⁱ δὲ τοὺς ὑμένας ὁ ὀμφαλὸς οἷον ἔλυτρον. Αὐξανόμενων δ' αἰεὶ μᾶλλον συμπίπτουσιν ^j αὐταὶ αἱ φλέβες. Τὸ δ' ἔμβρυον ἀδρυνόμενον εἰς τε τὰ κοῖλα ἔρχεται, καὶ ἐνταῦθα δηλόν ἐστί κινούμενον, καὶ ἐνίοτε κυλινδεῖται περὶ τὸ αἰδοῖον.

Ὅταν δ' ὠδίνωσιν αἱ γυναῖκες, εἰς πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα 9 ἀποστηρίζονται αὐτοῖς οἱ πόνοι, ταῖς δὲ πλείσταις εἰς ὀπότερον ἂν τύχη τῶν ^l μερῶν. Ὅσαις δ' ἂν περὶ τὴν κοιλίαν σφοδρότατοι ^m γένωνται πόνοι, αὐταὶ τάχιστα τίκτουςιν· καὶ ⁿ ὅσαι μὲν τὴν ὀσφύν ^o προαλγοῦσι, μόλις τίκτουςιν, ^p ὅσαι δὲ τὸ ἦτρον, ταχύ. Ἄν μὲν οὖν ἀρρενοτοκῇ, ^q προσέρχονται οἱ 2

Ὑ γέννησις et συγκεκαμμένη Α^a.   z τέλειον P.A^a.C^a.   a σφυράδας om. D^a.   b τὰ Α^a.C^a.D^a.   c τῶν ἐσχάτων, omissa ἐν, P.A^a.C^a.   d μὲν] μὲν οὖν P.C^a.D^a.   e τὰς om. D^a.   f πύλαι αἱ εἰσι P.A^a.C^a.   g ἡ σχίζεται] σχίζονται D^a.   h ἑκατέρων C^a.   i δὲ om. C^a.   k αὐταὶ] αὐτῶν P.A^a, om. C^a.   l μερῶν Α^a.   m γίνονται D^a.   n ὅσαις P.C^a.   o περι-αλγοῦσι C^a.   p ὅσαις P.A^a.C^a.   q προσέρχονται Α^a.C^a.

ἰχώρες ὑδαρεῖς ὑπώχροι, ἐὰν δὲ θηλυτοκῇ, αἱματώδεις, ὑγροὶ
 δὲ καὶ οἰοί· ἐνίαις μέντοι συμβαίνει περὶ τὰς ὠδίνας καὶ οὐ-
 3 δέτερα τούτων. Τοῖς μὲν οὖν ἄλλοις ζώοις οὐκ ἐπίποναι γίνον-
 ται οἱ τόκοι, ἀλλὰ μετριωτέως ἐπίδηλά ἐστιν ἐνοχλούμενα
 ὑπὸ τῆς ὠδίνος· ταῖς δὲ γυναιξὶ συμβαίνουσιν οἱ ἴπνοι
 ἰσχυρότεροι, καὶ μάλιστα ταῖς ἐδραΐαις καὶ ὅσαι μὴ εὐπλευ-
 4 ροὶ μὴδὲ δύνανται τὸ πνεῦμα κατέχειν. Δυστοκοῦσι δὲ
 μᾶλλον καὶ ἐὰν μεταξὺ ἀποπνεύσωσιν ἀποβιαζόμεναι τῷ
 πνεύματι. Πρῶτον μὲν ὅν ὑδρῶς ἐξέρχεται γινομένου
 τοῦ ἐμβρύου καὶ ῥηγνυμένων τῶν ὑμένων, ἔπειτα τὸ ἐμβρυον,
 στρεφομένων μὲν τῶν ὑστερῶν, καὶ τοῦ ὑστέρου τὰ ἔσω
 10 ἐκτὸς ἰσχυροῦς. Καὶ τῆς μαίας ἡ ὀμφαλοτομία μέρος ἐστὶν
 οὐκ ἀστόχου διανοίας· οὐ γὰρ ἴμόνον περὶ τὰς δυστοκίας
 τῶν γυναικῶν τῇ εὐχερείᾳ δύνασθαι δεῖ βοηθεῖν, ἀλλὰ καὶ
 πρὸς τὰ συμβαίνοντα ἀγγίχον ἐῖναι καὶ περὶ τὴν τοῦ ὀμ-
 2 φαλοῦ ἀποδεσιν τοῖς παιδίοις. Ὑἱὲν μὲν γὰρ καὶ τὸ
 ὑστερον συνεκπέσῃ, ὡς ἐρίῳ ἀποδεῖται ἀπὸ τοῦ ὑστέρου ὁ
 ὀμφαλός, καὶ ἀποτέμνεται ἀνωθεν· ἡ δ' ἂν ὑποδεθῇ,
 συμφύεται, τὸ δὲ συνεχὲς ἀποπίπτει. Ἐὰν δὲ ὡς λυθῇ τὸ
 ἄμμα, ἀποθνήσκει τοῦ αἵματος ἐκρύντος τὸ ἐμβρυον. Ἐὰν
 δὲ μὴ συνεχέσθῃ εὐθὺς τὸ ὑστερον, ἔσω ὄντος αὐτοῦ, τοῦ
 παιδίου ἡ δ' ἔξω, ἀποτέμνεται ἀποδεθέντος τοῦ ὀμφαλοῦ.
 3 Πολλάκις δ' ἔδοξε ὡς τεθνεὸς τίκεσθαι τὸ παιδίον, ὅταν
 ἀσθενικοῦ ὄντος, πρὶν ἀποδεθῆναι τὸν ὀμφαλόν, τὸ αἷμα
 ἔξω εἰς τὸν ὀμφαλόν καὶ τὸ περίξ τύχη ἐξερρηγνός· ἀλλὰ
 τεχνικαὶ τινες ἤδη τῶν μαιῶν γενόμεναι ἀπέθλιψαν εἰσω ἐκ
 τοῦ ὀμφαλοῦ, καὶ εὐθὺς τὸ παιδίον, ὡς περ ἐξαιμον γενό-
 4 μενον πρότερον, πάλιν ἀνεβίωσεν. Γίνεται δέ, καθάπερ
 ἐλέχθη πρότερον, κατὰ φύσιν ἐπὶ κεφαλὴν καὶ τὰλλα ζῶα,
 τὰ δὲ παιδία καὶ τὰς χεῖρας ὡς παρατεταμένας παρὰ τὰς

ἴ πόροι A^a. ὡς οὖν] οὖν ὁ A^a. ἴμόνον τὰ περὶ P.C^a. Ὑἱὲν μὲν
 γὰρ P.A^a.Ca, ἵνα γὰρ μὴ D^a. ὡς ἐρίῳ C^a. ἡ δ' ἂν Camotiana:
 εἰ δὲ P.A^a.Ca.D^a. ὑποδεθῇ A^a. ὡς λυθῇ—συνεχέσθῃ om. Ca. ἡ δ'
 om. A^a. ὡς τίκεσθαι τεθνεὸς D^a. ὡς περ om. P. ὡς παρατεταμένα
 Sylburgius.

πλευράς. Ἐξελθόντα δ' εὐθὺς φθέγγεται, καὶ προσάγει
 πρὸς τὸ στόμα τὰς χεῖρας. Ἀφίησι δὲ καὶ περιττώματα ⁵
 τὰ μὲν εὐθὺς τὰ δὲ διὰ ταχέων, πάντα δ' ἐν ἡμέρᾳ· καὶ
 οὗτο ^ε τὸ ^ε περίττωμα πλέον ἢ ^ε τοῦ παιδὸς κατὰ μέγε-
 θος· ὃ καλοῦσιν αἱ γυναῖκες μηκώνιον. Χρῶμα ^h δὲ ⁱ τοῦτου
 αἵματῶδες καὶ σφόδρα μέλαν, καὶ ^k πιττῶδες, μετὰ ^l δὲ
 τοῦτο ἤδη γαλακτῶδες· σπῆ γὰρ εὐθὺς καὶ τὸν ^m μαστόν.
 Πρὶν δ' ἐξελθεῖν οὐ φθέγγεται τὸ παιδίον, ⁿ κἂν ^o δυστο- ⁶
 κούσης τὴν κεφαλὴν μὲν ^p ὑπερέχῃ, τὸ δ' ὅλον σῶμα ^q ἔχῃ
 ἐντός. Ὅσαις δ' ἂν ἐν ταῖς ἀποκαθάρσεσι ^r προσεξορμήσωσιν
 οἱ καθαρμοί, δυσπαλλακτότεραι γίνονται τῶν ἐμβρύων.
 Ἐὰν ^s δὲ καθάρσεις μετὰ τὸν τόκον ἐλάττους ^t γένωνται, ⁷
 καὶ ὅσων ^v μόνων αἱ πρῶται, καὶ μὴ διατελέσωσιν εἰς τὰς
^w τετταράκοντα, ἰσχύουσί τε μᾶλλον αἱ γυναῖκες καὶ συλ-
 λαμβάνουσι θάττον. Τὰ δὲ παιδιά ὅταν γένωνται, ^x τῶν ⁸
 τετταράκοντα ἡμερῶν ἐγρηγορότα μὲν οὔτε γελᾷ οὔτε δα-
 κρύει, νύκτωρ δ' ἐνίοτε ἄμφω· οὐδὲ κινιζόμενα τὰ πολλὰ
 αἰσθάνεται, τὸ δὲ πλείστον καθεύδει τοῦ χρόνου. Αὐξανό- ⁹
 μενον δ' αἰεὶ εἰς τὸ ἐγρηγορεῖν μεταβάλλει μᾶλλον· καὶ
 ἐνπνιαζόμενον δῆλον ^y μὲν γίνεται, μνημονεύει δ' ὀψὲ τὰς
 φαντασίας. Τοῖς μὲν οὖν ἄλλοις ζῷοις οὐδεμία ^z διαφορὰ
 τῶν ὀστέων, ἀλλὰ πάντα τετελεσμένα γίνεται· τοῖς δὲ
 παιδίοις τὸ βρέγμα ^a μαλακόν, καὶ ὀψὲ πήγνυται. Καὶ τὰ ¹⁰
 μὲν ἔχοντα γίνεται ὀδόντας, τὰ δὲ παιδιά ἐβδόμῃ μηνὶ
 ἄρχονται ὀδοντοφυεῖν· φύει δὲ πρῶτον τοὺς προσθίους, καὶ
 τὰ μὲν τοὺς ἄνωθεν πρότερον, τὰ δὲ τοὺς κάτωθεν. Πάντα
 δὲ θάττον φύουσιν, ^b ὅσων αἱ τίτθαι θερμότερον ἔχουσι τὸ
 γάλα.

^e οὗτο om. C^a. ^f τὸ om. A^a. ^ε περίττωμα et τοῦ παιδὸς om.
 A^a.C^a. ^h δὲ] ἐκ δὲ D^a. ⁱ τοῦτο A^a. ^k ἡττῶδες A^a.C^a. ^l δὲ om. A^a.
^m μαστόν P.A^a. ⁿ κἂν] οὐκ ἂν A^a.C^a. ^o δυστοκοῦσι A^a. ^p ὑπε-
 ρέχει A^a. ^q ἔχει A^a.C^a. ^r προσεξορμήσωσιν A^a. ^s δὲ αἱ καθάρσεις D^a.
^t γίνωνται C^a. ^v μόνων D^a. et pr. P. ^w τεσσαράκοντα D^a. ^x τῶν]
 πρὸ P, μέχρι τῶν D^a. ^y μὲν om. P.A^a.C^a. ^z διαφθορά C^a.D^a. ^a μα-
 λακόν Scaliger: P.A^a.C^a.D^a. λευκόν. ^b ὅσον P.A^a.

- 11 Μετὰ δὲ τοὺς ^cτόκους καὶ τὰς καθάρσεις ταῖς γυναιξὶ τὸ γάλα πληθύνεται, καὶ ἐνίαις ρεῖ οὐ μόνον κατὰ τὰς ^dθηλάς ἀλλὰ πολλαχῇ τοῦ ^eμαστοῦ, ἐνίαις δὲ καὶ κατὰ τὰς μασχάλας· καὶ διαμένουσιν εἰς τὸν ὕστερον χρόνον στραγγαλίδες, ὅταν μὴ ^fἐκπεφθῇ μηδὲ ἐξέλθῃ ὑγρότης, ἀλλὰ πληρωθῇ· ἅπας γὰρ ὁ ^eμαστὸς ^gσομφός ἐστιν οὕτως, ὥστε καὶ ἐν τῷ ^hπώματι λάβωσι τρίχα, πόνος ⁱἐγγίνεται ἐν τοῖς ^eμαστοῖς (ὃ καλοῦσι ^kτριχιάν), ἕως ἂν ἡ αὐτομάτῃ ἐξέλθῃ ²θλιβομένη ἢ μετὰ τοῦ γάλακτος ἐκθηλασθῇ. Τὸ δὲ γάλα ἔχουσιν ἕως ἂν ^lπάλιν συλλάβωσιν· τότε δὲ παύεται καὶ σβέννυται ὁμοίως ἐπ' ἀνθρώπων καὶ τῶν ἄλλων ζωοτόκων καὶ τετραπόδων. Τοῦ γάλακτος δ' ἐξιόντος οὐ γίνονται αἱ καθάρσεις ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ^mἐπεὶ ἤδη τισὶ θηλαζομέναις ³ἐγένετο κάθαρσις. ⁿὍλως δ' ἅμα πολλαχῇ ^oοὐ ^oσυμβαίνει ^pἢ ὁρμῇ ^qτῆς ὑγρότητος, οἷον ταῖς ἐχούσαις ^rαἱμορροῖδας χεῖρους αἱ καθάρσεις ἐπιγίνονται. Ἐνίαις δὲ καὶ διὰ τῶν ^sἰσχύων, ὅταν ἀπὸ τῆς ὀσφύος ἐκκριθῇ, πρὶν ἐλθεῖν εἰς τὰς ὑτέρας. Καὶ ὅσαις δ' ἂν μὴ γινομένων τῶν ^tκαθάρσεων αἷμα συμπέσῃ ἐμέσαι, οὐθὲν βλάπτονται.
- 12 Εἴωθε δὲ τὰ παιδία τὰ πλείστα σπασμὸς ἐπιλαμβάνειν, καὶ μᾶλλον τὰ εὐτραφέστερα καὶ γάλακτι χρώμενα ^vπλείονι ἢ παχυτέρῳ καὶ ^wτίτθαις εὐσάρκοις. Βλαβερόν δὲ πρὸς τὸ πάθος καὶ ὁ οἶνος ^xὁ μέλας ^yμᾶλλον τοῦ λευκοῦ, καὶ ^zὁ μὴ ὑδαρῆς, καὶ τὰ πλείστα τῶν φουσῶδων, καὶ ἐὰν ἡ κοιλία ²στῇ. Τὰ πλείστα ^zδ' ἀναιρεῖται πρὸ τῆς ἐβδόμης· διὸ καὶ τὰ ὀνόματα τότε τίθενται, ὡς πιστεύοντες ἤδη μᾶλλον τῇ σωτηρίᾳ. Καὶ ἐν ταῖς πανσελήνοις ^aδὲ μᾶλλον πονοῦσιν.

^c τοκέτους D^a. ^d θηλείας A^a. ^e μαστοῦ, et mox μασθός et infra μασθοῖς P. A^a. ^f ἐκπεφθῇ A^a. C^a. ^g σομφώδης D^a. ^h πώματι C^a. ⁱ γίνεται P. ^k τριχιάν plerique. ^l πάλιν om. P. A^a. C^a. ^m ἐπειδὴ A^a. ⁿ ὅμως et οὐθὲν P. A^a. C^a. ^o ξυμβαίνει D^a. ^p ἢ om. A^a. ^q τῆς ὑγρότητος οἷον om. C^a. ^r αἱμορροῖδας P. C^a. D^a. ^s ἰσίων Scaliger. ^t καθάρσεων Schneiderus, αἷμα Coraes: codices καθαρσιῶν ἅμα. ^v πλείονι καὶ παχυτέρῳ ἢ τ. P. C^a. D^a, πλ. καὶ π. καὶ ἡ A^a. ^w τιτθοῖς P. A^a. ^x ὁ post οἶνος om. C^a. ^y μᾶλλον om. P. A^a. C^a. ^z ὁ et mox δ' om. C^a. ^a δὲ om. A^a.

Ἐπικίνδυνον δὲ καὶ ὅσοις τῶν παιδίων οἱ σπασμοὶ ἐκ τοῦ
νώτου ^b ἄρχονται.

Θ.

Τὰ μὲν οὖν περὶ τὴν ἄλλην φύσιν τῶν ζώων καὶ τὴν
γένεσιν τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον· αἱ δὲ πράξεις καὶ οἱ βίοι
κατὰ τὰ ἦθη καὶ τὰς τροφὰς διαφέρουσιν. Ἐνεστί γὰρ ἐν ²
τοῖς πλείστοις καὶ τῶν ἄλλων ζώων ἵχνη τῶν περὶ τὴν ψυχὴν
τρόπων, ἅπερ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ἔχει φανερωτέρας τὰ ^d δια-
φοράς· καὶ γὰρ ἡμερότης καὶ ἀγριότης, καὶ πραότης καὶ
χαλεπότης, καὶ ^e ἀνδρεία καὶ δειλία, καὶ φόβοι καὶ θάρρη,
καὶ θυμοὶ καὶ πανουργίαι καὶ τῆς περὶ τὴν διάνοιαν συνέσεως
ἐνεῖσιν ἐν πολλοῖς αὐτῶν ὁμοιότητες, καθάπερ ἐπὶ τῶν μερῶν
ἐλέγομεν. Τὰ μὲν γὰρ τῷ μᾶλλον καὶ ἥττον διαφέρει ³
πρὸς τὸν ἀνθρώπον, καὶ ὁ ἀνθρώπος πρὸς πολλὰ τῶν ζώων
(ἕνια γὰρ τῶν τοιούτων ὑπάρχει μᾶλλον ^f ἐν βᾶνθρώπῳ, ἕνια
δ' ἐν τοῖς ἄλλοις ζώοις μᾶλλον), τὰ δὲ τῷ ἀνάλογον δια-
φέρει· ὡς ^h γὰρ ἐν ἀνθρώπῳ τέχνη καὶ σοφία καὶ σύνεσις,
οὕτως ἐνίοις τῶν ζώων ἐστί τις ⁱ ἐτέρα τοιαύτη φυσικὴ δύνα-
μις. ^k Φανερώτατον δ' ἐστὶ τὸ τοιοῦτον ἐπὶ ^l τὴν τῶν παί- ⁴
δων ἡλικίαν βλέψασιν· ἐν τούτοις γὰρ τῶν μὲν ὕστερον
ἐξεῶν ἐσομένων ἐστὶν ἰδεῖν οἶον ἵχνη καὶ σπέρματα, διαφέρει
δ' οὐθὲν ^m ὡς εἰπεῖν ἡ ψυχὴ τῆς τῶν θηρίων ψυχῆς κατὰ τὸν
χρόνον τοῦτον, ὥστ' οὐδὲν ἄλογον εἰ τὰ μὲν ταῦτα τὰ δὲ
παραπλήσια τὰ ⁿ ἀνάλογον ὑπάρχει ⁿ τοῖς ἄλλοις ζώοις.
Οὕτω δ' ἐκ τῶν ἀψύχων εἰς τὰ ζῶα μεταβαίνει κατὰ μικρὸν ⁵
ἡ φύσις, ὥστε τῇ συνεχείᾳ ^o λανθάνειν τὸ μεθόριον αὐτῶν
καὶ τὸ μέσον ^p ποτέρων ἐστίν. Μετὰ γὰρ τὸ τῶν ἀψύχων
γένος τὸ τῶν φυτῶν ^q πρῶτόν ἐστιν· καὶ τούτων ἕτερον

^b ἄρχονται] addunt P.A^a.C^a. προΐουσης δὴ τῆς ἡλικίας, quod est initium libri decimi.

Codices P.A^a.C^a.D^a. et passim E^a.

^c καὶ κατὰ τὰς A^a. ^d διατριβάς P.E^a. ^e ἀνδρεία A^a. ^f ἐν om. P.
^g ἀνθρώποις A^a. ^h γὰρ] περ A^a.C^a. ⁱ τοιαύτη ἐτέρα A^a.C^a. ^k φανε-
ρὸν δὲ περὶ ὧν λέγομεν ἐστὶν ἐπὶ A^a.C^a. ^l τῇ et μοx ἡλικία P. τὴν om.
pg. A^a. ^m ὡς εἰπεῖν om. A^a.C^a. ⁿ τοῖς ἄλλοις] πολλοῖς A^a.C^a.
^o λανθάνει A^a. ^p ποτέρων A^a. ^q πρῶτερόν P.

πρὸς ἕτερον διαφέρει τῷ μᾶλλον δοκεῖν μετέχειν ζωῆς, ὅλον δὲ τὸ γένος πρὸς μὲν τὰλλα σώματα φαίνεται σχεδὸν ὥσπερ ἔμψυχον, πρὸς δὲ τὸ ^τ τῶν ζῴων ἄψυχον. Ἡ δὲ μετάβασις ἐξ αὐτῶν εἰς τὰ ζῶα συνεχὴς ἐστίν, ὥσπερ ἐλέχθη πρότερον. Ἐνια γὰρ τῶν ἐν τῇ θαλάττῃ διαπορήσειεν ἂν τις πρότερον ζῴον ^ε ἐστίν ἢ φυτόν· προσπέφυκε γάρ, καὶ χωριζόμενα πολλὰ διαφθείρεται τῶν τοιούτων, ^ι οἷον αἱ μὲν πίναι ^ν προσπεφύκασιν, ^ω οἱ δὲ σωλῆνες ἀνασπασθέντες οὐ δύνανται ζῆν. Ὅλως δὲ πᾶν τὸ γένος ^κ τὸ τῶν ὀστρακοδέρμων φυτοῖς ἔοικε πρὸς τὰ πορευτικά ^υ τῶν ζῴων. Καὶ περὶ αἰσθήσεως, τὰ μὲν αὐτῶν ^ο οὐδὲ ἐν σημαίνεται, τὰ δ' ἀμυδρῶς. Ἡ δὲ τοῦ σώματος ἐνίων σαρκώδης ἐστὶ φύσις, οἷον τὰ τε καλούμενα ^α τήθια καὶ τὸ τῶν ^β ἀκαλήφων γένος· ^δ ὁ δὲ σπόγγος παντελῶς ἔοικε τοῖς φυτοῖς. Ἀεὶ δὲ κατὰ μικρὰν διαφορὰν ἕτερα ^ε πρὸ ἑτέρων ^δ ἤδη φαίνεται μᾶλλον ζῶην ἔχοντα καὶ κίνησιν. Καὶ κατὰ τὰς τοῦ βίου ^ο δὲ πράξεις τὸν αὐτὸν ἔχει τρόπον. Τῶν τε γὰρ φυτῶν ^ι ἔργον οὐδὲν ἄλλο φαίνεται πλὴν οἷον αὐτὸ ποιῆσαι πάλιν ἕτερον, ^ε ὅσα γίνεται διὰ σπέρματος· ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ζῴων ^η ἐνίων ^θ παρὰ τὴν γένεσιν οὐδὲν ἐστίν ^ι ἄλλο λαβεῖν ἔργον. Διόπερ αἱ μὲν τοιαῦται πράξεις κοιναὶ πάντων εἰσὶ· ^κ προσοίσης δ' αἰσθήσεως ἤδη, περὶ ^λ τε τὴν ὀχείαν διὰ τὴν ἡδονὴν διαφέρουσιν αὐτῶν οἱ βίοι, καὶ περὶ τοὺς τόκους καὶ τὰς ἐκτροφὰς ^μ τῶν τέκνων. Τὰ μὲν οὖν ^ν ἀπλῶς, ὥσπερ φυτὰ, κατὰ ^ξ τὰς ὥρας ἀποτελεῖ τὴν οἰκίαν γένεσιν· τὰ δὲ καὶ περὶ τὰς τροφὰς ^ο ἐκπονεῖται τῶν τέκνων, ὅταν δ' ἀποτελέσῃ, χωρίζονται καὶ κοινωνίαν ἀνδεμίαν ἔτι ποιοῦνται· τὰ δὲ συνετώτερα καὶ

^τ τῶν ζῴων] ζῶον P.Da. ^ε ἢ φυτόν ἐστι P.Da. ^ι οἷον αἱ μὲν] αἱ μὲν γὰρ P.Da. ^ν προσπεφύκασιν Gaza, πεφύκασιν P.Aa.Ca.Da. ^ω οἱ δὲ σωλῆνες ἀνασπασθεῖσαι P. ^κ τὸ ante τῶν om. Aa.Ca. ^υ τῶν] καὶ τῶν P. ^ο οὐδὲν P.Da. ^α τηθῖα Aa, τίθια P. ^β ἀκαλήφων Aa, ἀκαλύφων P.Da. ^γ πρὸς P. ^δ εἶδη Ca. ^ε δὲ] τε Aa.Ca. ^ι οὐδὲν ἄλλο ἔργον Aa, ἔργον ἄλλο οὐδὲν P.Da. ^θ ὅσα Aa.Ca. ^η ἐνίων γὰρ παρὰ P, ἐνίοις γὰρ παρὰ Da. ^θ ἄλλο λαβεῖν ἔργον Aa, λαβεῖν ἔργον ἕτερον P.Da. ^κ προσοίσης pr. Aa. ^λ τε om. Aa.Ca. ^μ ἀπλῶς ὥσπερ φυτὰ] περὶ τὴν ἄλλην φύσιν Aa.Ca. ^ν τὰς] τῆς pr. Aa. ^ξ ἐκπονεῖται Aa.

κοινωνοῦντα ^ρ μνήμης ἐπὶ ^q πλέον καὶ ^τ πολιτικώτερον χρῶν-
ται τοῖς ^α ἀπογόνους. Ἐν μὲν οὖν μέρος ^ι τῆς ζωῆς αἱ περὶ ¹¹
τὴν τεκνοποιίαν εἰσὶ πράξεις αὐτοῖς, ^ν ἔτι δ' ἕτερον αἱ περὶ
τὴν ^ω τροφήν· περὶ γὰρ δύο τούτων αἱ τε σπονδαὶ τυγχά-
νουσιν οὖσαι ^κ πᾶσαι καὶ ὁ βίος. ^γ Αἱ δὲ τροφαὶ διαφέ-
ρουσι μάλιστα κατὰ τὴν ὕλην ἐξ οἷας συνεστήκασιν. Ἡ
γὰρ αὔξεις ἐκάστοις γίνεται κατὰ φύσιν ἐκ ^κ ταύτης.
Τὸ δὲ κατὰ φύσιν ἡδύ· διώκει δὲ πάντα τὴν κατὰ φύσιν
ἡδονήν.

Διήρηνται δὲ κατὰ τοὺς τόπους· τὰ μὲν γὰρ περὶ τὰ ²
δ' ἔνυδρα τῶν ζώων ἐστίν. Διχῶς ^α δὲ λεγομένης ταύτης
τῆς διαφορᾶς, τὰ ^β μὲν τῷ δέχεσθαι τὸν αέρα, τὰ δὲ τῷ τὸ
ὔδωρ, λέγεται τὰ μὲν περὶ τὰ δ' ἔνυδρα· τὰ δ' οὐ δεχόμενα
μὲν, ^ε πεφυκότα ^δ μέντοι ^ε πρὸς τὴν κράσιν τῆς ψύξεως τὴν
ἐφ' ἐκατέρου ^ι τούτων ἰκανῶς, τὰ ^β μὲν περὶ τὰ δ' ἔνυδρα
καλεῖται, οὗτ' ^h ἀναπνέοντα οὔτε δεχόμενα τὸ ὔδωρ, ^ι τῷ δὲ
τὴν τροφήν ποιεῖσθαι καὶ διαγωγὴν ἐν ἐκατέρῳ τούτων.
Πολλὰ γὰρ δεχόμενα τὸν αέρα, καὶ τοὺς τόκους ἐν τῇ γῇ ²
ποιούμενα, τὴν τροφήν ^κ ἐκ τῶν ¹ ἐνύδρων ποιεῖται τόπων
καὶ διατρίβει τὸν πλεῖστον ἐν ὕδατι χρόνον· ^μ ἅπερ ἔοικεν
^ν ἐπαμφοτερίζειν μόνῃ τῶν ζώων· καὶ γὰρ ὡς περὶ καὶ ὡς
ἐνυδρά τις ἂν θείη. Τῶν δὲ δεχομένων τὸ ὑγρὸν οὐθὲν οὔτε
περὶ ^q οὔτε πτηνόν, οὐδὲ τὴν τροφήν ἐκ τῆς γῆς ποιεῖται,
τῶν δὲ περὶ καὶ δεχομένων τὸν αέρα πολλά. Καὶ τὰ μὲν ³
οὕτως ὥστε μὴδὲ ζῆν δύνασθαι χωρίζόμενα τῆς τοῦ ὕδατος
φύσεως, οἷον αἱ τε καλούμεναι θαλάττιαι χελῶναι καὶ ^τ κρο-
κόδειλοι καὶ ἱπποὶ ποτάμιοι καὶ φῶκαι καὶ τῶν ἐλαττόνων

^ρ μνήμης] καὶ μνήμης A^a. ^q πλείον P.D^a. ^τ πολιτικώτερον γρ. A^a,
ποικιλώτερον A^a.C^a, πολιτικώτεροις P.D^a. ^α ἀπογόνους] ἀπὸ ἀγόνων
A^a.C^a. ^ι τῆς om. D^a. ^ν ἔτι] ἐν P.D^a. ^ω τροφήν A^a. ^κ πᾶσι
P.A^a.D^a. ^γ αἱ] πᾶσαι P.D^a. ^κ τῆς αὐτῆς P.D^a. ^α δὲ] μὲν A^a.
^β μὲν γὰρ τῷ A^a.C^a. ^ε παραπεφυκότα A^a. ^δ μέντοι] δέ τοι D^a.
^ε περὶ A^a. ^ι τούτων] τῶν P. ^β μὲν γὰρ π. C^a. ^h ἀνάπνεα A^a.C^a.
^ι τῷ δὲ] τὰ δὲ τῷ C^a. ^κ ἐκ τῶν] αὐτῶν P. ¹ ὑδαρῶν A^a. ^μ ἅπερ]
ἅπερ ὡς D^a, ἅπερ ὥσπερ C^a. ^ν ἐπαμφοτερίζουσι P.D^a. ^ο ὡς om. A^a.
P οὔτε] αὐτῶν A^a.C^a. ^q οὔτε πτηνόν om. A^a.C^a. ^τ κροκόδειλος A^a.

ζῳων οἶον αἶ ^α τ' ἐμύδες καὶ τὸ τῶν βατράχων γένος· ταῦτα γὰρ ἅπαντα μὴ διὰ τινος ἀναπνεύσαντα χρόνου ἀποπνίγε-
⁴ται. Καὶ ^ιτίκτει δὲ καὶ ἐκτρέφει ἐν τῷ ξηρῷ. ^ντὰ δὲ πρὸς
τῷ ξηρῷ, διάγει ^δ ἐν τῷ ὑγρῷ. ^ωΠεριττότατα δὲ πάντων
^αὁ δελφίς ^γἔχει τῶν ζῳων, καὶ εἴ τι ^α ἄλλο τοιοῦτόν ἐστι
καὶ τῶν ἐνύδρων καὶ τῶν ^α ἄλλων κητωδῶν ὅσα, ^β τοῦτον ἔχει
τὸν τρόπον, οἶον ^ε φάλαινα καὶ ὅς' ἄλλ' αὐτῶν ἔχει αὐλόν.
⁵ Οὐ γὰρ ^δ ῥάδιον οὔτ' ἐνυδρον ^ε θεῖναι μόνον τούτων ἕκαστον
οὔτε πεζόν, εἰ πεζὰ μὲν τὰ δεχόμενα τὸν ^ι αἶρα θετέον, τὰ
δὲ τὸ ὕδωρ ἐνυδρα ^ε τὴν φύσιν. Ἀμφοτέρων γὰρ μετεί-
ληφεν· καὶ γὰρ τὴν θάλατταν δέχεται καὶ ἀφίησι κατὰ τὸν
⁶ αὐλόν, καὶ τὸν αἶρα τῷ ^β πλεύμονι. Τοῦτο γὰρ ἔχουσι τὸ
μόριον, καὶ ἀναπνεύουσιν· διὸ καὶ λαμβανόμενος ὁ δελφίς ἐν
τοῖς δικτύοις ἀποπνίγεται ταχέως διὰ τὸ μὴ ἀναπνεῖν. Καὶ
ἔξω δὲ ζῇ πολὺν χρόνον μύζων καὶ στένων, ὥσπερ καὶ ^ι τὰλλα
τῶν ἀναπνεόντων ζῳων· ἔτι δὲ καθεύδων ὑπερέχει τὸ ῥύγχος,
⁷ ὅπως ἀναπνέη. ^κ Τὰ δ' αὐτὰ τάττειν εἰς ἀμφοτέρας τὰς
διαιρέσεις ἄτοπον, ^ι ὑπεναντίους οὔσας· ἀλλ' εἰσὶν εἶναι τὸ
ἐνυδρον ἔτι προσδιοριστέον. Τὰ μὲν γὰρ δέχεται τὸ ὕδωρ
καὶ ἀφίησι διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν δι' ἣν περ τὰ ἀναπνεόντα
τὸν αἶρα, καταψύξεως χάριν, τὰ δὲ διὰ ^μ τὴν τροφήν
ἀνάγκη γὰρ ἐν ὑγρῷ ^ν λαμβάνοντα ταύτην καὶ τὸ ὑγρὸν
ἅμα δέχεσθαι, καὶ ^ο δεχόμενα ὄργανον ^ρ ἔχειν ^ι ὃ ἐκπέμψει.
⁸ Τὰ μὲν οὖν ἀνάλογον τῇ ἀναπνοῇ χρώμενα τῷ ^ι ὑγρῷ βράγ-
χια ἔχει, τὰ δὲ διὰ τὴν τροφήν αὐλὸν τῶν ἐναίμων ζῳων.
Ὁμοίως δὲ τὰ τε μαλάκια καὶ τὰ μαλακόστρακα· καὶ γὰρ
⁹ ταῦτα δέχεται τὸ ὑγρὸν διὰ τὴν τροφήν. ^σ Ἐνυδρα δ' ἐστὶ

^α τε μύδες P.A^a.D^a. ^ι τίκτει δέ] ἐκτίκει A^a.C^a. ^ν τὰ δὲ πρὸς
τῷ ξηρῷ om. P. ^ω περιττότερα C^a. ^α ἢ A^a. ^γ ὅχει C^a. ^α ἄλλο τῶν
τοιοῦτων P.D^a. ^β ἄλλων om. P. ^β ἔχει τοῦτον D^a. ^ε φάλαινα
A^a.C^a. ^δ ῥάδιον] ἴδιον P.D^a. ^ε μόνον θεῖναι P. ^ι αἶρα] ἄρρενα P.
^ε τὴν om. A^a.C^a. ^β πνεύμονι A^a.C^a. ^ι ἄλλα A^a.C^a, τὰ ἄλλα D^a.
^κ τὸ δ' αὖ A^a. ^ι ὑπεναντίας D^a. ^μ τὴν om. A^a. ^ν λαμβάνειν P.D^a.
^ο δεχόμεναι C^a, δεχόμενον A^a, τὸ δεχόμενον P.D^a. ^ρ ἔχει P.D^a. ^ι ὃ
ἐκπέμπει P. ^ι ὑγρῷ] θερμῷ A^a.C^a. ^σ ἐνυδρα P.D^a.

τὸν ἕτερον τρόπον, διὰ τὴν τοῦ σώματος κράσιν καὶ τὸν βίον, ὅσα δέχεται μὲν τὸν ἀέρα ζῆ δ' ἐν τῷ ὑγρῷ, ^ι ἢ ὅσα δέχεται μὲν τὸ ὑγρὸν καὶ ἔχει βράγχια, πορεύεται δ' εἰς τὸ ξηρὸν καὶ λαμβάνει τροφήν. Ἐν δὲ μόνον νῦν ὥπται τοι-¹⁰ οὔτον, ὁ καλούμενος ^ν κορδύλος· οὗτος γὰρ ^ω πλείονα μὲν οὐκ ἔχει ἀλλὰ ^ζ βράγχια, τετράπουν δ' ἐστὶν ὡς καὶ πεζεύειν πεφυκός. Τούτων δὲ πάντων ^υ ὅμοιος ἡ φύσις ^ζ ὥσπερ ἀνὴρ ^α διεστράφθαι, καθάπερ τῶν ^β τε ἄρρηνων ἓνια γίνεται θη-
λυκά καὶ τῶν ^γ θηλέων ἄρρηνωπά. Ἐν μικροῖς γὰρ μορίοις ^{ιι} λαμβάνοντα τὰ ζῷα διαφορὰν μέγα διαφέρειν ^δ φαίνονται κατὰ τὴν τοῦ ὅλου σώματος φύσιν. Δηλοῖ δ' ἐπὶ τῶν ἐκτεμνομένων· μικροῦ γὰρ μορίου πηρωθέντος εἰς τὸ θῆλυ μεταβάλλει τὸ ζῷον, ὥστε δῆλον ὅτι καὶ ἐν τῇ ἐξ ἀρχῆς συστάσει ἀκαριαίου τινὸς μεταβάλλοντος τῷ μεγέθει, εἰ ἢ ἀρχοειδές, γίνεται τὸ μὲν θῆλυ τὸ δ' ἄρρην, ὅλως δ' ἀναι-
ρεθέντος οὐδέτερον. Ὡστε καὶ τὸ πεζὸν καὶ ^ο τὸ ἔνυδρον ^{ιι} εἶναι κατ' ἀμφοτέρους τοὺς τρόπους, ἐν μικροῖς μορίοις ^ι γινομένης τῆς μεταβολῆς ^ε συμβαίνει γίνεσθαι τὰ μὲν πεζὰ τὰ δ' ἔνυδρα τῶν ζῴων. Καὶ τὰ μὲν οὐκ ^β ἐπαμφοτερίζει, ^ι τὰ δ' ἐπαμφοτερίζει, διὰ τὸ μετέχειν ^κ τι τῆς ὕλης ἐν τῇ συστάσει τῆς γενέσεως, ἐξ οἷας ποιεῖται τὴν τροφήν· προσ-
φιλές γὰρ ἐκάστω τῶν ζῴων τὸ κατὰ φύσιν, ὥσπερ εἴρηται καὶ πρότερον.

Διηρημένων δὲ τῶν ζῴων εἰς ^ι τὸ ἔνυδρον καὶ πεζὸν τρι-^{ιζ} χῶς, ^μ τῷ δέχεσθαι ^ν τὸν ἀέρα ἢ τὸ ὕδωρ, καὶ τῇ κράσει τῶν σωματίων, τὸ δὲ τρίτον ταῖς τροφαῖς, ἀκολουθοῦσιν οἱ βίοι κατὰ ταύτας τὰς διαιρέσεις· τὰ μὲν γὰρ κατὰ τὴν κράσιν

^ι ἢ—ὑγρὸν om. P. ^ν κορδύλος γρ. A^a, κροκόδειλος A^a, C^a, D^a.
^ω πλείονα P. A^a, C^a. ^ζ βράγχια, πορεύεται δ' εἰς τὸ ξηρὸν καὶ λαμβάνει τροφήν, τετρ. A^a, C^a. ^υ ὅμοιος] πέφυκεν P. ^ζ ὥσπερ D^a, ὥσπερ ἀνὴρ C^a. ^α διεψεύσθαι A^a, C^a. ^β τε om. P. D^a. ^γ θηλείων P, θηλυκῶν A^a, C^a. ^δ φαίνεται A^a, C^a. ^ο τὸ alterum om. P. D^a. ^ι γενομένης τῆς μ. P, τεινόμενης τῆς μ. A^a, τῆς μ. γινομένης D^a. ^ε συμβ.] διὸ συμβαίνει A^a, C^a. ^β ἐπαμφοτερίζει utrobique C^a. ^ι τὰ δ' ἐπαμφοτερίζει om. P. ^κ τι om. A^a, C^a. ^ι τὸ om. A^a, C^a. ^μ τὸ P. D^a, τῷ τε A^a, C^a. ^ν τὸ ὕδωρ ἢ τὸν ἀέρα D^a.

- ^οκαὶ τὴν τροφὴν ἀκολουθοῦσι, καὶ κατὰ τὸ δέχεσθαι τὸ ὕδωρ
 14 ἢ τὸν ἀέρα, τὰ δὲ τῇ κράσει καὶ τοῖς βίοις μόνον. Τῶν μὲν
 οὖν ὀστρακοδέρμων ζῶων ^ρτὰ μὲν ^qἀκίνητίζοντα τρέφεται
 τῷ ποτίμῳ· διηθεῖται ^τγὰρ ^ςδιὰ τῶν πυκνῶν διὰ τὸ λεπτό-
 τερον εἶναι τῆς ^ιθαλάττης ^νσυμπεττομένης, ὥσπερ καὶ τὴν
 ἐξ ὑπαρχῆς λαμβάνει ^ωγένεσιν. Ὅτι ^δἐν τῇ θαλάττῃ
 πότιμον ^ςἔνεστι καὶ τοῦτο διηθεῖσθαι δύναται, φανερόν
 ἐστίν· ἤδη γὰρ εἰληφέναι ^ντούτου ^ςσυμβέβηκε πείραν.
 15 Ἐὰν γὰρ τις κήρινον πλάσας λεπτὸν ἀγγεῖον καὶ περιδή-
 σας καθῆ εἰς τὴν ^αθάλατταν κενόν, ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ λαμ-
 βάνει ὕδατος πλῆθος, καὶ τοῦτο φαίνεται πότιμον. Αἱ ^δ
^βἀκαλήφαι τρέφονται ^ςὅτι ^αν προσπέσῃ ἰχθύδιον. Ἐχει
 δὲ τὸ στόμα ἐν μέσῳ· δῆλον δὲ τοῦτο μάλιστ' ἐστὶν ἐπὶ
 τῶν μεγάλων. Ἐχει ^δδ' ὥσπερ τὰ ὄστρεα, ἢ ὑποχωρεῖ
 16 ^ςἔξω ἢ τροφήν, πόρον. Ἔστι ^δ ^ςοὗτος ἄνω· ἔοικε γὰρ ἢ
^βἀκαλήφῃ ὥσπερ τὸ ἔσω εἶναι τῶν ὀστρέων τὸ σαρκῶδες,
 τῇ δὲ πέτρᾳ χρῆσθαι ὡς ^ςὀστρέφ. Καὶ αἱ λεπάδες ^δ
^βἀπολνόμεναι μεταχωροῦσι καὶ τρέφονται. Ὅσα δὲ ^ικινη-
 τικά, τὰ μὲν ζωοφαγοῦντα τρέφεται τοῖς μικροῖς ἰχθυοῖς,
 οἷον ἢ κορφυρά· σαρκοφάγον γὰρ ἐστὶ, διὸ καὶ δελεάζεται
^κτοῖς τοιοῦτοις· τὰ δὲ καὶ τοῖς ἐν ^ιτῇ θαλάττῃ φυομένοις.
 17 Αἱ δὲ χελῶναι ^μαἱ θαλάττιαι τὰ τε κογχύλια νέμονται
 (ἔχουσι γὰρ τὸ στόμα ἰσχυρότερον πάντων· ὅτου γὰρ ^αν ἐπι-
 λάβηται, ἢ λίθου ἢ ἄλλου ὀτουοῦν, ἀπεσθίει καὶ κατάγυνσιν),
 καὶ ἐξιούσα τὴν πόαν νέμεται. Πονοῦσι δὲ καὶ ^αἀπόλλυν-
 ται πολλάκις, ὅταν ἐπιπολάζουσιν ^οξηρανθῶσιν ὑπὸ τοῦ

^ο καὶ τὴν τροφὴν ἀκολουθοῦσι om. P. ^ρ τὰ] ἔνια A^a.C^a. ^q κίνη-
 ζοντα C^a. ^τ γὰρ] δὲ A^a. ^ς διὰ] ἰδίᾳ P. ^ι θαλάσσης A^a. ^ν συμ-
 πεττομένων P. ^ω κίνησιν P. ^ς ἐστὶ καὶ ταύτῃ δ. P. ^ν τούτῳ P, τοῦτο
 A^a.C^a. ^ς συμβέβηκε τισι π. P.D^a. ^α θάλασσαν P.D^a. ^β ἀκαλύφαι
 et mox ἀκαλύφῃ D^a. ^ς ὅταν A^a.C^a. ^δ δ'] δὲ καὶ A^a.C^a. ^ς τροφή
 ἔξω, omisso ἢ, A^a.C^a. ^ς οὕτως A^a, αὐτὸς P.D^a, οὗτος αἰνος C^a.
 ἢ ὀστρέα P. ^β ἀπολνόμεναι A^a.C^a. ^ι κινητικά μὲν ζωοφαγοῦντα δὲ
 τρέφεται A^a.C^a. ^κ τοῖς om. P.C^a. ^ι τῇ om. A^a.C^a. ^μ αἱ om. P.
^α ἀπολλύονται A^a.C^a. ^ο ὑπερξηρανθῶσιν P.D^a.

ἡλίον· καταφέρεσθαι γὰρ ^ρ πάλιν οὐ δύνανται ῥαδίως. Τὸν ¹⁸ αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τὰ μαλακόστρακα· καὶ γὰρ ταῦτα ^q παμφάγα· καὶ γὰρ λίθους καὶ ^τ ἰλὺν καὶ φνκία ^ς νέμονται καὶ ^ι κόπρον, οἷον οἱ πετραῖοι τῶν καρκίνων, καὶ σαρκοφάγουςιν. ^ν Οἱ δὲ κάραβοι κρατοῦσι μὲν ^ω καὶ τῶν μεγάλων ¹⁹ ἰχθύων, καὶ τις συμβαίνει περιπέτεια τούτων ἐνίοις· τοὺς μὲν γὰρ καράβους οἱ πολύποδες κρατοῦσιν, ὥστε καὶ ^ς ὄντας πλησίον ἐν ταύτῳ δικτύῳ ^γ αἰσθωνται, ἀποθνήσκουσιν οἱ κάραβοι διὰ τὸν φόβον· οἱ δὲ κάραβοι τοὺς γόγγυρους· διὰ γὰρ τὴν ^ς τραχύτητα οὐκ ἐξολισθαίνουσιν αὐτῶν· οἱ δὲ γόγγυροι τοὺς πολύποδας ^ς κατεσθίουσιν· οὐδὲν γὰρ αὐτοῖς διὰ τὴν λειότητα ^β δύνανται χρῆσθαι. Τὰ δὲ μαλάκια ²⁰ πάντα σαρκοφάγα ^ς ἐστίν. Νέμονται ^δ οἱ κάραβοι τὰ ἰχθυῖδια θηρεύοντες ^δ παρὰ τὰς θαλάμας· καὶ γὰρ ἐν τοῖς ^ς πελάγεσιν ἐν τοῖς τοιούτοις γίνονται τόποις ^ς οἱ ἂν ὧσι τραχεῖς καὶ λιθώδεις· ἐν ^ς τούτοις γὰρ ποιοῦνται ^η καὶ τὰς θαλάμας· ὅ ^ς τι ^ι ^δ ἂν λάβῃ, προσάγεται πρὸς τὸ στόμα τῇ ^κ δικρῷ χηλῇ καθάπερ οἱ καρκίνοι. Βαδίζει δὲ κατὰ ²¹ φύσιν μὲν εἰς ^ι τοῦμπροσθεν, ὅταν ἄφοβος ᾖ, ^μ καταβαλὼν τὰ κέρατα πλάγια· ὅταν δὲ φοβηθῇ, φεύγει ἀνάπαλιν καὶ μακρὰν ἐξακοντίζει. Μάχονται δὲ πρὸς ἀλλήλους ὥσπερ οἱ κριοὶ τοῖς κέρασιν, ἐξαίροντες καὶ τύπτοντες· ὀρῶνται δὲ μετ' ἀλλήλων ^ν καὶ ἄθροοι πολλάκις ὥσπερ ἀγέλη.

Τὰ μὲν οὖν μαλακόστρακα ^ο τοῦτον ζῆ τὸν τρόπον, τῶν δὲ ²² μαλακίων ^ρ αἱ τευθίδες καὶ αἱ σηπῖαι κρατοῦσι καὶ τῶν μεγάλων ἰχθύων. Οἱ δὲ πολύποδες ^q μάλιστα κογχύλια συλλέγοντες, ^τ ἐξαιροῦντες τὰ σαρκία τρέφονται τούτοις· διό

^ρ οὐ δύνανται πάλιν P.Da. ^q παμφάγα P. ^τ ἰλὺν] ὕλην P.Da. ^ς νέμεται P. ^ι κόπριον Aa. ^ν αἱ Aa. ^ω καὶ] κατὰ P. ^ς ὄντας P.Aa.Ca. ^γ αἰσθάνωνται Aa.Ca. ^ς τραχύτητα P. ^ς κατεσθίουσιν] οὐκ ἐσθίουσιν Aa. ^β δύναται P.Aa.Ca. ^ς εἰσὶ Aa. ^δ περὶ Aa. ^ς πελ. ἐν] πελ. μὲν Aa.Ca. ^ς οἱ P.Aa.Da. ^ς τούτοις] τοῖς τοιούτοις P.Da. ^η καὶ om. P.Da. ^ι δὲ post ἂν Aa.Ca, om. P. ^κ δίκρα P. ^ι τὸ πρόσθεν P.Da. ^μ καταβάλλον P.Aa.Da. ^ν πολλάκις καὶ ἄθροοι P.Da. ^ο τοιούτον Ca. ^ρ αἱ τευθίδες καὶ σηπῖαι Aa, αἱ σηπῖαι καὶ αἱ τευθίδες Da. ^q μάλιστα τὰ κογχ. Aa. Ca. ^τ ἐξαιρόντες P.Da.

καὶ τοῖς ὀστράκοις οἱ θηρεύοντες γνωρίζουσι τὰς θαλάμας αὐτῶν. *Ο δὲ λέγουσί τινες, ὡς αὐτὸς αὐτὸν ἐσθίει, †ψευδός ἐστιν· ἀλλ' ‡ἀπεδηδεμένας ἔχουσιν ἐνιοὶ τὰς πλεκτάνας ὑπὸ τῶν γόγγρων.

23 Οἱ δ' ἰχθύες τοῖς μὲν κήμασι τρέφονται πάντες, ὅταν οἱ χρόνοι καθήκωσιν οὗτοι, τὴν δ' ἄλλην τροφὴν οὐ τὴν αὐτὴν
24 ποιοῦνται πάντες. Οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν εἰσὶ σαρκοφάγοι
ⁱ μόνον, οἷον τὰ τε σελάχη καὶ οἱ γόγγροι καὶ αἱ χάνναι καὶ οἱ θύννοι καὶ λάβρακες καὶ ⁱⁱ σινόδοντες καὶ ⁱⁱἱ ἄμναι καὶ ⁱⁱἱἱ ὀρφοὶ ⁱⁱἱἱ καὶ μύραιναι· αἱ δὲ τρίγλαι ⁱⁱ καὶ φυκίοις τρέφονται
ⁱⁱἱ καὶ ὀστρέοις καὶ βορβόρῳ καὶ σαρκοφαγοῦσιν ⁱⁱἱἱ κέφαλοι δὲ τῷ βορβόρῳ, ὁ δὲ ⁱⁱἱ δάσκιλλος τῷ βορβόρῳ καὶ ⁱⁱἱἱ κόπρῳ, σκάρος δὲ καὶ ⁱⁱἱ μελάνουρος φυκίοις, ἡ δὲ σάλπη τῇ κόπρῳ καὶ φυκίοις· ἡ βόσκεται δὲ καὶ τὸ ⁱⁱ πράσιον, θηρεύεται δὲ
25 καὶ ⁱⁱἱ κολοκύνθη μόνη τῶν ἰχθύων. Ἀλληλοφαγοῦσι δὲ πάντες μὲν πλὴν κεστρέως, μάλιστα δ' οἱ γόγγροι. Ὁ δὲ κέφαλος καὶ ⁱⁱ ὁ κεστρεὺς ὅλως μόνον οὐ σαρκοφαγοῦσιν σημεῖον δέ, οὔτε γὰρ ἐν τῇ κοιλίᾳ ⁱⁱἱ πώποτ' ⁱⁱἱ ἔχοντες εἰλημμένοι εἰσὶ τοιοῦτον οὐδέν, οὔτε δελέατι χρῶνται ὁ πρὸς αὐτοὺς ζῶων σαρξὶν ἀλλὰ μάζῃ. ⁱⁱ Τρέφεται δὲ πᾶς κε-
26 στρεὺς ⁱⁱἱ φυκίοις καὶ ἄμμῳ. Ἔστι δ' ὁ μὲν κέφαλος, ὃν καλοῦσιν οἱ τινες χελῶνα, ⁱⁱ πρόσγειος, ὁ δὲ ⁱⁱἱ περαίας οὐ· βόσκεται δ' ὁ ⁱⁱἱ περαίας τὴν ἀφ' αὐτοῦ μύζαν, διὸ καὶ νηστὶς ἐστὶν ⁱⁱἱ αἰεί. Οἱ δὲ κέφαλοι νέμονται τὴν ⁱⁱ ἰλύν, διὸ καὶ βαρεῖς καὶ ⁱⁱἱ βλεννώδεις εἰσὶν, ⁱⁱἱ ἰχθὺν δ' ὅλως οὐκ ἐσθίουσιν

* δ] ὅτι C^a. † ψευδὲς A^a.C^a. ‡ περιεδηδεμένας D^a, πῆδη δεσμίας E^a, incerto P. ⁱ μόνον om. P. ⁱⁱ συνόδοντος A^a.C^a. ⁱⁱἱ ἄμναι C^a.D^a, ἄμναι P, ἄμναι E^a. ⁱⁱἱἱ ὀρφὸς P.E^a. ⁱⁱἱἱ καὶ μύραιναι post θύννοι A^a.C^a.
ⁱⁱἱ καὶ ante φ. om. P.D^a. ⁱⁱἱἱ καὶ ὀστρέφ καὶ βορβόρῳ τρέφονται A^a.C^a.
ⁱⁱἱἱ κέφαλοι δὲ τῷ βορβόρῳ om. P.D^a. ⁱⁱἱἱ δασκίλλος A^a. ⁱⁱἱἱἱ καρπῷ A^a.C^a.
ⁱⁱἱἱ μελανούρος P.D^a. ἡ βόσκεται δὲ—δὲ om. P. ⁱⁱἱἱἱ βράσιον A^a.C^a.
ⁱⁱἱἱἱ κολοκύντη P.D^a. ⁱⁱἱἱἱ ὁ post καὶ om. P. ⁱⁱἱἱἱ πῶ om. P.D^a. ⁱⁱἱἱἱ ἔχουσιν A^a.C^a.
ⁱⁱἱἱἱ ζῶων σαρξὶ πρὸς αὐτῶν P.D^a. ⁱⁱἱἱἱ τρέφεται δὲ] τρέφεται δὲ καὶ A^a.C^a, ἀλλὰ τρέφεται P. ⁱⁱἱἱἱ φυκίῳ C^a, φύκῃ P.D^a. ⁱⁱἱἱἱ πρόσγηρος P, πρόσγηρος D^a. ⁱⁱἱἱἱ παρίας utrobique A^a.C^a. ⁱⁱἱἱἱ αἰεί om. P. ⁱⁱἱἱἱ ὤλην P.D^a.
ⁱⁱἱἱἱ βλενώδεις et mox βλένος P.D^a. ⁱⁱἱἱἱ ἰχθὺς C^a.

διὰ ὧν τε τὸ ἐν ^ατῇ ἰλνὶ διατρίβειν ἐξανακολουμβῶσι πολλάκις, ἵνα ^α περιπλύνωνται τὸ ^ωβλέννος. Τὸν δὲ γόνον αὐτῶν ²⁷ οὐδὲν ἐσθίει τῶν θηρίων, διὸ γίγνονται πολλοί· ἀλλ' ὅταν αὐξηθῶσι, τότε κατεσθίονται ὑπὸ ^βτε τῶν ἄλλων ἰχθύων καὶ μάλιστα ὑπὸ τοῦ ^γἀχάρνου. Λαίμαργος δὲ μάλιστα τῶν ἰχθύων ^δὁ κεστρεὺς ἐστὶ καὶ ἄπληστος, διὸ ἡ κοιλία περιτείνεται, καὶ ὅταν ^εἢ μὴ νῆστις, φαῦλος· ὅταν δὲ φοβηθῇ, κρύπτει τὴν κεφαλὴν ὡς ὄλον τὸ σῶμα κρύπτων. Σαρκοφαγὴ δὲ καὶ ὁ ^εσινόδων, καὶ τὰ μαλάκια κατεσθίει. ²⁸ Πολλάκις δὲ καὶ οὗτος καὶ ἡ ^εσχάννα ἐκβάλλουσι τὰς κοιλίας διώκοντες τοὺς ἐλάττους ^ηἰχθύς, διὰ τὸ πρὸς τῷ στόματι τὰς κοιλίας τῶν ἰχθύων εἶναι καὶ στόμαχον μὴ ἔχειν. Τὰ ²⁹ μὲν οὖν, ὥσπερ εἴρηται, σαρκοφάγα μόνον ἐστίν, οἷον δελφίς καὶ ^εσινόδων καὶ χρύσοφρυς καὶ ^ιοὶ σελαχῶδεις ^κτῶν ἰχθύων καὶ τὰ μαλάκια· τὰ ^δ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ νέμονται μὲν τὸν πηλὸν καὶ τὸ φῦκος καὶ τὸ βρῦον καὶ τὸ καλούμενον καυλίον καὶ τὴν φνομένην ὕλην, οἷον ^ιφυκίς καὶ κωβιὸς καὶ οἱ πετραῖοι· ^μἡ δὲ φυκίς ἄλλης μὲν σαρκὸς οὐχ ^αἄπτεται, τῶν δὲ καρίδων. Πολλάκις ^ο δὲ καὶ ἀλλήλων ἄπτονται, ^ρκαθὰ- ³⁰ περ εἴρηται, καὶ τῶν ἐλαττόνων οἱ μεῖζους. Σημεῖον ^δ ὅτι σαρκοφαγοῦσιν· ἀλίσκονται γὰρ τοιοῦτοίς δελείσιν. Καὶ ^αἄμια δὲ καὶ ^ιθυννίς καὶ λάβραξ τὰ μὲν πολλὰ ^ασαρκοφαγοῦσιν, ἄπτονται δὲ καὶ φυκίων. Ὁ δὲ ^ισάργος ^νἐπινέ- ³¹ μεται ^ωτῇ τρίγλῃ, καὶ ὅταν ἡ ^ξτρίγλη κινήσασα τὸν πηλὸν ἀπέλθῃ (δύναται γὰρ ὀρύττειν), ἐπικαταβὰς νέμεται καὶ τοὺς ἀσθενεστέρους ἐαυτοῦ κωλύει ^γσυνεπιβαίνειν. Δοκεῖ δὲ τῶν

γ τε] δὲ C^a, om. A^a. ^α ταῖς ἰλνύσι D^a. ^α περιπλυνῶνται P. ^β τε om. A^a.C^a. ^γ ἀρχάνου P.D^a, ἀχαρίνου A^a.C^a. ^δ ἐστὶν ὁ κεστρεὺς P.D^a. ^ε ἢ μὴ] μὲν ἢ D^a, ἢ μὲν P. ^ε σινόδων utrobique A^a.C^a. ^ε σχάννη P.D^a. ^η ἰχθύας P.D^a. ^ι οἱ om. P. ^κ τῶν] δὲ τῶν A^a. ^ι φύκεις A^a, φύκεις C^a. ^μ ἡ δὲ φύκεις A^a, οἱ δὲ φύκες P.C^a. ^α ἄπτονται P. ^ο δὲ post πολλ. om. P. ^ρ καθὰπερ εἴρηται om. A^a.C^a. ^α ἄμια D^a, ἄμμια P, ἄμμια E^a. ^ι θυννος A^a.C^a. ^α σαρκοφαγοῦσιν. ἀλίσκονται γὰρ τοιοῦτοίς δελείσιν. ἄπτονται A^a. ^ι σαργὸς A^a.C^a. ^ν ἐπιλέγεται P.E^a. ^ω τὴν τρίγλαν P.D^a. ^ξ τρίγλα A^a.C^a. ^γ συνεπιβαίνειν A^a.C^a.

ἰχθύων ² ὁ καλούμενος σκάρος μηνυκάζειν ὥσπερ τὰ τετρά-
 32 ποδα μόνος. Τοῖς μὲν οὖν ἄλλοις ἰχθύσιν ἢ θήρα τῶν ἡπτό-
 νων ^a καταντικρὺ γίνεται ^b τοῖς στόμασιν, ὥνπερ πεφύκασι
 τρόπον ^c νεῖν· οἱ ^d δὲ σελαχώδεις καὶ ^e οἱ δελφῖνες καὶ πάντες
 οἱ κητώδεις ὕπτιοι ^f ἀναπίπτοντες λαμβάνουσιν· κάτω γὰρ
 33 τὸ στόμα ἔχουσιν. Διὸ σώζονται μᾶλλον οἱ ἐλάττους· εἰ
 δὲ μή, πάμπαν ἂν ^g ὀλίγοι δοκοῦσιν εἶναι· καὶ γὰρ ^h ἢ τοῦ
 δελφίνος ὀξύτης καὶ δύναμις ⁱ τοῦ φαγεῖν δοκεῖ εἶναι θαυμα-
 34 στή. Τῶν δ' ^k ἐγγελεύων τρέφονται ὀλίγαι μὲν τινες καὶ
 ἐνιαχοῦ καὶ τῇ ἰλϋῖ καὶ σιτίοις, ^l ἂν τις ^m παραβάλλῃ, αἱ
 μέντοι ⁿ πλείσται τῷ ποτίμῳ ὕδατι· καὶ τοῦτο τηροῦσιν οἱ
^o ἐγγελενοτρόφοι ὅπως ὅτι μάλιστα καθαρὸν ^p ἦ, ἀπορρέον
 αἰ καὶ ἐπιρρέον ἐπὶ ^q ^r πλαταμώνων· ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} ^{sm} ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} ^{tm} ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xx} ^{xy} ^{xz} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz} ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} ^{sm} ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} ^{tm} ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xx} ^{xy} ^{xz} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz}

^z δ] καὶ ὁ P.Da. ^a καταντικρὺς P. ^b τοῦ στόματος Aa.Ca. ^c νεῖν] ⁿ D^a, om. Aa.Ca. ^d δέ] μὲν οὖν ἄλλοι Aa. ^e οἱ om. P.Da. ^f ἀνα-
 πίπτοντες] ἅπαντες P.Da. ^g ὀλίγοι δοκῶσιν Ca, δοκοῦσιν ὀλίγοι P.Da.
^h ἢ] ἦτε Aa.Ca. ⁱ τοῦ ante φαγεῖν om. P. ^k ἐγγελεύων τρέφονται μὲν
 ὀλίγαι Da. ^l ἐάν Ca. ^m παραβάλλῃ Aa.Ca. ⁿ πλείσται om. P. ^o ἐγ-
 χελοτρόφοι Da, ἐγγελοτρόφοι Aa.Ca. ^p πλαταμώνων P, πλατάμων Aa.Ca.
^q ἢ Aa.Ca. ^r κοιῶνται tc. Aa, κοιῶν τέ P.Ea, κοιῶντες Aa.Ca.Da.
^s καὶ αἱ ἐν Ca. ^t στρύμονι Aa. ^v πλειάδα P.Da. ^w ἐγγελεύς P.Da.
^x ἐπιπολάζονται Aa. ^y πλείσται δ' Aa.Ca. ^z ζῶν P.Da. ^a ἐξ] ἐξ
 ζῶσι P.Da. ^b ἐγγελεῶνας Aa.Ca.Da.

νουσι τὰς ἰσχυράς, οἷον καὶ ^c τοῖς φέρουσιν ἐὰν βάπτωσιν εἰς ψυχρόν· ἀπόλλυνται γὰρ ἄθροαί πολλαί. Ἀποπνίγονται δὲ ^d καὶ ἐὰν ὀλίγῳ ὕδατι τρέφονται. Τὸ ^e δ' αὐτὸ τοῦτο ³⁸ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων συμβαίνει ἰχθύων· ^f ἀποπνίγονται ^g γὰρ ἐν ^h τῷ αὐτῷ ὕδατι καὶ ⁱ ὀλίγῳ αἰεὶ ὄντες, ὥσπερ καὶ τὰ ἀναπνέοντα, ^k ἐὰν περιπωμασθῇ ὀλίγος ἀήρ. Ζῶσι ^{δ'} ἔνιαι ^l ἐγγέλους καὶ ἐπτὰ καὶ ὀκτῶ ἔτη. Τροφῇ δὲ καὶ οἱ ποτά- ³⁹ μιοι χρῶνται ^m ἀλλήλους τ' ἐσθίοντες καὶ βοτάνας καὶ ῥίζας, καὶν τι ἐν τῷ βορβόρῳ λάβωσιν. Νέμονται δὲ μᾶλλον τῆς νυκτός, τὴν ^{δ'} ἡμέραν εἰς τὰ βαθέα ὑποχωροῦσιν.

Τὰ μὲν οὖν περὶ τὴν τῶν ἰχθύων τροφήν τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον. Τῶν ^{δ'} ὀρνίθων ⁿ ὅσοι μὲν ^o γαμφώνυχες, σαρκο- ³ φάγοι πάντες εἰσὶ, σίτον ^{δ'} οὐδ' ^p ἐάν τις ψωμίξῃ δύνανται ^q καταπιεῖν, οἷον τὰ τε τῶν αἰετῶν γένη πάντα ^r καὶ ἰκτίνοι καὶ ἱέρακες ἄμφω, ^σ τε ^s φαβοτύπος καὶ ὁ ^t σπιγξίας (διαφέρουσι ^{δ'} ^v οὗτοι τὸ μέγεθος πολὺ ἀλλήλων), καὶ ^w ὁ τριόρχης· ἔστι ^{δ'} ὁ τριόρχης τὸ μέγεθος ^x ὅσον ἰκτίνος, καὶ φαίνεται οὗτος διὰ παντός. ^y Ἔτι φήνη καὶ γύνψ· ἔστι ^{δ'} ^ή ^z μὲν φήνη τὸ μέγεθος αἰετοῦ μείζων, ^z τὸ δὲ χρώμα σποδοειδές, ^a τῶν δὲ γυπῶν δύο ^b ἐστὶν εἶδη, ὁ μὲν μικρὸς καὶ ^c ἐκλευκότερος, ὁ δὲ μείζων καὶ ^d σποδοειδέστερος. ^e Ἔτι τῶν νυκτερινῶν ἔνιοι γαμφώνυχές εἰσιν, οἷον νυκτικόραξ, γλαύξ, ⁱ βρύας. Ἔστι ^{δ'} ὁ βρύας τὴν μὲν ἰδέαν ^g ὁμοίως γλαυκί, τὸ δὲ μέγεθος αἰετοῦ οὐδὲν ^h ἐλάττων. Ἔτι ^{δ'} ἐλεὸς καὶ ³ αἰγώλιος καὶ σκῶψ. Τούτων ^{δ'} ὁ μὲν ἐλεὸς μείζων ἀλεκτρο-

^c τοῖς] τότε A^a.C^a. ^d καὶ ἐὰν ἐπ' ὀλίγῳ C^a, ἐὰν καὶ ἐν ὀλίγῳ P.D^a.
^e τοῦτο om. A^a.C^a. ^f ἀποπνίγεται A^a. ^g γὰρ om. P. ^h ταυτῷ P.
ⁱ ὀλίγοι P.D^a. ^k ἐάνπερ πωμασθῇ P.D^a. ^l ἐγγέλεις D^a, ἐγγελίδες P.
^m ἀλλήλους κατεσθίοντες, omissis καὶ βοτάνας καὶ ῥίζας, A^a. ⁿ ὅσοι] οἱ
A^a.C^a. ^o γαμφώνυχος P.D^a. ^p ἂν C^a. ^q καταπίνειν C^a, καταδίνειν A^a.
^r καὶ οἱ ἰκτίνοι καὶ οἱ ἱέρακες A^a. ^s φαβοτύπος P, βαφότυπος A^a, βαφο-
τύπος C^a. ^t σπηγξίας P, σπιγξίας A^a.C^a. ^v τὸ μέγεθος οὗτοι P.D^a.
^w ἔστι ^{δ'} ὁ τριόρχης om. P. ^x ὅσον] ὡς A^a.C^a. ^y ἔτι δὲ φήνη D^a.
^z τὸ χρώμα δὲ πογγοειδέστερον A^a, τὸ δὲ χρώμα πολυοειδέστερον C^a.
^a τῶν—σποδοειδέστερος om. P. ^b εἰσὶν A^a.C^a. ^c λεπτότερος A^a.C^a.
^d πολυειδέστερος A^a.C^a. ^e ἔτι δὲ τῶν C^a. ἔτι—βρύας om. pr. D^a.
^f βύας utrobique P.D^a. ^g ὁμοίον P.A^a.C^a. ^h ἐλάττων P.A^a.C^a.

όνος, ὁ δ' αἰγώλιος παραπλήσιος, ἀμφότεροι δὲ θηρεύουσι
 τὰς κίττας· ὁ δὲ σκῶψ ἐλάττων γλαυκός· πάντα δὲ ταῦτα
 τρία ὄντα ¹ ὅμοια τὰς ὄψεις καὶ σαρκοφάγα ^κ πάντα. Εἰσὶ
 δὲ καὶ τῶν ¹ μὴ γαμψωνύχων ἔνιοι σαρκοφάγοι, οἷον ἡ χελι-
 4 δών. Τὰ δὲ σκωληκοφάγα, οἷον σπίζα, στρουθός, ^μ βατίς,
 χλωρίς, ^ν αἰγιθαλός. Ἔστι δὲ τῶν αἰγιθαλῶν εἶδη τρία, ὁ
 μὲν σπιζίτης μέγιστος (ἔστι γὰρ ὅσον ^ο σπίζα), ἕτερος ^ρ δ'
 ὀρεινὸς διὰ τὸ διατρίβειν ἐν τοῖς ὄρεσιν, οὐραῖον μακρὸν ἔχων·
 ὁ δὲ τρίτος ὅμοιος μὲν τούτοις, διαφέρει δὲ κατὰ τὸ μέγεθος·
 5 ἔστι ^q γὰρ ἐλάχιστος. Ἔτι ^ρ δὲ ^σ συκαλὶς, μελαγκόρυφος,
^τ πυρρουλάς, ^υ ἐρίθακος, ^υ ἐπιλαῖς, οἰστρος, τύραννος· οὗτος
 τὸ μέγεθος μικρῷ μείζων ἀκρίδος, ^ω ἔστι δὲ ^x φοινικιοῦν λό-
 φον ^υ ἔχων, καὶ ἄλλως ^z εὐχαρι τὸ ὀρνίθιον καὶ ^α εὐρυθμον.
 Ἄνθος· οὗτος τὸ μέγεθος ὅσον σπίζα. ^β Ὀρόσπιζος· οὗ-
 τος σπίζῃ ὅμοιος καὶ τὸ μέγεθος παραπλήσιος, πλὴν ^ε ἔχει
 6 τὸν αὐχένα κυανοῦν, καὶ διατρίβει ἐν τοῖς ὄρεσιν. Ἔτι βασι-
 λεύς, σπερμολόγος. Ταῦτα μὲν οὖν καὶ τὰ τοιαῦτα τὰ μὲν
 ὅλως τὰ δ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ σκωληκοφάγα, τὰ δὲ τοιαῦτα ἀκαν-
 θοφάγα, ἀκανθίς, ^α θραυπίς, ^ε ἔτι ἡ καλουμένη ^ι χρυσομή-
 τρις. Ταῦτα γὰρ πάντα ἐπὶ τῶν ἀκανθῶν νέμεται, σκωλήκα
 δ' οὐδὲν οὐδ' ἐμψυχον οὐδέν· ἐν ταὐτῷ ^ε δὲ καθεύδει καὶ νέμε-
 7 ται ταῦτα. Ἄλλα δ' ἐστὶ σκνιποφάγα, ^α τοὺς σκνίπας
 θηρεύοντα ^ζ ἢ ^η μάλιστα, ^ι οἷον πιπῶ ^κ ἢ ^η τε μείζων καὶ ἡ
 ἐλάττων· καλοῦσι δὲ ¹ τινες ^μ ἀμφότερα ταῦτα δρυκολά-
 πτας· ὅμοια δ' ἀλλήλοις, καὶ φωνὴν ἔχουσιν ὁμοίαν, πλὴν

¹ ὁμοίος P. ^κ πάντα εἰσίν. εἰσὶ P.Da. ¹ μὴ om. Ca. ^μ βατίος Ca, βάπος Aa. ^ν αἰγίθαλος P. ^ο ἔσπιζα Aa.Ca. ^ρ δ' om. P.Da. ^q γὰρ] δ' Aa.Ca. ^ρ δὲ om. P. ^σ συκαλὶς P.Da, καλὶς pr. Aa. ^τ πυρρουλάς P, πυρρουλάς γρ. Aa, πυρουλάς Da, πυρρός υἱας Aa.Ca. ^υ ἐρίθακος Aa.Ca. ^υ ἐπιλαῖς Aa. ^ω ἔτι P. ^x φοινικιοῦν Aa.Ca. ^υ ἔχων rc. Aa. ^z εὐχάριτον ὀρνίθιον Aa.Ca, εὐχαρι τὸ δρυεον P.Da. ^α εὐρυθμον. ὁ δὲ λεγόμενος ἄνθος Da. ^β ὀρόσπιζος Ea, ὀρέσπιζος P, ὀερόσπιζος Da, ὀνε-όσπιζος Ca, ὁ νεόσπιζος Aa. ^ε ἔχει περὶ τὸν P.Aa.Ca. ^ι θλυπίς Ca. ^ε ἔτι δὲ ἡ Aa.Ca. ^ι χρυσομήτρις P.Da. ^ε δὲ om. P. ^η μᾶλλον Aa. ^ι οἷον πίπα Ca, πτοιείται P, δὲ πτοιείται Da.Ea. ^κ ἢ τε om. P.Ea. ¹ τινες] καὶ Aa. ^μ ἀμφω Aa.Ca.

μείζω τὸ μείζον· ^π νέμεται δ' ἀμφοτέρα ταῦτα πρὸς τὰ
 ξύλα ^ο προσπετόμενα. Ἔτι ^ρ κελεύς· ^ι ἔστι δ' ὁ κελεύς τὸ ⁸
 μέγεθος ὅσον τρυγῶν, τὸ δὲ χρῶμα ^τ χλωρὸς ὅλος· ἔστι δὲ
 ξυλοκόπος ^σ σφόδρα, καὶ νέμεται ἐπὶ τῶν ξύλων τὰ πολλά,
 φωνήν ^ι τε μεγάλην ἔχει· γίνεται δὲ μάλιστα τὸ ὄρνεον
 τοῦτο ^ν περὶ Πελοπόννησον. Ἄλλος ^{δς} καλεῖται ^ω κνιπο- ⁹
 λόγος, ^κ τὸ μέγεθος ^γ μικρὸς ὅσον ^κ ἀκανθυλλίς, τὴν δὲ
 χροάν σποδοειδῆς καὶ κατάστικτος· φωνεῖ δὲ μικρόν· ἔστι
 δὲ ^α καὶ τοῦτο ξυλοκόπον. Ἄλλα ^β δ' ἔστιν ^δ ζῆ καρπο-
 φαγοῦντα ^ε καὶ ποοφαγοῦντα, οἶον ^δ φάψ, ^ε φάττα, περι-
 στερά, ^ι οἰνὰς, τρυγῶν. ^ε Φάττα μὲν ^η οὖν καὶ περιστερὰ ¹⁰
 αἰε φαίνονται, τρυγῶν δὲ τοῦ θέρους· τοῦ γὰρ χειμῶνος
 ἀφανίζεται· ^ι φωλεῖ γάρ. Οἰνὰς δὲ τοῦ φθινοπώρου ^κ καὶ
 φαίνεται μάλιστα καὶ αἰλίσκεται· ἔστι δὲ τὸ μέγεθος ἡ οἰνὰς
¹ μείζων μὲν περιστερᾶς, ¹ ἐλάττων δὲ φαβός· ἡ δ' ^μ αἰλωσις
 αὐτῆς γίνεται μάλιστα ^ν καμπτούσης τὸ ὕδωρ. Ἀφικνούνται ¹¹
 δ' εἰς τοὺς τόπους ^ο τούτους ^ρ ἔχουσαι νεοττούς· τὰ δ' ἄλλα
 πάντα τοῦ θέρους ^ι ἀφικνούμενα νεοττεύει ἐνταῦθα, καὶ
^τ ἐκτρέφει τὰ πλείστα ζῴοις, πλὴν τῶν περιστεροειδῶν.
 Πάντων δ' ὡς εἰπεῖν τῶν ὀρνίθων οἱ μὲν πεζεύουσι περὶ τὴν ¹²
 τροφήν, οἱ δὲ περὶ ποταμοὺς καὶ λίμνας βιοτεύουσιν, οἱ δὲ
 περὶ τὴν θάλατταν, ^α ὅσοι μὲν στεγανόποδες, ^ι ἐν αὐτῇ τῇ
 ὕδατι ποιούμενοι τὴν πλείστην διατριβήν, ὅσοι δὲ σχιζό-
 ποδες, περὶ αὐτὸ τὸ ὕδωρ· καὶ τούτων ἔνιοι ^ν διὰ τῶν ^ω δυο-
 μένων ^κ τρεφόμενοι, ὅσοι μὴ σαρκοφάγοι, οἶον περὶ ^γ μὲν

^π νέμονται P. ^ο προτρεπόμενα C^a. ^ρ κελιός P, καλιός D^a, κολιός C^a.
^ι ἔστι δ' ὁ κελεύς om. P. E^a. ^τ χλωρὸς ὅλος] χλωρόγολος P. E^a. ^σ σφό-
 δρα] ὅλος σφόδρα P, ὅλος σφόδρα E^a. ^ι δὲ C^a. ^ν παρὰ P. ^ω κνιδο-
 λόγος C^a, κνιδολος A^a. ^κ τὸ δὲ μέγεθος A^a, C^a. ^γ μικρόν C^a. ^κ ἀκαν-
 θυλλίς A^a, C^a. ^α καὶ om. C^a. ^β δ' εἰσὶν δ' A, δέ τινα P. ^ε καὶ ποιο-
 φαγοῦντα D^a, om. P. ^δ φάψ om. A^a, C^a. ^ε φάττα om. D^a. ^ι οἰνὰς
 τρυγῶν] οἰναρυγῶν P, οἰναρυγῶν E^a. ^ε φάψ P. D^a. ^η οὖν] οὖν φάττα
 P. E^a. ^ι φωλεῖ D^a. ^κ καὶ om. P. ¹ μείζων et mox ἐλάττων C^a.
^μ αἰλωσις P. E^a. ^ν καμπτούσης A^a, C^a, D^a. ^ο τούτους] τούσδε P. A^a,
 τοὺς D^a. ^ρ ἔχοντας P. D^a. ^ι ἀφικνούνται A^a, C^a. ^τ ἐκτρέφεται A^a.
^σ ὅσοι] οἱ A^a, C^a. ^ι ἐν — σχιζόποδες om. P. ^ν δι' αὐτῶν A^a, C^a.
^ω φαινομένων D^a. ^κ τρέφονται A^a, C^a. ^γ μὲν] τε P. D^a.

τὰς λίμνας καὶ ^α τοὺς ποταμοὺς ἐρωδιὸς καὶ ὁ ^α λευκερωδιὸς
 ἔστι δ' ^β οὗτος τὸ μέγεθος ἐκείνου ἐλάττων, καὶ ἔχει τὸ
 13 ῥύγχος πλατὺ καὶ μακρόν. ^ε Ἐτι πελαργὸς καὶ λάρος· ὁ
 δὲ λάρος τὸ χρῶμα σποδοειδές. Καὶ ^δ σχοινίλος καὶ ^ε κίγ-
 κλος καὶ ^ι πύγαργος· ^ς οὗτος μέγιστος τῶν ἐλαττόνων
 τούτων· ἔστι γὰρ ^β ὅσον ^ι κίχλη. Πάντες δ' ^κ οὗτοι τὸ
 οὐραῖον κινούσιν. Ἐτι ^ι σκαλίδρις· ἔστι δὲ τοῦτο τὸ ὄρνεον
 ποικιλίαν ἔχον, τὸ δ' ὅλον σποδοειδές. Καὶ τὸ τῶν ἀλκυό-
 14 νων δὲ γένος πάρυδρόν ἐστιν. Τυγχάνει δ' αὐτῶν ὄντα
^μ δύο εἶδη, καὶ ἡ ^ν μὲν φθέγγεται, ^ο καθιζάνουσα ἐπὶ τῶν
 δονάκων, ἡ δ' ἄφωνος· ἔστι δ' ^ρ αὕτη μέζων· τὸν δὲ νῶτον
^α ἀμφότεραι κυανοῦν ἔχουσιν. Καὶ ^ι τροχίλος. Περὶ ^ς δὲ
 τὴν θάλατταν καὶ ἀλκυῶν καὶ ^ι κήρυκος. Καὶ αἱ κορῶναι
 δὲ νέμονται ἀπτόμεναι τῶν ἐκπιπτόντων ζῴων· παμφάγον
 γὰρ ἐστίν. Ἐτι ^ν δὲ λάρος ὁ λευκὸς καὶ ^ω κέφφος, αἴθνια,
 15 χαραδριός. Τῶν δὲ στεγανοπόδων τὰ μὲν βαρύτερα ^α περὶ
 ποταμοὺς καὶ λίμνας ἐστίν, οἷον ^υ κύκνος, νήττα, ^α φαλαρίς,
 κολυμβίς, ^α ἔτι βόσκας, ὅμοιος μὲν νήττη, τὸ δὲ μέγεθος
 ἐλάττων, καὶ ὁ καλούμενος κόραξ· οὗτος δ' ἐστὶ τὸ μὲν μέ-
 γεθος οἷον πελαργός, πλὴν τὰ σκέλη ἔχει ἐλάττω, στεγα-
 νόπους δὲ καὶ νευστικός, τὸ δὲ χρῶμα μέλας· καθίζει δὲ
 οὗτος ἐπὶ τῶν δένδρων καὶ νεοττεύει ἐνταῦθα μόνος τῶν τοι-
 16 ούτων. Ἐτι χήν, καὶ ὁ μικρὸς ^β χήν ὁ ἀγελαῖος, καὶ χηνα-
 λώπηξ ^ε καὶ αἶξ καὶ ^δ πηνέλοψ. Ὁ δ' ^ε ἀλαιοῖτος καὶ περὶ

^α τοὺς om. A^a. ^α λευκερωδιὸς C^a, λευκορόδιος P.E^a. ^β τὸ μέγεθος
 οὗτος P. ^ε ἔτι δὲ πελαργός D^a. ^δ σχοινίλος A^a, σχοινίλος C^a, σχοί-
 νικλος P, σχοινίλος D^a. ^ε κίχλος A^a, κίχλος C. ^ι πύγαργος] ὁ
 τρύγγας P.D^a. ^ς οὗτος δὲ μέγιστος D^a. ^β οἷον P.D^a. ^ι κίχλη C^a.
^κ τὸ οὐραῖον οὗτοι A^a.C^a. ^ι σκαλίδρις E^a, σκανδρίς A^a.C^a, ὁ καλίδρις
 D^a. ^μ δύο εἶδη] δυσειδῆ P.E^a. ^ν μὲν αὐτῶν φθέγγεται A^a.C^a. ^ο κα-
 θινάζουσα C^a. ^ρ αὕτη A^a. ^α κυανοῦν ἔχουσιν ἀμφότεραι D^a. ^ι τρο-
 χίλος C^a, τράχηλος P, τράχλον E^a. ^ς δὲ om. A^a.C^a. ^ι κηρύλλος A^a.
^ν δὲ om. P. ^ω κέφφος P, γέφφος C^a. ^α περὶ τοὺς ποταμοὺς P. ^υ νήττα
 καὶ κύκνος A^a.C^a. ^α φαληρίς D^a, φαλαρίς P. ^α ἔτι βόσκας ὅμοιος
 A^a.C^a, ἔτι δὲ βόσκας ὅμοιος D^a, ἔτιβος καθ' ὁμοίος P, ἔτιβος καθόμοιος E^a.
^β χήν ὁ ἀγελαῖος καὶ om. P.E^a. ^ε καὶ αἶξ om. P.E^a. ^δ πηνέλοψ C^a.
^ε ἀλαιοῖτος P.E^a.

τὴν θάλατταν διατρίβει καὶ ^fτὰ λιμναῖα κόπτει. Πολλοὶ δὲ καὶ παμφάγοι τῶν ὀρνίθων εἰσίν. Οἱ ^gδὲ γαμψώνυχοι ¹⁷ καὶ τῶν ἄλλων ἄπτονται ζώων, ὅσων ἂν κρατῶσι, καὶ τῶν ὀρνέων· πλὴν οὐκ ^hἀλληλοφάγοι τοῦ γένους τοῦ οἰκείου εἰσίν, ὥσπερ οἱ ἰχθύες ἄπτονται πολλάκις καὶ ⁱἑαυτῶν. ¹⁸Ἔστι δὲ τὸ τῶν ^kὀρνίθων γένος ^lπάν μὲν ὀλιγόποτον, οἱ δὲ ^mγαμψώνυχες καὶ ἄποτοι πάμπαν, εἰ μὴ ⁿτι ὀλίγον γένος καὶ ὀλιγάκις. Μάλιστα δὲ τοιοῦτον ἡ κεγχρίς. Καὶ ἰκτίνος ὀλιγάκις μὲν, ὠπται δὲ πίνων.

Τὰ δὲ φοιιδωτὰ τῶν ζώων, ^oοἶον ^pσαῦρός τε καὶ ^qτὰ ⁴ τετράποδα τᾶλλα καὶ οἱ ὄφεις, ^rπαμφάγα ἐστίν· καὶ γὰρ σαρκοφάγα, καὶ πόαν ἐσθίουσιν. Οἱ ^dὄφεις καὶ ^sλιχνότατοι τῶν ζώων εἰσίν. ¹⁹Ἔστι μὲν οὖν ὀλιγόποτα καὶ ταῦτα ^tκαὶ τᾶλλα ὅσα ἔχει τὸν ^vπλεύμονα σομφόν· ἔχουσι δὲ σομφὸν τὰ ^wὀλιγάιμα πάντα καὶ τὰ φωτόκα. Οἱ ^dὄφεις ² καὶ πρὸς τὸν οἶνον εἰσιν ἀκρατεῖς, διὸ θηρεύουσιν τινες καὶ τοὺς ^xἔχεις εἰς ὀστράκια ^yδιατιθέντες ^zοἶνον εἰς τὰς αἱμασίας· λαμβάνονται ^aγὰρ μεθύοντες. Σαρκοφάγοι ^dὄντες οἱ ὄφεις, ^dτι ἂν ^bλάβωσι ζῶον, ἐξικμάζοντες ὅλα κατὰ τὴν ὑποχώρησιν προίενται. Σχεδὸν δὲ καὶ τᾶλλα τὰ τοιαῦτα, ³ οἶον ^cοἱ ἀράχλαι· ^dἀλλ' ἔξω οἱ ἀράχλαι ^eἐκχυμίζουσιν, οἱ ^dὄφεις ἐν τῇ κοιλίᾳ. Λαμβάνει μὲν οὖν ^fὁ ὄφεις ὅθεν ἂν τύχη τὸ διδόμενον (ἐσθίει ^gγὰρ καὶ ὀρνίθια καὶ θηρία, καὶ ^hὡὰ καταπίνει), λαβὼν ^dἐπανάγει, ἕως ἂν ἐπὶ τὸ ἄκρον ⁱἐλθὼν εἰς εὐθὺ καταστήσῃ, κᾶπειθ' οὕτω συνάγει ^kἑαυτὸν καὶ συστέλλει εἰς μικρὸν ὥστ' ἐκταθέντος κάτω γίνεσθαι τὸ

^f τὰς λίμνας διακόπτει A^a.C^a. ^g δὲ om. P. ^h ἀλληλοφαγοῦσι, omisso μοχ εἰσίν, P.E^a. ⁱ αὐτῶν P. ^k ὀρνέων A^a.C^a.D^a. ^l πάν μὲν] πάμπαν C^a. ^m γαμψώνυχοι A^a. ⁿ τι] ὅτι P. ^o οἶον om. A^a. P σαῦροί A^a.C^a. ^q τὰ om. P.A^a. ^r παμφάγα εἰσὶ καὶ σαρκοφάγα A^a. ^s λιχνότατοι—sect. 2. ὄφεις καὶ om. C^a. ^t καὶ τᾶλλα] ἀλλ' P.E^a. ^v πνεύμονα A^a.E^a. ^w ὀλιγάιμα D^a. et corr. A^a. ^x ὄφεις εἰς ὀστράκια A^a.C^a. ^y διὰ τὸ τιθέναι P.D^a. ^z οἶον A^a.C^a. ^a γὰρ] δὲ D^a. ^b λαμβάνωσι P.D^a. ^c αἱ P.E^a, καὶ οἱ D^a. ^d ἀλλ' ἔξω οἱ ἀράχλαι om. P. ^e ἐκχυμίζουσιν A^a.C^a. ^f ὁ ὄφεις om. P. ^g γὰρ καὶ] γὰρ τὰ D^a, γὰρ P. ^h καταπίνει ὡὰ P. ⁱ ἐλθῶσιν εὐθὺ P.E^a. ^k αὐτὸν C^a.

⁴ καταποθέν. Ταῦτα δὲ ποιεῖ διὰ τὸ τὸν στόμαχον εἶναι λεπτὸν καὶ μακρόν. Δύναται δ' ἅσιτα καὶ τὰ φαλάγγια καὶ οἱ ὄφεις πολὺν χρόνον ζῆν· ἔστι δὲ τοῦτο θεωρῆσαι ἐκ τῶν παρὰ τοῖς ^mφαρμακοπόλαις τρεφομένων.

5 Τῶν δὲ τετραπόδων καὶ ⁿζωοτόκων τὰ μὲν ἄγρια καὶ καρχαρόδοντα πάντα σαρκοφάγα· πλὴν τοὺς λύκους φασίν, ὅταν πεινώσιν, ἐσθίειν τινὰ γῆν, μόνον δὲ ^oτοῦτο τῶν ζώων πῶας δ' ἄλλοτε μὲν οὐχ ἄπτονται, ὅταν δὲ κάμνωσι, καθάπερ καὶ αἱ ^pκύνες ^qἐσθίουσαι ἀνεμοῦσι καὶ καθαίρονται.

² Ἀνθρωποφαγοῦσι δ' οἱ μονοπείραι τῶν λύκων μᾶλλον [αὐτῶν] ἢ τὰ κυνηγέσια. Ὅν δὲ καλοῦσιν οἱ μὲν ^rγλάνον οἱ δ' ὕαιναν, ἔστι ^sμὲν τὸ μέγεθος οὐκ ^tἐλάττων λύκου, ^vχαίτην δ' ἔχει ὥσπερ ^wἵππος, καὶ ἔτι σκληροτέρας καὶ βαθυτέρας τὰς τρίχας, καὶ ^xκαθ' ὅλης τῆς ῥάχεως· ἐπιβουλεύει δὲ καὶ θηρεύει τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς δὲ κύνας καὶ ^yἐμοῦσα θηρεύει ὥσπερ οἱ ἄνθρωποι· καὶ τυμβωρυχεῖ δὲ ἐφίεμενον τῆς ^zσαρκοφαγίας ^aτῆς τοιαύτης. Ἡ δ' ἄρκτος

³ παμφάγον ἐστί. Καὶ γὰρ καρπὸν ἐσθίει, καὶ ἀναβαίνει ἐπὶ τὰ δένδρα διὰ τὴν ὑγρότητα τοῦ σώματος, καὶ τοὺς καρποὺς τοὺς ^bχεδροπας· ἐσθίει ^cδὲ καὶ ^dμέλι τὰ σμήνη καταγνύουσα, καὶ καρκίνους καὶ ^eμύρμηκας, καὶ σαρκοφαγεῖ.

⁴ Διὰ ^fγὰρ τὴν ἰσχὺν ἐπιτίθεται ^gοὐ μόνον ^hτοῖς ἐλάφοις ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀγρίοις ὑσίν, ⁱἐὰν δύνηται λαθεῖν ἐπιπεσοῦσα, καὶ ^kτοῖς ταύροις· ^lὁμόσε χωρήσασα γὰρ τῷ ταύρῳ κατὰ πρόσωπον ὑπτία καταπίπτει, καὶ τοῦ ταύρου τύπτειν ἐπιχειροῦντος τοῖς μὲν ^mβραχίοσι ⁿτὰ κέρατα περιλαμβάνει,

¹ καταποθέν] κάτωθεν A^a.C^a. ^m φαρμακοπόλαις P.A^a. ⁿ ζωοτοκούντων P.D^a. ^o τούτων A^a. ^p κύνες] κύνες ὅταν κάμνωσιν P.D^a. ^q ἐσθίουσαι ἀναιμοῦσι C^a, ἐσθίουσιν ἀνεμοῦσαι E^a, ἐσθίουσιν ἀναιμοῦσαι P. ^r γλάνον D^a. ^s μὲν om. P.D^a. ^t ἐλάττων Schneiderus: codices ἔλαττον. ^v χαίτην A^a. ^w ἵππου P, λύκου ἵππος E^a. ^x καθ' δὲ P.D^a. ^y νέμοῦσα P.E^a. ^z σαρκοφάγον A^a. ^a τῆς τοιαύτης] τῶν ἀνθρώπων P.D^a. ^b χεδροπούς A^a.C^a. ^c δὲ om. P. ^d μελιττῶν P.A^a.C^a.E^a. ^e μύρμηκας ἐσθίει καὶ P. ^f γὰρ om. P. ^g οὐ] δὲ οὐ P. ^h ταῖς ἐλ.D^a. ⁱ ἐν C^a. ^k τοὺς ταύρους A^a. ^l ὁμόσε γὰρ χωρήσασα D^a, ὁμῶς ἐγχωρήσασα D^a. ^m βραχέσι P.E^a. ⁿ τὰ] τοῦ ταύρου τὰ P.D^a.

τῷ δὲ στόματι τὴν ἀκρωμίαν ^ο δακῶσα καταβάλλει τὸν ταῦρον. Βαδίζει δ' ἐπὶ τινὰ χρόνον ὀλίγον καὶ τοῖν δυοῖν ⁵ ποδοῖν ὀρθή. Τὰ δὲ κρέα πάντα κατεσθίει ^ρ προσήπουσα πρῶτον. Ὁ δὲ λέων σαρκοφάγον μὲν ἐστίν, ὥσπερ καὶ τᾶλλα ὅσα ἄγρια καὶ καρχαρόδοντα, τῇ δὲ βρώσει χρῆται λάβρως, καὶ καταπίνει πολλὰ ^q ὅλα οὐ διαιρῶν, ^τ εἴθ' ἡμέρας δύο ἢ τρεῖς ἀσιτεῖ· δύναται γὰρ διὰ ^σ τὸ ὑπερπληροῦσθαι. ¹ Ὀλιγόποτον δ' ἐστίν. Τὸ δὲ περίττωμα προίεται σπανίως· ⁶ διὰ τρίτης γὰρ ἢ ὅπως ἂν τύχῃ προχωρεῖ, καὶ τοῦτο ^ι ξηρὸν καὶ ^ν ἐξικασμένον, ^ω ὅμοιον κυνί. Προίεται δὲ καὶ τὴν φύσαν ^κ σφόδρα δριμύειαν καὶ τὸ οὔρον ^υ ἔχον ὁσμήν, διόπερ οἱ κύνες ὁσφραίνονται τῶν δένδρων· οὐρεῖ γὰρ αἶρων τὸ σκέλος ὥσπερ οἱ κύνες. Ἐμποιεῖ δὲ καὶ ὁσμήν βαρεῖαν ἐν τοῖς ⁷ ἐσθιομένοις καταπνέων· καὶ γὰρ ἀνοιχθέντος αὐτοῦ τὰ ἔσω ἀτμίδα ἀφίησι βαρεῖαν. Ἐνια δὲ τῶν τετραπόδων καὶ ἀγρίων ζῴων ποιεῖται τὴν τροφήν περὶ λίμνας καὶ ποταμούς· περὶ δὲ τὴν ^z θάλατταν οὐδὲν ἔξω φώκης. Τοιαῦτα ⁸ δ' ^ε ἐστὶν ὃ τε καλούμενος κάστωρ καὶ τὸ ^α σαθέριον καὶ τὸ σατύριον καὶ ἐνυδρίς καὶ ^β ἡ καλουμένη λάταξ· ἔστι δὲ τοῦτο πλατύτερον τῆς ἐνυδρίδος, καὶ ὀδόντας ἔχει ἰσχυρούς· ἐξιούσα γὰρ νύκτωρ πολλάκις τὰς ^ε περὶ τὸν ποταμὸν κερκίδας ἐκτέμνει τοῖς ὁδοῦσιν. Δάκνει δὲ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἡ ⁹ ἐνυδρίς, καὶ οὐκ ἀφίησιν, ^δ ὥς λέγουσι, ^ε μέχρι ἂν ^ι ὁστοῦ ^ε ψόφον ἀκούσῃ. Τὸ δὲ τρίχωμα ἔχει ἡ λάταξ σκληρόν, καὶ τὸ εἶδος μεταξὺ τοῦ τῆς φώκης τριχώματος καὶ τοῦ τῆς ἐλάφου.

Πίνει δὲ τῶν ζῴων τὰ μὲν καρχαρόδοντα λάπτοντα· ⁶ ἔνια δὲ ^h καὶ τῶν μὴ καρχαροδόκτων, οἶον ^ι οἱ μύες. Τὰ δὲ ·

^ο δάκνουσα P.Da. ^ρ προσειπούσα P.Ea. ^q ὅλα om. P.Da. ^τ εἴθ' ἐπὶ δ' Aa.Ca. ^σ τοῦ πεπληρῶσθαι Ca. ^ι σκληρόν Aa.Ca. ^ν ἐξικασάμενον P.Ea. ^ω ὅμοιον] καὶ ὅμοιον Aa.Ca. ^κ σφόδρα] φύσει Aa.Ca. ^υ ἔχει Aa.Ca. ^z θαλαττίαν et εἰσὶν Aa. ^α σαθρίον καὶ τὸ σαπείριον Aa.Ca. ^β ἡ om. Aa. ^ε παρὰ Aa.Ca. ^δ ὥς μὲν λέγεται Aa.Ca. ^ε μέχρις Ca.Da. ^ι ὁστοῦ om. Da. ^ε ἀκούσῃ ψόφον Aa, ψόφον ἀκούσαν P.Ea. ^h καὶ om. P.Ea. ^ι αἱ Aa.Ca.

συνόδοντα σπάσει, οἷον ^k ἵπποι καὶ βόες. Ἡ δ' ἄρκτος οὔτε σπάσει οὔτε λάφει, ἀλλὰ κάψει. Καὶ τῶν ὀρνέων δὲ τὰ μὲν ἄλλα σπάσει, πλὴν τὰ μὲν ^l μακραύχενα διαλείποντα καὶ αἶροντα τὴν κεφαλὴν, ὁ δὲ πορφυρίων μόνος κάψει.

² Τὰ δὲ ^m κερατώδη τῶν ζώων, καὶ ἡμερα καὶ ἄγρια, ⁿ καὶ ὅσα μὴ καρχαρόδοντα, πάντα καρποφάγα καὶ ^o ποηφάγα ἐστὶ, μὴ λίαν κατεχόμενα τῷ πεινῇ, ἔξω τῆς ^p ὕος· αὕτη δ' ἡκιστα ^q ποηφάγον καὶ ^r καρποφάγον ^a ἐστίν· ῥιζοφάγον δὲ μάλιστα ἢ ^s ὅς ἐστι τῶν ζώων διὰ τὸ εὖ πεφυκέναι τὸ ῥύγχος πρὸς τὴν ἐργασίαν ταύτην, καὶ εὐχερέστατον πρὸς ³ πᾶσαν τροφὴν τῶν ζώων ἐστίν. Τάχιστα δὲ καὶ ἐπιδίδωσιν εἰς παχύτητα ὡς ^t κατὰ μέγεθος· πιαίνεται γὰρ ἐν ἐξήκοντα ἡμέραις· ὅσον δ' ἐπιδίδωσιν, ^v γινώσκουσιν οἱ περὶ ταῦτα πραγματευόμενοι νῆστιν ^w ἰστάντες. Πιαίνεται δὲ προλιμοκτονηθεῖσα ἡμέρας τρεῖς· σχεδὸν δὲ καὶ τᾶλλα πάντα προλιμοκτονούμενα πιαίνεται. Μετὰ δὲ ^x τὰς τρεῖς ἡμέρας ⁴ εὐωχοῦσιν ἤδη οἱ πιαίνοντες τὰς ^y ὅς. Οἱ δὲ Θρᾶκες πιαίνουσι τῇ μὲν πρώτῃ πιεῖν διδόντες, εἶτα διαλείπουσιν ἡμέραν μίαν τὸ πρῶτον, μετὰ δὲ ^z ταῦτα δύο, ^a εἶτα τρεῖς καὶ τέτταρας ^b μέχρι τῶν ἐπτά. Πιαίνεται δὲ τὸ ζῶον τοῦτο κριθαῖς, κέγχροις, σύκοις, ^b ἀκύλοις, ἀχράσι, ^c σικύοις. Μάλιστα δὲ καὶ ταῦτα καὶ τᾶλλα τὰ ἔχοντα κοιλιάν ^d θερμὴν ^e ἢ ἀτρεμία ⁵ πιαίνει· ^f τὰς δ' ^y ὅς καὶ τὸ ^g λούεσθαι ἐν πηλῷ. Νέμεσθαι δὲ βούλονται κατὰ τὰς ἡλικίας. Μάχεται δὲ ^y ὅς καὶ λύκῳ. Ἀπογίνεται δ' ἀπὸ ^h τοῦ σταθμοῦ, ὅσον ἔλκει ζῶσα, τὸ ἕκτον μέρος εἰς τρίχας καὶ αἷμα καὶ τὰ τοιαῦτα. Θηλαζόμεναι δὲ

• ^k ἵππος Ca. ^l μακραύχενα] μικρὰ οὐχ ἓνα P.Ea. ^m κερατώδη P.Da.Ea. ⁿ καὶ ante ὅσα om.Da. ^o ποιοφάγα Aa.Ca. ^p ὕος] κυνός P.Da.Ea. ^q ποιοφάγον Aa.Ca.Da. ^r καρποφόρον Aa. ^a ἐστίν om. Aa.Ca. ^t κατὰ τὸ μ. Da. ^v γιν.] ἐπιγινώσκουσιν P.Da. ^w ἰστώντες Da. ^x τὰς om. Aa.Ca. ^y τοῦτο Aa.Ca. ^z εἶτα] εἶτα καὶ Da. ^a μέχρι] καὶ μέχρι P.Ea. ^b ἀκύλοις pr. Aa, ἀκύλαις corr. ^c σικύσι P.Ea, σικύοις Aa, σικυνόις Ca. ^d θερμὴν] θερμὴν ἀγαθὴν Aa, ἀγαθὴν P.Ca.Da. ^e ἢ ἀτρεμίαν Aa.Ca. ^f τὰς δ' ὅς] δὲ τὰς ὅς Aa.Ca, τὰς νηδὺς P, τὰς νηδὺς Ea. ^g λούεσθαι] νέμεσθαι Ca. ^h τοὺς σταθμούς ὅσον ζῶσα ἔλκει P.

ⁱ καὶ αἱ ὕες καὶ τὰλλα πάντα λεπτότερα γίνεται. Ταῦτα μὲν οὖν τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον. Οἱ δὲ βόες εἰςὶ μὲν καὶ καρ- 7 ποφάγοι καὶ ^k ποηφάγοι, πιαίνονται δὲ ^l τοῖς τε φυσητικοῖς, οἷον ὀρόβοις καὶ κυάμοις ^m ἐρηριγμένοις καὶ χλόη κυάμων, καὶ ⁿ εἴαν τις τὸ δέρμα ^o ἐντεμὼν φυσῇσῃ καὶ μετὰ ταῦτα ^p πα- ράσχη ^q τὴν τροφήν τοῖς πρεσβυτέροις, ἔτι δὲ κριθαῖς καὶ ^r ἀπλῶς καὶ ἐπιτισμέναις, καὶ τοῖς γλυκέσιν, οἷον σύκοις καὶ ἀσταφίσι καὶ οἴνῳ καὶ τοῖς φύλλοις τῆς πτελέας· μάλιστα δ' οἱ ^s ἥλιοι καὶ τὰ λουτρά ^t τὰ θερμά. Τὰ δὲ ^v κέρατα τῶν ^z νέων χλιαινόμενα τῷ κηρῷ ἄγεται ῥαδίως ὅπου ἂν τις ^w ἐθέλῃ· καὶ τοὺς πόδας ^x δ' ἤττον ἀλγούσιν, ^y εἴαν τις τὰ κέρατα ^z ἀλείφῃ κηρῷ ^a ἢ πίττῃ ἢ ἐλαίῳ. Πονοῦσι δ' ^b αἱ ἀγελαῖαι μᾶλλον ὑπὸ τῆς ^c πάχνης μετανιστάμεναι ἢ ὑπὸ χιόνος. Αὐ- ³ ξάνονται δὲ ὅταν πλείω ἔτη ἀνόχευτοι ᾖσιν· διὸ οἱ ἐν τῇ Ἑπείρῳ τὰς καλουμένας Πυρρίχας βοῦς ἐννέα ἔτη ^d διατη- ροῦσιν ἀνοχέτους καὶ καλοῦσιν ἀποταύρους, ^e ὅπως ^f αὐξάνων- ται. Τούτων δὲ τὸ μὲν πλῆθος εἶναί φασι περὶ ^g τετρακο- σίας, ἰδίους τῶν βασιλέων, ^h ἐν ἄλλῃ δὲ ζῆν χώρα οὐ δύνασθαι· καίτοι πεπειρᾶσθαι τινάς. Ἴπποι δὲ καὶ ὄρεῖς καὶ ὄνοι ⁱ καρ- 8 ποφάγοι μὲν εἰσὶ καὶ ^k ποηφάγοι, μάλιστα δὲ πιαίνεται τῷ ^l ποτῷ· ὥς γὰρ ἂν ^m πίνη τὰ ὑποζύγια τὸ ὕδωρ, οὕτω καὶ πρὸς τὴν ἀπόλαυσιν ἔχει τῆς τροφῆς, καὶ ⁿ ὅπου δ' ἂν ἤττον ^o δυσχεραίνῃ τὸ ποτόν, τοῦτο μᾶλλον εὐχορτόν ἐστιν. ^p Ἡ δὲ ^q κράστις ^r λειοτριχεῖν ποιεῖ, ὅταν ἔγκυος ᾗ· ὅταν δ' ἀθέ-

ⁱ καὶ post δὲ om. A^a.C^a. ^k ποιοφάγοι A^a.C^a.D^a, ποοφάγοι P. ^l τοῖς φυσικοῖς P.D^a. ^m ἐρηριγμένοις P.E^a, ἡρεισμένοις A^a, ἡριγμένοις C^a, om. D^a. ⁿ ἂν C^a. ^o ἐκτεμὼν A^a.C^a. ^p παρέχῃ P.D^a. ^q τὴν om. A^a.C^a. ^r ἀπλᾶς D^a. ^s ἥλιοι] ἡλείοι P.E^a. ^t τὰ post λουτρά om. P.E^a. ^v κέρατια P. ^w θέλλῃ A^a.C^a. ^x δ' om. A^a. ^y ἂν C^a. ^z ἀλείφῃ A^a. ^a ἢ ἐλαίῳ ἢ πίττῃ A^a.C^a. ^b αἱ ἀγέλαι αἱ P.E^a, αἱ ἀγέλαι A^a.D^a. ^c πάχνης] γαλήνης P.E^a. ^d διαφυλάττουσιν A^a.C^a. ^e ὅτε D^a, ὅταν C^a.E^a. ^f αὐξάνται P.D^a. ^g τετρακοσίους P.C^a, τριακοσίας D^a. ^h ζῆν δὲ ἐν ἄλλῃ A^a.C^a. ⁱ καρποφάγα μὲν ἐστί P.D^a. ^k ποιοφάγοι A^a, ποηφάγα P.D^a. ^l πότῳ D^a, τόπῳ P. ^m πίνῃται A^a. ⁿ ὅπου δ'] ὅποιον P.D^a. ^o δυσχεραίνῃ] ἢ τὸ δυσχεραῖνον P.E^a. ^p ἢ om. P. ^q κράστις Sylburgius: κράσις A^a.C^a, κρατὶς D^a.E^a, κρατὲς P. ^r λειοκρατεῖν P.E^a, πλειοτριχεῖν A^a.C^a.

- ρας ^α ἔχη ^ι σκληρούς, οὐκ ἀγαθή. Τῆς δὲ πόας τῆς Μηδικῆς ἢ τε πρωτόκουρος φαύλη, καὶ ^ν ὅπου ἂν ὕδωρ δυσώδες ἐπάγεται· ^ω ὅζει γὰρ τῆς πόας. Πίνειν δ' οἱ μὲν βόες ζητοῦσι καθαρὸν, οἱ δ' ἵπποι ὥσπερ ^α αἱ κάμηλοι· ἡ δὲ κάμηλος πίνει ἡδιον θολερὸν καὶ παχύ, ^γ οὐδ' ἀπὸ τῶν ποταμῶν πρότερον πίνει ἢ ^ε συνταράξαι. Δύναται δ' ἄποτος ἀνέχεσθαι καὶ τέτταρας ἡμέρας· εἴτα μετὰ ταῦτα πίνει πολὺ πλῆθος.
- 9 ^α·Ο δ' ἐλέφας ἐσθίει πλείστον μὲν μεδίμνους Μακεδονικοὺς ἐννέα ἐπὶ μιᾷ ἐδωδῇ· ἐπικίνδυνον δὲ τὸ τοσοῦτον πλῆθος· τὸ δ' ἐπίπαν ἐξ μεδίμνους ἢ ἐπτά, ἀλφίτων δὲ πέντε ^β μεδίμνους καὶ οἶνου πέντε ^γ μάρεις (ἔστι δ' ὁ ^ε μάρης ἐξ κοτύλαι). Ἦδη δὲ τις ἔπιεν ἐλέφας μετρητὰς ὕδατος Μακεδονικοὺς εἰσάπαξ δέκα ^δ καὶ ^ε τέτταρας, καὶ πάλιν τῆς δείλης ἄλλους ὀκτώ. Ζῶσι δ' αἱ μὲν πολλαὶ τῶν καμήλων περὶ ἔτη τριακόνα, ἔναι δὲ πολλῶ πλείω· καὶ γὰρ εἰς ἔτη ἑκατὸν ζῶσιν. Τὸν δ' ἐλέφαντα ζῆν ^ι οἱ μὲν περὶ ἔτη διακόσια φασιν, οἱ δὲ τριακόσια.
- 10 Πρόβατα δὲ καὶ αἴγες εἰσὶ μὲν ^ε ποηφάγα, τὴν δὲ νομὴν ποιοῦνται τὰ μὲν πρόβατα ^η προσεδρεύοντα καὶ ^ι μονίμως, αἱ δ' αἴγες ταχὺ μεταβάλλουσαι καὶ τῶν ἄκρων ἀπτόμεναι ^κ μόνον. Πιαίνει δὲ μάλιστα τὸ πρόβατον τὸ ποτόν, διὸ καὶ τοῦ θέρους διδόασιν ἅλας διὰ πέντε ἡμερῶν μέδιμνον τοῖς ἑκατόν· γίνεται γὰρ οὕτως ^ι ὑγιεινότερον ^μ καὶ πióτερον τὸ ποιμνίον. Καὶ τὰ πολλὰ ^ν δὲ ἀλίζοντες διὰ τοῦτο προσφέρουσιν, ^ο οἶον ἔν τε τοῖς ἀχύροις ἅλας πολλοὺς (διψῶντα γὰρ πίνει μᾶλλον) καὶ τοῦ μετόπωρου τὴν ^ρ κολοκύνθην ἀλὶ ^ς πάττοντες· τοῦτο γὰρ ^α καὶ γάλα ποιεῖ πλείον. Καὶ κινού-

^α ἔχειν Α^α. ^ι σκληρούς om. P. ^ν ὅπου ἂν] ὁπότεν P.E^α, ὅταν Α^α.C^α.
^ω ὅζει γὰρ] ὅταν P, δ E^α. ^α αἱ] καὶ αἱ P.D^α. ^γ οὐδὲ γὰρ ἀπὸ Α^α.
^ε συνταράξει P.D^α. ^α ε—τοσοῦτον πλῆθος om. C^α. ^β μεδίμνους om. D^α.
^γ μάρεις et μάρης P.D^α. ^δ καὶ om. D^α. ^ε τέσσαρας P.A^α.
^ι φασιν οἱ μὲν περὶ ἔτη τριακόσια, οἱ δὲ διακόσια P.D^α. ^ε ποιοφάγα Α^α.
C^α.D^α. ^η προσεδρεύοντα P. ^ι νομίμως C^α. ^κ μόνον Α^α.C^α. ^ι ὑγιεινόν P.E^α.
^μ καὶ πióτερον om. Α^α.C^α. ^ν δὲ ἀλίζοντες] δελεάζοντες P.E^α.
^ο οἶον om. D^α. ^ρ κολοκύνθην ἅλα P.D^α. ^α καὶ post γὰρ om. P.

μεναι δὲ μεσημβρίας ῥ πίνουσι μᾶλλον πρὸς ὁ τὴν δειλὴν.
 Πρὸς τε τοὺς τόκους ἀλιζόμεναι μείζω τὰ οὐθατὰ ὁ καθιᾶσιν.
 Πιαίνει δὲ τὰ πρόβατα ὁ θαλλός, ὁ κότηνος, ὁ ἀφάκη, ὁ ἄχυρα
 ὁ ὅποια ἂν ῥ ὅ ἅπαντα δὲ μᾶλλον πιαίνει ἄλμη ὁ προσραν-
 θέντα. Παχύνεται δὲ καὶ ταῦτα μᾶλλον ὁ προλιμοκτονη-
 θέντα τρεῖς ἡμέρας. Ὅ ὕδωρ δὲ ὁ τοῖς προβάτοις τοῦ μετο-
 πώρου τὸ βόρειον τοῦ νοτίου ἄμεινον, καὶ αἱ νομαὶ αἱ πρὸς
 ἑσπέραν συμφέρουσιν, λεπτύνουσι ὁ αἱ ὁδοὶ καὶ ὁ αἱ ταλαι-
 πωρίαι. Οἱ δὲ ποιμένες γινώσκουσι τὰς ὁ ἰσχυρούσας τῶν
 ὁ οἰῶν, ὅταν χειμῶν ῥ, τῷ ὁ ἔχειν πάχνην, ὁ τὰς δὲ ὁ μὴ ἔχειν
 διὰ γὰρ τὴν ἀσθένειαν κινούμεναι ἀποβάλλουσιν αἱ μὴ ἰσχύ-
 ουσαι. Παντὸς δὲ τετράποδος τὰ κρέα χεῖρω, ὁ ὅπου ἐλώδη
 χωρία νέμονται ἢ ὅπου μετεωρότερα. Εἰσὶ δὲ ὁ εὐχειμερώ-
 τεραι αἱ πλατύκερκοι ὁ οἶες τῶν μακροκέρκων καὶ αἱ ὁ κολέραι
 τῶν ὁ λασίων δυσχείμεροι δὲ καὶ ὁ αἱ ὁ οὐλαιοι. Ὅ ὕγιεινότεραι
 μὲν οὖν ὁ αἱ ὁ οἶες τῶν αἰγῶν, ἰσχύουσι δὲ μᾶλλον αἱ αἰγες
 τῶν ὁ οἰῶν. Τῶν δὲ ὁ λυκοβρώτων προβάτων τὰ κώδια καὶ
 τὰ ἔρια καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν ἱμάτια φθειρωδέστερα γίνεται πολὺ
 μᾶλλον τῶν ἄλλων.

Τῶν ὁ ἐντόμων τὰ μὲν ἔχοντα ὁ δόντας παμφάγα ὁ ἐστὶ, II
 τὰ δὲ γλωτταν μόνον τοῖς ὁ ὑγροῖς τρέφεται, ὁ πάντοθεν
 ὁ ἐκχυλίζοντα ὁ ταύτη. Καὶ τούτων τὰ μὲν παμφάγα (πάν-
 των ὁ γὰρ γεύεται ὁ τῶν χυμῶν), οἷον αἱ μυῖαι, τὰ ὁ αἱμο-
 βόρα, καθάπερ μύων καὶ οἰστρος τὰ δὲ φυτῶν καὶ καρ-

ῥ πίνουσι δὲ μ. ΑἈ. ὁ τῇ δειλῇ P.DἈ. ὁ καθίησι ΑἈ. CἈ. ὁ θαλός P.
 ὁ ἄχυρα ΑἈ. ὁ ἂν ὅποια ῥ ΑἈ, καὶ πόα P, καὶ ποία ΕἈ. ὁ πάντα P.DἈ.
 ὁ προσρανθέντα P.DἈ. ὁ προσλιμοκτονηθέντα ΑἈ. ὁ τοῖς om. P.DἈ.
 ὁ αἱ post καὶ om. P.EἈ. ὁ ἰσχυρὰς P.DἈ. ὁ ὕων P.DἈ, οἰῶν ΑἈ. CἈ.
 ὁ πάχνην ἔχειν P.DἈ. ὁ τούς CἈ. ὁ μὴ] τῷ μὴ P.DἈ. ὁ ὅπου εἰς ἐλώδη
 P.DἈ. ὁ εὐχειμώτεροι οἱ ΑἈ. ὁ οἶες DἈ, ὁ ἔς P.EἈ, om. ΑἈ. CἈ. ὁ κολ-
 λοεραὶ CἈ. ὁ δασείων ΑἈ. CἈ. ὁ αἱ om. P.EἈ. ὁ οὐλαιοι] αἰγες P.DἈ.
 ὁ αἱ om. P.DἈ. ὁ οἶες ΑἈ. CἈ. DἈ, ὁ ἔς P.EἈ. ὁ οἰῶν ΑἈ. CἈ. DἈ, ὁ ὕων
 P.EἈ. ὁ λευκοβρώτων ΑἈ. ὁ εἰσὶ ΑἈ. ὁ πανταχόθεν ΑἈ. ὁ ἐκχυλί-
 ζοντα P.EἈ. ὁ ταύτην ΑἈ. CἈ. ὁ γὰρ om. ΑἈ. CἈ. ὁ τῶν om.
 P.DἈ. EἈ.

² πῶν ^b ζῆ ^c χυλοῖς. Ἡ δὲ μέλιττα μόνον πρὸς οὐδὲν ^d προσ-
 ἰζει σαπρὸν, ^e οὐδὲ χρῆται τροφῇ ^f οὐδεμίᾳ ἀλλ' ἢ τῇ γλυ-
 κύν ἐχούσῃ χυμὸν καὶ ὕδωρ ^g ἥδιστα εἰς ^h ἐαντὰς λαμβά-
 νουσιν, ὅπου ἀν' ⁱ καθαρὸν ^k ἀναπηδᾷ.

Τροφαῖς μὲν οὖν χρῶνται ¹ τὰ γένη τῶν ζώων ταῖς ^m ἐι-
 12 ρημέναις. Αἱ δὲ πράξεις αὐτῶν ἅπασαι περὶ τε τὰς ὀχείας
 καὶ ⁿ τὰς τεκνώσεις εἰσὶ, καὶ περὶ τὰς εὐπορίας τῆς τροφῆς,
^o καὶ πρὸς τὰ ψύχη καὶ ^p τὰς ἀλέας πεπορισμέναι, καὶ πρὸς
² ^q τὰς μεταβολὰς ^r τὰς τῶν ὥρων. Πάντα γὰρ τῆς κατὰ τὸ
^s θερμὸν καὶ ψυχρὸν μεταβολῆς αἰσθησιν ἔχει σύμφυτον, καὶ
 καθάπερ τῶν ἀνθρώπων οἱ μὲν εἰς τὰς οἰκίας τοῦ χειμῶνος με-
 ταβάλλουσιν, οἱ δὲ πολλῆς χώρας κρατοῦντες θερίζουσι μὲν
 ἐν τοῖς ψυχροῖς χειμάζουσι ^δ ἐν τοῖς ἀλεεινοῖς, οὕτω καὶ
 3 τῶν ζώων τὰ δυνάμενα μεταβάλλειν τοὺς τόπους. Καὶ τὰ
 μὲν ἐν αὐτοῖς τοῖς συνήθεσι τόποις εὐρίσκεται τὰς βοηθείας, τὰ
^δ ἐκτοπίζει, ^t μετὰ μὲν τὴν φθινοπωρινὴν ἰσημερίαν ἐκ τοῦ
 Πόντου ^v καὶ τῶν ψυχρῶν ^w τόπων φεύγοντα τὸν ἐπιόντα
 χειμῶνα, μετὰ δὲ τὴν ἑαρινὴν ἐκ τῶν ^x θερμῶν εἰς τοὺς τόπους
 τοὺς ψυχροὺς φοβούμενα τὰ καύματα, τὰ ^y μὲν ἐκ τῶν ἐγγύς
 τόπων ποιούμενα τὰς μεταβολάς, τὰ δὲ καὶ ἐκ τῶν ἐσχάτων
 ὥς εἰπεῖν, οἷον αἱ γέρανοι ποιοῦσιν· ^z μεταβάλλουσι γὰρ ἐκ
 τῶν Σκυθικῶν πεδίων εἰς τὰ ἔλη τὰ ^a ἄνω τῆς Αἰγύπτου,
 ὅθεν ὁ Νεῖλος ρεῖ· ^b οὗ καὶ λέγονται τοῖς Πυγμαίοις ἐπιχει-
 ρεῖν· οὐ γὰρ ἔστι τοῦτο μῦθος, ἀλλ' ^c ἔστι κατὰ τὴν ἀλή-

^b ζῆ om. pr. A^a. ^c χυμοῖς P.E^a. et rc. A^a. ^d σαπρὸν προσίζει A^a. C^a,
 προσίζει σαθρὸν P. ^e οὐ χρῆται δὲ P. ^f οὐδεμία ἄλλῃ. τὰ δὲ γλυκύν ἔχουσι
 A^a. C^a. ^g ἥδιστον P.D^a. ^h αὐτὰς C^a. ⁱ καθαρὸν om. P.D^a. ^k ἀνα-
 πηδῇ P, ἀναπηδεί E^a. ¹ τῶν ζώων τὰ γένη D^a. ^m προειρημέναις
 A^a. C^a. ⁿ τὰς post καὶ om. P.C^a. D^a. ^o καὶ πρὸς—πεπορισμέναι om.
 P.E^a. ^p τὰς] πρὸς τὰς A^a. C^a. ^q τὰς om. D^a. ^r τὰς om. A^a. C^a.
^s ψυχρὸν καὶ θερμὸν D^a. ^t μετὰ μὲν] μετὰ δὲ P.D^a. E^a, τὰ δὲ μετὰ μὲν
 A^a. C^a. ^v καὶ om. C^a. ^w τόπων om. P. ^x θερμῶν P. ^y μὲν καὶ ἐκ
 D^a. ^z μεταβάλλουσαι τὰ ἐκ P.E^a. ^a ἄνω om. A^a. C^a. ^b οὗ—ἐπιχει-
 ρεῖν] ἔστι δὲ ὁ τόπος οὗτος περὶ δὴ οἱ πυγμαῖοι κατοικοῦσιν P. et, qui κατέ-
 χουσιν, D^a. E^a. ^c κατὰ τὴν ἀλήθειαν ἔστι D^a.

θειαν ^d γένος μικρὸν ^e μέν, ὥσπερ λέγεται, καὶ αὐτοὶ καὶ ^e οἱ ἵπποι, τρωγλοδύται ^δ εἰσὶ τὸν βίον. Καὶ οἱ πελεκάνες ^δ ⁴ ἐκτοπίζουσι, καὶ πέτονται ἀπὸ τοῦ Στρυμόνος ^f ποταμοῦ ἐπὶ τὸν Ἰστρον, κακεῖ τεκνοποιοῦνται· ἄθροοι ^δ ἀπέρχονται, ἀναμένοντες οἱ ^g πρότεροι τοὺς ^h ὕστερον, διὰ τὸ ὅταν ⁱ ὑπερπτῶνται τὸ ὄρος ἀδήλους γίνεσθαι ^k τοὺς προτέρους τοῖς ὕστεροις. Καὶ οἱ ἰχθύες δὲ τὸν αὐτὸν τρόπον οἱ μὲν ἐκ τοῦ ^l Πόντου ¹ καὶ εἰς τὸν Πόντον μεταβάλλουσιν, οἱ ^δ ἐν μὲν τῷ χειμῶνι ἐκ τοῦ πελάγους ^m πρὸς τὴν ⁿ γῆν, τὴν ἀλέαν διώκοντες, ἐν δὲ τῷ θέρει ἐκ τῶν προσγείων εἰς τὸ πέλαγος, φεύγοντες τὴν ἀλέαν. Καὶ τὰ ἀσθενῆ ^o δὲ τῶν ὀρνέων ἐν ^p μὲν τῷ χειμῶνι καὶ τοῖς πάγοις εἰς τὰ πεδία καταβαίνουσι διὰ τὴν ἀλέαν, ἐν δὲ τῷ θέρει ἀποχωροῦσιν εἰς τὰ ὄρη ἄνω διὰ ^q τὰ καύματα. Ποιεῖται ^δ αἰεὶ ^r τὰ ἀσθενέστερα πρῶτα τὴν μετάστασιν καθ' ^s ἑκατέραν τὴν ὑπερβολήν, ^t οἷον οἱ μὲν ^v σκόμβροι τῶν θύννων, οἱ ^δ ὄρτυγες τῶν γεράνων· τὰ μὲν γὰρ μεταβάλλει τοῦ Βοηδρομιῶνος, τὰ δὲ τοῦ Μαιμακτηριῶνος. ^u Ἔστι δὲ πιότερα πάντα ὅταν ἐκ ^w τῶν ψυχρῶν ⁷ τόπων μεταβάλλῃ ἢ ὅταν ἐκ τῶν θερμῶν, οἷον ^x καὶ οἱ ὄρτυγες ^y τοῦ φθινοπώρου μᾶλλον ἢ τοῦ ἔαρος. Συμβαίνει ^δ ἐκ τῶν ψυχρῶν τόπων ἅμα μεταβάλλειν καὶ ἐκ τῆς ὥρας τῆς θερμῆς. ^u Ἐχουσι δὲ ^z καὶ πρὸς τὰς ὀχεῖας ὀρμητικώτερον κατὰ τὴν ἐαρινὴν ὥραν καὶ ὅταν μεταβάλλωσιν ἐκ τῶν θερμῶν. Τῶν μὲν οὖν ὀρνέων ^a αἱ γέρανοι, καθάπερ εἴρηται ^g πρότερον, ἐκτοπίζουσιν εἰς τὰ ἔσχατα ἐκ τῶν ἐσχάτων. Πέτονται δὲ πρὸς τὸ πνεῦμα. Τὸ δὲ περὶ τοῦ λίθου ψευδὸς ἐστι· λέγεται γὰρ ὡς ἔχουσιν ^b ἔρμα λίθον, ὅς γίνεται χρή-

^d γόνος P.Ea. ^e μέν et oi om. Aa.Ca. ^f ποταμοῦ om. P.Ca.Ea. ^g πρότερον P.Ea. ^h ὕστερους Ea. ⁱ ὑπερπτῶσι Aa.Ca. ^k τοὺς ὕστερους τοῖς προτέροις D^a, τοὺς ὕστερους τοῖς πρότερον P.Ea, τοῖς ὕστεροις τοὺς προτέροις A^a. ^l καὶ om. P.Da.Ea. ^m πρὸς] εἰς Ea. ⁿ γῆν τὴν ἀλέαν] ἀλέαν γῆν P. ^o δὲ om. P.Aa.Ca.Ea. ^p μὲν] δὲ P. ^q τὰ καύματα A^a τὸ κύημα Ca. ^r τὰ ἀσθ. πρῶτα τὴν μετάστασιν D^a, τὰ πρῶτα τὴν μετάστασιν τὰ ἀσθ. P.Ea. ^s ἐτέρων P.Ca. ^t οἷον om. Aa. ^v σκόμβροι Aa. ^w τῶν om. D^a. ^x καὶ om. P. ^y τοῦ] ἐκ τοῦ P.Ea. ^z καὶ post δὲ om. Aa. ^a αἰ] αἶτε Aa.Ca. ^b ἐρμάλιον P.Ea.

σιμος πρὸς τὰς τοῦ χρυσοῦ βασάνους, ὅταν ^c ἀνεμέσῳσιν.
 9 Ἀπαίρουσι δὲ καὶ ^d αἱ φάτται καὶ αἱ πελειάδες, καὶ οὐ χει-
 μάζουσι, ^e καὶ αἱ χελιδόνες καὶ αἱ τρυγόνες· αἱ δὲ περιστεραι
 καταμένουσιν. Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ὄρνυγες, εἴαν μὴ τινες
 ὑπολειφθῶσι καὶ τῶν ^f τρυγόνων καὶ τῶν ὀρνύγων ἐν ^g εὐεί-
 λοις χωρίοις. Ἀγελάζονται δ' ^h αἱ τε φάτται καὶ αἱ τρυ-
 γόνες, ὅταν τε ⁱ παραγίνωνται καὶ ^k πάλιν ὅταν ὥρα ᾗ πρὸς
 10 τὴν ἀνακομιδὴν. Οἱ δ' ὄρνυγες ὅταν ^l πέσῳσιν, εἴαν μὲν εὐδία
 ᾗ βόρειον ᾗ, συνδυάζονται ^m τε καὶ ⁿ εὐημεροῦσιν, εἴαν δὲ
 νότος, χαλεπῶς ἔχουσι διὰ τὸ μὴ εἶναι πτητικοί· ὑγρὸς γὰρ
 καὶ βαρὺς ὁ ἄνεμος· διὸ καὶ οἱ θηρεύοντες ^o ἐπιχειροῦσι τοῖς
 νοτίοις. Εὐδίας δ' οὐ πέτονται διὰ τὸ βάρος· πολὺ γὰρ τὸ
 11 σῶμα, διὸ καὶ βοῶντες πέτονται· ποιοῦσι γάρ. Ὅταν μὲν
 οὖν ἐκεῖθεν ^p παραβάλλωσιν, οὐκ ἔχουσιν ἡγεμόνας· ὅταν δ'
 ἐντεῦθεν ^q ἀπαίρωσιν, ἢ τε γλωττίς συναπαίρει καὶ ἡ ὀρνυγο-
 μήτρα καὶ ὁ ^r ὥτος καὶ ὁ ^s κύχραμος, ὅσπερ αὐτοὺς καὶ ἀνα-
 καλεῖται ^t νύκτωρ· καὶ ὅταν τούτου τὴν φωνὴν ἀκούσωσιν οἱ
 12 θηρεύοντες, ἴσασιν ὅτι οὐ καταμένουσιν. Ἡ δ' ὀρνυγομήτρα
 παραπλήσιος τὴν μορφήν τοῖς λιμναίοις ἐστί, καὶ ἡ γλωττίς
 γλωτταν ἐξαγομένην ἔχουσα μέχρι πόρρω. Ὁ δ' ^r ὥτος
 ὅμοιος ταῖς γλαυξὶ καὶ ^v περὶ τὰ ὦτα ^w πτερύγια ἔχων· ἐνιοι
 δ' αὐτὸν νυκτικόρακα καλοῦσιν. ^x Ἔστι δὲ ^y κόβαλος καὶ
 μιμητής, καὶ ἀντορχούμενος ^z ἀλίσκεται, ^a περιελθόντος θα-
 13 τέρου τῶν ^b θηρευτῶν, καθάπερ ^c ἡ γλαυξ. Ὅλως δὲ τὰ
^d γαμφώνυχα πάντα βραχυτράχηλα καὶ πλατύγλωττα καὶ
 μιμητικά· καὶ γὰρ τὸ Ἰνδικὸν ὄρνεον ἢ ^e ψιττάκη, τὸ λεγό-

^c ἀν ἐμέσῳσιν A^a, ἐκπέση P.D^a. ^d αἱ ante φάτται om. A^a. ^e καὶ
 αἱ χελιδόνες om. A^a.Ca. ^f τρυγόνων A^a. ^g εὐήλοις C^a, εὐηλίοις P.D^a.
^h αἱ τε om. A^a.Ca. ⁱ παραγίνωνται P.A^a.Ca. ^k ὅταν πάλιν P.D^a.
^l ἐπέσῳσιν A^a.Ca. ^m τε om. A^a.Ca. ⁿ ἡμεροῦσιν P.D^a. ^o ἐπιχει-
 ροῦσι] οὐκ ἐπιχειροῦσι A^a.Ca. ^p παραβάλλωσιν C^a. ^q ἀπαίρωσιν P.D^a.
^r ὥτος utrobique A^a.Ca. ^s κύχραμος D^a, κέχραμος A^a, κεχράμος C^a.
^t νυκτός P.E^a. ^v παρὰ C^a.D^a. ^w πτερύγιον D^a. ^x ἔτι A^a. ^y κολοβός
 καὶ μιμητής P, μιμητής καὶ κολοβός D^a. ^z ἀλίσκεται] ἀλίσκεται δὲ P.A^a.
 Ca.E^a. ^a περιελθὼν τοῦ θέρου τῶν P.E^a. ^b θηρευόντων A^a.Ca. ^c ἡ
 om. P.D^a. ^d γαμφὰ P.E^a. ^e ψιτάκη D^a, σιττακὴ C^a, σιτακὴ A^a.

μενον ἀνθρωπόγλωττον, τοιοῦτόν ἐστι· καὶ ἀκολαστότερον
^f δὲ γίνεται, ὅταν ^g πῖνῃ οἶνον. Ἀγελαιοὶ δὲ τῶν ὀρνίθων
 εἰςὶ γέρανος, κύκνος, πελεκάν, χῆν ὁ μικρός.

Τῶν δ' ἰχθύων οἱ μὲν, ὥσπερ εἴρηται, μεταβάλλουσι ^h πρὸς 13
 τὴν γῆν ἐκ τοῦ πελάγους καὶ εἰς τὸ πέλαγος ἀπὸ τῆς γῆς,
 φεύγοντες τὰς ὑπερβολὰς τοῦ ψύχους καὶ τῆς ἀλέας. Ἀμεί-
 νους δ' εἰσὶν οἱ πρόσγαιοι τῶν πελαγίων· πλείω γὰρ ⁱ καὶ
 βελτίω νομὴν ἔχουσιν· ὅπου γὰρ ^k ἂν ὁ ἥλιος ^l ἐπιβάλλῃ,
^m πλείω φύεται καὶ ⁿ βελτίω καὶ ἀπαλώτερα, οἶον ἐν κήποις.
 Καὶ ὁ ^o θῆς ὁ ^p μέλας φύεται πρὸς τῇ γῇ, ὁ δ' ἄλλος ὁμοίος ^z
 ἐστὶ τοῖς ἀγρίοις. Ἔτι δὲ καὶ ^q κεκραμένοι τυγχάνουσι
 καλῶς τῷ θερμῷ καὶ τῷ ^r ψυχρῷ οἱ τόποι οἱ πρόσγαιοι τῆς
 θαλάττης· διὸ καὶ ^s αἱ σάρκες ^t συνεστᾶσι μᾶλλον τῶν τοιού-
 των ἰχθύων, τῶν δὲ πελαγίων ὑγραὶ εἰσι καὶ κεχυμένοι. Εἰσὶ 3
 δὲ πρόσγαιοι ^v σινώδων, κάνθαρος, ὀρφός, χρύσοφρυς, κε-
 στρεὺς, τρίγλη, ^w κίχλη, δράκων, καλλιώνυμος, ^x κωβιὸς καὶ
 τὰ πετραῖα πάντα· ^y πελάγιοι δὲ τρυγῶν καὶ τὰ σελάχη καὶ
^z γόγγροι οἱ λευκοί, χάννη, ^a ἐρυθρίνος, γλαῦκος· ^b φάγροι
^c δὲ καὶ σκορπίοι καὶ γόγγροι ^d οἱ μέλανες καὶ ^e μύραιναι καὶ
 κόκκυγες ἐπαμφοτερίζουσιν. Εἰσὶ δὲ διαφοραὶ τούτων καὶ 4
 κατὰ ^f τοὺς τόπους, οἶον περὶ Κρήτην οἱ κωβιοὶ καὶ τὰ πε-
 τραῖα ^g πάντα πῖονα γίνεται. Γίνεται δὲ καὶ ὁ θύννος ἀγαθὸς
^h πάλιν μετ' Ἀρκτοῦρον· ἥδη γὰρ ⁱ οἰστρῶν παύεται ταύτην
 τὴν ὥραν· διὰ γὰρ τοῦτο ἐν τῷ θέρει χείρων ἐστίν. Γίνονται 5
 δὲ καὶ ἐν ταῖς λιμνοθαλάτταις πολλοὶ τῶν ἰχθύων, οἶον
^k σάλπαι, χρύσοφρυς, ^l τρίγλη καὶ τῶν ἄλλων σχεδὸν οἱ

^f τε P.Ea. ^g πῖνῃ Ca. ^h πρὸς] εἰς P.Da. ⁱ νομὴν καὶ βελτίω Da.
^k ἂν ἢ ὁ P. ^l ἐπιβάλλῃ Aa. ^m πλείω γίνεται Aa.Ca, φύεται πλείω P.Da.
ⁿ βελτίω νομὴν ἔχουσι καὶ ἀπαλωτέραν Ea, βελτίω νομὴν ἔχουσι καὶ βέλτιον
 καὶ ἀπαλωτέραν P. ^o θῆς Aa. ^p μέλας Ca. ^q κεκραμένοι Aa. ^r ψυ-
 χρῷ οἱ πρόσγαιοι τόποι Da. ^s αἱ om. Ca. ^t συνεστᾶσι Da. ^v σινώδων
 P.Ca.Ea, συνόδων καὶ Aa.Ca. ^w κίχλη P.Da.Ea. ^x καρβιδὸς Aa, βιδὸς
 P, om. Ea. ^y πελάγια Aa.Ca. ^z οἱ γόγγροι λευκοί, χάννα Aa.Ca.
^a ἐρυθρίνος P.Da. ^b φαῦροι Da. ^c τε Ca. ^d οἱ om. Aa.Ca. ^e μύ-
 ραινα P.Ea. ^f τοὺς om. Aa. ^g πῖονα πάντα P.Ea. ^h πάλιν] πλὴν Ca.
ⁱ οἰστρῷ P.Ea. ^k σάρπη Aa.Ca. ^l τρίγλη P.

πλείστοι. Γίνονται δὲ καὶ ^μ ἄμμαι, οἷον περὶ ^π Ἀλωπεκόν-
νησον· καὶ ἐν τῇ ^ο Βιστωνίδι λίμνῃ ἔνεστι τὰ ^ρ πλείστα γένη
6 τῶν ἰχθύων. Τῶν δὲ ^α κολιῶν ^ρ οἱ πολλοὶ εἰς μὲν ^σ τὸν
^τ Πόντον οὐκ ἐμβάλλουσιν, ἐν δὲ τῇ Προποντίδι θερίζουσι
καὶ ^ν ἐκτίκτουσι, χειμάζουσι ^δ ἐν τῷ ^ω Αἰγαίῳ. ^ξ Θυννίδες
^γ δὲ καὶ πηλαμύδες καὶ ^ζ ἄμμαι εἰς τὸν Πόντον ἐμβάλλουσιν
τοῦ ἔαρος καὶ θερίζουσιν, σχεδὸν δὲ καὶ οἱ πλείστοι τῶν
^α ρυάδων καὶ ἀγελαίων ἰχθύων. ^β Εἰσὶ δ' οἱ πλείστοι ἀγε-
7 λαῖοι. Ἐχουσι δ' οἱ ἀγελαῖοι ^ε ἡγεμόνας πάντες. Εἰς-
πλέουσι δ' εἰς τὸν Πόντον διὰ τε τὴν τροφήν (ἡ γὰρ νομὴ
καὶ πλείων καὶ βελτίων διὰ τὸ πότιμον), καὶ τὰ θηρία ^δ δὲ
τὰ μεγάλα ^ε ἐλάττω· ἔξω γὰρ δελφίνος καὶ φωκαίνης οὐδὲν
ἐστὶν ἐν τῷ Πόντῳ, καὶ ὁ δελφὶς μικρός· ^ε ἔξω δ' ^ε εὐθύς
8 ^h προσελθόντι ^ι μεγάλῳ. Διὰ τε δὴ τὴν τροφήν εἰσπλέουσι
καὶ διὰ τὸν ^κ τόκον· ^ι τόποι γὰρ εἰσιν ἐπιτήδαιοι ^μ ἐντίκτειν,
καὶ τὸ πότιμον καὶ τὸ γλυκύτερον ὕδωρ ἐκτρέφει τὰ κη-
ματα. Ὅταν δὲ τέκωσι καὶ τὰ ^π γενόμενα αὐξηθῇ, ἐκπλέου-
9 σιν ^ο εὐθύς μετὰ ^ρ Πλειάδα. Ἄν μὲν οὖν νότιος ὁ χειμὼν ἦ,
βραδύτερον ἐκπλέουσιν, ^α ἂν δὲ βόρειος, θάπτον διὰ τὸ ^ρ τὸ
πνεῦμα συνεπουρίζειν· καὶ ὁ γόνος δὲ ^σ τότε μικρὸς ἀλίσκεται
περὶ Βυζάντιον ^τ ἄτ' οὐ γενομένης ^ν πολλῆς ἐν τῷ Πόντῳ
10 διατριβῆς. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι καὶ ἐκπλέοντες καὶ εἰσπλέοντες
δηλοὶ εἰσιν, οἱ δὲ ^ω τριχαῖοι μόνον εἰσπλέοντες μὲν ἀλίσκον-
ται, ἐκπλέοντες δ' οὐχ ὀρῶνται, ἀλλὰ καὶ ὅταν ληφθῇ τις
περὶ Βυζάντιον, οἱ ἀλιεῖς τὰ δίκτυα περικαθαίρουσι διὰ τὸ

^μ ἄμμαι A^a, αἱ ἄμμαι P. ^π ἀλωπεκόννησον P.D^a.E^a, ἀλώπεκον νῆσον C^a. ^ο βιστωνίδι D^a, βιστώνη P. ^ρ πλείστα om. P.D^a. ^α κολιῶν A^a.C^a, κολιῶν P. ^ρ οἱ μὲν πολλοὶ A^a.C^a. ^σ τὸν om. D^a. ^τ τόπον C^a. ^ν ἐκτίκτουσι A^a.C^a.D^a. ^ω αἰγαίῳ A^a.C^a. ^ξ θύνες P.D^a, θυνήδες A^a. ^γ δὲ om. A^a. ^ζ ἄμμαι P. ^α ρυαίων A^a. ^β δ' εἰς P.E^a. ^ε ἡγεμόνα πάντες δὲ εἰσπλέουσιν P.D^a. ^δ δὲ om. P.D^a. ^ε ἐλάττω] βελτίῳ P.E^a. ^ε ἔξω P.E^a. ^ε εὐθὺς A^a.C^a. ^h προσελθόντι A^a, προσελθόντι P.E^a. ^ι μεγάλῳ P.E^a. ^κ ποτόν P.E^a. ^ι τόποι τε γὰρ A^a. ^μ ἐντίκτειν] ἐν τῷ τίκειν A^a, εἰς τὸ τίκειν P.D^a. ^π γενόμενα P.D^a. ^ο εὐθὺς C^a. ^ρ πλειάδος P.E^a. ^α ὅταν A^a.C^a. ^ρ τὸ alterum om. C^a. ^σ ὅτε μικρὸς A^a, σταμακρὸς C^a. ^τ ἄτ' οὐ] αὐτοῦ P.D^a. ^ν ἐν τῷ πόντῳ πολλῆς P.D^a. ^ω τριχαιοὶ μόνον τῶν ἰχθύων εἰσπλέοντες P.D^a.

μὴ εἰσθῆναι ἐκπλεῖν. Αἷτιον δ' ὅτι οὗτοι μόνοι ἀναπλέουσιν εἰς τὸν ^x Ἰστρον, ^y εἰθ' ἢ σχίζεται, καταπλέουσιν εἰς τὸν ^z Ἀδρίαν. Σημεῖον δέ, ^a ἐκεῖ ^b γὰρ συμβαίνει τὸνναντίον· ¹¹ εἰσπλέοντες μὲν ^c γὰρ οὐχ ἀλίσκονται ^d εἰς τὸν ^e Ἀδρίαν, ἐκπλέοντες δ' ἀλίσκονται. Εἰσπλέουσι δ' οἱ θύννοι ἐπὶ δεξιὰ ἐχόμενοι τῆς γῆς, ἐκπλέουσι δ' ἐπ' ἀριστερά· τοῦτο δέ φασί τινες ποιεῖν ὅτι τῷ δεξιῷ ὀξύτερον ὀρώσι, ^f φύσει οὐκ ὀξὺ βλέποντες. Τὴν μὲν ^g οὖν ἡμέραν οἱ ῥυάδες κομίζονται, τὴν ¹² δὲ νύκτα ἡσυχάζουσι ^h καὶ νέμονται, ⁱ εἰ μὴ σελήνη ᾗ· τότε δὲ κομίζονται καὶ οὐχ ἡσυχάζουσιν. Λέγουσι δέ τινες τῶν περὶ τὴν θάλατταν ὡς ὅταν τροπαὶ χειμεριναὶ ^k γίνωνται, οὐκέτι κινεῖνται ἀλλ' ἡσυχάζουσιν, ὅπου ^l αὖν τύχῃσι ¹³ καταληφθέντες, μέχρι ἰσημερίας. Οἱ μὲν οὖν ^m κολίαι εἰσπλέον- ¹³ τες ἀλίσκονται, ἐξιόντες δ' ἦττον· ⁿ ἄριστοι δ' εἰσὶν ἐν τῇ Προποντίδι πρὸ τοῦ τίκτειν. Οἱ δ' ἄλλοι ῥυάδες ἐξιόντες ἐκ τοῦ Πόντου ^o ἀλίσκονται μᾶλλον καὶ ἄριστοι τότε εἰσὶν· ὅταν δὲ ^p εἰσπλέωσιν, ἐγγύτατα τοῦ αἰγιαλοῦ πιότατοι ἀλίσκονται, ὅσα δ' ἀνωτέρω, αἰεὶ λεπτότεροι. Πολλάκις δὲ καὶ ὅταν πνεῦμα ἀντικόψῃ νότιον ^q ἐκπλέουσι τοῖς ^r κολίαις καὶ τοῖς σκόμβροις, κάτω ἀλίσκονται μᾶλλον ἢ περὶ Βυζάντιον.

Τοὺς μὲν οὖν ἐκτοπισμοὺς τοῦτον ποιοῦνται τὸν τρόπου. ¹⁴ Τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο συμβαίνει πάθος καὶ ἐπὶ τῶν χειρσαίων κατὰ τὴν φωλείαν· τοῦ μὲν γὰρ χειμῶνος ὀρμῶσι πρὸς τὴν ^s φωλείαν, ἀπαλλάττονται δὲ κατὰ τὴν θερμότεραν ὥραν. Ποιοῦνται δὲ τὰ ζῶα ^t καὶ τὰς ^u φωλείας πρὸς τὴν βοήθειαν

^x Ἰστρον—τὸν om. P.E^a. ^y εἰθ' ἢδη σχ. καὶ κ. A^a.Ca. ^z ἀδρίαν P.A^a.Ca.E^a. ^a ἐκεῖ] καὶ P.D^a. ^b γὰρ] γὰρ εὖ P.E^a. ^c γὰρ om. A^a. ^d εἰς—ἀλίσκονται om. P.E^a. ^e ἀδρίαν A^a.Ca. ^f φύσει οὐκ ὀξεῖ A^a. ^g οὖν om. A^a. ^h καὶ νέμονται—ἡσυχάζουσιν om. P.E^a. ⁱ ἂν C^a, k^an D^a. ^k γένωνται A^a.Ca. ^l καταλειφθέντες P.A^a.Ca.E^a. ^m κολιοὶ Ca, κολιοὶ A^a, κόντες P, κόνες E^a. ⁿ ἄρισται P.E^a. ^o ἀλίσκονται τε καὶ μᾶλλον ἄριστοι P.D^a. ^p εἰσπλέωσιν οἱ ἐγγύτατα τοῦ αἰγιατοῦ A^a.Ca. ^q ἐκπνεύουσι P.E^a, ἐκπλέουσι καὶ A^a.Ca. ^r κολίοις P.D^a, κολιοῖς Ca, κολιοῖς A^a. ^s φώλην et sect. 15. φώλη E^a. ^t καὶ] κατὰ A^a. ^u φω-
λαίας P, φώλας E^a.

καὶ τὰς ὑπερβολὰς τῆς ὥρας ἑκατέρας. ^ω Φωλεῖ δὲ τῶν
 15 μὲν ὄλον τὸ γένος, ἐνίων δὲ τὰ μὲν τὰ δ' οὐ. Τὰ μὲν γὰρ
 ὀστρακόδερμα πάντα φωλεῖ, οἷον τὰ τε ἐν τῇ θαλάττῃ,
 πορφύραι καὶ κήρυκες καὶ πᾶν τὸ τοιοῦτον γένος· ἀλλὰ τῶν
 μὲν ἀπολελυμένων ἐπιδηλότερός ἐστιν ἡ ^α φωλεία (κρύπτουσι
 γὰρ αὐτά, οἷον ^γ οἱ κτένες, τὰ δ' ἴσχει ἐπιπολῆς ἐπικάλυμμα,
 οἷον οἱ χερσαῖοι κοχλῖαι), τῶν δ' ^α ἀναπολύτων ἄδηλος ἡ με-
 16 ταβολή. Φωλοῦσι δ' οὐ τὴν αὐτὴν ὥραν, ἀλλ' οἱ μὲν κοχλῖαι
 τοῦ χειμῶνος, αἱ δὲ πορφύραι καὶ οἱ κήρυκες ὑπὸ κύνα περὶ
 ἡμέρας τριάκοντα, καὶ οἱ κτένες περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον. Τὰ
 δὲ πλείστα αὐτῶν φωλεῖ καὶ ἐν τοῖς σφόδρα ψύχεσι καὶ ἐν
 14 ταῖς σφόδρα ἀλείαις. Τὰ δ' ἔντομα σχεδὸν ^α ἅπαντα φωλεῖ,
 πλὴν ^β εἴ τι ἐν ταῖς ^γ οἰκήσεσι συνανθρωπύεται ^δ αὐτῶν, καὶ
 ὅσα φθείρεται καὶ μὴ διετίζει. Ταῦτα δὲ φωλεῖ τοῦ χει-
 μῶνος. Φωλεῖ δὲ τὰ μὲν πλείους ἡμέρας, τὰ δὲ τὰς χειμερι-
 2 ωτάτας, οἷον αἱ μέλιτται· καὶ γὰρ αὗται φωλοῦσιν. Ση-
 μείον δ' ὅτι οὐδὲν ^ε φαίνονται γενόμεναι τῆς παρακειμένης
 τροφῆς· ^ς καὶ τις αὐτῶν ^ε ἐξερπύση, φαίνεται ^β διαφανής,
 καὶ οὐθὲν ἐν τῇ κοιλίᾳ ἐνὸν δῆλον. Ἡσυχάζει δ' ἀπὸ Πλει-
 ᾶδος δύσεως μέχρι τοῦ ἔαρος. ^ι Ποιεῖται δὲ τὰ ζῶα τὰς φω-
 λείας ἀποκρυπτόμενα ἐν ἀλεεινοῖς καὶ ἐν οἷς εἴωθε τόποις
 15 ^κ ἐπικοιτάζεσθαι. Φωλεῖ ^ι δὲ καὶ τῶν ἐναιμῶν πολλὰ, οἷον
 τὰ τε φολιδωτά, ὄφεις τε καὶ ^μ σαῦραι καὶ ἄσκαλαβῶται
 καὶ κροκόδειλοι οἱ ποτάμιοι, τέτταρας μῆνας τοὺς χειμεριω-
 τάτους, καὶ οὐκ ἐσθίουσιν οὐδέν. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ὄφεις ἐν
 τῇ γῇ ^α φωλοῦσιν, ^ο αἱ δ' ^ρ ἔχιδναι ὑπὸ τὰς πέτρας ^ι ἀπο-
 2 κρύπτουσιν ^τ ἐαυτάς. Φωλοῦσι δὲ πολλοὶ ^ς καὶ τῶν ἰχθύων,

^ν ἑκατέρας ὥρας P. ^ω φωλεῖ δὲ τῶν] φωλιδωτῶν D^a, φωλιδωτά P.
^α φώλη E^a. ^γ οἱ om. P.E^a. ^α ἀπολύτων C^a. ^α πάντα A^a.C^a. ^β εἴ
 τι ἐν] εἰπὲν P.E^a, εἰ τινὲς ἐν A^a.C^a. ^γ οἰκήσεσιν εἴ τι σ. P.E^a. ^δ αὐ-
 τῶν] δὲ αὐτῶν A^a.C^a. ^ε φαίνονται γενόμεναι] γένηται A^a.C^a. ^ς καὶ ἐν
 P.D^a. ^ε ἐξερπύσας E^a. ^β ἀφανής P. ^ι ποιεῖ A^a.C^a. ^κ ἐπηλυγάζεσθαι
 A^a, ἐπιδυγάζεσθαι C^a. ^ι δὲ πολλὰ καὶ τῶν ἐναιμῶν P.E^a, δὲ καὶ τὰ πολλὰ
 τῶν ἐναιμῶν D^a. ^μ σαῦροι A^a.C^a. ^ν et sect. 3. φωλεύουσιν P.D^a.
^ο οἱ P.C^a.E^a. ^ρ ἐχίνας P, ἐχίνοι E^a. ^ι κατακρύπτουσιν P.D^a.E^a.
^τ αὐτάς C^a, ἐαυτούς P.E^a. ^ς καὶ om. P.

^τ ἐπιφανέστατα ^δ ^ι ἵππουρος καὶ κορακίνος τοῦ χειμῶνος· οὗτοι γὰρ ^ν μόνοι οὐχ ἀλίσκονται οὐδαμῶς πλὴν κατὰ τινὰς χρόνους τακτοὺς καὶ τοὺς ^ω αὐτοὺς αἰεὶ, τὰ δὲ λοιπὰ ^κ πάντα σχεδόν. ^γ Φωλεῖ δὲ καὶ μύραινα καὶ ὀρφὸς καὶ γόγγυρος. Κατὰ συζυγίας ^κ ^δ οἱ πετραῖοι ^α φωλοῦσιν οἱ ἄρρενες τοῖς ³ θήλεσιν, ὥσπερ καὶ νεοττεύουσιν, οἷον ^β κίχλαι, κόττυφοι, ^ε πέρκαί. Φωλοῦσι δὲ καὶ οἱ θύννοι τοῦ χειμῶνος ἐν τοῖς βάθεσι, καὶ γίνονται πιότατοι μετὰ τὴν φωλείαν, καὶ ἄρχονται θηρεύσθαι ἀπὸ Πλειάδος ἀνατολῆς ^δ μέχρι Ἀρκτούρου δύσεως τὸ ἔσχατον· τὸν ^δ ἄλλον χρόνον ἡσυχίαν ἔχουσι φωλοῦντες. Ἀλίσκονται ^δ ἔνιοι περὶ τὸν χρόνον τῆς φω- ⁴ λείας καὶ τούτων καὶ τῶν ἄλλων τινὲς τῶν φωλούντων ^ε κινούμενοι, ἃν ἀλεεινὸς ἢ ὁ τόπος καὶ ^ε ἐπιγίνονται εὐδαίᾳ παράλογον· ἀπὸ γὰρ τῆς θαλάμης ^ε προέρχονται μικρὸν ἐπὶ νομὴν καὶ ^η ταῖς πανσελήνοις. Εἰσὶ ^δ οἱ πολλοὶ φω- ⁵ λούντες ἡδιστοί. Αἱ δὲ ^ι πριμάδες κρύπτουσιν ἑαυτὰς ἐν τῷ βορβόρῳ· σημεῖον δὲ τό ^κ τε μὴ ἀλίσκεσθαι ^ι καὶ ἰλὺν ἐχούσας ^μ ἐπὶ τοῦ νώτου φαίνεσθαι πολλὴν καὶ τὰ πτερύγια ἐντεθλιμμένα. Κατὰ δὲ τὴν ^ν ἑαρινὴν ὥραν κινούνται καὶ ⁶ ^ο προέρχονται πρὸς τὴν γῆν ^ρ ὀχενόμεναι καὶ τίκτουςαι, καὶ ἀλίσκονται ^q κύουσαι· καὶ τότε ^ρ δοκοῦσιν ὠραῖοι εἶναι, οἱ δὲ μετοπωρινοὶ καὶ χειμερινοὶ χείρους· ἅμα δὲ καὶ οἱ ἄρρενες φαίνονται πλήρεις ^σ ὄντες βοροῦ. Ὅταν μὲν οὖν μικρὰ τὰ κυήματ' ἔχωσι, δυσάλωτοί εἰσιν, ὅταν δὲ μείζω, πολλοὶ ἀλίσκονται διὰ τὸ ^τ οἰστράν. Φωλεῖ δὲ τὰ μὲν ἐν τῇ ἄμμῳ τὰ ⁷ ^δ ἐν τῇ πηλῷ, ὑπερέχοντα τὸ στόμα μόνον. Τὰ μὲν πλει-

^τ ἐμφανέστατα P.Da. ^ι ἵππουρος P.Da, ἵππορος τε Aa. ^ν μόνον Aa. ^ω αὐτοῖς] ἄλλους Ca. ^κ πάντα φωλεῖ σχεδόν Da. ^γ φωλοῦσι P.Da.Ea. ^κ δὲ καὶ οἱ Aa.Ca. ^α φωλεύουσιν P.Da. ^β κίχλοι P.Ea. ^ε πέρκαί] περὶ P.Ea. ^δ μέχρις Aa. ^ε κινούμενοι ἐν ἀλεεινοῖσι (ἀλεεινοῖς Da.) τόποις P.Da.Ea. ^ε ἐπιγίνονται Ca.Da, ἐπιτείνονται αἱ P. ^ε προέρχεται Ca. ^η τοῖς P. ^ι πριμαδῖαι P.Da. ^κ τε om. P.Ea. ^ι καὶ ἰλὺν δ' Da, ἰλὺν δ' P. ^μ ἐν τῷ νώτῳ P.Da. ^ν ἑαρινὴν Gaza: codices εἰρημένην. ^ο προσέρχονται Aa. ^ρ ὀχενόμενοι καὶ τίκτοντες Aa.Ca. ^q κύουσες Ea, κύοντες P.Aa.Ca.Da. ^ρ ὠραῖοι δοκοῦσιν P.Da. ^σ ὄντες βοροῦ] εἶναι βοροῦσι Aa. ^τ οἰστράν Ea, ὕστραν P.

στα φωλεῖ ^νμόνον τοῦ χειμῶνος, τὰ ^ωδὲ μαλακόστρακα καὶ τῶν ἰχθύων οἱ πετραῖοι καὶ ^χβάτοι καὶ τὰ σελαχώδη τὰς χειμεριωτάτας ^γἡμέρας· δηλοῖ δὲ τὸ μὴ ἀλίσκεσθαι ὅταν ^ηψύχῃ. Ἔνιοι δὲ τῶν ἰχθύων φωλοῦσι καὶ τοῦ θέρους, ^ζοἷον γλαῦκος· οὗτος γὰρ τοῦ θέρους φωλεῖ περὶ ἐξήκονθ' ἡμέρας. Φωλεῖ δὲ καὶ ^αὁ ὄνος καὶ ^βὁ χρύσοφρυς· σημεῖον δὲ δοκεῖ εἶναι τοῦ ^ετὸν ὄνον πλείστον φωλεῖν χρόνον τὸ διὰ πλεί-
⁹στον ^δχρόνου ἀλίσκεσθαι. Τοῦ δὲ καὶ θέρους τοὺς ἰχθῦς φωλεῖν δοκεῖ σημεῖον εἶναι τὸ ἐπὶ τοῖς ἄστροις ^εγίνεσθαι τὰς ἀλώσεις, καὶ μάλιστα ἐπὶ κυνί· τηλικαῦτα γὰρ ἀνατρέ-
 πεσθαι τὴν θάλατταν. Ὅπερ ἐν τῷ Βοσπόρῳ ^ιγνωριμώ-
 τατόν ἐστιν· ἡ γὰρ ἰλὺς ἐπάνω ^βγίνεται καὶ ἐπιφέρονται οἱ
¹⁰ἰχθῦς. Φασὶ δὲ ^ηκαὶ πολλάκις τριβομένου τοῦ βυθοῦ ἀλί-
 σκεσθαι ^ιπλείους ἐν ^κτῷ αὐτῷ βόλῳ τὸ δεύτερον ἢ τὸ πρῶ-
 τον. ^ιΚαὶ ἐπειδὴν ὄμβροι ^μγένωνται μεγάλοι, πολλὰ φαί-
 νεται ζῶα τῶν πρότερον ἢ ὅλως οὐχ ἑωραμένων ἢ ^νοὐ πολ-
¹⁶λάκις. Φωλοῦσι δὲ πολλοὶ καὶ τῶν ὀρνίθων, καὶ οὐχ ὥς τινες
^οοἰονται, εἰς ἀλεεινούς τόπους ἀπέρχονται πάντες· ἀλλ' οἱ
 μὲν πλησίον ὄντες τοιούτων τόπων, ἐν οἷς αἰεὶ διαμένουσι, καὶ
 ἰκτῖνοι καὶ χελιδόνες, ἀποχωροῦσιν ἐνταῦθα, οἱ δὲ ^ρπορρω-
 τέρω ὄντες τῶν τοιούτων οὐκ ^qἐκτοπίζουσιν ἀλλὰ ^ρκρύπτου-
²σιν ἑαυτοὺς. Ἦδη γὰρ ὠμμέται πολλαὶ χελιδόνες ^σεἰσὶν ἐν
 ἀγγείοις ἐψιλωμέναι πάμπαν, καὶ ἰκτῖνοι ^τἐκ τοιούτων ἐκπε-
 τόμενοι χωρίων, ὅταν φαίνωνται ^υτὸ πρῶτον. Φωλοῦσι ^δ
 οὐθὲν ^ωδιακεκριμένως καὶ τῶν γαμφωνύχων καὶ τῶν ^χεὐθνω-
 νύχων· ^γφωλεῖ γὰρ καὶ πελαργὸς καὶ κόττυφος καὶ τρυγῶν

^νμόνον om. P.Da. ^ωδὲ] τε P.Ea. ^χβάτη Aa. ^γἡμέρας] μόνον ἡμέρας Aa.Ca. ^ζοἷον] οἷον ὁ Aa.Ca. ^αὁ om. P.Ea. ^βὁ om. Ea. ^ετὸν ὄνον] μόνον P.Ea. ^δἀλίσκεσθαι χρόνον P.Da. ^εγενέσθαι Aa.Ca. ^ιγνωριμώτερόν P.Da. ^βγίνονται Aa. ^ηκαὶ post δὲ om. P.Ea. ^ιπλείω Da. ^κταὐτῷ P.Ea. ^ικαὶ om. P. ^μμεγάλοι γένωνται P.Da. ^νοὐ om. Aa.Ca. ^οοἰονται ὀλίγοι ἢ εἰς P.Da. ^ρπόρρω ὄντες τῶν τοιούτων τόπων οὐκ Aa.Ca. ^qἐπιπίπτουσιν P.Ea. ^ρἀποκρύπτουσιν Ca. κατακρύπτουσιν Aa. ^σεἰσὶν om. P.Da. ^τἐκ] ἐκ τῶν Aa. ^υτὸ om. Aa.Ca.Da. ^ωδιακεκριμένου Aa. ^χεὐθωνύχων P. ^γφωλεῖ Aa.

καὶ ^α κόρυδος, καὶ ἡ γε τρυγῶν ^α ὁμολογουμένως μάλιστα πάντων· οὐθεὶς γὰρ ὡς εἰπεῖν λέγεται ^β τρυγὸνα ἰδεῖν οὐθαμοῦ ^γ χειμῶνος. Ἀρχεται δὲ τῆς φωλείας σφόδρα πείρα ^α οὔσα, καὶ πτερορρνεῖ μὲν ἐν τῇ φωλείᾳ, ^δ παχεῖα μέντοι διατελεῖ οὔσα. Τῶν δὲ ^ε φασσῶν ἔναι μὲν φωλοῦσιν, ἔναι δ' οὐ φωλοῦσιν, ἀπέρχονται δ' ἅμα ταῖς χελιδόσιν. Φωλεῖ δὲ καὶ ἡ κίχλη ^ε καὶ ὁ ψάρος, καὶ τῶν γαμψωνύχων ἰκτίνος ὀλίγας ἡμέρας καὶ ^ε ἡ γλαύξ. Τῶν δὲ ζυγοτόκων καὶ τετρα- ¹⁷ πόδων φωλοῦσιν ^β οἱ τε ^ι ὕστριχες καὶ ^κ αἱ ἄρκοι. Ὅτι μὲν οὖν φωλοῦσιν αἱ ^λ ἄγριαι ἄρκοι, φανερόν ἐστι, πότερον δὲ διὰ ψύχους ἢ δι' ἄλλην αἰτίαν, ἀμφισβητεῖται. Γίνονται γὰρ περὶ τὸν χρόνον τοῦτον οἱ ἄρρενες καὶ αἱ θήλειαι πιότατοι, ὥστε μὴ εὐκίνητοι εἶναι. Ἡ δὲ θήλεια καὶ τίκτει περὶ ^α τοῦτον τὸν καιρόν, καὶ φωλεῖ ἕως ἂν ἐξάγειν ὥρα ἢ τοὺς σκύμνους· τοῦτο δὲ ποιεῖ τοῦ ἔαρος περὶ τρίτον μῆνα ἀπὸ τροπῶν. Τὸ δ' ἐλάχιστον φωλεῖ περὶ τετταράκονθ' ἡμέρας· τούτων δὲ δις ἐπὶ λέγουσιν ἐν αἷς οὐδὲν κινεῖται, ἐν δὲ ταῖς πλείοσι ταῖς μετὰ ταῦτα φωλεῖ ^μ μὲν κινεῖται δὲ καὶ ^ν ἐγείρεται. Κύνουσα δ' ἄρκτος ἢ ^ο ὑπ' οὐθενὸς ἢ πάνν ὑπ' ^α ὀλίγων εἴληπται. Ἐν δὲ τῷ χρόνῳ τούτῳ φανερόν ἐστιν ὅτι οὐθὲν ἐσθίουσιν· οὔτε γὰρ ἐξέρχονται, ὅταν ^ρ τε ληφθῶσι, κενὰ ^σ φαίνεται ἢ τε κοιλία καὶ τὰ ἔντερα. Λέγεται ^τ δὲ καὶ διὰ τὸ μηδὲν προσφέρεισθαι τὸ ^θ ἔντερον ^ι ὀλίγου ^κ συμφύεσθαι αὐτῇ, καὶ διὰ τοῦτο ^λ πρῶτον ἐξιούσαν γεύεσθαι τοῦ ἄρου πρὸς τὸ ^μ ἀφιστάναι τὸ ἔντερον καὶ ^ν διευρύνειν. Φωλεῖ δὲ καὶ ὁ ^ξ ἐλειὸς ἐν αὐτοῖς τοῖς δένδροις, καὶ γίνεται ^α τότε ^β παχύτατος· καὶ ὁ μῦς ὁ ^γ Ποντικὸς ὁ λευκός.

^α κόρυλος C^a, κόρυλλος A^a. ^α ὁμολογουμένη πάντων μάλιστα A^a.
^β τρυγῶν ἄδεν P.D^a.E^a. ^γ χειμῶνος] τοῦ χειμῶνος C^a. ^δ παχεῖα] ταχεῖα C^a, παχεῖα A^a. ^ε τιθασσῶν P.D^a. ^ε καὶ ὁ ψάρος D^a, καὶ ὁ ψάρω A^a.
^ε ἡ om. A^a.C^a. ^η αἱ A^a. ^θ οἱ τε—φωλοῦσιν om. P.E^a. ^ι ὕστριγγες C^a.
^κ αἱ om. A^a.C^a. ^λ ἄγριοι A^a.C^a. ^μ μὲν om. P.E^a. ^ν ἀγείρεται A^a.
^ο ὑπ' post πάνν om. P.A^a.C^a.E^a. ^ρ δὲ P.E^a. ^σ ἢ τε κοιλία φαίνεται D^a.
^τ δὲ καὶ] δὲ καὶ ὡς C^a, δὲ P.E^a. ^θ ἔτερον C^a. ^ι ὀλίγον P.D^a.E^a.
^κ προσφύεσθαι A^a.C^a. ^λ πρῶτον corr. A^a, πῶν A^a.C^a. ^μ ἀφίεναι A^a.
^ν διευρύνειν A^a, διεραύνειν P.E^a, διερεμῖν C^a. ^ξ ἐλειὸς A^a.C^a, λείος P.E^a. ^α ποτὲ A^a.C^a. ^β παχύτατον P.E^a. ^γ πόντιος P.D^a.

5 Τῶν δὲ φωλούντων ἔνιοι τὸ καλούμενον ^d γῆρας ἐκδύνουσιν
 ἔστι δὲ τοῦτο τὸ ἔσχατον δέρμα καὶ τὸ περὶ τὰς γενέσεις
 6 κέλυφος. Τῶν μὲν οὖν πεζῶν καὶ ζωτόκων περὶ τῆς ἄρκτου
 ἀμφισβητεῖται ἡ αἰτία τῆς φωλείας, καθάπερ ἐλέχθη πρό-
 τερον· τὰ δὲ φολιδωτὰ φωλεῖ μὲν σχεδὸν τὰ πλείστα, ἐκ-
 δύνει δὲ τὸ γῆρας ὅσων τὸ δέρμα μαλακὸν μὴ ὀστρακῶδες
 ὥσπερ τῆς χελώνης (καὶ γὰρ ἡ χελώνη τῶν φολιδωτῶν ἐστὶ
 καὶ ὁ ἐμύς), ἀλλ' οἶον ἀσκαλαβώτης τε καὶ σαῦρος καὶ μά-
 λιστα πάντων οἱ ὄφεις· ἐκδύνουσι γὰρ καὶ τοῦ ἔαρος, ὅταν
 7 ^f ἐξίωσι, καὶ τοῦ μετοπώρου ^g πάλιν. Ἐκδύνουσι δὲ καὶ οἱ
 ἔχεις τὸ γῆρας καὶ τοῦ ἔαρος καὶ τοῦ μετοπώρου, καὶ οὐχ
 ὥσπερ ^h φασὶ τινες τοῦτο τὸ γένος τῶν ὄφειν ⁱ μὴ ^k ἐκδύεσθαι
 μόνον. Ὅταν δὲ ἄρχωνται ^l ἐκδύνειν οἱ ὄφεις, ἀπὸ τῶν
 ὀφθαλμῶν ^m ἀφίσταται πᾶσι πρῶτον, ὥστε δοκεῖν γίνεσθαι
 τυφλοὺς τοῖς μὴ ⁿ συννοοῦσι τὸ πάθος· μετὰ δὲ τοῦτο ἀπὸ
 8 τῆς κεφαλῆς, ^o καὶ λευκὴ φαίνεται πάντων. Ἐν νυκτὶ δὲ σχεδὸν
 καὶ ἡμέρᾳ πᾶν ἀποδύεται τὸ γῆρας, ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἀρξά-
 μενον μέχρι τῆς κέρκου. Γίνεται δὲ ^p ἐκδυνόμενον τὰ ^q ἐντὸς ἐκ-
 τὸς· ἐκδύεται γὰρ ὥσπερ τὰ ἔμβρυα ἐκ τῶν χορίων. Τὸν αὐ-
 τὸν δὲ τρόπον καὶ τῶν ἐντόμων ^r ἐκδύνει τὸ γῆρας ὅσα ἐκδύνει,
 οἶον ^s σίλφη καὶ ^t ἐμπὶς καὶ τὰ ^v κολεόπτερα, οἶον κάνθαρος.
 9 Πάντα δὲ ^w μετὰ τὴν γένεσιν ἐκδύεται· ὥσπερ γὰρ τοῖς ζωο-
 τοκουμένοις ^x τὸ χόριον καὶ τοῖς σκωληκοτοκουμένοις περιρ-
 ρήγνυται τὸ κέλυφος, ὁμοίως καὶ μελίτταις καὶ ^y ἀκρίσιν.
 Οἱ δὲ τέττιγες ὅταν ἐξέλθωσι, καθιζάνουσιν ἐπὶ ^z τε τὰς
 ἐλαίας καὶ καλάμους. Περιρραγέντος δὲ τοῦ κελύφους ἐξέρ-
 χονται ἐγκαταλιπόντες ὑγρότητα μικράν, καὶ ^a μετ' οὐ πολὺν

^d ἐκδύνουσι γῆρας A^a.C^a, γῆρας ἐκδύνουσιν P.D^a. ^e ὁ μῦς D^a, αἱ μῦς P.E^a. ^f ἐξίωσι P.C^a.E^a. ^g πάλιν—μετοπώρου om. A^a.C^a. ^h τινὲς φασὶ P.D^a. ⁱ μὴ] οὐκ A^a.C^a. ^k ἐκδύεσθαι C^a. ^l ἐκδύνειν A^a.C^a. ^m ἀφίστασθαι φασὶ πρῶτον A^a.C^a, ἀφίστασθαι πρῶτόν φασὶ D^a. ⁿ συν-
 νοοῦσι P.D^a. ^o καὶ λευκὴ] κελυφὴ A^a.C^a. ^p φνομένου P.E^a. ^q ἐντὸς om. C^a. ^r ἐκδύνει—ἐκδύνει A^a.C^a. ^s σίλφη A^a. ^t ἀσπίς P.D^a. ^v κολεόπτερα A^a. ^w μετὰ] τὰ μεγέθη P.E^a. ^x τὸ χόριον om. P.D^a. ^y ἀκρίσιν A^a. ^z τε τὰς ἐλ. καὶ κ.] τινα πέτραι P.E^a. ^a οὐ μετὰ A^a.C^a.

χρόνον ἀναπέονται καὶ ^b ἄδουσιν. Τῶν δὲ θαλαττίων οἱ ¹⁰ κάραβοι καὶ ἀστακοὶ ἐκδύνουσιν ὅτε μὲν τοῦ ἔαρος ὅτε δὲ τοῦ μετοπώρου μετὰ τοὺς τόκους. Ἦδη ^c δ' εἰλημμένοι ^d ἐνιοὶ εἰσι τῶν καράβων τὰ ^e μὲν περὶ τὸν θώρακα μαλακὰ ἔχοντες διὰ τὸ περιερρωγῆναι τὸ ὄστρακον, τὰ δὲ κάτω σκληρὰ διὰ τὸ μή^fπω περιερρωγῆναι· τὴν ^g γὰρ ^h ἔκδυσιν ⁱ ποιοῦνται οὐχ ὁμοίαν τοῖς ὄφεσιν. Φωλοῦσι δ' οἱ κάραβοι περὶ πέντε ¹¹ μῆνας. ^k Ἐκδύνουσι δὲ καὶ οἱ καρκίνοι τὸ γῆρας, οἱ μὲν μαλακὸςτρακοὶ ὁμολογουμένως, φασὶ δὲ ^l καὶ τοὺς ὄστρακοδέρμους, οἷον τὰς ^m μαίας. Ὅταν δ' ⁿ ἐκδύνωσι, ^o μαλακὰ γίνεταί ^p ἅμπαν τὰ ὄστρακα, καὶ οἱ γε καρκίνοι ^p βαδίζουσιν οὐ σφόδρα δύνανται. Ἐκδύνει δὲ τὰ τοιαῦτα οὐχ ἅπαξ ἀλλὰ πολλάκις.

Ὅσα μὲν ^q οὖν φωλεῖ καὶ πότε καὶ πῶς, ἔτι δὲ ποῖα καὶ πότε ἐκδύνει τὸ γῆρας, εἴρηται. Εὐήμεροῦσι δὲ τὰ ζῶα ¹⁸ κατὰ τὰς ὥρας οὐ τὰς αὐτάς, οὐδ' ἐν ταῖς ὑπερβολαῖς ὁμοίως ἀπάσαις· ἔτι δ' ^r ὑγίειαι καὶ νόσοι ^s κατὰ τὰς ὥρας τοῖς ^t ἑτερογενέσιν ἕτεραι καὶ τὸ σύνολον οὐχ αἱ αὐταὶ πάσιν. Τοῖς ^u μὲν οὖν ὄρνισιν ^v οἱ αὐχμοὶ συμφέρουσι καὶ πρὸς τὴν ἄλλην ὑγίειαν καὶ ^w πρὸς τοὺς τόκους, ^x καὶ οὐχ ἥκιστα ταῖς φάτταις, τοῖς δ' ^y ἰχθύσιν ἕξω τινῶν ὀλίγων ^y αἱ ἐπομβρίαι. Ἀσύμφορα δὲ τοῦναντίον ἑκατέροις, τοῖς ^z μὲν ὄρνισι τὰ ^a ἐπομβραῖα (οὐδὲ γὰρ ὅλως συμφέρει τὸ πολὺ πίνειν), ^b τοῖς δ' ἰχθύσιν οἱ αὐχμοί. Τὰ μὲν οὖν γαμψώνυχα, καθάπερ εἴρη- ³ ται πρότερον, ὥς ἀπλῶς εἰπεῖν ἅποτα ἅμπαν ἐστίν (ἀλλ' ^c Ἡσίοδος ἡγνόμε τοῦτο· πεποίηκε γὰρ τὸν τῆς μαντείας

^b αἰδοῦσι P, ἔδοῦσι E^a. ^c δ' om. P.E^a. ^d εἰσὶν ἐνιοὶ A^a.Ca^a. ^e μὲν om. Ca^a. ^f πω om. P.E^a. ^g γὰρ] δὲ Ca^a. ^h ἔκλυσιν A^a. ⁱ οὐχ ὁμοίαν ποιοῦνται D^a. ^k ἐκδύνουσι A^a.Ca^a. ^l καὶ om. A^a. ^m μαίας τὰς γραῦς (γραῦς P.) ὅταν P.E^a. ⁿ ἐκδύνωσι D^a, ἐκδύσωσι P.E^a. ^o γίνονται μαλακὰ D^a, γίνονται μαλακὰ καὶ P.E^a. ^p οὐ σφόδρα δύνανται βαδίζειν D^a. ^q οὖν om. P.E^a. ^r ὑγίειαι D^a. ^s κατὰ γε τὰς A^a.Ca^a. ^t ἑτέροις γένεσιν P.A^a.Ca^a.E^a. ^u οἱ om. P.E^a. ^v πρὸς om. A^a.Ca^a. ^w καὶ om. A^a. ^y αἱ] καὶ P.E^a. ^z μὲν] μὲν οὖν Ca^a. ^a ἐπομβρία ἐλη P.E^a. ^b τοῖς—αὐχμοὶ om. P. ^c ἡρόδοτος D^a.

^dπρόεδρον ἀετὸν ἐν τῇ διηγῆσει τῇ περὶ τὴν πολιορκίαν ^eτὴν Νίνου πίνοντα· τὰ δ' ἄλλα πίνει ^fμέν, οὐ πολύποτα ^{δ'} εἰσὶν· ὁμοίως ^{δ'} οὐδ' ἄλλ' οὐθὲν τῶν πνεύμονα ἐχόντων ⁴σομφὸν καὶ ^hφωτόκων. Τῶν ^{δ'} ὀρνίθων ἐν ταῖς ἀρρωστίαις ἐπίδηλος ἡ πτέρωσις γίνεται· ταράττεται γάρ, καὶ οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει κατάστασιν ἢ περ ὑγιαίνοντων.

- 19 Τῶν ^{δ'} ἰχθύων τὸ πλείστον γένος ⁱεὐθηνεῖ μᾶλλον, ^kὥσπερ εἴρηται πρότερον, ἐν ^lτοῖς ἐπομβρίοις ἔτεσιν· οὐ γὰρ μόνον ^mτότε ⁿπλείω τροφήν ^οἔχουσιν, ἀλλὰ καὶ ὅλως τὸ ^pὄμβριον συμφέρει, καθάπερ καὶ τοῖς ἐκ τῆς γῆς φυομένοις· καὶ γὰρ τὰ λάχανα καίπερ ἀρδευόμενα ὁμῶς ἐπιδίδωσιν ^qυό-
²μενα ^rπλέον. Τὸ ^{δ'} αὐτὸ καὶ οἱ ^rκάλαμοι πάσχουσιν οἱ πεφυκότες ἐν ταῖς λίμναις· οὐθὲν γὰρ ὥς εἰπεῖν αὐξάνονται μὴ γινομένων ὑδάτων. Σημεῖον δὲ καὶ τὸ τοὺς πλείστους τῶν ἰχθύων εἰς τὸν Πόντον ἐκτοπίζειν θεριοῦντας· διὰ γὰρ τὸ πλῆθος τῶν ποταμῶν γλυκύτερον τὸ ὕδωρ, καὶ τροφήν
³^sοἱ ποταμοὶ καταφέρουσι πολλήν. Ἔτι ^tδὲ καὶ εἰς τοὺς ποταμοὺς ἀναπλέουσι πολλοὶ τῶν ἰχθύων, καὶ ^vεὐθηνοῦσιν ἐν τοῖς ποταμοῖς καὶ ἐν ταῖς λίμναις, οἷον ^wἄμια ^xκαὶ κεστρεῖς. Γίνονται ^yδὲ καὶ οἱ κωβιοὶ ^zπίονες ἐν τοῖς ποταμοῖς· καὶ
⁴ὅλως τὰ ^aεὐλίμνα τῶν χωρίων ἀρίστους ἔχει ἰχθύς. Αὐτῶν δὲ τῶν ὑδάτων οἱ θερινοὶ ὄμβροι ^bμᾶλλον συμφέρουσι τοῖς πλείστοις ἰχθύσι, καὶ ὅταν τὸ ἔαρ καὶ τὸ θέρος καὶ τὸ ^cφθι-
νόπωρον γένηται ^dἐπομβρον, ὃ δὲ χειμῶν ^eεὐδιεινός. Ὡς ^{δ'} εἰπεῖν ^fὅλως ὅταν ^gκαὶ κατὰ τοὺς ἀνθρώπους εὐετηρία ^hᾖ, ^gκαὶ τοῖς ^hπλείστοις ἰχθύσι συμβαίνει εὐμερεῖν. Ἐν δὲ

^dπρόεδρον P. ^eτὴν] τῆς D^a. ^fμέν om. P.E^a. ^gεἰσὶν A^a.
^hὥσπερ E^a et rc. P. ⁱεὐθηνεῖ D^a, εὐσθενεῖ P.A^a.C^a.E^a. ^kὥσπερ
εἴρηται πρότερον post ἔτεσιν D^a. ^lτοῖς om. A^a. ^mτότε om. P.E^a.
ⁿπλείω om. P.D^a. ^οἔχει A^a. ^pὄμβριον P. ἔμβριον A^a.E^a. ^qυό-
μενα] φυόμενα A^a.C^a. ^rπλείω et κάμηλοι P.E^a. ^sπολλὴν καταφέρουσιν
οἱ ποταμοὶ A^a.C^a. ^tδὲ om. A^a. ^vεὐθηνοῦσιν A^a.D^a, εὐσθενοῦσιν P.
^wἄμια P. ^xκαὶ om. A^a.C^a. ^yδὲ om. A^a.C^a. ^zπλείονες A^a.
^aεὐλίμνα P.D^a, et rc. A^a. ^bσυμφέρουσι μᾶλλον P.D^a. ^cφθινοπω-
ρὸν γίγνεται P. ^dἐπόμβριον C^a. ^eεὐδιεινότερος C^a, ἀδινότερος A^a.
^fσύνολον P.D^a. ^gκαὶ utrumque om. A^a.C^a. ^hπλείστοις om. A^a.C^a.

τοῖς ψυχροῖς τόποις οὐκ ¹ εὐθηνούσιν. Μάλιστα δὲ πονοῦσιν ⁵ ἐν τοῖς χειμῶσιν οἱ ἔχοντες λίθον ἐν τῇ κεφαλῇ, οἷον ² χρομῖς, λάβραξ, ³ σκίαίνα, φάγρος· διὰ γὰρ τὸν λίθον ὑπὸ τοῦ ψύχους ⁴ καταπήγνυνται καὶ ἐκπίπτουσιν. Τοῖς μὲν οὖν πλείστοις ἰχθύσι συμφέρει μᾶλλον, κεστρεῖ δὲ καὶ κεφάλῳ καὶ ὃν καλοῦσιν ⁵ τινες ⁶ μύρινον τούναντίον· ὑπὸ γὰρ τῶν ὀμβρίων ὑδάτων ⁷ ἀποτυφλοῦνται οἱ πολλοὶ αὐτῶν θάττον, αἷν ⁸ ὁ λίαν ⁹ ὑπερβάλλωσιν. Εἰώθασιν γὰρ πάσχειν ¹⁰ αὐτὸ οἱ ¹¹ 6 κέφαλοι ¹² ἐν τοῖς χειμῶσι μᾶλλον· ¹³ γίνεται γὰρ τὰ ὀμμα-
τα αὐτῶν λευκά, καὶ ἀλίσκονται τότε ¹⁴ λεπτοί, καὶ τέλος ἀπόλλυνται πάνπαν. Ἔοικε ¹⁵ δ' οὐ διὰ τὴν ¹⁶ ὑπερομβρίαν ¹⁷ 7 τοῦτο πάσχειν ¹⁸ μᾶλλον, ἀλλὰ διὰ τὸ ψύχος· ἤδη γοῦν καὶ ἄλλοθι καὶ ¹⁹ x περὶ Ναυπλίαν τῆς Ἀργείας περὶ τὸ τέναγος ²⁰ y πολλοὶ τυφλοὶ ἐλήφθησαν ἰσχυροῦ γενομένου ψύχους· ἐλήφθησαν δὲ πολλοὶ καὶ λευκὴν ἔχοντες τὴν ὄψιν. Πονεῖ δὲ τοῦ χειμῶνος καὶ ²¹ z ὁ χρύσοφρος, τοῦ δὲ θέρους ὁ ²² a ἀχαρ-
νας, καὶ γίνεται λεπτός. Συμφέρει ²³ b δὲ τοῖς κορακίνοις ὡς ²⁴ 8 εἰπεῖν παρὰ τοὺς ἄλλους ἰχθύς τὰ αὐχμώδη μᾶλλον τῶν ἐτῶν· καὶ τούτοις δὲ διὰ τὸ συμβαίνειν ἀλέαν μᾶλλον ἐν τοῖς αὐ-
χομοῖς. Τόποι ²⁵ δ' ²⁶ c ἐκάστοις συμφέρουσι πρὸς ²⁷ d εὐθηνίαν, ²⁸ e ὅσα μὲν ἐστὶ φύσει ²⁹ f παράγεια ἢ πελάγια, ³⁰ g ἐν ἐκατέρῳ τούτων, ³¹ 9 ὅσα ³² δ' ἐπαμφοτερίζει, ἐν ἀμφοτέροις· εἰσὶ δὲ τινες ³³ h καὶ ἴδιοι τόποι ³⁴ i ἐκάστοις ἐν οἷς ³⁵ k εὐθηνούσιν. Ὡς ³⁶ δ' ἀπλῶς εἰ-
9 πεῖν οἱ φυκώδεις συμφέρουσιν· ³⁷ l πιότεροι γοῦν ἐν τοῖς ³⁸ m τοι-
ούτοις ἀλίσκονται, ὅσοι παντοδαποὺς νέμονται τόπους· οἱ

¹ εὐθηνούσι D^a. ² χρομῖς C^a, χρωμῖς P.D^a. ³ φάγρος σκίαίνα D^a.
⁴ καταπήγνυνται P.D^a.E^a, πήγνυνται A^a.C^a. ⁵ μύρινον A^a.C^a. ⁶ οἱ πολλοὶ αὐτῶν ἀποτυφλοῦνται P.D^a. ⁷ ὁ λίαν om. P.D^a. ⁸ ὑπερβάλλωσιν A^a.
⁹ αὐτὸ] ἑαυτοῖς P.E^a. ¹⁰ ἐν] καὶ ἐν P. ¹¹ γίνεται γὰρ αὐτῶν τὰ ὀμματα P.A^a.C^a. ¹² λευκοὶ A^a.C^a. ¹³ ἐπομβρίαν A^a.C^a. ¹⁴ ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ ψύχος μᾶλλον· ἦδη D^a. ¹⁵ περὶ τὴν ναυπλίαν A^a.C^a. ¹⁶ τυφλοὶ πολλοὶ P.D^a. ¹⁷ ὁ om. A^a.C^a. ¹⁸ ἀχαρνάς A^a. ¹⁹ δὲ καὶ τοῖς A^a.C^a. ²⁰ ἐκάστοι P.D^a.E^a. ²¹ εὐθηνίαν C^a, εὐσθένηαν P.A^a.C^a.E^a. ²² ὅσα μὲν εἰσι D^a, ὅσοι μὲν εἰσι P.E^a. ²³ παράγεια ἢ πελαγία D^a, παράγει πρὸς τὴν εὐθηνίαν πελάγια C^a, παραγαίαν πελαγίαν P.E^a. ²⁴ ἐν] ἢ ἐν A^a.C^a. ²⁵ καὶ om. D^a. ²⁶ ἐκάστῳ D^a. ²⁷ εὐθηνούσιν D^a, εὐσθενούσιν P.A^a. ²⁸ πρότερον P.E^a. ²⁹ τοιούτοις τόποις ἄλ. C^a.

μὲν γὰρ φυκιοφάγοι τροφῆς εὐποροῦσιν, οἱ δὲ σαρκοφάγοι
 10 πλείουσιν ἐντυγχάνουσιν ἰχθύσιν. Διαφέρουσι δὲ καὶ τὰ ^πβό-
 ρεια καὶ τὰ νότια· τὰ γὰρ ^ο μακρὰ μᾶλλον ^ρ εὐθηνεῖ ἐν τοῖς
 βορείοις, καὶ τοῦ θέρους ἀλίσκονται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ χωρίου
 11 ^η πλείους τοῖς βορείοις τῶν μακρῶν καὶ τῶν πλατέων. Οἱ
 δὲ θύννοι καὶ τοῖ ^ς ξιφίαι οἰστρῶσι περὶ κυνὸς ἐπιτολὴν
 ἔχουσι γὰρ ἀμφοτέροι τῆνικαῦτα παρὰ τὰ πτερύγια οἶον
 σκωλήκιον τὸ καλούμενον οἰστρον, ὅμοιον μὲν σκορπίῳ, ^ι μέ-
 γεθος δ' ἡλίκον ἀράχνης· ποιοῦσι δὲ ταῦτα πόνον τοιοῦτον
 ὥστ' ἐξάλλεσθαι ^ν οὐκ ἔλαττον ἐνίστε τὸν ξιφίαν τοῦ δελφί-
 12 νος, διὸ καὶ τοῖς πλοίοις πολλάκις ἐμπίπτουσιν. Χαίρουσι
 δ' οἱ θύννοι μάλιστα τῶν ἰχθύων τῇ ἀλέα, καὶ πρὸς τὴν ἄμ-
 μον τὴν πρὸς ^ω τῇ γῇ ^κ προσχωροῦσι τῆς ἀλέας ἔνεκεν, ὅτι
 θερμαίνονται, ^ι καὶ ἄνω ἐπιπολάζουσιν. Τὰ δὲ μικρὰ τῶν
^ς ἰχθυοῖν σῶζεται διὰ τὸ παρορασθαι· διώκουσι γὰρ τὰ
 13 μείζω οἱ μεγάλοι. Τῶν δ' ὧν καὶ ^α τοῦ γόνου διαφθείρεται
 τὸ πολὺ διὰ τὰς ἀλέας· οὐ γὰρ ἂν ἐφάψωνται, ^β πᾶν τοῦτο
 λυμαίνονται. Ἀλίσκονται δὲ μάλιστα οἱ ἰχθύες πρὸ ἡλίου
 ἀνατολῆς ^γ καὶ μετὰ τὴν δύσιν, ὅλως δὲ περὶ δυσμᾶς ἡλίου
 καὶ ἀνατολᾶς· οὗτοι γὰρ λέγονται εἶναι ὠραῖοι βόλοι, διὸ
 14 καὶ τὰ δίκτυα ταύτην τὴν ὥραν ^δ ἀναιροῦνται οἱ ἀλιεῖς. Μά-
 λιστα γὰρ ἀπατῶνται οἱ ἰχθύες τῇ ὄψει κατὰ τούτους τοὺς
 καιρούς· τῆς μὲν γὰρ νυκτὸς ἡσυχάζουσι, πλείονος δὲ ^ε γινο-
 15 μένου τοῦ φωτὸς μᾶλλον ὀρώσιν. ^ς Νόσημα δὲ λοιμῶδες
^ε μὲν ^η οὐδὲν ^ι εἰς ^κ τοὺς ἰχθύς φαίνεται ἐμπίπτον, οἶον ἐπὶ
 τῶν ἀνθρώπων συμβαίνει πολλάκις καὶ τῶν ζωοτόκων καὶ τε-
 τραπόδων εἰς ἵππους καὶ βοῦς, καὶ τῶν ἄλλων εἰς ἔνια καὶ

^π νότια καὶ τὰ βόρεια Ca. ^ο μακρὰ Da. ^ρ εὐσθενῇ Aa, εὐσθενεῖ Ca, εὐθενεῖ P. ^η πλείον Aa.Ca. ^ι οἱ om. P.Da. ^ς ξιφίαι P.Da.Ea. ^ι μεγέθει Da. ^ν ἐνίστε οὐκ ἔλαττον P. ^ω τῇ ante γῇ om. P.Ea. ^κ προσχωροῦσι Aa, χωροῦσι Ea. ^ι καὶ om. P.Ea. ^ς ἰχθύων P. ^α τοῦ γόνου] τούτων Da, τούτων οὐ P.Ea. ^β τοῦτο πᾶν P.Ea. ^γ καὶ μετὰ—ἀνατολᾶς om. Aa.Ca. ^δ αἰροῦνται Aa.Ca. ^ε γενομένου Aa.Ca. ^ς νοσήματα Ca. ^ε μὲν om. P.Ea. ^η ἐν οὐδενὶ P.Da.Ea. ^ι εἰς om. P.Ca. Da.Ea. ^κ τοῖς ἰχθύοις P.Ea, τοῖς ἰχθύσι Da.

¹ ἡμερα καὶ ἄγρια· νοσεῖν μέντοι ^m γε δοκοῦσιν· ⁿ τεκμαίρονται
^δ οἱ ἀλιεῖς τῷ ἐνίοις ἀλίσκεσθαι ^ο λεπτοὺς καὶ ἡσθηνηκόσιν
^p ὁμοίους καὶ τὸ χρῶμα μεταβεβληκότας ἐν πολλοῖς καὶ πίοσιν
ἐαλωκότας καὶ τῷ γένει τῷ αὐτῷ. Περὶ μὲν οὖν τῶν θαλατ-
τίων τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον· ^q τοῖς δὲ ποταμίοις καὶ λι- 20
μναίοις λοιμῶδες μὲν οὐδὲ τούτοις οὐθὲν ^r γίνεται, ἐνίοις ^δ
αὐτῶν ἴδια νοσήματα ἐμπίπτει, ^s οἷον γλάνις ὑπὸ κύνα μά-
λιστα διὰ τὸ ^t μετέωρος ^v νεῖν ^w ἀστροβλής τε γίνεται καὶ
ὑπὸ βροντῆς νεανικῆς καροῦται. Πάσχει δὲ ποτε τοῦτο
^x καὶ κυπρίνος, ἦττον δέ. Οἱ δὲ γλάνεις ἐν τοῖς βραχέσι καὶ
ὑπὸ δράκοντος τοῦ ὄψεως τυπτόμενοι ἀπόλλυνται ^y πολλοί.
¹ Ἐν δὲ τῷ ^z βαλλίρῳ καὶ ^a τίλῳ ^b ἐλμῖς ἐγγινομένη ὑπὸ κύ- 2
να ^c μετεωρίζει τε καὶ ἀσθενῇ ποιεῖ· μετέωρος δὲ γινόμενος
ὑπὸ τοῦ καύματος ἀπόλλυται. Τῇ δὲ χαλκίδι νόσημα ἐμ-
πίπτει νεανικόν· φθεῖρες ὑπὸ τὰ βράγχια γιγνόμενοι πολ-
λοὶ ἀναιροῦσιν. Τῶν ^δ ἄλλων ἰχθύων οὐθενὶ οὐθὲν τοι- 3
οὔτῳ ἐστὶ νόσημα. Ἀποθνήσκουσι δὲ οἱ ^d ἰχθύς τῷ πλό-
μῳ· διὸ καὶ θηρεύουσιν οἱ μὲν ἄλλοι τοὺς ἐν τοῖς ποταμοῖς καὶ
λίμναις ^e πλωμίζοντες, οἱ δὲ Φοίνικες καὶ τοὺς ἐν τῇ θα-
λάττῃ. Ποιοῦνται δὲ τινες καὶ ^{δy} ^f ἄλλας θήρας τῶν
ἰχθύων. Διὰ γὰρ τὸ φεύγειν ἐν τῷ ^g χειμῶνι τὰ βαθέα ἐν 4
τοῖς ποταμοῖς (καὶ γὰρ ἄλλως τὸ πότιμον ὕδωρ ψυχρόν)
ὀρύττουσι τάφρον εἰς τὸν ποταμὸν διὰ ξηροῦ· εἶτα ταύτην
καταστεγάσαντες χόρτῳ καὶ λίθοις οἷον ^h γωλεὸν ποιοῦσιν,
ⁱ ἐκδυσιν ἔχοντα ἐκ τοῦ ποταμοῦ· καὶ ὅταν πάγος ^η, ἐκ
^k τούτου κύρτῳ θηρεύουσιν τοὺς ἰχθύς. Καὶ ἄλλην δὲ θήραν 5

¹ ἄγρια καὶ ἡμερα A^a. ^m γε om. P.D^a. ⁿ οἱ ἀλιεῖς δὲ τεκμαίρονται
A^a. ^ο λεπτοῖς P.E^a. ^p ὁμοίους A^a. ^q τοῖς δὲ ποτίμοις καὶ λιμναίοις
C^a, τοὺς δὲ ποταμίους καὶ λιμναίους P.E^a. ^r γίνεται] ἐγγίνεται E^a.
^s οἷον ὁ γλάνις C^a. ^t μετέωρος D^a, μὴ μετέωρος P. ^v νεῖν] εἶναι A^a, C^a.
^w ἀστροβλής P.E^a, οἰστροπλήξ A^a, C^a. ^x καὶ ὁ κυπρίνος A^a, C^a. ^y πολ-
λοὶ om. P.D^a. ^z βαλλίρῳ P.D^a, E^a. ^a τριχῶνι vel τριλῶνι C^a, τίλῳ
P.D^a. ^b ἐλμῖς C^a, ἐλμῖσσα A^a. ^c μετεωρίζεται καὶ A^a, C^a. ^d ἰχθύες
τῷ πάγῳ A^a, C^a. ^e πλωίζοντας A^a, πλωίζοντας C^a. ^f ἄλλας τινὰς θ. A^a.
^g χειμῶνι P.E^a. ^h φωλεὸν D^a, γρώλεον P.E^a. ⁱ ἐκδύνουσιν P.E^a.
^k τούτων A^a, C^a.

ποιούνται ὁμοίως θέρους καὶ χειμῶνος· ἐν μέσῳ τῷ ποταμῷ¹ φρυγάνοις καὶ λίθοις περιφράξαντες ὅσον στόμα καταλείπουσιν·² ἐν τούτῳ κύρτον ἐνθέντες θηρεύουσιν, περιελόντες τοὺς λίθους.

6 Τῶν δ' ὅστρακοδέρμων συμφέρει τοῖς ἄλλοις τὰ ἔπομβρα ἔτη, πλὴν ταῖς πορφύραις. Σημεῖον δέ· ὅταν ὁ γὰρ τεθῇ οὗ ποταμὸς ῥέξερύγεται, καὶ ἡ γεύσωνται τοῦ ὕδατος, ἀποθνήσκουσιν αὐθημερόν. Καὶ ζῆ δ' ἡ πορφύρα, ὅταν θηρευθῇ, περὶ ἡμέρας πεντήκοντα. Τρέφονται δ' ὑπ' ἀλλήλων· ἐπὶ γίνεται γὰρ ἐπὶ τοῖς ὀστράκοις ὥσπερ φῦκός τι καὶ βρύον.
7 Ἀ δ' ἐμβάλλουσιν εἰς τροφήν αὐταῖς, τοῦ σταθμοῦ τ' φασὶ χάριν εἶναι πρὸς τὸ ὑπέρειον ἔλκειν. Τοῖς ὅστροις ἄλλοις οἱ αὐχοὶ ἀσύμφοροι· ἐλάττω γὰρ καὶ χεῖρω γίνεται, καὶ οἱ πυρροὶ τότε ὑγίονται μᾶλλον κτένες. Ἐν δὲ τῷ πυρραίῳ ποτ' εὐρίπῳ ἐξέλιπον οἱ κτένες οὐ μόνον διὰ τὸ ὄργανον θηρεύοντες ἀνέξουν, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς αὐχοὺς. Καὶ τοῖς ἄλλοις ὅστρακοδέρμοις τὰ ἔπομβρα ἔτη συμφέρει διὰ τὸ ἐγλυκενέραν γίνεσθαι τὴν θάλατταν. Ἐν δὲ τῷ Πόντῳ διὰ τὸ ψύχος οὐ γίγονται, οὐδ' ἐν τοῖς ποταμοῖς ἀλλ' ἢ ὀλίγα τῶν διθύρων· τὰ δὲ μονόθυρα ἑκτάκις ἐν τοῖς πάγοις ἐκπύγνυται.

Περὶ μὲν οὖν τὰ ἔνδρα τῶν ζώων τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον· τῶν δὲ τετραπόδων αἱ μὲν κῆες νοσήμασι μὲν κάμνουσι τρισίν, ὧν μὲν καλεῖται βράγχος, ἐν ᾧ μάλιστα τὰ περὶ τὰ βράγχια καὶ τὰς σιαγόνας φλεγμαίνει. Γίνεται δὲ καὶ ὅπου αὖν τύχη τοῦ σώματος· πολλάκις γὰρ τοῦ ποδοῦ

¹ φρυγάνοις Α^a. ² ἐν] καὶ ἐν Α^a. ³ ὅστρακ. καὶ τοῖς ἄλλοις συμφέρει τὰ ἐπόμβρια P.D^a. ⁴ γὰρ τῇ γῇ ὁ ποταμὸς Α^a.C^a. ⁵ ῥέξερύγεται Α^a. ἐξέρχεται C^a. ⁶ γεύσωνται P.D^a. ⁷ ἡμέρας καὶ π. C^a, ἡμέρας πέντε καὶ π. Α^a. ⁸ πρὸς Α^a.C^a. ⁹ χάριν εἶναι φασὶ P.D^a. ¹⁰ ὑπέρειον P.D^a. ¹¹ ἄλλοις δ' C^a. ¹² οἱ om. Α^a.C^a. ¹³ μᾶλλον γίνονται P.D^a. ¹⁴ δὲ τῷ] τῷδε τῷ τὸ P.E^a. ¹⁵ πυρραίῳ C^a, πυρραῖον Α^a, πυρραῖον P.E^a. ¹⁶ οἱ P.E^a, ὁ οἱ D^a. ¹⁷ καὶ om. P.E^a. ¹⁸ αὐχοὺς. τοῖς δ' ἄλλοις P.D^a.E^a. ¹⁹ ἐγλυκενέραν P.D^a. ²⁰ γίνεται Α^a. ²¹ μᾶλλον Α^a. ²² ἐκπύγνυται Α^a.C^a. ²³ οὖν om. Α^a. ²⁴ κῆες om. Α^a.C^a. ²⁵ μὲν om. Α^a. ²⁶ ἐν] ὁ Α^a.C^a. ²⁷ τὰ om. Α^a.C^a. ²⁸ περὶ σιαγόνας καὶ τὰ βράγχια P.D^a.E^a. ²⁹ τοὺς πόδας P.E^a.

λαμβάνεται, ὅτε δ' ἐν τῷ ὥτί. Γίνεται δὲ ^ασαπρὸν εὐθὺς καὶ τὸ ἐχόμενον, ἕως ἂν ἔλθῃ πρὸς τὸν ^γπλείμονα· ^βτότε δ' ἀποθνήσκει. Ταχὺ δ' αὐξάνεται· καὶ οὐθέν ἐσθίει, ὅταν ἄρ-² ζηται τὸ ^δπάθος κἂν ὁσονοῦν. Ἰῶνται δ' οἱ ^νὕβοσκοί, ὅταν αἰσθωνται ^ωμικρὸν ὄν, ἄλλον μὲν οὐθένα τρόπον, ἀποτέμενουσι δ' ὅλον. Δύο ^ζδ' ἄλλ' ἐστί, λέγεται δὲ ^ικραυραὶν ἄμφω· ὃν τὸ μὲν ἕτερόν ἐστι κεφαλῆς πόνος καὶ βάρος, ^θαὶ πλείσται ἀλίσκονται, τὸ δ' ἕτερον, ἡ κοιλία ῥεῖ. Καὶ τοῦτο μὲν δοκεῖ ³εἶναι ἀνίατον, θατέρω δὲ βοηθοῦσιν ²οῖνον προσφέροντες πρὸς τοὺς μυκτῆρας καὶ κλύζοντες τοὺς μυκτῆρας οῖνῳ. ^αΔιαφυγεῖν δὲ καὶ τοῦτο χαλεπὸν· ^βἀναιρεῖ μὲν γὰρ ἐν ἡμέραις τρισὶν ἢ τέτταρσιν. Βραγχῶσι δὲ μάλιστα, ὅταν τὸ ^γθέρος ἐνέγκῃ ^δεὐ καὶ ^επιόταται ὥσιν· βοηθεῖ δὲ τὰ ^ςτε ^εσυκαμίνα διδόμενα καὶ τὸ λουτρὸν ἐὰν ^ηἢ πολὺ καὶ θερμόν, καὶ ἐάν τις σχάσῃ ὑπὸ τὴν γλώτταν. ¹Χαλαζώδεις δ' εἰσὶ τῶν ὑῶν αἱ ὑγρό-⁴ σαρκοὶ τὰ τε περὶ τὰ σκέλη ^κκαὶ τὰ περὶ τὸν τράχηλον καὶ τοὺς ὤμους, ἐν οἷς ¹μέρεσι καὶ πλείσται γίνονται χάλα- ζαι· κἂν μὲν ὀλίγας ἔχῃ, ^μγλυκυτέρα ἢ σάρξ, ἂν δὲ πολ- λὰς, ὑγρὰ λίαν καὶ ^νδιάχυλος γίνεται. Δῆλαι δ' εἰσὶν αἱ ⁵χαλαζῶσαι· ^οἐν τε γὰρ ^ρτῇ γλώττῃ τῇ κάτω ἔχουσι ^ιμά- λιστα τὰς χαλάζας, καὶ ἐάν τις ^γτρίχας ἐκτίλλῃ ἐκ τῆς λοφιάς, ὕφαιμοι φαίνονται· ἔτι δὲ τὰ χαλαζῶντα τοὺς ὀπι- σθίους πόδας οὐ δύνανται ἡσυχάζειν. Οὐκ ἔχουσι δὲ χαλά- ζας, ἕως ἂν ^βᾧσι γαλαθῆναι μόνον. Ἐκβάλλουσι δὲ τὰς χα- λάζας ταῖς ^ςτιφαῖς· ^οκαὶ πρὸς τὴν τροφήν ἐστι χρήσιμον. ^νἈριστον δὲ πρὸς τὸ πιαίνειν καὶ τρέφειν οἱ ἐρέβινθοι καὶ ⁶τὰ σῦκα, τὸ δ' ὅλον μὴ ποιεῖν ἀπλὴν τὴν τροφήν ἀλλὰ

^α εὐθὺς σαπρὸν P.Da. ^γ πνεύμονα Aa.Ca. ^ς τὸ P.Ea. ^τ βάθος P.Ea. ^ν βοσκοὶ Ca. ^ω μικρὸν ὄν] μένον σμικρὸν D^a, ὅταν μένον σμικρὸν P, ὅταν μὲν ὄν σμικρὸν E^a. ^ζ δ' om. P.Ea. ^ι κραυγαῖν P.Da. ² οῖον Aa. ^α διαφεύγειν Aa.Ca. ^β ἀναιρεῖται γὰρ P.Da.Ea. ^γ θέρος] ὄρος P.Ea. ^δ εὐ] σῦκα Aa.Ca. ^ε πιότατα Ca. ^ς τε om. Aa.Ca. ^ε συκαμίνα P.Ea. ^η πολὺ ἢ Aa.Ca. ¹ χαλαζώδεις] γάλα. ὀξώδεις Ca. ^κ καὶ τὰ] τὰ τε D^a. ¹ μέλεσι Ca. ^μ γλυκερὰ P.Da. ^ν ἀχυλος P.Da. ^ο ἐν] αἱ Aa. ^ρ τῆς γλώττης τῇ P.Da. ^ι μάλιστα om. P.Da. ^γ τρίχα Aa.Ca.Da. ^β ἔχουσι P.Ea. ^ς στιφαῖς P.Da.Ea. ^ν ἀριστοὶ Aa.Ca.

^ω ποικίλην· χαίρει γὰρ μεταβάλλουσα καθάπερ καὶ τᾶλλα ζῶα, καὶ ἅμα φασὶ τὸ μὲν ἐμφυσᾶν τὸ δὲ σαρκούν τὸ δὲ πιαίνειν τῶν προσφερομένων, τὰς δὲ ^κβαλάνους ἡδέως μὲν ἐσθίειν, ποιεῖν δ' ὑγρὰν τὴν σάρκα· καὶ ἐὰν ^γκύνουσαι πλείους ἐσθίωσιν, ^κἐκβάλλουσιν ὥσπερ καὶ τὰ πρόβατα· ταῦτα γὰρ ἐπιδηλοτέρως τοῦτο πάσχει διὰ τὰς βαλάνους. ^αΧαλαζᾶ δὲ ^βμόνον τῶν ζῶων ὧν ἴσμεν ὕς.

- 22 Οἱ δὲ κύνες κάμνουσι νοσήμασι τρισίν· ὀνομάζεται δὲ ταῦτα ^ελύττα, κυνάγχη, ποδάγρα. Τούτων ἡ ^ελύττα ἐμπίοι μανίαν, καὶ ὅταν ^δδάκη, ^ελυττώσιν ἅπαντα τὰ δηχθέντα πλὴν ^εἀνθρώπου· ^εκαὶ ἀναιρεῖ ^εδὲ τὸ νόσημα τοῦτο τὰς ^βτε κύνας ^εκαὶ ^εἂν τι δηχθῇ ὑπὸ ^ελυττώσης πλὴν ἀνθρώπου.
- 21 Ἀναιρεῖ δὲ καὶ ἡ κυνάγχη τὰς κύνας· ὀλίγαι δὲ ^εκαὶ ἐκ τῆς ποδάγρας ^επεριφεύγουσιν. Λαμβάνει ^εδ' ἡ λύττα καὶ τὰς καμήλους. Τοὺς δ' ἐλέφαντας πρὸς μὲν τὰ ἄλλα ἀρρωστήματα ἀνόσους εἶναι φασιν, ^εἐνοχλεῖσθαι δ' ὑπὸ φυσῶν.
- 23 Οἱ δὲ βόες οἱ ἀγελαῖοι νοσοῦσι δύο νόσους, ὧν τὸ μὲν ποδάγρα τὸ δὲ κραῦρος καλεῖται. Ἐν μὲν οὖν τῇ ποδάγρα τοὺς πόδας οἰδοῦσιν, οὐκ ἀποθνήσκουσι δ' ^εοὐδὲ τὰς ὀπλὰς ἀποβάλλουσιν· ^εβέλτιον δ' ^εἴσχουσι τῶν κεράτων ἀλειφομένων ^επίσση θερμῇ. Ὅταν δὲ ^εκραυρᾷ, τὸ πνεῦμα ^εγίνεται θερμὸν καὶ πυκνόν· καὶ ὅ ἐστιν ^εἐν τοῖς ἀνθρώποις πυρετός, τοῦτό ἐστιν ἐν τοῖς βουσι τὸ κραυράν. Σημεῖον δὲ τῆς ἀρρωστίας τὰ ὅτα καταβάλλουσι καὶ οὐ δύνανται ἐσθίειν. Ἀποθνήσκουσι δὲ ταχέως, καὶ ἀνοιχθέντων ὁ ^επλεύμων φαίνεται σαπρός.

^ω ποικίλην· καὶ χαίρει P.Ea. ^κ βαλάνους μόνον ἡδέως P.Da.Ea.
^γ ἐγκύνουσαι P.Da, ἔγγυνοι οὐσαι Ea. ^κ ἐκβάλλουσαι Aa. ^α χαλαζᾶ γε.
Aa, χαλαζα Aa.Ca, χαλαζῶνται P.Da.Ea. ^β τῶν ζῶων μόνον Da.
^ε λύσσα utrobique et mox λυσσῶσιν et λυσσώσης Aa.Ca. ^δ δάκη om.
Da. ^ε ἀνθρώπου] ἀνθρώπου ἀναιρεῖ· Da. ^ε καὶ om. P.Da.Ea. ^ε δὲ
om. Ca. ^β γε om. Da. ^ε καὶ—ἀνθρώπου om. Da. ^κ ἐάν P.Ea. ^ε καὶ
ante ἐκ om. Aa. ^ε περισώζονται P.Da. ^ε δ' ἡ λύττα] ταῦτα P.Da.
^ε ὀχλεῖσθαι Aa.Ca. ^ε οὐδὲ τὰς] τὰς δ' P.Da. ^ε βελτίω P.Da. ^ε ἴσχύ-
ουσι P.Aa.Ca.Ea. ^ε πίσση θερμῇ om. P.Aa.Ca.Ea. ^ε κραῦραι Aa.
^ε γίνηται Aa. ^ε ἐν om. Aa.Ca. ^ε πνεύμων Aa.Ca.

Τῶν δ' ἵππων αἱ μὲν γ' φορβάδες ἄνοσοι τῶν ἄλλων 24
 ἀρρωστημάτων εἰςὶ πλὴν ποδάγρας, α ταύτην δὲ κάμνουσι,
 καὶ ἐνίοτε ἀποβάλλουσι τὰς ὀπλάς· ὅταν δ' β ἀποβάλωσι,
 πάλιν φύουσιν εὐθύς· γίνεται γ γὰρ ἅμα τῆς ἐτέρας ὑπο-
 φυομένης ἢ τῆς ἐτέρας ὀπλῆς ἀποβολή. Σημεῖον δὲ τῆς
 ἀρρωστίας· δ ὁ γὰρ ὄρχις ἄλλεται ὁ δεξιός, ἢ ε κατὰ μέσον
 ὀλίγον κάτωθεν τῶν μυκτῆρων ς ἔγκοilon γίνεται καὶ ῥυτιδω-
 δες. Οἱ δὲ τροφίαι ἵπποι πλείστοις ἀρρωστήμασι κάμνου-
 σιν. Λαμβάνει γὰρ καὶ ς εἰλεός· σημεῖον δὲ τῆς ἀρρωστίας
 τὰ ὀπίσθια σκέλη η ἐφέλκουσιν ἐπὶ τὰ ἐμπρόσθια καὶ ὑποφέ-
 ρουσιν, ὥστε ι ὀλίγου κ συγκρούειν. Ἐάν δ' ἀσιτήσας τὰς 3
 ἔμπροσθεν ἡμέρας εἴτα μανῇ, ι αἷμα ἀφαιρῶντες βοηθοῦσι
 καὶ μ ἐκτέμνοντες. Λαμβάνει δὲ καὶ τέτανος· σημεῖον δ' αἱ
 φλέβες τέτανται πᾶσαι ν καὶ κεφαλὴ καὶ αὐχὴν, καὶ ο προ-
 βαίνει εὐθέσι τοῖς σκέλεσιν. Γίγνονται δὲ καὶ ἔμπυοι ρ οἱ ἵπ-
 ποι. Λαμβάνει δὲ καὶ ἄλλος αὐτοὺς πόνος, καλεῖται δὲ 4
 τοῦτο α κριθιᾶν· σημεῖον δὲ τοῦ ἀρρωστήματος μαλακὸς γίνε-
 ται ὁ οὐρανὸς καὶ θερμὸν πνεῖ. Ἀνιάτα δέ, ς εἰ μὴ αὐτό-
 ματα ς καταστή. ι Τό τε ν νυμφιᾶν καλούμενον, ἐν φ συμ-
 βαίνει κατέχεσθαι ς ὅταν αὐλῇ τις, καὶ x κατωπιᾶν καὶ ὅταν
 γ ἀναβῇ τις, τροχάζει, ἕως ἂν μέλλῃ z κατὰ τινος θεῖν· κατη-
 φεῖ δ' αἰεῖ, α κᾶν λυττήσῃ. Σημεῖον δὲ καὶ β τοῦτου τὰ ὦτα 5
 καταβάλλει πρὸς τὴν χαίτην καὶ πάλιν προτείνει, καὶ ἐκλεί-
 πει, καὶ c πνεῖ. d Ἀνιάτα δὲ καὶ τάδε, εἰ μὴ καρδίαν ἀλγῆσῃ
 (σημεῖον δὲ e λαπαρὸς f ὧν ἀλγεί), καὶ εἰ μὴ ἡ κύστις ς με-

γ φορβάδες P.A^a.C^a.E^a. α ἄνοσοι A^a. α ταύτην A^a.C^a. β ἀποβάλ-
 λωσι P.A^a.D^a. γ γὰρ om. C^a. d ὁ γὰρ—ἀρρωστίας om P.E^a.
 e κατὰ τὸ μέσον C^a. f ἐν κοῖλον D^a, καὶ ἔγκοilon A^a.C^a. ς ἡλεός
 A^a.C^a. η ἐφέλκουσιν ὑπὸ A^a.C^a. ι ὀλίγους A^a, ἀλλήλους P.D^a.E^a.
 κ συγκροτεῖν A^a.C^a. ι αἷμα] αἱ μὲν A^a. μ ἐκτέμνοντι A^a. ν καὶ
 ἡ κεφαλὴ P. ο προσβαίνει P.D^a. ρ οἱ om. A^a.C^a. α κριθιᾶν P, κρι-
 θίας D^a, κριθία E^a, ἡριθιᾶν A^a. ς ἂν C^a. ς κατέστη P.E^a. ι τό τε]
 τὸ δὲ A^a.C^a, om. P.E^a. ν νυμφίαν P.D^a.E^a. ς ὅταν] καὶ ὅταν A^a.C^a.
 x κατωπιᾶν P.D^a.E^a, κατωπία C^a, κατωπιᾶ A^a. γ λάβῃ C^a. z κατὰ
 τινος θεῖν] τις κατασχέειν A^a.C^a. α καὶ ὅταν λυττήσῃ A^a.C^a. β τοῦ-
 το A^a. c πίνει P.E^a, τείνει A^a.C^a. d ἀνιάται A^a.C^a. e λαπάρας
 C^a.D^a. λαπαρὸς—δὲ om. P. f ὧν om. D^a. ς μεταστῇ om. E^a.

ταστῇ (σημεῖον δὲ καὶ ^h τούτου τὸ μὴ ⁱ δύνασθαι οὐρεῖν, καὶ
 6 τὰς ὀπλὰς καὶ τὰ ἰσχία ἐφέλκει). Καὶ ^k ἐὰν σταφυλίνον
 περιχάνῃ· τούτο δ' ἐστὶν ἡλίκον σφονδύλη. Τὰ δὲ δῆγματα
 τῆς ^l μυγαλῆς καὶ τοῖς ἄλλοις ὑπόζυγίοις χαλεπά· γίνονται
 δὲ ^m φλύκταιναι. Χαλεπώτερον δὲ ⁿ τὸ δῆγμα, ἐὰν ^o κύουσα
 7 δάκῃ· ἐκρήγνυνται γὰρ αἱ ^p φλύκταιναι, εἰ δὲ μή, ^q οὐ. Ἀπο-
 κτείνει δὲ δάκνουσα ^r ἢ σφόδρα ποιεῖ ^s ἀλγεῖν καὶ ἡ καλου-
 μένη ^t χαλκὶς ὑπὸ τινῶν, ὑπὸ δ' ἐνίων ^v ζιγνίς· ἔστι δ' ὁμοιον
 ταῖς μικραῖς σαύραις, τὸ δὲ χρῶμα τοῖς ^w τυφλίνοις ὁφесιν.
 Ὅλως δὲ φασιν οἱ ἔμπειροι, σχεδὸν ὅσαπερ ^x ἄρρωστέϊ ἄν-
 θρωπος ἄρρωσθήματα, καὶ ἵππον ἄρρωστεῖν καὶ πρόβατον.
 8 Ὑπὸ φαρμάκου δὲ διαφθείρεται καὶ ἵππος καὶ πᾶν ὑπόζυγιον
 σανδαράκης· δίδεται δ' ^y ἐν ὕδατι καὶ διηθείται. Καὶ ἐκβάλ-
 λει δὲ κύουσα ἵππος ὁσμὴν λύχνου ἀποσβεννυμένον· συμβαίνει
 9 δὲ τούτο καὶ γυναιξὶν ἐνίαις κυούσαις. Περὶ μὲν οὖν τὰς
 νόσους ^z τῶν ἵππων τούτων ἔχει τὸν τρόπον, τὸ δ' ἵππομανὲς
 καλούμενον ἐπιφύεται μὲν, ὥσπερ ^a λέγεται, τοῖς ^b πῶλοις,
 αἱ δ' ^c ἵπποι ^c περιλείχουσαι καὶ ^d καθαίρουσαι ^e ἀποτρώγουσιν
 αὐτό· τὰ δ' ^f ἐπιμυθενόμενα πέπλασται μᾶλλον ^g ὑπὸ γυναι-
 10 κῶν καὶ τῶν περὶ τὰς ^h ἐπωδᾶς. Ὁμολογουμένως δὲ καὶ τὸ
 καλούμενον ⁱ πῶλιον ^k αἱ ἵπποι προεκβάλλουσι πρὸ τοῦ πῶ-
 λου. Γινώσκουσι δ' οἱ ἵπποι καὶ τὴν φωνὴν ἀκούοντες τῶν
 ἵππων, οἷς ἂν μαχεσάμενοι τύχωσιν. Χαίρουσι δ' οἱ ἵπποι
 τοῖς λειμῶσι καὶ τοῖς ἔλεσιν· καὶ γὰρ τῶν ὑδάτων τὰ θολερὰ

^h τούτου τὸ] τούτο A^a.Ca. ⁱ δύνασθαι A^a. ^k ἂν στ. π. C^a,
 ἐὰν σταφυλίνον π. D^a, τυφλός· οἶονπερ ἡ χάνη P. et, qui χάνη, E^a.
^l μυγαλῆς A^a, μεγάλῃς P.C^a.E^a. ^m φλεκταῖναι A^a, φλυκταῖναι. εἰ δὲ
 μή, οὐκ ἀποκτείνει C^a. γίνονται δὲ φλύκταιναι om. P.E^a. · ⁿ τὸ om. A^a.
^o κύουσαν P. ^p φλυκταῖναι C^a, φλεκτάναι A^a. ^q οὐκ ἀποκτείνει. ἔτι δὲ
 A^a.C^a, οὐ. ἀποτείνει δὲ P.E^a. ^r ἢ om. A^a.C^a. ^s ἀλγεῖν] πονεῖν A.C^a.
^t χαλκίς D^a. ^v ζιγνίς A^a, ζιγνύς D^a, δειγνύς P, δειμνύς E^a. ^w τυφλοῖς
 A^a.C^a. ^x ἄρρωστοῦσιν ἀνθρώποις ἄρρωσθήματα E^a, ἄρρωσθήματα ἄρρω-
 στεῖ ἀνθρώπος A^a.C^a. ^y ἐν ὕδατι] καὶ ἐν νυκτὶ P.E^a. ^z τῶν ἵππων om.
 P.E^a. ^a εἴρηται D^a. ^b πωλίους A^a.C^a. ^c περιλείχουσι A^a.C^a.
^d καθαίρουσαι P.D^a, καθαίρουσιν A^a.C^a. ^e ἀποτρώγουσαι A^a, περιτρώ-
 γουσιν P.D^a.E^a. ^f μυθενόμενα A^a.C^a. ^g ἀπὸ P.E^a. ^h ἐπαίδας P,
 ἐπαιουδᾶς E^a. ⁱ πῶλιον E^a. ^k αἱ] οἱ A^a, om. C^a.

πίνουσι, κἂν ἥ καθαρά, ἀνατρέπουσιν αὐτὰ οἱ ἵπποι ταῖς ὀπλαῖς, εἶτα πιούσαι ¹ λούονται. Καὶ γὰρ ὅλως ἐστὶ φι-
 λούττρον τὸ ζῶον ² καὶ φίλυδρον· διὸ καὶ ἡ τοῦ ποταμίου
 ἵππου φύσις οὕτω συνέστηκεν. Ὁ δὲ βούς τούναντίον τοῦ
 ἵππου· ἂν γὰρ μὴ καθαρὸν ³ ἢ τὸ ὕδωρ καὶ ψυχρὸν καὶ ἀκέ-
 ραιον, οὐκ ἐθέλει ⁴ πιεῖν.

Οἱ ⁵ ὄνοι νοσοῦσι μάλιστα νόσον μίαν, ἣν καλοῦσι μη-
 λίδα. Γίνεται δὲ περὶ τὴν κεφαλὴν πρῶτον, καὶ ⁶ ῥεῖ ⁷ φλέ-
 γμα κατὰ τοὺς μυκτῆρας ⁸ παχὺ καὶ πυρρὸν· ἐὰν δὲ πρὸς
 τὸν ⁹ πλεύμονα καταβῇ, ¹⁰ ἀποκτείνει· τὰ ¹¹ δὲ περὶ τὴν κεφα-
 λὴν ¹² πρῶτον οὐ θανάσιμα. Δυστριγότατον ¹³ δ' ἐστὶ ¹⁴ τῶν
 τοιούτων ζῴων· διὸ ¹⁵ καὶ περὶ τὸν Πόντον καὶ τὴν ¹⁶ Σκυθι-
 κὴν οὐ γίνονται ¹⁷ ὄνοι.

Οἱ ¹⁸ ἐλέφαντες κάμνουσι τοῖς φυσώδεσι νοσήμασιν· ¹⁹ διὸ ²⁰
 οὔτε τὸ ὑγρὸν περίττωμα προῖεσθαι δύναται οὔτε ²¹ τὸ τῆς
 κοιλίας. ²² Καὶ ἐὰν γῆν ἐσθίῃ, μαλακίζεται, ²³ ἐὰν μὴ συνε-
 χῶς· ²⁴ εἰ δὲ συνεχῶς, οὐδὲν βλάπτεται. Καταπίνει δὲ ²⁵ καὶ
 λίθους ἐνίστε. Ἀλίσκεται δὲ καὶ διαρροία· ὅταν ²⁶ δ' ²⁷ ἄλῳ, ἰα-
 τρεύουσιν ὕδωρ θερμὸν διδόντες πίνειν, καὶ τὸν χόρτον εἰς
 μέλι βάπτοντες διδῶσιν ἐσθίειν, καὶ ἴστησιν ἐκάτερον τού-
 των. Ὅταν δὲ ²⁸ κοπιᾷσωσι διὰ τὸ μὴ κοιμηθῆναι, ἀλλ' ²⁹ τρι-
 βόμενοι καὶ ἐλαίῳ καὶ ὕδατι ³⁰ θερμῷ τοὺς ὤμους ὑγιαίνουν.
 Καὶ ὅταν τοὺς ὤμους ἀλγῇ, ὕεια ³¹ κρέα ὀπτήσαντες προστι-
 θέασι, καὶ βοηθεῖ αὐτοῖς. Ἐλαιον ³² οἱ μὲν πίνουσιν οἱ ³³ δ' οὐ
 τῶν ἐλεφάντων· ³⁴ κἂν τύχη σιδήριον ³⁵ οἱ ἐν τῷ σώματι ἐνόν,

¹ λούονται A^a. ² καὶ ἔτι φίλυδρον P.D^a. ³ φύσις ἵππου D^a. ⁴ ἢ] ἔστι P.E^a. ⁵ πίνειν A^a. ⁶ ῥεῖ P.D^a. ⁷ ρεύμα D^a. ⁸ παχὺ A^a.Ca. ⁹ πνεύμονα P.A^a.Ca. ¹⁰ ἀποθήσκονσι A^a.Ca. ¹¹ δὲ post κεφαλὴν P. ¹² πρῶτον om. A^a.Ca. ¹³ τὸ τοιούτων ζῶον P.D^a.E^a. ¹⁴ καὶ ante περὶ om. P.E^a. ¹⁵ σκυθίαν P.D^a.E^a. ¹⁶ ὄνοι] οἱ ὄνοι P.E^a. ¹⁷ διὸ οὕτως A^a. ¹⁸ τὰ τῆς A^a.Ca. ¹⁹ καὶ ἐὰν γῆν] κἂν γὰρ A^a.Ca. ²⁰ ἐὰν Ca. ²¹ εἰ] ἂν A^a.Ca. ²² καὶ om. P.E^a. ²³ ἄλῳσιν D^a. ἀνώσιν A^a.Ca. ²⁴ κοπιᾷσιν P.D^a.E^a. ²⁵ θερμῷ] πολλῷ P.E^a. ²⁶ κρέη P. ²⁷ καὶ ἐὰν Ca. ²⁸ οἱ om. A^a.Ca.

Ρ τὸ ἔλαιον ἐκβάλλει, ὅταν ^q πίνωσιν, ὡς φασί· τοῖς δὲ ^r μὴ πίνουσι ρίζαν ἐψήσαντες ^s ἐν ἐλαίῳ διδόασιν.

Περὶ μὲν οὖν τῶν τετραπόδων ζώων τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον, ²⁷ τῶν δ' ἐντόμων τὰ πλείστα ^t εὐθηνεῖ ἐν ἥπερ ὥρα καὶ ^v γίνεταί, ὅταν τοιοῦτον ἢ τὸ ^w ἔτος οἶον τὸ ἔαρ, ὑγρὸν καὶ ² ἀλεεινόν. Ταῖς δὲ μελίτταις ἐγγίνεται ἐν τοῖς σμήνεσι θηρία ^a λυμαίνεται τὰ κηρία, τό ^x τε σκωλήκιον τὸ ^y ἀραχνιὸν καὶ λυμαίνόμενον τὰ κηρία (καλεῖται δὲ κλῆρος, οἱ δὲ ^z πυραύστην καλοῦσιν· ^a ὅς ἐντίκτει ἐν τῷ κηρίῳ ὅμοιον ^b ἑαυτῷ οἶον ἀράχμιον, καὶ νοσεῖν ποιεῖ τὸ σμήνος), καὶ ἄλλο θηρίον, οἶον ὁ ^c ἡπίολος ὁ περὶ τὸν λύχνον ^d πετόμενος· οὗτος ἐντίκτει ^e τι χνοῦ ^f ἀνάπλεων, καὶ οὐ ^g κεντεῖται ὑπὸ τῶν μελιττῶν, ἀλλὰ ^h μόνον φεύγει ⁱ καπνιζόμενος. Ἐγγίνονται δὲ καὶ κάμποι ἐν τοῖς σμήνεσιν, ^k ἃς καλοῦσι τερηδόνας· ^l ἃς οὐκ ἀμύνονται αἱ μελίτται. ¹ Νοσοῦσι δὲ μάλιστα ὅταν ἐρυσιβώδη τὰ ἄνθη ἢ ὕλη ἐνέγκῃ, καὶ ἐν τοῖς ἀνχημεροῖς ἔτεσιν. Πάντα δὲ τὰ ἔντομα ἀποθνήσκει ^m ἐλαιούμενα· τάχιστα ⁿ δ', ἂν τις τὴν κεφαλὴν ἀλείψας ἐν τῷ ἡλίῳ θῇ.

²⁸ ⁿ Διαφέρει δὲ τὰ ζῶα κατὰ τοὺς τόπους· ὥσπερ γὰρ ἐν τισιν ἔνια οὐ ^o γίνεται παντάπασιν, οὕτως ^p ἐν ἐνίοις τόποις ^o γίνεται μὲν ἐλάττω δὲ καὶ ^q ὀλιγοβιώτερα, καὶ οὐκ εὐημερεῖ. Καὶ ἐνίοτε ἐν τοῖς πάρεγγυς τόποις ἢ διαφορὰ γίνεται τῶν τοιούτων, οἶον τῆς Μιλησίας ἐν τόποις γειτνιώσιν ἀλ-

Ρ ἐκβάλλει τὸ ἔλαιον A^a.C^a. q πίνωσιν A^a.C^a, πῖν P.E^a. r μὴ πίνουσι] μὴ πίνουσι τὸν οἶνον A^a, πίνουσι τὸν οἶνον C^a, ὄνοις P.D^a.E^a. s ἐν om. P.D^a.E^a. t εὐθενεῖ D^a, εὐσθενῇ A^a, ἢ C^a. v γίνονται A^a.C^a. w ἔτος A^a. x τε] δὲ A^a.C^a. y ἀράχμιον οὖν καὶ A^a. z πυραύστην D^a, πῦρ αὐτὴν P.E^a. a ὡς A^a.C^a. b ἑαυτῷ] ἐν αὐτῷ A^a.C^a. c ἡπίολος A^a. et gc. C^a, ἡπιόλιτος pr. C^a. d πετόμενος A^a. e τι χνοῦ] χνοῦν C^a, χοῦν A^a. f ἀναπλέων D^a, ἀναπνέων A^a.C^a. g κεντᾶται P.A^a.D^a. h μόνος C^a. i καπνιόμενος P.E^a. k ἃς καλοῦσι τερηδόνας om. A^a.C^a, τερηδόνας om. E^a. et in lacuna P. l νοσοῦσι δὲ μάλιστα om. P.D^a.E^a. m ἡλιούμενα P.E^a. n ὅλως δὲ διαφέρει τὰ ζῶα κατὰ P.D^a.E^a. o γίνονται utrobique P.D^a.E^a. p ἐν om. D^a.E^a. q πολυχρονιώτερα P.D^a.E^a.

λήλοις ἔνθα μὲν γίνονται τέττιγες [†] ἔνθα δ' οὐ γίνονται, καὶ ἐν Κεφαληνίᾳ ποταμὸς διείργει, ^ς οὐ ἐπὶ τὰδε μὲν γίνονται τέττιγες, ἐπ' ἐκεῖνα δ' οὐ γίνονται. [†] Ἐν δὲ ^ν Πορροσελήνῃ ^ς ὁδὸς ^ω διείργει, ἧς ἐπ' ἐκεῖνα μὲν γαλῇ γίνεται, ἐπὶ θάτερα δ' οὐ γίνεται. Καὶ ἐν τῇ ^χ Βοιωτίᾳ ἀσπάλακες περὶ μὲν ^γ τὸν Ὀρχομενὸν πολλοὶ γίνονται, ἐν δὲ τῇ ^ς Λεβαδιακῇ γειτνίωσιν οὐκ εἰσὶν, ^ς οὐδ' ἂν τις ^β κομίσῃ, ^ς ἐθέλουσιν ὀρύττειν. Ἐν Ἰθάκῃ δ' οἱ δασύποδες, εἰάν τις ἀφῇ κομίσας, οὐ δύνανται ^ς ζῆν, ἀλλὰ φαίνονται τεθνεώτες ^δ πρὸς τῇ θαλάττῃ ^ς ἐστραμμένοι, [†] ἥπερ ἂν εἰσαχθῶσιν. Καὶ ἐν μὲν ^ς Σικελίᾳ ^β ἵππομύρμηκες οὐκ εἰσὶν, ἐν δὲ Κυρήνῃ οἱ ^ι φωνοῦντες βάτραχοι ^κ πρότερον οὐκ ἦσαν. Ἐν δὲ Λιβύῃ ^ι πάσῃ οὔτε ^μ σὺς ^δ ἄγριός ^ν ἐστὶν οὔτ' ἔλαφος οὔτ' αἰξ ἄγριος· ^ο ἐν δὲ τῇ Ἰνδικῇ, ὡς φησὶ Κτησίας οὐκ ὦν ἀξιόπιστος, ^ρ οὔτ' ἄγριος οὔτε ἡμερος ^υς, τὰ δ' ^q ἄναιμα καὶ τὰ φωλῶντα [†] πάντα μεγάλα. Καὶ ἐν μὲν τῷ Πόντῳ οὔτε ^ς τὰ μαλάκια γίνεται οὔτε τὰ ὀστρακόδερμα, ^ν εἰ μὴ ἐν τισὶ τόποις ^ω ὀλίγα· ἐν δὲ τῇ ἐρυθρᾷ θαλάττῃ ὑπερμεγέθη τὰ ὀστρακόδερμα πάντα. Ἐν ^ς δὲ Συρίᾳ ^ς τὰ πρόβατα τὰς οὐρὰς ἔχει τὸ πλάτος ^γ πῆχεως, τὰ δ' ὅτα αἱ αἰγες σπιθαμῆς καὶ παλαιστῆς, καὶ ἔναι συμβάλλουσι κάτω τὰ ὅτα ^ς πρὸς τὴν γῆν· καὶ ^ς οἱ βόες, ὥσπερ ^β αἱ κάμηλοι, ^ς χαίτας ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ἀκρωμίων. Καὶ ἐν ^δ Λυκίᾳ αἱ αἰγες κείρονται, ὥσπερ ^ς τὰ πρόβατα παρὰ τοῖς ἄλλοις. Καὶ ἐν ^δ

[†] ἐπέκεῖνα δ' οὐ γίνεται A^a.C^a. ^ς οὐ ἔπειτα γίνονται A^a.C^a. [†] ἐν] εἰν A^a. ^ν πορροσελήνη D^a. ^ω διείργη A^a. ^χ βοιωτίδι A^a, βοιωτίδι οἱ C^a. ^γ τὴν ὀρχομενίαν C^a, τὴν ὀρχωμανίαν A^a. ^ς λεβαδιακῇ rc. A^a, λεβαδικῇ P.D^a.E^a, λεβεδιακῇ C^a, λεβεσσιακῇ A^a. ^ς οὐδ'] οὐ δ' P.E^a. ^β κομισθῇ P.A^a.C^a.E^a. ^ς τελοῦσιν C^a, τενούσιν A^a. ^δ πρὸς] καὶ πρὸς A^a.C^a, ἐν D^a. ^ς ἐστρεμμένοι E^a, ἡστρεμμένοι P. [†] ἥπερ] οἱ A^a.C^a. ^ς σικελίοις D^a. ^β ἵπποις μύρμηκες D^a, ἵππης μύρμηκες E^a, οἱ ἵππεῖς μύρμηκες A^a.C^a, μύρμηκες post lacunam P. ^ι φθονοῦντες A^a.C^a. ^κ οὐκ εἰσὶ πρότερον P.D^a.E^a. ^ι πάσῃ om. A^a.C^a. ^μ σὺς om. P.E^a. ^ν ἐστὶν om. P in lacuna. ^ο ἐν δέ] οὐδ' ἐν C^a, οὐτ' ἐν A^a. ^ρ οὔτε ἡμερος οὔτ' ἄγριος P.D^a. ^q ἔναιμα C^a, ἔναιμα A^a. [†] πάντα om. P.E^a. ^ς τὰ om. P. [†] ὀστρ.] ὀστρ. πάντα P.D^a. ^ν εἰ—πάντα om. P.E^a. ^ω ὀλίγοις C^a.D^a. ^χ δὲ τῇ συρίᾳ D^a. ^γ πῆχεος P.C^a.D^a.E^a. ^ς πρὸς τὴν γῆν] ἀλλήλαις P.D^a. ^ς αἱ A^a. ^β οἱ P.D^a, καὶ αἱ A^a.C^a. ^ς χαίτας] κάλας P.D^a.E^a. ^δ κυλικίᾳ P.D^a. ^ς τὰ] καὶ τὰ A^a.C^a.

μὲν Λιβύῃ εὐθὺς ^ι γίνεται ^ε κέρατα ἔχοντα ^η τὰ κερατώδη τῶν ^ι κριῶν, οὐ μόνον ^κ οἱ ^ι ἄρνες, ὥσπερ ^μ Ὀμηρὸς φησιν, ἀλλὰ καὶ τὰλλα· ^ν ἐν δὲ τῷ Πόντῳ περὶ τὴν Σκυθικὴν τοῦ-
 γαντίον· ἀκέρата γὰρ γίνονται. Καὶ ἐν Αἰγύπτῳ τὰ ^ο μὲν
 ἄλλα μείζω ἢ ἐν τῇ ^ρ Ἑλλάδι, καθάπερ οἱ βόες καὶ τὰ πρό-
 βατα, τὰ ^δ ἐλάττω, οἶον ^q οἱ ^ρ κύνες καὶ λύκοι καὶ ^σ λαγωοὶ
 καὶ ἀλώπεκες καὶ κόρακες καὶ ἰέρακες, ^τ τὰ δὲ παραπλήσια,
⁸ οἷον κορώναι καὶ αἰγες. Αἰτιῶνται δὲ τὰς τροφάς, ὅτι τοῖς
 μὲν ^ν ἄφθονος τοῖς δὲ σπανία, οἶον τοῖς λύκοις ^ω καὶ τοῖς
 ἰέραξι, τοῖς δὲ σαρκοφάγοις ^z ὀλίγη· σπάνια γὰρ τὰ μικρὰ
 ὄρνεα· τοῖς δὲ δασύποσι, καὶ ὅσα ^υ μὴ σαρκοφάγα, ὅτι οὗτ'
⁹ ἀκρόδρνα ^σ οὗτ' ὁπώρα χρόνιος. Πολλαχοῦ δὲ καὶ ἡ κρᾶσις
 αἰτία, οἶον ἐν τῇ Ἰλλυρίδι ^α καὶ τῇ Θράκῃ καὶ τῇ Ἡπείρῃ
^β οἱ ὄνοι μικροί, ἐν δὲ τῇ ^γ Σκυθικῇ καὶ Κελτικῇ ὅλως οὐ
 γίνονται· δυσχείμερα γὰρ ^δ ταῦτα. Ἐν ^ε δ' Ἀραβίᾳ ^ς σαῦ-
 ραι μείζους ^ε πηχυαίων γίνονται ^η καὶ μύες ^ι πολὺ μείζους τῶν
 ἀρουραίων, τὰ μὲν ^κ ἔμπροσθεν σκέλη ἔχοντες ^ι καὶ σπιθαμῆς,
 τὰ ^δ ὀπίσθια ὅσον ἄχρι τῆς πρώτης καμπῆς τῶν δακτύλων.
¹⁰ Ἐν δὲ τῇ Λιβύῃ ^μ τὸ τῶν ὄφρων ^ν μέγεθος γίνεται ^ο ἁπλα-
 τον, ὥσπερ καὶ λέγεται· ἤδη γάρ ^ρ φασὶ τινες προσπλεύ-
 σαντες ἰδεῖν ὅστ᾽ αὖ βοῶν πολλῶν, ^q ἃ δῆλον γενέσθαι αὐτοῖς
 ὅτι ^ρ ὑπ' ὄφρων ἦν ^σ κατεδηδεσμένα· ἀναγομένων γὰρ ^τ ταχὺ

^ι γίνονται D^a. ^ε κενὰ τὰ P.E^a. ^η τὰ om. A^a.Ca. ^ι κριῶν] (φών
 Schneiderus. ^κ οἱ] δ' οἱ A^a.Ca. ^ι ἄρνες] codices ἄρρνες. ^μ φησὶν
 Ὀμηρος A^a.Ca. ^ν ἐν δὲ] ἐν μὲν E^a, καὶ ἐν μὲν P. ^ο μὲν] μὲν οὖν A^a.Ca.
 P λεβάδι C^a. ^q οἱ om. D^a. ^ρ κύνες καὶ λύκοι] ὄνοι καὶ λύκοι P, λύκοι
 καὶ ὄνοι D^a. ^σ λαγοὶ P.D^a.E^a. ^τ τὰ δὲ] τὰ τε A^a.Ca.D^a. ^ν ἀφθόνως
 τοῖς δὲ σπανίως P.D^a. ^ω καὶ ἰέραξι. τοῖς μὲν γὰρ σαρκοφάγοις A^a.Ca.
^z ὀλίγη] ἡ ὕλη D^a. ^υ μὴ] οὐ P.D^a. ^ς οὗθ' ἡ ὁπώρα χρόνιος. πολλὰ
 A^a.Ca. ^α καὶ τῇ Θρ. καὶ] καὶ ἐν τῇ παρούσῃ καὶ ἐν A^a.Ca. ^β οἱ ὄνοι]
 οἶον οἱ E^a. οἱ P. ^γ κελτικῇ καὶ σκυθικῇ C^a, κεντικῇ καὶ σκυθικῇ A^a.
^δ ταῦτα] πάντα A^a.Ca. ^ε δ' ἀραβία A^a, δὲ τῇ ἀραβίᾳ D^a. ^ς σαῦροι A^a.
^ε πηχέων A^a, πήχεων C^a. ^η καὶ] δὲ καὶ P.D^a. ^ι πολλοὶ A^a.Ca.D^a.E^a.
^κ πρόσθια D^a. ^ι καὶ om. D^a. ^μ τὸ om. P.E^a. ^ν μέγεθος] γένος D^a.
^ο ἁπλοτον pr. A^a, ἁπλετον corr. ^ρ τινὲς φασιν P.D^a. ^q ἃ δῆλον γε-
 νέσθαι] καὶ δῆλον ἦν P.D^a. ^ρ ὑπ' ὀφρων] ὑπὸ τῶν D^a. ^σ κατεδηδομένα A^a.
^τ διώκειν ταχὺ A^a.Ca.

διώκειν τὰς τριήρεις ^ν αὐτούς, καὶ ^ω ἐνίοις αὐτῶν ^x ἐμβαλεῖν
^γ ἀνατρέψαντας τὴν τριήρη. Ἔτι ^z δὲ λέοντες ^a μὲν ἐν τῇ ¹¹
 Εὐρώπῃ μᾶλλον, καὶ τῆς Εὐρώπης ἐν τῷ μεταξὺ ^b τόπῳ ^c τοῦ
^d Ἀχελώου καὶ ^e Νέσσου παρδάλεις ^δ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἐν δὲ τῇ
 Εὐρώπῃ οὐ γίνονται. Ὅλως δὲ τὰ μὲν ἄγρια ἀγριώτερα
 ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἀνδριώτερα ^f ^δ ἐν τῇ Εὐρώπῃ πάντα, ^g πολυ-
 μορφότατα ^h ^δ ἐν τῇ Λιβύῃ καὶ λέγεται ⁱ δέ τις παροιμία,
 ὅτι “ αἰὶ ^k Λιβύῃ φέρει τι ^l καινόν.” Διὰ γὰρ τὴν ἀνομβρίαν ¹²
 μίσγεσθαι δοκεῖ ἀπαντῶντα πρὸς τὰ ^m ὕδατια καὶ τὰ μὴ
 ὁμόφυλα, καὶ ἐκφέρειν ὧν οἱ χρόνοι ⁿ οἱ τῆς κησεως οἱ αὐτοὶ
 καὶ τὰ μεγέθη μὴ πολὺ ^o ἀπ’ ἀλλήλων πρὸς ἄλληλα ^p δὲ
 πρᾶννεται διὰ τὴν τοῦ ^q ποτοῦ χρεῖαν. Καὶ γὰρ ^r καὶ δέον- ¹³
 ται τοῦ πίνειν τούναντίον τῶν ἄλλων τοῦ χειμῶνος μᾶλλον ἢ
 τοῦ θέρους· διὰ γὰρ τὸ μὴ εἰσθῆναι ὕδατα γίνεσθαι τοῦ θέ-
 ρους ἀσύννηθες αὐτοῖς τὸ πίνειν ἐστίν. Καὶ οἱ γε μῖνες ὅταν
^s πίωσιν, ἀποθνήσκουσιν. Γίνεται δὲ καὶ ἄλλα ἐκ μίξεως μὴ
 ὁμοφυλῶν, ὥσπερ καὶ ἐν Κυρήνῃ ^t οἱ λύκοι μίσγονται ταῖς
 κυσὶ ^v καὶ γεννῶσι, ^w καὶ ἐξ ἀλώπεκος ^x καὶ κυνὸς οἱ Λα-
 κωνικοί. Φασὶ δὲ καὶ ἐκ τοῦ ^y τίγριος καὶ κυνὸς γίνεσθαι ¹⁴
 τοὺς Ἰνδικούς, οὐκ εὐθὺς δὲ ἄλλ’ ^z ἐπὶ ^a τῆς τρίτης μίξεως·
 τὸ γὰρ πρῶτον γεννηθὲν θηριῶδες γίνεσθαι φασιν. Ἀγρον-
 τες δὲ δεσμεύουσιν εἰς τὰς ἐρημίας ^b τὰς κύνας· καὶ πολλὰι
 κατεσθίνονται, εἰ μὴ τύχῃ ὀργῶν πρὸς τὴν ὀχείαν τὸ θη-
 ρίον.

^v αὐτὰς Α^a. ^w ἐνίοι Α^a.C^a, ἐνίοι Ρ.Ε^a. ^x ἐμβαλλεῖν D^a, ἐκβάλλειν Ρ.Ε^a. ^y ἀνατρέψαντες Α^a.C^a, ἀναστρέψαντα εἰς Ρ.Ε^a, ἀναστρέψασαν D^a.
^z δὲ om. Α^a.C^a. ^a μὲν om. Ρ.Ε^a. ^b τόπῳ om. Ρ.Ε^a. ^c τοῦ] ἐν τοῖς
 τοῦ Α^a.C^a. ^d ἀχελαίου Α^a. ^e μέσσου Ε^a, μέσου Ρ, νέσσου μόνον D^a,
 νέσσου ποταμοῦ Α^a.C^a. ^f δὲ πάντα τὰ ἐν τῇ εὐρώπῃ Ρ.Δ^a. ^g πολυμορφώ-
 τερα Α^a. ^h ^δ] δὲ τὰ Ρ.Δ^a.Ε^a. ⁱ δέ om. Α^a. ^k φέρει τι ἢ Λιβύῃ Ρ.Δ^a.Ε^a.
^l καινόν Ρ. ^m ὕδατα C^a. ⁿ οἱ ante τῆς om. Ρ.Δ^a. ^o ἀπ’ om. Α^a.D^a.
^p δὲ] τὰ δὲ Ρ.Ε^a. ^q τόπου Ρ.Ε^a, ποταμοῦ (omisso τοῦ) ΡΓ. Α^a. ^r καὶ
 δέονται] ἐνδέονται Α^a.C^a. ^s πίωσιν Α^a. ^t μίσγονται οἱ λύκοι τοῖς
 Ρ.Δ^a.Ε^a. ^v καὶ γεννῶσι om. Ρ.Ε^a. ^w καὶ om. Α^a.C^a. ^x καὶ κυνὸς] τινὸς
 Ρ.Ε^a. ^y τίγριος καὶ] ἀγρίου Ρ.Ε^a. ^z ἐπὶ] ἐκ D^a. ^a τῆς om. Ρ.Ε^a.
^b τοὺς Α^a.

29 Ποιοῦσι ^c δ' οἱ τόποι διαφέροντα καὶ τὰ ἤθη, οἷον ^d οἱ ὀρεινοὶ καὶ τραχεῖς τῶν ἐν τοῖς ^e πεδινοῖς καὶ μαλακοῖς· καὶ γὰρ τὰς ὄψεις ἀγριώτερα καὶ ἀλκιμώτερα, καθάπερ καὶ οἱ ἐν τῷ Ἀθῶ ^f ὕες· τούτων γὰρ οὐδὲ τὰς θηλείας ὑπομέ-
 νουσι τῶν κάτω οἱ ἄρρενες. Καὶ πρὸς τὰ δῆγματα δὲ τῶν θηρίων μεγάλην ἔχουσιν αἱ χῶραι διαφοράν, οἷον περὶ μὲν Φάρον καὶ ἄλλους τόπους οἱ σκορπίοι οὐ χαλεποί, ἐν ἄλλοις δὲ τόποις καὶ ἐν τῇ ^g Καρίᾳ πολλοὶ καὶ μεγάλοι καὶ χαλε-
 ποὶ γίγνονται, ^h καὶ τινὰ πατάξωσιν ἄνθρωπον ⁱ ἢ θηρίον, ^k ἀποκτείνουσι, καὶ τὰς ὕς, αἱ ἥκιστα αἰσθάνονται τῶν ἄλλων δηγμάτων, καὶ τούτων τὰς μελαίνας μᾶλλον ἀποκτείνουσιν·
^l τάχιστα δ' ἀπόλλυνται αἱ ὕες πληγεῖσαι, εἰς ὕδωρ
^m ἔλθωσιν. Τὰ τε τῶν ὄψεων δῆγματα πολὺ διαφέρουσιν. Ἦ τε γὰρ ἀσπίς ἐν Λιβύῃ γίνεται, ⁿ ἐξ οὗ ὄψεως ποιοῦσι τὸ σηπτικόν, καὶ ἄλλως ^o ἀνιάτως. Γίνεται δὲ καὶ ἐν τῷ Ρσιλφίῳ ^p τι ^q ὀφείδιον, οὗ καὶ λέγεται ἄκος εἶναι λίθος ^r τις, ὃν λαμβάνουσιν ἀπὸ τάφου βασιλέως τῶν ἀρχαίων καὶ ἐν
⁴ οἷν ἀποβάψαντες πίνουσιν. Τῆς δ' Ἰταλίας ἐν τισὶ τό-
 ποις καὶ τὰ τῶν ^s ἀσκαλαβωτῶν δῆγματα θανάσιμά ^t ἐστίν. Πάντων δὲ χαλεπώτερα· ^t ἐστὶ τὰ δῆγματα τῶν ἰοβόλων, εἰς τύχη ἀλλήλων ἐδηδοκότα, οἷον ^v σκορπίον ἔχης. Ἔστι δὲ τοῖς πλείστοις αὐτῶν πολέμιον τὸ τοῦ ἀνθρώπου πτύε-
⁵ λον. Ἔστι δέ τι ^w ὀφείδιον μικρόν, ὃ καλοῦσιν τινες ^x ἱερόν, ὃ οἱ πάντῃ μεγάλοι ὄφεις φεύγουσιν· γίνεται δὲ τὸ ^y μέγιστον πηχυαῖον, καὶ δασὺ ἰδεῖν· ὃ τι δ' αὖν δάκη, εὐθὺς σήπεται ^z τὸ κύκλω. Ἔστι ^a δὲ καὶ ἐν τῇ Ἰνδικῇ ^w ὀφείδιόν ^b τι, οὗ μόνου φάρμακον οὐκ ἔχουσιν.

^c δὲ καὶ οἱ τόποι διαφέροντα τὰ P.D^a.E^a. ^d οἱ om. A^a. ^e πεδίοις P.D^a.E^a. ^f ὕς A^a.C^a. ^g σκυθία A^a.C^a.D^a. ^h καὶ ἐάν P.D^a.E^a. ⁱ ἢ] ἢ τι ἄλλο A^a.C^a. ^k κτείνουσι P.A^a.C^a.E^a. ^l τάχιστα] μάλιστα P.D^a.E^a. ^m ἀπέλθωσι A^a.C^a. ⁿ ἐξ οὗ ὄψεως ποιοῦσα C^a, ἔξω τοῦ ὄψεως ποιοῦσα D^a. ^o ἀνιάτος A^a.C^a.D^a. ^p ρσιλφίῳ τι] ρσιλφιώδει P.E^a. ^q ὀφίδιον D^a. ^r τις om. A^a.C^a. ^s σκαλαβωτῶν A^a. ^t εἰς utrobique A^a. ^v σκορπίου rc. A^a, σκορπίος P.E^a. ^w ὀφίδιον utrobique D^a. ^x ἱερόν P.E^a. ^y μέγιστον] μέγεθος τούτου A^a.C^a. ^z τὸ κύκλω om. P.E^a. ^a δέ] δέ τι A^a. ^b τι om. P.E^a.

Διαφέρει δὲ τὰ ζῶα τῷ εὐμερεῖν ἢ τοῦναντίον καὶ περὶ 30
τὰς κήσεις. Τὰ μὲν γὰρ ὀστρακόδερμα, οἷον κτένες καὶ
^c ἅπαντα τὰ ὀστρεώδη καὶ τὰ μαλακόστρακα, ἄριστα ^e ἐστὶν
ὅταν κύη, ^d οἷον τὰ караβώδη. ^e Λέγεται ^f δὲ κήσις καὶ
τῶν ὀστρακοδέρμων· τὰ μὲν γὰρ μαλακόστρακα καὶ ὀχευό-
μενα ὁράται καὶ ἀποτίκτοντα, ἐκείνων δ' οὐθέν. Καὶ τὰ ²
μαλάκια δὲ κύντα ἄριστα, οἷον τευθίδες τε καὶ σηπία καὶ
πολύποδες. Οἱ δ' ^g ἰχθύς ἀρχόμενοι μὲν ^h κυτσκεσθαι σχε-
δὸν ἀγαθοὶ πάντες, προΐουσης δὲ τῆς κήσεως οἱ μὲν οἱ δ' οὐ.
Κύνουσα μὲν οὖν ἀγαθὴ μαινίς· μορφὴ δὲ τῆς θηλείας ³
στρογγυλωτέρα, ὁ δ' ⁱ ἄρρην μακρότερος καὶ ^k πλατύτερος·
συμβαίνει δ' ἀρχομένης κυτσκεσθαι τῆς θηλείας τοὺς ἄρρενας
μέλαν τὸ χρῶμα ἴσχειν καὶ ποικιλώτερον, καὶ ^l φαγεῖν χει-
ρίστους εἶναι· καλοῦνται δ' ὑπ' ἐνίων τράγοι ^m περὶ τοῦτον
τὸν χρόνον. Μεταβάλλουσι ⁿ δὲ καὶ οὓς καλοῦσι κοττύ-⁴
φους καὶ κίχλας ^o καὶ ἡ καρίς τὸ χρῶμα κατὰ τὰς ^p ὥρας,
ὥσπερ ἔνια τῶν ὀρνέων· τοῦ μὲν γὰρ ἔαρος μέλανες γίνονται,
^q εἴτα ἐκ τοῦ ἔαρος λευκοὶ πάλιν. Μεταβάλλει δὲ καὶ ἡ
φυκὶς τὴν χροάν· τὸν μὲν γὰρ ἄλλον χρόνον λευκὴ ἐστὶ,
τοῦ δ' ἔαρος ποικίλη· μόνη δ' ^r αὕτη τῶν θαλαττίων ἰχθύων
^s στιβαδοποιεῖται, ὡς φασί, καὶ τίκτει ἐν ^t τῇ στιβάδι.
Μεταβάλλει δὲ καὶ ἡ μαινίς, ὥσπερ εἴρηται, καὶ ἡ ^v σμαρίς, ⁵
καὶ ἐκ λευκοτέρων ^w πάλιν ἐν τῷ θέρει καθίστανται καὶ γί-
νονται μέλανες· μάλιστα δ' ἐπίδηλός ἐστι περὶ τὰ πτερύγια
καὶ τὰ βράγχια. Καὶ κορακίνος δ' ἄριστός ^x ἐστὶ κύνων,
ὥσπερ καὶ ἡ μαινίς. Κεστρεὺς δὲ καὶ λάβραξ καὶ οἱ ^y λοι-
ποὶ πλωτοὶ φαῦλοι κύνοντες σχεδὸν πάντες. ^y Ὅμοιοι δὲ

^c πάντα et εἰς Α^aCa. ^d οἷον] ὡς λέγεται Α^a.Ca. ^e βλέπεται
P.D^a.E^a. ^f δὲ ἡ κήσις D^a. ^g ἰχθύες Ca.D^a. ^h κυτσκεσθαι D^a.
ⁱ ἄρρην P.D^a.E^a. ^k παχύτερος P.D^a.E^a. ^l φαγεῖν] φαγεῖν δὲ Α^a.Ca.
^m περὶ] κατὰ D^a. ⁿ δὲ] γὰρ E^a, om. P. ^o καὶ γὰρ ἡ Α^a.Ca. ^p ὥρας
μεταβάλλει ὥσπερ Α^a.Ca. ^q εἴτα—πάλιν] ἐκ δὲ τοῦ ἔαρος λευκοὶ γίνον-
ται πάλιν Α^a.Ca. ^r αὕτη] αὕτη μόνη Α^a. ^s στιβάδας ποιεῖται P.D^a.
^t ταῖς στιβάσι D^a. ^v καρίς Α^a.Ca. ^w ἐν τῷ θέρει πάλιν D^a. ^x ἐστὶ
om. Α^a.Ca. ^y λοιποὶ πλωτοὶ] λεπιδωτοὶ P.D^a.E^a.

6 κύοντες καὶ μὴ ὀλίγοι, οἷον γλαῦκος. Φαῦλοι δὲ καὶ οἱ γέροντες τῶν ἰχθύων, ^z καὶ οἱ γε θύννοι καὶ εἰς ^aταριχείας ^bφαῦλοι οἱ γέροντες· πολὺ γὰρ συντήκεται τῆς σαρκός. Τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων συμβαίνει ἰχθύων. Δῆλοι ^c δ' οἱ γέροντες αὐτῶν τῷ μεγέθει τῶν λεπίδων καὶ ^dτῇ ^γσκληρότητι. Ἦδη δ' ἐλήφθη γέρων θύννος οὗ σταθμὸς μὲν ἦν τέλαντα πεντεκαίδεκα, τοῦ δ' οὐραίου τὸ διάστημα ^eπέντε πήχων ἦν καὶ σπιθαμῆς. Οἱ δὲ ^fποτάμιοι καὶ οἱ λιμναῖοι ἄριστοι γίνονται μετὰ τὴν ἄφεςιν τοῦ κνήματος καὶ τοῦ θοροῦ, ὅταν ^gἀνατραφῶσιν· ^hκύοντες δ' ἔνιοι μὲν ἀγαθοί, ⁸οἷον σαπερδῖς, ἔνιοι δὲ φαῦλοι, οἷον γλάνις. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι πάντες ἀμείνους οἱ ἄρρενες ^kτῶν θηλειῶν, γλάνις δ' ^lὁ θῆλυς τοῦ ἄρρενος ἀμείνων. Καὶ ἐν ^mταῖς ἐγγέλυσι δέ, ^aς καλοῦσι θηλείας, ἀμείνους εἰσὶν· οὐκ οὔσας δὲ θηλείας καλοῦσιν, ἀλλὰ τῇ ὄψει ⁿδιαφόρους.

ο I.

Τὰ δ' ἦθη τῶν ζώων ἐστὶ τῶν μὲν ἀμανροτέρων καὶ βραχυβιωτέρων ἥττον ἡμῖν ἐνδηλα κατὰ τὴν αἴσθησιν, τῶν δὲ μακροβιωτέρων ἐνδηλότερα. ^pΦαίνονται γὰρ ἔχοντά τινα δύναμιν περὶ ἕκαστον τῶν ^qτῆς ψυχῆς παθημάτων ^rφυσικὴν, περὶ τε φρόνησιν καὶ ^sεὐθήϊαν καὶ ^tἀνδρείαν καὶ δειλίαν, περὶ τε πραότητα καὶ χαλεπότητα καὶ τὰς ἄλλας ²τὰς τοιαύτας ἕξεις. Ἐνια δὲ κοινωνεῖ τινὸς ἅμα καὶ μαθήσεως καὶ διδασκαλίας, τὰ μὲν ^vπαρ' ἀλλήλων, τὰ δὲ ^wκαὶ παρὰ τῶν ἀνθρώπων, ὅσαπερ ἀκοῆς μετέχει, μὴ μόνον ὅσα τῶν ψόφων, ἀλλ' ^xὅσα καὶ τῶν σημείων ^yδιαισθάνεται τὰς

^z καὶ ante οἱ om. P. ^a ταριχείαν D^a, τὰς ταριχείας A^a.C^a. ^b φαῦλοι οἱ γέροντες om. A^a. ^c δ'] δὲ καὶ P. ^d τῇ om. A^a.C^a. ^e πέντε] δύο C^a. ^f ποτάμιοι καὶ λιμναῖοι C^a, λιμναῖοι καὶ ποτάμιοι A^a. ^g ἀναστραφῶσι A^a. ^h κυοῦντες P.D^a.E^a. ⁱ οἷον ὁ σ. A^a.C^a. ^k τῶν] τῶν ἰχθύων τῶν P. ^l ἡ θῆλεια C^a. ^m τοῖς ἐγγέλεσι D^a. ⁿ διαφέρουσιν A^a.C^a. ^ο I.] θ E^a, η D^a, ὄγδοον P. ^p φαίνεται A^a. ^q τῶν ψυχῶν P. ^r ψυχικὴν A^a. ^s εὐνοϊαν C^a. ^t δειλίαν καὶ ἀνδρείαν A^a. ^v παρ'] γὰρ παρ' ἡς. A^a, γὰρ P.C^a.D^a. ^w καὶ om. P.D^a. ^x καὶ ὅσα P.D^a. ^y αἰσθάνεται D^a.

διαφοράς. Ἐν πᾶσι δ' ὅσοις ἐστὶ ^z γένεσι τὸ θῆλυ καὶ τὸ ἄρρεν, σχεδὸν ἢ φύσις ὁμοίως διέστησε τὸ ἦθος τῶν θηλειῶν πρὸς τὸ τῶν ἀρρένων. Μάλιστα δὲ φανερόν ἐπὶ τε τῶν ³ ἀνθρώπων καὶ τῶν μέγεθος ἐχόντων καὶ τῶν ^a ζωοτόκων τετραπόδων· μαλακώτερον ^b γὰρ τὸ ἦθος ἐστὶ ^c τὸ τῶν θηλειῶν, καὶ τιθασσεύεται θάπτον, καὶ προσίεται τὰς χεῖρας μᾶλλον, καὶ ^d μαθητικώτερον, οἷον καὶ αἱ Λάκαιναι κύνες αἱ θήλειαι εὐφιέστεραι τῶν ἀρρένων ^e εἰσίν. Τὸ δ' ἐν τῇ Μο-⁴ λωττία γένος τῶν κυνῶν τὸ μὲν θηρευτικὸν οὐδὲν διαφέρει πρὸς τὸ παρὰ τοῖς ἄλλοις, τὸ δ' ἀκόλουθον τοῖς προβάτοις τῷ μεγέθει καὶ τῇ ἀνδρίᾳ τῇ πρὸς τὰ θηρία. Διαφέρουσι δ' οἱ ἐξ ἀμφῶν ἀνδρία καὶ φιλοπονία, οἱ τε ἐκ τῶν ἐν τῇ Μολωττία γιγνομένων κυνῶν καὶ ἐκ τῶν Λακωνικῶν. Ἀθυ-⁵ μότερα δὲ τὰ θήλεα πάντα τῶν ἀρρένων πλὴν ^f ἄρκτου καὶ παρδάλεως· τούτων ^g δ' ἡ θήλεια δοκεῖ εἶναι ἀνδρειότερα. Ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις γένεσι τὰ θήλεα μαλακώτερα καὶ ^h κακουργώτερα καὶ ἥττον ἀπλᾶ καὶ προπετέστερα καὶ περὶ τὴν τῶν τέκνων τροφήν φροντιστικώτερα, τὰ δ' ἄρρενα ἐναντίως ⁱ θυμωδέστερα καὶ ἀγριώτερα καὶ ἀπλούστερα καὶ ἥττον ἐπιβουλα. Τούτων δ' ἵχνη μὲν τῶν ἡθῶν ^k ἐστὶν ἐν πᾶσιν ⁶ ὡς εἰπεῖν, μᾶλλον δὲ ^l φανερώτερα ἐν τοῖς ^m ἔχουσι μᾶλλον ἦθος καὶ μάλιστα ἐν ἀνθρώπῳ· τοῦτο γὰρ ἔχει τὴν φύσιν ἀποτετελεσμένην, ὥστε καὶ ταύτας τὰς ἕξεις εἶναι φανερώτερας ἐν αὐτοῖς. Διόπερ γυνὴ ἀνδρὸς ἐλεημονέστερον καὶ ⁷ ἀρίδακρυ μᾶλλον, ἔτι δὲ ⁿ φθονερώτερον ^o καὶ μεμψιμοιρότερον, καὶ φιλολοῖδορον μᾶλλον καὶ πληκτικώτερον. Ἔστι δὲ καὶ δύσθυμον μᾶλλον τὸ θῆλυ τοῦ ἄρρενος καὶ ^p δύσελπι, καὶ ἀναιδέστερον καὶ ψευδέστερον, εὐαπατητότερον ^q δὲ καὶ

^z γένεσις A^a.C^a.E^a. ^a ζωοτοκούντων D^a. ^b γὰρ] τε γὰρ P. ^c τὸ post ἐστὶ om. P.A^a.D^a.E^a. ^d μαθηματικώτερον P.A^a.C^a.D^a. ^e εἰσίν om. P.D^a.E^a. ^f ἄρκτος καὶ πάρδαλις P.D^a.E^a. ^g δ' om. E^a. ^h ἀκακουργώτερα D^a. ⁱ θυμωδέστερά τε καὶ D^a. ^k εἰσίν A^a. ^l φανερώτερον P. ^m μᾶλλον ἔχουσιν A^a. ⁿ φθονώτερον C^a. ^o καὶ] τε καὶ D^a. καὶ μεμψιμοιρότερον om. E^a. ^p δύσελπον P.E^a. ^q δὲ καὶ] τε καὶ D^a.

μνημονικώτερον, ἔτι [†] δὲ ἀγρυπνότερον καὶ ὀκνηρότερον καὶ ὄλως ἀκινήτοτερον τὸ θῆλυ τοῦ ἄρρενος, καὶ τροφῆς ἐλάττωτονός ἐστιν. ^{*} Βοηθητικώτερον δέ, ὥσπερ ἐλέχθη, καὶ ἀνδρειότερον τὸ ἄρρεν τοῦ θήλεός ἐστιν, ἐπεὶ καὶ ἐν τοῖς μαλακίοις, ὅταν τῷ [†] τριώδοντι πληγῇ ἢ σηπία, ὁ μὲν ἄρρην βοηθεῖ τῇ θηλείᾳ, ἡ δὲ θήλεια φεύγει τοῦ ἄρρενος πληγέντος.

- 9 Πόλεμος μὲν οὖν πρὸς ἄλληλα τοῖς ζώοις ἐστίν, ὅσα τοὺς αὐτοὺς [†] τε κατέχει τόπους καὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν ποιεῖται τὴν ζωὴν· εἰ γὰρ ἢ σπάνιος ἢ τροφή, καὶ πρὸς ἄλληλα τὰ ὁμόφυλα μάχεται, ἐπεὶ καὶ ^ω τὰς φώκας φασὶ πολεμεῖν τὰς περὶ τὸν αὐτὸν τόπον, καὶ ἄρρενι ἄρρενα καὶ θηλείᾳ θήλειαν, ἕως αὖ ἀποκτείνῃ ἢ ἐκβληθῇ θάτερον ὑπὸ θατέρου·
10 καὶ τὰ σκυμνία ὡσαύτως πάντα. ^υ Ἐτι δὲ τοῖς ὠμοφάγοις ἅπαντα πολεμεῖ, καὶ ταῦτα τοῖς ἄλλοις· ἀπὸ γὰρ τῶν ζώων ἢ τροφὴ αὐτοῖς· ^ξ ὅθεν καὶ τὰς ^υ διεδρίας καὶ τὰς συνεδρίας οἱ μάντις λαμβάνουσι, διέδρα μὲν τὰ πολέμια
11 τιθέντες, σύνεδρα δὲ τὰ ^ζ εἰρηνόυντα πρὸς ἄλληλα. Κινδυνεύει δέ, εἰ ἀφθονία τροφῆς εἴη, πρὸς τε τοὺς ἀνθρώπους αὖ ἔχειν ^α τιθασσῶς τὰ νῦν φοβούμενα αὐτῶν καὶ ἀγριαίνον-
12 τα, καὶ πρὸς ἄλληλα τὸν αὐτὸν τρόπον. Δῆλον δὲ ποιεῖ τοῦτο ἢ περὶ Αἴγυπτον ἐπιμέλεια τῶν ζώων· διὰ γὰρ ^β τὸ τροφὴν ὑπάρχειν καὶ μὴ ἀπορεῖν μετ' ἀλλήλων ζῶσι καὶ αὐτὰ τὰ ἀγριώτατα· διὰ τὰς ^ε ὠφελείας γὰρ ἡμεροῦνται, οἷον ἐνιαχοῦ τὸ τῶν κροκοδείλων γένος πρὸς τὸν ἱερέα διὰ τὴν ἐπιμέλειαν ^δ τὴν τῆς τροφῆς. Τὸ δ' αὐτὸ τοῦτ' ἐστὶν ἰδεῖν καὶ περὶ τὰς ἄλλας χώρας γινόμενον, καὶ κατὰ μόρια
13 τούτων. ^υ Ἔστι δ' ^ε αἰετὸς καὶ δράκων πολέμια· τροφὴν γὰρ ποιεῖται τοὺς ὄφεις ὁ αἰετός. Καὶ ἰχνεύμων καὶ φάλαγξ· θηρεύει γὰρ τοὺς φάλαγγας ὁ ἰχνεύμων. Τῶν δ' ὀρνίθων

[†] δέ] δὲ καὶ Α^α. ^{*} βοηθικώτερον Α^α. [†] τριώδοντι C^α.D^α. [†] τε] ὑπὸ Α^α. ^ω τοὺς φώκας Α^α. ^ξ ὅταν D^α. ^υ διεδρας καὶ τὰς συνεδρίας Α^α.C^α, διεδρίας καὶ τὰς συνεδρίας P.E^α, συνεδρίας καὶ τὰς διεδρίας D^α. ^ζ εἰρηνόυντα D^α. ^α τιθασσῶς P.E^α. ^β τὸ om. C^α. ^ε ὠφελείας γὰρ ἡμεροῦσι C^α. ^δ τὴν ante τῆς om. Α^α.C^α.D^α. ^ε αἰετός Α^α.E^α.

ποικιλίδες καὶ κορυνώνες καὶ ^επίπρα καὶ χλωρεὺς· τὰ γὰρ
 ᾧα κατεσθίουσιν ἀλλήλων. Καὶ κορώνη καὶ γλαυξ· ἡ μὲν ¹⁴
 γὰρ τῆς μεσημβρίας, διὰ τὸ μὴ ᾧξ βλέπειν τὴν γλαῦκα τῆς
 ἡμέρας, κατεσθίει ὑφαρπάζουσα αὐτῆς τὰ ᾧα, ἡ δὲ ^εγλαυξ
 τῆς νυκτὸς τὰ τῆς κορώνης, καὶ κρείττων ἡ μὲν τῆς ἡμέρας ἡ
 δὲ τῆς νυκτὸς ἐστίν. Καὶ γλαυξ δὲ καὶ ὄρχιλος πολέμια·
 τὰ γὰρ ᾧα κατεσθίει καὶ ὄφτος τῆς γλαυκός. Τῆς δὲ ἡμέ- ¹⁵
 ρας καὶ τὰ ἄλλα ὀρνίθια τὴν γλαῦκα περιπέταται, ὃ καλεῖ-
 ται θανμάζειν, καὶ προσπετόμενα τίλλουσιν· διὸ οἱ ὀρνιθο-
 θῆραι θηρεύουσιν αὐτῇ παντοδαπὰ ὀρνίθια. Πολέμιος δὲ
 καὶ ὁ πρέσβυς καλούμενος καὶ γαλῆ καὶ κορώνη· τὰ γὰρ ᾧα
 καὶ τοὺς νεοττοὺς κατεσθίουσιν αὐτῆς. Καὶ τρυγῶν καὶ
^h πυραλλίς· τόπος γὰρ τῆς νομῆς καὶ βίος ὁ αὐτός. Καὶ ¹⁶
 κελεὸς καὶ ⁱ λιβυός. Ἰκτίνος δὲ καὶ κόραξ· ὑφαίρεται γὰρ
 τοῦ κόρακος ὁ ικτίνος ὃ τι ἂν ἔχη διὰ τὸ ^k κρείττων εἶναι
 τοῖς ὄνυξι καὶ τῇ πτήσει, ὥστε ἡ τροφή ^l ποιεῖ πολεμίους
 καὶ τούτους. ⁴ Ἐπὶ οἱ ἀπὸ τῆς ^m θαλάττης ζῶντες ἀλλήλαις,
 οἷον βρένθας καὶ λάρος καὶ ἄρπη. ⁿ Τριόρχης δὲ καὶ φρύνος
 καὶ ὄφεις· κατεσθίει γὰρ ὁ ⁿ τριόρχης αὐταῖς. Τρυγῶν δὲ καὶ ¹⁷
 χλωρεὺς· ἀποκτείνει γὰρ τὴν τρυγῶνα ὁ χλωρεὺς, καὶ ἡ κορώνη
 τὸν καλούμενον τύπανον. Τὸν δὲ ^o κάλαριν ὁ ^p αἰγῳλιὸς καὶ
 οἱ ἄλλοι ^q γαμψώνυχες κατεσθίουσιν· ὅθεν ὁ πόλεμος αὐτοῖς.
 Πόλεμος ^r δὲ καὶ ἀσκαλαβώτης καὶ ἀράχνη· κατεσθίει γὰρ
 τοὺς ἀράχνας ^s ὁ ἀσκαλαβώτης. ^t Πίπφ δὲ ^v καὶ ἐρωδιῶ·
 τὰ γὰρ ᾧα κατεσθίει καὶ τοὺς ^w νεοττοὺς ταῷ ἐρωδιῷ. ^x Αἰ- ¹⁸
 γίθφ δὲ καὶ ὄνφ πόλεμος διὰ τὸ παριόντα τὸν ὄνον ^y κνή-
 θεσθαι εἰς τὰς ἀκάνθας τὰ ἔλκη· διὰ ^z τε οὖν τοῦτο, καὶ
 ὀγκήσεται, ἐκβάλλει τὰ ᾧα καὶ τοὺς νεοττοὺς· φοβούμενοι

^ε πιπρῶ A^a. ^ε γλαυξ C^a. ^h πυραλλίς P.D^a.E^a. ⁱ λιβυός E^a, λεβυός P, κίβιος C^a, κήβιος A^a. ^k κρείττων A^a. ^l ποιεῖ om. P. ^m θαλάσσης P.D^a.E^a. ⁿ τριόρχης utrobique P.A^a.E^a. ^o κάλαριν D^a. ^p αἰγῳλιός P.D^a.E^a. ^q γαμψώνυχος A^a.C^ε ^r δὲ] γὰρ A^a.C^a. ^s ὁ] ὁ δὲ A^a. ^t πιπφ A^a.C^a, ιπιπφ P.D^a.E^a. ^v καὶ om. A^a.C^a. ^w νεοττοὺς φοβούμενοι τοῦ A^a. ^x αἰγίθφ A^a. ^y ξύεσθαι P.A^a.D^a.E^a. ^z τε] τοι C^a.

γὰρ ^aἐκπίπτουσιν· ὁ δὲ διὰ τὴν βλάβην ταύτην κολάπτει
 19 ἐπιπετόμενος τὰ ἔλκη αὐτοῦ. Λύκος δ' ὄνφ καὶ ταύρφ καὶ
 ἀλώπεκι πολέμιος· ὠμοφάγος γὰρ ὢν ἐπιτίθεται τοῖς βουσί
 καὶ ^bτοῖς ὄνοις καὶ τῇ ἀλώπεκι. ^cΚαὶ ἀλώπηξ δὲ καὶ κίρκος
 διὰ ^dτὴν αὐτὴν αἰτίαν· γαμψώνυχος γὰρ ὢν καὶ ὠμοφάγος
 ἐπιτίθεται καὶ ^eἔλκη ποιεῖ κόπτων. Καὶ κόραξ ταύρφ καὶ
 ὄνφ πολέμιος διὰ τὸ τύπτειν ἐπιπετόμενος ^fαὐτοὺς καὶ τὰ
 20 ὄμματα ^gκολάπτειν αὐτῶν. Πολεμεῖ δὲ καὶ ^hἄετος καὶ
 ἐρωδιός· γαμψώνυχος γὰρ ὢν ὁ ^hἄετος ἐπιτίθεται, ὁ δ'
 ἀποθνήσκει ἀμυνόμενος. Καὶ αἰσάλων δ' ⁱαἰγυπιῶ πολέ-
 μιος, καὶ κρέξ ^kἐλεφ καὶ κοττύφ καὶ ^lχλωρίωνι, ^mὃν ἔνιοι
 μυθολογοῦσι γενέσθαι ἐκ πυρκαϊᾶς· καὶ γὰρ αὐτοὺς βλάβπει
 21 καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν. Καὶ σίττη καὶ ⁿτροχίλος ^oἄετῳ
 πολέμια· ἡ γὰρ σίττη καταγνύει τὰ φᾶ τοῦ αἰετοῦ, ὁ δ'
 ἄετος ^pκαὶ διὰ τοῦτο καὶ διὰ τὸ ὠμοφάγος εἶναι πολέμιος
 22 ἐστὶ πᾶσιν. ^qἌνθος δ' ἵππῳ πολέμιος· ἐξελαύνει ^rγὰρ ὁ
 ἵππος ἐκ τῆς νομῆς· πόαν γὰρ νέμεται ὁ ἄνθος, ἐπάργμεος
 δ' ἐστὶ καὶ οὐκ ὄξυωπός· μιμεῖται ^rγὰρ τοῦ ἵππου τὴν φω-
 νήν, καὶ φοβεῖ ἐπιπετόμενος καὶ ἐξελαύνει, ὅταν δὲ λάβῃ,
 κτείνει αὐτόν. Οἰκεῖ δ' ὁ ^sἄνθος παρὰ ποταμὸν καὶ ἔλη,
 23 ^tχρoάν δ' ἔχει καλὴν καὶ ^vεὐβίωτος. ^wΚωλωτῇ δ' ὄνος
 πολέμιος· κοιμᾶται γὰρ ἐν τῇ φάτνῃ αὐτοῦ, καὶ κωλύει ἐσθί-
 ειν εἰς τοὺς μυκτῆρας ἐνδυνόμενος. Τῶν δ' ἐρωδιῶν ἐστὶ τρία
 γένη, ὃ τε πέλλος καὶ ὁ λευκός καὶ ὁ ἀστερίας καλούμενος.
 Τούτων ὁ πέλλος χαλεπῶς ^xεὐνάζεται καὶ ὀχεύει· κράζει τε
 γὰρ καὶ αἷμα, ὡς φασίν, ἀφίησιν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ὀχεύων,
 24 καὶ τίκτει φαύλως καὶ ὀδυνηρῶς. Πολεμεῖ δὲ τοῖς βλάβπτου-

^a ἐκπίπτουσι intpp: codices ἐκτίκτουσι. ^b τῷ ὄνφ D^a. ^c καὶ ante
 ἀλ. om. A^a. ^d τὴν αἰτίαν αὐτὴν A^a. ^e ἔλκη ποιεῖ] ἐκλείπει εἰ P, ἐκλεί-
 πει εἰ E^a. ^f αὐτὸν C^a. ^g καλύπτειν C^a. ^h αἰετὸς utrobique P.D^a.E^a.
ⁱ αἰγυπιῶ P.A^a.C^a.E^a. ^k εἰ C^a, ἐλεφ A^a. ^l χλωρίωνι D^a, χλωρίωνι
 C^a, χλωρειώνι P. ^m ὃν ἔνιοι] ἐνλ. ὃν C^a. ⁿ τροχείλος P. ^o αἰετῷ
 P.D^a.E^a. ^p καὶ διὰ τοῦτο om. A^a. ^q γὰρ αὐτὸν ὁ D^a. ^r γὰρ] μὲν
 γὰρ A^a.C^a. ^s ἄκανθος A^a.C^a. ^t χρεῖαν A^a. ^v εὐβίωτος A^a, εὐβί-
 ωτος C^a. ^w κωλωτῇ P. ^x εὐνάζει D^a, εὐνάζεται τε C^a.

σιν, ^γ αἰετῷ (ἀρπάζει γὰρ αὐτόν) καὶ ἀλώπεκι (φθείρει γὰρ αὐτόν τῆς νυκτός) καὶ ^z κορύδῳ (τὰ γὰρ ῥὰ αὐτοῦ κλέπτει). Ὅφεις δὲ γαλῇ καὶ ὑῖ πολέμιον, τῇ μὲν γαλῇ, κατ' οἰκίαν ὅταν ὦσιν ἀμφοτέρα· ἀπὸ γὰρ τῶν αὐτῶν ζῶσιν· ἡ δ' ^a ὧς ἐσθίει τοὺς ὄφεις. Καὶ αἰσάλων ἀλώπεκι πολέμιος· ^b τύπτει ²⁵ γὰρ καὶ τίλλει αὐτήν, καὶ τὰ τέκνα ἀποκτείνει· γαμψώνυχος γάρ ἐστιν. ^c Κόραξ δὲ καὶ ἀλώπηξ ἀλλήλοις φίλοι· πολεμεί γὰρ τῷ αἰσάλωνι ὁ κόραξ· διὸ βοηθεῖ τυπτομένη αὐτῇ. Καὶ ^d αἰγυπῖος δὲ καὶ αἰσάλων ^e πολέμιος σφίσιν αὐτοῖς· ἀμφοτέροι γὰρ γαμψώνυχοι. Μάχεται δὲ καὶ αἰετῷ ^f αἰ- ²⁶ γυπῖος ^g καὶ ^h κύκνος· κρατεῖ ^{δ'} ὁ κύκνος πολλάκις· εἰσὶ ⁱ ^{δ'} οἱ κύκνοι ^k καὶ ἀλληλοφάγοι μάλιστα τῶν ὀρνέων. Ἔστι δὲ τῶν θηρίων τὰ μὲν αἰεὶ πολέμια ἀλλήλοις, τὰ δ' ὥσπερ ἄνθρωποι, ὅταν τύχωσιν. Ὀνος δὲ καὶ ἀκανθίδες πολέμιος· αἱ μὲν γὰρ ^l ἀπὸ τῶν ἀκανθῶν βιοτεύουσιν, ὁ δ' ἀπαλὰς οὖσας ^m κατεσθίει τὰς ἀκάνθας. Καὶ ἄνθος καὶ ἀκανθὶς καὶ ²⁷ αἰγίθος· λέγεται δ' ὅτι αἰγίθου καὶ ⁿ ἄνθου αἷμα οὐ συμμίγνυται ἀλλήλοις. Κορώνη δὲ ^o καὶ ἐρωδιὸς φίλοι, καὶ σχοινίων καὶ κόρυδος, καὶ ^p λαεδὸς καὶ κελεός· ὁ μὲν γὰρ κελεὸς παρὰ ποταμὸν οἰκεῖ καὶ λόχμας, ὁ δὲ ^p λαεδὸς πέτρας καὶ ὄρη, καὶ φιλοχωρεῖ οὐδ' ἂν οἰκῇ. Καὶ ^q πίφιγξ καὶ ἄρπη ²⁸ καὶ ἰκτίνος φίλοι, καὶ ἀλώπηξ καὶ ὄφεις (ἄμφω γὰρ ^r τρωγλοδύνται), καὶ κόττυφος καὶ τρυγών. Πολέμιος δὲ καὶ ὁ λέων καὶ ὁ θῶς ἀλλήλοις· ὁμοφάγοι γὰρ ὄντες ἀπὸ τῶν αὐτῶν ζῶσιν. Μάχονται δὲ καὶ ἐλέφαντες σφοδρῶς πρὸς ἀλ- ²⁹ λήλους, καὶ τύπτουσι τοῖς ὁδοῦσι σφᾶς αὐτούς· ὁ δὲ ἡττηθεὶς δουλοῦται ἰσχυρῶς, καὶ οὐχ ὑπομένει τὴν τοῦ νικήσαντος φωνήν. Διαφέρουσι δὲ καὶ τῇ ἀνδρίᾳ ἀλλήλων οἱ ἐλέφαντες

^γ αἰετῷ P.D^a.E^a. ^z κορυδῷ P.D^a.E^a. ^a νῆς A^a.C^a. ^b τίλλει γὰρ καὶ τύπτει P. ^c κόραξ P. ^d αἰγυπῖος P.E^a. ^e πολεμῖος φησὶν A^a. ^f αἰγυπῖος P.E^a, ὁ αἰγυπῖος C^a. ^g καὶ] καὶ ὁ C^a. ^h κύκνος·] κύκνος καὶ ὁ αἰετός (vel αἰετός) P.A^a.C^a.D^a.E^a. ⁱ δ'] δὲ καὶ C^a. ^k καὶ om. A^a.C^a. ^l ἐπὶ D^a. ^m ἐσθίει A^a. ⁿ ἄθου P. ^o καὶ post δὲ om. C^a. ^p utrobique λάεδος C^a, λαιδὸς E^a, λιβυδὸς D^a. ^q πίφιγξ P.D^a.E^a. ^r τρωγλοδυτεῖ fortasse P.

- 30 θαυμαστόν ὄσον. Χρῶνται δ' οἱ Ἰνδοὶ πολεμιστηρίοις, καθάπερ τοῖς ἄρρεσι, καὶ ταῖς θηλείαις· εἰςὶ μέντοι καὶ ἐλάττονες αἱ θήλειαι καὶ ἀψυχότεραι πολὺ. Τοὺς δὲ τοίχους καταβάλλει ὁ ἐλέφας ^α τοὺς ὀδόντας τοὺς μεγάλους προσβάλλων· τοὺς δὲ φοίνικας τῷ μετώπῳ, ἕως ἂν κατακλίνη, 31 ἔπειτα τοῖς ποσὶν ἐπιβαίνων κατατείνει ἐπὶ τῆς γῆς. ^β Ἔστι δὲ καὶ ἡ θήρα τῶν ἐλεφάντων τοιάδε· ἀναβάντες ἐπὶ ^γ τινος τῶν ^δ τιθασσῶν ^ε καὶ ἀνδρείων διώκουσι, καὶ ὅταν καταλάβωσι, τύπτειν προστάττουσι τούτοις, ἕως ἂν ^ς ἐκλύσωσιν· τότε δ' ὁ ἐλεφαντιστὴς ἐπιπηδήσας κατευθύνει τῷ δρεπάνῳ. Ταχέως ^ζ δὲ μετὰ ταῦτα ^η τιθασσεύεται ^θ τε καὶ πειθαρχεῖ. 32 Ἐπιβεβηκότος μὲν ^ι οὖν ^κ τοῦ ἐλεφαντιστοῦ ^λ ἅπαντες πραεῖς εἰσὶν, ὅταν δ' ἀποβῇ, οἱ μὲν οἱ δ' οὐ· ἀλλὰ τῶν ^μ ἐξαγριουμένων τὰ ^ν ἐμπρόσθια σκέλη δεσμεύουσι σειραῖς, ἵν' ἡσυχάζωσιν. Ἔστι δ' ἡ θήρα καὶ μεγάλων ἤδη ὄντων καὶ πώλων. Αἱ μὲν οὖν φιλῖαι καὶ οἱ πόλεμοι τοῖς θηρίοις τούτοις διὰ τὰς τροφὰς καὶ τὸν βίον συμβαίνουσιν.
- 2 Τῶν δ' ἰχθύων οἱ μὲν συναγελάζονται μετ' ἀλλήλων καὶ φίλοι εἰσὶν, οἱ δὲ μὴ συναγελαζόμενοι πολέμιοι. Ἀγελαζονται δ' οἱ μὲν κυοῦντες, ἔνιοι δ' ὅταν ἐκτέκωσιν. Ὅλος δ' ἀγελαΐα ἐστὶ τὰ τοιάδε, θυννίδες, μαινίδες, ^α κωβτοί, ^β βῶκες, ^γ σαῦροι, κορακῖνοι, ^δ σινόδοι, τρίγλαι, ^ε σφύραι, ἀνθίαι, ἐλεγίνοι, ^ς ἀθερίνοι, ^ζ σαργῖνοι, βελόναι, ^η τευθοί, ἰουλίδες, 3 πηλαμίδες, σκόμβροι, ^θ κολῖαι. Τούτων δ' ἐνία ἐστὶν οὐ μόνον ἀγελαΐα ἀλλὰ ^ι καὶ σύζυγα· τὰ ^κ γὰρ λοιπὰ συνδυάζεται μὲν ἅπαντα, τὰς δ' ^λ ἀγέλας ποιοῦνται κατ' ἐνίους καιροὺς, ὥσπερ εῖρηται, ὅταν κύωσιν, ἔνια δὲ καὶ ὅταν τέκωσιν.

^α τοὺς μεγάλους ὀδόντας D^a. ^β τινὰ A^a. E^a. ^γ τιθασσῶν E^a. ^δ καὶ τῶν ἀνδρ. A^a. ^ε ἐκλύσωσι A^a. ^ς δὲ καὶ A^a. ^ζ τιθασσεύεται P. ^η τε om. A^a. ^θ οὖν om. A^a. C^a. ^ι τοῦ om. P. C^a. E^a. ^κ πραεῖς εἰσὶν ἅπαντες D^a. ^λ ἐξαγριουμένων A^a. ^μ ἐμπρόσθια C^a. ^ν κύβοι E^a, om. P. C^a. D^a. ^ς βῶκες P. ^ζ σαυροὶ D^a. ^η σινόδοι P. A^a. C^a. D^a. E^a. ^θ σφύραι A^a. C^a. ^ι ἀθερίνοι P. ^κ βελόναι σαργῖνοι C^a, σαργῖνοι μηλόναι P. ^λ τευθοὶ A^a. ^μ κοιλῖαι A^a. ^ν καὶ om. E^a. ^ς λοιπὰ γὰρ D^a. ^ζ ἀγελαίας C^a.

Λάβραξ δὲ καὶ κεστρεὺς πολεμώτατοι ὄντες κατ' ἐνίους και-
 ροὺς συναγελάζονται ἀλλήλοις· συναγελάζονται γὰρ πολ-
 λάκις οὐ μόνον τὰ ὁμόγωνα, ἀλλὰ καὶ οἷς ἡ αὐτὴ καὶ ἡ
 παραπλήσιός ἐστι νομὴ, ἂν ᾗ ἄφθονος. Ζῶσι δὲ πολλάκις
 ἀφηρημένοι οἱ κεστρεῖς τὴν κέρκον καὶ οἱ γόγγυροι μέχρι τῆς
 ἐξόδου τῆς περιττώσεως· ὁ ἀπεσθίεται δ' ὁ μὲν κεστρεὺς ὑπὸ
 λάβρακος, ὁ δὲ γόγγυρος ὑπὸ ὠμυραίνης. Ὁ δὲ πόλεμός
 ἐστι τοῖς κρείττοσι πρὸς τοὺς ἥττους· κατεσθίει γὰρ ὁ
 κρείττων. Καὶ περὶ μὲν τῶν θαλαττίων ταῦτα.

Τὰ δ' ἦθη τῶν ζώων, ὥσπερ εἴρηται πρότερον, διαφέρει
 κατὰ τε δειλίαν καὶ πραότητα καὶ ἀνδρίαν καὶ ἡμερότητα καὶ
 νοῦν τε καὶ ἄνοιαν. Τό τε γὰρ τῶν προβάτων ἦθος, ὥσ-
 περ λέγεται, εὔθετος καὶ ἀνόητον· πάντων γὰρ τῶν τετρα-
 πόδων κάκιστόν ἐστι, καὶ ὕρπει εἰς τὰς ἐρημίας πρὸς οὐδέν,
 καὶ πολλάκις χειμῶνος ὄντος ἐξέρχεται ἐνδοθεν, καὶ ὅταν
 ὑπὸ νιφετοῦ ληφθῶσιν, ἂν μὴ κινήσῃ ὁ ποιμήν, οὐκ ἐθέλου-
 σιν ἀπιέναι, ἀλλ' ἀπόλλυνται καταλειπόμενα, ἂν μὴ ἄρ-
 ρενας κομίσωσιν οἱ ποιμένες· τότε δ' ἀκολουθοῦσιν. Τῶν δ'
 αἰγῶν ὅταν τις μιᾶς λάβῃ τὸ ἄκρον τοῦ ἡρύγγου (ἔστι δ'
 οἶον ὁ θρίξ), αἱ ἄλλαι ἐστᾶσιν ὥσπερ μεμωραμένοι βλέπου-
 σαι εἰς ἐκείνην. Ἐγκαθεύδειν δὲ ψυχρότεραι οἷες αἰγῶν
 αἱ γὰρ αἶγες μᾶλλον ἢ συχάζουσι καὶ προσέρχονται πρὸς
 τοὺς ἀνθρώπους· εἰσὶ δ' αἱ αἶγες δυστριγώτεραι τῶν οἰῶν.
 Διδάσκουσι δ' αἱ ποιμένες τὰ πρόβατα συνθεῖν ὅταν ψο-
 φήσῃ· ἂν γὰρ βροντήσαντος ὑπολειφθῇ τις καὶ μὴ συν-
 δράμῃ, ἐκτιτρώσκει, ἂν τύχῃ κύουσα· διὸ ἂν ψοφῇ, ἐν
 τῇ οἰκίᾳ συνθέουσι διὰ τὸ ἔθος. Ἀπόλλυνται δὲ καὶ οἱ

^t ἡ ante π. om. A^a. ^v κατεσθίεται A^a.C^a. ^w σμυραίνης E^a.
^x ἄνοιαν Sylburgius: codices ἄγνοιαν. ^y ὕρρει P.E^a. ^z ὑπὸ τοῦ ν.
 P.D^a.E^a. ^a ἂν C^a. ^b τὸ ἄκρον τοῦ ἡρύγγου Sylburgius: τοῦ ὀρύγγου
 τὸ ἄκρον A^a, τὸ ἄκρον τοῦ κρύγγου P.C^a.D^a.E^a. ^c θρίξ om. pr. A^a,
 super verum habet C^a. ^d μεμωραμένοι D^a. ^e ὕες P.E^a. ^f αἱ om.
 A^a.C^a. ^g μρυγκάζουσι D^a. ^h δυστριγώτεροι A^a.C^a. ⁱ οἰῶν P.E^a.
^k βροντήσας A^a.C^a. ^l ὑποληφθῇ P.A^a.C^a.D^a. ^m κυοῦσα P.E^a.
ⁿ ψοφήσῃ D^a.

ταῦροι, ὅταν ἀτιμαγελήσαντες ἀποπλανηθῶσιν, ὑπὸ θηρίων.
 5 Κατάκεινται ^δ αἱ ὄϊες καὶ ^ο αἱ αἰγες ἀθρώοι κατὰ συγγένειαν· ὅταν ^δ ὁ ἥλιος τραπῇ θάττον, φασὶν οἱ ποιμένες οὐκέτι ἀντιβλεπούσας κατακείσθαι τὰς αἰγας, ἀλλ' ἀπε-
 4 στραμμένας ἀπ' ἀλλήλων. Αἱ δὲ βόες καὶ νέμονται καθ' ῥέταιρείας καὶ συνηθείας, καὶν μία ἀποπλανηθῇ, ἀκολουθοῦσιν αἱ ἄλλαι· διὸ καὶ οἱ βουκόλοι, ἐὰν ^q μίαν ^τ μὴ εὗρωσιν, εὐθὺς πάσας ἐπιζητοῦσιν. Τῶν ^δ ἵππων αἱ σύννομοι, ὅταν ἡ ἑτέρα ^α ἀπόληται, ἐκτρέφουσι τὰ ^τ πωλία ἀλλήλων. Καὶ ὅλως γε δοκεῖ τὸ τῶν ἵππων γένος εἶναι φύσει φιλόστοργον. Σημεῖον δέ· πολλάκις γὰρ αἱ ^ν στέριφαι ἀφαιρούμεναι τὰς μητέρας τὰ πωλία αὐταὶ στέργουσι, διὰ δὲ τὸ μὴ ἔχειν γάλα διαφθεύρουσιν.

5 Τῶν ^δ ἀγρίων καὶ τετραπόδων ἡ ἔλαφος οὐχ ἥκιστα δοκεῖ εἶναι ^ω φρόνιμον, τῷ τε τίκτειν παρὰ τὰς ὁδοὺς (τὰ γὰρ θηρία διὰ τοὺς ἀνθρώπους οὐ προσέρχεται), καὶ ὅταν τέκη, ἐσθίει τὸ ^χ χόριον πρῶτον. Καὶ ἐπὶ τὴν σέσελιν δὲ τρέχουσι, καὶ φαγοῦσαι οὕτως ἔρχονται πρὸς τὰ τέκνα
 2 πάλιν. ^γ Ἐπὶ δὲ τὰ τέκνα ἄγει ^z ἐπὶ τοὺς σταθμούς, ἐθίζουσα ^α οὐ δεῖ ποιεῖσθαι τὰς ἀποφυγὰς· ἔστι δὲ τοῦτο πέτρα ἀπορρώξ, μίαν ἔχουσα εἰσοδον, οὐ δὴ καὶ ἀμύνεσθαι ἤδη φασὶν ὑπομένουσιν. Ἐπὶ δὲ ὁ ἄρρην ὅταν γένηται παχύς (γίνεται δὲ σφόδρα πίων ^β ὀπώρας οὐσης), οὐδαμοῦ ποιεῖ ^ε αὐτὸν φανερόν ἀλλ' ἐκτοπίζει ὥς διὰ τὴν παχύτητα εὐά-
 3 λωτος ὢν. Ἀποβάλλουσι δὲ καὶ τὰ κέρατα ἐν τόποις χαλεποῖς καὶ δυσεξευρέτοις· ὅθεν ^δ καὶ ἡ παροιμία γέγονεν “οὐ αἱ ἔλαφοι τὰ κέρατα ἀποβάλλουσιν” ὥσπερ γὰρ τὰ ὄπλα ἀποβεβληκυῖαι φυλάττονται ὀραῖσθαι. Λέγεται ^δ ὥς τὸ ^ε ἀριστερόν κέρας οὐδεὶς πω ἐώρακεν· ^φ ἀπο-

^ο αἱ om. P.C^a.E^a. ^ρ ῥέταιρίας P.E^a. ^q μίαν om. A^a.C^a. ^τ μὴ om. P. ^σ ἀπολείται P, ἀπόλλυται A^a. ^τ πωλί' ἀπ' ἀλλήλων D^a. ^ν στέριφαι P.E^a, στέριφαι D^a. ^ω φρόνιμος P. ^χ χωρίον D^a. ^γ ἐπὶ ὅτε C^a, ὅτι A^a. ^z παρὰ A^a. ^α οὐ] ποῦ D^a. ^β ὀπώρας οὐσης om. P.A^a.C^a.E^a. ^ε αὐτὸν A^a. ^δ καὶ ante ἡ om. A^a. ^ε ἀριστον A^a. ^φ ἀποκρύπτει P.E^a.

κρύπτειν γὰρ αὐτὸ ὡς ἔχον τινὰ φαρμακείαν. Οἱ μὲν οὖν ⁴ ἐνιαύσιοι οὐ φύουσι κέρατα, πλὴν ὥσπερ σημείου χάριν ἀρχὴν τινα· τοῦτο δ' ἐστὶ βραχὺ καὶ δασύ. Φύουσι δὲ διετεῖς πρῶτον τὰ κέρατα εὐθέα, καθάπερ παττάλους· διὸ καὶ καλοῦσι τότε ^ε πατταλίας αὐτούς. Τῷ δὲ τρίτῳ ἔτει δίκρουν φύουσι, τῷ δὲ τετάρτῳ τραχύτερον· καὶ τοῦτον τὸν τρόπον αἰεὶ ἐπιδιδόασιν μέχρι ἕξ ἐτών. Ἀπὸ τούτου δὲ ὁμοία αἰεὶ ⁵ ἀναφύουσιν, ὥστε μηκέτι ἂν γινῶναι τὴν ἡλικίαν τοῖς κέρασιν, ἀλλὰ τοὺς γέροντας ^η γνωρίζουσι μάλιστα δυοῖν σημείοι·ν ὀδόντας τε γὰρ οἱ ^ι μὲν οὐκ ἔχουσιν οἱ δ' ὀλίγους, καὶ τοὺς ἀμυντῆρας οὐκέτι φύουσιν. Καλοῦνται δ' ἀμυν- ⁶ τῆρες τὰ προνευκότα τῶν φυομένων κεράτων εἰς τὸ πρόσθεν, οἷς ἀμύνεται· ταῦτα δ' οἱ γέροντες οὐκ ἔχουσιν, ἀλλ' εἰς ^κ τὸ ὀρθὸν γίνεται ἡ αὔξησις ^λ αὐτοῖς τῶν κεράτων. Ἀποβάλλουσι δ' ^μ ἀνὰ ἕκαστον ἐνιαυτὸν τὰ κέρατα, ^ν ἀποβάλλουσι δὲ περὶ τὸν Θαργηλιῶνα μῆνα. Ὅταν δ' ἀπο- ⁷ βάλῃσι, κρύπτουσιν ^ο αὐτούς τὴν ἡμέραν, ὥσπερ εἶρηται· κρύπτουσι δ' ἐν τοῖς Ῥδασέσιν, εὐλαβούμενοι τὰς ^ρ μυίας. Νέμονται δὲ τὸν χρόνον τοῦτον νύκτωρ, μέχριπερ ἂν ἐκφύσωσι τὰ κέρατα. Φύεται δ' ὥσπερ ἐν δέρματι τὸ πρῶτον, καὶ γίνονται δασέα· ὅταν δ' αὐξηθῶσιν, ἡλιάζονται, ἵν' ^ρ ἐκπέψωσι καὶ ξηράνωσι τὸ κέρας. Ὅταν δὲ μηκέτι πο- ⁸ νῶσι πρὸς τὰ δένδρα κνήμενοι αὐτά, τότε ἐκλείπουσι τοὺς τόπους ^σ τούτους διὰ τὸ θαρρεῖν ὡς ἔχοντες ^φ ^τ ἀμυνοῦνται. ^ν Ἡδὴ δ' εἴληπται ^ω ἀχαΐνης ἔλαφος ἐπὶ τῶν κεράτων ἔχων κιττὸν πολλὸν πεφυκότα χλωρόν, ὡς ἀπαλῶν ὄντων τῶν ^χ κεράτων ἐμφύντα ὥσπερ ἐν ξύλῳ χλωρῷ. Ὅταν δὲ δη- ⁹ χθῶσιν αἱ ἔλαφοι ^υ ὑπὸ φαλαγγίου ἢ τινος τοιοῦτου, τοὺς

^ε πατταλίας D^a.E^a. ^η γνωρίζουσα A^a. ^ι μὲν ὅλως οὐκ P.D^a. ^κ τὸ om. D^a. ^λ αὐτοῖς om. P.E^a. ^μ ἀνὰ] ἓνα A^a.C^a. ^ν ἀποβάλλωσι P.A^a.C^a.D^a. ^ο ἐαυτούς A^a. ^ρ δασέσιν P.E^a. ^ρ μυίας A^a. ^ρ ἐκπέψωσι P.A^a.C^a.D^a. ^σ τούτους om. C^a. ^τ ἀμυνοῦνται Sylburgius: codices ἀμύνονται. ^ν εἴδη A^a. ^ω ἀχαΐνης γρ. A^a, ἀχαΐνης P.E^a, ἀχαΐνης A^a, ἀχάνης C^a, ἀχαΐτης D^a. ^χ κεράτων] ἐλάφων gr. A^a. ^υ ἀπὸ P.C^a.E^a, ἀπὸ τοῦ A^a.

καρκίνους συλλέγουσαι ἐσθίουσιν· δοκεῖ δὲ καὶ ἀνθρώπων ἀγαθὸν εἶναι ^α τοῦτο πίνειν, ἀλλ' ἐστὶν ἀηδὲς. Αἱ δὲ θήλειαι τῶν ἐλάφων ὅταν τέκωσιν, εὐθὺς κατεσθίουσι τὸ χόριον, καὶ οὐκ ἐστὶ ^α λαβεῖν· πρὸ γὰρ τοῦ χαμαὶ βαλεῖν
 10 ^β αὐταὶ ἄπτονται· δοκεῖ δὲ τοῦτ' εἶναι φάρμακον. Ἀλίσκονται δὲ θηρευόμεναι αἱ ἔλαφοι συριττάντων καὶ ᾄδόντων, ^γ καὶ ^δ κατακλίνονται ὑπὸ τῆς ἡδονῆς. Δύο δ' ὄντων ὁ μὲν φανερώς ᾄδει ἢ συρίττει, ὁ δ' ἐκ τοῦ ὅπισθεν βάλλει, ὅταν οὗτος ^ε σημήνῃ τὸν καιρόν. Ἐὰν μὲν οὖν τύχῃ ὀρθὰ τὰ ἴδια ἔχουσα, ὅξυ ἀκούει καὶ οὐκ ἐστὶ λαθεῖν· εἰ δὲ καταβεβληκυῖα τύχῃ, λανθάνει.

6 Αἱ δ' ἄρκτοι ὅταν ^ε φεύγωσι, τὰ σκυμνία προωθοῦσι καὶ ἀναλαβοῦσαι φέρουσιν· ὅταν ^β δ' ἐπικαταλαμβάνωνται, ἐπὶ τὰ δένδρα ἀναπηδῶσιν. Καὶ ὅταν ἐκ τοῦ φωλεοῦ ^ι ἐξέλθωσι, πρῶτον τὸ ^κ ἄρον ἐσθίουσιν, ὥσπερ εἴρηται πρότερον, ^α καὶ τὰ ξύλα ^ι διαμασῶνται ὥσπερ ὀδοντοφνοῦσαι. Πολλὰ δὲ καὶ τῶν ἄλλων ζώων τῶν τετραπόδων ποιεῖ πρὸς βοήθειαν ^μ αὐτοῖς φρονίμως, ἐπεὶ καὶ ^ν ἐν Κρήτῃ φασὶ τὰς αἰγὰς τὰς ἀγρίας, ὅταν τοξευθῶσι, ζητεῖν τὸ δίκταμνον· δοκεῖ ^ο δὲ τοῦτο ἐκβλητικὸν εἶναι τῶν τοξευμάτων ἐν τῇ
 3 σώματι. Καὶ αἱ κύνες ^δ ὅταν τι ^ρ πονῶσιν, ἔμετον ^ρ ποιοῦνται φαγεῦσαι τινα ^ρ πόαν. Ἡ δὲ πάρδαλις ὅταν φάγῃ τὸ φάρμακον τὸ παρδαλιαγχές, ζητεῖ τὴν τοῦ ἀνθρώπου κόπρον· βοηθεῖ γὰρ αὐτῇ. Διαφθείρει δὲ τοῦτο τὸ φάρμακον καὶ λέοντας. Διὸ καὶ οἱ κυνηγοὶ ^σ κρεμαννύουσιν ἐν ἀγγείῳ ἕκ τινος δένδρου τὴν κόπρον, ὅπως μὴ ἀποχωρῇ μακρὰν τὸ θηρίον· αὐτοῦ γὰρ ^τ προσαλλομένη ἡ πάρδαλις καὶ ἐλπιζούσα λήψεσθαι τελευτᾷ. Λέγουσι δὲ ^ν καὶ κατανε-

^α τοῦτο ante καὶ D^a, post πίνειν A^a. ^α βάλλειν A^a.C^a. ^β αὐται A^a.C^a.D^a. ^γ καὶ κ.] ὥστε καὶ κ. D^a. ^δ κατακλίνονται γρ. A^a. ^ε σημαίνει A^a. ^ι ἴα A^a. ^κ τύχῃ P.A^a.C^a.E^a, τέκωσι γρ. A^a. ^λ δὲ ἢ καταλαμβάνονται C^a. ^ι ἐξέλθωσιν A^a. ^κ ἄρον P, ἄρην D^a.E^a. ^λ διαμασῶνται A^a.C^a. ^μ αὐτοῖς A^a. ^ν ἐν] ἐν τῇ A^a.C^a. ^ο δέ] γὰρ D^a. ^ρ πίνουσιν ἔμετόν A^a. ^ρ ποιῶσι D^a. ^ρ πόαν A^a. ^σ κρεμαννύουσιν A^a. ^τ προσαλλομένου A^a. ^ν καὶ om. C^a.

νοηκυῖαν τὴν πέρδαλιν ὅτι τῇ ὁσμῇ αὐτῆς χαίρουσι τὰ θη-
ρία, ἀποκρύπτουσιν αὐτὴν θηρεύειν· προσιέναι γὰρ ἐγγύς,
καὶ λαμβάνειν οὕτω ^ω καὶ τὰς ἐλάφους. Ὁ δ' ἰχνεύμων ὁ 5
ἐν Αἰγύπτῳ ὅταν ^z ἴδῃ τὸν ὄφιν τὴν ἀσπίδα καλουμένην, οὐ
πρότερον ἐπιτίθεται πρὶν ^y συγκαλέσῃ βοηθοὺς ἄλλους·
πρὸς δὲ τὰς πληγὰς καὶ τὰ δῆγματα πηλῷ κατακλάττου-
σιν ἑαυτοὺς· ^z βρέξαντες γὰρ ἐν τῷ ὕδατι πρῶτον, οὕτω
καλινδοῦνται ἐν τῇ γῇ. Τῶν δὲ κροκοδείλων χασκόντων οἱ 6
τροχίλοι καθαίρουσιν εἰσπετόμενοι τοὺς ὀδόντας, καὶ αὐτοὶ
μὲν τροφήν λαμβάνουσιν, ὁ δ' ὠφελούμενος αἰσθάνεται καὶ
οὐ βλάπτει, ἀλλ' ὅταν ἐξελθεῖν βούληται, κινεῖ τὸν αὐχένα,
ἵνα ^a μὴ συνδάκῃ. Ἡ δὲ χελώνη ὅταν ^b ἔχεως φάγῃ, ἐπε-
σθίει ^c τὴν ὀρίγανον· καὶ τοῦτο ὄπτει. Καὶ ἤδη κατιδών 7
τις τοῦτο πολλάκις ποιούσας αὐτὴν καὶ ^d ὅτε σπάσαι τῆς
ὀρίγανου πάλιν ἐπὶ ^e τὸν ἔχιν πορευομένην, ^f ἐξέτιλε τὴν
ὀρίγανον· τούτου δὲ συμβάντος ἀπέθανεν ἡ χελώνη. Ἡ δὲ
γαλῇ ὅταν ὄφει μάχῃται, ἐπεσθίει τὸ πῆγανον· πολεμία
γὰρ ἡ ὁσμὴ τοῖς ὄφεσιν. Ὁ δὲ δράκων ὅταν ὀπωρίξῃ, τὸν 8
ὀπὸν τῆς πικρίδος ἐκροφεῖ, καὶ τοῦθ' ἐώραται ποιῶν. Αἱ
δὲ κύνες ὅταν ^g ἐλμυνθῶσιν, ἐσθίουσι τοῦ σίτου τὸ λήϊον.
^h Οἱ δὲ πελαργοὶ καὶ οἱ ἄλλοι τῶν ὀρνίθων, ὅταν ἐλκωθῇ ⁱ τι
μαχομένοις, ἐπιτιθέασιν τὴν ὀρίγανον. Πολλοὶ δὲ καὶ τὴν
^k ἀκρίδα ἐωράκασιν ὅτι, ^l ὅταν μάχῃται τοῖς ὄφεσι, λαμβά-
νεται τοῦ τραχήλου τῶν ὄφρων. Φρονίμως δὲ δοκεῖ καὶ ἡ 9
γαλῇ ^m χειροῦσθαι τοὺς ὀρνίθους· σφάζει γὰρ ὥσπερ οἱ
λύκοι τὰ πρόβατα. Μάχεται δὲ καὶ τοῖς ὄφεσι μάλιστα
τοῖς ⁿ μυοθήραις διὰ τὸ καὶ αὐτὴν τοῦτο τὸ ζῶον θηρεύειν.
Περὶ δὲ ^o τῆς τῶν ἐχίνων αἰσθήσεως συμβέβηκε πολλαχοῦ 10
τεθεωρησθαι ὅτι μεταβαλλόντων βορέων καὶ νότων οἱ μὲν

^ω καὶ post οὕτω om. A^a. ^z ἴδῃ om. P. ^y συγκαλέσει A^a. ^z βρέ-
ξαντας A^a. ^a μὴ om. A^a: C^a. an habeat, incertum. ^b ἔχιος A^a.
^c τὴν] τὸ P. A^a, C^a, E^a. ^d ὅταν ἔσπασε A^a, ὅτε ἔσπασε C^a, ὅταν ἐγκάψῃ
D^a, ὅταν ἔκαψεν P. E^a. ^e τὴν D^a. ^f ἐξέτιλλε P. D^a, E^a. ^g ἐκμυ-
νθῶσιν E^a. ^h καὶ οἱ πελαργοὶ δὲ καὶ D^a. ⁱ τις A^a. ^k ἀσπίδα D^a.
^l ὅταν om. pr. A^a. ^m θηροῦσθαι C^a. ⁿ μυοθήραις E^a. ^o τῆς om. E^a.

ἐν τῇ γῇ τὰς ὅπας αὐτῶν ^p μεταμείβουσιν, οἱ δ' ἐν ταῖς οἰκίαις τρεφόμενοι μεταβάλλουσι πρὸς τοὺς τοίχους, ὥστ' ἐν Βυζαντίῳ γέ τινά φασι προλέγοντα λαβεῖν δόξαν ἐκ τοῦ
 11 κατανενοηκέναι ποιοῦντα ταῦτα τὸν ἐχίνον. Ἡ δ' ^q ἔκτις ἔστι μὲν τὸ μέγεθος ἡλίκον ^r Μελιταίων κυνίδιον τῶν μικρῶν, τὴν δὲ δασύτητα καὶ τὴν ὄψιν καὶ τὸ λευκὸν τὸ ὑποκάτω καὶ τοῦ ἥθους τὴν κακουργίαν ὁμοιον γαλῇ, καὶ ^s τιθασσὸν δὲ γίνεται σφόδρα, τὰ δὲ σμήνη κακουργεῖ· τῷ γὰρ μέλιτι χαίρει. Ἔστι δὲ καὶ ^t ὀρνιθοφάγον ὥσπερ αἱ αἰλουροί. Τὸ δ' αἰδοῖον αὐτῆς ἔστι μὲν, ὥσπερ εἴρηται, ὅσπου, δοκεῖ δ' εἶναι φάρμακον στραγγουρίας τὸ τοῦ ἄρρενος· διδάσκει δ' ^v ἐπιζύοντες.

- 7 Ὅλως δὲ περὶ τοὺς βίους πολλὰ ἂν θεωρηθεῖ μιμήματα τῶν ἄλλων ζώων τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, καὶ μᾶλλον ἐπὶ τῶν ἐλαττόνων ^w ἢ μειζόνων ἴδοι τις ἂν τὴν τῆς διανοίας ἀκρίβειαν, οἷον πρῶτον ἐπὶ τῶν ὀρνίθων ἢ τῆς χελιδόνος σκηνοπηγία· τῇ γὰρ περὶ τὸν πηλὸν ἀχυρώσει τὴν αὐτὴν ἔχει
 2 τάξιν. Συγκαταπλέκει γὰρ τοῖς κάρφεσι ^x πηλόν· κἂν ἀπορῆται πηλοῦ, βρέχουσα αὐτὴν καλινδεῖται τοῖς πτεροῖς πρὸς τὴν κόνιν. Ἔτι δὲ ^y στιβαδοποιεῖται καθάπερ οἱ ἄνθρωποι, τὰ σκληρὰ πρῶτα ὑποτιθεῖσα καὶ τῷ μεγέθει σύμ-
 3 μετρον ποιοῦσα ^z πρὸς ^a αὐτήν. Περὶ τε τὴν τροφήν τῶν τέκνων ^b ἐκπονεῖται ἀμφότερα· δίδωσι δ' ἐκατέρῳ διατηροῦσά τινι συνηθείᾳ τὸ προειληφός, ὅπως ^c μὴ δις λάβῃ. Καὶ τὴν κόπρον τὸ ^d μὲν πρῶτον ^e αὐταὶ ἐκβάλλουσιν, ὅταν δ' αὖξηθῶσι, μεταστρέφοντας ἔξω διδάσκουσι τοὺς νεοττοὺς ^f προϊέ-
 4 σθαι. Περὶ τε τὰς περιστεράς ἔστιν ἕτερα τοιαύτην ἔχοντα τὴν θεωρίαν· οὔτε γὰρ ^g συνδυάζεσθαι θέλουσι ^h πλείοσιν,

^p μετακινούσιν P.D^a.E^a. ^q ἔκτις P. ^r μελιταίων P.C^a.D^a.E^a.
^s τιθασσόν P.D^a.E^a. ^t ὀρνιθοφάγον pr. A^a, ὀρνιθοφθόρον corr. ^v περι-
 ζύοντες D^a. ^w ἢ ἐπὶ τῶν μειζόνων D^a. ^x πηλόν] τὸν πηλόν D^a.
^y στιβάδῃ ποιεῖται P. ^z πρὸς] περὶ P.E^a. ^a αὐτήν C^a. ^b ἐκποιέ-
 ται C^a. ^c μὴ δις] μηδεὶς P.E^a. et pr. A^a. ^d μὲν om. P.A^a.C^a.E^a.
^e αὐταὶ A^a. ^f προϊέναι A^a.C^a. ^g συναύξεσθαι P.E^a, συναυξάνεσθαι
 A^a.C^a. ^h πλείοσιν C^a. et pr. A^a, πελειόσιν corr. A^a.

οὔτε ¹προαπολείπουνσι τὴν κοινωνίαν, πλὴν ἐὰν χῆρος ἢ χήρα γένηται. ²Ἔτι ^κδὲ περὶ τὴν ὥδινά ¹δεινὴ ἢ τοῦ ἄρρενος θεραπεία καὶ συναγανάκτησις· ἐάν ^μτ' ἀπομαλακίζηται πρὸς τὴν εἴσοδον τῆς ^ννεοττιᾶς διὰ τὴν ^ολοχείαν, τύπτει καὶ ἀναγκάζει εἰσιέναι. Γενομένων δὲ τῶν ^ρνεοττῶν τῆς ⁵ἀλμυριζούσης μάλιστα γῆς ^ιδιαμασσησάμενος ^ρεἰσπτύει τοῖς νεοττοῖς ^σδιοιγνὺς τὸ στόμα, ^ιπροπαρασκευάζων ^νπρὸς τὴν ^ωτροφήν. Ὅταν ^δἐκ τῆς ^κνεοττιᾶς ἐξάγειν μέλλη, πάντας ὁ ἄρρην ὀχέει. Ὡς μὲν οὖν ^γἐπὶ τὸ πολὺ τοῦτον τὸν τρόπον στέργουσιν ἀλλήλας, παροχεύονται δὲ ποτε καὶ τῶν τοὺς ἄρρενας ἔχουσῶν τινές. Ἔστι δὲ μάχιμον τὸ ζῶον, ⁶καὶ ἐνοχλοῦσιν ^αἀλλήλαις, καὶ εἰς τὰς ^ανεοττιᾶς ^βπαραδύονται τὰς ἀλλήλων, ὀλιγάκις μέντοι· καὶ γὰρ ^αἂν ^εἄποθεν ἦττον ^η, ἀλλὰ παρά γε τὴν ^δνεοττιᾶν διαμάχονται ἐσχάτως. Ἰδιον δὲ ^εταῖς περιστεραῖς δοκεῖ συμβεβηκέναι καὶ ταῖς ^φφαψὶ καὶ ^ςτρυγόσι τὸ μὴ ἀνακύπτειν ^βπινούσας, ἐὰν μὴ ἱκανὸν ^ιπίωσιν. Ἔχει δὲ τὸν ἄρρενα ἢ τρυγῶν τὸν ^γαὐτὸν καὶ φάττα, καὶ ἄλλον οὐ ^κπροσιένται· καὶ ἐπφάζουσιν ἀμφότεροι καὶ ὁ ἄρρην καὶ ἡ θήλεια. Διαγινῶναι ^δοὐ ῥάδιον ¹τὴν θήλειαν καὶ τὸν ἄρρενα, ἀλλ' ἢ τοῖς ἐντός. Ζῶσι ^δ ^μαὶ φάτται πολὺν χρόνον· καὶ γὰρ εἴκοσιν ^νἔτη καὶ πέντε καὶ ^οτριάκοντα ὠμμένοι εἰσίν, ἔναι δὲ καὶ τετταράκοντα ^ρἔτη. Πρεσβυτέρων δὲ ^ιγυνομένων αὐτῶν οἱ ὄνυ- ⁸χες αὐξάνονται· ἀλλ' ^ρἀποτέμνουσιν οἱ τρέφοντες. Ἄλλο

¹ ἀπολείπουνσι D^a. ² ἔστι D^a. ^κ δὲ om. A^a. ¹ δεινὴ om. P. A^a. Ca. E^a. ^μ τ' ἀπομαλακίζηται] τόπως μαλακίζηται A^a. Ca., τὸ πόμα λακτίζηται P. E^a. ^ν νεοττιᾶς P. A^a. Ca. E^a. ^ο ὀχέειν D^a. ^ρ νεοττῶν φροντίζει τῆς ἀρροτουσίης τροφῆς ἥς δ. D^a. ^ι διαμασσησάμενος A^a. ^ρ εἰσπύμπει P. A^a. Ca. E^a. ^σ διοιγνὺς A^a. ^ι προσπαρασκευάζων A^a. Ca. ^ν εἰς D^a. ^ω τροφήν E^a. ^κ νεοττιᾶς P. A^a. Ca. D^a. E^a. ^γ ἐπὶ] ὡς ἐπὶ P. ^α ἀλλήλας P. D^a. E^a. ^β νεοττιᾶς P. A^a. D^a. ^β παραδύονται A^a. Ca. ^ε ἦττον ἀποθεν D^a. ^δ νεοττιᾶν P. D^a, νεοττιᾶν A^a. ^ε δοκεῖ ταῖς περιστεραῖς D^a. ^φ φαψὶ τε καὶ P. Ca. E^a. ^ς τρυγὶ P. A^a. E^a. ^β πινούσας P. A^a. Ca. E^a, πίνοντα D^a. ^ι πίωσιν P. A^a. Ca. E^a. ^κ προσιένται D^a. ¹ τὸν ἄρρενα καὶ τὴν θήλειαν D^a. ^μ αὶ om. A^a. Ca. ^ν καὶ πέντε ἔτη D^a. ^ο τρ. ἔτη ὠμμ. Ca. D^a. E^a. ^ρ ἔτη om. D^a. ^ι γενομένων P. D^a. E^a. ^ρ ἀποτέμνουσιν P. A^a. Ca. E^a.

δ' οὐδὲν βλάπτονται ἐπιδήλως γηράσκουσαι. Καὶ αἱ τρυγόνες δὲ καὶ ^α αἱ περιστεραι ζῶσι καὶ ὀκτὼ ἔτη ^β αἱ τετυφλωμέναι ὑπὸ τῶν παλευτρίας ^γ τρεφόντων αὐτάς. Ζῶσι ^δ καὶ οἱ πέρδικες περὶ πεντεκαίδεκ' ἔτη. Νεοτταύουσι δὲ καὶ αἱ ^ε φάβες καὶ αἱ τρυγόνες ἐν τοῖς αὐτοῖς τόποις αἰεί. Πολυχρονιώτερα δ' ὅλως μὲν ἐστὶ τὰ ἄρρενα τῶν ^ζ θηλέων, ἐπὶ δὲ τούτων τελευτᾶν φασὶ τινες ^η πρότερον τὰ ἄρρενα τῶν ^θ θηλέων, τεκμαιρόμενοι ἐκ τῶν κατ' οἰκίαν τρεφομένων ^ι παλευτριῶν. Λέγουσι δὲ τινες καὶ ^κ τῶν στρουθίων ἐνιαυτὸν μόνον ζῆν τοὺς ἄρρενας, ποιούμενοι σημεῖον ὅτι τοῦ ἔαρος οὐ φαίνονται ἔχοντες εὐθὺς τὰ περὶ τὸν πύργον μέλανα, ὕστερον δ' ἴσχουσιν, ὡς οὐδενὸς σωζομένου τῶν προτέρων· τὰς δὲ θηλείας μακροβιωτέρας εἶναι τῶν στρουθίων· ταύτας γὰρ ἀλίσκεσθαι ἐν τοῖς νέοις, καὶ διαδόχας εἶναι τῇ ^λ ἔχειν τὰ ^μ περὶ τὰ χεῖλη σκληρά. Διάγουσι δ' αἱ μὲν τρυγόνες τοῦ θέρους ^ν ἐν τοῖς χειμερίοις, ^ξ τοῦ δὲ χειμῶνος ἐν τοῖς ἀλεεινοῖς, αἱ δὲ ^ο σπίζαι τοῦ μὲν θέρους ἐν τοῖς ἀλεεινοῖς, τοῦ δὲ χειμῶνος ἐν τοῖς ψυχροῖς.

8 Οἱ δὲ βαρεῖς τῶν ὀρνίθων οὐ ποιοῦνται ^ρ νεοττίας (οὐ συμφέρει γὰρ μὴ πτητικοῖς οὖσιν), οἷον ὄρνυγες καὶ πέρδικες καὶ τᾶλλα τὰ τοιαῦτα τῶν ^σ ὀρνέων· ἀλλ' ὅταν ποιήσωνται ἐν τῇ ^τ λεῖφ κονίστραν (ἐν ἄλλῃ γὰρ τόπῳ οὐθενὶ τίκτει), ^θ ἐπηλυγασάμενοι ἄκανθάν τινα καὶ ^ι ὕλην τῆς περὶ τοὺς ἰέρακας ἔνεκα καὶ τοὺς αἰετοὺς ^κ ἀλεώρας, ἐνταῦθα τίκτουσι ^λ καὶ ἐπφάζουσιν. Ἐπειτα ἐκλέψαντες εὐθὺς ἐξάγουσι τοὺς νεοττοὺς διὰ τὸ μὴ δύνασθαι τῇ πτήσει πορίζειν αὐτοῖς τροφήν. Ἀναπαύονται δ' ὑφ' ἑαυτοὺς ἀγόμενοι τοὺς νεοττοὺς καὶ οἱ ὄρνυγες καὶ οἱ πέρδικες, ὥσπερ αἱ ἀλεκτορίδες. Καὶ

^α αἱ secundum et tertium om. D^a. ^γ τρεφομένων A^a. ^δ καὶ ante οἱ om. P. A^a. C^a. E^a. ^ε φάβες C^a. ^ζ θηλείων P. D^a. ^η τὸν ἄρρενα πρότερον A^a. ^θ θηλειῶν A^a. C^a. D^a. ^ι τὸν στρουθίον A^a. ^κ παρὰ A^a. ^λ ἐν om. A^a. C^a. ^μ τοῦ δὲ—ἀλεεινοῖς om. P. A^a. C^a. D^a. E^a. ^ν σπίζαι C^a. ^ξ νεοττίας P. C^a. D^a. E^a, τὰς νεοττίας A^a. ^ο ὀρνίθων A^a. C^a. ^ρ ἡλίφ A^a. C^a. ^σ ἐπηλυγασάμενοι P, ἐπιλυγασάμενοι E^a. ^τ δὲν A^a. ^θ ἀλεωρῆς A^a. C^a. E^a.

οὐκ ἐν τῷ αὐτῷ τίκτουσι καὶ ἐπαύζουσιν, ἵνα μή τις κατα-
νοήσῃ τὸν τόπον πλείω χρόνον προσεδρευόντων. Ὅταν δέ 3
τις θηρεύῃ περιπεσὼν τῇ ^μνεοττιᾷ, προκυλινδεῖται ἢ πέρ-
διξ τοῦ θηρεύοντος ὡς ἐπίληπτος οὔσα, καὶ ἐπισπᾶται ὡς
ληψόμενον ^πἐφ' αὐτήν, ἕως ἂν διαδράσῃ τῶν νεοττῶν ἑκα-
στος· μετὰ δὲ ταῦτα ἀναπτῶσα αὐτὴ ἀνακαλεῖται πάλιν.
Τίττει μὲν οὖν ^φᾧ ἢ κέρδιξ οὐκ ἐλάττω ἢ δέκα, πολλάκις 4
^ρδ' ἑκαίδεκα· ὥσπερ δ' εἴρηται, κακότητες τὸ ὄρνεόν ἐστι καὶ
πανοῦργον. Τοῦ δ' ἔαρος ἐκ τῆς ἀγέλης ἐκκρίνονται δι'
ῥόδης καὶ μάχης κατὰ ζεύγη μετὰ θηλείας, ἣν ἂν λάβῃ ἑκα-
στος. Διὰ δὲ τὸ εἶναι ^γἀφροδισιαστικοί, ^τὅπως μὴ ἐπαύξῃ 5
ἡ θήλεια, οἱ ἄρρενες τὰ ^φᾧ διακυλινδοῦσι καὶ συντρίβουσιν,
εἰάν εὗρωσιν· ἡ δὲ θήλεια ἀντιμηχανωμένη ἀποδιδράσκουσα
τίττει, καὶ πολλάκις διὰ τὸ ὄργαν τεκεῖν, ὅπου ἂν τύχῃ,
ἐκβάλλει, ἂν ^μμὴ παρῇ ὁ ἄρρην· καὶ ὅπως σώζῃται ἀθρόα,
οὐκ ἔρχεται πρὸς αὐτά. Καὶ εἰάν ὑπ' ἀνθρώπου ὀφθῇ, 6
ὥσπερ περὶ τοὺς νεοττούς, οὕτω καὶ ἀπὸ τῶν ^φῶν ὑπάγει,
πρὸ ποδῶν φαινομένη ^ντοῦ ἀνθρώπου, ἕως ἂν ^πἀπαγάγῃ.
Ὅταν δ' ^κἀποδράσῃ ^γἐπαύξῃ, οἱ ἄρρενες κεκράγασι καὶ μά-
χονται συνιόντες· καλοῦσι δὲ τούτους χήρους. Ὁ δ' ἡττη-
θεὶς μαχόμενος ^κἀκολουθεῖ ^ατῷ νικήσαντι, ὑπὸ τούτου
ὀχεύμενος μόνου. Ἐὰν δὲ κρατηθῇ τις ὑπὸ τοῦ δευτέρου ἢ 7
^βὅποιουοῦν, ^οοὗτος λάθρα ὀχεύεται ὑπὸ τοῦ κρατιστεύοντος.
Γίνεται δὲ τοῦτο οὐκ αἰεὶ, ἀλλὰ καθ' ὥραν τινὰ τοῦ ἔτους·
καὶ ἐπὶ τῶν ὀρνύγων ὡσαύτως. Ἐνίοτε δὲ συμβαίνει τοῦτο
καὶ ἐπὶ τῶν ἀλεκτρύνων· ἐν μὲν γὰρ τοῖς ^δἱεροῖς, ὅπου
ἄνευ θηλειῶν ἀνάκεινται, τὸν ἀνατιθέμενον πάντες εὐλόγως
ὀχεύουσιν. Καὶ τῶν περδίκων ^οδ' οἱ ^ττιθασσοὶ τοὺς ἀγρί- 8

^μ νεοττιᾷ P.Ca.Ea, νεοττία Aa. ^π ἐφ' αὐτήν om. P.Aa.Ca. ^ο ἢ]
δ P.Aa.Ca.Da.Ea. ^ρ δὲ καὶ ἑκαίδεκα Da. ^γ ἀφροδισιαστικοὶ οἱ πέρ-
δικες ὅπως Da. ^τ ὥσπερ μὴ ἐπαύξει Ca. ^α μὴ rc. Ca: ceteri om.
^ν ὑπάγει Da. ^κ τὸν ἀνθρώπου P.Da.Ea. ^π ἀπαγάγῃ Aa. ^κ ἀποδράσῃ
P.Aa.Ea. ^γ ἐπαύξειν Aa.Ca, ἐπαύξει P.Ea. ^κ ἀκολουθεῖ ἀκολουθεῖ
ὀχεύμενος Aa.Ca. ^α τῷ νικήσαντι ὑπὸ τούτου om. P.Ea. ^β ὅποιουοῦν
Aa. ^ο οὗτος om. Aa.Ca. ^δ ἱεροῖς om. Ca. ^ο δ' om. Aa.Ca.
^τ τιθασσοὶ P.Da.Ea.

ους πέρδικας ὀχεύουσι καὶ ἐπικορίζουσι καὶ ὑβρίζουσιν.
 Ἐπὶ δὲ τὸν θηρευτὴν πέρδικα ὠθεῖται τῶν ἀγρίων ὁ ἡγεμὼν
 ἔαντάσας ὡς μαχόμενος. Τούτου δ' ἀλόντος ἐν ταῖς
 πηκταῖς πάλιν προσέρχεται ἄλλος, ἔαντάσας τὸν αὐτὸν
 9 τρόπον. Ἐὰν μὲν οὖν ἡ ἄρρην ἢ ὁ θηρεύων, τοῦτο ποιούσιν
 ἴαν δὲ θήλεια ἢ θηρεύουσα ἢ καὶ ἄδουσα, ἔαντάσῃ δ' ὁ
 ἡγεμὼν αὐτῇ, οἱ ἄλλοι ἀθροισθέντες τύπτουσι^κ τοῦτον καὶ
 ἀποδιώκουσιν ἀπὸ τῆς θηλείας, ὅτι ἐκείνη ἀλλ' οὐκ αὐτοῖς
 10¹ προσέρχεται. Ὁ δὲ πολλάκις διὰ ταῦτα σιωπῇ προσέρ-
 χεται, ὅπως μὴ ἄλλος^μ τῆς φωνῆς ἀκούσας ἔλθῃ^ν μαχού-
 μενος αὐτῷ. Ἐνίστε δὲ φασιν οἱ ἔμπειροι τὸν ἄρρενα
 προσιόντα τὴν θήλειαν κατασιγάξαι, ὅπως μὴ ἀκουσάντων
 τῶν ἀρρένων ἀναγκασθῇ διαμάχεσθαι πρὸς αὐτούς. Οὐ
 μόνον δ' αἶδει ὁ πέρδιξ, ἀλλὰ καὶ τριγμὸν ἀφήσι καὶ ἄλλας
 11 φωνάς. Πολλάκις δὲ καὶ ἡ θήλεια ἐπιάζουσα ἀνίσταται,
 ὅταν τῇ θηρευούσῃ θηλεῖα αἰσθῇται προσέχοντα τὸν ἄρρενα,
 καὶ ἔαντάσασα ὑπομένει, ἵν' ὀχευθῇ καὶ ὀποσπάσῃ ἀπὸ τῆς
 θηρευούσης. Οὕτω δὲ σφόδρα καὶ οἱ πέρδικες καὶ οἱ ὄρ-
 τυγες ἐπτόνῃται περὶ τὴν ὀχείαν, ὥστ' εἰς τοὺς θηρεύοντας
 ἐμπίπτουσι καὶ πολλάκις καθιζάνουσιν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς.
 12 Περὶ μὲν οὖν τὴν^ρ ὀχείαν^α καὶ θήραν τῶν περδίκων τοι-
 αῦτα συμβαίνει, καὶ περὶ τὴν ἄλλην τοῦ ἥθους πανουργίαν.
 Νεοττεύουσι δ' ἐπὶ τῆς γῆς, ὥσπερ εἴρηται, οἱ τε ὄρτυγες
 καὶ οἱ πέρδικες καὶ τῶν ἄλλων ἔνιοι τῶν πτητικῶν. Ἐτι δὲ
 τῶν τοιούτων ὁ μὲν^ι κόρυδος καὶ ὁ^ς σκολόπαξ καὶ ὄρτυξ
 9 ἐπὶ δένδρου οὐ καθίζουσιν, ἀλλ' ἐπὶ^τ τῆς γῆς, ὃ δὲ δρυοκο-
 λάπτης οὐ καθίζει ἐπὶ^τ τῆς γῆς^ς κόπτει δὲ τὰς δρυὺς τῶν
 σκωλήκων καὶ^ω σκνιπῶν ἔνεκεν, ἵν' ἐξίωσιν. Ἀναλέγεται

ἔαντάσας ὡς μαχόμενος Schneiderus: codices ἀντιάσας ὡς μαχόμε-
 νος, qui perinde infra. ἡ ἄρ.] ὁ ἄρρην A^a. ἰ εἰ δὲ θήλεια ἢ ἡ θηρεύουσα
 καὶ D^a. ^κ καὶ ἀποδιώκουσι τοῦτον D^a. ¹ προσέχει. ὁ Athenæus.
^μ ἀκούσας τῆς φωνῆς D^a. ^ν μαχόμενος P.D^a.E^a. ^ο ὀποσπασθῇ P.A^a.
 Ca.E^a. ^ρ ὀχείαν] θήλειαν P.E^a. ^α καὶ θήραν om. A^a.Ca^a. ^ι κορίανος
 A^a. ^ς σκολόπωξ P. ^τ τῇ γῇ utrobique A^a.Ca^a. ^ς κόπτει δὲ τὰς δρυὺς
 ὁ δρυοκολάπτης, omissis δὲ et οὐ καθίζει ἐπὶ τῆς γῆς, P.E^a. ^ω κνιπῶν
 P.E^a.

γὰρ ἐξελθόντας αὐτοὺς τῇ γλώττῃ· πλατεῖαν δ' ἔχει καὶ
μεγάλῃν. Καὶ πορεύεται ἐπὶ τοῖς δένδροισι ^αταχέως πάντα ^α
τρόπον, καὶ ὕψιος, καθάπερ οἱ ἀσκαλαβῶται. Ἐχει δὲ
καὶ τοὺς ὄνυχας βελτίους τῶν κολοιῶν πεφυκότας πρὸς τὴν
ἀσφάλειαν τῆς ὕπὲρ τοῖς δένδροισιν ἐφεδρείας· τούτους γὰρ
ἐμπηγνύς πορεύεται. Ἔστι δὲ τῶν δρυοκολαπτῶν ἐν μὲν ³
γένος ἑλαττον τοῦ κοττύφου, ἔχει δ' ^αὑπέρυθρα μικρά, ἕτε-
ρον δὲ γένος μεῖζον ἢ κόττυφος. Τὸ δὲ τρίτον ^αγένος
αὐτῶν οὐ πολλῶ ἑλαττόν ἐστιν ἀλεκτοριδος θηλείας. Νεοτ-
τεύει δ' ἐπὶ τῶν δένδρων, ὥσπερ εἴρηται, ἐν ἄλλοις τε τῶν
δένδρων καὶ ἐν ἐλαίαις. Βόσκεται δὲ τοὺς τε μύρμηκας καὶ ⁴
τοὺς σκώληκας τοὺς ἐκ τῶν δένδρων. ^βΘηρεύοντα δὲ τοὺς
σκώληκας οὕτω σφόδρα φασὶ κοιλαίνειν, ὥστε καταβάλλειν
τὰ δένδρα. Καὶ ^γτιθασσεύμενος δὲ ^δτις ἤδη ἀμύγδαλον
εἰς ^ερώγμην ξύλου ἐνθείς, ὅπως ἐναρμοσθὲν ὑπομένειεν αὐτοῦ
τὴν πληγὴν, ἐν τῇ τρίτῃ πληγῇ διέκοψε καὶ κατήσθιε ^ετὸ
εἰς μαλακόν.

Φρόνιμα δὲ πολλὰ καὶ περὶ τὰς γεράνους δοκεῖ συμβαί- ΙΟ
νειν· ἐκτοπίζουσί τε γὰρ μακράν, καὶ ^ηεἰς ^ιὑψος ^κπέτον-
ται πρὸς τὸ καθορᾶν τὰ πόρρω, καὶ, εἰ ἐᾶσιν ἰδῶσι νέφη ^ικαὶ
χειμέρια, καταπτᾶσαι ἡσυχάζουσιν. Ἔτι δὲ τὸ ἔχειν ἡγε-
μόνα ^μτε καὶ τοὺς ἐπισυρίττοντας ἐν τοῖς ἐσχάτοις, ^νὥστε
κατακούεσθαι τὴν φωνήν. Ὄταν ^οδὲ καθίζωνται, αἱ μὲν ^α
ἄλλαι ὑπὸ τῇ πτέρυγι τὴν κεφαλὴν ^βἔχουσιν καθεύδουσιν
ἐπὶ ἐνὸς ποδὸς ἐναλλάξ, ὁ δ' ἡγεμὼν γυμνὴν ἔχων τὴν κεφα-
λὴν ^γπροορᾷ, καὶ ὅταν αἰσθηταί ^δτι, σημαίνει βοῶν. Οἱ δὲ
πελεκᾶνες οἱ ἐν τοῖς ποταμοῖς γινόμενοι καταπίνουσι τὰς
μεγάλας κόγχας καὶ λείας· ὅταν δ' ἐν τῷ πρὸ τῆς κοιλίας

^α πάντα τρ. ταχέως D^a. Ὑ περὶ τοῖς δένδροις ἐφεδρείαις A^a. ^α ὑπέρ-
θυρα P.E^a. ^α γένος om. P.A^a.C^a.E^a. ^β θηρεύονται P.C^a, θηρεύοντας
corr. A^a. ^γ τιθασσεύμενος D^a, τιθασσεύμενα P. ^δ ἤδη τις D^a.
^ε ρώγμην C^a, ρωγμὸν rc. A^a. ^ε τὸ] αὐτοῦ τὸ A^a. ^ε ἀπαλόν rc. A^a.
^η εἰς om. A^a.C^a. ^ι ὑψος om. P.E^a. ^κ αἶρονται D^a. ^ι καὶ post νέφη
om. E^a. ^μ τε om. C^a. ^ν ὥστ' ἀκούεσθαι D^a. ^ο δὲ om. A^a. ^β ἔχου-
σαι—κεφαλὴν om. A^a. ^γ προορῶν A^a.C^a. ^δ τι om. P.A^a.C^a.E^a.

τόπῳ πέψωσιν, ἐξεμουσιν, ἵνα χασκουσὼν τὰ κρέα ἐξαιρῶντες
ἔσθίωσιν.

- 11 Τῶν δ' ἀγρίων ὀρνέων αἱ τ' οἰκήσεις μεμηχάνηται πρὸς
τοὺς βίους καὶ τὰς σωτηρίας τῶν τέκνων. Εἰσὶ δ' οἱ μὲν
εὐτεκνοὶ αὐτῶν καὶ ἐπιμελεῖς τῶν τέκνων, οἱ δὲ τούναντίον,
καὶ οἱ μὲν εὐμήχανοι πρὸς τὸν βίον, οἱ δ' ἀμηχανώτεροι.
2 Τὰς δ' οἰκήσεις οἱ μὲν περὶ τὰς χαράδρας ^ικαὶ χηραμοὺς
ποιοῦνται καὶ πέτρας, οἷον ὁ καλούμενος χαραδριός· ^νἔστι
δ' ὁ χαραδριός καὶ τὴν ^ωχροάν καὶ τὴν φωνὴν φαῦλος, φαί-
3 νεται δὲ νύκτωρ, ἡμέρας δ' ἀποδιδράσκει. Ἐν ἀποτόμοις δὲ
καὶ ὁ ἱέραξ νεοττεύει· ὠμοφάγος δ' ὢν, ὦν ἂν κρατήσῃ ὀρ-
νέων, τὴν καρδίαν οὐ κατεσθίει· καὶ τοῦτό τινες ἐωράκασι καὶ
ἐπ' ὄρνυγος καὶ ἐπὶ κίχλης καὶ ἕτεροι ἐφ' ἑτέρων. Ἔτι δὲ
καὶ περὶ τὸ θηρεύειν μεταβάλλουσιν· οὐ γὰρ ἀρπάζουσιν
4 ὁμοίως τοῦ θέρους. Γυπὸς δὲ λέγεται ὑπὸ τινων ὡς οὐδεὶς
ἐώρακεν ^κοὔτε νεοττὸν οὔτε ^ννεοττιάν· ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἔφη
Ἡρόδωρος ὁ ^κΒρύσσωνος τοῦ σοφιστοῦ πατὴρ ἀπὸ τινος
αὐτὸν ἑτέρας εἶναι μετεώρου γῆς, τεκμήριον τοῦτο λέγων
καὶ τὸ φαίνεσθαι ταχὺ πολλούς, ὅθεν ^αδέ, μηδενὶ εἶναι δη-
λον. Τούτου δ' ^βαἴτιον ὅτι τίκτει ἐν πέτραις ^εἀπροσβά-
5 τοις· ἔστι δ' οὐδὲ πολλαχοῦ ἐπιχώριος ^δὁ ὄρνις. Τίκτει δ'
ἐν ᾧ ὦν ἢ δύο τὰ πλείστα. Ἐνιοὶ δὲ τῶν ὀρνίθων ἐν τοῖς
ὄρεσι καὶ τῇ ὕλῃ κατοικοῦσιν, οἷον ^εἔποψ καὶ ^ιβρένθος·
οὗτος δ' ὁ ὄρνις ^εεὐβίωτος καὶ ^ηῥαδικός. Ὁ δὲ ^ιτροχιλος
^κκαὶ λόχμας καὶ τρώγλας οἰκεῖ· ^ιδυσάλωτος δὲ καὶ δραπέ-
της καὶ τὸ ἦθος ἀσθενής, ^εεὐβίωτος δὲ καὶ τεχνικός. Κα-
λεῖται δὲ πρέσβυς καὶ βασιλεύς· διὸ καὶ τὸν αἰτὸν αὐτῷ
12 φασὶ πολεμεῖν. Εἰσὶ δέ τινες οἱ περὶ τὴν ^μθάλατταν βι-

^ε ἐσθίουσι A^a. ^ι καὶ] οἱ δὲ D^a. ^ν ἔστι δ' ὁ χαραδριός om. P.
^ω χροαὶν C^a. ^κ οὔτε νεοττὸν οὔτε] νεοττὸν ἢ D^a. ^ν νεοττιάν P.^a, D^a, E^a.
^κ βρύσσωνος A^a, C^a. ^α δε] δὴ P, om. A^a, C^a. ^β αἴτιος P. ^ε ἀπρο-
βάτως A^a. ^δ ὁ om. P.^a, A^a, C^a. ^ε ἔποψος A^a. ^ι βρένθος P.^a, D^a.
^ε εὐβίωτος utrobique P.^a, A^a, C^a. ^η ῥαδικός P. ^ι τροχιλος P.^a, C^a, D^a, E^a.
^κ καὶ ante λόχμας om. D^a. ^ι δύσαλος P.^a, A^a, C^a, D^a. ^μ θάλασσαν
P.^a.

οὔσιν, οἶον ^η κίγκλος. ^ο Ἔστι δὲ τὸ ἦθος ὁ κίγκλος πανοῦργος καὶ δυσθήρατος, ὅταν δὲ ληφθῇ, ^ρ τιθασσότατος. Τυχ-
χάνει δ' ὦν καὶ ^α ἀνάπηρος· ἀκρατῆς γὰρ τῶν ὀπισθέν ἐστιν.
Ζῶσι δὲ ^ι περὶ θάλατταν καὶ ποταμούς καὶ λίμνας οἱ μὲν ^α
στεγανόποδες ἅπαντες· ἡ ^β γὰρ φύσις ^ι αὐτῇ ζητεῖ τὸ πρόσ-
φορον· πολλοὶ δὲ καὶ τῶν σχιζοπόδων περὶ τὰ ὕδατα καὶ
τὰ ἔλη βιοτεύουσιν, οἶον ^ν ἄνθος ^ω περὶ τοὺς ποταμούς· ἔχει
δὲ τὴν χροάν καλὴν καὶ ἔστιν ^κ εὐβίοντον. ^ο Ὁ δὲ ^υ καταρ-
ράκτης ζῇ μὲν ^ζ περὶ θάλατταν, ὅταν ^α δὲ καθῇ αὐτὸν εἰς τὸ
βαθύ, μένει χρόνον οὐκ ἐλάττονα ^β ἢ ὅσον πλέθρον διέλθοι
τις· ἔστι δ' ἐλάττον ἱέρακος τὸ ὄρνεον. Καὶ οἱ κύκνοι δ'
εἰσὶ μὲν τῶν στεγανοπόδων, καὶ βιοτεύουσι ^ε περὶ λίμνας καὶ
ἔλη, ^δ εὐβίοντοι δὲ καὶ εὐήθεις καὶ εὐτεκνοὶ καὶ εὐγυροὶ, καὶ
τὸν ^ε αἰτόν, ἐν ^ι ἄρξῃται, ἀμυνόμενοι νικῶσιν, αὐτοὶ ^ς δ' οὐκ
ἄρχουσι μάχης. ^ι Ωιδικοὶ δέ, καὶ περὶ τὰς τελευτὰς μάλιστα ^α
ἄδουσιν· ἀναπέτονται γὰρ καὶ εἰς τὸ πέλαγος, καὶ τινες ἦδη
πλέοντες ^η παρὰ τὴν Λιβύην περιέτυχον ἐν τῇ θαλάττῃ πολ-
λοῖς ἄδουσι φωνῇ γοῶδει, καὶ τούτων ἐώρων ἀποθνήσκοντας
ἐνίους. ^ι Ἡ δὲ ^ι κύμινδις ὀλιγάκις μὲν φαίνεται (οἰκεῖ γὰρ
ὄρη), ἔστι δὲ ^κ μέλαν καὶ μέγεθος ὅσον ἱέραξ ^ι ὁ ^μ φασσο-
φόνος καλούμενος, καὶ τὴν ἰδέαν μακρὸς καὶ ^η λεπτός. ^ο Κύ-
μινδιν δὲ καλοῦσιν ^ρ Ἴωνες ^α αὐτήν· ἥς καὶ ^ο Ὀμηρος μέμνηται
ἐν τῇ Ἰλιάδι εἰπὼν

Χαλκίδα κυκλήσκουσι θεοί, ἄνδρες δὲ ^ι κύμινδιν.

^ι Ἡ δ' ^α ὕβρις, φασὶ δὲ τινες ^ι εἶναι τὸν αὐτὸν τοῦτον ὄρνιθα

^η κίγκλος C^a, κίχλος P.^a, κόχλος E^a. ^ο ἔστι δὲ τὸ ἦθος ὁ κίγκλος
om. P.^a, C^a, E^a. ^ρ τιθασσότατος P, τιθασότατος D^a, E^a. ^α ἀνάπειρος A^a.
^ι περὶ] περὶ τὴν A^a. ^β γὰρ] δὲ E^a. ^ι αὐτῇ C^a. ^ν ἄνθους P.^a, E^a.
^ω παρὰ P.^a, C^a, E^a. ^κ εὐβίοντον P.^a, εὐβοίοντον A^a. ^υ καταράκτης
P.^a, καταράκτος E^a. ^ζ πρὸς A^a, C^a. ^α δὲ om. P.^a, E^a. ^β ἢ ὅσον] εἰς
ὃν A^a, C^a. ^ε περὶ] δὲ περὶ D^a. ^δ εὐβίοντοι P.^a, C^a, qui ita solent.
^ε αἰτόν P.^a, D^a, E^a. ^ι ἄρξῃται P. ^ς δ' om. E^a. ^η περὶ A^a. ^ι κύ-
μινδις P.^a, D^a, E^a. ^κ μέλας C^a, D^a. ^ι ὁ ante καλούμενος A^a, C^a.
^μ φασσόφονος P.^a, D^a, E^a. ^η λευκός P.^a, C^a, E^a. ^ο κύβιν A^a. ^ρ ἰόν-
τες P. ^α αὐτόν P.^a, C^a, E^a. ^ι κύμινδιν P.^a, D^a, E^a. ^α ὕβρις C^a, D^a, E^a.
^ι τὸν αὐτὸν εἶναι A^a.

τῷ ^ν πτυγγί, οὗτος ἡμέρας μὲν οὖν φαίνεται διὰ τὸ μὴ βλέπειν ὀξύ, τὰς δὲ νύκτας θηρεύει ὥσπερ οἱ αἰετοί· καὶ μάχονται δὲ πρὸς τὸν αἰετὸν οὕτω σφόδρα ὥστ' ἄμφω ^ω λαμβάνεσθαι 6 πολλάκις ζῶντας ὑπὸ τῶν ^z νομέων. Τίκει μὲν οὖν δύο ^φά, νεοττεύει δὲ καὶ οὗτος ἐν πέτραις καὶ σπηλαίοις. ^γ Μάχιμοι δὲ καὶ ^z αἱ γέρανοί εἰσι πρὸς ^a ἀλλήλας οὕτω σφόδρα ὥστε καὶ λαμβάνεσθαι μαχομένας· ὑπομένουσι γάρ. Τίκει ^b δὲ 13 γέρανος δύο ^φά. Ἡ δὲ κίττα φωνὰς μὲν μεταβάλλει πλείστας (καθ' ἐκάστην γὰρ ὡς εἰπεῖν ἡμέραν ἄλλην ἀφίησι), τίκει δὲ περὶ ἐννέα ^φά, ποιεῖται δὲ τὴν ^c νεοττιὰν ἐπὶ τῶν δένδρων ἐκ τριχῶν καὶ ἐρίων· ὅταν δ' ὑπολίπωσιν αἱ βάλανοι, 2 ἀποκρύπτουσα ταμιεύεται. Περὶ μὲν ^d οὖν τῶν πελαργῶν, ὅτι ^e ἀντεκτρέφονται, ^f θρυλεῖται παρὰ πολλοῖς· φασὶ δὲ τινες καὶ τοὺς μέροπας ταὐτὸ τοῦτο ποιεῖν, καὶ ἀντεκτρέφεσθαι ὑπὸ τῶν ^g ἐγγόνων οὐ μόνον γηράσκοντας ἀλλὰ καὶ εὐθύς, ὅταν οἰοί τ' ὦσιν· τὸν δὲ πατέρα καὶ τὴν μητέρα μένειν 3 ἔνδον. Ἡ δ' ἰδέα τοῦ ὄρνιθος τῶν πτερῶν ἐστὶ τὰ μὲν ὑποκάτω ὥχρον, τὰ δὲ ἐπάνω ὥσπερ ^h τῆς ἀλκυόνης κυνάεον, τὰ δ' ἐπ' ἄκρων τῶν πτερυγίων ἐρυθρά. Τίκει δὲ περὶ ἐξ ἧς ἐπὶ ὑπὸ τὴν ὀψώραν, ἐν τοῖς κρημνοῖς τοῖς μαλακοῖς· εἰσδύεται 4 ^d ⁱ εἴσω καὶ τέτταρας πῆχεις. Ἡ δὲ καλουμένη χλωρίς διὰ τὸ ^k τὰ κάτω ἔχειν ὥχρά, ^l ἐστὶ μὲν ἡλικὸν κόρυδος, τίκει δ' ^φά τέτταρα ἢ πέντε, τὴν δὲ νεοττιὰν ποιεῖται μὲν ἐκ τοῦ συμφύτου ^m ἔλκουσα πρόσριζον, στρώματα δ' ὑποβάλλει τρίχας καὶ ἔρια. ⁿ Ταὐτὸ δὲ τοῦτο ποιεῖ καὶ ὁ κόττυφος καὶ ^o ἡ κίττα, καὶ τὰ ^p ἐντὸς τῆς νεοττιᾶς ἐκ τούτων ποιούνται. 5 Τεχνικῶς δὲ καὶ ἡ τῆς ^q ἀκανθυλίδος ἔχει νεοττιᾶ·

^ν πτογγί P.Ea, πωγί Aa.Ca. ^ω λαμβανέσθω πολλάκις Aa, πολλάκις λαμβάνεσθαι P.Ea. ^z νομίωv Ea. ^γ μάχιμον Aa. ^z οἱ P.Ca.Da. ^a ἀλλήλους Ca. ^b δέ] δὲ καὶ Da. ^c νεοττεῖαν plerique. ^d οὖν om. Aa. ^e ἐκτρέφονται Aa.Ca. ^f θρυλλεῖται P.Aa.Da.Ea. ^g ἐγγόνων P.Aa.Ca. ^h τῆς] τὸ τῆς Da. ⁱ ἔσω Da. ^k τὰ om. P.Aa.Ca. ^l ἐστὶ μὲν] μὲν ἐστὶ δ' Aa.Ca. ^m ἔλκουσα πρόσριζον Aa.Da. et (quī πρόσριζον) Ca, ἔλους ἀπρόσριζον P.Ea. ⁿ ταυτὰ δὲ τούτω Da. ^o ἡ κίστα Aa, ἡκιστα Ca. ^p ἐκτὸς Ca. ^q ἀκανθυλίδος Da, ἀκανθιλίδος Aa.

[†]πέπλεκται γὰρ ὥσπερ σφαῖρα λινῇ, ἔχουσα τὴν εἰσδυσιν μικράν. Φασὶ δὲ καὶ τὸ ^κκιννάμωμον ^ιὄρνεον εἶναι οἱ ἐκ τῶν τόπων ἐκείνων, καὶ τὸ καλούμενον ^νκιννάμωμον ^ωφέρειν ποθὲν τοῦτο τὸ ὄρνεον, καὶ τὴν νεοττιὰν ἐξ αὐτοῦ ποιεῖσθαι. Νεοττεύει δ' ἐφ' ὑψηλῶν δένδρων καὶ ^χἐν τοῖς ^γθαλλοῖς τῶν δένδρων· ἀλλὰ τοὺς ἐγχωρίους ^μμόλυβδον πρὸς τοῖς οὔστοις ^απροσαρτῶντας τοξεύοντας καταβάλλειν, καὶ οὕτω συνάγειν ἐκ τοῦ φορυντοῦ τὸ ^νκιννάμωμον.

[†]Ἡ δ' ἀλκυὼν ἔστι μὲν οὐ πολλῶ μείζων στρουθοῦ, τὸ δὲ ¹4 χρώμα καὶ κυανοῦν ἔχει καὶ χλωρὸν καὶ ὑποπόρφυρον· μεμιγμένως δὲ τοιοῦτον τὸ σῶμα πᾶν καὶ αἱ πτέρυγες καὶ τὰ περὶ τὸν τράχηλον, οὐ χωρὶς ἕκαστον τῶν χρωμάτων· τὸ δὲ ῥύγχος ὑπόχλωρον μὲν, μακρὸν δὲ καὶ λεπτόν. Τὸ μὲν οὖν ² εἶδος ἔχει τοιοῦτον, ἡ δὲ νεοττιὰ παρομοία ταῖς σφαῖραις ταῖς θαλαττίαις ἐστὶ καὶ ταῖς καλουμέναις ^βἄλοσάχαις, πλὴν τοῦ χρώματος· τὴν δὲ χροῶν ὑπόπυρρον ἔχουσιν, τὸ δὲ σχῆμα παραπλήσιον ταῖς σικύαις ταῖς ἐχούσαις τοὺς τραχήλους μακροὺς. Τὸ δὲ μέγεθος αὐτῶν ἐστὶ τῆς μεγίστης ³ ^εσπογγίᾳς μείζον· εἰσὶ γὰρ καὶ μείζους καὶ ἐλάττους· κατάστεγοι δέ, καὶ τὸ στερεὸν ἔχουσι συχνόν καὶ τὸ κοῖλον. Καὶ κόπτοντι μὲν ^δσιδηρίῳ ὅξει οὐ ταχὺ διακόπτεται, ἅμα δὲ κόπτοντι καὶ ταῖς χερσὶ θραύονται παχὺ ^εδιαθραύεται, ὥσπερ ἡ ^βἄλοσάχνη. Τὸ δὲ στόμα στενὸν ὅσον εἰσδυσιν μικράν, ὥστ' οὐδ' ^εἂν ἀνατραπῇ ἡ θάλαττα, οὐκ εἰσέρχεται. Τὰ ⁴ δὲ κοῖλα παραπλήσια ἔχει τοῖς τῶν σπόγγων. Ἀπορεῖται δ' ἐκ τίνος συντίθῃσι τὴν νεοττιάν, δοκεῖ δὲ μάλιστα ἐκ τῶν ἀκανθῶν τῆς βελόνης· ζῇ γὰρ ἰχθυοφαγοῦσα. Ἀναβαίνει δὲ καὶ ^εἀνὰ τοὺς ποταμούς. Τίκεται δὲ περὶ πέντε μάλιστα ῥά. Λοχεύεται δὲ διὰ βίου, ^ηἄρχεται δὲ τετράμηνος.

[†] πλέκεται P. ^κ κιννάμωμον P.A^a.D^a.E^a. ^ι ὄρνεον—κιννάμωμον om. P.A^a.C^a.E^a. ^ν κιννάμωμον utrobique D^a. ^ω ποθὲν φέρειν A^a. ^χ ἐν] ἐπὶ A^a. ^γ θαλοῖς A^a.C^a. ^μ μόλυβδον P.C^a.D^a.E^a. ^α ἐξαρτῶντας A^a. ^β ἄλως ἄχνης et mox ἄλως ἄχνη A^a.C^a. ^ε σπογγίᾳς C^a. ^δ σιδηρίῳ ὅξει οὐ ταχεῖ A^a. ^ε διαθραύεται] θραύονται P.A^a.C^a.E^a. ^ε ἂν om. pr. A^a. ^ε ἀνὰ] ἐπὶ D^a. ^η ἀρχεται] λοχεύεται C^a.

- 15 Ὁ δ' ἔποψ τὴν νεοττιὰν μάλιστα ποιεῖται ἐκ τῆς ἀν-
 θρωπίνης κόπρου τὴν δ' ἰδέαν μεταβάλλει τοῦ θέρους καὶ
 τοῦ χειμῶνος, ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων ἀγρίων τὰ πλείστα.
 2 Ὁ δ' αἰγίθαλος τίκτει μὲν φά πλείστα, ὥς φασίν. Ἐνιοὶ
 δὲ καὶ τὸν μελαγκόρυφον καλούμενόν φασι πλείστα τίκτειν
 μετὰ γε 1 τὸν ἐν Λιβύῃ στρουθόν· ἑώραται 2 μὲν γὰρ καὶ
 ἑπτακαίδεκα, τίκτει μέντοι 3 καὶ πλείω 4 ἢ εἴκοσιν. Τίκτει
 5 δ' αἰεὶ 6 περιττά, ὥς φασίν. Νεοττεύει δὲ καὶ οὗτος ἐν τοῖς
 3 δένδροις, καὶ βόσκεται τοὺς σκώληκας. Ἴδιον δὲ 7 τούτῳ
 καὶ ἀηδόνι 8 παρὰ 9 τοὺς ἄλλους ὄρνιθας 10 τὸ μὴ ἔχειν τῆς
 γλώττης τὸ ὄξύ. Ὁ δ' 11 αἰγιθος 12 εὐβίωτος καὶ πολύτεκνος,
 τὸν δὲ πόδα 13 χλωλός ἐστιν. Χλωρίων δὲ μαθεῖν μὲν ἀγαθὸς
 καὶ βιομήχανος, 14 κακοπέτης δέ, καὶ χροᾶν ἔχει μοχθηράν.
 16 Ἡ δ' αἰεὶ, ὥσπερ ἄλλος τις τῶν ὀρνίθων, 15 εὐβίωτος, καὶ
 καθίζει θέρους μὲν ἐν προσηνέμῳ καὶ σκιᾷ, χειμῶνος δ' ἐν
 16 εὐλίῳ καὶ 17 ἐπισκεπεί 18 ἐπὶ τῶν δονάκων περὶ τὰ ἔλη. Ἔστι
 19 δὲ τὸ μὲν μέγεθος βραχύς, φωνὴν δ' ἔχει ἀγαθὴν. 20 Καὶ ὁ
 γνάφαλος καλούμενος τὴν τε φωνὴν ἔχει ἀγαθὴν καὶ τὸ χρώ-
 μα καλόν, καὶ βιομήχανος, καὶ τὸ εἶδος εὐπρεπές. Δοκεῖ δ'
 εἶναι ξενικὸς ὄρνις· ὀλιγάκις γὰρ φαίνεται ἐν τοῖς μὴ οἰκείοις
 17 τόποις. Ἡ δὲ κρέξ τὸ μὲν ἦθος 21 μάχιμος, τὴν δὲ διάνοιαν
 εὐμήχανος πρὸς τὸν βίον, ἄλλως δὲ κακόποτος ὄρνις. Ἡ
 δὲ καλουμένη 22 σίττη τὸ μὲν ἦθος 23 μάχιμος, τὴν δὲ διάνοιαν
 24 εὐθικτος καὶ εὐθήμων καὶ 25 εὐβίωτος, καὶ λέγεται φαρμά-
 κεια εἶναι διὰ τὸ πολυίδρις εἶναι· πολύγονος δὲ καὶ εὐτεκνος,
 26 καὶ 27 ζῇ ὑλοκοποῦσα. 1 Αἰγωλιὸς δ' ἐστὶ νυκτινόμος καὶ ἡμέ-
 ρας ὀλιγάκις φαίνεται, 28 καὶ οἰκεῖ καὶ οὗτος πέτρας καὶ σπή-

1 ἔποψ P. 2 αἰγίθαλός A^a, αἰγίθαλλος P. 3 τὴν A^a. 4 μὲν γὰρ] δὲ A^a. 5 καὶ om. P. A^a. C^a. E^a. 6 ἢ om. A^a. C^a. 7 δ' αἰεὶ] δὲ καὶ A^a. C^a. 8 περιστερά A^a. 9 τοῦτο P. A^a. C^a. D^a. 10 περὶ A^a. 11 τὰς ἄλλας C^a. E^a. 12 τῷ μὴ A^a. C^a. 13 αἰγίθος P. D^a. E^a. 14 οὐ βιωτός A^a. C^a. 15 χλωρός P. 16 κακοπέτης P. E^a. 17 αἰαία A^a. C^a. 18 εὐβίωτος A^a. 19 ἡλίῳ E^a. 20 ἐπισκέπει E^a, ἐπὶ σκέπει P, ἐπισκοπεῖ A^a. 21 παρὰ P. E^a. 22 καὶ ὁ—ἀγαθὴν om. P. A^a. C^a. E^a. 23 μάχιμον utrobique P. A^a. C^a. 24 σίττη D^a. 25 εὐοικτος P. C^a. E^a, ἀνεύοικτος A^a. 26 εὐβίωτος A^a. 27 αἰγωλιὸς P. E^a. 28 καὶ ante οἰκεῖ om. P.

λυγγας· ἔστι γὰρ δίβαλλος, τὴν δὲ διάνοιαν βιωτικὸς καὶ εὐμήχανος. Ἔστι δὲ ^m τι ὀρνίθιον μικρὸν ^δ καλεῖται κέρθιος· οὗτος τὸ μὲν ἦθος θρασύς, καὶ οἰκεῖ περὶ δένδρα, καὶ ἔστι θριποφάγος, τὴν δὲ διάνοιαν ⁿ εὐβίωτος, καὶ τὴν φωνὴν ἔχει λαμπράν. Αἱ δ' ἀκανθίδες ^ο κακόβιοι ^p καὶ κακόχροοι, φωνὴν μέντοι λιγυράν ἔχουσιν.

Τῶν δ' ἐρωδιῶν ὁ μὲν πέλλος, ὥσπερ εἴρηται, ὀχεύει μὲν ¹⁸ χαλεπῶς, εὐμήχανος δὲ καὶ δειπνοφόρος καὶ ἔπαγρος, ἐργάζεται δὲ τὴν ἡμέραν· τὴν μέντοι ^q χροῖαν ἔχει φαύλην καὶ τὴν κοιλίαν ^r αἰεὶ ὑγράν. Τῶν δὲ λοιπῶν δύο (τρία γὰρ γένη ² ἐστὶν αὐτῶν) ὁ μὲν λευκὸς τὴν ^s τε χροῖαν ἔχει καλὴν, καὶ ^t ὀχεύει ἀσινῶς, καὶ νεοττεύει καὶ τίκτει καλῶς ^v ἐπὶ τῶν δένδρων, νέμεται ^w δ' ^x ἔλη καὶ ^y λίμνας καὶ πεδία καὶ λειμῶνας. Ὁ δ' ἀστερίας ὁ ἐπικαλούμενος ^z ὄκνος μυθολογεῖται μὲν γενέσθαι ἐκ δούλων τὸ ἀρχαῖον, ἔστι δὲ κατὰ τὴν ἐπωνυμίαν τούτων ἀργότατος.

Οἱ μὲν οὖν ἐρωδιοὶ τοῦτον ^a βιοῦσι τὸν τρόπον, ἡ δὲ καλουμένη ^b φῶϋξ ἴδιον ἔχει πρὸς τὰλλα· μάλιστα γὰρ ἐστὶ ὀφθαλμοβόρος τῶν ὀρνίθων. Πολέμιος δὲ τῇ ἄρπῃ· καὶ γὰρ ἐκείνη ^c ὁμοιοβίωτος. Τῶν δὲ κοττύφων δύο γένη ¹⁹ ἐστίν, ὁ μὲν ἕτερος μέλας ^d καὶ πανταχοῦ ὢν, ὁ δ' ἕτερος ^e ἐκλευκος, τὸ δὲ μέγεθος ἴσος ἐκείνῳ, καὶ ἡ ^f φωνὴ παραπλησία ἐκείνῳ· ἔστι δ' οὗτος ἐν ^g Κυλλήνῃ τῆς Ἀρκαδίας, ἄλλοθι δ' οὐδαμοῦ. ^h Τούτων ὅμοιος τῷ μέλανι κοττύφῳ ἐστὶ ⁱ λαϊός, ^k τὸ μέγεθος μικρῷ ἐλάττων· οὗτος ἐπὶ τῶν πετρῶν καὶ ἐπὶ τῶν κεράμων τὰς διατριβὰς ποιεῖται, τὸ δὲ ῥύγχος ^l οὐ φοινικοῦν ἔχει καθάπερ ὁ κόττυφος. Κιχλῶν ²⁰

^m τι] τὸ A^a.C^a. ⁿ εὐβίωτος A^a. ^ο κακόβιοι] καὶ κωβιοὶ P.A^a.C^a.E^a.
^p καὶ om. P. ^q χροῖαν P.D^a.E^a. ^r αἰεὶ] ἔχει A^a. ^s τε om. A^a.C^a.
^t ὀχεύουσιν ὡς καὶ P.C^a.E^a. ^v ἐπὶ τῷ τῶν C^a. ^w δ'] δ' ἐν P.A^a.C^a.
^x ἔλει A^a.C^a. ^y λίμνας καὶ πεδία A^a. ^z ὄκνος P.E^a. ^a τὸν τρόπον
βιοῦσιν P.C^a.D^a.E^a. ^b φῶϋξ P.C^a, θῶϋξ D^a. ^c ὁμοιοβίωτος P.C^a,
ὁμοιοβίωτον E^a, ὁμοιοβίωτος A^a. ^d καὶ] τε καὶ D^a. ^e λευκὸς A^a.C^a.
^f φῶκη A^a. ^g κυλήνη A^a.C^a.E^a. ^h τούτων] τούτων δ' A^a. ⁱ λαϊός]
δὲ βαίος P.D^a.E^a. ^k τὸ] τὸ δὲ D^a. ^l οὐ om. A^a.

δ' εἶδη τρία, ἡ μὲν ^μ ἰξοβόρος· αὕτη δ' οὐκ ἐσθίει ἀλλ' ^η ἰξὸν καὶ ὀρητίνην, τὸ δὲ μέγεθος ὅσον κίττα ἐστίν. ^ρ Ἐτέρα ^{ρα} τριχάς· αὕτη δ' ὀξὺ φθέγγεται, τὸ δὲ μέγεθος ὅσον κόττυφος. ^q Ἄλλη δ' ^ρ ἦν καλοῦσί τινες ἰλιάδα, ἐλαχίστη ^α τε τούτων καὶ ἦττον ποικίλη.

21 Ἔστι δέ τις πετραῖος ^φ ὄνομα ^κ κύανος· οὗτος ὁ ὄρνις ^ν ἐν Νισύρῳ μάλιστα ἐστι, ποιεῖται δ' ἐπὶ τῶν πετρῶν τὰς διατριβάς. Τὸ δὲ μέγεθος κοττύφου μὲν ^ω ἐλάττων, σπίζης δὲ ^α μείζων μικρῷ. Μεγαλόπους δέ, καὶ πρὸς τὰς πέτρας προσαναβαίνει. ^γ Κυανοῦς ὄλος· τὸ δὲ ῥύγχος ἔχει ^ε λεπτὸν

22 ^α καὶ μακρόν, σκέλη δὲ βραχέα ^β τῇ πίπῳ παρόμοια. Ὁ δὲ χλωρίων χλωρὸς ^ε ὄλος· οὗτος τὸν χειμῶνα οὐχ ὁράται, περὶ δὲ ^δ τὰς τροπὰς τὰς θερινὰς φανερὸς μάλιστα γίνεται, ἀπαλλάττεται δ' ὅταν Ἀρκτοῦρος ἐπιτέλλῃ. Τὸ δὲ μέγεθος ^α ἐστὶν ὅσον τρυγῶν. Ὁ δὲ ^ε μαλακοκρανεὺς αἰεὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ καθιζάνει, καὶ ἀλίσκεται ἐνταῦθα. Τὸ δὲ εἶδος, ^ε κεφαλὴ μὲν μεγάλη χονδρότυπος, τὸ δὲ μέγεθος ^ω ἐλάττων κίχλης μικρῷ· στόμα δ' εὖρωστον, μικρόν, στρογγύλον· τὸ δὲ χρῶμα σποδοειδὲς ^ε ὄλος· ^η εὖπους δὲ καὶ κακόπτερος. Ἀλίσκεται δὲ μάλιστα γλαυκί.

23 Ἔστι δὲ ^ι καὶ ^κ πάρδαλος. Τοῦτο δὲ τὸ ὄρνεόν ἐστι ἀγγελαιὸν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, καὶ οὐκ ἐστι κατὰ ἓνα ἰδεῖν· τὸ ^ι δὲ χρῶμα σποδοειδὲς ὄλος, μέγεθος δὲ ^μ παραπλήσιος ἐκείνοις, εὖπους ^η δὲ καὶ οὐ κακόπτερος, φωνὴ δὲ πολλή καὶ ^α οὐ βαρεία. Ὁ Κολλυρίων δὲ τὰ αὐτὰ ἐσθίει τῷ κοττύφῳ· τὸ δὲ μέγεθος καὶ τούτου ταῦτόν τοις ^ρ πρότερον· ἀλίσκεται δὲ

^μ ἰξόβολος A^a. ^η ἢ om. A^a.C^a. ^ο ὀρητίνην D^a. ^ρ ἑτέρα τριχάς] ἄνευ τριχῆς A^a.C^a. ^q ἄλλην E^a. ^ρ ἦν] ἦν ἂν A^a. ^α τε τούτων om. A^a. ^κ κυανός A^a. ^ν ἐννὶ σύρῳ A^a, ἐν σκύρῳ D^a. ^ω ἐλάττων P.A^a.C^a.D^a.E^a. et mox c. 22, 2. ^α μείζων μικρῷ P.D^a, μικρῷ μείζων C^a, μικρῷ μὲν μείζων A^a. ^γ κυανός A^a.C^a. ^z χαλεπὸν C^a. ^α καὶ μακρόν om. A^a. ^β τῇ πίπῳ] τοῖς ἱπποῖς A^a.C^a. ^ε ὄλος post οὗτος A^a, om. D^a. ^δ τὰς ante tr. om. C^a. ^ε μαλακοκρανὲς E^a. ^ε κεφαλὴν μὲν μεγάλην P.E^a. ^ε ὄλος P. ^η ἄπους A^a. εὖπους—σποδοειδὲς ὄλος om. C^a. ^ι καὶ] καὶ ὁ C^a.D^a. ^κ παρδαλός A^a. ^ι χρῶμα δὲ P. ^μ παραπλήσιον P.A^a.C^a.D^a. ^η δὲ ante καὶ om. P.A^a.E^a. ^ο κορυλλίων A^a. ^ρ προτέρους D^a.

κατὰ χειμῶνα μάλιστα. Ταῦτα δὲ πάντα ^qδιὰ παντὸς φανερά ἐστιν. Ἔτι δὲ ^ττὰ κατὰ πόλεις εἰωθότα μάλιστα ζῆν, κόραξ καὶ κορώνη· καὶ γὰρ ταῦτ' ^aαἰὲ φανερά, καὶ οὐ μεταβάλλει τοὺς τόπους οὐδὲ φωλεύει.

Κολοιῶν ^δ ἐστὶν εἶδη τρία, ἐν μὲν ὁ κορακίας· οὗτος ὅσον ²⁴ κορώνη, φοινικόρυγχος· ἄλλος ^ιὁ λύκος καλούμενος· ^νἔτι ^ωδ' ὁ μικρός, ὁ βωμολόχος. Ἔστι ^xδὲ καὶ ^γἄλλο γένος κολοιῶν περὶ ^zτὴν Λυδίαν καὶ Φρυγίαν, ὃ στεγανόπουον ἐστίν. ^aΚορυδάλων ^δ ἐστὶ δύο γένη, ἡ μὲν ἑτέρα ἐπίγειος ²⁵ καὶ λόφον ^bἔχουσα, ἡ ^δ ἑτέρα ἀγελαιία καὶ οὐ ^cσποράς ὥσπερ ἐκείνη, τὸ μέντοι χρῶμα ὅμοιον τῇ ἑτέρᾳ ἔχουσα, τὸ δὲ μέγεθος ^dἐλάττον· καὶ λόφον οὐκ ἔχει· ἐσθίεται δέ. ^eἈσκαλώπας ^δ ἐν τοῖς ^fκήποις ἀλίσκεται ἔρκεσιν· τὸ μέ- ²⁶ γεθος ὅσον ἀλεκτορίς, ^ετὸ ρύγχος μακρόν, τὸ χρῶμα ὅμοιον ^hἀτταγῆνι· τρέχει δὲ ταχύ, καὶ φιλόανθρωπόν ἐστιν ἐπικῶς. Ὁ δὲ ⁱψάρος ἐστὶ ποικίλος· μέγεθος ^δ ^kἐστὶν ἡλίκον κόττυφος. Αἱ ^δ ἱβίαι ^lαἰ ἐν Αἰγύπτῳ εἰσὶ μὲν ^mδιτ- ²⁷ ταί, αἱ μὲν λευκαὶ αὐτῶν, αἱ δὲ ⁿμέλαιναι. Ἐν μὲν οὖν τῇ ἄλλῃ Αἰγύπτῳ αἱ λευκαὶ εἰσι, πλὴν ἐν Πηλουσίῳ οὐ γίνονται· αἱ δὲ μέλαιναι ἐν τῇ ἄλλῃ Αἰγύπτῳ οὐκ εἰσίν, ἐν Πηλουσίῳ ^δ εἰσίν. Σκῶπες ^δ οἱ μὲν αἰὲ πᾶσαν ὥραν εἰσὶ, ²⁸ καὶ καλοῦνται ^pαἰσκῶπες, καὶ οὐκ ἐσθίονται διὰ τὸ ἄβρωτοι εἶναι· ἕτεροι δὲ γίνονται ἐνίοτε τοῦ φθινοπώρου, φαίνονται ^δ ἐφ' ἡμέραν μίαν ἢ δύο τὸ πλεῖστον, καὶ εἰσὶν ἐδώδιμοι καὶ σφόδρα εὐδοκιμοῦσιν. Καὶ διαφέρουσι τῶν αἰσκωπῶν ^{κα-2} λουμένων οὗτοι ^qἄλλῳ μὲν ὥς εἰπεῖν οὐδενί, τῷ δὲ πάχει· καὶ οὗτοι μὲν εἰσιν ἄφωνοι, ἐκείνοι δὲ φθέγγονται. Περὶ

^q διὰ] οὐ διὰ D^a. ^τ τὰ om. P.A^a.C^a.E^a. ^a αἰε] εἰσὶ A^a. ^ι δ] δὲ ὁ A^a.C^a. ^ν ἔστι P.C^a.E^a. ^ω δ' δ] ὁ E^a, om. P.A^a.C^a. ^x δέ] δέ τι P.E^a. ^γ ἄλλο] ἄλλο τι D^a. ^z τὴν om. E^a. ^a κορυδάλων P.A^a.C^a. ^b ἔχουσα] οὐκ ἔχουσα A^a.C^a. ^c σποράδην A^a.C^a. ^d ἐλάττων C. ^e ἀσκάλωπας P.E^a, ἀσκόλωπας C^a, ἀσκολόπας A^a. ^f κήπων γc. A^a, κόλποις P. ^ε τὸ δὲ ρύγχος A^a. ^h ἀτταλῆνι· τρέχει δὲ καὶ ταχύ A^a. ⁱ ψάρ D^a. ^k ἐστὶν om. D^a. ^l αἰ ante ἐν om. E^a. ^m διττά A^a. ⁿ μέλαινες P. ^ο ὥραν] τὴν ὥραν A^a.C^a. ^p αἰε σκῶπες C^a. ^q ἀλλ' ὁ μὲν ὥς εἰπεῖν οὐθέν A^a.

δὲ γενέσεως αὐτῶν ἥτις ἐστίν, οὐθὲν ἀπται, πλὴν ὅτι τοῖς
ζεφυρίοις ^αφαίνονται· τοῦτο δὲ φανερόν.

- 29 Ὁ δὲ κόκκυξ, ὥσπερ εἶρηται ἐν ἑτέροις, οὐ ποιεῖ ^ινεοτ-
τιάν, ἀλλ' ἐν ἀλλοτρίαις τίκτει ^ινεοττιαῖς, μάλιστα μὲν ἐν
ταῖς ^ντῶν ^ωφάβων καὶ ἐν ^χυπολαΐδος καὶ κορύδου χαμαί,
ἐπὶ δένδρου ^δ ἢ ἐν τῇ τῆς χλωρίδος καλουμένης ^ινεοττιαῖ.
Τίκτει μὲν οὖν ἐν ῥόν, ἐπράζει ^δ οὐκ αὐτός, ἀλλ' ἐν οὐ ἀν
τέκη νεοττιαῖ, οὗτος ὁ ὄρνις ^εἐκκολάπτει καὶ τρέφει, καὶ ^αὥς
φασίν, ὅταν αὐξάνηται ὁ τοῦ κόκκυγος νεοττός, ἐκβάλλει τὰ
αὐτῆς, καὶ ^βἀπόλλυνται οὕτως. Οἱ δὲ λέγουσιν ὥς ^εκαὶ
ἀποκτείνασα ^εἢ τρέφουσα δίδωσι ^δκαταφαγεῖν διὰ ^εγὰρ
τὸ καλὸν εἶναι τὸν ^ιτοῦ κόκκυγος νεοττὸν ἀποδοκιμάζει τὰ
3 αὐτῆς. Τὰ μὲν οὖν πλείστα τούτων ὁμολογοῦσιν αὐτόπται
γεγενημένοι τινές· περὶ δὲ τῆς φθορᾶς τῆς τῶν νεοττῶν τῆς
ὄρνιθος οὐχ ὡσαύτως πάντες λέγουσιν, ἀλλ' οἱ μὲν φασιν
αὐτὸν ἐπιφοιτῶντα τὸν κόκκυγα κατεσθίειν τὰ τῆς ὑποδε-
ξαμένης ὄρνιθος ^ενεόττια, οἱ δὲ διὰ τὸ τῷ μεγέθει ὑπερέχειν
τὸν νεοττὸν τοῦ κόκκυγος ^ηὑποκάπτοντα τὰ προσφερόμενα
φθάνειν, ὥστε λιμῶ τοὺς ἑτέρους ἀπόλλυσθαι νεοττούς, οἱ
δὲ ^ικρείττω ὄντα ^κἀποκτινύναι συντρεφόμενον αὐτοῖς. Δο-
κεῖ ^δ ὁ κόκκυξ φρόνιμον ποιεῖσθαι τὴν τέκνωσιν· διὰ γὰρ
τὸ συνειδέναί αὐτῷ τὴν δειλίαν καὶ ὅτι οὐκ ἂν δύναίτο βοη-
θῆσαι, διὰ τοῦτο ὥσπερ ὑποβολιμαίους ^ιποιεῖ τοὺς ἑαυτοῦ
νεοττούς, ἵνα σωθῶσιν. Τὴν γὰρ δειλίαν ὑπερβάλλει τοῦτο
τὸ ὄρνεον· τίλλεται γὰρ ὑπὸ τῶν μικρῶν ὀρνέων, καὶ φεύγει
30 αὐτά.

Οἱ ^δ ἀποδες, οὓς καλοῦσιν τινες ^μκυψέλους, ὅτι μὲν

ἢ ὅτι] ἔτι P.A^a.C^a.E^a. ^α φαίνονται τοῦτο δὲ] φαίνεται δὲ τοῦτο A^a.C^a.
^ι νεοττεῖαν et mox νεοττεῖαις et infra νεοττεῖα A^a. ^ν τῶν om. C^a.
^ω φάβων P, βαφῶν A^a. ^χ ὑπολλίδος P.E^a. ^γ ἐν] ἐπὶ D^a. ^ε ἐκ-
κολάπτει E^a. ^α ὥς om. P.A^a.C^a.E^a. ^β ἀπόλλυνται A^a.C^a. ^ε καὶ et
mox ἢ τρέφουσα om. P.A^a.C^a.E^a. ^δ φαγεῖν D^a. ^ε τὸ γὰρ P. ^ι τοῦ
om. C^a. ^ε νεοττία P. ^η ὑποκάμπτοντα P.D^a.E^a, om. A^a. ^ι κρεί-
τον' C^a, κρείττον A^a. ^κ ἀποκτινύναι P. ^ι ποιεῖν A^a. ^μ κυψέλλους
et mox κυψέλλισιν A^a.

ὅμοιοι ταῖς χελιδόσιν εἰσίν, εἴρηται πρότερον· οὐ γὰρ ῥάδιον γνῶναι πρὸς τὴν χελιδόνα, πλὴν τῷ τὴν κνήμην ἔχειν δασεῖαν. Οὗτοι νεοττεύουσιν ἐν ^κκυψελίσιν ἐκ ^ππηλοῦ πεπλασμέναις ^ομακραῖς, ὅσον ^ρεἰσδύσιν ἐχούσαις. Ἐν στεγνῷ ² δὲ ποιεῖται τὰς ^ννεοττίας ὑπὸ πέτραις καὶ σπηλαίοις, ὥστε καὶ τὰ θηρία καὶ τοὺς ἀνθρώπους διαφεύγειν. Ὁ δὲ καλούμενος αἰγοθήλας ἔστι μὲν ὀρεῖνός, τὸ ^τδὲ μέγεθος κοτύφου ^ςμὲν ^ιμικρῷ ^νμείζων, κόκκυγος δ' ^νἐλάττων. Τί- κτει μὲν οὖν ^φὰ δύο ἢ τρία τὸ πλείστον, τὸ δὲ ἡθὺς ἔστι ^ωβλακικός. Θηλάζει δὲ τὰς αἰγας προσπετόμενος, ὅθεν ³ καὶ τοῦνομ' εἰληφεν· φασὶ δ', ὅταν θηλάσῃ τὸν ^χμαστόν, ἀποσβέννυσθαι· τε καὶ τὴν αἶγα ἀποτυφλοῦσθαι. Ἔστι δ' οὐκ ^υὀξύωπὸς τῆς ἡμέρας, ἀλλὰ τῆς νυκτὸς βλέπει. Οἱ ³¹ δὲ κόρακες ἐν τοῖς μικροῖς χωρίοις, καὶ ὅπου μὴ ἰκανὴ τροφή πλείοσι, δύο ^ςμόνοι γίνονται· καὶ τοὺς ἑαυτῶν νεο- τοὺς, ὅταν οἰοί ^τ ὧσιν ἤδη πέτεσθαι, τὸ μὲν πρῶτον ἐκ- βάλλουσιν, ὕστερον δὲ καὶ ἐκ τοῦ τόπου ^ςἐκδιώκουσιν. Τί- κτει δ' ὁ κόραξ καὶ τέτταρα καὶ πέντε. Περὶ δὲ τοὺς ² χρόνους ἐν ^βοῖς ἀπώλοντο οἱ ^ςΜηδίου ξένοι ἐν Φαρσάλφ, ἐρημία ἐν τοῖς τόποις τοῖς περὶ Ἀθήνας καὶ ^δΠελοπόννησον ἐγένετο κοράκων, ὡς ἐχόντων αἴσθησιν ^οτινα τῆς παρ' ἀλλή- λων ^ιδηλώσεως.

Τῶν δ' αἰετῶν ἔστι πλείονα γένη, ἐν μὲν ὁ καλούμενος ³² πύγαργος· οὗτος κατὰ τὰ πεδία καὶ τὰ ἄλση καὶ περὶ τὰς πόλεις γίνεται· ἔνιοι δὲ καλοῦσιν νεβροφόνον αὐτόν. ^ςΠέ- τεται δὲ καὶ εἰς τὰ ὄρη καὶ εἰς τὴν ὕλην διὰ τὸ θάρσος· τὰ δὲ λοιπὰ γένη ὀλιγάκις εἰς πεδία καὶ εἰς ἄλση φοιτᾷ. Ἔτε- ² ρον δὲ γένος ^hαἰετοῦ ἔστιν ὁ ^ιπλάγγος καλεῖται, δεύτερος

^π πολλοῦ P. ^ο μακράς C^a. ^ρ εἰσδύσεις A^a, C^a. ^ν νεοττίας P. A^a, D^a. ^τ δὲ om. P. ^ς μὲν om. P. A^a, C^a, E^a. ^ι μικροῦ C^a. ^ν μείζων et mox ἔλαττον A^a. ^ω βαλακικός P. ^χ μαστόν P. A^a. ^υ ὀξύωπὸς P. D^a. ^ς μόνοι] μὲν οἷον A^a, C^a. ^ο διώκουσι D^a ^β φ P. D^a. ^ς μηδείου P. E^a. ^δ πελοπόννησον D^a. ^ο τινα om. E^a. ^ι δηλώσεως E^a. ^ς πέταται P, πετᾷται A^a, C^a. ^h αὐτοῦ P. ^ι πλά- γος A^a.

μεγέθει καὶ ῥώμῃ· οἰκεῖ δὲ ^κ βήσσας καὶ ^ι ἄγκη καὶ λίμνας, ἐπικαλεῖται δὲ ^μ νηττοφόνος καὶ ^ν μορφνός· οὐ καὶ Ὅμηρος μέμνηται ἐν τῇ τοῦ Πριάμου ἐξόδῳ. Ὑετρος δὲ μέλας τὴν χροάν καὶ μέγεθος ἐλάχιστος, ^ο κράτιστος τούτων· οὗτος οἰκεῖ ὄρη καὶ ὕλας, καλεῖται δὲ ^ρ μελανάετος καὶ ^ι λαγωφόνος. 3 Ἐκτρέφει δὲ ^ι μόνος ^σ τὰ τέκνα οὗτος καὶ ἐξάγει. Ὑεστι δὲ ὠκυβόλος καὶ εὐθήμων καὶ ἄφθονος καὶ ἄφοβος καὶ μάχιμος καὶ εὐφημος· οὐ γὰρ μινυρίζει οὐδὲ ἔλεληκεν. Ὑετι δ' ἕτερον γένος ^ω περκνόπτερος, ^ς λευκὴ κεφαλῇ, μεγέθει δὲ μέγιστος, πτερὰ δὲ βραχύτατα καὶ Ὑούροπύγιον πρόμηκες, γυπὶ 4 ὄμοις· ^ς ὀρειπέλαργος καλεῖται καὶ ^ς ὑπάετος. Οἰκεῖ δ' ἄλση, τὰ μὲν ^β κακὰ ταῦτα ἔχων τοῖς ἄλλοις, τῶν δ' ἀγαθῶν οὐδέν· ἀλίσκεται γὰρ καὶ διώκεται ὑπὸ κοράκων καὶ τῶν ἄλλων βαρὺς γὰρ καὶ κακόβιος καὶ τὰ τεθνεῶτα φέρων, ^ς πεινῇ δ' ^δ αἰεὶ καὶ ^ο βοᾷ καὶ μινυρίζει. Ὑετρον δὲ γένος ἐστὶν αἰετῶν 5 οἱ καλούμενοι ^ι ἀλιαέτοι. Οὗτοι δ' ἔχουσιν αὐχένα τε μέγαν καὶ παχὺν καὶ πτερὰ καμπύλα, Ὑούροπύγιον δὲ πλατὺ οἰκοῦσι δὲ περὶ θάλατταν καὶ ἁκτάς, ἀρπάζοντες δὲ καὶ οὐ δυνάμενοι φέρειν πολλάκις καταφέρονται εἰς βυθόν. Ὑετι δ' 6 ἄλλο γένος ἐστὶν ^ς αἰετῶν οἱ καλούμενοι γνησίιοι. Φασὶ ^δ δὲ ^ι τούτους μόνους καὶ τῶν ἄλλων ὀρνίθων γνησίους εἶναι· τὰ γὰρ ἄλλα γένη ^κ μέμικται καὶ μεμοίχενται ὑπ' ἀλλήλων, καὶ τῶν ^ς αἰετῶν καὶ ^ι τῶν ἱεράκων καὶ τῶν ἐλαχίστων. Ὑεστι δ' οὗτος μέγιστος τῶν ^ς αἰετῶν ἀπάντων, μείζων ^μ τε τῆς φήνης, τῶν δ' αἰετῶν καὶ ἡμιόλιος, χρώμα ξανθός. Φαίνεται 7 δ' ὀλιγάκις, ὥσπερ ^ν ἡ καλουμένη ^ο κύμινδις. Ὡρα δὲ τοῦ

^κ βόσσας P. ^ι ἄγκη Da. ^μ νοττοφόνος Ea. ^ν μορφός vel μόρφος P.Aa.Ca.Ea. ^ο κράτιστος] καὶ κράτιστος Da. ^ρ μελαναετός P.Ea, μελαιναετός Da. ^ι λαγωφόνος P.Ea. ^ι μόνος Aa. ^ς οὗτος τὰ τέκνα Da. ^τ λελευκεν Aa. ^ν ἔστι P.Aa.Da. ^ω περκνόπτερος P.Aa.Da.Ea. ^ς λευκῇ κεφαλῇ Aa.Ca. ^γ utrobique οὐροπύγιον Ca, οὐροπύγιον P.Da.Ea. ^ς ὀρειπελαργός P.Da. ^α ὑπαιετός P.Da. ^β κατὰ P.Ca.Ea. ^ς πείνη Ca, πίνει Aa, πονεῖ P.Da.Ea. ^δ ἂν Ea. ^ς βία Aa.Ca. ^ι ἀλιαετοὶ P.Da.Ea, ἀλιαίετοι Aa.Ca. ^ς αἰετῶν P.Da.Ea. ^δ δὲ om. Ea. ^ι τοὺς Aa. ^κ μικτὰ Aa.Ca. ^ι τῶν ante ἱερ. om. Ca. ^μ τε om. Da. ^ν ἡ] καὶ ἡ Da. ^ο κύμινδις P.Ca.Da.Ea, κύβινδος Aa.

ἐργάζεσθαι ἀετῷ καὶ πέτεσθαι ἀπ' ἀρίστου μέχρι δέλης· τὸ γὰρ ἔωθεν ἀθήται μέχρι ἀγορᾶς πληθυσούσης. Γηράσκουσι δὲ τοῖς ἀετοῖς τὸ ῥύγχος αὐξάνεται τὸ ἄνω γαμψούμενον αἰὲ μᾶλλον, καὶ τέλος λιμῷ ἀποθνήσκουσιν. ^ρἘπιλέγεται δὲ τις καὶ μῦθος, ὥς τοῦτο πάσχει διότι ἄνθρωπός ποτ' ὦν ἠδίκησε ξένον. Ἀποτίθεται δὲ τὴν περιττεύουσαν ⁸ τροφήν τοῖς ⁹ νεοττοῖς· διὰ ^τ γὰρ ⁸ τὸ μὴ εὐπορον ^τ εἶναι καθ' ἐκάστην ἡμέραν αὐτὴν πορίζεσθαι, ἐνίοτε οὐκ ἔχουσιν ἔξωθεν κομίζειν. Τύπτουσι δὲ ταῖς πτέρυξι καὶ τοῖς ὄνυξιν ἀμύττουσιν, ἃν τινα λάβωσι σκευωρούμενον περὶ τὰς νεοττίας. Ποιοῦνται ^δ αὐτὰς οὐκ ἐν πεδινοῖς τόποις ἀλλ' ἐν ὑψηλοῖς, ⁹ μάλιστα μὲν ἐν πέτραις ἀποκρήμνοισ, οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ δένδρων. Τρέφουσι δὲ τοὺς νεοττοὺς ἕως ἂν δυνατοὶ γένωνται πέτεσθαι· τότε ^δ ἐκ τῆς νεοττίας αὐτοὺς ἐκβάλλουσι καὶ ἐκ τοῦ τόπου τοῦ περὶ ^ν αὐτὴν παντὸς ἀπελαύνουσιν. Ἐπέχει γὰρ ἐν ζεύγος ἀετῶν πολὺν τόπον· διό^ω περ οὐκ ἐφ' πλησίον ² αὐτῶν ἄλλους ἀλισθῆναι. Τὴν δὲ θήραν ^γ ποιεῖ- ¹⁰ ται οὐκ ἐκ τῶν σύνεγγυς τόπων τῆς νεοττίας, ἀλλὰ συχνὸν ² ἀποπτάς. Ὅταν δὲ ³ κυνηγήσῃ καὶ ἄρῃ, τίθησι καὶ οὐκ εὐθὺς φέρει, ἀλλ' ^β ἀποπειραθεὶς τοῦ βάρους ἀφίησιν. Καὶ τοὺς δασύποδας ^δ οὐκ εὐθὺς λαμβάνει, ἀλλ' εἰς τὸ πεδῖον ἐάσας προελθεῖν· καὶ καταβαίνει ^ε δ' οὐκ εὐθὺς εἰς τὸ ἔδαφος, ἀλλ' αἰὲ ἀπὸ τοῦ μείζονος ^δ ἐπὶ τὸ ἔλαττον κατὰ μικρόν. Ἀμφω ¹¹ δὲ ταῦτα ^ε ποιεῖ πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ μὴ ἐνεδρεῦεσθαι. Καὶ ἐφ' ^ι ὑψηλῶν καθίζει διὰ τὸ βραδέως αἵρεσθαι ἀπὸ τῆς γῆς. Ὑψοῦ δὲ ⁸ πέτεται, ὅπως ἐπὶ πλείστον τόπον ^h καθορᾷ· διόπερ θεῖον ^ι οἱ ἄνθρωποι φασιν εἶναι μόνον τῶν ὀρνέων.

^ρ λέγεται Da. ⁹ νεοττοῖς ἐν ταῖς νεοττίας· διὰ A^a.Ca. ^τ γὰρ om. Da. ⁸ μὴ τὸ P. ^τ εἶναι καὶ καθ' A^a.Ca. ^ν αὐτὸν P.Ca.Da.Ea, αὐτῶν A^a. ^ω περ om. A^a. ² αὐτοῦ ἄλλους ἀλισθῆναι A^a. ^γ ποιοῦνται P.A^a.Ca.Da.Ea. ² αὐτόπτας A^a, αὐτόπταις Ca. ³ κινήσῃ P.A^a.Ca.Ea. ^β προπειραθεὶς Ea. ^δ om. P.Ca.Da. ^δ ἐπὶ] εἰς A^a.Ca. ^ε ποιεῖ om. Da. ^ι ὑψηλοῦ Da. ⁸ πετᾷται Ca. ^h καθορᾷται Ca. ^ι φασιν οἱ ἄνθρωποι A^a.

12 Πάντες δ' οἱ γαμφώνυχοι ^k ἥκιστα ¹ καθίζανουσιν ἐπὶ ^m πέτραις διὰ τὸ τῇ γαμφύτῃ ἐμπόδιον εἶναι τὴν σκληρότητα. Θηρεύει δὲ ⁿ λαγῶς καὶ νεβροὺς καὶ ἀλώπεκας καὶ τὰ λοιπά, ὅσων κρατεῖν οἷός ^o τ' ἐστίν. Μακρόβιος δ' ἐστίν· δῆλον δὲ τοῦτο ἐκ ^p τοῦ τὴν νεοττιὰν τὴν ^q αὐτῶν ^r ἐπὶ πολὺ διαμένειν.

33 Ἐν δὲ ^s Σκυθαῖς ^t ὀρνίθων γένος ἐστὶν ^v οὐκ ἔλαττον ὠτίδος· τοῦτο τίκτει δύο νεοττούς, οὐκ ἐπικάθηται δέ, ἀλλ' ἐν δέρματι λαγωῦ ἢ ἀλώπεκος ἐγκρύψαν ἐᾷ· ἐπ' ἅκρῳ δὲ τῷ δένδρῳ φυλάττει, ὅταν μὴ τύχῃ θηρεύων· ^w καὶ τις ἀναβαίνει, μάχεται καὶ τύπτει ταῖς πτέρυξιν, ὥσπερ οἱ ἀετοί.

34 Γλαῦκες δὲ καὶ νυκτικόρακες, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα τῆς ἡμέρας ἀδυνατεῖ βλέπειν, τῆς νυκτὸς μὲν θηρεύοντα τὴν τροφήν αὐτοῖς ^x πορίζεται, οὐ κατὰ πᾶσαν δὲ τὴν νύκτα τοῦτο ποιεῖ, ἀλλ' ^y ἄχρι ἐσπερίου καὶ περὶ ὄρθρον· θηρεύει δὲ μῦς καὶ ^z σαύρας καὶ ² σφονδύλας καὶ τοιαύτ' ἄλλα ζῴδια. Ἡ δὲ καλουμένη φήνη ἐστὶν εὐτεκνος καὶ ^a εὐβίωτος καὶ δειπνοφόρος καὶ ἥπιος, καὶ τὰ τέκνα ^b ἐκτρέφει καὶ τὰ αὐτῆς καὶ ^c τὰ τοῦ αἵτου. Καὶ γὰρ ταῦθ' ὅταν ^d ἐκβάλλῃ ^e ἐκείνος, ἀναλαβοῦσα τρέφει· ἐκβάλλει γὰρ ὁ αἵτος πρὸ ὥρας, ἔτι βίου δεόμενα καὶ οὐπω δυνάμενα πέτεσθαι. Ἐκβάλλειν δὲ δοκεῖ ὁ αἵτος τοὺς νεοττοὺς διὰ φθόνον· φύσει γὰρ ἐστὶ φθονερός καὶ ὀξύπεινος, ἔτι δὲ ὀξύλαβής. Λαμβάνει δὲ μέγα, ὅταν λάβῃ. Φθονεῖ οὖν τοῖς ^f νεοττοῖς ἀδρυνόμενοις, ὅτι φαγεῖν ⁴ ἀγαθοὶ γίνονται, καὶ σπᾶ τοῖς ὄνυξιν. Μάχονται δὲ καὶ οἱ νεοττοὶ ^g ἑαυτοῖς περὶ τῆς ἔδρας καὶ τῆς τροφῆς· ὁ δ' ἐκ-

^k ἥκιστα] οὐχ ἥκιστα P. ¹ καθίζουσιν E^a. ^m πέτρα P.D^a. ⁿ λαγούς P.
^o τ' ἐστίν] τ' ἢ A^a, τ' ἦν C^a, τ' ὦν P. ^p τοῦ πολὺν χρόνον τὴν D^a.
^q αὐτὴν P.D^a. ^r ἐπὶ πολὺ] δὴ P.E^a, om. D^a. ^s σκυθίας P.A^a.C^a.E^a.
^t γένος ἐστὶν ὀρνίθων D^a. ^v οὐκ ἔλαττον ὠτίδος] αἱ ὠτίδες E^a, αἱ ὠτίδες P.
^w καὶ] καὶ C^a. ^x πορίζονται D^a. ^y μέχρι A^a.C^a. Athenæus ἀλλὰ
τὴν ἀρχέσπερον, Schneiderus ἀλλὰ τὴν ἀκρέσπερον. ^z σφονδύλας E^a.
^a εὐβίωτος A^a. ^b ἐκτρέφει] εὐ τρέφει A^a. ^c τὰ om. A^a. ^d ἐκβάλλῃ C^a.
^e ἐκείνη P.A^a.C^a.E^a. ^f νεοττοῖς καὶ ἀδρ. P.A^a.C^a.E^a. ^g ἑαυτοῖς sc.
A^a, καὶ ἑαυτοῖς D^a, καὶ αὐτοῖς P.E^a, καὶ αὐτοῖς A^a.C^a.

βάλλει καὶ κόπτει αὐτούς· οἱ δ' ἐκβαλλόμενοι βοῶσι, καὶ
^h οὕτως ὑπολαμβάνει αὐτοὺς ἡ φήνη. ¹ Ἡ δὲ φήνη ἐπάργεμός ε
τ' ἐστὶ καὶ πεπήρωται τοὺς ὀφθαλμούς· ὁ δ' ^k ἀλῖαετος
¹ ὀξυωπέστατος μὲν ἐστὶ, καὶ τὰ τέκνα ἀναγκάζει ἔτι ψιλὰ
ὄντα πρὸς τὸν ἥλιον βλέπειν, καὶ τὸν μὴ βουλούμενον κόπτει
καὶ στρέφει, ^m καὶ ὁποτέρου ἂν ἔμπροσθεν οἱ ὀφθαλμοὶ δα-
κρύσωσιν, τοῦτον ἀποκτείνει, τὸν δ' ἕτερον ἐκτρέφει. Διατρί- 6
βει δὲ περὶ ⁿ θάλατταν, καὶ ζῇ θηρεύων τοὺς περὶ τὴν ^o θά-
λατταν ὄρνιθας, ὥσπερ εἴρηται. Θηρεύει δ' ἀπολαμβάνων
καθ' ἓνα, παρατηρῶν ἀναδυόμενον ἐκ τῆς θαλάττης. Ὅταν
δ' ἴδῃ ὁ ὕρνις ἀνακύπτων τὸν ἀλῖαετον, πάλιν φοβηθεὶς κα-
ταδύεται ὡς ^p ἑτέρα ἀνακύψων· ὁ δὲ διὰ τὸ ὀξύ ὄραν αἰε-
πέτεται, ἕως ἂν ἀποπνίξῃ ἢ λάβῃ μετέωρον. Ἀθρόαις ^q γὰρ
οὐκ ἐπιχειρεῖ· ^r ραίνουσαι γὰρ ἀπερύκουσι ταῖς πτέρυξιν.

Οἱ δὲ ^s κέμφοι ἀλίσκονται τῷ ἀφρῶ· ^t κάπτουσι γὰρ 35
αὐτόν, διὸ προσραίνοντες θηρεύουσιν. Ἐχει δὲ τὴν μὲν
ἄλλην σάρκα εὐώδη, τὸ δὲ πυγαῖον μόνον ^v θινὸς ὄζει. Γί-
νονται δὲ πίονες.

Τῶν δ' ἱεράκων κράτιστος μὲν ὁ τριόρχης, δεύτερος ^w δ' 36
ὁ αἰσάλων, τρίτος ὁ ^x κίρκος. Ὁ δὲ ἀστερίας καὶ ὁ φασσο-
φόνος καὶ ὁ ^y πτέρνις ἄλλοιοι. Οἱ δὲ ^z πλατύτεροι ἱέρακες
ὑποτριόρχαι καλοῦνται, ἄλλοι δὲ ^a πέρκοι καὶ σπιζίαι, οἱ δὲ
λεῖοι καὶ οἱ φρυνολόγοι· οὗτοι εὐβιώτατοι καὶ χθαμαλο-
πτῆται. Γένη δὲ τῶν ἱεράκων φασὶ τινες εἶναι οὐκ ἐλάττω 2
τῶν δέκα, διαφέρουσι ^b δ' ἀλλήλων· οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐπὶ
^c τῆς γῆς καθημένην τύπτουσι τὴν περιστερὰν καὶ συναρπά-
ζουσι, πετομένης δ' οὐ θιγγάνουσιν· οἱ δ' ἐπὶ δένδρου μὲν ἢ
τινος ἄλλου καθημένην θηρεύουσιν, ἐπὶ τῆς γῆς δ' οὔσης ἢ με-

^h οὕτως om. P.A^a.C^a.E^a. ⁱ ἡ δὲ φήνη ἐπάργεμος] πεπηρωμένος A^a.C^a.
^k αἰετὸς P.D^a.E^a. ¹ ὀξυωπέστατος A^a. ^m καὶ ὁπ.—ἐκτρέφει om. C^a.
ⁿ θάλασσαν D^a. ^o θάλασσαν P. ^p ἕτερα C^a. ^q γὰρ] δὲ D^a. ^r νέουσαι
A^a.C^a. ^s κέμφοι P.A^a.C^a.E^a. ^t κάπτουσι P.D^a.E^a. ^v θινὸς C^a.
^w δὲ σάλων P.A^a.C^a.E^a. ^x κίρκος P. ^y πτερνίς A^a.C^a, πτέρνης E^a.
^z πλατυτεροπτέρακες ὑπ. A^a. ^a πέρκαι καὶ σπίζαι A^a, ^b δ'] δὲ καὶ A^a.
^c τῆς om. E^a.

τεώρου οὐχ ἄπτονται· οἱ δ' οὐτ' ἐπὶ τῆς γῆς οὐτ' ἐπ' ἄλλου
καθημένης θιγγάνουσιν, ἀλλὰ πετομένην πειρῶνται λαμβά-
3 νειν. Φασὶ δὲ καὶ τὰς περιστρεφὰς γινώσκειν ἕκαστον τούτων
τῶν γενῶν, ὥστε ^d προσπετομένων, εἰ μὲν ἢ τῶν μετεωροθή-
ρων, μένειν ὅπου ἂν καθήμεναι τύχουσιν, εἰ δ' ἢ τῶν χα-
μαιτύπων ὁ ^e προσπετόμενος, οὐχ ὑπομένειν ἀλλ' ἀναπέτε-
4 σθαι. Ἐν δὲ Θράκῃ τῇ καλουμένη ποτὲ ^f Κεδρειπόλει ἐν τῷ
ἔλει θηρεύουσιν οἱ ἄνθρωποι τὰ ὀρνίθια κοινῇ μετὰ τῶν ἱερά-
κων· οἱ μὲν γὰρ ἔχοντες ξύλα σοβοῦσι τὸν κάλαμον ^g καὶ
τὴν ὕλην, ἵνα πέτῳνται τὰ ὀρνίθια, οἱ δ' ἱέρακες ἄνωθεν
ὑπερφαινόμενοι καταδιώκουσιν· ταῦτα δὲ φοβούμενα κάτω
^h πέτονται πάλιν πρὸς τὴν γῆν· οἱ δ' ἄνθρωποι τύπτοντες
τοῖς ξύλοις λαμβάνουσιν, ⁱ καὶ τῆς θήρας μεταδιδόασιν αὐ-
5 τοῖς· ῥίπτουσι γὰρ τῶν ὀρνίθων, οἱ δὲ ὑπολαμβάνουσιν.
Καὶ περὶ τὴν Μαιῶτιν δὲ λίμνην τοὺς λύκους φασὶ συνή-
θεις εἶναι τοῖς ποιουμένοις τὴν θήραν τῶν ἰχθύων· ὅταν δὲ
μὴ ^k μεταδιδῶσι, διαφθείρειν αὐτῶν τὰ δίκτυα ξηραίνόμενα
ἐν τῇ γῇ.

Τὰ μὲν οὖν περὶ ^l τοὺς ὀρνίθας τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον·
37 ἔστι δὲ καὶ ἐν τοῖς θαλαττίοις ζῴοις πολλὰ τεχνικὰ θεωρησά-
πρὸς τοὺς ἐκάστων βίους. Τὰ τε γὰρ θρυλούμενα περὶ τὸν
βάτραχον τὸν ^m ἀλιέα καλούμενόν ἐστιν ἀληθῆ, καὶ ⁿ τὰ περὶ
2 τὴν νάρκην. Ὁ μὲν γὰρ βάτραχος τοῖς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν
ἀποκρεμαμένοις, ὧν τὸ μὲν μῆκος ἐστὶ τριχοειδές, ἐπ' ἄκρου δὲ
στρογγύλον, ὥσπερ προσκείμενον ἑκατέρῳ δελέατος χάριν
ὅταν ^o οὖν ἐν τοῖς ἀμμώδεσιν ἢ θολώδεσιν ἀναταράξας κρίνῃ
ἑαυτόν, ἐπαίρει τὰ τριχώδη, κοπτόντων δὲ τῶν ἰχθυῶν
3 συγκατάγει μέχρι περ ^p ἂν πρὸς τὸ στόμα προσαγάγῃ. Ἡ
τε νάρκη νερκῶν ποιούσα ὧν ἂν κρατήσιν μέλλῃ ^q ἰχθύων,

^d προσπετομένων P. A^a. C^a. E^a. ^e προσπετόμενος A^a. C^a. ^f κεδρει πόλει
A^a. C^a, κεδρει πόλιος E^a, κεδρειπόλιος P, κεδρειπολιός D^a. ^g καὶ] κατὰ
P. A^a. C^a. E^a. ^h πέταται P. C^a. ⁱ καὶ—ὑπολαμβάνουσιν om. P. A^a. C^a. E^a.
^k διδῶσι C^a. E^a, δίδωσι A^a. ^l τοῖς] τὰς C^a. ^m ἀλία C^a, ἀλία P.
ⁿ τὰ om. P. A^a. C^a. ^o οὖν om. D^a. ^p ἂν] ἂν οὐ P. A^a. C^a. E^a.
^q ἰχθυῶν D^a.

τῷ τρόπῳ ὃν ἔχει ἐν τῷ στόματι λαμβάνουσα, τρέφεται
 τούτοις, κατακρύπτεται δ' εἰς τὴν ἄμμον καὶ πηλόν, λαμβά-
 νει δὲ τὰ ἐπιέοντα, ὅσα ἂν ναρκήσῃ ἐπιφερόμενα τῶν
 ἰχθύων· καὶ τούτου αὐτόπται γεγέννηται τινες. Κατακρύ-
 πτει δὲ καὶ ἡ τρυγὼν ἡ αὐτήν, πλὴν οὐχ ὁμοίως. Σημεῖον δ'
 ὅτι τοῦτον τὸν τρόπον ζῶσιν· ἀλίσκονται γὰρ ἔχοντες κε-
 στρέας πολλάκις ὅντες αὐτοὶ βραδύτατοι, τὸν τάχιστον τῶν
 ἰχθύων. Ἐπειτα ὁ ἔμην βάτραχος, ὅταν ἡμηκέτ' ἔχῃ τὰ ἐπὶ
 ταῖς θριξίν, ἀλίσκεται λεπτότερος· ἡ δὲ νάρκη φανερά ἐστι
 καὶ τοὺς ἀνθρώπους ποιούσα ναρκᾶν. Καθαμμίζουσι δ' ἑαυ-
 τὰ καὶ ὄνος καὶ ἡ βάτος καὶ ψῆττα καὶ ῥίνη, καὶ ὅταν ποιήσῃ
 ἑαυτὰ ὡς ἀδελὰ, εἴτα ἡ ῥαβδεύεται τοῖς ἐν τῷ στόματι, ἃ κα-
 λούσιν οἱ ἀλιεῖς ῥαβδία· ἡ προσέρχονται δ' ὡς πρὸς φυκία
 ἀφ' ὧν τρέφονται. Ὅπου δ' ἂν ἀνθίας ὁράθῃ, οὐκ ἔστι θη-
 ρίον· ὅ καὶ σημεῖον χρώμενοι κατακολυμβῶσιν οἱ σπογγεῖς, καὶ
 καλοῦσιν ἱεροὺς ἰχθύς τούτους· ἔοικε δὲ συμπτῶματι, καθάπερ
 ὅπου ἂν ἡ κοχλίας, σὺς οὐκ ἔστιν οὐδὲ πέρδιξ· κατεσθίουσι
 γὰρ ἅμῃ τοὺς κοχλίας. Ὁ δ' ὄφεις ὁ θαλάττιος τὸ μὲν ἡ
 χρῶμα παραπλήσιον ἔχει τῷ γόγγῳ καὶ τὸ σῶμα, πλὴν
 ἐστὶν ἡ ἀμαυρότερος καὶ σφοδρότερος· ἂν δὲ ἡ ληφθῇ καὶ
 ἀφεθῇ, εἰς τὴν ἄμμον καταδύεται ταχὺ τῷ ῥύγχει διατρυπή-
 σας· ἔχει δ' ὁξύτερον τὸ στόμα τῶν ὄφειων. Ἦν δὲ καλοῦσι
 σκολόπενδραν, ὅταν καταπίῃ τὸ ἄγκιστρον, ἡ ἐκτρέπεται τὰ
 ἐντὸς ἐκτός, ἕως ἂν ἡ ἐκβάλλῃ τὸ ἄγκιστρον· εἴθ' οὕτως ἡ εἰσ-
 τρέπεται πάλιν ἐντός. Βαδίζουσι δ' αἱ σκολόπενδραι πρὸς
 τὰ ἡ κνισώδη, ὥσπερ καὶ αἱ χερσαῖαι. Τῷ μὲν οὖν στόματι
 οὐ δάκνουσι, τῇ δὲ ἡ ἄψει καθ' ὅλον τὸ σῶμα, ὥσπερ αἱ κα-
 λούμεναι ἡ κνίδαι. Τῶν δ' ἰχθύων αἱ ὀνομαζόμεναι ἀλώπεκες

ἡ εαυτήν D^a. ἡ αὐτοὶ ὄντες D^a. ἡ μὲν om. D^a. ἡ μηκέτ' ἔχῃ τὰ] μὴ κα-
 τέχῃται A^a.C^a. ἡ αὐτὰ P.E^a, αὐτὰ A^a.C^a. ἡ βάτος Plinius : codices
 βάτραχος. ἡ δηλα P.E^a. ἡ ῥάβδεται C^a. ἡ προσέρχονται δ'] τὰ δε μικρὰ
 ἰχθύδια προσέρχονται D^a. ἡ ὥσπερ πεφυκυῖαι A^a, ὡς προσπεφυκυῖαι C^a.E^a,
 ὡς προσπεφυκύναι P. ἡ ὄραθῃ] ἡ D^a. ἡ ἅμῃ] πάντας rc. A^a, πάντες P.A^a.
 C^a.E^a. ἡ μυυρότερος D^a. ἡ ληφθῇ G^aza, φοβηθῇ P.A^a.C^a.D^a.E^a.
 ἡ ἐντρέπεται A^a.C^a. ἡ ἐκβάλλῃ P.D^a. ἡ ἐκτρέπεται P.E^a. ἡ κνισώ-
 δη A^a.C^a. ἡ ἄψει G^aza : codices ὄψει. ἡ κνίγαι P.A^a.E^a, κνείγαι C^a.

ὅταν αἰσθωνται ^α ὅτι τὸ ἄγκιστρον ^ο καταπεπόκασι, βο-
 θοῦσι πρὸς τοῦτο ὥσπερ καὶ ἡ σκολόπενδρα· ἀναδραμοῦσαι
 γὰρ ἐπὶ πολὺ πρὸς τὴν ὀρμιὰν ἀποτρῶγουσιν ^α αὐτῆς· ἑλί-
 σκονται ^β γὰρ περὶ ἐνίου τόπους πολυαγκίστροις ἐν ῥοώδεσι
¹⁰ καὶ βαθέσι τόποις. Συστρέφονται δὲ καὶ αἱ ἄμμαι, ὅταν τι
 θηρίον ἴδωσι, καὶ κύκλῳ ^γ αὐτῶν περιnéουσιν αἱ μέγισται, καὶ
 ἄπτηται ^δ τινος, ἀμύνουσιν· ^ε ἔχουσι δ' ὀδόντας ἰσχυροῦς, καὶ
 ἤδη ὥπται καὶ ἄλλα καὶ ^ς λάμια ἐμπεσοῦσα καὶ καθελκω-
¹¹ θείσα. Τῶν δὲ ποταμίων ὁ ^ζ γλάνις ὁ ἄρρην περὶ ^η τὰ τέκνα
 ποιεῖται ἐπιμέλειαν πολλήν· ἡ ^θ μὲν γὰρ θήλεια τεκοῦσα
 ἀπαλλάττεται, ὁ δ' ἄρρην, οὗ ἂν πλείστον συστῇ τοῦ κή-
 ματος, ὠφουλακεῖ παραμένων, οὐδεμίαν ὠφέλειαν ἄλλην παρε-
 χόμενος πλὴν ἐρύκων τὰλλα ἰχθύδια μὴ διαρπάσωσι τὸν γό-
 νον· καὶ τοῦτο ποιεῖ ἡμέρας καὶ τετταράκοντα καὶ πεντή-
 κοντα, ἕως ἂν αὖξηθῇς ὁ γόνος δύνῃται διαφεύγειν ἀπὸ τῶν
¹² ἄλλων ἰχθύων. Γινώσκεται δ' ὑπὸ τῶν ἀλιέων οὗ ἂν τύχη
 ὠφουλακῶν· ἐρύκων γὰρ τὰ ἰχθύδια ἄττει καὶ ἤχον ποιεῖ καὶ
¹³ ^α μυγμόν. Οὕτω δὲ φιλοστόργως μένει πρὸς τοῖς ὤοις,
 ὥστε οἱ ἀλιεῖς ἐκάστοτε, ἐὰν ^β ἐν βαθείαις ῥίζαις τὰ ῥὰ
 προσῇ, ἀνάγουσιν ὡς ἂν δύνωνται εἰς βραχύτατον· ^γ ὁ δ'
^δ ὁμοίως οὐκ ἀπολείπει τὸν γόνον, ἀλλ' ἐὰν μὲν τύχη, ταχέως
 ὑπὸ τοῦ ἀγκίστρον ἐάλω διὰ τὸ ἀρπάζειν τὰ προσιόντα τῶν
^ε ἰχθυδίων, ἐὰν δ' ἡ συνήθης καὶ ἀγκιστροφάγος, λείπει μὲν
 οὐδ' ὡς τὸν γόνον, τῷ ^ς δ' ὀδόντι τῷ σκληροτάτῳ συνδάκνων
¹⁴ ^β διαφθείρει τὰ ἄγκιστρα. ^η Ἀπαντα δὲ ^ι καὶ τὰ ^κ πλωτὰ
 καὶ τὰ ^λ μόνιμα τούτους νέμεται τοὺς τόπους ἐν οἷς ἂν φυῶσι,
 καὶ τοὺς ὁμοίους τούτοις· ἡ γὰρ οἰκεία τροφή ἐκάστων ἐν
 τούτοις ^μ ἐστίν. Πλανᾶται δὲ μάλιστα τὰ σαρκοφάγα·

^α ὅτι] διατί P.A^a.C^a.E^a, ὡς corr. A^a. ^ο καταπεπόκασι E^a. ^π πρὸς
 om. E^a. ^α αὐτὸ C^a. ^γ ἄλωςκονται A^a. ^β γὰρ] δὲ D^a. ^γ αὐτὸ D^a.
^δ ἔχει P. ^ς ἄμμαι D^a. ^ζ γλάνις C^a, γλάνης A^a. ^η τὰ om. P.A^a.C^a.
^θ μὲν om. P.A^a.C^a.E^a. ^ι μυγμόν P.C^a.E^a, νηγμόν A^a. ^κ ἐν om. A^a.
^λ ὁ om. A^a. ^μ ὅμως Sylburgius. ^ν ἰχθύων C^a. ^ξ δὲ σκληροτάτῳ
 ὀδόντι σ. D^a. ^ς διαφέρει A^a. ^η πάντα A^a.C^a. ^ι καὶ om. E^a.
^κ πλωτὰ P, ποτὰ E^a. ^λ νόμιμα E^a. ^μ εἰσὶ A^a.

^α πάντα δὲ σχεδὸν ἐστὶ σαρκοφάγα πλὴν ὀλίγων, οἷον κε-
στρέως καὶ ^ο σάλπης καὶ τρίγλης καὶ χαλκίδος. ^ρ Τῇ δὲ ¹⁵
καλουμένην ^q φωλίδι ἢ μύξα, ἣν ἀφίησι, περιπλάττεται περὶ
αὐτὴν καὶ γίνεται καθάπερ θαλάμη. Τῶν δ' ὀστρακοδέρμων
καὶ ἀπόδων ὁ κτεῖς μάλιστα καὶ πλείστον κινεῖται δι' ^ι αὐτοῦ
πετόμενος· ἡ γὰρ πορφύρα ἐπὶ ^σ μικρότατον προέρχεται,
καὶ τὰ ὅμοια ταύτη. Ἐκ δὲ τοῦ εὐρίπου ^ι τοῦ ἐν ^ν Πύρρᾳ ¹⁶
^ω οἱ ἰχθύες ^x χειμῶνος μὲν ἐκπλέουσιν ἔξω, πλὴν κωβιοῦ, διὰ
τὸ ψύχος (ψυχρότερος γὰρ ^γ ἐστὶν ὁ εὐριπος), ἅμα δὲ τῷ
ἔαρι πάλιν εἰσπλέουσιν. Οὐ γίνεται δ' ἐν τῷ εὐρίπῳ οὔτε
^z σκάρος οὔτε ^α θρίττα οὔτε ἄλλο τῶν ἀκανθηροτέρων οὐθέν,
οὔδ' ἀκαλοὶ οὔδ' ἀκανθίαι οὔδ' ἀράβιοι οὔδ' πολύποδες οὔδ'
^β βολιταῖναι οὔδ' ἄλλ' ἅττα· τῶν δ' ἐν τῷ εὐρίπῳ φυομένων
οὐκ ἐστὶ ^ο πελάγιος ὁ λευκὸς κωβίος. Ἀκμάζουσι δὲ τῶν ¹⁷
ἰχθύων οἱ μὲν ψοφόροι τοῦ ἔαρος, μέχρι οὗ ἂν ^δ ἐκτέκωσιν,
οἱ δὲ ζωοτόκοι τοῦ μετοπώρου, καὶ πρὸς τούτοις κεστρεῖς
καὶ τρίγλαι καὶ τᾶλλα ^ο τὰ τοιαῦτα πάντα. ^ι Περὶ δὲ τὴν
Λέσβον καὶ τὰ πελάγια ^ι πάντα καὶ τὰ εὐριπώδη τίκτει ἐν
τῷ εὐρίπῳ· ὀχεύονται ^σ μὲν γὰρ τοῦ μετοπώρου, τίκτουσι δὲ
τοῦ ἔαρος. ^ω Ἔστι δὲ καὶ τὰ σελάχη κατὰ μὲν τὸ μετόπωρον ¹⁸
ἀναμιξ τὰ ἄρρενα τοῖς θήλεσι κατὰ τὴν ὀχείαν, τοῦ δ' ἔαρος
εἰσπλέουσιν διακεκριμένα, μέχρι ^h οὗ ἂν ἐκτέκωσιν· κατὰ δὲ
τὴν ὀχείαν ἀλίσκεται πολλὰ ^ι συνεζευγμένα. Τῶν δὲ μαλα- ¹⁹
κίων ^κ πανουργότατον μὲν ἡ σηπία, καὶ ^ι μόνον χρῆται τῷ
^m θόλῳ κρύψεως χάριν, καὶ οὐ μόνον φοβουμένη· ὁ δὲ πολύ-
πους καὶ ἡ τευθὶς διὰ φόβον ἀφίησι τὸν θόλον. ^ν Ἀφίησι
δὲ ταῦτα πάντα οὐδέποτε ἀθρόον τὸν θόλον· καὶ ὅταν ἀφῇ,

^α πάντα—σαρκοφάγα om. A^a.C^a. ^ο σάρπης P.A^a.C^a.E^a. ^ρ τὴν δὲ
καλουμένην P.A^a.D^a.E^a. ^q φωλίδι P.D^a.E^a. ^ι αὐτοῦ D^a. ^σ μικρὸν
D^a. ^ι τοῦ ἐν] τὰ ἐν A^a. ^ν ἐκπυρί A^a.C^a, ἐκπυρί P, ἐκπύρι E^a. ^ω οἱ]
οἷον A^a. ^x χειμῶνα A^a. ^γ ἐστὶν om. C^a. ^z σάργος C^a, σαργὸς A^a.
^α θρίσσα P.D^a.E^a. ^β βολιταῖναι P.D^a. ^ο πελάγιον P.A^a.C^a.E^a. ^δ τέ-
κωσιν A^a.C^a. ^ο τὰ om. A^a.C^a. ^ι περὶ et τὴν Λέσβον et πάντα om. D^a.
^σ μὲν γὰρ] δὲ P.A^a.C^a.E^a. ^h οὗ om. D^a. ^ι συνεγνύμενα A^a.C^a.
^κ πανουργότερον P. ^ι μόνῳ A^a.D^a. ^m θορῶ et mox θορόν A^a.C^a.
^ν ἀφεί P. ἀφίησι—θόλον om. A^a.C^a.

20 αὐξάνεται πάλιν. Ἡ δὲ σηπία, ὥσπερ εἴρηται, τῷ Ρ τε
 ἡ θόλῃ ἱ πολλάκις χρήται κρύψεως χάριν, καὶ προδείξασα
 εἰς τὸ πρόσθεν ἀναστρέφεται εἰς τὸν ἡ θόλον· ἔτι δὲ θη-
 ρεύει τοῖς μακροῖς τοῖς ἀποτείνουσιν οὐ μόνον τὰ μικρὰ τῶν
 21 ἰχθυοῦντων, ἀλλὰ ἡ καὶ κεστρέας πολλάκις. Ὁ δὲ πολύπους
 ἀνόητον μὲν ἐστὶ (καὶ γὰρ πρὸς τὴν χεῖρα βαδίζει τοῦ ἀν-
 θρώπου καθιεμένην), οἰκονομικὸς δ' ἐστὶν· πάντα ἡ γὰρ συλ-
 λέγει μὲν εἰς τὴν θαλάμην, οὗ ἡ τυγχάνει κατοικῶν, ὅταν δὲ
 καταναλώσῃ τὰ χρησιμώτατα, ἐκβάλλει τὰ ὄστρακα καὶ τὰ
 κελύφια τῶν καρκίνων καὶ κογχυλίων καὶ τὰς ἀκάνθας τῶν
 ἰχθυοῦντων καὶ θηρεύει τοὺς ἰχθῦς τὸ χρῶμα μεταβάλλων καὶ
 22 ποιωὺν ὅμοιον οἷς αὖ ἡ πλησιάζῃ λίθοις. Τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο
 ποιεῖ καὶ φοβηθεῖς. Λέγεται δ' ὑπὸ τινων ὡς ἡ καὶ ἡ σηπία
 τοῦτο ποιεῖ· παρόμοιον γὰρ φασὶ τὸ χρῶμα ἡ ποιεῖν τὸ
 αὐτῆς τῷ τόπῳ περὶ ὃν διατρίβει. Τῶν δ' ἰχθυῶν τοῦτο
 ποιεῖ ἡ μόνον ῥίνῃ μεταβάλλει γὰρ τὴν χροάν ὥσπερ ὁ
 23 πολύπους. Τὸ μὲν οὖν πλεῖστον γένος τῶν πολυπόδων οὐ
 διετίθει· καὶ γὰρ φύσει συντηκτικὸν ἐστὶν· σημεῖον δ' ἐστίν,
 24 ἡ πλούμενος γὰρ ἀφίησιν αἰετὶ καὶ τέλος ἡ ἀφανίζεται. Αἱ
 ἡ δὲ θήλειαι μετὰ τὸν τόκον τοῦτο πάσχουσι μᾶλλον, καὶ
 γίνονται μωραί, καὶ οὔτε κυματιζόμεναι αἰσθάνονται, λαβεῖν
 τε τῇ χειρὶ κατακολυμβήσαντα ῥάδιον ἡ βλενωδεις τε γί-
 νονται, καὶ οὐδὲ θηρεύουσιν ἔτι ἡ προσκαθήμεναι. Οἱ δ' ἄρ-
 25 ρενες ἡ σκυτώδεις ἡ τε γίνονται καὶ γλίσχροι. Σημεῖον δὲ
 δοκεῖ εἶναι τοῦ μὴ διετίθειν, ὅτι μετὰ τὴν γένεσιν τῶν πολυ-
 ποδίων ἐν γε τῷ θέρει ἡ καὶ πρὸς τὸ φθινόπωρον μέγαν
 ἡ πολύπουν ἡ οὐκέτι ῥάδιον ἐστὶν ἰδεῖν, μικρὸν δὲ πρὸς τοῦτον

ὁ περ om. A^a. Ρ τε om. A^a, C^a. ἡ θορῇ C^a. ἡ χρήται πολλάκις D^a.
 ἡ θορόν A^a, C^a. ἡ ὅτι P. ἡ καὶ om. C^a. ἡ μὲν γὰρ συλλέγει D^a.
 ἡ τυγχ. δὴ κατ. A^a, C^a. ἡ πλησιάζῃ A^a. ἡ καὶ ante ὡς P, C^a, D^a, E^a,
 om. A^a. ἡ ποιεῖ A^a, C^a. ἡ μόνον ἡ ῥίνῃ D^a. ἡ πλούμενος P, C^a, D^a, E^a.
 ἡ ἀφανίζεται] ἀφίησιν P, A^a, C^a, E^a. ἡ δέ] γὰρ A^a. ἡ βλενωδεις τε
 γίνονται P, A^a, C^a, E^a. ἡ προσκαθήμεναι E^a. ἡ σκυτώδεις A^a, C^a, κητώδεις
 P, E^a. ἡ τε om. A^a, C^a. ἡ καὶ om. P, A^a, C^a, E^a. ἡ πολύπουν om. A^a.
 ἡ οὐκ ἔστι ῥάδιον ἰδεῖν P, C^a.

τοῦ καιροῦ μέγιστοί εἰσιν οἱ πολύποδες. Ὅταν δὲ τὰ ^φα 26
ἐκτέκωσιν, οὕτω καταγερᾶσκιν καὶ ἄσθενεῖς γίνεσθαι ἀμφο-
τέρους φασὶν ^η ὥστε ὑπὸ τῶν ἰχθυδίων κατεσθίεσθαι καὶ ῥα-
δίως ἀποσπᾶσθαι ἀπὸ τῶν ^ο φωλεῶν· πρότερον δὲ ^ρ τοιοῦτον
οὐδὲν ^ι πάσχειν. Ἔτι δὲ τοὺς μικροὺς καὶ νέους τῶν πολυ-
πόδων μετὰ τὴν γένεσιν ^τ οὐθέν φασι τοιοῦτον πάσχειν, ἀλλ'
ἰσχυροτέρους εἶναι τῶν μεζόνων. Οὐ διετίζουσι δ' οὐδ' αἱ 27
σηπταί. Εἰς δὲ τὸ ^α ξηρὸν ^ι ἐξέρχεται μόνον τῶν μαλακίων
ὁ πολύπους· πορεύεται δ' ἐπὶ τοῦ τραχέος, τὸ δὲ λείον φεύ-
γει. Ἔστι δὲ τὰ μὲν ἄλλα ἰσχυρὸν τὸ ζῶν, τὸν δὲ τρά-
χην ἄσθενές, ὅταν ^ν πιεσθῇ. Περὶ μὲν οὖν ^ω τῶν μαλα- 28
κίων τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον· τὰς δὲ κόγχας φασὶ τὰς
λεπτὰς καὶ τραχείας ποιεῖσθαι περὶ ^κ αὐτὰς οἶον θώρακα
σκληρόν, καὶ τοῦτον μεζονα, ὅταν γίνωνται μεζίους, καὶ ἐκ
τούτου ἐξιέναι ὥσπερ ἐκ φωλεῶν τινὸς ^γ ἢ οἰκίας. Ἔστι δὲ 29
καὶ ὁ ναυτίλος πολύπους τῇ τε φύσει καὶ οἷς ποιεῖ ^κ περιτ-
τός· ^α ἐπιπλεῖ γὰρ ἐπὶ τῆς θαλάττης, τὴν ἀναφορὰν ποιη-
σάμενος ^β κάτωθεν ἐκ τοῦ βυθοῦ, καὶ ἀναφέρεται μὲν κατε-
στραμμένῳ τῷ ὀστράκῳ, ἵνα ῥᾶόν γε ἀνέλθῃ καὶ ^κ κενῷ ναυ-
τίλληται, ἐπιπολάσας δὲ μεταστρέφει. Ἔχει δὲ μεταξὺ 30
τῶν πλεκτανῶν ἐπὶ τι ^δ συννηφές, ὅμοιον τοῖς στεγανόποσι
τὸ μεταξὺ τῶν δακτύλων· πλὴν ἐκείνοις μὲν παχύ, τούτοις δὲ
λεπτὸν τοῦτο καὶ ^ε ἀραχνιώδες ἐστίν. Χρηταὶ δ' αὐτῷ, ὅταν
^ι πνεῦμά τι ἦ, ἰστίῳ· ἀντὶ πηδαλίων δὲ τῶν πλεκτανῶν παρα-
καθήσιν· ^ε ἂν δὲ φοβηθῇ, καταδύνει τῆς θαλάττης μεστῶσας
τὸ ὀστρακον. Περὶ δὲ γενέσεως καὶ ^β συναυξήσεως τοῦ ὀστρά- 31
κου ἀκριβῶς μὲν οὐπω ὥπται, δοκεῖ δ' οὐκ ἐξ ὀχείας γίνεσθαι,
ἀλλὰ φύεσθαι ὥσπερ τὰλλα κογχύλια. Οὐ δὴλον δὲ πῶ
οὐδ' εἰ ^ι ἀποδύόμενος δύναται ζῆν.

^η ὥστε καὶ ὑπὸ D^a. ^ο πετρῶν D^a. ^ρ τοιοῦτ' D^a.E^a. ^ι πάσχει C^a.
^τ οὐδένα D^a, ὅθεν P. ^α ξηρὸν] σηπίον A^a. ^ι ἐξέρχονται A^a.C^a, ἐξέρ-
χεται μὲν P.D^a.E^a. ^ν πιεσθῇ C^a. ^ω τὰ μαλάκια P.D^a.E^a. ^κ αὐ-
ταῖς C^a. ^γ ἢ] καὶ D^a. ^κ περιττός D^a. ^α ἐπὶ πλείον A^a. ^β κά-
ποθεν P. ^κ κυνῶν A^a. ^δ συννηφές A^a.C^a. ^ε ἀραχνιώδες P.D^a.
^ι πνευμάτιον ἢ D^a. ^ε ἂν C^a. ^β αὐξήσεως D^a. ^ι ἀπολούμενος C^a.

- 38 Τῶν δ' ἐντόμων ^k ἐργατικώτατον ζῷον ἐστί, σχεδὸν δὲ καὶ πρὸς τὰλλα ^l συγκρίνεσθαι πάντα, τό τε τῶν μυρμήκων γένος καὶ ^m τὸ τῶν μελιττῶν, ἔτι δ' ⁿ ἀνθρώποι καὶ σφῆκες καὶ πάνθ' ὡς εἰπεῖν τὰ συγγενῇ τούτοις. Εἰσὶ δὲ καὶ τῶν ἀραχνίων οἱ ^o γλαφυρώτατοι καὶ ^p λαγαρώτατοι καὶ ^q τεχνικώτεροι περὶ τὸν βίον. Ἡ μὲν οὖν τῶν μυρμήκων ἐργασία πᾶσιν ἐστὶν ἐπιπολῆς ἰδεῖν, καὶ ὡς ^r αἰεὶ μίαν ^s ἀτραπὸν πάντες βαδίζουσι, καὶ τὴν ἀπόθεσιν τῆς τροφῆς καὶ ^t ταμιείαν
- 39 ἐργάζονται γὰρ καὶ ^v τὰς νύκτας τὰς πανσελήνους. Τῶν δ' ἀραχνίων καὶ τῶν φαλαγγίων ἔστι ^w μὲν πολλὰ γένη, τῶν ^x μὲν δηκτικῶν φαλαγγίων δύο, τὸ ^y μὲν ἕτερον ὁμοιον τοῖς καλουμένοις λύκοις, μικρὸν καὶ ποικίλον καὶ ὀξύ καὶ πηδητικόν· καλεῖται δὲ ψύλλα· τὸ δ' ἕτερον μεῖζον, τὸ μὲν χρῶμα μέλαν, ^z τὰ δὲ σκέλη τὰ πρόσθια μακρὰ ἔχον, καὶ τῇ κινήσει ^a νωθρόν καὶ βαδίζον ἡρέμα καὶ οὐ κρατερὸν καὶ οὐ πηδῶν. Τὰ δ' ἄλλα πάντα, ὅσα παρατίθενται οἱ ^b φαρμακοπῶλαι, τὰ μὲν οὐδεμίαν τὰ δ' ἀσθενῇ ποιεῖ τὴν δῆξιν. Ἄλλο δ' ἐστὶ τῶν καλουμένων λύκων γένος. Τοῦτο μὲν οὖν τὸ μικρὸν οὐχ ὑφαίνει ἀράχιον, τὸ δὲ μεῖζον ^b τραχὺ καὶ φαῦλον πρὸς τῇ γῇ καὶ ταῖς αἵμασιαις· ἐπὶ τοῖς στομίοις δ' αἰεὶ ποιεῖ τὸ ἀράχιον, καὶ ἔνδον ^c ἔχον τὰς ἀρχὰς τηρεῖ, ἕως ἂν ἐμπεσόν ^d τι κινηθῇ· ἔπειτα προσέρχεται. Τὸ δὲ ποικίλον ὑπὸ τοῖς δένδροισι ποιεῖται μικρὸν καὶ φαῦλον ἀράχιον. Ἄλλο δ' ἐστὶ τρίτον τούτων σοφώτατον καὶ γλαφυρώτατον· ὑφαίνει γὰρ πρῶτον μὲν διατεῖναν πρὸς τὰ ^d πέρατα πανταχόθεν, εἶτα ^e στημονίζειται ἀπὸ τοῦ μέσου (λαμβάνει δὲ τὸ μέσον ἱκανῶς), ἐπὶ δὲ ^f τούτοις ὥσπερ κρόκας ἐμβάλλει, εἶτα συν-

^k ζῷον ἐργατικώτατα σχεδὸν ἐστί καὶ D^a. ἐργατικώτατα etiam P.E^a.

^l πάντα συγκρίνεσθαι D^a. ^m τὸ om. D^a. ⁿ ἀνθρώποι D^a. ^o γλαφυρώτεροι D^a. ^p λαγαρώτεροι A^a. ^q τεχνικώτατοι D^a. ^r αἰεὶ] ἀν corr. D^a. ^s ἀτραπὸν πάντες] ἀνατρέποντες A^a. C^a. ^t ταμιεία C^a, τὰ ταμιεία A^a. ^v ταῖς νυξὶ ταῖς πανσελήνοισι D^a. ^w μὲν om. D^a. ^x μὲν] δὲ C^a. ^y μὲν] δὲ P.C^a. E^a. ^z τὰ om. A^a. ^a φαρμακοπῶλῑται A^a, φαρμακοπῶλῑται C^a. ^b παχύ D^a. ^c ἔχον] ἔχει A^a. C^a. ^d κέρατα A^a. C^a. ^e μονίζεται post lacunam P. ^f τούτοις om. P. in lacuna.

φαίνει. Τὴν μὲν οὖν κοίτην καὶ τὴν ἀπόθεσιν τῆς θήρας ἑάλ-
 λοθι ποιεῖται, τὴν δὲ ἡ θήραν ἐπὶ τοῦ μέσου ἱ τηρούσα·
 κ κάπειθ' ὅταν ἐμπέσῃ ἱ τι, κινηθέντος τοῦ μέσου πρῶτον
 μ μὲν περιδεῖ καὶ περιελίττει τοῖς ἀραχνίοις, ἕως ἂν ἀχρεῖον
 ποιήσῃ, μετὰ δὲ ταύτ' ἡ ἀπήνεγκεν ἀραμένη, καὶ ἔαν μὲν τύχη
 πεινωῶσα, ἐξεχύλισεν (αὕτη γὰρ ἡ ὁ ἀπόλαυσις), εἰ δὲ μή, πάλιν
 ὀρμῇ πρὸς τὴν θήραν, ῥ ἀκεσαμένη πρῶτον τὸ διερρωγός·
 ἔαν δὲ τι μεταξὺ ἐμπέσῃ, πρῶτον ἐπὶ τὸ μέσον βαδίζει,
 κακεῖθεν ἐπανερχεται πρὸς τὸ ἐμπεσὸν ὥσπερ ἀπ' ἀρχῆς.
 Ἐάν δέ τις ῥ λυμήνηται τοῦ ἀραχνίου, πάλιν ἄρχεται τῆς
 ὑφῆς καταφερομένου τοῦ ἡλίου ἢ ἀνατέλλοντος διὰ τὸ μά-
 λιστα ἐν ταύταις ταῖς ὥραις ἐμπίπτειν τὰ θηρία. Ἐργά-
 ζεται δὲ καὶ θηρεύει ἡ θήλεια· ὁ δ' ἄρρην συναπολαύει. Τῶν
 δ' ἀραχνίων τῶν γλαφυρῶν καὶ ὑφαιόντων ἀράχιον πυκνὸν
 δύο ῥ ἐστὶ γένη, τὸ μὲν μείζον τὸ δ' ἔλαττον. Τὸ μὲν οὖν
 μακροσκελέστερον ἂ κάτωθεν κρεμάμενον τηρεῖ, ὅπως ἂν μὴ
 φοβούμενα τὰ θηρία εὐλαβῆται ἀλλ' ἑ ἐμπίπτῃ ἄνω (διὰ
 γὰρ τὸ μέγεθος οὐκ ἔγκρυφές ἐστι), τὸ δὲ συμμετρότερον
 ἄνωθεν ῥ ἐπὶ λυγισάμενον τοῦ ἀραχνίου ὀπὴν μικράν. Δύ-
 νανται δ' ἀφίεναι οἱ ἀράχνη τὸ ἀράχιον εὐθὺς γενόμενοι,
 ὧς ὅτι ἔσωθεν ῥ ὡς ὅν περιττωμα, καθάπερ ἂ φησὶ Δημόκριτος,
 ἀλλ' ἀπὸ τοῦ σώματος οἷον φλοιόν, ἢ ἡ τὰ βάλλοντα ταῖς
 θριξίν, οἷον αἱ ῥ ὕστριχες. Περιτίθεται δὲ καὶ ἑ περιελίτ-
 τεται καὶ τοῖς μείζουσι ζώοις, ἐπεὶ καὶ ταῖς ῥ σαύραις ταῖς
 μικραῖς ἐπιβάλλον περὶ τὸ στόμα περιθεὶν ἀφήησιν, ἕως ἂν
 συλλάβῃ ῥ τὸ στόμα· ὅτε δ' ἡδη δάκνει ἡ προσελθάν.

ε ἀλαχόθι Αα. ἡ θύραν Ρ. ἱ τηρούσα] τη Ρ, om. Εα. κ ἐπειθ' Ρ.Δα. ἱ τι om. Ca.Εα. μ μὲν περιδ περιελίττει Ρ. ἡ ἦνεγκεν Εα, ἦνεγκεν Ρ. ὁ ἀπόλαυσις Ρ.Αα.Са.Εα. ρ ἀκεσαμένη Ρ.Αα.Εα. ρ λυμαίνηται Αα. ρ γένη ἐστὶ Δα. ἂ κάτωθεν om. Αα. ἑ ἐμπίπτει Αα. ῥ ἐγκρυφά Δα, εὐφνές Αα. ῥ ἐπὶ λυγισάμενον Ρ.Са. x δύνανται] οὐ δύνανται Δα. γ οὐκ] φ οὐκ Αα.Са, οὐδ' Δα. z ὡς δν] ὅσον Δα. α φη-
 σιν ὁ δημόκριτος Δα. ἢ ἡ τὰ βάλλοντα] μεταβάλλοντα Δα, εἴτα βάλλον-
 ται Αα.Са. c ὡς τριχες Αα. d περιελίττει Ρ.Αα.Са.Εα. e αἰσραῖς Αα.Са. f τῷ στόματι Αα.Са. ε τὸ δ' ἡδη Ρ.Εα, δ δὲ Αα.Са. ἡ προ-
 ελθόν Εα.

Καὶ περὶ ¹ μὲν ^κ τούτων ¹ τῶν ζώων τούτων ἔχει τὸν τρό-
 40 πον. Ἔστι δέ τι γένος τῶν ἐντόμων, ὃ ἐνὶ μὲν ὀνόματι
^μ ἀνώνυμόν ἐστιν, ἔχει δὲ ^ν πάντα τὴν μορφήν συγγενικὴν
 ἔστι δὲ ταῦτα ὅσα κηριοποιά, οἶον ^ο μέλιτται ^ρ καὶ τὰ παρα-
 2 πλῆσια τὴν μορφήν. Τούτων δ' ἐστὶ γένη ἐννέα, ὧν τὰ μὲν
 ἕξ ἀγελαῖα, μέλιττα, ^q βασιλεῖς τῶν μελιττῶν, κηφήν ὁ ἐν
 ταῖς μελίτταις, σφήξ ὁ ἐπέτειος, ἔτι δ' ^τ ἀνθρήνη καὶ ^σ τε-
 θρηδῶν ^ι μοναδικὰ δὲ τρία, ^ν σειρὴν ὁ μικρός, ^ω φαίος, ἄλλος
^ν σειρὴν ὁ μεῖζων, ὁ μέλας καὶ ποικίλος, τρίτος δ' ὁ καλού-
 3 μενος βομβύλιος, μέγιστος τούτων. Οἱ μὲν οὖν μύρμηκες
 θηρεύουσι μὲν οὐδέν, τὰ δὲ πεποιημένα συλλέγουσιν· οἱ δ'
 ἀράχλαι ποιοῦσι μὲν οὐδέν οὐδ' ἀποτίθενται, θηρεύουσι δὲ
 μόνον τὴν τροφήν· τῶν δ' ἐννέα γενῶν τῶν εἰρημένων περὶ
 μὲν τῶν λοιπῶν ὕστερον λεχθήσεται, αἱ δὲ ^κ μέλιτται θη-
 4 ρεύουσι μὲν οὐδέν, ^υ αὐταὶ δὲ ποιοῦνται καὶ ἀποτίθενται· ἔστι
 γὰρ αὐταῖς τὸ μέλι τροφή. Δῆλον δὲ ποιοῦσιν, ὅταν τὰ
 κηρία ἐπιχειρῶσιν οἱ ^z μελιττουργοὶ ^α ἐξαιρεῖν· θυμιώμεναι
^β γὰρ καὶ σφόδρα πονοῦσαι ὑπὸ τοῦ καπνοῦ τότε μάλιστα
 τὸ μέλι ἐσθίουσιν, ἐν δὲ τῷ ἄλλῳ χρόνῳ οὐ σφόδρα ὀρῶνται,
 5 ὥς φειδόμεναι καὶ ἀποτιθέμεναι τροφῆς χάριν. Ἔστι δ'
^ε αὐταῖς καὶ ἄλλη τροφή, ἣν καλοῦσιν τινες ^δ κήρινθον· ἔστι
 δὲ τοῦτο ὑποδεέστερον καὶ γλυκύτητα συκώδη ἔχον, κομί-
 ζουσι δὲ ^ε τοῦτο τοῖς σκέλεσι καθάπερ καὶ τὸν κηρόν. Ἔστι
^ι δὲ περὶ τὴν ἐργασίαν αὐτῶν καὶ τὸν ^ε βίον πολλὴ ποικιλία.
 6 Ἐπειδὰν γὰρ παραδοθῇ αὐταῖς καθαρὸν τὸ σμῆνος, οἰκοδο-
 μοῦσι τὰ κηρία, φέρουσαι τῶν ^h τ' ἄλλων ἀνθέων καὶ ἀπὸ
 τῶν δένδρων ¹ τὰ δάκρυα, ἰτέας τε καὶ πτελέας καὶ ἄλλων

¹ μὲν] μὲν οὖν P.A^a. ^κ τούτων om. A^a. ¹ τῶν om. P. ^μ ἀνώνυμον
 Gaza: P.A^a.C^a.D^a.E^a. ὀμώνυμον. ^ν πᾶσαν C^a. ^ο μέλιττα P. ^ρ καί—
 μέλιττα om. A^a. ^q βασιλεῖς τῶν μελιττῶν om. P.A^a.C^a.D^a.E^a. ^τ ἀν-
 θρήνη P.D^a. ^σ τῶν θρηδῶν A^a. ^ι νομαδικὰ A^a.C^a. ^ν εἴρην utrobique
 A^a.C^a. ^ω φαίος P.D^a. ^κ μέλισσαι P.A^a.D^a. ^υ αὐταὶ A^a. ^z μελι-
 τουργοὶ D^a.E^a. ^α ἐξαιρεῖν plerique. ^β γὰρ om. C^a. ^ε ταύταις A^a.C^a.
^δ κύρινθον C^a, κόρινθον P. ^ε τοῦτο om. E^a. ^ι δὲ καὶ περὶ P. ^ε βίον
 αὐτῶν πολυποικιλία A^a. ^h δ' A^a. ¹ τὸ δάκρυον P.

τῶν κολλωδεσμάτων. Τούτῳ δὲ καὶ τὸ ἔδαφος ^κ διαχρίουσι τῶν ἄλλων θηρίων ἕνεκεν· καλοῦσι δ' οἱ ^ι μελιττουργοὶ τοῦτο ^{ιι} κόνισιν. Καὶ τὰς εἰσόδους δὲ παροικοδομοῦσιν, ἐὰν εὐρεῖαι ὦσιν. Πλάττουσι ^α δὲ κηρία πρῶτον ἐν οἷς αὐταὶ γίνονται, ^γ εἴτ' ἐν οἷς οἱ καλούμενοι βασιλεῖς καὶ τὰ κηφήνια. Τὰ μὲν οὖν αὐτῶν ἀεὶ πλάττουσι, τὰ δὲ τῶν βασιλέων ὅταν ^δ ἢ πολυγονία, τὰ δὲ κηφήνια ^ο ἐὰν μέλιτος ^ρ ἀφθονία ἐπισημαίνῃ. Πλάττουσι δὲ τὰ μὲν τῶν βασιλέων πρὸς τοῖς αὐτῶν (μικρὰ ^β δ' ἐστὶ ταῦτα), τὰ δὲ κηφήνια πρὸς αὐτά· ἐλάττω δ' ἐστὶ ταῦτα τῷ μεγέθει τῶν μελιττίων. Ἀρχονται δὲ τῶν ἰστῶν ἄνωθεν ἀπὸ τῆς ὀροφῆς τοῦ σμήνους, καὶ κάτω ^ι συνυφεῖς ποιοῦσιν ἕως τοῦ ἐδάφους ἰστούς πολλούς. Αἱ δὲ θυρίδες ^γ καὶ αἱ τοῦ μέλιτος καὶ τῶν σχαδόνων ἀμφίστομοι· περὶ γὰρ μίαν βάσιν δύο θυρίδες εἰσίν, ὥσπερ ἡ τῶν ἀμφικυπέλλων, ἡ μὲν ἐντὸς ἡ δ' ἐκτός. Αἱ δὲ περὶ τὰς ἀρχὰς τῶν κηρίων πρὸς τὰ σμήνη ^ι συνύφειαι, ὅσον ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς στίχους κύκλῳ, βραχεῖαι καὶ κεναὶ μέλιτος· πληρέστερα δὲ τῶν κηρίων τὰ μάλιστα τῷ κηρῷ καταπεπλασμένα. Περὶ δὲ τὸ στόμα ^{ιο} τοῦ σμήνους τὸ μὲν πρῶτον τῆς εἰσόδου περιαλήλιπται ^β μίτῳ· τοῦτο δ' ἐστὶ μέλαν ἱκανῶς, ὥσπερ ἀποκάθαρμ' αὐταῖς τοῦ κηροῦ, καὶ τὴν ὁσμὴν δριμύ, φάρμακον δ' ἐστὶ ^ι τρυμμάτων καὶ τῶν τοιούτων ^ν ἐμπυημάτων· ἡ δὲ συνεχὴς ἀλοιφή τούτῳ πισσόκηρος, ἀμβλύτερον καὶ ἥττον φαρμακῶδες τῆς ^β μίτους. Λέγουσι δὲ τινες τοὺς κηφήνας κηρία μὲν πλάττειν ^{ιι} καθ' αὐτοὺς καὶ ἐν τῷ αὐτῷ σμήνει καὶ ἐν τῷ ^ω ἐνὶ κηρίῳ ^κ μερίζομένους πρὸς τὰς μελίττας, ^γ μελιττουργεῖν μέντοι οὐθέν, ἀλλὰ τρέφεσθαι ^κ τῷ τῶν μελιττῶν καὶ αὐτοὺς καὶ τοὺς νεοττοὺς. Διατρίβουσι δ' οἱ κηφήνες τὰ μὲν πολλὰ ^{ιζ}

^κ διαχρίουσαι P. ^ι μελιττουργοὶ A^a.E^a. ^{ιι} κόνισιν P, κόνισιν D^a, κόμμωσιν Plinius. ^α δὲ] δὲ καὶ A^a.C^a. ^ο ὅταν A^a. ^ρ ἀφθονία Sylburgius: codices ἀφθονίαν. ^ι συνυφεῖς (συνηφές A^a.) ποιοῦσιν τε ἕως (ὡς A^a.C^a.) P.A^a.C^a.D^a.E^a. correxit Turnebus. ^ι συνυφεῖαι P.C^a.E^a, συνηφεῖαι A^a, συνυφύαι D^a. ^β μίτῳ et. mox μήτους A^a.C^a. ^ι τρυμμάτων P. ^ν ἐμπυημάτων A^a.C^a. ^ω ἐνὶ om. A^a.C^a. ^κ μερίζομένους P. ^γ μελιττουργεῖν D^a.E^a. ^κ τὸ P.D^a.

ἔνδον, ἐὰν δ' ἐκπετασθῶσι, προσφέρονται ^a ῥύβδην ἄνω πρὸς τὸν οὐρανόν, ἐπιδινοῦντες αὐτοὺς καὶ ὥσπερ ἀπογυμνάζοντες. ὅταν δὲ τοῦτο ^b δράσωσι, πάλιν εἰσελθόντες εὐχόονται. Οἱ δὲ βασιλεῖς οὐ πέτονται ἔξω, ἐὰν μὴ μετὰ ὅλου τοῦ ἐσμοῦ, ¹³ οὐτ' ἐπὶ βοσκὴν οὐτ' ἄλλως. Φασὶ δὲ καὶ ἐὰν ἀποπλανηθῇ ^c ὁ ἀφεσμός, ἀνιχνεύσας ^d μεταθεῖν ἕως ἂν εὕρωσι τὸν ἡγεμόνα τῇ ὁσμῇ. Λέγεται δὲ καὶ φέρεσθαι ^e αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ἐσμοῦ, ὅταν πέτεσθαι μὴ δύνηται· καὶ ἐὰν ^f ἀπόληται, ^g ἀπόλλυσθαι τὸν ἀφεσμόν· ἐὰν δ' ἄρα χρόνον τινὰ ^h διαμείνωσι καὶ ⁱ κηρία ποιήσωσι, μέλι οὐκ ἐγγίνεσθαι καὶ αὐτὰς ταχὺ ¹⁴ ^k ἀπόλλυσθαι. Τὸν δὲ κηρὸν ^l ἀναλαμβάνουσιν αἱ μέλισσαι ^m ἀριχόμεναι πρὸς τὰ βρύα ὁξέως ⁿ τοῖς ^o ἐμπροσθεν ποσί· τούτους δ' ^p ἐκμάττουσιν εἰς τοὺς μέσους, τοὺς δὲ μέσους εἰς τὰ ^q βλαισὰ τῶν ὀπισθίων· καὶ οὕτω ^r γεμισθεῖσαι ἀποπέ- ¹⁵ ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o

ἐν τοῖς τῶν μελιττῶν κυττάροις ^d γεννᾶσθαι ὑπὸ τῶν μελιτ-
 τῶν, καὶ γίγνεσθαι τούτους θυμικωτέρους· διὸ καὶ καλεῖσθαι
 κεντρωτοὺς, οὐκ ἔχοντας ^e κέντρον, ἀλλ' ὅτι βούλονται μὲν
 οὐ δύνανται δὲ βάλλειν. Εἰσὶ δὲ μείζους οἱ τῶν κηφήνων ¹⁸
 κύτταροι. Ἀναπλάττουσι δὲ ὅτε μὲν καὶ αὐτὰ καθ' αὐτὰ
 τὰ κηρία ^f τὰ τῶν κηφήνων, ὥς ^g ἐπὶ τὸ πολὺ ^h ἐν τοῖς τῶν
 μελιττῶν διὸ καὶ ἀποτέμνουσιν. Εἰσὶ δὲ γένη τῶν μελιτ- ¹⁹
 τῶν πλείω, καθάπερ εἴρηται πρότερον, ^h δύο μὲν ἡγεμόνων,
 ὁ ⁱ μὲν βελτίων πυρρός, ὁ ^δ ἕτερος μέλας καὶ ποικιλώτερος,
 τὸ δὲ μέγεθος διπλάσιος τῆς χρηστῆς μελίττης· ἡ ^δ ἀρίστη
 μικρά, στρογγύλη καὶ ποικίλη, ἄλλη μακρά, ὁμοία τῇ ^k ἀν-
 θρήνη. ^{1v} Ἑτερος ὁ φῶρ καλούμενος, μέλας, πλατυγάστωρ. ²⁰
^m Ἔτι ^δ ὁ κηφήν· οὗτος μέγιστος πάντων, ἄκεντρος δὲ καὶ
 νωθρός. Διαφέρουσι ^δ αἱ γινόμεναι τῶν μελιττῶν αἷτ' ἀπὸ
 τῶν τὰ ἡμερα νεμομένων καὶ ἀπὸ τῶν τὰ ὄρεινά· εἰσὶ ⁿ γὰρ
 αἱ ἀπὸ τῶν ὑλονόμων δασύτεραι καὶ ἐλάττους καὶ ἐργατι-
 κώτεραι καὶ χαλεπώτεραι. ^o Αἱ μὲν οὖν χρησταὶ μέλιτται ²¹
 ἐργάζονται τὰ τε κηρία ὁμαλὰ καὶ τὸ ἐπιπολῆς κάλυμμα
 πᾶν λεῖον, ^p ἔτι ^δ ἐν εἶδος τοῦ κηρίου, οἶον ἅπαν μέλι ἢ νεοτ-
 τοὺς ἢ κηφήνας· ^q ἂν δὲ συμβῇ ὥστ' ἐν τῷ αὐτῷ κηρίῳ ἅπαν-
 τα ποιεῖν αὐτά, ἔσται ἐφεξῆς ^r ἐν εἶδος εἰργασμένον δι' ἀν-
 τλίας. Αἱ δὲ ^s μακραὶ τὰ τε κηρία ποιούσιν ἀνώμαλα καὶ τὸ ²²
 κάλυμμα ἀνφωδής, ὁμοιον ^t τῷ τῆς ^v ἀνθρήνης, ἔτι δὲ τὸν
 γόνον καὶ ^w τᾶλλα οὐ τεταγμένα ἀλλ' ὥς ἂν τύχη· γίνονται
^δ ἐξ ^x αὐτῶν οἳ τε πονηροὶ ἡγεμόνες καὶ ^y κηφήνες πολλοὶ
 καὶ οἱ ^z φῶρες καλούμενοι, μέλι ^a ^δ ἢ πᾶν βραχὺ ἢ οὐδέν.
 Ἐπικάθηνται ^δ ^b ἐπὶ τοῖς κηρίοις αἱ μέλιτται καὶ συμπέτ- ²³
 τουσιν· ἐὰν δὲ τοῦτο μὴ ποιῶσι, φθείρεσθαι φασι τὰ ^c κηρία

^d γενέσθαι A^a.Ca. ^e κέντρον om. P.A^a.Ca.Ea. ^f τὰ ante τῶν
 om. A^a. ^g ἐπὶ om. A^a.Ca.Ea. ^h δύο ὁ μὲν ἡγεμὼν ὦν ὁ A^a.Ca.
ⁱ μὲν] δὲ A^a. ^k ἀνθρήνη Ca. ^l ὁ ἕτερος ὁ A^a. ^m ἔτι om. A^a.Ca.
ⁿ γὰρ] δὲ A^a.Ca. ^o αἱ om. A^a.Ca. ^p ἔστι P.Ca.Da.Ea. ^q ἐὰν Ca.
^r ἐνὶ A^a. ^s μακραι Da. ^t τὸ P. ^v ἀνθρήνης P.Da. ^w τᾶλλα τεταγμένα
 ὡς P.A^a.Ca.Da.Ea. ^x αὐτῆς A^a. ^y πολλοὶ κηφήνες P.A^a.Ca. ^z φλῶ-
 ρες P. ^a ^δ ἢ] δὴ A^a.Ca.Ea, δὲ P.Da. ^b ἐπὶ] ἐν Da. ^c θηρία A^a.

καὶ ἀραχνιούσθαι. Καὶ ἐὰν μὲν τὸ λοιπὸν δύνωνται κατέχειν ἐπικαθήμεναι, τοῦθ' ὥσπερ ἔκβρωμα γίνεται, εἰ δὲ μὴ, ^d ἀπόλλυται ὅλα. Γίνεται δὲ σκωλήκια ἐν τοῖς φθειρομένοις, ^a ²⁴ πτερούμενα ἐκπέταται. Καὶ τὰ πίπτοντα ^f δὲ τῶν κηρίων ὀρθοῦσιν αἱ μέλιτται, καὶ ὑφιστᾶσιν ^g ἐρείσματα, ὅπως ^h ἂν δύνωνται ὑπιέναι· ὅταν γὰρ μὴ ἔχωσιν ὁδὸν ⁱ ἢ ⁱ προσπορεύονται, οὐ προσκαθίζουσιν, εἴτ' ^k ἀραχνιούται. Τοῦ δὲ φωρὸς καὶ ^l κηφήνος ^m γενομένων οὐδέν ⁿ ἔστιν ἔργον, τὰ δὲ τῶν ἄλλων βλάπτουσιν. Ἀλισκόμενοι δὲ θνήσκουσιν ὑπὸ τῶν ²⁵ χρηστῶν μελιττῶν. ^o Κτείνουσι δ' αὐταὶ σφόδρα καὶ τῶν ἡγεμόνων τοὺς πολλούς, καὶ μᾶλλον τοὺς πονηρούς, ἵνα ^p μὴ ^q πολλοὶ ὄντες διασπῶσι τὸν ἐσμόν. Κτείνουσι δὲ μάλιστα, ὅταν μὴ πολύγονον ^r ἢ τὸ σμήνος μηδὲ ἀφέσεις μέλλωσι γίγνεσθαι· ἐν γὰρ τούτοις τοῖς καιροῖς καὶ τὰ κηρία διαφθείρουσι τὰ τῶν βασιλέων, ἐὰν ^s ἢ παρεσκευασμένα, ὡς ἐξα- ²⁶ γωγέων ὄντων. Διαφθείρουσι δὲ καὶ τὰ τῶν κηφήνων, ^t ἐὰν ^u ὑποφαίνῃ ^v ἀπορία μέλιτος καὶ ^v μὴ εὐμελιτῇ τὰ σμήνη· καὶ τοῖς ἐξαιρούσι περὶ τοῦ μέλιτος τότε μάχονται μάλιστα, καὶ τοὺς ὑπάρχοντας τῶν κηφήνων ἐκβάλλουσι, καὶ πολλάκις ²⁷ ὀρώνται ἐν τῷ τεύχει ἀποκαθήμεναι. Πολεμουσι δὲ σφόδρα ^w αἱ μικραὶ τῷ γένει τῷ μακρῷ, καὶ πειρῶνται ἐκβάλλειν ἐκ τῶν σμηνῶν· κἂν ἐπικρατήσωσι, τοῦτο δοκεῖ ^x ὑπερβολῇ γίγνεσθαι ἀγαθὸν σμήνος. Αἱ δ' ἕτεραι ἀν γένωνται αὐταὶ ἐφ' ^y ἑαυτῶν, ἀργουσί τε καὶ τέλεως οὐθέν ποιοῦσιν ἀγαθόν, ²⁸ ἀπόλλυνται δὲ καὶ αὐταὶ πρὸ τοῦ φθινοπώρου. Ὅσας δὲ κτείνουσιν αἱ χρησταὶ μέλιτται, πειρῶνται μὲν ἔξω τοῦ σμήνους τοῦτο πράττειν· ἐὰν δ' ἔσω τις ἀποθάνῃ, ἐξάγουσιν ὁμοίως. Οἱ δὲ φῶρες καλούμενοι ^z κακουργοῦσι μὲν καὶ τὰ

^d ἀπόλλυνται D^a. ^e πτεραιούμενα A^a. ^f δὲ τῶν δὲ κηρίων A^a. ^g ἐρύματα P. A^a. C^a. E^a. ^h ἂν om. P. D^a. ⁱ προσπορεύονται D^a. ^k ἀραχνι ταί P. ^l κηφήνου A^a. ^m γενομένου C^a. ⁿ ἔστιν] δὴ C^a, δεῖ A^a. ^o κτείνουσαι E^a. ^p μὴ om. C^a. ^q πολλοὶ ὄντες] πονηροὶ ὥσι καὶ A^a. ^r ἂν P. C^a. ^s ὑποφαίνῃ] ἢ D^a. ^t ἀπομοιρία A^a. C^a. ^v μὴ εὐμελιττα σμήνη C^a, μὴ οὐ μέλιτα σμήνη A^a, μὴ εὐμελιτῇ τὰ σμήνη D^a. ^w αἱ om. A^a. ^x ὑπερβολῇ γίγνεσθαι] ὑπερβαλέσθαι A^a. ^y αὐτῶν P. ^z κακουργοῦσι] καὶ κακουργοῦσι A^a. C^a.

παρ' ^a αὐτοῖς κηρία, εἰσέρχονται δέ, ἐὰν λάθωσι, καὶ ^b εἰς τὰ ἀλλότρια· ἐὰν δὲ ^c ληφθῶσι, θνήσκουσιν. Ἔργον δ' ἐστὶν ^d λαθεῖν· ἐπὶ τε ^e γὰρ εἰσόδῳ ἐκάστη φύλακές εἰσιν, αὐτὸς τε ἐὰν εἰσελθὼν λάθῃ, διὰ τὸ ^f ὑπερπεπλησθαι οὐ δύναται πέ-
 τεσθαι, ἀλλὰ πρὸ τοῦ σμήνους κυλίνεται, ὥστ' ἔργον ἐστὶν αὐτῷ ἐκφυγεῖν. Οἱ δὲ βασιλεῖς αὐτοὶ μὲν οὐχ ὀρῶνται ἔξω ἄλλως ἢ μετ' ἀφέσεως· ἐν δὲ ταῖς ἀφέσεσιν αἱ λοιπαὶ περὶ
 τοῦτον συνεσπειραμέναι φαίνονται. Ὅταν δ' ἄφεςις μέλλῃ ^g γίγνεσθαι, φωνὴ μονῶτις καὶ ἴδιος γίνεται ἐπὶ τινος ἡμέρας, καὶ πρὸ δύο ἢ τριῶν ἡμερῶν ὀλίγαι πέτονται περὶ τὸ σμήνος· εἰ δὲ γίνεται καὶ ὁ βασιλεὺς ἐν ταύταις, οὐκ ὀπταί ^h πω
 διὰ τὸ μὴ ῥάδιον εἶναι. Ὅταν δ' ἀθροισθῶσιν, ⁱ ἀποπέτον- ³¹ ται καὶ χωρίζονται καθ' ἕκαστον τῶν βασιλέων ^j αἱ ἄλλαι· ἐὰν δὲ τύχωσιν ὀλίγαι πολλαῖς ἐγγὺς καθεζόμεναι, μετανί-
 στανται αἱ ὀλίγαι πρὸς τὰς πολλὰς, καὶ τὸν βασιλέα ὃν ἀπέλιπον, ἐὰν συνακολουθήσῃ, διαφθείρουσιν. Τὰ μὲν οὖν περὶ τὴν ἀπόλειψιν καὶ ἄφεσιν τοῦτον συμβαίνει γίνεσθαι τὸν τρόπον. Εἰσὶ δ' αὐταῖς τεταγμέναι ἐφ' ἕκαστον τῶν ³² ἔργων, οἷον αἱ μὲν ἀνθοφοροῦσιν, ^k αἱ δ' ὑδροφοροῦσιν, αἱ δὲ λεαίνουσι καὶ κατορθοῦσι τὰ κηρία. Φέρει δ' ὕδωρ, ὅταν τεκνοτροφῇ. Πρὸς σάρκα δ' οὐθενὸς καθίζει, οὐδ' ^l ὀψοφα-
 γεῖ. Χρόνος δ' αὐταῖς οὐκ ἐστὶν εἰθισμένος ἀφ' ὅτου ἄρ- ³³ χονται ^m ἐργάζεσθαι· ἀλλ' ἐὰν ⁿ τὰπιτήδεια ^o ἔχωσι καὶ ^p εὖ διάγῃσι, μᾶλλον ἐν ὥρᾳ τοῦ ἔτους ἐγχειροῦσι τῇ ἐργασίᾳ, καὶ ὅταν εὐδία ^q ᾖ, συνεχῶς ἐργάζονται. Καὶ εὐθὺς δὲ νέα οὔσα, ὅταν ^r ἐκδοίῃ, ἐργάζεται τριταία, ἐὰν ἔχῃ τροφήν. Καὶ ὅταν ἐσμὸς προκάθῃται, ^s ἀποτρέπονται ἔνιαι ἐπὶ τρο- ³⁴ φήν, εἴτ' ἐπανερχονται πάλιν. Ἐν δὲ τοῖς ^t εὐθηνούσι τῶν

^a αὐτῶν A^a. ^b εἰς] καὶ εἰς D^a. ^c ληφθῶσιν] ληφθῶσιν εἰς τὰ ἀλλό-
 τρια P.^a D^a. ^d λαβεῖν D^a. ^e εἰσόδῳ γὰρ D^a. ^f ὑπερπεπλησθῆναι D^a.
^g πω] οὐπω P.^a A^a. C^a. D^a. E^a. ^h ἀποπέτανται P.^a A^a. C^a. E^a. ⁱ αἱ δ' ἄλλαι
 ἐὰν (κἂν A^a.) τύχωσιν A^a. C^a. ^k αἱ δὲ ὑδροφοροῦσιν om. P.^a D^a. ^l ὀψο-
 φαγῇ A^a. ^m ἐνστάζεσθαι A^a. C^a. ⁿ τ' ἐπιτήδεια P. ^o ἔχῃ P.^a A^a. C^a. E^a.
^p εὖ διάγουσι P. εὐδία ὥσι D^a. ^q ἐκδοίῃ A^a. ^r ἀποτρέπονται D^a. ^s εὐ-
 σθενούσι A^a. C^a.

σμηῶν ἐκλείπει ὁ γόνος τῶν μελιττῶν περὶ τετταράκονθ'
 35 ἡμέρας μόνον τὰς μετὰ χειμερινὰς τροπὰς. ^tἘπειδὰν δ'
^vἠϋξημένοι ᾧσιν οἱ νεοττοί, τροφήν αὐτοῖς παραθεῖσαι ^wκα-
 ταχρίουν· ὅταν δ' ἢ ^xδυνατός, αὐτὸς διελὼν τὸ κάλυμμα ἐξ-
 ἔρχεται. Τὰ δὲ γινόμενα θηρία ἐν τοῖς σμήνεσι ^yκαὶ λυ-
 μαινόμενα τὰ κηρία αἱ μὲν χρησταὶ μέλιτται ἐκκαθαίρουσιν,
 αἱ δ' ἔτεραι διὰ κακίαν περιορῶσιν ἀπολλύμενα τὰ ^zἔργα.
 36 Ὅταν δὲ τὰ κηρία ἐξαιρῶσιν οἱ ^aμελιττουργοί, ἀπολείπου-
 σιν αὐταῖς τροφήν διὰ ^bχειμῶνος, ἢ εἰ μὲν ^cδιαρκὲς ἦ, σώ-
 ζεται τὸ σμῆνος, ^dεἰ δὲ μὴ, εἰ μὲν χειμῶν ἦ, αὐτοῦ θνή-
 σκουσιν, εὐδιῶν δ' οὐσῶν ἐκλείπουσιν τὸ σμῆνος. Τροφῇ δὲ
 χρώνται μέλιτι καὶ θέρους καὶ χειμῶνος· τίθενται δὲ καὶ
 ἄλλην τροφήν ἐμπερῇ τῇ κηρῷ τὴν σκληρότητα, ἣν ὀνομά-
 37 ζουσί τινες σανδαράκην. Ἀδικοῦσι δ' αὐτὰς μάλιστα ^eοἱ τε
 σφήκες καὶ οἱ ^fαἰγίθαλοι καλούμενοι τὰ ὄρνεα, ἔτι δὲ χελι-
 δῶν καὶ μέροψ. Θηρεύουσι δὲ καὶ οἱ τελματιαῖοι βάτραχοι
 πρὸς τὸ ὕδωρ αὐτὰς ἀπαντῶσας· διόπερ καὶ τούτους οἱ με-
 λισσεῖς ἐκ τῶν τελμάτων, ἀφ' ὧν ὑδρεύονται αἱ μέλιτται,
 θηρεύουσι, καὶ τὰς σφηκίας καὶ τὰς χελιδόνας τὰς πλησίον
 38 τῶν σμηῶν ἐξαιροῦσι, καὶ τὰς τῶν μερόπων ^gνεοττίας. Οὐ-
 δὲν δὲ φεύγουσιν τῶν ζώων ἄλλ' ἢ ἑαυτάς. Ἡ δὲ μάχη
 αὐτῶν ἐστὶ ^hκαὶ πρὸς ⁱαὐτὰς καὶ ^kπρὸς ^lτοὺς σφήκας· καὶ
 ἔξω μὲν οὔτε ἀλλήλας ἀδικοῦσιν οὔτε τῶν ἄλλων οὐθέν, ^mτὰ
 39 δὲ πρὸς τῇ σμήνῃ ἀποκτείνουσιν, ὧν ἂν κρατήσωσιν. Αἱ δὲ
 τύπτουσιν ἀπόλλυνται διὰ τὸ μὴ δύνασθαι τὸ κέντρον ἄνευ
 τοῦ ἐντέρου ἐξαιρεῖσθαι· πολλάκις γὰρ σώζεται, εἰ μὴ ὁ πλη-
 γεῖς ἐπιμελῆται καὶ τὸ κέντρον ἐκθλίψῃ· τὸ δὲ κέντρον
ⁿἀποβαλοῦσα ^oἡ μέλιττα ἀποθνήσκει. Κτείνουσι δὲ βάλ-

^t εἰ μὴ P.Ca. ^v αὐξημένοι Aa. ^w καταλείουσιν Da. ^x ἀδύνατος P.Aa.Ca.Ea. ^y καὶ] καὶ τὰ P.Aa.Ca.Ea. ^z ἔργα αὐτῶν. ὅταν Aa.Ca. P.Aa.Ca.Ea. ^b χειμῶνα καὶ εἰ μὴ δ. Da. ^c διαρκὲς ἢ P, διαρκέση Aa.Ca. ^d εἰ] εἰ μὴ Aa. εἰ—σμῆνος om. Ea. ^e αἱ P.Aa.Ca. ^f αἰγίθαλοι Aa.Ca, αἰγίθαλοι P. ^g νεοττίας P.Aa.Ca.Da.Ea. ^h καὶ om. P.Aa. Ca.Ea. ⁱ ἑαυτάς Da. ^k πρὸς om. P.Aa.Ca.Ea. ^l τὰς P. ^m τὰς Da. ⁿ ἀποβαλοῦσι Aa, ἀποβάλλουσα P.Da.Ea. ^o ἡ—βάλλουσαι om. Aa.Ca.

λουσαι τὰ μεγάλα τῶν ζώων, ^ρ καὶ ἵππος ἤδη ἀπέθανεν ὑπὸ μελιττῶν. Ἦκιστα δὲ ^q χαλεπαίνουνσιν οἱ ἡγεμόνες καὶ ⁴⁰ τύπτουσιν. Τὰς δ' ἀποθνησκούσας τῶν μελιττῶν ἐκκομίζουσιν ἔξω. Καὶ τὰλλα δὲ ^τ καθαριώτατόν ἐστι ^α τὸ ζῶον· ^τ διὸ καὶ τὸ περίττωμα πολλάκις ^ν ἀφιάσιν ἀποπετόμεναι, διὰ τὸ δυσῶδες εἶναι. Δυσχεραίνουνσι δ', ὥσπερ εἴρηται, ταῖς δυσῶδεσιν ὁσμαῖς καὶ ταῖς τῶν μύρων· διὸ καὶ τοὺς χρωμένους αὐτοῖς τύπτουσιν. Ἀπόλλυνται δὲ διὰ τε ἄλλα συμπτώ- ⁴¹ ματα, καὶ ὅταν οἱ ἡγεμόνες πολλοὶ γενόμενοι ἕκαστος αὐτῶν μέρος ^ω ἀπαγάγῃ. Ἀπόλλυσι δὲ καὶ ὁ φρῦνος τὰς μελί-
τας· ἐπὶ τὰς εἰσόδους γὰρ ἐλθὼν ^κ φυσᾷ τε καὶ ἐπιτηρῶν ἐκπετομένας κατεσθίει· ὑπὸ μὲν οὖν τῶν μελιττῶν οὐθὲν ^υ κακὸν δύναται πάσχειν, ὁ δ' ^z ἐπιμελόμενος τῶν σμηνῶν κτείνει αὐτόν. ^α Τὸ δὲ γένος τὸ τῶν μελιττῶν ὃ εἴρηται ὅτι ⁴² πονηρόν ^β τε καὶ ^γ τραχέα τὰ κηρία ^δ ἐργάζεται, ^ε εἰσὶ τινες τῶν ^ι μελιττουργῶν οἱ φασὶ ^ς τὰς νέας μάλιστα τοῦτο ποιεῖν δι' ἀνεπιστημοσύνην· νέαι δ' εἰσὶν αἱ ἐπέτειοι. Οὐχ ὁμοίως ^η δ' οὐδὲ κεντούσιν αἱ νέαι· διὸ ^ι οἱ ἐσμοὶ φέρονται· εἰσὶ γὰρ νέων μελιττῶν. Ὅταν δ' ὑπολίπῃ τὸ μέλι, τοὺς κηφήνας ἐκ- ⁴³ βάλλουσι, καὶ παραβάλλουσι σῦκα καὶ τὰ γλυκέα αὐταῖς. Τῶν δὲ ^κ μελιττῶν αἱ μὲν πρεσβύτεραι ^ι τὰ εἶσω ἐργάζονται, καὶ δασεαῖα εἰσὶ διὰ τὸ εἶσω ^μ μένειν, αἱ δὲ νέαι ^ν ἔξωθεν φέρουσι καὶ εἰσὶ λειότεραι. Καὶ τοὺς κηφήνας δὲ ἀποκτείνουσιν, ⁴⁴ ὅταν μηκέτι χωρῇ αὐταῖς ἐργαζομέναις· εἰσὶ ^ο δ' ἐν μυχῷ τοῦ σμήνους. Ἦδη δὲ νοσήσαντός τινος σμήνους ἡλθόν τινες ἐπ' ἀλλότριον, καὶ μαχόμεναι νικῶσαι ἐξέφερον τὸ μέλι· ἐπεὶ δ' ἀπέκτεινεν ὁ ^ρ μελιττουργός, οὕτως ^q ἐπέξησαν αἱ ἔτεραι

^ρ καὶ] οἶον Α^a.C^a.E^a, om. P. ^q λ παίνουσιν P. ^τ καθαριώτατόν Ε^a, καθαρώτατόν P.A^a.C^a. ^ς τῶν ζώων P.A^a.C^a.E^a. ^τ διὸ καὶ] δι' οὓς Α^a. ^ν ἀφίησιν P.A^a.C^a. ^ω ἀπαγάγῃ πη. ἀπόλλυσι P.C^a.E^a. ^κ φύσαι Α^a. ^υ κακὸν] δεινὸν Ε^a. ^z ἐπιμελούμενος Α^a. ^α τὸ δὲ] διὰ τὸ Α^a.C^a. ^β τε om. Ε^a. ^γ τραχεῖα Α^a.C^a. ^δ ἀπεργάζεται Α^a. ^ε εἰσὶ δὲ τινες Α^a.C^a. ^ι μελιττουργῶν D^a.E^a. ^ς μάλιστα τὰς νέας P.C^a.D^a.E^a. ^η δ' οὐδέ] δὲ D^a. ^ι οἱ om. Α^a. ^κ μελισσῶν P.C^a.D^a.E^a. ^ι τὰ εἶσω] ἔξω D^a. ^μ μένειν] μὲν εἶναι Α^a.C^a. ^ν ἔξωθεν] ἔξωθεν μὲν Α^a. ^ο δ'] γὰρ P.C^a.D^a.E^a. ^ρ μελιτουργός Ε^a. ^q ἐπέξησαν P, ἐξίσαν pr. Ε^a.

45 καὶ ἡμύνοντο, καὶ τὸν ἄνθρωπον οὐκ ἔτυπτον. Τὰ δὲ νοσή-
ματα ^τ ἐμπίπτει ^σ μάλιστα εἰς τὰ εὐθηνούντα τῶν σμηνῶν, ὃ
τε καλούμενος ^κ κλῆρος· ^ν τοῦτο γίνεται ἐν τῷ ἐδάφει σκολή-
κια μικρά, ἀφ' ὧν ^ω αὐξανομένων ὥσπερ ἀράχνια κατίσχει
ὅλον τὸ σμήνος, καὶ σήπεται τὰ κηρία· ἄλλο δὲ νόσημα οἶον
ἀργία τις γίνεται τῶν μελιττῶν καὶ δυσωδία τῶν σμηνῶν.
46 Νομή δὲ ^κ τῶν μελιττῶν τὸ θύμον· ἄμεινον δὲ τὸ λευκὸν τοῦ
ἐρυθροῦ. Τόπος δ' ^γ ἐν τῷ πνίγει μὴ ἄλεινός, ^ε ἐν δὲ τῷ
χειμῶνι ἄλεινός. Νοσοῦσι δὲ μάλιστα, ὅταν ἐρυσιβώδη ἐρ-
γάζωνται ὕλην. ^ο Όταν δ' ἄνεμος ^η μέγας, φέρουσι λίθον ἐφ'
47 ^α ἐαυταῖς ἔρμα πρὸς τὸ πνεῦμα. Πίνουσι δ', ^α ἂν μὲν ^η πο-
ταμὸς πλησίον, ^β οὐδαμόθεν ἄλλοθεν ἢ ἐντεῦθεν, θέμεναι τὸ
ἄχθος πρῶτον· ἐὰν δὲ μὴ ^η, ἐτέρωθεν πίνουσι ^γ ἀνεμοῦσι
τὸ μέλι, καὶ ^δ εὐθὺς ἐπ' ἔργον πορεύονται. Τῇ δὲ τοῦ μέ-
λιτος ἐργασίᾳ διττοὶ καιροὶ εἰσίν, ἕαρ καὶ μετόπωρον· ^η ἥδιον
^ε δὲ καὶ λευκότερον καὶ τὸ σύνολον ^ς κάλλιον ἐστὶ τὸ ἑαρινὸν
48 τοῦ μετοπωρινοῦ. Μέλι δὲ ^ς κάλλιον γίνεται ^η ἐκ νέου ^ι κηροῦ
καὶ ἐκ μόσχων· τὸ δὲ πυρρὸν αἰσχίον διὰ τὸ κηρίον· δια-
φθείρεται γὰρ ὥσπερ οἶνος ὑπ' ἀγγείου διὸ δεῖ ξηραίνειν
αὐτό. ^ο Όταν δὲ τὸ θύμον ἀνθῇ καὶ πληρὲς γίνηται· τὸ κη-
ρίον, οὐ ^κ πηγνυται τοῦτο. ^ο Ἔστι δὲ καλὸν τὸ χρυσοειδές·
τὸ δὲ λευκὸν οὐκ ἐκ θύμου εἰλικρινούς, ἀγαθὸν δὲ πρὸς ^ι ὀφθαλ-
49 μούς καὶ ἔλκη. Τοῦ δὲ μέλιτος τὸ μὲν ἀσθενές ^μ αἰεὶ ἄνω
ἐπιπολάζει, ^δ δεῖ ἀφαιρεῖν, τὸ δὲ καθαρὸν κάτω. ^ο Όταν δ'
ἡ ὕλη ἀνθῇ, κηρὸν ἐργάζονται· διὸ ἐκ τοῦ σίμβλου τότε· ἐξ-
αιρετέον τὸν κηρόν· ἐργάζονται γὰρ εὐθὺς. Ἀφ' ὧν δὲ
φέρουσιν, ἔστι τάδε, ^ν ἀτρακτυλὶς, μελιλωτον, ^ο ἀσφόδελος,

^τ ἐπίπτει C^a. ^σ μάλλον εἰς τὰ εὐσθενούντα A^a. ^κ κληρός C^a, σκλη-
ρός A^a, σκληρός D^a. E^a. et postposito καλούμενος P. ^ν τοῦτο] τότε
rc. A^a, τοῦτο δὲ C^a. D^a. ^ω αὐξομένων D^a. ^κ ταῖς μελίτταις A^a. C^a.
^γ ἐν] ἐν τε D^a. ^ε ἐν δὲ] καὶ ἐν A^a. C^a. E^a. ἐν—ἀλεινός om. P. ^α ἐαυ-
τοῖς A^a. ^β οὐδαμοῖς A^a. ^γ ἀνεμοῦσι E^a. ^δ ἐπ' ἔργον εὐθὺς D^a. ^ε δὲ
om. A^a. C^a. ^ς κάλλιον] καὶ λεῖον C^a, λεῖον A^a. ^η κάλλιστον D^a.
^η ἐκ] τὸ ἐκ A^a. ^ι κηροῦ P. ^κ πηγνυται P. E^a. ^ι ὀφθαλμὸν A^a.
^μ αἰεὶ om. E^a. ^ν ἀτρακτυλὶς A^a. ^ο ἀσφόδελός A^a. C^a.

Ρ μυρρίνη, φλεώς, ἄγνος, ἧ σπάρτον. Ὅταν δὲ τὸ θύμον 50
 ἐργάζωνται, ὕδωρ μιγνύουσι πρὶν τὸ κηρίον ῥ καταλείφειν.
 Ἀφοδεύουσι δ' αἱ μέλιτται πᾶσαι ἢ ἀποπετόμεναι, ὥσπερ
 εἴρηται, ἢ εἰς ἓν κηρίον. Εἰσὶ δ' αἱ μικραὶ ἐργάτιδες μᾶλλον
 τῶν μεγάλων, ὥσπερ εἴρηται, ἔχουσι δὲ τὰ πτερὰ περιτε-
 τριμμένα καὶ χροῖαν μέλαιναν, καὶ ῥ ἐπικεκαυμένοι· αἱ δὲ
 φανὰ καὶ λαμπραὶ, ὥσπερ γυναῖκες ἀργαί. Δοκοῦσι δὲ 51
 χαίρειν αἱ μέλιτται καὶ τῷ κρότῳ, διὸ καὶ ῥ κροτοῦντές φασιν
 ἀθροίζειν αὐτὰς εἰς τὸ σμήνος ὀστράκοις τε καὶ ῥ ψήφοις·
 ἔστι μέντοι ἄδηλον ὅλως ῥ εἰ ἀκούουσιν, καὶ πότερον δι' ἡδο-
 νὴν τοῦτο ποιοῦσιν ἢ διὰ φόβον. Ἐξελαύνουσι ῥ δὲ καὶ τὰς
 ἀργὰς αἱ μέλιτται καὶ τὰς ῥ μὴ φειδομένας. Διήρηνται δὲ 52
 τὰ ἔργα, ὥσπερ εἴρηται πρότερον, καὶ αἱ μὲν κηρία ἐργά-
 ζονται, αἱ δὲ τὸ μέλι, αἱ δ' αἱ ἐριθάκην· καὶ αἱ μὲν πλάττουσι
 κηρία, αἱ δὲ ὕδωρ φέρουσιν εἰς τοὺς κυττάρους καὶ μιγνύουσι
 τῷ μέλιτι, αἱ δ' ἐπ' ἔργον ἔρχονται. Ὅρθραιοι δὲ σιωπῶσιν, 53
 ἕως ῥ ἂν μία ἐγείρῃ βομβήσασα δις ἢ ῥ τρίς· τότε δ' ἐπ'
 ἔργον ἀθροαί πέτονται, καὶ ἐλθούσαι πάλιν θορυβοῦσι τὸ
 πρῶτον, κατὰ μικρὸν ῥ δ' ἦττον, ἕως ἂν μία περιπετομένη
 βομβήσῃ, ὥσπερ σημαίνουσα καθεύδειν· εἴτ' ἐξαπίνης σιω-
 πῶσιν. Διαγινώσκεται δ' ἰσχύειν τὸ σμήνος τῷ ῥ τὸν ψό- 54
 φον εἶναι πολὺν καὶ κινεῖσθαι ἐξιούσας καὶ εἰσιούσας· τότε
 γὰρ ῥ σχαδῶνας ἐργάζονται. ῥ Πεινώσι δὲ μάλισθ' ἡνίκ'
 ῥ ἂν ἄρχωνται ἐκ τοῦ χειμῶνος. Ἀργότεραι δὲ γίνονται,
 εἰς πλείον τις καταλίπη μέλι ῥ βλίστων· ἀλλὰ δεῖ πρὸς τὸ
 πλῆθος ῥ καταλείπειν τὰ κηρία· ἰ ἀθυμότερον δ' ἐργάζονται
 καὶ ἐλάττω καταλειφθῇ. Ἀργότεραι δὲ γίνονται καὶ μέγα 55

Ρ μυρρίνη φλεὸς ἄγνος Α^α. ῥ σπάργον C^α. ῥ καταληφθῇ Α^α, κατα-
 λειφθεῖ C^α. ῥ αἱ om. P.D^α.E^α. ῥ ἐπικεκαυμένοι P.A^α. ῥ κροτοῦντα
 φησὶν P. ῥ ψόφοις P.A^α.D^α. ῥ εἰ] εἴτε E^α, εἴ τι P. et corr. A^α,
 εἴτε A^α, ἄρα C^α. ῥ δὲ] γὰρ A^α. ῥ μὴ om. E^α. ῥ ἐριθάκην plerique.
 ῥ ἂν om. P.C^α.E^α. ῥ τρίς. τὸ δ' A^α. ῥ δ' ἦττον] διττὸν A^α.C^α.
 ῥ τὸν om. P.D^α.E^α. ῥ σχαδῶνες P, σχάλωνες A^α, σχάλωνας C^α, χλα-
 δῶνας pr. E^α. ῥ πίνουσι P.D^α.E^α, πονοῦσι Scaliger. ῥ ἂν om. C^α.
 ῥ βλίστων P.D^α, βλήττων A^α.C^α, βλάπτων E^α. ῥ καταλείπειν P.D^α.
 ῥ ἀθυμότερον—κνψέλιον ῥ om. A^α.

τὸ ^m κυψέλιον ἢ· ἀθυμότερον ⁿ γὰρ πονοῦσιν. ^o Βλίσσεται
 δὲ σμήνος ^p χοᾶ ^q ἢ τρία ἡμίχοα, τὰ ^d εὐθηνούντα δύο χοᾶς
 56 ἢ πέντε ἡμίχοα· τρεῖς δὲ χοᾶς ὀλίγα. Πολέμιον δὲ ^r πρό-
 βατον ταῖς μελίτταις, καὶ οἱ σφήκες, ὥσπερ εἴρηται καὶ πρό-
 τερον· θηρεύουσι δὲ τούτους καὶ οἱ ^s μελιττουργοί, λοπάδα
 τιθέντες καὶ ^t κρέας εἰς αὐτὴν ^v ἐμβάλλοντες· ὅταν δὲ πολλοὶ
 57 ἐμπίπτωσιν, ^w ἐπὶ τὸ πῦρ πωμάσαντες ἐπιτιθέασιν. Κη-
 φήνες ^d ὀλίγοι ἐνόντες ὠφελούσι τὸ σμήνος· ἐργατικωτέρας
^x γὰρ ποιοῦσι τὰς μελίττας. Προγινώσκουσι δὲ καὶ χει-
 μῶνα καὶ ὕδωρ αἱ μελίτται· σημεῖον δέ, οὐκ ἀποπέτονται
 γὰρ ἀλλ' ἐν τῇ εὐδία αὐτοῦ ἀνελούνται, ^y ὃ γινώσκουσιν οἱ
 58 ^z μελιττουργοὶ ὅτι χειμῶνα προσδέχονται. Ὅταν δὲ ^a κρέ-
 μωνται ἐξ ἀλλήλων ἐν τῷ σμήνει, σημεῖον γίνεται τοῦτο ὅτι
 ἀπολείψει τὸ σμήνος. Ἀλλὰ καταφυσῶσι τὸ σμήνος οἴνῳ
 γλυκεῖ ^b ὁ ^s μελιττουργοί, ὅταν τοῦτ' αἰσθωνται. Φυτεύειν
 δὲ συμφέρεει ^c περὶ ^e τὰ σμήνη ἀχράδας, κυάμους, πόαν Μηδι-
 κήν, ^{de} Συρίαν, ὥχρους, μυρρίνην, μήκωνα, ^f ἔρπυλλον, ^g ἀμυ-
 59 γδαλὴν. Γινώσκουσι δὲ τινες τῶν ^z μελιττουργῶν τὰς ἐαυτῶν
 ἐν τῷ ^h νομῷ ἄλευρα ⁱ καταπάσαντες. Ἐὰν ^k δ' ἔαρ ^l ὄψιον
 γένηται ἢ αὐχμός, καὶ ὅταν ἐρυσίβη, ^m ἔλαττον ἐργάζονται
 αἱ μελίτται τὸν γόνον.

Τὰ μὲν οὖν περὶ τὰς μελίττας τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον,
 41 τῶν δὲ σφηκῶν ἐστὶ δύο γένη. Τούτων ⁿ δ' οἱ μὲν ἄγριοι
 σπάνιοι, γίνονται δ' ἐν τοῖς ^o ὄρεσι, καὶ τίκτουσιν οὐ κατὰ
 γῆς ἀλλ' ἐν ταῖς δρυσί, τὴν μὲν μορφὴν μείζους καὶ προμη-
 κέστεροι καὶ ^p μελαγχρώτες τῶν ^q ἐτέρων μᾶλλον, ποικίλοι

^m κυψέλιον A^a.C^a.D^a. ⁿ γὰρ] δὲ A^a. ^o βλίσσεται P.A^a.C^a.D^a.E^a.
 P χοᾶς E^a, χοαῖς P, χοαῖς A^a.C^a. ^q ἢ om. A^a.C^a. ^r πρόβατα P.D^a,
 πρόβατι A^a. ^s μελιττουργοὶ A^a.E^a. ^t κρέα A^a. ^v ἐμβάλλοντες C^a.
^w εἰς A^a.D^a. ^x γὰρ] δὲ A^a. ^y ὃ P.D^a.E^a. ^z utrobique μελιττουργοί,
 et mox μελιττουργῶν E^a. ^a κρέμμανται C^a. ^b παρὰ P.D^a.E^a. ^c τὰ
 om. A^a. ^d Συρίαν] πόαν συρίαν D^a. ^e Συρίαν ὥχρους] συρίαν ὥχρας
 E^a, συριανόχρους P. ^f ἐρπύλλωνα A^a. ^g ἀμυγδαλὴν P.D^a, μυγδαλὴν
 A^a.C^a. ^h νόμῳ P.E^a. ⁱ κατασπάσαντες P.C^a.E^a. ^k δ' om. A^a.
^l ὄψιμον P. ^m ἐλάττονα D^a. ⁿ δ' om. D^a. ^o ἄρρεσι A^a. ^p μελαγ-
 χρώτες C^a, μελανοχρώτες A^a. ^q ἐντέρων A^a.

δὲ καὶ ἔγκεντροι πάντες καὶ ἀλκιμώτεροι, καὶ τὸ πλῆγμα ὀδυνηρότερον αὐτῶν ἢ ἐκείνων· καὶ ἴγάρ τὸ κέντρον ἀνάλογον μείζον τὸ τούτων. Οὗτοι μὲν οὖν διετίζουσιν, καὶ ὀρώνται^α καὶ τοῦ χειμῶνος ἐκ δρυῶν κοπτομένων ἐκπετόμενοι, ζῶσι δὲ φωλοῦντες τὸν χειμῶνα· ἡ δὲ διατριβὴ ἐν τοῖς ξύλοις. Εἰσὶ δ' αὐτῶν οἱ μὲν μήτραι οἱ δ' ἐργάται, ὥσπερ καὶ τῶν ἡμερωτέρων·^β τίς δ' ἡ φύσις τοῦ ἐργάτου καὶ τῆς μήτρας, ἐπὶ τῶν ἡμερωτέρων ἔσται δῆλον. Ἔστι γὰρ καὶ τῶν ἡμέρων σφη-³ κῶν^γ δύο γένη, οἱ μὲν ἡγεμόνες, οὓς καλοῦσι μήτρας, οἱ δ' ἐργάται. Εἰσὶ δὲ μείζους οἱ ἡγεμόνες πολὺ καὶ πραότεροι. Καὶ οἱ μὲν ἐργάται οὐ διετίζουσιν, ἀλλὰ πάντες ἀποθνή-⁴ σκουσιν, ὅταν χειμῶν ἐπιπέσῃ (φανερὸν δ' ἐστὶ τοῦτο· τοῦ γὰρ χειμῶνος ἀρχομένου μὲν μωροὶ γίνονται οἱ ἐργάται αὐτῶν, περὶ ὕτροπας δ' οὐ φαίνονται ὅλως), οἱ δ' ἡγεμόνες οἱ καλούμενοι μήτραι ὀρώνται δι' ὅλου τοῦ χειμῶνος καὶ κατὰ γῆς φωλεύουσιν· ἀροῦντες γὰρ καὶ σκάπτοντες ἐν τῷ χειμῶνι μήτρας μὲν πολλοὶ ἐωράκασιν, ἐργάτας δ' οὐθεῖς. Ἡ⁵ δὲ γένεσις τῶν σφηκῶν^δ ἐστὶ τοιαύδε. Οἱ ἡγεμόνες ὅταν λάβωσι τόπον^ε εὐσκοπον^ς ἐπιόντος τοῦ θέρους, πλάττονται τὰ κηρία καὶ συνίστανται οὓς καλοῦσι σφηκωνεῖς τοὺς μικροῦς, οἷον τετραθύρους ἢ ἐγγὺς τούτων, ἐν οἷς σφῆκες γίνονται καὶ οὐ μήτραι. Τούτων δ' αὐξηθέντων πάλιν μετὰ⁶ τούτους ἄλλους^ζ μείζους^η συνίστανται, καὶ πάλιν τούτων αὐξηθέντων ἐτέρους, ὥστε τοῦ μετοπώρου τελευτῶντος πλείστα καὶ μέγιστα γίνεσθαι σφηκία, ἐν οἷς ὁ ἡγεμῶν, ἡ καλουμένη μήτρα, οὐκέτι σφῆκας γεννᾷ ἀλλὰ μήτρας. Γίνονται γ' οὗτοι ἄνω ἐπὶ τοῦ σφηκίου ἐπιπολῆς μείζους σκώληκες ἐν θυρίσι συνεχέσι^θ τέτταρσιν ἢ μικρῷ πλείοσιν, παραπλησίως δ' ὥσπερ ἐν τοῖς κηρίοις τὰ τῶν ἡγεμόνων. Ἐπειδὰν δὲ⁸ γένωνται οἱ ἐργάται σφῆκες ἐν τοῖς κηρίοις, οὐκέτι οἱ ἡγε-

ἴ γάρ om. D^a. ἰ ὀρώνται] ὀρῶν P.E^a. ἱ καὶ om. D^a. ἱ φωλεοῦν-
τες A^a. ἱ τίς—ἡμερωτέρων om. A^a.C^a. ἱ γένη δύο A^a.D^a. ἱ δὲ
τροπὰς A^a.C^a. ἱ ἐστὶ om. P.A^a.C^a.E^a. ἱ ἄσκοπον A^a. ἱ εἰπόντες
P.E^a, πονούντος A^a, πονούντες C^a. ἱ μείζους] μείζους ἰστούς D^a.
ἱ συνίσταται C^a. ἱ τέσσαρσιν D^a.

μόνες ἐργάζονται, ἀλλ' οἱ ἐργάται [†] αὐτοῖς τὴν τροφὴν εἰσφέρουσιν· φανερόν δ' ἐστὶ [§] τοῦτο τῷ μηκέτι τοὺς ἡγεμόνας ^h ἐκπέτεσθαι τῶν ἐργατῶν, ἀλλ' ἔνδον ⁱ μένοντας ⁹ ἡσυχάζειν. Πότερον δ' οἱ ^k περυσίνοι ἡγεμόνες, ὅταν νέους ποιήσωσιν ἡγεμόνας, ἀποθνήσκουσιν ^l ὑπὸ τῶν νέων σφηκῶν, καὶ τοῦθ' ὁμοίως συμβαίνει, ἢ καὶ πλείω χρόνον ^m δύνανται ζῆν, οὐδὲν ὥπται πω ⁿ οὐδὲ γῆρας ^o οὔτε μήτρας οὔτε τῶν ἀγρίων σφηκῶν οὐδεὶς πω ὥπται ἑωρακώς, οὐδ' ἄλλο ^p τοιοῦτον οὐδὲν πάθος. ¹⁰ Ἔστι δ' ἡ μήτρα ^q πλατὺ καὶ βαρὺ, καὶ ^r παχύτερον καὶ μείζον τοῦ σφηκός, καὶ πρὸς τὴν πτῆσιν διὰ τὸ βάρος οὐκ ἄγαν ἰσχυρόν· οὐδὲ δύνανται ἐπὶ τὸ πολὺ πέτεσθαι· διὸ ^s καὶ κάθηνται ἐν τοῖς σφηκίοις ^t αἰεὶ, συμπλάττουσαι καὶ διοικοῦσαι ^v τὰ ἔνδον. Ἐν δὲ τοῖς πλείστοις ¹¹ ^w σφηκίοις ^x ἐνεῖσιν αἱ μήτραι καλούμεναι. Ἀμφισβητεῖται δὲ πότερον ἔγκεντροί εἰσιν ἢ ἄκεντροι· εἰόκασι δ', ὥσπερ ^y οἱ τῶν μελιττῶν ἡγεμόνες, ἔχειν μὲν, οὐκ ἐξίεναι δὲ οὐδὲ βάλλειν. Τῶν δὲ σφηκῶν οἱ μὲν ἄκεντροί εἰσιν ὥσπερ κηφήνες, ¹² οἱ δ' ἔχουσι κέντρον. Εἰσὶ δ' ^z οἱ ἄκεντροι ἐλάττους καὶ ἀμεννηνότεροι, καὶ οὐκ ἀμύνονται, οἱ δ' ἔχοντες τὰ κέντρα μείζους καὶ ^a ἄλκιμοι· καὶ καλοῦσι τούτους ἔνιοι μὲν ἄρρενας, τοὺς δ' ἀκέντρος θηλείας. Πρὸς δὲ τὸν χειμῶνα ἀποβάλλειν δοκοῦσι πολλοὶ τῶν ἐχόντων τὰ κέντρα· ^b αὐτόπτη δ' οὐπω ¹³ ἐντετυχήκαμεν. Γίνονται δ' οἱ σφήκες μᾶλλον ἐν τοῖς αὐχμοῖς καὶ ἐν ταῖς χώραις ταῖς τραχείαις, γίνονται δ' ὑπὸ γῆς, καὶ τὰ κηρία πλάττουσιν ἐκ ^c φορυτοῦ καὶ γῆς, ἀπὸ μίας ἀρχῆς ἕκαστον ὥσπερ ἀπὸ ρίζης. Τροφῇ δὲ χρῶνται μὲν καὶ ἀπ' ^d ἀνθῶν τινῶν καὶ καρπῶν, τὴν δὲ πλείστην ἀπὸ ζο- ¹⁴ φαγίας. ^e Ὡμμένοι δ' εἰσὶν ὀχευόμενοι ^f ἤδη καὶ τῶν ἄλλων

^f αὐτῶν A^a. ^g τοῦτ' A^a. ^h ἐκπέτασθαι A^a. C^a. E^a. ⁱ μὲν ὄντας P. E^a. ^k περυσίνοι A^a. ^l ἀπὸ P. A^a. C^a. E^a, μετὰ D^a. ^m δύνανται A^a. ⁿ οὐδὲ] οὔτε D^a. ^o οὐδὲ A^a. ^p τοιοῦτ' P. E^a. ^q πλατὺς A^a. ^r παχύτερα A^a. ^s καὶ] αἰεὶ A^a. C^a, ἀν P. ^t αἰεὶ om. P. A^a. C^a. ^v τὰ] κατὰ A^a. ^w σφηκίοις C^a, qui ita saepe. ^x εἰσιν A^a. ^y οἱ—ὥσπερ om. A^a. C^a. ^z οἱ post δ' om. C^a. ^a ἀλκιμώτεροι A^a. ^b αὐτόπται D^a, αὐτόπη P. ^c φορυτοῦ P. D^a. ^d ἀγαθῶν C^a. ^e ὥμμένοι] ὦν ὥμμένοι P. E^a. ^f ἤδη om. P. A^a. C^a. E^a.

τινές· εἰ δ' ἄκεντροι ἄμφω ἢ κέντρα ἔχοντες, ἡ ὁ μὲν ὁ δ' οὖ, ^h οὖπω ὄπται. Καὶ τῶν ἀγρίων ὀχεύμενοι ὠμμένοι, ⁱ καὶ ὁ ἕτερος ἔχων κέντρον· περὶ θατέρου δ' οὐκ ὤφθη. Ὁ δὲ γόνος οὐ δοκεῖ ἐκ τοῦ ^k τόκου γίνεσθαι, ἀλλ' εὐθὺς ^l μείζων εἶναι ἢ ὡς σφηκὸς τόκος. Ἐὰν δὲ λάβῃ τις τῶν ποδῶν ¹⁵ σφῆκα καὶ τοῖς πτεροῖς ἐὰ βομβεῖν, ^m προσπέτονται οἱ ἄκεντροι, οἱ δὲ τὰ κέντρα ἔχοντες οὐ προσπέτονται· ⁿ τινὲς τεκμηρίῳ χρῶνται ὡς τῶν μὲν ἀρρένων ὄντων τῶν δὲ θηλειῶν. Ἀλίσκονται δ' ἐν τοῖς σπηλαίοις τοῦ χειμῶνος καὶ ἔχοντες ἔνιοι κέντρα καὶ οὐκ ἔχοντες. Ἐργάζονται δ' οἱ μὲν μικρὰ ¹⁶ καὶ ὀλίγα ^o σφηκία, ^o οἱ δὲ πολλὰ καὶ μεγάλα. Αἱ δὲ μῆτραι καλούμεναι ἀλίσκονται ^p τραπέσης τῆς ὥρας, αἱ πολλαὶ περὶ τὰς πτελέας· συλλέγουσι γὰρ τὰ γλίσχρα ^q καὶ ^r κομμιώδη. Γεγένηται δὲ πού μνητρῶν πλῆθος γενομένων τῷ ἔμ-προσθεν ἔτει πολλῶν σφηκῶν καὶ ἐπομβρίας. Θηρεύονται δὲ περὶ τοὺς κρημνοὺς καὶ ^s τὰ ῥήγματα τῆς γῆς ^t τὰ εἰς ὀρθόν, καὶ πάντες φαίνονται ἔχοντες κέντρα.

Τὰ μὲν οὖν περὶ τοὺς σφῆκας τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον, ⁴² αἱ δ' ^v ἀνθρώποι ζῶσι μὲν οὐκ ἀνθολογούμεναι ὥσπερ αἱ μέλιτται, ἀλλὰ τὰ πολλὰ σαρκοφαγοῦσαι (διὸ καὶ περὶ τὴν κόπρον διατρίβουσιν· θηρεύουσι γὰρ τὰς μεγάλας μυίας, καὶ ὅταν καταλάβωσιν, ἀφελούσαι τὴν κεφαλὴν ἀποπέτονται φέρουσαι τὸ σῶμα τὸ λοιπόν), ἄπτονται δὲ καὶ τῆς γλυκείας ὀπώρας. Τροφὴ μὲν οὖν χρῶνται τῇ εἰρημένῃ, ἔχουσι ² δ' ^w ἡγεμόνας ὥσπερ αἱ μέλιτται καὶ ^x οἱ σφήκες· καὶ οἱ ἡγεμόνες οὗτοι μείζονες εἰσι τῷ μεγέθει κατὰ λόγον πρὸς τὰς ^y ἀνθρώπους ἢ ^y ὁ τῶν σφηκῶν πρὸς ^z τοὺς σφῆκας καὶ ὁ τῶν μελιττῶν πρὸς τὰς μελίττας. Διατρίβει δ' ἔσω καὶ

ε εἶ] οἱ P.A^a.C^a.D^a.E^a. ^h οὖπω] πω E^a, πω P, om. D^a. ⁱ καὶ ante ὁ om. D^a. ^k τόκου] γόνου D^a. ^l μείζω A^a. ^m προσπέτονται—οὐ om. P. ⁿ σφηκία C^a. ^o οἱ δὲ πολλὰ καὶ μεγάλα om. P.A^a.C^a.D^a.E^a. ^p περιούσης P.E^a, προϊούσης D^a. ^q καὶ] καὶ τὰ D^a. ^r κομμιώδη D^a, μομμιώδη E^a, μομβιώδη P. ^s τὰ om. E^a. ^t τὰς A^a.C^a. ^v hic et sect. 3. et 6. ἀνθρίνας, sect. 2. ἀνθρίνας, sect. 6. ἀνθρινῶν, c. 43. 2. ἀνθρίνη P.E^a. ^w ἡγεμόνα P.E^a. ^x οἱ σ.] αἱ σ. P. ^y ὁ om. C^a. ^z τοὺς] τὰς D^a.

- 3 οὗτος, ὥσπερ ^a ὁ τῶν σφηκῶν ἡγεμών. Ποιοῦσι δὲ τὸ σμή-
 νος ὑπὸ γῆν αἱ ^v ἀνθρήναι, ἐκφέρουσαι τὴν γῆν ὥσπερ αἱ
 μύρμηκες ^b ἀφεσμός γάρ, ὥσπερ τῶν μελιττῶν, οὐ γίνεται
 οὔτε τούτων οὔτε τῶν σφηκῶν, ἀλλ' αἱ ἐπιγινόμεναι νεώτε-
 ραι αὐτοῦ μένουσι καὶ τὸ σμήνος μεῖζον ποιοῦσιν ἐκφέρουσαι
 4 τὸν χοῦν. ^c Γίνεται ^d δὲ μεγάλα τὰ σμήνη· ἥδη γὰρ ^e εὐθη-
 νούντος σμήνους κόφινοι τρεῖς καὶ τέτταρες ἐξήρηνται κη-
 ρίων. Ὁὐδὲ τροφήν ^f δ', ὥσπερ αἱ μέλιτται, ἀποτίθενται,
 ἀλλὰ φωλεύουσι τὸν χειμῶνα, αἱ δὲ πλείσται ἀποθνήσκου-
 5 σιν· εἰ δὲ καὶ πάσαι, οὐπω δῆλον. Οἱ δ' ἡγεμόνες πλείους
 ἑνὸς οὐ γίνονται ἐν τοῖς σμήνεσιν, ὥσπερ ἐν τοῖς τῶν μελιτ-
 τῶν, οἱ διασπῶσι τὰ σμήνη τῶν μελιττῶν. Ὅταν δὲ πλα-
 νηθῶσι τινες τῶν ἀνθρήνων ἀπὸ τοῦ σμήνους, συστραφεῖσαι
 πρὸς τινὰ ὕλην ποιοῦσι κηρία, ^g οἷάπερ ^h καὶ ⁱ ὁράται ^k ἐπι-
 πολλῆς ὄντα πολλακίς, καὶ ἐν τούτῳ ^l ἐργάζονται ἡγεμόνα
 ἓνα· οὗτος δ' ἐπὶ ἀν ἐξέλθῃ καὶ αὐξήσῃ, ἀπάγει λαβὼν καὶ
 6 κατοικίζει μεθ' αὐτοῦ εἰς σμήνος. Περὶ δ' ὀχείας τῶν
^v ἀνθρήνων οὐδὲν ὥπται πω, οὐδὲ πόθεν γίνεται ὁ γόνος.
 Ἐν μὲν οὖν ταῖς μελίτταις ἄκεντροί εἰσι καὶ οἱ κηφήνες καὶ
 οἱ βασιλεῖς, ^m καὶ τῶν σφηκῶν ἔνιοι ἄκεντροί εἰσι, καθάπερ
 εἴρηται πρότερον· αἱ δ' ^v ἀνθρήναι πᾶσαι φαίνονται κέντρον
 ἔχουσαι. Ἐπισκεπτέον δὲ μᾶλλον καὶ περὶ τοῦ ἡγεμόνος,
 εἰ κέντρον ἔχει ἢ μή.
- 43 Οἱ δὲ βομβύλιοι τίκτουσιν ὑπὸ πέτρας ἐπ' αὐτῆς τῆς
 γῆς, θυρίσι δυσὶν ἢ μικρῷ πλείοσιν· εὐρίσκεται δὲ καὶ μέ-
 2 λιτος ἀρχὴ φαύλου τινὸς ἐν τούτοις. Ἡ δὲ τενθρηδὼν
ⁿ προσεμφερὲς μὲν ἐστὶ τῇ ^v ἀνθρήνῃ, ποικίλον δέ, καὶ τὸ
 πλάτος ὅμοιον τῇ μελίττῃ· λίχρον δ' ^p ὅν καὶ πρὸς τὰ
 μαγειρεῖα καὶ τοὺς ἰχθύας καὶ τὴν τοιαύτην ἀπόλαυσιν κατὰ

^a δ] καὶ ὁ Da. ^b ἀφεσμός P, ἀφεθμός Ea. ^c γίνονται P. ^d δι]
 γάρ Aa, Ca. ^e εὐσθενούντος Aa, Ca. ^f δ' om. Aa, Da. ^g ὥπερ Da.
^h καὶ om. P. ⁱ ὁράται Aa, Ca. ^k ἐπιπολήσαντα π. P, Ca, Ea, ἐπιπο-
 λάσαντα π. Aa. ^l ἐνεργάζονται P. ^m καὶ ante τῶν om. Aa, Ca.
ⁿ προσεμφερές Ca. ^o ἀνθρωπίνῃ Aa. ^p ὅν om. P, Aa, Ca, Ea.

μόνας ^α προσπέταται· ἐκτίκει δὲ κατὰ γῆς ὥσπερ οἱ ^ι σφη-
κες, πολύχουν ^δ ἐστί, καὶ τὸ τευθρήνιον αὐτῶν πολὺν μεῖζον
ἢ τῶν σφηκῶν καὶ προμηκέστερον.

Τὰ μὲν οὖν περὶ ^β τὴν τῶν μελιττῶν ^ι καὶ τῶν σφηκῶν
καὶ ^γ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων ἐργασίαν καὶ τὸν βίον τοῦτον
ἔχει τὸν τρόπον. Περὶ δὲ τὰ ^ω ἦθη τῶν ζῴων, ὥσπερ 44
εἴρηται ^κ καὶ πρότερον, ἔστι θεωρῆσαι διαφορὰς πρὸς ἀν-
δρίαν ^γ μὲν μάλιστα καὶ δειλίαν, ἔπειτα καὶ ^ζ πρὸς πραότητα
καὶ ἀγριότητα καὶ αὐτῶν τῶν ἀγρίων. Καὶ γὰρ ὁ λέων ἐν ^α
τῇ βρώσει μὲν χαλεπώτατός ἐστι, μὴ ^β πεινῶν δὲ καὶ βε-
βρωκῶς πραότατος. Ἔστι δὲ τὸ ^β ἦθος οὐχ ὑπόπτῃς
οὐδενὸς ^ε οὐδ' ὑφωρόμενος οὐδέν, πρὸς τε τὰ σύντροφα καὶ
συνῆθη σφόδρα φιλοπαίγμων καὶ στερκτικός. Ἐν δὲ ταῖς 3
θήραις ὀρώμενος μὲν οὐδέποτε φεύγει οὐδὲ ^δ πτήσσει, ἀλλ'
ἐὰν καὶ διὰ πλῆθος ἀναγκασθῇ τῶν θηρευόντων ^ε ὑπαγαγεῖν
βάδην ὑποχωρεῖ καὶ κατὰ σκέλος, κατὰ βραχὺ ^ε ἐπιστρεφό-
μενος· ἐὰν μέντοι ἐπιλάβηται δασέος, φεύγει ταχέως, ἕως
ἂν καταστῇ εἰς φανερόν· τότε ^ε δὲ πάλιν ὑπάγει βάδην.
Ἐν δὲ ^β τοῖς ψιλοῖς ἐάν ποτ' ἀναγκασθῇ εἰς φανερόν διὰ 4
τὸ πλῆθος φεύγειν, τρέχει ^ι κατατείνας καὶ οὐ πηδᾷ. Τὸ
δὲ ^κ δρόμημα συνεχῶς ὥσπερ κυνός ἐστι ^ι κατατεταμένον·
διώκων μέντοι ^μ ἐπιρρίπτει ^ν ἑαυτόν, ὅταν ἦ πλησίον. Ἀληθῆς
δὲ καὶ τὰ λεγόμενα, τό τε φοβεῖσθαι μάλιστα τὸ πῦρ,
ὥσπερ καὶ Ὅμηρος ἐποίησεν

^ο καίόμεναί τε ^ρ δεταί, τὰς τε ^γ τρεῖ ἐσσύμενός περ,

καὶ τὸ τὸν ^ι βάλλοντα ^β τηρήσαντα ^ι ἔσθαι ἐπὶ τοῦτον· ἐὰν

^α προσπετάται A^a.Ca. ^ι δρήκες P. ^β τὴν om. P. ^ι καὶ] καὶ τὴν
A^a.E^a. ^γ τὴν ἄλλην P.A^a.D^a.E^a. ^ω ἦθη Ca. ^κ καὶ om. D^a.
^γ μάλιστα μὲν P. ^ζ πρὸς om. P.A^a.E^a. ^α πινῶν Ca. ^β εἶδος Ca.
^ε οὐδ' om. A^a.Ca. ^δ πτήσει Ca. ^ε ὑπάγειν D^a. ^ε ὑποστρεφόμενος A^a.
^ε δὴ P.A^a.Ca. ^η ταῖς φύλοις A^a, τοῖς φύλοις P.D^a, τοῖς φύλλοις Ca.E^a.
^ι κατατείνας E^a. ^κ δρόμημα A^a.Ca. ^ι κατατεταμένον E^a. ^μ ἐπιρ-
ρίττει A^a. ^ν αὐτὸν E^a, αὐτόν P.C^a. ^ο καιομένας D^a, omisso in
lacuna reliquo versu. ^ρ δαίτες A^a, δάδαι Ca. ^γ τρεῖς P.E^a, δαίτας
τρεῖς A^a. ^ι βάλλοντα P.A^a.Ca.D^a. ^β τηρήσονται Ca. ^ι αἰσθῆσθαι
A^a.Ca.

δέ τις ^ν βάλλῃ ^ω μὲν μή, ἐνοχλῇ δὲ αὐτόν, εἰς ἐπαίξας συλ-
 λάβῃ, ἀδικεῖ μὲν οὐδὲν οὐδὲ βλάπτει τοῖς ὄνυξι, σείσας δὲ
 6 καὶ ^κ φοβήσας ἀφήσιν πάλιν. Πρὸς δὲ τὰς πόλεις ^γ ἔρχον-
 ται μάλιστα καὶ τοὺς ἀνθρώπους ^κ ἀδικοῦσιν, ὅταν γένηται
^α πρεσβύτεροι, διὰ τε τὸ γῆρας ἀδύνατοι θηρεύειν ὄντες καὶ
 διὰ τὸ πεπονθέναι τοὺς ὀδόντας. ^ω Ἔτη δὲ ζῶσι πολλά,
 καὶ ὁ λευκὸς χυλὸς πολλοὺς τῶν ὀδόντων εἶχε κα-
 τεαγώγας, ^φ τεκμηρίον ἔχωντό τινες ὅτι πόλλ' ἔτη ζῶσιν
 7 τοῦτο γὰρ οὐκ ἂν ^β συμπεσεῖν ^ε μὴ πολυχρονίῳ ὄντι. Γένη
 δ' ^δ ἐστὶ λεόντων δύο· τούτων δ' ἐστὶ τὸ μὲν στρογγυλώ-
 τερον καὶ οὐλοτριχώτερον δειλότερον, τὸ δὲ μακρότερον
 καὶ ^ε εὐλοτριχὸν ἀνδρείότερον. ^ι Φεύγουσι δ' ἐνίοτε κατα-
 τείναντες τὴν κέρκον ὥσπερ κύνες. ^η Ἦδη δ' ὥπται λέων καὶ
 οὐ ἐπιτίθεται μέλλον, καὶ ὡς εἶδεν ἀντιφρίζαντα, φεύγων.
 8 ^ω Ἔστι δὲ πρὸς ^ε τὰς πληγὰς εἰς μὲν τὰ κοῖλα ἀσθενής, κατὰ
 δὲ τὸ ἄλλο σῶμα δέχεται πολλὰς καὶ κεφαλὴν ἔχει ἰσχυράν.
^υ Ὅσα δ' ἂν δάκῃ ἢ τοῖς ὄνυξιν ἐλκώσῃ, ἐκ τῶν ἐλκῶν ἰχώρες
 ῥέουσιν ὠχροὶ σφόδρα καὶ ἐκ τῶν ἐπιδέσμων καὶ σπόγγων
 ὑπ' οὐδενὸς δυνάμενοι ^β ἐκκλύζεσθαι· ἢ δὲ θεραπεία ἢ αὐτὴ
 καὶ τῶν κυνοδήκτων ἐλκῶν.

9 Φιλάνθρωποι δ' εἰσὶ καὶ οἱ θῶες, καὶ οὐτ' ἀδικοῦσι τοὺς
 ἀνθρώπους οὔτε ^ι φοβοῦνται σφόδρα, πολεμοῦσι δὲ τοῖς
 κυσὶ καὶ τοῖς λέουσιν· διὸ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ οὐ γίνονται.

10 ^ω Ἀριστοὶ δ' οἱ μικροὶ τῶν ^κ θῶων. Γένη δ' αὐτῶν οἱ μὲν
 φασιν εἶναι δύο, οἱ δὲ τρία· οὐ δοκεῖ δὲ πλείω εἶναι, ἀλλ'
 ὥσπερ τῶν ἰχθύων καὶ τῶν ὀρνέων καὶ τῶν τετραπόδων ἔνια,
 καὶ οἱ θῶες μεταβάλλουσι κατὰ τὰς ὥρας, καὶ τό τε χρῶμα
 ἕτερον τοῦ χειμῶνος καὶ τοῦ θέρους ἴσχουσι, καὶ τοῦ μὲν θέρους
 λεῖοι γίνονται τοῦ δὲ χειμῶνος δασεῖς.

^ν βάλλῃ E^a. ^ω μὲν, μὴ ὀχλῇ A^a. ^κ ἐκφοβήσας A^a. ^γ εἰσέρχονται A^a.
^κ διώκουσιν D^a. ^α πρεσβύτεροι C^a. ^β συμπεσή D^a. ^ε μὴ] μὴ οὐ
 P.E^a. ^δ ἐστὶ τῶν λ. D^a. ^ε εὐτριχον P.A^a, C^a, D^a, εὐτριχον καὶ E^a.
^ι φεύγ.] καὶ φεύγ. D^a. ^ε τὰς] μὲν τὰς E^a. ^β ἐκκλύζεσθαι P.E^a.
^ι σφόδρα φοβοῦνται D^a. ^κ θῶων P.C^a.

Ὁ δὲ ¹βόνασος γίνεται μὲν ἐν τῇ ^m Παιονίᾳ ἐν τῷ ὄρει ⁴⁵ τῷ ⁿ Μεσσαπίῳ, ὃ ^o ὀρίζει τὴν ^m Παιονικὴν καὶ τὴν ^p Μαιδικὴν χώραν, καλοῦσι δ' αὐτὸν οἱ ^q Παίονες μόναπον. Τὸ δὲ μέγεθός ἐστιν ἡλίκον ταῦρος, καὶ ἔστιν ὀγκωδέστερον ἢ βοῦς· οὐ γὰρ πρόμηκές ἐστιν. Τὸ δὲ δέρμα αὐτοῦ κατέχει εἰς ἐπτάκλινον ^r ἀποταθέν. Καὶ τὸ ἄλλο ^s δὲ εἶδος ὁμοιον ² βοῖ, πλὴν χαίτην ἔχει μέχρι τῆς ἀκρωμίας ὥσπερ ἵππος· μαλακωτέρα δ' ἢ θριξ τῆς τοῦ ἵππου, καὶ ^t προσεσταλμένη μᾶλλον. ^v Χρῶμα δ' ἔχει τοῦ τριχώματος ^w ξανθόν· βαθεῖα δὲ καὶ μέχρι τῶν ὀφθαλμῶν καθήκουσα ἡ χαίτη ἐστὶ ^x καὶ πυκνή. Τὸ δὲ χρῶμα ἔχει ^y τι μέσον ^z τεφροῦ καὶ ³ πυρροῦ, οὐχ οἶον αἱ ^a παρῶαι ἵπποι καλούμεναι, ἀλλ' ^b αὐχμηροτέραν τὴν τρίχα, κάτωθεν ἐριώδη· μέλανες δ' ^c ἢ πυρροὶ σφόδρα οὐ γίνονται. Φωνὴν δ' ὁμοίαν ἔχουσι βοῖ, κέρατα ⁴ δὲ ^d γαμψά, κεκαμμένα πρὸς ἄλληλα καὶ ἄχρηστα πρὸς τὸ ^e ἀμύνεσθαι, τῷ μεγέθει σπιθαμιαία ἢ μικρῷ μείζω, πάχος δ' ^f ὥστε χωρῆσαι μὴ παλλῶ ἔλαττον ⁵ ἢμίχουν ἐκάτερον· ἡ δὲ μελανία καλὴ καὶ ^h λιπαρὰ τοῦ κέρατος. Τὸ δὲ προκό- ⁵ μιον καθέκει ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς, ὥστ' εἰς τὸ πλάγιον ⁱ παρορᾶν μᾶλλον ἢ εἰς τὸ πρόσθεν. Ὀδόντας δὲ τοὺς ἄνωθεν οὐκ ἔχει, ὥσπερ οὐδὲ βοῦς οὐδ' ἄλλο τῶν κερατοφόρων οὐδέν, σκέλη δὲ δασέα· καὶ ἔστι ^k διχαλόν· κέρκον δ' ^l ἐλάττω ἢ κατὰ ^m τὸ μέγεθος, ὁμοίαν τῇ τοῦ βοός. Καὶ ἀναρρίπτει τὴν κόνιν καὶ ὀρύττει ὥσπερ ⁿ ταῦρος. Δέρμα δ' ἔχει πρὸς τὰς πληγὰς ἰσχυρόν. Ἔστι δ' ἡδύκρεων, διό ⁶ καὶ θηρεύουσιν αὐτό. ^o Ὅταν δὲ πληγῇ, φεύγει, καὶ ὑπο-

¹ βόνασος A^a, βόνασος P.C^a. ^m παιωνία et mox παιονικὴν P.A^a.E^a.
ⁿ μεσαπίῳ A^a.E^a. ^o ὀρίζει πρὸς τὴν A^a. ^p μηδικὴν A^a.C^a.D^a.E^a.
^q παίονες A^a. ^r διαπαθέν D^a. ^s δὲ om. A^a. ^t προσεσταλμένη P.
^v χρῶμα om. E^a. ^w ξανθὴν E^a. ^x καὶ] δὲ E^a. ^y μέσον τι P.D^a.E^a.
^z τέφρου A^a.C^a. ^a παρῶαι A^a, παρίαι C^a. ^b αὐχμηρότεραι A^a. ^c ἢ]
οἱ P.E^a. ^d γαμψά] γαμψὰ καὶ E^a. ^e ἀμύνεσθαι D^a. ^f ὥστε] ὥσπερ
P.A^a.C^a.D^a.E^a. ^g ἢμίχου D^a. ^h λιπαρὰ] αἱ παρὰ P.C^a.E^a, αἱ
περὶ A^a. ⁱ παρορᾶν intp.: codices παρορᾶν. ^k διχαλόν D^a. ^l ἐλάτ-
τονα κατὰ C^a. ^m τὸ om. P.A^a. ⁿ ταῦρος] τ' αὐτὸς P. et corr. E^a.
^o ὅταν δὲ] καὶ ὅταν P.

μένει ὅταν ^ρἐξατονῇ. Ἄμύνεται δὲ ^qλακτίζων καὶ προσαφοδεύων καὶ εἰς τέτταρας ὀργυιάς ἀφ' ἑαυτοῦ ^τρίπτων ῥαδίως δὲ χρῆται τούτῳ καὶ πολλάκις, ^σκαὶ ἐπικαίει ὥστε ^γἀποψήχεται τὰς τρίχας τῶν κυνῶν. Τεταραγμένον μὲν οὖν καὶ φοβουμένου τοῦτο ποιεῖ ἡ κόπρος, ἀταράκτου δ' ὄντος οὐκ ἐπικαίει. Ἡ μὲν οὖν ιδέα τοῦ θηρίου καὶ ἡ φύσις τοιαύτη ^ντίς ἐστιν ὅταν δ' ὥρα ἢ τοῦ τίκτειν, ἀθρόοι τίκτουσιν ἐν τοῖς ὄρεσιν. Περὶ δὲ τὸν τόπον ἀφοδεύουσι πρότερον πρὶν τεκεῖν, καὶ ποιοῦσιν ^ωοῖον περίβολον· προΐεται γὰρ τὸ θηρίον πολὺ ^ςτι πλήθος ^υτούτου τοῦ περιττώματος.

- 46 Πάντων δὲ τιθασσότατον καὶ ἡμερώτατον τῶν ἀγρίων ἐστὶν ὁ ἐλέφας· πολλὰ γὰρ καὶ παιδεύεται καὶ ^ςξυνίησιν, ἐπεὶ καὶ προσκυνεῖν διδάσκονται τὸν βασιλέα. Ἔστι δὲ καὶ ^αεὐαίσθητον καὶ τῇ συνέσει τῇ ἄλλῃ ^βὑπερβάλλον. Ὁ δ' ἂν ὀχεύσῃ καὶ ἔγκυν ποιήσῃ, τούτου πάλιν οὐχ ἄπτεται. ²Ζῆν δὲ φασὶ τὸν ἐλέφαντα οἱ μὲν ^ςἔτη διακόσια, οἱ δ' ἑκατὸν εἴκοσι, καὶ τὴν θήλειαν ἴσα σχεδὸν τῷ ἄρρενι, ἀκμάζειν δὲ περὶ ἔτη ἐξήκοντα, πρὸς δὲ τοὺς χειμῶνας καὶ τὰ ψύχη δύσριγον εἶναι. Ἔστι δὲ τὸ ζῶον παραποτάμιον, οὐ ποτάμιον. ³Ποιεῖται δὲ καὶ διὰ τοῦ ὕδατος τὴν πορείαν, ἔως ^δτούτου δὲ προέρχεται ἔως ἂν ὁ μυκτὴρ ὑπερέχῃ αὐτοῦ· ἀναφυσᾷ γὰρ διὰ τούτου καὶ τὴν ἀναπνοὴν ποιεῖται. ^εΝεῖν δ' οὐ πάνυ ^ςδύναται διὰ τὸ τοῦ σώματος βάρος.

- 47 Οἱ δὲ κάμηλοι οὐκ ἀναβαίνουνσιν ἐπὶ τὰς μητέρας, ἀλλὰ καὶν βιάζηται τις, οὐ θέλουσιν. Ἡδὴ γάρ ποτε ^ςἐπεὶ οὐκ ἦν ὀχείον, ὁ ^βἐπιμελητὴς ^ιπερικαλύψας τὴν μητέρα ^κἐφῆκε τὸν πῶλον· ὥς δ' ὀχεύσαντος ἀπέπεσε, τότε μὲν ἀπετέλεσε τὴν συνουσίαν, μικρὸν δ' ὕστερον δακὼν τὸν καμηλίτην

^ρ ἐξαδυνατῇ P.C^a.D^a. ^q λακτίζων καὶ προσαφοδεύων A^a. ^τ τρίπτον A^a.
^σ καὶ post πολλάκις om. P.A^a.C^a.E^a. ^ι ἀποψήχεται A^a.D^a. ^ν τίς om. A^a.
^ω οἶον om. A^a. ^ς τι] τὸ P.E^a. ^υ τούτου om. C^a.
² ξυνίησιν P.E^a. ^α εὐσυναίσθητον P.A^a.C^a.E^a. ^β ὑπερβάλλον A^a.
^ς ἔτη om. A^a. ^δ δὲ τούτου C^a. ^ε νεῖν] νῦν A^a. ^ς δύναται P.
^ε ἐπειδὴ A^a. ^β ἐπιμελέτης P, ἐπὶ μελέτης E^a. ^ι περικύψας A^a, παρακαλύψας E^a. ^κ ἀφῆκε A^a.E^a, ἔφη καὶ P.

ἀπέκτεινεν. Λέγεται δὲ καὶ ¹τῷ Σκυθῶν βασιλεῖ γενέσθαι ²
³ἵππον γενναίαν, ἐξ ἧς ἅπαντας ἀγαθοὺς ⁴γίνεσθαι τοὺς
 ἵππους· ⁵τούτων ἐκ τοῦ ἀρίστου βουλόμενον γεννῆσαι ἐκ τῆς
 μητρὸς ⁶προσαγαγεῖν, ἵν' ὀχεύσῃ· ⁷τὸν δ' οὐ θέλειν περι-
 καλυφθείσης δὲ ⁸λαθόντα ἀναβῆναι· ὥς ⁹δ' ¹⁰ὀχεύσαντος
 ἀπεκαλύφθη τὸ πρόσωπον ¹¹τῆς ἵππου, ἰδόντα τὸν ἵππον
 φεύγειν καὶ ῥῖψαι ἑαυτὸν κατὰ ¹²τῶν ¹³κρημνῶν.

Τῶν δὲ ¹⁴θαλασσίων πλείστα λέγεται σημεῖα περὶ τοὺς ¹⁵48
 δελφίνας πραότητος καὶ ἡμερότητας, καὶ δὴ ¹⁶καὶ πρὸς παῖδας
¹⁷ἔρωτες καὶ ἐπιθυμίας καὶ περὶ ¹⁸ἑτάραντα καὶ Καρίαν καὶ
 ἄλλους τόπους. ¹⁹Περὶ Καρίαν ²⁰γὰρ ληφθέντος δελφίνος ²¹
 καὶ ²²τραύματα λαβόντος ἀθρόον ἐλθεῖν λέγεται πλῆθος δελ-
 φίνων εἰς τὸν λιμένα, μέχρι περ ὁ ἀλιεὺς ἀφῆκεν· τότε δὲ
 πάλιν ἅμα πάντες ἀπῆλθον. Καὶ τοῖς μικροῖς δελφίσι
 ἀκολουθεῖ τις ²³αἰ τῶν μεγάλων φυλακῆς χάριν. Ἡδὴ δ' ²⁴3
 ὥπται δελφίνων μεγάλων ἀγέλη ἅμα καὶ μικρῶν· τούτων
 δ' ἀπολειπόμενοί τινες δύο οὐ ²⁵εἰς πολὺ ²⁶ἠέφάνησαν δελφινίσκον
²⁷ἰ μικρὸν τεθνηκότα, ὅτ' εἰς βυθὸν φέροιτο, ²⁸ὑπονέοντες καὶ
 μετεωρίζοντες τῷ νώτῳ οἷον ²⁹κατελεοῦντες, ὥστε μὴ κατα-
 βρωθῆναι ὑπὸ τινος τῶν ἄλλων θηρίων. Λέγεται δὲ καὶ περὶ ³⁰4
 ταχυτήτος ἄπιστα τοῦ ζῶντος ἀπάντων γὰρ δοκεῖ εἶναι ³¹ζῶντων
 τάχιστον, καὶ τῶν ἐνύδρων καὶ τῶν χερσαίων, καὶ ³²ὑπεράλ-
 λονται δὲ πλοίων μεγάλων ἰστούς. Μάλιστα δὲ τοῦτ' αὐ- ³³5
 τοῖς συμβαίνει, ὅταν διώκῃσιν τινα ἰχθὺν τροφῆς χάριν· τότε
 γάρ, εἰς ἀποφεύγῃ, συνακολουθοῦσιν εἰς βυθὸν διὰ τὸ ³⁴πεί-

¹ τῶν P, τῷ τῶν D^a. ² ἵππον γενεάν P^a, ἵππων γενεάν corr.
³ γενέσθαι P. A^a. C^a. E^a. ⁴ οὗτον P. A^a. C^a. D^a. E^a. ⁵ προσάγειν P.
 D^a. E^a, ἄγειν A^a. C^a. ⁶ τὴν P. ⁷ λαθόντος P. C^a. E^a, λαθόντως A^a.
⁸ δ' om. C^a. ⁹ ὀχεύσαντι E^a. ¹⁰ τῆς] τοῦ A^a, τῆς τοῦ P. E^a. ¹¹ τῶν]
 τὸν P, om. A^a. ¹² κρημνόν P. ¹³ θαλαττίων E^a. ¹⁴ καὶ post δὴ om.
 P. A^a. C^a. E^a. ¹⁵ ἐρωτικαὶ ἐπιθυμίας A^a, ἐρωτικὴ ἐπιθυμία C^a. ¹⁶ ἑτάραντα
 καὶ καρίαν τὴν καὶ καρίαν C^a. ¹⁷ περὶ] καὶ περὶ P. A^a. D^a. E^a. ¹⁸ γὰρ] δὲ
 P. A^a. C^a. D^a. E^a. ¹⁹ τραύματος A^a. ²⁰ τῶν μεγάλων αἰ A^a. ²¹ πολλοὶ
 P. E^a. ²² ἠέφάνη A^a. ²³ τεθνηκότα μικρὸν et πονέοντες A^a. C^a. ²⁴ κα-
 τελεοῦντα A^a. ²⁵ ζῶν] τῶν ζῶν D^a. ²⁶ ὑπερβάλλονται P. ²⁷ πεί-
 νειν P.

νῆν, ὅταν δ' αὐτοῖς ^ο μακρὰ ^ρ γίνηται ἢ ^q ἀναστροφῇ, κατέχουσι τὸ πνεῦμα ὥσπερ ἀναλογισάμενοι, καὶ συστρέψαντες ἑαυτοὺς φέρονται ὥσπερ τόξευμα, τῇ ταχυτῇ τὸ μήκος διελθεῖν βουλόμενοι πρὸς τὴν ἀναπνοήν, καὶ ^τ ὑπεράλλονται ⁶ τοὺς ἰστούς, ἐὰν παρατυγχάνῃ που πλοῖον. ⁸ Ταῦτ' οὖν δὲ ποιοῦσι καὶ οἱ κατακολυμβηταί, ὅταν εἰς βυθὸν ἑαυτοὺς ἀφώσιν· κατὰ τὴν ἑαυτῶν γὰρ δύναμιν καὶ οὗτοι ἀναφέρονται συστρέψαντες. Διατρίβουσι δὲ μετ' ἀλλήλων κατὰ συζυγίας οἱ ἄρρενες ταῖς θηλείαις. Διαπορεῖται δὲ περὶ αὐτῶν διὰ τί ἐξοκέλλουσιν εἰς τὴν γῆν· ποιεῖν γὰρ φασὶ τοῦτ' ^ε αὐτοὺς ἐνίστε, ὅταν τύχῃσι, δι' οὐδεμίαν αἰτίαν.

- 49 Ὡσπερ ^ν δὲ ^ω τὰς πράξεις κατὰ τὰ πάθη συμβαίνει ποιέσθαι πᾶσι τοῖς ζῴοις, οὕτω πάλιν καὶ τὰ ἥθη μεταβάλλουσι κατὰ τὰς πράξεις, πολλάκις δὲ καὶ τῶν μορίων ἔνια, οἷον ² ἐπὶ τῶν ὀρνίθων συμβαίνει. Αἱ τε γὰρ ἀλεκτορίδες ὅταν νικήσωσι τοὺς ἄρρενας, κοκκύζουσιν ^x τε ^γ μιμούμεναι τοὺς ἄρρενας ⁸ καὶ ὀχεύειν ἐπιχειροῦσι, καὶ τό τε ^α κάλλαιον ἐξαιρεται αὐταῖς καὶ τὸ ^β οὐροπύγιον, ὥστε μὴ ῥαδίως αὖ ἐπιγνῶναι ὅτι ^ε θήλειαί εἰσιν· ἐνίαις δὲ καὶ πληκτρά ^δ τινα μικρά ³ ἐπανέστη. Ἦδη δὲ καὶ τῶν ἀρρένων τινὲς ὥφθησαν ^ο ἀπολομένης τῆς θηλείας ^ε αὐτοὶ περὶ τοὺς νεοττοὺς. ⁸ τὴν τῆς θηλείας ^h ποιοῦμενοι σκευωρίαν, περιάγοντές ⁱ τε καὶ ἐκτρέφοντες οὕτως ὥστε μήτε κοκκύζειν ἔτι μήτ' ὀχεύειν ἐπιχειρεῖν. Γίνονται δὲ καὶ θηλυδρίαι ἐκ γενετῆς τῶν ^k ὀρνίθων τινὲς οὕτως ^l ὥστε καὶ ὑπομένειν τοὺς ^m ἐπιχειροῦντας ὀχεύειν.
- 50 Μεταβάλλει δὲ τὰ ζῶα οὐ μόνον τὰς μορφὰς ἔνια καὶ τὸ

^ο μακρὰ C^a. ^ρ γίνηται P. ^q ἀναστροφῇ C^a. ^τ ὑπεράλλονται D^a.
⁸ ταῦτ' P.^a, D.^a, E.^a. ^ε αὐτοῖς C^a, E.^a. ^ν δὲ intpp: γὰρ C^a, γὰρ καὶ P.^a, D.^a, E.^a. ^ω τὰ πάθη κατὰ τὰς πράξεις D^a. ^x τε om. A^a. ^γ μιμούμενους A^a. ⁸ καὶ post ἄρρενας ante μιμούμεναι P.^a, C.^a, E.^a. ^α κάλλαιον A^a, C.^a, E.^a. ^β οὐροπύγιον P.^a, C.^a, D.^a, E.^a. ^ε θήλειαί εἰσιν· ἐνίαις δὲ P.^a, A.^a, C.^a, E.^a. ^δ τινα om. A^a, C.^a. ^ο ἀπολομένης A^a. ^ε αὐτοῖς αὐτοῖς (vel αὐτοῖς) P.^a, A.^a, C.^a, E.^a. ⁸ τὴν τῆς θηλείας om. A^a, C.^a. ^h ποιοῦμενοι P.^a, E.^a, πονούμεναι A^a. ⁱ τε om. E.^a. ^k ὀρνέων D^a. ^l ὥστε μήτε (μηκέτι A^a.) κοκκύζειν ἔτι μήτε (μὴ A^a.) ὀχεύειν ἐπιχειρεῖν καὶ ὑπομένειν P.^a, A.^a, C.^a, E.^a. ^m ὀχεύειν ἐπιχειροῦντας A^a.

ἦθος κατὰ τὰς ἡλικίας ^α καὶ τὰς ὥρας, ἀλλὰ καὶ ἐκτεμνόμενα.
 Ἐκτέμνεται δὲ τῶν ζώων ὅσα ἔχει ὄρχεις. Ἐχουσι δ' οἱ
 μὲν ὄρνια τοὺς ὄρχεις ἐντὸς καὶ τὰ φωτόκα τῶν τετραπόδων
 πρὸς τῇ ὀσφύϊ, τὰ δὲ ζωτόκα καὶ περὶ τὰ μὲν πλείστα
 ἐκτός, τὰ δ' ἐντός, πάντα ^ο δὲ πρὸς τῷ τέλει τῆς γαστρὸς.
 Ἐκτέμνονται δ' οἱ μὲν ^ρ ὄρνια ^α κατὰ τὸ οὐροπύγιον, καθ' ^α
 ὃ ^τ συμπίπτουσιν ὀχεύοντες· ἐνταῦθα γὰρ ^α εἰς ἐπικαύση τις
 δυσὶν ἢ τρισὶ ^ν σιδηρίοις, εἰς μὲν ^ω ἤδη τέλειον ὄντα, τό τε
^κ κάλλιον ^τ ἔξωχρον ^κ γίνεται καὶ οὐκέτι κοκκίζει οὐδ' ἐπι-
 χειρεῖ ὀχεύειν, εἰς δ' ἔτι νεοττὸν ὄντα, οὐδὲ γίνεται τούτων
 οὐδὲν αὐξανόμενον. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ ^α ἀνθρώ-
 πων· εἰς μὲν γὰρ παῖδας ὄντας πηρώση τις, οὔτε αἱ ὑστερο-
 γενεῖς ἐπιγίνονται τρίχες οὔτε ἡ φωνὴ μεταβάλλει, ἀλλ'
 ὀξεία διατελεῖ· αἱ δ' ἤδη ἡβώντας, αἱ μὲν ὑστερογενεῖς τρίχες
 ἀπολείπουσιν πλὴν τῶν ἐπὶ τῆς ἡβης (αὗται δ' ἐλάττους μὲν,
 μένουσι δέ), αἱ δ' ἐκ γενετῆς τρίχες οὐκ ἀπολείπουσιν· οὐδεὶς
 γὰρ γίνεται εὐνούχος φαλακρός. Μεταβάλλει δὲ καὶ ἡ φωνή ^α
 ἐπὶ τῶν τετραπόδων ^α τῶν ἐκτεμνομένων ^α ἀπάντων εἰς τὸ
 θῆλυ. Τὰ μὲν ^ο οὖν ἄλλα τετράποδα εἰς ^ε μὴ νέα ἐκτέμνη-
 ται, διαφθείρεται· ἐπὶ δὲ τῶν κάπρων ^ε μόνων οὐδὲν διαφέ-
 ρει. Πάντα δὲ εἰς μὲν ^ι νέα ἐκτεμνῇ, μείζω γίνεται τῶν ^ε
 ἀτμήτων καὶ γλαφυρώτερα, εἰς δὲ καθεστηκότα ἤδη, οὐκέτι
 αὐξάνεται ἐπὶ πλείον. Οἱ δ' ἔλαφοι εἰς μὲν ^ι μὴ πω τὰ κέ-
 ρατα ἔχοντες διὰ τὴν ἡλικίαν ἐκτεμνῶσιν, οὐκέτι φύουσι
 κέρατα· εἰς δ' ἔχοντας ^μ ἐκτέμνη τις, τό ^α τε μέγεθος ταυτὸν
 μένει τῶν κεράτων, καὶ οὐκ ἀποβάλλουσιν. Οἱ μὲν οὖν μό-
 6

^α καὶ τὰς] καὶ κατὰ τὰς C^a. ^ο δὲ om. P. ^ρ ὄρνια] ὄρνια pr. A^a.
^α παρὰ D^a. ^τ συμπίπτουσιν ὀχεύουσιν· ἐντεῦθεν P. ^α εἰς P. C^a. D^a. E^a.
^ε ἐπικαύση P. E^a. ^ν σιδηρίοις A^a. C^a. ^ω ἤδη C^a. ^κ κάλλιον P. A^a. C^a. E^a.
^τ ἔξωχρον P, ἔξω χρὴ E^a. ^κ γίνεσθαι E^a. ^α ἀνθρώπου P. C^a. E^a.
^β ἐπὶ] καὶ ἐπὶ P^a. A^a. C^a. D^a. ^α τῶν δ' ἐκτεμνομένων P. E^a. ^α ἀπάντων ἢ
 πηρουμένων εἰς D^a. ^ο οὖν om. C^a. E^a. ^ε μὴ] μὲν P. A^a. C^a. E^a.
^ε μόνων οὐδὲν διαφθείρει P. D^a. E^a. ^ι μὲν] μὴ C^a. ^ι νέα om. A^a. C^a.
^κ μὲν om. P. C^a. ^ι μὴ πω τὰ] πτηνωτά A^a. ^μ ἐκτέμνη P. ^α τε om.
 A^a. C^a.

σχοι ἐκτέμνονται ^οἐνιαύσιοι, Ρεὶ δὲ μὴ, αἰσχίους ^γγίνονται καὶ ἐλάττους· οἱ δὲ δαμάλαι ἐκτέμνονται τὸν τρόπον τοῦτον· κατακλίνοντες καὶ ἀποτέμνοντες ^ττῆς ὀσχέας κάτωθεν τοὺς ὄρχεις ἀποθλίβουσιν, εἴτα ἀναστέλλουσι τὰς ρίζας ἄνω ὡς μάλιστα, καὶ τὴν τομὴν θριξὶ ^ςβύουσιν, ὅπως ὁ ἰχώρ ῥέῃ ἔξω· καὶ ἐὰν φλεγμαῖνῃ, ^ικατακαύσαντες τὴν ^νὀσχέαν ^ωἐπιπλάττουσιν. Οἱ δ' ἐνόρχαι τῶν βοῶν ἐὰν ἐκτμηθῶσι, ^κτὸ φανερόν ^υσυγγενῶσιν. Ἐκτέμνεται δὲ καὶ ἡ καπρία τῶν θηλειῶν ὑῶν, ὥστε μηκέτι δεῖσθαι ὀχείας ἀλλὰ πιαίνεσθαι ταχέως. Ἐκτέμνεται δὲ ^ζνηστεύσασα δύο ἡμέρας, ὅταν κρεμάσῃ τῶν ⁸ὀπισθίων σκελῶν. Τέμνουσι ^αδὲ ^βτὸ ἥτρον, ^ςἥ τοῖς ἄρρεσιν οἱ ὄρχεις μάλιστα φύονται· ἐνταῦθα γὰρ ἐπὶ ταῖς μήτραις ἐπιπέφυκεν ἡ καπρία, ἧς μικρὸν ἀποτέμνοντες συρράπτουσιν. Ἐκτέμνονται ^δδὲ καὶ αἱ κάμηλοι αἱ θήλειαι, ὅταν εἰς πόλεμον ⁹χρησθαι αὐταῖς βούλωνται, ἵνα μὴ ἐν γαστρὶ λάβωσιν. Κεκτηνται δ' ἐνιοι τῶν ^εἄνω καμήλους καὶ τρισχιλίας· θέουσι δὲ θάσσον τῶν ^ιΝισαίων ἵππων πολὺ, ^ςἐὰν θέωσι, διὰ τὸ μέγεθος τοῦ ^ηὀρέγματος. Ὀλως δὲ μακρότερα ^ιγίνεται τὰ ἐκτεμνόμενα ζῶα τῶν ἀτμήτων.

¹⁰ Ὡφελοῦνται δὲ τὰ ζῶα καὶ χαίρουσι, καὶ μηρυκάζουσι ὥσπερ ἐσθίοντα ὅσα μηρυκάζει. Μηρυκάζει δὲ τὰ μὴ ^κἀμφώδοντα, οἷον βόες καὶ πρόβατα καὶ αἶγες. Ἐπὶ δὲ τῶν ἀγρίων οὐδὲν πω συνῶπται, ὅσα μὴ ^ισυντρέφεται ἐνίοτε, οἷον ¹¹ἐλαφος· αὕτη δὲ μηρυκάζει. Πάντα δὲ κατακείμενα ^μμηρυκάζουσι ^νμᾶλλον. Μάλιστα δὲ τοῦ χειμῶνος μηρυκάζουσιν, τὰ τε κατ' οἰκίαν τρεφόμενα σχεδὸν ἐπὶ μῆνας τοῦτο

^ο ἐνιαύσια E^a. Ρεὶ] οἱ P. ^γ καὶ ἐλάττους γίνονται P.C^a.D^a.E^a.
^τ τὰς ὀχείας pr. A^a. ^ς βίνουσιν P.A^a.C^a.E^a. ^ι κατακαύσαντα A^a.
^ν ὀσχέαν C^a. ^ω ἐπιπλάττουσιν C^a.D^a. ^κ τὸ] τὸν P.E^a. ^υ συγγενῶσιν A^a, οὐ γεννῶσιν D^a. ^ζ νηστεύσασθαι D^a, νηστεύουσα P.E^a. ^α δὲ om. P.D^a.E^a. ^β τὸ ἥτρον P.E^a, τὸν τρόπον A^a.C^a. ^ς ἥ om. A^a.C^a.
^δ δὲ om.E^a. ^ε ἄνω] ἀνθρώπων P.D^a.E^a. ^ι νησαιῶν A^a, νησαίων C^a.D^a.E^a, νησιβαίων P. ^ς ἐὰν] ἐὰν εἰς πολὺ D^a. ^η ὀρέγματος A^a.D^a.
^ι γίνεται] γὰρ γίνεται A^a. ^κ ἀμφώδοντα D^a. ^ι συντρέφεται A^a.C^a.
^μ μηρυκάζει D^a. ^ν μᾶλλον—μηρυκάζουσιν om. P.A^a.C^a.E^a.

ποιεῖ· τὰ δ' ἀγελαῖα καὶ ἦττον καὶ ἐλάττονα χρόνον μηρυ-
κάζει διὰ τὸ νέμεσθαι ἔξω. Μηρυκάζει δὲ καὶ τῶν ^α ἄμφω-¹²
δόντων ἓνια, οἷον οἱ τε μύες οἱ Ποντικοὶ καὶ οἱ ἰχθύες, καὶ ὃν
καλοῦσιν ἔνιοι ἀπὸ τοῦ ἔργου ^ο μήρυκα. Ἔστι δὲ τὰ μὲν
μακροσκελῆ τῶν ζώων ὑγροκοίλια, τὰ δ' εὐρυστήθη ἐμετικά
μᾶλλον, καὶ ἐπὶ τῶν τετραπόδων καὶ ἐπ' ὀρνίθων καὶ ἐπ' ἀν-
θρώπων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ.

Τῶν δ' ὀρνέων πολλὰ μεταβάλλουσι κατὰ τὰς ὥρας καὶ ⁴⁹
τὸ χρώμα καὶ τὴν φωνήν, οἷον ὁ κόττυφος ἀντὶ μέλανος ^B
^P ξανθός, καὶ τὴν φωνήν ^α ἴσχει ^Γ ἀλλοίαν· ἐν μὲν γὰρ ^Β τῷ
θέρει ^τ ᾄδει, τοῦ δὲ χειμῶνος παταγεῖ ^Υ καὶ φθέγγεται θορυ-
βώδες. Μεταβάλλει δὲ καὶ ἡ κίχλη τὸ χρώμα· τοῦ μὲν γὰρ ²
χειμῶνος ^ω ψαρά τοῦ δὲ θέρους ^Ξ ποικίλα ^Υ τὰ περὶ τὸν αὐ-
χένα ² ἴσχει· τὴν μέντοι φωνήν οὐδὲν μεταβάλλει. Ἡ δ'
ἀηδὼν ᾄδει μὲν συνεχῶς ἡμέρας καὶ νύκτας δεκαπέντε, ὅταν τὸ
ὄρος ἤδη δασύνηται· μετὰ δὲ ταῦτα ᾄδει μὲν, συνεχῶς δ'
οὐκέτι. Τοῦ δὲ θέρους ^Α προϊόντος ἄλλην ἀφίησι φωνήν καὶ ³
οὐκέτι ^β παντοδαπὴν οὐδὲ τραχείαν καὶ ἐπιστρεφῆ ἀλλ' ἀπλὴν,
καὶ τὸ χρώμα μεταβάλλει, καὶ ἔν ^Γ γε Ἰταλίᾳ ^Δ τὸ ὄνομα
ἕτερον καλεῖται περὶ τὴν ὥραν ταύτην. Φαίνεται δ' οὐ πο-
λὸν χρόνον· φωλεῖ γάρ. Μεταβάλλουσι ^Ε δὲ καὶ οἱ ^Ε ἐρίθα-⁴
κοι καὶ οἱ καλούμενοι ^Σ φοινίκουροι ἐξ ἀλλήλων· ἔστι δ' ὁ μὲν
^Ε ἐρίθακος χειμερινόν, οἱ δὲ ^Σ φοινίκουροι θερινοί, διαφέρουσι
δ' ἀλλήλων οὐθέν ὡς εἰπεῖν ἀλλ' ^Η τῇ χροῖᾳ μόνον. Ὡσαύ-
τως δὲ καὶ αἱ ^Ι συκαλίδες καὶ οἱ μελαγκόρυφοι· καὶ γὰρ
οὗτοι μεταβάλλουσιν εἰς ἀλλήλους. Γίνεται δ' ἡ μὲν ^Ι συ-⁵
καλὶς περὶ τὴν ὀπώραν, ὁ δὲ μελαγκόρυφος εὐθέως μετὰ

^α ἄμφωδόντων D^a. ^ο μήρυκαν P, μηρυκᾶν A^a.C^a. ^P ξανθός
A^a.C^a. ^α ἴσχει] ἴσχει δ' C^a, δ' ἴσχει A^a. ^Γ ἀλλοίαν om. P.E^a. ^Β τοῦ
θέρους P, τῷ χειμῶνι A^a. ^τ ᾄδει τοῦ χειμῶνος καὶ παταγεῖ C^a, πατταγεῖ ἐν
δὲ τῷ θέρει ᾄδει A^a, om. P.E^a. ^Υ καὶ om. E^a. ^ω ψάρα A^a.C^a.
^Ξ ποικιλία A^a. ^Υ τὰ] τὰ τε P.E^a, τόν τε A^a. ² ἰσχία A^a.C^a. ^Α περιόν-
τος A^a.C^a. ^β παντοδαπὴ P. ^Γ γε om. A^a.C^a. ^Δ τὸ] δὲ τὸ A^a. ^Ε δὲ]
γὰρ A^a. ^Ε ἐρίθακοι et mox ἐρίθακος A^a. ^Σ φοινικοῦροι utrobique P.
D^a.E^a. ^Η τὸ χρώμα P. ^Ι συκαλίδες et mox συκαλὶς P.C^a.D^a.E^a.

τὸ φθινόπωρον. Διαφέρουσι δὲ ^kκαὶ οὗτοι οὐθὲν ἀλλήλων πλὴν τῇ χροᾷ καὶ τῇ φωνῇ. Ὅτι δ' ^lὁ αὐτός ἐστιν ὄρνις, ἤδη ᾤπται περὶ τὴν μεταβολὴν ^mἐκάτερον τὸ γένος τούτου, οὐπω δὲ τελέως ⁿμεταβεβληκότα οὐδ' ἐν θατέρῳ εἶδει ὄντα. 6 Οὐδὲν δ' ἄτοπον εἰ ἐπὶ τούτων αἱ φωναὶ μεταβάλλουσιν ἢ τὰ χρώματα, ἐπεὶ καὶ ἡ φάττα τοῦ μὲν χειμῶνος οὐ φθέγγεται (πλὴν ἤδη ποτὲ εὐδίας ἐκ χειμῶνος σφοδρῶ ^oγενομένης ἐφθέγγετο καὶ ^pἐθανυμαστῶθη ὑπὸ τῶν ἐμπείρων), ἀλλ' ὅταν ^rἔαρ γένηται, τότε ἄρχεται φωνεῖν. Τὸ δ' ὅλον τὰ ὄρνεα καὶ μάλιστα ^qκαὶ πλείστας ἀφίησι φωνάς, ^rὅταν ᾧσι περὶ τὴν ὀχείαν. Μεταβάλλει δὲ καὶ ὁ κόκκυξ ^sτὸ χρῶμα καὶ τῇ φωνῇ οὐ σαφηνίζει, ὅταν μέλλῃ ἀφανίζεσθαι· ἀφανίζεται δ' ὑπὸ κύνα, φανερός δὲ γίνεται ἀπὸ τοῦ ἔαρος ἀρξά- 8 μενος μέχρι κυνὸς ἐπιτολῆς. Ἀφανίζεται δὲ καὶ ἡν καλοῦσί τινες οἰνάνθην ἀνίσχοντος τοῦ ^tσειρίου, δυσμένου δὲ ^vφαίνε- ται· ^wφεύγει δὲ ὅτε μὲν τὰ ψύχη ὅτε δὲ τὴν ἀλέαν. Μεταβάλλει δὲ καὶ ^xὁ ἔποψ τὸ χρῶμα καὶ τὴν ἰδέαν, ὥσπερ πε- ποίηκεν Αἰσχύλος ^yἐν τοῖσδε.

- 9   z Τούτον δ' ἐπόπτην ^aἔποπα τῶν αὐτοῦ κακῶν πεποικίλωκε, κάποδηλώσας ἔχει
                       b θρασὺν πετραῖον ὄρνιν ἐν ^cπαντευχίᾳ,
                       d ὃς ἦρι μὲν ^eφαίνοντι ^fδιαπάλλει πτερόν
                       εἰ κίρκου ^hλεπάργου. Δύο ⁱγὰρ οὖν μορφάς ^kφανεί,
                       παιδὸς τε ^lχαύτου νηδύος μῖς ^mἄπο.
                       Nέας ⁿδ' ὑπώρας ^oἡνίκ' ἂν ξανθῇ στάχυς,

^k καὶ om. E^a. ^l ὁ om. A^a.C^a. ^m ἐκάτερον γένος τούτων A^a.C^a.
ⁿ μεταβεβληκός P.E^a. ^o γενομένου P.A^a. ^p ἐθανμάσθη P.A^a.
 D^a.E^a. ^q καὶ post μάλιστα om. A^a. ^r ὅταν ᾧσι περὶ τὴν ὀχείαν
 om. E^a. ^s τὸ καὶ τὸ P.A^a.D^a.E^a. ^t σειρίου P. ^v φθέγγεται E^a, φεύ-
 γεται P, φεύγει A^a.C^a. ^w φεύγει γὰρ ὅτε D^a. ^x ὁ om. E^a. ^y ἐν δὲ
 τοῖς A^a, om. P.E^a. ^z τούτον δ' om. A^a. ^a ἔποπα A^a.C^a, ἔπ a P.
 b θρασὺν om. C^a. ^c παντευχίᾳ δs] παντὶ εὐχίαιος C^a, πατρὶ εὐχίαιος A^a.
 d δs—λεπάργου om. P.E^a. ^e φαίνονται A^a.C^a. ^f διαβάλλει A^a.C^a.D^a.
 εἰ κέρβου A^a. ^h λεπάργου A^a, δ' ἐπάργου D^a. ⁱ γὰρ om. E^a. ^k φαί-
 νει A^a.C^a.D^a. ^l καύτου P.A^a.C^a.D^a.E^a. ^m ἄπο] δ' ἀπὸ C^a. ⁿ δ'] ἴστω
 E^a, om. C^a. ^o ἵνα καταξανθῇ P.A^a.C^a.E^a.

P στικτή νυν αὔθις q ἀμφινομήσει r πτέρυξ.

ἀεὶ δὲ s μίσει t τῶνδ' v ἄπ' ἄλλον εἰς τόπον

w δρυμοὺς ἐρήμους καὶ πάγους ἀποκίσει.

Εἰσὶ δὲ τῶν ὀρνίθων οἱ μὲν κονιστικοί, οἱ δὲ x λούσται, io οἱ δ' οὔτε κονιστικοὶ οὔτε y λούσται. Όσοι μὲν μὴ πτητικοὶ ἀλλ' ἐπίγειοι, κονιστικοί, οἷον z ἀλεκτορίς, πέρδιξ, a ἀτταγὴν, b κορύδαλος, c φασσιανός· τῶν δ' d εὐθυωνύχων ἐνιοι, καὶ ὅσοι περὶ ποταμὸν ἢ ἔλη ἢ e θάλασσαν διατρίβουσι, λούνται· οἱ δ' ἄμφω, καὶ f κονίονται καὶ λούνται, οἷον περιστερὰ καὶ στρουθός· τῶν δὲ γαμψωνύχων οἱ πολλοὶ οὐδέτερον. Ταῦ- ii τα μὲν οὖν τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον, ἴδιον δ' ἐνίοις συμβαίνει τῶν ὀρνιθίων τὸ ἀποψοφεῖν, οἷον καὶ ταῖς τρυγόσιν ποι- οῦνται δὲ καὶ περὶ τὴν ἔδραν κίνησιν οἱ τοιοῦτοι ἰσχυρὰν ἅμα τῇ φωνῇ.

K.

Προϊούσης δὲ τῆς ἡλικίας ἀνδρὶ καὶ γυναικί, g τοῦ h μὴ γεννᾶν ἀλλήλοισ i συνόντας τὸ αἷτιον ὅτε μὲν ἐν ἀμφοῖν ἐστίν, ὅτε δ' ἐν θατέρῳ μόνον. Πρῶτον μὲν οὖν ἐπὶ τοῦ θήλεος δεῖ θεωρεῖν τὰ περὶ τὰς ὑστέρας ὅπως ἔχει, ἵν' εἰ μὲν ἐν ταύταις τὸ αἷτιον, αὗται τυγχάνωσι θεραπείας, εἰ δὲ μὴ ἐν ταύταις, περὶ ἕτερόν τι τῶν αἰτίων ποιῶνται τὴν ἐπιμέ- λειαν. Έσσι δ', ὥσπερ καὶ περὶ ἄλλο μέρος, φανερόν εἰς

P στικτῇν μανθεῖς Aa, στικτῇνιναιαις Ca, τίκει νυν αὔθις Ea, τίκειν ἵν' αὔθις P. q ἀμφινομήση Aa.Ca, ἀμφινομήση P.Ea, ἀμφινομήσει Da. r πτερύξαι εἰ δὲ μ. Aa, πτερύξαι εἶδε μ. Ca. s μισεῖ P.Aa.Da.Ea. t τὸν δὲ P.Ea. v ἀπάλλον Ea, ἀσπάλλον P, ἀπαλὼν Aa. w δρυμὸς Ea. x λούνται P.Da.Ea. y λούνται Da, λούονται P.Ea. z ἀλέκτορες Da. a ἀτταγὴς Ea, ἀτταγὶς P.Aa.Ca.Da. b κορύδαλλος P, κορυδαλλός Ca.Da. c φασσιανός Aa.Ca. d εὐθυονύχων Ca. e θάλατταν Ca. f κονιῶνται Aa.Ca.

Codices Da.Fa.Ga. et capite primo Q, quorum Ga. libro septimo, qui ipsi nonus est, extremo σημείωσαι ὅτι ἐν τῷ λατινικῷ εὑρομεν καὶ δέκατον βιβλίον τῶν περὶ τὰ ζῶα ἱστοριῶν, οὗ ἡ ἀρχὴ “προϊούσης δὲ τῆς ἡλικίας ἢ τοῦ μὴ—θατέρῳ ἐστίν.” οὐκ οἶδα εἰ τοῦτο τὸ βιβλίον εὐρίσκεται καὶ ἐν τῷ ἑλληνικῷ· μέχρι γὰρ τοῦ νῦν οὐκ ἐνέτυχον αὐτῷ. ubi manus recentior ἀλλὰ νῦν ἐνετύχομεν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ ἑλληνικῷ, κἀνταῦθα ἐνεγράψαμεν. Eadem paullo ante, ubi est τέλος τοῦ παρόντος βιβλίου, οὗ τοῦ καθόλου adscribit τῶν ἱστοριῶν βιβλίου, ἀλλὰ τοῦ ἐννάτου δηλονότι· εὐρηται γὰρ καὶ δέκατον. g τοῦ oth. Ga. h μὴ oth. Da. i συνόντας Q.

ὑγιαίνει, ὅταν τὸ ἔργον τὸ αὐτοῦ ἱκανῶς ἀποτελῇ καὶ ἄλυνόν
 τε ἢ καὶ μετὰ τὰς ἐργασίας ἄκοπον, οἷον ὀφθαλμὸς ὅταν λή-
 μῃν τε μηδεμίαν ποιῇ καὶ ὁρᾷ καὶ μετὰ τὴν ὄρασιν μὴ τα-
 3 ράττηται μηδ' ἀδυνατῇ ὁρᾶν πάλιν. Οὕτω καὶ ὑστέρα ἢ
 πόνον τε μὴ παρέχουσα, καὶ ὃ ἐκείνης ἐστί, τοῦθ' ἱκανῶς
 ἀπεργαζομένη, καὶ μετὰ τὰ ἔργα μὴ ἀδύνατος ἀλλ' ἄκοπος.
 4 Λέγεται δὲ καὶ μὴ καλῶς ἔχουσιν τὴν ὑστέραν ὁμως πρὸς τὸ
 ἔργον ^k τὸ ^l αὐτῆς ^m ἔχειν καλῶς καὶ ἀλύπως, ἂν μὴ ταύτης
 χεῖρον τὸ ἔργον ἐστὶν αὐτῆς ἔχειν, ὥσπερ ὁμμα ⁿ οὐδὲν κωλύει
 αὐτὸ ὁρᾶν ἀκριβῶς, μὴ ἔχοντος τοῦ ὀφθαλμοῦ ^o καλῶς πάντα
 5 τὰ μόρια, ἢ εἰ ^p φῦμά τι ὄν. Ὅμοίως δὲ ^q καὶ ὑστέρα, εἰ εἴ
^r ἔχει τοῦ ἐπικαίρου τόπου, οὐθὲν ἂν πρὸς τοῦτο βλάβῃ.
 Δεῖ ^s δὴ τὴν ἔχουσιν καλῶς ὑστέραν πρῶτον μὲν τῷ τόπῳ
 μὴ ἐν ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ εἶναι, ἀλλ' ὁμοίως τῇ θέσει· πλὴν
 γίνεσθαι τὸ πορρώτερον ἄνευ πάθους καὶ λύπης, καὶ μηδὲν
 6 ἀναισθητοτέρας εἶναι θιγγανομένας. Τοῦτο δὲ κρίνειν οὐ
 χαλεπόν. Ὅτι δὲ δεῖ τοιαύτας εἶναι, ἐκ τῶνδε φανερόν.
 Εἴτε γὰρ μὴ πλησίον ^t προσίασιν, οὐκ ἔσονται ἅμα σπαστι-
 καί· πόρρω γὰρ αὐταῖς ἔσται ὁ τόπος ὅθεν δεῖ ἀναλαβεῖν.
 Εἰ δὲ μὴ πλησίον μένουσι καὶ μὴ ^v οἶαι ἐπανίεναι πορρωτέρω,
 7 κωφότεραι ἔσονται. Διαθιγγάνεσθαι δ' αἰεὶ, ὥστε μὴ ταχὺ
 ἀνοίγεσθαι, δεῖ τοῦτο σφόδρα ποιεῖν καὶ εὐκόους εἶναι.
 Ταῦτά τε οὖν χρὴ ὑπάρχειν, ὅσαις τε μὴ ὑπάρχει, αὐταὶ θε-
 ραπείας δέονται τινός· καὶ τὰ καταμήνια ^w γίνεσθαι καλῶς,
 τοῦτο δ' ἐστὶ δι' ἴσων χρόνων καὶ μὴ πεπλανημένως, ὑγαι-
 8 νοντος τοῦ σώματος. Σημαίνει γὰρ οὕτω γινόμενα καλῶς
 ἔχειν ἀνοίγεσθαι καὶ δέχεσθαι τὴν ἐκ τοῦ σώματος ὑγρότη-
 τα, ὅταν τὸ σῶμα διδῷ. Ὅταν δὲ πλεονάκεις ἢ ἐλαττονά-
 κεις ἢ πεπλανημένως ἀφιώσι, τοῦ ἄλλου σώματος μὴ συναι-
 τίου ὄντος ἀλλ' ὑγαιίνοντος, ἀνάγκη τοῦτο συμβαίνειν δι'

^k τὸ post ἔργον om. F^a. ^l αὐτῆς D^a. ^m ἔχει F^a. ⁿ οὐδὲν om.
 D^a, F^a, G^a. ^o καλῶς om. F^a. ^p μά τι ὄν in lacuna om. F^a, τι om. Q.
^q καὶ καὶ ἢ F^a. ^r ἔχει D^a. ^s δὲ F^a. ^t προσίασιν F^a. ^v οἶαι G^a,
 εἶναι Q. F^a. ^w γίνεσθαι Q.

αὐτάς. Καὶ διὰ κωφότητα οὐκ ἀνοίγονται δ' ἐν τοῖς καιροῖς, ⁹
 ὥστ' ὀλίγα δέχονται, ἢ μᾶλλον ἐπισπῶνται τὸ ὑγρὸν διὰ
 τινὰ φλεγμασίαν αὐτῶν, ὥστε θεραπείας σημαίνουσι δεόμε-
 ναι, ὥσπερ καὶ ὀφθαλμοὶ καὶ κύστις καὶ κοιλία καὶ τᾶλλα·
 πάντες γὰρ οἱ τόποι φλεγμαίνοντες ἔλκουσιν ὑγρότητα τοι-
 αύτην, ἣ πέφυκεν ἐκκρίνεσθαι εἰς ἕκαστον τόπον, ἀλλ' οὐ
 τοιαύτη ἢ τοσαύτη. Ὅμοιως δὲ καὶ ἡ ὑστέρα πλείω ἀποδι- ¹⁰
 δοῦσα σημαίνει φλεγματικὸν τι πάθος, εἰάν ὅμοια μὲν πλείω
 δ' ἀποδιδῶ. Ἐὰν δ' ^κ ἀνόμοια καὶ σεσημμένα μᾶλλον, οἷα
 ταῖς ὑγαινούσαις προέρχεται, τοῦτο μὲν ἥδη πάθος καὶ ἐπί-
 δηλον γίνεται· ἀνάγκη γὰρ καὶ πόνους τινὰς ἐπισημαίνειν
 γ' ἐχούσης ὡς οὐ δεῖ. Ταῖς δ' ὑγαινούσαις τὰ λευκὰ καὶ σε- ¹¹
 σημμένα προέρχεται, ταῖς μὲν καὶ ἀρχομένων, ταῖς δὲ πλεί-
 σταις ληγόντων τῶν καταμνηνίων. Ὅσαις μὲν οὖν σεσημμένα
 μᾶλλον γίνεται ἢ ταῖς ὑγαινούσαις, ἢ ἄτακτα, πλείω ἢ ἐλάτ-
 τω, μᾶλλον δέονται θεραπείας ὡς ἐμποδιζόντων πρὸς τὴν
^z τέκνωσιν. Ὅσαις δὲ τοῖς χρόνοις μόνον ἀνωμάλοις καὶ μὴ ¹²
 δι' ἴσου, ἦττον μὲν διακωλυτικὸν τὸ πάθος, διασημαίνει μὲν-
 τοι τῆς ὑστέρας τὴν ἑξιν ^α κινουμένην καὶ οὐκ αἰεὶ ὁμοίως μέ-
 νουσιν. Ἔστι δὲ τοῦτο τὸ πάθος οἷον μὲν βλάψαι τὰς εὐ-
 φρεῖς πρὸς τὴν σύλληψιν, οὐ μέντοι νόσος, ἀλλὰ τοιοῦτόν τι
 πάθος οἷον καθίστασθαι καὶ ἄνευ θεραπείας, ἂν μὴ ^β τι προσ-
 εξαμαρτάνῃ αὐτή. Ἐὰν δὲ μεταβάλλωσι τῇ τάξει ἢ τῷ ¹³
 πλήθει, τοῦ ἄλλου σώματος μὴ ^γ ὁμοίως ἔχοντος ἀλλ' ὅτε
 μὲν ὑγροτέρου ὅτε δὲ ξηροτέρου, οὐθέν αἵτιαι αἱ ὑστέραι,
 ἀλλὰ δεῖ καὶ ἀκολουθεῖν αὐτὰς τῇ τοῦ σώματος ἑξεί, δεχομέ-
 νας καὶ ἀφιείσας κατὰ λόγον. Ἐὰν μὲν οὖν ὑγαιίνοντος τοῦ ¹⁴
 σώματος μεταβάλλοντος δὲ τοῦτο ποιῶσιν, οὐθέν αὐταὶ δέον-
 ται θεραπείας· εἰάν δὲ νοσοῦντος, ἢ ἐλάττω ἀποδίδωσι διὰ τὸ
 ἄλλοθί που ἀναλίσκεσθαι τὸ περίττωμα, ἢ κάμνει τὸ σῶμα.
 Ἐὰν δὲ πλείω ἀφίῳσι διὰ τὸ δεῦρο ἐξερεῦγесθαι τὸ σῶμα, ¹⁵

^κ ὅμοια Q.D^a.F^a.G^a. ^γ ἐχούσας Q.F^a. ^z τέκνωσιν] νέωσιν Q.D^a.
 F^a.G^a. ^α κοινουμένην G^a. ^β τι] τε F^a. ^γ ὁμοίου F^a.

οὐδὲ τοῦτο σημαίνει αὐτάς γε τὰς ὑστέρας δεῖσθαι θεραπείας, ἀλλὰ τὸ σῶμα. Ὡς ὅσαις συµμεταβάλλει ταῖς ἔξῃσι τοῦ σώματος τὰ γυναικεῖα, δηλοῖ ὅτι οὐθὲν αἴτιον ἐν ταῖς ὑστέ-
 16 ραῖς ἐστίν, ὅτι ὑγιαίνουσai διατελοῦσιν. Αὐταὶ δ' αὐτῶν ὅτε μὲν ἀρρωστώτεραι, ὅτε δὲ ἰσχύουσι μᾶλλον, καὶ ὅτε μὲν ὑγρότεραι, ὅτε δὲ ξηρότεραι. Καὶ φοιτᾷ αὐταῖς, ὅταν μὲν πλείον τὸ σῶμα αὐτοῦ, πλείω, ὅταν δ' ἔλαττον, ἐλάττω, καὶ εἰ μὲν ὑγρόν, ὑδαρέστερα, εἰ δὲ ξηρόν, ἐναιμότερα. ^d Καὶ ἄρχονται μὲν ἐκ λευκῶν γαλακτοειδῶν, ἀνόσμων μενουσῶν· τὰ δὲ φοινικᾷ μὲν, ἀπολήγοντα δὲ λευκότερα, ἐσχάτης ^eκα-
 17 ταμίξεως. ^f Ὅσμήν δ' ἔχει τὰ λευκὰ ταῦτα οὐ σηπεδόνος, ἀλλὰ δριμντέραν καὶ βαρυτέραν, οὔτε πύον· καὶ ἄνευ μὲν τή-
 ξως, μετὰ μέντοι θερμασίας, ὅταν οὗτος ἢ ὁ τρόπος τῶν σημείων. Ὅσαις μὲν ^g οὖν οὕτω συμβαίνει, ταύταις ἔχουσιν ὡς δεῖ τὰ περὶ τὰς ὑστέρας πρὸς τὴν τέκνωσιν.

2 Καὶ πρῶτον ταῦτα σκεπτέον, εἰ καλῶς ἔχει, μετὰ δὲ ταῦτα πῶς ἔχει τὸ ^h στόμα τῶν ὑστερῶν. Δεῖ γὰρ εἰς ὀρθὸν ἔχειν· εἰ δὲ μή, οὐχ ἔλξουσιν εἰς αὐτὰς τὸ σπέρμα.
 2 Εἰς τὸ πρόσθεν γὰρ αὐτῶν καὶ ἡ γυνή προίεται, ὡς δηλόν, ὅταν ἐξονειρώττωσιν αὐται τελέως· τότε γὰρ οὗτος ὁ τόπος θεραπείας δεῖται αὐταῖς ὑγραθεῖς, ὥσπερ εἰ ἀνδρὶ συνεγί-
 νετο, ὡς προῖεμένων ἐνταῦθα καὶ τὸ παρὰ τοῦ ἀνδρός, εἰς
 3 τὸν αὐτὸν τόπον καὶ οὐχὶ εἰς τὰς ὑστέρας εἴσω. Ἄλλ' ὅταν ἐνταῦθα προῖωνται, ἐντεῦθεν σπῶσι τῷ πνεύματι, οἷον αἱ ῥίνες, καὶ αἱ ὑστέραι τὸ σπέρμα. Διὸ καὶ παντὶ σχήματι συνούσαι κυῖσκονται, ὅτι εἰς τὸ πρόσθεν παντελῶς ἐχούσης γίγνεται καὶ αὐταῖς καὶ τοῖς ἀνδράσιν ἡ πρόεσις τοῦ σπέρματος· εἰ δ' εἰς αὐτήν, οὐκ ἂν πάντως ⁱ συγγινόμεναι συνε-
 4 λάμβανον. Ἐὰν δὲ μὴ εἰς ὀρθὸν βλέπωσιν αἱ ὑστέραι ἀλλ' ἢ πρὸς τὰ ἰσχία ἢ πρὸς τὴν ὀσφύν ἢ πρὸς τὸ ὑπογάστριον,

^d καὶ—μενουσῶν om. Q.F^a.G^a.
 μὴν Q.F^a. ^g οὖν om. pr. Q.

^e καταλήξεως Q.D^a.F^a.G^a. ^f οὐ
^h σῶμα Q.D^a.G^a. ⁱ συγγε-
 ναι D^a.

ἀδύνατον συλλαβεῖν διὰ τὴν προειρημένην αἰτίαν, ὅτι ἀνε-
λέσθαι οὐκ ἂν δύναιτο τὸ σπέρμα. Ἐὰν μὲν οὖν ἰσχυρῶς 5
τῇ φύσει οὕτως ἔχουσιν ἢ ὑπὸ νόσου, ἀνίατον τὸ πάθος· εἰ
δ' ἢ ῥήγμα ἢ φύσει ^κ ἢ ὑπὸ τῆς νόσου διὰ φλεγμασίαν συ-
σπασάσης, ἐπὶ θάτερα αὐτῇ τὸ πάθος. Ταῖς δὲ μελλούσαις
ἐγκύοις ἔσεσθαι δεῖ, καθάπερ εἴρηται, τὸ στόμα εἰς ὀρθὸν
εἶναι, καὶ πρὸς τούτοις ἀνοίγεσθαι καλῶς. Λέγω δὲ τὸ 6
καλῶς τοιοῦτον, ὅπως ὅταν ἄρχηται τὰ γυναικεῖα, θιγγανό-
μενον ἔσται τὸ στόμα μαλακώτερον ἢ πρότερον, καὶ μὴ διε-
στομοωμένον φανερώς. Ἄλλ' εἰ οὕτως ἔχοντος, τὰ πρῶτα
σημεῖα τὰ λευκὰ φοιτάτω. Ὅταν δὲ ¹σαρκικώτερα ἢ τὴν γ
χρóaν τὰ σημεῖα, φανερώς ἔσται ἀνεστομοωμένη ἄνευ ἀλγί-
ματος, καὶ θιγγάνη ^μ καὶ μὴ θιγγάνη, καὶ μήτε κωφότητα
μήτε στόμα ἀλλοιότερον αὐτὸ αὐτοῦ. Ληξάντων δὲ τῶν
γυναικεῶν διεστομοωμένον ἔστω σφόδρα καὶ ξηρόν, ἀλλὰ μὴ
σκληρόν, ἡμέραν ὅλην καὶ ἡμίσειαν ἢ καὶ δύο ἡμέρας. Ταῦτα 8
γὰρ σημαίνει οὕτω γιγνόμενα ὅτι καλῶς ἔχουσιν αἱ ὑστέραι
καὶ ποιοῦσι τὸ αὐτῶν ἔργον, τῷ μὲν μὴ εὐθὺς ἀνεστομῶσθαι
ἀλλὰ μαλακὸν τὸ στόμα γίνεσθαι, ὅτι ἅμα τῷ ἄλλῳ σώ-
ματι λυομένῳ λύονται, καὶ οὐκ ἐμποδίζουσι, καὶ ἀφιάσι
πρῶτον τὰ ^ν ἀπ' αὐτοῦ τοῦ στόματος, ὅταν δὲ πλείω τὸ
σῶμα ^οπροίηται, ἀναστομοῦνται· ὅπερ ἐστὶ στόματος ὑγίει-
νῶς ἔχοντος. Πausaμένων δὲ τῶν σημείων τοῦ μὴ εὐθὺς 9
συμπίπτειν, σημαίνουσιν ὅτι, ἂν ἀπορήσῃ, κενὰ καὶ ξηρὰ
γίνονται καὶ διψηραί, καὶ οὐκ ἔχουσι λείψανα περὶ τὴν
δίοδον. ^ρ Προσπαστικαὶ οὖν οὕσαι σημαίνουσι καλῶς ἔχειν 10
πρὸς τὸ συλλαβεῖν πλησιάσαντος, ὅταν οὕτως ἔχουσιν ἄνευ
ἄλγους καὶ μετὰ ἀναισθησίας. Τό τε μὴ ἀλλοιότερον ἔχειν
τὸ σῶμα ἀγαθόν· καὶ γὰρ τοῦτο σημαίνει ὅτι οὐδὲν ἐστὶν ὃ
κωλύει μὴ συμμύειν αὐτὰς ὅταν δέη.

Περὶ μὲν οὖν τὸ στόμα τῶν ὑστερῶν ἐκ τούτων ἡ σκέψις 3

^κ ἢ ante ὑπὸ omi. Q.Fa.Ga. ¹ σαρκινώτερα Da. ^μ καὶ μὴ θιγγάνη
om. Da. ^ν ἀφ' αὐτοῦ Da. ^ο προίενται ἀναστομοῦντα Q.Da.Fa.Ga:
correx. Sylburgius. ^ρ προσπαστικαὶ Q.Fa.

ἐστίν, εἰ ἔχει ὡς δεῖ ἢ μή. Περὶ αὐτὴν δὲ τὴν ὑστέραν δεῖ συμβαίνειν τοιαῦτα μετὰ τὴν κάθαρσιν, πρῶτον μὲν ἐν τοῖς ὑπνοῖς ὡς συγγινομένην τῷ ἀνδρὶ καὶ προϊεμένην, ὡς ἂν εἰ παρεπλησίαζε, ¹ ῥαδίως· ἂν τοῦτο φαίνεται πλεονάκις πά-
²σχουσα, ἄμεινον. Καὶ ἀνισταμένην ὅτε μὲν δεῖσθαι θερα-
 πείας οἷας ὅταν πλησιάσῃ ἀνδρί, ὅτε δὲ ξηρασίας· τὴν δὲ
 ξηρότητα ταύτην μὴ συνεχῇ, ἀλλ' ὕστερον μετὰ τὴν ἔγερσιν
 ἐξυγγραίνεσθαι ὅτε μὲν θᾶπτον ὅτε δ' ὀψιαίτερον καὶ ὅσον
 εἰς ἡμισυ τῆς ἡμέρας βραχείας προελθούσης. Ἡ δ' ὑγρότης
³ ἔστω τοιαύτη οἷα ὅταν ² πλησιάσῃ τῷ ἀνδρὶ. Πάντα γὰρ
 ταῦτα σημαίνει δεκτικὴν τὴν ὑστέραν εἶναι τοῦ διδομένου, καὶ
 προσσπαστικὰς τὰς κοτυληδόνας, καὶ καθεκτικὰς ὧν λαμ-
⁴βάνουσι, καὶ ἀκούσας ἀφιεῖσας. Ἐτι φύσας ἐγγίγνεσθαι
 ἄνευ πάθους, ὥσπερ ἡ κοιλία, καὶ ἀφιέναι, καὶ μεγάλας γινο-
 μένας καὶ ἐλάττους αὐτῶν, ἄνευ νόσου· καὶ γὰρ ταῦτ' ἀπο-
 δηλοῖ αὐτάς, ὅτι οὐδὲν στερεώτεραι τοῦ δέοντός εἰσιν, οὔτε
 κωφαὶ οὔτε φύσει οὔτε νόσῳ, ἀλλὰ δύνανται, ὡς ἂν δέξωνται,
 αὐξανομένῳ παρέχειν χώραν. Ἐχουσι δὲ καὶ διάτασιν.
⁵ Ὅταν δὲ τοῦτο μὴ γίγνηται, ἢ πυκνότεραί εἰσιν ἢ ἀναισθη-
 τότεραι ἢ φύσει ἢ νόσῳ. Διὸ καὶ οὐ δύνανται τρέφειν,
 ἀλλὰ καὶ διαφθείρουσι τὰ ἔμβρυα, ἐὰν μὲν σφόδρα τοιαῦται
 ᾧσιν, ἔτι μικρὰ ὄντα, ἐὰν δ' ἤττον, μείζω· ἐὰν δὲ πάν-
 ῃ ἡρέμα, φαυλότερα ἐκτρέφουσι ³ τὰ ἔκγονα καὶ οἶον ἐν ἀγ-
⁶ γείῳ φαυλῷ τραφέντα. Ἐτι δὲ θιγγανομένης τὰ ἐπὶ δεξιᾷ
 καὶ τὰ ἐπ' ἀριστερὰ ὁμαλὰ αὐτῆς εἶναι, καὶ τᾶλλα τοῦτοις
 ὁμοίως. Καὶ ἐν τῇ πρὸς τὸν ἄνδρα συνουσίᾳ μεταξὺ ὑγραί-
⁷νεσθαι, μὴ πολλάκις δὲ ⁴ μὴδὲ σφόδρα. Ἐστι δὲ τοῦτο τὸ
 πάθος οἶον ἰδρωμα τοῦ τόπου, ὥσπερ καὶ τῷ στόματι σιάλου
 πολλαχοῦ μὲν καὶ πρὸς τὴν φορὰν τῶν σιτίων, καὶ ὅταν
 λαλῶμεν καὶ ἐργαζώμεθα αὐτοὶ πλέον· καὶ τοῖς ὄμμασι
 δακρύομεν πρὸς τὰ λαμπρότερα ὀρῶντες, καὶ ὑπὸ ψύχους
 καὶ θερμότητος ἰσχυροτέρας, ἧς κρατεῖ τὰ μόρια ταῦτα,

¹ ῥαδίως om. G^a.² πλησιάσῃ F^a.³ τὰ] δὲ τὰ Q. D^a. F^a. G^a.⁴ μὴδὲ] μὴ F^a.

ὅταν τύχη ὑγροτέρως ἔχοντα. Οὕτω καὶ αἱ ὑστέραι ὑγραί-8
 νονται ἐργαζόμεναι, ὅταν τύχῃσιν ὑγροτέρας διαθέσεως.
 Πάσχουσι δὲ τοῦτο τὸ πάθος καὶ αἱ μάλιστα καλῶς πεφυ-
 κυῖαι. Διὸ θεραπείας αἰεὶ δέονται αἱ γυναῖκες ἢ πλείονος ἢ
 ἐλάττονος, ὥσπερ καὶ τὸ στόμα πτύσεως. Ἄλλ' ἐνίαις 9
 τοσαύτη ὑγρασία γίνεται, ὥστε μὴ δύνασθαι καθαρὸν τὸ τοῦ
 ἀνδρὸς ἀνασπάσαι διὰ τὴν σύμμιξιν τῆς γιγνομένης ἀπὸ τῆς
 γυναικὸς ὑγρότητος. Πρὸς δὲ τούτοις τοῖς πάθεσι καὶ 10
 τοσόνδε δεῖ κατανοεῖν, εἰ συμβαίνει, ὅταν δόξη ἐν τῷ ὕπνῳ
 πλησιάσαι τῷ ἀνδρί, πῶς ἔχουσα ἐξανίσταται, οἷον εἰ ἀσθε-
 νεστέρα, καὶ ὡς αἰεὶ, μὴ ὅτε μὲν ὅτε δ' οὐ, ἢ ἐνίοτε καὶ
 ἰσχυροτέρα· εἰ δὲ μὴ ξηροτέρα τὸ πρῶτον, εἴτα ἐφυγραίνε-
 ται. Δεῖ γὰρ ταῦτα συμβαίνειν τῇ γονίμῳ γυναικί. Τὸ 11
 μὲν γὰρ ἐκλύεσθαι σημαίνει ὡς προετικὸν εἶναι τὸ σῶμα
 σπέρματος αἰεὶ, τὴν τε ποιούσαν ποιεῖ καὶ σωματῶδων δ'
 οὐσῶν ἀθνεστέρα. Τὸ δ' ἀνόσως τοῦτο πάσχειν σημεῖον 12
 ὅτι κατὰ φύσιν καὶ ὃν δεῖ τρόπον ἡ ἀφοδος τούτου γίνεται·
 εἰ γὰρ μή, νοσώδης ἦν ἡ ἀρρωστία. Τὸ δέ ποτε καὶ
 ἰσχύειν μᾶλλον, καὶ ξηρὰν εἶναι τὴν ὑστέρα, εἴτ' ἐφυγραί-
 νεσθαι, σημεῖον ὅτι πᾶν τὸ σῶμα λαμβάνει καὶ ἀφανίζει,
 καὶ οὐ μόνον ἡ ὑστέρα καὶ τὸ σῶμα ἰσχύει. Πνεύματί τε 13
 γὰρ ἔλκει ἡ ὑστέρα τὸ προσελθὸν ἔξωθεν αὐτῇ, ὥσπερ πρό-
 τερον εἴρηται. Οὐ γὰρ εἰς αὐτὴν προῖεται, ἀλλ' οὐ καὶ ὅ
 ἀνήρ. Ὅσα δὲ πνεύματι, πάντα ἰσχύϊ ἐργάζεται. Ὡστε
 δῆλον ὅτι καὶ τὸ σῶμα προσσπαστικὸν τῆς τοιαύτης.

Εἰσὶ δὲ τινες αἱ πάσχουσί τι τοιοῦτον ὃ καλοῦσιν ἐξανε-14
 μοῦσθαι· δεῖ δὴ καὶ τοῦτο μὴ πάσχειν. Ἔστι δὲ τὸ τοιοῦ-
 τον ἂ πάθος· ὅταν συγγένωνται τῷ ἀνδρί, οὔτε προῖεμεναι
 ὃ δηλαὶ τὸ σπέρμα οὔτε κυῖσκονται, διὸ καὶ καλεῖται ἐξανε-
 μοῦσθαι. Αἴτιον δὲ τοῦ πάθους ἡ ὑστέρα, ὅταν ἢ λίαν 15
 ξηρά· ἐλκύσασα γὰρ πρὸς αὐτὴν τὸ ὑγρὸν ἀφίησιν ἔξω· τὸ

ὡς ante αἰεὶ om. F^a. G^a.   ὡς προετικὸν F^a.   x ἢ post ἦν om. D^a.
 γ ὁ ἀνὴρ om. D^a.   z ὅσαι D^a.   a πάθος om. G^a.   b δηλαὶ om.
 F^a. G^a.

δὲ κατασκελετεύεται, καὶ μικρόν τι γινόμενον ἐξ αὐτοῦ ἀπέ-
 16 πεσέ τε καὶ ἔλαθε διὰ ^ο μικρότητα ἐξίον. Καὶ ὅταν μὲν
 τοῦτο σφόδρα πάθῃ ἢ ὑστέρα καὶ γένηται ὑπέρξηρος, ταχύ
 τε ἀπέβαλε καὶ ταχύ δῆλον γίνεται ὅτι οὐ κύει· ἐὰν δὲ μὴ
 σφόδρα ταχέως ταῦτα ποιῇ, ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ δοκεῖ κύειν,
 17 ὃ ^δ ἂν ἔχῃ αὐτὴ πρὸς αὐτήν, ἕως ἂν ^ο ἀποβάλλῃ. Καὶ ὅμοια
 συμβαίνει ταχύ ταύταις πάθῃ οἷα ταῖς ὀρθῶς κινούσαις, καὶ
 ἐὰν γίγνηται πολὺς χρόνος, αἶρεται ἢ ὑστέρα, ὥστε φανερώς
 δοκεῖ κύειν, ἕως ἂν ἀποπέσῃ· τότε δ' ὁμοίᾳ ἐγένετο οἷα πρὸ
 18 τοῦ ἦν. Ἀναφέρουσι δὲ τοῦτο τὸ πάθος εἰς τὸ δαιμόνιον·
 ὃ ἐστὶ θεραπευτόν, ἐὰν μὴ φύσει τοιαύτη ἢ σφόδρα πά-
 σχουσα τὸ πάσχον. Σημεῖον δὲ τοῦ μὴ τοιαύτας εἶναι, ἐὰν
 φαίνωνται μὴ προῖεσθαι, ὅταν λάβωσι παρὰ τοῦ ἀνδρὸς
 4 καὶ μὴ συλλάβωσιν. ^ιΚωλύονται δὲ καὶ ἐὰν σπᾶσμα ἔχω-
 σιν αἱ ὑστέραι. Γίνονται δὲ σπᾶσματα ἐν ταῖς ὑστέραις ἢ
 φλεγμασίᾳ διατεινομένης τῆς ὑστέρας, ἢ ἐν τῷ τόκῳ πληρώ-
 ματος πολλοῦ ἐξαπίνης ἐπιπεσόντος καὶ μὴ ἀνοιγομένου τοῦ
 2 στόματος· τότε ὑπὸ τῆς διατάσεως γίνεται σπᾶσμα. Ση-
 μεῖον δὲ τοῦ μὴ ἔχειν σπᾶσμα, ἐὰν μὴ φαίνηται εἰς φλε-
 γμασίαν ἀφικνουμένη ἐν τοῖς ^ε αὐτῆς ἔργοις ἢ ὑστέρα· ἔχου-
 σα γὰρ σπᾶσμα φλεγμαῖνοι ἂν ποτε. Ἔτι δὲ ἐὰν φύμα
 ἐπὶ τοῦ στόματος ἦ, πολλὰ ἐλκωθέντος, ἐμποδίζει πρὸς τὰς
 3 συλλήψεις. Σημεῖον δὲ καὶ τοῦ ταῦτα μὴ ἔχειν, ἐὰν φαί-
 νηται ἀνοιγομένη καλῶς ἢ ὑστέρα καὶ συμμύουσα, ὅταν
 γένηται αὐταῖς τὰ γυναικεῖα καὶ αἱ πρὸς τὸν ἄνδρα χρήσεις.
 Ἔτι ἔστιν αἰς ^η πῶς τὸ στόμα συμφύεται, ταῖς μὲν ἐκ
 γενετῆς ταῖς δὲ διὰ νόσον. Γίνεται δὲ τοῦτο καὶ ἰατὸν καὶ
 4 ἀνίατον. Οὐ χαλεπὸν δὲ τοῦτο γινῶναι, ἐὰν ἦ· οὐ γὰρ οἷόν
 τε οὔτε λαμβάνειν οὐθέν ὧν δεῖ οὔτε προῖεσθαι. Ἐὰν οὖν
 φαίνηται καὶ δεχομένη παρὰ τοῦ ἀνδρὸς καὶ ἀφιεῖσα, δῆλον
 5 ὅτι κἂν ἑλεγχος εἴῃ τῷ πάθει. Ὅσαις δὲ τούτων μηδὲν
 ἐμπόδιον ἦ, ἀλλ' ἔχουσιν ὃν τρόπον δὴ εἴρηται ἔχειν, ἂν μὴ

^ο σμικρότητα F^a. ^δ ἂν—ἕως om. F^a, G^a. ^ε ἀποβάλλῃ F^a. ^ι κω-
 λύνται G^a. ^ε αὐτοῖς D^a, F^a, G^a. ^η πῶ F^a.

ὁ ἀνὴρ αἴτιος ἢ τῆς ἀτεκνίας, ἥ ἀμφότεροι μὲν δύνωνται
τεκνοῦσθαι, πρὸς ἀλλήλους δὲ μὴ ὧσι σύμμετροι τῷ ἅμα
προΐεσθαι ἀλλὰ ¹πολὺ διαφωνῶσιν, [οὐκ] ἔσονται τέκνα
τούτοις. ^κΤοῦ μὲν οὖν εἶναι τὰ τοῦ ἀνδρὸς αἴτια ἔστι ⁵
μὲν καὶ ἄλλα σημεῖα λαβεῖν· ἃ δὲ ῥᾶω μάλιστ' ^μἂν φαί-
νοιτο, πρὸς ἄλλας πλησιάζων καὶ γεννῶν. ^νΤὸ δὲ πρὸς
ὁ ἀλλήλους μὴ συνδρόμους ἔχειν, πάντων τῶν εἰρημένων ὑπαρ-
ξάντων ^ροὐ γεννῶσιν. Δηλοῖ γὰρ ὅτι τοῦτο αἴτιον μόνον.
Εἴπερ γὰρ καὶ ἡ γυνή συμβάλλεται εἰς τὸ σπέρμα καὶ τὴν ²
γένεσιν, δηλὸν ὅτι δεῖ ἰσοδρομῆσαι παρ' ἀμφοῖν. Ἐὰν
³οὖν ὁ μὲν ταχὺ ἐκποιήσῃ ἡ δὲ μόλις (τὰ γὰρ πολλὰ αἱ
γυναῖκες βραδύτεραι), τοῦτο κωλύει· διὸ καὶ συζευγνύμενοι
γεννῶσι μετ' ἀλλήλων· οὐ γεννῶντες ⁴δέ, ὅταν ἐντύχωσιν
ἰσοδρομοῦσι πρὸς τὴν συνουσίαν. Εἰ γὰρ ἡ μὲν ὀργῶσα ³
καὶ ⁵παρεσκευασμένη εἴη καὶ ἐννοίας ἔχουσα ἐπιτηδεύας, ὁ
δὲ προελευνημένος καὶ κατεψυγμένος, ἀνάγκη τότε ⁶ἰσο-
δρομῆσαι ⁷αὐτοὺς ἀλλήλοις. ⁸Ἐτι δ' ἐνίοτε γυναιξὶ καὶ
ἐξονειρωξάσαις καὶ ἀνδράσιν ἀφροδισιάσασι συμβαίνει εὐ-
ρωστοτέροις εἶναι, μὴ ἰσχυῖ ἀλλ' ὑγίει. Γίνεται δὲ τοῦ- ⁴
το, ὅταν πολὺ τὸ σπέρμα ἢ ἡθροισμένον ἐπὶ τὸν τόπον
ὅθεν προΐενται. Ἐὰν οὖν τότε ἀπέλθῃ, οὐδὲν ἀσθενέστεραι
γίνονται· οὐ γὰρ αἰεὶ ἐκλύονται ἀπελθόντων, ὅταν ἱκανὰ
ἢ τὰ λειπόμενα· οὐδ' ἂν εἰ ἐκεῖνα ἄχρηστα ἢ ἅμα καὶ
⁹ῥᾶω, οἷον πλησμονῆς ἀπαλλαγέντα· διὸ οὐκ ἰσχυῖ εὐρω-
στότεραι ἀλλὰ κουφότητι γίνονται. Ἄλλ' ὅταν ἀπὸ τοσ- ⁵
ούτων ἐπὶ ὦν τὸ σῶμα δέεται, τότε ἀσθενεστέρας ¹⁰ῖποιεῖ.
Παύεται δὲ ταχύ, ἂν ἄλλως τις ὑγιάνῃ τὸ σῶμα καὶ ἐν
ἡλικίᾳ ἢ, ἢ ταχὺ σπερμοποιεῖ· τῶν γὰρ αὐξανομένων τοῦτ'
ἐστὶ ταχύ καὶ τῶν αὐξητῶν. Καὶ λανθάνουσι τότε μάλιστα ⁶
κυσκόμεναι. Οὐ γὰρ ¹¹οἷονται συνεληφέναι, ἐὰν μὴ αἰσθων-

¹ πολλοὶ F^a. ^κ τοῦ μὲν οὖν] τῷ μὲν D^a. ¹ εἶναι] εἰδέναι codices.
^μ ἂν addidit Schneiderus. ^ν τοῦ D^a. ^ο ἀλλήλους intp, ἄλλους D^a,
ἄλλας F^a, G^a. ^ρ οὐ] μὴ D^a. ³ οὖν δ'] οἱ G^a. ⁴ δὲ om. F^a, G^a.
⁵ πεπερασμένη F^a. ⁶ ἰσοδραμῆσαι F^a. ⁷ ἀλλήλοις αὐτοὺς D^a. ⁸ ὅτι
D^a, F^a, G^a. ⁹ ῥᾶον D^a. ¹⁰ ῖποιεῖ] ἐποῖε D^a. ¹¹ οἷον τε F^a.

ται. Προϊόμεναι δὲ τυγχάνουσιν ὑπολαμβάνουσαι ὥς δὲ ἀπ' ἀμφοῖν συμπεσεῖν ἅμα, καὶ ἀπὸ τῆς γυναικὸς καὶ ἀπὸ τοῦ ἀνδρός. Μάλιστα δὲ λανθάνει, ὅσαι οἶονται ^a ἀδύνατον εἶναι συλλαβεῖν, εἰ μὴ ^b ξηρανθῶσι καὶ ἐπιδήλως ἀφανισθῇ τὸ θεθέν. Συμβαίνει δ' ἐνίοτε πλέον ^c προῖεσθαι καὶ αὐτὴν καὶ τὸν ἄνδρα οὗ ἂν ^d δύνηται ἀφανίσει καὶ τοῦ ἱκανοῦ. Ὅταν οὖν σπάσῃ μὲν ἱκανόν, ^e λειφθῇ δὲ πολύ, τότε ^f λανθάνουσι ^g κυϊσκόμεναι. Ὅτι δὲ τοιοῦτον ἐνδέχεται γίνεσθαι καὶ οὐκ ἐξ ἅπαντος γίνεται τὸ πάθος, δηλοῖ ὅσα τῶν ζώων ἀπὸ μιᾶς ὀχείας πολλὰ τίκτει, καὶ ἡ τῶν διδύμων γένεσις, ^ε ὅταν ἀπὸ μιᾶς γένηται· δηλον γὰρ ὅτι ἐξ ^h οὐχ ἅπαντος ἐγένετο, ἀλλὰ ⁱ μέρος τι αὐτοῦ ἔλαβε τόπος, τὸ δὲ ^k περιελάπτετο ⁹ πολλαπλάσιον. Ἔτι εἰ πολλὰ ἀπὸ μιᾶς ὀχείας γίνεται, ὅπερ φαίνεται ἐπὶ τῶν ὑῶν καὶ τῶν διδύμων ἐνίοτε ^l γιγνώμενον, δηλον ὅτι οὐκ ἀπὸ παντὸς ἔρχεται τὸ σπέρμα τοῦ σώματος, ἀλλ' ἐφ' ἐκάστου εἶδους ἐμερίζετο. Ἀπὸ παντὸς μὲν γὰρ ἐνδέχεται ἀποχωρισθῆναι, καὶ τὸ πᾶν εἰς πολλὰ. ¹⁰ Ὡστε ἅμα καὶ ^m κατὰ μέρος ἀδύνατον. Ἔτι ἡ γυνὴ προῖεται εἰς τὸ πρόσθεν τοῦ στόματος τῶν ὑστερῶν, οὗ καὶ ὁ ἀνὴρ, ὅταν πλησιάζῃ. Ἐντεῦθεν γὰρ σπᾶ τῷ πνεύματι, ὥσπερ τοῖς στόμασιν ἢ τοῖς μυκτῆρσιν. Πάντα γὰρ ὅσα μὴ ὀργάνοις προσάγεται, ἢ ⁿ εἴσφυσιν ἔχει ἄνωθεν κοῖλα ὄντα, ἢ πνεύματι ^o ἔλκονται ἐκ τούτου τοῦ τύπου. Διὸ ἐπιμελοῦνται ὅπως γένηται ξηρὸς ^p οὕτως, ὥσπερ πρὶν τοῦτο ¹¹ ^q συμβαίνειν. Πέφυκε δ' οὕτως ἡ ὁδός, δι' ἧς ἔρχεται, ταῖς γυναιξίν. Ἐχουσι καυλόν, ὥσπερ καὶ οἱ ἄνδρες τὸ αἰδεῖον. Ἀλλ' ἐν τῷ ^r στόματι ἀποπνέουσι διὰ τοῦτο μικρῷ τε πόρῳ

^a δυνάτον D^a.F^a.G^a. infra, libro extremo: ibi enim hæc μάλιστα δὲ—sect. 8. fin. πολλαπλάσιον iterum ponunt. ^b ἀναξηρανθῶσι

D^a.F^a.G^a. infra. ^c προῖεσθαι D^a.F^a.G^a. infra. ^d δύναντο D^a.F^a.G^a.

^e ληφθῇ D^a.F^a.G^a. et hic et infra. ^f λανθ. καὶ κυϊσκ. D^a.F^a.G^a. infra.

^ε ὅταν] κᾶν D^a.F^a.G^a. infra. ^h οὐχ om. D^a. ⁱ μέρος τοῦ αὐτοῦ

ἔλαβέ τις τόπος D^a.F^a.G^a. utrobique. ^k περιέλιπε D^a.F^a.G^a. hoc

loco, περιέλιπε τὸ infra. ^l γιγνώμενα D^a.G^a. ^m μετὰ F^a. ⁿ εἴσφυσιν

G^a, εἰ φύσιν F^a. ^o ἔλκων ἢ ἐκ D^a.F^a.G^a. ^p οὕτος D^a. ^q συμ-

βαίνει D^a. ^r στόματι D^a.F^a.G^a.

ἀνωτέρω, ἢ οὐρούσιν αἱ γυναῖκες. Διὸ καὶ ὅταν ὀργῶσιν ἀφροδισιασθῆναι, οὗτος ὁ τόπος οὐκ ἔχει ὁμοίως καὶ πρὶν ^α ὀργᾶν. Ἐκ τούτου τοῦ καυλοῦ γίνεται ἔκπτωσις, καὶ ¹² τὸ ἔμπροσθεν τῆς ὑστέρας πολλῶ μείζον ἢ καθ' ἣν εἰς ἐκείνον τὸν τόπον ἐκπίπτει. Ὅμοιον δ' ἐστὶ τοῦτο κατὰ τοῦτο ταῖς ῥισίν· καὶ γὰρ αἱ ῥίνες ἔχουσιν εἶσω εἰς τὸν φάρυγγα πόρον τινὰ καὶ εἰς τὸν ἔξω ἀέρα· οὕτω καὶ ἐκεῖνος καὶ ἔξω ἔχει πόρον μικρόν τε πάνυ καὶ στενόν, ὅσον πνεύματι ἔξοδον, τὸν δ' εἰς τὸ πρόσθεν τῆς ὑστέρας εὐρύχωρον, εὐρουν, ὥσπερ αἱ ῥίνες τὸν εἰς τὸν ἀέρα μείζω τοῦ εἰς τὸ στόμα καὶ φάρυγγα. Ὅμοίως δὲ καὶ αἱ γυναῖκες μείζω τὸν εἰς τὸ ἔμπροσθεν τῶν ¹³ ὑστερῶν πόρον ἔχουσι, καὶ εὐρυχωρότερον τὸ ἔξω. Ὁ τι συμβάλλεται, εἰς τοῦτο ποιεῖ τῶν αὐτῶν παθημάτων, ὅτι καὶ ἡ γυνὴ γόνιμον προΐεται. Τὰ δ' αὐτὰ αἷτια ταῦτα συμβαίνει. Καὶ γὰρ οἷς ἢ νόσου ἢ θανάτου δοκεῖ ἑτέρου τὸ αἷτιον, θεωροῦσι τὸ τελευταῖον ἐπὶ τὰς ἀρχάς, ὃ δὲ ὀράν. Ὡς ταῖς μὲν γὰρ ^ω ταῦτα αἷτια τὰ πρῶτα, τοῖς δ' οὐδέν, τῶν ¹⁴ δὲ τὰ μὲν τὰ δ' οὐ. Ἀποδίδωσιν οὖν κατὰ λόγον καὶ τὰ ἀποβαίνοντα· καὶ τοῖς μὲν διὰ πάντων συμβαίνει διελθεῖν τῶν αὐτῶν παθημάτων, τοῖς δὲ διὰ πολλῶν, οἷς πολλά, τοῖς δὲ δι' ὀλίγων, τοῖς δὲ δι' οὐθενός, ὅσοις μηδέν. Φανερά δὲ ⁶ τὰ ζῶα ἐστίν, ὅταν ὀχευθῆναι δέηται. Διώκει γὰρ τὰ ἄρρενα, οἷον αἱ ἀλεκτορίδες διώκουσι καὶ ὑφιζάνουσιν αὐταί, ἐὰν μὴ ὀργᾶ ὁ ἄρρην. Τοῦτο δὲ ποιεῖ καὶ ἄλλα ζῶα. Εἰ δὴ ταῦτα πάθη πᾶσι τοῖς ζῴοις φαίνεται ὄντα περὶ τὴν συνουσίαν, δῆλον ὅτι καὶ τὰ αἷτια συμβαίνοντα. Ἀλλὰ μὴν ¹ ἢ γε ὄρνις οὐ μόνον τοῦ λαβεῖν ἐπιθυμίαν ² ἔχει, ἀλλὰ καὶ τοῦ προέσθαι. Σημεῖον δὲ τούτου· ἐὰν γὰρ μὴ παρῇ ^γ ὁ ἄρρην, πίπτει ὑπ' αὐτὴν καὶ ἔγκυος γίγνεται καὶ τίκτει ὑπηνέμια, ὡς ἐπιθυμούσα καὶ τοῦ ἀφείναι τότε, καὶ ἀφείσα, ὅταν καὶ τῷ ἄρρени ἀνὴρ συνῇ. Ποιεῖ δὲ τοῦτο καὶ τᾶλλα, ἐπειδὴ ³

^α ὀργᾶ D^a. ^τ αἷτιον εἶναι θ. D^a. ^ν τοῖς D^a. G^a. ^ω ταῦτα D^a. F^a. G^a.
² ἔχει om. D^a. G^a. ^γ ὁ om. D^a.

καὶ τῶν ἀδουσῶν ἀκρίδων ἤδη τις ἐπειράθη ^ατρέφουσα, ἔτι ἀπαλὰς λαβοῦσα· καὶ ^αἐγένοντο αὐτόματοι ἔγκυοι. Ἐκ δὴ τούτων δῆλον ὅτι συμβάλλεται εἰς τὸ σπέρμα πᾶν τὸ θῆλυ, εἴ γε καὶ ^βἐφ' ἐνὸς γένους φαίνεται τοῦτο γιγνόμενον. Οὐδὲν γὰρ διαφέρει τὸ ζῶον τὸ ὑπηνέμιον τούτου, ἀλλὰ τῷ ⁴μὴ γεννᾶν ζῶον. Τοῦτο δ' ὅτι καὶ παρ' ἀμφοῖν ἦλθεν. Διὸ οὐδὲ τὰ ἀπὸ τοῦ ἄρρενος ἅπαντα γόνιμα φαίνεται, ἀλλ' ἔνια ἄγωνα, ὅταν μὴ ἐξ ἀμφοῖν ὥς δεῖ συναρμοσθῇ. Ἔτι γυναικες ἐξονειρώττουσι, καὶ ταύταις ^εγίνεται, ὥς ὅταν συγγένωνται ἀνδρί, ταῦτα παθήματα μετὰ τὸν ὀνειρωγμὸν, διά- ⁵λυσις καὶ ἀδυναμία. Δῆλον τοίνυν, εἰ ἐν τῷ ἐξονειρωγμῷ φαίνονται προιέμεναι, καὶ τότε συμβάλλονται, ὅτι μετὰ τοὺς ἐξονειρωγμοὺς ὁ αὐτὸς τόπος ἀφυγραίνεται, καὶ θερα- ⁶πείας δέονται τῆς αὐτῆς αὐταὶ ὑφ' αὐτῶν, ὥσπερ ὅταν συγγένωνται ἀνδρί. Ὡστε φανερόν ὅτι παρ' ἀμφοῖν γίνεται ⁶πρόεσις ^ατοῦ σπέρματος, εἰ ^εμέλλει γόνιμον ἔσεσθαι. Προϊ- ⁷ενται δ' οὐκ εἰς αὐτὰς αἱ ὑστέραι, ^εἀλλ' ἔξω, οὗ καὶ ὁ ἀνὴρ· εἴτ' ἐκείθεν ἔλκει εἰς αὐτάς· ὦν τὰ μὲν γεννᾷ ἀφ' αὐτῶν τὰ ⁸θῆλεα, οἷον ὄρνις ^βτὰ ὑπηνέμια, τὰ δ' οὐθέν, οἷον ἵπποι καὶ ⁷πρόβατα. Ἡ ὅτι ἡ μὲν ὄρνις εἰς τὴν ὑστέραν προίεται, καὶ οὐκ ἔστιν ἔξω τόπος εἰς ὃν ἀφήσιν, οὐδὲ ὁ ἄρρην· διὸ εἰ μὴ τύχη ὀχεύων, εἰς τὴν γῆν ἐκχεῖ· τοῖς δὲ τετράποσιν ἔστιν ἔξω τόπος ἄλλος, εἰς ὃν καὶ τὸ θῆλυ προίεται καὶ τὸ ἄρρην· ὅπερ τοῖς μὲν ἄλλοις μετὰ τῶν ἄλλων ὑγρῶν συγχέ- ⁹εται, καὶ οὐ συνίσταται ἐν τῇ ὑστέρᾳ διὰ τὸ μὴ εἰσιέναι, ταῖς δ' ὄρνισι λαβοῦσα ἡ ὑστέρα ^ισυμπέττει καὶ σῶμά τι ὅμοιον τᾶλλα, πλὴν οὐ ζῶον· διὸ δεῖ ἐξ ἀμφοῖν τὸ ζῶον εἶναι. ⁷Ἔστι δ' ἐνστήναι εἰ ἀληθῇ λέγουσι φάσκουσαι, ^κὅταν ἐξο- ⁹νειρώττωσι, ξηραὶ ἀνίστασθαι. Δῆλον γὰρ ὅτι ἔλκει ἡ ὑστέ- ⁹ρα ἄνωθεν, ὥστε διὰ τί οὐ γεννᾷ αὐτὰ καθ' αὐτὰ τὰ θῆλεα,

^α τρέφουσαν F^a.G^a.   ^α ἐγένοντο αὐξηθείσαι αὐτ. D^a.   ^β ἀφ' F^a.
^ε γίνεται om. F^a.   ^δ τοῦ om. D^a.   ^ε μέλλοι F^a.   ^ε ἀλλ' om. D^a.G^a.
⁸ θήλεια D^a.G^a.   ^β τὰ δ' ὑπηνέμια D^a.F^a.G^a.   ^ι συμπέττει G^a, συμ-
πίπτει F^a.   ^κ ὅταν] ὅτι ἂν D^a.F^a.G^a.

ἐπείπερ καὶ μιχθὲν ἔλκει τὸ τοῦ ἄρρενος; Διὰ τί οὐχὶ καὶ αἱ αἰγες τὸ αὐτῆς ἔλκει, ὅπερ εἰς τὸ ἔξω διατείνει; αἷς γίνεται τοῦτο τὸ πάθος κυούσαις ἔτη πολλά. Τίκτουσι γὰρ ^α ὁ καλοῦσι μύλην, οἷον συνέβη τινὶ γυναικί. Συγγενομένης τῷ ἀνδρὶ καὶ δοξάσης συλλαβεῖν ὃ τ' ὄγκος ἠϋζάνετο τῆς ὑστέρας καὶ τὰλλα ἐγίγνετο ¹ τὸ πρῶτον κατὰ λόγον. Ἐπεὶ δ' ὁ χρόνος ἦν τοῦ τόκου, οὔτε ἔτικτεν οὔτε ὁ ὄγκος ³ ἐλάττων ἐγίγνετο, ἀλλ' ἔτη τρία ἢ τέτταρα οὕτω διετέλεσεν, ^μ ἕως δυσεντερίας γενομένης καὶ κινδυνευσάσης αὐτῆς ἔτεκε σάρκα εὐμεγέθη, ἣν καλοῦσι μύλην. Ἐνίαις δὲ καὶ συγκαταγερᾷσκει τὸ πάθος καὶ συναποθνήσκει. Πότερον ⁴ δὲ διὰ θερμότητα γίνεται τὸ πάθος τοῦτο, ὅταν τύχη ἡ ὑστέρα θερμὴ ^ν καὶ ξηρὰ οὖσα καὶ διὰ ταῦτα ^ο σπαστική πρὸς αὐτήν, καὶ οὕτως ὥστ' ἔστιν ἀνελέσθαι καὶ φυλάξαι πρὸς αὐτήν; Οὕτω γὰρ ἐχούσαις, εἰ μὴ μεμιγμένον ἐστὶ τὸ ἀπ' ἀμφοῖν, ἀλλ' ὥσπερ τὸ ὑπηνέμιον ἐνδέξαιτο ἀπὸ θατέρου, τότε γίνεται ἡ καλουμένη μύλη, οὔτε ζῶον, διὰ τὸ μὴ παρ' ἀμφοῖν, οὔτε ἄψυχον, διὰ τὸ ἔμψυχον ληφθὲν εἶναι, ὥσπερ τὰ ὑπηνέμια. Πολὺν δὲ χρόνον ἐμμένει διὰ τε τὴν ⁵ τῆς ὑστέρας διάθεσιν, καὶ διότι ἡ μὲν ὄρνις πολλά εἰς αὐτὴν τίκτουσα, ὑπὸ τούτων γινομένης τῆς ὑστέρας, προσάγει καὶ τίκτει· καὶ ὅταν ἅπαξ οἰχθῇ, καὶ ^ρ τὸ τελευταῖον ἐξέρχεται. Οὐ γὰρ ἐστὶ τὸ εἶργον, ἀλλὰ κατὰ σῶμα ^q προετικὸν γενο- ⁶ μενον, ὅτε ἐπληροῦτο οὐκέτι τὴν ὑστέραν ποιεῖ ἀντισπαστικήν. Ὅσα δὲ ζυφοφορεῖ, διὰ τὸ μεταβάλλειν τὴν δύναμιν αὐξανομένου καὶ ἄλλοτε ἁλλοίας δεῖσθαι τροφῆς, ἐπιφλεγμαίνουσά τι ἡ ὑστέρα ποιεῖ ταῦτ' ὅν τόκον. Ἡ δὲ σὰρξ, ⁷ διὰ τὸ μὴ ζῶον εἶναι, αἰεὶ τῶν ὁμαλῶν. Δεῖ γὰρ ὁ βαρύνει τὴν ὑστέραν οὐδὲν οἷον φλεγμαίνειν. Ὡς ἐνίαις γε καὶ συναποθνήσκει τὸ πάθος, εἰ μὴ δι' εὐτύχημα ἀσθενήματος συμβῇ, οἷον τῇ ληφθείσῃ ὑπὸ τῆς δυσεντερίας. Πότερον δ' ⁸

¹ τὸ πρῶτον] πρῶτα F^a.   ^μ ὥς D^a, F^a, G^a.   ^ν οὖσα καὶ ξηρὰ F^a.
^ο σπαστική οὖσα πρὸς F^a.   ^ρ τὸ τ.] τότε τ. F^a.   ^q προετικὸν F^a.

ὥσπερ εἴρηται, διὰ θερμότητα γίνεται τὸ πάθος ἢ μᾶλλον δι' ὑγρότητα, ὅτι καὶ ἔστι τὸ πλήρωμα οἶον μίνει, ἢ ὅταν μὴ οὕτως ἢ ψυχρὰ ἢ ὑστέρα ὥστε ἀφείναι, μὴδ' οὕτω θερμῇ ὥστε πέψαι; Διὸ καὶ χρόνιον τὸ πάθος, ὥσπερ ¹ καὶ τὰ ἐν 9 ἐψήσει πολὺν χρόνον διαμένει. Τὰ δ' ἐψόμενα πέρας ἔχει καὶ ταχυτήτα. Αἱ δὲ τοιαῦται ὑστέραι ἀκρόταται οὔσαι τὸν χρόνον ποιούσι πολύν. Ἔτι δὲ τὸ μὴ ζῶον εἶναι ² μὴ κινούμενον οὐ ποιεῖ τὴν ὥδιν· ἢ γὰρ κίνησις τῶν συνδέσμων 10 ὥδεις ἐστίν, ἣν διὰ τὸ ζῆν προῖεσθαι τὸ ἔμβρυον. Καὶ ἡ σκληρότης δ' ἢ γιγνομένη τοῦ πράγματος κωλύσεως ἔργον ἐστίν. Οὕτω γὰρ γίνεται σκληρὸν ὥστε πελέκει οὐ δύνανται διακόπτειν. Τὰ μὲν οὖν ἐφθὰ καὶ πάντα τὰ πεπεμμένα μαλακὰ γίγνεται, τὰ δ' ἀπολελυμένα ἄπεπτα καὶ σκληρά.

11 Ὅτι πολλοὶ ἰατροὶ ἀγνοοῦντες δι' ὁμοιότητα μύλας εἶναι τὸ πάθος ³ λέγουσιν, ἂν μόνον ἴδωσι τὰς τε κοιλίας ἐπαιρομένας ἄνευ ὕδρωπος καὶ τῶν ἐπιμνηνίων σχέσιν, ὅταν χρονίζῃ τοῦτο τὸ πάθος. Τὸ δ' οὐκ ἔστιν, ἀλλ' ὀλιγάκις γίνονται 12 αἱ γιγνομένη μύλαι. Ἀλλοτε μὲν σύρρους γίνεται ψυχρῶν καὶ ὑγρῶν περιττωμάτων καὶ ὑδαρῶν, ἄλλοτε δὲ παχυτέρων, εἰς τὸν περὶ τὴν κοιλίαν τόπον, ἔαν ⁴ τὴν φύσιν τοιαῦτα ἢ ⁵ ἢ τὴν ⁶ ἔξιν. Ταῦτα γὰρ οὔτε ὀδυνηρὰν παρέχει οὔτε θερμότητα διὰ ψυχρότητα. Αὐξῆσιν δὲ λαβόντα τὰ μὲν μείζω 13 τὰ δ' ἐλάττω, οὐδεμίαν ἄλλην ἐπισπῶνται νόσον παρ' ἑαυτά, ἀλλ' ὥσπερ πῆρωμά τι ἡσυχάζει. Ἡ δ' ἀπόλειψις τῶν καταμνηνίων γίνεται διὰ τὸ δεῦρο καταναλίσκεσθαι τὰ περιττώματα, ὥσπερ καὶ ὅταν θηλάζωνται· καὶ γὰρ ταύταις 14 ἢ οὐ γίνεται ἢ ὀλίγα. Ἔστι δ' ὅτε καὶ εἰς τὸν μεταξὺ τόπον τῆς ὑστέρας καὶ τῆς κοιλίας συρρέον ἐκ τῆς σαρκὸς δοκεῖ μύλη εἶναι, οὐκ οὔσα. Ἔστι δ' οὐ χαλεπὸν γνῶναι, ἂν μύλη θιγγάνουσα ἢ τῆς ὑστέρας. Ἐὰν γὰρ ἢ εὐσταλῆς καὶ μὴ ἔχουσα αὐξῆσιν, δῆλον ὅτι οὐκ ἐν ἐκείνῃ τὸ πάθος.

¹ καὶ om. Da.   ² μὴ] οὐ Da.   ³ λέγουσιν] πάσχουσιν Da.Fa.Ga.
⁴ τοιαῦτα ἢ τὴν φύσιν Fa.   ⁵ ἢ om. Da.   ⁶ ἔξιν ὥσιν. ταῦτα Da.

Ἐὰν δὲ τοιαύτη ᾖ οἶον ὅτε παιδίον ἔχει μύλην, θερμὴ τε ¹⁵
καὶ ψυχρὰ καὶ ξηρὰ ἔσται διὰ τὸ εἶσω τετράφθαι τὰ ὑγρά,
καὶ τὸ στόμα τοιαύτη ὡς οἶον ὅταν κύωσιν. Ἐὰν δέ τι ἄλλο
ᾖ ὁ ὄγκος, ἔσται ψυχρὰ θιγγανομένη καὶ οὐ ξηρά, καὶ ἀεὶ
τὸ στόμα ὅμοιον.

γ οἶον] οἱ δ' D^a.E^a.F^a.

INDEX VERBORUM

QUÆ IN HIST. ANIMAL. EXPLICANTUR,

AUT ALIOQUI NOTATU DIGNA SUNT.

Numerus Romanus librum ; Arabicus prior caput, alter sectionem indicat.

- * **ΑΒΟΛΟΣ** ἥπιος, et ὁ βεβληκὸς τοῦς
 ὀδόντας, oppos. vi. 22, 12.
 ἔβρωτοι ὄρνιθες ix. 28, 1
 ἀγαθοὶ φαγεῖν ix. 34, 3
 ἀγελαῖα ζῆα i. 1, 24. ἀγελαῖά ἐστι
 ix. 2, 1. pro eodem συναγελάζον-
 ται μετ' ἀλλήλων, ibid. et τὰς
 ἀγέλας ποιῶνται ix. 2, 2
 ἄγκη καὶ βήσας ix. 32, 2
 ἀγκιστροφόρος ix. 37, 13
 ἀγκών, superior brachii pars i.
 15, 2
 ἀγρευτικά ζῆα i. 1, 30
 † ἀγνώριστα et γνῶρ. i. 16, 1
 ἄγονον σπέρμα iii. 22, 3. ἄγονα φά-
 vi. 3, 18. ἀγονώτερα, minus fœc.
 iii. 18.
 μέχρι ἀγορᾶς πληθούσης [† πληθούσης]
 ix. 32, 7
 ἀγράμματα ζῆα, oppos. τοῖς διά-
 λεκτοῦς ἔχουσιν i. 1, 29
 ἀγραινέσθαι v. 14, 20. v. l.^m
 ἀγρικα ζῆα i. 1, 30
 ἀγχιβαθεῖς ἄκται v. 16, 8
 ἀγχίρους πρὸς τὰ συμβαίν. vii. 10, 1
 ἀδελφοὶ unde dicti iii. 1, 21
 ἄδηλα ποιήση αὐτά ix. 37, 5
 ἀδρυμένοι νεοτοί ix. 34, 3. ἀδρυ-
 νόμενον τὸ ἔμβρυον vii. 8, 7
- ἀδυνατεῖ βλέπειν ix. 34, 1
 αἰ μᾶλλον, magis ac magis ix. 32, 7
 αἰσικῶπες ix. 28, 1
 ἀθέρας σκληροὺς ἔχουσα κράστις viii.
 8, 2. ἀθερίνοι, seu ἀθερίναι, pisces
 gregales ix. 2, 1. minus recte
 ἀνθερίνη vi. 17, 6, 11. v. l.^k
 ἀθρόα pro ἀθῶα ix. 8, 5
 ἄθυμα ζῆα, oppos. τοῖς θυμώδεσι καὶ
 ἀνδρείοις ix. 1, 5
 αἰγειον γάλα iii. 20, 12
 αἰγίθαλος, avis ix. 15, 2. 40, 37. alibi
 αἰγιθαλός. vise Lat. ind.
 αἰγιθος ix. 15, 3
 † αἰγίθοος ibid. v. l.^w
 αἰγοθήλας qualis avis, et unde dicta
 ix. 30, 2
 αἰγοκέφαλος avis splene caret ii. 15,
 7. αἰγοκεφάλου fel ii. 15, 15.
 gula ii. 17, 30
 αἰγωλὺς qualis avis ix. 17, 2. αἰ-
 γωλὺς, avis ex γαμψοπόδων ge-
 nere, infestat κάλαριν ix. 1, 17.
 αἰγώλιος, avis carniv. viii. 3, 3.
 Pro eodem αἰτάλιος vi. 6, 3
 αἰγῶποι ὀφθαλμοὶ i. 10, 1
 τὸ αἰδοῖον, genitale iii. 1, 16. αἰ-
 δοῖον, membr. vir. i. 13, 3. αἰ-
 δαιῶδες τι v. 6, 3

- αἰετὶς et αἰετός ix. 34, 2
 αἰθνια, volucris aquatica i. 1, 14.
 avis marit. viii. 3, 14. quando
 et ubi pariat v. 9, 1
 αἰλουροι: vise Cati.
 αἱματικά μόρια i. 4, 2. αἱματικά
 ἴνες vi. 3, 3. αἱματίνη στιγμή vi.
 3, 2. αἱματίζειν pro αἱμάσσειν
 iv. 7, 6
 αἱμοβόρα viii. 11, 1
 αἱμορροῖς iii. 19, 11. αἱμορροῖς duplex
 iii. 19, 9. τὰς αἱμορροΐδας ἔχουσai
 vii. 11, 3
 αἶξ, avis viii. 3, 16
 αἶρεσθαι ἀπὸ τῆς γῆς ix. 32, 11
 αἰσάλων, accipitrum post triorchē
 fortissimus ix. 36, 1. bellum
 gerit cum vulture ix. 1, 20, 25.
 infestat vulpes; eoque nomine
 a corvo impetitur ibid.
 αἰσθάνται μικρὸν ὄν viii. 21, 2. αἰ-
 σθησιν ἔχει τῆς—viii. 12, 2. αἰσθη-
 τήρια, seu αἰσθήσεων πόροι iv.
 8, 5
 ἀκαλήφη, urtica marina i. 1, 14.
 ἀκαλήφῳν φύσις iv. 6, 6
 ἀκάλυπτα βραγχία i. 5, 2
 οἱ ἀκανθηροὶ ἰχθ. ix. 37, 16
 ἀκανθία γαλεοὶ ibid. ἀκανθίου γα-
 λεοῦ ova et partus vi. 10, 11,
 16
 ἀκάνθια λεπτά iii. 7, 11
 ἀκανθίς avis viii. 3, 6. ἀκανθίων
 forma, vox, victus ix. 17, 2.
 ἀκανθίδες inimicæ anthis et ægi-
 this ix. 1, 27. inimicæ asinis
 ix. 1, 26
 ἀκανθοφάγοι ὄρνιθ. viii. 3, 6
 ἀκανθυλλίς avis viii. 3, 9. ἀκανθυλ-
 λίδος [†ἀκανθυλίδος v. 1.^q] nidifi-
 catio ix. 13, 5. Plin. legit ἀργα-
 θυλίδος: itidemque Gaza et Gesn.
 ἀκανθώδης ῥάχις iii. 7, 11. ἀκανθώ-
 δεις τρίχες i. 6, 6
 ἀκαρί, animalculum minutiss. v.
 32, 2. ἀκαριαίου τινὸς μεταβάλ-
 λοντος viii. 2, 11
 ἀκέραιον νομὴν νέμεσθαι vi. 21, 4. ἀκέ-
 ραιον καὶ καθαρόν ὕδωρ viii. 24, 11
 ἀκέρата ζῆα ii. 1, 51. viii. 28, 6.
 eadem ἀκέρα ζῆα ii. 1, 31
 ἀκέσασθαι τὸ διεργαγός ix. 39, 4
 ἀκινήσια v. 19, 20. ἀκινήτίζειν καὶ
 ἡσυχάζειν iv. 10, 12
 ἀκοίλος iii. 5, 1
 τὸ ἀκόλουθον τοῖς προβάτοις, quod
 oves sequitur ix. 1, 4
 ἀκοπον καὶ ἄλιπον x. 1, 2
 ἀκρατίσματος ὥρα vi. 8, 3
 †δὲ ἀκριβείας λέγειν i. 4, 5. v. 1.¹ et
 i. 6, 8
 ἀκρόδρυα viii. 28, 8
 ἀκροποθία i. 13, 3. iii. 11, 3
 ἀκρωμία ii. 1, 19
 ἀκται, litora saxosa et confragosa
 ix. 32, 5
 ἄκλον, glans iligna viii. 6, 4
 ἄλας πᾶττειν viii. 10, 2
 ἀλεγίζει, curat vi. 6, 1
 ἀλεῖναι ἡμέραι v. 12, 4
 †ἀλέες ἐν ταύτῃ οὔσαι v. 15, 5
 ἀλείφειν ἐλαίῳ vii. 3, 2
 ἀλεκτορίδες, gallinæ vi. 2, 19. ἀλε-
 κτορίς θήλεια, gallina ix. 9, 3
 ἀλεώρας ἔνεκα, tutandi gratia ix. 8, 1.
 ἀλεωρὴν ἐν αὐτοῖς ἔχοντα i. 1,
 31
 κατὰ τὴν ἀλήθειαν, vere viii. 12, 3
 ἀλαιετοί, aq. sp. ix. 32, 4. ἀλα-
 ιετοῦ prædatio ix. 34, 6
 ἀλαδὸς ῥύμης iv. 8, 12
 ἀλιεύεσθαι, piscari vi. 15, 5. ἰ
 ἀλιεύς βάτραχος ix. 37, 1
 ἀλίζειν pro ἄλας διδόναι viii. 10, 2.
 ἀλιζόμεναι, sale si pascantur viii.
 10, 3. ἀλίζεσθαι, saliri, sale con-
 diri vi. 15, 10
 πρὸς ἀλκὴν ὑπάρχει, ad defensionem
 datus est iv. 11, 14. ἀλκίμοι,
 fortes ix. 41, 12
 ἀλκυόνειοι ἡμέραι v. 8, 9. ἀλκυονίδες
 ἡμέραι v. 8, 11
 †ἀλλὰ pro ἀλλ' ἤ, nisi iii. 17, 2
 †ἀλλαχόθι vi. 18, 15. v. 1.¹
 ἀλληλοφάγοι εἰς ix. 1, 26. ἀλλη-
 λοφάγοι τοῦ γένους τοῦ οἰκείου viii.
 3, 17. ἀλληλοφαγοῦντες ἰχθύες viii.
 2, 25

- ἄλλοθι, οὐδαμοῦ ix. 19, 1
 οὐδὲν ἄλλον εἰ— viii. 1, 4
 ἄλοιφή ix. 40, 10
 ἄλοσάχραι ix. 14, 2
 ἄλσεως κύριον μόριον iii. 5, 4
 ἄλυκὸν ὕδωρ vi. 19, 6
 ἄλσκεες, seu ἄλσκεῖαι γαλεοὶ vi. 10, 11. ix. 37, 9. ἄλπηξ καὶ κύων, pisces ex genere τῶν γαλεῶν vi. 11, 8. ἄλπηξ, δερμῆ-
 πτερον ζ. i. 5, 10
 ἢ ἄλσεσι αὐτῆς γίνεται, pro ἄλσκε-
 ται viii. 3, 10
 ἄμα τοῖς σκυλακίσι τικτομένοις vi. 20, 5
 ἄμαυρότερα ζῖα ix. 1, 1
 ἄμέλγεται γάλα πολὺ iii. 21, 6.
 ἡμέλγετο γάλα τοσούτων ὥστε iii. 20, 10
 ἄμαι, pisces gregales i. 1, 24.
 Athenæus ex eo dictas vult,
 quod οὐ κατὰ μίαν φέρονται, ἀλλ'
 ἄμα ταῖς παραπλησίαις ἰασις:
 idque ipsum etiam Aristotelem
 innuere. Cetera vise in Lat. ind.
 ἄμεννότεροι, exiliores ix. 41, 12
 ἄμυδρῶς, obscure iv. 8, 7. ἄμυδρῶς
 ὄραν v. 30, 8
 ἄμυθητον πλήθος vi. 37, 2
 ἄμυτῆρες in cerv. corn. quid ix. 5, 6. ἄμυτικὰ ζῖα i. 1, 31
 ἄμύττειν τοῖς ὄνυξι ix. 32, 8
 ἄμφίβια: vise ἐπαμφοτερ.
 ἄμφικέφαλον i. 15, 5
 ἄμφικυπέλλα ix. 40, 9
 ἄμφίστομοι θυρίδες ix. 40, 9
 † ἄμφόδουν ii. 1, 26. † ἄμφίδοντα
 ii. 1, 50. Scribitur etiam ἄμ-
 φῶδον.
 ἄν pro εἰ cum indic. modi verbo
 † vi. 2, 15. sic ἄν μὴ—ἐστὶν—
 x. 1, 4
 ἄν ἐκάστην ἡμέραν vi. 1, 3. ἀνὰ
 πέντε ἔτεκε, singulis vicibus
 quinos peperit vii. 4, 15
 ἀναβαίνουσιν ἀλλήλαις, ineunt vi. 2, 25. ἀναβαίνουσιν ἐπὶ τὴν αὐτὴν
 vi. 21, 1. ἀναβαδὼν ὀχεύουσι vi. 30, 1
 ἀναδίπλωσις ἐντέρου ii. 17, 25
 ἀναθολοῦται τὸ ὕδωρ viii. 2, 35
 ἀναθυεῖ πάλιν vi. 18, 28. ἀναθυμῖξ
 pro ἀναθυεῖ v. 14, 23. v. l.
 ἄναιμα ζῖα i. 4, 3. ἄναιμον τὸ πῖον
 iii. 19, 5
 ἀνακαλεῖσθαι πρὸς iv. 9, 11
 ἀνακάπτειν, devor. v. 5, 9, 11. ἀνα-
 κάπτουσι τὰ φά vi. 13, 4
 ἀνάκεινται εἰ ἀνατίθενται pro eodem
 ix. 8, 7
 ἀνακομιδῇ, reditus viii. 12, 9
 ἀνακυσκεῖν vi. 19, 1
 ἀνακίπτειν πινοῦσας ix. 7, 6. Plinius
 dicit collum resupinare in bi-
 bendo.
 ἀναλέγεται, colligit ix. 9, 1
 ἀνάλογα τοῖσι i. 1, 11. ἀναλογία
 τῶν μερῶν i. 1, 9
 ἀναζυομένης τῆς γῆς vi. 15, 5
 ἀνάπαισιν ποιοῦνται τῶν δρόμων vi. 29, 9
 ἀναπέτεσθαι viii. 17, 9. ix. 36, 3
 ἀναπέττεται καὶ τελεσιουργ. vi. 10, 16
 ἀναπηδῶσιν ἐπὶ τὰ— ix. 6, 1
 ἀναπηρίζεσθαι v. 19, 11. vi. 14, 3
 ἀνάπηροι ἐξ ἀναπήρων vii. 6, 5
 ἀναπίπτοντες ὕπτιοι viii. 2, 3
 ἀναπνεῖν καὶ ἐκπνεῖν τί i. 1, 15.
 ἀνάπνευσις καὶ ἐκπνευσις i. 11, 7.
 ἀναπνοὴ καὶ ἐκπνοή ibid.
 ἀναπόλυτα et ἀπολελυμένα ὄστρεα,
 oppos. viii. 13, 15
 ἀνάπτυχα iv. 4, 4
 ἀνερρωγὰ στόματα ii. 7, 1
 † ἀναρριχώμεναι πρὸς— ix. 40, 14
 ἀναρχα ζῖα oppos. τοῖς ἡγεμόνας
 ἔχουσι i. 1, 25. v. 21, 9
 ἀναστομοῦν: vise διαστομοῦν
 ἀνασχίσαι vi. 3, 16
 ἀνατέλλουσιν οἱ ὀδ. ii. 4. ἀνατελὴ
 ὀδόντων ibid.
 ἀνατρέπουσι τὸ ὕδωρ, pro ἀναταράτ-
 τουσιν seu ἀναθολ. viii. 24, 10
 ἀνατρέφεισθαι viii. 30, 7
 ἀναυξὴς ἰχθύς vi. 15, 2
 ἀναφαλαντίας τις iii. 11, 8
 τὴν ἀναφορὰν ποιούμενος, pro ἀναφε-
 ρόμενος ix. 37, 29

- ἀνδρία ἢ πρὸς τὰ θηρία, fortitudo in
 oppugno. feris ix. 1, 4
 † ἀνδρινόμενα pro ἀδρινόμενα vi. 10,
 14. v. l.^a
 ἀντίλεν ὁ θεός, resp. iii. 20, 11
 ἀνελιόνται ἐν— ix. 40, 57
 ἀνέμειν, evomere viii. 5, 1. ἀνεμούσι
 τὸ μέλι ix. 40, 47
 ἀνέλυστρα i. 5, 12
 ἀνεπάλλακτα, τὰ οὐκ ἐπαλλάττωντα
 τοὺς ὀρεῖς ὀδόντας ὁμοῦ ii. 1, 51
 ἀνεπιστημοσύνη ix. 40, 42
 ἀνεργῶς στόμα ii. 7, 1. 13, 12
 ἀνευ ἔλγους x. 2, 10. idem ἀνευ
 ἀλγήμετος x. 2, 7
 ἀνευρότερον iv. 11, 12
 ἀνηβὶ καὶ ἄγονοι vii. 1, 10
 ἀνθερίνη: vise ἀνερύνη.
 ἀνθίζει τὴν χεῖρα v. 15, 8
 ἀνθολογούμεναι ζῶσι, pro ἀνθολογούσαι
 ix. 42, 1
 τῶν ἀνθέων ix. 40, 6
 ἀνθοφορεῖν ix. 40, 32
 ἀνθρωπόγλωττος ὄρν. viii. 12, 13
 ἀνίσχια σκέλη ii. 1, 28
 ἀνίσχοντος τοῦ σειρίου ix. 49B, 8
 ἀνοῖθις θηλῶν vi. 20, 7
 ἀνομβρία viii. 28, 12
 ἀνομοιομερῆ i. 1, 3
 ἀνοροπίγιος ὁ καρκ. iv. 2, 8. ἀνορο-
 πύγιος πτῆσις iv. 7, 8
 ἀνοσοὶ τὰ ἄλλα viii. 22, 2. ἀνώσως
 τοῦτο πιάσκειν x. 3, 12
 ἀνόμενα ζῶα v. 15, 1. ἀνόμενα
 διατελεῖν iii. 21, 6
 ἀντεκτρέφειν ὑπὸ τῶν ἐκγόνων ix.
 13, 2
 ἀντιάσας ὡς μαχοῦμενος ix. 8, 8, 9.
 v. l.^g
 ἀντικλήμων i. 15, 5
 ἀντεῖλεθαι v. 22, 10
 ἀντίπυγος ὁ χεύς v. 2, 8. ἀντίπυγα
 συμπλέκεται v. 8, 4
 ἀντιφρίξας ὁ ὕς ix. 44, 7
 ἀντίχειρ unde dictus ii. 11, 3
 ἀντλία, sentina iv. 8, 22. δι' ἀντλίας
 ix. 40, 21
 ἀνορχούμενος ἀλίσκεται viii. 12, 12
 † τὸ ἄνω, in summ. viii. 19, 12
 ἀνθα ζῶα i. 1, 29
 ἀνωμαλότερον vii. 1, 3
 † ἀνώσμοι pro ἀνάσμοι ii. 5. v. l.^a
 ἀουκα ζῶα i. 1, 27
 ἀορτή, vena minor iii. 3, 7
 ἀπάετος: vise ἄπαστος.
 ἀπαίρουσι, migrant viii. 12, 9. ἀπά-
 ρωσιν ἐντεῦθεν viii. 12, 11. v. l.^a
 † ἀπαλήλπται v. 23, 3
 ἀπαλλάττουσι βῆον, facilius evadunt
 vii. 2, 2. 4, 5
 ἀπαλαί pro νέαι x. 6, 3
 ἀπήρτηται ἀλλήλων πλεῖστον i. 16, 7
 ἄπαστος γίνεσθαι vi. 6, 2. quidam
 ibi minus recte ἀπάετος legunt.
 ἀπέκωσι διὰ τὸν πόνον vi. 18, 10
 ἀπερεῖσθαι τοῖς ποσὶ vi. 12, 9. ἀπε-
 ρεῖσθαι ταῖς iv. 5, 8
 ἀπερίκουσιν, arcent ix. 34, 6
 ἀπιμελώτατα iii. 14. 17, 3
 αἱ ἄπιοι, piri, arb. v. 19, 22
 ἀπισχναίνεται vi. 20, 5
 ἀπλᾶ ἦττον pro πανουργότερα ix.
 1, 5
 ἀπλυσία σπύργοι v. 16, 10
 ἀπογίνεται ἀπὸ τῶν σταθμῶν, ponderi
 decedit viii. 6, 5
 τὰ ἀπόγονα, pro ἔκγονα, proles,
 nati viii. 1, 10
 ἀπογυμνάζοντες ix. 40, 12
 ἄποδα, pedib. car. i. 5, 6
 ἄποδες, ὄρνιθες κακόποδες i. 1, 21.
 οἱ ἄποδες dicuntur a nonnullis κό-
 ψελοι ix. 30, 1. omni tempore
 visuntur i. 1, 22. τῶν ἀπόδων
 forma et nidificatio ix. 30, 1
 ἀπόδεις τοῦ ὀμφαλοῦ vii. 10, 2
 ἀποδηλοῖ, significat x. 3, 4. ἀποδη-
 λώσας seu ἀποδειλῶσας ix. 49B, 9
 ἀποδιδράσκουσι τοὺς ἄρρενας vi. 9, 3
 ἀποδύεται, exiit viii. 17, 8
 ἀπόθεσιν τῆς τροφῆς ποιέσθαι ix. 38,
 2. 39, 4
 ἀποκάθαρμα v. 15, 3. ix. 40, 10
 ἀποκρεμάμενος, dependens v. 21, 4.
 ix. 37, 2. item ἀποκρεμάμενα v.
 5, 5
 ἀπόκρημοι τῆτοι vi. 28, 1. ἀπό-
 κρημοὶ πέτραι ix. 32, 9

ἀποκτονήται ix. 29, 3
 ἀπολελεπυσμένον i. 5, 8
 ἀπολισθαίνει vii. 3, 1
 ἀπολύεται τε καὶ προσφύεται i. 1, 18.
 τῶν ἀπολελυμένων differentia i. 1,
 19. ἀπολελυμένα αἰδοῖα ii. 1, 42
 ἀπομαλακίζεται πρὸς— ix. 7, 4
 ἀπονεοττεύουσα vi. 4, 7
 ἀποπειραθεὶς τοῦ βάρους ix. 32, 10
 ἀποπειγμένα, suff. vii. 4, 2
 ἀποπυτίζειν τὴν θάλατταν iv. 3, 5
 ἀπορραῖδες, ostr. iv. 4, 33. v. l. p & w
 ἀπορραῖνειν, sc. τὴν γονὴν v. 5, 12.
 18, 6. at ἀπορραῖνεσι τὰ φά vi.
 13, 4. rectius επιρρ.
 ἀπορρυεῖσαι τρήχες iii. 11, 6
 ἀποστείεσθαι vi. 2, 20. ix. 40, 15
 ἀπόστασις τῆς φωνῆς v. 14, 8
 ἀποστηρίζονται εἰς— vii. 9, 1
 ἀποσχάζοντες φλέβα iii. 4, 3. ἀπο-
 σχῶσι φλέβας iii. 2, 13
 ἀπύταυροι βόες viii. 7, 3
 ἀποτελοῦνται et τελειοῦνται pro eodem
 vi. 22, 11. v. l.¹
 ἀποτίκτεν, partum absolv. v. 12, 1.
 τὸ ἀποτικτέμενον, quod partu edi-
 tur v. 12, 2
 ἀποτοι ὄρνιθες viii. 3, 17. ἀποτα
 πάμπαν ἐστὶ viii. 18, 3
 ἀπότροφα γένωνται iv. 9, 19
 ἀποτυφλοῦσθαι, excæcari viii. 19,
 5. ix. 30, 3
 ἀποφυάδες ἐντέρων ii. 17, 15, 26.
 ἀποφυάδες κέρκου ii. 1, 53
 τὰς ἀποφυγὰς οὐ ποιῆσθαι δεῖ, quo
 refugiendum sit ix. 5, 2
 ἀποφύσῃ τὸ ὕγρ. vii. 2, 7
 ἀποχωρισθῆναι ἀπὸ— x. 5, 9
 ἀποψήχειν τρήχας ix. 45, 6
 ἀποψοφεύοντες ὄνρ. ix. 49B, 11
 ἀπρόσβατοι πέτραι vi. 5, 1. ix. 11, 4
 ἀπτεσθαι, de coitu ven. v. 14, 27
 ἀραιδοντες ii. 3, 2
 ἀράχραι αἱ λαιμόναι v. 27, 3. item
 masc. gen. ἀράχρης v. 31, 8.
 32, 1. ἀράχριν v. 20, 4. οἱ
 ἀράχραι i. 1, 26. v. 26. viii. 4, 3.
 οἱ ἀράχραι ἀφῶσι τὸ ἀράχριν ix.
 39, 7. ubi nota ἀράχριν pro aran.

tela, sicut etiam v. 27, 2. sic
 ἀράχριν ὑφαίνει ix. 39, 2, et mox
 3. ἀράχριν ποιεῖ φαῦλον. item-
 que ἐπ' ἀράχριν κατέχεσθαι v. 19,
 27. sed ἀράχρια dicuntur etiam
 ipsæ aranæ v. 27, 1. utraque
 signif. ἀράχρια τὰ γλαφυρά, καὶ
 ὑφαίνοντα ἀράχριν πυκνόν ix. 39, 5.
 † ἀραχινῶδες σῶμα v. 32, 4. v. l.².
 ἀραχινῶδες πόροι v. 19, 6. ἀρα-
 χινῶδες γάλα vii. 3, 4. ἀραχινῶν
 σκυλήκιον viii. 27, 2. ἀραχινῶ-
 σθαι ix. 40, 23, 24. † ἀραχινῶδες
 ix. 37, 30. v. l.². sic ἀραχινῶδες
 ὄλη v. 23, 2
 ἀργὸς et ἰκνὸς synon. ix. 18, 2
 ἄρθρα χειρὸς καὶ βραχίονος i. 15, 4.
 ἄρθρα, genitalia membra iii. 1,
 20. sic τῶν ἄρθρων ὁσμῶνται ἀλ-
 λήλων v. 5, 12
 ἀρδακρυ μᾶλλον ix. 1, 7
 ἄρκτοι, pisc. v. 17, 10
 ἀρκτοῦρος ἐπιτέλλει ix. 22, 1
 ἀρουαῖοι μῦες vi. 37, 2
 ἀρπεδῶνης πάχος iv. 2, 28
 ἀρράβδωτα ὄστρ. iv. 4, 6
 ἀρρενογόνον σπέρμα vii. 1, 19. ἀρρενο-
 γόνου γυναῖκες vii. 6, 2. ἀρρενόγονα
 γίνεταί, pro ἀρρενογονοῦσι vi. 19,
 3. ἀρρενογοναί vii. 6, 2
 ἀρρενοτοκεῖν vi. 19, 4
 ἀρρενωπὰ θήλεα viii. 2, 10
 ὁ ἄρρην viii. 30, 3
 ἀρρίζοντοι διαμένοντες v. 15, 20
 † ὁ ἄρρην viii. 30, 3. v. l.¹
 ἀρχοειδὲς μόριον viii. 2, 11
 ἀρχὸς, anus, pod. ii. 17, 7
 ἀσῶνται, fastid. lab. vii. 4, 6
 † ἀσσηπτον αἷμα iii. 19, 6. v. l.²
 ἀσσηπτον τὸ πῖον ibid.
 ἀσθένημα x. 7, 7. ἀσθενικὸν βρέφος
 vii. 10, 3. ἀσθενικὰ ἔκγονα vi.
 22, 1. ἀσθενικώτερα ἔκγονα v. 14,
 14
 ἄσθημα, anhelatio vi. 29, 7
 ἀσινῶς ἔχειει ix. 18, 2
 ἄσιτα ζῆν viii. 4, 4. ἄσιτοι εἶναι vi.
 8, 2. ἀσιτεῖ τρεῖς ἡμέρας viii.
 5, 5
 c c 3

ἀσκαλαβότης inimicus araneo ix. 1, 17. ἀσκαλαβωτῶν morsus in Italiæ locis quibusdam letales viii. 29, 4. ἀσκαλαβῶται foeminei generis, grandiores iv. 11, 9. ἀσκαλαβῶται latitare quamdiu soleant, et quomodo viii. 15, 1. ἀσκαλαβώτου exuvium viii. 17, 6. *vise et κωλύτης*.
 ἀσκαλόπας qualis avis ix. 26. pro eodem σκολόπαξ ix. 8, 12. itidemque apud Hesychium. Apud Nemesianum—amœna scalopax.
 ἀσκαρίδες v. 19, 4. ἀσκαρίδων generatio v. 19, 14, 17
 ἀσπίσιν ὕμια ζῆα iv. 7, 14
 ἀστερίας ἐρωδιός ix. 1, 23, 18, 2.
 ἀστερίας, accip. spec. ix. 36, 1.
 ἀστερίας γαλειό v. 10, 1. vi. 11, 4
 ἀστήρ, ostr. spec. v. 15, 20
 ἀστοχος διάνοια vii. 10, 1
 ἀστοβλήτης γίνεται viii. 20, 1
 ἀσύνακτα iii. 7, 6. iv. 5, 3
 ἀσύνηθες αὐτοῦς τὸ— viii. 28, 13
 ἀσύνθετα μέρη i. 1, 1
 ἀσχυρὰ τὰ μάνυχα ii. 1, 30, 31
 ἀτεκνοί ἦτοι vi. 22, 16. ἀτεκνοὶ διατελοῦσι vii. 2, 3
 ἀτενεῖς ἐφθαλμοί. i. 10, 3
 ἀτιμαγελεῖν vi. 18, 16. ἀτιμαγελέσαντες ἀποπλανηθῶσι ix. 4, 4. idem οὐ συνήμεσθαι ταῖς θηλείαις vi. 18, 17. unde patet, male pro ἀτιμαγελεῖν in Gazæ versione legi *coarmentari*; cum potius sit *abarmentari*; ut post Erasmus notavit etiam Gesnerus 118, 1
 ἀτμητα ζῆα, non exsecta ix. 50, 9
 ἀτρακτυλῖς, seu ἀτρακτυλλῖς ix. 40, 49
 ἀτραπὸν μίαν βαδίζουσι ix. 38, 2
 ἀτρητα ζῆα i. 1, 28. ἀτρητοὶ οἱ χάνδροι iii. 8, 2
 ἄττα γένη, pro τινά v. 8, 6
 ἀττελάβων generatio v. 29. partus v. 30, 4. est autem ἀττέλαβος,

communis linguæ; ἀττέλεβος, Ionicæ et Atticæ.

αἷα ζύλα v. 19, 12
 αἶλὸν ἔχοντα i. 5, 2. αἶλὸν τίνα ἔχει viii. 2, 8

αἰλωπίας seu ἀνθίας piscis iv. 17, 7
 ἢ αἰξησις αὐτοῖς γίνεται τῶν κεράτων, crescunt eis cornua ix. 5, 6.
 αἰξησιν ποιῶνται ταχεῖαν, cito crescunt vi. 12, 4. item εἰς αἰξην σώζεσθαι vii. 2, 5. et τὴν αἰξην κωλύει vii. 1, 6. Attice pro αἰξησιν.

τὰ αἰξήτά x. 5, 5
 αἰξίδες a Byzantinis cur dicantur αἰ σκορδύλαι vi. 17, 13

αἰτωεῖς γενεῇ, eo ipso anno gignit quo natum est vi. 4, 3

αὐτόματος γένεσις vi. 15, 3. αὐτομάτῃ ἐξέλθη vii. 11, 1

αὐτόματα γεγένηται τούτου ix. 37, 3.
 οἷς αὐτόματα γεγενημένοι ix. 29, 3

αὐχὴν, cervix i. 12, 1

αὐχμηρὰ θρίζ ix. 45, 3. αὐχμηροῖς ἔτεσι viii. 27, 3. αὐχμώδῃ ἐτη seu τὰ αὐχμώδη τῶν ἐτῶν viii. 19, 8

ἀφάκη, rab. ov. viii. 10, 3
 ἀφανεῖς πάμπαν γήν. vi. 37, 3. ἀφανισμὸς μῶν ibid.

ἀφαρεὺς θύνη v. 9, 6
 ἀφροῖς τοῦ κνήματος καὶ τοῦ θυροῦ viii. 30, 7. vi. 22, 8. ἀφροῖς, examina, seu colonix emissio ix. 40, 25

ἀφροσμός σφηκῶν οὐ γίνεται, οὐτ' ἀνθρῶν ix. 42, 3. *vise et ἐσμός*.

ἄφθονος, non invidus ix. 32, 3
 †ἀφίωσι pro ἀφίωσι x. 1, 8

ἢ ἀφοδος τούτου γίνεται, excernitur x. 3, 12

ἀφρὸς, seu ἀφρῖτις ἀφρῆ, qualis piscis vi. 15, 10. unde nascatur vi. 15, 4. uude dicta vi. 15, 7

ἀφυγραινέσθαι x. 6, 5. pro eodem ἐφυγραινέσθαι x. 3, 12

ἀφυλακτεῖν vii. 1, 9

†ἀχαίτης ἔλαφος ix. 5, 8. rectius ἀχαίτης seu ἀχαΐτης.

ἄχειρα καὶ ἄποδα iii. 5, 7
ἀχέται τέττιγες, cicadæ canoræ iv.
 7, 13. v. 30, 2
ἀχθόμενος τῇ ἐδωδῇ, nutriendi tædio
 vi. 6, 1
ἄχολον ἦπαρ ii. 15, 11
ἀχράδες, pira viii. 6, 4
ἀχρεῖον καὶ ἄγονον vi. 14, 6. †*ἄχρειος*
pro ἀχρείος v. 32, 4
 †*ἄχρης ἐτῶν τετταράκοντα* v. 14, 15.
 v. 1. J
ἀχροῦστεραι vii. 4, 5
ἄχυλος σάρξ, insip. viii. 21, 4. v. 1. ^u
ἐν ἀχύροις ἄλας διδ. viii. 10, 2. *ἀχύ-*
ρωσις τοῦ πηλοῦ ix. 7, 1
ἄψει, tactu ix. 37, 8. sic *ἄψει τῶν*
χυμῶν χαίρειν iv. 8, 31
ἀψυχότεροι, minus animosi ix. 1, 30
 B.
Βάδην ὑποχωρεῖ ix. 44, 3
εἰς βάθος αὐξάνεσθαι, statura seu
procer. cresc. iii. 18.
βαίνει, init vi. 21, 1. sic *βαίνεσθαι,*
iniri, ἐγείνεσθαι v. 14, 26
βαῖς pro φαῖς ix. 19. v. 1. ⁱ
βάλαγρος iv. 11, 7
βάλανος αἰδοῖον i. 13, 3
βάλλειν ἰδόντας, pro ἀποβ. vi. 20,
 11. 21, 5. idem *βάλλειν* vi.
 22, 5
 †*βαρίνος, piscis* iv. 11, 7
βαρύνει τὴν ὑστέραν x. 7, 7. *βαρυνό-*
μεναι, onustæ ix. 40, 14
βάσανον τοῦ χρυσοῦ, probatio auri
 viii. 12, 8
βασιλεὺς, rex avium, trochilus viii.
 3, 6. ix. 11, 5
βατῆς, avis verm. vict. viii. 3, 4
βατίδος pisc. genitale vi. 12, 10.
βατίδων foetura vi. 10, 9. *Gaza*
βατίδα accipit pro βάτων θή-
λαιαν.
βάτος, πλατὺ σέλαχος ii. 13, 6
βδάλλειν τὰς βοῦς iii. 21, 2. *βδάλ-*
λονται ἐκάστη ἀμφορέα ibid. sic
βδάλλεσθαι pro sugi et mulgeri
 iii. 20, 8, 11
βελόνας, pisces gregales ix. 2, 1.
βελόνης fel ii. 15, 12. *partus* vi.

13, 9, 17, 10. *βελόνη hieme parit*
 v. 11, 2. e *βελόνης* ossib. *nidus*
halcyonis ix. 14, 4. *Plinius et*
belonen vocat, et acum.
 †*βελτιώτατων pro βέλτιστων seu βέλ-*
τιστων v. 14, 14
βήσσας καὶ ἄγκη ix. 32, 2
βιβάζειν, facere iniri vi. 18, 28.
βιβασθεῖσα, inita vi. 23, 3
ἔτι βίου δεόμενα ix. 34, 2
βιομήχανος ὄρνις x. 15, 3. 16, 2
βιοτεύειν ἐν πετραίοις χ. iv. 17, 8.
βιοτεύειν περὶ λίμν. viii. 3, 12.
βιοτεύειν περὶ τὰ ἔλη ix. 12, 2, 3.
βιοτεύουσιν ἀπὸ [ἐπὶ v. 1.] τῶν
ἀκανθῶν ix. 1, 26
βιοῦσι, vivunt vii. 4, 10. ix. 12, 1.
 sic *βιοῖ ἔτη μ, vivit*—vi. 4, 7
βιωτικός καὶ εὐμήχανος ὄρνις ix. 17, 2.
 idem *εὐβίотος* ibid. sect. 1.
βλαβερὸν πρὸς τὸ πάθος vii. 12, 1
βλαισὸς τῇ θέσει iv. 2, 13. *τὰ βλαισά*
 ix. 40, 14. †*τὰ βλαισία* ibid.
ἐβλαίσωνται ἐπὶ τὰ—ii. 1, 11
βλακικὸς ὄρνις ix. 30, 2
ἐπὶ βλασφημίαν ἐπιφέρειν ὀνομά τι
 vi. 18, 8
βλαφθῇ pro βλαβῇ vi. 18, 27
τὸ βλέννος, mucus viii. 2, 26. idem
μύξα ibid. *βλεννώδεις* ιχθύες ibid.
 et ix. 37, 24. †*βλένος et βλενώ-*
δεις ibid.
βλέψασιν ἐπὶ τὴν ἡλικίαν viii. 1, 4
βλέφαρα i. 8, 2. *βλεφαρίδες, αἱ τῶν*
βλεφάρων τρίχες ibid. *βλεφαρίς et*
βλέφαρον pro eodem ii. 12, 7, 8.
 sic iii. 11, 7, 11
βλίττεται τὰ σμήνη v. 22, 9. *βλίτ-*
τεται τὸ σμήνος χοῦ ix. 40, 55
βοηδρομιῶν mensis vi. 29, 2
βοηθητικά πρὸς τὴν ἰσχύν iii. 5, 4
βοῖδια μικρά iii. 21, 2
βοῖτοι, pisciculi iv. 8, 16
βολίτοις, boum sterc. v. 19, 18.
βολίταινα, polypi spec. iv. 1, 27.
βολίταιναι in euripo nullæ ix.
 37, 16
βόλος, dentium abjectio vi. 22, 12.
 sic *μετὰ τὸν πρῶτον βόλον, post*

- primam dentium abjectionem vi.
 24, 1. item βόλος, jactus retis
 viii. 15, 10. βόλοι ὄραται τίνες viii.
 19, 13
 βομβεῖ ἡ μέλιττα iv. 9, 3
 βομβυκίων γένεσις v. 24. τὰ βομβύκια
 ἀναλίσκει v. 19, 11
 βομβύλιος, insectum κηριοποιόν v. 19,
 10. ix. 40, 3. βομβυλίων nidifi-
 catio et partus ix. 43, 9
 βορβόρη καὶ κόπρη γ. 19, 3
 βορέων καὶ νύτων μεταβαλλόντων ix.
 6, 10. βορείαις, boreali temp.
 vi. 19, 4
 βοσκὰς, avis viii. 3, 15
 βόσκεται τὸ πρόσιον viii. 2, 24. βό-
 σκεται τοὺς μύρμ. ix. 9, 4. βόσκε-
 ται τοὺς σκόληκας ix. 15, 2. ἐπὶ
 βοσκήν ix. 40, 12
 βόστρυχοι, insect. v. 19, 14. βοστρύ-
 χων v. 12, 2. βοστρύχια οἰνάνθη
 v. 18, 1
 βότρως quidam e purpurarum geni-
 tura v. 15, 5. itidemque in
 echinorum ovo v. 17, 3
 βουβαλίδος αἷμα iii. 6, 2
 βουβῶν, inguen i. 14, 2
 βράγχια τίνα ἔχει viii. 2, 8. βράγχια
 pro βρογχία, fauces viii. 21, 1.
 τὰ βραγχιοειδῆ iv. 2, 13. βραγχιο-
 εἰδῆ carabis multa iv. 2, 19
 βράγχος seu βράγχη, suum morbus
 viii. 21, 1. βραγχῶσιν αἱ ὕες viii.
 21, 3
 τὰ βραχέα vi. 14, 12. viii. 20, 1
 βραχίων, brachium i. 15, 3
 βραχύπνα iv. 10, 3
 βρέγμα τι, καὶ ποῖον i. 7, 2. 16, 1
 βρένθος, avis marina, bellum gerens
 cum gavia et harpe ix. 1, 16
 βρίνθος, qualis avis ix. 11, 5. v. l.^f
 †βρίσσοι, echinorum spec. iv. 5, 2
 βροντήσαντας, pro ἐὰν βροντήσῃ ix.
 3, 4
 βρύας, bubo, avis nocturna viii. 3, 2
 βρόνον καὶ φύκος viii. 2, 29. τὰ βρύα
 petuntur ab apibus ix. 40, 14.
 βρυῶδη v. 10, 4
 βρύσσοι echinorum spec. iv. 5, 2
 βρωμαῖται ὡς οἱ τράγοι vi. 29, 6
 †βῶας viii. 3, 2
 ὁ βῶθς τῆς θαλάττης iv. 10, 5
 βύουσι θριεῖ ix. 50, 6
 βύρσα σκληρά iv. 6, 1
 βύσσου pro βουθῷ v. 15, 15
 βῶκες, pisces gregales ix. 2, 1
 ὁ βομολόχος κολοῖς ix. 24, 1
 Γ.
 †Γαλάδες, conchæ iv. 4, 6. v. l.^f
 γάλακες, conchæ iv. 4, 6
 γαλαθναὶ ὕες viii. 21, 5
 γαλαὶ ἀγρίαι vi. 37, 4
 γαλεοῦ ἀποφυάς ii. 17, 26. γαλεοειδῆς
 ἰχθύες vi. 11, 8. γαλεῶδη σελάχη
 ii. 13, 6. vise Mustel.
 γαλήναις καὶ εὐδαίς iv. 8, 15
 γαμψὰ κέρατα ix. 45, 4. γαμφύτης
 ix. 32, 12. γαμφούμενον δει μάλ-
 λον ix. 32, 7. γαμφύνημα iii. 9,
 6. et alibi. quib. oppos. εὐθώ-
 νηχα.
 γαρφαρέων i. 11, 7
 γαστροκτημίαι, turgida caro quæ in
 tibiis veluti ventrem efficit i.
 15, 5. ii. 1, 29
 αἱ γεινάμεναι vii. 2, 4
 γεμισθεῖσαι, oneratae ix. 40, 14
 γένειον, mentum i. 11, 10. γενέλου
 τριχῶσις vii. 1, 19
 γένεσις pro γέννησις, generatio viii.
 1, 8. sic γένεσις τῶν ἐκγόνων, so-
 bolis procreatio v. 33, 1. ἀπο-
 τελεῖ τὴν οἰκίαν γένεσιν, generat.
 absolvit viii. 1, 10
 ἐκ γενετῆς iv. 4, 10
 γενναῖα τίνα i. 1, 32
 γέννησις pro γένεσις v. 1, 7
 γένος gena, quid i. 11, 10
 γεοειδές v. 28, 3
 γέροντας ἐλάφους ix. 5, 5. 6. sic αἱ
 γέροντες τῶν ἰχθύων viii. 30, 6. et
 γέρων θύνος ibid.
 γεύματος χάριν εἶρ. i. 6, 8
 †γεωειδές pro γεῶδες v. 28, 3
 γεωργίας ἐργάζεσθαι μεγάλας vi. 37, 2
 γῆρας τί viii. 17, 5. τὸ γῆρας ἐκδιώτα
 ibid. et i. 1. γῆρας ὄψεως v. 17, 10
 γῆς ἔντερα, verm. iv. 16, 4

τὸ γηγλυμῶδες iv. 4, 22
†γγλυμῶδες ibid.
γίνος, λέφ. ζ. i. 6, 7. γίνου γένεσις
vi. 24, 1, 2. γίνοις genitale gran-
dus habent ibid.
γίνονται et γίγνεται viii. 28, 1.
γίγνεται πολὺς χρόνος x. 3, 17
†γλανίς viii. 20, 1. 30, 7. sic γλανεῖ
i. 5, 10. οἱ γλανεῖς vi. 14, 3. viii.
20, 1. τῶν γλανέων vi. 14, 4, 9.
Reperitur tamen et barytonus
[sicut ubique legitur in hac
ed.] γλάνις ὁ ἄβρη ix. 37. et
γλάνιος φά vi. 14, 10. rectius.
γλαυκώδεις ὄρνιθες ii. 12, 7
αἱ γλαφύραι, sc. ἀράχραι v. 27, 4.
γλαφυρώτατοι καὶ λαγαρώτατοι
ἀράχραι ix. 38, 1. 39, 3
γλουτός i. 13, 2
γλίφεσθαι ἀδύνατος iii. 7, 5
γλωττίς, coturnicum in migratione
comes viii. 12, 11. unde dicta
viii. 12, 12
γλωττοειδὲς σαρκίον iv. 2, 22. γλωτ-
τοειδὲς στιφρόν iv. 4, 15
γνάφαλος avis ix. 16, 2
οἱ γνήσιοι ἀετοί ix. 32, 5, 6
γνώμην ἔχειν, pro γνώμα ἔχειν vi. 22,
12
γνώμονες, dentes ætatis indices vi.
23, 1. τὸν γνώμονα (veu τὸ γνῶ-
μα) λείπειν vi. 23, 4
γνωρίζουσι δυοῖν σημείων, dignoscunt
duobus signis ix. 5, 5
γογγροειδέστεροι ὄφεις ii. 14, 1
γόμεφιοι ὀδόντες ii. 1, 54. 4
γονή, genitura iii. 20, 4. γονήν
προέσθαι μέλαιναν iii. 22, 1
†γόνος, foetura v. 9, 6
γόνιμα ζῷα, fœc. an. v. 14, 18. γόνι-
μος γυνή x. 3, 11. γόνιμον σπέρμα
et ἄγονον, oppos. iii. 22, 3. vii.
1, 16. γόνιμα φά vi. 14, 7. γόνι-
μιον προέσθαι καὶ ἡ γυνή x. 5, 13
γονυκροτώτερα iv. 11, 12
γούδει φωνῇ φθεῖν ix. 12, 4
γράμματα φθέγγεσθαι ii. 12, 10
γρυλισμὸν [†γρυλλισμὸν v. l. p.] ἀφιέ-
ναι iv. 9, 5

τῶν γυναικείων γινομένων vii. 1, 14.
sic γένηται αὐταῖς τὰ γυναικεῖα
x. 4, 3. τῶν γυναικείων ὁρμή vii.
2, 1
γυπαιετός, ἀετὸς γυπὶ ὅμοιος ix. 32, 3.
Gaza legit ὑπαιετός, subaquila.
γύργαθον πλέκειν v. 27, 4
Δ.
εἰς τὸ δαιμόνιον ἀναφέρεται x. 3, 18
δακτυλιαῖοι τὸ μέγ. v. 17, 7
οἱ δαμάλεις, vituli adulti ix. 50, 6
δασύνεται τὸ ἔρος ix. 49B, 2
δασύπους solus et intra bucam et
sub pedib. pilos habet iii. 12,
4. mingit retro ii. 1, 45. co-
agulum habet iii. 21, 1. δασυ-
πόδων genus quod geminum ha-
bere videtur hepar ii. 17, 4.
δασύποδος vulva iii. 1, 31. δασυ-
πόδων coitus, conceptus, partus
v. 2, 2. vi. 33, 1. δασυπόδων lac
vi. 33, 2. δασύποδας nullos fert
Ithaca viii. 28, 3. δασυπόδειον
γάλα vi. 20, 6. λαγῶν et δα-
σύποδα indifferenter ab Aristotele
usurpari, adnotat apud Op-
pianum Bodinus pag. 100.
δαψιλεστέρεφ χρησάμεναι ἀλί vii. 4,
21. δαψίλεια τροφῆς vi. 18, 7
τῆς δέλλης, vesperi viii. 9, 2. ἀπὸ
δέλλης vi. 8, 3
δεπνοφόρος ὄρνις ix. 18, 1. 34, 2
δέκα καὶ τέσσαρας viii. 9, 2. δεκα-
τέσσαρας ἡμ. vi. 20, 3. τέτταρας
καὶ δέκα vi. 20, 4. τρισκαίδεκα
καὶ τεσσαρεσκαίδεκα ἄρρενες vi.
14, 12. τριακαίδεκα ἔτη vi. 19, 3.
τετταρακαίδεκα ἢ πεντεκαίδεκα vi.
20, 10. ἐκκαίδεχ' ἡμέρας vi. 20,
4. ἐπτακαίδεχ' ἡμέρας vi. 20, 3.
δεκαταῖον ἦδη ὄντος vi. 3, 5. δεκα-
ταῖαις γίνονται, decimo die obo-
riuntur vii. 4, 3
δελείζεται ταῖς δυσώδεσι iv. 8, 19.
—ταῖς σαπρούς iv. 8, 30
δέλφακος χρηστὰς γενῶσι vi. 18, 29
δελφινίσκος μικρός ix. 48, 3
δελφὺς seu ὑστέρα iii. 1, 21
†δελφίς ibid. v. l. 8

- δάδρεσι vi. 1, 7. viii. 17, 4. ix. 9, 2
 δερμύπτερα i. 5, 11. δερμύπτερα in pedestr. g. i. 1, 20
 δευτεροτάκος οὔσα v. 14, 20
 δῆγματα θηρίων viii. 29, 2. δηκτικά φαλάγγια ix. 39, 1
 δῆλον ἔσται περὶ τούτων, pro δηλωθήσεται v. 1, 7
 δημὸν ἔχειν, pingui. viii. 2, 36
 τὴν δῆριν ποιεῖ ἀσθενῇ ix. 39, 2
 διὰ πέντε ἡμερῶν, sexto quoque die viii. 10, 2. διὰ πλείστου χρόνου, per longa temporum intervalla viii. 15, 8
 διαγωγὴν ποιῆσθαι ἐν—viii. 2, 1. διαγωγὰς ποιῶνται πρὸς τῇ ἐδάφει τῆς θαλάττης iv. 8, 18
 διαδήλοι οἱ ὁφθ. vi. 13, 10. διαδήλας εἶναι τῇ ix. 7, 10
 δάζωμα τοῦ θώρακος i. 17, 8, 17
 διακεκριμένως viii. 16, 2
 διακνίζ. καὶ διαιρουμ. iv. 16, 4
 διάλεκτον ἔχειν iv. 9, 13. διάλεκτον ἔχοντα ζῆα i. 1, 29. διάλεκτος τί καὶ τίνων iv. 9, 1
 διάλυσιν καὶ ἀδυναμία x. 6, 4
 διαμασσᾶσθαι ix. 6, 1, 7, 5
 διαμάχεσθαι πρὸς—ix. 8, 10
 διαπεπασμένος μέλανι iv. 2, 11. 3, 7
 διαποίκιλα βάρβοις iv. 1, 25
 διαρκὴς ἢ τροφή ix. 40, 36
 διαρροίη ἀλλοσκεσθαι viii. 26, 1. διαρροίας remed. iii. 21, 1
 διασημαίνει τὴν ἔξιν κινουμένην x. 1, 12. διασημαίνονται, discernunt v. 17, 9
 διὰ στομάτων v. 32, 6. διαστομωμένος et ἀνεστομωμένος cogn. sign. x. 2, 6, 7
 διατηρεῖν, observ. ix. 7, 3
 διατριβὴν ποιεῖται ἐν—i. 1, 13. τὰς διατριβὰς ποιεῖται ἐπὶ—ix. 19, 21. vise et διαγωγὴν.
 †διατριβόντες πρὸς τὰ δένδρα, affricantes ad—vi. 18, 3
 διατρικῶν iv. 4, 15
 εἰς διατύπωσιν ἐλθεῖν v. 19, 8
 διαφαγεῖν, perrodere v. 34, 2
 διαφεύγειν τὰ θηρία ix. 30, 2
 διαφθοραὶ τοῦ κηῖμ. vii. 3, 7
 διάφραγμα μυκτῆρος i. 11, 8
 διάφυσιν vi. 3, 18. 13, 9. διαφύσεις χονδρώδεις i. 16, 13
 διαχρίναι τοῦτ' αὖ—ix. 40, 6
 †διγένοιαι iii. 11, 13. v. 1.°
 διδυμοτοκεῖν vi. 19, 3. διδυμοτάκος κριός ibid.
 διεδρία in augur. ix. 1, 10. διεδρα auguribus quæ ibid.
 διείργει τοῦ μὴ συγκεχῦσθαι vi. 3, 18
 τὸ διεξοδικόν i. 13, 2
 διειρίζειν, per totum annum superstitem esse ix. 41, 2, 4. sic v. 33, 4. et alibi.
 διευλαβηθῶσι μηθὲν vii. 1, 8
 διέφθον εἶναι v. 15, 20
 δίθαλλος ὄρις ix. 17, 2
 †δίθαλος ibid.
 δίθυρα τίνα iv. 4, 3. ubi proveniant viii. 20, 8. τῶν διθύρων differentia iv. 4, 4. caro iv. 4, 9. intestina iv. 4, 21
 διϊστάμενοι πρὸς ἀλλήλους vi. 18, 4
 διίσχυρίζονται, affirm. vi. 21, 3. †37, 5. v. 1.¹
 πρὸς δίκας καὶ φίλτρα utuntur eche-neide pisce ii. 14, 4
 δίκερων ζῆον ii. 1, 32
 δικέφαλος ὄφις v. 4.
 δικόνδυλος δάκτυλος i. 15, 3
 δικόρυφος i. 7, 4
 δικότυλος τραχύτης iv. 1, 8
 δίκροι πόροι vi. 11, 1. δίκροι πῶδες iv. 2, 16. δίκρῳ χηλή viii. 2, 20.
 δίκρῳ καίλα iv. 3, 6. δίκρῳ ὑστέρα iii. 1, 20, 26
 δίοδος τῇ σπέρματι i. 14, 1
 διωγνὺς τὸ στόμα ix. 7, 5. διωγόντες καὶ συνάγ. v. 16, 2. διωγόμενος iv. 4, 30
 διωροῦσθαι iii. 19, 8. 20, 7. διαρρῶσθαι iii. 19, 12
 δίστευον ἢ κνήμη i. 15, 5
 διπτυχὲς νεῦρον iii. 5, 4
 δίστοιχοι ὀδόντες ii. 1, 52. δίστοιχα βραγχία ii. 13, 8
 δισχιδῇ τίνα ii. 1, 30

- διτακεῖν, bina parere vi. 1, 4
 διφυῆς μαστοῖς i. 12, 2
 διχαῖ pro διχῇ ii. 11, 4
 †διχηλὰ ii. 1, 21. διχηλὰ τίνα ii. 1,
 31. διχηλὸν camelus ut sit ii.
 1, 26. διχηλῶν differentia ii. 1,
 33, 35. perpetuo in L. et Cam.
 ed. scribitur διχαλὰ; sicut et in
 hac ed.
 διχότομος, bifidus i. 11, 8
 δίχροα seu δίχροα i. 5, 5
 διψηραὶ γίνονται x. 2, 9
 διώκειν τὴν ἀλίαν, teporem sectari
 v. 17, 9
 δρεπανίς, ὄρνις εὐπερος μὲν, κακόπους
 δέ i. 1, 21. raro visitur, nisi
 ætate cum pluit i. 1, 22
 δρομάδες, pisc. i. 1, 24. iv. 17, 7
 δρόμημα, cursus ix. 44, 4
 δρυκολαπτῶν genera, et tota histo-
 ria viii. 3, 7. ix. 9
 δυσπαλλακτικότεροι γίνονται τῶν ἐμ-
 βρύων, difficilior liberantur partu
 vii. 10, 6
 δυσφαίρετοι ἀπὸ τοῦ— v. 31, 4
 δυσβατότατοι τόποι vi. 28, 1
 δυσθεώρητος iii. 2, 2
 δυσθήρατος ὄρνις ix. 12, 1
 δύσθυμα ζῆα i. 1, 32
 δύστρογον πρὸς τὰ ψύχρην ix. 46, 2. δυσ-
 τρογώτατον ζῆον viii. 25.
 δυστακεῖν vii. 9, 4. δυστακίας τῶν
 γυναικῶν vii. 10, 1
 δυσχειμέρα ζῆα viii. 10, 5. 28, 9
 δυσχεραίνει τὸ ποτόν viii. 8, 1. δυσ-
 χεραίνουσι τοῖς δυσώδ. ix. 40,
 40
 δώδεχ' ἡμέραις vi. 35, 1. δωδεκαταῖα
 ὅντα vi. 12, 9
 E.
 Ἐάν cum indic. vii. 4, 18
 ἐβδομαία συνένετο, septimo die
 coit vi. 6, 8
 ἐγκαθεύδειν ψυχρότεραι ix. 3, 3
 ἔγκεντρος ἢ ἄκεντροι ix. 41, 11
 ἐγκρασίχολαι, aruæ sp. vi. 15, 9
 ἐγκύμονα ποιήσῃ v. 14, 27
 ἔγκυν γένηται iii. 20, 7. ἔγκυν ἢ
 iii. 20, 8. ἔγκνους οὐσαι ibid.
- †ἐγκύνουσαι, pro ἔγκνυι ὄσαι viii. 21,
 6. v. l.^r
 ἐγκειροῦσι τῇ ἐργασίᾳ ix. 40, 33
 ἐγγέλους ii. 13, 11. viii. 2, 38. sic
 τὰς ἐγγέλους, anguillas iv. 16, 3.
 ἐγγέλους viii. 30, 8. ἐγγέλων iv.
 16, 3, 5. sed reperitur etiam
 †ἐγγέλεις, anguillæ viii. 2, 36.
 v. l.^w. sicut iv. 16, 3. quidam
 codices pro ἐγγέλων habent
 ἐγγέλων; atque inde sunt ἐγγε-
 λῶνες, anguillarum vivaria viii.
 2, 34. et †37. [ubi nunc legitur
 ἐγγελῶνες] †ἐγγελεστέρφαι viii. 2,
 34. v. l.^o
 ἐγγρυσισθῇ vii. 7, 1
 ἐγγυμα v. 19, 2. v. l.^s
 ἐθηκῶτα ἀλλήλων viii. 29, 4
 ἐθραῖοι ἄνθρωποι vii. 9, 3
 ἐθαδῆς ἐπὶ μῶς, uno pastu viii. 9, 1.
 ἐδώμα φά iv. 5, 1
 εἰκοσιν ἡμέραις v. 17, 7. εἰκοσιν ἡμέ-
 ρας vi. 6, 4. 21, 1. εἰκοσιν ἔτη
 vi. 22, 9
 εἰλεῶς, morb. eq. viii. 24, 2
 †εἰλητικὰ ζῆα i. 1, 20. v. l.^s
 εἰλυμὴν ἔχουσαι ὑστέραι, vulvæ in-
 volutæ iii. 1, 22
 †εἰλυγμα ibid. v. l.^m
 εἰρεσῖαι τριήρων iv. 8, 10
 εἰρηνοῦντα πρὸς ἄλλ. ix. 1, 10. †εἰρη-
 μέντα ibid. v. l.^s
 εἰσδύνονται εἰς τὰς πέτρας iv. 6, 9
 εἰσδυσιν μικρὰν ἔχειν ix. 14, 3
 εἰσπετασθῇ, invol. ix. 40, 15. εἰσ-
 πετόμενοι ix. 6, 6
 εἰσπλέουσιν εἰς τὸν Πόντον de piscibus
 viii. 13, 7, 8. itidemque ἐκπλέ-
 ουσι viii. 13, 8, 10
 εἰσπύει τοῖς νεοτοῖς ix. 7, 5
 εἰστρέπεται ἐντός ix. 37, 8
 ἑκατομβαιὼν mensis v. 11, 2. 17, 1
 ἐκβάλλουσι pro ἐκτιτρώσκουσι viii.
 21, 6. 24, 8. sic ἐκβάλειν ἔστι
 vi. 21, 3
 ἔκβρωμα ix. 40, 23
 τὰ ἔκγονα, de pull. av. v. 13, 4.
 de pullis eq. v. 14, 14
 ἐκδύνουσι τὸ κέλυφος v. 17, 10. ἐκ-

- δύναι τὸ γῆρας viii. 17, 5, et mox
 6. ἐκδύνει τὸ γῆρας, itidemque
 7, et 11. bis. ἐκδύεσθαι pro ἐκ-
 δύναι τὸ γῆρας viii. 17, 7. τὴν ἐκ-
 δυναι ποιοῦνται pro ἐκδύνονται viii.
 17, 10
 ἐκθλασθῆ, exaug. vii. 11, 1
 ἐκκλῦζεται εἰς τὸ ξηρ. iv. 1, 28
 ἐκκλάψις τῶν φῶν vi. 3, 12
 ἐκκρεμάννυται v. 18, 2
 ἐκλέπειν τὰ φά v. 20, 4. ἐκλέπεται
 τὰ φά vi. 2, 12. vi. 3, 2. ἐκλε-
 πῆν τὰ φά vi. 2, 5
 ἐκλευκος κόττυφος ix. 19, 1. ἐκλευκό-
 τερὸς viii. 3, 2
 ἐκπέταται ix. 40, 23. ἐκπέτεται
 [†ἐκπέτνται v. l. k.] v. 19, 6
 ἐκπῆγναι κεραννύμενον iii. 20, 15
 ἐκπνέη [†ἐκπνέει v. l. i.] iv. 9, 20
 ἐκπονήσῃ, sc. τὴν γούνην x. 5, 2
 ἐκπονεῖται ἀμφότερα περὶ τὴν—ix.
 7, 3
 ἐκπῶσις x. 5, 12
 ἐκρυσίς, effluxio †vii. 2, 10. ἐκρύσεις
 post conceptum quæ dicantur
 vii. 3, 3, 7
 ἐκστατικοί i. 8, 1
 ἐκτίκτειν iii. 1, 29
 ἐκτιλθῆ πτερὸν vii. 2, 23
 ἐκτιτθεύειν παιδίον iii. 20, 8
 ἐκτιτρώσκουσαι, abort. vii. 4, 20
 ἐκτοπίζειν viii. 12, 3. ἐκτοπίζοντες
 μακράν iv. 8, 23. ix. 10, 1. ἐκτο-
 πίζουσιν εἰς τὰ ἔσχατα ἐκ τῶν ἐσχ.
 viii. 12, 8. τοὺς ἐκτοπισμοὺς ποι-
 οῦνται, pro ἐκτοπίζουσι viii. 13,
 14. ἐκτοπιστικὰ ζῆα i. 1, 26
 ἐκτὸς ἀνθρώπου, excepto homine ii.
 1, 28
 †ἐκτότε seu ἐκτότε iii. 12, 5. v. l. f
 ἐκτρέφεται εἰς τέλος v. 14, 13. ἐκ-
 τροφή τῶν τέκνων iii. 20, 13. αἱ
 ἐκτροφαὶ τῶν τέκνων v. 8, 7. viii.
 1, 9
 ἐκτρωσμοὶ τί vii. 3, 7
 ἐκφαίνουσι, exeunt et se visendos
 præbent vi. 30, 2
 ἐκχυμίζειν, exaugere viii. 4, 3. idem
 ἐξικμάζειν ibid. 2
- λαττονάκις x. 1, 8
 λαφύβωλον vi. 30, 2
 λαφῶεν ὄρος vi. 29, 5. quidam codd.
 habent ἐλατῶεν.
 ἐλέας avis etymologia, et natura
 ix. 16, 1
 ἐλογχος εἶη τῷ πάθει x. 4, 4
 ἐλεδών, polypi spec. iv. 1, 27
 ἐλεημονέστερον ix. 1, 7
 ἐλειῶ latitatio viii. 17, 4
 ἐλεός, avis viii. 3, 3
 ἐλεφαντιστής, magister el. ii. 1, 6.
 ix. 1, 31
 ἐλογμὸν ἔχει [†δύλον] iv. 7, 11
 ἐλιξ in ostracei generis testa v. 15,
 13. item ἐλίκη ὀστράκου iv. 4, 10.
 ἐλίκη κηρύκων iv. 1, 18. ἐλίκαι
 καρίδων iv. 2, 26
 ἐλῆουσιν εἰς αὐτάς x. 2, 1. ἔλκει pon-
 derat viii. 6, 5. 20, 7
 ἐλμινθες, lumbr. v. 18, 3. ἐλμίνθια
 iv. 16, 3. ἐλμινθῶσι ix. 6, 8. ἐλ-
 μινθάδην iv. 11, 4
 ἐλυτρον, involucrem vii. 8, 6. pro
 eodem κέλυφος vii. 8, 5. ἐλυτρω
 πτερῶν i. 5, 12. iv. 7, 8
 ἐλῶδη χωρία viii. 10, 5
 ἐμβρυον, conceptus, foetus vi. 22,
 18. τὸ ἐμβρυον καὶ τὸ φῶν de
 piscium foetu vi. 10, 6. ἐμβρυα
 ἔγκυα vi. 37, 5. ἐμβρύων ἐξάρ-
 τησις iii. 1, 31. ἐμβρυα caput
 ubi habeant vi. 10, 14. τὰ ἐμ-
 βρυα προέρχεται, s. in partu vi.
 22, 8
 ἐμετον ποιοῦσι ix. 6, 3. ἐμετικὰ ζῆα
 ix. 50, 12
 †ἐμπεριρραγέτος τοῦ δέρμ. v. 32, 6.
 v. l. n
 ἐμπιδὼν generatio v. 19, 14, 16.
 ἐμπιδος exuvium viii. 17, 8. ἐμ-
 πιδες aculeum habent in fronte
 i. 5, 13. aquaticum victum
 mutant in terrestrem i. 1, 17
 ἐμπίπλαται v. 18, 2
 ἐμποδίζει τοῖσις—v. 5, 1. ἐμποδίζοντα
 τὴν ὑγίειαν vii. 1, 12. ἐμποδίζει
 πρὸς τὰς συλλήψεις x. 4, 2
 ἐμπορικὸι ἀλιεῖς iv. 7, 14

- ἔμπροσθεν, prius, citius i. 34, 5.
 ἔμπροσθεν τῶν εἰρημ. χρόνων vi.
 21, 3. ἔμπροσθοκότερα, τὰ ἔμ-
 προσθεν ἔχοντα τὸ κέντρον i. 5, 12
 ἔμπνοι γίνονται viii. 24, 3. ἔμπνη-
 μάτων φάρμακον ix. 40, 10
 ἐμὺς [† ἐμὺς] testudo palustris seu
 fontana v. 33, 3. sine aquis
 vivere nequit viii. 2, 3. ἐμὺς et
 χελώνη sunt ex genere τῶν φαλι-
 δωτῶν viii. 17, 6
 ἐν οἷς, signif. instrum. v. 30, 4.
 † sic ἐν τριῶντι λαμβ. iv. 10,
 10. v. l.^z
 ἐν μὲν—ἔτι [† ἐν v. l.^v] 8 ἕτερον viii.
 1, 11. κατὰ ἓνα, singulatim ix.
 23, 1. 34, 6
 ἐναίμα ζῆα i. 4, 3
 ἐναλλάξ, per vices ix. 10, 2
 † ἐναποληφθεὶς ἐν ὄργῃ vi. 37, 1. v. l.^c
 ἐναποληφθεὶς ibid.
 ἐναρμόττουσιν εἰς— v. 6, 4
 ἐναφῖαι τὸν γόνυ v. 22, 4. 23, 2
 † ἐνδηλὸς ἔστι v. 14, 4. v. l.^m. ἐνδη-
 λότερος κατὰ τὴν αἴσθ. ix. 1, 1
 † ἐνδύονται εἰς τ. πέτρας iv. 6, 9.
 v. l.ⁱ
 ἐνεδρεύεσθαι, insidiis peti ix. 32, 11
 ἐνθεν καὶ ἐνθεν τῆς ἀκάνθης iii. 1, 29
 ἐνιαυσίος ἔλαφος ix. 5, 4. ἐνιαυσία
 ὄνος vi. 23, 1. ἐνιαυσία ἔτεκεν v.
 14, 16. ἐνιαυσιαία ὀχεύεται v. 14,
 13. ἐνιαυσίος ὀχεύει ibid.
 ἐνεοί, muti iv. 9, 16
 ἐνεώροιο βοός vi. 21, 5
 ἐνοίαις ἔχουσα ἐπιτηδείας x. 5, 3
 ἐνὸρχει βόες ix. 50, 7
 ἐνοχλοῦσιν ἀλλήλους [† ἀλλήλους v. l.^z]
 ix. 7, 6
 ἐνστατικά ζῆα i. 1, 32. ἐνστήναι,
 argumentis instare et urgere x.
 7, 1
 ἐντεροειδὲς κοιλία ii. 17, 5
 ἐντομα τίνα i. 1, 16. iv. 1, 5. ἐντομάς
 ἔχοντα iv. 1, 5
 † ἐντόχημα ἀσθενήματος x. 7, 7. nisi
 forte legendum εὐτόχ.
 ἐνυγρον ἔτος vi. 15, 8
 ἐνύδρα τίνα viii. 2, 1, 5. ἐνύδρα duum
 generum i. 1, 13. ἐνύδρον spe-
 cies altera viii. 2, 9. ἐνύδρα
 trium generum viii. 2, 13
 ἐνυδρὺς, animal pedestre aquaticum
 i. 1, 14. ἐνυδρίδων victus viii. 5,
 7, 8. ἐνυδρίδων morsus ibid. 9.
 Herodoto sunt ἐνύδριες.
 ἐνύκνιον εἶδον iv. 10, 14. ἐνυκνιάζοντα
 ζῆα iv. 10, 2
 ἐξαγριαίνεσθαι vi. 18, 6
 ἐξαγωγεῖς, eductores ix. 40, 25
 ἐξαίμιον γενόμενον vii. 10, 3
 ἐξαίρειν, eximere ix. 40, 4, 26, 36,
 37
 † ἐξαίρειν ibid.
 ἐξακριβοῦσι πάσαις vii. 3, 4
 ἐξαμβλοῖ, abortit vi. 23, 5
 † ἐξαμνήβιος v. 33, 4. v. l.^q
 ἐξακαλυμβῶσι viii. 2, 26
 ἐξαγεμῶσθαι in fœm. quid, et unde
 dictum x. 3, 14. vi. 18, 1. con-
 fert Scaliger vii. 4, 13
 ἐξαγλιεῖν τὸ ὕδωρ vi. 16, 2
 ἐξάρτησις τῶν ὀρχεων iii. 1, 5. ἐξάρ-
 τησις τῶν ἐμβρῶν iii. 1, 31. τὴν
 ἐξάρτησιν ἔχει ἐκ—iii. 14. ἐξάρ-
 τησιν ἔχουσα ταῖς i. 17, 17
 ἐξαφῖαι τὸν θορόν vi. 14, 1
 ἐξεργάζεται ποταμός viii. 20, 6
 ἐξέρπει v. 18, 3. ἐξεργύση viii. 14, 2
 ἐξεργηκός vii. 10, 3
 ἐξήσιν [† ἐξήσιν v. l.^m] τὸν θορόν vi.
 14, 5
 ἐξικμάζουσι μᾶλλον, plus humoris
 excernunt vii. 2, 10. ἐξικμάζειν,
 exsugere viii. 4, 2. ἐξικμασμένος,
 exsuctus viii. 5, 6
 ἐξιστάμενον ἐκ τῆς αὐτοῦ φύσεως i. 1,
 32
 ἐξολισθαίνουσιν αὐτῶν viii. 2, 19
 ἐξονειρώττειν solent interdum etiam
 mulieres x. 2, 2. 5, 3. 6, 4. post
 ἐξονειρωγμῶν siccas se surgere
 mulieres quædam aiunt x. 7, 1
 ἐξοπισθεὶς εἰς ἔριον iii. 20, 15
 ἐξόπισθεν τῆς κεφαλῆς iii. 3, 1
 ἐξουρεῖ τὴν γαστήρ vi. 23, 2
 ἐξηγγραυνόμενον αἷμα iii. 19, 8
 ἐξηδρωπιῶντα ὄμματα v. 20, 5

- ἐξυπτιάζοντα κέρατα ii. 1, 22
 ἔπαγρος ὄρις ix. 18, 1
 †εἰς ἐπαγωγῆς vi. 29, 1
 ἐπαῖξας, iuguens ix. 44, 5
 ἐπαλληλίζεται v. 23, 3
 ἐπαμφοτερίζοντα τὴν φύσιν ζῖα ii. 8,
 i. sic i. 1, 23. ἐπαμφοτερίζοντα
 ζῖα, quæ aliis ἀμφίβια viii. 2, 8
 ἐπαναβαίνων ὀχεύει v. 2, 9. vise et
 ἐπιβαίνει.
 ἐπαναδύπλωμα χαλῆς ii. 15, 14. ἐπανα-
 δύπλωσις ἐντέρον ii. 17, 14
 ἐπανόστασιν ἔχοντα ii. 1, 36
 ἐπανεστηκός λόφος ii. 12, 11. ἐπανε-
 στηκότα ὅτα i. 11, 5
 ἐπανοιδύσα σάρξ iv. 6, 6. ἐπανοιδέ-
 τῆς σαρκός iv. 4, 25
 ἐπάργρεμος ὄρις ix. 1, 22. 34, 5
 ἐπαρσιότερα x. 3, 6
 ἐπαρσις τῶν αἰδῶων vi. 18, 13. 18,
 18
 ἐπέκεινα τῆς ὁδοῦ viii. 28, 2
 ἐπεκτείνεται εἰς— v. 5, 7
 αἰ ἐπέτειο μέλισσαι ix. 40, 42
 ἐπιλαῖς: quære ὑπολ.
 ἐπηλυγασάμενοι ἄκανθαν ix. 8, 1.
 minus recte †ἐπιλυγάζόμενα ὕλην
 vi. 1, 5. ἐπηλυγασάμενον τοῦ ἀρα-
 χνίου ὀπὴν μικρὰν ix. 39, 6. Deri-
 vatum autem esse hoc verbum
 ab ἡλύγη, umbra, docuit Syl-
 burgius ad Gen. An. v. 1, 35
 ἐπὶ τοῖς ἀστροῖς vi. 14, 2. viii. 15, 9.
 ἐπὶ κυνὶ ibid.
 ἐπιβαίνει ἐπὶ τὸ θῆλυ v. 2, 3. (ibid.
 2. ἀναβαίνει ἐπὶ—) v. 28, 1. sic
 ἐπιβάστες, ineuntes vi. 20, 1
 ἐπίβουλα ζῖα i. 1, 32
 ἐπύρειοι ὄριθες ix. 49 B, 2
 ἐπυγλωττίς i. 11, 12. ἐπυγλωττίδος
 situs et natura i. 16, 10
 ἐπύρρυτοι ii. 1, 22
 ἐπιδέξια x. 3, 6
 ἐπιδεσμοὶ in vuln. ix. 44, 8
 ἐπιδήλως vi. 9, 4. ἐπιδηλοτέρως viii.
 21, 6
 ἐπιδημητικὰ ζῖα i. 1, 26
 ἐπιδίδωσιν εἰς παχύτητα viii. 6, 3.
 ἐπιδόσις εἰς τὸ μέγεθος γίνεται ταχεῖα
 vi. 2, 15. ἐπιδόσιν ἔχειν vii. 1, 18
 ἐπιδυνάμεις αὐτοῖς ix. 40, 12
 ἐπιεκῶς ἔχουσα μεγέθους i. 17, 18
 ἐπέξυκται αὐτοῖς κυνὸν ὄνομα iv. 7, 1
 ἐπίθεμα iv. 4, 24
 ἐπικαθεύδει, incubat v. 9, 1
 ἐπικάθηται, incubat v. 33, 5. ix. 33.
 ἐπικάθηται ἐπὶ τοῖς κ. ix. 40, 23
 ἐπικάυρος τόπος x. 1, 5
 ἐπικάλυμμα est veluti πῶμα iv. 4,
 34. τοῖς ἐπικαλύμμασιν ἐπιλαμ-
 βάνων καὶ πάλιν ἀπαθῶν iv. 3, 5
 ἐπικαταβάς viii. 2, 31
 ἐπικαταλαμβάνονται ix. 6, 1
 ἐπικωτάζεσθαι ἐν— viii. 14, 2
 ἐπικορίζουσι καὶ ὕβρ. ix. 8, 8
 ἐκίκτησις χρημάτων iii. 20, 11
 ἐκυνίσκόμενα ζῖα vii. 4, 17. ἐπε-
 κύνσε τρίτον vii. 4, 19. τὰ ἐκυν-
 θέντα vii. 4, 18
 ἐκυκύπτων μικρὸν iii. 21, 2
 ἐκίλᾶσθαι λίθου, appreh. viii. 2, 17.
 ἐκίλᾶσθαι δασέος, attig. ix. 44,
 3. ἐπιλαμβάνουσι καὶ τοῦ ἐνδεκά-
 του μηνός, extendunt se usque
 ad xi menses vii. 4, 9. ἐπιλαμ-
 βάνει τὰ παῖδια σπασμός vii. 12,
 1. ἐπιληκτός ὄσα ix. 8, 3
 ἐπιλυγάζεσθαι: vise ἐπηλυγ.
 ἐπιμελείς τῶν τέκνων ix. 11, 1. ἐπι-
 μέλειαν ποιῶνται οὐδεμίαν vi. 6, 6.
 ἐπιμέλειαν πολλὰν ποιεῖται περὶ τὰ
 τέκνα ix. 37, 11. ἐπιμελοῦνται
 ὅπως μὴ—vi. 9, 4
 τῶν ἐπιμηνίων σχέσις x. 7, 11
 τὰ ἐπιμυθεύόμενα viii. 24, 9
 ἐπινέμεται πᾶν ix. 1, 22. ἐπινέμεται
 τῇ τρίτῃ [†τὴν τρίτῃαν v. l. w.]
 viii. 2, 31
 τὰ ἐπινέοντα ix. 37, 3
 ἐπιξύοντες ix. 6, 11
 ἐπιπλῶν situs et natura i. 16, 18.
 i. 17, 9. iii. 14. in ἐπιπλῶν fe-
 rentes venæ iii. 4, 5
 οἱ ἐπιπολάζοντες ἐν ταῖς χθόρας μῦες,
 qui passim per agros visuntur
 vi. 37, 2
 †ἐπέπτικται iv. 9, 10. v. l. r. ἐπι-
 πτυγμα ἔχειν iv. 2, 21

- ἐπιρραίνει τὰ φά vi. 13, 6. ἐπιρραίνει ἐπὶ τὰ φά τὸν θορόν vi. 13, 5
- ἐπισημαίνει, manifestis signis se ostendit v. 14, 3. vii. 2, 8. ἐπισημαίνει, et [† γίνονται v. 1. γ.] γίνεται σημεῖα vi. 18, 19
- ἐπίσιον i. 13, 1
- ἐν ἐπισκεπεῖ περὶ τὰ ἔλη ix. 16, 1
- ἐπίσκιον τόποι vi. 15, 6
- † ἐπισκοπεῖ ix. 16, 1. v. 1. d
- ἐπιστρεφῆς φανή ix. 49 B, 3
- † ἐπιστρόγγυλα v. 27, 1. v. 1. c
- ἐπισυμβαίνει † vii. 2, 8. v. 1. l
- ἐπισυρίττειν ix. 10, 1
- ἐπιτέκῃ pro ἀποτέκῃ v. 12, 1. v. 1. h
- ἐπιτηρῶν ἐκτεταμένους ix. 40, 41
- ἐπίτοκοι εἰσι vi. 18, 20. † ἐπίτοκα ibid. v. 1. b
- ἐπιτολαὶ ἄστρων v. 22, 5. ἐπιτολὴ κυνός viii. 19, 11
- ἐπίτονος, nervus iii. 5, 4
- ἐπιτραγαῖαι, pisces iv. 11, 7. † ἐπιτραγαῖαι ibid.
- ἐπιφανείς, evid. consp. ii. 13, 3
- ἐπίφλεβος κίων i. 11, 12
- ἐπιφλεγμαίνουσα x. 7, 6
- ἐπιφύεται ἐπὶ τοῦ—vi. 22, 17. ἐπιφύεται τοῖς πόλοις viii. 24, 9
- ἐπομβρον ἔαρ viii. 19, 4. ἐπομβρα ἔτη viii. 20, 8. † item ἐπόμβρια ἔτη viii. 18, 2. 20, 6
- ἐπόπτῃς ἐποῖ τῶν αὐτοῦ κακῶν ix. 49 B, 9
- ἐπτάπλευρος i. 15, 1
- ἐπτάσι τρισί v. 20, 3
- ἐπφάζειν, incubare v. 18, 9. ibidem divise, ἐπὶ τοῖς φοῖς προκαθῆσθαι. ἐπφάσεως χρόνος vi. 6, 3. τὸν ἐπφασμὸν διαλείπειν vi. 9, 4. ἐπφαστικώτεραι ὄρν. vi. 2, 12
- αἱ περὶ τὰς ἐπφάδας, incantatrices viii. 24, 9
- ἐπωμῆς i. 12, 1
- ἐργάζεσθαι, de avibus victum parantibus ix. 18, 1. 32, 7
- ἐργάται σφῆκες ix. 41, 2, 3
- ἐργον ἐστὶ, difficile est ix. 40, 29
- ἐργῶδες, difficile est vi. 18, 11
- ἐρείσματα, fulc. ix. 40, 24
- ἐρηρυγμένα, fresa viii. 7, 1
- ἐριθάκην ut ferant apes, v. 22, 9. ἐριθάκην ἐργάζονται ix. 40, 52
- ἐρινᾶ, caprifici, ficus silvestris fructus v. 32, 6. ἐρινᾶ σύκων ibid. † ἐρινᾶ utrobique. ἐρινεὺς [† et ἐρινός], caprificus, arb. v. 32, 5, 6
- ἔρμα ἔχουσι λίθον viii. 12, 8
- ἔρπει εἰς τὰς ἐρημίας: de ovē ix. 3, 2
- ἐρπυστικά, reptilia i. 1, 20
- [† ἐρυθρικοὶ pro] ἐρυθρίνοι iv. 11, 8. [† pro eodem ἐρυθρινός] vi. 13, 3. viii. 13, 3
- ἐρυθρόπουν v. 13, 3
- ἐρύκων, arcens ix. 37, 11, 12
- ἐρυσίβη, rubigo v. 22, 3. ἐρυσιβώδης ὕλη ix. 40, 46. ἐρυσιβώδης ἄνθη viii. 27, 3
- ἐσμὸς et ἀφεσμὸς, examen apum ix. 40, 13. ἐσμοὶ ἀφίενται πλείστοι v. 21, 1
- ἐσπέριος ix. 34, 1
- † ἔσπερος ibid.
- καθ' ἑταιρίας καὶ συνηθείας νέμονται ix. 4.
- † ἑτεροειδῆς κοιλία ii. 17, 25. v. 1. c
- κατ' ἔτος, quotannis ii. 1, 37. διετεῖς ἑλαφοὶ ix. 5, 4
- εὐαίσθητον ζῷον ix. 46, 1
- εὐαπόλυτόν ἐστι iv. 4, 30
- εὐαπόσπαστα ἀλλήλων v. 18, 4
- εὐαρίθμητον γένος iv. 2, 2
- εὐαυξές i. 13, 4
- εὐβροσία καὶ ἀφθ. τροφῆς vi. 22, 3. εὐβροσία χρῆσθαι πολλῇ iii. 16, 2. εὐβροσίαν ἔχει πολλήν iii. 21, 3
- εὐγενὴ τίνα i. 1, 32
- εὐγρηοὶ ὄρνιθες ix. 12, 3
- εὐδιῶν οὐσῶν ix. 40, 36
- εὐέκφοροι γυναῖκες vii. 4, 11
- εὐετηρία ἢ κατὰ τοὺς ἀνθρ. viii. 19, 4. εὐετηρίας σημεῖον vi. 19, 7
- εὐηθες καὶ ἀνόητον ix. 3, 2. εὐήθεια et φρόνησις oppos. ix. 1, 1
- εὐηκόους εἶναι, obed. et obseq. x. 1, 7. oppos. κωφότης ibid. 9.

- εὐήμεροισι τὰ ζῶα κατὰ—viii. 18, 1.
 εὐημερία τοῦ σώματος v. 11, 5
 εὐθιμων ὄντις ix. 17, 1. 32, 3
 εὐθινοῦντα σμήνη ix. 40, 45. εὐθινοῖ
 μάλλον viii. 19, 1. idem εὐημεροῖ
 viii. 18, 1. εὐθινοῖν ἐν—viii. 19, 3,
 4, 8. item εὐθινοῖ μάλλον ἐν—viii.
 19, 1, 10. † εὐθενία viii. 19, 8
 εὐθικτος τὴν διάνοιαν ix. 17, 1
 εὐθυέντερον ζῶον ii. 17, 15
 εὐθύνοντα iii. 9, 6. † εὐθύνοντα ibid.
 item εὐθύνοντι ὄρν. ix. 49 B, 10.
 εὐθύνοντα ὀρρος. τοῖς γαμψόνυξι
 viii. 16, 2
 εὐθὺς γεννόμενοι vi. 13, 3. εὐθὺς γεν-
 νηθείς [†γεννώμενος v. l. f.] vi. 27.
 εὐθὺς γενόμενοι ix. 39, 7. ἐκλέ-
 ψαντες εὐθὺς—statim post exc.
 ix. 8, 2
 εὐκαίρως ἔχειν πρὸς—vii. 1, 18. 3, 1
 εὐκαμφές ἐστι ix. 39, 6
 εὐλαβούμενοι τὰς μυίας ix. 5, 7
 εὐλῶν similes vermes ii. 15, 10
 εὐμελιτῇ τὰ σμήνη ix. 40, 26
 εὐμήχανοι πρὸς τὸν βίον ix. 11, 1
 εὐοπλότερα iv. 11, 11
 † εὐπλευρότερα ibid. v. l. f
 εὐπους ὄντις ix. 21, 2. 23, 1
 εὐπτερον ὀρνίθιον i. 1, 21
 τὰ εὐριπύδη ix. 37, 17
 εὐρος ἔχον ἔντερον i. 16, 17
 εὐρου σῶμα vii. 1, 9
 εὐρυθμον ὄρνεον viii. 3, 5
 αὐρύχωρος πόρος x. 5, 12. εὐρυχωρέστε-
 ρον ἔντερον ii. 17, 22
 εὐρωστότερος ὑγίεια [†ὑγεία] x. 5, 3
 † εὐσκιον ἄλσος v. 30, 3. v. l. p
 εὐσκοπος τόπος ix. 41, 5
 εὐσταλής x. 7, 14
 εὐτεκνοὶ ὀρνίθεις, benigni erga prolem
 ix. 11, 1
 εὐτραφῇ σάματα vii. 1, 12. εὐτραφῇ
 παῖδια vii. 12, 1
 εὐφημος ὄντις, bonas, non querulas
 nec ominosas voces edens ix.
 32, 3
 εὐφορον σῶμα ἔχειν vi. 21, 4
 εὐφυνεῖς πρὸς σύλληψιν x. 1, 12
 εὐχέμεροι οἶες viii. 10, 5
- εὐχορτον υποζύγιον viii. 8, 1
 εὐωχοῦνται, epulantur ix. 40, 12
 ἐφεδρανον i. 13, 2
 ἐφεδρεύουσai, incub. vi. 8, 1. ἐφε-
 δρεῖα insessio ix. 9, 2
 ἐφήμερον, animal v. 19, 26
 ἐπιστήσαντες περὶ ἕκαστον i. 1, 12
 ἐφυγραίνεσθαι: vise ἀφυγρ.
 ἐχενής, piscis quidam ii. 14, 4
 ἐχίδια μικρά v. 34, 2
 ἐχίνος, ventris species, ii. 17, 10
 ἐχνομήτραι iv. 5, 2
 ἐχίς epicæno genere de foemina
 iii. 1, 28
 τὰ ἐχόμενα, seq. v. 1, 9
 ἐφομένου ἢ πυρουμένου vi. 2, 16. ἐψή-
 σαντες ἐν ἐλαίῳ viii. 26, 2. ἐψη-
 σις, coctio x. 7, 8
 † ἐψητοῦ ἔντερα vi. 15, 2
 ἔως τοῦτου—ἔως αὖ tantisper dum ix.
 46, 3
 Z.
 Ζεύγη φλεβῶν τέτταρα iii. 3, 1. ζεύγος
 αἰετῶν ix. 32, 9. κατὰ ζεύγη συν-
 δυάζ, ix. 8, 4
 ζεφύρια dicuntur a quibusdam τὰ
 ὑπνέματα vi. 2, 13. τοῖς ζεφυρίαις,
 zephyriis temporibus, cum ze-
 phyri spirant ix. 28, 2
 ζῆν ἀπὸ—vise ζωή.
 ζυγαίης fel ii. 15, 12
 ζογίς seu χαλκίς, qualis serp. viii.
 24, 7. Gaza legit θυγίς.
 † ζυγίς ibid.
 ζυδάρια v. 32, 1. 34, 1
 τὴν ζωὴν ποιεῖται ἀπὸ τῶν αὐτῶν ix.
 1, 9. idem ζῶσιν ἀπὸ τῶν αὐτῶν
 ix. 1, 28
 ζῶις ἐκτρέφει, pro ζῶων σαρκί viii.
 3, 11
 ζροτόκα ζῶα i. 5, 1. ζροτόκα τίνα
 v. 1, 4. ζροτοκεῖται ἢ φοτοκεῖται
 vii. 7, 2
 ζροφαγοῦντα viii. 2, 16. ζροφαγία
 ix. 41, 13
 ζροφορεῖν x. 7, 6
 ζρόφυτα viii. 1, 6
 H.
 τῆς Ἡβης ἢ τριχωσῆ v. 14, 3. vii. 1,

2. ἐπὶ τῆς ἡθης τρέχες ii. 1, 18.
τὸ ἐπὶ τὴν ἡθην i. 14, 1
ἡγεμόνες πόδες i. 5, 17
ἡδύκρεως καὶ πῖον vi. 7, 5. et seq. v.
ἡδύκρεφ καὶ πῖονες.
ἡλιάζονται, in sole apricantur ix.
5, 7
ἡμερότης καὶ ἀγριότης viii. 1, 2.
ἡμεροῦσθαι δυνάμενα i. 1, 28
ἡμιαστραγάλη ii. 1, 33
† ἡμιαστραγάλη ibid. v. l.^h
ἡμικοτύλιον vi. 18, 21
ἡμύλιος τῶν αἰτῶν ix. 32, 6
ἡμίχρα πέντε ix. 40, 55
ἡνιστρον, ventris species ii. 17, 10
ἡπατίτις φλέψ iii. 2, 7, 13
ἡπίολος seu ἡπίολος, insectum apes
infestans viii. 27, 2
ἡπιος, benigna ix. 34, 2
ἡρυγος, aruncus, villus caprarum
mento dependens ix. 3, 3
ἡσυχίαν ἔχουσι seu ἀγνοῦσι viii. 15, 3
ἡτρον seu ἴτρον i. 13, 1. ix. 50, 8
Θ.
Θαλάμῃς ἰχθύνων iv. 8, 10. θαλάμῃς
σπύγγων v. 16, 2. θαλάμῃς πολύ-
του ix. 37, 21. τὰς θαλάμῃς ποι-
οῦνται ἐν— viii. 2, 20. ἐν θαλάμῃ
ἐστί iv. 8, 32. ἀπὸ τῆς θαλάμῃς
προέρχονται viii. 15, 4
εἰ περὶ τὴν θάλατταν, qui mare
tractant viii. 13, 12
θαλλοῖς τῶν δένδρων ix. 13, 6. sic viii.
10, 3
θαργηλιών, mensis v. 11, 1. vi. 21,
7. ix. 5, 6
θάρρη καὶ φόβος viii. 1, 2
θαυμάζειν in avium genere ix. 1,
15
θέλει εἶναι, pro πέφυκε i. 16, 11.
οὐ θέλει ζῆν, non solet nec potest
vivere vi. 21, 3
τὸ Θεμοστόκλειον vi. 15, 6
θέναρ τῆς χειρὸς i. 15, 3, 4. θέναρ
visitur etiam in similibus ii. 8,
6, 9
θεραπεύηται καλῶς, curetur recte, i.
tractetur v. 14, 18. θεραπευτὸν,
curabile x. 3, 18
VOL. IV.
- θερίζειν ἐν— æstatem degere in—
viii. 12, 2. 13, 6. sic θεριοῦντας
pro θερίσοντας viii. 19, 2
θερμημερίαι v. 13, 4
θηλαὶ μαστῶν i. 12, 2. ii. 1, 38.
θηλάζει τὰς αἰγας, sugit seu mul-
get capras ix. 32, 3. θηλάσῃ
τὸν μασθὲν ibid. θηλάζεται ἐπὶ
τῶν τέκνων vi. 12, 8
πολύπους ὁ θῆλυς v. 18, 9. θηλέων
ζῴων iii. 19, 11. θηλειῶν καράβιον
iv. 3, 8. τῶν θηλέων et τῶν θη-
λειῶν ix. 7, 9
θηλυγόνοι ἄνδρες vii. 6, 2, 4. θηλυ-
γόνον σπέρμα vii. 1, 19. θηλύγονα
γίνεται pro θηλυγονοῦσι vi. 19, 4.
θηλυγονίαι vii. 6, 2
θηλυδρίαι ἔρριδες ix. 49, 3
θηλυτοκεῖν vi. 19, 4
θήρα τῶν δελφίνων iv. 8, 13. θήρας
τῶν ἰχθύων ποιοῦνται, pro θηρεύουσι
τοὺς ἰχθύς viii. 20, 3. θήραν ποι-
εῖσθαι δι— v. 5, 11. θηρευτὴς πέρδιξ
ix. 8, 8. θηρευτικά ζῷα i. 1, 27
θηρία, bestiolæ ix. 39, 6
θησαυριστικά τροφῆς i. 1, 27
θίς, piscis litoralis viii. 13, 2. θινὸς
ἕξειν ix. 35
θολερὸν καὶ παχὺ ἔδωρ viii. 8, 2
θόλος, atramentum iv. 1, 11. rectius
θαλός iv. 1, 19. et alibi. sic enim
et Suid. θόλος, οἶκος περιφερής. θα-
λὸς δὲ, τὸ τῆς σπηκίας μέλαν.
θοροί, piscium iii. 20, 4. θοροῦ πλή-
ρεις πόροι iii. 1, 7. vi. 11, 1.
[† item barytonως θόρου πλήρεις
v. l.^a v. 5, 6. viii. 15, 6.] θορικὸς
πόρος iv. 2, 24. θορικοὶ πόροι et
ὑστερικοὶ πόροι in pisc. gen. ut dif-
ferant vi. 11, 3
θραυκίς, avis viii. 3, 6
θριποφάγος ἔρρις ix. 17, 2
θρίσσα, vīse τριχίς.
θρομβῶδες σπέρμα vii. 1, 19
θρυλεῖται παρὰ πολλοῖς ix. 13, 2. τὰ
θρυλούμενα περὶ τὸν— ix. 37, 1
† θρυλλεῖται et θρυλλοῦμενα ibid.
θυλακοειδές v. 11, 2
θυμώμεναι pro καπιζόμεναι ix. 40, 4
D d

- †θύνης ἔξιν ix. 35
 θύναι, sive θύναι, thunni, pisces gregales i. 1, 24. sic θυννίδες, seu θυννίδες, pisces gregales ix. 2, 1. cetera in Latino indice. θυννοσκόποι iv. 10, 8
 θυρίς πλατεῖα iv. 4, 24
 θυῶσα ὕς v. 14, 23. vi. 18, 28
 θαυκυντικά ζῆα i. 1, 33
 θάραξ τί i. 7, 1. θαυρακίζοντες εαυτούς vi. 18, 3
 I.
 Ἰατὸν καὶ ἀνίατον x. 3, 3
 ἰγνία τί iii. 5, 4. idem ἰγνύς i. 15, 5. ἰγνύων καὶ σφυρῶν φλέβες iii. 3, 1
 ἰδέα τοῦ ὄρνιθος, species seu forma ix. 13, 3. τὴν ἰδέαν μικρὸς vi. 35, 4. τὴν ἰδέαν μεταβάλλει ix. 15, 1
 ἰδεῖν δασύ viii. 29, 5
 ἰδιος αἰσθησις iv. 8, 1. ἰδιος φωνή ix. 40, 30
 ἰδιότροφα i. 1, 26
 ἰδισαν αἱματώδη ἰδρώτα iii. 19, 8
 ἰδρωμα τοῦ τόπου x. 3, 7
 ἰεσθαι ἐπὶ τοῦτον ix. 44, 5
 ἰκτιδός forma, et astutia ix. 6, 11.
 ἰκτιδός genitale ii. 1, 46. ix. 6, 11. scribitur autem ἰκτις barytonos et apud Suidam.
 ἰλιάς κίχλη ix. 20. apud Eustathium et Athenæum ἰλλάς: aliis τυλάς.
 ἰνας ἀντὶ φλεβῶν ἔχοντες iii. 4, 15.
 ἰνῶν natura et ratio iii. 6, 1.
 ἰνώδεις δεσμοί i. 16, 14. ἰνώδης πόρος ii. 17, 22
 ἰνὸν τί i. 7, 2
 ἰννος, λόφουρον ζῆον i. 6, 7
 ἰξίαν ἔχοντες iii. 11, 15
 ἰξοβόρος κίχλη ix. 20.
 ἰοβόλων δῆγματα viii. 29, 4
 ἰονθοι μικροί v. 31, 2
 †ἰδς, humor venenatus i. 4, 1. v. l.^t
 ἰουλίδες, pisces gregales ix. 2, 1
 ἰουλος, ἐντομον ἄπτερον iv. 1, 6
 ἰππεῖς, cancr. spec. iv. 2, 3
 ἰπποθῆλαι ὄνοι vi. 23, 7
 ἰππομανὲς τί vi. 18, 10, 11. ἰππομανὲς, τὸ ἐπὶ τῶν πάλων τοῦ μετώπου ἐπιφυρόμενον σαρκίον vi. 22, 17. viii. 24, 9. ἰππομανεῖς de probrosa libidine vi. 18, 8
 ἰππομύρμηκες viii. 28, 3
 ἰπποφορβοί vi. 22, 18. ἰπποφόρβιον τέλειον vi. 22, 7
 †ἰσθμός, instrumentum piscatorium iv. 8, 21. v. l.^w
 ἰσοδρομοῦσι πρὸς τὴν συνουσίαν x. 5, 2.
 ἰσοδρομῆσαι ἀλλήλοις x. 5, 3. ἰσοδρομῆσαι παρ' ἀμφοῖν x. 5, 2
 ἰσοκαχὲς δι' ὄλου iv. 2, 23, 7, 14
 ἰσοχειλῇ ποιεῖν iv. 9, 12
 ἰστησι τὴν διάρροισαν viii. 26, 1. στή ἡ κοιλία, adstricta nit alvus vii. 12, 1. ἰστώντες ἤσστιν ὄν, ponderantes viii. 6, 3
 ἰστοί κηρίων ix. 40, 8. 41, 6. v. l.^c
 ἴσχει et ἔχει pro eodem iv. 2, 29
 ἰσχία non habent quadrupedes et aves: homo ea habet admodum carnosa, ut etiam femora ii. 1, 28, 29. ἰσχίον avibus quale ii. 12, 2. τὰ ἰσχία ἐφέλκει, de equo ægr. viii. 24, 5. ἰσχίον in dolore venæ secari quæ soleant iii. 3, 1
 ἰνυξ qualis avicula ii. 12, 4
 ἰχθυοφαγοῦσα ζῆ ix. 14, 4
 ἰχθυωδῶς, more piscium iv. 9, 10
 ἰχνη τρόπων viii. 1, 1
 ἰχῶρ, humida animalis pars i. 1, 11. iii. 2, 1. ἰχῶρ τί iii. 9, 12.
 ἰχῶρες ὑδαρεῖς ὑπωχροί vii. 9, 2.
 ἐξ ἰχώρων πεττομένου αἵμα γίνεται iii. 19, 9. ἰχωροειδὲς αἷμα iii. 19, 8. ἰχωρώδης ὑγρότης vii. 7, 3
 K.
 Καθαμμίζειν ix. 37, 5. vise καταμμίζειν.
 καθαπερανεῖ iv. 2, 16
 καθεκτικὰς ὧν λαμβάνουσι x. 3, 3
 καθιᾶσι τὰ δίκτυα iv. 8, 12
 καθιζάνουσα ἐπὶ τῶν— viii. 3, 14.
 καθίζονται, sedeant ix. 10, 2
 καθορᾶν τὰ πόρρω ix. 10, 1
 καιροὶ τῇ ἐργασίᾳ διττοὶ εἰσι ix. 40, 47

κακαβίζοντες πέρδικες	iv. 9, 18	καρούσθαι ὑπὸ βρωτῆς	viii. 20, 1
κακόβιοι ὄρνιθες	ix. 17, 2	καρπός	i. 15, 4
κακοθνεῖν τὰ πρήβατα	vi. 19, 7	καρποφάγα	i. 1, 26
κακοπετῆς ὄρνις	ix. 15, 3	κάρφος περιβάλλεσθαι	vi. 2, 20
κακόποδες	i. 1, 21	καρχαρόδοντα τίνα	ii. 1, 51
κακόπτερος ὄρνις	ix. 22, 2. 23, 1	καθ' ἓνα, singulatim	ix. 34, 6
κακουργεῖ τὰ σμήνη	ix. 6, 11.	καταβραθῆναι ὑπὸ—	ix. 48, 3
κουργεῖ τὰ κηρία	ix. 40, 28	καταγνύουσα, frangens	viii. 5, 3
καλαμάδῃ	v. 18, 10. vi. 14, 2	κατάδηλος γίνεται	v. 5, 9
κάλαρις avis, infestatur ab ægolio et cæteris unguibus	ix. 1, 17	καταδύνουσιν εἰς—	vi. 15, 9. κατα- δύεται εἰς— ix. 37, 7
†καλίδρις avis	viii. 3, 13. v. 1. ¹	κατακολυμβᾶν	vi. 2, 20
καλινδύνται ἐν τῇ γῇ	ix. 6, 5.	κατακτὸν, οὐ φλαστὸν	iv. 1, 4
καλινδεῖται πρὸς τὴν κόινιν	ix. 7, 2	κατακώχμαι γίνονται τῷ πάθει	vi. 18, 12
κάλλαιον in gall. gen.	ix. 49, 2.	καταμένους	viii. 12, 11
50, 2		καταμήνια, menstrua	iii. 19, 11.
καλλίχοιροι ὄες	vi. 18, 29	τὰ καταμήνια ῥήγνυται	vii. 2, 3.
καλλύντρον ἄνθος	v. 21, 1	τὰ καταμήνια καταρρήγνυται	vii. 1, 6.
ἐν κάλυκι ἄνθη ἔχει	v. 22, 8	τὰ καταμήνια φοιτᾷ	vii. 2, 1.
καρηλῆτης	ix. 47, 1	τὰ καταμήνια ὁρμᾷ	vii. 2, 3
κάμνουσι ταύτην τὴν νόσον	viii. 24, 1.	†καταμμίζουσιν αὐτοὺς	ix. 37, 5. qui- dam scribunt [quod in hac ed. legitur] καταμμίζουσιν.
κάμνουσι νοσήμασι τρισί	viii. 21,	καταμόνας	ix. 43, 2
1. 22, 1. sic	24, 2. 26, 1	κατανοεῖν, animadvertere	iv. 8, 12.
κάμποι, erucæ	v. 19, 5, 10	κατανοεῖ τοῦτο ποιῶντα τὸν—	ix. 6, 10
καμπὴ τῶν δακτύλων	ii. 1, 26.	καταπίνει, deglutit	viii. 5, 5.
καμπυλῆτα ἔχει	i. 9, 1	πίνει λίθους	viii. 26, 1
κάναβοι γραφόμενοι	iii. 5, 3	καταπλάττουσιν ἐαυτοὺς πηλῷ	ix. 6, 5
καίθοι ὀφθαλμοῦ	i. 8, 2	†καταπνεύσαι τὸν αἶρα	v. 5, 13.
κακνιζόμενος φεύγει	viii. 27, 2	†καταπνευσθῇ τοῦ ἄρρενος	vi. 2, 21.
καπρῶν quid	vi. 18, 17	v. 1. ^o	
καπρία, suum ab inguine destillans virus	vi. 18, 10.	καταρράκτης, avis	ix. 12, 3.
ἐκβάλλειν	vi. 18, 26.	cataractæ gula	ii. 17, 31
καπρία in suis ubi sita, et quomodo exsecetur	ix. 50, 7, 8	καταρρήγνυται τὰ καταμήνια	vii. 1, 6
καπρίζειν, verrem appetere	vi. 18, 10	κατασιγάζειν τὴν θήλειαν	ix. 8, 10
κάπρος, verres	v. 14, 19. vi. 18, 28.	κατασκελετεύεσθαι	x. 3, 15
ix. 50, 4.	κάπρος, piscis	καταστεγάζειν χόρτῳ	viii. 20, 4
8. iv. 9, 5		κατάστεγοι νεοττίαι	ix. 14, 3
καπτούσας τὸ ὕδωρ	viii. 3, 10	κατάστικτος ὄρνις	viii. 3, 9.
παραβοειδῇ	iv. 2, 21	στιγμένα φά	vi. 2, 3
καρβατίναις ἐπαδύνει	ii. 1, 27	κατατείνας τρέχει, contento cursu fertur	ix. 44, 4.
καρμβαροῦντας ὑπὸ ψόφου	iv. 8, 11, 16, 24	sic κατατετα- μένον δρόμημα ibid.	
καρίδες, squillæ	iv. 2, 1, 2.	καταφερομένου τοῦ ἡλίου	ix. 39, 5
καρίδιον	v. 15, 15		
καρκίνιον ostr.	iv. 4, 27, 33		

- καταφύσσει τὸν θάλαν v. 12, 1. sed adnotat Gesn. expungendum esse τὸν θάλαν, ex Athenæo et Plinio.
- κατεδεδεσμένα viii. 28, 10
κατελεεῖν, commiserari ix. 48, 3
κατεργάζεσθαι τὴν κόπρον quid dicatur v. 19, 19
κατέχεσθαι, pro κάτοχον γίνεσθαι, numine corripī viii. 24, 4
κατηφεῖν et κατωπιᾶν ibid.
κατίσχει, occupat ix. 40, 45
κατορθοῦσι τὰ κηρία ix. 40, 32
κατωπιᾶν et κατηφεῖν viii. 24, 4
καυλόν, piscium cibus viii. 2, 29
καυλὸς τῆς κύστεως i. 17, 17, 18.
καυλὸς σαρκώδης iii. 1, 20
κάψει πίνειν viii. 6, 1
κεγχραμῖς, granum milii v. 17, 4
κεκρύφαλος, venter qualis, et unde dictus ii. 17, 9. κεκρύφαλοι πλεκτοί ibid.
κελεός, λαεδῶ [†λυβυῶ] amicus ix. 1, 27. (at ix. 1, 16. ubi κελεός inimicus λυβυῶ dicitur, Gesnerus legit κοιλός, picus viridis) κελεοῦ sedes ix. 1, 27. vise †κολεός.
κέλυφος iii. 1, 16. κέλυφος σκληρόν v. 19, 5. κέλυφος φού vi. 14, 7.
κέλυφος τὸ περὶ τὰς γενέσεις viii. 17, 5. τὸ κέλυφος ἐκδύνειν v. 17, 10. τὰ κελύφια τῶν καρκίνων ix. 37, 21
κεντροῦτοι κηφήνες qui ix. 40, 17
κέπφος, avis maritima viii. 3, 14.
κέπφω captura, et qualis eorum caro ix. 35.
κεραῖαι ἀστραγάλων ii. 1, 34. κεραῖαι πρὸ τῶν ὀφθ. καὶ κεράτια μικρά iv. 2, 10. κεραῖας ante oculos habent etiam insecta quædam iv. 7, 9
†κέρατα ὑστέρας iii. 1, 22. κέρατα μακρά [†μικρά] iv. 2, 15. κερατώδη ζῷα viii. 28, 6
κέρβιος, qualis avis ix. 17, 2
κερκίδας ἐκτέμνει viii. 5, 8
κερκοφόρα σελάχη v. 5, 1. κερκοφόροι ἰχθύς i. 5, 8
κεφαλὴ μαλακίων an recte nomin. iv. 1, 7
κέφαλος, capito, mugilis species v. 11, 3. vise Capito in Lat. ind.
κηρία triplicia ix. 40, 7. κηρίων οἰκοδόμησις ix. 40, 6. κηρίον, ἐξ ἁνθῶν v. 22, 5
κηρίζοντα ζῷα v. 15, 3, 13. Plin. lib. 9. c. 36. vertit Lentorem cujusdam ceræ salivantia.
κηρισποῖά ἔντομα, eorumque novem genera ix. 40, 1, 2
κήρυθος quid ix. 40, 5. simile quid σανδαράκη ix. 40, 36
κήρυκες, τραχυόστρακον iv. 4, 6. carnem intus conditam habent iv. 4, 2. κηρύκων ἑλῆξ iv. 1, 18. lingua iv. 4, 15. generatio v. 15, 12. partus v. 12, 3. latitatio viii. 13, 15, 16. κήρυκες cancellos sibi assumunt custodes et socios v. 15, 22. quamdiu vivant v. 15, 13. Plin. lib. 9. c. 36. κήρυκας vertit murices: itidemque Glossæ veteres. κηρυκάδης iv. 2, 28
κήρυλος, avis maritima viii. 3, 14
κήρυσις πόθεν γίνεται v. 22, 5, 6
†κήτος v.l.x. pro κίτος i. 5, 9. τὰ κητώδη, cetacea i. 5, 1
κηρήνια, τὰ κηρήνων κηρία ix. 40, 7
κίγκλος, qualis avis viii. 3, 13. ix. 12, 1
κίθαρος piscis ii. 17, 26
κινητικὰ ζῷα viii. 2, 16. oppos. ἀκίνητίζοντα viii. 2, 14
κιναβάρινον χρῶμα ii. 1, 53
κίρκος, accip. spec. ix. 36, 1. infestat vulpem ix. 1, 19. κίρκου λεπάργου ix. 49 B, 9
κισσοῦν in gravidis quid vii. 4, 6.
κίχλη, vise Turdus.
κίων τοῦ στόματος i. 11, 12
κλεῖς corporis humani iii. 7, 5
κλειδες ibid. v.l.^c
κληματιδες v. 18, 10
κλήρος, vermis apum alveos infestans viii. 27, 2. ix. 40, 45
κνήθεσθαι εἰς ἀκάνθας ix. 1, 18

- κτησῶν νόσημα vi. 28, 3
 κτῖσαι tactu mordent ix. 37, 8
 †κτῖσαι ibid.
 κτιζόμενα οὐκ αἰσθάνεται vii. 10, 8
 κτῖπες mel procul sentiunt iv. 8, 26. κνιπολόγος, avis viii. 3, 9. *vise et σκνιπ.*
 κεντισσόμενον δέλεαρ iv. 8, 23
 κνόμενοι αὐτὰ πρὸς— ix. 5, 8
 κέβαλος καὶ μιμητής viii. 12, 12
 κόγγρος pro γόγγρος i. 5, 7
 κοκκύδουσι: de gallinaceo genere ix. 49, 2, 3. 50, 2
 κολάπτει τὰ ἔλκη ix. 1, 18. *vise et τύπτειν.*
 †κόλαρις avis, infestatur ab ægolio et ceteris uncunguibz ix. 1, 17. v. l. o
 †κολεός seu κολός, avis inimica creci ix. 1, 20. inimica libyo ix. 1, 16. κολός qualis avis viii. 3, 8
 ἐν κολεῷ τὸ πτερὸν ἔχοντα iv. 7, 1.
 κολεόπτερα τίνα i. 5, 12. κολεόπτερον generatio v. 20, 2. κολεόπτερον exuvium viii. 17, 8
 κολεραὶ οἷες oppositæ ταῖς λασαῖς viii. 10, 5
 κολλᾶι, pisces gregales ix. 2, 1. æstatem ubi, et ubi hiemem degant viii. 13, 6. quando capiantur, et quando optimi viii. 13, 13. pariunt quotannis semel v. 9, 4. v. l. o. Gaza Latine monedulas vocat: quod Gesnerus non probat: præsertim cum Plinius quoque Græcam vocem retineat.
 κολλός: *vise* κολεός.
 κόλλα, glutinum iii. 11, 2
 κολοκύνθη, in ovium pab. viii. 10, 2
 †κολοκύνθη ibid. v. l. p
 κολποῦται ὁ ὕμην iii. 1, 24
 οἱ κολυμβηταί, ὅταν εἰς βυθὸν ἑαυτοὺς ἀφῶσι ix. 48, 6
 κολυμβίς qualis avis i. 1, 14. viii. 3, 15
 κομμιώδη καὶ γλίσχρα ix. 41, 16
 κόμμως: *vise* κώνυσις.—
 κόνδυλος i. 15, 3
 κονιῶνται, calce inducunt viii. 2, 34
 κόνιδες, lendes v. 1, 9. 31, 1
 κόνις ix. 40, 6
 κονίσθαι aves solent contra pediculos v. 31, 5. κονιστικοὶ ὄρνιθες ix. 49 B, 10. κονίστραν ποιεῖν ix. 8, 1
 κονύζης ὁσμή iv. 8, 28
 κοπιᾶσαι, ægrotare viii. 26, 2
 κόπτουσι τοῖς στόμασι, tundunt oribus v. 5, 10. *vise et τύπτειν.*
 κορακίς κολοῖς ix. 24
 κορακοειδὲς ὄρνιθες i. 1, 30
 κορδύλος, quadrupes amphibion viii. 2, 10. et pedibus et cauda natat i. 5, 10. in coenosis aquis degit i. 1, 15. ubi *vise* Adnot. Sylb.
 κόρη ὀφθαλμοῦ i. 8, 2. iv. 8, 3
 κορύδαλος purgat se pulveratione ix. 49 B, 10. κορυδαλὸν γένη δύο ix. 25
 †κορυδαλός ibid.
 κόρυδες seu κόρυδοι vi. 1, 5. κορυδου sedes ix. 8, 12. κορυδου latitatio viii. 16, 2. κορυδου in nido parit cuculus ix. 29, 1. κόρυδος infestat ardeam ix. 1, 24. κόρυδος σχοινίῳ amicus ix. 1, 27. κορύδωνες et παικιλίδες, bellum inter se gerunt ix. 1, 13
 κορυφή, in capite i. 7, 2, 4
 κόττοι pisciculi iv. 8, 16
 κοτυληδὼν femoris i. 13, 2. iii. 7, 7.
 κοτυληδῶνες in malaciorum pedibus iv. 1, 9. κοτυληδῶνες τῆς ὑστέραις iii. 1, 31. vii. 8, 1
 κολεόπτερα: *vise* κολεόπτερα.
 κοχλῖαι καὶ κόχλοι iv. 4, 1. cetera *vise* in Latino indice.
 τῶν κόχλων τὸ γένος iv. 1, 4. κόχλοι carnem intus conditam habent iv. 4, 1. κόχλοις quibusdam insunt animalcula parvis astacis similia iv. 4, 35. κόχλων intestina iv. 4, 20
 κράγγη, squillarum species iv. 2, 6, 8. eædem κράγγονες seu κραγγόνες iv. 2, 2

- κεκράγασι, clamant ix. 8, 6
 κράμβη nominatur a quibusdam ἢ
 βράφανος v. 19, 5
 κραντήρες ἰδόντες ii. 4
 κράστις, gramen viii. 8, 1
 †κράσις, farrago ibid.
 κρατεῖν, obtinere, vincere vi. 37, 3.
 κρατῶσι τῆς ταχυτήτος, celeritatem superant vi. 37, 4
 δ κρατιστεύων, victor ix. 8, 7
 κραῦρα, seu κραῦρᾶν, suum morbus viii. 21, 2. κραῦρος, boum morb. viii. 23, 1. κραυρᾶν in bobus idem quod in hominibus πυρέσσειν viii. 23, 2
 τὰ κρέα, carnes viii. 10, 5
 κρεμανύνουσιν ἐν— ix. 6, 4. κρέμωνται ἐξ ἀλλήλων ix. 40, 58
 κριθίας, morb. eq. viii. 24, 4. rectius κριθῶν vel κριθιασίς.
 κρῖκος χαλκοῦς ii. 11, 10
 κριμνὰ λεαίνειν ii. 5
 κρινεταί ὡς τέρατα, habentur pro portentis ii. 17, 5
 κρόκας ἐμβάλλει ix. 39, 3
 κρόταφος τί i. 11, 5
 κρότωναες, ricini v. 31, 6. κροτῶνων generatio v. 19, 18
 †κτένεσι pro κτεσί v. 15, 18. v. 11
 κύναος qualis avis ix. 21. κυανοῦς ὄλος ibid. κυανοῦς αὐχρὴν viii. 3, 5. κυανοῦν χρῶμα vi. 12, 3
 κύημα, foetus i. 5, 3
 κήσεις, uteri gest. vii. 5, 1
 κύσκεται, grvida fit v. 11, 4. sic vi. 2, 21. x. 3, 14
 κύκλῳ αὐτῶν, circum eos ix. 37, 10
 κυκλώπιον, oculi pars iv. 8, 3
 κυλίσουσι κόπρον v. 19, 18
 κυμαίνειν τῇ πορείᾳ v. 19, 9
 κυματιζόμεναι ix. 37, 24
 κύμινδις Ionica lingua dicitur ἢ χαλκίς ix. 12, 5. raro visitur ix. 32, 6. Plin. l. 10. c. 8, nocturnus accipiter, cymindis vocatur.
 κυνάγκη, canum morbus viii. 22, 2
 κυνάκανθα v. 19, 22
 κυνεία κοιλία i. 16, 17. κύειν γάλα vi. 20, 6
 κυνέηκτα ἔλκη ix. 44, 8
 κυνέδοντες ii. 3, 1
 κυνοειδέστερα πρόσωπα ii. 8, 1
 κυνοραΐσται v. 31, 6
 †κυνοραΐσται ibid.
 κυνόσουσα φά vi. 2, 13
 †κυνόσουρα ibid. v. 12
 κύοντες, gravidi viii. 30, 7. κυῶντες ix. 2, 1. κυόμενα γόνυ φά vi. 2, 15
 κύουσι κνήματα πολλά v. 11, 4.
 item κύουσιν ἀλλήλας, osculantur se invicem vi. 2, 24
 τὰ κυρτά τῶν σκελῶν i. 15, 12
 κύρτος, passa iv. 8, 22, 23. viii. 20, 5. κύρτῃ θηρεύουσι τοὺς ἰχθύς viii. 20, 4
 κύτος τὸ ἀπ' αὐχένος μέχρις αἰδοῖν i. 7, 1. κύτος τὸ περὶ τὴν κοιλίαν iv. 7, 2. κύτος τὸ περιέχον τὰ ἐντός iv. 1, 7. ἐπὶ κύτος νείν i. 5, 9
 κύτταρος apum v. 22, 9. ix. 40, 17.
 κύτταροι crabronum et vesparum v. 19, 8. sic v. 23. κύτταροι κηφῆων ix. 40, 17, 18
 κύφαι, seu κυφαὶ καρίδες iv. 2, 2, 5, 7, 8. κύφων καριδίων γένεσις v. 17, 8
 κύραμος, coturnicum in migratione comes et excitator viii. 12, 11
 κύφελλοι seu κύφελoi dicuntur a nonnullis οἱ ἀποδες ix. 30, 1.
 κυφέλλιδες ἐκ πηλοῦ ibid. τὸ κυφέλιον, alveus apum ix. 40, 55.
 †κυφέλλον ibid. v. 11.
 κῶα, talorum spec. ii. 1, 34
 †κῶα ibid. v. 11.
 κωβίδος, gobio, quare in Lat. ind. κωβῆτις ἀφύη vi. 15, 9
 κώδια προβάτων viii. 10, 5
 κωκάλια, ostr. iv. 4, 2
 κωλῆνες qualia ossa iii. 7, 7. κωλῆνας quæ non habeant iii. 7, 13
 κῶλον, de toto brachii membro i. 15, 3. κῶλον, de toto cruris membro i. 15, 5
 κωλώτης, infestat asinum ix. 1, 23

†*κάνουσιν* (vel potius *κάνησις*) quid
ix. 40, 6. apud Plinium est
κόμμως.

κασιλία ζῆα i. 1, 29
καφότης, inobedientia: *νισε εὐ-*
κοος.

Δ.

εἰς Λάβδα σχίζονται iii. 4, 6. †*λάμβδα*
ibid. v. 1.^d

λάβδραι χρήται τῇ βρώσει viii. 5, 5

λαβυρινθώδης ii. 1, 33

λάβρος, libidinosus vi. 21, 2. 29, 7.

λαγνίστατον ζῆον vi. 22, 2. †*λα-*
γνέστατον *ibid.* *λαγνεία*, coitus,
seu libidinis expletio vi. 21, 2

λαγών, ilia i. 13, 1

λαγώς, lepores ix. 32, 12. *λαγω-*
φόνος ἀτός ix. 32, 2

λαεδός νισε †*λιβυός* ix. 1, 27

λαίμαργος ἰχθύς viii. 2, 27

λάλα ζῆα †i. 1, 29. v. 1.^a. *λαλίστερα*
ἀρνίθια iv. 9, 14

λαμβάνουσι τὰς πλείστας ναυτίαι vii.
4, 4

λαμπτήρος δέρμα iv. 5, 8

λαθάνεμος ὄρα v. 8, 9

†*λανθάνεμος* *ibid.* v. 1.^l

λάπτοντα πίνει viii. 6, 1

λάρου seu *gaviæ gula* ii. 17, 31.

λάρος quando et ubi pariat v.
9, 1. inimicus *brentho* et *harpæ*

ix. 1, 16. *λάρου* genera duo,
eorundemque victus viii. 3, 14.

λάρου color, et victus viii. 3, 13

λάρυγξ, guttur i. 12, 1. et ii. 1, 20.

λάρυγξ et *φάρυγξ* pro eodem iv.
9, 1, 2

λάταξ, animal pedestre aquaticum

i. 1, 14. *λάταξ* quadrupes a-
quatica, ejusque forma, pilus,

dentes, morsus, victus viii.
5, 8

λειώνια ἀράχαι v. 27, 3

οἱ *λεῖοι* ἱέρακες ix. 36, 1

λειοβάτου fel ii. 15, 12.

λειόστρακα iv. 4, 6

λειοτριχὴν ποιεῖ viii. 8, 1

λεκίθους ἔχει δύο vi. 3, 18

λέληκε pro *λακεῖ* ix. 32, 3

λεπάδων caput iv. 5, 5. *λεπὰς*, in
superficie carnosus est iv. 4,

3. *λεπάδων* generatio v. 15,

16. migratio v. 16, 2. *pastus*

iv. 4, 8. et viii. 2, 16. *λεπὰς*

ἀγρία iv. 4, 26

λεπίδας τίνα ἔχει iii. 10, 1. eadem
λεπιδωτὰ passim.

†*λέπρα* v. 28, 4. v. 1.^r

λεπτότριχοι iii. 11, 10

λεπτόχειλα ὄστρεα iv. 4, 7

λεπύρια v. 15, 2. *λεπυρώδη* v. 15, 4

λευκερωδής viii. 3, 12. idem *λευκός*
ἐρωδής ix. 1, 23

λεύκη, vitiligo alba iii. 11, 6

ὁ *λέων* τίκτει vi. 31, 1, 2

τὸ *λήϊον* τοῦ σίτου ix. 6, 8

[†*λιβυός*] *λαεδός* *κελεῶ* amicus ix.
1, 27. *λιβυός* [†*καλιῶ*] *κελεῶ* (seu

pico viridi) inimicus ix. 1, 16.
†*λιβυοῦ* sedes ix. 1, 27

λυγυρὰ φωνή ix. 17, 2

λιμνοθάλατται viii. 13, 5

λιμνόστρεα iv. 4, 6. *λιμνόστρεα*, πα-
χυχειλή [†*παχύχειλα* v. 1.^a] iv.

4, 7. *λιμνοστρείς* quoque can-
celli sunt custodes et socii v.

15, 18. *λιμνοστρέων* generatio
v. 15, 14

λιπαρότης ἐλαιώδης iii. 20, 11

λίσσωμα τριχῶν i. 7, 4

λίσσωσις τριχῶν *ibid.*

λοχνότατοι οἱ ὄφεις viii. 4, 1

λοβός ὠτός i. 11, 1

λόγου χάριν, verbi gratia ii. 1, 36

λοπὰς ad cap. vesp. ix. 40, 56

†*λοῦνται* pro *λούονται* ix. 49 B, 10.
v. 1.^{x & y}

λοῦσται *ibid.*

λοφιδὸν ἔχοντα ii. 1, 19. vi. 32, 1.

λοφιδὰ ὠός viii. 21, 5

λόφον ἔχοντα, cristata i. 1, 7. *λόφον*
ἔχοντες ὀρνιθες ii. 12, 11

λόφουρα i. 6, 7. *λοφούρων* genitalia

i. 13, 4. τὸ *λοφούρων* γένος caput
parvum, mandibulas vero longas

habet i. 16, 4. *λοφούρα* [†*λοφού-*
ρια] superiore tantum corporis

parte fiunt majora ii. 1, 49

λεχέται: de ave ix. 14, 4. λεχία,
de columbis ix. 7, 4. λεχίων
καθαρὸν vi. 18, 21
λύκος, phalang. spec. ix. 39, 1, 2.
λύκος, monedulæ species ix. 24
λυκόβρωτα πρόβατα viii. 10, 5
λυκώδης τῷ χρώματι vi. 32, 1
λυπρὰ γῆ v. 28, 4. †λέπρα ibid. v. 1.
†λύσσωμα τριχῶν i. 7, 4. †λύσσωσις
τριχῶν ibid. vise Not. Sylb.
λύττα, canum morbus viii. 22, 1.
λυττᾶν, de equo lymphato viii.
24, 4

M.

Μαδάρὰ σάφξ iv. 6, 9
μαδονγένειοι iii. 11, 3
μαθητικώτερον, docilius ix. 1, 3.
†μαθηματικώτερον ibid.
μαθήσεως καὶ διδασκαλίας κοινωνοῦντα
ζῷα ix. 1, 2
μαῖαι, cancr. gen. iv. 2, 3. oculos
ubi habeant iv. 3, 3. testam
exuunt viii. 17, 11
μαймаκτηριῶν mensis v. 14, 25. vi.
29, 2. vii. 11, 4
μαινίδες, pisces gregales ix. 2, 1.
omnium piscium foecundissimæ
iv. 17, 9. colorem pro anni
tempore mutant viii. 30, 5.
optimæ quando viii. 30, 3, 5.
μαινίδων partus iv. 17, 8. μαινίς
mas a foemina quid differat viii.
30, 3. e mænidibus nascuntur
etiam apuæ vi. 15, 10. μαινίδια
μικρά vi. 15, 2. Gaza μαινίδας
vertit haleces, et μαινίδια hale-
culas: cum halec potius ge-
neris sit nomen: ut adnotat
Gesn. 39, 51. Plinio menæ
sunt lib. 9. c. 26.
μακραίχενες ὄρνιθες viii. 6, 1
μακρόκεντρον iv. 7, 7
μακρόκερκοι ζῖες viii. 10, 5
μακροσκελὴ ζῷα ix. 50, 12
μαλάκια i. 6, 2. μαλάκια quæ iv.
1, 2. μαλάκια sensus omnes
habent iv. 8, 25: voce ac sono
carent iv. 9, 4. ut dormiant iv.
10, 11. μαλακίων partes exte-

riores quæ iv. 1, 7. victus viii.
2, 20, 29. μαλάκια optima
quando viii. 30, 2. μαλάκια
foeminei generis a maribus ut
differant iv. 1, 23. μαλακίον
coitus v. 6, 1. generatio v. 18,
1. partus v. 12, 1. vi. 13, 6.
μαλάκια in Ponto pauca viii.
28, 4
μαλακίζεσθαι, languescere viii. 26, 1
μαλακοκρανὺς, qualis avis ix. 22, 2
μαλακὸν ἦθος ix. 1, 3
μαλακίστρακοι καρκῖνοι viii. 17, 11.
μαλακόστρακα ζῷα i. 6, 2. μαλα-
κόστρακα quæ iv. 1, 3. μαλα-
κόστρακα sensus omnes habent
iv. 8, 25. voce ac sono carent
iv. 9, 4. ut dormiant iv. 10,
11. optima quando viii. 30, 1.
μαλακοστράκων genera quot iv.
2, 1. generatio v. 17, 1. coitus
et partus v. 7, 1. viii. 30, 1.
incubatio v. 18, 9. victus viii.
2, 18. latitatio viii. 15, 7
μάλιστα μὲν—οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ—ix.
32, 9
†μᾶλλον θᾶπτον, citius vi. 24, 4.
v. 1.
μαρῖνοι, piscium species vi. 17, 2
μαρῖς, seu μάρης, mensura cotyla-
rum sex viii. 9, 1
μασᾶσθαι: vise τιθασσός.
μαστοί, mammæ i. 12, 2. μαστοειῆ
iv. 4, 19. passim etiam μαστοί,
nullo signif. discrim.
μασχάλη, axilla, ala i. 14, 2
μάχας ποιοῦνται θαυμαστάς vi. 18, 3
μάχμοι πρὸς ἀλλήλας εἰσὶ, pro μά-
χεσθαι εἰώθασι πρὸς—ix. 12, 6
μάχονται χωρίζειν, totis viribus an-
nituntur ut separent v. 19,
19
μεγαλόπους ὄρνις ix. 21
Μεγαροῦ v. 19, 17
τὴν μέθοδον ποιεῖσθαι i. 6, 9
τὸ μεθύριον αὐτῶν viii. 1, 5
μελαγκόρυφος, avis verm. vict. viii.
3, 5. autumnno dicitur σκαλὶς
seu ficedula ix. 49 B, 4, 5.

- μασοφύεις i. 13, 1
 μασόχροα ἡά i. 5, 5. τῶν μασοχρόων
 iii. 12, 1
 † μανόνυξ πούς iv. 2, 9. usitatus
 contractum μάνυξ.
 μανῶτις φωνή ix. 40, 30
 μορφὸς ἀετὸς Homeri ix. 32, 2
 μόσχοι, vituli tenelli ix. 50, 6. ἐκ
 μόσχου μέλι κάλλιον ix. 40, 48
 μαστυχίων mensis v. 11, 1
 μυγαλῆς δῆγματα viii. 24, 6
 μυγμός: vise μύζειν.
 μυδες: vise ἐμύς.
 μυελώδης ὑγρότης iii. 8, 2
 μύες ostracei generis iv. 4, 4. v.
 15, 13. μύες, λεύστρακον iv. 4,
 6. μύες, λεπτόχειλον iv. 4, 7.
 μύες πυελώδεις v. 15, 17
 † μύες ibidd.
 μύζει δ δελφίς iv. 9, 8. viii. 2, 6.
 idem μυγμὸν ποιεῖ ix. 37, 12
 † μύζων, seu μύζων, mugilis species
 v. 11, 3
 μυκτήρ, nasus seu nares i. 12, 8.
 15, 13. μυκτήρ ἐλέφαντος ii. 1, 6.
 μυκτήρ loliginis et sepiæ v. 6, 4
 μύλη, τοῦ σκέλους i. 15, 5. μύλη,
 foetura vana x. 7, 2
 μύζινος: vise μύρινος.
 μυελώδης ὑγρότης iii. 5, 6. μυελώδης
 γλισχροτής iii. 11, 2. vii. 4, 21
 μύζωνες, pisces gregales † ix. 2, 1.
 quamdiu ferant uterum iv. 17,
 3
 οἱ μυοθήραι ὄφεις ix. 6, 9
 μύουσι βλεφαρίδι τῇ κάτω ii. 12,
 7, 8
 μύρινος seu μύζινος quibus lædatur
 viii. 19, 5
 μυρμηκίαι, formicarum sedes iv. 8,
 27
 † μυστικήτος iii. 12, 5
 μῦς τὸ κῆτος pilos suillies similes in
 ore pro dentibus habet ibid.
 μύτις malac. gen. iv. 1, 19. μύτιν
 ἢ μήκωνα iv. 2, 22. μύτιδος situs
 iv. 1, 20. μύτιδι ὅμοιος χυμός iv.
 2, 22. in apum opere μύτις ix.
 40, 10
 ἐν μυχῇ τοῦ σπέρματος ix. 40, 44
 μυωπία, murium cavernæ vi. 37,
 3. sic et Hesych.
 μύων aculeum a fronte habet i. 5,
 13. μύων lingua iv. 4, 15. 7,
 6. generatio v. 19, 21. victus
 viii. 11, 1. interitus v. 20, 5
 μακοῦ καὶ εἶρωνος σημεῖα i. 9, 1
 † μῶμου ibid.
 μῶνυξ πούς iv. 2, 9
 μῶνυξ ii. 1, 31. μῶνυχες ibid. μῶ-
 νυχα, τὰ ἀσχιδῶν ibidd. μῶνυχον
 καὶ δίκερων ii. 1, 32. † item sine
 contractione μῶνυξ iv. 2, 9.
 v. 1.
 μεμωραμέναι ix. 3, 3. † μεμωραμέναι,
 pro μεμωραμέναι ibid. v. 1.
 μωρολογίας σημεῖον i. 11, 5
 N.
 Νάισοι i. 5, 7. pro νέουσι.
 νάνοι, pumiliones vi. 24, 2
 νάρκη μελῶν iii. 5, 7. νάρκη, πλατὺ
 σέλαχος ii. 13, 6
 ναυτία, nausea vii. 4, 4
 † ναυτικός, polypti species iv. 1, 28.
 v. 1.
 ναυτίλλεται τῷ δοτράκῳ ix. 37, 29.
 † ναυτίλλεται ibid.
 ναυτίλος, polypti spec. iv. 1, 28.
 ναυτίλου πολύποδος sollertia ix. 37,
 29
 νεανικὴ βροντή viii. 20, 1. νεανικὸν
 νόσημα viii. 20, 2
 νεαρὸς, vise πρόσφατος.
 νεβρίαι γαλεὶ nominantur a qui-
 busdam σκύλια vi. 10, 10
 νεβροφόνος ἀετὸς ix. 32, 1
 νεῖ, natat i. 5, 8. iv. 1, 12. νέουσι,
 natant iv. 1, 9. νέαντι, natanti
 iv. 1, 12
 νεκύδαλος v. 19, 10
 νέμεται τοὺς τόπους ἐν οἷς—ix. 37,
 14. νέμονται τὴν ἰλύν viii. 2, 26
 νεόφακτον αἶμα vii. 1, 6
 νεοττοί, de pullis testudinis v. 33,
 3. νεόττια iv. 9, 15. ix. 29, 3
 νεοτίδες ἀλεκτορίδων, pullastræ vi.
 2, 19. † pro eodem νεοτίδες v.
 2, 4. v. 1.

- νεοττεύειν, nidificare vi. 1, 6, 7. ix. 8, 12. 9, 3. sic νεοττεύει ἐπὶ πέτραις vi. 5, 1. νεοττεύειν, de piscibus viii. 15, 3. νεοττεύσεις ποιῆσθαι, nidificare vi. 1, 6. νεοττία, nidus vi. 1, 5. 5, 1. sic νεοττίαν ποιοῦνται, nidificant vi. 1, 6, 7. 7, 4. [† νεοττία ibidd.] item sine diphthongo τῆς νεοττίας εἰσόδος ix. 7, 4. ἐκ τῆς νεοττίας ἐξάγειν ix. 7, 5. τὴν νεοττίαν ποιεῖσθαι v. 8, 10. ix. 8, 1
- νευρώδης φλέψ iii. 3, 13
τὴν νεῦσιν ποιῶν ἐπὶ— v. 6, 4. νευστικά, natatilia i. 1, 19. νευστικός ὄρνις viii. 3, 15
νεφροειδῆ περὶ νεφροῦς vi. 22, 16. νεφροειδὴς καρδιά ii. 17, 22
νήμεμος τόπος vi. 13, 8
νηρεῖται, ostr. gen. iv. 4, 31. auditu et olfactu pollent iv. 8, 33. quomodo adhæreant iv. 4, 33. cancellum sibi socium et custodem assumunt v. 15, 22. νηρεϊτῶν generatio v. 15, 16. † νηρεῖται ibidd.
- νητοφόνος ἀετός ix. 32, 2
τὴν νημὴν ποιοῦσι, pro νέμονται, pas-
cuntur viii. 10, 1
- νομὸς apum ix. 40, 59
νοσερὰ σώματα vii. 1, 12
νοσηματικά iii. 19, 11
νότια, humiditas v. 19, 3. νότιαι pro νοτῖαι, humiditates v. 9, 3. ταῖς νότιαις, austrinis temporibus viii. 12, 10. item sine articulo, νοτῖαις vi. 19, 4
† ταῖς νύκταις pro τῆς νυκτός ix. 38, 2
νυκτερινοὶ ὄρνιθες viii. 3, 2
νυκτερόβια ζῷα i. 1, 28
νυκτικόραξ viii. 3, 2. νυκτικόρακες appendices ii. 17, 34. νυκτικόρακες prædari quando soleant ix. 34, 1. νυκτικόραξ a quibusdam dicitur ὁ ὠτός viii. 12, 12
νυκτινόμος ὄρνις ix. 17, 2
νύμφαι τί v. 19, 8. νύμφαι crabr. et vesparum v. 23, 3
- νυμφίαν, morb. eq. viii. 24, 4
νυθὴς κίνησις ii. 11, 7
νῶτον, dorsum i. 14, 2. νωτιαία ἀκανθα iii. 2, 6, 7. νωτιαῖος μυελός iii. 2, 13
- Ξ.
Ξενικός ὄρνις, peregr. avis ix. 16, 2
ἡ ξηρά, sc. γῆ v. 10, 3
ξηροβατικά ζῷα vi. 2, 2
† ξηροβιωτικά ibid. v. l.º
ξίφος sepis iv. 1, 21
† ξύεσθαι εἰς τὰς ἀκάνθας ix. 1, 18.
ξύμενοι πρὸς τὰ δένδρα, affricantes se arboribus vi. 28, 3
ξύλοκοπος ὄρνις viii. 3, 8
ξύλοφθόρος vermis vi. 32, 2. † ξυλόφθορος ibid.
- Ο.
ὀγκᾶσθαι, rudere ix. 1, 18
ὀγκωδέστερον ἢ βοῦς ix. 45, 1
ὀδοντοφυεῖν vii. 10, 10. ix. 6, 1
ὀδονηρώς τίκτει ix. 1, 23
ὄζολις, polypi species iv. 1, 27
οἰδεῖ τοὺς πόδας vi. 21, 5. viii. 23, 1.
οἰδήματα καὶ ἐπάσεις τῆς σαρκός vii. 4, 5
ὄιες, oves ix. 3, 3. 5
οἰκητικά ζῷα i. 1, 27
οἰκογενεῖς ὄρνιθες vi. 1, 3
οἰνάνθη avis ix. 49 B, 8
οἰνάς, columbæ species v. 13, 4.
οἰνάδος magnitudo, captura, migratio viii. 3, 10, 11. οἰνάδος partus vi. 1, 4
οἶον βλάψαι, tale ut lædat x. 1, 12.
οἶαι ἐπανέναι πορρωτέρω x. 1, 6.
οἶον—οὔτω iv. 7, 10
οἰσοφάγος, gula, esculentorum vehiculum i. 16, 8. ori contiguus est iv. 1, 18. 2, 23. στενὸς καὶ μακρὸς iv. 1, 18
τὸ οἶστρον θύνου τί viii. 19, 11.
οἶστρος τῶν θύνων v. 31, 8. οἶστρος ἐξ ἐμπιδων γίν. i. 1, 17. aculeum a fronte habet i. 5, 13. οἶστρου lingua iv. 4, 15. 7, 6. victus viii. 11, 1. οἶστρος avis, verm. vict. viii. 3, 5

- οιστῶν viii. 19, 11. οιστῶντες φέ-
 ρονται πρὸς—vi. 17, 3
 οἰονιστικὸν σημεῖον i. 11, 6
 οὐκὲς ἐρωδίδος, ejusque ortus ix. 18, 2
 ὀκτάμηραι vii. 4, 2
 ὀλγαίμαι viii. 4, 1. ὀλγαίμων ἀγγεῖον
 i. 16, 9
 ὀλιγόγονοι ὄρνιθες vi. 1, 5
 ὀλιγόποτα quæ viii. 4, 1
 ὀλιγοτόκα vi. 17, 9. v. l.^o
 ὀλοθύρια i. 1, 19
 ὀλόκληρα ἐκ κολοβῶν vii. 6, 6
 ὀλολυγῶν βατράχου iv. 9, 11, 12
 ὀμβριον ὕδωρ vi. 15, 7
 ὀμογενῆ ὄρνεα vi. 7, 3
 ὀμόγονα ix. 2, 3
 †ὀμοιογενῆ ὄρνεα vi. 7, 3. v. l.^a
 ὀμοιομερῶν διαίσεις i. 1, 11
 ὀμοιοπτερά i. 1, 21
 ὀμοιότροπα ibid.
 ὀμόχρους v. 10, 3. ὀμόχρουν φόν iv.
 1, 24
 ὀμφαλοτομία vii. 10, 1
 ὀμφαλώδης πρόσφυσις v. 18, 6
 ὄμως, precedente καὶ μὴ— x. 1, 4
 ὀνειρωγμὸς pro εξονειρωγμὸς x. 6, 4
 ὀνίδες, as. pil. v. 19, 18
 ὄνοι οἱ πολίποδες v. 31, 7. ὄνος, piscis
 viii. 15, 8
 ὀνύχια, unguiculi ii. 11, 4
 τὰ ὀξέα τῆς καρδίας i. 17, 1. ὀξεῖα
 καὶ εὐκίνητος φύσις vi. 19, 6. 22,
 18. ὀξέως ὀσφραίνεσθαι iv. 8, 24
 ὀξυηκόους εἶναι iv. 8, 17, 18
 †ὀξυηκόους ibidd.
 ὀξυλαβῆς ὄρνις ix. 34, 3
 ὀξύπεινος ὄρνις ibid.
 ὀξυωπὸς ὄρνις ix. 30, 3. (†minus
 recte ὀξύπους ix. 1, 22.) ὀξυωπέ-
 στατοι ὀφθαλμοί i. 10, 2. ὀξυω-
 πέστατος ὄρνις ix. 34, 5
 ὀξύτης ὕψεως i. 10, 1
 ὀπαι τῆς γῆς vi. 1, 6. ὀπαι τῶν ἐχίνων
 ix. 6, 10
 τὰ ὀπίσθια ii. 1, 12
 ὀπωρίζειν ix. 6, 8
 ὀργᾶ πρὸς τὴν ἐμίλιαν v. 8, 7. ὀργᾶσι
 πρὸς τὴν ὀχέαν vi. 18, 13. ὀργᾶσι
 ἀφροδισιασθῆναι x. 5, 11. ὀργᾶ
 τεκεῖν ix. 8, 5
 ὀργανα ὀχευτικά v. 2, 2
 ὀρέγων τούτῳ εἰς— porrigens ii. 1,
 6. ὀρεγμα, passus in gressu ix.
 50, 9
 ὀρεινὸς αἰγιθαλὺς viii. 3, 4
 ὀρεπέλαιργος, aq. spec. ix. 32, 3
 †ὀρεπέλαιργος ibid. v. l.^z
 ὀρεὺς, αἰεὶ ἡμεραν i. 1, 28. felle caret
 ii. 15, 9. quibus vescatur et
 pinguebat viii. 8, 1. ὀρεῖς fæ-
 minei sexus, carent menstruis
 vi. 18, 22. ὀρέων coitus et partus
 vi. 24, 1. ὀρέων senectus vi.
 24, 4
 ἡ ὀρέγανος, †et τὸ ὀρέγανον ix. 6,
 6, 7
 ὀρμᾶ πρὸς ὀχέαν v. 14, 21. ὀρμῶσι
 πρὸς τὰ ἀφρ. vii. 1, 8. ὀρμητικῶς
 ἔχων πρὸς τὴν ὀχέαν vi. 18, 17.
 ὀρμητικώτερον ἔχουσι πρὸς τὰς ὀχ.
 magis appetunt c. viii. 12, 7
 ὀρμαθὸς συνεχῆς vi. 1, 6
 ὀρμιὰ piscat. ix. 37, 9
 ὄρνις, avis, quid i. 5, 11. ὄρνις, et
 ἡ ὄρνις ix. 29, 2, 3
 ὀρنيθοθήραι, aucupes ix. 1, 15
 ὀρنيθοφάγον ix. 6, 11
 ὀρόσπιζος, avis viii. 3, 5. †ὀρόσπιζος
 ibid.
 ὀροπύγιον : vise οὐροπύγιον.
 ὀρρὸς, serum, quid iii. 20, 6
 ὀροδοκνῶν generatio v. 19, 21
 ὀρτυγομήτρα, coturnicum in migra-
 tione comes viii. 12, 11. ὀρτυ-
 γομήτρας forma viii. 12, 12
 ὄρχιλος †vel potius ὄρχιλος, avis ix.
 1, 14
 τὰ ὀτρακηρά iv. 4, 18
 ὀτρακοδέρμα φά i. 5, 5. ὀτρακό-
 δερμοι καρκίνοι viii. 17, 11. ὀτρα-
 κόδερμα ζῷα i. 6, 2. ὀτρακοδέρμα
 quæ iv. 1, 4. 2, 4. ὀτρακοδέρμων
 genus plantis simile, si cum
 pedestr. anim. conferatur viii.
 1, 7. ὀτρακοδέρμων genera, et
 cum μαλακοστράκοις affinitas iv.
 4, 1. ὀτρακοδέρμα quomodo a

se invicem differant iv. 4, 1, 2.
 sensus quos habeant iv. 8, 30.
 sexu carent iv. 11, 3. sola sunt
 ἀνόχευτα v. 15, 1. ut generentur
 v. 15, 2. quando pariant v. 12,
 4. ὁστρακοδέρμων victus qui viii.
 2, 14. ὁστρακοδέρμεις quæ tem-
 pora et loca conducant viii. 20,
 6. ὁστρακοδερμα optima quando
 viii. 30, 1. ὁστρακοδέρμων latitatio
 viii. 13, 15. ὁστρακοδερμα in
 Ponto pauca, in rubro mari
 grandia viii. 28, 4
 ὁστρείς pro ὁστρείς iv. 1, 28
 τὰ ὁστρεῶδη viii. 30, 1
 ὁσφραίνεσθαι τοῦ οὔρου vi. 24, 4
 †ὁσφρῆται pro ὁσφρηται vi. 22, 18
 ὁσφύς i. 15, 1. ubi sita et unde
 dicta i. 13, 2
 ὁσχέα, scrotum iii. 1, 12. vise et
 ὁχεύς.
 ὅταν πρῶτον ἐξάγῃ vi. 8, 4. ὅταν
 θᾶττον, cum prim. vi. 6, 5, 7, 1
 οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ— attamen etiam
 ix. 32, 9
 οὐβάτα τῶν προβάτων ii. 1, 44. τὸ
 οὐθαρ καθιέναι iii. 21, 5. τὰ οὐ-
 θατα καθιᾶσι μείζω viii. 10, 3
 οὔλον, gingivæ i. 11, 12
 τὸ οὐραῖον κινῶντες ὄρν. viii. 3, 13.
 οὔραϊον μακρὸν ἔχων viii. 3, 4.
 οὔραϊον in piscibus ii. 13, 1. sic
 τοῖς οὔραϊοις νεῖ i. 5, 10
 οὔρανός, palatum i. 11, 2. viii. 24, 4.
 οὔραγός σαρκώδης iv. 8, 7
 οὔραξ Attice dicitur quæ ceteris
 Græcis τέτριξ est vi. 1, 7
 οὐρήθρα, ur. meatus i. 14, 1
 οὔριον φόν vi. 4, 3. sic οὔρια φά vi.
 2, 13, 3, 19
 †οὔριον et οὔρινα ibidd. v. v. l. l
 ὀρροπύγιον avibus pro cauda est, et
 quæ ejus differ. ii. 12, 9. ὀρρο-
 πύγιον ἐξῖ iv. 1, 25. idem οὔρο-
 πύγιον ix. 32, 3. οὔροπύγιον πλατύ
 ix. 32, 5. ὀρροπύγιον solum
 agnoscit Hesychius.
 οὔτω—οἶον iv. 7, 10
 ὀφθαλμοβόρος τῶν ὀρεῖθων, avium

oculos appetit ix. 18, 2
 ὀφρύς i. 9, 1
 τὴν ὀχέαν ποιοῦνται v. 2, 8, 3, 4
 ὀχεῖα ἐκ τῶν θηλ. ἐξαιρούσι vi. 18, 9.
 sic ix. 47, 1
 ὀχέτευμα ῥινός i. 11, 8
 ὄχευμα, foetus ex initu conceptus
 vi. 23, 3. idem enim ἐμβρυον vi.
 22, 18
 ὀχεύουσι τὰς πρεσβυτάτας [†ταῖς
 πρεσβυτάταις v. l. a.] v. 14, 19.
 ὀχεύονται καὶ ὀχεύουσι v. 14, 12
 †ὄχεύς pro ὀσχεύς i. 13, 4
 ὀψιαίτερον, serius iv. 9, 17. x. 3,
 2
 Π.
 Πάγκρεας iii. 4, 5
 πάγοι, gelu iii. 22, 2
 πάγουροι, cancerorum species iv. 2,
 3
 παιδοτρόφος ἱερά v. 8, 9
 παῖζουσι πρὸς αὐτάς vi. 18, 12
 τὸ παλαιόν, olim vi. 36, 2. παλαιό-
 τερα, proveciora ætate iv. 11,
 10
 παλευτρίας περιστεράς τρέφειν ix. 7,
 8, 9
 παμπληθές γένος vi. 13, 4
 παμφάγα i. 1, 26. viii. 3, 14
 πανθήρος τόκος v. 35, 3
 πανούργον καὶ κακότηδες ix. 8, 4.
 πανούργα καὶ κακοῦργα i. 1, 33.
 πανουργία τοῦ ἥθους ix. 8, 12
 ταῖς πανσελήνοις v. 12, 4. item cum
 πᾶρος. ἐν ταῖς πανσελήνοις v. 23,
 4. vii. 12, 2
 παντευχία seu πανοπλία ix. 49 B, 9
 παντοδαπώτερον γένος iv. 2, 2
 παρὰ μῆνα τρίτον, tertio quoque
 mense vii. 2, 1
 παράλευκος iv. 1, 10
 παρανευρισμένηι χορδαί vii. 1, 3
 παραπλησιάζειν, coire x. 3, 1
 παραποτάμιον ζῷον ix. 46, 2
 παρατρίβεσθαι πρὸς— v. 5, 2
 παραφυάδες λεπταί iv. 2, 14
 τὰ παρδάλια ii. 11, 6
 παρδαλιαγχές, ven. ix. 6, 3
 παρεγκεφαλής i. 16, 3

- παρεκκλίνουσιν ἀλλήλους vi. 29, 1
 ἡπαρμεφερὴς ὄρνιθι iv. 1, 18. v. 1.⁹
 ὁ παρθένος αὐλὸς vii. 1, 7
 παρίσθμιν i. 11, 12
 παρίσχαινόμενοι v. 14, 18
 παρώξυνε πρὸς τὸ ἔργον, incitabat vi. 24, 3
 παροχεύονται, præter maritum ine-
 untur ab alio ix. 7, 5
 πάριδροι ὄρνιθες viii. 3, 13
 παρίφονται τῇ στομάχῳ iv. 4, 19
 παρῶσι ἵπποι ix. 45, 3
 πατάξουσιν οἱ σκορπίοι viii. 29, 2
 πατταλῆαι ἔλαφοι ix. 5, 4. Plinius
 huc respexisse videtur, cum
 lib. 11. c. 37, de corvis loquens
 ait; Aliis simplicia cornua tri-
 buit; ut in eodem genere su-
 bulonibus ex argumento dictis.
 παῦλα τοῦ τεκνῶν vii. 5, 2
 παχύτατος, pinguis viii. 17, 4.
 idem πύοτατος viii. 17, 1
 παχνύνται ἐξ ἰσχνῶν, e gracilibus
 fiunt crassi vii. 1, 11
 παχύχελαι ὄστρεα iv. 4, 7
 πεδιάς, sc. γῆ v. 28, 4
 πεδινοὶ τόποι ix. 32, 8
 πεζὰ ζῆα i. 1, 14. πεζὰ τίνα viii. 2, 1, 5. πεζὰ trium generum
 viii. 2, 13
 πεζεύοντα ζῆα i. 1, 20. πεζεύουσι
 περὶ τὴν τροφήν, e terra victum
 petunt ut pedestres animantes
 viii. 3, 12
 ἡ πελόγεια pro πελόγια viii. 19, 8
 πελειὰς qualis col. v. 13, 3. πε-
 λειάδων migratio viii. 12, 9
 πελιδνὸν γάλα iii. 21, 7
 ὁ πέλλας ἐραδιὸς ix. 1, 23. 18, 1
 πενταδάκτυλος ii. 1, 5
 πενταέτηρος βοῦς vi. 21, 5
 πεντάμηνον ἔτεκε vii. 4, 19
 περαίας, piscis viii. 2, 26
 περαίνει πρὸς τὸν ἐγκέφαλον iv. 8, 9.
 περαινουσιν εἰς— i. 11, 2
 ἡ πέρδιξ ix. 8, 3, 4
 περὶ, circiter: absol. vi. 12, 9. περὶ
 τὴν ὀχείαν καὶ τοὺς τόκους ὥσι, oc-
 cupati sint in—vi. 17, 1
 περιαλήλεπται ix. 40, 10
 περιήρμωσται περὶ τοῦτο ii. 1, 37
 περιβάλλονται δικτύοις iv. 8, 13
 ἡ περιβάλλονται ibid. v. 1.⁹
 περιδεῖ καὶ περιελίττει ix. 39, 4
 ἡ περιεδηδεσμένος viii. 2, 22
 περιειργμέναι v. 19, 8
 περιελίττονται ἀλλήλοις v. 4. περι-
 λυμένον κύημα vi. 14, 3
 περιπταμένη περὶ τὸ— v. 9, 2
 περικαθαίρουσι τὰ δίκτυα viii. 13, 10
 περιλείχουσαι viii. 24, 9
 ἡ περιλέυκος iv. 1, 10
 περινεὸς i. 14, 2
 περινεύουσι ix. 37, 10
 περίνεφρα τίνα γίνεται iii. 17, 6
 περιπέταται τὴν γλαῦκα ix. 1, 15
 περιπλάττεται περὶ— ix. 37, 15
 περίπλεον γλισχρότητος vii. 4, 21
 περιπλύνεσθαι τὸ βλένως viii. 2, 26
 περιπωμασθῇ viii. 2, 38
 περιρραγείσα πέτρα vi. 29, 4
 ἡ περιρραγῆς ibid.
 ἡ περιρράγη τῇ θορῇ vi. 13, 5. v. 1.⁹
 περιρρήγνυται τὸ κέλ. v. 19, 6. περι-
 ραγέτος τοῦ κελύφους v. 19, 12,
 16
 περισσότερὰ qualis col. v. 13, 3. περι-
 στερειδῇ vi. 4, 1
 περισχίσαι v. 18, 8
 περιτράγουσιν αὐτό viii. 24, 9. v. 1.⁹
 περιττὰ ζῆα, in quibus natura mi-
 rabili curiositate lusit iv. 7, 14.
 sic περιττὸς τῇ φύσει ix. 37, 25.
 περιττὴν φύσιν ἔχειν iv. 6, 1. πε-
 रिττότατα ἔχει, admodum mira
 est viii. 2, 4
 περιττωματικαὶ γυν. vii. 4, 3. περιτ-
 τωσις, excrementum iv. 4, 26.
 περιττωσις ἡ ἐν τῇ κοιλίᾳ [τῆς
 κοιλίας v. 1.⁹] iii. 19, 2
 περιχάση σταφυλῶν viii. 24, 6
 περκνόπτερος ἀετὶς ix. 32, 3
 πέρκοι, ἢ vel potius περκνοὶ, accip.
 spec. ix. 36, 1
 ἡ πέρνης, vel potius πέρκης, accip.
 spec. v. 1.⁹ πέρκης ix. 36, 1
 περόνη corporis hum. iii. 7, 5
 πέτασμα τῶν πλεκτανῶν v. 6, 2

πέτνται εἰς ὕψος ix. 10, 1. sic πέ-
 τεται, volat v. 19, 16. πετόμενος
 περὶ τὸν λύχρον viii. 27, 2
 πετρίδιον σπράγγες v. 15, 16
 πήγμα, coagulum iii. 6, 2
 πηδάλια τῶν πηδητικῶν ἐντόμων iv.
 7, 9
 πηδητικὰ ἔντομα ibid.
 αἱ πηκταί, pro αἱ παγίδες ix. 8, 8
 πήλυσμα : vise πλύσμα.
 †πηνελόψ, avis viii. 3, 16. rectius
 πηνέλοψ Hesych. et Eust.
 πηνίων generatio v. 19, 9
 πῆξις, coagulatio iii. 6, 2
 πηρῶσαι, de castratione ix. 50, 3.
 †πηνρῶσθαι εἰς τὸ θῆλυ ix. 50, 4.
 v. l. d. πηνρῶθι τῷ μεγέθει vi. 18,
 27. πεπήρεται τοὺς ὀφθαλμούς ix.
 34, 5
 πηχναῖον τὸ μέγιστον [†μέγεθος v. l. γ.]
 viii. 29, 5
 πείρα αἶσα viii. 16, 3
 πιθηκοειδὴ ζῷα ii. 1, 16
 πικρίδος ὀπός ix. 6, 8
 πιλούμενος, pressus ix. 37, 2
 πιμελὴ καὶ στέαρ τί διαφ. iii. 17, 1
 πινοτῆραι, †seu πινοθήραι v. 15,
 17
 πινοφόλαξ duum generum v. 15,
 15. πινοφύλακες ἐν ταῖς τῶν σπύγ-
 γων θαλάμαις v. 16, 2
 πιότερα γινόμενα iii. 19, 5. sic viii.
 10, 2. πιότατοι vi. 30, 2. πιότης,
 pinguedo iii. 17, 4
 πίπος avis, bellum gerit cum ardea
 ix. 1, 17
 πίπρα et χλωρεὺς, bellum inter se
 gerunt ix. 1, 13
 πισσόκηρος ix. 40, 10
 πιττῶδες χρώμα vii. 10, 5
 πῖφυγξ amica harpe et icino ix. 1,
 28. †πῖφῆξ ibid. v. l. γ.
 πλάγγος ἀέτις ix. 32, 2. apud Plin.
 plancus est.
 πλαδῶσα πῆξις iii. 6, 2
 πλάκας λείας ἔχουσα κοιλία ii. 17,
 10. πλακώδης κοιλία ibid.
 πλανησιέδρον i. 15, 5
 πλαταμῶνες viii. 2, 34. πλαταμῶνδεις

τόποι v. 16, 1
 τοῖς πλατέσι νεῖ, sc. μέρεσι i. 5, 8
 πλάττονται, fingunt ix. 41, 5
 πλατόγλωττα i. 12, 10. †πλαντό-
 γλωσσα ibid. v. l. γ.
 πλατύκερκοι ἄιες viii. 10, 5
 οἱ πλατύτεροι ἱέρακες ix. 36, 1
 πλεκτάνας polyopus utitur pro ma-
 nibus et pedibus iv. 1, 9
 πλεύμων pro πνεύμων vi. 12, 3.
 πλεύμονες θαλάττιοι v. 15, 21.
 πλεμνονώδης σπύγγος v. 16, 10
 πλευραι, costæ i. 15, 1
 πλῆγμα ὀδυνηρόν ix. 41, 1
 πληθύνεται τὸ γάλα vii. 11, 1
 πληκτικὸν ζῷον ἡ γυνή ix. 1, 7
 πλῆκτρα σφυρῶν iii. 7, 7. πλῆκτρον
 ἔχ. ὄρνιθ. ii. 12, 11. πλῆκτρο-
 φόροι ὄρν. ibid.
 πλῆν, præterquam v. 22, 12. πλῆν
 δὲν μὴ— vi. 19, 2
 τὸ πλῆσμα δέχσθαι vi. 23, 3. τὸ
 πλῆσμα λαμβάνειν vi. 23, 4
 πλῆσμονῆς ἀπαλλωγέστα x. 5, 3
 πλόμφ interimuntur pisces viii.
 20, 3. πλομίζειν, πλόμφ inescare
 ibid.
 πλόμα τῶν ἰχθύων lotura piscium
 iv. 8, 22. †πλόσμα ibid. per-
 peram in vulg. ed. πλόσμα le-
 gitur.
 πλωτοὶ ὄρνιθες ii. 12, 3
 πνευματικῶν γενομένων τῶν ὑστερῶν
 vii. 4, 13
 ποδάγρα, canibus infesta viii. 22,
 2. ποδάγρα boum viii. 23, 1.
 ποδάγρα infestat etiam equos
 viii. 24, 1. ποδαγρῶς ὁ βοῦς vi.
 21, 5
 πόδες τῶν μαλακίων iv. 1, 7. τὰ ἐν
 ποσί, obvia iv. 10, 13. v. 8, 3
 3
 ποηφάγα viii. 6, 2
 ποικιλίαν ἔχον ὄρνεον viii. 3, 13
 ποικιλίδες et κορυδῶνες, bellum inter
 se gerunt ix. 1, 13
 ποίμνιον, grex viii. 10, 2
 πολώδης, canities iii. 11, 5
 πολιτικά ζῷα i. 1, 25. πολιτικώτερον

- [†πολιτικωτέρως] χρῶνται τοῖς ἀπο-
γόνους viii. 1, 10
 πολυαγκίστρου ἄκρον iv. 7, 14
 πολυαίμαι iii. 4, 15. πολυαιμότερα
 τίνα iii. 19, 5
 πολύγονον ζῷον v. 12, 2. vi. 1, 4
 πολυδάκτυλα ii. 1, 30
 πολυῖδρις ὄρνις ix. 17, 1
 πολυόζοι φλέβες iii. 2, 8
 πολυόστεον i. 15, 6
 πολύπια : vise πολύπους.
 πολυπλήθεια † seu πολυπληθία vi.
 4, 6
 τοὺς πολύπους, pisc. iv. 8, 22. at 28.
 οἱ πολύντοδες. itidemque alibi sæpe.
 A priore flexione derivatum est
 deminut. † πολύπια, v. 18, 3. a
 posteriore, πολυπύδια, ibid. et ix.
 37, 25. utrumque pro tenellis
 polypis, seu polyporum foetu.
 πολύποτα ζῷα viii. 18, 3
 πολυστοιχοὶ ὀδόντες ii. 13, 11
 πολυσχιδῆς πνεύμων i. 16, 11. πολυ-
 σχιδῆ καὶ πολυδάκτυλα ζῷα ii. 10,
 2. sic ii. 1, 4. πολυσχιδῆ τίνα
 ii. 1, 30. πολυσχιδῶν partus vi.
 33, 2
 πολυτοκήσασαι vi. 1, 3
 πολύχουν ἐστὶ ix. 43, 2
 πολύχρους τὰ ὅμματα i. 10, 2
 πολυώνυμον i. 2, 2
 πολυώνυμοι οἱ ὀρνίθες ii. 12, 3
 πόνος in partu vii. 4, 8. πόνος ægri-
 tudo viii. 24, 4. πονῶσαι ταῖς
 ἀλέαις iv. 6, 9. πονοῦσιν ἐπὶ πάχης
 viii. 7, 2
 ποντίλος iv. 1, 28
 πορευτικά ζῷα i. 1, 19, 22
 πορίζεται τροφήν ἐκ— i. 1, 16
 πόροι θορικοί iii. 1, 6, 9
 πορφύρια μικρά v. 15, 4
 Ποσειδεὶν mensis v. 9, 6. vi. 17,
 3
 πραγματευόμενοι περὶ ταῦτα viii. 6,
 3
 प्राचैः εισίν ix. 1, 32
 प्रासकोυριδες v. 19, 12
 πρέσβυς avis bellum gerit cum
 cornice ac mustela ix. 1, 15.
 πρέσβυς καὶ βασιλεὺς dicitur tro-
 chilus avis ix. 11, 5
 πρεσβύται γένωνται οἱ λέοντες ix. 44,
 6. idem γέροντες.
 πριμάδες pisc. viii. 15, 5. πριμαδία
 ibid. v. l.ⁱ
 πρὶν ἂν μὴ— vi. 18, 28
 πριωντὸν μέρος κρανίου iii. 7, 2
 πρίστιος ceti partus vi. 12, 1. † πρί-
 στης ibid. v. l.⁸
 προαλγοῦσι τὴν ὁσφύν vii. 9, 1
 προαπολείπειν τὴν κοινωνίαν ix. 7, 4
 προαποτίκτουσιν εἰς— v. 27, 3
 προβαίνειν, progredi viii. 24, 3
 προβοσκίδες μυῖων iv. 4, 15. προ-
 βοσκίδες μακράι in sepiis et lolig.
 iv. 1, 8
 προδείξασα εἰς τὸ πρόσθεν ix. 37, 20
 προδιδάσκειν, docendo præire iv. 9,
 19
 προεκτίκτουσι πρὸ— v. 17, 8
 προεντίκτουσιν εἰς— iv. 2, 17
 προεξορμῆσαι vii. 10, 6
 πρόεσις τοῦ σπέρματος x. 2, 3. προ-
 τικὸν εἶναι σπέρματος x. 3, 11
 προίεται τὸ ἐκγονον, emittit f. vi. 22,
 8. προίονται, emittant x. 2, 3
 προκαλέσασθαι πρὸς θήραν iv. 8, 20
 προκαταβαίνειν vii. 4, 1
 προκόμιον x. 45, 5
 προλεπτινθεῖς iii. 3, 6
 προλιμνάδες τῶν ποταμῶν vi. 14, 2
 προλιμνοκτηθεῖσα, fame prius enecta
 viii. 6, 3. sic viii. 10, 3
 πρόλοβος ὀρνίθων ii. 17, 28. πρόλοβος
 τῶν μαλακίων iv. 1, 18. προλόβφ
 similis venter iv. 4, 15
 προλελυπημένος x. 5, 3
 πρόμηκες σῶμα iv. 2, 8. προμήκης
 ἰχθύς ii. 13, 4, 5
 προνευκτότα εἰς τὸ πρόσθεν ix. 5, 6
 πρὸξ felle caret ii. 15, 9. πρὸξ
 sanguis iii. 6, 2. 19, 4
 προπαρασκευάζων πρὸς— ix. 7, 5
 προσρανθέντα ἄλμη viii. 10, 3. † προ-
 ρανθέντα ibid. v. l.⁸
 πρὸς τὴν δελήν, sub. vesp. viii. 10,
 3. † πρὸς τῇ δελῇ ibid. v. l.⁸. pro
 eodem πρὸς ἐσπέραν viii. 10, 4.

- sic πρὸς τὸ ἔαρ, sub veris initium vi. 29, 8. πρὸς τοὺς τόκους, paulo ante partum viii. 10, 3. πρὸς οὐδὲν, nullius utilitatis gratia ix. 3, 2
- προσάγει πρὸς τὸ στόμα admovet ori vii. 10, 4
- προσαναπτυστομένη v. 17, 6. †προσαναπτυσσομένη ibid. v. l.^p
- προσαρτῶντας πρὸς τοὺς διστοὺς ix. 13, 6
- προσαφθεύων ix. 45, 6
- πρόσγειοι θαλάσσης τόποι viii. 13, 2. πρόσγειοι ἰχθύες oppos. τοῖς πελαγίοις viii. 13, 1. sic iv. 1, 26. viii. 2, 26
- προσδιοριστὸν viii. 2, 7
- προσεδρεύοντα, καὶ μονίμως viii. 10, 1
- προσεμφερὴς τῇ ἀνθρώπῳ ix. 43, 2
- †προσεντίκτουσιν εἰς— iv. 2, 17
- προσεξαμαρτάνειν x. 1, 12
- προσέοικεν ἱέρακι vi. 7, 2. προσεοίκασιν ἀλλήλοις v. 1, 2
- ἐν προσνήμφῃ καὶ σκιᾷ ix. 16, 1
- πρόσθια σκέλη ii. 1, 12. πρόσθιοι ὀδόντες ii. 1, 52
- προσίσταται τὰς χεῖρας μάλλον, mansuescit citius ix. 1, 3
- προσίζει πρὸς σακρά [†σαθρά v. l.^d] viii. 11, 2
- προσκαθήμενοι τοῖς ὄρχεσι iii. 1, 15
- προσκαθίζουσιν ix. 40, 24
- †προσκαλέσασθαι εἰς ἄγραν iv. 8, 20. v. l. ^p & q
- προσειλημμένοι vi. 11, 3
- προσπαστικάι οὔσαι, attrahendi facultatem habentes x. 2, 10. 3, 3. †προσπαστικάι. Item divise, σπαστικάι πρὸς αὐτάς x. 7, 4
- προσπιέζειν πρὸς τὸ— iv. 2, 13
- †προσπρέχει πρὸς— iv. 8, 29
- πρόσφατον δέλεαρ iv. 8, 19. idem νεαρὸν δέλεαρ iv. 8, 23
- προσφύονται πέτραις iv. 4, 34. τῇ προσπεφυκέναι ζῶντα i. 1, 18.
- προσφυῇ πινῶν iv. 4, 8. †προσφυῇ ὀστrea ibid.
- †πρόσω τῆς μήτρας πίπτει, procidit e matr. vii. 3, 2
- πρόσωπον quid, et quorum sit, vol. iv.
- quasque partes habeat i. 8, 1
- †προτερεῖν τῇ τόκῳ v. 21, 3. v. l.^b
- πρόφορος in gravidis vii. 7, 3
- προχωρεῖ, excernitur viii. 5, 6
- †πρωτόγονος ὧς v. 14, 20. v. l.¹
- πρωτόκουρος πόδα viii. 8, 2
- πρωτοτόκος ὧς v. 14, 20. πρωτοτόκοι τὰς vi. 9, 2
- πτέρνα, calx i. 15, 6
- πτέρνις ix. 36, 1
- πτερορρεῖν, et τὴν πτέρωσιν ἀπολαμβάνειν, oppos. vi. 9, 3. viii. 16, 3
- πτεροῦσθαι, pennis vestiri vi. 4, 7
- πτερύγια, pinnæ natatiliū i. 5, 7
- πτερωτά, pennata i. 5, 10, 11
- πτήσσειν ix. 44, 3
- πτιλωτὰ ζῆα i. 5, 10, 11
- ἐπτισμέναι κριθαί viii. 7, 1
- †πτοιέται περὶ ξύλα viii. 3, 7. v. l.¹
- ἐπτοιήσθαι περὶ τὴν ἀπ' ὀχέας ἡδονήν vi. 18, 2
- πτύγξῃ et ὕβρις pro eadem ave habentur a quibusdam ix. 12, 5
- τὸ πτύελον, sputum viii. 29, 4
- πτύσις x. 3, 8
- πτύχες ἐπὶ τὴν κοιλίαν v. 17, 1. πτυχωδὴ v. 7, 2
- τὸ πυγαῖον ix. 35
- πύγαργος ἀετός vi. 6, 5. viii. 3, 13. ix. 32, 1
- πυγηδὸν συνιόντα v. 2, 2
- πυγολαμπίδες iv. 1, 6. πυγολαμπίδων γένεσις v. 19, 14
- πυελώδεις μῦες v. 15, 17. †πυελώδεις τόποι v. 15, 19. v. l.^t
- πυετία τί iii. 20, 15. sic alibi: apud Suid. autem πητύα, tamquam παρὰ τὸ πῆττει, sicut coagulum a cogendo.
- πυραμητὴς, messis trit. vi. 17, 15
- πυραύστης, apes infestans vermis viii. 27, 2
- †πυρινώδεις pro πυρηνώδεις vi. 13, 12. v. l.^v
- ἐκ πυρκαϊᾶς γενέσθαι ix. 1, 20
- πυροῦσθαι, ignem pati iii. 5, 6
- πυρρούλας, avis vermibus victitans viii. 3, 5
- E e

- πάλιον, ante pullum a foetis equa-
 bus emittitur viii. 24, 10. τὰ
 πάλια, pulli eq. ix. 4
 πῶρος, ἐκ πύου σηπομένου iii. 19, 9
 P.
 'Ραβθεύεται τοῖς— ix. 37, 5
 ραβθία in piscis ore ibid.
 ραβθωτὰ ὄστρεα iv. 4, 6
 ράγες [† ῥάγες] βότρυς v. 18, 7
 ράφανος ἢ κράμβη v. 19, 5
 ραφή κρανίου iii. 7, 2, 3
 † ραφίς ibid. v. 1. r
 ῥάχμις, spina dorsi i. 15, 1. ῥάχεως
 compositio iii. 7, 1. ῥάχμις πολύ-
 που iv. 1, 10
 ῥέγγειν, stertere iv. 10, 11
 † ῥέει pro βεῖ viii. 25. v. 1. q
 ῥήγμα ὑστέρας x. 2, 5. ῥήγματα τῆς
 γῆς ix. 41, 16
 ῥιζούμενα ὄστρεα v. 15, 20
 ῥιζοφάγον ὕς viii. 6, 2
 ῥικνοῦσθαι, et ἐρρικνωμένα μάρια v.
 20, 5
 ῥινόβατος qualis piscis, et unde
 dictus vi. 11, 7. Plin. lib. 9.
 c. 51; Piscium diversa genera
 non coeunt, præter squatum et
 raïam: ex quibus nascitur pri-
 ori parte raïæ similis, et nomen
 ex utroque compositum apud
 Græcos trahit. Idem lib. 32.
 c. ult. Rhina, quem squatum
 vocamus.
 ῥίφ ὑλῆεντι vi. 28, 2
 ῥίς, nasus i. 11, 6
 ῥοῖζουσι pro ῥοιζοῦσι iv. 9, 7
 ῥοῦς τί iii. 19, 11
 οἱ ῥυάδες ἰχθύες iv. 8, 22. quando
 pariant v. 11, 2. vi. 17, 5. vere
 magna ex parte in Pontum
 migrant viii. 13, 6. quando
 migrent, et quando quiescant
 viii. 13, 12. quando capiantur,
 et quando sint optimi viii. 13,
 13
 ῥύακες in delphini mammis ii.
 13, 3
 ῥύβδην φέρονται ix. 40, 12
 ῥύγχος, os avium ii. 12, 6. ῥύγχος
 ὀρνίθων iii. 9, 1
 ῥύμης ἀλιεύδος iv. 8, 12
 † ῥυσομήτρης avis viii. 3, 6. rectius
 χρυσομήτρης seu χρυσομήτρης.
 ῥυτιῶδες pro ῥυτιδῶδες viii. 24, 2.
 ἐρρυτιδωμένον δέρμα vi. 25
 † ῥῶγες pro ῥᾶγες v. 19, 26
 ῥωγμὴ ἑύλου, fissura ligni ix. 9, 4.
 ῥωγμαὶ γῆς v. 28, 4
 ῥωδέσι καὶ βαθέσι τόποις ix. 37, 9
 † ῥώδεσι ibid.
 Σ.
 Σαθερίου victus viii. 5, 8
 σανδαράκη apum ix. 40, 36. simile
 quid κήρινθος ix. 40, 5. Sanda-
 raca jumentis exitialis viii. 24, 8
 σαπερδὶς, piscis viii. 30, 7. apud
 Athen. et Hes. σαπερδής.
 σαρκοφάγα i. 1, 26
 σαρκῶδες, τὸ παραπλησίαν ἔχον τὴν
 φύσιν τῇ σαρκὶ iii. 16, 1
 σατυρίου victus viii. 5, 8
 σαυροειδὲς σῶμα ii. 11, 1
 σαφηνίζει τῇ φωνῇ ix. 49 B, 7
 σειρήνων genera duo ix. 40, 2
 σέλαχος τί iii. 1, 26. σελάχη, pisces
 pelagii viii. 13, 3. sunt χωνδρά-
 κανθα iii. 7, 10. alia aspera,
 alia levia ii. 13, 11. σελαχῶν
 genera duo, eorumque in pin-
 nis differentia ii. 13, 6. σελάχη
 quædam pinnis carent i. 5, 8.
 σελάχη branchias habent de-
 tectas i. 5, 2. carnivora sunt
 viii. 2, 24, 29. pinguia qua
 parte sint iii. 17, 3. σελάχη
 quædam trizant seu stridunt
 iv. 9, 6. σελάχη ut dormiant
 iv. 10, 10. σελάχη foeminei ge-
 neris majora iv. 11, 9, 10. v.
 5, 3. σελαχῶν vulva iii. 1, 26.
 σελαχῶν latiorum coitus v. 5, 1.
 σελάχη pariunt quotannis semel
 v. 10, 1. ubi pariant vi. 11, 6.
 ova intra se pariunt i. 5, 4.
 animal pariunt omnia i. 5, 1. ii.
 13, 13. vi. 10, 1. paucipara
 sunt vi. 17, 9. superfoetant vi.
 11, 4

σελαχῶδεις ἰχθύς ii. 13, 7. σελαχο-
ειδῆ masculei sexus, quid a
fæminis differant v. 5, 5. σελα-
χῶδη pleraque non habent ap-
pendices ii. 17, 27. ut capient
alios pisces viii. 2, 32. σελα-
χῶδων partus vi. 10, 15. lati-
tatio viii. 15, 7

σηκοὺς φῶν ποιούνται δύο vi. 8, 4

σημαίνουσι δέμεναι θεραπείας x. 1, 9.
σημαίνεται οὐδὲ ἐν [τοῦδὲν v. l. x.]
viii. 1, 7

σημεῖα λευκὰ, et σημεῖα σαρκικὰ τὴν
χρῶαν, in menstr. mul. purgat.
x. 2, 6, 7

σηπίδιον v. 18, 6

σηπίον, os sepiae iv. 1, 21. 7, 10.
at pro σηπίων σαρκία iv. 8, 21.
rectius scrib. σηπίων, [sicut in
hac ed.] ad differ.

τὸ σηπτικόν, sc. φάρμακον viii. 29,
3

σήραγγες πετρίδιον v. 15, 16

σήτες, tineæ v. 32, 1

σιαγόνες, mandibula i. 11, 10. σια-
γόνων natura iii. 7, 4

σιγῇ πλεῖν iv. 8, 12. σιγηλὰ ζῷα
i. 1, 29

σιγμὸς testudinum iv. 9, 9

σίλφης exuvium viii. 17, 8

σίλφιφι innascens serpens viii. 29,
3

†σιμώτερος iv. 11, 1. Leon. et
Camot. σιμότερος, per o. [sic ut
hæc ed.]

σινῶδων [†σινδῶν], litor. pisc. viii.

13, 3. σινῶδων piscis gregalis
ix. 2, 1. pisc. carnivorus viii.
2, 24. Scribitur et σινδῶν v. l. f.
viii. 2, 28, 29. de quarum
scripturarum utraque ibidem
dictum est, [in Sylb. adnot.]
et rursum ad viii. 13, 3

σίνος μέγιστον τῶ— v. 15, 2

σκαλίδρις viii. 3, 13

σκαρδαμυκτικοὶ ὀφθαλμοί i. 10, 3

σκέλας, crus i. 15, 5. κατὰ σκέλος
βαδίζειν, τί ii. 1, 15

σκευαριαν περὶ τοὺς νεοττοὺς ποιούμενοι

τὴν τῆς θηλείας ix. 49, 3. σκευω-
ρούμενος περὶ— ix. 32, 8

σκηνοπηγία, de nidificatione ix. 7,
1

σκιρροφοριῶν mensis v. 11, 1. 17, 1.
vi. 21, 7

σκληρὸδερμα i. 5, 10

σκληροστράκοις commune quid iv.
4, 9

σκληρόφθαλμα τίνα iv. 2, 10

σκνιπῶν ἐνεκεν ix. 9, 1. σκνιποφάγοι
seu σκνίπας θηρεύοντες ὄρνιθες viii.
3, 7. vise et κνιποφάγοι.

σκολόπαξ: vise ἀσκαλώπας.

σκορδύλαι seu κορδύλαι, thunnorum
fœtus vi. 17, 3. κορδύλος seu
σκορδύλος, diversum est animal,
ut notavit Sylb. ad i. 1, 15. et
vi. 17, 13

σκορπίδες pisces v. 10, 5. quidam
σκομβρίδες legunt.

σκορπιῶδες ἔντομον iv. 7, 7

σκότοι πρὸ ὀμμάτων vii. 4, 3

σκυζᾶν dicuntur canes, cum fu-
renter marem appetunt vi. 18,
18. sic σκυζῶσα κύων vi. 20, 4.
sed et σκυζῶσιν αἱ ἴπποι, pro ἵπ-
πομανοῦσιν vi. 18, 12

σκυλάκια κυνῶν vi. 18, 5. 20, 2

σκύλια nominantur a quibusdam
οἱ νεβρίαι γαλεοί vi. 10, 10. σκυ-
λίοις ova circa spinam dorsi ad-
hærent vi. 10, 7. σκυλίων partus
vi. 10, 10

†σκύλλαρος, ostreorum genus iv. 4, 3

σκύμνοι θηρίων vi. 6, 2. σκύμνοι
ἄρκτων vi. 18, 5. σκύμνος ἐλέ-
φαντος vi. 27. σκυμνία φωκῶν ix.
1, 9

σκυτάδεις γίνονται ix. 37, 24

σκώληξ, vermis, quid i. 5, 3. σκώλη-
κοειδῆ ἔντομα v. 20, 3. σκώληκοτόκα
iv. 11, 9. σκώληκοφάγοι ὄρνιθες
viii. 3, 4

σκῶψ, avis carnivora, minor quam
noctua viii. 3, 3, 4. σκῶπες
duum generum ix. 28, 1

σμαρίς, piscis viii. 30, 5

σμήνη, alvei apum v. 22, 1. σμήνος
e e 2

ἀγαθόν ix. 40, 27. σμήρους νοσή-
σαντος ix. 40, 44. τὸ σμήνος παι-
οῦσι μείζων ix. 42, 3

σμίξων v. 11, 3
σμίραινα ii. 13, 5. σμῆρας [†σμῆρας
v. l. m.] et σμίραινα v. 10, 3
σοβοῦσι τὴν κάλαμον ix. 36, 4
σοφίζεσθαι, sapientiam profiteri vii.

2, 1
σπάνιος ἢ τροφή ix. 1, 9
σπαργανοῦν ἐρίους vii. 4, 10
†σπῆξ, sc. τὸ ποτὶν viii. 6, 1. σπάσει
πίνειν ibid. σπάσμα ἔχειν x. 4, 1,
2. σπαστικὴ ὑστέρα x. 1, 6.
σπαστικὴ πρὸς αὐτὴν x. 7, 4

σπάταγγοι, echinorum species iv.
5, 2. †σπάταγοι.

σπερματίτιδες φλέβες iii. 2, 15
σπερμολόγος ὄρνις viii. 3, 6
σπερματοποιεῖν x. 5, 5
σπήλυγγας οικεῖ ix. 17, 2

σπίζα vermibus victitat viii. 3, 4.
σπίζαι ubi aestate et ubi hieme
degant ix. 7, 11. σπίζης μείζων
ἰσγῆ ii. 12, 5. σπίζας ἱέραξ viii.
3, 1. ix. 36, 1. σπίζτης αἰγιθαλός
viii. 3, 4

σπιθαμῆς καὶ παλαιστῆς τὰ ὅτα
spithamam longae sunt viii.

28, 5. —σκέλη viii. 28, 9. σπι-
θαμαῖα κέρατα ix. 45, 4

σπληνίτις φλέψ iii. 2, 7, 13

σπόγγος, spongia i. 1, 18. σπογγιάς
μείζων ix. 14, 3. σπογγεῖς ix. 37,
6

σποδοειδὴς ὄρνις viii. 3, 2. ix. 22, 2.
23, 1

σπονδύλαι insecti species v. 8, 3

σποράς et ἀγελαὰ oppos. ix. 25.
σποραδικὰ ζῆα i. 1, 23

σταθεύειν σάρκας iv. 8, 21

σταθμὸς θύννου, pondus thunni viii.
30, 7. σταθμοὺς, stabula vi. 29,
4. ix. 5, 2

σταλαγμοὶ μέλιτος v. 23, 4

σταφυλή, colum. infl. i. 11, 12.

σταφυλοφόρον μύριον ibid.

στέαρ καὶ πιμελὴ τί διαφέρουσιν iii.
17, 1. στεατώδη ζῆα iii. 17, 5, 6

στεγανόποδα τὰ πλατὰ ii. 12, 3.
στεγανόποδων avium genera duo,
eorumdemque victus viii. 3,

15. στεγανόποδων avium victus
viii. 3, 12. ix. 12, 2

στενώτερος per ω ii. 17, 29

στέργουσι τὰ πόλια ix. 4. στέργουσιν
ἀλλήλας ix. 7, 5

στερεὸν et σαρκῶδες oppos. iv. 1, 2.
στερεώτατοι νεφροὶ i. 17, 14

στέριφαι ἴπποι ix. 4

†στερίφαι ibid. v. l.^v

στερκτικός ix. 44, 2

†τῶν στηθέων pro στηθῶν iii. 2, 7

στημονίζεται ix. 39, 3

στιβαδοποιεῖται viii. 30, 4. ix. 7, 2

†στιβάδας ποιεῖται ibidd.

στιφρὸς καυλός iii. 1, 24. στιφρὰ
[†seu στιφρὰ] πῆξις iii. 6, 2.

στιφρὰ σὰρξ et μαδαρὰ, oppos.
iv. 6, 9. iv. 4, 13

κατὰ στοῖχον iii. 1, 29

στόμα, os i. 11, 10. στόμα ὑστέρας
iii. 1, 20

στόμαχος, gula i. 12, 1. στομάχου
seu οἰσοφάγου situs et etymon

i. 16, 8. στομάχου initium, pro-
gressus, desinentia i. 16, 16. ii.

17, 8

στραγγαλίδες γάλακτος vii. 11, 1

στραφῆ τὸ ἔμβρυον vi. 22, 7

στρογγυλοπρόσωπα i. 16, 4

στρόμβοι i. 11, 1. στρόμβοις τίνα
ἐγγίνεται iv. 4, 35. στρόμβου

cancellum sibi socium et custo-
dem assumunt v. 15, 22. στρομ-

βώδη, carnem intus conditam
habent iv. 4, 2. τῶν στρομβῶδων

differentia iv. 4, 12. τῶν στρομ-
βῶδων caput iv. 5, 4, 5. τῶν

στρομβῶδων motus iv. 4, 10.

στρομβώδη, moventur et serpunt
omnia iv. 4, 8

στρουθὸς ὁ ἐν Λιβύῃ ix. 15, 2. †στρου-
θὸς, piscis ii. 16, 14. v. l.^a

στρώματα ὑποβάλλειν ix. 13, 4

†στυφρὸς pro στιφρὸς ii. 17, 29

συγγενεῖς τρίχες, pili qui simul cum
animali nascuntur iii. 11, 7.

- συγγενικὴν μορφήν ἔχοντα ix. 40.
 1. συγγενικοῖς ὄσιν πρὸς ἀλλήλα
 iv. 7, 1
 συγκαθεῖσα καὶ διαβαίνουσα v. 2, 9.
 συγκαθεῖσα ἐπὶ τὴν γῆν v. 2, 4
 συγκαθίσαι ἐπὶ τὰ θεῖσθαι vi. 27
 συγκαμπτεῖσθαι vi. 21, 1. συγκαμ-
 παί iii. 3, 4
 συγκαταγγρασκόν πάθος x. 7, 3
 συγκατακλιθέντες v. 14, 23
 συγκαταπλέκει τοῖς κάρφει πηλόν ix.
 7, 2
 τὰ συγκλειστὰ ὄστρακα iv. 4, 11
 συγκύπτουσι πρὸς ἀλλήλας vi. 18, 11
 σῖζυγες ἰχθύες ix. 2, 2. συνεζευγμένοι,
 de conj. cop. vii. 6, 1
 σκαλὶς autumnali tempore dicitur
 quæ hiberno μελαγκόρυφος ix.
 49 B, 4, 5. σκαλὶς verm. vict.
 viii. 3, 5
 συκώτης γλυκύτης ix. 40, 5
 συμμύει ἡ ὑστέρα vii. 2, 4
 συμφοροῦμενος οἰδέν vi. 1, 7
 σύμφυτα ἰγρὰ iii. 20, 4. pro eodem
 συγγενῇ.
 συναγελαζόνται ἀλλήλους ix. 2, 3.
 συναγελαζόνται μετ' ἀλλήλων ix.
 2, 1
 συναγρίδος branchiæ ii. 13, 8. συν-
 αγρίδος fel ii. 15, 14
 συναισθάνεται πόρρω iv. 8, 26
 συναιτίου ὄντος x. 1, 8
 συνακολουθεῖν ix. 40, 31
 συναμπρέων vi. 24, 3
 συνανθρωπεύμενα ζῆα v. 8, 6. vi. 18,
 7. συνανθρωπεύεται ἐν ταῖς οἰκή-
 σεσι viii. 14, 1. item συνανθρω-
 πίζοντα ζῆα i. 1, 30
 συναπαίρειν viii. 12, 11
 συναποβιάζονται ταῖς ἐπιμελείαις vii.
 1, 4
 συναπονησκόν πάθος x. 7, 3
 συναποκρίνονται τοῖς— vii. 1, 12
 συνάπτων πρὸς τὸ— iv. 5, 3. συν-
 άπτων πρὸς μῦθον, affinis fabulæ,
 ad fabulam proxime accedens
 vi. 35, 1
 † συναρτεῖται pro συναρτᾶται vi. 3,
 14. v. l.^a
- συναυξήσεις ix. 37, 31
 συνάκη ix. 6, 6
 συνδιαφθείρει τὸ προϋπάρχον vii. 4,
 18
 συνδρόμως ἔχειν πρὸς ἀλλήλους [† ἀλ-
 λας] x. 5, 1
 συνδυάζεσθαι πλείους ix. 7, 4. συν-
 δυασμὸν ποιεῖσθαι τὸν ἐνδεχόμενον
 v. 2, 3. 5, 1. ἐκ συνδυασμοῦ γινώ-
 μενα v. 1, 6
 σύνεγγυς ἀλλήλων v. 5, 8
 συνεδρία in augur. ix. 1, 10. σύνεδρα
 auguribus quæ ibid.
 συνειδέναι αὐτῷ τὴν δειλίαν ix. 29,
 4
 [† συν]εκπεῖ τοῖς κοιλίαις viii. 13,
 13
 συνελιττομένη κέρκος ii. 11, 2
 συνεξεμεῖ τὸ ἄνθος v. 15, 10
 συνεπαίρειν τὰ σκέλη vi. 22, 15
 συνεπυρρίζει τὸ πνεῦμα viii. 13, 9
 συνεπράζει τῇ θηλείᾳ v. 27, 4
 συνέχουσιν εἰς ἓν iv. 5, 6
 συνήθεις εἶναι τοῖς— ix. 36, 5. συνή-
 θειαι, pro συνήθεις καθάρσεις vi.
 21, 7
 συντηρεφές ἐπικάλυμμα iv. 3, 8. v.
 7, 3
 συνθερμαίνουσι τοὺς νεοττοὺς ἀμφότεροι
 vi. 4, 5
 συνιόντα πυρρῶν v. 2, 2. † συνιοῦσι,
 intelligentibus viii. 17, 7. v. l.^a
 συνίσταται αὐτῶν ἡ ἀρχή v. 15, 14.
 συνίσταται φά vi. 13, 3. sic
 σύστασις.
 συννέμονται τοῖς θήλεσι [† ταῖς θη-
 λείαις] vi. 18, 17. σύννομοι vi.
 18, 4. ix. 4
 σύνδος, coitus vener. v. 5, 14
 συνδόντα ut bibant viii. 6, 1. συν-
 δων piscis vise συνδων.
 συνῶπται, conspectum est v. 32, 5.
 vi. 35, 2
 συντηκτικόν ἐστι ix. 37, 23
 συντόνῃ πυρί vi. 2, 18
 συντέρηται πρὸς— iii. 3, 11. σύν-
 τρησις εἰς τὸ στόμα i. 16, 9
 σύντροφα καὶ συνήθη ix. 44, 2
 συνυφεῖς ἴστοι ix. 40, 8. συνυφές
 e e 3

- [τσίθυφες λέπος] ix. 37, 40.
 τσίθυφῆαι v. l. f. pro συνίφῆαι
 ix. 40, 9
 σνοφορβεία, greg. s. vi. 18, 3
 σνρία, sc. πῶα ix. 40, 58
 σνργμός, sibilus iv. 9, 9
 σύρρευσις ὕδατος v. 19, 14
 σύρρουν, confluxus x. 7, 12
 σύσκιον ἄλσος v. 30, 3
 σύσκιος τόποι vi. 28, 1
 συστάσεις ζῶων v. 19, 25. ἡ σύστα-
 σις τούτων ἀπ' ἡλείας γίνεται v.
 20, 4. τὴν σύστασιν λαμβάνουσι
 v. 15, 14. pro eodem συνίσταν-
 ται ibid. συστάσεις ξηραὶ iii. 15, 2
 συγχὸν ἀποπτὰς ix. 32, 10
 σφαγὴ, jugulum i. 14, 2. σφαγί-
 τιδες φλέβες iii. 3, 2, 19
 σφάζει τοὺς ὄρνιθας ix. 6, 9
 σφαίραι θαλάσσιαι ix. 14, 2
 σφακελιζειν iii. 13, 2
 σφᾶς αὐτοὺς, pro ἀλλήλους ix. 1, 29.
 σφίσιν αὐταῖς ix. 1, 25
 σφηκία, τὰ σφηκῶν κηρία ix. 41, 6,
 7, 10, 16. at σφηκία, vesparum
 nidi ix. 40, 37
 σφηκωνεῖς seu σφηκῶνες ix. 41, 5
 ταῖς σφόδρα ψύχεισι, καὶ ταῖς σφόδρα
 ἀλέαις viii. 13, 16
 σφονδύλαι, insecti species, earum-
 que coitus [†v. 8, 3.] viii. 24, 6.
 σφονδύλας captant aves nocturnæ
 ix. 34, 1
 σφόνδυλοι, seu σπόνδυλοι v. l. c. ii. 1,
 3. σφόνδυλος τραχήλου iii. 3, 16.
 σφονδύλων natura iii. 7, 1, 2
 σφύζει τὸ αἷμα ἐν— iii. 19, 7
 σφυράδες excrem. vii. 8, 4
 σφύραινα, pisces gregales ix. 2, 1
 σφυρὸν, malleolus pedis i. 15, 5.
 τὰ σφυρὰ, pars τῶν κωλήνων iii.
 7, 7
 σχάδων, generatio v. 22, 12. σχά-
 δονας optimas quando apes gigan-
 tant v. 22, 9. σχάδονες crabro-
 num et vesparum quando nas-
 cantur v. 23, 4. σχάδωνων ἐργα-
 σία ix. 40, 54. Apud Suid.
 quoque σχάδονες legitur: apud
 Hesychium vero σχαδῶν et σχα-
 δόνες.
 σχάση ὑπὸ γλωτταν, venam secuerit
 sub lingua viii. 21, 3
 σχέσις, retentio x. 7, 11
 σχίζεται τὸ κῆμα vii. 3, 6
 σχίζομένων avium victus viii. 3, 12.
 ix. 12, 2
 σχίσσεις ἔχει δύο ii. 1, 31
 σχίσματα χηλῶν ii. 1, 26
 σχιστὸς κατὰ μῆκος iii. 5, 6
 σχοινίλος avis viii. 3, 13. †σχοί-
 νικλος ibid. v. l. d
 σχολίνων κορυδῶν amicus ix. 1, 27
 σωλήνες, ostrei genus iv. 4, 4. σω-
 λῆνες, λειόστρακον iv. 4, 6. auditu
 pollent iv. 8, 32. non agunt ra-
 dices v. 15, 20. revulsi, vivere
 non possunt viii. 1, 6. σωλήνων
 generatio v. 15, 14
 πρὸς τὰς σωτηρίας τῶν τέκνων, ad
 conservationem prolis ix. 11, 1
 T.
 κατὰ Τακτοὺς τινὰς χρόνους, certis
 quibusdam temporibus viii. 15,
 2
 ταμιεύεται, reponit, recondit ix.
 13, 1. ταμιεῖαν τῆς τροφῆς ποιέ-
 σθαι ix. 38, 2
 ταπίνος seu τίπανος infestatur a
 cornice ix. 1, 17
 ταριχηρὸν κεράμιον iv. 8, 21. ταρι-
 χηραὶ ὀσμαι iv. 8, 20
 τατός iii. 13, 1
 τεταγμένος ἐπ' ἔργον ix. 40, 32
 ταυρῶσι, taurum furenter appetunt
 vi. 18, 12
 ταχὺ et ταχέως pro eodem x. 3,
 16, 17
 †ταχύσπερμον ποιεῖ x. 5, 5
 †ταῶν pro ταῶς, pavo i. 1, 33. οἱ
 ταῖ, pavones vi. 9, 2
 τέκνα, de aquilæ pullis ix. 34, 5.
 τεκνοποιοῦνται, sobolem procreant
 vii. 6, 1. sic viii. 12, 4. τεκνο-
 τροφεῖν ix. 40, 32. τεκνοτροφία
 vi. 4, 5. τεκνοῦν καὶ τεκνοῦσθαι
 vii. 5, 2. τεκνοῦσθαι δύνωται
 ἀμφότεροι x. 4, 5. τέκνωσις, sobolis

- procreatio viii. 12, 1. τὴν τέκνωσιν ποιῆσθαι, pro τεκνοῦσθαι, sobolem procreare ix. 29, 4
- †τέλεα, pro τέλεα i. 4, 3
- τελειούμενα ii. 1, 48. †τελειούμενα ibid. v. l.^x. τὴν τελεῖωσιν ἀπολαμβάνειν, pro τελεῖσθαι vii. 3, 10
- τελεῖγονα ἔτεκε vii. 4, 19
- τελεῖμην τεκεῖν vii. 4, 20
- τελεωθεῖς ii. 1, 47, 48
- τελεσιουργεῖται vi. 10, 16
- τὸ τελευταῖον, ad extremum x. 7, 5
- τέλματα, paludes, stagna ix. 40, 37. ἐν τέλμασι nasc. pisc. vi. 15, 1. τελματιαῖα ζῆα i. 1, 15. οἱ τελματιαῖοι βάτραχοι ix. 40, 37. τελματώδεις λίμναι vi. 16, 2
- διὰ τέλους, perpetuo usque ad finem vi. 4, 3. ἐπὶ τέλει τοῦ— in fine i. 13, 3. εἰς τέλος, perfecte v. 13, 1. τέλος, ad extremum vi. 10, 4, 5. vii. 8, 4. viii. 19, 6. ix. 32, 7
- τενάρη v. 15, 19
- τενθρηδών, insectum κηριοποιόν ix. 40, 2. τενθρηδόνος, forma, victus, nificatio, opus ix. 43, 2. τενθρήνιον, τὸ τῶν τενθρηδόνων κηρίον ix. 43, 2. In Leon. et Cam. ed. scribitur nonnusquam τερθρηδών, et τερθρήνιον: quæ agnoscit etiam Suidas: sed apud Hesychium tantum per v legitur τενθρηδών et τενθρήνιον.
- τένων, tendo iii. 5, 4
- τερηδόνες, teredines viii. 27, 3
- τερθρηδών, vise τενορ.
- τέτανος, morb. equorum viii. 24, 3
- τετράποδες ii. 8, 2
- †τετραποδώδεις ibid. τετραποδιζών ἔρπει ii. 1, 48
- τετράπτερα i. 5, 12. iv. 7, 8
- †τέττασι v. v. l. l.^p & ^t. pro τέττασι i. 5, 14
- τέτριξ Attice οὐραξ dicitur vi. 1, 7. ubi pariat vi. 1, 5, 7
- τετταρακοσταῖον ἐξέλθῃ, quadragesimo die in lucem exeat vii. 3, 8
- τεττυγῖα, cicadæ minores iv. 7, 13. v. 30, 2
- τεττιγομήτρας ortus v. 30, 5
- τεῦθοι seu τευθοί, lolii i. 6, 2. iv. 1, 8. τευθίδες, loligines ibidd.
- τεύχει, alveo ix. 40, 26
- τεφρὸν χρώμα ix. 45, 3
- τεχνικαὶ γενόμεναι, sollerti artificio usæ vii. 10, 3. τεχνικῶς, sol-
lenter ix. 13, 5
- τέως, tunc, vel usque ad illud tempus vii. 3, 10
- τήθνα, ostrei genus iv. 4, 5. τηθύων natura quæ iv. 6, 1. τηθύων corpus carnosum est natura viii. 1, 7. τήθνα olfactu minus pol-
lent iv. 8, 33. τηθύων generatio v. 15, 16. Scribitur nonnus-
quam τήθεα: itidemque apud Suidam: apud Athenæum vero et contracte τήθη, cum singu-
lari nominativo τήθης: apud Ety-
mologum et τήθεα, et τήτεια, ni-
mirum παρὰ τὸ τητᾶσθαι, τὸ ζη-
τεῖν: quoniam ταῦτα ζητοῦντες ὑποδύουσι. Apud Hesych. quoque et τήθεα et τήθνα.
- τηλῖαι σιτοπωλῶν vi. 24, 3
- τήριος καὶ κυνός viii. 28, 14. Bodinus apud Oppianum Cyneget. lib. 3. p. 97. notat, Aristotelem in animalis significatione uti genitivo τήριος: pro flumine autem, τήριος et τήριδος.
- τιθασσός, commun. gen. v. 13, 3.
- τιθασσέεται θᾶπτον ix. 1, 3. τι-
θασσευτικά ζῆα i. 1, 33. In L. et C. ed. plerumque ista sim-
plici σ scribuntur, sicut etiam
μασᾶσθαι et διαμασᾶσθαι.
- τίλλει αὐτὴν καὶ τύπτει ix. 1, 25.
- †τιλτός iii. 13, 1. v. l.ⁱ
- τίλων piscis vi. 14, 11
- τίτθαι, nutrices vii. 10, 10. 12, 1.
- τὰ τιτθεύμενα iii. 21, 7
- τετρήμειναι εἰς τὸν πνεύμονα i. 17, 4
- τιτρώσκει τὸ φῶς, pro κολάπτει vi. 4, 5
- τίκος v. 9, 6. 10, 1
- τοὺς τόκους ποιεῖται pro τίκτει vi.
29, 3

- τομιαί βίες vi. 21, 4. τομιαί κάπροι vi. 28, 2. τομιαί πῶς γίνονται οἱ κάπροι v. 28, 3. iidem ἐκμηθέντες, exsecti, castrati vi. 21, 4
- τραγῶν vites unde dicantur v. 14, 18
- τραγίζειν, vocis affectus vii. 1, 4
- τράγοι quando nominantur αἱ μανίδες viii. 30, 3. τράγοι, spongiarum genus v. 16, 3
- τραυλοῖ i. 11, 11. †τραυλίζονται pro τραυλίζουσι iv. 9, 17. v. l.^p
- τραχεῖς [†τραρχῶδες v. l.^v] τόποι v. 15, 19. ἐν τραχέσι [†τραρχῶδες v. l.^z] καὶ πετρῶδες v. 17, 8
- τραχύστρακα seu τραχέα iv. 4, 6
- τραχύπουν v. 13, 3
- τρέφεσθαι τῷ [†τὸ v. l.^z] τῶν μελιτῶν ix. 40, 11. pro νέμεισθαι seu βόσκεισθαι.
- τρήμα, foramen i. 16, 10. τρηματὸν ζῆα i. 1, 28
- τρήσι, foramen i. 16, 10
- τρίγλα seu τρίγλη, nullus piscis v. 9, 5. viii. 2, 31
- τριγμὸς, quære in τρίζω.
- τριγωνοειεῖς ραφαί iii. 7, 3
- τριετείς ὄντες ἵπποι vi. 22, 1
- τρίζει τῇ φωνῇ ii. 12, 6. τρίζοντα σελάχη iv. 9, 6. at pro τρίζοντες πέρδικες iv. 9, 19. rectius scr. τιτυβίζοντες. Eadem signif. †τριγμὸν ψοφεῖ iv. 9, 5. v. l.⁸. τριγμὸν ἀφίησι iv. 9, 8. ix. 8, 10. forsan etiam iv. 9, 5. [v. l.^m.] ubi legitur τρισμὸς ἀφιαῖσι, rectius scribemus τριγμους [quod in hac ed. legitur.]
- τριόρχης ἰέραξ viii. 3, 1. accipitrum fortissimus ix. 36, 1. infestat serpentes et rubetas ix. 1, 16
- τρίστοιχοι ὀδόντες ii. 1, 53
- τριταία ἐργάζεται, tertio die opus facit ix. 40, 33
- τριχὰ pro τριχῶ ii. 11, 4
- τριχὰς κίχλη ix. 20
- τριχαῖοι, vel potius τριχαιοί, pisces, quando capiuntur viii. 13, 10.
- τριχία pisc. nascuntur ἐκ τῶν
- τριχίδων vi. 15, 9. pariunt quottannis bis.
- †τριχίας, mammarum dolor e pili haustu vii. 11, 1. v. l.^k. rectius τριχῖαν, vel τριχίας.
- τριχίδες, apuæ sp. vi. 15, 9. Ab eadem origine sunt αἱ θρίσσαι ix. 37, 16
- τὰ τριχῶδη in rana pisc. ix. 37, 2
- τρόποι οἱ περὶ τὴν ψυχὴν viii. 1, 2
- τροφαλίδες iii. 20, 10. item †τροφαλίδες ibid. 14
- τὴν τροφήν ποιῶνται οὐ τὴν αὐτὴν viii. 3, 23. τὴν τροφήν ἐκ τῶν ἐνὶ ὕδρην ποιεῖται τόπων viii. 2, 2
- τροφίαι ἵπποι: v.ise φορβάδες.
- τρόφιμον γάλα iii. 21, 7
- †τρίγγα, avis fluvi. viii. 3, 13. v. l.^f
- τρυγόν, columbæ sp. v. 13, 4. v.ise Turtur.
- τροφαλίδες: v.ise τροφαλίδες.
- τρώγλας πηλοῦ ποιῶνται v. 20, 2.
- τρογυλῶνται εἰς τὸν βλόν viii. 12, 3. τραγυλοδικὰ ζῶα i. 1, 27
- τυμβωρυχοῦν ζῶον viii. 5, 2
- τύμμα, ictus ix. 40, 10
- τύπανος: v.ise ταπίνος.
- τύπτειν et κόπτειν, rostro tundere ix. 1, 19. idem κολάπτειν ibid. 18
- τύψω εἰπεῖν i. 1, 12. ἐν τύψω εἴρηται i. 6, 8
- τύραννος, avis viii. 3, 5
- τύρως, caseus, quid iii. 20, 6. τυρεῖσθαι ibid. et 14. εἰς τύρην χρησίμων iii. 20, 13, 14. pro eodem εἰς τυρεῖαν χρησίμων iii. 21, 6
- οἱ τυφλῖνοι ὄφεις vi. 13, 9. [†minus recte] τοῖς τυφλῖνοις ὄφεισι viii. 24, 7
- τ.
- †Τβος camelorum ii. 1, 24
- ὑβρις, qualis avis ix. 12, 5
- ὑγιαίνεσθαι, sanari viii. 26, 2
- ὑγρακοίλια ix. 50, 12
- ὑγρὸς, pro ὑγραμελής vi. 35, 4
- ὑδαρὴς οἶνος vii. 12, 1
- ὑδρεύονται ἀπὸ τελμάτων ix. 40, 37
- ὑδρῶψ in partu vii. 9, 4

- ὑεία κοιλία i. 16, 17. *βεια σπλάγχνα* ii. 17, 16. *βεια κρέα* viii. 26, 2. *βεια ὀτῶ* iii. 20, 3. *βειαί τριχες* iii. 12, 5
δεσθαι, pluvia rigari viii. 19, 1
ἐλαγμφ, latratu iv. 10, 2
ἐλακοπούσα ζῆ ix. 17, 1
ἐλάνοι μελίτται ix. 40, 20
†ἐλοτομούσα ζῆ ix. 17, 1
ἐμέναις ἔχοντα iii. 13, 1. *ἐμένος φύσις* τίς *ibid.* *ἐμενίαις ἐνδεσι* i. 17, 17. *ἐμενοειδής ἡ κύστις* iii. 15, 1. *ἐμενώδεις δεσμοί* i. 16, 16
ἐοβασκοί †βου ἐοβόσκοι viii. 21, 2
ἐξ ὑπαγωγῆς vi. 29, 1
ἐκάετος qui et ἀρεπτελάργος, γυτί ὁμοιος ix. 32, 3
ἐκαίετος: vixit ἡνικαιετός. *†ἐπὲρ pro ἐπὶ—* ix. 13, 3
ἐκέρων generatio v. 19, 9
ἐπεράλλονται ἱστούς ix. 48, 4. 5. *†prq eodem ἐπερβάλλονται* *ibid.* 5. v. l.^r
ἐπέργεια ζῆα i. 1, 27
ἐπερέχοντα τὸ στόμα viii. 15, 7
ἐπερπῶνται τὸ ὄρος viii. 12, 4
†ἐπερξηρανθῶσιν ἐπὶ— viii. 2, 17. v. l.^o
ἐπέρξηρος γένηται x. 3, 16
ἐπερομβρία viii. 19, 7
ἐπερπετόμενοι v. 5, 13
ἐπερπελῆσθαι ix. 40, 29
ἐπερπελροῦσθαι viii. 5, 5
ἐπερφαίνεσθαι ἄνωθεν ix. 36, 4. *ἐπερφαίνεται πρὸς τῇ γῇ* v. 18, 9
ἐπερῶν, seu ἐπερῶα, palatum i. 11, 10
ἐπηνεμίον generatio ut fiat vi. 2, 25. x. 6, 6. *ἐπηνέμια ut concipiantur a gallinis* x. 6, 2. *ἐπηνέμιοι conceptus cito fiunt in avibus quibusdam* vi. 2, 21. *ἐπηνέμια quæ aves parere soleant* vi. 2, 11. *ἐπηνέμια ova an sint ceterorum ovorum reliquæ* vi. 2, 10. *in avium genere infœcunda sunt* v. 1, 7. *foecunda ut fiant* vi. 2, 14. *ἐπηνέμιον ζῶον qua re differat a ceteris* x. 6, 3. 7, 4
ἐπηνέμιοι νεοττεύσεις vi. 1, 6
ἐπήνη καὶ γένειον δασύ iii. 11, 13
ἐπὶ κῆνα, sub ortum caniculæ ix. 49 B, 7
ἐποβολιμαίους ποιεῖ, pro ἐποβάλλει, supponit ix. 29, 4
ἐπογλουτίς i. 14, 2
τὸ ἐπογλώττιον ii. 15, 10
ἐποδερίδες γυναικῶν v. 34, 2
ἐποδεδυκέναι ἐπὶ ταῖς πέτρας iv. 8, 16
ἐπόζωμα iii. 1, 26, 29
ἐποκάπτειν τὰ προσφερόμενα, præripere ac devorare ix. 29, 3
ἐπολαῖς avis verm. vict. †viii. 3, 5. ἐπολαῖδος in nido parit cuculos ix. 29, 1. *ἐπολαῖς cuculi ova excludit et pullos educat* vi. 7, 5. *In vulg. ed. viii. 3, 5. scriptum ἐπιλαῖς. sed solum ἐπολαῖς agnoscit Hesychius.*
ἐπολαμβάνει αὐτοὺς, suscipit seu recipit eos in suam sedem ix. 34, 4
ἐπολείμματα, reliquæ vi. 2, 10
ἐπονέοντες καὶ μετεωρίζοντες ix. 48, 3
ἐπόπδα iii. 1, 31
ἐποπόρφυρον χροῖμα ix. 14, 1
ἐπόπτερα θηρία v. 19, 24
ἐπόπτης οὐδενός ix. 44, 2
ἐπόπνον γάλα iii. 20, 9
ἐπόπυρος ix. 14, 2. *†ἐπόπυρος* *ibid.*
ἐπόριζον i. 13, 1
ἐπόστασις τῆς κοιλίας ii. 1, 25. *ἐποστήματα κοιλίας καὶ κύστεως, pro ἐποχωρήματα* i. 1, 11
ἐποτριόρχαι accipitres ix. 36, 1
†ἐποφαίνεται, appareat ix. 40, 26
ἐποφυομένης τῆς ὀπλῆς viii. 24, 1. *ἐποφυῶσιν ἐντός* ii. 2, 1
ἐποχόνδριον i. 13, 1. 17, 8
ἐποχώρησις, secessus alvi viii. 4, 2
ἐστέρα, proprium fœminei sexus membrum i. 13, 3. *ἐστέρα καὶ δελφύς* iii. 1, 21. *ἐστερικὸς πόρος* iv. 2, 24. *ἐστερικὸι πόροι quomodo a θορικοῖς πόροις differant in piscibus* vi. 11, 3
ἐστορογενές i. 7, 2. *ἐστορογενεῖς τριχες* iii. 11, 7. *ἐστορογενὴ ὑγρά* iii. 20, 4
τὸ ἐστορον, secundæ vii. 9, 4. 10, 2

- ἡ ὑστρίξ, vel potius ὑσθρίξ vi. 30, 2.
 sic αἱ ὑστρίχες ix. 39, 7. sed
 reperitur etiam masc. gen. αἱ
 ὑστρίχες i. 6, 6. viii. 17, 1. ὑστρί-
 χων latitatio viii. 17, 1. hystri-
 ches quamdiu latitent et ute-
 rum ferant vi. 30, 2
- ὑφαιμοὶ τρίχες viii. 21, 5
 τῆς ὑφῆς ἀρχεται ix. 39, 5
 ὑφιστάσιν ἐρείσματα ix. 40, 24
 ὑφορμοὶ τόποι v. 9, 2
 ὑφορμένος αὐδέν ix. 44, 2
 ὕψος, proceritas corporis vi. 22,
 10. sic τὸ ὕψος βραχύς, statura
 seu proceritate corporis bre-
 vior vi. 35, 4
 ὑψοῦ πέτεται ix. 32, 11
- Φ.
- Φαβοτύπος: vixisse φασσοφόνος.
 †φάγγρος pro φάγγρος viii. 19, 5
 φαγεῖν χειρίστοις εἶναι, pessimos esu
 esse viii. 30, 3
 φάγγροι pisces et ad litus degunt, et
 in pelago viii. 13, 3
 φάλαγξ in digito i. 15, 3. ὁ φά-
 λαγξ, pro τὸ φαλάγγιον, insectum
 ix. 1, 13
 φάλανα, balæna i. 5, 2
 φαλακρότης τί iii. 11, 8
 φαλαρίς avis viii. 3, 15
 φαναὶ καὶ λαμπραὶ μέλιτται ix. 40,
 50
 φανερόν αὐτὸν ποιεῖ οὐδαμοῦ ix. 5, 2
 φαραγγώδεις τόποι vi. 28, 1
 φαρμάκεια, seu φαρμακεία venefica
 ix. 17, 1. αἱ [†οἱ v. l. b.] περὶ τὰς
 φαρμακείας, veneficæ vi. 18, 10.
 φαρμακίδες veneficæ vi. 22, 18
 φάρυγξ, guttur seu fauces i. 11, 10.
 φάρυγξ et λάρυγξ pro eodem iv.
 9, 1, 2. φάρυγξ vocis instru-
 mentum iv. 9, 1
 ὁ φασσοφόνος [†φασσηφόνος] ἰέραξ ix.
 12, 4. φασσοφόνος ix. 36, 1.
 idem φαβοτύπος viii. 3, 1
 φάττα, col. spec. i. 1, 30. v. 13, 4
 φάψ et φάττα viii. 3, 9. αἱ φάβες
 pro αἱ φάτται ix. 7, 9. sic 29, 1
 φέρεῖ ἐν γαστρὶ vi. 27. φέρουσι πολ-
- λὰ, sc. ἐν τῇ γαστρὶ vii. 4, 11
 φήνης magnitudo et victus viii. 3,
 2. natura et mores ix. 34, 2.
 Plinius ossifragam vocat lib.
 10. c. 3
 φθειρώδη ἔρια viii. 10, 5. φθειρώδεις
 γίνονται v. 31, 4
 φθίνοντας τοὺς μῆνας vii. 2, 1
 φθινοπωρινὴ ἰσημερία v. 11, 1
 φθίσαις σελήνης vii. 2, 1. φθίσαις
 [†φθισικαὶ v. l. a. sc. νόσαι] iii. 11,
 14
 φθονερὸν ζῷον ix. 1, 7
 φιλητικά ζῖβα i. 1, 33
 φιλόλουτρον ζῷον viii. 24, 11
 φιλοπαύμων ix. 44, 2
 φιλοπέτης, potator vi. 2, 5
 φιλοχωρεῖ οὐ ἂν οἰκῇ ix. 1, 27
 θλαστὸν [†φλαστὸν v. l. a.], οὐ θρα-
 στὸν iv. 1, 4
 φλεγμαίνοντες τόποι x. 1, 9
 φλέψ, vena, quid iii. 2, 1. φλέβες
 αἵματος ἀγγεῖον iii. 19, 1. φλεβία,
 venulæ iii. 3, 17, 21. φλεβίων
 ortus iii. 5, 3. φλεβικοὶ πόροι iii.
 1, 13. vi. 3, 2, 3. φλεβοτομίας
 ποιῶνται τῶν— iii. 3, 1, 2. φλε-
 βώδεις ἄνθρωποι vii. 1, 15
 φλεώς ix. 40, 49
 φλύκταιναι γίνονται viii. 24, 6
 φοβεῖσθαι περὶ τῶν τέκνων vi. 11, 6
 φοινικόρυγχος ὄρνις ix. 24
 φοινίκουρος avis ix. 49 B, 4. †φαι-
 κουργός ibid. rectius φοινίκουρος.
 φοινικοῦς λόφος viii. 3, 5
 φοιτᾷ αὐταῖς πλείων x. 1, 16. φοιτᾷ
 ταῖς πλείοταις αἱ καθάρσεις vii.
 3, 3
 φολίδας ἔχοντα i. 6, 4. ii. 13, 10.
 φολίδας τίνα ἔχει iii. 10, 1. φολί-
 δμοιον χώρῃ λεπίδος i. 6, 4. φολι-
 δωτὸν ζῷον ibid. φολιδωτοὶ οἱ ὄφεις
 ii. 17, 18. φολιδωτὸν victus viii.
 4, 1
 φορβάδες ἵπποι oppos. τοῖς τροφίαις
 viii. 24. i. 2
 ἐν φορμίσι ἐντίκτουσι v. 15, 5
 φορυτός v. 17, 6. ἐκ φορυτοῦ καὶ γῆς
 ix. 41, 13. sic ix. 13, 6

- φρένες, τὸ διάζωμα i. 17, 8. ii. 15, 5.
 εἰς τὰς φρένας τελευτῶσα φλόψ iii.
 4, 3
 φροντιστικώτερα περὶ— ix. 1, 5
 φρυγάνοις περιφράξαι viii. 20, 5
 ὁ φρύνος, rana rubeta ix. 40, 41.
 †φρύνος ibid. οἱ φρυνολόγοι [†φρυ-
 νολόχοι] ἱέρακες ix. 36, 1
 φύκης et φυκῆς qua re differant vi.
 13, 8. φυκῆς quibus victitet viii.
 2, 29. φυκῆς colorem mutat
 viii. 30, 4. φυκίδος cubile et
 partus ibid. φυκίδες quoties pa-
 riant vi. 13, 8
 φύκια, algæ vi. 17, 8. viii. 2, 18.
 φύκια καὶ καλαμώδη v. 18, 10.
 φύκια μικρά v. 19, 15. φυκίων
 ἀπνῶνται, algam appetunt viii.
 2, 30. φυκίοις τρέφονται viii. 2,
 24. φύκιον unde or. vi. 13, 12,
 13. φυκιοφάγοι ἰχθύες viii. 19, 9
 φύκος, et φύκου ἄνθος vi. 13, 12, 13.
 φύκος τι καὶ βρύον viii. 20, 6.
 φύκος θαλάσσιον vi. 16, 5. φύκος
 νέμονται viii. 2, 29. †φύκει τρέ-
 φεται viii. 2, 25. φυκώδεις τόποι
 viii. 19, 9
 φυλάττονται ὀρᾶσθαι, cavent ne
 conspiciantur ix. 5, 3. φυλακτικά
 ζῶα i. 1, 31
 φύμα τι tub. al. x. 1, 4. φύματα
 καὶ οὐλαὶ vii. 6, 5
 φύσα δριμύεια viii. 5, 6
 φυσήτηρ lolig. et sepiæ v. 6, 4.
 φυσήτηρα ὅσα ἔχει, ἀναπνεῖ vi.
 12, 3
 τὰ φυσήτικα, πιαίνει viii. 7, 1
 φυσώδη νοσήματα viii. 26, 1. φυσώδη
 sc. βρώματα vii. 12, 1. τὰ φυ-
 σώδη lac augment iii. 21, 5
 †φώιξ qualis avis ix. 18, 2. vise
 φῶιξ.
 φωλεῖν †et φωλεῖν viii. 15, 2.
 idem κρίπτειν ἑαυτὸ ibid. 13, 15.
 15, 1. et 16, 1. φωλεῖν οὐσι κατὰ
 γῆς ix. 41, 4. φωλεία τῶν χερ-
 σαίων ζῴων viii. 13, 14. τὰς φω-
 λείας ποιοῦνται, pro φωλεῖν οὐσι seu
 φωλοῦσι ibid. †φωλεῖν ποιοῦσι viii.
 20, 4. v. l.^b
 φωλῆς piscis qualis ix. 37, 15
 φῶρ, in apum genere v. 22, 1. ix.
 40, 20
 X.
 Χαίτην ἔχοντα ii. 1, 19
 χαλαζῶδες σπέρμα vii. 1, 19. χαλα-
 ζῶδεις εἰσὶ pro χαλαζῶσι viii.
 21, 4
 χαλαζοῦνται, grandine vexantur viii.
 21, 6
 χαλαζῶσαι ὄες viii. 21, 5
 χαλαροὶ πόροι iii. 4, 2
 †χαλαρὸν ῥύγχος ix. 21
 χάλλωνες: vise χείλων.
 χαμαίζηλα φυτά vi. 1, 7
 χαμαιτύποι ἱέρακες ix. 36, 3
 †χάναι: vise χαῖναι.
 χάννα iv. 11, 8. viii. 2, 24, 28
 χαραδριῶς qualis avis, et unde dicta
 ix. 11, 2. viii. 3, 14
 χάσκειν et συμμύειν oppos. vii. 4, 1
 χαυλιδόντες, dentes exserti iv. 11,
 14. χαυλιδόντας ἔχοντα ii. 1, 51
 †χαῖναι pro χάνναι viii. 2, 24, 28.
 pro eodem χάναι iv. 11, 8. de
 χάννη autem vise in Lat. ind.
 Epicharmus apud Athenæum ad
 etymon hujus piscis alludens,
 dicit μεγαλοχάμμουνα χάννας.
 χέδροπες καρποί viii. 5, 3
 χείλη, labia i. 11, 10
 †χείλων seu χελών, mugilis capi-
 tonis species viii. 2, 26. quam-
 diu ferat uterum vi. 17, 3.
 minus recte †χάλλωνες v. 11, 3
 χειμάζειν ἐν— hiemem degere in—
 viii. 12, 2. 13, 6
 χειροῦσθαι τοὺς ὀρνίθους ix. 6, 9
 †χελιδών, piscis ii. 15, 14. v. l.^a
 χελών: vise χείλων.
 χερσαίων ζῴων διαίσεις i. 1, 15, 16
 χηλαὶ pro unguibus in bisulcis
 animalibus ii. 1, 30
 χῆμαι ut nascantur v. 15, 14
 χηναλώπηξ avis viii. 3, 16
 χήνειον φόν v. 33, 5
 χηραμοί ix. 11, 2
 χῆρος ἢ χῆρα γένεται ix. 7, 4

- χθαμαλοπῆται ἔρριθες ix. 36, 1
 χῖα, talorum species ii. 1, 34.
 perperam in quibsd. ed. scrip-
 tum ἰσχία.
 χιμαῖρα καὶ αἰγί iii. 21, 5
 χλιαυόμενα κηρῖ viii. 7, 2
 χλόη κυάμων viii. 7, 1
 χλοῦνη σῦν vi. 28, 2
 χλωρεὺς, avis inimica πέρρα ix. 1,
 13. inimica turturi ix. 1, 17
 χλωρις, avis verm. vict. viii. 3, 4.
 χλωρίδος etymon, forma, nidifi-
 catio, partus ix. 13, 4. χλωρίδος
 in nido parit cuculus ix. 29, 1.
 Gaza vertit *Luteolam*: quia ix.
 13, 4. dicitur τὰ κάτω ἔχειν
 ὄχρα. Gesnerus tamen a viri-
 ditate nomen traxisse ait, vulgo-
 que notam esse.
 χλωρίωνος etymologia, magnitudo,
 migratio ix. 22, 1. natura ix.
 15, 3. ortus ix. 1, 20. χλωρίων
 inimicus κρεῖς ibid.
 χοῶς δύο ix. 40, 55
 χοιροπιθήκου πρόσωπον ii. 11, 2
 χολάς i. 13, 1
 χολώδης ὑγρότης ii. 15, 11
 χονδράκανθα iii. 7, 10. 8, 2
 χονδρότυπος κεφαλή ix. 22, 2
 χόνδρου φύσις iii. 8, 1. χονδρώδης i.
 12, 1. 16, 13, 14
 οἱ περὶ χορείας σπουδάζοντες, qui cho-
 reas instituere student vii. 1, 4
 χόριον pro χορίον vi. 22, 17. χορίον,
 τὸ κέλυφος τῶν ἐμβρύων, seu τὸ
 περὶ τὰς γενέσεις κέλυφος viii. 17,
 5, 8. χόριον, secundæ vi. 3, 14,
 15. †χορίῳ περιέχονται vii. 7, 3.
 v. l. a. τὰ χορία in partu nomi-
 nantur et ὑστερα, secundæ.
 Scribitur etiam χορίον, per ω.
 χοριοειδὴς ὕμνη vi. 3, 13
 τὸν χοῖν ἐκφέρουσαι, humum seu
 terram egerentes ix. 42, 3
 χρέμψ, piscis acuto auditu pollens
 iv. 8, 18
 χρήσεις αἱ πρὸς τὸν ἄνδρα x. 4, 3
 αἱ χρῆσται μέλισσαι ix. 40, 21. sic
 ἡ χρηστή μέλισσα v. 21, 2
 χρομῖς, piscis iv. 8, 18. 9, 5. v. 9, 4.
 pro eodem χρωμῖς viii. 19, 5.
 v. l. j. Apud Hes. χρόμις.
 χρουίζη τὸ πάθος x. 7, 11. χρουίζει
 ἐπὶ τῆς γῆς iv. 10, 5. χρουίζομενον
 γάλα vi. 20, 6
 χρυσάλλιδες v. 19, 5, 7. 32, 5
 χρυσομήτρης avis viii. 3, 6
 †χρυσόφρος, piscis viii. 2, 29. pro
 eodem χρύσοφρος vi. 17, 7. et
 alibi passim, ut Latinus index
 docebit.
 χύμα v. 19, 2
 χυμῶν αἰσθησιν ἔχειν iv. 8, 31. χυ-
 μοῖς χαίρει ἕκαστα ibid.
 χυτὸν καὶ ἄπικτον iii. 17, 1. χυταὶ
 pisces qui v. 9, 4
 χώραν ἐμμάτων ἔχει i. 9, 4. ibid.
 τόπον καὶ χώραν—χώραν παρέχει,
 locum dare x. 3, 4
 χωρῆ, res succedat ix. 40, 44
 †χωρίον, secundæ vi. 3, 14, 15. v. l. d.
 †χωριώδης ὕμνη vi. 3, 13. Scribitur
 etiam χορίον prima brevi: apud
 Hesychium vero non tantum
 χορίον et χορίον in δοχείου signifi-
 catione, sed etiam χορεῖον: quod
 inter alia esse dicit τὸ κάλυμμα
 τὸ συγγυόμενον ἐκ τῆς κοιλίας.
 Ψ.
 Ψαθυρὸν φόν iii. 1, 23. 10, 1. [fitem
 ψαθυρὸν φόν] v. 18, 1. apud Suid.
 etiam ψαθαρὸν, ex Plat. et Arist.
 hist. anim. ψαθυρότης σομφή iv.
 1, 21
 ψαρά et ποικίλια diversa signif. ix.
 49 B, 2. at δ ψάρος, sturnus ix. 26
 ψελλοὶ καὶ τραυλοὶ i. 11, 11. ψελλί-
 ζειν καὶ τραυλίζειν iv. 9, 17
 ψηλαφώμεναι χειρὶ vi. 2, 13
 ψήνες, culices ficarii vi. 32, 5, 6
 ψήτται, passerres, pisces iv. 11, 8
 ψίαθος vi. 2, 5
 ψιλὸν ἐμβρυον vi. 30, 1. ψιλά ὄντα,
 implumia ix. 34, 5. ψιλοῦσθαι
 τῶν ὑμένων iii. 13, 2
 ἡ ψιττάκη viii. 12, 13
 ψοιαί iii. 3, 2
 ψόφος τί iv. 9, 4. ψόφος ut fiat iv.

- 9, 3. ψόφον ἀφίεναι iv. 9, 5. ψο-
 φούσι λίθοις iv. 8, 13. ψοφήση
 pro βρωτήση ix. 3, 4. ψοφητικά
 ζῆα i. 1, 29
 ψύλλαι, pulices iv. 10, 4. ψύλλα,
 phalang. spec. ix. 39, 1
 †ψύλων piscis vi. 14, 11. v. l. r
 ψυχαι, papiliones ins. iv. 7, 9. v.
 19, 5, 6. Sunt qui differentie
 caussa scribant ψύχαι.
 ψωμίζειν ὄρνιθας viii. 3, 1
 Ω.
 Ὠιδικά ζῆα i. 1, 29. ὠδικὸς ὄρνις ix.
 11, 5. ὠδικοὶ οἱ κύκνοι ix. 12, 4
 ὠδὶς τι x. 7, 9. ὠδίνος ἀρχή vii. 4, 8.
 ὠδίνουσιν αἱ γυναῖκες vii. 9, 1.
 ὠδίνειν δοκοῦσι vii. 4, 8
 ὠθαύνται πρὸς—irruunt vi. 18, 17
 ὠκυβόλος ὄρνις ix. 32, 3
 ὠλέκρανον i. 15, 3, 4
 ὠμιαία, vena seu nervus iii. 5, 4
 ὠμμένη ἐστὶ pro ὤπται i. 7, 3
 [†τὸν] ὠμοπλάτην iii. 2, 12. at 3, 3.
 τὰς ὠμοπλάτας: itidemque iii.
 7, 6. ὠμοπλάται δύο i. 15, 1
 ὠμοφάγα ζῆα ix. 1, 10
 ὦν, onum, quid i. 5, 3. ὠσειδεῖς
 σκώληκες v. 28, 2. ὠσφόροι ἰχθύες
 ix. 37, 17. ὠσφυλακεῖ vi. 14, 8,
 13. ix. 37, 11, 12
 ὤπται pro ὠμμέναι εἰσὶ vi. 2, 10
 ὠραῖοι βόλοι τίνες viii. 19, 13
 ὠσπερανεῖ ii. 9, 9
 †ὠτιδες quales aves ix. 33. v. l. v
 ὠτὸς qualis avis, et quo alio no-
 mine dicatur viii. 12, 11, 12
 ὠφέλειαν παρεχόμενος οὐδεμίαν ix. 37,
 11

INDEX RERUM

QUÆ IN ANIMALIUM HISTORIA

VISÆ SUNT MEMORABILIORES.

- ABORTUS** quid, et quomodo sexus in eo possit conspici vii. 3, 7, 8, 9. abortum mulieribus et equabus ciet Incernæ extinctæ odor viii. 24, 8. abortum ovibus ciet tonitru, si singulatim sint dispersæ ix. 3, 4. cum abortu conceptus vii. 4, 20
- Accipitris** splen ii. 15, 7. accipitris fel ii. 15, 15. accipitrum victus viii. 3, 1. accipitrum nidificatio, pastus, aucupium ix. 11, 3. accipiter quamdiu incubet vi. 6, 3. accipitrum pulli pingues et esu suaves vi. 7, 5. accipitres disparere quando soleant vi. 7, 1. accipitrum genera, et natura viii. 3, 1, 2. ix. 36, 1, 2. accipitres Ægyptii viii. 28, 7. accipitres Thracici, homines in aucupio adjuvant ix. 36, 4
- Acetabula uteri** iii. 1, 31. vii. 8, 1. acetabula in malaciorum pedibus iv. 1, 9
- Achaites** (vel potius Achaines) cervus ix. 5, 8. Achainarum cervorum fel ii. 15, 9
- Acharnas piscis** viii. 2, 27. 19, 7. *vise* †Archanaus.
- Achillæ spongiæ** v. 16, 3, 6
- Actiones animalium** quæ viii. 12, 1
- Aculeum insecta** quæ habeant, quæque a fronte vel a tergo i. 5, 12, 13. aculei differentia insectis quæ sit iv. 7, 7
- Acus, piscis:** *vise* *βελόνη*.
- Adeps et pinguedo** quid differant iii. 17, 1
- Adhæsione viventia aquatica** i. 1, 18. adherentia radices quasdam habent v. 15, 20
- Adorare regem** docentur elephanti ix. 46, 1
- in Adriam ex Istro migrant pisces** viii. 13, 10. Adrianicæ gallinæ vi. 1, 3
- Adultera geminos parit, alterum marito, alterum mœcho similem** vii. 4, 19
- Ægithali, apes infestant** ix. 40, 37.
- Ægithalorum partus** ix. 15, 2. victus viii. 3, 4. genera tria ibid.
- Ægithus avis, bellum gerit cum asino** ix. 1, 18. antho inimicissimus ix. 1, 27. Ægiothi sive Ægithi natura ix. 15, 3
- Ægyptus** quæ animalia majora ferat, quæ minora, quæ paria ceteris regionibus; et cur viii. 28, 7. in Ægypto partus octimestres sunt vitales vii. 4, 11
- Ægyptii feras ut cicures et mansuetas reddant** ix. 1, 12. Ægyptii ova ut excoquant vii. 2, 5. Ægyptiæ mulieres, crebro gemellos pariunt vii. 4, 14. Ægyptiæ columbæ vi. 4, 6. Ægyptii mures vi. 37, 5
- Aerem exceptare et reddere** i. 1, 15. in aere paucio conclusa, suffocantur vii. 2, 38
- Æschyli locus de upupa** ix. 49 B, 9
- Æstate potentiores in frigidis locis degunt** viii. 12, 2
- Æthiops ex avo Æthiope natus in Sicilia** vii. 6, 7. Æthiopum ungues nigri, ut cutis; dentes vero albi, ut ossa iii. 9, 3. Æthiopum genitura an nigra iii. 22, 1. Æthiopice oves et capræ vi. 19, 3. Æthiopici serpentes i. 5, 11
- Ætolius:** *vise* *Αἰτωλός*.
- Africa:** *vise* Libya.
- Agnos nigros e Psychri fl. potu oves pariunt** iii. 12, 3. *vise et* Oves.
- Agrestia animalia sunt omnia** quæ cura i. 1, 29. agrestium alia mansuescunt, alia non i. 1, 28
- Alis quot moveatur pennata** i. 5, 14
- Alaudarum genera** ix. 25. *vise et* *κορδαλός* in Gr. ind.
- Albedo piscibus nonnullis unde** viii. 19, 6
- Album oculi** i. 9, 2. album oculi plerisque omnibus simile i. 10, 1.

- album in *κόχλους* iv. 4, 20, 23. albumen in sepiae ovo ad extremum assumitur totum v. 18, 6
- Alcibiades ubi mortuus est vi. 29, 5
- Alcmæonis Crotoniatis de prima pubis lanugine dictum vii. 1, 2. Alcmæon capras auribus spirare dixit; falso i. 11, 1
- Alcman poeta, pediculari morbo absumptus v. 31, 3
- Alga victitant minores pisces ix. 37, 5. v. l. a. Algosa loca piscibus conferunt viii. 19, 9
- Alimenti administræ partes duæ i. 2, 1. alimenta familiaria suppeditat locus cuique natalis ix. 37, 14. alimenti mutatio grata omnibus animalibus viii. 21, 6
- Alopecoesium mare lacastre viii. 13, 5
- Alvus, sicci excrementi conceptaculum i. 2, 3. alvus lubrica iis quæ longa habent crura ix. 50, 12. alvi profuvium viii. 21, 2, 3
- Ambidexter homo solus ii. 1, 7
- Amiæ, pisces gregales i. 1, 24. proveniunt etiam in lacustri mari viii. 13, 5. cito crescut vi. 17, 14. carnivora sunt viii. 2, 24, 30. vere in Pontum migrant viii. 13, 6. amiarum dentes ix. 37, 10. fel ii. 15, 14. solertia ix. 37, 10. amia inescantur pisces iv. 8, 8
- Anisenum mel v. 22, 15
- Amphipolis: viæ Cedropolis.
- Amygdalam rostro diffidit picus ix. 9, 4
- Anatis gula ii. 17, 31. anatim victus viii. 3, 15
- Anatomicorum librorum mentio vi. 11, 3. et alibi.
- Angina suum viii. 21, 1
- Anguillæ pisces leves ii. 13, 11. pinnae habent binas i. 5, 7. ovum non habent iii. 10, 1. nec semen habent, nec ovum vi. 14, 14. sexus discrimine carent iv. 11, 4, 5. Anguillis sexus unde tribuatur, et utræ illarum meliores viii. 30, 8. anguillæ an pariant iv. 11, 4. generare cur visæ nonnullis vi. 16, 3. anguillarum generatio seu ortus qualis vi. 16, 1, 2. anguillæ e fluvii et lacubus in mare descendunt vi. 14, 14. quibus victitent et sustententur viii. 2, 34. quibus lædantur, et exanimentur viii. 2, 35. quamdiu vivant viii. 2, 38. ut capiuntur iv. 8, 21. viii. 2, 35. mortue, non innatant aquis, sed merguntur viii. 2, 36
- Anguillæ branchiæ ii. 13, 8. viii. 2, 35. pinnae ii. 13, 4. gula ii. 17, 3. fel ii. 15, 12. pinguedo iii. 17, 4
- Anguli oculorum quid sint, et quid pro diversa qualitate significant i. 9, 2
- Animalium differentia in quot et quibus potissimum posita i. 1, 12. animalia partium ratione ut differant i. 1, 3, 4. seminariorum partium ratione ut differant i. 3, 1, 2. fœtus et partus ratione ut differant i. 5, 1. humoris vitalis ratione ut differant i. 4, 1. pedum ratione ut differant i. 5, 6. victus ratione ut differant i. 1, 13. actionum ratione ut differant i. 1, 23. pro moribus ut differant i. 1, 32. quomodo differant ratione loci in quo degunt viii. 2, 1
- Animalium genera maiora quæ i. 6, 1. animalium generatio seu ortus duplex v. 1, 5. animalium partes ut differant i. 1, 1, 6. animalium vitæ ut differant viii. 1, 9, 2, 13. animalium actiones quæ viii. 1, 8, 9, 11, 12, 1. animalium quorundam munus nullum est præterquam sola generatio viii. 1, 8. animalium victus ut differat viii. 1, 11. animalium mores diversi pro diversitate locorum viii. 29, 1. animalium natura variat pro loci differentia viii. 28, 1. animalium solertia ix. 5, 1. 6, 2, 7, 1. animalium migrationes pro anni tempore viii. 12, 2. animalium validitas et invaliditas viii. 18, 1. animalia habitiora sunt alia alio tempore viii. 30, 1. animalia inimicitias et bellum inter se quæ gerant, et cur ix. 1, 9. animalia duces et imperatores habent quædam, quædam non i. 1, 25. Animalia mixti generis, mediæ scilicet inter homines et quadrupedes naturæ i. 8, 1. animalium mistio in Libya unde sit tam diversimoda viii. 28, 12
- Animalcula in lana, vestibus, libris, lignis, et similibus nascentia v. 32. animalia plantarum quandam naturam habentia viii. 1, 6. animalium quorundam, ob raritatem, genus statui non potest iv. 7, 14
- Anni partes quæ quem dierum numerum habeant vi. 20, 2. anni tempora qualia salubriora viii. 19, 4
- Anser, pudibundum et castrum animal i. 1, 33. anseres post coitum aqua se immersant vi. 2, 20. anserum incubatio vi. 6, 3, 8, 1. anseris gula ii. 17, 31. anserum genera duo, eorundemque victus viii. 3, 16. anseres parvi, gregales aves viii. 12, 13
- Antandriæ regionis fluvii et oves iii. 12, 3

- Anthiæ**, pisces gregales ix. 2, 1. sacri cur habeantur ix. 37, 6. quando pariant vi. 17, 7. iidem *ἀνθίας*, ibid.
- Anthus**, qualis avis, et unde vivat viii. 3, 5. ix. 1, 22. 12, 2. ægitho inimicissimus ix. 1, 27. equum infestat ix. 1, 22
- Aorta**, seu vena minor iii. 3, 7. vena est nervosa iii. 5, 1. aortæ initium et progressus iii. 3, 12. aortæ venæ scissio seu divisio vii. 8, 6. aorta in partes seu ramos ut scindatur iii. 4, 1. aorta spinæ ubi annexa iii. 4, 6, 7. aortæ meatus in renes ferentes i. 17, 14. ex aorta in vesicam ferentes meatus i. 17, 15
- Aper** iracundum, et bruto impetu irruens animal i. 1, 32. aper leonem repulit ix. 44, 7. apri coire quando incipiant v. 14, 12. apri coitus tempore quam sæviant vi. 18, 3. apro- rum conceptio et partus vi. 28, 1. vox vi. 28, 2. testes ii. 1, 43. v. l. z. apri castrati quales vi. 28, 2. apri nulli in Africa viii. 28, 4. *visæ* et *Sus*.
- Aper** piscis grunnitum edit iv. 9, 5. apri piscis branchiæ ii. 13, 8
- Apis**, exsanguis animal i. 4, 3. multiplex i. 5, 6. aculeo armata v. 21, 5. civile animal i. 1, 25. habitationem sibi comparat i. 1, 27
- Apum** pinnae quaternæ iv. 7, 8. apum pinnae evulsæ, non recreant iii. 12, 5. apum aculeus iv. 7, 7. apum excretio et sterquilinum ix. 40, 50
- Apes** bombom edunt iv. 9, 3. noctu quiescunt et a bombis cessant iv. 10, 12. plausu et tinnitu gaudent ix. 40, 51
- Apum** labor qui ix. 40, 3. apes opus aggredi quando soleant ix. 40, 33. opus mellifici quomodo, et quo ordine peragant v. 22, 4. ix. 40, 5, 6. munia distribuere ut soleant ix. 40, 32, 52. pigras et prodigas ejiciunt ix. 40, 51
- Apes** victitare quibus soleant viii. 11, 2. apum cibus qui ix. 40, 3, 5, 36. apum pabulum ix. 40, 46. apes plantis quibus gaudeant ix. 40, 58. a plantis quibus mel et ceram soleant decerpere ix. 40, 49. e quibus floribus mel decerpant v. 22, 8. cibum e dulcibus tantum petunt i. 1, 26. iv. 8, 29. mel procul sentiunt iv. 8, 26. fructum nullum lædunt in mellis decerptione v. 22, 8. carnes nullas attingunt ix. 40, 32. olidis et unguentis offenduntur ix. 40, 40. apum potus ix. 40, 47
- Apes** adversus ventos ut se saburrent ix. 40, 46. tempestates præagiunt ix. 40, 57. munditiei student ix. 40, 40. cadavera suorum foras efferunt ix. 40, 28, 40. bestiolas alveis nocentes non ferunt ix. 40, 35. infestari a quibus animalibus soleant viii. 27, 2. ix. 40, 37, 41, 56. fugere animal nullum solent, nisi sui generis ix. 40, 38. pungunt et occidunt etiam majores animantes ix. 40, 39. pugnare tum inter se, tum adversus vespas, fucos, fures et alia ix. 40, 27, 38. vicinos alveos spoliare, si prælio vincant ix. 40, 44
- Apes** valere quo indicio cognoscantur ix. 40, 54. pigrioris quando fiant ibid. fame quando maxime angantur ibid. interire quibus casibus soleant ix. 40, 41. aculeo privatæ moriuntur iii. 12, 5. pungeundo aculeum amittunt, et una cum aculeo vitam ix. 40, 39
- Apum** nidificatio ix. 40, 16. incubatio v. 22, 10. ix. 40, 23. generatio v. 21, 1. foetificatio v. 22, 4. apum foetus quando copiosior, quando paucior v. 22, 3. ix. 40, 59. apum foetus qualis v. 22, 10. apum vermiculi v. 19, 8
- Apum** quies ix. 40, 53. latitatio viii. 14, 1, 2. exuvium viii. 17, 9
- Apum** morbi ix. 40, 45. apum morbi unde potius. oriantur ix. 40, 46. apes morbosæ infestantur nonnunquam a vicinis valentioribus ix. 40, 44. apum vita quam longa v. 22, 13, 14
- Apum** examen seu emigratio quibus indicii prænoscat ix. 40, 30, 58. apes migrationem parantes, detineri ut possint ibid. apes congregari et in alveum revocari ut soleant ix. 40, 51
- Apum** sedes, seu locus apum alvearibus accommodus ix. 40, 46. prope apum alveos quæ plantæ serendæ sint ix. 40, 58. apes dignosci ab apiariis ut soleant ix. 40, 59
- Apum** genera quot v. 22, 1. ix. 40, 19. apes bonæ, seu operariæ v. 21, 2. apes bonæ quales opus faciant, et quomodo ix. 40, 21. apis optima quæ ix. 40, 19. apes parvæ operosiores ix. 40, 50. apes nitidæ, minus operosæ ibid. apes degeneres unde nascantur ix. 40, 42. quales opus faciant ix. 40, 22. apes montana pascentes, a ceteris quid differant ix. 40, 20. apes juveniculæ seu novellæ quæ ix. 40, 42. apum seniorum munia quæ, quæ item juniorum ix. 40, 43. apes matres seu matricæ v. 21, 2
- Apum** præco seu tubicen ix. 40, 53

- Apum** duces seu reges, plures in singulis alveis v. 22, 2. duum generum sunt v. 21, 2, 22, 2. ix. 40, 19. aculeum habent quidem, sed eo non pungunt v. 21, 5. minus sunt difficiles, minusque pungunt ix. 40, 4. ubi favos et cellas suas habeant ix. 40, 7, 8. foetum qualem habeant v. 22, 11. quando prodeant ix. 40, 12, 29. cur interdum interimantur ab ipsis apibus ix. 40, 25, 31. apes regum favos quando disturbent ix. 40, 25
- Apes** Ponticæ et Scythicæ v. 22, 14
- Appendices** ventris seu intestinorum, in piscium et avium genere ii. 17, 26. appendices in avibus absolutæ ii. 17, 34
- Apuarum** genera, et ortus vi. 15, 4, 5, 9
- Aqua** potabilis e mari quomodo possit concipi viii. 2, 15. aquarum mutatio, colorem quoque in animalium pilis mutat iii. 12, 2. aquæ nonnullæ nigros, nonnullæ albos, quædam rufos seu flavos faciunt pecorum foetus iii. 12, 3
- Aquatica** animalia quæ viii. 2, 1, 5. aquaticorum divisio i. 1, 15. aquatica duum generum i. 1, 13. aquaticorum species altera viii. 2, 9. aquatica triplicia viii. 2, 13. aquatica victum e terra non petunt viii. 2, 2
- Aquila** divinus ales unde dicatur ix. 32, 11. visu acutissimo prædita ix. 34, 5. invida et avida volucris ix. 34, 3. invisæ volucris omnibus ix. 1, 21. bellum gerit cum dracone ix. 1, 13. cum ardea ix. 1, 20, 24. cum sitta et trochilo ix. 1, 21. cum vulture et cycno ix. 1, 26. trochilum cur oderit ix. 11, 5. internecino bello impetitur a chalcide et hybride ix. 12, 5. sæpe a cycno vincitur ix. 12, 3. opus facere seu victum parare qua diei hora soleat ix. 32, 7. prædas captare quas soleat ix. 32, 12. prædatur etiam in mari, et quomodo ix. 34, 6. aquilæ in prædando cautio ix. 32, 10. aquila bibens ab Hesiodo [†Herodoto v.l.*] inducitur, falso viii. 18, 3. Aquilæ rum nidificatio, nidorumque propugnatio ix. 32, 8, 9. aquila ova quot pariat, quotque pullos educet, et quomodo vi. 6, 1. aquilæ incubatio vi. 6, 3. aquila pullis cibum recondit ix. 32, 8. pullorum oculos ut exerceat ix. 34, 5. pullos adultos plane abigit ix. 32, 9. aquilæ pullos a parentibus expulsos recipit et educat phene ix. 34, 2. aquilarum pulli et ipsi inter se pugnant ix. 34, 4
- Aquilæ** volatus ix. 32, 11. aquilæ vita longa ix. 32, 12. aquilæ senio confectæ, fame pereunt, et cur ix. 32, 7
- Aquilarum** genera plura, et dissimilis erga pullos affectus vi. 6, 5. aquilarum genera plura, earumque natura ix. 32, 1
- Aquila**, piscis ex cartilaginoso genere v. 5, 3
- Arabici** cameli ii. 1, 15. lacertæ viii. 28, 9. mures ibid.
- Arachoti** seu Arachotæ, pop. ii. 1, 21
- Araneorum** seu Araneorum genera plura ix. 39, 1, 5. araneorum quæ species maxime industria ix. 38, 1. 39, 5. araneorum labor qui ix. 40, 3. araneæ telam unde faciant ix. 39, 7. araneæ quæ animalia capiant ibid. muscis victitant i. 1, 26. animalcula capta ut exsugant viii. 4, 3. inimicæ ascalabotis seu stellionibus ix. 1, 17
- Araneorum** generatio v. 27, 1, 2. araneorum pratensium generatio v. 27, 3
- Arbores** a pico ita excavantur ut corruant ix. 9, 4
- Arcadica** merula ix. 19
- †Archanas** piscis, mugilum foetum adultum devorat viii. 2, 27. v.l.* æstate pejus valet
- Ardearum** genera, earundemque natura ix. 1, 23. 18. ardearum genera, et victus viii. 3, 12. ardea amicitiam colit cum cornice ix. 1, 27. inimicitias gerit cum aquila, vulpe, alaunda ix. 1, 24. infestatur a pipo seu pipone ix. 1, 17
- ex Arena** nascentes pisces vi. 15, 1. in arena se abdunt pisces nonnulli, ad capiendam commodius prædam ix. 37, 5
- Argathylis**: *vise ἀργαθυλῖς*.
- Arginausa**, Asiæ insula vi. 29, 5
- Aries** qui cujus coloris agnos gignat vi. 19, 5. Arietes Libyci viii. 28, 6. *vise* et Oves.
- Arteria** quid i. 12, 1. arteriam quæ habeant i. 16, 8. ii. 15, 3. arteriæ situs et natura i. 16, 8, 9, 15. arteriæ initium in serpentibus ubi ii. 17, 20. arteria cum pulmone et corde connectitur i. 16, 12, 14. arteria in pulmone tendit omnibus ii. 17, 6
- Artuum** flexio in animalibus ut differat ii. 1, 8—14
- Arum** quando et cur ab ursis comedatur ix. 6, 1
- Arundines** non crescunt nisi pluviis rigatæ viii. 19, 2. arundines pro vitium statuminibus seu palis v. 30, 4.

Ascalaphi avis appendices ii. 17, 34
Aselli multipedes v. 31, 7. **Aselli piscis**
 latitatio viii. 15, 8. **sollertia** ix. 37, 5
Asiaticæ feræ agrestiores viii. 28, 11
Asilus, vise olorpos.

Asinus dentes quando et quos abjiciat
 vi. 23, 1. **coire** quando incipiat v. 14,
 16. vi. 23, 1. **in coitu citius implet**
 quam equus vi. 22, 2. **equam post**
equum si ineat, equinum fœtum cor-
rumpit vi. 22, 18. 23, 3. **equam si**
suxerit, ab equabus ad coitum ad-
mittitur vi. 23, 7

Asini quibus vescantur et pinguefiant
 viii. 8, 1. **asinus infestatur a corvo**
 ix. 1, 19. **infestatur ab ægitho ave**
 ix. 1, 18. **infestatur ab acanthide** ix.
 1, 26. **infestatur a κωλότῃ seu stel-**
lione ix. 1, 23. **nec pediculis infesta-**
tur, nec ricinis v. 31, 6

Asini sanguis qualis iii. 19, 6. **asi-**
norum morbus viii. 25. **vita quam**
longa vi. 23, 4

Asini et asinæ coire quando incipiant
 v. 14, 16. **asinæ conceptio et partus**
 vi. 23, 1. **asinæ et equi misionem**
quæ consequantur symptomata vi.
 23, 5. **asinæ purgatio menstrua** vi.
 18, 20. **asinæ lac** iii. 20, 7

Asini parvi ubi, et ubi nulli viii. 25.
 28, 9

† **Asini Egyptii** viii. 28, 7. v. l. r. **asi-**
nus Indicus unicornis ii. 1, 32. **asini**
feri, cicuribus perniciores vi. 36, 1

Aspera testa quibus iv. 4, 6. **aspera**
maris loca quibus signis piscatores
dignoscant v. 17, 9

Aspides Libycæ viii. 29, 1. **aspis ab**
ichneumone ut oppugnetur ix. 6, 5

Assyritis, vel potius Astyritis, Chalcidis
Thracicæ pars iii. 12, 3

Astaci, a carabis ut differant iv. 2, 1.
ubi nascantur v. 17, 8. **astaci partes**
exteriores quæ iv. 2, 11. **astacorum**
exuvium viii. 17, 10. **coitus** v. 7,
 1, 2

in Atheniensium portu quæ reperiatur
apua vi. 15, 9

Athos sues quam fortes ferat viii. 29, 1.
ad Athon nascuntur carabi v. 17, 8

Atramentum in malacis sedes iv. 1, 19.
atramentum unde emittant polypus
 iv. 1, 11. **atramentum effundi cur a**
malacis soleat ix. 37, 19

Attagen purgat se pulveratione ix. 49 B,
 10. **attageni similis ascalopax** ix. 26

Attritus pro coitu v. 5, 2

Auditus sedes i. 15, 13. **auditus sensum**
habent etiam piscis iv. 8, 10. **auditus**
piscibus acutum esse volunt nonnulli
 iv. 8, 17

Avis quid i. 5, 11. **aves partes** quas
 cum ceteris animalibus easdem habeant,
 quas diversas ii. 12, 1, 2. **artu-**
um flexionem quam habeant ii. 1,
 13. **moventur alis duabus et pedibus**
totidem i. 5, 14. **pedibus et alis ut**
differant i. 1, 21. **volatu quomodo**
differant ii. 12, 9. **sunt ἀνδροχόαι** ii.
 1, 28

Avium interiora quibus in rebus tum
ab aliis animantibus tum a se in-
vicem differant ii. 17, 28. **avium in-**
testina proprii quid habeant ii. 17,
 26. **aves fel non eodem loco habent**
 ii. 15, 15. **avium testiculi** iii. 1, 4.
 v. 5, 7. **avium testiculi coitus tem-**
pore majores sunt vi. 9, 4. **avium**
vulva iii. 1, 24. **avium genitura alba**
 vi. 2, 6. **aves fœcundæ quæ, et quo**
sensu dicantur fœcundæ vi. 1, 4.
avium coitus qui sit, et quas habeat
differentias v. 2, 3, 4. **aves coire quo**
tempore pleræque soleant v. 8, 8.
avium conceptio vi. 2, 6. **aves parere**
ubi soleant vi. 1, 5. **aves pariunt**
verno tempore pleræque omnes vi.
 1, 4. **aves pariunt pleræque semel** v.
 13, 1. **avium partus, ovum** vi. 1, 1.
aves ex ovo nasci ut soleant vi. 3, 1

Avium vox, ad sermonem humanum
proxime accedit iv. 9, 13. **aves loqui**
quæ soleant ii. 12, 10. **aves loqua-**
ciores quæ, et quando iv. 9, 14. **aves**
vocales et garrulæ magis tempore
coitus ix. 49 B, 7. **aves parvæ in**
cantu sæpe degenerant a parentibus
 iv. 9, 19

Avium victus qui viii. 3, 1, 12. **aves**
hibere quæ soleant, quæ non : quan-
tum item bibant, et quomodo viii. 3,
 17, 6, 1. **aves bibere quæ non soleant**
 viii. 18, 3. **aves operosiores quæ** ix.
 40, 50

Avium domicilia et sedes, præsertim
ferarum ix. 11, 1, 5. **avium migratio**
pro anni tempore viii. 12, 3, 5. **aves**
latitare quæ soleant, quamdiu item,
ubi, et quomodo viii. 16, 1

Aves mutantes ingenium, speciem,
colorem, vocem ix. 49, 1. 49 B, 9.
aves colorem unde mutant iii. 12, 1.
aves purgantes se lotionem aut pul-
verationem ix. 49 B, 10. **aves gregales**
quæ viii. 12, 13. **aves palustres nidi-**
ficare ubi soleant vi. 8, 2. **avium**
graviorum nidificatio ix. 8, 1

Aves defendere se ut soleant ix. 32,
 8. 33. 34, 6. **aves valere quibus tem-**
poribus melius aut pejus soleant viii.
 18, 2. **avium in valetudinis indicium**
in pennarum perturbationibus viii.

- 18, 4. aves ulceribus ut medeantur ix. 6, 8. aves exsecari ubi soleant, et quomodo ix. 50, 2
- Aucupes** noctua capiunt omnis generis aviculas ix. 1, 15. aucupii socios hominibus in Thracia se præbent accipitres ix. 36, 4
- Aures** quæ habeant, quæ non i. 11, 3. aurium situs, munus, partes, diversitas, significatio pro diversa qualitate i. 11, 1. aures longæ Syriis capris viii. 28, 5. aures immotæ homini soli i. 11, 3. aurium arrectio, attentus et acuti auditus signum in cervo ix. 5, 10. aurium dejectio in morbo viii. 23, 2. 24, 5. aurium dejectio in sue, conceptionis signum v. 14, 23
- Auricula marina** iv. 4, 26
- Austrina loca** viii. 19, 10
- B.**
- Bactriani cameli** ii. 1, 15. ab Arabicis qua re differant ii. 1, 24
- Balæna** fistulam in fronte habet i. 5, 2. mammas habet iii. 20, 5. ut dormiat iv. 10, 11. balænæ respiratio mira viii. 2, 4. balænæ partus vi. 11, 8. 12, 1, 2. balæna (rectius phocæna) et delphino exceptis, Pontus non fert cetaceos pisces viii. 13, 7
- Balleri piscis** morbus viii. 20, 2. at pro *βαπίρος* iv. 11, 7. quidam legunt *βαλάρπος*.
- Barbæ** diversitas iii. 11, 13. barba mulieribus nulla iii. 11, 9. barba Caricarum sacerdotum ominosa ibid. barba passerum ix. 7, 10. De gallinaceorum barba *visæ* in Gr. ind. *καλλαιου*.
- Bellum** et inimicitias inter se quæ gerant animalia, et cur ix. 1, 9. et seqq. bello petuntur inferiores et imbecilliores a valentioribus ix. 2, 4
- Bibere** animalia ut soleant viii. 6, 1. bibere parcius quæ soleant, et quæ plane nihil viii. 3, 17. 4, 1. 18, 3
- Bilis**, flava et nigra, similis pars corporis iii. 2, 1
- Bistonii lacus** pisces viii. 13, 5
- Bisulca**, seu bifidas ungulas habentia, quæ ii. 1, 31. bisulcorum differentia ii. 1, 33, 35
- Bœotiae miraculum** viii. 28, 2
- Bolbe**, lacus ii-17, 4
- Bombo** et excitantur et sopiuntur apes ix. 40, 53
- Bombycum generatio** v. 24. bombycinam telam prima quæ invenerit v. 19, 11
- Bonasi patria**, cornua, juba, ungulæ ii. 1, 35. bonasi patria, forma, mores, defensio mira ix. 45. bonasus jubam habet ii. 1, 19. bonasi pellis et caro ix. 45, 5, 6. bonasi interiora qualia ii. 16
- Borealia loca** viii. 19, 10
- Bos dentes** quando abjiciat vi. 21, 5. ungulas in podagra non abjicit ibid. bovis renes ii. 16. boves quidam os in corde habent ii. 15, 5. boum cornua sequacia ut fiant viii. 7, 2. boum pedes ut muniantur ibid. boum e corio gluten iii. 11, 2
- Boum conceptio et partus** vi. 21, 1-3. boves lac habere quando incipiant, et quale vi. 21, 6. bubulum lac quale iii. 20, 7. boves masculi, minus libidinosi vi. 21, 2. boum vox pro sexu et ætate diversa v. 14, 8. boves feminae vocem graviores edunt quam mares iv. 11, 13
- Boves ut crescant magis** viii. 7, 3. quibus vescantur, et quibus pinguefiant viii. 7, 1. potum qualem requirant viii. 8, 2. 24, 11. boum mos in pascendo ix. 4. boum morbi duo viii. 23, 1. boves et pediculis infestantur, et ricinis v. 31, 6. boum vita quam longa vi. 21, 4. boves exsecti seu castrati ibid. boum duces qui constituantur ibid.
- Boves Phrygii** iii. 9, 5. boves Syriaci viii. 28, 5. boves Ægyptii viii. 28, 7. boves silvestres i. 1, 29. boves silvestres ubi sint, et qua re a cicuribus differant ii. 1, 21
- Bos**, piscis ex cartilagineo genere v. 5, 3. bovis cetacei partus vi. 12, 1
- Bosporus Cimmerius** v. 19, 26. Bospori subversio sub ortum caniculæ viii. 15, 9
- Brachii partes** i. 15, 3. brachii flexio i. 15, 3, 4, 12. brachiis respondent crura i. 15, 2. pro brachiis quadripedes habent crura anteriora ii. 1, 4
- Branchiæ piscium** ii. 13, 4. branchiarum differentia in piscibus ii. 13, 5, 7. branchiæ detectæ quibus i. 5, 2. branchiis carent quæ fistulam habent i. 5, 2
- e Brassicæ foliis nascuntur erucæ** v. 19, 5
- Brysonis sobhistæ pater** Herodorus vi. 5, 1. ix. 11, 4
- Bubo**, avis nocturna viii. 3, 2
- Bubali sanguis** iii. 6, 2
- Byzantinorum piscatorum erga trichias religio** viii. 13, 10
- C.**
- Cæci e cæcis** vii. 6, 5. cæcos catulos pariunt pleraque multifida vi. 33, 2. cæcitatem piscibus nonnullis quæ ferant viii. 19, 5

- Cæcilie serpentes* vi. 13, 9. viii. 24, 7
pro Calcaneo aves unum habent digitum
aversum ii. 12, 4
Calcarigeræ aves ii. 12, 11. pleræque
masculi generis iv. 11, 14
Callionymus, piscis litoralis viii. 13, 3.
Callionymi fel ii. 15, 13
Calvities quid iii. 11, 8. calvities in
quæ hominum genera non cadat iii.
11, 8, 9. calvi minus qui fiant iii. 11,
13, 15. calvities in occiput non cadit
iii. 11, 8
Cameli qua re a ceteris quadrupedibus
differant ii. 1, 24. utingrediantur ii. 1,
15. dentati utrimque non sunt ii. 1, 51.
cameli mammae ii. 1, 41. genitale
ii. 1, 46. v. 2, 9. mictio ii. 1, 45.
camelorum coitus v. 2, 8. *cameli*
coitus tempore asperiores vi. 18, 4.
matres non ineunt ix. 47, 1. *cameli*
conceptio et partus vi. 26. *cameli*
quando parere incipiant, quamdiu
uterum ferant, quotque pullos pari-
ant, et quam diu v. 14, 25. *cameli*
lac et carnes iii. 20, 7. vi. 26
Cameli potum qualem requirant viii.
8, 2. sitim per quadridium ferre
queunt ibid. equis infensi sunt vi.
18, 4. in bello carbatinis induuntur
ii. 1, 27. *camelorum pernicitas* ix.
50, 9. *morbi* viii. 22, 2. *vita quam*
longa viii. 9, 2
Cameli duum generum, Bactriani
et Arabici ii. 1, 15. *cameli Bactriani*
ab Arabicis qua re differant ii. 1,
24
Cameli castrari qui soleant, et cur
ix. 50, 8. *camelos possident nonnulli*
ad ter mille ibid. 9
Cancellus in ostreorum genere iv. 4,
27, 33. *cancelli generatio et migratio*
v. 15, 22. *cancellus pinnæ nonnun-*
quam socius et custos est v. 15, 15.
cancelli insinuant se etiam quibusdam
silicea testa tectis v. 15, 17
Cancrorum genera quæ iv. 2, 2, 3.
cancrorum genus carnosam partem
intus, solidam foris habet iv. 1, 3.
cancrorum corpus rotundum iv. 2, 8.
cancrorum os et dentes iv. 2, 24, 3,
4. *oculi* iv. 3, 3. *chelæ seu forcipes*
iv. 3, 2. *pedes* iv. 2, 5. *cancer pedes*
ductores habet quatuor i. 5, 17. *canc-*
ri gradiuntur seu incedunt in aqua-
ticorum genere i. 1, 19. *orropygio*
seu cauda carent iv. 2, 8. *aquam*
quæ accipiant et reddant iv. 2, 19, 3,
5. *testam exuunt* viii. 17, 11. *testam*
vere solent exuere v. 17, 10
Cancrorum coitus v. 7, 2. *cancrorum*
saxatiliu victus viii. 2, 18. *cancri*
venenatorum morsibus medentur ix.
5, 9
Canis iracundum animal, sed amans et
ablandiens notis i. 1, 33. *canum*
vox in propecta ætate gravior v. 14,
6. *canis venter* ii. 17, 12, 22. *canis*
cranium ex uno et solido osse iii. 7,
3. *canes dentes an abjiciant* ii. 2, 1.
dentes quos abjiciant, et quando vi.
20, 11. *mingere ut soleant, tum*
mares, tum fem. vi. 20, 1, 8. *coire*
quando incipiant v. 14, 13. *vomitum*
se purgant ix. 6, 3. *contra lumbricos*
ut sibi medeantur ix. 6, 8. *canum*
fuga ix. 44, 7
Canum ætas ut exploretur ii. 2, 2.
vi. 20, 12. *canum morbi* viii. 22, 1.
canum vita quam longa vi. 20, 10.
canum menstrua vi. 20, 4. *canum*
conceptio et partus vi. 20, 1. *canes*
uterum quamdiu ferant v. 14, 13.
parere quot catulos soleant vi. 20, 9.
post partum asperiores sunt catulo-
rum suorum caussa vi. 18, 5. *post*
partum quando rursus coeant v. 14,
14. *quamdiu mares admittant et pa-*
riant v. 14, 24. *canum quarum catuli*
quamdiu cæci vi. 20, 2, 3. *canibus*
lac quando scaturiat vi. 20, 5
Canes Laconici et Indici unde nati
viii. 28, 13, 14. *canes e Molossicis*
et Laconicis proguati ix. 1, 4. *vise*
L. et M.
Canes silvestres i. 1, 29
Canis, piscis ex γαλέων genere vi. 11, 8
Canitici caussa, et symptomata iii. 11,
5, 6
Cantharidum coitus v. 8, 3. *canthari-*
dum generatio v. 19, 22
Cantharus, litoralis piscis viii. 13, 3
Cantus avium iv. 9, 15. *canere et gar-*
rrire volucres maxime solent coitus
tempore i. 1, 29. *in cantu a parenti-*
bus degenerant interdum aviculæ iv.
9, 19. *canunt etiam cicadæ* iv. 9, 3
Caper lac reddens iii. 20, 10
Caprarum ingenium et mores ix. 3, 3.
capræ hiemem difficiliter ferunt †viii.
10, 5. v. l. p. ix. 3, 3. *vesci quibus so-*
leant, et quomodo viii. 10, 1. *jacere*
ut soleant ix. 3, 5. *coire quando*
incipiant v. 14, 10. *caprarum con-*
ceptio et partus vi. 19, 1. *capris se-*
minalis humor destillat ante coitum
et partum vi. 18, 19. *capræ bis ubi*
pariant vi. 19, 1. *in capris lac quo-*
modo excitent Cætæ iii. 20, 9. *ca-*
prarum urina vi. 18, 23. *caprini*
oculi i. 10, 1. *capras auribus spirare*
Alcmæon dixit falso i. 11, 1. *capræ*
a caprimulgo si mulgeantur, et lac

- et visum amittunt ix. 30, 3. capræ ricini obnoxiae v. 31, 6. capra si eryngium (vel potius aruncum) in os sumat, et ipsa stat, et ceteras stare facit ix. 3, 3. capræ vita quam longa vi. 19, 2, 3.
- Caprarum proles qualis quibus ex caussis fiat vi. 19, 4, 5. caprarum gregi cur non præficiatur dux vi. 19, 6.
- Caprarum Creticarum sollertia in curandis sagittarum ictibus ix. 6, 2. †capræ Ciliciæ tonsiles viii. 28, 5. v. 1.⁴. capræ Syriacæ viii. 28, 5.
- Capræ silvestres i. 1, 29. capræ silvestres in Libya nullæ viii. 28, 4.
- Capra, avis - viii. 3, 16.
- Caprifici prope ficus cur serantur v. 32, 6.
- Caprimulgus, avis ix. 30, 2.
- Caput in omnibus summitatem corporis obtinet i. 15, 10. capitis partes quæ i. 7, 1. caput ex ossibus sex compositum iii. 7, 4. caput majus quibus, et quibus minus i. 16, 4. caput homini pilosissimum ii. 1, 17. caput sub ala condunt dormientes grues ix. 10, 2. in caput nascuntur omnia, naturaliter vii. 8, 3. 10, 4.
- Capito, mugilis species v. 11, 3. piscis squamosus et oviparus vi. 13, 1. quibus victit viii. 2, 24, 25, 26. quibus lædatur viii. 19, 5, 6.
- Capitonis partus vi. 17, 6. capitonum foetus non comeditur a ceteris piscibus antequam grandescat viii. 2, 27. capito, qui Labeo seu *χελων* dicitur, litus sectatur viii. 2, 26.
- Carabi, exsanguis animal i. 4, 3. corpore sunt oblongo iv. 2, 8. molli testa intecti sunt i. 6, 2. carnosam partem intus, solidam foris habent iv. 1, 4. aquam qua accipiant et redant iv. 2, 19. cauda natant i. 5, 9. caraborum cauda et pinuæ iv. 2, 7. pedes iv. 2, 5. gressus viii. 2, 21. chelæ seu forcipes iv. 2, 18. dentes iv. 2, 15, 20, 22. meatus seminarii iv. 2, 24. coitus v. 7, 1. generatio v. 17, 1, 7. victus viii. 2, 19, 20. pugna ibid. 21. latibula et venatio viii. 2, 20, 21. latitatio viii. 17, 11.
- Carabi ubi nascantur v. 17, 8. carabi in euripo nulli ix. 37, 16. carabi congruos capiunt et devorant viii. 2, 19. vincuntur et comeduntur a polyphis ibid. inescantur olidis iv. 8, 28. optimi quando viii. 30, 1. testam vere exunnt v. 17, 10. longævi sunt omnes ibid. carabus mas a foemina quid differat iv. 2, 9, 27.
- Carabi, insecti species iv. 7, 9. carabi, insecti generis, unde nascantur v. 19, 12.
- Caricarum sacerdotum barba ominosa iii. 11, 9. Carici scorplones viii. 29, 2. Caricum mare quibus abundet v. 15, 21. Caricus delphin ix. 48, 2. Caricæ purpuræ v. 15, 6.
- Carnis, et eorum quæ carni respondent, situs, et natura iii. 16, 1. caro, similis corporis pars iii. 2, 1. carne pinguescere quæ soleant iii. 16, 3.
- Carnivoræ aves viii. 3, 1. carnivora, vaga sunt pleraque ix. 37, 14.
- Cartilaginis natura et ratio iii. 8, 1. cartilago, similis pars corporis, ossi respondens iii. 2, 1. De cartilaginosis piscium genere *vise* in Gr. ind. *σέλαχος*.
- Caseus quid iii. 20, 6. caseo aptius lac quod iii. 20, 13.
- Castoris victus viii. 5, 8.
- Castratio: *vise* Exsectio.
- Castum corvinum volucrum genus i. 1, 30. castitas columbini generis ix. 7, 4. castitas turturum et palumbium ix. 7, 7. castitatis violatæ auctor poenas luit ix. 47, 1.
- Catorum coitus v. 2, 7. partus vi. 35, 3. catæ libidinosæ v. 2, 7. cati aves captant ix. 6, 11.
- Caudæ pilositate corpus referunt ii. 1, 23. caudæ latæ Syriis ovibus viii. 28, 5. cauda aculeata ii. 1, 53. caudæ commotio frequentior in equabus prurientibus vi. 18, 11. caudæ laceratis et serpentibus amputatæ crescunt ii. 17, 24. caudatæ quadrupes ii. 1, 16.
- Cauda avium ii. 12, 9. caudam motitantes aves viii. 3, 13. cauda aspera in piscibus quibusdam vi. 10, 17. caudati pisces pinnis carent i. 5, 8.
- Cavernas subeuntia i. 1, 27.
- Caule carentes pennæ iv. 7, 8.
- Cebi, quale simiarum genus ii. 8, 1. 9.
- Cedropolis, Thraciæ oppidum ix. 36, 4. rectius Amphipolis.
- Celtia non fert asinos viii. 28, 9.
- Cenchridis venter ii. 17, 31. partus vi. 1, 5. ova rubra vi. 2, 3. potus viii. 3, 17.
- Cephalenæ fluvius viii. 28, 1.
- Cera bombycum v. 24. cera quando conficiatur ab apibus, et quando eximi soleat ix. 40, 49. ut colligatur et convehatur ab apibus ix. 40, 5, 14. cereum vas circumquaque obturatum si demittatur in mare, aquam potabilem intra diei et noctis spatium concipit viii. 2, 15.

- Cerebrum quæ habeant, et quale i. 16, 2. cerebrum pinguibus quale, quale item adiposis iii. 17, 5. cerebrum, sanguinis et venarum expers iii. 3, 22. sanguinis expers in omnibus et tactu frigidum i. 16, 5. sensu caret iii. 19, 2. sub siucipite situm est i. 7, 2. 16, 2. in cerebrum ex oculo ferunt meatus seu viæ tres i. 16, 6. cerebri membranæ i. 16, 3, 5
- Cervicis situs et partes i. 12, 1. cervicis differentia quæ sit in animalibus ii. 1, 3
- Cervus, prudens et timidum animal i. 1, 32. felle caret ii. 15, 9. cervi hepar etsi felle caret, habet tamen in fellis sede humorem fellenum ii. 15, 11. cervi intestinum amarum ibid. cervi sanguis iii. 6, 2. 19, 4. cervi cornua sola in totum solida ii. 1, 36. iii. 9, 4. cervus cornua quando producere incipiat ix. 5, 4. cervus cornua quando abijciat ix. 5, 6. cornua quotannis abijcit post bimatum, nisi castretur ii. 1, 37. iii. 9, 5. cornua ubi abijciat ix. 5, 3. cornu sinistrum abscondere dicitur ibid. post cornuum abjectionem interdiu se abdit ix. 5, 7. cervis cornua enasci ut soleant ibid. cervi in cornib. producendis quomodo variant, et quomodu ix. 5, 4. cervi vermes in capite quales habeant, et quot ii. 15, 10
- Cervi genitale nervosum ii. 1, 46. cervorum coitus quomodo et quando fiat vi. 29, 1. cervorum symptomata interea dum foeminæ uterum ferunt vi. 29, 6. cervorum vox v. 14, 5, 6. cervorum ætas quibus iudiciis cognoscatur ix. 4, 4, 5, 6. cervæ vita quam longa vi. 29, 4
- Cervi ruminare solent ix. 50, 10. pingues quando vi. 29, 7. pinguissimi quando ix. 5, 2. a venenatis morsi, qua re sibi medeantur ix. 5, 9. capi ut soleant vi. 29, 7. ix. 5, 10. cervis exsectis quæ accidant ix. 50, 5. cervorum caro quando mala vi. 29, 8. cervorum hinnuli cito crescunt vi. 29, 3, 4. cervorum stabula vi. 29, 4. ix. 5, 2
- Cervæ cornibus carent iv. 11, 14. cervarum purgatio vi. 29, 3. conceptio et partus vi. 29, 2. papillæ vi. 29, 5. sollertia in partu fœtusque ac sui ipsarum conservatione ix. 5, 1. cervæ secundas post partum statim devorant ix. 5, 9. hinnulos suos ut educant et protegant vi. 29, 4. mares rarius admittunt ob nimiam genitalis intensionem vi. 2, 6
- Cervæ auribus fissis sunt in Arginussa vi. 29, 5. e cervi Achainæ cornibus hedera enata ix. 5, 8. cervi Achainæ fel ii. 15, 9
- Cervini cornus suffitu abiguntur insecta pleraque iv. 8, 27
- Cervi nulli in Libya viii. 28, 4
- Cete quæ respirent vi. 12, 3. cete, mammas habent iii. 20, 5. cetorum partus; eorum scilicet quæ fistulam pro branchiis habent vi. 12, 1
- Cetacea, branchiis carent, et fistulam habent, alia in dorso, alia in fronte i. 5, 2. cetaceorum respiratio mira viii. 2, 4. cetacei generis coitus v. 5, 4. cetacea vivipara sunt i. 5, 1. 11, 3. cetacei pisces quomodo capiant alios pisces viii. 2, 32
- Chalcidicæ oves in Thracia, nigros agnos pariunt iii. 12, 3. Chalcidicæ oves in Eubœa, carent felle i. 17, 11. Chalcidenses urticæ iv. 6, 8
- Chalcis piscis quoties pariat v. 9, 4. vi. 14, 2. ubi pariat vi. 14, 11. Chalcidis piscis sonus iv. 9, 5. pastus ix. 37, 14. morbus viii. 20, 2
- Χαλκιδος seu *χυνιδος* serpentis morsus et forma viii. 24, 7
- Χαλκίς qualis avis ix. 12, 4, 5
- Chalcitidis fornaces v. 19, 24
- Chamæleontis descriptio ii. 11, 1. Chamæleo colorem ut mutet ii. 11, 6
- Channe, piscis pelagius viii. 13, 3. carnivora est viii. 2, 24, 28. sexus dubii est vi. 13, 3. ova habet iv. 11, 8
- Chromis piscis, lapidem in capite habet viii. 19, 5. acuto auditu prædita iv. 8, 18. parit quotannis semel v. 9, 4. sonum edit iv. 9, 5
- Chrysophrys, litoralis piscis viii. 13, 3. provenit etiam in lacustri mari ibid. 5. carnivorus est viii. 2, 29. ubi pariat v. 10, 5. quando pariat vi. 17, 7. tridente capit, cum dormit viii. 10, 10. latitat viii. 15, 8. hieme æger est viii. 19, 7
- Chrysophrys pinnae i. 5, 7. appendices ii. 17, 27
- Cibi confectio, ore perficitur i. 4, 2
- Cicadæ ubi nascentur, ubi non v. 30, 2. in regionis ejusdem una parte sunt, in alia non sunt viii. 28, 1. cicadarum genera iv. 7, 13. v. 30, 1. cicadarum sexus ut dignoscatur v. 30, 6. cicadarum coitus v. 30, 3. partus v. 30, 4. alimentum v. 30, 7. urina ibid. exuvium viii. 17, 9. cicada, ore carens, quomodo rorem lambat iv. 7, 12. ut canat iv. 9, 3. ut decipiat v. 30, 8
- Ciconiæ victus viii. 3, 13. latitatio viii.

- 16, 2. pietas erga parentes ix. 13, 2.
ciconiæ ulceribus ut medeantur ix.
6, 8
- Cicures animantes quæ sunt, eædem
etiam agrestes i. 1, 29. cicurum ani-
malium genera duo i. 1, 28. cicurat
alimentum copia ix. 1, 11, 12
- Cilia i. 8, 2. ciliorum differentia quæ
sit in animalibus ii. 1, 18. cilia
quadrupes utrumque non habent
ii. 8, 4
- †Ciliciæ capræ viii. 28, 5
Cimicum generatio v. 31, 1, 2
- Cinnamomus avis, ejusque nidificatio
ix. 13, 5, 6. cinuamomum ut colli-
gatur ibid. 6
- Cirri: *vise πλεκτάναι*.
Civilia seu politica animalia i. 1, 25.
civilia animalia alia duces habent,
alia non habent ibid.
- Claudi e claudis vii. 6, 5
- Clypeis similia animalia in mari iv. 7,
14
- Cneci [†Cneci] semen v. 19, 2
Cnidia *τέλματα* vi. 15, 1
- Coagulum, *πυρρίλα*, quid iii. 20, 15.
coagulum quæ habeant iii. 21, 1.
coagulum optimum hinnuli ibid. coag-
ulari lac quibus solet iii. 20, 15
- Cochlearum genus quale sit iv. 1, 4.
foetura v. 12, 5. dentes iv. 4, 14.
cochlea sine testa sua vivere non
potest v. 32, 4. cochlea e testa sua
non egreditur iv. 1, 29. cochleæ ter-
restres carnosam partem intus con-
dunt iv. 4, 2. cochlearum terrestrium
latitatio viii. 13, 15. cochlea ubi vi-
situr, ibi nec sus nec perdix est ix.
37, 6
- Cotio emollit ea quæ coquantur x. 7,
10
- Coitus quorum animalium sit, et qualis
in quoque genere v. 2. coitus appe-
tentissima quæ animalia vi. 18, 8.
coitus appetentiam quibus signis in-
dicet fœmineus sexus x. 6, 1. coitus
quando appetatur magis ab animalibus
viii. 12, 7. coitus tempus et ætas,
certis limitibus in plerisque anima-
libus definita v. 8, 5. coitus tempus
non idem est omnibus v. 18, 25.
coitus tempus pro animalis cujusque
ætate quod sit v. 14, 10. coitui apta
ætas quibus signis se ostendat v. 14,
3. coitus maturior, incrementum cor-
poris impedit viii. 7, 3. coitus tem-
pore asperiores fiunt plerique mares
vi. 18, 2. ad coitum animalia voce
peculiari se invitant iv. 9, 11. e coitu
uno fœtus plures x. 5, 8. *vise et*
inire.
- in Colli vertebam tendens vena iii. 3,
16. *vise et* Cervix.
- Collyrionis avis magnitudo, victus, cap-
tura ix. 23, 2
- Colorem pilorum unde mutant animalia
quædam iii. 12, 2. colorem pro anni
tempore mutant et pisces quidam, et
aves viii. 30, 4. colorem mutant
pisces ix. 37, 21, 22. colorem mu-
tantes aves ix. 49 B, 7—9. colorem
unde mutant aves iii. 12, 1. coloris
mutatio chamæleoni unde sit ii.
11, 6
- Columba gregale animal i. 1, 24. co-
lumbæ splen ii. 15, 7. columbæ fel
ii. 15, 15. columbæ coire quando in-
cipiant, quamdiu uterum ferant, et
quamdiu incubent vi. 4, 6, 7. co-
lumbis in coitu peculiaria quæ vi. 2,
23, 24. columbæ post coitum caudam
attrahunt vi. 2, 20. columbarum
partus vi. 1, 4. columbæ quando
pariant v. 13, 4. quoties pariant quot-
annis vi. 4, 6. pariant quovis anni
tempore vi. 4, 2. pariant ætate tota
v. 13, 2. quot ova pariant vi. 4, 1.
columbarum ova alba vi. 2, 3. co-
lumbæ ovum retinere diutius possunt
vi. 2, 23. columba ad partum redit
post diem xxx. vi. 4, 7. columbæ
fœtus seu pulli vi. 4, 4. columbarum
pulli quando meliores v. 13, 4. co-
lumarum castitas ix. 7, 4. colum-
barum adulteria ibid. 5
- Columbini generis victus viii. 3, 9.
in potu mos ix. 7, 6. pugne inter se
ibid. columbæ accipitrum insidias
qua cautione declinent ix. 36, 3.
columbarum vita quam longa ix. 7,
8. columbi sollicitudo in partu fo-
vendo ix. 7, 4. sollicitudo in fœtu
nutriendo et educ. ibid. 5
- Columbini generis species plures v.
13, 3
- Columella oris i. 11, 12
- Compositæ partes quæ i. 1, 1
- Conceptio quando et quomodo fiat vii.
2, 3. conceptio in quibusdam diffi-
cillior, at partus facilior; et contra
vii. 6, 3. conceptio fit interdum la-
tenter x. 5, 6, 7. conceptionis signa
vii. 3, 1, 3. conceptionis signa fal-
lunt interdum vii. 4, 13. conceptio
impediri quibus solet vii. 3, 2. ix. 1, 1.
et deinceps. conceptus impedimentis
sublati, primus partus solet esse fœ-
mineus vii. 6, 4. conceptus post con-
ceptum seu, superfœtatio, etiam in
mulieribus vii. 4, 18. concipiunt et
procreant ex seipsis etiam locustæ
interdum x. 6, 3

- Conchæ aliæ levi, aliæ aspera testa in-
tectæ iv. 4, 6. aliæ virgatæ, aliæ non
ibid. non agunt radices v. 15, 20.
concharum generatio v. 15, 14, 16.
sollertia ix. 37, 28
- Conchyliorum ortus ix. 37, 31. con-
chyliis pascuntur testudines marinæ
viii. 2, 17. conchyliæ linguæ acumine
perforat purpura v. 15, 13. conchyliæ
venatur etiam polypus ix. 37, 21
- Congri, pisces leves ii. 13, 11. pinnae
habent binas i. 5, 7. congri branchiæ
ii. 13, 8. gula ii. 17, 3. fel ii. 15, 14.
congrī quidam adipem tantum ha-
bent, non ova vi. 17, 17. congri
ovum quale iii. 10, 1. congrorum
fœtura vi. 17, 16. latitatio viii. 15, 2.
congrī, carnivori sunt viii. 2, 24.
sui generis piscem [†non] comedunt
viii. 2, 25. polypis cirros suos ambe-
dunt viii. 2, 19, 22. capiuntur et
devorantur a carabis viii. 2, 19. con-
gris cauda interdum usque ad anum
a muræna abroditur ix. 2, 4
- Congri albi degunt in pelago; ni-
gri, et litorales sunt et pelagii viii.
13, 3. Apud Plin. l. 32. c. ult. legitur
etiam Conger.
- Conjuges interdum cum aliis congressi
generant, cum inter se non possint
vii. 6, 1. x. 5, 1, 2
- Consiliorum capax solum humanum
genus i. 1, 34
- Convulsio infanum vii 12, 1
- Cor quæ habeant ii. 15, 5. cor quæ
habeant, quo loco, et quale ii. 17, 1.
cor reui simile in serpentibus ii. 17,
22. cor arteriæ ut connexum i. 16,
14. cor, venarum principum origo,
et quodammodo pars iii. 3, 8. cor et
pulmo, viscerum sola sanguinem ha-
bent i. 17, 7, 8
- Cordis partes i. 17, 1. cordis mucro
seu pars acuminata i. 17, 1, 2. cordis
mucro quem situm in animalibus ha-
beat ii. 17, 1. cordis ventriculi tres
i. 17, 1, 4. iii. 3, 9. cordis ventriculi
qui qualem habeant sanguinem i. 17,
8. cordis spiracula seu spiratorii
meatus i. 17, 6. in corde os quæ
habeant ii. 15, 6. cordis dolor in
equo insanabilis viii. 24, 5
- Cor avis non comedit accipiter ix.
11, 3
- Coracini, pisces gregales ix. 2, 1. cora-
ciaorum partus v. 10, 4. vi. 17, 7, 8.
coracini quando pariant vi. 17, 15.
melius valere quando soleant viii. 19,
8. optimi quando viii. 30, 5. latitant
hieme viii. 15, 2
- Cornicis gula ii. 17, 30. incubatio vi.
8, 3. erga pallos suos studium vi. 6,
6. cornix locum non mutat pro anni
tempore ix. 23, 2. amicitiam cum
ardea colit ix. 1, 27. bellum gerit
cum noctua ix. 1, 14. bellum gerit
cum regulo ix. 1, 15. infestat tapy-
non seu typanon ix. 1, 17
- Cornices marinæ viii. 3, 14
- Cornuum natura et differentiæ in ani-
malibus ii. 1, 31, 32. iii. 9, 4. cornuæ
quadrupedum ut differant inter se ii.
1, 36, 37. cornua cuti magis quam
ossi agnata iii. 9, 5. cornua mobilia
bobus Phrygiis ibid. cornua resupina
ii. 1, 22. cornua fœminæ sexus in-
validiora iv. 11, 15. cornua boum ut
valeant melius viii. 23, 1. cornua
boum quomodo pro libito ductari
queant viii. 7, 2. cornuum color,
cutis et pilorum colorem sequitur
iii. 9, 2. cornua quæ abiciant, et
quando iii. 9, 5. cornua abicientes
quadrupedes ii. 1, 37
- Cornua per metaphoram tribuuntur
quibusdam animalibus ii. 1, 36. cor-
nua parva in carabis et astacis iv. 2,
10, 15
- Cornigera, in solo quadrupedum
genere sunt ii. 1, 36. utrinque den-
tatæ non sunt ii. 1, 50. pleraque
omnia magna sunt ii. 17, 15. corni-
gera in Libya nascuntur cornuta viii.
28, 6. cornuta alibi, in Ponto Scy-
thico carent cornibus ibid. cornige-
rorum victus viii. 6, 2
- Cortex testaceus v. 34, 1
- Corvi gula ii. 17, 30. partus et incu-
batio vi. 6, 4. ix. 31, 1. corvi pullos
adultos et nido et tota vicinia eji-
ciunt ibid. angustis et macris in locis
bini tantum sunt ibid. locum non
mutant pro anni tempore ix. 23, 2.
significationum inter se intellectum
habent ix. 31, 2. corvus bellum gerit
cum ictino ix. 1, 16. infestat tauros
et asinos ix. 1, 19. vulpem, ut ami-
cam, contra æsalonem defendit ix.
1, 25
- Corvus albidus iii. 12, 1. corvus
marinus viii. 3, 15. corvi Ægyptii viii.
28, 7
- Corvinum volucrum genus, castum
i. 1, 30
- Costarum situs et numerus l. 15, 1. iii.
7, 5. costæ serpentibus triginta ii.
17, 23
- Cotti, †seu boiti, pisces iv. 8, 16
- Coturnicum ingluvies et gula ii. 17, 30,
33. sedes ix. 8, 12. nidificatio ix. 8,
1, 12. libido cæca ix. 8, 11. partus
vi. 1, 5. migratio viii. 12, 6, 9. duces

- et comites viii. 12, 11. coturnix voce pugnam ciet iv. 9, 14. coturnicum devictorum servitus ix. 8, 7. coturnices foeminae non cantant iv. 9, 15
- Crabronum natura et ingenium ix. 42, 1. crabrones aculeo armati omnes ix. 42, 6
- Crabronum generatio v. 23, 1, 2. vermiculi v. 19, 8. nidus seu alveus sub terra ix. 42, 3. cellae v. 23, 2. favi copiosi ix. 42, 4. victus ix. 42, 1. dux seu rex ix. 42, 2, 5
- Cranium quid, et quale os i. 7, 1, 2, 3. iii. 7, 2. quale os, et quas suturarum habent differentias i. 7, 3
- Crepitum emittentes aves ix. 49 B, 11
- Crescit foemineus sexus citius quam masculus vi. 22, 10, 11. crescere post partum tertium desinunt foeminae vii. 1, 17
- Creticarum caprarum sollertia in curandis sagittarum ictibus ix. 6, 2
- Crex qualis avis ix. 17, 1. inimicitias gerit cum [+coleo,] merula, chlo-rione ix. 1, 20
- Crista avium ii. 12, 11
- Crocodylus animal pedestre aquaticum i. 1, 14. sine aquis vivere nequit viii. 2, 3. crocodilorum fluvialium oculi, dentes, ungues, pellis ii. 10, 4. crocodilus fluvialis mandibulam superiorem movet solus i. 11, 10. iii. 7, 4. crocodili Aegyptii lingua ii. 10, 2. crocodili venter ii. 17, 17. testiculi iii. 1, 4. partus v. 33, 4. crocodili ex ovo parvo foetus maximus v. 33, 5. crocodili longitudo ad cubitos septemdecim ibid. crocodili fluviales latitare quamdiu soleant, et quo modo viii. 15, 1. crocodili Aegyptii a sacerdotibus benigna tractatione cicuntur ix. 1, 12. crocodilis dentes purgant trochili ix. 6, 6
- Crudivora bestiae ceteris omnibus exosae sunt ix. 1, 10
- Cruris partes i. 15, 5. crurum in animalibus quae sit differentia ii. 1, 28. crura longa quibus sunt, alvum habent lubricam ix. 50, 12. crura flectuntur ante se i. 15, 11. crura brachiis respondent i. 15, 2. crura anteriora quadrupedibus sunt pro brachiis ii. 1, 4. crure sublato min-git etiam leo viii. 5, 6
- Ctesiae narratio de [+mantichorae] mar-tichorae dentibus exploditur ii. 1, 53. Ctesiae narratio de Indicis animalibus parum fide digna viii. 28, 4. Ctesias de elephantorum genitura falsum scripsit iii. 22, 3
- Cubitus, brachii pars i. 15, 3
- Cuculus an ex accipitrum genere in istam speciem transeat vi. 7, 1. et colorem mutat, et coccysum amittit ix. 49 B, 7. quando se abdat, et quando iterum prodeat ibid. cuculi nidificatio vi. 1, 7. partus vi. 7, 3. partus et fraudulenta suppositio ix. 29, 1. impia ingratitude vi. 7, 4. ix. 29, 3. timiditas ix. 29, 4. cuculi caro quando suavis vi. 7, 5
- Cuculus piscis unde dictus iv. 9, 5. cuculi pisces et ad litus degunt, et in pelago viii. 13, 3
- Cucurbita inescatur salpa viii. 2, 24
- Culicium aculeus iv. 7, 6. culicum generatio v. 19, 23. 20, 3. v. l.e. culex acida tantum appetit iv. 8, 29. culicibus victitantes aves viii. 3, 7
- Cunilae odor iv. 8, 28
- Cupiditates gravidarum variae vii. 4, 6
- Cute vestita quae sint iii. 11, 4. cutis tenuissima homini iii. 11, 2. cutis scissa quibus in locis non coalescat iterum i. 13, 3. iii. 11, 3. cute incisa, et flatu immisso, pinguescunt boves viii. 7, 1. cutis humor mucosus iii. 11, 2. cutis colorem sequitur color cornuum, unguium, ungularum, forcipum iii. 9, 2
- Cuteis pennis volantis, *δερμόπτερα* i. 1, 20. cuteis alis quae volent i. 5, 10, 11
- Cycnorum natura, victus, certamen cum aquilis, cantus in funere ix. 12, 3, 4. cycni gregale animal i. 1, 24. viii. 12, 13. bellum gerunt cum aquilis ix. 1, 26. devorant se invicem ibid.
- Cycni appendices ii. 17, 34. victus viii. 3, 15
- Cyllenia merula ix. 19, 1
- Cynocephali, quale simiarum genus ii. 8, 1
- Cypriae officinae v. 19, 24
- Cyprinus piscis nec ovum habet, nec genitale semen iv. 11, 7. parere ubi solet vi. 14, 12. parere quoties solet vi. 14, 2. cyprini ova quantae magnitudinis vi. 14, 10. cyprini tardius ex ovis emergunt vi. 14, 9. cyprini branchiae ii. 13, 8. palatum iv. 8, 7. morbus viii. 20, 1
- Cyrene cicadas ubi habeat, ubi non v. 30, 2, 4. Cyrenaicae ranæ olim non erant vocales viii. 28. Cyrenaicum mare v. 31, 9
- Cytisus lac auget iii. 21, 4
- D.
- Dascillus piscis quibus victet viii. 2, 24
- Decimestres partus in foemineo sexu crebriores quam in masculo vii. 3, 10

- Defensoriæ partes utri sexui magis datæ** iv. 11, 14, 15
- Degenerantia** i. 1, 32
- Delphin auribus caret** i. 11, 4. **delphin auditorios meatus non habet** evidentes iv. 8, 11, 24. **felle caret** ii. 15, 12. **fistulam in dorso habet** i. 5, 2. **respirationem habet** miram viii. 2, 4, 6. **ut dormiat** iv. 10, 11. viii. 2, 6. **etiam sterit inter dormiendum** iv. 10, 11. vi. 12, 4. **mammæ habet** ii. 13, 2. iii. 20, 5. **delphini testiculi** iii. 1, 4. **ossa** iii. 7, 9. **sonus** iv. 9, 8. **delphinorum coitus** v. 5, 4. **partus** i. 5, 1. vi. 12, 1, 2. **lactatio** vi. 12, 4
- Delphinorum natura et mores** ix. 48, 1. **velocitas mirabilis** viii. 2, 33. **velocitas et saltus** ix. 48, 4. **delphini, carnivori sunt** viii. 2, 29. **pisces alios ut capiant** ibid. 32. **quando se abdant** vi. 12, 5. **ut capiantur** iv. 8, 11, 24. **in retibus cito suffocantur** viii. 2, 6. **diu vivunt** vi. 12, 6. **in Ponto parvi, extra Pontum majores** viii. 13, 7
- Delphinulus minores tuetur aliquis e majoribus** ix. 48, 2. **delphini proles cito crescit** vi. 12, 4
- Delphini pediculus, piscis** v. 31, 9
- Democritus de araneorum textura ut senserit** ix. 39, 7
- Dentium natura, et sedes** iii. 7, 5. **situs et qualitas** i. 11, 12. **differentia in animalibus quæ** ii. 1, 50. **dentium ordo duplex nulli animali, nedum triplex** ii. 1, 52. **dentes quando infantibus oriuntur, et quibus citius** vii. 10, 10. **dentes ultimi qui emergant** ii. 4. **dentium numerus in masculis major; idemque signum longævitatis** ibid. **dentium raritas, brevioris vite indicium** ii. 3, 2. **dentes canini quales, et ubi siti** ii. 3, 1. **dentes exserti suis masculis dati** iv. 11, 14
- Dentes ossium naturam sequuntur, etiam in colore** iii. 9, 3. **dentes abjicere quæ soleant, et quos, et quando** ii. 1, 54
- Dentientes ursæ ligna mandunt** ix. 6, 1
- Dictamnus Cretici vires** ibid. 2
- Dies critici** v. 20, 4
- Digitos quæ habeant** iii. 9, 6. **digitorum partes, differentia, flexio** i. 15, 3, 4, 6, 7
- Diogenes Apolloniates de venis quæ tradiderit** iii. 2, 6
- Dissimilares partes e similaribus compositæ** i. 1, 3
- Domicilia pro anni tempore mutantur ab hominibus** viii. 12, 2
- Dormire quæ soleant, et quo modo** iv. 10, 1. **dormientes aculeo puncti, cur non emittant sanguinem** iii. 19, 9
- Dorsi situs, partes** i. 15, 1. **in dorsi dolore venæ secari quæ soleant** iii. 3, 1
- Draco serpens glanidem piscem in brevibus ictu suo perimit** viii. 20, 1. **bellum et inimicitias gerit cum aquila** ix. 1, 13. **ut se purget** ix. 6, 8
- Draco, piscis litoralis** viii. 13, 3
- Duces gregis** vi. 19, 2
- Dulcibus saginantur etiam boves, ut ficubus, vis, vino** viii. 7, 1
- E.
- Echinorum genera plura** iv. 5, 1. **echini peculiare quid habeant** ibid. **testaceam cutem habent** iv. 4, 1. **caruem nullam habent** iv. 4, 2. **olfactu minus pollent** iv. 8, 33. **ut se moveant** iv. 5, 4. **spinis utuntur pro pedibus** i. 6, 6. iv. 5, 8. **echinorum caput** iv. 5, 4, 5. **echinorum ora** iv. 5, 1. **echini marini ora quando habeant** v. 12, 4
- Elaphoëis seu Elatoëis mons** vi. 29, 5
- Elegini, pisces gregales** ix. 2, 1
- Elephantus pedes, digitos, et nasum qualem habeat** ii. 1, 5, 6. **artus ut flectat** ii. 1, 9. **elephanti nasus qualis** i. 11, 9. **vox** iv. 9, 20. **dentes** ii. 5. **lingua** ii. 6. **digiti** iii. 9, 6. **venter quadruplex** ii. 17, 16. **viscera** ibid. **intestinum** ibid. **genitale** ii. 1, 43. **testiculi** iii. 1, 4. **elephanti femine genitale** ii. 1, 44, 45. **elephanti mammæ** ii. 1, 7, 39. **elephantorum coitus** v. 2, 9. **generatio** v. 14, 26, 27. **conceptio et partus** vi. 27. **de elephantorum genitura falsum scripsit Ctesias** iii. 22, 3
- Elephanti natura et mores** ix. 46, 1. **elephantum omnium minime hispidi** ii. 1, 23. **mite et mansuescens animal** i. 1, 33. **ut mitiores reddantur** vi. 18, 7. **pugnant inter se** ix. 1, 29. **coitus tempore asperiores fiunt** vi. 18, 6. **elephantorum percitorum vis** ix. 1, 30. **elephas quid quantumque comedat ac bibat** viii. 9, 1, 2. **ut cubet** ii. 1, 9. **capi ut soleant** ix. 1, 31. **elephantorum morbi** viii. 22, 2. 26, 1. **elephas quamdiu vivat** viii. 9, 2. ix. 46, 2
- Elephanti feminei generis, minores sunt et minus animosi: nibilonius et ipsi ab Indis ad bellicos usus adhibentur** ix. 1, 30. **elephantum pullus** vi. 27
- Ellopiæ branchiæ** ii. 13, 8. **ellopiæ fel** ii. 15, 14
- Emerita mula** vi. 24, 3

- Ephemerum unde dictum, et quot signis moveatur i. 5, 16
- Epirotica pascua iii. 21, 3. Epiroticæ quadrupedes, pleræque omnes magnæ; in primis boves et canes ibid. Epirotici boves viii. 7, 3. Epiroticæ boves qua statura sint, et quantum lactis reddant iii. 21, 2. Epirotici tauri sæpe vix intra trimestre visuntur vi. 18, 16. Epirotici asini viii. 28, 9. De Epiroticis seu Pyrrhicis bobus, *vide* Brod. Adnot. in Oppian. p. 56
- Equi ocnlos habent glaucos i. 10, 2. equi nonnulli os in corde habent ii. 15, 6. dentes quot habeant, quando eos et quos abjicere incipiant vi. 22, 5. equorum dentes ætate magis albescent ii. 3, 1. equi pilus canescit iii. 11, 5. equus quam diu crescat vi. 22, 10. equi vixens ætas quæ vi. 22, 12. equorum ætas ut cognoscatur vi. 22, 12, 13
- Equi et equæ coire quando incipiant v. 14, 14. vi. 22, 1. quamdiu coeant, et quamdiu vivant v. 14, 15. equi coitus tempore sæviunt in se invicem vi. 18, 3. ineunt etiam matres et filias suas vi. 22, 7. equus post asinum si equam ineat, foetum ex asino conceptum non corrumpit vi. 23, 3
- Equi quibus vescantur et pinguescant viii. 8, 1. pascuis qualibus, et quali potu gaudeant viii. 24, 10. potum qualem requirant viii. 8, 2. æmulum et rivalium vocem agnoscunt viii. 24, 10. odore gregales suos agnoscunt vi. 18, 15. equus infestatur ab antho ave ix. 1, 22. equus ab apibus interemptus ix. 40, 39. equorum morbi viii. 24, 1. equorum et ovium morbi tot fere quot hominum viii. 24, 7. equorum vita quam longa vi. 22, 8, 9. equi hiinitum imitatur anthus avis ix. 1, 22. equus Scythicus generosissimus, ad matrem ineundam dolo inductus, vitam ipse sibi adimit ix. 47, 2
- Equæ post muliebrem genus libidinosissimæ vi. 22, 2. equarum coitus tempore furor vi. 18, 8. equarum libido ut sedetur vi. 18, 14. equarum menstrua vi. 18, 19, 21. equarum conceptio et partus vi. 22, 1. equæ et asini mistionem quæ symptomata consequantur vi. 23, 5. equa marem admittit etiam cum gravis est vii. 4, 17. equabus gravidis cur equitent Scythæ vi. 22, 7. equæ pullos amant et educant, etiam alienos ix. 4. equa
- Pharsalica cognomento Justa vii. 6, 8
- Equinum lac iii. 20, 7
- Equorum genus *φιλδοτοργον* ix. 4. equinum armentum quando perfectum judicetur vi. 22, 7. equino armento cur non præficiatur dux ab armentariis vi. 22, 18
- Equi silvestres i. 1, 29
- Equi fluvialis in Ægypto descriptio ii. 7, 2. equus fluvialis ungulas habet pro ungibus ii. 1, 30. equi fluviales sine aquis vivere non possunt viii. 2, 3
- Equites, cancri species iv. 2, 3
- Erinacei terrestres, pilos habent spinosos i. 6, 6. iii. 11, 1. erinacei testiculi iii. 1, 4. erinaceorum coitus v. 2, 5. erinacei ventos sagaciter præsentiant ix. 6, 10. De marinis erinaceis *vide* in Echini.
- Erithacus ætate mutato colore dicitur *φουίκουπος* ix. 49 B, 4
- Erucarum involucria v. 19, 27. erucarum generatio v. 19, 5, 10
- Ervum lac auget, sed gravidis est incommodum iii. 21, 4
- Erythrinus, piscis pelagicus viii. 13, 3. ova habet iv. 11, 8. de Erythriini sexu ambigitur vi. 13, 3
- Esca aliis alia grata est iv. 8, 19
- Esitant animantes aliæ alia i. 1, 26
- Etelis, piscis squamosus et oviparus vi. 13, 1
- Euboicæ oves felle carent i. 17, 11
- Eunuchorum natura ix. 50, 3. eunuchi non calvescunt ibid.
- Euripus Pyrrh. quære in P.
- Europicæ feræ fortiores viii. 28, 11
- Exclusio ovorum vi. 2, 12
- Excrementa seu Superfluitates quæ iii. 2, 1. sunt similes partes corporis ibid. ex humidarum partium genere sunt i. 1, 11. duum generum sunt i. 2, 3. excrementa humidiora quibus avibus ii. 17, 32. excrementa ventris, sensu carent iii. 19, 2. excrementum vesicæ in quadrupedum genere, quid ab humano differat vi. 18, 23. excrementorum emissio per flatuosos morbos impeditur viii. 26, 1
- Exsanguia animalia i. 4, 3. exsanguia quæ i. 6, 2, 3. exsanguium genera quæ iv. 1, 2. exsanguium sanguineis minora i. 6, 13
- Exsecari quæ soleant animalia ix. 50, 1. exsectio in aliis alibi fit, et aliter ix. 50, 2. exsectio naturam animalium mutat ix. 50, 1. in exsectis parvulæ particulæ ademptio totam animalis naturam mutat viii. 2, 11.

exsecta vocem quoque in fœmineam naturam mutant v. 14, 9. exsecta sunt longiora seu proceriora ix. 50, 9
Exuentia senectam viii. 17, 5. exuentia corticem et testam viii. 17, 8, 10

F.

Fabæ lac augent iii. 21, 5
Fabula de luparum partu vi. 35, 1, 2.
fabula de aquila fame pereunte ix. 32, 7

Faciendi facultas seu vis, in dissimilariis partibus inest i. 4, 2

Facies quid sit, quorum sit, et quas partes habeat i. 8, 9

Fame prius enecantur quæ saginare volumus viii. 6, 3, 10, 3

Pastidia gravidas quando potissimum vexent vii. 4, 6

Favorum fabrica ix. 40, 6. favus e floribus exstruitur v. 22, 5. favorum cellæ sexangulæ v. 23, 2. favos triplices in terra construunt apes nonnullæ v. 22, 16. favos ruentes ut corrigant apes ix. 40, 24. favorum vindemia qua cautione facienda ix. 40, 36. favos conficiendum insectorum species novem ix. 40, 2

Fel quæ habeant, quæ non ii. 15, 8, 9. fellis experts est hepar in plerisque: in quibusdam miraculosa est ejus copia i. 17, 10. fellis situs aliis aliis ii. 15, 12. fel serpentum ii. 17, 23

Felleus humor ii. 15, 11

Femur i. 15, 5. femora homini carnosissima ii. 1, 29. femora avium qualia ii. 12, 2

Feræ in Asia ferociores, in Europa fortiores, in Africa formis diversissimis viii. 28, 11. feræ cicurantur benigna tractatione ix. 1, 12. ferarum morsus differunt pro loci diversitate viii. 29, 2

Ferramenti admotionem facile sentiunt pisces quidam iv. 8, 32. ferramenta seu spicula e corpore ejicit potus olei viii. 26, 2

Festuca se lustrant gallinæ post coitum et partum vi. 2, 20

Fibræ pro venis in quibusdam iii. 4, 15. fibrarum natura et ratio iii. 6, 1

Ficus et ficarii culices v. 32, 6. ficulneus fucus iii. 20, 15

Fistulam quæ habeant viii. 2, 8. fistulam habentia, branchiis carent i. 5, 2

Flatibus vexantur elephanti viii. 22, 2, 26, 1. flatu acres emittit leo viii. 5, 6

Flatulenta alimenta, pinguefaciunt viii. 7, 1. flatuosa lac augent iii. 21, 4

Flexio artuum in animalibus ut differat ii. 1, 8

Fluor seu *ῥοις* quid iii. 19, 11

Fluvios cur petant pisces quidam viii. 19, 3. fluvialium piscium victus viii. 2, 39. fluviales pisces quando boni viii. 30, 7. fluviales aves viii. 3, 12

Fœmina quid i. 3, 2. fœminæ quibus differant a maribus iv. 11, 11, 12

Fœminei sexus fœtus, in utero maturatur tardius; post partum vero crescit citius vii. 3, 10. fœminæ crescunt citius quam mares vi. 22, 11. in quo animalium genere grandiores sint, et diutius vivant iv. 11, 9. maribus fortiores sunt in ursorum et pardorum genere ix. 1, 5. fœminæ viriles, seu viragines viii. 2, 10. fœminei sexus animalia coitus appetentissima quæ vi. 18, 8. fœmina sæpe marem inscendit v. 2, 2. fœminæ se invicem ineunt interdum absente mare vi. 2, 25. fœmineus sexus asperior est ubi primum peperit vi. 18, 2. fœmina opus facit in phalangiorum genere ix. 39, 5. fœminarum sanguis iii. 19, 10

Fœnum quale jumenta pinguefaciat viii. 8, 1

Fœtus ex utero dependet iii. 1, 31. quæ figura seu quo habitu in utero vel ovo maneat vii. 8, 2. caput ubi habeat, et quando vi. 10, 14. nutritur per umbilicum vii. 8, 1. fœtus excrementa vii. 8, 4. fœtus venæ vii. 8, 5. fœtus quadragesimo die quantus vii. 3, 8. fœtus maturari tardius qui solet vii. 3, 3. fœtus masculus in utero citius perficitur quam fœmineus vi. 22, 11. fœtus movere se in utero uter magis solet, et uter exeat citius vii. 4, 7. fœtus masculus et fœmineus quando et utro in latere se movere solet vii. 3, 5. fœtus masculus non semper in dextro latere est, nec fœmineus semper in sinistro vi. 10, 14. fœtus cum se vertit in utero, partus dolores quosdam affert vii. 4, 8. fœtu perfecto partus fit i. 5, 4. fœtus exire ex utero ut solet vii. 10, 4. fœtus plures ex uno coitu x. 5, 8. in abortivo fœtu diviso evidenter cernuntur viscera majora vi. 10, 14

Fœtus murium Persicorum in utero matris gravidus vi. 37, 5. fœturam suam devorant pisces vii. 2, 23

Foramina sibi comparantes animantes i. 1, 28

Forceps seu *χηλῆ*, respondet manui i. 1, 9. forceps dexter cancro plerumque grandior et validior iv. 3, 2. forcipem carabi alterutrum majorem

- habent iv. 2, 18. forcipes senescen-
tibus majores iii. 11, 16. forcipum
seu unguicularum color, cutis et pilo-
rum colorem sequitur iii. 9, 2, 3
- Formicæ civile animal i. 1, 25. habita-
cula sibi comparant i. 1, 27. ducem
non habent in sua republica i. 1, 25.
formicarum generatio v. 25. industria
et sollertia ix. 38, 2. labor qui ix.
40, 3. formicæ alatæ iv. 1, 6. for-
micæ quomodo pellantur iv. 8, 27
- Fremitus cervorum et hircorum vi.
29, 7
- Frictio ex oleo et sale viii. 26, 2
- Frigus hibernum fugiunt etiam pisces
ix. 37, 16
- Frons quid sit, et qualis naturæ præ-
beat indicia i. 8, 1
- Fruges sæpe omnes a muribus abusu-
muntur vi. 37, 2. frugibus victitantes
aves viii. 3, 9. frugibus vescuntur
etiam cornutæ quadrupedes viii. 6, 2
- Fucus apiarius, seu qui cum apibus
degit ix. 40, 2. qualis apis v. 22, 1.
fuci, mares apum generis habentur
a nonnullis v. 21, 3. nascuntur e de-
teriori apum genere ix. 40, 22. apum
alveo quid prosint ix. 40, 57. ex alveo
ejici quando soleant ix. 40, 43. ab
alvearibus excludi ut soleant v. 22, 1.
fucis pinnas quando apes abedant
v. 22, 13
- Fuci aculeo armati non sunt v. 21,
5. fuci aculeati qui dicantur ix. 40,
17. fucorum generatio ibid. fœtus
v. 21, 2. 22, 10. cellæ ix. 40, 18.
favi seu cellæ: eorundemque opus
et victus ix. 40, 11, 24. fucorum
favos seu cellas quando disturbent
apes ix. 40, 26
- Fur in apum genere qui ix. 40, 20. v.
22, 1. fures in apum genere unde
nascantur ix. 40, 22. furum opus ix.
40, 24. furum maleficia, et pœnæ
ix. 40, 28. fures ab apibus occidun-
tur ix. 40, 24
- G.
- Galli cantant et ante pugnam, et post
victoriam iv. 9, 14. gallinacei non-
nulli plane fœminæ sunt naturæ ix.
49, 3. galli gallinarum mores inter-
dum induunt in pullis educandis ibid.
gallinaceorum devictorum servitus
ix. 8, 7. gallinaceorum castratio ut
fiat ix. 50, 2. gallinacei sacri ix. 8, 7
- Gallinaceum genus, venereum i. 1,
30. gallinacei generis coitus v. 2, 4
- Gallinæ marem ad coitum quomodo
provocent x. 6, 1. gallinarum post
inicionem ritus vi. 2, 20. gallinæ
conciipiunt interdum ex se ipsis x. 6,
2. in hypenemiorum conceptione quo
genituram emittant x. 6, 7, 5. pa-
riunt per totum annum, exceptis duo-
bus mensibus brumalibus v. 13, 2.
vi. 1, 2. gallinæ quædam perpetuo
gemella ova pariunt vi. 3, 19. gallinæ
juvenculæ quando parere incipiant,
et qualia pariant vi. 2, 19. gallinæ
ovum quanto temporis spatio ab-
solvatur vi. 2, 22. gallinarum iucu-
batio quanto tempore peragatur vi.
3, 1. gallinæ pullus quanto tempore,
et quomodo absolvatur ibid. et seq.
gallinæ minus cantant quam galli
iv. 9, 15. gallinæ purgant se pulve-
ratione ix. 49 B, 10. gallinarum post
devictos a se gallos mores et gestus
ix. 49, 2. gallinæ duum generum
vi. 1, 2
- Gavia: *vise* λάρος.
- Gemini ex uno coitu x. 5, 9. gemellos
unde pariant oves et capræ vi. 19, 3.
gemellus partus frequens in Ægyptiis
mulieribus vii. 4, 14. gemelli partus
in humano genere raro sunt vitales,
si alter mas sit, alter fœmina vii. 4,
16. gemelli non semper sibi similes
vii. 6, 8
- Gena seu γένος quid i. 12, 10
- Generatio animalium et plantarum du-
plex v. 1, 4. generatio conjugum
quibus ex causis impediatur x. 1, 1.
ad generationem confert etiam mul-
lier x. 5, 2. 6, 3. gignere quamdiu
viri soleant vii. 6, 1. gignendi fa-
cultas in viris sæpe ad tempus cessat
vii. 6, 5
- Generosa quæ i. 1, 32
- Genitale semen emittit etiam mulier
x. 5, 13
- Genitalia, τὰ εἰς τὴν γένεσιν συντελοῦντα
μέρια iii. 1, 1. genitalium situs, par-
tes, natura i. 13, 3, 4. genitalium
situs, compositio, et pro sexu dif-
ferentia i. 17, 18, 19. genitalium in
animalibus quæ sit differentia ii. 1,
42, 46. genitalia masculi sexus ut
differant iii. 1, 2, 3. genitalis mu-
liebris natura i. 14, 1. genitalia fœ-
minarum omnia interius sunt iii. 1,
1. genitalium elatio seu tumor in
coitus appetentia vi. 18, 13, 18. geni-
talia turgidiora quo ætatis anno fiant
vii. 1, 5. genitalia carnosa, cartila-
ginosa, nervosa, ossea ii. 1, 46. ge-
nitale nervosum cameli v. 2, 9. geni-
talis intensio in cervo et tauro vehe-
mentior v. 2, 6. genitalia mutuo
odorantur quadrupedes v. 5, 12
- Genitali virili similia animalia in
mari iv. 7, 14

- Genituram non habent omnia** iii. 20, 4.
ad genituram confert etiam mulier
x. 6, 3. *vide et Semen.*
- Geu quid** i. 15, 7
- Genus in animalibus quid** i. 1, 5. genus
in speciebus rarioribus certum statui
non potest iv. 7, 14
- Germanæ seu genuinæ aquilæ quæ, et
unde dictæ** ix. 32, 5, 6
- Gibbus sen tuber in dorso cameli** ii.
1, 24
- Glaber et lêvis in animalium genere est
homo solus** vii. 2, 8, 9
- Gladus sepis** iv. 1, 21. de Gladio
piscis *vide* in Xiphias.
- Glandium eas quæ incommoda pecu-
dibus afferat** viii. 21, 6. glandes
marinæ, olfactu minus pollent iv.
8, 3. glandium marinarum generatio
v. 15, 16
- Glans viril. m. i.** 13, 3. glandem
tegens pellis discisa non coalescit
ibid.
- Glanidis branchiæ** ii. 13, 8. fel ii. 15,
12. partus vi. 14, 3, 4, 9. ova quantæ
magnitudinis vi. 14, 10. glanidis
morbis viii. 20, 1. glanides dra-
conum ictibus interimuntur viii. 20,
1. glanis quando malus viii. 30, 7.
glanis fœmina melior quam mas
ibid. 8. glanis mas qua diligentia
fœtum tueatur ix. 37, 11. glanis
mygmo pisciculos a fœtu suo abster-
ret ix. 37, 12
- Glani seu Hyænæ forma, et victus** viii.
5, 2
- Glaucus, piscis pelagius** viii. 13, 3.
quando bonus viii. 30, 5. glauci
piscis venter ii. 17, 27. latitatio viii.
15, 8
- Globosa forma nidus** ix. 13, 5
- Gluten unde fiat** iii. 11, 2
- Gobius piscis litoralis** viii. 13, 3. piscis
gregalis ix. 2, 1. quibus vicietur viii.
2, 29. pinguescit in fluviis viii. 19, 3.
frigus non fugit hieme ix. 37, 16.
gobionis appendix ii. 17, 26. go-
biorum partus vi. 13, 7. e gobiis
parvis nascuntur apusæ cobitides vi.
15, 9
- Gobii Cretenses, pingues** viii. 13, 4.
gobius albus in pelagus non egreditur
ex euripo ix. 37, 16
- Gonger: vide Congri.**
- Gramen quale jumenta pinguefaciat**
viii. 8, 1, 2
- Grando in ovi luteo, nihil confert ad
generationem** vi. 2, 17. grando in
suisbus quomodo cognoscatur viii. 21,
5. grando in suisbus tiphæ esu curatur
ibid.
- Grandinosi sues qui fiant, et unde
viii. 21, 4. grandinosi sunt soli sues
viii. 21, 6**
- Gravida animalia, marem non admit-
tunt, excepta equa et muliere** vii. 4,
17. gravida cum sunt animalia quæ-
dam, optima sunt viii. 30, 1, 2. gra-
vidæ cum sunt quadrupedes, pin-
guiores sunt vi. 18, 25. gravidarum
symptomata vii. 3, 4, 4, 3, 12
- Gregis duces** vi. 19, 2
- Gregalia animalia** i. 1, 24. gregales
aves quæ viii. 12, 13. gregales pisces
vere in Pontum migrant, prefecto
sibi duce viii. 13, 6, 7
- Gradientes animantes** i. 1, 19. gressus
ratione ut differant animalia i. 5, 6
- Grus, gregale animal** i. 1, 24. civile
animal i. 1, 25. †rostro longo præ-
dita i. 1, 7. v. l. senescens, nigrior
fit iii. 12, 1. gruum coitus v. 2, 4.
grus ova quot pariat ix. 12, 6. gruum
migratio viii. 12, 3, 8. prudentia et
sollertia ix. 10, 1. grues duces habent
in sua rep. i. 1, 25. gruum dux,
ejusque munus ix. 10, 1, 2. gruum
pugna inter se ardentissima ix. 12, 6
- Gulam quæ habeant** ii. 15, 3. 17, 3.
gulam longam quæ habeant ii. 17,
33. gulæ situs, progressus, desinentia
i. 16, 8, 16. ii. 17, 8. gulæ cum ven-
triculo connexio ii. 17, 6. gula avium
ii. 17, 30
- Gustus in homine exactus** i. 15, 14.
gustus sensum habent etiam pisces
iv. 8, 8. gustu pollent etiam insecta
iv. 8, 29. gustus instrumentum lingua
iv. 8, 6
- Guttur vocis instrumentum** iv. 9, 1
H.
- Habitationes sibi comparantia animalia**
i. 1, 27
- Habitus corporis mutatur circa vene-
reorum prima tempora** vii. 1, 11
- Halcyonis forma et nidificatio** ix. 14, 1.
partus ibid. 4. halcyo quando pariat
v. 8, 8, 9. quot ova pariat ibid. 11.
quando et ubi visatur v. 9, 2. victum
e mari petit viii. 3, 14. halcyonum
species duæ ibid.
- Halcyonii dies** v. 8, 9, 10
- Halec: vide mauris.**
- Hami insidias ut eludant pisces non-
nulli** ix. 37, 8, 9
- Harpe, avis inimica λάρψ et βρὲνθρ** ix.
1, 16. amica ictino et pipheci ix.
1, 2
- Hebdomadibus limitatæ generationes**
v. 20, 3. hebdomadam numero li-
mitatus etiam piscium partus vi.
17, 2

- Hedera virens* e cervi *Achainæ* cornibus enata ix. 5, 8
- Hellespontus astacos* fert v. 17, 8. *Hellesponti fucus* vi. 13, 12. *Hellespontiacæ spongiæ* v. 16, 7
- Hepar* quæ habeant ii. 15, 6. *hepatis situs* i. 17, 9. *hepar venæ magnæ annexum* i. 17, 12. *hepatis differentia* quæ sit in iis quæ illud habent ii. 17, 3. *hepar* in sinistro latere habent quædam; *monstrose* ibid. 5. *hepar* in plerisque felle caret i. 17, 10. *hepar pingue* quibus iii. 17, 3. *hepatis humani figura* i. 17, 10
- Hepatis portæ* i. 17, 12. vii. 8, 6. *hepatis dolor* cuius venæ sectione levetur iii. 4, 3
- Hepatica* seu *Jecoraria vena* iii. 2, 7, 13. *hepatica* et vicinæ venæ secari quando soleant iii. 2, 13
- Hepati piscis venter* ii. 17, 27
- Heraclæotici cancri* iv. 2, 3. *Heraclæotici cancri oculos* ubi habeant iv. 3, 3
- Herbas* esitautia viii. 6, 2. *herbæ esu canes* et *lupi esse purgant* viii. 5, 1
- Hercules* et *Iphtus* gemini, sed temporibus disjuncti vii. 4, 18. *Hercules* inter LXXII liberos unam tantum filiam habuit vii. 6, 4
- Herodorus, Brysonis pater*, de vulturibus quæ tradiderit vi. 5, 1. de accipitribus quæ tradat ix. 11, 4
- Herodotus* *Æthiopum* genituram nigram esse scripsit; falso iii. 22, 1. †*aquilam bibentem* fecit; *perperam* viii. 18, 3. v. l. e.
- Hesiodus* *aquilam bibentem* fecit; *perperam* viii. 18, 3
- Hieme* potentiores degunt in locis calidioribus viii. 12, 2. *hibernum frigus* fugiunt etiam *pisces* ix. 37, 16
- Hinnuli* coagulatum optimum iii. 21, 1. *vise* et *Cervus*.
- †*Hippardium*, *jubatatum animal* ii. 1, 20
- Hippelaphus* *jubatus* est ibid. qua magnitudine sit, et ubi reperiatur ii. 1, 21. *barbam* habet ii. 1, 20. *hippelaphi cornua* ii. 1, 22. *hippelaphus* *fœmina* non habet *cornua* ii. 1, 21
- Hippurus* *piscis* latitat *hieme* viii. 15, 2. *hippuri partus* v. 10, 2
- Hirco* vox in coitu peculiaris iv. 9, 11. *hirci* *vetulas* *capras* prius ineunt v. 14, 19. *hirci*, *pingues* cum sunt, minus sunt *fœcundi* ibid. 18. *hircorum caro* quando *olida* vi. 29, 8
- Hirci* quando nominentur *mænides* *pisces*, et cur viii. 30, 3
- Hirci spongiarum genus* v. 16, 3
- Hirquientes vites* v. 14, 18
- Hirundo* *alis* quidem probe valet, at *pedibus* male i. 1, 21. *hirundinis sollertia* in nidificatione, pullorumque nutritione, et institutione ix. 7, 1—3. *hirundinis nidificatio* vi. 1, 6. *hirundinis partus* vi. 5, 2. *hirundo* parit bis vi. 13, 1. *hirundinum latitatio* viii. 16, 1. *hirundo*, *carnivora* viii. 3, 3. *apes infestat* ix. 40, 37. *hirundinum pullis oculi effossi* renascuntur ii. 17, 24. vi. 5, 2
- Hirundo alba* iii. 12, 1
- Hirundinis fel* ii. 15, 15
- †*Hirundinis pisces* fel ii. 15, 14
- Homerus*, *Scamandrum fl.* cur *Xanthum* appellavit iii. 12, 4. *Ulyssis canem* quo ætatis anno obiisse fecerit, et an recte vi. 20, 10. *Homeri narratio* de *Libycis arietibus* viii. 28, 6. *Homeri* *μωφφὸς ἀερός* ix. 32, 2. *Homeri locus* de *chalcide ave* ix. 12, 5. *locus* de *vena colli* iii. 3, 16. *locus* de *apro* vi. 28, 2. *locus* de *facibus leonem terrentibus* ix. 44, 5. *loci duo* de *houm ætate* vi. 21, 5
- Homo*, *politicum animal* i. 1, 25. *solus consilia capit*, et *reminiscitur* i. 1, 34. *hominis natura perfectior* quam *cetæ anim.* ix. 1, 6. *hominis sensus* iv. 8, 2. *homo sensibus quibus magis polleat*, et quibus minus i. 15, 14. *hominis venter* ii. 17, 12. *homo*, *ambidexter* *solus* ii. 1, 7. *homo* *gignere* *quamdiu* *soleat*, *tum* *mas* *tum* *fœmina* v. 14, 17
- †*Hominies silvestres* i. 1, 29. v. l. r.
- Hospitis læsi ultio* ix. 32, 7
- Humerorum flexio* ut differat in animalibus ii. 1, 12
- Humidæ animalium partes* i. 1, 11. *humida* *animantibus* *partim* *ab* *ortu* *innata*, *partim* *post* *existunt* iii. 20, 4. *humidæ corporis partes*, *sua* *quæque* *habent* *vasa* *et* *conceptacula* iii. 20, 1
- Humor* unicuique animali est, nec sine eo potest vivere i. 4, 1. *humor albus* ab *equarum* *genitalibus* *destillat* cum *coitum* *appetere* *incipiunt* vi. 18, 18
- Hyænæ* seu *glani* *forma* *et* *victus* viii. 5, 2. *hyænæ fœminæ descriptio* vi. 32, 1. *hyæna fœmina* *raro* *capitur* ibid. 3
- Hydrus*, *serpens aquaticus* i. 1, 14. *hydri fel* ii. 17, 23
- Hypanis fl.* *mirac.* v. 19, 26
- ex Hyperboreis* in *Delum* *translata* *Latona* vi. 35, 2

I & J.

Jaci procul e corpore nihil potest aine vi spiritali vii. 7, 1

Ibium *Ægyptiacarum* genera duo ix. 27

Ichneumonis *Ægyptii* prudentia in aspidis oppugnatione ix. 6, 5. ichneumonum partus vi. 35, 3

Ichneumones vespæ v. 20, 1. ichneumones vespæ bellum gerunt cum phalangis ix. 1, 13

Ictini splen ii. 15, 7. ictini fel ibid. 15. ictinus ova quot pariat vi. 6, 3, quamdiu incubet ibid. carnivorus est viii. 3, 1. bibit raro viii. 3, 17. ictini latitatio viii. 16, 1, 3. ictinus bellum gerit cum corvo ix. 1, 16. amicus pipheci et harpæ ibid. 28. Plinius Latine milum nominat.

Ictus sonum minorem reddunt, si armis subjiciantur spongæ Achilleæ v. 16, 3

Iguis animalia quædam non urit v. 19, 25. ex igni existentia animalcula ibid. 24. igni terretur leo ix. 44, 5

Illyrici asini viii. 28, 9. Illyrici sues ii. 1, 31. in Mirabil. libro c. 68. dicuntur Emathiotici sues.

Imitantur hominis sollertiam cetera quoque animalia, præsertim minora ix. 7, 1. imitari voces humanas quæ possint aves viii. 12, 13

Immota quiete pinguescunt quadrupedes viii. 6, 4

Impubes et infecundi sunt quidam natura vii. 1, 10

ab Inanimis ad animata paulatim natura transit viii. 1, 5

Incompositæ partes quæ i. 1, 1

Incubatione excoquantur ova vi. 2, 5. incubare aves quamdiu soleant vi. 6, 3. incubatio alternis plerumque fit vi. 8, 1. incubatio sepiarum, polyporum, et similium v. 18, 9

Indi elephantos utriusque sexus ad bellicosos usus assuefaciunt ix. 1, 30. Indi elephantos coitu cur prohibeant vi. 18, 6. Indorum domicilia frivole structa ibid.

de Indicis animalibus quæ narret Ctesias viii. 28, 4. Indici canes ibid. 14. Indicus serpens viii. 29, 5. Indica avis, psittacus viii. 12, 13

Inediam diutius tolerare quæ possint viii. 4, 4. 5, 5

Infantes nasci ut soleant, et quomodo se primis mensibus habeant vii. 10, 4, 8. infantum morbi vii. 12, 1. *vise et Pueri.*

Inferior corporis pars quæ dicatur, et quæ sit ejus in animalibus differentia ii. 1, 47. inferiores partes superiori-

bus similes i. 15, 2

Inflammatio attrahit humores x. 1, 9

Ingluviem habentes aves ii. 17, 28.

Ingluvies in avibus quid ibid. ingluviæ avium similis venter in ostreis quibusdam iv. 4, 15. ingluvies malaciorum iv. 1, 18

Inimicitias inter se quæ animalia gerant, et cur ix. 1, 9

Init seu inscendit mas fœminam v. 2, 3. nonnunquam etiam fœmina marem, v. 2, 2. fœminæ prurientes inscendunt mares vi. 18, 13. inire pullos suos solet perdis, cum eos educit vi. 8, 4. itidemque columbus ix. 7, 5. post initionem ritus avium quarundam vi. 2, 20. iniri quæ non soleant v. 15, 1. *vise et Coitus.*

Insecta quæ dicantur i. 1, 16. iv. 1, 5. insectorum partes communes quæ iv. 7, 2. insecta aculeos quæ habeant iv. 7, 7. insecta oculos quæ habeant iv. 7, 5. insecta sensus omnes habent iv. 8, 25. insectorum lingua iv. 7, 5. insectorum intestina iv. 7, 12. insecta strepitum quomodo edant iv. 9, 3. insecta dormiunt iv. 10, 12. insectorum victus viii. 11, 1. insectorum latitatio viii. 14, 1. insectorum exuvium seu senectæ depositio viii. 17, 8. insecta valere melius quando soleant viii. 27, 1. insectorum interitus v. 20, 5. insecta odore acuto pleraque exanimantur iv. 8, 26. insecta perimuntur oleo viii. 27, 3

Insectorum species plures iv. 7, 1. insectorum pennatorum differentia iv. 7, 7. insecta pennarum ratione triplicia iv. 1, 6. insecta salientia iv. 7, 9. insecta divisa, quæ vivant, quæ non iv. 7, 3. insectorum laboriosissima, formicæ et apes ix. 38, 1

Insectis sexus an sit omnibus iv. 11, 4. insecta fœminei generis grandiora quam gen. masc. iv. 11, 9. insectorum coitus v. 8, 1. insectorum generatio v. 19, 1, 3. insectorum carnivororum generatio v. 31, 1. insecta quando pariant v. 9, 3

Insidiosæ animantes i. 1, 32

Insomnia in quæ animalia cadant iv. 10, 2. insomnia in hominem maxime cadunt iv. 10, 13. insomnia quando se offerant homini: et serius oblata quid portendant iv. 10, 14. *vise et Somnia.*

Interiores corporis partes minus cognitæ i. 16, 1. interiores partes in sanguineis animalibus ut se habeant ii. 15, 1

Intestinorum differentia in animalibus
quæ sit ii. 17, 14. intestina piscium
et avium ii. 17, 25

Iphicles et Hercules gemini, sed tem-
poribus disjuncti vii. 4, 18

Iride exsplendescente nascitur mel
aërium v. 22, 5

ex Istro in Adriam migrant pisces viii.
13, 10

Itali lusciniæ quando aliud nomen dent
ix. 49 B, 3. Italici stelliones viii. 29, 4

Ithaca *δακτύλος* non fert viii. 28, 3

Jubata ii. 1, 19. viii. 5, 2. ix. 45, 2

Jugulares venæ iii. 3, 2, 19

Jumenta quibus vescantur et pingue-
scant viii. 8, 1

Juniora venerem magis appetunt in
equino et bubulo genere vi. 18, 14

Juvenulæ si tenera ætate venereos
lusus experiantur, fiunt libidinosiores
vii. 1, 9. juvenularum conceptio et
partus qualis ibid. 16

L.

Labiorum situs et qualitas i. 11, 10

Labrax, piscis squamosus et oviparus
vi. 13, 1. lapidem in capite habet
viii. 19, 5. pinnae habet quatuor i.
5, 7. acuto auditu præditus iv. 8, 18.
carnivorus est viii. 2, 24, 30. mugili
caudam abrodit ix. 2, 4. labrax et
mugil, alioqui inimicissimi, gregem
nonnumquam faciunt ix. 2, 3. labrax
capitur tridente, cum dormit iv. 10,
10. malus quando sit viii. 30, 5.
quando pariat vi. 17, 7. parit quo-
tannis bis v. 9, 4. hieme parit v. 11,
2. ubi pariat v. 10, 5. Plinius lupum
vocat.

Lac quæ habeant, quæ non iii. 20, 5.
lac maribus an sit ibid. 10. lac etiam
viris i. 12, 2. lactis sedes, mammae
iii. 20, 5. lactis partes iii. 20, 6.
lactis mistura ibid. 12. lac quando
existat in animali iii. 20, 7, 8. lac
copiosius quibus iii. 20, 13. lac co-
piosius quæ reddant animalia iii. 21,
2. lac augmenta ibid. 4. lac provo-
cari quomodo soleat in capris iii.
20, 9. lac coitus tempore quale in
quadrupedibus vi. 18, 24

Lac tenuius quibus iii. 20, 7. lac
crassum quibus animalibus vi. 20, 6.
lac concrecere facilius quod soleat
iii. 20, 6, 12. lac in lapideam duri-
tiem concrescens vi. 21, 6. lac caseis
conficiendis magis idoneum quod iii.
20, 13. lac coagulare quæ soleat
ibid. 13

Lac in muliere gravida quando
bonum esse incipiat vii. 5, 1. lac
mulierum quale melius iii. 21, 7.

VOL. IV.

lac mulieribus augeri quando soleat,
et quo modo vii. 11, 1. lac dum fluit,
cessant menstrua, ut plurimum ibid.

2. lac in animalibus post conceptum
extinguitur ibid. lac extinguentia
iii. 21, 4

Lactatio attenuat animalia viii. 6, 5.
lactantibus fluunt interdum menses
vii. 11, 2

Lacteus humor v. 5, 6

Lacertarum lingua ii. 17, 21. venter

ii. 17, 17. testiculi iii. 1, 4. coitus

v. 4. partus v. 33, 4. victus viii. 4, 1.

latitatio viii. 15, 1. exuvium viii. 17,

6. vita brevis v. 33, 4. lacertæ Ara-
bicæ viii. 28, 9

Lacerti, pisces gregales ix. 2, 1

Laconici canes, e canis et vulpis coitu
nati viii. 28, 13. Laconicarum canum

conceptio et partus vi. 20, 2, 9. La-

conicæ canes masculos ingenio et in-

doles superant ix. 1, 3. quamdiu vi-

vant vi. 20, 10

Lacrymæ oculorum variis ex causis

x. 3, 7

Lacustres pisces quando boni viii. 30, 7

Lamia, piscis ex cartilaginoso genere

v. 5, 3

Lana promissior quibus iii. 11, 16. lana

pediculosior quæ viii. 10, 5

Lapides deglutit elephas in flatuosis

torm. viii. 26, 1. lapis serpentum

veneno medens viii. 29, 3. lapidem

in capite habentes pisces viii. 19, 5

Lascivia in mulieribus crebriore partu

temperatur vii. 1, 18

Lati pisces, pinnis carent i. 5, 8

Latitare seu in Latibula se condere

animalium quæ soleant, quando item,

cur, et quomodo viii. 13, 14. latitare

ubi animalia soleant viii. 15. lati-

tantium quædam pennas abjiciunt

viii. 16, 3. quædam senectam exuunt

viii. 17, 5

Latona unde in Græciam translata, et

qua specie vi. 35, 2

Lavacra calida pinguefaciunt boves viii.

7, 1. lavationis mutatio pediculos

gignit v. 31, 7. lotionis se purgare

quæ aves soleant ix. 49 B, 10

Lebadica Bæotiarum regio, talpas non fert

viii. 28, 2

Lectum, promontorium v. 15, 6

Lemnius caper lac reddens iii. 20, 10

Lendes v. 31, 1. lendes, pediculorum

fœtus v. 1, 9

Leo, liberum, virile, ac generosum ani-

mal i. 1, 32. cervicem quale habet

ii. 1, 3. leonis dentes ii. 1, 51. leo

dentes quos et quando abjiciat vi.

31, 3. leonis ossa qualia, et cur me-

g g

- dalla carere credita iii. 7, 9, 20, 3. leonis talus ii. 1, 33. leonis venter ii. 17, 12. leo interiora cani habet similia ii. 1, 3. leonis interiora gravius olent viii. 5, 7. leouis excrementa ibid. 6. leonis mictio ii. 1, 45. viii. 5, 6. leonum coitus v. 2, 2. leones coitus tempore sæviore vi. 18, 5. Leonis ingenium et mores ix. 44, 2. leo ut ingrediatur ii. 1, 15. leo quibus victitet, et quomodo viii. 5, 5. leonis potus ibid. 6. leones urbes et homines invadere quando soleant ix. 44, 6. leonis morsus et vulneratio quo modo corpus afficiant ibid. 8. leo ictus qua parte minus ferre queat ibid. ignem timet ix. 44, 5. ab apro repulsus ix. 44, 7. leonis fuga qualis ix. 44, 3, 7. leonum vita longa ibid. 6. Leonum genera duo ix. 44, 7. leones Syriaci quoties pariant vi. 31, 3. leones in quibus Europæ locis inveniuntur ibid. 2. viii. 28, 11. Leæna jubar non habet vi. 31, 3. lænæ mammæ ii. 1, 41. leonum coitus, conceptus, partus vi. 31, 1. Leontina pascua, ovium renes nimium pinguefaciunt iii. 17, 6. Lepus, prudens et timidum animal i. 1, 32. lepores Ægyptii viii. 28, 7. *vise et dactylos*. Lesbii pisces ix. 37, 17. Libris innascens animalculum scorpii specie iv. 7, 7. v. 32, 3. Libya semper aliquid novi viii. 28, 11. Libya cervos, capras silvestres, et aves agrestes nullos habet ibid. 4. Libyci serpentes ibid. 10. Libycæ aspides viii. 29, 3. Libycæ cornigera, cornuta nascuntur viii. 28, 6. Libycæ feræ multiformes et varæ ibid. 11. Ligna tundentes aves viii. 3, 7, 8, 9. Limus putrescens colorem ut mutet v. 19, 15. e limo nascentes pisces vi. 15, 1. Linguae situs, munus, diversa qualitas, partes i. 11, 11. lingua in infantibus serius absolvitur et perficitur iv. 9, 17. linguae avium differentia quæ sit ii. 12, 9. lingua lusciniæ et melanchorophi mucronato acumine caret ix. 15, 3. lingua lata præditæ aves, voces humanas imitari possunt viii. 12, 13. lingua piscium qualis iv. 8, 7. lingua spinosa piscibus ii. 10, 2. lingua ostraceo generi et insectis qualis iv. 7, 5. lingua serpentum et vituli marini fissa ii. 17, 21. Linguae similis particula, in purpura et insectis quibusdam ita firma est ut cutem quadrupedum perforet iv. 4, 15. Lini globus ix. 13, 5. Litteræ quæ quo modo proferantur iv. 9, 2. Litoralia maris loca qua re pelago præsent viii. 13, 2. litorales pisces qui ibid. 3. Locali avis appendices ii. 17, 34. Loca quædam, animalia quædam aut non ferunt prorsus, aut ferunt ab alibi nascentibus diversa viii. 28. loca alia aliis magis commoda viii. 19, 8. locorum diversitas mores quoque in animalibus diversos parit viii. 29, 1. loci mutatio pro anni tempore viii. 12, 2. locus ad fœturam multum confert v. 11, 5. Locustæ sonitum quomodo edant iv. 9, 4. serpentes ut debellant ix. 6, 8. locustarum intestinum iv. 7, 12. generatio v. 28. locustæ ex seipsis concipere et procreare possunt x. 6, 3. locustarum exuvium viii. 17, 9. Loligines ut a ceteris malacis et a se invicem differant iv. 1, 14, 15. loliginum interiora qualia ibid. 21. loliginum proboscides ibid. 8. coitus v. 6, 1, 4. victus viii. 2, 22. partus v. 18, 11. loligines optimæ quando viii. 30, 2. loligo atramentum metu effundit ix. 37, 19. Lolii a loliginibus ut differant iv. 1, 15, 16. v. 18, 12. v.l.m. loliorum interiora iv. 1, 21. proboscides ibid. 8. lolii pisces gregales ix. 2, 1. brevioris vitæ sunt v. 18, 11. Longævitas index linea i. 15, 4. Lucernæ extinctæ odor abortum ciet viii. 24, 8. Luguhris cantus in cynorum funere ix. 12, 4. Lumborum situs i. 15, 1. Lumbricorum generatio v. 19, 3, 4. genera tria ibid. lumbrici lati quo signo deprehendantur in intestinis v. 19, 4. Lunam fœminam esse quo argumento dixerint nonnulli vii. 2, 1. Lupi, generosum, sed agreste et insidiosum animal i. 1, 32. numquam mansuescunt ibid. 28. lupi genitale osseum ii. 1, 46. luporum coitus, conceptus, partus v. 2, 7. vi. 35, 1. luporum victus viii. 5, 1. lupus infestat tauros, asinos, vulpes ix. 1, 19. lupi piscatoribus socios se præbent ad Mæotidem paludem ix. 36, 5. lupi Ægyptii viii. 28, 7. lupi Cyrenaici coeunt cum canibus ibid. 13. Lupus, monedulæ species ix. 24. lupi, phalangiorum species ix. 39, 1, 2. De Lupo pisce *vise* Labrax.

- Luscinia** lingua ix. 15, 3. lusciniā canit utraque; sed mas duntius iv. 9, 15. lusciniā pullo in cantu præit ibid. 19. vocem, colorem, et nomen pro anni tempore mutat ix. 49 B, 2, 3. quando et quot ova pariat v. 9, 3. quando et quamdiu se in latibulum condit ibid. et ix. 49 B, 3
- Luto** se loricare vi. 18, 3. ix. 6, 5. lutoſa maris loca quibus signis dignoscant piscatores v. 17, 9
- Lyciæ** capræ viii. 28, 5
 Lyciæ spongiæ v. 16, 6
 Lydia monedula ix. 24
 Lycis talus ii. 1, 33. lyncum coitus v. 2, 2. lynx retro mingit ii. 1, 45
 Lyræ picis sonus iv. 9, 5
- M.**
- Mædici** bonasi ii. 1, 35
 Mæotis palus ix. 36, 5
 Magis et Minus, in excessu et defectu posita i. 1, 8
 Magnitudo corporis grandior quibus animalibus i. 5, 13
 Malarum seu labiorum cutis scissa, non coalescit iterum i. 13, 3
 Malleolorum uterque aurem imitatur i. 15, 11
 Mammæ quæ habeant iii. 20, 5. mammis carentia ii. 1, 41. mammarum situs, qualitas, differentia i. 12, 2. mammæ aliis alia parte sitæ i. 1, 10. ii. 1, 7. mammarum in animalibus differentia quæ sit ii. 1, 38. mammæ in totum sunt spongiosæ vii. 11, 1. mammæ turgidiores quo ætatis anno fiant, et quomodo vii. 1, 5, 6. mammæ virilis sexus ut differant, et cur vii. 1, 15. mammæ virginum ut differant ibid. 13. mammæ e pili haustu torquentur donec pilus exsugatur vii. 11, 1
 Mandibularum situs, partes, motus i. 11, 10. natura iii. 7, 4
 Mansuetissimus ferarum omnium elephas ix. 46, 1
 †Mantichoræ descriptio ex Ctesia ii. 1, 53. v. 1. 7.
 Manus partes i. 15, 3. manus parvæ quibus pedes parvi ibid. 2
 Marathon apuas fert vi. 15, 16
 Maris loca quæ quibus meliora viii. 13, 2. maris interiora loca plerumque talia sunt quale litus v. 17, 9. mare subvertitur sub ortu caniculæ viii. 15, 9. e mari potabilis aqua ut possit concipi viii. 2, 15. mare rubrum *δερπιδόεσσα* fert prægrandia viii. 28, 4
 Marina animalia triplicia i. 1, 31. marina quædam, partim animal, partim
- planta sunt viii. 1, 6. marinorum animalium species quædam raræ iv. 7, 14. marinorum animalium solertia ix. 37, 1. marinæ aves viii. 3, 14. ix. 12, 1, 2
- Marini**, pisc. species vi. 17, 2
 Martichoræ descriptio ex Ctesia ii. 1, 53
 Mas quid i. 3, 2. mares quibus differant a fœminis iv. 11, 11. mares in quibus animalibus et majores sint, et longius vivant ibid. 9. mares in avium quarundam genere minus diu vivunt, contra morem ceterorum animalium ix. 7, 9, 10. mares sæviores sunt coitus tempore vi. 18, 2. mares fœminei viii. 2, 10
 Masculus et fœmineus sexus in quibus iv. 11, 1. masculus et fœmineus sexus in omnibus animalium generibus a natura suis proprietatibus est distinctus ix. 1, 2. masculi sexus ingenium et mores ix. 1, 5, 8. masculus fœtus, in utero citius maturatur; post partum vero, crescit tardius vii. 3, 10
 Matrem non init camelus ix. 47, 1
 Matrix quid iii. 1, 21
 Meatus aurium et narium, in infantibus interdum fissi et aperti non sunt vii. 4, 10. meatus genitales in masculo et fœmineo piscium genere quid differant vi. 11, 3. meatus semivarii pro testiculis iii. 1, 6. meatus venosi ibid. 13
 Mederi sibi animalia quædam ut soleant ix. 6, 2
 Mediæ hospites, seu milites mercede conducti ix. 31, 2
 Mediæ regionis nix v. 19, 23. Medica herba iii. 21, 4. viii. 8, 2. ix. 40, 58. Medici seu Mædici bonasi ii. 1, 35
 Medimnus Macedonicus viii. 9, 1
 Medullæ sedes et uatura iii. 20, 1. medullam ossa quæ habeant ibid. 3. medulla carere ossa quæ videantur iii. 7, 9. medulla dorsi iii. 2, 13. medulla sensu caret iii. 19, 2
 Medulleus humor iii. 8, 2
 Mellificii tempus duplex ix. 40, 47. mellificii ratio quæ v. 22, 7. mel e floribus depromitur, non conficitur v. 22, 6
 Mel præstantius quod ix. 40, 47, 48. mel autumnale melius v. 22, 4. mel aerium ibid. 5. mel album, aurei coloris, rufum ix. 40, 48. mel album et crassum v. 22, 15
 Mel eximi ex alveis quando soleat v. 22, 9. mellis vindemia qua cautione facienda ix. 40, 36, 54, 55

- Mel Ponticum et Scythicum** v. 22, 14, 15
Melanuri piscis victus v. 2, 24
Meleagridum ova vi. 2, 3
Melitæi catelli magnitudo ix. 6, 11
Membra seu μέλη quæ dicantur in animalibus i. 1, 1, 2
Membrades, apus e phalerica nascentes vi. 15, 9
Membranas quæ habeant iii. 13, 1. membranæ natura ibid. membranæ maximæ quæ iii. 13, 2. membrana foetum cingens, plena venis vii. 7, 2
Memoria, desiderium accendit vii. 1, 9
Menstruus sanguis qualis sit vii. 1, 6. menstrua in quadrupedibus nonnullis vi. 18, 19. menstrua purgatio muliebri generi copiosior quam ulli animali iii. 19, 11. vii. 2, 7. menstrua muliebri sexui quando fluere incipiunt vii. 1, 6. quando mulieribus fluant, et quomodo vii. 2, 1. sæpe ter in mense fluunt ibid. 6. copiosiora unde, et unde parciora x. 1, 16. quibus pejus fluant, et per meatus inasolitos vii. 11, 3. menstruus fluor unde vitietur iii. 19, 11. menstruus fluor in lac quando vertatur vii. 3, 4. menstruum intermissio unde proficiatur x. 7, 13. menstrua quando cessant in muliere vii. 5, 3
Menstrua punicea x. 1, 16. menstrua aquosiora unde ibid. menstrua lactea ibid. menstrua alba vii. 1, 6. x. 1, 11. menstruum alborum odor x. 1, 17
Mentum pilis vestiri quando incipiat vii. 1, 19
Mergus : *visc αθύνα καλυµβίς*.
Meropum avium forma, domicilium, partus, pietas erga parentes ix. 13, 2. *†meropis* nidificatio vi. 1, 6. v. 1. 2. *merops* apes infestat ix. 40, 37
Merularum genera, et natura ix. 19, 1. merula inimica creci ix. 1, 20. amicitiam colit cum turture ibid. 28. colorem et vocem pro anni tempore mutat ix. 49 B, 1. merulæ nidificatio ix. 13, 4. partus v. 13, 1. latitatio viii. 16, 2
Merulæ pisces, colorem pro diversitate temporis mutant viii. 30, 4. merularum piscium latitatio viii. 15, 3
Messapius mons ix. 45, 1
Metretæ Macedonici viii. 9, 2
Mictitious ratione ut differant animalia ii. 1, 45. mingere canes ut soleant vi. 20, 8. mingunt crebrius equæ et vaccæ marem appetentes vi. 18, 13
Migrationes animalium pro anni tempore de loco in locum viii. 12, 3. migrationis initium faciunt animalia imbecilliora ibid. 6
Milesiæ pars cicadas fert, pars non fert viii. 28, 1
Milvus : *visc Ictinus*.
Mixtio diversorum animalium in Libya unde viii. 28, 12
Mola, qualis uteri tumor x. 7, 2. indicis quibus cognoscatur x. 7, 14. unde oriatur x. 7, 4. periculosa ibid. 3. molæ durities ibid. 10. in molæ appellatione vulgo erratur a medicis ibid. 11, et 14
Molares dentes, omnium postremi nascuntur ii. 4, 1. nulli animali excidunt ii. 1, 54
Mollia quædam pedibus pariter et pinis natant i. 5, 9. *visc* in Græco indice *μαλδύνα*.
Moloticorum canum genera duo, et utrum præstantius ix. 1, 4
Monapus Pæonum lingua dicitur Bonasus ix. 45, 1
Monedula gula ii. 17, 30. monedularum genera tria ix. 24. De monedula pisce *visc kollas*.
Montanus animantes i. 1, 30
Mora medentur subus viii. 21, 3
Morborum dies critici v. 20, 4
Mores animi, brutis quoque plerisque insunt viii. 1, 2. mores qui quorum animalium i. 1, 31. mores animalium quibus rebus differant ix. 3, 1. 44. 1. mores animalium quorum evidentiores, quorum obscuriores seu cognitu difficiliore ix. 1, 1, 6
Mormyrus piscis quando pariat vi. 17, 7
Morsus ferarum differunt pro locorum diversitate viii. 29, 2
Motus animalibus qualis sit ii. 1, 15. motus animalium diametralis i. 5, 17. motus in animalibus quot signis perficiatur i. 5, 14. motus e loco in locum, pedibus, alis, vel consimilibus perficitur i. 4, 2
Muco suo victitat mugilum genus quoddam viii. 2, 26
Mucosus humor iii. 11, 2
Mugil, litoralis piscis viii. 13, 3. piscis squamosus et oviparus vi. 13, 1. piscis celerrimus ix. 37, 4. auditu pollet iv. 8, 18. gulosus est viii. 2, 27. quibus victitet viii. 2, 25. ix. 37, 14. sui generis piscem non comedit viii. 2, 25. e mari in fluvios et lacus ascendit vi. 14, 14. in metu caput abdit viii. 2, 27. quibus lædatur viii. 19, 5. mugili cauda nonnumquam a labrace usque ad anum abroditur ix. 2, 4. magil et labrax, alioqui iaimi-

- cissimi, gregem nonnumquam faciunt ix. 2, 3. mugiles tridente capiuntur, cum dormiunt iv. 10, 10. mugiles mugilibus ut capiant Phœnices v. 5, 11. mugiles capiuntur etiam a torpidissimis piscibus ix. 37, 4. mali quando sint viii. 30, 5
- Mugilum pinnae ii. 13, 4. venter ii. 17, 26. mugil uterus ferre quando incipiat v. 11, 3. parit quotannis semel v. 9, 4. hieme parit v. 11, 2. parit inter primos vi. 17, 6 ubi pariat v. 10, 5. mugilum gravidorum furor vi. 17, 3, 4. mugiles quidam e limo et arena nascuntur v. 11, 3. †mugilum species e coitu nascens vi. 15, 2. e mugilibus nascuntur etiam apuæ vi. 15, 10
- Mulæ grandiores sunt, et diutius vivunt quam muli iv. 11, 9. muli asinis perniciosiores vi. 36, 1. mulæ vigens ætas quæ vi. 22, 12. mulæ vita quam longa vi. 24, 3, 4. †mula bis peperit vi. 22, 3. v. l. w. †parit perpetuo vi. 22, 16. v. l. x. quamdiu lactet vi. 22, 11
- Mula Atheniensis vi. 24, 3. mulæ Syriacæ i. 6, 7. mularum Syriacarum forma, velocitas, partus vi. 36, 1, 2
- Mulieres sanguine abundant iii. 19, 11. tardiores plerumque x. 5, 2. morbis quibus minus sint obnoxie iii. 19, 11. æstate coitum magis appetunt v. 8, 7. ad generationem conferunt et ipsæ x. 5, 2, 6, 3. semen quo emit, tant in congressu cum viro x. 5, 10. quædam tantum masculos liberos procreant vii. 6, 4. parere quot soleant in his regionibus, quot item in aliis vii. 4, 14, 15. parere quamdiu soleant vii. 5, 3. mulier et vir quo minus generent, quibus de caussis fiat x. 1, 1
- Mulieres fluidiores quæ vii. 2, 10. mulieres nitidæ minus operosæ ix. 40, 50. mulieribus pili in mento quando nascuntur iii. 11, 9
- Muliebris sexus ingenium et mores ix. 1, 3, 7
- Mulli pisces gregales ix. 2, 1. pisces litorales viii. 13, 3. quibus plerumque viciant viii. 2, 24 ix. 37, 14. quando pariant vi. 17, 7. pariunt quotannis bis v. 9, 5. ubi pariant vi. 17, 7. mulli appendix ii. 17, 26
- Muræna pinnis caret, nec distinctas habet branchias i. 5, 7. ii. 13, 5. murænarum branchiæ ii. 13, 8. fel ii. 15, 14. coitus v. 4. ovum iii. 10, 1. muræna parit omni anni tempore v. 10, 2. murænae partus numerosi est, et cito crescit ibid. murænae et ad litus degunt, et in pelago viii. 13, 3. carnivora sunt viii. 2, 24. congris caudas abrodunt ix. 2, 4. murænarum latitatio viii. 15, 2. muræna et murus ut differant v. 10, 3
- Murices : *visc khpukes*.
- Muris vulva iii. 1, 31. murium partus et fecunditas mira vi. 37, 1. mures salem si lambant, sine coitu sunt gravidæ ibid. 5. mures ut bibant viii. 6, 1. mures potu moriuntur viii. 28, 13. mures capiuntur a serpentibus pariter et mustelis ix. 6, 9
- Murium arvalium fecunditas mira vi. 37, 2. murium arvalium deletio vi. 37, 3. mures bipedes ibid. 6. mures Ægyptii erinaceis pilorum duritia similes ibid. 5. mures Arabici viii. 28, 9. murium Persicorum fecunditas vi. 37, 5. mures Pontici ruminant ix. 50, 12. muris Pontici albi latitatio viii. 17, 4
- Mures ostracei generis iv. 4, 4. v. 15, 13, 17. *visc et mûes*.
- Musæi versus de aquilæ partu vi. 6, 1
- Muscarum lingua iv. 7, 6. muscæ, aculeum a fronte habent i. 5, 13. sonitum ut edant iv. 9, 4. viciant quibus soleant viii. 11, 1. muscarum generatio v. 19, 19. muscæ in coitu arctius et diutius cohererent v. 8, 2. muscarum foetus v. 1, 9
- Mustelæ genitale, osseum ii. 1, 46, mustela bellum gerit cum cornice ac regulo ix. 1, 15. aves quo astu capiat ix. 6, 9. inimica serpenti ix. 1, 24. 6, 9. contra serpentes munit se ruta ix. 6, 7. mustelæ agrestes, mures capiunt et devorant vi. 37, 4
- Musteli pisces branchias habent detectas i. 5, 2. musteli piscis appendix ii. 17, 26. vulva iii. 1, 26
- Mustelini generis branchiæ ii. 13, 9. pinnae ii. 13, 6. hepar ii. 17, 4. fel ii. 15, 12. mustelini generis mares quid a fœminis differant v. 5, 5. mustelini generis vulva vi. 10, 8. coitus v. 5, 3. partus vi. 10, 16. 11, 4. mustelini generis pisces quoties pariant v. 10, 1. non nascuntur in euripto ix. 37, 16
- Mutatione alimenti gaudent animalia omnia viii. 21, 6. mutatio naturæ, morum, speciei, fit non tantum per ætatem et anni tempora, sed etiam per exsectionem ix. 50, 1
- Muti sunt qui a primo ortu sunt surdi iv. 9, 16
- Mutæ literæ : *visc Vocales*.
- e Mutilis nascuntur etiam integri vii. 6, 6

N.

Nasci a caput solent omnia vii. 8, 3, 10, 4. nascentia sua sponte, seu casu fortuito, et plantæ et animalia v. 1, 4, 5. vi. 15, 3
Nares bifidæ i. 11, 8. **narium meatus duplex** x. 5, 12
Nasi situs, munus, partes, diversitas, et pro ea diversitate significatio i. 11, 6
Nassa pisces capiuntur viii. 20, 5
Natantiles animantes i. 1, 19. **natatiliū differentia, natationis scilicet respectu** i. 5, 7. **natatiliū volucrum pedes** ii. 12, 3. **natatile tantum, piscis est** i. 1, 20
Nates i. 13, 2
secundum Naturam quod est, gratum et jucundum est cuique animanti viii. 1, 11, 2, 12
Nauplia in Argiva regione viii. 19, 7
Nauseæ gravidarum vii. 4, 4
Naxia pecora felle supra modum abundant i. 17, 11
Nervos quæ habeant iii. 5, 7. **nervi ubi plurimi** ibid. **nervorum natura et ratio** iii. 5, 1. **nervorum partes maximæ quæ** ibid. 4
Nervi arcuum e pudendis camelorum v. 2, 9
Nessum et Acheloum inter reperiuntur leones vi. 31, 2. viii. 28, 11
Nictatio avium ii. 12, 7
Nidificare ubi soleant aves vi. 8, 2. **nidificatio avium diversa** vi. 1, 5. **nidificatio graviorum avium** ix. 8, 1. **nidificationis sollertis exempla** ix. 7, 1. 13, 1, 5. 14, 2. **nidorum tormentum seu stratura** ix. 13, 1, 4. **pro nidis certant columbæ** ix. 7, 6
Nidiorosa pisces appetunt omnia iv. 8, 21
Nigrum oculi i. 9, 2. **nigrum oculi non omnibus idem est, et quid pro sua diversitate in physiogn. signif.** i. 10, 1
Nili fontes viii. 12, 3
Nini obsidio viii. 18, 3
Nisæi equi ix. 50, 9
Nitidæ ut mulieres, ita et apes, minus operosæ ix. 40, 50
Nix vetustate rubescit v. 19, 23. **e nive nascentia** ibid.
Noctu victum quærentia i. 1, 28. **nocturnæ aves quando prædentur, et cur** ix. 34, 1. **nocturnarum avium unguet et victus** viii. 3, 2
Nocturnæ spleu ii. 15, 7. **appendices** ii. 17, 34. **latitatio** viii. 16, 3. **noctua, carnivora est** viii. 3, 2. **prædari quando solet** ix. 34, 1. **noctu victum quæ-**

ritat i. 1, 28. **bellum gerit cum cornice** ix. 1, 14. **bellum gerit cum orchilo** ibid. **interdum impetitur etiam a minoribus aviculis** ix. 1, 15. **ut capiatur** viii. 12, 12. **noctua capiunt aucupes omnis generis aviculas** ix. 1, 15. 22, 2
Nomina pueris septimo die imponi cur solita vii. 12, 2. **nomine citatur gregis dux** vi. 19, 2
Notus, humidus et gravis ventus viii. 12, 10
Numismatum probatio i. 6, 11
O.
Obstetricum diligentium munus vii. 10, 1
Occiput quid i. 7, 2. **inane et cavum est** ibid. et i. 10, 4
Ocimestres abortus vii. 4, 2. **ocimestres partus** vii. 4, 11. **ocimestres partus in Ægypto vitales, in Græcia non item** ibid. **ocimestres partus in Græcia non putantur esse ulli** ibid.
Oculi ubi siti, quot sint, et quid pro diversa qualitate signif. i. 9, 1, 2. 10. **oculorum distantia in homine minima** i. 15, 14. **oculi equis glauci, hominibus vari** i. 10, 2. **oculi avium** ii. 12, 7. **oculi in piscium fœtu statim evidentes sunt** vi. 13, 10. 14, 6. **oculi in fœtu gallinæo quanti** vi. 3, 6. **oculi in fœtu maximi** vii. 3, 8
Oculi duri quibus iv. 2, 10. **oculis duris prædita, obscurum cernunt** iv. 10, 13
Oculi sani quæ indicia x. 1, 2, 4. **oculis caret talpa** i. 8, 3, 4
Etæi lac in capris quomodo excitent iii. 20, 9
Olearum proventum copiosiorum plerumque comitantur crebriora apum examina v. 22, 3
Olei potus spicula et ferramenta e corpore ejicit viii. 26, 2. **oleum e piscibus** iii. 17, 3
Olera pluviis crescunt melius quam terrestria aquæ rigatione viii. 19, 1
Olfactus quid, et qua parte fiat i. 11, 8. **odoratationis meatus** iv. 8, 6. **odorari genitalia mutuo solent quadrupes** v. 5, 12. **olfactu pollent etiam pisces** iv. 8, 19
Orchilus avis, bellum gerit cum noctua ix. 1, 14
Orchomenos Boeotiæ viii. 28, 2
Orcynes ubi pariant v. 10, 5
Origani vires ix. 6, 6—8
Orphus, litoralis piscis viii. 13, 3. **crescit cito** v. 10, 5. **orphi piscis latitatio** viii. 15, 1. **orphi, carnivori sunt** viii. 2, 24

Ortus : *vide* **Generatio**.

Oryx, unicornes, bifidas habet ungulas ii. 1, 32

Os, pars corporis quæ alimentum accipit i. 2, 2. oris situs, partes, muus i. 11, 10. oris differentia quæ sit animalibus ii. 7, 1. os avium quale ii. 12, 6

Ossium natura et ratio quæ iii. 7. os, et ossi respondentia, similes sunt corporis partes iii. 2, 1. ossi respondent spina et cartilago ibid. ossium omnium postremum perficitur sinaput i. 7, 2. os flecti aut findi non potest, sed tantum frangi iii. 9, 1. os abscisum non creascit iii. 8, 1. ossa membranis nudata, sphacelo corripuntur iii. 13, 2. ossa medullam quæ habeant iii. 20, 3. ossa collisione ignem edentia iii. 7, 9. os in corde quæ habeant ii. 15, 5, 6

Ossea genitalia ii. 1, 46

Osculatio mutua in columbarum coitu vi. 2, 24

Ossifraga : *vide* **phyn**.

Ostreorum genus quale sit iv. 1, 4. ostrea, animalia testacea cute tecta i. 6, 2. iv. 4, 1. animalia aquatica nec aerem nec humorem exceptantia i. 1, 14. ostreorum bona pars adhesionem victum queritat i. 1, 18. ostrea quædam immota ibid. 19. ostrea excrementorum exitum quem et ubi habeant viii. 2, 15, 16. ostreorum generatio v. 15, 16, 19. ostreum pictorum ibid. 21

Ostracea optima quando viii. 30, 1

Otis quamdiu incubet vi. 6, 3. otidis gula ii. 17, 31. appendices ibid. 34

Oves coire quando incipiant v. 14, 10. quomodo concipiant et pariant vi. 19, 1. ex ovium coitu, seu coitus appetentia, qualis anuonæ signa colligant pastores vi. 19, 7. ovibus vox in coitu peculiaris iv. 9, 11. ovibus seminalis humor destillat ante coitum et partum vi. 18, 19. oves parere quamdiu soleant v. 14, 18. bis ubi pariant vi. 19, 1. uterum ferentes, pinguiore sunt vi. 18, 25. ovium proles qualis quibus ex caussis fiat vi. 19, 4, 5. ovino lacti miscetur caprinum iii. 20, 12. ovium urina vi. 18, 23

Ovium ingenium et mores ix. 3, 2. oves vesci quibus soleant, et quomodo viii. 10, 1. pinguescere quibus soleant ibid. quibus attenuantur et lædantur viii. 10, 4. oves hiemem facilius quæ ferant ibid. 5. oves valentiores quo signo explorentur ibid.

4. oves jacere ut soleant ix. 3, 5. tonante cælo cur in unum concurrant ibid. 4. apibus inimicæ ix. 40, 56

Ovium morbi tot fere quot hominum viii. 24, 7. oves ricinis obnoxie v. 31, 6. oves moriuntur e reum obesitate nimia iii. 17, 6. ovium vita quam longa vi. 19, 2, 3

Oves Ægyptiæ viii. 28, 7. oves Syriacæ ibid. 5. oves silvestres i. 1, 29

Ovum quid i. 5, 3. ovi generatio vi. 2, 22. ovorum differentia i. 5, 5. ovi album et luteum naturam habent contrariam vi. 2, 16. ovi putamen in avium genere durum vi. 2, 1. ovorum excocto ut perficiatur ibid. 5

Ova avium ut differant vi. 2, 2, 3. ova avium bicolora ibid. 1. ova ubi nascantur avibus ibid. 9. ova concepta, mutantur nova maris initiatione vi. 2, 14. ova plura parere quæ agrestium avium soleant ix. 15, 2. ova gemella vi. 3, 18. ovorum sexus ut dignoscatur vi. 2, 4. ovorum exclusio vi. 2, 12. ova in leporina vulpinave pelle excludit otis ix. 33. ova ceterarum avium devorare solet cuculus vi. 7, 4

Ovum piscium quale, et quomodo pisces ex eo generentur vi. 10, 3. 13, 1. ova piscium fecunda quæ, quæ non vi. 13, 5. 14, 10. ova piscium parvorum, videntur esse unum ovum iii. 1, 23. ovum arenidum qui pariunt pisces, squamosi sunt iii. 10, 1. ova custodire pisces qui soleant vi. 14, 8, 13. ova sua sponte nonnumquam in animal transeunt in piscium genere v. 1, 8

Ovi in ostraceis situs iv. 4, 25. ovum polypo, sepiæ, et ceteris malacis quale iv. 1, 24

Ovum polypti, polypti species iv. 1, 28

Oviferi pisces quando vigeant ix. 37, 17 **Oviparorum vulvæ** iii. 1, 23

P.

Pæonicæ et Mædicæ regionis confinium ix. 45, 1. Pæonici suæ ii. 1, 31. Pæonici bonasi ii. 1, 35. ix. 45, 1

Palatum i. 11, 2, 10. palatum piscium iv. 8, 7

Palmipedes aves ii. 12, 3. *vide et oryxipodes hypides.*

Palpebræ i. 9, 2. palpebrarum cutis scissa non coalescit i. 13, 3. palpebrarum pilli quibus et quando defluant iii. 11, 11

Palumbi testiculis hieme carere cur putentur iii. 1, 11. palumbes ruri

- degunt i. 1, 30. frugibus victitant viii. 3, 9. semper visuntur ibid. 10. siccis temporibus melius valent viii. 18, 2. hiberno tempore silent ix. 49 B, 6. palumbium in potu mos ix. 7, 6. migratio viii. 12, 9
- Palumbium sexus discretu difficilis ix. 7, 7. palumbes coire quando incipiant vi. 4, 9. palumbium nidificatio ix. 7, 9. palumbium partus vi. 1, 4. palumbes parere quando soleant vi. 4, 2. parere quot ova soleant ibid. 1. palumbium incubatio vi. 8, 3. ix. 7, 7. castitas ibid. vita quam longa vi. 4, 7. ix. 7, 7
- Palustres aves viii. 3, 12. palustre pabulum malas carnes gignit viii. 10, 5
- Pamphila Platis [+Lato v.l.k.] fil. telam bombycinam apud Coos prima invenisse dicitur v. 19, 11
- Pantheræ partus vi. 35, 3. *vise et Pardalis.*
- Papillones antennis ante oculos habent iv. 7, 9. papilionum generatio seu ortus v. 19, 5. partus ibid. 2. foetus v. 1, 9
- Papillas cameli habent quaternas sicut vaccæ ii. 1, 25
- Pardales ubi proveniant viii. 28, 11. pardis sunt fortiores ix. 1, 5. numquam manuescunt i. 1, 28. quo astu feras capiant ix. 6, 4. ut sibi medeantur contra pardalianches venenum ibid. 3. ut captantur ix. 6, 4. pardalis dentes ii. 1, 51. mammæ ii. 1, 41. odor gratus feris ix. 6, 4. Plinius inter pardalim et pantheram nihil facit discriminis, cum Græci plerique omnes diversa faciant ea animalia: ut prolixius apud Oppianum notant Brodæus pag. 86, et Bodinus pag. 85
- Pardalus, avis qualis ix. 23, 1
- Parere semel quotannis quæ soleant v. 9, 3. parere quadrupedes quo modo soleant vi. 22, 8. parere quædam dicuntur per similitudinem seu metaphoram iv. 11, 1
- Partus ratione ut differant animalia i. 5, 1. partus hominis, a ceterorum animalium partu tempore plane discrepat vii. 4, 9. partus ut fiat, et quæ eum comitentur in humano genere vii. 10, 4. partus mense septimo, octavo, nono, decimo, undecimo vii. 4, 9. partus xi mensem non putatur ullus excedere vii. 4, 13
- Partus uter facilius et levior vii. 4, 7, 8. partus facilius ut fiat ibid. 8. parturientium symptomata vii. 9, 1. partus dolor quid sit x. 7, 9. partus speciem quandam præbet festus cum se vertit in utero vii. 4, 8. partu rumpitur belone seu acus piscis vi. 13, 9. 17, 10
- post Partum mulieribus quæ accidunt vii. 11, 1. post partum pleraque animalia sunt asperiora et æsiora vi. 4, 5
- Partus crebrior, lasciviam in libidinosisioribus feminis temperat vii. 1, 18. partus in muliere non excedit annum ætatis L vii. 5, 3
- Partes animalium, aliæ eadem specie, aliæ diversæ i. 1, 4. partes animalium, plerumque pro diversitate generum, specie sunt diversæ ii. 1, 2. partes animalium communes i. 2, 1. partes necessariæ, animalibus sunt omnibus, vel saltem plerisque i. 3, 3. partes maximæ in animalibus quæ i. 7, 1. partes interiores in animalibus ut se habeant ii. 15, 1. partium proportio seu respondentia in diversis animalibus i. 1, 9. partes cum homine easdem quas habeant animalia cetera, quas diversas ii. 1, 3. partes animalium ordine method. exponuntur i. 6, 9
- Pascere seorsum solent plerique silvatici generis mares vi. 18, 17. pastum pleraque quæritant ubi nata sunt ix. 37, 14. pastio caprarum et ovium quid differat viii. 10, 1
- Passer vermibus victitat viii. 3, 4. passerum coitus v. 2, 4. passerum vita quam longa ix. 7, 10. passer albidus iii. 12, 1
- +Passeris piscis fel ii. 15, 14. v.l.a. passeris pisces ova habent iv. 11, 8. pariunt quotannis semel v. 9, 4. passeris marini sollertia ix. 37, 5
- Pastinaca marina: *quare* Tortur.
- Pavo, invidum et pulchritudinis affectans animal i. 1, 33. pennas quando abjiciat, et quando resumat vi. 9, 3. quamdiu vivat, quando parere incipiat, et quomodo pariat vi. 9, 1
- Pecten, virgatum ostreum iv. 4, 6. cavus est iv. 1, 28. visum habet iv. 8, 32. pectinum marinorum motus ix. 37, 15. pectines volare dicuntur iv. 4, 8. volatum et stridorem quomodo peragant iv. 9, 7. pectinum generatio v. 15, 14. incrementum ibid. 17. latitatio viii. 13, 15, 16. pectines optimi quando viii. 30, 1. quibus lædantur viii. 20, 7. pectinibus quoque cancelli sunt cunctodes et socii v. 15, 18. Plinius plerumque pectunculos nominat.

Pectus quid, et quale i. 12, 2. pectoris differentia in animalibus ii. 1, 7. pectus latum quibus est, vomunt facilius ix. 50, 12.

Pedestrium animalium tria genera i. 1, 20. *vide* et *Terrestria*.

Pediontis quæ animalia sint obnoxia, quæ non v. 31, 5. pediculis qui homines magis obnoxii ibid. 4. pediculi quando oboriantur ibid. 7. pediculorum generatio ibid. 1, 2. pediculorum fœtus v. 1, 9. pediculi feri v. 31, 4.

Pediculi et **polices** piscium iv. 10, 4. pediculi marini v. 31, 8. pediculus delphini; piscis ibid. 9.

Pedicularis morbus v. 31, 3. pediculari morbo interit etiam chalcis piscis viii. 20, 2. pediculosior lana quæ viii. 10, 5.

Pelagii pisces qui viii. 13, 3.

Pelamides, pisces gregales i. 1, 24. ix. 2, 1. *πηλαμίδες* quando nominentur *αἱ σκορδύλαι* vi. 17, 13. pelamides anno juniores thunnis ibid. 11. pariunt quotannis semel v. 9, 4. pariunt in Ponto tantum v. 10, 5. vere in Pontum migrant viii. 13, 6. Scribi autem et *πηλαμὶς* et *πηλαμὶς*, adnotavit Sylburgius ad vi. 17, 13.

Pelecani, gregales aves viii. 12, 13. pelecatorum sollertia in aperiendis conchis ix. 10, 2. migratio viii. 12, 4.

Pelusiæ ibies ix. 27.

Pennata quæ i. 5, 11. pennæ præcisæ non crescut, sed excidunt iii. 12, 5. pennæ evulsæ quæ non recrescant ibid. pennæ colorem unde mutant iii. 12, 1. pennarum in volucris exsanguibus differentia i. 5, 12. pennarum insectis differentia quæ iv. 7, 8.

Perce piscis branchiæ ii. 13, 8. appendix ii. 17, 26. partus vi. 14, 2. latitatio viii. 15, 3.

Perdix olfactu pollet vi. 2, 21. perdices cantus et voces aliæ ix. 8, 10. perdices voce differunt iv. 9, 18. purgant se pulveratione ix. 49 B, 10. veneremur sunt animal i. 1, 30. perdicum libido cæca ix. 8, 11. connubia verua ibid. 4. coitus v. 5, 13. perdices ut coucipiant ibid. ex afflatu maris concipiunt vi. 2, 21. perdicum nidificatio ix. 8, 1, 12. perdicum partus vi. 1, 5. perdix ova quot pariat ix. 8, 4. perdices ova alba vi. 2, 3. perdicum incubatio vi. 8, 4. perdix astutia in pullis servandis ix. 8, 3. perdix marem a pellice ut retrahat ix. 8, 11.

Perdices vidui qui dicantur ix. 8, 6. perdicum pugnae, victique servitus ibid. perdices mares quomodo feminas ab incubatione prohibeant ix. 8, 5. perdices testiculis hieme carere cur putentur iii. 1, 11.

Perdium dux ut decipiat ab aucupe, et quomodo a suis retrahatur ix. 8, 8, 11.

Perdix venaticus, seu **Perdix** cicur, quo allicitur ferorum perdicum dux ix. 8, 8, 9. perdices cicures, feros inuenit ix. 8, 8. perdicum vita quam longa vi. 4, 7. ix. 7, 8.

Persicorum murium fœcunditas vi. 37, 5.

Pes quid i. 15, 6. pedes quibus parvi, iisdem et manus ibid. 2. pedes numero pares sunt in omnibus animalibus i. 5, 6. pedum ratione ut differant animalia ibid. pedes quaternis plures habent scolopendra et apis ibid. pedes pariter et pinnae habent mollia quædam i. 5, 9. pedes ductores seu anteriores i. 5, 17. pedibus carent serpentes i. 6, 4.

Pestilentia corripi quæ animalia soleant viii. 19, 15. 20, 1.

Phalangiorum genera plura ix. 39, 1. phalangii industria et labor ibid. 3. phalangia inedia tolerare diu possunt viii. 4, 4. oppugnantur a vespis ichneumonibus ix. 1, 13. phalangia feminei generis grandiora iv. 11, 9. phalangiorum coitus v. 8, 3. generatio v. 27, 4. fœtus numerosus, et impius v. 27, 4, 5. phalangiorum moribus medentur cancri ix. 5, 9.

e Phalerica nascuntur membrades vi. 15, 9.

Pharii scorpiones viii. 29, 2.

Pharmacopolæ viii. 4, 4. ix. 39, 2.

Pharnaces, Pharnabazi pater, Phrygiæ satrapa vi. 36, 2.

Pharsalica equa cognomento **Justa** vii. 6, 8.

Phasiani a pediculis infestantur v. 31, 5. purgant se pulveratione ix. 49 B, 10. phasianorum ova vi. 2, 3. phasiani boves iii. 21, 2.

Pherecydes Syrius pediculari morbo interit v. 31, 3.

Philtris adhibetur ecbeneis ii. 14, 4.

Phocænsæ et **delphini** differentia, ac partus utriusque vi. 12, 3. De **Phoca** *vide* in **Vitulo** marino.

Phœnices ut pisces capiant v. 5, 11. viii. 20, 3. Phœnicii cancri iv. 2, 3.

Phœnicurus: *vide* **Erythacus**.

†Phorbiæ **Opuntii** equus vi. 22, 15. v. 1. =.

Phoxini pisces vi. 13, 3. phoxinorum partus vi. 14, 2.

- Phrygi boves** iii. 9, 5. **Phrygius caseus** iii. 20, 13. **Phrygia monedula** ix. 24
- Pica** vox, nidificatio, partus, sollertia in victu reponendo ix. 13, 1
- Picorum martiorum genera et tota historia** viii. 3, 7. ix. 9
- Pictorum ostreum** v. 15, 21
- Pietatis erga parentes exemplum nobis præbent ciconiæ ac meropes** ix. 13, 2
- Pile forma nidus** ix. 13, 5. **pilæ marinus** ix. 14, 2
- de Pilis, et iis quæ respondent pilorum generi** iii. 10, 1. pilos quæ habeant ibid. pilos quæ habent, vivipara sunt i. 6, 5. pilorum differentia quæ sit animalibus ii. 1, 17. pilorum alii simul nati, alii post iii. 11, 7. pilis post-natis qui careant iii. 11, 10. pili crescere qui magis soleant ibid. pili crescunt non in summitate, sed a radice iii. 11, 15. 12, 5. pili in morbis et senectute crescunt, atque etiam post mortem iii. 11, 14. pili decidere, ubi, quando, et cur soleant iii. 11, 8, 14. pili vulsi quamdiu renascantur iii. 11, 12. pili crassitie, tennitate, ac magnitudine ut differant iii. 10, 2. 11, 1. pili molliores quibus iii. 10, 3. pili duriores quibus iii. 10, 2, 3. pili spinosi i. 6, 6. iii. 11, 1. pili promissiores quibus iii. 11, 16. pili natura fissiles iii. 11, 1. colorem ut mutant iii. 11, 5. pilorum colorem unde mutant animalia quædam iii. 12, 2. pilorum varius color unde iii. 11, 12. pilorum colorem sequitur color cornuum, unguium, ungularum, forcipum iii. 9, 2
- Pinguescunt seniores citius quam juniores** iii. 18. pinguescere animalia qua parte maxime soleant iii. 17, 5. pingues fieri sues et similes quadrupes ut soleant viii. 6, 3. 10, 2. pinguiora quando sint animalia viii. 12, 7
- Pinguium sanguis qualis** iii. 19, 5. **pinguis, fecundata minus** iii. 18
- Pinguedo nascitur e sanguine concocto** iii. 19, 9. ab adipè quid differat iii. 17, 1. **pinguedine carentia** iv. 7, 11
- Pinnæ, immobile et adhærens ostr.** iv. 4, 8. **radicibus affixæ hærent** v. 15, 20. **adhæsiōne viciantur** viii. 1, 6. **testam habent asperam** iv. 4, 6. **virgis carent ibid.** **pinnis socius et custos individuus, cancellus aut squillula** v. 15, 15, 17. **pinnarum generatio** v. 15, 15
- Pinnas quæ habeant aquatica, et qua differentia** i. 5, 7. **pinnæ quibus piscibus quot sint** ii. 13, 4. **pinnis carentia** i. 5, 7
- Pisces partes quas cum ceteris animalibus easdem habeant, et quas diversas; quibus item plane careant** ii. 13. **piscium exteriores partes ibid.** **oculi** ii. 13, 12. **os ibid.** **dentes** ii. 1, 52. 13, 11. **linguæ** ii. 10, 2. 13, 11. iv. 8, 7. **palatum ibid.** **gula** ii. 17, 3, 6. **cor** ii. 17, 1. **spinæ** iii. 7, 16, 11. **venter et intestina** ii. 17, 25. **piscium ventres cum ore conjuncti** viii. 2, 28. **piscibus magnis venter in citatiore impetu procidit in os** ii. 17, 6. **pisces fel non eodem loco habent** ii. 15, 12—14. **piscium longorum fel** ii. 15, 12. **piscium adeps** iii. 17, 3. **pisces sanguine præditi omnes** ii. 13, 13. **piscium semen** v. 5, 6. **piscium seminarii meatus ibid.** **pisces testiculis carent** iii. 1, 3, 6. v. 5, 6. **pisces pro testiculis habent meatus seminarios** iii. 1, 6. **pisces masculi coitus tempore seminarios meatus genituræ plenos habent** vi. 11, 1. **piscium vulvæ** vi. 10, 2
- Pisces sensus quos habeant, et quæ sensuum instrumenta** ii. 13, 12. iv. 8, 7, 9. **auditum sensum habent** iv. 8, 10. **auditum acutissimum habere putantur ibid.** 17. **auditu acutiore præditi qui ibid.** 18. **olfactu pollent ibid.** 19. **gustus sensum habent** iv. 8, 8. **voce carent; sed sonos tamen quidam illorum edunt** iv. 9, 5. **sonum quomodo edant ibid.** 6. **dormiunt** iv. 10, 3, 7. **dormire quando et ubi soleant ibid.** 8
- Piscium victus qui** viii. 2, 23. **pisces comedunt se invicem ibid.** 25. **pisces amicitiam inter se qui colant, quique bellum inter se gerant** ix. 2, 1. **pisces magni spretis minoribus insectantur majores** viii. 19, 12. **pisces majores captare minores ut soleant** viii. 2, 32
- Piscibus quibus quæ loca magis accommoda** viii. 19, 8. **piscium migratio pro anni tempore** viii. 12, 5. 13, 1. **pisces hibernum frigus et ipsi fugiunt** ix. 37, 16. **piscium latitatio** viii. 15, 2, 7. **pisces colorem pro anni tempore mutant** viii. 30, 4
- Pisces valere melius aut pejus quibus temporibus soleant** viii. 19, 1, 4, 5. **pisces boni quando, et quando mali** viii. 30, 2. **pisces meliores qui** viii. 13, 1. **pisces masculi meliores fœminis** viii. 30, 8. **pisces optimi quando ibid.** 2. **pisces optimi quibus in locis** viii. 19, 3. **pisces mali quando** viii. 30, 5, 6. **piscium senectus quibus**

indiciis cognoscatur ibid. 6. piscium morbus quibus indicia deprehendatur viii. 19, 15. pisces pestilentiam experiantur nullam ibid. piscium pediculi et pulices iv. 10, 4. v. 31, 7. pisces suffocantur si in pauciore aqua asserventur viii. 2, 38. pisces mortui plerique aquis innatant viii. 2, 36

Pisces perimi et capi quibus escis soleant viii. 20, 3. †pisces piscium pinguedine inescantur iv. 8, 8. v. l.x. pisces piscibus capiuntur in Phœnicia v. 5, 11. piscium sanguis, et piscium lotura, fugiuntur a piscibus iv. 8, 22, 3. pisces tridentur capi quando possint iv. 10, 9, 10. pisces capi quo diei tempore possint commodius viii. 19, 13. in piscium captura observari quæ soleant iv. 8, 12

Piscibus sexus an sit omnibus iv. 11, 4. pisces sexus discriminare qui careant vi. 13, 3. pisces fœminæ grandiores maribus iv. 11, 9. v. 5, 3. pisces fœminæ longeviores maribus iv. 11, 10. piscium coitus v. 5, 1. piscium coitus est tantum cum cognato genere vi. 11, 7. piscium coitus verus raro videtur v. 5, 1. pisces nec coitus nec partus idem habent tempus vi. 17, 15. piscium coitum quæ antecedere et comitari soleant vi. 17, 1. pisces parere quoties soleant quotannis vi. 13, 8. pisces parere qui quo tempore soleant vi. 13. pisces pariunt plerique vernis mensibus v. 11, 1. pisces parere ubi soleant, et cur vi. 13, 7. pisces parere quando cessent vi. 17, 4. piscium partus diversus vi. 10, 1. pisces ova parere qui soleant vi. 13, 1. pisces ovipari qui, et qui vivipari ii. 13, 13. piscium oviparorum coitus v. 5, 9. piscium generatio ex ovo ut fiat vi. 13, 10. piscium ex ovo generatio quid ab avium generatione differat vi. 10, 3. piscium ovum coloris est uniusmodi ibid. piscium quorundam fœtus est continuus vi. 14, 3. piscium ova et fœtura dissipantur plerumque ac devorantur a majore piscium genere vi. 13, 7. viii. 19, 12. piscium fœtus quomodo alatur in ovo vi. 10, 6. pisces oves pariter et semine carentes iv. 11, 7. pisces e limo et arena qui nascantur vi. 15, 1. pisces crescunt cito plerique omnes v. 10, 4. vi. 17, 14

Pisces gregales qui, et quando ix. 2, 1. pisces litorales qui viii. 13, 3. pisces pelagii qui viii. 13, 3. piscium fluvialium et lacustrium partus vi.

14, 1. pisces albi omnes ovipari vi. 13, 1. pisces leves, anguilla excepta, ovipari sunt ibid. pisces asperi, pauci; pauciores, leves; plerique omnes, squamosi sunt ii. 13, 10. pisces longi ii. 13, 4, 5. 15, 12

Pituita, similis pars corporis iii. 2, 1 Plantarum genus, medium est inter inanima et animata viii. 1, 5. plantarum ortus et incrementum duplex v. 1, 4. plantarum sexus qui iv. 11, 3. plantarum munus quod viii. 1, 8. de plantis scripsit Aristoteles v. 1, 4. Supposititios autem esse libros qui sub Aristotelis nomine De plantis sunt editi, conjiciunt quidam cum aliunde, tum ex hoc etiam loco.

Plausu et tinnitu gaudent apes ix. 40, 51

Pleiadis occasus hibernus vi. 11, 5 Pluviae fecunditas viii. 19, 1, 2. pluviae aestivæ salubriores ibid. 4

Polybus venarum paria facit quatuor iii. 3, 1. Polybus autem hic legendum esse, non Polybius, ut habent editiones vulgatæ, notarunt cum alii, tum Hieronymus Mercurialis in Censura Hippocratis operum.

Polypi partes exteriores iv. 1, 9, 10. partes interiores iv. 1, 22. genitale v. 12, 3

Polypus a ceteris malaciiis ut differat iv. 1, 14. polypus fœmina quibus a mare differat iv. 1, 23. polypus mas quibus a fœmina differat v. 12, 3. polyporum coitus v. 6, 1, 2. polypi partus v. 12, 2. polypus ovorum quantum pariat copiam v. 18, 2. ubi pariat ibid. 1. ut incubet ibid. 9

Polypus robustum animal ix. 37, 27. †ex parte ambulat i. 5, 9. in siccum egreditur ix. 37, 27. colorem cur mutet ibid. 21, 22. atramentum metu effundit ix. 37, 19

Polypi unde victitent viii. 2, 22. superant et comedunt carabos ibid. 19. escam quanta pertinacia retineant iv. 8, 28

Polyporum sollertia in piscando ix. 37, 21. industria in victu recondendo ibid. amentia ibid. polypi conyzæ odore abiguntur iv. 8, 28. polyporum cirri ambeduntur a congris viii. 2, 22. polypi optimi quando viii. 30, 2. polyporum vita quam longa v. 18, 11. ix. 37, 23. polyporum latibula quibus indicia cognoscantur viii. 2, 22. polypi in euripo nulli ix. 37, 16. polypis assis inescantur pisces iv. 8, 22

Polyporum genera plura iv. 1, 26

- Polypi ovum, species polypi** iv. 1, 28. Plinius plerumque polypos parissyllaba flexione dicit: Græci vero et *πολύπους* et *πολύποδες* appellant, ut ex Græco Indice cognoscas.
- Pontus** quæ piscium genera non ferat vii. 28, 4. cete nulla fert præter delphinum et phocænam viii. 13, 7. in Pontum migrare pisces quando et cur soleant vii. 6, 7. 19, 2. in Ponto pisces cito crescunt vi. 17, 14. e Ponto emigrare quando soleant animalia; et quando in eundem reverti viii. 12, 3, 5. Ponti purgatio vi. 13, 12. *vide et Propontia*.
- Pontus Scythicus sine cornibus ea fert animalia quæ alibi sunt cornuta** viii. 28, 6. Pontus non fert asinos viii. 25.
- Pontici mures ruminant** ix. 50, 12.
- Ponticæ apes** v. 22, 14.
- Pordoselenes miraculum** viii. 28, 2.
- Insulam hanc a quibusdam ad tegendam nominis turpitudinem appellari Poroselenem, docet Stephanus Byzantius et Plinius.**
- Porphyrus avis collum habet longum** ii. 17, 32. ut bibat viii. 6, 1.
- Potor sessione continua potat, donec ova subjecta excoquat** vi. 2, 5.
- Potum qualem hoves, qualem item equi et cameli requirant** viii. 8, 2. potu pinguescunt jumenta ibid. 1. potu pinguescunt oves quoque viii. 10, 2. *vide et Bibere*.
- Probatio seu exploratio fit ad notissima quæque** i. 6, 11.
- Proles ut nascatur, et ut mascula nascatur aut feminea, multum interest conjugia esse apta** vii. 6, 1. proles masculi aut feminei sexus unde sit vi. 19, 4. proles juniorum qualis vii. 1, 16. proles parentum plerumque similis vii. 6, 5, 6. cum prole, postquam adolevit, quædam animalia nihil amplius communionis habent viii. 1, 10.
- in Propontide manent pisces quidam, nec in Pontum ingrediuntur** viii. 13, 6.
- Proportio seu respondentia partium in diversis animalibus** i. 1, 9.
- Prudens et timidum animal cervus** i. 1, 32.
- Pruina, bonum pedes offendit magis quam nix** viii. 7, 2. pruina valetudinem ovium pastores ut explorent viii. 10, 4.
- Psittacus, qualis avis** viii. 12, 13.
- Psychrus fluvius** iii. 12, 3.
- Pubes** v. 14, 3. pubes in quæ animalia cadat ibid. 4. pubis lanugo prima, est seminis quidam quasi flos vii. 1, 2.
- Pudenda, vide Genitalia.**
- Puellæ quando præcipue custodia indigeant** vii. 1, 8.
- Puerorum animus a brutorum animo parum differt in infantia** viii. 1, 4. pueri, habitus in maturiore ætate futuri significationes aliquas et specimina præbent ibid. pueri, ut ceterorum membrorum, ita et lingue non sunt compotes iv. 9, 17. *vide et Infantes*.
- Pugnæ ardentis et cæcæ exemplum in avibus** ix. 12, 5.
- Pulicem generatio** v. 31, 1, 2. pulicem foetus; vel potius papilionum v. 1, 9.
- Pulices piscium** iv. 10, 4. pulex, phalangii species ix. 39, 1.
- Pulli ex ovo generatio ut differat in avibus** vi. 2, 6, 7, 22. pullus in ovo quanto tempore, et quo modo absolvatur vi. 3, 1. pullus in ovo vocem emitte quando soleat vi. 3, 12. *vide et Foetus*.
- Pullos sub alas suas recipiunt gallinæ, perdices, coturnices** ix. 8, 2. pullos munditiam docet mater hirundo ix. 7, 3. pullos ejicere cur soleant aves quædam vi. 6, 1, 4. pullos suos inire solet perdix mas, cum eos educit vi. 8, 4. itidemque columbus ix. 7, 5.
- Pulmo geminus esse videtur in quibusdam** i. 16, 12. bipertitus est omnibus ibid. 11. spongiosus est i. 17, 7. inanis an sit ibid. sanguinem habet plurimum ibid. sanguinem ubi habeat i. 17, 8. totus sanguine plenus esse videtur iii. 3, 15. pulmonis fistula i. 17, 7. in pulmonem tendens vena iii. 3, 15. in pulmonem a corde ferentes meatus i. 17, 5.
- Pulmonem spongiosum habentia, parcius bibunt** viii. 4, 1. pulmonis putrefactio in boum cranio viii. 23, 2. pulmonem quæ habeant ii. 15, 4. pulmone quæ careant ii. 15, 6. pulmone quæ carent, voce careant iv. 9, 1.
- Pulmonum marinorum generatio** v. 15, 21.
- Pulsus sanguinis in venis** iii. 19, 7.
- Pulveratione se purgare quæ aves soleant** ix. 49 B, 10.
- Pupilla oculi** i. 9, 2. adiposa est in omnibus animalibus iii. 18.
- Purgatio feminei generis in animalibus diversa est** vii. 2, 8. purgationes quadrupedum, qualis in mulieribus

- fluor menstruus* vi. 18, 25. *visc Menstr.*
- Purpure**, carnem intus conditam habent iv. 4, 2. purpurarum lingua iv. 4, 15. v. 15, 13. generatio v. 15, 2. partus v. 12, 3. incrementum v. 15, 17. gressus ix. 37, 15. victus viii. 2, 16. purpure quibus lœdantur viii. 20, 6. in latibula quando se condant viii. 13, 15, 16. inescari quibus soleant iv. 8, 30. purpure captæ quibus alantur, et quamdiu vivant v. 15, 13. viii. 20, 6
- Purpurarum genera plura v. 15, 6. purpure florem unde accipiant vi. 12, 13. purpurarum flos quando pessimus v. 15, 9. in purpurarum contusione observari quæ soleant ibid.
- Pes** e sanguine putrefacto iii. 19, 9
- Pygmæorum** sedes et pugna cum grilibus viii. 12, 3
- Pyralis** inimica turturi ix. 1, 15. *Gaza ignariorum* Latine vertit: *Codrus* *Urcus* et *Adrianus* *Junius* *Animadvers.* lib. 6. c. 7. potius *frugipetam* vertendam censet: ut denominatio sit a *πυρρῶς*, *triticum*; et *ἐλλασθαί*, *salire*. *Plinius*, retento nomine *Græco*, *pyralidem* vocat, lib. 10. c. 74.
- Pyrrhæus** euripus v. 12, 4. 15, 20. pectusculis interdum plane viduatus viii. 20, 7. quos pisces non ferat ix. 37, 16. *Pyrrhæi* euripi frigus ibid.
- Pyrrhichi** boves viii. 7, 3
- Pyrrhicæ* oves iii. 21, 3. *visc et Epirot.*
- Q.**
- Quadrupedes**, quas corporis partes cum homine easdem habeant, quas item diversas ii. 1, 3. quot et quibus signis moveantur i. 5, 14. quadrupedum species i. 6, 4, 7. differentia ii. 1, 30. coitus v. 5, 12. partus vi. 22, 8. victus viii. 5, 1, 7. quadrupedum carnes quo pastu fiant pejores viii. 10, 5. quadrupedes vetulæ sint necne, quomodo cognoscantur vi. 25
- Quadrupedes** oviparæ sanguinæ, quas partes cum homine easdem habeant, quas diversas ii. 10, 1. quadrupedum oviparorum intestina et venter ii. 17, 17. vulva iii. 1, 25. coitus v. 3. generatio v. 33, 1. vox iv. 9, 9
- R.**
- Rabiosi** canis morsus interimit omnia animalia præter hominem viii. 22, 1
- Radices** agentia ostrea v. 15, 20. radices esitat sus viii. 6, 2
- Rais** pinnis carent i. 5, 8. *raiarum* *brauchiæ* i. 5, 2. ii. 13, 6. coitus v. 5, 1. partus vi. 10, 17. pro *Rais* *fœmina* *Gaza* accipit *ῥῆρ βαρβία*: de qua *visc* in *Græco* *Indice*.
- Ranarum** lingua et sonus iv. 9, 10, 12. ranæ fœminei sexus, grandiores iv. 11, 9. ranarum coitus v. 3. ranæ fœtus continuus vi. 14, 3. ranæ sine aquis vivere nequeunt viii. 2, 3. apes aquantes captant ix. 40, 37. in *Cyrenaico* agro non erant olim vocales viii. 28, 3
- Rana**, piscis cartilaginei generis v. 5, 3. ranæ piscis pinnæ ii. 13, 7. partus vi. 10, 1, 17. 17, 9
- Ranæ piscatrici sollertia ix. 37, 5. v. l. x.
- Recondunt alimenta formicæ et apes ix. 38. 40, 4. recondunt in futurum etiam aquilæ ix. 32, 8
- Regio**: *visc* *Locus*.
- Reminisci potest solus homo i. 1, 34
- Renēs** quæ habeantur ii. 16. renum situs, qualitas, differentia i. 17, 13. ii. 17, 5. circa renes maxime pinguescant animalia iii. 17, 5. ren dexter minus pinguis ibid. renes quatuor esse videntur in quibusdam equinis pullis vi. 22, 16
- Repletionē** liberatum corpus, salubris redditur x. 5, 4
- Resina** vivens turdus ix. 20
- Rex** avium trochilus ix. 11, 5. regum pluralitas, multitudinem distrabit ix. 40, 25
- Ricinorum** generatio v. 19, 18. ricinis obnoxia quæ sint animalia, quæ non v. 31, 6
- e Rore** nascentia v. 19, 3
- Rostrum** avibus pro ore est ii. 12, 6. rostrum aliis longum, aliis breve i. 1, 7. rostrum pici validissimum et acutissimum ix. 9, 4. rostra senescentibus majora iii. 11, 16. rostrum superius aquilæ ita curvatur, ut tandem fame pereat ix. 32
- Rubeta** apes devorat ix. 40, 41. infestatur a triorche accipitre ix. 1, 16. 36, 1
- Rubigo** apibus noxia ix. 40, 46, 59
- Ruminare** quæ soleant ix. 50, 10. ruminat piscium solus scarus ii. 17, 25. viii. 2, 31. ruminantium natura ix. 50, 10. ruminantia ventres quot habeant ii. 17, 8. ruminantia coagulum habent omnia iii. 21, 1
- Rumpitur** partu belone piscis vi. 17, 10. rumpuntur præ pinguedine thuani ibid. 11
- Rutæ** vires ix. 6, 7
- S.**
- Sacer** piscis, anthias ix. 37, 6
- Sacer** serpens viii. 29, 5

- Sagittarum ictibus medetur dictamnium**
Creticum ix. 6, 2. Sic in Mirab.
ausc. 4
- Sal ovibus quando, qua mensura, et
cur detur viii. 10, 2**
Salis usus largior, gravidis nocet
vi. 4, 21
- Salamandra ignem exstinguit v. 19, 25**
Salamina apuas fert vi. 15, 6
- Saliva hominis, medetur plerisque venenatorum ictibus viii. 29, 4**
- Salpa acuto auditu prædita iv. 8, 18.**
quibus victitet viii. 2, 24. ix. 37, 14.
inescat stercore iv. 8, 19
Salpæ partus vi. 17, 6. salpa parit
autumno v. 9, 5. 11, 1. provenit
etiam in lacustri mari viii. 13, 5
- Saltus instrumentum proprium iii. 5, 4**
Saltus mirificus in delphinis ix.
48, 4
- Salientia insecta, et quomodo saltum
peragant iv. 7, 9**
- Sanguis, similium partium anima-
libus communissima pars iii. 2, 1.**
communissima et maxime necessaria
sanguineis pars iii. 19, 1. unde fiat,
et in quæ transmutetur ibid. 9. ex-
sistit primum in corde ibid. 7. in
pulmone et corde inest i. 17, 7, 8.
occurrit ad quamcumque carnis aper-
turam iii. 19, 2. in somno ad in-
teriora se recipit ibid. 9. sensu ca-
ret ibid. 2
- Sanguinis vas seu conceptaculum
vena iii. 2, 1. 19, 1. sanguinis sapor
naturalis, dulcis iii. 19, 3. sanguinis
color, rubens ibid. sanguis qualis in
qualibus iii. 19, 5. sanguinis dif-
ferentia pro ætate ibid. 12. sanguis
fœminarum a marum sanguine quid
differat ibid. 10. sanguis tenuissimus
et purissimus homini iii. 19, 6. san-
guis crassissimus et nigerrimus tauro
et asino ibid. sanguis crassior et ni-
grior in inferioribus partibus cor-
poris ibid. sanguinis pars crassis-
sima, a carnosis venis absorbetur
iii. 2, 15. sanguinis copia major
quibus iii. 19, 5. sanguis facillime
putrefit, itidemque sanguinea ibid. 6.
sanguinis corrupti exitus ibid. 9. san-
guinis profluvium duplex iii. 19, 9,
11. sanguinis emissio nimia, occidit;
humefactio, morbos parit ibid. 8.
sanguis coagulari seu concreescere
qui solet, et cur; et quomodo ejus
coagulatio impediri possit iii. 6, 1, 2
Sanguineus sudor iii. 19, 8
Sanguinea, seu sanguine prædita
animalia i. 4, 3. sanguinea moventur
signis quaternis i. 5, 14**
- Sanæ constitutionis indicia quæ x. 1, 2**
Sapientis et artis particula aliqua
est etiam in brutis animalibus viii.
1, 3
- Saporum sensum habent pleraque iv.
8, 31**
- Sargus uterum ferre quando incipiat
v. 11, 3. quando et quamdiu ferat
uterum vi. 17, 3. parit quotannis bis
v. 9, 5. parit autumnus v. 11, 1.
captat mullos viii. 2, 31**
- Sargini, pisces gregales ix. 2, 1**
Saxatiliu piscium latitatio viii. 15,
3, 7
- Scamander fluvius cur Xanthus ab Ho-
mero dictus iii. 12, 4**
- Scarus piscium solus ruminat ii. 17,
25. viii. 2, 31. quibus victitet viii.
2, 24. non nascitur in euripo ix. 37,
16. scari branchiæ ii. 13, 8**
- Scarabeus pinnas corticeo putamine
intectas habet i. 5, 12. scarabæi exu-
vium viii. 17, 8. scarabæorum gene-
ratio v. 19, 18**
- Sciæna, piscis viii. 19, 5**
- Scolopendra, insectum pennis carens
iv. 1, 6. multipes i. 5, 6. dissecta,
nihilominus utroque versum graditur
iv. 7, 4. scolopendræ terrestria mor-
sus et tactus ix. 37, 8**
- Scolopendræ maris ii. 14, 2. sco-
lopendræ marinæ sollertia ix. 37, 8**
- Scombri, pisces gregales ix. 2, 1. quan-
do coeant vi. 17, 12. scombrorum
migratio viii. 12, 6**
- Scorpionis aculeus iv. 7, 7. scorpiones
pro locorum diversitate diversi, tum
magnitudine, tum ictu viii. 29, 2.
scorpionum generatio v. 26. scor-
pioni assimilè, insectum, in libris
nascens iv. 7, 7. v. 32, 3**
- Scorpii piscis appendix ii. 17, 26. scorpii
pisces pariunt quotannis bis v. 9, 5.
et ad litus degunt, et in pelago viii.
13, 3**
- †Scyrus insula ix. 21. v. l. v.**
- Scythici equi ix. 47, 2. Scythæ equitant
etiam gravidis equabus, et cur vi.
22, 7. Scythicæ †otides ix. 33. v. l. t.
Scythia non fert asinos viii. 25,
28, 9**
- Secundæ, partus pedisequæ vii. 9, 4.
10, 2. secundas statim a partu de-
vorat equa vi. 22, 17. secundas post
partum devorat etiam cerva ix. 5,
1, 9**
- Semen quæ emittant iii. 22, 1. semen
copiosissimum ab homine emittitur
pro magnitudinis ratione vii. 2, 9.
seminis natura iii. 22, 2. semen an
proveniat ab universo corpore x. 5,**

9. seminis meatus quibus qui sit v. 5, 8. seminis color qualis iii. 22, 1. semen hominis promit se ætatis hebdomadæ secunda; tertia, fœcundum esse incipit v. 14, 3. semen virili sexui promit se ætatis anno xiv vii. 1, 2. seminis exitum spiritus antecedit vii. 7, 1. seminis emissio prima dolorem cum voluptate conjunctum habet vii. 1, 5. seminis emissio, sive per somnum, sive per coitum, allevat et sanitati confert in utroque sexu x. 5, 3. semen per somnum emittunt etiam mulieres x. 2, 2. 6, 4. semen ab ambobus, viro pariter et muliere, proficisci oportet, ut fiat generatio ib. 5. ad semen et generationem confert etiam mulier x. 5, 2. 6, 3. semen a muliere quo emittatur in coitu x. 6, 6.
- Semen fœcundum esse quando incipiat vii. 1, 16. semen fœcundum in adultioribus duntaxat v. 14, 1. semen fœcundum an infœcundum sit, quomodo cognosc. iii. 22, 3. vii. 1, 19. semen quale masculinum, quale fœmineum fœtum gignat vii. 1, 19. semen copiosius viris quibus vii. 2, 9.
- Seminariæ partes i. 3. seminariarum partium ratione ut differant animalia i. 3, 2. seminariæ venæ iii. 2, 15. seminarii meatus pro testiculis iii. 1, 6, 9. seminarii meatus in piscibus et serpentibus ibb. et v. 5, 6.
- Senescentibus creascunt pili, ungues, ungulæ, forcipes, rostra iii. 11, 14, 16. senescunt fœminæ citius vii. 3, 10.
- Senectam quæ exuant, et quid sit ea senecta viii. 17, 5. senectus seu senium serpentis v. 17, 10. senectam exuunt cancri quoque viii. 17, 11.
- Sensus numero quinque iv. 8, 1. sensuum differentia in animalibus quæ sit ib. sensuum et sensoriorum sedes i. 15, 13. sensus exactissimi in homine, tactus et gustus, cæteri minus exquisiti ib. 14. sensus animalibus omnibus communis tactus i. 3, 3. sensus et sensoria piscibus quæ sint ii. 13, 12. seusoria, seu sensuum instrumenta, manifesta in quibusdam sunt, in quibusdam non iv. 8, 5.
- Sepia, exsangue animal i. 4, 3. sepia- rum genus carnosam partem foris, solidam intus habet iv. 1, 2. sepia- rum proboscides et pedes iv. 1, 8, 2, 27. sepia interiora qualia ib. 21. sepia a lolligie ut differat iv. 1, 14. sepia fœmina quibus a mare differat iv. 1, 25, sepia mas quibus a fœ- mina differat v. 12, 1. 18, 12. sepia- rum coitus v. 6, 1, 4. partus v. 18, 4. vi. 13, 6. sepia quando pariant v. 12, 1. parere ubi et quomodo soleant v. 17, 6. 18, 10. ut incubent v. 18, 9. sepia colorem mutare et ipsa dicitur ix. 37, 22. sepia versutia in atramenti effusione iv. 1, 19. ix. 37, 19. sepia- rum victus viii. 2, 22. sepia sollertia in piscatione ix. 37, 20.
- Sepia optima quando viii. 30, 2. inescantur olidis iv. 8, 28. sepia mas, fœminæ percussæ succurrit; at fœmina marem deserit ix. 1, 8. sepia- rum vita quam longa v. 18, 11. ix. 37, 27. sepia carnis aasis in- escauntur pisces iv. 8, 21.
- Sepiolæ singulæ e singulis ovis nascuntur v. 18, 12. De sepia osse vide in Gr. indice *σπηλιον*.
- Septi transversi situs, natura, partes i. 17, 8.
- Septimestres partus vii. 4, 10.
- Sermo quid, et quorum sit iv. 9, 1. soli homini proprius est ib. 16. usu fingitur et informatur ib. 19. sermo idem hominibus non est, licet eadem vox sit ib. 20. sermonis differentia pro loco iv. 9, 17, 18.
- Serpentes quale animal i. 1, 32. 6, 4. serpentum genera duo, terrestre et aquaticum ii. 14, 1. serpentum genus a lacertis quæ re differat ii. 17, 18. serpentes quas partes cum aliis animalibus easdem habeant, et quas diversas: quibus item plane careant ii. 14, 1. serpentum exteriores partes ib. interiores partes ii. 17, 18. dentes ii. 17, 23. lingua ii. 17, 20. sibilus iv. 9, 9. venter ii. 17, 22. cor ib. fel ib. costæ ii. 17, 23. dorsum spinosum iii. 7, 11. serpentes quibus signis moveantur i. 5, 15. serpentes pro testiculis habent meatus seminarios iii. 1, 6. serpentum seminarii meatus v. 5, 6. coitus v. 4. partus v. 34, 2. partus duplex, ovum aut animal iii. 1, 28. serpentum ova continua v. 34, 2. serpentum pullis oculi effossi renascuntur ii. 17, 24. serpentes fœminæ grandiores iv. 11, 9.
- Serpentes quibus viciantur viii. 4, 1. cupediis et vino dediti sunt viii. 4, 1, 2. animalia capta ut devorent viii. 4, 2. inedia pati diu possunt viii. 4, 4. latitare quamdiu, ubi, et quomodo soleant viii. 15, 1. senium vere exuunt v. 17, 10. serpentum exuvium viii. 17, 7, 8.

- Serpens** amicitiam colit cum vulpe ix. 1, 28. inimica mustela et sui ib. 24. oppugnatur a mustela ix. 6, 9. infestatur a triorchae accipitres ix. 1, 16. a locusta ut perimatur ix. 6, 8. serpentum ictus differunt pro loci diversitate viii. 29, 3
- Serpens** sacer viii. 29, 5. serpentes cornuti ii. 1, 36. serpentes Æthiopici i. 5, 11. serpentes Libyci viii. 28, 10.
- Serpentes** aquatici et marini ii. 14, 1. serpentes marini forma, et solertia ix. 37, 7
- Serum** quid iii. 20, 6
- Servo** ignavo natus dicitur *apud* cognomine *diuers* ix. 18, 2
- Scælis** herba comeditur a cervis post partum ix. 5, 1
- Sexus** in omnibus animalibus a natura certis proprietatibus est distinctus ix. 1, 2. sexus distinctio in quibusdam animalibus nulla est i. 3, 2. sexus in quibus animalibus vere, et in quibus pro similitudinem iv. 11, 1
- Sibilus** pro voce in quibusdam animalibus iv. 9, 9
- Siccæ** animalium partes i. 1, 11
- Siccitates** avibus conferunt, piscibus nocent viii. 18, 2.
- Siculum** fretum halcyoniis diebus plerumque tranquillum v. 8, 11
- Sideratio** in piscibus viii. 20, 1
- Sigeum**, promontorium v. 15, 6. 17, 8
- Signa** motionis in animalibus v. 15, 6. signa e parentibus saepe migrant in liberos vii. 6, 5, 6. signa conceptionis fallunt interdum vii. 4, 13.
- Silvestria**: *quare* Agrestia
- Simiæ**, animalia ex hominum et quadrupedum genere mista ii. 8, 1
- Similes** parentibus nati ut plurimum vii. 6, 5, 6. similes filii non semper patri, nec filiae matri vii. 6, 7
- de Similaribus** partibus iii. 2, 1. similarium partium divisio i. 1, 11
- Simonidis** locus de halcyoniis diebus v. 8, 9
- Sinciput** quid i. 7, 2. pueris sero duratur et solidatur vii. 10, 9
- Sinistra** dextris imbecilliora in homine i. 15, 2. in quadrupedibus minus absoluta quam in homine ii. 1, 5
- Siphæensis** lacus ii. 13, 4
- † **Sippe**, qualis avis ix. 17, 1. v. 1.^a rectius Sitte [quod ubique in hac ed.] ix. 1, 21. et apud Hesych.
- † **Sirio** exsplendescente nascitur mel aerium v. 22, 5. v. 1. t
- Sitte**: *quare* Sippe.
- Sol** pabula copiosiora et meliora suo calore efficit viii. 13, 1. soles pinguefaciunt boves viii. 7, 1
- Solstitium** hibernum quando serenum sit v. 8, 10
- Solidæ** et firmæ animalium partes i. 1, 11
- Solitaria** seu solivaga i. 1, 23
- Sollertia** animalium ix. 5, 1. 6, 2. sollertia major in minoribus animalibus ix. 7, 1. sollertia marinorum animalium ix. 37, 1
- Somaus** in quæ animalia cadat iv. 10, 1
- Somnia** referunt nobis quæ vigilantes animo agitantur x. 3, 1. somniant quidem infantes, sed somniorum visa tardius memoria complectuntur vii. 10, 9. *Vise et* Insomnia
- Sonitus** seu strepitus quid iv. 9, 4
- Spari** piscis appendix ii. 17, 26
- Sparsim** vagantia i. 1, 23
- Spartum** degustatur ab apibus ix. 40, 49
- Speciem** et colorem mutantem aves ix. 49 B, 1, 8. speciem seu formam mutat upupa pro anni tempore ix. 15, 1
- Spina** respondet ossi i. 1. 9. pro osse est iii. 7, 10. spina, ossi respondens, est similis pars corporis iii. 2, 1. spinum pro osse quæ habeant iii. 7, 10. spinule tenues ib. 11.
- Spina** dorsi iii. 2, 6, 7. spina dorsi unde composita iii. 7, 1. spinæ dorsali differentia ib. 12.
- e Spinis** victum petentes aves viii. 3, 6
- Spinæ** echino sunt pro pedibus iv. 5, 8
- Spinosi** pilli i. 6, 6. iii. 11, 1
- Spirationis** meatus i. 11, 6. 12, 1
- e Spiritibus** seu flatibus sola sternutatio sacrum signum habetur i. 11, 6
- Spirituali** vi destituta, procul e corpore emitti nequeunt vii. 7, 1
- Splenis** situs qui, et quomodo interdum variet i. 17, 9. ii. 17, 5. splenis humani figura i. 17, 10. splenem quæ habeant ii. 15, 6. splenem parvum habentia ib. 7
- Splenetica** seu lienaria vena iii. 2, 7, 13. splenetica et vicinæ venæ secari quando soleant iii. 2, 13
- Spongia**, plantis in totum similes sunt viii. 1, 7. sensum habent i. 1, 18. v. 16, 5. spongiarum genera tria v. 16, 3. spongiarum latibula, et socii seu custodes ib. spongiarum venatores, anthiam piscem observant ix. 37, 6
- Spuma** capiuntur cepphi ix. 35.

- Squamæ respondent pennis i. 1, 9.
 squamas quæ habeant iii. 10, 1.
 squamæ duriores quibus iii. 11, 15.
 †Squamosi pisces quando mali viii.
 30, 5. v. 1, 7
- Squatinae piscis fel ii. 15, 12. squatarum
 coitus v. 5, 2. squatinæ partus vi.
 10, 16. 11, 5. squatina quando pariat
 v. 11, 1. parit quotannis bis v. 10, 1.
 squatinæ cum raia coitus insolitus
ῥινόβατον peperit vi. 11, 7. aqua-
 tinæ piscis sollertia ix. 37, 5. squa-
 tina colorem mutat sola in piscium
 genere ib. 22. Plinius nunc squatum
 dicit, nunc squatinam.
- Squillarum corpus oblongum iv. 2, 8.
 squillarum pedes ib. 5. cauda et pin-
 næ ib. 7. capreoli iv. 2, 26, 27. coitus
 v. 7, 1. genera iv. 2, 2. squillarum
 gibbarum generatio v. 17, 8. squilla
 colorem pro anni tempore mutat viii.
 30, 4.
- Squillula pinnae nonnumquam socia
 et custos est v. 15, 15
- Stabiles animantes quæ i. 1, 17
- Staphylinus insect. viii. 24, 6
- Status seu statio animalium qualis ii.
 1, 15
- Stella marina, ostr. v. 15, 20
- Stellio: *vide* in Gr. ind. *ἀσκαλαβότης*,
γαλεότης, *κωλότης*.
- Stercus, similis pars corporis iii. 2, 1.
 stercus humanum, pardali et pro
 deliciis et pro medicamento eat ix.
 6, 3. stercore suo se defendit bona-
 sus ix. 45, 6. stercus urens ib.
- Sternutatio qua parte fiat, et quale sig-
 num sit i. 11, 6
- Stertit inter dormiendum etiam del-
 phin vi. 12, 4
- Stesichorus de alcyone v. 9, 2
- Stigma avi translatum in nepotem vii.
 6, 6
- Stomachum seu gulam quæ habeant ii.
 17, 3. stomachi seu gulæ cum ven-
 tre connexio ib. 6
- Stranguriæ in gravidis vii. 4, 4. stran-
 guriæ remed. iv. 5, 2. ix. 6, 11
- Strepitus, non est vox iv. 9, 1. fit
 etiam sine vocis instrumentis ib. 2.
 caput gravat iv. 8, 11, 16. strepitus
 magnos fugiunt etiam pisces iv. 8,
 10
- Struthocameli partus ix. 15, 2
- Strymonis anguillæ viii. 2, 35
- Stupor: *vide* Torpedo
- Sturni magnitudo et color ix. 26. lati-
 tatio viii. 16, 3
- Styracis suffitus iv. 8, 27
- Subulones: *vide* *πατταλαί*.
- Suffocatio in piscibus et respirantibus
 VOL. IV.
- animalibus unde viii. 2, 38
- Sulfuris odor perimit insecta pleraque
 iv. 8, 26
- Superciliorum situs, natura, significa-
 tio physiogn. i. 9, 1. supercilia qui-
 bus crescant, et cur iii. 11, 11
- Superfluitates: *vide* Excrementa.
- Superfoetatio non tantum in leporino
 genere, sed etiam in mulieribus vii.
 4, 17
- Superior corporis pars quæ dicatur ii.
 1, 47. superior et inferior corporis
 pars in homine et ceteris animalib.
 ut differant ib. superior corporis
 pars, major in pueris; in adultis,
 minor ib. 48
- Supposititius partus ix. 29, 4
- Suræ hominis, carnosæ ii. 1, 29
- Surdi a nativitate qui sunt, ii etiam
 muti iv. 9, 16
- Sus dentes non abjicit ii. 1, 54. suis
 venter ii. 17, 12. nulla ossa, me-
 dullam exiguum vel nullam habent
 iii. 20, 3. sues coire quando inci-
 piant v. 14, 11. suibus vox in coitu
 peculiaris iv. 9, 11. in sue concep-
 tionis signum quod v. 14, 23. sues
 quam diu ferant uterum et quot su-
 culos pariant vi. 18, 26. sus grvida
 ut tractanda v. 14, 21. sus partu
 primo qualem edat prolem ib. 20
- Sus quibus vescatur viii. 6, 2. de-
 vorat serpentes ix. 1, 24. dimicat
 etiam cum lupo viii. 6, 5. suibus
 pinguefaciendis quæ accommodatis-
 sima viii. 21, 6. sus pinguescere
 quam brevi soleat, et quomodo viii.
 6, 3. suis ponderi quantum decedat
 in mactatione ib. 5.
- Suum morbi, eorumque remedia
 viii. 21, 1. suum pediculi v. 31, 6.
 sues scorpionum ictu qui pereant, et
 quomodo viii. 29, 2. sues exsecari
 ut soleant ix. 50, 7. sues quam diu
 vivant, et quomodo tractandi vi. 18,
 29
- Sues solidas ungulas quibusdam in
 locis habent ii. 1, 31. sues in Atho
 monte fortissimi viii. 29, 1. sues
 feri a cicuribus ut differant ii. 1, 22.
 suum agrestium coitus tempore furor
 vi. 18, 17. suum ferarum concep-
 tio et partus vi. 28, 1. *vide* et Apri.
- Suturæ capitis i. 7, 3. sutura cranii
 quid iii. 7, 2. suturarum cranii dif-
 ferentia et numerus ib. 3. suturis
 carens caput viri i. 7, 3
- Sycinus ager ii. 17, 4
- Syennesis Cyprius medicus, de venis
 quæ tradiderit iii. 2, 5.
- Syria supra Phœniciam sita vi. 24, 2.

- Syria herba ix. 40, 58
 Syriaci leones vi. 31, 3
 Syriacæ mulsæ vi. 24, 2. 36. Syriacæ
 oves, capræ, boves, quales sint viii.
 28, 5
- T.
 Tactus, animalium omnium communis
 sensus i. 3, 3. iv. 8, 5, 29. in homine
 exactissimus est i. 15, 14. in simi-
 lari parte inest i. 4, 2
- Tænia, piscis ii. 13, 4
- Talorum in animalibus quæ sit dif-
 ferentia ii. 1, 33
- Talpæ, oculos an habeant i. 9, 3. iv. 8,
 2, 3. habitacula sibi comparant i. 1,
 27. in Lebadiæ Boeotiæ regione
 nullæ sunt viii. 28, 2
- Tarentinus delphin ix. 48, 1
- Tauri sanguis, crassissimus et niger-
 rimus iii. 19, 6. tauri sanguis omnium
 citissime concrecit ibid. 4. tauri
 quando inecant, et quo modo vi. 21,
 1. coitus tempore sæviunt in se in-
 vicem vi. 18, 2, 16. taurus castratus,
 cum statim post exsectionem inisset,
 adhuc generavit iii. 1, 18. tauri non-
 numquam a grege aberrantes, interi-
 muntur a feris ix. 4, 4. infestantur
 non tantum a lupis, sed etiam a cor-
 vis ix. 1, 19
- Tempora alia aliis magis salubria viii.
 18, 1
- Tempora capitis quid i. 11, 5. tempora
 canescunt prima ibid.
- Tendo, qualis nervus iii. 5, 4
- e Terra nascentes plantæ, gaudent cæ-
 lesti aqua viii. 19, 1. ad terram pa-
 rere cur soleant pisces nonnulli vi.
 13, 7
- Terræ intestina, verm. vi. 16, 4
- Terrestria animalia quæ viii. 2, 1, 5.
 terrestrium animalium differentia i.
 1, 15, 16, 20. terrestria animalia
 triplicia i. 1, 20. viii. 2, 13. terrestria
 quædam ex aquis victum petunt i. 1,
 13. viii. 2, 2
- Testarum in ostraceis differentia quæ
 iv. 4, 5, 6. testa intacta, alia duram
 eam habent, alia mollem i. 6, 2. testa
 dura tectis commune quid iv.
 4, 9. *Ῥῖσε δοτρακιδερμα* et *μαλα-
 κδοτρακα*.
- Testam exuentia viii. 17, 10, 11.
 testam vere carabi et cancri exuunt
 v. 17, 10. testæ generatio et incre-
 mentum ix. 37, 31
- Testiculorum situs et natura i. 13, 4.
 testiculorum natura in animalibus
 quæ sit iii. 1, 13. testium differentia
 in animalibus quæ sit iii. 1, 2. testium
 situs in animalibus ut differat ii. 1,
42. ix. 50, 1. testiculi avium, coitus
 tempore sunt majores vi. 9, 4. testi-
 culis hieme carere cur putentur aves
 quædam iii. 1, 11
- Testiculi dextri saltatio in equo
 ægr. viii. 24, 2. testiculis privari mares
 quibus modis soleant iii. 1, 18. testi-
 culos ut elidant apri vi. 28, 3. testi-
 culis ademptis, seminarii meatus sur-
 sum revelluntur iii. 1, 18. testibus
 quæ careant v. 5, 6
- Testudinis venter ii. 17, 17. testudo
 vesicam inter ovipara habet sola iii.
 15, 1. testudinis testiculi iii. 1, 4.
 testudinum coitus, tum terrestrium,
 tum marinarum v. 3. testudinum
 partus v. 33, 2. sonus iv. 9, 9. mo-
 tus, ægnis et tardus ii. 11, 7. testudo
 erigano se contra viperæ venenum
 munit ix. 6, 6
- Testudinis palustris seu fontanæ
 partus v. 33, 3. testudinis mariæ
 renes ii. 16. testudinis mariæ partus
 v. 33, 3. testudinum marinarum
 victus viii. 2, 17. testudines mariæ
 sine aquis vivere nequeunt viii. 2, 3.
 testudines mariæ volant iv. 9, 7.
 testudinum marinarum interitus viii.
 2, 17
- Thasus astacos fert v. 17, 8
- Thebani serpentes, cornuti ii. 1, 36
- Themiscyrenses apes v. 22, 14
- Themistoclis fanum apuas fert vi. 15, 6
 ad Thermodontem fluvium cur plerique
 in Ponto pisces pariant vi. 13, 8
- Thorax quid i. 7, 1. thoracis partes
 i. 12, 2
- Thorace duro se muniunt conchæ
 ix. 37, 28
- Thoum forma, et partus vi. 35, 4.
 thoum ingenium et mores ix. 44, 9.
 thos interiora habet lupo similia ii.
 17, 12. colorem et pilos pro anni
 tempore mutat ix. 44, 10. bellum
 gerit cum leone ix. 1, 28. thoum
 genera quot, et qualia illa ix. 44, 10
- Thracæ ut sues pinguefaciant viii. 6, 4.
- Thracici asini viii. 28, 9. Thracici
 accipitres ix. 36, 4
- Thunni sen Thynni, pisces leves ii. 13,
 11. pisces gregales i. 1, 24. pelam-
 midibus anno seniores vi. 17, 11.
 oculo dextro plus cernunt viii. 13,
 11. tepore maxime gaudent viii. 19,
 12. in Pontum quomodo immigrent,
 et quomodo inde remigrent viii. 13,
 11. vere in Pontum migrant ibid. 6.
 quando et ubi se condant in latibula
 viii. 15, 3. carnivori sunt viii. 2, 24.
 capi quando incipiant, et quamdiu
 viii. 15, 3. boni quando sint, et

- quando mali viii. 13, 4. pinguissimi quando viii. 15, 3. rumpuntur prae pinguedine vi. 17, 11. thunni senis pondus, et quanta ejus cauda viii. 30, 7
- Thunnorum castrum v. 31, 8. viii. 19, 11. thunni castrum quando exagitantur viii. 19, 11. quamdiu vivant vi. 17, 11
- Thynnus mas a foemina quid differat v. 9, 6. thunnorum coitus quando fiat vi. 17, 12. thunnorum partus qualis, et quando fiat ibid. thunnus parit quotannis semel v. 9, 4. thunni pariunt in Ponto tantum v. 10, 5
- Thunnides pisces gregales ix. 2, 1. cito crescant vi. 17, 13. quibus victent viii. 2, 30. quando pariant v. 11, 2. parere bis cur videantur v. 9, 6. thunnidis partus qualis v. 11, 2
- Thymum florens quale mel gignat ix. 40, 48
- Tibia quid, quæque ejus partes i. 15, 5. tibiae homini carnosissimæ ii. 1, 29
- Tigridis et canis coitus viii. 28, 14
- Tilionis piscis morbus viii. 20, 2
- Timiditas insignis in cuculo ix. 29, 4
- Tinæ lanæ et vestibus quando inascantur v. 32, 1, 2
- Tiphæ esus grandinosis subis prodest viii. 21, 5
- Tofus e pure putrefacto iii. 19, 9
- Tonitru ova inter incubandum corrumpt vi. 2, 12. abortum ciet ovibus ix. 3, 4
- Tonsura sedatur furcens equarum libido vi. 18, 14
- Toronensium de spongiis dubitatio v. 16, 5. Toronenses echini iv. 5, 3. Toronenses boves iii. 21, 7
- Torpedo (seu stupor) non occupat partem in qua non sit nervus iii. 5, 7
- Torpedo, piscis ex cartilaginoso genere v. 5, 3. torporem affert etiam hominibus ix. 37, 4. torpedinis pinnae i. 13, 6. fel ii. 15, 12. partus v. 11, 1. vi. 10, 16. 11, 5. sollertia in capiendis piscibus ix. 37, 3, 4
- Trabibus similia animalia in mari iv. 7, 14
- Tridente capiuntur pisces dormientes iv. 10, 9, 10
- Trochilus dicitur etiam *πρόσβος* et *βασιλεύς*: eoque nomine aquilæ est invisus ix. 1, 21. 11, 5. trochilli habitatio, ingenium, mores ibid. victus viii. 3, 14. trochilli crocodilis dentes purgant ix. 6, 6
- Turdorum genera, et natura ix. 20. turdi latitatio viii. 16, 3. turdus colorem pro anni tempore mutat ix. 49 B, 2
- Turdus, piscis litoralis viii. 13, 3. colorem pro anni tempore mutat viii. 30, 4. in latibulum se condit viii. 15, 3. turdi piscis branchiæ ii. 13, 8
- Turtur, columbæ species v. 13, 4. turturum sexus, discretu difficilis ix. 7, 7. turturis castitas ibid. turtures coire quando incipiant vi. 3, 6. turturum nidificatio ix. 7, 9. turturum partus vi. 1, 4. turtur parere quando soleat vi. 4, 2. turtur ova quot parere soleat ibid. 1. turturum incubatio ix. 7, 7. turturum in potu mos ibid. 6. turtures crepitus emittunt ix. 49 B, 11. turtur amica merulæ ix. 1, 28. bellum gerit cum pyralide ix. 1, 15. bellum gerit cum chloreo ibid. 17. æstate tautum visitur, hieme se abdit in latibulum viii. 3, 10. æstatem ubi, et ubi hiemem degat ix. 7, 11. turturum migratio viii. 12, 9. latitatio viii. 16, 2. vita quam longa ix. 7, 8
- Turtur, piscis pelag. viii. 13, 3. pinnis caret i. 5, 8. turturum marinarum coitus v. 3, 5, 1. partus vi. 10, 17. sollertia ix. 37, 4. Pastinacam a Latinis dici hanc marinam *πρυγύρα*, testatur Plin. lib. 9. cap. 48
- V.
- Vaccæ urina vi. 18, 23. vaccarum purgatio seu menstrua vi. 18, 21. vaccarum prurientium furor ibid. 12. vaccæ tauros rarius admittunt, ob genitalis intensionem vehementiorem v. 2, 6. *vise et Bos*.
- Valetudo et invaletudo animalium pro temp. divers. viii. 18, 1
- Varices ex sanguinis corruptione iii. 19, 9. varices qui habent, minus calvescunt iii. 11, 15
- Varius color quibus in cute ac lingua, iis etiam in pilis iii. 11, 12
- Ubera urticis fricata, lac citius reddunt iii. 20, 9
- Venæ, sanguinis conceptaculum iii. 2, 1. 19, 1. venæ hominis crassæ i. 17, 9. venæ, exeunte sanguine, collabuntur iii. 2, 3. venarum ratio ut exposita sit a veteribus, Syennesi, Diogene, Polybo iii. 2, 4, 6. 3, 1. venas corporis omnes a duabus maximis ortum ducere, censuit Diogenes Apolloniates iii. 2, 7. venarum paria quatuor facit Polybus iii. 3, 1. venarum principium et ortus au recte a capite ac cerebro deductus a veteribus iii. 3, 5. venarum natura ex Aristotelis sententia iii. 3, 7. venarum natura in mortuis evidenter perspicui non potest iii. 2, 3. vena

- ignem patitur iii. 5, 6. venæ principes seu maximæ dux iii. 2, 6, 3, 7. venæ principes ortum a corde ducunt iii. 3, 8. venæ magnæ situs, initium, progressus, desinentia iii. 3, 7, 11. vena magna sub corde ut se habeat iii. 4, 2. venæ magnæ meatus in pulmonem ferentes i. 17, 7. venæ magnæ meatus in renes ferentes i. 17, 14. venæ magnæ adnexum hepar ibid. 12. itidemque splen, ibid. De minore vena principe, *vide* Aorta.
- Vena cava et nervosa e renibus tendens i. 17, 16. venæ sub corde ut se habeant iii. 4, 2. venæ seminarie iii. 2, 15. venæ ex utero in fœtum tendentes vii. 8, 6. venæ jugulares iii. 3, 2, 19. venularum ortus iii. 5, 3.
- Venosi meatus iii. 1, 13
- Venenatorum morsus quando exitiales viii. 29, 4. venenatorum ictibus plerisque medetur saliva hominis ibid.
- Venerem animantes i. 1, 30. veneri crebro indulgentibus defluunt pili, etiam e palpebris iii. 11, 11, 14
- Ventrem quæ habent, non omnia vesicam habent i. 2, 3. ventrem quæ habeant, ubi situm, et quas ejus differantias ii. 7, 7. venter, alimenti conceptaculum est i. 2, 2. venter exos est iii. 7, 6. ventris situs et partes i. 13, 1. venter unus quibus sit, et qualis ii. 17, 11. ventres quatuor quibus sint, et quales ibid. 8. venter grandior quibus ibid. 12. ventres parvos habentia, carne pinguescunt iii. 16, 3
- Venter humanus, similis canino i. 16, 17. venter inferior, similis suillo ibid. venter serpentum ii. 17, 22. venter longus avibus quibus sit ii. 17, 31. ventres piscium cum ore conjuncti ii. 17, 6. viii. 2, 28. ventres eiciunt pisces quidam majores, dum insectantur minores ibi.
- Ventorum mutatio, præsignatur ab erinaceis ix. 6, 10
- Vernum tempus coitui animalium a natura tributum v. 8, 5. de verna et autumnali animantium migratione, *quare in* Migrare.
- Vermis quid i. 5, 3. vermium (seu vermiformium fœtum) differentia ib. 5. vermes oviformes v. 28, 2. vermicolorum primordia parva v. 19, 20
- Vermiculi innascuntur in piscium ventribus vi. 17, 4. in cervorum etiam capite vermes existere, notatum est in Cervo.
- Vermibus victitantes aves viii. 3, 4
- Verres coire quando incipiat v. 14, 19. ut tractandus, et quamdiu generationi aptus ibid. 22. ut tractandus tempore coitus vi. 18, 28. verres etiam adulti castrantur sine periculo ix. 50, 4
- Versuta et improba i. 1, 33
- Vertebrarum natura iii. 7, 2. vertebrae colli non habet leo ii. 1, 3
- Vertex capitis q. i. 7, 2, 4. vertex capitis geminus i. 7, 4
- Vesicam quæ habent, eadem et ventrem i. 2, 3. vesicam quæ habeant iii. 15, 1. vesica, humidi excrementi conceptaculum est i. 2, 3. vesicæ situs, natura, partes i. 17, 17. vesicæ natura iii. 15. in vesicam e renibus et aorta ferentes meatus i. 17, 15. vesicæ conversio, eq. morb. viii. 24, 5
- Vespa exsangue animal i. 4, 3. civile animal i. 1, 25. vesparum aculeus iv. 7, 7. vespæ aculeum aliæ habent, aliæ non habent ix. 41, 11. vesparum duces seu reges ix. 41, 5, 8, 9. vesparum favi seu cellæ, non uniusmodi ibid. 16. vespæ favorum cellas ubi fingant, unde item, et quomodo ibid. 13. vesparum cibus qui ibid. vespæ, apes infestant ix. 40, 37. capi ab apiariis ut soleant ix. 40, 56. divisæ, nihilominus vivunt iv. 7, 3. masculæ quæ, et quæ fœminæ ix. 41, 12, 15. vesparum coitus ibid. 14. generatio v. 23. ix. 41, 5. vespæ ubi et quando maxime oriuntur ix. 41, 13. vesparum vermiculi v. 19, 8. vesparum latitatio sub terra ix. 41, 4
- Vesparum genera duo ix. 40, 59. vesparum cicurum genera duo ix. 41, 3. vespæ operariæ ix. 41, 2, 3. vesparum operariarum munus ix. 41, 8. vespæ matricæ ix. 41, 2, 3, 10. vespæ matricæ capi ubi et quando soleant ibid. 16. vesparum matricum generatio ix. 41, 6. vespæ ichneumones v. 20, 1. vesparum ichneumonum cum phalangis inimicitie ix. 1, 13
- Vespertilionis, volucres [*+bipedes v. l. i.*] cuteis pennis volantes i. 1, 20. noctu victum queritant i. 1, 28. vespertilionis vulva iii. 1, 31
- Vetula citius pinguescunt quam juvenula iii. 18. vetula quadrupes quo indicio cognosci possit vi. 25 propter Vias cerva cur pariat ix. 5, 1
- Victi, serviunt in perdicum, coturnicum, et gall. genere ix. 8, 6
- Victus ratione ut differant animalia

- i. 1, 13, 26. viii. 1, 11. victum mutant quædam i. 1, 17
- Vidui perdices qui dicantur ix. 8, 6. ante viduitatem aliud conjugium non ineunt columbæ ix. 7, 4
- Vinum a gravidis fastiditur vii. 5, 1. vinum quod infantibus lactentibus magis noceat vii. 12, 1. vino saginantur etiam boves viii. 7, 1
- Viperarum partus v. 34, 1. viperæ, serpentum solæ viviperæ i. 6, 5. iii. 1, 28. scorpione devorato letalius mordent viii. 29, 4. ut capiantur viii. 4, 2. viperarum latitatio viii. 15, 1. exuvium viii. 17, 7
- Virgata ostrea iv. 4, 6
- Viri, hieme salaciores v. 8, 7. viri gignere quamdiu soleant vii. 6, 1. viri quidam, fœmini tantum sexus liberos gignunt ibid. 4. vir et mulier quo minus generent, quibus de causis fiat x, 1, 1. viri culpa an generatio impediatur, quibus signis cognoscatur x. 5, 1
- Virgines quando præcipue indigeant custodia vii. 1, 8. virginum mammæ ut differant, et cur vii. 1, 13
- Viscera sanguinem quæ habeant i. 17, 7. viscerum situs in quibusdam monstruose transmutatur ibid. 9. visceribus carentia iv. 7, 11
- Visco et resina vivens turdus ix. 20
- Vitæ animalium ut differant viii. 1, 9, 2, 13
- Vitellos binos habent ova gemina vi. 3, 18
- Vitiligo alba iii. 11, 6
- Vitulorum vox gravior quam adultorum boum v. 14, 8. vituli exsecari quando soleant, et quomodo ix. 50, 6
- Vitulus marinus artuum flexionem quam habeat ii. 1, 14. pedes habet mutilos i. 1, 20. mammæ habet iii. 20, 5. auditorios meatus habet evidentes i. 11, 4. vituli marini vox vi. 12, 10. dentes ii. 1, 52. lingua ii. 17, 21. renes i. 17, 14. cauda ii. 1, 16. genitale vi. 12, 10. vitulorum marinorum coitus v. 2, 10. vituli marini partus vi. 12, 7. vitulus marinus, viviparum animal est i. 5, 1. vituli marini sine aquis vivere nequeunt viii. 2, 3. bellum inter se gerunt inter necium ix. 1, 9. vitulus marinus occidi difficile potest vi. 12, 10
- Vivipara quæ animalia i. 5, 1. v. 1, 4. viviparorum differentia i. 5, 4. 6, 4
- Ulcibus ut medeantur aves ix. 6, 8
- Umbilicus quid sit vii. 8, 5, 6. umbilicus, ventris radix i. 13, 1. umbilici piscium vi. 14, 5. umbilicus in piscium pullis qualis vi. 10, 5. umbilicus in viviparorum fœtu annexus est ideo; in oviparis, ovo vii. 7, 2. 8, 1. umbilici in partu sectio et ligatio vii. 10, 1
- Unguentorum odore offenduntur apes ix. 40, 40
- Ungues quæ habeant iii. 9, 6. unguium differentia ibid. unguium genus, in animalibus quibusdam nihil differt iii. 11, 1. unguium color, cutis et pilorum colorem imitatur iii. 9, 2. ungues Æthiopum nigri, ut cutis ibid. 3. ungues crescunt in morbis, atque etiam post mortem iii. 11, 14. ungues fœtui adimit largior salis usus vii. 4, 21
- Ungula respondet ungui i. 1, 9. ungularum color, cutis et pilorum colorem sequitur iii. 9, 1. ungulæ senescentibus majores iii. 11, 16. bobus [non] decidunt in podagra viii. 23, 1. decidunt etiam equis in podagra viii. 24, 1. ungulas solidas habentia ii. 1, 30, 31
- Unicornia quæ ii. 1, 32
- Vocales litteræ, gutture et voce efferruntur; mutæ, lingua et labiis iv. 9, 2
- Vola manus i. 15, 3, 4. volæ species visitur etiam in simiis ii. 8, 6, 9
- Volatus piscium iv. 9, 7
- Volucrum differentia, volatus scilicet ratione i. 5, 10. volucrum exsanguinum differentia ibid. 12. volucres aquaticæ i. 1, 14. volucre tantummodo, nullum est animal i. 1, 20. *vise et Aves.*
- Voluptas naturalis appetitur ab omnibus viii. 1, 11
- Vomitur gravidarum vii. 4, 4. vomitus pro menstruis vii. 11, 3. vomitu purgant se lupi et canes viii. 5, 1. ix. 6, 3. vomitu (seu humani vomitus imitatione) canes capit hymna viii. 5, 2. vomunt facilius quibus pectus est latum ix. 50, 12
- Vorare sui generis avem aves non solent, ut pisces sæpe faciunt vi. 7, 3. viii. 3, 17
- Vox et strepitus diversa sunt iv. 9, 1. vocis instrumenta, pulmo et guttur ibid. vocis meatus per arteriam i. 12, 1. vox usu et arte effingitur atque informatur iv. 9, 19
- Vocis differentia quæ iv. 9, 17, 18. vox pro sexu et ætate ut discrepet in animalibus iv. 11, 13. v. 14, 5. vii. 1, 7. vocis mutatio quo ætatis anno incipiat, et quomodo vii. 1, 3, 7. vocem mutantem aves pro anni tempore ix.

- 49 B, 3, 7. vox mutatur etiam e castratione ix. 50, 4. voce peculiari ad coitum se invitant animalia iv. 9, 11. voce prædita quæ iv. 9, 1
- Upupæ habitatio i. 1, 30. ix. 11, 5. nidificatio vi. 1, 7. ix. 15, 1. upupa colorem et speciem pro anni tempore mutat ibid. ix. 49 B, 8
- Urinæ exitus in mulieribus ubi x. 5, 11. urina quadrupedum ab humana quid differat vi. 18, 23. urinæ emissio: *quære* Mictio.
- Ursi brachia viii. 5, 4. pedes ii. 1, 27. digiti ii. 1, 14. gressus viii. 5, 5. venter ii. 17, 12
- Ursini generis coitus v. 2, 5. ursi coitus tempore sæviores vi. 18, 5
- Ursus quibus victitet viii. 5, 2, 3. ut bibat viii. 6, 1. ursorum sollertia ix. 6, 1. ursorum latitatio viii. 17, 1, 3. ursi e latibulo prodeuntes arum cur degustent ibid. 4
- Ursa urso fortior ix. 1, 5. ursi mammae ii. 1, 39. ursarum coitus, conceptus, partus vi. 30, 1. viii. 17, 2. ursæ a partu sæviores ob catulos suos vi. 18, 5. catulos suos quando educant viii. 17, 2. ursæ foeta non facile capitur ibid. 3
- Ursæ, pisces testacei generis v. 17, 10
- Urticis fricare ubera iii. 20, 9
- Urticarum marinarum natura quæ iv. 6, 6. urticæ, animalia aquatica, nec aerem nec humorem concipientia i. 1, 14. urticarum marinarum corpus carnosum est natura viii. 1, 7. urticarum marinarum victus, et os viii. 2, 15. urticæ et adhesionem et abscessione victum quæritant i. 1, 18. urticarum marinarum generatio v. 16, 1. urticarum mar. genera duo iv. 6, 8. v. 16, 1
- Ustio in castratione ix. 50, 2, 6
- Utero seu matrici quæ accidere oporteat ad procreationem sobolis x. 3, 1. uterus recte se ad generationem habens, quomodo constitutus esse debeat x. 1, 5. uterus rectus ni sit, conceptio fieri non potest x. 2, 4.
- uterus semen attrahit spiritu x. 2, 3, 13. 5, 10. quando descendat, et quando in locum suum redeat vii. 2, 6. post conceptum claudi quando incipiat, et quando hiascere vii. 4, 1
- Uteri sani seu recte habentis signa quæ x. 1, 3. uteri inflammati signa ibid. 10. uteri flatus x. 3, 4. uteri distensio ibid. uteri convulsiones x. 4, 1. uteri strangulatio et murmur, menstrui fluxus prænuntia vii. 2, 3
- Uteri os quomodo se habere oporteat ad procreationem sobolis x. 1, 2. uteri os tuberculum si habeat, conceptio impeditur x. 4, 2. uteri os concrescere si contigerit ibid. 3. *vis et Matrix, Vulva.*
- Uva, columellæ inflammatio i. 11, 12
- Vulpes, versutum et malitiosum animal i. 1, 33. vulpis genitale osseum ii. 1, 46. vulpis coitus et partus vi. 34. vulpes amicitiam colit cum serpente ix. 1, 28. infestat ardeam ibid. 24. venatur etiam mures vi. 37, 3. infestatur a lupo ix. 1, 19. a circo accipitre ibid. infestatur ab æsalone, et contra eundem a corvo ut amica defenditur ibid. 24. vulpes Ægyptiæ viii. 28, 7
- Vulpes, piscis e mustelino genere vi. 10, 11. 11, 8. vulpium piscium versutia ix. 37, 9
- Vulturis nidificatio vi. 5, 1. ix. 11, 4. partus vi. 5, 2. ix. 11, 5. victus viii. 3, 2. vultar bellum gerit cum æsalone ix. 1, 20, 25. cum aquila ix. 1, 26. vulturum genera duo viii. 3, 2
- Vulvæ, dictæ *ραπά το ἄργυρα ἔχειν* iii. 1, 22. vulvam quæ habeant iii. 1, 30. vulvæ situs ibid. 22. vulvæ cornua ibid. vulvarum differentia quæ sit animalibus iii. 1, 19, 30, 31
- X.
- Xanthus cur dictus ab Homero Scamander fl. iii. 12, 4
- Xiphisæ piscis branchiæ ii. 13, 9. xiphisæ fel ii. 15, 14. xiphisæ cestro exagitati saltus viii. 19, 11. xiphisæ cestro quando exagitantur ibid.

to
aa
TL